

ENGLISH AND BURMESE

D I C T I O N A R Y

ဆရာယုဒသနီ

အနက်ပြန်၍အက္ခရာစဉ်အတိုင်းစီရင်ရေးထုတ်

အင်္ဂလိပ်နှင့်မြန်မာ

အဘိဓာန်။

BY A. JUDSON

THIRD EDITION

RANGOON

W. H. SLOAN AMERICAN MISSION PRESS

1877

PREFACE TO THE FIRST EDITION.

In order to avoid tedious repetitions, and bring this work into the smallest possible compass, many words are referred to other words, and many words are omitted, but if the following explanations and directions are attended to, it is hoped that no inconvenience will result from the attempt at compression.

The largest class of words alluded to consists of nouns referred to verbs or adjectives, and the definitions of such may be obtained at once, by changing the verbal affix သည်, or the adjective affix သော, into ဖြစ်

Nouns in *er* or *or*, denoting the agent or subject of the verbs from which they are formed, are generally omitted, because almost all verbs in the English language are capable of that modification, and can be made in Burmese, by affixing သောသူ to the verbal root. When they are inserted and referred to verbs or adjectives, then definitions are to be obtained by changing the verbal affix သည် into သောသူ, or by adding သူ to the adjective affix

When adjectives are referred to verbs, then definitions are to be obtained by changing သည် into သော

When transitive verbs are referred to adjectives or intransitive verbs, then definitions are to be obtained by changing သော or သည် into စေသည်, or အောင်မြင်သည် or in the latter case by omitting the initial letter

Verbs in *ly*, from adjectives, retaining the meaning of their roots, are omitted, as they can be made in Burmese by adding ချာ to the verbal root from which the adjective is formed, or by using some other adverbial increment or reduction, according to the rules laid down in the author's "Grammatical Notices."

The inflected forms of nouns, adjectives and verbs, with few exceptions, are omitted. Technical terms are generally omitted, for to have introduced those of any particular art or science, would

have required some special reason for such preference; and to have introduced the technical terms of all arts and sciences, even had the author's knowledge been competent to the task, would have changed the work from a portable Dictionary into a voluminous Encyclopedia. It has been his leading aim, to interpret that portion of the English language into Burmese, which is common to all trades and professions; leaving it to the botanist, the zoologist and the chemist, the mathematician and the navigator, to enlarge their respective vocabularies, as they have opportunity.

The English dictionaries followed in compiling this work, are Johnson's and Webster's. Americanisms from the latter are rarely admitted, and never, without being designated as such.

Some remarks on the Burmese orthography adopted, are on paper, but they will find a more appropriate place in the preface to the Burmese and English Dictionary, now in course of preparation. It is necessary to say, however, that when ည်, with the preceding vowel, is to be pronounced *een*, it is distinguished by a dot placed over it, thus, ည်.

The following are the abbreviations which occur most frequently, viz *n.* for noun; *pron.* for pronoun; *pron. a.* for pronominal adjective; *a.* for adjective; *v. t.* for verb transitive; *v. i.* for verb intransitive; *adv. prep conj* and *int.* for adverb, preposition, conjunction and interjection.

MAULMAIN, Jan. 1849.

PREFACE TO THE THIRD EDITION.

The first edition of the English and Burmese Dictionary was published in 1849. A second edition was printed in 1866, being a copy of the first, only the form was changed from a quarto to an octavo, as more handy for use in Schools, where the demand was considerable, and the edition exhausted.

The present work has, in addition to all of the above, as left by Mr. Judson, more than five hundred additional definitions that are Mr. Judson's, but not in the former editions of his Dictionary. There are also a few additional words and definitions, prepared by the Rev. E. O Stevens, and some few by Dr. Mason, all of these words are marked with an *s*, or an *m*, after the definition, to show the source whence they came.

This Dictionary was originally prepared to assist the English student in the acquisition of the Burmese language, hence a great portion of the matter consists of explanations in English of the various shades of meanings attached to the word defined.

The quarto edition was sold at fifteen Rupees per copy, but the price was reduced to ten on the issuing of the second edition.

An abridgement of this work is now in press, designed for Burmans in English Schools, and in which for the most part the English explanations are omitted.

A DICTIONARY, ENGLISH AND BURMESE.

- A, art.* one, တစ်။ တခု။ some one, တစ်စုံတခု။
Aback, adv. နောက်သို့။
Abacot, n. ရှေးကာလ၌အင်္ဂလိတ်ရှင်ဘုရင်ဆောင်းသောသရဖူတမျိုး။
Abacus, n a counting table, တွက်ရန်သင်ပုံး။ one kind of cap of a column, တိုင်ထိပ်တမျိုး။
Abaft, adv. ပဲ့ဆီမှာ။ ပဲ့ဆီသို့။
Abandon, v t စွန့်သည်။ ဖြစ်ထားသည်။
Abandoned, a. extremely wicked, အလွန်ဆိုးသွမ်းသော။
Abandonment, n from Abandon.
Abase, v. t. နှိမ့်ချသည်။ ရှုတ်ချသည်။
Abasement, n. နှိမ့်ချခြင်း။ ရှုတ်ချခြင်းကိုခံရာအဖြစ်။
Abash, v t. ရှက်စေသည်။ ရှက်အောင်ပြုသည်။ အရှက်ခွဲသည်။
Abate, v. t လျော့သည်။ အားလျော့သည်။ *v t.* လျော့စေသည်။ လျော့သည်။
Abatement, n. from above, *v t.* and *v t*
Abb, n. ရက်ကန်းထွေး။
Abba, n. အဘ။
Abbacy, n ကျောင်းနေဝုဂ္ဂိုလ်၏အရာ။
Abbe, n. ဖရင်ကျိရဟန်း။
Abbess, n မယ်သီလရှင်အကြီး။
Abbey, n. ကျောင်းတမျိုး။
Abbot, n. ကျောင်းနေဝုဂ္ဂိုလ်။
Abbreviate, v. t. to shorten or contract, တိုစေသည်။ ကျဉ်းစေသည်။
to abridge, အကျဉ်းချုပ်သည်။
Abbreviation, n. from above
Abbreviature, n. a mark used for shortening, စာ၌ကျဉ်းအောင်မှတ်သောအမှတ်၊ an abridgment, အကျဉ်းအားဖြင့်ရေးထားသောစာ။
Abdicate, v. t အရာကိုစွန့်ပြစ်သည်။
Abdication, n. from above.
Abdomen, n, ဝမ်း။
Abdominal, a. ဝမ်းနှင့်ဆိုင်သော။
Abdominous, a. pertaining to the Abdomen, ဝမ်းနှင့်ဆိုင်သော။
having a large belly, ဝမ်းကြီးသော။ ဝမ်းပူသော။

Abduce, *v. t.* to draw out, ရှုတ်သည်။ to draw back, နောက်သို့ဆွဲသည်။

Abducent, *a.* နောက်သို့ဆွဲတတ်သော။

Abduction, *n.* အခြားတပါးသို့ဆွဲသွားခြင်း။

Abductor, *n.* အပြန်ဆွဲတတ်သောအကြော။

Abecedarian, *n.* အက္ခရာစာလုံးကိုသင်သောသူ။

Abed, *adv.* အိပ်ရာပေါ်မှာ။

Aberrant, *a.* လွဲသော။ မှားသော။

Aberration, *n.* from above.

Abet, *v. t.* အားပေးသည်။

Abeyance, *n.* အခွင့်မရှိသေး၊ မျှော်လင့်လျက်နေရခြင်းအကြောင်း။

Abhor, *v. t.* to loathe, ရှိရှာသည်။ to hate, မုန်းထားသော။

Abhorrence, *n.* from above

Abhorrent, *a.* loathing, ရှိရှာသော။ hating, မုန်းထားသော။ contrary to, သဘောဆန့်ကျင်သော။ ဆန့်ကျင်တက်ဖြစ်သော။

Abide, *v. i.* နေသည်။ နေရာကျသည်။

v. t. to await, စောင့်နေသည်။ to sustain, ရပ်ခံသည်။ to bear patiently, သည်းခံသည်။ —by, *v.* သစ္စာမပျက်၊ တည်တံ့သည်။

Ability, *n.* power, အစွမ်းသတ္တိ။ တတ်နိုင်သောအခွင့်။ တန်ခိုး။ mental capacity, ညာဏ်သတ္တိ။ —[extent of] *n.* တတ်နိုင်သမျှ။

Abject, *a.* mean, ယုတ်ညံ့သော။ servile, ကိုယ်အသရေကိုမမှတ်။ ယုတ်ညံ့သောအမှုကိုမရှောင်ဘဲသူအလိုသို့အလွန်လိုက်တတ်သော။

Abjectness, *n.* from above.

Abjure, *v. t.* ကျိန်ဆို၍ စွန့်သည်။

Ablation, *n.* ရှုတ်သွားခြင်း။

Ablative, *n.* အပါဒါန။

Ablaze, *adv.* မီးတောက်ထသည်နှင့်။

Able, *a.* having competent power, တတ်နိုင်သော။ တတ်စွမ်းသော။ having mental capacity, ညာဏ်သတ္တိနှင့်ပြည့်စုံသော။ —bodied, *a.* သန်စွမ်းသော။

Ablepsy, *n.* မှက်မိကန်းခြင်း။

Abluent, *n.* ဆေး၍စင်ကြယ်စေတတ်သော။

Ablution, *n.* ရေနှင့်ဆေးကြောခြင်း။

Abnegation, *n.* ငြင်းပယ်ခြင်း။

Aboard, *adv.* သင်္ဘောပေါ်။ လွှေပေါ်။ —[go] *v. i.* သင်္ဘောပေါ်သို့တက်သည်။

Abode, *n.* stay, continuance, နေခြင်း။ a habitation, နေရာ။ —[make one's] *v.* နေရာချသည်။

Abodement, *n.* တိတ်ခိုမိတ်ကိုခိုလှုံခြင်း။

Abolish, *v. t.* to destroy, ဖျက်သည်။ ဖျက်ဆီးသည်။ to abrogate, ဖျက်ပယ်သည်။ ပယ်ရှင်းသည်။

- Abolition, *n.* from above, 2d def
- Abominable, *a.* စက်ဆုပ်စွဲရှာဖွယ်
- Abominate, *v. t.* to loathe, စက်ဆုပ်သည်။ စွဲရှာသည်။ to hate, မုန်းထားသည်။
- Abomination, *n.* extreme detestation, စက်ဆုပ်စွဲရှာ၍ မုန်းထားခြင်း။ an object of extreme detestation, စက်ဆုပ်စွဲရှာ၍ မုန်းထားဖွယ်သောအရာ။
- Aboriginal, *a.* မူရင်းရင်း။
- Aborigines, *n plur.* မြည်ခွဲမူရင်းလူတို့။
- Abortion, *n.* a miscarriage, ကိုယ်ဝန်ဖြတ်ခြင်း။ the produce of untimely birth, လျော့မွေး။
- Abortive, *a.* brought forth prematurely, အချိန်မစွဲမှီဖွားသော။ failing in purpose, အကြံမထမြောက်သော။
- Abound, *v. z.* ပေါများသည်။ —in, *v. z.* ကြွယ်ဝသည်။ ဝပြောသည်။
- About, *prep.* around, ပတ်ဝန်းကျင်။ near to, အနီး။ relating to, အကြောင်းအရာနှင့်ဆိုင်လျက်။ employed in, အမှုကိုပြုလျက်။ —*adv.* nearly, အခန့်။ အမှ။ အထောက်။ here, and there, ဤမှာ။ ထိုမှာ။ အရပ်ရပ်။ round, အကွေ့အဝန်းဖြင့်။ ပိုက်ပိုက်။
- Above, *prep or adv.* over, higher, အထက်။ အပေါ်။ more than, သာလျက်။ ကျော်။ မက။ beyond, အလွန်။ —board, *adv.* မထိမငှက်ဘဲ။ —cited, *a* အရင်ထုတ်ဖော်ခဲ့ပြီးသော။ —ground, *adv.* အသက်ရှင်လျက်။ —mentioned, —said, *a.* အရင်ပြောဆိုခဲ့ပြီးသော။
- Abrade, *v t.* ပွန်းအောင်ပြုသည်။
- Abrahamic, *a* ယုဒအမျိုး၏အဘအာဗြာဟံနှင့်ဆိုင်သော။
- Abrasion, *n.* from abrade.
- Abreast, *adv.* ယင်ဘောင်တန်း။
- Abridge, *v. t* to epitomize, အကျဉ်းချုပ်သည်။ to lessen, ငယ်စေသည်။ နည်းစေသည်။ —of *v. t.* အခွင့်ကိုရုပ်သိမ်းသည်။
- Abridgment, *n* an epitome, အကျဉ်းအားဖြင့်ရေးထားသောစာ။ အကျဉ်းချုပ်သောစာ။ a lessening, ငယ်စေခြင်း။ a deprivation, အခွင့်ကိုရုပ်သိမ်းခြင်း။
- Abroach, *adv.* ဖောက်၍အရည်ထွက်အောင်ထားလျက်။
- Abroad, *adv* out of the house, နေရာအိမ်ပြင်မှာ။ in another country, တတိုင်းတနိုင်ငံမှာ။ in all directions, this way and that, ပြင်သို့အနှံ့အပြား။
- Abrogate, *v. t.* အရင်တည်သောနည်းဥပဒေသစသည်တို့ကိုနောက်တဖန်ပယ်ရှင်းသည်။
- Abrogation, *n.* from above.

Abrupt, *a* broken, craggy ကမ်းပါးထိပ်ကဲ့သို့ကျိုးပြတ်သော။ sudden, ထမ်းပန်းမသင့်ဘဲဘူးခနဲဖြစ်သော။

Abruptly, *adv.* မထောက်မလှန့်။ မစုံမစမ်းဘဲဘူးခနဲဖြစ်လျက်။

Abscess, *n* အိုင်းနာ။

Abscond, *v. t* ဖြတ်၍ပယ်သည်။

Abscission, *n* from above

Abscond, *v. t.* ပြောင်းလွှဲ၍တိမ်းရှောင်သည်။

Absence, *n.* from next

Ab'sent (be,) *v. i* to be not present, မရှိမပါ။ in mind, သတိမရှိ။

Absent' one's self, *v. v.* အဝေးသွား။ အခြားတပါးသို့သွားသည်။

Absentee, *n* မိမိနေရာအရပ်၌မနေ၊ အခြားတပါးသို့ပြောင်းနေသောသူ။

Absolute *a* complete in itself, အခြားတပါးနှင့်မဆက်ဆံဘဲစုံလင်သော။

unconditional, အခြားတပါးသော အကြောင်းရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိ

သည်ဖြစ်စေတည်သော။ independent, အခြားတပါးကိုမမှီဘဲတည်

သော။ uncontrolled, အဆီးအတားမရှိဘဲအစိုးရသော။ positive,

not relative, အခြားတပါးနှင့်မဆိုင်ဘဲသက်သက်ဖြစ်သော။

Absolution, *n.* အပြစ်လွတ်စေဟုစီရင်ခြင်း။

Absolutism, *n* ကိုယ်အလိုအလျောက်စီရင်အုပ်စိုးခြင်း။

Absolve, *v. t* to pardon, အပြစ်လွတ်သည်။ to free from responsibility, ဝန်ကင်းစေသည်။

Absorb, *v. t* to suck up, စုတ်သည်။ to swallow, ဖျံသည်။

Absorbent, *a.* စုတ်တတ်သော။ ဖျံတတ်သော။

Absorbent, *n* in anatomy, အရည်ကိုစုတ်တတ်သောအကြော။ in medicine, ခြောက်စေတတ်သောဆေး။

Absorption, *n* from Absorb, —in the Deity, ဘုရား၌ဖျံခြင်း။

Abstain from *v. t* မခံစားဘဲရှောင်သည်။

Abstemious, *a* ကာမဂုဏ်ချုပ်တည်းတတ်သော။

Abs teige, *v. t.* သုတ်သင်သည်။

Abstergent, *a* သုတ်သင်တတ်သော။

Abstersive, *a.* same.

Abstinence, *n* from Abstain from

Abstinent, *a.* မခံစားဘဲရှောင်တတ်သော။

Abstract, *v. t* to take from, ခွဲ၍နှုတ်သည်။ to purloin, ကွပ်ကဲသည်။ to consider separately, ခြားနား၍ဆင်ခြင်သည်။

Ab'stract, *a.* separated, ခွဲနှုတ်၍ထားပြီးသော။ considered separately, ခြားနား၍ဆင်ခြင်ပြီးသော။ abstruse, ခက်ခဲနက်နဲသော။

Ab'stract, *n* နှုတ်ထုတ်၍ပေါင်းချုပ်သောစာ။

Abstracted, *a.* absent in mind, မှီင်တွေ့သော။

Abstraction, *a.* the act of taking from, ခွဲ၍နှုတ်ခြင်း။ distinctive consideration, ခြားနား၍ဆင်ခြင်ခြင်း။ absence of mind, မှုတ်

မှောက်အမှုအရာကိုကိုင်စားရုံမပြုဘဲနေခြင်း။ မှိုင်းတွေခြင်း။

Abstruse, *a* ခက်ခဲနက်နဲသော။

Abstruseness, *n* from above

Abstrusity, *n* same, that which is abstruse, ခက်ခဲနက်နဲသောအရာ။

Absurd, *a* လူတို့ညာဏ်နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။

Absurdity, *n*. လူတို့ညာဏ်နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောအရာ။

Abundance, *n* from next

Abundant, *a* ပေါများသော။ များပြားသော။

Abuse, *v t* to misuse, မကောင်းအောင်သုံးဆောင်သည်။ to treat ill, ညှဉ်းခဲသည်။ to revile ခဲရေးသည်။

Abuse, *n* from above

Abusive, *a* ညှဉ်းခဲတတ်သော။ ခဲရေးတတ်သော။ - for sub-def see under Abuse, *v t*

Abut, *v i*. တခြားကိုထိအောင်အစွန်းထွက်သည်။

Abutment, *n* တခြားကိုထိအောင်ထွက်သောအစွန်း။

Abyss, *n* အဆုံးအမရှိ။ အလွန်နက်သောဈောက်။

Academic, *a* သိပ္ပံအတတ်များကိုသင်ခြင်းအမှုနှင့်ဆိုင်သော။

Academy, *n* a place of education, သိပ္ပံအတတ်များကိုသင်ရာအရပ်နှင့် သင်ပေးသောဆရာ၊ သင်ကြားသောတပည့်စု။ *i* learned society, ပညာရှိတို့အပေါင်းအသင်း။

Accede to, *v t* ဝန်ခံသည်။

Accelerate, *v t* မြန်စေသည်။

Accent, *v t*. ဂရုသံပေးသည်။ *n* stress of voice, ဂရုသံ။ a mark to denote the stress of voice, ဂရုသံကိုစာဉ်မှတ်သောအမှတ်။ words, စကား။

Accentuate, *v t* to mark with accents, ဂရုသံပေးရာကိုစာဉ်မှတ်သောအမှတ်ကိုရေးမှတ်သည်။ to pronounce with accents, ထိုအမှတ်အတိုင်းဂရုသံပေးသည်။

Accept, *v t*. to receive favorably, ခံယူသည်။ to agree to, ဝန်ခံသည်။ to esteem, ကောင်းမြတ်သည်ဟုထင်၍နှစ်သက်သောစိတ်ရှိသည်။

Acceptable, *a* good to accept, ခံယူစရာကောင်းသော။ pleasing, နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Acceptableness, *n*. from above

Acceptance, *n*. from Accept, *v t*

Acceptation, *n*. same, the meaning of a word, အနက်အဓိပ္ပာယ်။

Access, *n*. admittance, အထံသို့ဝင်ခြင်း။ a way of approach, ရောက်ရာလမ်း။ liberty of approach, ဝင်ရသောအခွင့်။ an addition, ထပ်၍ရခြင်း။

Accessible, *a* မရောက်နိုင်အောင်အဆီးအတားမရှိသော။

Accession, *n*. a coming over to, ထပ်၍ပေါင်းဖော်ခြင်း။ an addition,

- ထပ်၍ရခြင်း၊ that which is added, ထပ်၍ရသောဥစ္စာ။ an attainment of office or dignity, တစ်တစ်ခုသောအရာကိုခံစားခြင်း။
- Accessary, *a* ကူညီသော။ *n.* ထက်ခံသောသူ။
- Accidence, *n.* သမ္ဘာကြီးအကောက်။
- Accident, *n.* an undesigned event, အကြံမရှိဘဲအမှတ်တစ်ခုဖြစ်သောအမှု။ an uncaused event, အကြောင်းမရှိဘဲအလိုလိုဖြစ်သောအမှု။ a non-es-sential attribute, မရှိသော်လည်းဖြစ်တည်နိုင်သောဂုဏ်။
- Accidental, *a* happening undesignedly, အကြံမရှိဘဲအမှတ်တစ်ခုဖြစ်တတ်သော။ happening without cause, အကြောင်းမရှိဘဲအလိုလိုဖြစ်တတ်သော။
- Acclaim, *v. t.* ချီးမွမ်း၍ကျွေးကျော်သည်။
- Acclamation, *n* from above.
- Acclimate, *v t* နေရင်းပြည်မထုတ်သောပြည်မှာကုန်းမာစေခြင်းငှါကိုယ်စာတ်သဘောပြောင်းလဲအောင်ပြုသည်။
- Acclimation, *n* from above.
- Acclivity, *n.* ကုန်းတက်ရာ။
- Accommodate, *v. t.* to adapt, တော်လျော်အောင်ပြုသည်။ to supply what is wanted, လိုရာကိုပေးသည်။ အသုံးခံသည်။
- Accommodating, *a.* disposed to oblige, သူအလိုသို့လိုက်၍ကျေးဇူးပြုတတ်သော။
- Accommodation, *n* from Accommodate, *v t.*, fitness, adaptation, တော်လျော်ခြင်း။
- Accompaniment, *n* စပ်ဆိုသောအရာ။ ပါသောတန်ဆာ။
- Accompany, *v. t* to go with, အတူလိုက်သည်။ to be connected with, ပါသည်။
- Accomplice, *n* မကောင်းသောအမှု၌ထက်ခံဖော်ထက်ခံဖက်။
- Accomplish, *v. t.* from next, one's purpose, *v.* အကြွထမြောက်သည်။
- Accomplished, [be,] *v. v* to be finished, ပြီးသည်။ ပြီးစီးသည်။ to be fulfilled ပြည့်စုံသည်။ to be possessed of educational acquirement, လေ့လာကြေမြဲနိုင်သည်။
- Accomplishment, *n.* from above, attainment of one's purpose, အကြံထမြောက်ခြင်း။
- Accord, *v. v.* ညီညာသည်။ —*v t* to make agree, ညီညာစေသည်။ to settle, compose, အမှုကိုဖြေသည်။ to grant, ပေးသည်။
- Accord, *n.* agreement, ညီညာခြင်း။ permission, အခွင့်ပေးခြင်း။ own will, ကိုယ်အလို။ —[of one,] *adv.* တညီတညွတ်တည်း။
- Accordance, *n.* ညီညာခြင်း။ ညီညွတ်ခြင်း။
- According, *prep* အတိုင်း။ အညီ။ အလျောက်။
- Accordingly, *adv.* ညီလျော်စွာ။ လျော်ညီစွာ။
- Accordion, *n.* သံခြင်းသံထွက်အောင်ဆွဲနှိပ်သောသားရေမို။

Accost, *v. t.* စ၍ပြောသည်။ စ၍နှိပ်ဆက်သည်။

Accoucheur, *n.* ဝမ်းဆွဲသမား။

Accouchment, *n.* သားမွေးဖွားရာတွင်ပြုစုခြင်း။

Account, *n.* a reckoning, အတွက်။ အရေအတွက်။ a register of charges, ငွေစာရင်း။ အရေအတွက်စာရင်း။ sake, behalf, အတွက်။ အဖို့။ အကြောင်း။ a narrative, အကြောင်းအရာ၊ အထွေထွေများကို အစဉ်အတိုင်း (if spoken) ဖော်ပြသောစကား။ (if written) မှတ်သားသောစာ။ a reason, ပြုခြင်း၏အကြောင်း။ a ground of estimation, ပမာဏပြုစရာအကြောင်း။ —book, *n.* ငွေစာရင်းစာအုပ်။

Account, *v. t.* to deem, ထင်မှတ်သည်။ —*v. i.* to render an account, စာရင်းပေးသည်။ to render reasons, အကျိုးအကြောင်းကို ဖော်ပြသည်။ —for, *v. t.* အဘယ်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြသည်။

Accountable, *a.* အစစ်ခံထိုက်သော။ ဝန်မကင်းမလွတ်သော။

Accountability, *n.* from above.

Accountant, *n.* ရေတွက်တတ်သောသူ။ ငွေစာရင်းကိုစီမံသောသူ။

Accoutre, *v. t.* to equip, အဝတ်တန်ဆာဆင်သည်။ to equip for war, စစ်တန်ဆာများကိုဝတ်ဆင်သည်။

Accoutrement, *n.* စစ်တန်ဆာအဝတ်စုံ။

Accredit, *v. t.* ယုံထောက်သောအခွင့်ကိုပေးသည်။

Accretion, *n.* တိုးပွားခြင်း။

Accrue, *v. i.* ထပ်၍ဖြစ်လာသည်။

Accumulate, *v. t.* ဆည်းပူးသည်။

Accumulation, *n.* from above

Accuracy, *n.* from next

Accurate, *a.* exactly conformed to, (တစုံတချန်ပြိုင်လျှင်) တညီတညွတ်တည်းဖြစ်သော။ precise, exact, သေချာသော။ ခေ့စပ်သော။

Accurse, *see* Curse.

Accursed, *see* Cursed.

Accusation, *n.* from Accuse, —in writing, တိုင်တန်းသောစာ။ —before a court, တရားစွဲဆိုသောစာ။ စွဲဆိုသောဆင်ခြေ။ တရားလိုစွဲဆိုသောဆင်ခြေ။

Accusative, *n.* ကမ္မ။ ကံ။

Accuse, *v. t.* to blame, အပြစ်တင်သည်။ to inform against, တိုင်တန်းသည်။ to charge in law, တရားစွဲဆိုသည်။ to accuse on suspicion, စွပ်စွဲသည်။ ယိုးစွပ်သည်။

Accustom, *v. t.* အကျင့်အလေ့ပါအောင်ပြုသည်။

Accustomed, *a.* habituated, အကျင့်ပါသော။ အကျင့်အလေ့ပါသော။ being in the habit of, being used to, အလေ့ရှိသော။ (ပြု)တတ်သော။

Ace, *n* အန်စာဋ်ဂင်။ ဖဲဋ်ဂင်။

Acerbity, *n* a rough, sour taste, ဖန်ချဉ်သောအရသာ။ harshness of temper, စိတ်ခက်ထန်ခြင်း။

Acetabulum, *n*. တင်ပါးခွက်။

Acetous, *a*. အချဉ်။ ချဉ်သော။

Ache, *v. i*. ကိုက်သည်။ ခဲသည်။

Achieve, *v. t*. to accomplish by effort, ကြိုးစား၍ပြီးစီးအောင်ပြုသည်။ to gain by effort, ကြိုးစား၍ရသည်။

Achievement, *n*. from above, a distinguished deed, ထူးဆန်းသော အပြုအမူ။

Acid, *a*. အချဉ်။ ချဉ်သော။

Acidify, *v. t*. ချဉ်အောင်ပြုသည်။

Acidity, *n* ချဉ်သောအရသာ။

Acknowledge, *v. t* to assent to, အာမခံသည်။ ဝန်ခံသည်။ to own the knowledge of, သိကြောင်းကိုဝန်ခံသည်။ to confess, ဝန်ခံသည်။

Acknowledgement, *n*. from above

Acme, *n*. ထိပ်။ အထွဋ်။

Acorn, *n*. ဝက်သစ်ချသီး။

Acoustics, *n*. သဒ္ဒါရူပနှင့်ဆိုင်သောအတတ်။

Acquaint, *v. t*. ကြားပြောသည်။ —one's self with, ကျွမ်းကျင်လေ့လာ အောင်ပြုသည်။

Acquainted (be) *v. i* to know as a friend, သိကျွမ်းသည်။ အကျွမ်းဝင်သည်။ to be skilled in လေ့ကျက်သည်။

Acquaintance, *n* from above, a person well known, အသိအကျွမ်း။

Acquiesce, *v. i* to assent without opposing, မငြင်းဘဲနေသည်။ to agree in opinion, တဘောတူသည်။

Acquiescence, *n*. from above

Acquire, *v. t*. လုပ်၍ရသည်။

Acquirement, *n*. သင်၍တတ်သောအတတ်။

Acquisition, from acquire, the thing acquired, လုပ်၍ရသောအရာ။

Acquisitive, *a* လုပ်၍ဆည်းပူးခြင်းသောသဘောရှိသော။

Aquit, *v. t* လွှတ်စေသည်။ လွှတ်သည်။ အပြစ်လွှတ်စေဟုစီရင်သည်။ —one's self, တော်သင့်အောင်ပြုလုပ်သည်။

Aquittal, *n*. အပြစ်လွှတ်ခြင်း။

Acquittance, *n* discharge from debt, ကြွေးဆပ်ရမည်အမှုမှလွတ်ခြင်း။ a certificate of discharge, ပြေစာလက်မှတ်။

Acre, *n* ဧကတည်းဟူသော၊ အလျားအတောင် ၄၄ဝ၊ အနံ၄၄၅၅၅သောမြေအတိုင်းအတွာ။

Acrid, *a* စပ်ပူသည်။

Acridness, *n*. from above

- Acrimonious*, *n.* same, calculated to hurt the feelings, နားခါးစွယ်
ဖြစ်သော။ စိတ်နာစေတတ်သော။
- Acrimony*, *n.* စိတ်နာစေတတ်သောသဘော။
- Across*, *prep.* from side to side, တဖက်မှတဖက်သို့။ intersecting, ကန့်
လန့်။ ဖီလာ။
- Acrostic*, *n.* ခေါင်းစဉ်ပဌမစာလုံးအလိုက်၊ အမည်သညာထွက်သောသီ
ခြင်း။
- Act*, *v.* 1. to be in action, လုပ်သည်။ to operate, ပြုသည်။ ပြုလုပ်သည်။
to behave, ပြုမူသည်။ ကျင့်သည်။ —on the stage, ဇာတ်ပြသည်။
—on, *v.* 2. ပြုလုပ်သည်။
- Act*, *n.* a deed, အပြုအမူ။ an edict, မင်းစီရင်ချက်။ a division of a play
ဇာတ်တခင်း။
- Action*, *n.* motion, လုပ်ခြင်း။ operation, ပြုလုပ်ခြင်း။ conduct, ပြုမူခြင်း။
—in law, တရားတွေ့ခြင်း။ တရားမှု။ a battle, စစ်တိုက်ခြင်း။
- Actionable*, *a.* တရားတွေ့စရာလမ်းရှိသော။
- Active*, *a.* having the quality of acting, လုပ်တတ်သော။ quick in
action, မြန်ဆန်သော။ လှုပ်မြန်စွာပြုတတ်သော။ making efforts
ကြိုးစားအားထုတ်တတ်သော။
- Activity*, *n.* from above
- Actor*, *n.* a doer, ပြုသောသူ။ ပြုလုပ်သောသူ။ a stage-actor, ဇာတ်
သမား။
- Actress*, *n.* ဇာတ်သမီး။
- Actual*, *a.* တကယ်ဖြစ်သော။
- Actuate*, *v.* 2 တိုက်တွန်းသည်။
- Acumen*, *n.* a sharp point, အချွန်အထက်။ quickness of intellect,
ညာဏ်ထက်မြက်ခြင်း။
- Acute*, *a.* sharp pointed, ချွန်သော။ sharp as pain, ပြင်းသော of sharp
intellect, ညာဏ်ထက်သော။
- Adage*, *n.* ရှေးလူဟောင်းတို့ထားသောရသေ့စကားချက်။
- Adamic*, *a.* ကမ္ဘာဦးသူပဌမလူအာဒံနှင့်ဆိုင်သော။
- Adamant*, *n.* အလွန်မာသောကျောက်တမျိုး။
- Adam's apple*, *n.* စာလုပ်။
- Adapt*, *v.* 2. from next
- Adapted* [be,] *v.* 1. တော်လျော်သည်။ တော်ဆင့်သည်။
- Adaptation*, *Adaptedness*, *n.* from above
- Add*, *v.* 2. to put together, ပေါင်းသည်။ နှောသည်။ —by way of aug-
menting, ဆက်သည်။ ထပ်သည်။
- Addendum*, *n.* ဆက်ရန်အရာ။
- Adder*, *n.* မြေဆိုးတမျိုး။
- Addict*, one's self, *v.* အကျင့်ပါအောင်ပြုမူပြုသည်။

Addicted, *a.* အကျင့်ပါသော။

Addition, *n* from add, the thing added, ထပ်၍ပေါင်းသောအရာ။
improvement, သာ၍ကောင်းစေသောအရာ။

Additional, *a* ထပ်၍ပေါင်းလျက်ရှိသော။ ၎င်းပြင်ရှိသော။

Addle, Addled, *a.* —as an egg, အဆန်ချောင်။ ineffective, အချည်း
နှိုးဖြစ်သော။

Address, *v. t.* to prepare, အသင့်ရှိအောင်ပွင့်ဆင်သည်။ to direct speech
to, နှုတ်ဆက်၍ပြောသည်။ —respectfully, လျှောက်သည်။ to
direct a letter, မှာစာလိပ်ကိုစီရင်ရေးထားသည်။

Address, *n* a directing speech to, နှုတ်ဆက်၍ပြောခြင်း။ a respectful
address, လျှောက်ထားချက်။ the manner of address, သူတပါး
အားပြောဆိုသည်အနေ။ skilful management, တတ်လိမ္မာခြင်း။
the direction of a letter, မှာစာလိပ်။

Addresses, *n. plur.* (မိမ္မကို) လှည့်ခြင်း။

Adduce, *v. t.* သက်သေပြသည်။

Adductor, *n* ရှေ့သို့ဆွဲတတ်သောအကြော။

Adept, *a* လေ့ကျက်သော။ လေ့လာသော။ *n.* agent from above.

Adequacy, *n* from next

Adequate, *a* တန်သော။ ထိုက်တန်သော။ လောက်သော။

Adhere, *v. v.* to stick, စေးကပ်သည်။ to stay in contact, ကပ်သည်။
—as a sentiment, စွဲကပ်သည်။ စွဲထမ်းသည်။ —as a person,
ဆည်းကပ်။ ခိုဝံ့သည်။

Adherence, *n* from above. —“(a clinging to) ဥပါဒါနံ (Pali
ဥပါဒါနံ) —commonly taken in a bad sense.”

Adherent, *a* from Adhere. *n.* ခိုဝံ့သောသူ။ ခိုလှံသောသူ။

Adhesion, *n.* a sticking, စေးကပ်ခြင်း။ —as a sentiment, စွဲကပ်ခြင်း။
စွဲထမ်းခြင်း။

Adhesive, *a* စေးကပ်တတ်သော။

Adieu, *int.* ချမ်းသာပါစေ။

Ad infinitum, *adv.* အဆုံးမရှိဘဲ။

Adipose, *a.* ဆူသော။

Adjacent, *a.* စပ်လျက်ရှိသော။ အနီးအစပ်ဖြစ်သော။

Adjective, *n.* နာမ်နှင့်ဆိုင်သောဝိသေသနာ။

Adjoin, *v. v.* စပ်လျက်ရှိသည်။ *v. t.* see Join, *v. t*

Adjourn, *v. i* နေ့ရက်ကာလရွှေ့သည်။

—*v. t.* to postpone (a business,) ရွှေ့ထားသည်။ —a meeting,
နောက်တဖန်စည်းဝေးမည်အကြံနှင့်ယခုအစည်းအဝေးကိုဖျက်သည်။

Adjournment, *n.* from above, ရွှေ့ညှိကာလ။

Adjudge, *v. t.* ဆုံးဖြတ်သည်။ —in writing, စီရင်ချက်ချသည်။

Adjudicate, *v. t.* same.

- Adjunct, n.** something added to another, ပူးကပ်သောအရာ။ an associate, ပေါင်းဖက်သောသူ။
- Adjuration, n.** from next
- Adjure, v. t.** ကျိန်ဆိုစေသည်။ သစ္စာပေးသည်။
- Adjust, v. t.** to make to fit, တော်လှော်အောင်ပွင့်သည်။ to put in order, ပွင့်ဆင်သည်။ to settle (a difficulty,) ဖြေသည်။ to settle (accounts,) ရှင်းလင်းစေသည်။
- Adjustment, n.** from above.
- Adjutant, n.** an assistant military officer, ထက်ထောက်မိုလ်။ the adjutant bird of Anglo-Indians, ချံးစပ်၊ ငှက်ကြီး။
- Admeasurement, n.** ထိုင်းတွာခြင်း။
- Administer, v.** to dispense, furnish, ထုတ်ပေးသည်။ to act as agent, ဆောင်ရွက်သည်။ —on the estate of one deceased, လူသေဥစ္စာကိုစီရင်သည်။
- Administration, n.** from above, —of government, ပြည်မှုကိုဆောင်ရွက်ခြင်း။ the persons who administer government, ပြည်မှုကိုဆောင်ရွက်သောမင်းစု။
- Administrator, n.** ထုတ်ပေးသောသူ။ ဆောင်ရွက်သောသူ။ —on the estate of one deceased, လူသေဥစ္စာကိုစီရင်သောသူ။
- Admirable, a** နှစ်သက်ဖွံ့ဖြိုးဖွယ်။
- Admiral, n** တိုက်သင်္ဘောစုကိုအုပ်သောဗိုလ်ချုပ်။ ရေကြောင်းဗိုလ်ချုပ်ကြီး။
- Admiralty, n.** တိုက်သင်္ဘောနှင့်ဆိုင်သော အမှုများကိုစီရင်သောမင်းစု။
- Admiration, n.** နှစ်သက်ဖွံ့ဖြိုးခြင်း။
- Admire, v. t.** to regard with esteem and wonder, နှစ်သက်ဖွံ့ဖြိုးသည်။ to love greatly, အထွန်ချစ်သည်။
- Admissible, a** permissible, အခွင့်ရရှိစွယ်ရှိသော။ that may be agreed to, ဝန်ခံစရာကောင်းသော။
- Admission, n** from next, admittance, ဝင်ရသောအခွင့်။
- Admit, v. t.** to grant entrance, ဝင်ရသောအခွင့်ကိုပေးသည်။ to agree to, ဝန်ခံသည်။
- Admittance, n.** ဝင်ရသောအခွင့်။
- Admix, v. t.** ရောနှောသည်။
- Admixture, n.** စွက်ပက်၍ရောနှောသောအရာ။
- Admonish, v. t.** သတိပေး၍ဆွဲခွယ်သည်။
- Admonition, n.** from above.
- Admonitory, a.** သတိပေး၍ဆွဲခွယ်သော။
- Ado, n.** အပန်းတကြီးပြုခြင်း။
- Adolescence, n.** state of growing, ကြီးပွားခြင်း။ youth, ဖျိုသောအရွယ်။
- Adolescent, a** ကြီးပွားလျက်ရှိသော။
- Adopt, v. t** —as a son, သားအရာနှင့်ရွေးစား၍ထားသည်။ သားအရာနှင့်

- ချီးမြှောက်၍ထားသည်။** —as an opinion or practice, ခံယူသည်။
Adoption, n. from above.
Adoptive, a သားအရာနှင့်မွေးစား၍ထားသော။
Adoration, n. from next
Adore, v. t. ဘုရားကိုကိုးကွယ်သည်။
Adorn, v. t. တန်ဆာဆင်သည်။ —တန်ဆာဆင်ဖွင့်။ တန်ဆာဆင်ရင်။
Adown, prep အောက်သို့။
Adrift, adv အလွတ်မျောလျက်။
Adroit, a အလျင်အမြန်ထိုးတွင်း၍ အကြံထမြောက်တတ်သော။
Adroitness, n from above
Adscititious, a ဆက်လက်၍ထည့်သော။
Adulation, n ချီးပင့်လွန်းခြင်း။
Adult, a လူလားမြောက်သော။ *n* လူလားမြောက်သောသူ။
Adulterate, v. t ရောနှော၍ညှစ်စေသည်။
Adulterer, n သူမလားကိုပြစ်မှားသောသူ။ မလားမိုး [လင်စောင်လင်ငယ်၊
 လင်မျှောင်။ လင်စောင် is said to be an Arakanese form of
 expression ၁၀၄ |
Adulteress, n. မျောက်မထားသောမိစ္ဆ။
Adulterous, a. သူမလားကိုပြစ်မှားခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ မျောက်မထားခြင်းနှင့်
 ဆိုင်သော။
Adultery, n. —by a man, သူမလားကိုပြစ်မှားခြင်း။ —by a woman,
 မျောက်မထားခြင်း။ လင်စောင်ထားခြင်း။ သရောင်ထားခြင်း။ လင်
 မျှောင်ခြင်း။
Adumbrate, v. t. အမိလိပ်ပေးသည်။
Advailem, adv အဘိုးပြတ်သည်အတိုင်း။
Advance, v. v. to go forward, တိုးတက်သည်။ to improve, တိုးပွား
 သည်။ —*v. t.* to forward, တိုးတက်စေသည်။ to cause to im-
 prove, တိုးပွားစေသည်။ to promote, ချီးမြှောက်သည်။ to propose,
 စ၍ပြောသည်။ to pay before due, အရင်ပေးသည်။ ပေးနှင့်သည်။
 to pay a small part beforehand, စားရန်သတ်သည်။ to furnish
 to another, for the accomplishment of some joint purpose,
 မှိုက်သည်။ မှိုက်ထုတ်သည်။
Advance, a. တိုးတက်ခြင်း။ တိုးပွားခြင်း။ ချီးမြှောက်ခြင်း။ စ၍ပြောခြင်း။ ပေး
 နှင့်ခြင်း။ — (for sub-def see under above,) money paid in
 advance, စားရန်။
Advancement, n. တိုးတက်ခြင်း။ တိုးပွားခြင်း။ ချီးမြှောက်ခြင်း။
Advantage, n. favorable circumstance, အကြံထမြောက်စေခြင်းငှါတော်
 သင့်သောအကြောင်း။ profit, စီးပွားအကျိုး။ prevalence over, နိုင်
 သောအခွင့်။ [take,] *v.* တင်စားသည်။
Advantage, v. t. အကျိုးကိုပေးသည်။ စီးပွားဖြစ်စေသည်။

Advantageous, *a.* အကြံထမြောက်ခြင်းအကြောင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။

အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော။ အကျိုးရှိသော။ ကျေးဇူးရှိသော။

Advent, *n.* ကြွလာခြင်း။

Adventitious, *a.* ထောင်းစွက်သော (အရာ)။

Adventure, *v. i.* to try the chance, နှိုင်းသည်ဖြစ်စေ။ ရှုံးသည်ဖြစ်စေ။
ယမ်း၍ပြုသည်။ —*v. t.* to hazard, မိုးရိမ်စရာမကင်းသော်လည်း
စမ်း၍ပြုသည်။ to risk life, စွန့်စားသည်။

Adventure, *n.* an enterprise of hazard, စွန့်စားခြင်းနှင့်ဆိုင်သောအမှု။
property adventured, ယမ်း၍အပ်သောဥစ္စာ။

Adventures, *n. plur* အဖြစ်အပျက်အထွေထွေ။

Adventurous, *a.* ready to encounter danger, စွန့်စားတတ်သော။ bold,
ရဲရင့်သော။ hazardous, ဘေးဖြစ်မည်ကိုမိုးရိမ်စရာအကြောင်းရှိသော။

Adverb, *n.* ကရိယာနှင့်ဆိုင်သောဝိသေသနာ။

Adversary, *n.* an enemy, ရန်သူ။ ရန်ဘက်ပြုသောသူ။ an opponent,
ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုသောသူ။

Adverse, *a.* opposing, ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ ဆီးတားလျက်ရှိသော။
calamitous, ဘေးပြုတတ်သော။

Adversative, *a.* တစက်တချက်နှင့်ဆိုင်သော။

Adversity, *n.* ဘေးအန္တရာယ်။ ဒုက္ခဆင်းရဲ။

Advert to, *v. i.* အကြောင်းပြု၍ပြောသည်။

Advertise, *v. t.* to inform, ကြားမှာသည်။ to publish a notice, သိ
တင်းထွင်းသည်။

Advertisement, *n.* information given, ကြားမှာချက်။ a public noti-
fication, သိတင်းထွင်းစာ။

Advice, *n.* from next.

Advise, *v. t.* to give counsel, အကြံပေးသည်။ to inform, ကြားမှာ
လိုက်သည်။ —with, *v.* တိုင်ပင်သည်။

Advisedly, *adv.* with advice, တိုင်တိုင်ပင်ပင်။ deliberately, ဆင်ခြင်
သည်နှင့်။

Advisory, *a.* အကြံပေးခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Advocate, *v. t.* to support, ထောက်မသည်။ to plead for, ရှေ့နေလုပ်
သည်။ *n.* a supporter, ထောက်မသောသူ။ a lawyer, ရှေ့နေ။

Adwoson, *n.* သုဓမ္မာဇရပ်အုပ်ဆရာအရာကိုပေးပိုင်သောအခွင့်။

Adz, *n.* တံစည်း။

Ægis, *n.* ဘေးကိုကာနိုင်သောအရာ။

Æolian, *a.* ထေနှင့်ဆိုင်သော။ —harp, *n.* အဆိုလျှပ်စောင်း။

Aerial, *a.* လေထဲမှာနှင့်ဆိုင်သော။

Ærie, *n.* ဝံလိုအစရှိသောငှက်ရဲသိုက်။

Ærolite, *n.* မိုဗ်းကောင်းကင်မှကျသောကျောက်။

Æerology, *n.* ဝါယာဓာတ်နှင့်ဆိုင်သောအတတ်ပညာ။

- Aeiometer, *n.* လေကိုတိုင်းထွာသောတန်ဆာ။
- Aerometry, *n.* လေကိုတိုင်းထွာတတ်သောအတတ်ပညာ။
- Aeronaut, *n.* လေထဲဟာ၌လွင့်တတ်သောသူ။
- Æsthetic, *a.* အဲသသက်အတတ်ပညာနှင့်ဆိုင်သော။
- Æsthetics, *n.* အဲသသက်အတတ်တည်းဟူသော။ လှခြင်း တရားကိုစစ်ဆေးလေ့ကျက်သောအတတ်ပညာ။
- Afar, *adv.* အဝေး။ ဝေးစွာ။ ဝေးဝေး။
- Affability, *n.* from next.
- Affable, *a.* condescending in address, မထောင်လွှားဘဲနှုတ်ဆက်တတ်သော။ courteous, လောကဝတ်ပြုငှါကောင်းသော။
- Affair, *n.* အမှု။ အခင်း။ အခွင့်။ အရေး။
- Affect, *v. t.* to produce an affect upon, တစုံတခုသောအရာ၌တစုံတခုသောအကျိုးကိုဖြစ်စေသည်။ to move the passions, စိတ်ကြင်နာအောင်ပြုသည်။ စိတ်ကိုနှိုးဆော်သည်။ to aim at, aspire to, ရအောင်ကြံရွယ်သည်။ to love, ချစ်ခင်သည်။ to make a show of, ဟန်ဆောင်သည်။
- Affectation, *n.* ဟန်ဆောင်ခြင်း။
- Affected, *a.* တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့် တစုံတခုသော အကျိုးကို ခံရသော။ စိတ်နှိုးဆော်ခြင်းကိုခံရသော။ ဟန်ဆောင်သော။ (for sub-def. see under Affect, *v. t.*)
- Affection, *n.* a disposition of mind, စိတ်။ love, မေတ္တာ။
- Afhance, *n.* trust, လုံကြည်ခြင်း။ marriage engagement, ထက်ထပ်အံ့သောဂတိ။
- Affiance, *v. t.* ထက်ထပ်အံ့သောဂတိထားသည်။
- Affidavit, *n.* ကျိန်ဆို၍သက်သေခံသောစကား။
- Affiliate, *v. t.* သားအရာ၌ထားသည်။
- Affiliation, *n.* from above.
- Affinage, *n.* လောဟာမျိုးကိုမီးဖြင့်စင်စေခြင်း။
- Affinity, *a.* congeniality, သဘောချင်းတူခြင်း။ relation by marriage, ခင်ပွန်းစပ်၍ပေါက်ဖော်တော်ခြင်း။
- Affirm, *v. t.* to assert, ယုတ်ကဲ့ယုတ်ပြောထားသည်။ to assert positively, ယုတ်ကဲ့ယုတ်ကြပ်တည်းစွာပြောထားသည်။ to confirm, တည်စေသည်။ to declare, as under oath, ကျိန်ဆိုသကဲ့သို့ပြောထားသည်။ သစ္စာပြုသည်။
- Affirmation, *n.* ယုတ်ကဲ့ယုတ်ပြောထားခြင်း။ that which is affirmed, ယုတ်ကဲ့ယုတ်ပြောထားချက်။ တည်စေခြင်း။ ကျိန်ဆိုသကဲ့သို့ ပြောထားခြင်း။ သစ္စာပြုခြင်း။ (for sub-def. see above, and for the matter affirmed, substitute, ချက် for ခြင်း။)
- Affirmative, *a.* ယုတ်ကဲ့ယုတ်ဆိုလျက်။ တည်စေလျက်။ (for sub-def. see under Affirm, *v. t.*)

Affix', *v t* to unite at the end, အဆုံး၌ထပ်သည်။ to connect with, ပူးကပ်သည်။ to annex (a syllable) to the end of a word, စကား ဖျား၌ဆက်သည်။

Affix, *n.* စကားဖျား၌ဆက်သောပိဘတ်။

Afflation, *n.* တစုံတခု၌အဋ္ဌေတ္တတံမြင်း။

Afflatus, *n.* မူတ်သွင်းခြင်း။

Afflict, *v t.* နာစေသည်။ ဆင်းရဲစေသည်။

Affliction, *n.* from above , a cause of affliction, နာစေသောအကြောင်း။ ဆင်းရဲစေသောအကြောင်း။

Affluence, *n* from next

Affluent, *a.* ရတတ်သော။ ကြွယ်ဝသော။

Afflux, *n* a flowing to, အရပ်တစုံတခုသို့စီးသွားခြင်း။ that which flows to, စီးသွားသောအရာ။

Afford, *v t.* to yield, ဖြစ်စေသည်။ to grant, ပေးကမ်းသည်။ to be able to sell without loss, မရှုံးဘဲရောင်းနိုင်သည်။ to be able to bear expense, စေ့တတ်နိုင်သည်။

Affranchise, *v. t* ကျွန်အဖြစ်မှလွတ်သည်။

Affray, *n.* ခိုက်ရန်ဖြစ်၍ရုန်းရင်းခတ်မှုရှိခြင်း။

Affright, *v. t.* ထိတ်လန့်စေသည်။

Affront, *v. t.* to insult, ရန်ရှာ၍မရိုမသေပြုသည်။ to provoke, မိတ်ဆိုးအောင်ပြုသည်။ —*n.* from above.

Affuse, *v. t.* လောင်းသည်။

Affusion, *n.* from above.

Afield, *adv.* ထယ်မြင်ဆီသို့။

Afire, *adv* မီးလောင်လျက်။

Afloat, *a* or *adv.* ပေါ်သော။

Afoot, *adv.* on foot, ခြေကောင်။ in an incipient state, ကြံစည်ပြုစရှိသည် နှင့်။

Afore, *adv.* နှော့မှာ။ —*hand, a.* or *adv.* အရင်ကိုင်ဆင်နှင့်လျက်။ —*said, a.* အထက်ပြောဆိုခဲ့ပြီးသော။ —*time, adv.* လွန်ပြီးသောကာလ၌။

Afraid, [be,] *v z.* to fear, ကြောက်သည်။ to be anxious, စိုးရိမ်သည်။

Atresh, *adv.* အသစ်တဖန်။

African, *a.* အာဖရိကတိုက်နှင့်ဆိုင်သော။ —*n* အာဖရိကတိုက်သား။

Afront, *adv.* မှက်နှာချင်းဆိုင်။

Aft, *adv.* ပဲ့ဆီမှာ။ ပဲ့ဆီသို့။

After, *prep.* behind or later, နောက်။ following, လိုက်လျက်။ according to, အတိုင်း။

After, *adv.* နောက်မှာ။ —*ages, n. plur.* နောက်ကာလ။ —*all, adv.* နောက်ဆုံးမှာ။ —*birth, n.* အချင်း။ —*clap, n.* တမှုပြီးလှသော အခါအမှတ်တံခွဲဖြစ်သောအမှုသစ်။ —*cost, n.* နောက်ထပ်သော

စရိတ်။ —crop, *n.* တနှစ်တွင်တဖန်ထပ်၍ရိတ်သောစပါး။ —game, *n.* နောက်တဖန်ပြုရသောပရိယာယ်။ —life, *n.* နောက်အသက်ရှင်သည်ကလေး။ နောက်ဘဝ။ —noon, *n.* မွန်းလွဲအချိန်။ —pains, *n.* သားဖွားပြီးသည်နောက်ကိုက်သောအကိုက်အခဲ။ —piece, *n.* ဇာတ်ကြီးကိုပြုပြီးမှဆက်၍ပြသောဇာတ်ကလေး။ —state, *n.* နောင်ဘဝ။ —wards, *adv.* နောက်မှ။

Again, *adv.* once more, တဖန်။ နောက်တဖန်။ ပြန် (verbal affix,) beside, သည်ပြင်။ —and again, *adv.* အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်။

Against, *prep.* in opposition, တဖက်၌။ contrary to, ဆန့်ကျင်ဘက်။ opposite in place, တဖက်တချက်။ leaning on, ဖြီလျက်။ in preparation for, တစုံတခုအဖို့တွင်ဆင်လျက်။

Agallochum, *n.* အကျော်။

Agape, *adv.* ပစပ်ကိုဟစ်ကြည့်လျက်။

Agate, *n.* သင်္ဘောမဟူရာ။

Age, *n.* the measure of life, အသက်အရွယ်။ old age, ကြီးသောအသက်အရွယ်။ period of time, ကပ်ကာလ။ contemporaries, တကာလတည်း၌ဖြစ်သောသူတို့။

Aged, *a.* being of a certain age, ဤမည်သောအသက်အရွယ်ရှိသော။ old, advanced in life, အသက်ကြီးသော။ ဆိုသော။

Agency, *n.* the state of being in action, ပြုခြင်း။ the quality of acting, ပြုနိုင်သောအခွင့်။ the office or business of an agent or factor, ကိုယ်စားလှယ်အရာ။

Agent, *n.* an actor, ပြုသောသူ။ one authorized to act, ပြုရသောအခွင့်ရှိသောသူ။ an active cause, ပြုနိုင်ခြင်းအကြောင်း။ a deputy, factor, ကိုယ်စားလှယ်။

Agglomerate, *v. &* လုံးအောင်စု၍နေသည်။ *v. t.* လုံးအောင်စု၍ထားသည်။

Aggrandize, *v. t.* ဘုန်းအသရေတိုးစေသည်။

Aggrandizement, *n.* from above.

Aggravate, *v. t.* to make heavy, အမှုကိုသာ၍လေးစေသည်။ to make worse, သာ၍ဆိုးစေသည်။

Aggravation, *n.* from above. .

Aggregate, *v. t.* စုပေါင်းသည်။ —*n.* အစုအပေါင်း။ အနက်။

Aggress, *v. t.* ရန်စပြုသည်။ စစ်တိုက်သည်။

Aggression, *n.* from above

Aggrieve, *v. t.* to hurt (one's) feelings, မိတ်နာအောင်ပြုသည်။ to oppress, ညည်းဆဲမှိတ်စက်သည်။

Aggroup, *v. t.* ပုံတပုံ၌စု၍ရေးသည်။

Aghast [stand,] *v. &* အထွန်ထိတ်ထန်၍မိန်းမောတွေဝေလျက်နေသည်။ ကြက်သီးထလျက်နေသည်။

Agile, *a.* ပေါ့ပါးလျှင်မြန်သော။

Agility, *n.* from above.

Agitate, *v. t.* to shake, လှုပ်သည် (trans) , လှုပ်ရှားအောင်ပြုသည်။
 ရွှေသည်။ to stir up, ရွှေသည်။ to disturb, ရွှေနှောက်သည်။ to
 excite violently, အနိုင်အထက်နှိုးဆော်သည်။ to discuss, စစ်ဆေး
 မေးမြန်းသည်။

Agitation, *n.* from above, commotion, လှုပ်ရှားခြင်း။

Ago, *adv.* လွန်ခဲ့ပြီးသော (ကာလ) အထက်။

Agog, *adv.* အလွန်လိုချင်သည်နှင့်။

Agonize, *v. t.* အပြင်းဆုံးသောဝေဒနာကိုခံသည်။

Agony, *n.* from above

Agrarian, *a.* လုပ်မြေ၊ စားမြေနှင့်ဆိုင်သော။

Agree, *v. z.* to be of one mind, သဘောတူသည်။ to come to one
 opinion, သဘောညီညွတ်လာသည်။ to be in concord, သင့်သည်။
 သင့်တင့်သည်။ to accord, ညီညာသည်။ to suit, ညီလျော်သည်။
 တော်သင့်သည်။ to resemble, တူသည်။ (as accounts) အင်းကိုက်
 သည်။ [E. o s] (in respect to a bargain) ရင်ကြားစေသည်။
 —to, *v. t.* ဝန်ခံသည်။

Agreeable, *a.* suitable, comfortable, တော်သင့်သော။ ညီလျော်သော။
 having qualities, to be liked, နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Agreement, *n.* သဘောတူခြင်း။ သဘောညီညွတ်လာခြင်း။ သင့်တင့်ခြင်း။
 တူခြင်း။ ဝန်ခံခြင်း။ (for sub def see under Agree)

Agriculture, *n.* ထယ်ယာလုပ်ခြင်း။

Aground, *adv.* resting on the ground, as a vessel in shallow water
 တင်နေလျက်။ thwarted, အကြံပျက်လျက်။

Ague, *n.* တုန်ဖျား။

Ah, *int.* အော်။ ဖြစ်ရလေချင်း။

Aha, *int.* အောဟော။

Ahead, *adv.* before, ရှေ့မှာ။ forward, ရှေ့သို့။

Ahoy, *int.* ဟေ။

Aid, *v. t.* ကူညီသည်။ ထောက်ပံ့သည်။ မစသည်။ —*n.* from above
 —*n.* agent, from Aid, *v. t.* —de-camp, *n.* မိုလ်ချုပ်စေခိုင်း
 သောထက်စွဲမိုလ်။

Ail, *v. z.* နာသည်။ *v. t.* နာစေသည်။ —*n.* အနာ။

Ailing [be,] *v. z.* နာတတ်သည်။

Ailment, *n.* အနာရောဂါ။

Aim, *v. t.* မှီနာသည်။ —at, *v. t.* to point at, ရွယ်သည်။ to direct the
 purpose, ကြံရွယ်သည်။ to attempt to gain, ရအောင်ပြုသည်။ —*n.*
 from above, object pointed at, ရွယ်ချက်။ purpose, ကြံရွယ်
 ချက်။ ကြံစည်ခြင်း။ အကြံ။

Aimless, *a.* မကြံရွယ်ဘဲရှိသော။

- Air, *n.* the element, လေ။ publicity, ကျော်ညာခြင်း။ modulation of music, သီခြင်းသံသတော။ mein, appearance, အသွားအလာအနေအထိုင်၏လက္ခဏာသတော။ —balloon, *n.* ဗလွန်တည်းဟူသော။ လေပွသွင်း၍ မိုဃ်းကောင်းကင် သို့ တက်စေတတ်သော လေယဉ်ပုံ။ —bladder, *n.* ဝဉ်းဗောင်း။ —gun, *n.* လေသေနတ်။ —hole, *n.* လေပေါက်။ —pipe, *n.* လေပြွန်။ —pump, *n.* လေပို့ပိုင်။ —tight, *a.* လေလိုသော။ *v.* *t.* လေသလပ်အောင်လွှားထားသည်။
- Airiness, *n.* openness to air, လေတာကျခြင်း။ levity, ပေါ့ပါးခြင်း။
- Airmg, *n.* from Air, *v.* *t.*, an excursion in the open air, လေခံ၍ လှည့်ပတ်ခြင်း။
- Airs, *v.* put on, *v.* *t.* ထည်သည်။ ဂုဏ်လုပ်သည်။
- Airy, *a.* consisting of air, လေဖြင့်ပြီးသော။ relating to air, လေနှင့်ဆိုင်သော။ open to free air, လေတာကျသော။ light as air, လေကဲ့သို့ပေါ့ပါးသော။ unsubstantial, ပေါ့လျော့သော။ spiritually, ပေါ့ပါး၍နှင်လန်းသော။
- Aisle, *n.* သုခမ္ဘာတရပ်၌ပေါ်သတ်၏အကြားလမ်း။
- Ajar, *adv.* တံခါးဖိထားနေလျက်။
- Akumbo, *adv.* ခါးထောက်၍နေသည်နှင့်။
- Akin, *a.* ပေါက်ဖော်။ ဆွေမျိုးတော်သော။
- Alabaster, *n.* ကျောက်ဖြူနုတမျိုး။
- Alack, *int.* ဖြစ်ရလေချင်။
- Alacrity, *n.* ပေါ့ပါးနှင်လန်းခြင်း။
- Alamode, *adv.* လူများဝတ်ဆင်သည်အနေအထိုင်။
- Alarm, *v.* *t.* to give notice of danger, ဘေးရန်ကိုမည်အကြောင်းကို သတိပေးသည်။ to frighten, ကြောက်လန့်စေသည်။ —*n.* from above —post, *n.* ဘေးရန်ရှိသောကြောင့်စူးစူးရှရှသောအရပ်။
- Alarmist, *n.* ကြောက်လန့်စေတတ်သောသူ။
- Alas, *int.* ဖြစ်ရလေချင်။ တကား။ ဤလေချင်။ ဤရလေချင်။
- Albert, *adv.* be it so, ဟုတ်စေတော့။ although, သို့သော်လည်း။
- Albino, *n.* မိဘအဆင်းညိုမည်းလျက်နှင့်မြူသောသား။
- Album, *n.* အဆွေခင်ပွန်းတို့ကအသင်းပွဲတို့ရာရေမှတ်စုစာ။
- Alburn, Albumnum, *n.* သစ်အကော။
- Alchemy, *n.* အဂ္ဂိရတ်။
- Alcohol, *n.* အရက်မြိန်။
- Alcoholic, *a.* အရက်မြိန်ပါသော။
- Alcove, *n.* ကုလားကားကာ၍ အခန်းမနှင့်စပ်သောအခန်းငယ်။
- Alder, *n.* သစ်ပင်တမျိုး။
- Alderman, *n.* မြို့ဝန်ထိုင်ပင်အရာရှိ။
- Ale, *n.* ဂျုံရည်။ —house, *n.* ဂျုံရည်ရောင်းသောဆိုင်။
- Alembic, *n.* ပေါင်းခြွေခံသောမြွန်ကောက်။

- Alength, *adv.* အလျားအတိုင်း။
- Alert, *a* watchful, စောင့်တတ်သော။ nimble, ပေါ့ပါးသော။ —[on the,] သတိမေ့စွာ။ စောင့်နေလျက်။
- Alertness, *n.* ပေါ့ပါးခြင်း။
- Alexipharmic, *a* အဆိပ်ကိုပိုင်တတ်သော။
- Algebra, *n.* အက္ခရာသင်္ချာအတတ်။
- Alias, *adv.* သို့မဟုတ်။
- Alibi, *n* အခြားတပါးမှာရှိသည်ကိုပြခြင်း။
- Alien *a.* တတိုင်း၊ တပြည်နှင့်ဆိုင်သော။
- Alienate, *v t* to turn-ster, (ဥစ္စာကို) သူတပါးထက်သို့လွှဲအပ်သည်။ to destroy affection, မေတ္တာကိုဖြုတ်သည်။ —*a* မေတ္တာဖျက်သော။
- Alienation, *n.* from above
- Alight, *v t.* to descend, ဆင်းသည်။ to settle as a bird, နားသည်။
- Alike, [be] *v t.* တူသည်။ *adv* အတူအညီ၊ အတူတူ။
- Aliment, *n.* အစာအာဟာရ။
- Alimony, *n* ထင်ကွာသောမိမိပိုင်တိုက်သောဥစ္စာ။
- Aliquant, *a* စားလျှင်အကြွင်းရှိသော။
- Aliquot, *a.* စားလျှင်အကြွင်းမရှိသော။
- Alive, *a* living, အသက်ရှင်သော။ sprightly, ပေါ့ပါးရွှင်ထန်းသော။ susceptible, ဆတ်ထတ်သိလွယ်တတ်သော။
- Alkali, *n.* အရည်နွှောသဖြင့်ဆူတတ်သောဆေး။
- All, *a.* အလုံး။ အလုံးစုံ။ အားလုံး။ ခပ်သိမ်း။ ခပ်သိမ်းစုံ။ တကား။ ရှိသမျှ။ —*adv.* အကုန်။ အကြွင်းမဲ့။ —[not at,] *adv.* အလျှင်မဟုတ်ဘဲ။ —but *adv* လူမတတ်။ — fours [on,] *adv.* ခြေထေးချောင်းနှင့်။
- hail, *int* အလွန်ကျန်းမာပါစေ။ —knowing, *a* သမ္ပညတညာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော။ —powerful, *a.* အနန္တတန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံသော။ —seeing, *a* ခပ်သိမ်းသောအရာတို့ကိုမြင်သော။ —wise, *a* အနန္တပညာနှင့်ပြည့်စုံသော။
- Allah (Allah) *n.* ဘုရားသခင်။
- Allay, *v. t* ဖြိမ်းစေသည်။ ဖြေသည်။
- Allege, *n. t* ပြောထားသည်။
- Allegation, *n.* ပြောထားခြင်း။ ပြောထားချက်။
- Allegiance, *n* အရှင်၏သစ္စာကိုစောင့်ထိန်းခြင်း။
- Allegorize, *v t* သွယ်ဝိုက်သောဥပမာစကားကိုသုံးဆောင်သည်။
- Allegory, *n.* သွယ်ဝိုက်သောဥပမာစကား။
- Alleluiah, *see* Hallelujah.
- Alleviate, *v. t* ပေါ့စေသည်။ လျော့စေသည်။
- Alleviation, *n.* from above
- Alley, *n.* ထက်ကြားလမ်း။ ထမ်းကြားကလေး။

- Alliance, *n.* a union of families by marriage, စုံဖက်သဖြင့်အမျိုးတော်စေခြင်း။ a confederation, မိတ်ဖက်၍သင်းဖွဲ့ခြင်း။
- Alligator, *n.* မိကျောင်း။
- Alliteration, *n.* အက္ခရာတသုံးလိုက်၍လင်္ကာစကားဖွဲ့ခြင်း။
- Allopathy, *n.* အနာကိုဆန့်ကျင်တက်ပြု၍ဆေးကုခြင်းနည်း။
- Allot, *v. t.* ခွဲဝေ၍ထားသည်။ ခွဲခန့်သည်။
- Allotment, *n.* ခွဲခန့်သောအရာ။ အငန်းအတာ။
- Allow, *v. t.* to permit, အခွင့်ပေးသည်။ to admit, ဝန်ခံသည်။ to grant, ပေးကမ်းသည်။ to abate, လျော့သည်။
- Allowable, *a.* permissible, အခွင့်ပေးစရာကောင်းသော။ that may be agreed to, ဝန်ခံစရာကောင်းသော။
- Allowance, *n.* permission, အခွင့်ပေးခြင်း။ admission, ဝန်ခံခြင်း။ an allotted portion, တိုင်းထွာ၍ပေးကမ်းသောအဖို့။ abatement, လျော့သောအရာ။ —*v. t.* မည်မျှသုံးဆောင်ရသည်ကိုစီရင်သည်။ သုံးဆောင်ရန်အဖို့ကိုတိုင်းထွာ၍ပေးကမ်းသည်။
- Alloy, *v. t.* to adulterate metal, ကောင်းသောထောတာ၌ညံ့သောထောတာကိုစွက်၍ရောနှောသည်။ to reduce by mixture, ရောနှော၍လျော့စေသည်။ —*n.* baser metal mixed with finer, ထောတာကောင်း၌ရောနှောသောထောတာတို့။ that which reduces the quality of the thing with which it is mixed, ရောနှော၍လျော့စေတတ်သောအရာ။
- Allspice, *n.* ငရုတ်ကောင်းတမျိုး။ *see* Pimento.
- Allude to, *v. t.* ရည်စောင်သည်။
- Allure, *v. t.* မြှူသည်။
- Allurement, *n.* from above, that which allures, မြှူတတ်သောအရာ။
- Allusion, *n.* ရည်စောင်သောစကား။
- Allusive, *a.* from Allude to
- Alluvial, *a.* နို့တင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Alluvium, *n.* a depositing on shore, နို့တင်ခြင်း။ deposited matter, နို့ညှန်။
- Ally, *v. t.* to connect families by marriage, စုံဖက်သဖြင့်အမျိုးတော်စေသည်။ to unite in a confederacy, ပူးပေါင်း၍မိတ်ဖွဲ့သည်။
- Ally, *n.* confederate, ပူးပေါင်း၍မိတ်ဖွဲ့သောသူ။ မိသားစာရဖွဲ့ဖက်။
- Almanac, *n.* ပြက္ခဒိန်။
- Almighty, *a.* အနန္တတန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံသော။
- Almirah, *n.* မတ်တတ်သစ်တာ။
- Almond, *n.* ဗာတန်သီး။
- Almoner, *n.* စွန့်ကြဲသောဥစ္စာကိုဝေငှသောသူ။
- Almost, *adv.* လူဖြူ၊ လူနီးဖြူ၊ လူမတတ်။ ကုန်မတတ်။
- Alms, *n.* စွန့်ကြဲသောဥစ္စာ။ —[give,] *v.* စွန့်ကြဲသည်။ —deed, *n.* စွန့်

ကြဲခြင်း။ giving, *n* same. —house, *n*. သူတပါးနှင့်ကြပ်ကျွေးမွေးခြင်းကိုခံသောသူထိုနေရာအိမ်။

Alce, *n*. ရှားစောင်းလက်ပပ်ပင်။

Alces, *n*. ရှားစောင်းလက်ပပ်စေး။ ခုတ်။ —wood, *n* အကျော်။

Alott, *adv*. အမြင့်။ အထက်။

Alone, *a* အထီး။ ကိုယ်ထီး။ တဦးတည်း။ တခုတည်း။

Along, *adv*. lengthwise, အလျားအတိုင်း။ onward, ရှေ့သို့လိုက်လျက်။
by or through the length of, ရှောက်လျက်။ —[all,] *adv*.
တရှောက်လုံး။ —shore, *adv* ကမ်းနားမှာရှောက်လျက်။ —side,
adv. အနားမှာ။ —with, *adv*. နှင့်အတူ။

Alotf, *adv*. at a small distance, မနီးမဝေး။ avoidingly, ရှောင်လျက်။

Aloud, *adv*. ကျယ်သောအသံနှင့်။

Alpha, *n*. ဟေသသဘာသာဗျည်းသရစုတွင်ပဌမအက္ခရာအာလဖ။

Alphabet, *n* ဗျည်းသရစုစဉ်။

Alphabetical, *a*. ဗျည်းသရစုစဉ်အတိုင်းလိုက်သော။

Already, *adv*. ယခုပင်။

Also, *adv*. likewise, ထည်း။ moreover, ၎င်းပြင်။ ၎င်းနည်း။ တနည်းကား။
ထိုမှတပါး။

Altai, *n*. ယစ်စင်။ ယစ်ပလ္လင်။

Alter, *v*. ၁. ပြောင်းလဲသည်။ *v* ၂ ပြောင်းလဲစေသည်။

Alteration, *n*. from above.

Alterative, *n* တဖြည်းဖြည်းဖြင့်တတ်သောဆေး။

Altercation, *n* အချင်းချင်းငြင်းခုံခြင်း။

Alternate, *a*. အလှည့်အလှည့်ဖြစ်သော။

Alternately, *adv* ဆိုလယ်။

Alternation, *n*. from alternate

Alternative, *n*. အရာနှစ်ခုတွင်တခုကိုပယ်၍တခုကိုယူရခြင်း။

Although, *conj* သို့သော်လည်း။ သို့ရာတွင်။ သို့မချည်း။

Altitude, *n*. height, အမြင့်။ a summit, အတွင်ဖျား။

Altogether, *adv* အကုန်။ အကြွင်းမဲ့။

Alum, *n*. ကျောက်ချဉ်။

Alumnus, *n*. သိပ္ပံကျောင်းသား။

Alveolar, *a*. တွင်းကလေးများပါသော။ —process, *n*. သွားပေါက်ရာ
တွင်းကလေးများပါသောပါးချိတ်။ အာပေါင်မိုး။

Alvine, *a* ဝမ်းနှင့်ဆိုင်သော။

Alway, Always, *adv*. အစဉ်မပြတ်။ အစဉ်အမြဲ။ အခါခါသိမ်း။

Am, *v*. ၁. (ငါ) ရှိသည်။ (ငါ) ဖြစ်သည်။

Amain, *adv* တဟုန်တည်း။

Amalgam, *n* ပြတားနှင့်ရောနှောသောထောဟာ။

Amalgamate, *v* ၁ to blend metals, ထောဟာတစုံတခုကိုပြတားနှင့်ရော

နှောသည်။ to blend different things together, မြားနားသော
အရာတို့ကိုရောနှောသည်။

Amalgamation, *n.* from above

Amannensis, *n.* နှုတ်ထွက်အတိုင်းရေးသောစာရေး။

Amaranth, *n.* မညှိုးပန်း။

Amass, *v. t.* to heap together, စုဝုံသည်။ to accumulate, ဆည်းပူး
သည်။

Amateur, *n.* သိပ္ပံအတတ်တစ်ခုခုစိတ်စွဲလမ်းသောသူ။

Amativeness, *n.* ချစ်တတ်သောသဘော။

Amatory, *a.* ချစ်ကြိုက်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Amatosis, *n.* အတွင်းတိမ်စွဲခြင်းအနာ။ ကြောင်တောင်ကန်းခြင်းအနာ။

Amaze, *v. t.* from next

Amazed, [be] *v. z.* to be confused with terror, ထိတ်သန့်၍ကွေ့ဝေ
သည်။ to be confused with wonder, အံ့သြ၍ကွေ့ဝေသည်။ မှိုင့်
ကွေ့သည်။

Amazement, *n.* from above

Amazon, *n.* စစ်တိုက်သောမိဗ္ဗ။

Ambassador, *n.* သံတမန်။ မင်းသံ။

Amber, *n.* ပယင်း။

Ambergus, *n.* အနီဖတ်။

Ambidextrous, *a.* using both hands alike, ထက်နှစ်ဖက်သန်သော။
siding with both parties, နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ကိုပင်လိုက်လျှောက်တတ်သော။

Ambient, *a.* ပတ်လည်ဝန်းကျင်၌ဖုံးလွှမ်းသော။

Ambiguity, *n.* အနက်မရှင်းလင်းခြင်း။

Ambiguous, *a.* having two meanings, အနက်နှစ်ပါးရှိသော။ being of
doubtful meaning, အနက်မရှင်းလင်းသော။

Ambition, *n.* from next

Ambitious, *a.* မိမိအနေထက်တက်ချင်သောစိတ်အားကြီးသော။ လွန်ကဲချင်
သောစိတ်အားကြီးသော။

Amble, *v. z.* ဆင်ရဲသွားသည်။

Ambrosia, *n.* နတ်ဩဇာ။

Ambulation, *n.* a walking, မြေကျင်သွားခြင်း။ a moving from place
to place, လှည့်လည်ခြင်း။

Ambulatory, *a.* having the power of walking, မြေကျင်သွားတတ်
သော။ moving from place to place, လှည့်လည်တတ်သော။

Ambuscade, *n.* lying in wait, တပ်သားပုန်းဝပ်၍နေခြင်း။ the place of
lying in wait, တပ်သားပုန်းဝပ်၍နေရာအရပ်။

Ambush, *n.* same, the troops lying in wait, ပုန်းဝပ်၍နေသောတပ်
သားစု။

Ameliorate, *v. t.* သာ၍ကောင်းစေသည်။

Amelioration, *n* from above

Amen, *int* အာမင်။ မှန်ပါစေ။

Amenable, *a* ခေါ်လျှင်အစစ်ခံရသော။ မင်းအာဏာအောက်၌ရှိသော။

Amend, *v* to grow better, မကောင်းသောအရာလျှော့၍ကောင်းသော
အရာတိုးပွားသည်။ —*v. t.* to correct, ပြင်သည်။

Amendment, *n* from above

Amends, *n. plur* reparation, ပြစ်မှားမိသည်အတွက်ပြန်ပေးခြင်း။ အစား
ပေးခြင်း။ satisfaction, စိတ်ကြေနပ်အောင်ပြုခြင်း။

Amenity, *n.* နေရာသာယာခြင်း။

Amerce, *v. t.* ငွေဒါဏ်ခံစေဟုစီရင်သည်။

Amercement, *n* from above

America, *n* the continent, အမေရိကကျွန်း။ the United States,
အမေရိကပြည်။

American, *n* အမေရိကလူ။ အမေရိကအမျိုးသား။ —*a* အမေရိက
အမေရိကပြည်။ အမေရိကအမျိုးသားနှင့်ဆိုင်သော။

Americanism, *n* အမေရိကလူတို့သာပြောတတ်သောစကား၏အခြေအနေ။

Amethyst, *n* သီဟိုဠ်နီလာ။

Amherstia, *n* သောက။

Amiability, *see* Amiablenes

Amiable, *a* ချစ်ဖွယ်သော။

Amiablenes, *n* ချစ်ဖွယ်သောရုဏ်နှင့်ပြည့်စုံခြင်း။

Amicable, *a.* သင့်တင့်သော။ မိတ်ဆွေဖွဲ့တတ်သော။

Amid, Amidst, *prep* in the midst, အထယ်မှာ။ among, တွင်။ ၌။

Amiss, *a* or *adv* မှားလျက်။ လွဲလျက်။ အလွဲ။

Amity, *n* မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်း။

Ammonia, *n* အမုက်သားရေပြန်။

Ammoniac, *n.* အမုက်သား။

Ammunition, *n* ခဲ၊ ယမ်း၊ မီးကျောက်။

Amnesty, *n* လွန်သမျှလွန်စေဟုချမ်းသာပေးခြင်း။

Among, Amongst, *prep*, တွင်။ အထဲတွင်။ အတွင်းတွင်။ ပါလျက်။ ရော
နှောလျက်။

Amorous, *a* ချစ်ကြိုက်တတ်သော။ တပီမက်တတ်သော။

Amorphous, *a* ပုံသဏ္ဌာန်မရှိသော။

Amount. *v* & စုပေါင်း၍မျှထောက်ဖြစ်လာသည်။ —*n* အစုအပေါင်း။
ပေါင်း။

Amour, *n* မင်းဦး၊ မင်းလွင်ပြုခြင်း။

Amphibious, *a.* ရေ၊ မြေ၌ကွပ်သည်တတ်သော။

Amphitheatre, *n.* ပွဲခံရန်ကိုက်ပိုင်း။

Ample, *a.* spacious, ကျယ်ဝန်းသော။ large, ကြီးကျယ်သော။ abundant,
များပြားသော။ fully sufficient, လုံလောက်သော။

Amplification, *from next*

Amplify, *v. t.* to enlarge, ကျယ်ဝန်းစေသည်။ to speak largely or copiously, အကျယ်အားဖြင့်ပြောဆိုသည်။

Amplitude, *n.* from Ample.

Amputate, *v. t.* လက်ခြေစသောကိုယ်အင်္ဂါကိုဖြတ်သည်။

Amputation, *n.* from above.

Amulet, *n.* ထက်ဖွဲ့။

Amuse, *v. t.* ဖျော်သည်။ မိတ်သာယာစွာလန်းအောင်ပြုသည်။

Amusement, *n.* from above

An, *see. A*

Anabaptist, *n.* ခရစ်ယာန်ဘာသာသွင်းခြင်းမရှိလာ ကို ထပ်၍ ပေးရမည်ဟု ယူသောသူ။

Anachronism, *n.* သက္ကရာဇ်အတွက်လွဲခြင်း။

Anagram, *n.* အက္ခရာတလုံးပြောင်းလဲ၍အခြားသောစကားကိုထွက်စေချက်။

Analogical, *a.* လက္ခဏာတူသော။

Analogy, *n.* from above

Analysis, *n.* from next.

Analyze, *v. t.* ရောနှောလျက်ရှိသောအရာတို့ကိုအမျိုးအလိုက်တပါးစီတပါး စိစွဲထားသည်။

Anarchy, *n.* ပြည်စိုးမင်းမရှိသဖြင့်မငြိမ်မသက်ရှိခြင်း။

Anathema, *n.* from next.

Anathematize, *v. t.* ပျက်စီးရန်အဖို့ပယ်ထားသည်။

Anatomy, *n.* အနာတမိအတတ်တည်းဟူသောကိုယ်အင်္ဂါများကိုလှီးဖြတ်၍ မှတ်သားလေ့ကျက်သောအတတ်ပညာ။

Ancessor, *n.* အထက်ဆွေစဉ်မျိုးဆက်အဝင်ဖြစ်သောသူ။

Ancstral, *a.* အထက်ဆွေစဉ်မျိုးဆက်နှင့်ဆိုင်သော။

Ancstry, *n.* အထက်ဆွေစဉ်မျိုးဆက်။

Anchor, *n.* ကျောက်ဆူး။ —*v. t.* ကျောက်ဆူးချသည်။

Anchorage, *n.* ကျောက်ဆူးချရာအရပ်။

Anchoiet, *n.* ရသေ့။

Ancient, *a.* belonging to former times, ရှေးကာလနှင့်ဆိုင်သော။ old, ဟိုသော။ ဟောင်းသော။ သမတ်ရှည်သော။ —*n.* ရှေးလူဟောင်း။

And, *conj.* နှင့်။ ၍။ moreover, သည်ပြင်။ ထိုမှတပါး။

Andiron, *n.* (Eng.) တံခိုးတင်ရင်းနားပန်းမျိုတ်။ (Amer.) ထင်းခုံလောက်။

Aneedote, *n.* ငယ်သောအကြောင်းအရာအထူထွန်တစုံတခု။

Anent, *prep.* အကြောင်းပြုလျက်။ စပ်ဆိုင်လျက်။

Aneurism, *n.* သွေးကြောဖောင်းသောအနာ။

Anew, *adv.* အသစ်တဖန်။

Angel, *n.* ကောင်းကင်တမန်။ ဘုရားသခင်စေလွှတ်တော်မူသောတမန်။

- Angelic, *a* connected with angels, ကောင်းကင်တမန်နှင့် စပ်ဆိုင်သော။
like angels, ကောင်းကင်တမန်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။
- Angel, *n.* ခေါ်သ။ အမှတ်။ စိတ်ဆိုးခြင်း။
- Angina, *n* လည်ခြောင်း၌စွဲသောအနာတမျိုး။
- Angle 1, *n* the point where two lines meet အထောင့်။ ထောင့်။
a right angle, ကျင်ကွယ်ထောင့်။ မိုတ်ထောင့်။ an acute angle,
ထောင့်ချွန်။ အတိမ်ထောင့်ကျည်း။ an obtuse angle, ထောင့်ဖြေ။
အတိမ်။ ထောင့်ကျယ်။ - 2, *n.* a fishing instrument, ငါးဖျား
တန်ဆာ။ - 2, *v.* to fish with an angle, ငါးဖျားသည်။ to try
to gain by artifice, ဝမ်းသာယာအားဖြင့်ရအောင်ပြုစမ်းသည်။
- Angler, *n.* ငါးဖျားသောတံငါ။
- Anglicism, *n* အင်္ဂလိတ်တို့သာပြောတတ်သောစကား၏အခြေအနေ။
- Angry [be,] *v.* အမှတ်ထွက်သည်။ စိတ်ဆိုးသည်။ *a* စိတ်ပေါက်သော။
- Anguish, *n* အလွန်နာကြင်ခြင်းဝေဒနာ။
- Angular, *a.* အထောင့်ရှိသော။
- Anhelation *n* အသက်ရှူမဲခြင်း။
- Anil *n* မဲပင်။
- Animadversion, *n* from next
- Animadvert upon, *v t* to remark on အကြောင်းပြု၍ပြောသည်။ to
censure, အပြစ်တင်သည်။
- Animal, *n.* အသက်ရှင်သောမြေသား။
- Animalecule, *n.* အလွန်သေးနုသောသတ္တဝါတို့မှန်ပြောင်းမပါဘဲမမြင်နိုင်သော
အကောင်။
- Animate *a* အသက်ရှင်သော။ - *v. t* to make alive, အသက်ရှင်
စေသည်။ to heighten powers, အားတိုးတက်စေသည်။ to encour-
age, hearten, အားပေးသည်။ to make lively, စိတ်ကြွ၍အား
ကြီးစေသည်။
- Animated, *a.* having life, အသက်ရှင်သော။ lively, စိတ်ကြွ၍အားကြီး
သော။
- Animation, *n* state of being alive, အသက်ရှင်ခြင်း။ act of making
alive, အသက်ရှင်စေခြင်း။ state of being lively, စိတ်ကြွ၍အား
ကြီးခြင်း။
- Animosity, *n* မုန်ထားခြင်း။
- Animus, *n.* စိတ်သဘော။
- Anise, *n.* စမုန်စပါး။
- Ankle, *n* ဗမုတ်။ ခြေမုတ်မိ။
- Anklet, *n* တန်ဆာဆင်သောခြေချင်း။
- Anna, *n.* ပဲ။ အနွ။ အနွား။ [E.O.S.]
- Annals, *n. plur* သက္ကရာဇ်လိုက်၍ အကြောင်းအရာ အထူးပြုရာကိုမှတ်
သားသောစာ။ သက္ကရာဇ်မှတ်စာ။

Anneal, *v. t* မီးဖြင့်ဖျင်သည်။

Annex, *v. t* to unite at the end, ဆက်သည်။ to join put together, ပေါင်းသည်။

Annexation, *n* from above.

Annihilate, *v. t*. အကြွင်းမဲ့ဖျောက်ဖျက်သည်။

Annihilation, *n* act of reducing to nothing, အကြွင်းမဲ့ဖျောက်ဖျက်ခြင်း။ loss of present and future existence, နောက်တဖန်မဖြစ်အောင်ကွယ်ဖျောက်ခြင်း။ မှီစွာနှင့်။

Anniver, *adv.* *n* the day, အခါတစ်နေ့။ celebration of the day, နှစ်စဉ်ပွဲ။

Anno Domini, (by contraction, A D) *adv.* ခရစ်သက္ကရာဇ်။

Anno, *man di*, *adv* ကမ္ဘာသက္ကရာဇ်။

Annotation, *n*. အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုပြသောအဖွင့်။

Annotate, *n*. အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုဖော်ပြသောသူ။

Announce, *v. t* to give first notice, ဦးစွာကြားပြောသည်။ to give public notice, proclaim, ကျော်ညာစေသည်။

Announcement, *n*. from above

Annoy, *v. t* နှောင့်ရှက်သည်။

Annoyance, *n*. act of annoying, နှောင့်ရှက်ခြင်း။ state of being annoyed, အနှောင့်အရှက်ခံခြင်း။ cause of annoyance, နှောင့်ရှက်တတ်သောအရာ။

Annual, *a* taking place once a year, နှစ်စဉ်ဖြစ်သော။ တနှစ်တခါဖြစ်တတ်သော။ performed in a year, တနှစ်တွင်ပြီးသော။ lasting a year only, တနှစ်သာတည်တတ်သော။

Annuity, *n*. တနှစ်တနှစ်တွင်သုဉ်းစွာထဲကပေးဝေ၍ရသောငွေပေါင်း။

Annul, *v. t*. ဖြေဖျက်သည်။ ပစေသည်။ ပဖျောက်စေသည်။ ပလပ်စေသည်။

Annular, *a*. အကွင်းပုံရှိသော။

Annunciate, *v. t* သိတင်းကြားပြောသည်။

Annunciation, *n* from above

Anodyne, *n* အကိုက်အခဲ၊ အနာအကြင်ကိုဖြမ်းစေတတ်သောဆေး။

Anoint, *v. t*. to smear with oil, ဆီလိမ်းသည်။ ဆီထူးသည်။ ဆီနှင့်သုတ်သည်။ to pour oil upon, ဆီသွန်းသည်။ ဘိသိတ်သွန်းသည်။

Anointed person, *n* ဘိသိတ်ခံသောသူ။

Anomalous, *a* တနည်းတပုံ၊ တနည်းတသွယ်ဖြစ်သော။

Anomaly, *n*. from above

Anon, *adv* မကြာမမြင့်မှီ။

Anonymous, *a* နာမည်မပါသော။

Another, *pron. a* အခြား။ တခြား။ တပါး။ တထူး။ —[one] တယောက် (ကို) တယောက်။

Answer, *v* to reply to a call, ထူးသည်။ to speak in return, ပြန်၍

ပြောသည်။ to reply to a question proposition or charge ဖြေသည်။ to reply to a charge in court ထုဖြေသည်။ အေပင်္ဂျာ to accomplish an end, လိုသောအကျိုးကိုအောင်သည်။ to be a due proportion, ဆော်သင့်သည်။ to correspond with, အမေင်ဖြစ်သည်။ -- *n* a reply to a call, ထူးချွန်။ what is said in reply, ပြန်၍ပြောချက်။ a reply to a question, proposition or charge, ဖြေချက်။ အဖြေ။ ဖြေစာ။ a defendant's reply, ထုဖြေချက်။ Answerable, *a* that may be replied to, ပြေနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ obliged to give an account, ဖြေရမည့်အကြောင်းရှိသော။ accountable, ဝန်မကင်းမလွတ်သော။ အစစ်ခံထိုက်သော။ suitable, တော်သင့်သော။ correspondent, အမေင်ဖြစ်သော။

Answering, *a* corresponding, အမေင်ဖြစ်သော။

Ant, *n* common kind, ဝဏ္ဏိဆိတ်။ white ant, ခြံ။ -- *n* တောင်ပိုး။

Antagonist, *a* ဆန့်ကျင်တက်ပြုသော။ -- *n* from above

Antarctic, *a* တောင်ပူဝံနှင့်ဆိုင်သော။ - circle, *n* တောင်ပူဝံနှင့်ဆိုင်သောစက်ဝိုင်း။

Ante, *prof* in composition, အရင်။

Antecedent, *a*. အရင်ဖြစ်သော။

Antechamber, *n* အိမ်ရှင်မဏ္ဍေမှိုညော်သည်စောင့်၍နေသောအခန်း။

Antedate, *v* / နှစ်လနေ့ရက်ကိုဆုတ်၍သက္ကရာဇ်ထားသည်။

Antediluvian, *a* မိုဃီးရေကြီးစွာမလွှမ်းမိုးမှီဖြစ်သော။

Antelope, *n* တောဆိတ်။ တောမြင်း။ [၁၂၈]

Antemeridian, *a* ဇွန်းမတည့်မှီဖြစ်သော။

Antemundane, *a*. ကမ္ဘာမတည်မှီဖြစ်သော။

Antenna, *n* ပိုးကောင်၏ခေါင်း၌ပေါက်တတ်သောအမွှင်။

Antenuptial, *a* လက်ထပ်မင်္ဂလာမဆောင်မှီဖြစ်သော။

Antepast, *n* စားချိန်မရောက်မှီအရင်စားသောအစာ။

Anterior, *a*. before in place, ရှေ့မှာရှိသော။ prior, အရင်ဖြစ်သော။

Anthem, *n*. လင်္ကာမဟုတ်သောသီခြင်း။

Anther, *n* ဝတ်ဆံပွင့်။

Anthracite, *n* ကျောက်မီးသွေးစစ်။

Anthropophagi, *n plur* လူသားကိုစားတတ်သောသူတို့။

Anti, *prof*. in composition, တဖက်၌နေသော။

Antic, *a*. လူ့ဗျက်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Antichrist, *n*. ခရစ်ရန်သူ။

Anticipate, *v* *t*. to be first or before another, ဦးအောင်ပြုသည်။ သူမပြုမှီနှင့်သည်။ တင်ကူးသည်။ to do before the time, ပြုမှီခံမရောက်မှီပြုသည်။ to enjoy or suffer in prospect, မျှော်၍ခံစားသည်။

Anticipation, *n*. from above

Antidote, *n.* a medicine that counteracts poison, အဆိပ်ကိုနိုင်သောဆေး။ a remedy against evil, ဘေးကိုဆီးတားတတ်သောအရာ။

Antimony, *n.* ခနောက်မိမ်း။

Antinomian, *n.* ပညတ်တရားကိုပယ်သောသူ။

Antipathy, *n.* အလိုလိုမုန်း၍ရှောင်ရှောင်သောစိတ်။

Antipædobaptist, *n.* မယုံကြည်သော သူငယ်တို့အား ခရစ်ယာန်ဘာသာသွင်းခြင်းမရှိသာကိုမပေးရဟူသောသူ။

Antipodes, *n. plur* မြေကြီးလုံးတဖက်တချက်၌ မြေခြင်းဆိုင်၍နေသောသူတို့။

Antiquary, *n.* ရှေးကာလ၌ဖြစ်သောအရာတို့ကိုစိစစ်ရှာဖွေသောသူ။

Antiquated, *a* ဟောင်းမြင်း၍ယခုကာလ၌မသုံးသော။

Antique, *a* ရှေးကာလနှင့်ဆိုင်သော။

Antiquity, *n.* ancient time, ရှေးကာလ။ လွန်လေပြီးသောကာလ။ people of ancient times, ရှေးလူဟောင်းစု။ (*plur*) remains of ancient times, ရှေးကာလ၌ဖြစ်၍ယခု၌ပင်ကျန်ကြွင်းသေးသောအရာတို့။

Anti-slavery, *n.* သူတပါးကိုကျွန်ခံစေ၍စေစားခြင်းအမှုကိုဆန့်ကျင်တက်ပြုခြင်း။

Antispasmodic, *a* တက်နာကိုနိုင်တတ်သော။

Antithesis, *n.* ကြောင်းတူ၊ သံကွဲစကားချက်။

Anti-trinitarian, *n.* ဘုရားသခင်သည်သုံးပါးပေါင်း၍တရူတည်းဖြစ်တော်မူသည်ဟူသောအယူဝါဒကိုပယ်သောသူ။

Antitype, *n.* ဥပမည်း။ ဥပမေယျ။

Antler, *n.* သမင်ဦးမြိုစတက်။

Anus, *n.* ဗင်။ စပို။ ဝဇ္ဇမက်။

Anvil, *n.* ပေ။

Anxiety, *n.* သောက။ စိုးရိမ်ခြင်း။

Anxious, *a* စိုးရိမ်သော။

Any, *a.* (person,) တယောက်ယောက်။ (thing,) တခုခု။

Aorta, *n.* နှစ်လုံးထဲကထွက်သောသွေးကြောကြီး။

Apace, *adv* အလျင်အမြန်။

Apart, *adv* separate from others, သူတပါးတို့နှင့်ခွဲခွာလျက်။ distinctively, တခြားစီခွဲခြမ်းခြမ်း။ in exclusion of, မဆိုဘဲ။

Apartment, *n.* အိမ်ခန်း။

Apathetic, *a.* ထုံပေ။

Apathy, *n.* ထုံပေခြင်း။

Ape, *n.* ဂျောက်။ —*v* အတုပိုးသည်။

Apert, *a* သိမ်မွေ့စွာဝမ်းနှုတ်တတ်သော။

Aperture, *n.* အပေါက်။

Apex, *n.* တထွဋ်ဌား။

Aphelion, *n.* နေကိုပြုတ်လွှတ်ပတ်ရာ၌နေနှင့်ဝေးသောအချက်။

- Aphorism, *n.* ပညာနှင့်ဆိုင်သောရသာစကားချက်။
- Apiary, *n.* ဂွေးဖိမ်များကိုထားရာအရပ်။
- Apiece, *adv* ဖီ။
- Apish, *a* မှောက်ကဲ့သို့အတုမိုးတတ်သော။
- Apocalypse, *n* ဣဒိတ်ကျမ်း။
- Apocrypha, *n* ကျမ်းပွား။
- Apocryphal, *a.* pertaining to the apocrypha, ကျမ်းပွားနှင့်ဆိုင်သော။
being of uncertain authority, အခြေအမြစ်သက်သေမခိုင်ခံ့သော။
- Apogee, *n* ပြိုတ်လှည့်ပတ်ရာ၌မြေကြီးနှင့်ဝေးသောအချက်။
- Apologetic, *a.* အပြစ်လွှတ်အောင်ပြောခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Apologize, *v* *z.* အပြစ်လွှတ်အောင်ပြောသည်။
- Apologue, *n* ဝံ့စကား။
- Apology, *n* အပြစ်ဖြေရာစကား။
- Apoplexy, *n* ဝက်ရူးနာတမျိုး။
- Apostacy, *n.* from Apostatize.
- Apostate, *n.* ဖောက်ပြန်သောသူ။
- Apostatize, *v. t.* ဖောက်ပြန်သည်။ —*v. z* သွေလွန်။
- Aposteme, *see* Imposthume.
- Apostle, *n* သခင်ယေရှုခရစ်စေလွှတ်တော်မူသောတမန်တော်။
- Apostolic, *a* တမန်တော်တို့နှင့်ဆိုင်သော။
- Apostrophe, *n* a digressive address, မရှိသောသူကိုရှိသကဲ့သို့ဗျက်
မှောက်ပြု၍ပြောဆိုသောစကားချက်။ a contractive mark, အက္ခရာ
မြတ်ကိုပြသောအမှတ်။
- Apostrophize, *v* from above
- Apothecary, *n* ဆေးဝါးကိုဖော်၍ရောင်းသောသူ။
- Apothegm, *n.* မှတ်စရာကောင်းသောစကားချက်။
- Apotheosis, *n.* ဘုရားအဖြစ်သို့ရိုးမြှောက်ခြင်း။
- Apozem, *n.* ဆေးပြုတ်ရည်။
- Appal, *v t* အားလျော့သည်တိုင်အောင်ခြောက်လှန့်သည်။
- Appanage, *n.* သားသမီးအထက်၊ အငယ်စားရန်ထားသောငယ်၊ မြေ။
- Apparatus, *n.* တန်ဆာပလာ။
- Apparel, *n.* အဝတ်။
- Apparent, *a.* visible, ထင်ရှားသော။ seeming, not real, အဟန်ရှိသော။
- Apparition, *n.* a visible object, ခူပါရို။ a ghost, စန္ဒေ။
- Appeal, *v.* to refer to the decision of a higher power, သာ၍ကြီး
သောမင်းထံအဟူခံမည်ဆိုသည်။ to refer to for proof, or take to
witness in swearing, တိုင်တည်သည်။ —*n.* from above.
- Appear, *v. i.* to become visible, ထင်ပေါ်သည်။ to assume visibility,
ကိုယ်ကိုပြသည်။ to come in sight. ပေါ်ထွာသည်။ to present

one's self, မှတ်နှာပြသည့်။ to be evident, ထင်ရှားသည်။ to seem, အဟန်ရှိသည်။

Appearance, *n.* a becoming visible, ထင်ပေါ်ခြင်း။ a visible object, ထင်ပေါ်သောအရာ။ ချုပ်ချိ။ an assuming visibility, ကိုယ်ကိုပြခြင်း။ a presenting one's self, မှတ်နှာပြခြင်း။ semblance, အဟန်ရှိခြင်း။ assumed semblance, (ဖြစ်) ဟန်ဆောင်သော အရောင်။ likelihood, ဖြစ်မည်ထင်ကားရှိခြင်း။ a person's exterior, အသွင်အပြင်။ —relating rather to color than form အဆင်း။ —general appearance, considered as good or bad —အဆင်းအရည်။ အဆင်းအရောင်။ အဆင်းအလျှာ။ အဆင်းအဝတ်။ အဆင်းသဏ္ဌာန်။ [E.O.S.]

Appease, *v. t.* to quiet, ငြိမ်းစေသည်။ to satisfy the mind (after an injury,) စိတ်ဖြေအောင်ပြုသည်။

Appellate, *a.* အယူတော်ခံခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ —court, *n.* အယူတော်ခံရုံး။

Appellant, *n.* သာဓ်ကြီးသောမင်းထံအယူခံသောသူ။ အယူတော်ခံသူ။

Appellation, *n.* နာမည်။ အခေါ်။

Appellative, *a.* နာမည်နှင့်ဆိုင်သော။

Append, *v. t.* to attach suspensively, ဆွဲ၍ထည့်သည်။ to add as an accessory (to the principal thing,) ဆက်၍ထည့်သည်။ —(as a person,) တွယ်ပိုးသည်။

Appendage, *n.* ဆက်၍ဆိုင်သောအရာ။

Appendix, *n.* something appended, ဆက်သောအရာ။ a supplement to a writing, စကားဆက်။

Appertain, *v. t.* ဆိုင်သည်။ စပ်ဆိုင်သည်။

Appetency, *n.* ဝကတိအလို။

*Appetite, *n.* natural desire, တဏှာ။ တပ်မက်ခြင်း။ desire of food and drink, စားသောက်ခွင်ခြင်း။

Applaud, *v. t.* to praise, ချီးမွမ်းသည်။ to praise by acclamation, ငွှေးကြော်၍ချီးမွမ်းသည်။

Applause, *n.* from above.

Apple, *n.* သစ်သေတ္တသီး။ —of the eye, မှတ်ဆန်။ —pie, *n.* သစ်သေတ္တသီးဌာပနာသွင်းမုန့်။

Applicable, *a.* that may be applied, ကပ်ထားစွယ်ကောင်းသော။ that may be fitly applied, စပ်ဆိုင်အောင်ပြုစွယ်ကောင်းသော။ suitable, fit, တော်သင့်သော။

Applicant, *n.* အခွင့်တောင်းသောသူ။ လျှောက်သူ။

Application, *n.* the act of applying, ကပ်ထားခြင်း။ the thing applied, ကပ်ထားသောအရာ။ a making use of, သုံးဆောင်ခြင်း။ a making effort, အားထုတ်ခြင်း။ a soliciting, ချဉ်းကပ်၍အခွင့်

တောင်းခြင်း။ the improvement of a sermon, တရားဟောရာ၌
နှစ်လုံးသွင်းရသောအခွက်အရာရှိခြင်း။

Apply, *v. t.* to put to, ကပ်ထားသည်။ to put to a certain use, အသုံး
ပြုသည်။ to make related to, (တစုံတခုနှင့်) စပ်ဆိုင်းအောင်ပြုသည်။
to make effort, အားထုတ်သည်။ —*v. i.* to suit, တော်သင့်
သည်။ တော်လျော်သည်။ —to, *v. t.* to have recourse to, as
a petitioner, ချဉ်းကပ်၍ အခွင့်တောင်းသည်။ လျှောက်၍တောင်း
သည်။

Appoint, *v. t.* to fix or direct, စီရင်သည်။ to place in a situation,
ခန့်ထားသည်။ to designate (time or place,) ချိန်းချက်သည်။ to
furnish, တန်ဆာနှင့်ပွင့်ဆင်သည်။

Appointment, *n.* from above.

Apportion, *v. t.* တော်လျော်အောင်ဝေငှသည်။

Apposite, *a.* တော်လျော်သော။

Appraise, *see* Appraise.

Appreciate, *v. t.* ဤမည်သောအမျိုးထိုက်သည်ဟုစိတ်ထဲမှတ်သည်။

Appreciation, *n.* from above

Apprehend, *v. t.* to seize, ဖမ်းဆီးသည်။ to understand, နားလည်သည်။
to think, ထင်မှတ်သည်။ to fear, ကြောက်သည်။

Apprehension, *n.* from above, the faculty of understanding,
ညာဏ်။

Apprehensive, *a.* quick to understand, နားလည်တတ်သော။ ညာဏ်
တက်သော။ fearful, ကြောက်တတ်သော။ စိုးရိမ်တတ်သော။

Apprentice, *n.* လက်သား။

Apprenticeship, *n.* လက်သားခံ၍နေရာကာယအတွင်း။

Apprise, *v. t.* ကြားပြောသည်။ ကြားမှတ်လိုက်သည်။

Apprize, *v. t.* အသိပြုသည်။

Approach, *v. t.* ချဉ်းသည်။ ချဉ်းကပ်သည်။ အနီးသို့ထားသည်။

Approach, *n.* from above, access, အထံသို့ရောက်ခြင်း။

Approbate, *see* Approve.

Approbation, *n.* a being pleased with, နှစ်သက်ခြင်း။ a being pleased
with and countenancing, နှစ်သက်၍အားပေးခြင်း။ the act of
admitting the propriety of, မှန်ကြောင်းကိုဝန်ခံခြင်း။ a certifi-
cate of approbation, အခွင့်ပေးသောစာ။

Appropriate, *v. t.* အသုံးတစုံတခုအတွက်ထားသည်။ —*a.* set apart
or designed for a particular purpose, အသုံးတစုံတခုအတွက်
ထားလျက်ရှိသော။ တစုံတခုသောအကြောင်းနှင့် တော်သင့်အောင်လုပ်
လျက်ရှိသော။ most fit, suitable, အလွန်တော်လျော်သော။

Appropriation, *n.* from above, portion appropriated, အပိုင်းအစား။

Approval, *see* Approbation

Approve, *v. t.* to be pleased with, နှစ်သက်သည်။ to be pleased with and countenance, နှစ်သက်၍အားပေးသည်။ to admit the propriety of, မှန်ကြောင်းကိုဝန်ခံသည်။ to prove, justify, မှန်ကြောင်းကိုပြသည်။ to give permission, အခွင့်ပေးသည်။

Approximate, *v. t.* တဖြည်းဖြည်းချင်းသည်။

Approximation, *n.* from above.

Appulse, *n.* ထိခိုက်ခြင်း။

Apputenance, *n.* ဆိုင်သောအရာ။

April, *n.* အင်္ဂလိတ်နှစ်တွင်စတုတ္ထလတည်းဟူသောအာပြီလ လ။

Apron, *n.* ရှေ့ဖုံးခါးစည်း။ —of a gun, အမြောက်နားဖုံး။ —string, *n.* ရှေ့ဖုံးခါးစည်းကြိုး။

Apipos, *adv.* အဆင်သင့်လျက်။

Apt, *a.* fit, တော်သော။ လျော်သော။ သင့်သော။ having a tendency to, တတ်သော။ as လည်တတ်သော။ apt to fall, quick (in intellect,) မြန်ထက်သော။

Aptitude, *n.* from above

Aptness, *n.* same.

Aquafortis, *n.* သေသေဝံ့က။

Aquarius, *n.* ကိုရာသီ။

Aquatic, *a.* ရေ၌ကျင်သည်တတ်သော။

Aqueduct, *n.* ရေဖြန့်

Aqueous, *a.* containing water, ရေနှင့်ပြည့်စုံသော။ like water, ရေကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Aquiline, *a.* နှာရောင်မောက်သော။

Arable, *a.* လယ်လုပ်ရန်ကောင်းသော။

Arbiter, *n.* one who decides between two parties, စပ်ကြားမှတ်ရင်ဆုံးဖြတ်သောသူ။ a controller, အုပ်ချုပ်စီရင်ပိုင်သောအရှင်။

Arbitrary, *a.* depending on will or discretion, နည်းဥပဒေကိုမလိုက်၊ ကိုယ်စိတ်ရှိရာသို့လိုက်သော။ having absolute power, ကိုယ်အလိုအလျောက်စီရင်ဆုံးဖြတ်ပိုင်သော။

Arbitrate, *v. t.* စပ်ကြားမှတ်ရင်ဆုံးဖြတ်သည်။

Arbitration, *n.* from above.

Arbitrator, *see* Arbiter. *n.* စုံရာသမ္မာ။

Arbor, *n.* ပန်းနွယ်၊ သစ်ပင်ဖွဲ့သောတဲအုံ။

Arc, *n.* စက်ဝိုင်းတဖြမ်း၊ တစိတ်။

Arcade, *n.* အလျားရှည်သောပေါင်းကူး။

Arcanum, *n.* မထင်ရှား၊ နက်နဲသောအရာ။

Arch, *I, n.* —of brick or stone, ပေါင်းကူး။ any low arched covering of bamboo or wood, ပေါင်းကုပ်။ —way, *n.* ပေါင်းကူးမိုးသောလမ်း။ —*I, v. t.* ပေါင်းကူးသည်။ ပေါင်းကုပ်လုပ်သည်။ —2,

a လိမ္မာသော။ —3, *pref. in composition*. အကြီး။ —angel, *n.* ကောင်းကင်တမန်မင်း။ —bishop, *n.* ဂိုဏ်းဆုတ်ချုပ်၊ ဂိုဏ်းချုပ်။ —deacon, *n.* ဂိုဏ်းထောက်။ —duke, *n.* ဩရှတရီပြည်၌မင်းသား။

Archer, *n.* လေးသမား။

Archery, *n.* လေးနှင့်မြစ်တတ်သောအတတ်။

Archetype, *n.* ပုံရင်း။

Archung, *a.* ပေါင်းကဲ့သို့ကိုင်းသော။

Architect, *n.* မိဿုကာ။

Architecture, *n.* တည်ဆောက်သောအတတ်။

Archives, *plur* စာဟောင်း၊ စာတန်းထားသောထိုက်။

Archness, *n.* from Arch 2.

Arctic, *a* မြောက်ပိုင်း၌ဆိုသော။ —circle, *n* မြောက်ပိုင်း၌ဆိုသောစက်ဝိုင်း။

Ardency, *n.* စိတ်အားကြီးခြင်း။

Ardent, *a.* hot, ပူသော။ of strong feelings, စိတ်အားကြီးသော။

Ardor, *n.* from above.

Arduous, *a.* အပန်းတကြီးပြုရသော။

Are, *v* *i. plur.* ရှိကြသည်။ မြစ်ကြသည်။ *see* Be.

Area, *n.* ဗိုင်းခြားသောတလင်းပြင်။

Areca, *n* ကွမ်းသီး။

Arena, *n.* ပွဲခံ၍တိုက်ကြရာတလင်းပြင်။

Areola, *n* နို့အုံဖျားကိုပိုင်း၍ညှိသောအသားစာရေ။

Argent, *a* ငွေရောင်ရှိသော။

Argil, *n.* ဆိုးမြေ။

Argillaceous, *a* ဆိုးမြေပါသော။

Argue, *v* *t.* or *v. i.* အကျိုးစာကြောင်းကိုပြ၍ဆွေးနွေးသည်။

Argument, *n.* ယုံစေဆောင်ပြသောစာကြောင်း။

Argumentation, *n.* from Argue.

Argumentative, *a* အကျိုးစာကြောင်းကိုပြ၍ဆွေးနွေးသောစကားနှင့်ပြည့်စုံသော။

Arid, *a.* ဆွေမြောက်သော။

Aridity, *n.* from above.

Aries, *n.* မိဿရာသီ။

Arise, *adv.* မှန်ကန်စွာ။

Arise, *v. i.* to get up, ထသည်။ to ascend, တက်သည်။ —as the sun, (နေ) ထွက်သည်။ to begin, စပြီးသည်။ စသည်။ —as from the dead, ထမြောက်သည်။ to appear, come into notice, ပေါ်ထွန်းသည်။

Aristocracy, *n.* government administered by the nobility, မှူးမတ်
အုပ်စိုးခြင်း။ the nobility, မှူးမတ်စု။

Aristocrat, *n.* မှူးမတ်အုပ်စိုးခြင်းကိုကြိုက်နှစ်သက်သောသူ။

Arithmetic, *n.* အရိသမတ်တည်းဟူသောသင်္ချာအတတ်။ ဂဏန်းသင်္ချာ။

Arithmetician, *n.* သင်္ချာအတတ်ကိုတတ်သောသူ။

Ark, *n.* a water-tight box, ရေလုံသောသစ်တာ။ Noah's ark, နောဇ်
တည်သောသင်္ဘော။ the ark of the covenant, ပဒိုညဉ်ဇမ္ဗူသစ်တာ။

Aim, *n.* —of the body, ထက်မောင်း။ ထက်ရိုး။ —of a tree, သစ်
ကိုင်း။ —of the sea, ချောင်းဦးတို။ —chair, " ထက်ရန်းပါ
သောကုလားထိုင်။ —ful, *n.* ထက်တပွေ့တပိုက်။ —hole, *n.*
မောင်းဖျိုး။ —pit, *n.* ဂျိုင်း။ ထက်ကတီး။

Arm, *v.* to equip with weapons, ထက်နက်ကရိယာနှင့်ပြည့်စုံစေသည်။
to take aims, ထက်နက်ကိုစွဲကိုင်သည်။

Armament, *n.* တိုက်သင်္ဘောဗျား။

Armenian, *n.* a native of Armenia, အရမနီ၊ အရမနီလူ။ the lan-
guage of Armenia, အရမနီစကား။ —*a* အရမနီပြည်နှင့်ဆိုင်
သော။

Armillary, *a.* အကွင်းဗျားနှင့်ပြည့်စုံသော။

Arminian, *n.* ဆရာအာရမိနိအယူဝါဒကိုယူသောသူ။

Armistice, *n.* စစ်တိုက်ဆုတ်ဆိုင်စာချုပ်။

Armor, *n.* သံချပ်၊ မိုင်း၊ လွှားမှစ၍ကိုယ်၌ဆင်ရင်သောအကွယ်အကာစု။

Armorer, *n.* ထက်နက်ကရိယာမျိုးကိုလုပ်သောသူ။

Armorial, *a.* ဘွဲ့တံဆိပ်ဖွဲ့နှင့်ဆိုင်သော။

Armory, *n.* ထက်နက်တိုက်။

Arms, *n. plur.* weapons, ထက်နက်မျိုး။ ensigns armorial, ဘွဲ့တံဆိပ်ပုံ။
—[be in,] *v. i.* ထက်နက်ကိုစွဲကိုင်သည်။

Army, *n.* ရဲမက်ဗိုလ်ခြေ။

Arnotto, *n.* သီတင်း။ *m.*

Aromatic, *a.* ငွေ့သော။

Around, *prep.* and *adv.* about, ပတ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်။ here and
there, ဤမှာ။ ထိုမှာ။ အရပ်ရပ်။

Arouse, *v. t.* ရှိုးဆော်သည်။

Arow, *adv.* အစီအစဉ်။

Arracanese, *n.* a native of Arracan, ရခိုင်။ ရခိုင်လူ။ the language of
Arracan, ရခိုင်စကား။ —*a.* ရခိုင်ပြည်နှင့်ဆိုင်သော။

Arrack, *n.* ဆန်အရက်။

Arraign, *v. t.* to bring to trial, စစ်ကြောရန်ခေါ်ထားသည်။ to accuse,
အပြစ်တင်သည်။

Arraignment, *n.* from above.

- Arrange, *v. t.* to put in order, စီစဉ်သည်။ ဖွင့်ဆင်သည်။ ခင်းကျင်းသည်။ to settle, ဖြေသည်။
- Arrangement, *n.* from above.
- Arrant, *a.* ဝေလွန်ဆိုးသော။
- Arias, *see* Tapestry.
- Array, *v. t.* to dispose in order, ခင်းကျင်းသည်။ to adorn, ဟန်ဆာဆင်သည်။ ဝတ်ဆင်သည်။
- Arise, *n.* from above.
- Arise, *n.* ပေးမြှင့်ရောက်၍မပေးသောငွေ။ ကျန်ငွေ။ —[in.] *adv* ပေးစရာရှိသည်အတိုင်းမပေးဘဲနေလျက်။
- Arrearage, *n.* ပေးရာသမျှပေး၍မပြေ၊ ကျန်ငွေ။
- Arrest, *v. t.* to seize by law, မင်းစာခွင့်နှင့်ဖမ်းဆီးသည်။ to stop, ဆီးတားသည်။ — *n.* from above.
- Arrival, *n* from next.
- Arrive, *v. v.* ရောက်သည်။
- Arrivance, *v.* from next.
- Arrivant, *a.* ထောင်လွှားစော်ကားသော။ မောက်စောက်သော။
- Arrigate, *v. t.* အစိုးပိုင်သည်ထက်လွန်၍ပြုသည်။
- Arrigation, *n* from above.
- Arrow, *n* မြှား။
- Arrowroot, *n* the maranta, အာရောဂွတ်ပင်။ the starch of the maranta root, ထိုအပင်၏အမြစ်ကိုပြုလုပ်၍ရသောအမှုန့်။
- Arsce, *n.* တင်သား။ ဗရိုဆွဲ။
- Arsenal, *n* လက်နက်တိုက်။
- Arsenic, *n.* ဗိဇ်။
- Arson, *n.* မနာလိုသောစိတ်နှင့်သုတ်မိကိုးမှုခြင်း။
- Art 1, *v. i* (သင်) ရှိသည်။ (သင်) ဖြစ်သည်။ *see* Be. —2, *n* the act of managing by human skill, ကြံစည်၍ပြုလုပ်ခြင်း။ a system of rules to facilitate performance, သင်၍ရသောအတတ်။ အတတ်ပညာ။ skill, dexterity, တတ်ခြင်း။ လိမ္မာခြင်း။
- Arterial, *a.* နှစ်လုံးထဲကထွက်သောသွေးကြောနှင့်ဆိုင်သော။
- Artery, *n.* နှစ်လုံးထဲကထွက်သောသွေးကြော။
- Artful, *a* performed by art, ပညာအတတ်အားဖြင့်ဖြစ်သော။ skilful, လိမ္မာသော။ cunning, crafty ဆန်းပြားသော။
- Article, *n.* an item, particular, အချက်။ *a, an, the,* ဟူသောစကား။
- Articulate, *v. t.* စကားအခွန်းခွန်းဆက်၍မြှောက်ဆိုသည်။ —*a.* အခွန်းခွန်းဆက်၍မြှောက်ဆိုသော (စကား)။
- Articulation, *n* junction, အဆက်ဆက်ခြင်း။ utterance of vocal sounds, စကားအခွန်းခွန်းဆက်ခြင်း။ a consonant, ဗျည်း။
- Artifice, *n.* ပရိယာယ်။ မာယာ။ ဝေလွန်။

Artificer, *n.* ထက်မှုပညာနှင့်လုပ်သောသူ။ ထက်မှုပညာသည်။ ထက်တတ်။

Artificial, *a.* made, not natural, ထက်လုပ်သော။ fictitious, not genuine, ဇာတိမဟုတ်။ ပဝတ္ထိဖြစ်သော။

Artillery, *n.* ordnance, အမြောက်စု။ the men collectively, who manage the ordnance, အမြောက်မှုထမ်းစု။ —man, *n.* အမြောက်သား။

Artisan, *see* Artificer

Artist, *n.* an artificer, *which see*; one skilled in some art, ပညာအတတ်တစ်ခုတခုကိုတတ်သောသူ။

Artistic, *a.* ကြံစည်၍ပြုပြင်သောအရာ။

Artless, *a.* unskilful, မတတ်မလိမ္မာသော။ free from guile, ပရိယာယ်မပြုတတ်သော။ ရိုးသော။

As, *adv.* like as, ကဲ့သို့။ အတိုင်း။ အညီ။ အမျှ။ နည်းတူ။ while, အခါ။ အစဉ်။ အခိုက်။ because, သော့ကြောင့်။ —for, —to, *adv.* မှာ။ အရာမှာ။ မူကား။ —if, —though, *adv.* သကဲ့သို့။ —well as, *adv.* အမျှ။ နှင့်အမျှ။

Asafoetida, *n.* ဂြိုနီးမို။

Asbestos, *n.* ကျောက်ဂွမ်း။

Ascaris, *plur.* Ascarides, *n.* တုတ်။

Ascend, *v. t.* to go up, တက်သည်။ to advance, တိုးတက်သည်။ —(a river,) ဆင့်သည်။

Ascendant, *a.* ထွန်ကဲသော။

Ascendant, Ascendency, *n.* from above

Ascension, *n.* တက်ခြင်း။

Ascent, *n.* the act of rising, တက်ခြင်း။ the way by which one ascends, တက်ရာလမ်း။ a high place, မြင့်ရာအရပ်။

Ascertain, *v. t.* to settle, make certain or definite, သေချာအောင်စီရင်သည်။ to take measures to know with certainty, အတတ်သိအောင်ပြုသည်။ to make sure of, မချွတ်မယွှဲဖြစ်အောင်ပြုသည်။

Ascetic, *n.* အထီးခြီးခြံစွာကျင့်သောသူ။

Ascribe, *v. t.* to assign as an effect to a cause, ဤမည်သော အကြောင်းကြောင့်ဤမည်သောအကျိုးဖြစ်သည်ကိုပြောထားသည်။ to assign as an attribute, ဂုဏ်တစ်ခုနှင့်ဆိုင်ကြောင်းကိုပြောထားသည်။

Ascription, *n.* from above

Ashamed [be,] *v. i.* ဂြက်သည်။

Ashes, *n.* ခြာ။

Ash-hole, *n.* ခြာထားသောထိုက်ကလေး။

Ashore, *adv.* on shore, ကမ်းပေါ်မှာ။ ကုန်းပေါ်မှာ။ to the shore, ကမ်းထိုး။ ကုန်းပေါ်ထိုး။

Asiatic, *a* အာရှတိုက်နှင့်ဆိုင်သော။ —*n.* အာရှတိုက်သား။

Aside, *adv.* on one side, အလွဲ။ at a little distance, ဆိတ်စီကွာဝေးလျက်။ separate from others, သူတပါးတို့နှင့်ခွဲခွာလျက်။

Ask, *v* *t* to request or claim, တောင်းသည်။ to inquire, မေးသည်။ —to invite, ခေါ်သည်။ —leave, အခွင့်ပန်သည်။ တိုင်ကြားသည်။ —pardon, ကန်တော့သည်။

Askant, Askance, *adv* စောင်းကြည့်လျက်။

Askew, *adv.* အယွဲ့။

Aslant, *adv.* အလွဲ။ ကယ်ကယ်။

Asleep, *a.* or *adv.* အိပ်ပျော်လျက်။

Aslope, *adv* ဆင်ခြေလျှောက်သို့။

Asp, *n* မြေဆိုးတမျိုး။

Asparagus, *n* ကညွတ်။

Aspect, *n* appearance, အဆင်းအရောင်။ countenance, look, မှုတ်နှာ။ မှုတ်နှာအနေ။ မှုတ်နှာထား။ a looking towards, မှုတ်နှာပြုခြင်း။

Asperity, *n.* roughness, ကြမ်းခြင်း။ moroseness, ကြမ်းတမ်းသောသဘော။ sharpness of speech, ဆုမ္မသောစကားပြင်းထန်ခြင်း။

Asperse, *v.* *t* to sprinkle, ဖြန်းသည်။ to calumniate, သုအသရေဖျက်အောင်ကဲ့ရဲ့သည်။

Aspersio, *n* from above.

Aspirant, *a.* from Aspire, *v* *r.*

Aspirate, *v.* *t* တထိုးသံနှင့်ပြောသည်။

Aspiration, *n.* from above, *n* from next, prayer in the heart, စိတ်နှစ်လုံးထဲမှာဆုတောင်းခြင်း။

Aspire, *v.* *r.* to desire eagerly, လိုချင်အားကြီးသည်။ to indulge ambitious desire, ရောင့်ရဲခြင်းမရှိ၊ အထက်သို့လှမ်းချင်သည်။

Asquint, *adv.* အယွဲ့ကြည့်သည်။

Ass, *n.* ခြင်္သေ့။

Assail, *v.* *t.* စတင်၍တိုက်သည်။

Assailable, *a.* စတင်၍တိုက်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Assailant, *a.* from Assail. —*n.* agent from above

Assassin, *n.* မထင်မရှားလူအသက်ကိုသတ်သောလူ။

Assassinate, *v* *t.* မထင်မရှားလူအသက်ကိုသတ်သည်။

Assault, *v.* *t.* စတင်၍တိုက်သည်။ —*n.* from above

Assay, *v* *t.* (ထောဟာကို) စုံစမ်းသည်။ *see also* Essay.

Assay, *n.* from above.

Assayer, *n.* ရွာငွေအစရှိသည်တို့ကိုစုံစမ်း၍သတ်သောသူ။

Asssemblage, *n* အစုအရုံး။

Asssemble, *v.* *r.* စုသည်။ စုရုံးသည်။ စုဝေးသည်။ စည်းဝေးသည်။ —*v.* *t.* စုသည်။ from above.

- Assembly, *n.* အစုအဝေး၊ အစည်းအဝေး။
- Assent, *v.* သဘောတူ၍ ဝန်ခံသည်။ (reverentially,) ဦးတင်သည်။
- Assent, *n.* from above
- Assert, *v. t.* ယုတ်ကဲ့ယုတ်ပြောထားသည်။
- Assertion, *n.* from above.
- Assess, *v. t.* —a tax, ငွေခွဲသည်။ —produce, အခွန်ခွဲပုံထိုး၍ထားသည်။
- Assessment, *n.* from above; the money assessed, ခွဲပုံကျ။
- Assessor, *n.* agent from Assess, *v. t.*; an assistant judge, တရားသူကြီးတိုင်ပင်ဇက်။
- Assets, *n. plur* ကြွေးသပ်ရန်ဥစ္စာ။
- Asseverate, *v. t.* ကျိန်ဆိုသကဲ့သို့ပြောထားသည်။
- Asseveration, *n.* from above.
- Assiduity, *n.* လုတ္တ။ မိမိယ။
- Assiduous, [bc,] *v. z.* လုတ္တပြုသည်။ မိမိယထုတ်သည်။
- Assign, *v. t.* to allot, ခွဲဝေ၍ထားသည်။ to appoint, ခန့်ထားသည်။ to make over (to another,) ယွှဲအပ်သည်။ —a reason, အကြောင်းကိုပြသည်။
- Assignment, *n.* a transfer, ယွှဲအပ်ခြင်း။ an appointment for meeting, တွေ့ရအောင်ချိန်းချက်ခြင်း။
- Assignee, *n.* အယွှဲခံသောသူ။
- Assignment, *n.* from Assign
- Assimilate, *v. z.* တူလာသည်။ *v. t.* တူစေသည်။
- Assimilation, *n.* from above
- Assist, *v. t.* ကူညီသည်။ ထောက်ပံ့သည်။ မစသည်။
- Assistance, *n.* from above
- Assistant, *n.* agent from Assist, ထက်ထောက်။
- Assize, *n.* a court of law, တရားစီရင်ရန်စုဝေးသောတရားမသူကြီးအစု။ a statute for regulating market prices, ဈေးရောင်းဝယ်ခြင်းအမှု ခြံ့ဥပဒေပေးချက်။ —*v. t.* ဈေးရောင်းဝယ်ခြင်းအမှု ခြံ့ဥပဒေပေးသည်။
- Associate, *v.* to unite in company, ပေါင်းဖော်သည်။ to form into a society, သင်းဖွဲ့သည်။ —*n.* a companion, အပေါင်းအဖော်။ အပေါင်းအဖက်။ a partner in any engagement, ပေါင်းဖက်၍ လုပ်သောသူ။
- Association, *n.* from Associate, *v.*, a society, အပေါင်းအသင်း။ —as of ideas, ဂြိုဟ်တုံ့ခြင်း။
- Assort, *v. t.* အမျိုးအလိုက်ခွဲ၍ထားသည်။
- Assortment, *n.* from above; things assorted, အမျိုးအလိုက်ခွဲ၍ထားသောဥစ္စာ။
- Assuage, *v. t.* လျော့စေသည်။ ညှိစေသည်။
- Assuasive, *a.* လျော့စေတတ်သော။

Assuetude, *n.* ပြုခြင်း။

Assume, *v. t.* to take on one's self, ယူဆောင်သည်။ to take unduly, မဆိုင်ဘဲနှင့်ဆိုင်သည်လိုပြုသည်။ to take for granted, ယူတ်သည်။ မယူတ်သည်ကို မသိဘဲအယူတ်မှတ်ထားသည်။ to take an appearance, အရောင်ဆောင်သည်။

Assumption, *n.* from above.

Assurance, *n.* strong assertion, ကြံပ်ကြပ်ပြောထားခြင်း။ a feeling of security, စိတ်လုံခြင်း။ full confidence, မယုံမှားဘဲယုံကြည်အားကြီးခြင်း။ conviction of truth, စိတ်ကျခြင်း။ boldness, ချေ့ရင့်ခြင်း။ excess of boldness, မတန်မရာချေ့ရင့်ခြင်း။

Assure, *v. t.* to assert strongly, ကြံပ်ကြပ်ပြောထားသည်။ to produce a feeling of security, စိတ်လုံစေသည်။ to embolden, ချေ့ရင့်စေသည်။ to confirm, make certain, ခြံစေသည်။ see also Insure.

Asterisk, *n.* စာဦးသုံးသောကြယ်ပုံ။ (*)

Astern, *adv.* to the stern, ပဲ့ဆီသို့။ behind a boat or ship, လှေသင်္ဘောနောက်မှာ။

Asteroid, *n.* ပြိုဟ်ငယ်။

Asthma, *n.* ပန်းနာ။

Astir, *adv.* လှုပ်ရှားသည်နှင့်။

Astonish, *v. t.* make to wonder, ခံ့သြောစေသည်။ to amaze, မှိုင်းတွေ့စေသည်။

Astonishment, *n.* wonder, ခံ့သြောခြင်း။ amazement, မှိုင်းတွေ့ခြင်း။

Astound, *v. t.* အထွန်မှိုင်းတွေ့စေသည်။

Astounded, *part* အနံ့အားသင့်သော။

Astraddle, *adv.* မြေကိုကားရူးခွစ်နေသည်နှင့်။

Astral, *a.* ကြယ်နက္ခတ်နှင့်ဆိုင်သော။

Astray, *adv.* ထမ်းလွဲသည်နှင့်။

Astride, *adv.* မြေကိုကားရူးခွစ်နေသည်နှင့်။

Astringe, *v. t.* ဝန်းစေသည်။ ချုပ်သည်။

Astringent, *a.* ဝန်းစေတတ်သော။ —in taste, ဖန်သော။

Astrologer, *n.* ဟူရူး။ အဟောအပြောနှင့်ဆိုင်သောဗေဒင်အတတ်ကိုတတ်သောသူ။

Astrology, *n.* အဟောအပြောနှင့်ဆိုင်သောဗေဒင်အတတ်။

Astronomer, *n.* နေ၊ ထ၊ ကြယ်နက္ခတ်နှင့်ဆိုင်သောဗေဒင်အတတ်ကိုတတ်သောသူ။

Astronomy, *n.* အစတရောနမီအတတ်တည်းဟူသော၊ နေ၊ ထ၊ ကြယ်နက္ခတ်နှင့်ဆိုင်သောဗေဒင်အတတ်။

Astute, *a.* ညာဏ်ထက်မြက်သော။

Astuteness, *n.* from above.

Asunder, *adv.* တကွဲမီ။ တခြားမီ။

Asylum, *n.* ထေးလွှတ်၍ရှိခိုကပ်စေရာနေရာ။

At, *prep.* တွင်။ ခြံ။ မှာ။

Atheism, *n.* ဘုရားမရှိဟူသောအယူဝါဒ။

Atheist, *n.* ဘုရားမရှိဟူသောသူ။

Athirst, *a.* ရေငတ်သော။

Athletic, *a.* belonging to active games, ထက်ပွေ့။ ထက်ပန်းစသော။
အတ္တားအရန်အမျိုးမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။ strong, vigorous, ခွန်စားကြီး
သော၊ သန်မာသော။

Athwart, *prep* or *adv.* across, ကန့်သန့်။ crossing a path, သန်းလျက်။
ဖီထာပြတ်။

Atilt, *adv.* စောက်ထိုးရထားသည်နှင့်။

Atlas, *n.* တိုင်းပြည်ပုံအစု။ —of the neck, ဦးဆက်ရိုး။

Atmosphere, *n.* မြေကြီးကိုပတ်သောလေထာဟာ။

Atom, *n.* အဓူမြူ။

Atomic, *a.* အဓူမြူနှင့်ဆိုင်သော။

Atone, *v. t.* (အပြစ်ကို) ဖြေသည်။ —for, *v. t.* (အပြစ်) ပြေအောင်ပြုသည်။

Atonement, *n* from above

Atop, *adv.* ထိပ်ပေါ်မှာ။

Atrabilious, *a* ညှိုးငယ်တတ်သောသဘောရှိသော။

Atrip, *adv.* ကျောက်ဆူးနှုတ်၍မြေခွံထိရှိသည်နှင့်။

Atrocious, *a* အလွန်ဆိုးသော။

Atrocity, *n* အလွန်ဆိုးသောအမှု။

Atrophy, *n.* မိန့်ကျံသောအနာ။

Attach, *v. t.* to arrest for debt, ကြွေးဆပ်စေခြင်းငှါမင်းအခွင့်နှင့်ဖမ်းဆီး
သည်။ to seize, (goods) for debt, ကြွေးဆပ်ရန် (ဥစ္စာကို) မင်း
အခွင့်နှင့်သိမ်းသည်။ သိမ်းထားသည်။ to bind by affection, ချစ်ခင်
စေသည်။ မိတ်ဖွဲ့စေသည်။ to make adhere, ခွဲကပ်စေသည်။ to
fasten to, ချည်နှောင်၍ဆွဲထားသည်။ to append (a person,) တွယ်
ပိုး၍ပါစေသည်။

Attachè, *n.* တွယ်ပိုး၍ပါသောအရာရှိငယ်။

Attached, *p. p.* ခင်တွယ်သော။

Attachment, *n.* from above, 1st and 2d def., a writ of attachment,
ဖမ်းဆီးသိမ်းရုံးရသောမှတ်ချက်။ affection, ချစ်ခင်ခြင်း။ adherence,
ခွဲကပ်ခြင်း။

Attack, *v. t.* စတင်၍တိုက်သည်။ —*n.* from same.

Attain, *v. t.* to gain, ရသည်။ မိသည်။ to reach, ရှိသည်။ —to, *v. t.*
ရှိသည်။

Attainable, *a.* ရနိုင်ဖွယ်။ from above.

Attainder, *n.* ဂုဏ်ဝတ်သင့်စေခြင်း။

Attainment, *n.* from Attain: that which is attained, ရမိသောအရာ။

Attaint, *v. t.* to taint in law, ရာဇဝတ်သင့်စေသည်။ to defile, ညစ်စွန်းစေသည်။ to disgrace, အသရေဖျက်သည်။

Attaint, *n.* defilement, အညစ်အရှေး။ disgrace, အသရေဖျက်ခြင်း။

Attemper, *v. t.* to abate by mixture, ရောနှော၍လျော့စေသည်။ to adapt, တော်လျှော်စေသည်။

Attempt, *v. t.* ပြုစမ်းသည်။ အားထုတ်စမ်းသည်။ —*n.* from same.

Attend, *v. t.* to accompany, အတူလိုက်သည်။ ပါသည်။ to be present at, ပါရှိအောင်ထားသည်။ to await, စောင့်နေသည်။ to have oversight or charge, ကြည့်ရှုပြုစုသည်။ —on, —upon, *v. t.* to serve, အစေအပါခံသည်။ ဝတ်ပြုသည်။ to pay respect, or wait for orders, ခစားသည်။ —to, *v. t.* to listen to, နားထောင်သည်။ to be engaged in, သတိနှင့်အမှုစောင့်သည်။

Attendance, *n.* ပါရှိအောင်ထားခြင်း။ စောင့်နေခြင်း။ ကြည့်ရှုပြုစုခြင်း။ ဝတ်ပြုခြင်း။ ခစားခြင်း။ သတိနှင့်အမှုစောင့်ခြင်း။ persons accompanying, အတူလိုက်သောလူစု။ (for sub-def. see under Attend.)

Attendant, *a.* အတူလိုက်သော။ ပါသော။ —*n.* one who accompanies, အတူလိုက်သောသူ။ ပါသောသူ။ one who is present at, ပါရှိအောင်ထားသောသူ။ one in waiting, ခစားသောသူ။ a servant, အစေအပါ။ ထက်အောက်။

Attention, *n.* regard, နားထောင်ခြင်း။ ပမာဏပြုခြင်း။ courtesy, ထောက်ဝတ်ပြုခြင်း။

Attentive, *a.* regardful, မှတ်တတ်သော။ ပမာဏပြုတတ်သော။ careful, သတိရှိတတ်သော။ heedful, နှစ်လိုမူသော။ သတိထားတတ်သော။

Attenuant, *a.* သွက်စေတတ်သော။

Attenuate, *v. t.* to make thin as liquid, သွက်စေသည်။ to make thin, slender, သေးစေသည်။

Attenuation, *n.* from above.

Attest, *v. t.* to bear witness to, သက်သေခံသည်။ to affix a witnessing signature, အသိထက်မှတ်ထိုးသည်။ to call to witness, တိုင်တန်းသည်။

Attestation, *n.* သက်သေခံချက်။

Attire, *v. t.* to dress, ဝတ်သည်။ to array, ဝတ်ဆင်သည်။

Attire, *n.* အဝတ်။ အဝတ်တန်ဆာ။

Attitude, *n.* အနေအထိုင်။ နေထိုင်ခြင်း၏အခြေအနေ။

Attorney, *n.* ရွှေ့နေ။ —general, *n.* မင်းရွှေ့နေ။

Attract, *v. t.* to draw to, ကိုယ်ဆီသို့ဆွဲငင်သည်။ to allure, မြှူသည်။ သွေးဆောင်သည်။

Attraction, *n.* from above, drawing power, ဆွဲငင်တတ်သောတန်ဖိုး။ that which attracts, သွေးဆောင်တတ်သောအရာ။

Attractive, *a.* ကိုယ်ဆီ၌ဆွဲငင်တတ်သော၊ သွေးဆောင်တတ်သော။ ၆၇
တတ်သော။

At'tribute, *n.* ဆိုင်သောအရာ။ ဂုဏ်။ သတ္တိ။

Attrib'ute, *v. t.* to ascribe as belonging to, ဆိုင်ကြောင်းကိုပြောသည်။
to assign as to a cause, ဤမည်သောကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည်
ကိုပြောထားသည်။

Attrition, *n.* ပွတ်၍ပွန်းခြင်း။

Attune, *v. t.* သီခြင်းသံညီအောင်ညီသည်။

Auburn, *n.* နီဝါသော။

Auction, *n.* လေလံ။ —room, *n.* လေလံပြင်ရာအခန်း။

Auctioneer, *n.* လေလံပြင်သောသူ။

Audacious, *a.* အရှက်အကြောက်မရှိ၊ ရဲတင်းသော။

Audacity, *n.* from above; boldness, ရဲရင့်ခြင်း။

Audible, *a.* perceivable by the ear, ကြားရသော။ loud enough to be
heard, ကြားထောက်သော။

Audience, *n.* the act of hearing, နားကြားခြင်း။ admittance to
a hearing, လျှောက်ရသောအခွင့်။ an assembly of hearers,
ပရိသတ်။

Andit, *v.* စာရင်းကိုထွက်စစ်၍မှန်သည်။ မမှန်သည်ကိုစီရင်သည်။ —*n.*
from above.

Auditor, *n.* a hearer, ကြားသောသူ။ a hearer of preaching, တရားနာ
သောသူ။ one who audits accounts, စာရင်းကိုထွက်စစ်၍မှန်သည်။
မမှန်သည်ကိုစီရင်သောသူ။

Auditory, *n.* an assembly of hearers, ပရိသတ်။ a place of preach-
ing, တရားဟောရာအရပ်။ —*a.* နားကြားခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Au fast, *a.* ရေးရာသော။

Auger, *n.* ထွန်ပူကြိုး။

Aught, *n.* တစုံတခုသောအရာ။

Augment, *v. t.* တိုးပွားသည်။ *v. t.* တိုးပွားစေသည်။

Augmentation, *n.* from above.

Augur, *v. t.* တိတ်ခိုမိတ်ကို အမှီပြု၍ ယောပြောသည်။ —*n.* agent
from above.

Augury, *n.* from Augur, *v. t.*

August 1, *a.* အက္ခန်မြင့်မြတ်သော၊ ဘုန်းကြီးသော။ —2, *n.* ဖာဗီလိတ်နှစ်
တွင်အဋ္ဌမထမည်ဟူသောဩဂုတ်လ။

Augustan, *a.* ကဲသာဘုရင်ဩဂုတ္တနှင့်ဆိုင်သော။

Aunt, *n.* a mother's elder sister, မိကြီး။ a mother's younger sister,
မိငွေ။ a father's sister, ဘမီး။

Auricle, *n.* the external ear, နားရွက်။ —of the heart, သွေးဝင်ရာ
နှစ်လုံး၏အခေါင်း။

- Auricular, a.** pertaining to hearing, နားကြားခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ told in the ear, နားအပါး၌ပြောသော။
- Auriferous, a.** ရွှေကိုသီးတတ်သော။
- Aurora, n.** အာရုဏ်။ —borealis, *n.* မြောက်ဗဟိုနှာစွန်း၌ထွက်သော အမိုးအလျှံ။
- Auspices, n. plur.** ကျေးဇူးပြုခြင်း။
- Auspicious, a.** well omened, မိမိတ်ထက္ခဏာကောင်းသော။ —propitious, ကျေးဇူးပြုခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ fortunate, မင်္ဂလာနှင့်ဆိုင်သော။
- Austere, a.** မှက်နှာထားနှင့်ကြပ်တည်းစွာပြုမူတတ်သော။
- Austerity, n.** from above.
- Austerities, n** ဒုက္ခစရိယ။ နှ။
- Austral, a.** တောင်ဗဟိုနှင့်ဆိုင်သော။
- Authentic, a.** မူလမှန်သော။
- Authenticate, v. t.** မူလမှန်ကြောင်းကိုပြသည်။
- Authenticity, n.** from Authentic.
- Author, n.** an efficient cause, ဖြစ်စေသောသူ။ the composer of a book, စာကိုစီရင်ရေးထားသောသူ။
- Authoress, n** စာကိုစီရင်ရေးထားသောမိမိ။
- Authoritative, a.** အာဏာရှိသော။
- Authority, n.** right to control, အာဏာ။ အမျိုးရခြင်း။ weight, impressiveness, ဩဇာ။ testimony, သက်သေ။ a warrant, အခွင့်။ a legal precedent, စာတန်းစာမှတ်။ acting government, စီရင်အုပ်စိုးသောမင်း။ governmental dominion, အာဏာစက်။ အာဏာတိက္ကမ။
- Authorize, v. t.** အခွင့်ပေးသည်။ (ပြု) ရသောအခွင့်ကိုပေးသည်။
- Authorship, n.** စာစီရင်ရေးထားသောသူ၏အဖြစ်။
- Autobiography, n.** ကိုယ်အဖြစ်အပျက်အထုပ္ပတ္တိကိုစီရင်ရေးထားသောစာ။
- Autocrat, n.** ကိုယ်အလိုအလျောက်စီရင်ပိုင်သောရှင်ဘုရင်။
- Auto-da-fe, n.** ဗရင်ဂျီဘာသာ၌တနှစ်တခါမိမိတို့ကိုမီးရှို့သောပွဲ။
- Autograph, n.** one's own hand writing, ကိုယ်၏ထက်ရေး။ an original manuscript, မူရင်း။
- Automaton, n.** အလိုလိုလုပ်ရှားတတ်သောအရုပ်။
- Autumn, n.** အင်္ဂလိပ်ပြည်မှာ တတိယဥတု။ နွေကာလနှင့် ဆောင်းကာလ အကြားဥတု။
- Autumnal, n.** တတိယဥတုနှင့်ဆိုင်သော။
- Auxiliary, a.** ကူညီသော။ —*n.* ကူညီသောသူ။
- Avail, v.** ကျေးဇူးရှိသည်။ လိုသောအကျိုးကိုဖြစ်စေသည်။ —one's self of, *v. t.* သုံးဆောင်၍အကျိုးကိုရသည်။
- Avail, n.** အကျိုး။ ကျေးဇူး။ *plur.* ရောင်း၍ရသောငွေ။
- Avalanche, n.** တောင်ပေါ်ကလျော၍ကျသောမုလိမ်း ပွင့်အမိုင်အစ။

Avarice, n လောဘကြီးခြင်း။

Avaricious, a. လောဘကြီးသော။

Avast, int. တန့်တော့။

Avatar, n ဟိန္ဒူတာဝန်တရားပွင့်ခြင်း။

Avaunt, int. သွားယွဲ။

Ave Mary, n. ဖရင်ရှ်တာဝန်ပဌနာတမျိုး။

Avenge, v. t. to take satisfaction by punishing, ထက်စားကျေအောင် အပြစ်အလျှောက်ခါတ်ပေးသည်။ to revenge, ထက်စားကျေအောင် ရန်တုံ့ပြန်၍ပြုသည်။

Avengement, n. from above.

Avenue, n. an entrance-way, ဝင်ဝလမ်း။ an alley planted with trees, တဖက်တချက်သစ်ပင်စိုက်သောလမ်း။

Aver, v. t. ကြပ်တည်းစွာပြောထားသည်။

Averago, v. t. ပြမ်းမျှ၍အညီအမျှကျအောင်စီရင်သည်။ —*v. i.* ပြမ်းမျှ ကြိတ်နယ်၍မျှမျှအကျရှိသည်။

Average, n from above, a medial sum or quantity, ပြမ်းမျှ၊ ကြိတ်နယ်၍အမှတ်ထားသောအရာ။

Averment, n. from Avei.

Averse, a. disinclined, အလိုမရှိသော။ disliking, မကြိုက်သော။ မနှစ်သက်သော။

Aversion, n from above, strong dislike, မြင်ပွင်းခြင်း။ object of dislike, မြင်ပွင်းရာ။

Avert, v. t. to turn from, တွဲသည်။ to divert, တွဲပယ်သည်။

Aviary, n. ငှက်များလှောင်ရာမြို့။

Avidity, n. အလွန်လိုချင်ခြင်း။

Avocation, n. a calling away from, အခြားသို့ခေါ်သွားခြင်း။ a small business which calls away from (a greater,) (အမှုကြီးကို) တွဲ၍ဆောင်ရသောအမှုငယ်။

Avoid, v. t. to shun, as a moral evil, ရှောင်သည်။ ကြည့်ရှောင်သည်။ to shun, as a natural evil, ရှောင်သည်။ ရှောင်တွဲသည်။ တိမ်းရှောင်သည်။

Avoidance, n. from above.

Avourdupois, n. အလေးမျိုးတမျိုး။

Avouch, v. t. to assert positively, ကြပ်တည်းစွာပြောထားသည်။ to produce in favor of, အကြောင်းကိုထုတ်ပြသည်။

Avouchment, n. from above.

Avow, v. t. အတည်အထင်းပြောသည်။

Avowal, n. from above.

Avulsion, n. ဆွဲရုတ်ခြင်း။

Await, *v. t.* to wait for, expect, ငိုသင့်သည်။ မျှော်ထင်သည်။ to attend, be ready for, စောင့်နေသည်။

Awake, *v. i.* နိုးသည်။ —*v. t.* to rouse from sleep, နိုးသည်။ to rouse to action, နိုးဆော်သည်။ —*a.* နိုးသော။ မထိပ်ဘဲနေသော။

Awaken, *see* Awake.

Award, *v. t.* စီရင်ဆုံးဖြတ်သည်။ —*n.* စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်။

Awake, *a.* သတိရှိသော။

Away, *adv.* absent, အခြားတပါး၌။ to another place, အခြားတပါးသို့။
int. begone, သွား။ သွားယဲ့။ let us go, သွားကြစို့။ —with,
int. ယူသွား။ —[cannot] with, *v. t.* မရှိမဆုံးနိုင်။

Awe, *n.* ကြောက်ရွံ့စိတ်သေခြင်း။ —*v. t.* ကြောက်ရွံ့စိတ်သေအောင်ပြုသည်။

Awigh, *adv.* ကျောက်ဆူးနှုတ်၍ ငြိမ်ငြိမ်ချပ်ချပ်။

Awful, *a.* striking with awe, ကြောက်ရွံ့စိတ်သေစွယ်ဖြစ်သော။ struck with awe, ကြောက်ရွံ့စိတ်သေသော။ frightful, ကြောက်မက်စွယ်ဖြစ်သော။

Awhile, *adv.* ကာလအတန်အရာ။

Awkward, *a.* unhandy, clumsy, နေရာကျအောင်မလုပ်၊ မကိုင်တတ်သော။
unpolite, မယဉ်ကျေး၊ ရှိုင်းသော။

Awkwardness, *n.* from above

Awl, *n.* သားရေနယ်ကိုဖောက်ရန်စူး။

Awning, *n.* မိုဃီးကာ။

Awry, *adv.* အယွဲ့။

Ax, *n.* ပုဆိန်။ —head, *n.* ပုဆိန်နှောင်။

Axiom, *n.* ဧကဝုန်စကား။ အာဖီအိုတည်းဟူသော၊ သက်သေမရှိဘဲလျက်
ဧကန်စင်စစ်သိရသောစကားချက်။

Axis, *n.* ဝင်ရိုး။

Axle, Axletree, *n.* same.

Ay, Aye, *int.* ယုတ်ကဲ့။ —Aye, *adv.* အစဉ်အစဉ်။

Azure, *a.* ပြာသော။ မိုဃီးကောင်းကင်အရောင်ရှိသော။

B.

Baa, *v. i.* သိုး၊ ဆိတ်ကဲ့သို့မြည်သည်။

Baal, *n.* ဗာယဘုရား။

Babble, *v. i.* to speak imperfectly as a child, အကလေးကဲ့သို့စကား
မပြီမသပြောသည်။ to talk idly, to prate, ပြိန်းဖျင်းသောစကား
မှားသည်။ *v. t.* to tell secrets, ရွှံ့ရှက်အပ်သောစကားကို အမှတ်
တမဲ့ပြောသည်။ —*n.* from above.

Babbler, *n.* a bird of the genus garrulax, ဝါရောင်းငှက်။

Babe, *n.* မိမိကလေး။ မိမိသူငယ်။

Babel, *n.* ရှုတ်ထွေးခြင်း။

Babishly, *adv* နို့စို့သူငယ်ကဲ့သို့။

Baboon, *n.* မျောက်ကြီးတမျိုး။

Baby, *see* Babe. —house, *n* ယဉ်မင်းထားရာအရပ်။

Babyish, *a* နို့စို့သူငယ်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Baccalaureate, *n.* သိပ္ပံကျောင်းတွင်သင်ပြီးမှအရင်ခံသောအရာ။

Bacchanalian, *n.* သေသောက်ကျူး။

Bacchanals, *n. plur.* သေသောက်ပွဲ။

Bachelor, *n.* an unmarried man, မယားမနေသေးသောသူ။ one who has taken the first collegiate degree, သိပ္ပံကျောင်းတွင်အရင်အရာကိုခံသောသူ။

Back, *n* the hinder part of a man, or upper part of an animal, ကြော။ the hinder part of a thing, နောက်ဖေး။ —of the hand, လက်ဖခိုး။ —of an instrument, အနှောင့်။ —of a chair, &c. အမှီ။ —bone, *n.* ကြောမိုင်း။ —door, နောက်ဖေးတံခါးပေါက်။ —ground, ကားပုံ၏နောက်မှတ်နှာစာ။ —room, နောက်ဖေးခန်း။ —side, hinder part, နောက်ဖေး။ buttock, တင်ပါး။ —staff, နေတိုင်းတမျိုး။ —stairs, နောက်ဖေးလှေကား။ —stay, နောက်ဆိုင်ကြိုး။ —yard, နောက်ဖေးဦး။

v to go back, ဆုတ်သည်။ —*v. t* from above, to support, ထောက်ပံ့သည်။ —a horse, မြင်းပေါ်သို့တက်သည်။ —*a.* လွန်ပြီးသော။ *adv.* to the place whence one came, ထာရာအရပ်သို့။ behind, နောက်မှာ။ နောက်သို့။ toward the past, လွန်ပြီးသည်ကလသို့။ again, in return, အထုံ။ —bite, *v* ကတိုက်သည်။ ဂုံးရှောင်သည်။ —slide, *v* ရွေ့လျော့သည်။ —ward, *a.* reluctant, (ပြု) မြင်းငှါအလိုမရှိသောစိတ်ပါသော။ dilatory, ဆေးဆေးနှေးနှေးဖြစ်သော။ dull of intellect, ညာဏ်တုံးသော။ behind in time, နောက်ကျသော။ —ward, —wards, *adv.* with the back for-wards, နောက်ဆုတ်။ နောက်ပြန်။ toward the place behind, နောက်သို့။ with the back downwards, ပတ်သက်။ toward the past, လွန်ပြီးသည်ကလသို့။ from better to worse, နောက်ယုတ်။ contrary to natural order, ပြောင်းပြန်။ —wards and for-wards, *adv.* ခေါက်ထုံ။ ခေါက်ပြန်။ လူးသော။

Backgammon, *n.* အန်ကစားမြင်းတမျိုး။

Bacon, *n* ဝက်သားခြောက်။

Bad, *a* evil, မကောင်းသော။ ဆိုးသော။ diseased, နာသော။ —tem-pered, *a.* စိတ်မကောင်းသော။

Badge, *n* အမှတ်အသား။

Badger, 1, *n.* ရွေးတူ။ ဝက်တူ။ —2, *v. t.* တွေဝေစေသည်။

Badinage, *n.* ကိုစားသောစကား။

Badness, *n.* ဆိုးခြင်း။

Baffle, *v. t.* ပရိယာယ်အားဖြင့်အကြံကိုဖျက်သည်။

Bag, *n.* အိတ်။ —*v. t.* အိတ်ထဲသို့သွင်းသည်။

Bagatelle, *n.* အတွက်မရှိသောအရာ။

Baggage, 1, *n.* စစ်ချီရာပါသောဝန်စလယ်။ —2, *n.* a low woman, ဆိုးယုတ်သောမိမ္မ။

Bagnio, *n.* a bath, ရေချိုးအိမ်။ a brothel, ပြည်တန်ဆာအိမ်။

Bagpipe, *n.* သီခြင်းသံထွက်အောင်နှိပ်ရသောသားရေအိတ်။

Bail, *v. t.* to liberate on security, ခံဝန်သူနှင့်လွတ်သည်။ —a boat, လွှဲထဲကရေပက်သည်။ —*n.* from above, 1st def., one who becomes surety, ခံဝန်သူ။ the amount pledged by a surety, ခံဝန်သူဝန်ခံသောမဏိငွေ။

Bailiff, *n.* မြို့စာရေး။

Bait 1, *n.* ငါးဖျားစာ၊ ငှက်ထောင်စာမှစ၍ဖျားသို့ထောင်သို့လှည့်သောအစာ။ —1, *v. t.* —a hook, ဖျားသို့အစာထည့်သည်။ to feed on the road, ခရီးသွားရာ၌ခဏရပ်၍ကျွေးသည်။ —*v. i.* to take food on a journey, ခရီးသွားရာ၌ခဏရပ်၍စားသောက်သည်။ —2, *v. t.* to attack by dogs, ခွေးကိုစူးတိုက်သည်။

Baize, *n.* သက္ကသတ်ကြမ်းတမျိုး။

Bake, *v. t.* ပေါင်းသည်။ —house, *n.* မုန့်ပေါင်းသောအိမ်။ —meats, *n.* plur. ပေါင်းသောအမဲသား။

Baker, *n.* မုန့်သည်။

Bakery, *n.* မုန့်ပေါင်းသောအိမ်။

Balachong (Malay,) *n.* ငါးပိ။

Balance, *n.* a pair of scales, ဖျိန်ခွင်။ equivoise, ဖျိန်ခြင်း။ overplus of weight, ဖျိန်ရာ၌အပို။ difference between accounts, စာရင်း၌အကွန်။ the beating part of a watch, နာရီခွက်၌ဖျိန်ခွင်စက်။ Libra, တူရာသီ။ —*v. t.* to produce an equivoise, ဖျိန်စက်သည်။ to make even or equal. ဖျိန်စေသည်။ to compare, တိုက်သည်။ နှိုင်းရှည့်သည်။ to settle accounts, ငွေစာရင်းကိုရှင်းလင်းစေသည်။ *v. i.* to be even, on an equivoise, ညှိမှုသည်။ to hesitate between two, မိတ်နှစ်ခွရှိသည်။

Balcony, *n.* အပေါ်ဆင့်ပြတင်းပေါက်၌မြှင့်ထုတ်သောကြမ်းပြင်။

Bald, *a.* without hair on the head, ခေါင်းတုံးသော။ ထိပ်ပြောင်သော။ naked, bare, ပယာဖြစ်သော။ unadorned, တန်ဆာမဆင်သော။

Baldness, *n.* from above.

Balderdash, *n.* ရောနှောရှုပ်ထွေး၍ယုတ်ညံ့သောအရာ။

Baldrick, *n.* အင်္ဂလိပ်မျိုးမတ်တို့ဝတ်ဆင်သောခါးစည်းတန်ဆာ။

Bale, *n.* ကုန်ထုပ်။

Baleful, *a.* အမင်္ဂလာဖြစ်သော။ အကျိုးနည်းစေတတ်သော။

Balk, *v. t.* (သု) အကြံကိုဖျက်သည်။ —*n.* အကြံဖျက်ခြင်း။

၁၇၅၂၃၂၁
TUP

180/192

Ball 1, *n* a round body, ဓာလုံး။ —for cannon, ဓာမြောက်ဆန်။ —2, *n.* entertainment of dancing, ကသောပွဲ။ —loom, *n.* ကသောပွဲခံရာအခန်း။

Ballad, *n* သီခြင်းတမျိုး။

Ballast, *n.* လွှေသင်္ဘောဝမ်းစာ။ —*v. t.* —a boat or ship, ဝမ်းစာတင်သည်။ to make steady, မတ်မီးမရိမ်းတည်စေသည်။

Balloon, *n.* မီးအိမ်ပျံ။ မီးပုန်းပျံ။ *see also* Air-balloon.

Ballot, *n.* စည်းဝေးရာ၌ အသီးအသီးသဘောရှိသည်အတိုင်းသွင်းသောထက်မှတ်။ —*v. t.* စည်းဝေးရာ၌ အသီးအသီးသဘောရှိသည်အတိုင်းရွေး၍ထက်မှတ်သွင်းသည်။

Balm, *n* a kind of fragrant plant, မွှေးသောအပင်တမျိုး။ a fragrant gum, မွှေးသောသစ်စေး။ any thing that relieves or mitigates pain, အနာကိုသက်သာစေတတ်သောဆေး။

Balmy, *a* like balm, မွှေးသောသစ်စေးကဲ့သို့ဖြစ်သော။ producing fragrant gum, မွှေးသောအစေးကိုဖြစ်စေတတ်သော။ fragrant, မွှေးသော။ affording relief, သက်သာစေတတ်သော။ soothing, စိတ်ပျော်ရွှေစေတတ်သော။

Balsam, *n* liquid balm, သွက်သောသစ်စေးမွှေး။ —plant, *n.* ဒန်ဒီလက်ပင်။

Balsamic, *a* အနာကိုသက်သာစေတတ်သော။

Baluster, *n* ပွတ်လုံး။

Balustrade, *n.* ပွတ်လုံးထက်ရန်း။

Bamboo, *n* ဝါး။

Ban, *n.* a public notice, ကျော်ညာစေချက်။ an interdict or curse, ကျိန်ချက်။ —*v. t.* ကျိန်သည်။ ကျိန်ဆဲသည်။

Banana, *n.* ငှက်ပျော။

Band, *n* a ligature, စည်းနှောင်သောကြိုး။ any thing bound round another, ပတ်ထားသောကြိုး။ a company of persons united, သင်းဖွဲ့သောလူစု။ a company of soldiers, စစ်သူရဲတပ်။ *in architecture*, အိမ်ခါးပန်း။ —*v. t.* to bind together, စည်းနှောင်သည်။ —*v. i.* to associate, သင်းဖွဲ့သည်။

Bandage, *n* ကြပ်စည်းသောဝတ်။ —*v. t.* အဝတ်နှင့်ကြပ်စည်းသည်။

Bandanna, *n.* ပိုးပတ်တမျိုး။

Bandbox, *n.* စက္ကူနှင့်လုပ်သောဗား

Bandit, *n.* ထားမြဲ၊ ဗထက္ကာရပြုသောသူ။

Bandoleers, *n. plur.* ထက်နက်ကိုင်ဝတ်ဆင်သော ကြက်ခြေဝတ်သားရေစလွယ်ကြိုး။

Bandy, *v. t.* to beat to and fro, ပြန်ချော့၊ လှန်ချော့ရိုက်သည်။ —words, ပလေ့ပတင်ပြောသည်။ —leg, *n.* ခွင်သောခြေထောက်။

Bane, *n.* deadly poison, သေစေတတ်သောဝေဒဝိပိ၊ cause of mischief, ruin, ဘေးဖြစ်စေတတ်သောကြောင်း။

Baneful, *a.* ဘေးဖြစ်စေတတ်သော။

Bang, *v. t.* ရိုက်ပုတ်သည်။ —about, *v. t.* ကြမ်းတမ်းစွာကိုင်တွယ်၊ ပြစ်ခတ်သည်။

Bangle, *n.* a bracelet, ထက်ကောက်၊ an anklet, တန်ဆာဆင်သော ခြေချင်း။

Banian, *n.* ညောင်ပင်။

Banish, *v. t.* ပြည်မှနှင်ထုတ်သည်။

Banishment, *n.* from above; state of banishment, ပြည်မှနှင်ထုတ်ခြင်း၊ ကိုင်ခံရခြင်း။

Banister, *see* Baluster.

Bank, *n.* a mound of earth, မြေရိုး၊ ကန်ပေါင်မိုး၊ a high shore, ကမ်း၊ ကမ်းပါး၊ a shoal, သောင်၊ a bench of towers, တက်ခတ်သူထိုင်ခုံတန်း၊ a depository of money belonging to several, လူများငွေကိုစုပုံ၍ထားရာ၊ a building used for such a depository, ငွေတိုက်၊ bank proprietors, စုပုံ၍ထားသော ငွေရှင်စု။ —bill, —note, *n.* ငွေတိုက်ကပေးသောငွေထက်မှတ်။ —stock, *n.* ငွေတိုက်၌သိုထားသောငွေ။ —*v. t.* မြေရိုးဖို့သည်။

Banker, *n.* ငွေကိုထိန်းသိမ်းသောသူ၊ ငွေထိန်း။

Bankrupt, *n.* ကြွေးမြီတင်၍ မဆပ်နိုင်သောသူ။ —law, ကြွေးမြီတင်၍ မဆပ်နိုင်သောသူတို့နှင့်ဆိုင်သောပြန်တန်း။

Banner, *n.* ဖောင်ထိ။

Bannock, *n.* ခုန့်ပြားတမျိုး။

Banns, *see* Ban, *n.* 1st def.

Banquet, *n.* စားပွဲ၊ သောက်ပွဲ။ —*v.* စားပွဲ၊ သောက်ပွဲသည်။

Banquette, *n.* မြို့ရိုးအတွင်းမှာရှိသောပစ္စင်။

Bantam, *n.* ကြက်ကွ။

Banter, *v. t.* ကျီစားသည်။

Bantling, *n.* ခွံခွံသူငယ်။

Baptism, *n.* immersion, နှစ်ခြင်း၊ the ordinance, of baptism, နှစ်ခြင်း၊ မှိတ်သေ၊ ရေနှစ်မှိတ်သေ၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာသွင်းသောမှိတ်သေ။

Baptismal, *a.* ရေနှစ်မှိတ်သေနှင့်ဆိုင်သော။

Baptist, *n.* ယုံကြည်သောသူသည်နှစ်ခြင်းမှိတ်သေကိုခံရမည်ဟုထူသောသူ။

Baptistery, *n.* နှစ်ခြင်းမှိတ်သေကိုပေးရာရေကန်။

Baptize, *v. t.* to immerse, နှစ်သည်။ to administer baptism, ရေနှစ်မှိတ်သေကိုပေးသည်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာသွင်းမှိတ်သေကိုပေးသည်။

Bar, *n.* a long piece of wood, iron, &c. သစ်ချောင်း၊ သံချောင်း၊ ဝေဒမြို့သောဝေချောင်း၊ same placed across to obstruct, ကန်ထန်ကျင်း၊ any obstacle, ဝေဒီးဝေတား၊ a shoal at the entrance of a river,

မြစ်ဝပြင်မှာရှိသောစည်း။ an inclosure where cases are tried in court, တရားမူကိုစီရင်သောမင်းထိုင်ရာကိုကာသောစည်းထက်ရန်း။ the body of lawyers, ရွှေနေစု။ —of a tavern, ထမင်းဆိုင်ရှင် ထိုင်၍ရောင်းရာအခန်း။ —iron, *n.* သံချောင်းစု။ —keeper, *n.* ထမင်းဆိုင်စောင့်။ —shot, *n.* အမြောက်ဆန်ထက်။ *v. t.* to fasten with a bar, ကန့်ထန်ကျင်ထိုးသည်။ to obstruct, ကန့်ကွက်သည်။ ဆီးတားသည်။

Barb, *n.* —of an arrow, စည်းသွားထပ်။ —of a fish hook, ငါးမွှားထပ်။ —*v. t.* အထပ်ရှိအောင်ထုပ်သည်။

Barbacan, *n.* ခံတပ်။

Barbarian, *n.* a foreigner, တတိုင်းတနိုင်ငံသား။ a savage, လူရိုင်း။ a cruel man, ရက်စက်သောသူ။

Barbarism, *n.* တတိုင်းတနိုင်ငံသားတို့မသေ့ပြောထုံးနည်း။

Barbarity, *n.* from next.

Barbarous, *a.* savage, ရိုင်းရိုင်းသော။ cruel, inhuman, ရက်စက်သော။

Barbecue, *v. t.* အကောင်မပျက်ကင်သည်။

Barbed, *a.* စည်းသွားထပ်နှင့်ပြည့်စုံသော။

Barber, *n.* ဆတ္တာသည်။

Barbet, *n.* (green species,) မိုးခေါင်။

Barbican, *n.* ပုစွင်။

Bard, *n.* သီခြင်းစီကုံးသောသူ။ စာဆို။

Bare, *a.* naked, အချည်းစည်း။ open, exposed, ပထာ။ တင်းထင်း။ unadorned, တန်ဆာမဆင်ဖွင့်သော။ mere, သက်သက်။ —faced, *a.* with the face uncovered, မှက်နှာဖုံးမပါသော။ open, without concealment, တည့်ထင်းသော။ shameless, အရှက်မရှိသော။ —foot, *a.* or *adv* ခြေနှင့်။ ဘီနပ်မပါသော။ —headed, *a.* ခေါင်းတန်ဆာမပါသော။ —legged, *a.* ခြေစွပ်မပါသော။ *v. t.* to make naked, အဝတ်ကိုချွတ်သည်။ to uncover, အဖုံးကိုဖြုတ်သည်။

Barely, *adv* nakedly, အချည်းစည်း။ indigently, ဆင်းရဲရွာ။ merely, ရုံမျှ။ ကာမျှ။

Bargain, *v.* ရောင်းဝယ်မှုမှာသဘောတူဝန်ခံသည်။ —*n.* from *do.* the thing bought or sold, ရောင်းဝယ်သောအရာ။

Barge, *n.* သံသန်ကြီးတမျိုး။

Bark, 1, *n.* သစ်ခေါက်။ သစ်ခွံ။ —1, *v. t.* to strip off the bark, သစ်ခေါက်၊ သစ်ခွံကိုခွာသည်။ —2, —as a dog, ဟောင်သည်။

Barley, *n.* ခုလှော်။ —corn, *n.* ခုလှော်ရော။

Barn, *n.* ဖောက်သောအမြိုက်။

Barn, *n.* မြင်း၊ နွား၊ ဆန်၊ စပါး၊ မြက်မြောက်မှစ၍ အသုံးအဆောင်များကို ထားသောတင်းကုတ်။

Barnacle, *n.* ခရုငါး။

Barometer, *n.* မိုဗီးလေကိုတိုင်းမြန်သောတန်ဆာ။

Baron, *n.* ဗာရန်။ အင်္ဂလိပ်မူးမတ်တမျိုး။

Baronet, *n.* ဗာရောနက်။ မူးငယ်၊ မတ်ငယ်။

Barouche, *n.* ပေါင်းမပါ၊ ဘီးနှစ်စုံတင်သောရထား။

Baique, *n.* နှစ်ပင်တိုင်ခွဲသင်္ဘော။

Barrack, *n.* ထက်နက်ကိုးအမှုထမ်းထိုးနေရာတန်းအိမ်။

Barrel, *n.* စည်။ a tube, ကျည်တောက်။ ပြောင်း။ —*v.* *t.* စည်ခွဲသွင်းထားသည်။

Barren, *a* not bearing children, မြို့သော။ without young, or without fruit, မိုသော။ sterile, ညှိ၍အသီးအနှံများစွာမထွက်သော။ not inventive, ထိုးထွင်းသောညာဏ်မရှိသော။ unproductive, profitless, ကျေးဇူးမရှိသော။ အကျိုးကိုမပေးသော။

Barrenness, *n.* from above.

Barricade, *n.* ရန်သူတို့ကိုကာဆီးသောစရာ။ —*v.* *t.* ရန်သူတို့ကိုကာဆီးသည်။

Barrier, *n.* a fence or any thing that prevents approach, an obstruction, obstacle, အကာ။ အဆီးအကား။ အဆီးအတား။ a boundary, အပိုင်းအခြား။ a fortress or frontier, ပြည်စွန့်ခွဲတည်သောခံတပ်။

Barrister, *n.* ရှေ့နေ။

Barrow, *n.* သင်းမြီးသောဝက်။

Batter, *v.* *t.* လဲသည်။ ထပ်သည်။ ဖယ်သည်။ —*n.* from *do*.

Base, *n.* အခြေ။ အမြစ်။ အောက်ခံ။ —(of a pagoda,) ဘိနပ်။ —(of a right angled triangle,) မူလအနား။ *v.* အမြစ်ချသည်။ —*a.* mean, ယုတ်သော။ ယုတ်ညံ့သော။ vile, ယုတ်မာသော။ ညစ်ညမ်းသော။ —born, *a* illegitimate, မင်းဦးမင်းလွင်မွေးသော။ of low birth, ယုတ်သောအမျိုးဖြစ်သော။

Baseless, *a.* အခြေအမြစ်မရှိသော။

Basement, *n.* ခုံ။ ထိုက်ခုံ။

Baseness, *n.* from Base, *a.*

Bashaw, *n.* ပဿီမြို့ဝန်။

Bashful, *a* ရှက်တတ်သော။ —Bashfulness, *n.* from *do*.

Basilicon, *n.* ဧယောင်းဘက်တမျိုး။

Basilisk, *n.* မြေဆိုးတမျိုး။

Basin, *n.* a large bowl, ဇလုံ၊ အင်တုံ၊ a small pond, ရေဆိုင်၊ ရေကန်၊ a hollow made by falling water, ချောင်းစာဆုပ်၊ a small bay, ပင်လယ်ထောင့်ကွေ့။

Basin, *see* Base.

Basin, *v.* *i.* နေစာထွ်သည်။

Basket, *n.* (of different kinds,) တောင်း၊ ခြင်း၊ မိုး၊ ဓား၊ ပထိုင်း။

Bass, (*pron. Base*,) *n.* အောက်သံ၊ အာသံ။ —viol, *n.* တယောကြိုး။
Bass-relief, *see under* Relief.

Bassoon, *n.* ခွဲကြိုးတမျိုး။

Bastard, *n.* မင်းဦးမင်းလွင်ရသောသား။ —*a.* ဇာတိမထုတ်၊ ပဝတ္တိဖြစ်သော။

Baste, 1, *v. t.* to beat, ရိုက်သည်။ to moisten with dripping, အသားကင်ရာ၌ဆီဆွတ်သည်။ —2, *v. t.* to sew slightly, သိက္ခယ၍ထားသည်။

Bastinado, *v. t.* မြေဇဝါးကိုရိုက်ပုတ်သည်။ —Bastinado, *n.* from *do*.
Bastion, *n.* ဝက်ခေါင်း။

Bat 1, *n.* the animal, ထင်းနှို့၊ ထင်းဆွဲ။ —2, *n.* a stick to strike a ball with, ပလီတံ။

Batch, *n.* a quantity of bread baked at once, တခါတည်းပေါင်းသောမုန့်။ a mass of things made at once, တခါတည်းလုပ်သောအရာအပေါင်း။

Bateau, *n.* လှေတမျိုး။

Bath, *n.* ရေချိုးကန်။

Bath, *v. t.* ရေချိုးသည်။ —Bathing room, *n.* ရေချိုးခန်း။

Batoon, *n.* စစ်သူကြီးဆောင်သောအရာဒုတ်။

Batta, (*East Indian*,) — ဝိသိ၍ခံရသောအခါ။

Battalia, *n.* စစ်အခင်းအကျင်း။

Battalion, *n.* တတပ်။

Batten, *n.* တံခါးပေါင်း။ —*v.* *see* Fatten.

Batter, *v. t.* ကြိမ်ဖန်ဖျားစွာရိုက်ပုတ်ထိုးခတ်၍ဖျက်ဆီးသည်။ —*n.* ရောနှောသောစားစရာတမျိုး။

Battering ram, *n.* ဝက်ခွံတုံးဆွဲ။

Battery, *n.* a place on which guns are mounted, အမြောက်တင်ရန်မြေကတုတ်။ number of guns mounted, ခင်းကျင်း၍ထားသောအမြောက်စု။ *in law*, သူတပါးကိုရိုက်ပုတ်ခြင်း။

Battle, *v. t.* စစ်တိုက်သည်။ စစ်ထိုးသည်။ စစ်ပြိုင်သည်။ —*n.* from *do*.
—array, *n.* စစ်အခင်းအကျင်း။ —ax, *n.* ခဲတင်း။

Battledoor, *n.* ပလီထံတမျိုး။

Battlement, *n.* သူရဲမိန့်ပြည့်စုံသောမြို့ရိုး။

Bauble, *n.* အသုံးမရှိသောကစားစရာအရာ။

Bawd, *n.* မိစ္ဆထိန်း။

Bawdy, *a.* ညစ်ပတ်သော။

Bawl, *v. i.* အော်သည်။

Bay 1, *n.* an opening of the sea into the land, ပင်လယ်ထောင့်ကွေ့။ —2, *n.* the laurel, သစ်ပင်တမျိုး။ bays, *plur.* an honorary ~~ground~~ stand, ပန်းဦးရင်း။ —3, *n.* the act of making a stand when

surrounded, ပြေးနှိုင်းစရာမရှိ။ ခုခံလျက်နေခြင်း။ —4, *v. i.* ရပ်၍
 ဟောင်းသည်။ —5, *a.* မိုင်လျှော်။

Bay-salt, *n.* ပင်လယ်ဆား။

Bay-window, *n.* နိုးသောပြတင်းပေါက်။

Bayonet, *n.* သေနတ်စွပ်လှံ။ —*v. t.* သေနတ်စွပ်လှံနှင့်ထိုးသည်။

Bazar, *n.* ဈေး။

Be, *v. i.* to exist or become or have some quality, ဖြစ်သည်။ —(in
 some place,) ရှိသည်။ —about, *v. t.* to be doing, လုပ်နေ
 သည်။ —about to (do,) *v.* (ပြု)လုပ်သည်။ (ပြု)လုပ်နိုးသည်။ —it
 so, *int.* ဤသို့ဖြစ်စေ။ ဖြစ်စေတော့။

Beach, *n.* ကမ်းခြေသောင်ပြင်။

Beached, *a.* သောင်ခုံပေါ်မှာတင်၍ ထိုင်းခတ်ခြင်းကိုခံရသော။

Beacon, *n.* သတိပေးရန်သော်ငှား၊ အေးလွှတ်ရာထမ်းကိုပြရန်သော်ငှား၊ ထွန်း
 သောမီးစ၊ မိုက်သောအထိမ်းအမှတ်။

Bead, *n.* ပုတီး။

Beadle, *n.* မင်းလှူသင်။

Beagle, *n.* ယုန်ကိုလိုက်တတ်သောခွေး။

Beak, *n.* —of a bird, နှုတ်သီး။ —of a vessel, သင်္ဘောဦးဖျား။

Beaker, *n.* ကရားတမျိုး။

Beam 1, *n.* a main piece of timber in a roof, ထုပ်၊ လျှောက်။ any
 piece of timber hewed for use, ရွှေးပြီးသောသစ်တုံး။ —of
 a balance, ရှိန်ခွင်ပေါင်း။ —of a loom, ရက်ကန်းထက်လိပ်။ —of
 a plough, ဇီယံထိုး။ —of a carriage, ရထားသန်း။ —2, *n.*
 a ray of light, ရောင်ခြည်။ —2, *v. i.* ရောင်ခြည်ထွက်သည်။

Beamy, *a.* ရောင်ခြည်ထွက်တတ်သော။

Bean, *n.* ပဲတမျိုး။

Bear 1, *n.* ဝက်ခံ။ —[Great,] ဂရိတ်။ —[Little,] ရှုမ်းကြေးမုံ။
 —2, *v. t.* to support, sustain, မသည်းခံသည်။ အောက်ကံသည်။
 to carry, ဆောင်သည်။ ကြည့်ဆောင်သည်။ to carry about one's
 person, wear, ဆောင်သည်။ ကိုယ်၌ဆောင်သည်။ —as pain,
 expense, &c. ခံသည်။ to be able to sustain, endure, ခံနိုင်သည်။
 (neg.) to be not capable of မရှိမဆုံး to endure with patience,
 သည်းခံသည်။ to bring forth, as creatures, ပွားသည်။ —as
 trees, သီးသည်။ —a hand, ကြီးစားစားထုတ်သည်။ a price,
 အဆိုးရှိသည်။ —witness or testimony, သက်သေခံသည်။
 —*v. i.* to be practicable, ဖြစ်သည်။ to sail (in some direc-
 tion,) ရွက်တိုက်သည်။ to be situated as to the point of com-
 pass, တောင်မှက်နား၊ မြောက်မှက်နားစီရှိသောအရပ်ကို နှိုင်းနေရာကျ
 သည်။ —away, *v. t.* ဆောင်သွားသည်။ —down, မိမ်းသည်။
 —hard, နှိပ်သည်။ —off, ဆောင်သွားသည်။ —on, မိမ်းသည်။

—out, ထက်ခံ၍ထောက်ပံ့သည်။ —through, ဆောင်ရွက်သည်။
—up, to support, keep from failing, မသည်။ ထောက်ကံ
သည်။ to keep afloat, ပေါ်လောနေစေသည်။ —*v. t.* to be firm,
not to sink, စိတ်မပျက်ခံနေသည်။ upon, *v. t.* to rest on, ဖြီနေ
သည်။ to be connected with, ဆိုင်သည်။ to be directed
against, ရွယ်လျက်ရှိသည်။ —with, *v. t.* သည်းခံသည်။

Beard, *n.* —of the face, မုဆိပ်။ —on the ears of corn, စပါးခြံး။
see also Barb, *n.* —*v. t.* to pull the beard, မုဆိပ်ကိုဆွဲသည်။
to oppose to the face, ရင်ဆိုင်၍ငြင်းခုံသည်။

Beardless, *a.* မုဆိပ်မရှိသော။

Bearer, *n.* one that bears, ခံသောသူ။ ဆောင်သောသူ။ a porter, ထမ်း
ရွက်သောသူ။ ထမ်းသမား။ a tree that bears fruit, အသီးကိုသီး
သောအပင်။

Bearing, *n.* mien, behavior, အနေအထိုင်၊ အပြုအမူ။ connection, influ-
ence, ဆိုင်ခြင်း။ situation as to the point of compass, တောင်
မျက်နှာ၊ မြောက်မျက်နှာအစရှိသောအရပ်တို့၌နေရာကျခြင်း။

Bearish, *a.* ဝက်ခံကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Beast, *n.* a quadruped, သား။ အခြေထေးချောင်း ဤသော တိရိစ္ဆာန်။
a filthy person, ညစ်ပတ်သောသူ။

Beastly, *a.* like a beast, တိရိစ္ဆာန်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။ filthy, ညစ်ပတ်သော။

Beat, *v. t.* to stike, ရိုက်ပတ်သည်။ to stike (as an instrument of
music,) တီးသည်။ to hammer, ခတ်သည်။ to pound, ထောင်း
သည်။ to agitate, stir up, ခလှော်သည်။ —as water or wind,
တိုက်သည်။ —a path, ထမ်းဖြစ်အောင်နင်းသည်။ —time, သိခြင်း
သည့်အောင်ထက်မြောက်နှိမ့်၍အရိပ်ပြသည်။ to conquer, နိုင်သည်။
အောင်သည်။ *v. i.* —as the pulse, တိုးသည်။ ခုန်သည်။ to sail
against the wind, လေညာသို့တိုက်သည်။ about, *v. t.* အရပ်ရပ်
တို့၌ရှာသည်။ —against, *v. t.* တိုက်သည်။ ထိခိုက်သည်။ —back,
v. t. လှန်သည်။ ဆုတ်စေသည်။ —down, *v. t.* to drive down,
နှုတ်သည်။ to break down, ဖြိုဖျက်သည်။ —the price, ဆစ်
ဆွက်သည်။ —in, *v. t.* as rain, ပတ်သည်။ —into, *v. t.*
ကြိုးစား၍သင်သည်။ —off, *v. t.* ဆုတ်စေသည်။ —out, *v. t.*
to extend by hammering, အပြား ခတ်သည်။ to exhaust
strength, အားကုန်စေသည်။ —up, *v. t.* ရုတ်ခနဲတိုက်သည်။ —up
for, *v. t.* (ထက်နက်ကိုင်သစ်ကို) ရှာသည်။ —upon, *v. t.* တိုက်
သည်။

Beat, *n.* တချက်၊ နှစ်ချက်အစရှိသောအချက်။

Beatific, *a.* ကောင်းကင်ချမ်းသာနှင့်ဆိုင်သော။

Beatify, *v. t.* ကောင်းကင်ချမ်းသာစေရန်စားစေသည်။

- Beatitude, *n.* heavenly blessedness, ကောင်းကင်ချမ်းသာ။ a maxim of blessedness, မင်္ဂလာသုတ်၌ပါသောစကား။
- Beau, *n.* လှပစွာဝတ်ဆင်တတ်သောလူမျိုး။ —ideal, *n.* စိတ်ကု၍ဆာရုံထင်သည်အတိုင်းကောင်းသည်ဟူသဘောကျသောစရာ။ —monde, ကာလထုံးစံကိုလိုက်၍ယဉ်ကျေးသောလူစု။
- Beauteous, Beautiful, *a.* လှသော။
- Beautify, *v. t.* လှစေသည်။
- Beauty, *n.* assemblage of features or qualities pleasing to the eye, လှခြင်း။ a particular feature or quality that is pleasing, လှသောလက္ခဏာ။ a beautiful thing, လှသောအရာ။ a beautiful woman, လှသောမိစ္ဆ။ —spot, *n.* နို့သာပြောက်။
- Beaver, *n.* the animal, ဖျံကတိုး။ a hat made of beaver's fur, ဖျံကတိုးခွေးဖြင့်လုပ်သောသိုး။ the part of a helmet covering the face, မျက်နှာဖုံးသံချပ်။
- Becalm, *v. t.* (လေကိုဖြစ်စေ၊ စိတ်နှစ်လုံးကိုဖြစ်စေ) ဖြိမ်းစေသည်။
- Because, *conj.* သေခွကြောင့်။ —of, *prep.* ကြောင့်။
- Beche-de-mer, *n.* see sea slug.
- Beck, *n.* ခေါင်းကိုညှိတ်ခြင်း။
- Beckon, *v. t.* ခေါင်းညှိတ်သဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ထက်ယပ်သဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အမှတ်ပေးသည်။
- Becloud, see Cloud. *v. t.*
- Become, *v. i.* to pass from one state to another, (တစုံတခုသော) အဖြစ်သို့ရောက်သည်။ —*v. t.* to suit, befit, accord with, တော်လျော်သည်။ တော်သင့်သည်။ လျှောက်ပတ်သည်။ —of, *v.* to happen to, (ဋ္ဌ) ဖြစ်သည်။
- Bed, *n.* a thing to sleep on, အိပ်ရာ။ conjugal connection, စုံဖက်ခြင်း။ a compartment, in a garden, သာခင်း။ —of a river, မြစ်ရေစီးကြောင်း။ the hollow in which something rests, တဖက်မြို့၊ တဖက်ပေါ်သောနေရာ။ a layer, stratum, (မြေ၌) အထပ်အလွှာ။ —chamber, *n.* အိပ်ခန်း။ —clothes, အိပ်ရာခင်း။ —fellow, အိပ်ဖော်အိပ်ဖက်။ —maker, အိပ်ရာကိုခင်းသောသူ။ —pan, မထမထိုင်နိုင်သောလူနာတို့ကျင့်ကြံကျင့်ငယ်စွန့်ရန်အိုးပြား။ —post, ခုတင်၌ပါသောမျက်နှာကြက်တိုင်။ —rid, ridden, *a.* ကြာကြာနေ၍တုံးလုံးနေရသော။ —room, အိပ်ခန်း။ —side, ခုတင်အနား။ —stead, ခုတင်။ ဖတိုင်။ —a kind used by people of rank, သာလွန်။ —tick, ခွေရာဘိုချပ်သောအထည်။ —time, အိပ်ချိန်။ —*v. t.* အဖြစ်ချသည်။ နေရာချသည်။ —with, *v.* အတူအိပ်သည်။ စုံဖက်သည်။
- Bedaub, see Daub.
- Bedding, *n.* အိပ်ရန်ကုန်ယာအစုံ။

Bedeck, *see* Deck, *v.*

Bedew, *v. t.* နှင်းနှင့်မိစွတ်စေသည်။

Bedum, *see* Din, *v.*

Bedizen, *v. t.* ပဝတ္ထိတန်ဆာနှင့်ဆင်ရင်သည်။

Bedlam, *v.* အရူးများကိုထားသောအိမ်။

Be-draggle, *see* Draggle.

Be-drench, *see* Drench.

Bee, *n.* ပွားကောင်။ —bread, ပွားပြုပြင်သောဝတ်မှုန်။ —hive, ပွားအိမ်။

Beech, *n.* သစ်ပင်တမျိုး။

Beef, *n.* a bull, cow, နွား။ the flesh of *do.* when killed, နွားသား။
—steak, *n.* ကင်သောနွားသား။

Beer, *n.* ဂျုံရည်။

Beeswax, *n.* ဗယောင်း။

Beet, *n.* ခုံထာဝရနီ။

Beetle, 1, *n.* the insect, နောက်ဈေးပိုး။ —2, a large mallet, တင်
ဝုတ်။ —3, *v. t.* အစွန်းထွက်သည်။

Beeves, *plur* of Beef, *n.* နွားထို။

Befall, *v.* ဖြစ်လာသည်။

Befit, *see* Fit, *v.*

Befool, *see* Fool, *v.*

Before, *prep.* or *adv.* in front or in presence of, ခြေ။ preceding in
time, previous, အရင်။ အထက်။ ယခင်။ မ-မှီ။ မ-ခင်။ above,
superior to, အထက်။ ထက်။ —hand, *adv.* antecedently,
အရင်။ မ-မှီ။ မ-ခင်။ in a state of accumulation, အပိုအမို။

Befoul, *see* Foul, *v.*

Befriend, *v. t.* to favor, act the part of a friend, မိတ်ဆွေဝတ်ပြု
သည်။ ကျေးဇူးပြုသည်။ to countenance, မှတ်နားပေးသည်။

Befringe, *see* Fringe, *v.*

Beg, *v. t.* to ask in charity, တောင်းစားသည်။ to entreat for, တောင်း
ပန်သည်။ to assume, ဟုတ်ကြောင်းကိုမပြတ်ဟုတ်သည်ကိုဟူသည်။
—pardon, ကန်တော့သည်။

Begot, *v. t.* to generate, သားရဲအောင်သန္ဓေပေးသည်။ မြစ်ဖွားစေသည်။
to produce, မြစ်စေသည်။

Beggar, *n.* သူတောင်းစား။ —*v. t.* ခွဲစေသည်။ ဆင်းရဲစေသည်။

Beggarly, *a* extremely indigent, အထွန်ဆင်းရဲသော။ mean, des-
picable, ယုတ်ညံ့သော။ —Beggary, *n.* အထွန်ဆင်းရဲခြင်း။

Begin, *v. t.* to commence existing or being, အစပြုသည်။ စသည်။ စီး
သည်။ to commence operating on, အစပြုသည်။ ထုတ်စပြုသည်။
v. t. အစတင်။ စတင်။

Beginning, *n.* commencement, အစ၊ အစဦး။ origin, မူလ။ အရင်း။

Begird, *see* Gird.

Begone, *int.* သွား၊ သွားယဲ့။

Begrime, *v.* အညစ်အကြေးစွဲကပ်စေသည်။

Begrudge, *see* Grudge, *v.*

Beguile, *v. t.* to deceive, လှည့်စားသည်။ to while away, ပရိယာယ်အားဖြင့်သာယာစွာလွန်စေသည်။

Behalf, *n.* အဖို့၊ အတွက်။

Behave, *v. v.* ကျင့်ဆောင်ပြုမူသည်။

Behavior, *n.* from above, အမြင်းအရာ။

Behead, *n.* ထည်ပင်းကိုဖြတ်သည်။

Behemoth, *n.* ဗေဟိမုတ်မြင်းကြီး။

Behest *n.* ပညတ်။

Behind, *prep.* or *adv.* at the back, နောက်။ remaining, ကျန်ရစ်လျက်။ ကျန်ကြွင်းလျက်။ under, inferior to, အောက်ယုတ်လျက်။ not keeping up, နောက်ကျလျက်။ not yet brought forward, မပါသေးလျက်။ —hand, *adv.* not keeping up, နောက်ကျလျက်။ in arrears, ပေးစရာရှိသည်အတိုင်းမပေးဘဲ။

Behold, *v. t.* ကြည့်သည်။ ကြည့်ရှုသည်။

Beholden, *a.* ကျေးဇူးတင်သော။

Behoof, *n.* အကျိုး၊ ကျေးဇူး။

Behoove (to do,) *v.* မ(ပြု)ဘဲမနေအပ်။ (ပြု)ရမည်။

Being, *n.* existence, ဖြစ်ခြင်း။ a person existing, ဖြစ်သောသူ။

Belabor, *v. t.* မိုက်ဝုတ်သည်။

Belated [be,] *v. t.* အမှီန့်လွန်မှမိစီးချုပ်သည်။

Belay, *v. t.* ကြီးကိုသတ်၍ထားသည်။

Belch, *v.* to raise wind from the stomach, လေတက်သည်။ to eject violently, ပြင်းစွာထုတ်ပြစ်သည်။

Beldam, *n.* အရပ်ဆိုး၍ကြမ်းတမ်းသောမိစ္ဆာမိုက်။

Beleaguer, *v. t.* ဝိုင်းရံ၍တပ်ချသည်။

Beltry, *n.* ခေါင်းလောင်းစင်။

Belial, *n.* အဓမ္မ။

Belie, *v. t.* to show to be false, ခုသာဖြစ်သည်ကိုပြသည်။ to counterfeited, အရောင်ဆောင်သည်။ to represent falsely, (သူတပါးအကြောင်းကို) မယုတ်တရုတ်ပြောသည်။

Belief, *n.* from next, matter of belief, ယုံချက်။ ယုံကြည်ချက်။

Believe, *v. t.* ယုံသည်။ ယုံကြည်သည်။ —*n.* ယုံသောသူ။ ယုံကြည်သောသူ။

Belike, *adv.* ဖြစ်ကောင်းဖြစ်သည်နှင့်။

Belittle, *v. t.* ငယ်စေသည်။

Bell, *n.* (large) ခေါင်းလောင်း။ (small) ဆည်းထည်း။ a round one, jingle, ချူ။ —man, လှည့်ထည်၍ဆည်းထည်းထုပ်သောသူ။

- metal, ခေါင်းထောင်းသွန်းရန်ကြေး၊ သံရောနှောသောထောတာ။
 —mouthed, *a* အဝဠိသော။ —wether, *n.* ချုံဆွဲသောသိုးထီး။
 Belle, *n.* လှလှဝတ်တတ်သောအမျိုး။
 Belles lettres, *n. plur.* စာပေ၊ စာရေးခြင်းညွှတ်သိမ်မွေ့သောအတတ်စု။
 Belligerent, *a.* စစ်တိုက်လျက်ရှိသော။ —*n.* စစ်တိုက်လျက်ရှိသောပြည်။
 Bellow, *v. i.* to roar as a bull, (နွား) တွန်သည်။ to make a similar noise, နွားတွန်သကဲ့သို့အော်သည်။ to roar as the wind or sea, ဟုန်းသည်။
 Bellows, *n.* ဖို။
 Belly, *n.* ဝမ်း။ —ache, ဝမ်းကိုက်ခြင်း။ —ful, ဝမ်းပြည့်ဝခြင်း။
 Belly, *v. i.* ဖောင်းထွက်သည်။
 Belong, *v. i.* ဆိုင်သည်။ စပ်ဆိုင်သည်။
 Beloved, *a* ချစ်သော။ ချစ်ခြင်းကိုခံသော။
 Below, *prep.* or *adv* အောက်။
 Belt, *n.* ခါးပတ်။ ခါးပန်း။
 Bemire, *v. t.* နှံလူးသည်။
 Bemoan, *v. t.* ညည်းတွားမြည်တမ်းသည်။
 Bench, *n.* a long seat, ရှည်သောထိုင်ခုံ။ a seat of justice, တရားမဿုကြီးထိုင်ရာပလ္လင်။ the court, တရားမဿုကြီးစု။
 Bend, *v. i.* to be crooked, ကောက်သည်။ to bow at the end or sink in the middle, ညွတ်သည်။ to hang over, ကိုင်းသည်။ to be curving, ကွေ့သည်။ —*v. t.* ကောက်စေသည်။ ညွတ်စေသည်။ ကိုင်းစေသည်။ to curve, to draw together at the ends, ကွေးသည်။ to make submit, နှိမ့်ချသည်။ to exert, အားထုတ်သည်။ —as a bow, လေးကိုတင်သည်။ flexibly, pliantly, ခွဲသည်။ —*n.* အကွေး။ အကွေ့။ ထောင့်ကွေ့။
 Beneath, *prep* or *adv* အောက်။
 Benediction, *n.* ကောင်းကြီးပေးခြင်း။ မေတ္တာပို့ခြင်း။
 Benefaction, *n.* ကျေးဇူးပြုခြင်း။ —Benefactor, ကျေးဇူးရှင်။ —Benefactress, ကျေးဇူးရှင်မ။
 Benefice, *n.* ဓမ္မဆရာအသက်မွေးရန်ဖြစ်သောအရာ။ —Beneficed, *a.* ဓမ္မဆရာအသက်မွေးရန်ဖြစ်သောအရာကိုရသော။
 Beneficence, *n.* from next.
 Beneficent, *a* ကျေးဇူးပြုတတ်သော။
 Beneficial, *a.* အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော။ အကျိုးရှိသော။
 Beneficiary, *n.* အသက်မွေးခြင်းကျေးဇူးကိုခံရသောသူ။
 Benefit, *n.* ကျေးဇူး။ အကျိုး။ —*v. t.* to do good to, ကျေးဇူးပြုသည်။ အကျိုးကိုပေးသည်။ —*v. i.* to derive advantage, အကျိုးရှိသည်။ အာနိသင်ရှိသည်။
 Benevolence, *n.* ကြည်ညိုသောသဘော။ ကျေးဇူးပြုချင်သောသဘော။ ချမ်း

- သာစေချင်သောသဘော။ —Benevolent, *a.* ကြည်ညိုသော။ ကျေးဇူးပြုချင်သော။ ချမ်းသာစေချင်သော။
- Bengalee, *n.* a native of Bengal, တင်ဂါလီ။ တင်ဂါလီလူ။ the Bengal language, တင်ဂါလီစကား။ —*a.* တင်ဂါလီပြည်နှင့်ဆိုင်သော။
- Benighted [be,] *v. t.* to be over-taken by the night, အမှိုက်လွန်မှယာဇ်ညည့်နက်သည်။ to be involved in moral darkness, မောဟနှင့်လွမ်းမိုးလျက်ရှိသည်။
- Benign, Benignant, *a.* ကျေးဇူးပြုချင်သော။ အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ချမ်းသာပေးတတ်သော။ —Benignity, *n.* from above.
- Benison, *n.* မေတ္တာပို့ခြင်း။
- Benjamin, *see* Benzoin.
- Bent, *pret* of Bend. —on [be,] *v. t.* စိတ်တန်းသည်။
- Bent, *n.* a curve, flexure, အကောက်။ အကွေ့။ inclination, ဝါသနာ။
- Benumb, *v. t.* ထုံစေသည်။ ထုံကျဉ်းစေသည်။
- Benzoin, *n.* ကတ္တုကမည်း။
- Bepraise, *v. t.* ချီးမွမ်းလွန်းသည်။
- Bequeath, *v. t.* အမွေကိုပေးသည်။ သေတန်းစာနှင့်ပေးသည်။
- Bequest, *v.* သေတန်းစာနှင့်ပေးသောအမွေဥစ္စာ။
- Berate, *v. t.* တိုင်းတွာသည်။
- Bereave, *v. t.* (တစုံတစုံ) မဲ့ဖြစ်အောင်ပြုသည်။ —ment, *n.* from *do*.
- Bergamot, *n.* a species of pear, သစ်သီးတမျိုး။ a species of perfume, နံ့သာတမျိုး။
- Berry, *n.* အစေ့ငယ်များပါသောအသီးငယ်။
- Berth, *n.* the station where a ship lies, သင်္ဘောကြောက်ဆူးချစ်နေရာအရပ်။ an apartment in a ship, သင်္ဘောထဲမှာနေရာအခန်း။ a bed-place at the side of a cabin, သင်္ဘောအတွင်းနံရံကိုမှီ၍အိပ်ခိုရာလုပ်ထားသောစင်။
- Beyl, *n.* မြတမျိုး။
- Beseach, *v. t.* တောင်းပန်သည်။
- Beseem, *v. t.* တော်လျော်သည်။ တော်သင့်သည်။ လျှောက်ပတ်သည်။
- Beset, *v. t.* to surround, ပိုင်းရံသည်။ to harass, perplex, နှောင့်ရှက်သည်။
- Beshrew, *v. t.* ကျိန်ဆဲသည်။
- Beside, *prep.* at the side, အနားမှာ။ in addition, အပြင်မှာ။ not belonging to, not in course, အလွဲ။ —one's self [be,] *v. t.* အရူးဖြစ်သည်။ Besides, *adv.* moreover, အပြင်။ မှတပါး။ more than, မက။
- Beseige, *v. t.* to beleaguer, ဝန်းရံ၍တပ်ချသည်။ to surround and annoy, ဝန်းရံ၍နှောင့်ရှက်သည်။
- Besmeat, *see* Smeat

Beson, *n.* တန်မြက်စည်း။

Besot, *v. t.* အရူးကဲ့သို့ဖြစ်စေသည်။

Bespangle, *see* Spangle, *v.*

Bespatter, *see* Spatter, *v.*

Bespeak, *v. t.* to speak for beforehand, အရင်တင်ပြောသည်။ to speak to, ပြောဆိုသည်။ to indicate, အချိန်အခွင့်ကိုပြသည်။ to forebode, တိတ်နိမိတ်ကိုပြသည်။

Besprinkle, *see* Sprinkle.

Best, *a.* အကောင်းဆုံး။

Bestain, *see* Stain, *v.*

Bestead, *v. t.* အကျိုးကိုပေးသည်။

Bestial, *a.* belonging to a beast, တိရိစ္ဆာန်နှင့်ဆိုင်သော။ beastly, တိရိစ္ဆာန်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။ —Bestiality, *n.* တိရိစ္ဆာန်သဘော။

Bestir, *v. t.* ရှိုးဆော်သည်။

Bestow, *v. t.* to give, grant, ပေးကမ်းသည်။ to give in marriage, ပေးစားသည်။ to lay out, dispose of, (တစုံတခု) ညှိအပ်ထားသည်။ to store up, သိုထားသည်။ —Bestowment, *n.* from *do*.

Bestraddle, *see* Bstride

Bestrew, *v. t.* ဖျူးသည်။

Bstride, *v. t.* to sit astride, ခြေကိုကားရူးခွစ်စီးသည်။ to pass over at a step, တလှမ်းတည်းနှင့်ကျော်သွားသည်။

Bestud, *see* Stud, *v.*

Bet, *v. t.* လောင်းသည်။ လောင်းစားသည်။ —*n.* from *do*, that which is staked, လောင်းသောဥစ္စာ။

Betake, (one's) self to, *v.* to repair to, (တစုံတခုသောအရာ) သို့သွားသည်။ to apply (one's) self, ကြိုးစားအားထုတ်သည်။

Betel, *n.* ကွမ်း။ —leaf, ကွမ်းရွက်။ —nut, ကွမ်းသီး။

Bethink, *v. t.* သတိရသည်။

Betide, *v. t.* (၌) ဖြစ်လာသည်။

Betimes, *adv.* early, စောစော။ in good season, အမြန်တန်ခို။ soon, မကြာမဖြင့်မီ။

Betoken, *v. t.* to give a sign of, အမှတ်ပေးသည်။ to forebode, တိတ်နိမိတ်ကိုပြသည်။

Betray, *v. t.* to deliver into the hands of an enemy, ပရိယာယ်အား ဖြင့်ရန်သူထက်သို့အပ်နှံသည်။ to divulge, ဝှက်အပ်သောအရာကို ဖော်ပြသည်။ —Betrayal, *n.* from *do*.

Betroth, *v. t.* ထိမ်းမှန်းသည်။ —Betrothal, Betrothment, *n.* from *do*.

Better, *a.* more good, သာ၍ကောင်းသော။ improved in health, သာ၍သက်သာသော။ —[the,] *n.* သာ၍မြတ်သောအခွင့်။ —*v. t.*

သာ၍ကောင်းစေသည်။ —*adv.* သာ၍။ —*off*, [be,] *v. i.* သာ၍
အရေးသာသည်။ သာ၍အကျိုးရှိသည်။

Between, *prep* in the intermediate space, စပ်ကြားမှာ။ with one
another, အချင်းချင်း။ in common, ဆက်ဆံလျက်။

Betwixt, same.

Bevel, *n* တန်သားတမျိုး။

Beverage, *n* သောက်ဖွယ်ရန်အမျိုးမျိုး။

Bevy, *n.* အစုအပေါင်း။

Bewail, *v. t* ညည်းတွားခြည်တမ်းသည်။

Beware, *v. t.* to take care, သတိပြုသည်။ to shun with care, သတိပြု
၍ရှောင်သည်။

Bewilder, *v t* to lose in pathless places, ထမ်းပျောက်၍တွေဝေစေ
သည်။ to perplex with confusion, မှိုင်းတွေစေသည်။

Bewitch, *v. t* ပြုစားသည်။ ဖမ်းစားသည်။ ရွာဖမ်းသည်။

Bewray, *v t* ဂုဏ်အပ်သောအရာကိုဖော်ပြသည်။

Beyond, *prep.* or *adv* further onward than, အလွန်။ before, at
a distance not reached, ရှေ့အရပ်မှာ။ on the further side of,
တဖက်မှာ။ to a greater degree than, သာ၍မက။ —[go,]
v. t. to exceed, သာသည်။ to encumvent, လိမ်ထည်သည်။

Bezel, *n.* ကျောက်မျက်မှူးအတွင်းနံတေး။

Bias, *v t.* စိတ်ကိုတဖက်သို့ဆွဲယူသည်။ တဖက်သို့ ငဲ့ကွက်အောင်ပြုသည်။
—*n.* စိတ်ငဲ့ခြင်း။ ငဲ့ကွက်ခြင်း။

Bib, *n.* သူငယ်ရင်ဖုံး။

Bibacious, *a.* disposed to imbibe, အရည်ကိုစုတ်တတ်သော။ addicted
to drinking, သေရည်သေရက်ကိုသောက်တတ်သော။

Bible, *n* သမ္မာကျမ်း။ —Biblical, *a.* သမ္မာကျမ်းနှင့်ဆိုင်သော။

Bibliographer, *n* စာဟောင်း။ စာသစ်တို့ကိုရှာဖွေပြုစုသောသူ။ —Biblio-
graphy, စာဟောင်း။ စာသစ်တို့ကိုရှာဖွေပြုစုသောအတတ်။

Bibulous, *a.* အရည်ကိုစုတ်တတ်သော။

Bicapsular, *a.* အစေ့အိမ်နှစ်ခန်းရှိသော။

Biceps, *n.* ထက်မောင်းမျက်နှာတက်၌နေသောထေကြော။

Bicipitous, *a.* ခေါင်းနှစ်လုံးရှိသော။

Bicker, *v i.* ရန်စရှာ၍ပြောသည်။

Bicornous, *a.* မြို့နှစ်ချောင်းရှိသော။

Bicorporal, *a.* ကိုယ်နှစ်ခုရှိသော။

Bid, *v. t.* to invite, ဖိတ်သည်။ to order, မိန့်သည်။ မိန့်တော်မူသည်။ to
offer a price, (ဤမျှထောက်) အဆိုးပေးမည်ပြောသည်။ —good
speed, မေတ္တာပို့သည်။ —welcome, ဧည့်သည်ကိုထောက်ဝတ်
စကားနှင့်ခေါ်သွင်းသည်။ —defiance, ကြိမ်းပသည်။ —fair, *v. v.*
to appear fair, မျှော်ထင်စရာကောင်းသည်။ to present a good

prospect, မျှော်လင့်ရာအကြောင်းကိုပြသည်။ —*n* ပေးမည်ပြောသောအတိုင်း။

Bide, *see* Abide.

Bidental, *a.* သွားနှစ်ဘောင်းရှိသော။

Biennial, *a.* taking place once in two years, နှစ်နှစ်တွင်တစ်ကြိမ်တတ်သော။ continuing for two years, နှစ်နှစ်တိုင်အောင်တည်တတ်သော။

Bier, *n.* (Burmese,) မြင်းဖောင်း။ (Eng) တယားထမ်းခုံ။

Biestings, *n.* ခွားစွေးပြီးသည်နောက်၊ အပြီးညှစ်သောနှို့။

Bifarious, *a.* နှစ်ဆရှိသော။ တနှစ်တွင်နှစ်ခါအသီးသီးသော။

Biform, Biformed, *a.* ပုံနှစ်ပုံရှိသော။

Bituate, *a.* နှစ်ခွံရှိသော။

Big, *a.* large, ကြီးသော။ full, fiaught, ပြည့်ဝသော။ pregnant, နှုတ်ပိုက်ကြီးသော။ haughty, ထောင်ထားသော။ high minded, စိတ်မြင့်သော။

Bigamy, *n.* မယားနှစ်ယောက်ရှိခြင်း။

Bight, *n.* a small bay, ထောင့်ကွေ့ငယ်။ —of a rope, ကြိုးကွင်း။

Bigness, *n.* largeness, ကြီးခြင်း။ size, အလုံး အရပ်။ အကြီးအငယ်ပမာဏ။

Bigot, *n.* agent from next.

Bigoted, *a.* အထောက်မတန်၊ ကိုယ်အယူကိုသာစွဲလမ်းသော။

Bigotry, *n.* from above.

Bilateral, *a.* နှစ်ဘက်ရှိသော။ အနားနှစ်ဖက်ရှိသော။ (ပုံ။)

Bilboes, *n.* ထိတ်တုံး။

Bile, *n.* သည်းခြေ။

Bilge, *n.* သင်္ဘောဝမ်းရိုးရောတဖက်တချက်။ —water, သင်္ဘောဝမ်းတွင်ရှိသောရေ။ —*v.* သင်္ဘောဝမ်းပေါက်၍ရေဝင်သည်။

Biliary, *a.* သည်းခြေနှင့်ဆိုင်သော။

Bilingsgate, *n.* ဆိုးညစ်သောစကား။

Bilingual, Bilinguous, *a.* having two tongues, လျှာနှစ်ခွံရှိသော။ speaking two languages, စကားနှစ်ရပ်ကိုပြောတတ်သော။

Bilious, *a.* သည်းခြေများလွန်းသော။

Bilateral, *a.* အကွေ့ရာနှစ်လုံးရှိသော။

Bilk, *v.* *t* လှည့်စားသည်။

Bill, 1, *n.* a fowl's beak, (ငှက်) နှုတ်သီး။ —1, *v.* *i.* (as doves,) အန်ထိုးသည်။ —2, *n.* a kind of ax, ဝုဆိန်တမျိုး။ —3, a plaintiff's statement, တရားလိုသည် မင်းရှေ့၌အပြစ်ဖော်ပြသောလျှောက်စာ။ —a draft of law submitted, but not yet enacted, ထိုင်ပင်မူးမတ်အရာရှိထိုးညှိထားထိုင်ပင်ရန်ရေးသွင်းသောအတ္ထာ။ an obligatory writing, စာချုပ်။ a register of charges, list of goods or other

articles, စာရင်း။ an advertisement, သိတင်းလွှင့်စာ။ —of exchange, ငွေလွှဲထက်မှတ်။ —of divorce, လင်မယားရှင်းကွာရသောမြတ်စာ။ see Bank bill

Billet, 1, *n.* a stick of wood, ထင်းတချောင်း။ —2, a note, မှာစာကလေး။ —doux, ရည်းစား၏စာ။ *v t* လက်နက်ကို တည်းနေရာကိုချသည်။

Billiards, *n. plur* ဗလီကစားခြင်းတမျိုး။

Billion, *n.* ရာကုဋေ။

Bilow, *n.* လှိုင်း။ တံပိုး။

Bimanous, *n.* ထက်နှစ်ဖက်ရှိသော။

Bin, *n.* ဆန်စပါးစသည်တို့ကိုထားသောသစ်တာအိမ်။

Binnacle, *n.* သင်္ဘောအိမ်မြှောင်နှင့်မီးခွက်ထားသောသစ်တာအိမ်။

Binary, *n.* နှစ်ခု။ အစုံ။

Bind, *v. t.* to fasten with a band, စည်းနှောင်သည်။ to restrain by tying, ချည်နှောင်သည်။ to tie hand and foot, ထုပ်သည်။ to put on a border, ကွပ်သည်။ to make firm by tying, ကြောသည်။ to restrain, restrict, confine, ချုပ်သည်။ ချုပ်ထားသည်။ to confirm, ratify, တည်စေသည်။ မြဲစေသည်။ —a book စာထုပ်ချုပ်သည်။ *v. z.* to contract by becoming dry, ခြောက်၍ကျပ်သည်။ —up, *v. t.* စည်းသည်။ ချုပ်သည်။

Binder, see Book-binder.

Bindery, *n.* စာထုပ်ချုပ်လုပ်သောအခန်း။

Binocular, *a* မျက်စိနှစ်ဖက်ရှိသော။

Binominous, *a.* နာမနှစ်ခုရှိသော။

Biographer, *n.* လူ၏အကြောင်းအရာ၊ အထွပ္ပတိကိုစီရင်ရေးထားသောသူ။

Biographic, *a.* ထိုသို့သောစာနှင့်ဆိုင်သော။

Biography, *n* လူ၏အကြောင်းအရာ၊ အထွပ္ပတိကိုစီရင်ရေးထားသောစာ။

Biparous, *a.* အမွှာမွေးသော။

Bipartite, *a* ထက်ခြမ်းခွဲ၍တဖက်တချက်ရှိသော။

Biped, *n.* ခြေနှစ်ချောင်းရှိသောသတ္တဝါ။

Bipennate, *a.* အတောင်နှစ်ဖက်ရှိသော။

Bipetalous, *a* ပွင့်ချပ်နှစ်ချပ်ရှိသော။

Birch, *n* သစ်ပင်တမျိုး။

Bird, *n.* ငှက်။ —bolt, ငှက်ပြစ်စရာမြှားကလေး။ —cage, ငှက်အိမ်။

—lime, ညောင်စေး။ —birdling, ငှက်ကလေး။ —bird's eye, *a.*

ငှက်နို့၍ကြည့်မြင်သကဲ့သို့မြင်သော။ —nest, *n.* ငှက်သိုက်။

Birth, *n.* a bringing forth, မွေးခြင်း။ (*trans.*) ဂွားခြင်း။ a being born, မွေးခြင်း။ (*intrans.*) that which is born, မွေးသောအရာ၊ condition of birth, ယုတ်မြတ်သောဇာတိ။ lineage, အမျိုးအနွယ်။

—day, ဖွားနေ။ —place, ဖွားဖွားရာအရပ်။ ချက်မြို့။ ချက်မြို့
ဌာန။ —right, အရိပ်အရာ။

Biscuit, *n.* ဂျုံမှုန့်ပြား။

Bisect, *v. t.* ထက်ခြမ်းခွဲသည်။ ထက်ခြမ်းဖြတ်သည်။

Bishop, *n.* ဂိုဏ်းအုပ်။ ။ ၂၂ ၃၄

Bishopric, *n.* the office of a bishop, ဂိုဏ်းအုပ်အရာ။ a diocese,
ဂိုဏ်းအုပ်စီရင်ပိုင်သောနယ်။

Bismuth, *n.* ဩမ်။

Bison, *n.* ခြောင်။

Bissextile, *n.* လေးနှစ်တွင်တရက်ပိုသောနှစ်။

Bistoury, *n.* ဆေးသမားသုံးသောထားတမျိုး။

Bit, 1, *n.* a small piece, အစအန။ —2, the point of a borer, စူး။
—3, the iron part of a bridle, ဇက်။ —*v. t.* ဇက်ခွံသည်။

Bitch, *n.* ခွေးမ။

Bite, *v. t.* to pierce or crush with the teeth, ကိုက်သည်။ to be
harsh, violent (as cold,) ပြင်းသည်။ to cause to smart, ပူစပ်
စေသည်။ to cheat, လိမ်ထည်သည်။ —*n.* seizure by the teeth,
ကိုက်ခြင်း။ a wound made by the teeth, ကိုက်ရာ။ as much as
is taken at once by biting, အကိုက်။ တခါတည်းကိုက်သောအရာ။

Bitter, *a.* —to the taste, ခါးသော။ strong, violent, ပြင်းသော။

Bitterish, *a.* ခခ။ ခပ်ခါးခါး။

Bitterness, *n.* from Bitter.

Bitters, *n. plur.* ခါးသောဆေးစိမ်သောအရည်။

Bitumen, *n.* ကျောက်ဖွဲ့လျက်။

Bituminous, *a.* ကျောက်ဖွဲ့လျက်ပါသော။

Bivalve, Bivalvular, *a.* ယောက်သွားကဲ့သို့အခွံနှစ်ခုရှိသော။

Biventral, *a.* ဝမ်းနှစ်ခုရှိသော။

Bivious, *a.* ထမ်းနှစ်ထမ်းရှိသော။

Bivouac, *v. t.* တတတ်လုံးမအိပ်ဘဲစောင့်နေသည်။

Blab, *v. t.* ငှက်အပ်သောအရာကိုသတိမပြုဘဲပြောသည်။ —*n.* agent
from above.

Black, *a.* —in color, နက်သော။ atrocious, အတ္တန်ဆိုးသော။ —ball, *n.*
ခြေနင်းသုတ်ရန်မှင်တောင့်။ —cattle, *n.* နွားနက်များ။ —eyed, *a.*
မျက်လုံးနက်သော။ —lead, *n.* ခဲနက်။ —moor, *see* Blackamoor.
—smith, *n.* ပန်းပဲ။ *v. t.* နက်အောင်ပြုသည်။ နက်စေသည်။ —*n.*
black color, နက်သောအဆင်း။ a black person, အဆင်းမည်း
သောသူ။ black clothes, နက်သောအဝတ်။

Blackamoor, *n.* ကပ္ပလီ။

Blacken, *v. t.* to make black, နက်စေသည်။ to destroy character,
အသရေကိုဖျက်သည်။

Blackguard, *n* ဆဲရေးတတ်သောသူ။

Blacking, *n* သုတ်ရန်ဆေးနက်။

Blackish, *a* ညိုသော။ ခပ်နက်နက်။

Blackleg, *n* လိမ်လည်၍ထောင်းတမ်းကစားခြင်းအမှုနှင့်ဆက်စွဲသောသူ။

Blackness, *n* နက်သောအရောင်။

Bladder, *n* the urinary receptacle, ကျင်ငယ်မိမ်။ —of a fish, စည်ဖောင်း။

Blade, *n*. —of grass, မြက်ရွက်။ —of a sharp instrument, ထားရွက်။ ဖွံ့ရွက်။ a spruce young man, ပြောင်တတ်သောလူပျို။ —bone, *n*. လက်ပြင်မိုး။

Blain, *n*. အဖူး။

Blamable, *a* အပြစ်တင်ဖွယ်ရှိသော။

Blame, *v t*. အပြစ်တင်သည်။ —*n*. censure, အပြစ်တင်ခြင်း။ fault, အပြစ်။

Blameless, *a*. အပြစ်မဲ့သော။ အပြစ်မရှိသော။

Blameworthy, *a*. အပြစ်တင်ခြင်းကိုခံထိုက်သော။

Blanch, *v. t*. to whiten, မြူစေသည်။ to peel, အခွံသင်သည်။

Blanche mange, *n* ခုန့်မြူ။

Bland, *a*. ဖြည်းညှင်းသော။ ပြေပြေသော။

Blandish, *v. t*. ပြေပြေသောစကားနှင့်ချော့မော့သည်။

Blandness, *n*. from Bland, *a*.

Blandishment, *n*. from above.

Blank, *a*. white, မြူသော။ empty, unwritten, (as paper or space on paper,) လပ်သော။ လွတ်လပ်သော။ astounded, မှိုင်းတွေသော။ —*v. t*. to annul, ချော့သည်။ to deprive of color, ဖျက်နှာမြူစေသည်။ to astound, မှိုင်းတွေသည်။ —*n*. blank paper, လပ်သောစက္ကူ။ void space, ဟင်းထင်းသောအရာ။ a ticket which draws no prize, မဲချရာတွင်တာမျှမပါ။ လွတ်လပ်သောမဲ။ —cartridge, *n*. ကျည်စေ့မပါသောဟမ်းတောင့်။ —verse, *n*. နောက်ဆုံးအက္ခရာချင်းညီအောင်မစပ်သောထင်္ဂီာ။

Blanket, *n* သက္ကလတ်စောင်။

Blaspheme, *v. t*. to speak irreverently of God, ဘုရားကိုပြစ်မှားသောစကားနှင့်ပြောသည်။ to revile, ကဲ့ရဲ့သည်။

Blasphemy, *n*. ဘုရားကိုပြစ်မှားသောစကားနှင့်ပြောခြင်း။

Blast, *n*. a sudden gust, လေဝုန်း။ a sound made by a wind instrument, မှုတ်သောအသံ။ pernicious influence, ဖျက်တတ်သောအရာ။ —*v. t*. to destroy, by some sudden violence, ထိခိုက်၍ရုတ်ခဲဖျက်သည်။ —by gunpowder, ထမ်းလည်၍ဖောက်ခွဲသည်။

Blatant, *a.* ရွားကလေးကဲ့သို့အော်သော။

Blaze, *v. z.* to flame, မီးတောက်သည်။ —*v. t.* to make public far and wide, အရပ်ရပ်ကျော်ညာစေသည်။ —*n.* a flame, မီးတောက်။ မီးလျှံ။ notoriety, အရပ်ရပ်ကျော်ညာခြင်း။

Blazon, *v. t.* to explain the figures on armorial ensigns, ချွတ်ဆိပ်ပုံ ခြုံပါသောရုပ်ပုံသဏ္ဌာန်တို့၏အထွေထွေကိုပြသည်။ to embellish, လှပအောင်တန်ဆာဆင်သည်။ to proclaim abroad, ကျော်ညာစေသည်။

Blazonry, *n.* from above

Bleach, *v. t.* to whiten, မြူစေသည်။ —*v. z.* to become white, မြူလာသည်။

Bleak, *a.* လေတာကျ၍ ချမ်းသော။

Bleakness, *n.* from above

Blear, Blear-eyed, *a.* မှက်ရည်ပူကျ၍ မှက်မိမြှေးသော။

Bleat, *v. t.* သိုးကဲ့သို့မြည်သည်။

Bleating, *n.* သိုးမြည်သံ။

Bleed, *v. z.* to lose blood, သွေးယိုသည်။ to die a violent death, အသေသတ်ခြင်းကိုခံသည်။ to lose sap or juice by exudation, အစေးယိုသည်။ —*v. t.* to let blood, သွေးဖောက်သည်။

Blemish, *v. t.* to mar the appearance, ကောင်းသောအဆင်းကိုဖျက်သည်။ to injure reputation, အသရေယုတ်လျော့အောင်ပြုသည်။ —*n.* a mark of deformity, ကောင်းသောအဆင်း ဖျက်သောအရာ။ that which impairs reputation, အသရေဖျက်သောအရာ။

Blench, 1, *v. z.* to shrink back, တွန့်တိုသည်။ —2, *v. t.* to damp, check, အနှိပ်ကိုသတ်သည်။

Blend, *v. t.* ရောနှောသည်။

Bless, *v. t.* to express a wish of happiness for another, မေတ္တာရှိသည်။ to pronounce a benediction on another, ကောင်းကြီးပေးသည်။ to make happy, မင်္ဂလာရှိအောင်ပြုသည်။ ချမ်းသာစေသည်။ to consecrate, သန့်ရှင်းစေသည်။ to invoke a blessing on, ကောင်းကြီးမင်္ဂလာကိုဆုတောင်းသည်။ to praise with thanksgiving, ကျေးဇူးကိုသိရှိစွမ်းသည်။ to praise, magnify, ဂုဏ်တော်ကိုချီးမွမ်းသည်။

Blessedness, *n.* felicity, ချမ်းသာ။ holy felicity, သန့်ရှင်းသောချမ်းသာ။

Blessing, *n.* from Bless, 1st and 2d def, means of happiness, မင်္ဂလာ။ ချမ်းသာပေးသောအရာ။

Blight, *v. t.* to blast, လေဆိုး၊ မိုဗ်းဆိုးထိ၍ဖျက်သည်။ to frustrate, (အကြံကို) ဖျက်သည်။ —*n.* from above.

Blind, *a.* without sight, မှက်မိကန်းသော။ dark in intellect, မိုက်သော။ obscure, မထင်ရှားသော။ —fold, *v. t.* မှက်မိကိုးသည်။ —man's bluff, *n.* ပုန်းတလှုပ်ကစားခြင်း။ —*v. t.* to deprive of

- sight, မှက်မိကန်းစေသည်။ မှက်မိကိုဖောက်သည်။ to obscure to the eye, ကွယ်စေသည်။ to darken the understanding, မိုက်စေသည်။ —*n.* what conceals, or intercepts vision, အကွယ်ဝကော။ a false pretence, အလွဲယူစေသောအရာ။ *a.* မှက်ကန်း။
- Blindly, *adv* without seeing, မမြင်ဘဲ။ implicitly, without discerning reasons, အကျိုးအကြောင်းကိုမသိဘဲ။ without discretion, ပညာမရှိဘဲ။ confusedly, ယောင်ကန်းကန်း။
- Blindness, *n.* from Blind, *a*
- Blink, *v. &.* to wink, မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ်ကြည့်သည်။ —*v. t* not to notice, မမှတ်လိုဘဲရှောင်သည်။
- Bliss, *n.* ချမ်းသာ။
- Blissful, *a.* ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံသော။
- Blister, *n.* a watery vesicle raised by an external application, အဖောင်း။ a blistering plaster, အရေဖောင်းစေတတ်သောဖယောင်းချက်။ ယောင်မီး။ —*v. &.* to rise in a blister, အရေဖောင်းသည်။ —*v. t* to raise a blister, အရေကိုဖောင်းစေသည်။
- Blithe, Blithesome, *a.* မြူးတူးသော။
- Bloat, *v. &* to swell, puff up, ဖော်သည်။ သွတ်သည်။ to be inflated, turgid, ဖောင်းသည်။ —*v. t.* to inflate, make turgid, ဖောင်းစေသည်။ ဖောင်းကြွအောင်လုပ်သည်။ to elate, make vain, မိတ်ကြွအောင်မြှောက်သည်။
- Block, *n.* a short thick piece of wood, အတုံး။ any mass of matter, အမိုင်ကြီး။ the case of a pulley, နားသီး။ နားသီးစက်။ ထက်ခုတ်သီး။ an obstacle, အဆီးအတား။ —head, *n* လူမှိတ်။ —house, *n* ခံတပ်။ —tin, *n.* ခဲမမြူတုံး။ —*v. t.* ကာဆီးသည်။ —up, *n. t.* ကာဆီးပိတ်ထားသည်။
- Blockade, *v. t* (မြို့ကို) ဝန်းရံသည်။ ဝိုင်းရံသည်။ —*n* from above
- Blood, *n.* the fluid that circulates through the arteries and veins, သွေး။ kindred, ပေါက်ဖော်တော်ခြင်း။ lineage, အမျိုးအနွယ်။ the act of taking life, အသေသတ်ခြင်း။ a fiery young man, မိတ်ပြင်းသောလူမျိုး။ —guiltiness, *n.* လူ့အသက်ကိုသတ်သောအပြစ်။ —heat, သွေးပူသကဲ့သို့ပူခြင်း။ —hound, အနံ့ခံ၍လိုက်တတ်သောခွေး။ —letting, သွေးဖောက်ခြင်း။ —pudding, သွေးရော၍လုပ်သောမုန့်တမျိုး။ —red, *a.* (Eng.) သွေးကဲ့သို့။ (Bur.) ဟင်သပတားကဲ့သို့ရှိသော။ —relation, *n.* ပေါက်ဖော်။ —shed, —shedding, *n.* အသေသတ်ခြင်း။ —shot, *a.* မှက်ကြောသွေးထ၍မှက်မိရှိသော။ —stone, *n.* မဟူရာကျောက်တမျိုး။ —sucker, မျှော့။ —thirsty, *a.* အသေသတ်ချင်သောသဘောရှိသော။ —vessel, *n.* သွေးကြော။ —warm, *a.* သွေးနွေးကဲ့သို့နွေးသော။ —*v. t.* to let blood, သွေးဖောက်သည်။ to stain with blood, သွေးနှင့်စွန်းသည်။

Bloodless, *a.* without blood, သွေးမရှိသော။ without bloodshed, အသေမသတ်ဘဲရှိသော။

Bloody, *a.* stained with blood, သွေးနှင့်စွန်းသော။ with much bloodshed, အသေသတ်ခြင်းများသော။ cruel, murderous, အတ္တန်ရက်စက်သော။ —flux, *n.* ဝိတိနာ။

Bloom, *v. i.* to blossom, အပွင့်ပွင့်သည်။ to be in the freshness of youth, ဂျိသောအသက်အရွယ်နှင့်ပြည့်စုံသည်။ —*n.* a blossom, အပွင့်။ the state of blossoming, အပွင့်ပွင့်လျက်ရှိသောအခြေ။ the freshness of youth, ဂျိသောအသက်အရွယ်နှင့်ပြည့်စုံခြင်း။

Bloomy, *a.* from Bloom, *v. i.*

Blossom, *v. i.* အပွင့်ပွင့်သည်။ —*n.* အပွင့်။

Blot, *v. t.* to spot with ink, မှင်နှင့်စွန်းသည်။ to obliterate with ink, မှင်နှင့်ဖျက်သည်။ to stain with infamy, အသရေကိုဖျက်သည်။ —out, *v. t.* to erase, ချေသည်။ ဖျက်သည်။ —*n.* an ink-spot, မှင်စွန်း။ မှင်ကွက်။ an obliteration by ink, မှင်နှင့်ဖျက်ရာ။ a stain on character, အသရေဖျက်ရန်အကြောင်း။

Blotch, *n.* အမိမ့်ကြီး။

Blotting-paper, *n.* မှင်စာလုံးမြောက်အောင်စုပ်ရန်စက္ကူ။

Blow, 1, *n.* a stroke, ရိုက်ဝတ်သည်အချက်။ a single act, တချက်တည်း။ a sudden calamity, သေးသင့်ချက်။ —2, *n.* a blossom, အပွင့်။ —*v. i.* အပွင့်ပွင့်သည်။ —3, *v. i.* to move as air, ထေထာသည်။ to pant, ဟိုက်သည်။ to breathe, အသက်ရှူသည်။ to sound, on being blown, မှုတ်၍မြည်သည်။ —*v. t.* to drive a current of air upon, or sound (a wind instrument,) မှုတ်သည်။ to drive by a current of air, ထေထိုက်သည်။ to spread by report, ကျော်ညာစေသည်။ —as a fly, (ယင်) ချေးဥသည်။ —the nose, ညှစ်သည်။ နှုတ်ညှို့သည်။ —away, *v. t.* ထွင့်သည်။ —down, (ထေ) ထိုက်၍လှည်းသည်။ —off, —(from land,) ထွင့်သည်။ —(from a tree,) (ထေ) ထိုက်၍ရွှေ့သည်။ —out, (မီးကို) မှုတ်၍သတ်လိုက်သည်။ —over, *v. i.* မထိမခိုက်ဘဲ လွန်သွားသည်။ —pipe, *n.* ထေမှုတ်ပြွန်တံ။ —up, *v. t.* to inflate, ထေသွင်း၍ဖောင်းစေသည်။ to kindle, (မီးကို) မှုတ်၍တောက်စေသည်။ to scatter by the explosion of gunpowder, ယမ်းထည်၍ခွဲဖျက်သည်။ —*n.* a gale, ထေပြင်း။

Blowzy, *a.* မှုတ်နှာနီမြန်း။ ကြမ်းတမ်းသော။

Blubber, 1, *n.* ငါးကြီးဆီ။ —2, *v. i.* ငို၍မှုတ်နိုးမိသည်။

Bludgeon, *n.* အဖျား၌မဲပါသောဒုတ်။ ထက်ခွဲဒုတ်။

Blue, *a.* ပြာသော။ —bottle, *n.* ယင်မမဲမိုင်း။ —clay, *n.* ကြတ်မြေ။

—eyed, *a.* မှုတ်လုံး။ *v. t.* အပြာဆိုးသည်။ —*n.* ပြာသောအဆင်း။

Blueness, *n.* from Blue, *a.*

Bluff, *n.* ကမ်းစောက်။ —*a.* အပြောအဆို၊ အနေအထိုင်ရှုန်ကြမ်းသော။

Bluffy, *a.* ကမ်းစောက်များသော။

Bluish, *a.* ပြိုပြို။

Blunder, *v. i.* to make a mistake, အယောင်ယောင်အမှားမှားပြုသည်။
to act at random, ယမ်း၍ပြုသည်။ ယောင်ယမ်းသည်။ —*n.*
from above.

Blunderingly, ယောင်တားတား။ ယောင်တောင်တောင်။ ယောင်တီးယောင်
တောင်။ ယောင်ဝေဝေ။

Blunderbuss, *n.* ခရာဝသေနတ်။

Blunt, *a.* not pointed, မချွန်၊ တုံးသော။ not sharp, dull, မထက်၊ တုံး
သော။ တုံးတိတီး။ dull of intellect, ညာဏ်ထိုင်းသော။ abrupt in
address, တိုက်မိုက်။ —*v. t.* to make dull, တုံးစေသည်။ to
impair, weaken, (မိတ်) အားကိုးလျော့စေသည်။

Bluntness, *n.* from Blunt, *a.*

Blur, *v. t.* ရှုံ့စေသည်။ —*n.* ရှုံ့သောအကွက်။

Blurt, *v. t.* သတိမရှိဘဲရုတ်ခနဲပြောဆိုသည်။

Blush, *v. i.* မှုတ်နှာဖွတ်သည်။ —*n.* from above, first appearance,
ပျိုပိစ။

Bluster, *v. i.* to be noisy, အသံများသည်။ to swagger, ဝါကြွားသော
စကားကိုပြောသည်။ —*n.* from *do*.

Boa, *n.* ခါးကြီး။

Boar, *n.* ဝက်ထီး။

Board, *n.* a thin plank, ဂျဉ်ပြား။ a table, စားပွဲ။ a table at which
a council or court is held, တိုင်ပင်၍စီရင်သောသူတို့ပိုင်းထိုင်ရာစာ
တင်ခုံ။ the council or court itself, တိုင်ပင်၍စီရင်သောသူစု။
—[on,] *adv.* သင်္ဘောပေါ်။ လွှေပေါ်။ —*v. t.* to lay with
boards, ဂျဉ်ခင်းသည်။ to cover the side of a house or room
with boards, ဂျဉ်ထောင်သည်။ to furnish with food for
a compensation, အသုံးအခယူ၍ကျွေးသည်။ to enter (a ship)
by force in combat, (သင်္ဘောကို) ခုန်တက်၍တိုက်သည်။ *v. r.* to
receive food for a compensation, အသုံးအခယူ၍စားရသည်။

Boarder, *n.* one who enters (a ship) by force in combat (သင်္ဘော
ပေါ်သို့) ခုန်တက်၍တိုက်သောသူ။ one who receives food for
a compensation, အသုံးအခယူ၍စားရသောသူ။

Boarding house, *n.* အသုံးအခယူ၍ကျွေးသောအိမ်။ —school, ဆရာ
ကျွေးသောတပည့်စုစာသင်ရာအရပ်။

Boast, *v. i.* ဝါကြွားသည်။ —*n.* from above; an occasion of
boasting, ဝါကြွားရန်အကြောင်း။

Boastful, *a.* ဝါကြွားတတ်သော။

- Boat, *n.* ချော့ သံသန်။ —man, *n.* ချော့သား။ —swain, သင်္ဘောတန်ဆာ
 မှားကိုထိန်းသောသူ။ —*v. t.* ချော့နှင့်ပို့သည်။
- Boatable, *a.* ချော့နှင့်သွားနိုင်သော (မြစ်။)
- Bob, *n.* တွဲလွဲနေသောအလုံးကလေး။ —tail, အမြီးတို။ —wig, ဆံထို
 ဦးထုပ်။ —*v. i.* ထိုးလျက်ဆုတ်လျက်နေသည်။
- Bobbin, *n.* a kind of spool, တညင်းလုံးတမျိုး။ a kind of cord, ကျပ်
 ကြိုးလုံး။ ထိုးကြိုးလုံး။
- Bode, *v. t.* တိတ်မှိတ်ကိုပြသည်။
- Bodice, *n.* ထောက်ခံသောကိုယ်ကျပ်အင်္ကျီ။
- Bodiless, *a.* ကိုယ်မပါသော။
- Bodily, *a.* with a body, ကိုယ်ပါသော။ relating to the body, ကိုယ်
 နှင့်ဆိုင်သော။ —*adv.* ကိုယ်ခန္ဓာနှင့်တကွ။
- Bodkin, *n.* an instrument for making holes, in cloth, စူးတမျိုး။
 a blunt instrument with an eye, သိအပ်။
- Body, *n.* the material substance of an animal, ကိုယ်အကောင်
 အထည်။ ကိုယ်ကာယ။ ကိုယ်ခန္ဓာ။ matter, ရုပ်။ a person, သူ။
 reality, အတိ။ a collection of persons, အပေါင်းအစု။ a pan-
 dect, ပေါင်းချုပ်။ strength (of liquor,) လေးသောအရသာ။
 —guard, ကိုယ်ရံ။ *v. t.* ရုပ်ပေါ်အောင်ပြုသည်။
- Bog, *n.* မိမ့်မြေကွက်။
- Boggle, *v. i.* ယိုးတီးယားတားပြု၍နေသည်။
- Boggy, *a.* မိမ့်မြေများသော။
- Bohea, *n.* လက်ဖက်ခြောက်တမျိုး။
- Boil 1, *n.* အနာစိမ်း။ —2, *v. i.* —as water, ဆူသည်။ to be under
 the operation of boiling water, အမြှတ်ခံသည်။ *v. t.* to seethe
 ပြုတ်သည်။
- Boiler, *n.* ပြုတ်ဆိုင်း။
- Boisterous, *a.* loud and stormy, မိုဗီးသက်ခုံတိုင်းကဲ့သို့အသံကျယ်သော။
 rough and violent, ပြင်းထန်သော။
- Bold, *a.* courageous, ချေ့သော။ ချေ့ရင့်သော။ daring (to do,) ဝံ့သော။
 impudent, အရှက်အကြောက်မရှိသော။ standing out to view,
 ပေါ်ထင်လျက်နေသော။ steep, စောက်သော။ —[make,] *v. i.*
 အခွင့်မရှိဘဲပြုဝံ့သည်။ အရောတဝင်ပြုသည်။ —faced, *a.* အရှက်
 အကြောက်မရှိသော။ —spirited, *see* Bold, *a.* 2d def.
- Boldness, *n.* from *do*
- Bolis, *n.* ဥက္ကဋ္ဌ ဥဏာ။
- Bolster, *n.* ခေါင်းအုံးရှည်။ —*v. t.* ခေါင်းအုံးနှင့်ထောက်ပံ့သည်။
- Bolt, 1, *n.* an arrow. မြှား။ a thunder bolt, မိုဗီးကြိုးသွား။ —of
 a lock, သော့ကျင်း။ —of a door, တံခါးကျင်း မင်းထုပ်။ ပရစ်။
 an iron pin used in fastening timbers, ဂျပ်စီသော ကဒိသင်

ချောင်း —upright, *adv.* မတ်တတ်။ 1, *v. i.* to start out, ရုတ်
ခနဲထွက်သည်။ *v. t.* to fasten with a bolt, တံခါးကွပ်လျှိုသည်။
2, *v. t.* to sift, ဆန်ခါနွဲ့သည်။

Bolus, *n.* သေးလုံးကြီး။

Bomb, *n.* ဗုံးဆန်။ —shell, same. —vessel, ဗုံးသင်္ဘော။

Bombard, *v. t.* ဗုံးပြစ်၍တိုက်သည်။

Bombardier, *n.* ဗုံးသား။

Bombardment, *n.* from Bombard.

Bombast, *n.* အနှစ်မရှိ၊ ကြီးကျယ်သောစကား။

Bombastic, *a.* အနှစ်မရှိ၊ ကြီးကျယ်သော။

Bombardet, သံသော့။

Bona fide, *adv.* သစ္စာနှင့်ထုတ်ဖန်စွာ။

Bond, *n.* that which binds together, စည်းနှောင်သောကြိုး။ that
which restrains by tying, နှောင်သောကြိုး။ that which con-
nects, ရှည်တွဲသောကြိုး။ a state of confinement, အချုပ်ခံခြင်း။
a cause or means of union, ပေါင်းခြင်းစင်ကြောင်း။ an ob-
ligation, မပြုတ်မနေရမည်အကြောင်း။ a written obligation,
စာချုပ်။ —maid, *n.* ကျွန်မ။ —man, —servant, *n.* ကျွန်။
—service, *n.* ကျွန်ဖြစ်လုပ်ရခြင်း။ —slave, *see* Slave

Bondage, *n.* confinement, အချုပ်ခံခြင်း။ slavery, ကျွန်ခံခြင်း။

Bonded, *a.* စာချုပ်၌ပါသော။

Bondsman, *n.* အာမခံ။

Bone, *n.* လူရိုး။ အစဉ်သောအရိုး။ —setter, *n.* ကျိုးသောအရိုးကိုဆက်
တတ်သောသူ။ —*t.* အရိုးထွင်သည်။

Boneless, *a.* အရိုးမပါသော။

Bonfire, *n.* ဝမ်းမြောက်စွာမီးရှို့ခြင်း။

Bonmot, *n.* ပျက်ပြယ်သောစကား။

Bonnet, *n.* a covering for the head, ဦးထုပ်။ one worn by females,
မိမိဆောင်းသောဦးထုပ်။

Bonny, *a.* handsome, လှသော။ gay, merry, ရွှင်မြူးသော။

Bonus, *n.* ဆု။

Bony, *a.* အရိုးများသော။

Booby, *n.* လူမိုက်။ လူပုန်း။

Boodh, *n.* ဗုဒ္ဓ။

Boodhism, *n.* ဗုဒ္ဓကိုကိုးကွယ်ခြင်းဘာသာ။

Boodhist, *n.* ဗုဒ္ဓကိုကိုးကွယ်သောသူ။

Boodhistic, *a.* ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့်ဆိုင်သော။

Book, *n.* a volume of writing, စာအုပ်။ a division of a subject,
အခန်း။ a volume of blank paper, စာမရေးသားသောစာအုပ်။
—account, *n.* ဇာတ်ပုံ၌ဖတ်သားသောစာရင်း။ —index, စာအုပ်

- ကိုချုပ်တတ်သောသူ။ —binding, စာအုပ်ကိုချုပ်ခြင်း။ —case, စာအုပ်ထားသောမတ်တတ်သစ်တာ။ စာထိုက်။ —keeper, ကုန်စာရင်းငွေစာရင်းကိုရေးမှတ်သောသူ။ —keeping, ကုန်စာရင်း၊ ငွေစာရင်းများကိုရေးမှတ်ခြင်း။ —learning, စာကြည့်၍ရသောအတတ်။ —making, စာစာရင်းရေးထားခြင်း။ —seller, စာအုပ်ရောင်းသောသူ။ —shelf, စာအုပ်တင်ထားရာစင်။ —store, (Amer.) စာအုပ်ရောင်းသောဆိုင်။ —worm, a worm that eats books, စာအုပ်ကိုကိုက်စားတတ်သောပိုး။ a person addicted to reading, စာကြည့်ခြင်းအမှုကိုသာဝါသနာရှိသောသူ။ —*v. t* စာဖတ်၍ထားသည်။
- Boom 1, *n.* a standing boom, ကြက်လျှာတိုင်။ a studding sail boom, ဆက်၍ထိုးသော ခွက်ထက်။ a chain or bar to check a ship's progress, ရေကတုတ်။ —2, *v. i.* to roar as the wind, ယုန်းသည်။
- Boon, *n.* သဒ္ဓါ၍ပေးသောထက်ဆောင်။ —*a* ချင်ထန်းတတ်သော။
- Boor, *n.* ကျေးတောသား။
- Boorish, *a* ကျေးတောသားကဲ့သို့ဖြစ်သော။
- Boot 1, *n.* profit, အကျိုးစီးပွား။ what is paid over and above, တန်ထိုးထက်ပိုမို၍ပေးသောစရာ။ —1, *v. t.* အကျိုးကိုဖြစ်စေသည်။ —2, *n.* the leather covering for the foot and leg, သားရေခြေစွပ်။ —of a coach, ရထားထိန်းထိုင်ရန်သားရေသစ်တာခုံ။ —jack, *n.* ခြေစွပ်ချွတ်သောခွံ။ —tree, သားရေခြေစွပ်ပုံ။
- Booted, *a.* သားရေခြေစွပ်ဝတ်သော။
- Bootee, *n.* သားရေခြေစွပ်တို့။
- Booth, *n.* ထဲ။ ရုံ။
- Bootless, *a.* အကျိုးမရှိသော။
- Booty, *n.* ထက်ရဥစ္စာ။ —[play,] *v.* မျှား၍အစွမ်းသည်။
- Bo-peep, *n* တူတူပုန်းကစားခြင်း။
- Borax, *n.* ထက်ခြား။
- Border, *n.* an outer part or edge, အစွန်းအနား။ —of a garment, vessel, &c. အနားပတ်။ အနားကွပ်။ a border woven in cloth, အနားရစ်။ confines, နယ်စပ်။ —*v. i.* ခိုစပ်သည်။ —*v. t.* အစွန်းအနားဖြစ်အောင်ပြုသည်။
- Borderer, *n.* နယ်စပ်မှာနေသောသူ။
- Bore 1, *v. t.* လိမ်၍ဖောက်သည်။ ထွန်သည်။ —1, *n.* a hole made by boring, လိမ်၍ဖောက်သောအပေါက်။ caliber, ပြောင်းပေါက်။ a cause of annoyance, နှောင့်ရှက်သောစရာ။ —2, a sudden influx of the tide, မီလုံး။
- Boreal, *a.* မြောက်ဘက်နှာနှင့်ဆိုင်သော။
- Boreas, *n.* မြောက်လေ။
- Boreas, *n.* ထက်ပွတ်မှု။

Born [be,] *v. i.* မွေးဖွားလျက်ရှိသည်။ မွေးဖွားခြင်းကိုခံသည်။

Borough, *n.* မြို့။

Borrow, *v. t.* (something to be returned in kind,) ချေးသည်။
(something to be returned itself,) ငှါသည်။ to take for use
what belongs to another, သုဥစ္စာကိုယူ၍သုံးသည်။

Bosom, *n.* the breast, ရင်ခွင်။ heart, mind, မိတ်နှစ်လုံး။

Boss, *n.* အဖူ။

Botanic, *v.* ဗေတနိအတတ်နှင့်ဆိုင်သော။

Botanist, *n.* ဗေတနိအတတ်ပညာကိုပြုစုသောအရာ။

Botanize, *v. v.* အပင်အမျိုးမျိုးကိုသိကျွမ်းအောင်စစ်ဆေးရှာဖွေသည်။

Botany, *n.* ဗေတနိအတတ်တည်းဟူသော။ အပင်အမျိုးမျိုးကိုပိုင်းခြား၍
သိကျွမ်းနားထည်သောအတတ်ပညာ။

Botch, *n.* an ulcerous swelling, ရောင်သောအနာကြီး။ a clumsily
mended spot, ကြမ်းတမ်းစွာဖာသောအမာ။ —*v. t.* ကြမ်းတမ်း
စွာဖာသည်။

Both, *a* (persons) နှစ်ယောက်စလုံး။ (things,) နှစ်ခုစလုံး။

Bother, *see* Pother

Bots, *n. plur.* တုတ်။

Bottle, *n.* (large,) ပထင်း။ (small,) ဘူး။ —*v. t.* ပထင်း၌သွတ်ထား
သည်။

Bottom, *n.* the lowest part, အခြေ၊ အမြစ်၊ အောက်ခံ။ the foundation,
origin, မူထ။ အရင်း။ —(of a vessel,) စထိုး။ a dale, valley,
ချိုင့်။ a ship, သင်္ဘောစရာ။ —upwards, *adv.* ပြောင်းပြန်။ —*v. t.*
အမြစ်ချသည်။

Bottomless, *a.* အောက်ခံမရှိသော။ အောက်ခြေခံမရှိသော။ အနန္တအောက်
နက်သော။

Bottomry, *n.* သင်္ဘောကိုပေါင်၍ငွေချေးခြင်း။

Boudoir, *n.* မိတ်ကွယ်ရာအခန်း။

Bough, *n.* သစ်ကိုင်း။

Bougie, *n.* ရွှါရုတ်သို့သွင်းရန်တန်ဆာ။

Bounce, *v. i.* ရုတ်ခနဲခုန်ထွားသည်။

Bouncer, *n.* ပထွားသောစကား။

Bouncing, *a.* stout, strong, ကြီးမားသော။ သန်မာသော။

Bound 1, *pret.* of Bend, —to, *a* (တစ်တစ်ခုသောအရပ်) သို့သွားခံ
ရှိသော။ —2, *v. t.* to fix the boundaries of, ပိုင်းခြားကန့်သတ်
သည်။ သတ်မှတ်သည်။ to limit, set bounds to, စည်းကမ်းထား
သည်။ —2, *n.* a boundary, အပိုင်းအခြား။ a limit, mark not
to be passed, စည်းကမ်း။ —3, *v. i.* to leap, spring, ခုန်ထွား
သည်။ to rebound, အကန်ခံ၍ခုန်သည်။ —3, *n.* a leap, spring,
အခုန်အထွား။

Boundary, *n.* a bound, အပိုင်းစပ်ခြင်း။ —between two territories, နယ်စပ်။

Boundless, *a.* အဆုံးမရှိသော။

Bounteous, Bountiful, *a.* စွန့်ကြဲပေးကမ်းတတ်သော။

Bounty, *n.* liberality, စွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်း။ a liberal disposition, ပေးကမ်းချင်သောသဘော။ a premium, ဆု။

Bouquet, *n.* ပန်းခိုင်။

Bourn, *n.* အပိုင်းစပ်ခြင်း။

Bout, *n.* တလှည့်။

Bovine, *a.* ခွေးနှင့်ဆိုင်သော။

Bow, *v. i.* to bend (intrans.) at the top, ကိုင်းညွတ်သည်။ ဦးညွတ်သည်။ to bend (trans.) at the top, ညွတ်သည်။ to depress, ဖြိတ်စက်သည်။ —*n.* an inclination of the head, ဦးညွတ်ခြင်း။ —of a ship, သင်္ဘောဦးခွင်။ —(*pron.* bo,) *n.* an instrument to shoot arrows, လေး။ any thing curved, အကွေး။ အဝှေး။ the double of a string forming a loop, ခေါက်ထွဲ။ a rainbow, သက်တံ။ —of a stinged instrument, အပြိတ်တန်ဆာထိုးတံ။ —of a yoke, ထမ်းဆွဲကြိုးမှာပါသောသစ်သားမည်ပတ်။ —knot, *n.* ခေါက်ထွဲကွင်း။ —string, *n.* လေးချွေ။

Bowels, *n. plur.* the intestines, အူ။ compassion, ကရုဏာ။

Bower, *n.* ပန်းခွယ်၊ သစ်ပင်နှင့်ဖွဲ့သောဝဲအုံ။

Bowl 1, *n.* a large cup, ဂုဏ်လုံး၊ ဇလုံ။ —2, *n.* a playing ball, ဗလလုံး။ —wooden, ဗွယ်ခွက်။ —*v. i.* ဗလုံးကိုထိမှန်သည်။

Boulder, *n.* ကျောက်လုံးကြီး။

Bowline, *n.* နားကန်ကြိုး။

Bowling-green, *n.* ဗလိမ့်သောတောင်ပြင်။

Bowsprit, *n.* ဦးကြက်လျှာရွက်ထက်။

Box 1, *n.* a coffer, chest, သစ်တာ။ a round one, အဝစ်။ one with a conical cover, အုပ်။ a small one with an oval cover, ကြုတ်။ —of a wheel, ပုံတောင်း။ certain seats in a play-house, ဇာတ်ရုံတွင်ပွဲကြည့်ရန်အနားတဖက်တချက်၌ဆောက်သောစင်။ —up, *v. t.* သစ်တာ၌ထည့်၍အဖုံးကိုရိုက်သည်။ —2, *n.* a blow on the temples with the hand, ပါးဝုတ်တချက်။ —2, *v. t.* to strike the temples with the hand, ပါးဝုတ်သည်။ —*v. i.* to fight with the fists, ထက်ပွေ့သတ်သည်။

Boxer, *n.* ထက်ပွေ့သတ်တတ်သောသူ။

Boy, *n.* လူကလေး။

Boydond, *n.* လူကလေး၏အခြေ။

Boyish, *a.* လူကလေးကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Brace, *v. t.* to prop by a transverse stay, မိုင်းကြားနှင့်ဆောက်သည်။

to bind tight, ကြပ်စည်းသည်။ to make taut, တင်းဆောင်သည်။ —the nerves, သန်မာစေသည်။ —*n.* a transverse stay, ပိုင်းကြား။ a tight cincture, ကြပ်စည်းသောကြိုး။ straps supporting the body of a carriage, ရထားဆိုင်းကြိုး။ suspenders, ပေါင်းဘီဆိုင်းကြိုး။ —of a drum, စည်ကြက်ကြိုး။ —in writing, စာ၌သုံးသောဝက်ခေါင်း။ a pair, couple, တစ်။ a wimble, စူးမိုးကောက်။

Bracelet, *n.* ထက်ကောက်။

Brack, *n.* ဝေစုတ်ကလေး။

Bracket, *n.* နွား။ ကုလားနွီး။

Brackish, *a.* ငန့်ငန့်။

Brad, *n.* ခေါင်းမပါသောသံချွန်ကလေး။

Brag, *v. i.* ဝါကြွားသည်။ —*n.* from *dash*.

Braggadocio, *n.* ဝါကြွားတတ်သောသူ။ လူဝါ။

Braggart, *n.* same.

Brahmin, *n.* ပုဏ္ဏား။

Brahminess, *n.* ပုဏ္ဏေးမ။

Brahminical, *a.* ပုဏ္ဏားဘာသာနှင့်ဆိုင်သော။

Brahminism, *n.* ပုဏ္ဏားဘာသာ။

Braid, *v. t.* to weave, ရက်သည်။ to intertwist three strands into one, ဝက်အူကျစ်သည်။ —*n.* ရက်သောစေ့၊ ဝက်အူကျစ်သောစေ့။

Brails, *n. plur* ရွက်စုပ်ကြိုး။

Brain, *n.* the contents of the skull, ဦးနှောက်။ understanding, ဉာဏ်။ —pan, *n.* ဥက္ကောင်းခွံ။ —sick, *a.* နှိန်းသော။ —*v. t.* ဥက္ကောင်းကိုခွဲ၍သတ်သည်။

Brainless, *a.* ဉာဏ်မရှိသော။ မိုက်သော။

Brake 1, *n.* a thicket, မြိုစေးပျစ်။ မြိုပိတ်ပေါင်း။ —2, *n.* an instrument for breaking flax or hemp, ပိုက်ဆံသင်သောတန်သော။ the handle of a pump, ဗုံးပိုင်မောင်းလက်။

Bramble, *n.* ဆူးပင်တမျိုး။

Bran, *n.* ဖွဲနို့။

Bran-new, *a.* အသစ်စက်စက်။ ကြပ်ချွတ်။

Branch, *n.* the limb of a tree, ဖက်ခေါင်း၊ ဖောက်။ —of the fan palm, ထန်းလက်။ a part that shoots out from the main body, ဖြာသောစေ့။ —of a river, မြစ်မကွဲတတ်သောမြစ်ငယ်။ descendant from a common stock, ဖခင်အမွေခံဝင်း၊ a section, division, ဖခင်ခင်း။ an antler, ထမင်းဦးမြိုဖောက်။ —*v. i.* ဖြာသည်။

Branchy, *a.* ဖောက်ထက်များသော။

Brand, *n.* a stick partly burnt, မီးစ။ a mark made by a hot iron, သံပူနှင့်ခတ်သောတံဆိပ်။ —*v. t.* to impress a mark with a hot

iron, သံပူနှင့်တံဆိပ်ခတ်သည်။ to make infamous, တာသရေကို
ဖျက်သည်။

Brandish, *v. t.* သိုင်းကသည်။

Brandy, *n.* မြန်အာရက်။

Brasier, *n.* one who works in brass, ပန်းတညီး။ a pan for holding
coals, မီးမယ်မြို့။

Brass, *n.* the metal, ကြေးဝါ။ impudence, မရှက်တတ်သောသဘော။

Brassy, *a.* partaking of brass, ကြေးဝါပါသော။ like brass, ကြေးဝါကဲ့
သို့ဖြစ်သော။

Brat, *n.* ယုတ်မာသောစကလေး။

Bravado, *n.* a boast, brag, ဝါကြွားသောစကား။ an arrogant speech,
ကြီးပသောစကား။

Brave, *a.* intrepid, ချေရင့်သော။ excellent, မြင့်မြတ်သော။ —*v. t.* to
defy, ကြိမ်းပသည်။ to resist without yielding, ရန်ခံသည်။

Bravery, *n.* from above

Bravo, *n.* ချေသောထားမြို့။ —*int.* ကောင်းပေ။

Brawl, *v. z.* ပြင်းထန်စွာသောစသံနှင့်ရန်တွေသည်။ —*n.* from *do*.

Brawn, *n.* the flesh of a boar, ဝက်သား။ a muscular part, ကိုယ်၌
မိုင်မာသောအသား။ muscular strength, ခွန်အား။

Brawny, *a.* ကြီးမားသော။ သန်မာသော။

Bray 1, *v. t.* to pound, ထောင်းသည်။ —2, *v. i.* to make the noise
of an ass, မြည်းကဲ့သို့မြည်သည်။ —2, *n.* မြည်းမြည်သံ။

Braze, *v. t.* ကြေးဝါဂဟေနှင့်ဆော်သည်။

Brazen, *a.* made of brass, ကြေးဝါကိုလုပ်သော။ pertaining to brass,
ကြေးဝါနှင့်ဆိုင်သော။ impudent, စေ့ရှက်မရှိသော။ —faced, *a.* ချေ
သောမျက်နှာရှိသော။ —*v. z.* အရှက်မရှိအောင်ချေသည်။

Brazil wood, *n.* ပိတောက်သားမျိုး။

Breach, *n.* a rent, စကွဲအပျက်။ —(in a wall,) ဖြိုဖျက်ရာ။ —of
friendship, မိတ်ဆွေပျက်ခြင်း။ —of law, တရားကိုထွန်ကျူးခြင်း။
—of promise, သစ္စာပျက်ခြင်း။

Bread, *n.* food made of flour, မုန့်။ any food, အစာ။ (baked) ပေါင်မုန့်။

Breadth, *n.* အနံ။ မြက်။

Break, *v. t.* —crosswise, ချိုးသည်။ —lengthwise, to split, ခွဲသည်။
—(a string or rope,) ဖြတ်သည်။ to make bankrupt, ကြေး
မဆပ်နိုင်အောင်ပြုသည်။ to degrade from office, စေ့ရှက်မှုတံ၍
နှိမ့်ချသည်။ to make a first disclosure, ရှေ့ဦးစွာဖော်ပြသည်။
—(an animal,) ကျင့်သည်။ —bulk, သင်္ဘောဝန်ကိုရှုပြုသည်။
—ground, to plow, ထယ်ထွန်သည်။ to open trenches, မြေက
တုတ်မြောင်းတူးသည်။ —(one's) heart, မိတ္တူစာခွဲ၍စေ့ရှင်းဆွေး
ဆွေးစောင့်ပြုသည်။ —friendship, မိတ်ဆွေပျက်သည်။ —law,

တရားကိုထွန်ကျူးသည်။ —promise, ဂတိပွက်သည်။ ဂတိချွတ်
ယွင်းသည်။ —wind, လေသည်သည်။ *v. i.* —crosswise, ကျိုး
သည်။ —lengthwise, ကွဲသည်။ —as a rope, ပြတ်သည်။ to be-
come bankrupt, ကြွေးမဆပ်နိုင်အောင်ရှိသည်။ to decline in
health, and strength from old age, ဆို၍ ခွန်အားလွတ်လျော့
သည်။ to burst, ထုန်းခဲခဲ့ပြန်သည်။ —as the morning, မိုးဗီးလင်း
သည်။ အာရုဏ်တက်သည်။ —away, *v. i.* to disengage one's
self and go, ကွာသွားသည်။ —(as clouds,) လွင့်သွားသည်။
—down, *v. i.* ပြိုသည်။ *v. t.* ပြိုသည်။ —forth, *v. i.* to issue,
ပေါ်ထွက်သည်။ —in a speech, ရုတ်ခဲခဲ့မြက်ဆိုသည်။ —from,
ကွာသွားသည်။ —in, to enter forcibly, အနိုင်အထက်ဝင်သည်။
to enter suddenly, ရုတ်ခဲ ဝင်သည်။ —into, *v. t.* ဖောက်ဖျက်
၍ဝင်သည်။ —loose, *v. i.* ချုပ်ရာမှအတင်းလွတ်သွားသည်။ off,
to be parted, as a fragment, ဝဲသည်။ to desist, ပြတ်သည်။ *v. t.*
ဖွဲသည်။ မြတ်သည်။ —out, *v. i.* to appear, issue forth, ပေါ်
ထွက်သည်။ to appear in eruptions, ပေါက်သည်။ to throw off
restraint, ပေါက်လွတ်သွားသည်။ —up, အစည်းအဝေးပျက်သည်။
v. t. to put an end to, ဖျက်သည်။ to lay open, ဖောက်ထွင်း
သည်။ —water, *n.* လှိုင်းတံခိုးအရှိန်ကိုသတ်အောင်ချထားသောရေ
ကတုတ်။ —with, *v. i.* မိတ်ဆွေပျက်သည်။ —*n.* an opening,
ကွဲရာ။ a pause, interruption, မြတ်ခြင်း။ a line noting a stop
in the sentence, စာဆက်ပြတ်သည်ကိုပြထားသောအမှတ်။ —of
day, မိုးဗီးလင်းခြင်း။ အာရုဏ်တက်ခြင်း။

Breakage, *n.* ကျိုးပဲ့သည်အတွက်။

Breaker, *n.* ကျောက်ကိုခတ်သောလှိုင်းချုပ်။

Breakfast, *n.* နံနက်စာ။ —*v. i.* နံနက်စာစားသည်။

Bream, *n.* ငါးဖန်မ။

Breast, *n.* —of a woman, နို့။ နို့ဖုံ။ the forepart of the thorax,
ရင်။ ရင်ပတ်။ the mind, စိတ်နှစ်လုံး။ —bone, *n.* ရင်မိုး။ —high,
a ရင်သောက်ခြင်းသော။ —pin, *n.* ရင်ဖုံးတွယ်အပ်။ —plate, ရင်
အုပ်တန်ဆာ။ —work, မြေကတုတ်။ —*v. t.* ရင်ဆိုင်တွေ့သည်။

Breath, *n.* air respired, အသက်။ ထွက်သက်ဝင်သက်။ the time of
a single respiration, အသက်တစ်ကြိမ်မျှ။ —expired, အသားသ။
—inspired, ပသားသ။

Breathe, *v. i.* to respire, အသက်ရှူသည်။ to live, အသက်ရှင်သည်။
to rest, နားနေသည်။ to pass as air, လေကဲ့သို့သွားထာနှံပြား
သည်။ *v. t.* to inspire or expire, ရှူသည်။ to exercise in order
to keep in breath, အသက်ရှူ မမှားအောင် ရုတ်ခဲခဲ့နားစေ။ တဖြေ
ဖြေသွားထာစေသေးသည်။ to utter softly, တီးတီးပြောသည်။

—a vein, သွေးဗောက်သည်။ —into, မှတ်သွင်းသည်။ —upon, (တစ်စုံတစ်ခု) အပေါ်သို့အငွေ့လွှတ်သည်။

Breathing, *n.* respiration, အသက်ရှူခြင်း၊ taking breath, ရပ်ဆိုင်း၍ အမောဖြေခြင်း၊ aspiration, မိတ်နှစ်သုံးထဲမှာ ဆုတောင်းခြင်း။

Breathless, *a.* having ceased to breathe, အသက်ကုန်သော။ spent with labor, မောပန်းသော။

Breech, *n.* the posterior, တင်သား။ a but-end end. —of a gun, အမြောက်ရင်း။

Breeches, *n. plur.* ပေါင်းဘီတို။

Breed, *v. i.* to be pregnant, ပဋိသန္ဓေစွဲသည်။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်သည်။ to grow in embryo, ပဋိသန္ဓေနေသည်။ to be brought forth, ခွေးသည်။ (intrans), to be increased by a new growth, ပွားသည်။ to raise a breed, ခွေးပွားခြင်းကိုပြုစုသည်။ *v. t.* to bring forth, ခွေးသည်။ (trans), ပွားသည်။ to produce, ဖြစ်စေသည်။ to produce by contriving, မိတ်ကူး၍ဖြစ်စေသည်။ to educate, အတတ်တတ်အောင်သွန်သင်သည်။ to bring up, ကျွေးမွေးပြုစုဆုမွန်သွန်သင်သည်။ *n* အမျိုး၊ အမျိုးအနွယ်။

Breeding, *n.* from above

—[good,] *n.* ခြေငံလျှောက်ပတ်ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာသောသက္ကဏာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။

Breeze, *n.* လေပြေ။

Brevet, *n* အခမတိုးဘဲလျက်အရာတိုးခြင်းအခွင့်။

Breviary, *n.* a compend, အကျဉ်းချုပ်သောစာ။ a book of prayers, ဝတ်ပြုပဌာနပေါင်း ပါသောလက်စွဲစာ။

Brevity, *n.* shortness, တိုခြင်း၊ conciseness, အကျဉ်းစားဖြင့်စီရင်သော။

Brew, *v. t.* to make beer, ဂျုံရည်လုပ်သည်။ to plot, မထင်မရှားကြံစည်သည်။

Brewer, *n.* ဂျုံရည်လုပ်သောသူ။

Brewery, *n.* ဂျုံရည်လုပ်သောတိုက်။

Bible, *n.* တံစိုး။ —*v. i* တံစိုးထိုးသည်။ ထက်ဆောင်ထိုးသည်။

Bribery, *n.* the act of giving a bribe, တံစိုးထိုးခြင်း၊ the act of receiving a bribe, တံစိုးခံခြင်း၊ တံစိုးစားခြင်း၊ ငွေစားခြင်း။

Brick, *n.* အုတ်။ —bat, အုတ်ခဲ။ —dust, အုတ်မှုန့်။ —kiln, အုတ်ဖို။ —layer, ပန်းရန်သမား။ —maker, အုတ်လုပ်သမား။ —*v. t.* အုတ်ခင်းသည်။

Bridal, *a.* မင်္ဂလာဆောင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Bride, *n.* မင်္ဂလာဆောင်သောသမီးတို့။ —cake, မင်္ဂလာဆောင်ပွဲခန်း။ —groom, မင်္ဂလာဆောင်သောသမီးတို့သား။ —maid, မင်္ဂလာဆောင်သောသမီးတို့၏အမေ။ —man, မင်္ဂလာဆောင်သောသမီးတို့သား၏အဖေ။

- Bridewell, *n.* ဆုမွန်စေလုပ်ထုတ်စေသောတန်းအိမ်။
- Bridge, *n.* —over water, တန်းတား။ —of the nose, နှာရောင်။ —of a stringed instrument, မြင့်မိုရ်။ —*v. t.* တန်းတားထိုးသည်။
- Bridle, *n.* reins, ဇက်ကြိုး။ & check, restraint, အဆီးတားတား။ —*v. t.* to put on a bridle, ဇက်နှံသည်။ to discipline, control, ဆုမွန်သည်။ —*v. i.* to hold up the head and draw in the chin, မျက်နှာထား၍မော့နေသည်။
- Brief, *a.* short, ထိုသော။ concise, အကျဉ်းစာရေးခြင်းရင်သော။ —*n.* an order, မှာစာ။ a memorandum of a client's case, ရွှေ့နေသုံးရန်မှတ်စာ။
- Briefly, *adv.* နည်းသောစကားနှင့်။ အကျဉ်းစာရေးခြင်း။
- Brier, *n.* ဆူးပင်။
- Briery, *a.* ဆူးပင်များသော။
- Brig, *n.* နှစ်ပင်တိုင်သင်္ဘော။
- Brigade, *n.* ချေမက်မိုက်ခြေတစ်စု။ —major, ချေမက်မိုက်ခြေတစ်စုကိုထုပ်သောထက်ထောက်မိုက်။
- Brigadier, *n.* ချေမက်မိုက်ခြေတစ်စုကိုထုပ်သောမိုက်။
- Brigand, *n.* ထားမြီး။
- Brigantine, *n.* လျှင်မြန်သောနှစ်ပင်တိုင်သင်္ဘော။
- Bright, *a.* shining as metal, ပြောင်သော။ luminous, ထွန်းလင်းသော။ clear, ကြည်လင်သော။ evident, ထင်ရှားသော။ resplendent, အရောင်ထွန်းတောက်သော။ illustrious, အသရေတင့်တယ်သော။ ingenious, ညာထိထက်သော။ —eyed, မျက်စိအရောင်ကောင်းသော။ haired, ဆံပင်ပြောင်ထက်သော။
- Brighten, *v. i.* to grow bright, ထင်းထာသည်။ to become clear, as a prospect, ရှင်းလင်းထာသည်။ —*v. t.* to make bright, ပြောင်စေသည်။ &c. from Bright.
- Brightness, *n.* from Bright, lustre, အရောင်အဝါ။ ရောင်ခြည်။
- Brilliancy, *n.* from next.
- Brilliant, *a.* shining, resplendent, ထိန်သော။ တောက်သော။ အရောင်ထွန်းတောက်သော။ sparkling with lustre, အရောင်မိတ်မိတ်တောက်သော။ splendid, illustrious, ဂုဏ်အသရေထင်ပေါ်သော။ —*n.* အကွက်စုံသောမိန်။
- Brim, *n.* အနား။ နှုတ်ခမ်း။ —*v. t.* တင်းကျပ်ပြည့်ထောင်းသည်။
- Brimful, *a.* လျှံမတတ်ပြည့်သော။
- Brimmer, *n.* လျှံမတတ်ပြည့်သောဖလား။
- Brimstone, *n.* ကန်။
- Brindled, Brindled, *a.* ကြောင်ကျားသော။
- Brine, *n.* ဆားရည်။
- Bring, *v. t.* to convey hither, ယူခဲ့သည်။ ဆောင်ခဲ့သည်။ to cause to

come, ရောက်စေသည်။ —about, မြစ်စေသည်။ —back, to convey back, မြန်၍ထူခဲ့သည်။ to recall, မြန်ထားစေသည်။ —down, to humble, မှိန်စေသည်။ —forth, young, ဖွားသည်။ —fruit, သီးသည်။ —to light, ဖော်သည်။ to produce, ထုတ်သည်။ ထုတ်လော်သည်။ —forward to cause to advance, တိုးတက်စေသည်။ to produce to view, ဖော်သည်။ —in, to introduce, သွင်းခဲ့သည်။ to yield, စီးပွားဖြစ်စေသည်။ —low, မှိန်စေသည်။ —off, to cause to escape, လွှတ်အောင်ဆောင်ခဲ့သည်။ to procure the acquittal of, အပြစ်လွတ်အောင်ပြုသည်။ —on, မြစ်စေသည်။ —out, to bring forth, produce, ထုတ်သည်။ to disclose, ဖော်သည်။ —over, ကမ္ဘာကိုအမြင်အောင်သွင်းစေသည်။ —to, (သင်္ဘောကို) ရပ်စေသည်။ —to light, ဖော်သည်။ —under, to subdue, နိုင်သည်။ —up, to feed, clothe, educate, &c. ကျွေးမွေးပြုစုဆုမွသွန်သင်သည်။ —(a business,) စစ်ကြားမြှောက်သည်။ —(a ship,) ကျောက်ဆူးချသည်။

Brink, *n.* an edge, border, အစွန်း။ အနား။ —of a river, ကမ်း။

Briny, *a.* ဆားရည်နှင့်ပြည့်စိုသော။

Brisk, *a.* ပေါ့ပါးလျင်မြန်သော။ မြန်ဆန်သော။ —up, *v.* ပေါ့ပါးလျင်မြန်စွာလာသည်။

Brisket, *n.* အမဲနံ။

Briskness, *n.* from Brisk.

Bristle, *n.* အမွှင်။ ဝက်မွှင်။ —*v.* ဇောင်းမွေးထသည်။

British, *a.* အင်္ဂလိပ်ပြည်နှင့်ဆိုင်သော။

Brittle, *a.* ဆတ်သော။

Broach, *v.* *t.* to pierce as a cask of liquor, (အရည်ထွက်အောင်) ဖောက်သည်။ to publish first, ဖော်၍ပြောသည်။ —to, *v.* *i.* လေ့လာသူရိုက်ခနဲလှည့်သည်။

Broad, *a.* wide, ကျယ်သော။ open, clear, ဟင်းထင်းဖြစ်သော။ coarse, gross, ရုန်ကြမ်းသော။ —*ax, n.* အပြားကြီးသော ပေါက်ဆိန်။ —*cast, a. or adv.* (မျိုးစေ့ကို) ကြဲလျက်။ —*cloth, n.* သတ္တထက်။ —*side, the side of a ship, သင်္ဘောနံဘေး။* a discharge of all the guns on one side of a ship at once, သင်္ဘောနံဘေးတဖက်၌ရှိသောအမြောက်များကိုတပြိုင်နက်ဖြစ်ခြင်း။ —*sword, ထားရွက်ကြီးသောသား။* —*wise, adv.* အနံ့အလိုက်။

Brocade, *n.* ပန်းပြောက်ထိုးဝဲ။

Brocage, *see* Brokerage.

Brochure, *n.* ဓာတုပုံကလေး။

Brogue, *n.* a shoe, ဘီဂျပ်တမျိုး။ a peculiarity of pronunciation, ဝဲသောစကားသံ။

Broider, *see* Embroider.

- Broil, *v t* ကင်သည်။ *v z.* အကင်ခံသည်။ —*n.* a noisy quarrel, ခိုက်ရန်ဖြစ်၍ရုန်းရင်းခတ်မျှဖြင်း။
- Broken-hearted, *a.* —through grief, စိတ္တဇနာခွဲ၍အတွင်းဆွေးဆွေးသော။ contrite, ကိုယ်အပြစ်ကိုမြင်၍စိတ်ကျိုးပဲ့ကြွေမှုသော။
- Brokenness, *n* the state of being broken, ကျိုးခြင်း။ ကျိုးပဲ့ခြင်း။ contrition, ကိုယ်အပြစ်ကိုမြင်၍စိတ်ကျိုးပဲ့ကြွေမှုခြင်း။
- Broken-winded, *a* သက်လိုက်ွေသော။
- Broker, *n.* ပွဲစား။
- Brokerage, *n* ပွဲခ။
- Bronchial, *a* လည်ခြောင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Bronchitis, *n* လည်ခြောင်း၌ခွံသောအနာတမျိုး။
- Bronchocele, *n.* လည်ပင်းကြီးသောအနာ။
- Bronze, *n.* ကြေးနီ၊ ခဲမဖြူ၊ သွပ် ရောနှောသောလောဟာ။ the color of bronze, ဗရိုဇအရောင်။ —*v t* ဗရိုဇအရောင်ထွက်စေသည်။
- Brood, *n* ကျောက်မျက်စိသောတန်ဆာ။
- Brood, *v* to incubate, ဝပ်သည်။ to cover with the wings, အတောင်နှင့်အုပ်သည်။ to meditate on, အောင်းမေ့လျက်နေသည်။ —*n.* a hatch of chickens, တခါတည်းပေါက်သောကြက်ငှက်သယံစု။ progeny, အမျိုးအနွယ်။
- Brook 1, *n.* ချောင်းငယ်။ —2, *v. t.* သည်းခံသည်။
- Broom, *n.* တန်မြက်စည်း။ —(orn, ပြောင်းလည်ကောက်။ —stick, တန်မြက်စည်းရိုး။
- Broth, *n.* အခဲသား၊ ကြက်သားမြှုတ်ရည်။ ဟင်းရည်။
- Brothel, *n.* ပြည်တန်ဆာများနေသောအိမ်။
- Brother, *n.* (elder,) အစ်ကို။ (younger,) ညီ။ —of a woman, မောင်။ —in law, (of different kinds,) ခဲအို။ မက်။ ယောက်ဖ။
- Brotherhood, *n.* the relation of brother, ညီအစ်ကို၏အဖြစ်။ a society, အပေါင်း။ အသင်း။
- Brotherly, *a.* like brothers, ညီအစ်ကိုကဲ့သို့ဖြစ်သော။ affectionate, ချစ်ခင်စုံမက်သောသဘောရှိသော။
- Brought, *pret* of Bring —to bed, *pas. part.* သားကိုဖွားသော။ မှက်နှာမြင်သော။
- Brow, *n.* the bony arch over the eye, မှက်ခုံး။ —of a hill, တောင်စောင်း။ —beat, *v. z.* ငေါက်သည်။
- Brown, *a* ညိုသော။ —*v. t* ညိုစေသည်။
- Brownish, *a.* ခပ်ညိုညို။
- Brownness, *n.* ညိုသောအရောင်။
- Brownstudy, *n.* မှိုင်းခြင်း။
- Browse, *v. t.* အညှန့်စားသည်။
- Bruise, *v. t.* အသားကိုကြေစေသည်။ —*n* အသားကြေသောအနာ။

Bruised [be,] *v. i.* အသားကြေသည်။ အတွင်းကြေ ကြေသည်။

Bruit, *v. t* ကျော်ညာစေသည်။ —*n* ကျော်ညာခြင်း။

Bunette, *n.* အဝါလိတ်မျိုးတွင်အဆင်းညိုသောမိဗ္ဗ။

Bunt, *n.* တိုက်ခြင်းအရှိန်။

Brush, *n.* one made of bristles, ဝက်မှင်ဘီး။ a straight one as a large painting brush, တံပွတ်။ hair pencil, or small painting brush, စုတ်။ a thicket, မြိုစေးပွစ်။ a skumish, တိုက်ခိုက်ခြင်း။ —wood, a thicket, မြိုစေးပွစ်။ small branches cut off, စုတ်ညှဲသောအခက်အလက်။ —*v. t* to rub with a brush, ဝက်မှင်ဘီးနှင့်မီးသည်။ to graze, ပေါ့ပေါ့တိုက်သည်။ to wipe lightly, ပေါ့ပေါ့ပွတ်သည်။ to paint, စုတ်နှင့်ရေးသည်။ *v. i* to pass by lightly, သိသွားသည်။ —off, *v. t* ဝက်မှင်ဘီးနှင့်လှည်းသည်။

Brushy, *a.* အမွှေးစုတ်ဖွားထသော။

Brutal, *a.* like a brute, တိရိစ္ဆာန်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။ without natural affection, မိမိခါးသော။ savage, cruel, ရက်စက်သော။

Brutality, *n* မိမိခါးခြင်း။ ရက်စက်ခြင်း။

Brutalize, *v. t* from Brutal

Brute, *a.* see Brutal

Brute, *n.* တိရိစ္ဆာန်။ မိမိခါးသောသူ။ ရက်စက်သောသူ။

Brutify, see Brutalize.

Brutish, *a* like a brute, တိရိစ္ဆာန်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။ stupid and ignorant, ညာကံမရှိ၊ မိုက်မသော။ wild, uncivilized, ရိုင်းစိုင်းသော။

Brutishness, *n* ညာကံမရှိ၊ မိုက်မခြင်း။ ရိုင်းစိုင်းခြင်း။

Bubble, *n.* a small bladder of water, ဗလုံ။ one blown into the air, ရေဥပေါင်း။ a cheat, လိမ်လည်သောအမှု။ *v. i.* to rise a bubble, ဗလုံထသည်။ to make a gurgling noise, သွင်သွင်မြည်သည်။ *v. t.* to cheat, လိမ်လည်သည်။

Bubo, *n* ဗင်နာ။

Bucaneer, *n* ပင်လယ်ထီးမြ

Buck, *n* the male of a deer, သမင်း၊ ဒရယ်အဖို။ the male of the hare or rabbit, လုန်ဖို။ a dashing fellow, ပတ္တားသောလူမျိုး။

Bucket, *n.* ရေပုံး။

Buckle, *n.* ထိကပေါက်။ —*v. t.* ထိကပေါက်ပေါက်သည်။ ထိကပေါက်တက်သည်။ —to, ကြိုးစားအားထုတ်သည်။ —with, ပြိုင်၍တိုက်သည်။

Buckle, *n.* မိုင်း။ လွှား။ ကာ။

Buckram, *n* ကော်တင်သောဖျင်ကြမ်း။

Buckwheat, *n* ဂျုံတမျိုး။

Bucolic, *a.* သိုးထိန်းခြင်းအမှုနှင့်ဆိုင်သော။

Bud, *v. i.* to protuberate before putting forth a leaf or flower, မွှ၊

သည်။ အဖူးထွက်သည်။ to protuberate for a flower. အပိုင်ထွက်သည်။ *v t* to inoculate a plant, တပင်ကအညှန်ဖူးကိုတပင်၌ထိုး၍စိုက်သည်။ *n* —of a leaf or flower, အဖူး။ —of a flower, အပိုင်။

Budge, *r t* နေရာမှရွေ့သည်။

Budget, *n* a bag, အိတ်။ a bundle, pack, အထုပ်။

Buff, *n* buffalo leather, ကျွသရေနယ်။ viscid substance on the surface of blood, သွေးမျှေး။

Buffaloe, *n*. ကျွ။

Butlet 1, *n* a cup-board, ပုကန်ဗျားထားသောမတ်တတ်သစ်တာ။ —2, a blow with the fist, လက်သီးထိုးခြင်း။ —2, *v. t* to strike with the fist, လက်သီးနှင့်ထိုးသည်။ *r t* to box, လက်ရွှေ့သတ်သည်။

Buffoon, *n* လူပျက်။

Buffoonery, *n*. လူပျက်ပြောဆိုပြသသောစာခမ်းအနား။

Bug, *n* ကြမ်းပိုး။

Bug-bear, *n* သရုပ်ပြ၍အမြောက်အဟွန်ထားသောစရာ။

Bugby 1, *a*. ကြမ်းပိုးဗျားသော။ —2, *n*. see Clause

Bugle, *n*. ခရာ။

Bugler, *n*. ခရာသမား။

Build, *v t*. (as a wooden house,) ဆောက်သည်။ (as a brick-house or a ship,) တည်သည်။ —up, တည်ဆောက်သည်။ —upon, to rest on, depend on, အမှီပြုသည်။ to use as a foundation in raising a superstructure, အခြေအမြစ်ပြု၍တည်ဆောက်သည်။ —*n* တည်ဆောက်ခြင်းအခြေအနေ။

Building, *n* အဆောင်။ တိုက်ဆောင်။ အိမ်ဆောင်။ အဆောက်အအုံ။

Bulb, *n*. ဥ။ မြစ်ဖု။

Bulbous, *a* ဥကျတတ်သော (အပင်။)

Bulbul, *n* ဗွတ်။

Bulge, *n* အုံ။ အိုင်။ —*v* အုံ့ရှိသည်။ အုံ့ထွက်သည်။ —in the middle, ပူသည်။ upwards, ကုန်းသည်။

Bulk, *n*. size, magnitude, အလုံးစာရန်။ အကြီးစာငယ်ပမာဏ။ the gross, main part, အများ။ a ship's hold, သင်္ဘောဝမ်း။ —head, သင်္ဘောတွင်း၌ခန်းဆီးရှည်ထောင်။

Bulky, *a*. လုံးပတ်ကြီးသော။

Bull 1, *n* the male of the cow, နွားထီး။ Taurus, the 2d sign of the zodiac, ပြဿရာသီ။ —bauling, နွားကိုရွေးနှင့်စူးတိုက်ခြင်း။ —dog, ခေါင်းကြီးသောရွေးမျိုး။ —frog, တွန်တတ်သောဖားမျိုး။ —3, an order of the pope, ရဟန်းမင်းအမိန့်တော်စာ။ —2, a blunder in speaking, နေရာမကျ၊ အလွဲပြောသောစကား။

- Bullet, *n.* ကျည်စေ့။
 Bulletin, *n.* မင်းအခွင့်နှင့်လွှင့်သောသိတင်းစာ။
 Bullion, *n.* ရွှေမိန်း၊ ငွေမိန်း။
 Bullock, *n.* နွားပိုက်။ နွားပေါက်။
 Bull's eye, *n.* a convex glass window, ဖန်ခုံး။ Aldebaran, ရှေးဟနီ။
 Bully, *v. t.* ကြီးဝါးသည်။ —*n.* agent, from *do*။
 Bulrush, *n.* ဂမာကိုင်းပင်။
 Bulwark, *n.* a bastion, ဝက်ခေါင်း။ an advanced post, ခံတပ်။ a defence against an enemy, ရန်သူတို့ကိုဆီးတားသောအရံအကာ။
 Bum, *n.* တင်သီး။
 Bumbailiff, *n.* ရုံးလုထင်။
 Bumblebee, *see* Humble bee.
 Bumboat, *n.* သင်္ဘောစားနပ်ရိက္ခာကိုပို့သောလှေ။
 Bump, *v. t.* ဆောင့်သည်။ —*n.* any protuberance, အဖု။
 Bumper, *n.* လှံမတတ်၊ ပြည့်သောဖလား။
 Bumpkin, *n.* ရိုင်းသောကျေးတောသား။
 Bunch, *n.* a rising, protuberance, အဖု။ a protuberance, as the bunch on a camel's back, ဘို။ a collection, အစု။ —(of fruit,) အဖွတ်။ —(of flowers,) အဆုတ်။ —*v. t.* ဖုသည်။
 Bunchy, *a.* having many bunches, အဖုများသော။ growing in bunches, ဖြတ်တတ်သော။
 Bund (East Indian,) *n.* မြေကတုတ်။
 Bundle, *v. t.* လုပ်သည်။ —*n.* အလုပ်။
 Bung, *n.* စည်နံတေးပေါက်ဆွဲ။ —hole, စည်နံတေးပေါက်။ —*v. t.* စည်နံတေးပေါက်ကိုပိတ်ဆို့သည်။
 Bungalow (East Indian,) *n.* ခန့်၊ သက်ငယ်မိုးသောအိမ်။
 Bungle, *v.* အပိုးမသေ လုပ်သည်။ —*n.* အပိုးမသေ လုပ်ချက်။
 Bunn, *n.* ရှူသောကျုံ့မုန့်တမျိုး။
 Bunnan, *n.* မြေဈေး၌ဖြစ်သော ကျွဲပန်းတမျိုး။
 Buoy, *n.* ဗော်ရာ။ ဖော့။ —*v. t.* ဗော်ရာကိုချထားသည်။ —*up, v. t.* မမြုပ်အောင်မမြ်ထားသည်။
 Buoyancy, *n.* from next.
 Buoyant, *a.* ပေါလောနေသော။
 Bu, *n.* ဆူးများပါသောအသီးငယ်။
 Burden, *n.* a load, ဝန်။ a subject on which one dwells, ပြောဆိုရာတွင်သာ၍သတိထားသောအကြောင်းအရာ။ —of a vessel, လှေ၊ သင်္ဘော၌ပါဝင်သောမိန့်ဝန်အရေအတွက်။ —of a song, သံကောက်ချက်။ —*v. t.* ထေးသောဝန်ကိုတင်သည်။
 Burdensome, *a.* ပင်ပန်းစေတတ်သော။

Bureau, *n* a chest of drawers, ဘုံဆွဲပါသစ်တာ။ a secretary's office, မင်းစာရေးအမှုနှင့်ဆိုင်သောအခန်း။

Burgess, *n* a citizen, မြို့သား။ a representative of a city, မြို့မှူးဆောင်။

Burgh, *see* Borough.

Burgher, *n* မြို့သား။

Burglary, *n* ညဉ့်အခါအိမ်ကိုဖောက်ထွင်း၍အတင်းလုယူခြင်းအမှု။

Burial, *n* from Bury. —place, *n* သင်းချိုင်း။ —service, *n* သင်းပြုတ်ရာတွင်စာဖတ်၊ ဆုတောင်း၍ဝတ်ပြုခြင်း။

Burin, *n* ထုတတ်သောသူသုံးသောကညစ်။

Burke, *v. t* (လူကို) ဖမ်း၍သတ်သည်။

Burlesque, *n* စကားပျက်။ —*v. t* ရယ်ဖွယ်ဖြစ်အောင်ပျက်ချော်သောစကားအားဖြင့်လိမ်၍ပြောဆိုသည်။

Burly, *a* ကြီးမားသော။

Burman, Burmese, *n* a native of Burmah, မြန်မာ။ မြန်မာလူ။ the Burmese language, မြန်မာစကား။ —*a* မြန်မာပြည်နှင့်ဆိုင်သော။

Burn, *v. t* —as fire, လောင်သည်။ to set fire to, မီးရှို့သည်။ to consume by fire, ကျွမ်းစေသည်။ to bake in fire, ဖုတ်သည်။ to perform cremation, ဖုတ်ကြည်းသင်းပြုတ်သည်။ to scorch in cooking, ချစ်စေသည်။ to dry excessively, သွေ့ခြောက်စေသည်။ *v. i.* to be on fire, လောင်လျက်ရှိသည်။ to flame, တောက်သည်။ to feel excess of heat, ပူလောင်သည်။ —up, *v. t* ကျွမ်းစေသည်။ ကျွမ်းလောင်စေသည်။ —*n* မီးလောင်သောအနား။

Burning glass, *n* မီးမှန်။ သူရိယာကန်။

Burnish, *v. t* မှတ်တင်သည်။ အရောင်တင်သည်။

Burnt [be,] *v. i.* လောင်ခြင်းကိုခံသည်။ to be consumed with fire, ကျွမ်းသည်။ to be scorched in cooking, ချစ်သည်။ တူးသည်။ to be excessively dried, သွေ့ခြောက်သည်။ —offering, —sacrifice, *n* မီးရှို့သောယဇ်။

Burrow, *v. i.* မြေစာကိုကျစ်ထုတ်၍မြေတွင်းခွံနေသည်။ —*n* ကျစ်စာတွင်း။

Bursar, *n* ငွေထိန်း။

Burst, *v. i.* to suffer disruption, ပေါက်ကွဲသည်။ to do suddenly or with violence, ဟုန်းသည်။ ဟုန်းခဲခဲ့ပြုသည်။ *v. t* to break or rend by force, ဖောက်ခွဲသည်။ —away, —from, *v. i.* ဟုန်းခဲလွတ်သွားသည်။ —in, ဟုန်းခဲဖောက်ဝင်သည်။ —open, *v. t.* ဟုန်းခဲဖွင့်သည်။ —out, *v. i.* ဟုန်းခဲထွက်သည်။ —*n.* ဖောက်ခွဲခြင်း။ ဟုန်းခဲထွက်ခြင်း။ hernia, ဗုတ္တာ။

Burthen, *see* Burden.

Bury, *v. t.* to inter, မြေခွံမြှုပ်၍သင်းပြုတ်သည်။ to put under ground, မြှုပ်ထားသည်။ to cover up in any way, ဖုံးတုပ်သည်။

Burying place, *n.* သင်းချိုင်း။

- Bush, *n* a tuft of plants whose roots are connected, ရုံ၍ပေါက်သောအပင်ကလေး။ a cluster of shrubs, ခြုံ။ ခြုံဖုတ်။
- Bushel, *n* ၁ တင်းခန့်လောက်ရှိသောခြင်တွယ်ခြင်း၏ပမာဏ။
- Bushy, *a* full of branches, အခက်အလက်များသော။ full of bushes, အပင်ကလေးများသော။
- Business, *n* employment, အလုပ်အကိုင်။ a particular affair, concern, အခင်း၊ အမှု၊ အရေး။
- Buskin, *n* ခြေစွပ်တိုတမျိုး။
- Buss, *v* *t.* စုတ်သည်။ —*n.* from *do*
- Bust, *n.* ခေါင်းကရင်တိုင်အောင်ရေးသောအရုပ်။
- Bustle, *v* ၁ ရုတ်ရက်ခတ်ဖြစ်သည်။ —*n.* from *do*.
- Busy, *a* employed so as not to be at leisure, အလုပ်ရှိ၍မအားသော။ employed constantly, မပြတ်မစဲ၊ လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသော။ meddlesome, စွက်ပက်သော။ —body, *n* စွက်ပက်သောသူ။ —*v* *t* မပြတ်မစဲ၊ လုပ်ကိုင်စေသည်။ —one's self, *v.* လုပ်ဆောင်၍နေသည်။
- But, *prep* or *conj* besides, ပြင်၊ မှတပါး။ only, သာ။ in contradistinction, မူကား။ yet, nevertheless, သော်လည်း၊ သို့ရာတွင်။
- Butcher, *v. t* သားထိုးသည်။ —*n* သားထိုး။ သားထိုးသွား။
- Butchery, *n.* slaughtering cattle, သားထိုးခြင်းအမှု။ extreme and savage bloodshed, ရက်စက်စွာသတ်ဖြတ်ခြင်းအမှု။
- But-end, *n* ခင်။
- Butler, *n.* စားပွဲထိန်း။
- Butment, *n.* ပေါင်းကူးခံ။
- Butt 1, *n* a target, ပြစ်ရန်စက်။ the place where a target is set, စက်မိုက်ရာမြေကတုတ်။ the end of a purpose, ကြံရွယ်သောအချက်အချာ။ a person who is the object of ridicule, ဝိုင်း၍ဗွတ်ပြယ်ပြုရာဖြစ်သောသူ။ —2, a pipe, စည်ကြီးတမျိုး။ —3, *v. v.* to thrust with the head, ခေါင်းနှင့်ဆောင့်သည်။
- Butter, *n* ထောပတ်မိမ်း။ —flesh, မသကာ။ —milk, နို့ကြက်တက်ရည်။ —*v* *t.* ထောပတ်နှင့်လူးသည်။
- Butterfly, *n.* လိပ်ပြာ။
- Buttery, *n.* အစားအသောက်ထားသောအခန်း။
- Buttock, *n* တင်သား၊ တင်ပါး၊ ဖရုံဆွဲ။
- Button, *n* a knob, ဂွင်ဖု။ —of a garment, အင်္ကျီသီး။ —of a door, ဖားဝပ်သည်။ —hole, *n.* အင်္ကျီသီးကွင်း။ —mold, *n* အင်္ကျီသီးပုံ။ —*v. t.* အင်္ကျီသီးတပ်သည်။
- Bultruss, *n.* အုတ်ကျောက်ဖြင့်ပြီးသောခိုင်း။
- Buxom, *a.* gay, ရှင်သန်းသော။ wanton, လော်လည်သော။
- Buy, *v. t.* ဝယ်သည်။

Buzz, *v. i.* to make the sound of bees, ဖျားကဲ့သို့မြည်သည်။ to whisper buzzingly, တိုးတိုးပြောသည်။
 By, *prep* near, အနားမှာ။ by means of, ဖြင့်၊ အားဖြင့်။ at (such) a time, အချိန်တွင်။ according to, အတိုင်း။ (in swearing,) ထိုင်တည်လျက်။ —and by, *adv* မကြာမမြင့်။ များမကြာ။ —end, *n* မထင်မရှားကြံရွယ်သောအကျိုး။ —gone, *a* လွန်ပြီးသော။ —law, *n.* စီရင်သောသူတို့သာဆိုင်သောဥပဒေ။ —one's self, *a.* တယောက်တည်း။ —path, road, *n.* မထင်ရှားသောလမ်းကလေး။ —stander, *n.* အမှုသည်မဟုတ်ဘဲနှင့် ကြည့်၍နေသောသူ။ —the bye, *adv.* စကားမစပ်ဘဲအခြားသောစကားအားဖြင့်။ —word, *n* a common saying, ဆိုရိုးစကား။ a word of reproach, ပုံခိုင်းကဲ့ရဲ့၍သမုတ်သောစကား။

C

Cab, *n* ရထားတမျိုး။
 Cabal, *n. ?* မကောင်းသောအကြံနှင့်သင်းဖွဲ့သည်။ —*n* မကောင်းသောအကြံနှင့်သင်းဖွဲ့သောလူစု။
 Cabbage 1, *n.* သင်္ဘောခုံလာ။ —2, *v. t.* အဝတ်ချုပ်စဉ်တွင်အထိုအစကိုခိုးသည်။
 Cabin, *n* သင်္ဘောထဲ၌ကာသောအခန်း။ —boy, သင်္ဘောခန်းတို့၌အစေခံသောလူကလေး။
 Cabinet, *n.* a set of drawers in a case, အံထိုးမတ်တတ်သစ်တာ။ a private room for consultation, ထိုင်ပင်ရန်အခန်းကလေး။ a select council of government, မင်းတိုင်ပင်မှုမတ်စု။ —council, a consultation held by the councillors of government, မင်းတိုင်ပင်မှုမတ်တို့စည်းဝေး၍တိုင်ပင်ခြင်း။ members of council, တိုင်ပင်မှုမတ်စု။ —maker, စပ်သွား။
 Cable, *n.* ကျောက်ဆူးကြိုး။ —tie, ကျောက်ဆူးကြိုးကိုခွေ၍ထားသောအခန်း။
 Caboose, *n.* ကုန်တင်သင်္ဘော၌ရှိသောမီးဖို။
 Cabriolet, *n.* ရထားတမျိုး။
 Cachinnation, *n.* ကျယ်ကျယ်ရယ်ရယ်ခြင်း။
 Cackle, *v. i.* ငန်း၊ ကြက်ကဲ့သို့မြည်သည်။ as a hen, ကတော်သည်။
 Cacophony, *n.* မသာယာသောစကားသံ။
 Cactus, *n.* ဂှားစောင်း။
 Cadaverous, *a.* အသေကောင်လက္ခဏာရှိသော။
 Caddy, *n* လက်ဖက်ခြောက်ထည့်သောသစ်တာကလေး။
 Cadence, *n* a state of sinking, လျော့ကျခြင်း။ a falling of the voice, စကားသံနိမ့်သွားခြင်း။
 Cadet, *n.* a younger brother, ညီ။ a volunteer on pay, in expecta-

- tion of a commission, အရာကိုရမည်မျှသင့်၍အမှုထမ်းသော
လူထင်။
- Cadi, *n.* ပာဗီပြည်၌တရားမသူကြီး။
- Caffie, *n.* ကပ္ပလီ။
- Cage, *n.* —for birds, ငှက်လှောင်အိမ်။ —for wild beasts, ခြံ။
a petty prison, တန်း။
- Caunan, *n.* မိကျောင်း။
- Caisson, *n.* ခဲ၊ ယမ်းထားသောသစ်တာကြီး။
- Cartiff, *n.* လူဆိုး။
- Cajole, *v. t.* ချော့မော့သည်။
- Cajolery, *n.* from above.
- Cake, *n.* sweet bread, မုန့်ချို။ a flat loaf, မုန့်ပြား။ any thing flat and
round like a cake, မုန့်ပြားကဲ့သို့ဝိုင်းဝိုင်းပြားပြားဖြစ်သောအရာ။
—*v. n.* to conerete, ခဲသည်။
- Calabash, *n.* ဘူး။ ဘူးတင်းရောင်း။ ရေဘူး။
- Calamine, *n.* သွပ်ကျောက်။
- Calamitous, *a.* producing misery, အမင်္ဂလာဖြစ်သော၊ ဘေးကိုဖြစ်စေ
သော။ very miserable, အလွန်ဆင်းရဲမြဲငြင်သော။
- Calamity, *n.* a cause of misery, အမင်္ဂလာ။ great misfortune,
disaster, ဘေးဥပုတ်။
- Calamus, *n.* ကြိတ်တမျိုး။
- Calash, *n.* a kind of carriage, ရထားတမျိုး။ a kind of cap worn by
ladies, မိမ္မဆောင်းသောဦးထုပ်တမျိုး။
- Calcarious, *a.* ထုံးနှင့်ရောသော။
- Calcination, *n.* from next.
- Calcine, *v. t.* ကြိတ်ပြာကျအောင်ချသည်။
- Calculate, *v.* to compute, reckon, တွက်သည်။ to estimate in the
mind, မြင့်တွက်သည်။ to adapt, adjust, တော်လျော်အောင်စီရင်
သည်။ to intend, purpose, ကြံစည်သည်။
- Calculation, *n.* from above .
- Calculous, *a.* ကျောက်စရစ်ပါသော။
- Calculus, *n.* ကျင်ငယ်အိမ်ကျောက်။
- Caldron, *n.* အိုးကင်း။
- Calendar, *n.* နှစ်၊ လ၊ နေ့ရက်မှတ်စာရင်း။
- Calender, *v. t.* (အဝတ်ကို)ကြွေတိုက်သည်။
- Calenture, *n.* ဖျားနာတမျိုး။
- Calf, *n.* the young of a cow, နွားကလေး။ —of the leg, သလုံးသား။
- Caliber, *n.* the bore of a gun, ပြောင်းပေါက်။ the diameter of the
bore, ပြောင်းပေါက်ဝအချင်း။ capacity of intellect, ညာဏ်အစွမ်း
သတ္တိ။

Calico, *n.* ဖိတ် (Amer) သရက်ထည်။

Calid, *a.* ပူသော။

Calify, *v. t* ပူစေသည်။

Caliph, *n* ပဿိဘာသာ၌ မဟာမတ်ဆွေစဉ်မျိုးဆက်ဖြစ်သောမင်း။

Caliginous, *a. dim*, မှိုင့်သော။ dark, မှောင်သော။

Caligraphy, *n.* လှသောလက်ရေး။

Caliver, *n* သေနတ်တမျိုး။

Calix, *n* ခွက်။

Calk, *v. t.* —with pitch, &c ထေးသည်။ ကျပ်သည်။ —with oakum, &c အုန်းဆံအစရှိသည်တို့ကိုရိုက်သည်။ (Amer) မြင်းခွာမှာရိုက်သောသံကွေး၌သံချွန်တပ်သည်။

Calkin, *n.* မြင်းခွာသံကွေး၌တပ်သောသံချွန်။

Call, *v. t* to summon, ခေါ်သည်။ to invite, ဖိတ်သည်။ to name, မှည့်သည်။ သရက်သည်။ —*v. i* to make a short visit, နှုတ်ဆက်အောင်သူတပါးအိမ်ကိုခဏဝင်သည်။ —back, *v. t* to summon back, ပြန်လာအောင် ခေါ်ပြန်သည်။ to revoke, ပြန်၍နှုတ်သိမ်းသည်။ —for, တောင်းသည်။ —forth, နှိုးဆော်သည်။ —in, to collect, စုဝိမ်းသည်။ to withdraw from circulation, ပြန်၍နှုတ်သိမ်းသည်။ —off, ပြန်လာအောင်ခေါ်သည်။ —on, to make a short visit, နှုတ်ဆက်အောင်ဝင်သည်။ to pray, ပဌနာပြုသည်။ —out, to summon to fight, စီးရင်းတိုက်ရအောင်ခေါ်သည်။ to summon into service, အမှုထမ်းစေခြင်းငှါခေါ်သည်။ *v. i.* to utter a loud noise, အော်ဟစ်သည်။ —over, *v. t.* to read aloud a list of names, ဦးရေစာရင်းကိုဖတ်သည်။ —to, လှမ်း၍ခေါ်သည်။ အသံလွှင့်၍ပြောသည်။ —to mind, သတိရသည်။ —up, သူတပါးအမှုထားစေခြင်းငှါပြုသည်။ —*n.* ခေါ်ခြင်း။ ဖိတ်ခြင်း။ နှုတ်ဆက်အောင်ခဏဝင်ခြင်း။ a demand, တောင်းခြင်း။

Calling, *n* from Call, stated employment, စွဲမြဲ၍လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သောအမှု။ အသက်မွေးမှု။

Callipers, *n* ကွန်ပါကောက်။

Callosity, *n.* ကျွပ်ခုံး။

Callous, *a.* hardened, တင်းမာသော။ unfeeling, ကြင်နာခြင်းမရှိသော။

Callousness, *n* from above.

Callow, *a* အမွေးအတောင်မရှိသေးသော။

Calm, [be,] *v. i.* ငြိမ်သည်။ ငြိမ်ဝပ်သည်။ *v. t* ငြိမ်စေသည်။ ငြိမ်ဝပ်စေသည်။ *n* from *do* *v. i.*

Calmness, *n* same.

Calomel, *n.* ပြတားဆားရူ။

Calophyllum, *n* သရဖီ။

Caloric, *n.* အပူ။

Caloric, *a* ပူစေတတ်သော။

Calumet, *n.* ဆေးတံ။

Calumniate, *v. t.* သူ့အသရေဖျက်အောင်မဟုတ်မမှန်ပြောသည်။

Calumnious, *a.* from above

Calunny, *n.* သူ့အသရေကိုဖျက်သောစကား။

Calve, *v. i.* ခွားကလေးကိုမွေးသည်။

Calvinist, *n.* ဆရာကာလဝိန်အယူဝါဒကိုယူသောသူ။

Calc, *n* ကြိတ်ပြာ။

Calyx, *n.* ပွင့်ပုပ်။

Cambria, *n* ကင်ဗလစ်ဒိတ်။

Camel, *n.* ကုလားဖုတ်။

Cameo, *n.* အရုပ်သဏ္ဌာန်ပါသောကျောက်။

Camera-obscura, *n.* အချိပ်ပြသောရုပ်ပုံတန်ဆာ။

Camlet, *n.* သိုးမွေးနှင့်ပိုးရော၍ရက်သောအထည်အလိပ်။

Camp, *n.* troops in temporary quarters, တပ်။ တပ်ပိုင်း။ a place of encampment, တပ်ချရာအရပ်။ တပ်စားခန်းချရာအရပ်။ —*v. i.* to encamp, တပ်ချသည်။ to encamp on a march, တပ်စားခန်းချသည်။

Campaign, *n* a large open plain, လွင်ပြင်။ the time that an army keeps the field, တပ်စွဲခြင်းမဟုတ်။ အမှုထမ်းရာကာလ။

Camphene, *n* ထင်းရူးဆီပြန်။

Camphor, *n.* (common,) ပရုပ်။ (purified,) ဗုဗ္ဗသိမ်။

Can 1, *n.* a metal cup, သံမြွဲခွက်။ ကြေးခွက်။ —2, *v. i.* to be able to, နှိုင်း။ (qual. affix,) to know how to, တတ်။ (qual. affix)

Canaille, *n.* bran, ပွဲခွံ။ the lowest class of people, ဆင်းရဲသောလူ နှုတ်စု။

Canal, *n.* တူးမြောင်း။

Cancel, *v. t.* to erase, ချေသည်။ to annul, ပျောက်စေသည်။ ပယ်ပစ်သည်။

Cancer, *n.* a crab, ဂန်နီး။ the 12th sign of the zodiac, ကရကွန်ရာသီ။ a scabious ulcer, ထည်ကြောင့်၊ ရင်ကြောင့် အကျိတ်အခဲ ဖြစ်၍စား တတ်သောအနာဆိုး။

Cancerous, *a.* အနာဆိုးနှင့်သဘောတူသော။

Candid, *a* ငွေကွက်ခြင်းမရှိသော။

Candidate, *n.* one who applies for office, အရာကိုခံသောသူ။ one who is subject to an examination for some situation, အရာကို အလိုရှိ၍ စုံစမ်းမေးမြန်းခြင်းကိုခံသောသူ။ one who will probably obtain a situation, အရာကိုရကောင်းမည်သူ။

Candle, *n* မီးတိုင်။ —made of wax, ဖယောင်းတိုင်။ —made of tallow, အဆီတိုင်။ —light, မီးရောင်။ —mass, ဖရင်ကိုတာသော ခွံတုမိုး။ —stick, ဖယောင်းတိုင်ခုံ။

Candor, *n.* from Candid

Candy, *n.* see Sugar-candy — *v. t.* to conserve with sugar, သကြားနှင့်ကြိုသည်။ to incrust with congelation of sugar, သကြားရည်ကြို၍သွန်းသည်။

Cane, *n.* sugar cane, ကြိ။ a walking stick, တောင်ဝေး။ —brake, ကြိမြူ။ —*v. t.* တောင်ဝေးနှင့်ရိုက်သည်။

Canescent, *a* ဆံပင်ဖြူစရှိသော။

Canine, *a* pertaining to dogs, ခွေးနှင့်ဆိုင်သော။ like a dog, ခွေးကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Canister, *n* သိမြှိုင်း။

Canker, *n.* a disease incident to trees, သစ်ပင်၌ရှိသောအနာတမျိုး။ a kind of eroding ulcer in the mouth, ပစိ၌စွဲ၍စားတတ်သောအနာတမျိုး။ —worm, သစ်သီး၊ သစ်ရွက်ကိုစားတတ်သောပိုးတမျိုး။ —*v. t* အနာကဲ့သို့စားသည်။

Cankerous, *a.* အနာကဲ့သို့စားတတ်သော။

Cannibal, *n.* လူသားကိုစားတတ်သောသူ။

Cannon, *n* အမြောက်။ —ball, အမြောက်ဆန်။

Cannonade, *v. t.* အမြောက်မှားနှင့်ပြစ်သည်။

Cannomei, *n.* အမြောက်သား။

Cannot, *r* see Can and not

Canoe, *n* လှေထောင်း။

Canon, *n* a rule, နည်းဥပဒေ။ an ecclesiastical rule, သာသနာမှုနှင့်ဆိုင်သောနည်းဥပဒေ။ genuine scripture, ကျမ်းရင်း။ a kind of ecclesiastical dignity, ဖရင်ဖိုတာသာ၌ရဟန်းတမျိုး။

Canones, *n* ရဟန်းမတမျိုး။

Canonical, *a.* pertaining to a canon, နည်းဥပဒေနှင့်ဆိုင်သော။ according to a canon, နည်းဥပဒေအတိုင်းဖြစ်သော။ belonging to genuine scripture, ကျမ်းရင်းအစင်ဖြစ်သော။

Canonicals, *n. plur* ဓမ္မဆရာအမှုကိုဆောင်ရွက်စဉ်ဝတ်ဆင်သောအဝတ်တန်ဆာ။

Canonist, *n.* သာသနာမှုနှင့်ဆိုင်သောနည်းဥပဒေများကိုနားလည်လေ့ကျက်သောဆရာ။

Canonize, *v t* ဖရင်ဖိုတာသာ၌လူသေကိုခြီးမြှောက်၍သံတုအရာ၌ခန့်ထားသည်။

Canopy, *n.* မှုတ်နှာကြက်။ ဒီတာန်။

Cant, *v t.* to pitch, လှန်ပြစ်သည်။ *n. z.* to speak with a whining voice, ဖွဲ့နွဲ့ညည်းညူး၍ပြောသည်။ —*n.* a pitch, အလှန်အပြစ်။ whining speech, ဖွဲ့နွဲ့ညည်းညူး၍ပြောခြင်း။ peculiar words and phrases, of professional men, သူတပါးတို့စကားကိုမလိုက်လျောဘဲကိုယ်ကျွမ်းကျင်သောအမှုနှင့်ဆိုင်သောစကားကိုသာပြောခြင်း။

- Canter, *v. t.* ခါးဆုံစီးသွားသည်။ —*n.* from above
- Cantharides, *n plur.* အရေဖောင်းစေတတ်သောယင်တမျိုး။
- Canticle, *n.* သီခြင်း။
- Canto, *n.* သီခြင်းခဏ်း။
- Canton, *n* တိုင်းပြည်အတွင်းပိုင်းခြားသောနယ်ပယ် ခရိုင်။ —*v. t* to divide into districts, နယ်ပယ်ကိုပိုင်းခြားသည်။ —to locate troops, (စစ်သူရဲတို့ကို) နေရာချထားသည်။
- Cantonment, *n.* စစ်သူရဲတို့ကိုသီးသန့်၍ထားသောနေရာအရပ်၊ တပ်စွဲနေရာအရပ်။
- Canvas, *n.* သင်္ဘောရွက်တည်း။
- Canvass, *v. t.* to discuss, စစ်ဆေးသည်။ ဆွေးနွေးသည်။ *v. i* to make interest, တောင်းပန်သည်။ —*n* from above.
- Caoutchouc, *n.* ကော်ပူဦး။ အပင်စေးကော်ပူဦး။ ပူဦးတွဲအောင်ချက်သော သစ်စေးတမျိုး။
- Cap, *n.* a cover for the head, ဦးထုပ်။ the top, highest part, အထွဋ်။ the cover of an end, ထိပ်၏အဖုံး။ (percussion,) ကြေပွင့်။ —a pie, *adv.* ခေါင်းကခြေထိ။ —*v t* ထိပ်ကိုဖုံးအုပ်သည်။
- Capability, *n* from next.
- Capable, *a* able to contain, ဆံ့သော။ ဆံ့နိုင်သော။ competent to, တတ်နိုင်သော။ အစွန်းအစရှိသော။ qualified for, ပြုနိုင်သောအခွင့်ရှိသော။
- Capacious, *a* capable of holding much, များများဝင်နိုင်သော။ wide, extensive, ကျယ်ဝန်းသော။
- Capacitate, *v. t.* to enable, တတ်နိုင်စေသည်။ to qualify for, ပြုနိုင်သောအခွင့်ရှိအောင်ပြုသည်။
- Capacity, *n* ability to contain, ဆံ့ခြင်း။ ဆံ့နိုင်ခြင်း။ ability to perform, တတ်နိုင်ခြင်း။ အစွန်းအစ။ extent of mind, ညာဏ်ရှိခြင်း။ qualification, ပြုနိုင်သောအခွင့်။ state, condition, အဖြစ်၊ နေရာအဖြစ်။
- Caparison, *n* တင်ရန်။ —*v t* တင့်တယ်အောင်ပွင်ဆင်သည်။
- Cape, *n.* a headland, အင်္ဂု။ —of a cloke, ဝတ်လိုလည်ခွံအဆက်အပေါ်ဖုံးညောင်ရွက်။ —jesamine, ဇီအဝါ။ *Gardenia florida.*
- Caper 1, the bud of the caper bush, အငိုတမျိုး။ —2, *v. i.* to leap, ခုန်သည်။ —3, *n.* from *do.*
- Capias, *n* ဥစ္စာကိုသိမ်းရိုးသောမှတ်ချက်။
- Capillary, *a.* ဆံခြည်ကဲ့သို့သေးသော။
- Capital, *a.* pertaining to the head, ခေါင်းနှင့်ဆိုင်သော။ chief, principal, အကြီးဆုံးသော၊ အမြတ်ဆုံးသော။ great, important, အကြီးအမားဖြစ်သော။ large (letters,) အလုံးကြီးသော (စာလုံး) pertaining to the punishment of death, အသေသတ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်

- သော။ —*n.* the top of a pillar, တိုင်ထိပ်။ *a* chief city, မြို့မ၊
မြို့တော်။ *a* large letter, အလုံးကြီးသောစာလုံး။ *stock*, အရင်းအနှီး။
- Capitalist, *n* အရင်းအနှီးရှိသောသူ။
- Capitation, *n* လူကောင်ဦးရေစာရင်းယူခြင်း။
- Capitol, *n* (of ancient Rome,) ရောမရဲ့တိုက်ကြီး။ Congress house, အမေရိကန်လွှတ်တော်။
- Capitulate, *v* *i* စစ်ပြိုင်ရာတွင်ရှုံးသောကြောင့်စာချုပ်ကိုခံ၍ထက်နက်ကို
ချသည်။
- Capitulation, *n* from above, a treaty containing the conditions
of surrender, ရှုံးသောသူခံသောစာချုပ်။
- Capon, *n.* သင်းပြီးသောကြက်၊ ကြက်သင်း။
- Caprice, *n* from next
- Capricious, *a.* စိတ်မတည်ကြည်သော။
- Capriciousness, *n* မတည်ကြည်သောသဘော။
- Capricorn, *n.* မကာရရာသီ။
- Capsize, *v* *t* စောင်းလွှဲသည်၊ မှောက်လွန်သည်။
- Capstan, *n.* ကျောက်ဆူးနှုတ်သောမတ်တတ်စက်။
- Capsular, *a* ခေါင်းပွာ။
- Capsule, *n.* *a* penicarp, အစေ့အိမ်။ *a* crucible, မိုက်။
- Captain, *n* the chief of a company of soldiers, တပ်မှူး။ the com-
mander, of a vessel, သင်္ဘောပေါ်တွင်စီရင်သောသူ၊ ကပ္ပိတန်။
captain general, မိုက်ချုပ်။
- Captation, *n.* ပရိယာယ်ပြုသောအားဖြင့်သူတပါးမှီးမွမ်းခြင်းကိုခံရခြင်း။
- Caption, *n* ခေါင်းစဉ်အလိုက်ထိုးသောလိပ်စာ။
- Captious, *a.* အပြစ်ရှာတတ်သော၊ အပြစ်တင်တတ်သော။
- Captiousness, *n.* from above
- Captivate *v. t.* to take prisoner, သို့မင်း၊ မင်းသည်။ မင်းသွားသည်။
to charm, ချစ်ဖွယ်သောထက္ကဏာနှင့် ချစ်ခင်မြတ်နိုးစေသည်။
- Captive, *n* သို့မင်းလူ၊ သို့မင်း၊ မင်းခြင်းကိုခံသောသူ၊ မင်းသွားခြင်းကိုခံ
ရသောသူ။ ထက်ရလူ။
- Captivity, *n.* သို့မင်းကျွန်ခံရာအဖြစ်၊ မင်းသွားခြင်းကိုခံရာအဖြစ်။
- Captor, *n.* သို့မင်း၊ မင်းသောသူ။
- Capture, *v. t.* သို့မင်း၊ မင်းသည်။ —*n* from *do.* the person or
thing captured, ထက်ရလူ၊ ထက်ရဥစ္စာ။
- Car, *n* a kind of cart, လှည်းတမျိုး။ *a* kind of carriage, ရထားတမျိုး။
a chariot of war, စစ်ရထား။
- Carbine, *n* သေနတ်တမျိုး။
- Carat, *n.* a weight of four grains, ဂျူဗပါး ၄ စေ့ရှိသောအလေး။ the
24th part of any given quantity of gold, အူ ၂၄ စုတွင်တစု။
- Caravan, *n.* ခရီးသွားရာစုရုံးစည်းကြပ်၍သွားသောလူစု။

- Caravansary, *n.* ဇရပ်ကြီး။
- Caraway, *n.* စမှတ်။
- Carbon, *n.* မီးသွေးစင်စစ်။
- Carbuncle, *n.* a kind of precious stone, မှည့်သောကျောက်နီ။ a kind of boil, အနာမိမ်းတမျိုး။
- Carcanet, *n.* ကျောက်စီသည်ကပ်။
- Carcass, *n.* အသေကောင်။
- Card 1, *n.* a written message of civility, နှုတ်ဆက်သောထက်မှတ်တမျိုး။ painted paper used in play, ကစားသောဖဲ။ card of a compass, အိမ်မျှောင်၌ တောင်မြောက်အမှတ်ထားသော စက်ပိုင်း။
—2, an instrument for combing wool, သိုးမွေးဖန်သောဘီး။
—3, *v. t.* to comb (wool,) မီးသည်။
- Cadomom, *n.* (plant,) ဖာသာပင်။ (seed,) ဖာသာစေ့။
- Cardiac, *a.* နှစ်လုံးနှင့်ဆိုင်သော။
- Cardinal, *a.* အကြီးအမားဖြစ်သော။ cardinal number, *n.* တစ်နှစ်သုံးမှစ၍။ *n.* ရဟန်းမင်းအမတ်ကြီး၊ မဟာသာဝက။
- Care, *n.* anxiety, သောက၊ မိုးရိမ်ခြင်း။ caution, သတိ၊ သတိပြုခြင်း။ charge, စောင့်မခြင်း။ —*v. t.* to be anxious, မိုးရိမ်သည်။ to regard, အမှုထားသည်။
- Careen, *v. t.* စောင်းထားသည်။
- Career, *n.* a race, ပြေးခြင်း။ general course, ပြုမူခြင်း။
- Careful, *a.* anxious, မိုးရိမ်တတ်သော။ cautious, သတိပြုတတ်သော။ provident, ကြည့်ရှုပြုစုတတ်သော။
- Carefulness, *n.* from above
- Careless, *a.* heedless, သတိမရှိသော။ free from anxiety, မိုးရိမ်ခြင်းမရှိသော။ regardless, သတိမထားသော။
- Carelessness, *n.* from Careless.
- Carelessly, *adv.* neglectfully, ကပက်ကစက်။ without regard, ပြစ်စလက်ခတ်။ wastefully, ကပက်ကရက်။
- Caress, *v. t.* to fondle, ပါးလွန်းလွန်းပြုသည်။ to treat with affection and kindness, ချစ်သော လက္ခဏာနှင့် နှုတ်ဆက်၍ လောကဝတ်ပြုသည်။ —*n.* from *do*
- Caret, *n.* စာကျစ်မှတ်သောကြက်ခြေ။
- Cargo, *n.* လှေ၊ သင်္ဘော၌တင်သောဝန်။
- Caricature, *v. t.* စကားဖြစ်စေ၊ ရုပ်ပုံဖြစ်စေ၊ သရုပ်ပေါ်အောင်ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်သောအခြင်းအရာကိုပြုသည်။ —*n.* from *do*.
- Caries, *n.* အရိုးဆွေးပုပ်သောအနာ။
- Carious, *a.* ဆွေးပုပ်သောအနာနှင့်ဆိုင်သော။
- Carking, *a.* မိုးရိမ်သော။
- Carline, *n.* သင်္ဘောကုန်းပတ်ခံသောဆင့်။

Carman, *n*. လှည်းသမား။

Calminative, *a*. လေကိုနိုင်တတ်သော။

Calmine, *n*. ခြိပ်ပန်းရောင်ရှိသောဆေး။

Carnage, *n*. များစွာစုတ်သတ်ခြင်း။

Carnal, *a*. pertaining to the flesh or fleshly gratifications, ကိုယ်ကာယနှင့်ဆိုင်သော၊ ကာမဂုဏ်နှင့်ဆိုင်သော။ natural, unregenerate, လူ့ဇာတိပကတိအတိုင်းဖြစ်သော။ lustful, ကိလေသာတဏှာရှိသော။ pertaining to sexual intercourse, မေ့နှိမ့်သိဝါသနှင့်ဆိုင်သော။ လာညီပါးခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Carnality, *n*. sensual desire, ကာမဂုဏ်၌စွဲသမ်းသောစိတ်။ တတ်မတ်တတ်သောသဘော။ lustfulness, ကိလေသာတဏှာအားကြီးခြင်း။

Carnelian, *n*. မဟူရာ။

Carnival, *n*. ဖရင်ရှ်ကာသ၌တနှစ်တခါခံသော ပွဲတမျိုး။

Carnivorous, *a*. အသားကိုစားတတ်သော။

Carol, *v* ၊ ကျူးသေသည်။ —*n*. ကျူးသောသီခြင်း။

Carotid artery, *n*. လည်ကြောမ။

Carousal, သေသောက်ပွဲ။

Carouse, *v* ၊ သေသောက်ပွဲခံသည်။ —*n* see Carousal

Carp, *v* ၊ အကြောင်းမရှိဘဲရှာကြံ၍အပြစ်တင်သည်။ *n*. ငါးအုံတုံ။

Carpenter, *n*. လက်သမား။

Carpentry, *n*. လက်သမားအလုပ်။

Carpet, *n*. ကော်စော။ —*v* ၊ ကော်စောခင်းသည်။

Carpus, *n*. လက်ကောက်ဝတ်အမျိုးမျိုး။

Carrage, *n*. a vehicle on wheels, လှည်းဖြစ်စေ၊ ရထားဖြစ်စေ၊ ဘီးပါသော လာညီ အမျိုးမျိုး။ conveyance, ခို့ဆောင်ခြင်း။ demeanor, အနေအထိုင်၊ အပြုအမူ။

Carion, *n*. ဝပ်သောအသေကောင်။

Carronade, *n*. အမြောက်တမျိုး။

Cairot, *n*. ခုံလာဥဝါ။

Carroty, *a* (ဆံပင်) နီဝါသော။

Carry, *v* . *t*. —on the shoulder, ထမ်းသည်။ —on the head, ရွက်သည်။ to bear, convey (thither,) ဆောင်သည်။ ကြည့်ဆောင်သည်။ သယ်ပိုးသည်။ to bear about one's person, to wear, ကိုယ်၌ဆောင်သည်။ —meaning, ဆိုလိုသည်။ —a point, အောင်သည်။ —one's self, ပြုကုန်သည်။ —away, to take to another place, ယူသွားသည်။ to break, ချိုးဖဲ့သည်။ —back, ပြန်၍ဆောင်သွားသည်။ —off, to remove to a distance, ယူသွားသည်။ to kill, သေစေသည်။ —on (business,) ဆောင်ရွက်သည်။ —out (execute,) ပြီးစီးစေသည်။ —through, to sustain to the end, အဆုံးတိုင်အောင်မစသည်။ to accomplish, ပြီးစီးစေသည်။

Cart, *n.* လှည်း။ —hoise, လှည်းတိုက်မြင်း။ —load, လှည်းတစ်စီးတိုက်
ဝန်။ —rope, လှည်းဝန်ကိုစည်းသောကြိုး။ rut, လှည်းဘီးကြောင်း။
—way, လှည်းသွားရာလမ်း။ —wheel, လှည်းဘီးနီး။ လှည်းဘီး။
—wright, လှည်းလုပ်သမား။ —*v. t* လှည်းတိုက်သည်။

Carriage, *n.* လှည်းခ။

Carte blanche, *n.* အခွင့်ပိုင်သူ ဝန်ခံတံဆိပ်ပါလျက် ထက်ခံသူ အလိုရှိရာ
ရေးမှတ်သောစက္ကူချုပ်။

Cartel, *n.* စစ်တိုက်ရာနှစ်ဖက် စစ်သူကြီးတို့ ဂတိထား၍ အခွင့်ပေးသောစာ
ချုပ်လက်မှတ်။

Carter, *n.* လှည်းသမား။

Cartilage, *n.* အရိုးနို့။

Cartilaginous, *a* အရိုးနို့နှင့်ဆိုင်သော။

Cartouch, *n* သစ်သားဗုံးဆန်။ *see* Carttridge box.

Cartridge, *n* ယမ်းတောင့်။ —box, ယမ်းတောင့်ထည့်သောပတ္တ။ one
used by Burmese soldiers, လက်ခုတ်သီး။

Carve, *v. t* —in wood or metal, ထုသည်။ —in stone, ဆစ်သည်။
—as meat at table, လှီးမြတ်သည်။ to apportion at pleasure,
ကိုယ်အလိုအလျောက်ဝေငှသည်။

Carver, *n.* in wood, ပန်းပုသမား။ —in stone, ကျောက်စစ်သမား။
a carving knife, သားလှီးထား။

Cascade, *n.* ငယ်သောရေတံခွန်။

Case 1, *n* state, condition, circumstances, အဖြစ်အဟန့်။ အကြောင်း
အရာ။ state of the body, မာကြောင်း၊ နာကြောင်း။ a subject for
disension, စစ်ဆေးဆွေးနွေးရန်အမှု။ a cause in court, တရားမှု၊
တရားထွေမှု။ the inflection of a noun, ဝိသတ်။ —[in,] *conj.*
ဖြစ်လျှင်။ —2, a covering, box, sheath, အိမ်၊ အအိမ်၊ တန်အိမ်။
—harden, *v. t* အပေါ်၌မာအောင်ဆေးသည်။ knife, *n.*
စားပွဲခွံသုံးသောထားကြိုး။ —*v. t* တန်ဆာအိမ်၌ထည့်၍ဖုံးထားသည်။

Casement, *n* ပတ္တပေါသောမှန်ပြတင်း။

Cash, *n* ကြေးငွေ။ —account, ငွေစာရင်း။ —book, ငွေစာရင်းပါသော
စာအုပ်။ —keeper, ငွေထိန်း။ *v. t.* —as a bill, (လက်မှတ်
အထွက်) ငွေပေးသည်။

Cashew, *n* သီဟိုဠ်သရက်။

Cashier 1, *n.* ငွေထိန်း။ —2, *v. t.* အရာကနှုတ်သည်။

Casing, *n* ပိုးသောအပေါ်ထပ်။

Cask, *n.* စည်။

Casket, *n.* ရတနာခွန်ထည့်သောသစ်တာငယ်။

Casque, *n.* သံမောက်ထုံး။

Cassia, *a.* ဂြမ်းသစ်ကြံမိုး။

Cassimere, *n.* ချောအောသက္ကထတ်တမျိုး။ သက္ကထတ်ကြက်နား။

Cassock, *n.* ဖရင်ရှီဆရာဝတ်သောအင်္ကျီတမျိုး။

Cast, *v. t.* to throw, ပြစ်သည်။ to throw down, ချသည်။ cast seed, မျိုးခွေကိုကြသည်။ cast a fetus, ကိုယ်ဝန်ဖျက်သည်။ cast skin, အရေလဲသည်။ cast dice, အန်ထိုးသည်။ cast lots, ခဲချသည်။ စာရေးတံချသည်။ to cause to lose, ရှုံးစေသည်။ to make to preponderate, နှိုင်းစေသည်။ to compute, ရေတွက်သည်။ cast in the mind, လီစယ်သည်။ cast to eve, မိတ်ကာကြည့်သည်။ cast the parts in a play, ဇာတ်ပွဲ၌ အသီးသီးပြောဆိုဆောင်ရွက်ရသောအမှုတို့ကိုတာဝေ၍ပေးသည်။ cast as in a mold, (ပုံ၌) သွန်းသည်။ cast a shade, အရိပ်ကိုချသည်။ cast aside, ပြစ်ထားသည်။ cast away, စွန့်ပြစ်သည်။ cast away [be,] *v. i.* (as a ship,) ဖျက်သည်။ cast down, *v. t.* ချသည်။ cast down [be,] *v. i.* cast in mind, ညှိုးငယ်သည်။ cast forth, *v. t.* to drive away, နှင်ထုတ်သည်။ to emit, ထွတ်သည်။ cast off, to discard, ပယ်ထားသည်။ to let loose, ထွတ်သည်။ cast on [one's self,] အပ်သည်။ cast out, နှင်ထုတ်သည်။ cast up, to compute, ရေတွက်သည်။ to vomit, အန်သည်။ *v. i.* to re-appear, ပေါ်ပြန်သည်။ *n.* a throw, ပြစ်ခြင်း။ cast of dice, အန်ထိုးခြင်း။ cast of the eye, မိတ်ကာကြည့်ခြင်း။ a form, mold, ပုံ။ a tinge, slight color, ညှိသောအဆင်းအရောင်။ cast of the countenance, မှတ်နှာရိပ်။

Castanet, *n.* တီးသောတန်ဆာတမျိုး။

Caste, *n.* ဇာတ်၊ အမျိုး။

Caster, *n.* စားပွဲပေါ်မှာတင်၍သုံးသောဖန်ဘူး။

Castigate, *v. t.* မှိုက်၍ဒါဏ်ပေးသည်။

Castigation, *n.* from above.

Casting net, *n.* ကွန်။

Castle, *n.* ခဲထိုက်။

Castor, *n.* the animal, ဖျံကတီး။ the medicine, ဖျံကတီးပေါင်းခွဲထဲက ထုတ်သောဆေး။

Castor oil, *n.* ကြက်ဆူဆီ။

Castramentation, *n.* တပ်စွဲ၊ တပ်ရပ်ကိုစီရင်တတ်သောအတတ်။

Castrate, *v. t.* အသီးထုတ်သည်၊ ဂွေးစေလျှိုးသည်၊ သင်းသည်၊ သင်းကွပ်သည်။ (polite) ခြေသိမ်းသည်။ Castration, *n.* from Castrate.

Casual, *a.* happening undesignedly, မကြံစည်ဘဲနှင့် အမှတ်တမဲ့ဖြစ်သော။ happening without cause, အကြောင်းမရှိဘဲဖြစ်သော။ occasional, တခါတထေဖြစ်သော။

Casualty, *n.* an undesigned event, မကြံစည်ဘဲနှင့် အမှတ်တမဲ့ဖြစ်သော အမှု။ death without sickness, မနာမပျားဘဲသေခြင်းအကြောင်း။

Casulist, *n.* ဩတ္တပ္ပနှင့်ဆိုင်သောအမှုတို့ကိုစစ်ဆေးစီရင်တတ်သောသူ။

Casuistry, *n.* ထိုသို့သောအမှုတို့ကိုစစ်ဆေးစီရင်တတ်သောအတတ်။

Cat, *n.* ကြောင်။ catgut, တယောကြိုး၊ တတ်ရန်သိုးဆိတ်အူ။ cat-head, သင်္ဘောဦး၌ ကျောက်ဆူးကိုကြွယူသောတိုင်။ cat-o'-nine-tails, ကြိုးသေး ၉ မြွှာတပ်သောတံဗျာ။

Catacomb, *n.* သင်းချိုင်းဥမ္မင်။

Catalepsy, *n.* လေသင်တုန်းတိုက်သောအနာ။

Catalogue, *n.* အစဉ်အတိုင်းမှတ်သောစာရင်း။

Catamenia, *n.* Menstruation.

Catamite, *n.* ပကတိနှင့်ဆန့်ကျင်တက်ပြု၍သုံးသောလူကလေး။

Catamount, *n.* တောကြောင်တမျိုး။

Cataplasm, *n.* အနာကိုမှည့်အောင်အုံ့သောဆေး။

Catapult, *n.* ကျောက်ကြိုးကိုပြစ်ရန်တန်ဆာ။

Cataract, *n.* a large water-fall, ရေတံခွန်ကြီး။ cataract in the eye, အတွင်းတိမ်ခွံသောအနာ။ ကြောင်တောင်ကန်းခြင်းအနာ။

Catarrh, *n.* ရှာစေးနာ။

Catastrophe, *n.* နောက်ဆုံးသောအဖြစ်အပျက်။

Catch, *v* *t* to arrest, ဖမ်းဆီးသည်။ to seize hold of, ဖမ်းမိသည်။ to entrap, ထောင်မိသည်။ to overtake, ဖြီသည်။ catch as with a hook, ချိတ်သည်။ catch (a passing or falling object,) ခံယူသည်။ catch disease, အနာကူး၍ခံရသည်။ *v* *i* catch, as disease, ကူးသည်။ catch, as fine, ညှိသည်။ catch at, *i* *t* မမှီတမှီဖမ်းသည်။ ဖမ်းဆွဲသည်။ catchpenny, *n.* အသုံးမတည့်၊ အတိုးရရှိလုပ်သောအရာ။ catnipoll, ရိုးလှလင်း။ catch up, *v* *t*. ရုပ်ခနဲကောက်ယူသည်။ *n.* seizure, ဖမ်းမိခြင်း။ hook, or any thing that catches as a hook, ချိတ်၊ ချိတ်တတ်သောအရာ။ state of readiness to seize, ဖမ်းမိအောင်နေသောအနေ။ a sudden advantage, ရုတ်ခနဲရသောအကျိုး။

Catechetical, *a.* အမေးအဖြေအားဖြင့်သွန်သင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Catechise, *v* *t* to teach by questions and answers, အမေးအဖြေအားဖြင့်သွန်သင်သည်။ to examine by questions, စစ်ဆေးမေးမြန်းသည်။

Catechism, *n.* အမေးအဖြေစာ။

Catechist, *n.* အမေးအဖြေအားဖြင့်သွန်သင်သောသူ။

Catechu, *n.* ရှားစေး။

Catechumen, *n.* ခရစ်ယာန်ဘာသာကို မဝင်သေး၊ သင်လျက် ရှိသောသူ။ တပည့်တော်လောင်း။

Categorical, *a.* ကေန်အမှန်ဖြစ်သော၊ မုက္ခဖြစ်သော။

Category, *n.* အစီအစဉ်။

Cater, *v* *i*. သုအဖို့စားရန်သောက်ရန်ဝယ်ပေးသည်။

Caterpillar, *n.* (one kind,) ခူ။ (another,) ဝိုးတောင့်တဲ။

Caterwaul, *v* *i*. ကြောင်အထီးအမတွေ့၍မြည်သည်။

Cates, *n* *plur* ဖြန့်သောခဲတွယ်စားတွယ်။

Cat fish, *n* the adipose finned, ငါးတန်။ the short headed variety, ငါးမြင်း။

Cathartic, *a* ဝမ်းနှုတ်ဟတ်သော (ဆေး။)

Cathedral, *n* ဂိုဏ်းတုပ်ဆိုင်သောသုဝဏ္ဏာဇရပ်ကြီး။

Catheter, *n* ဆီးချူသောမြန်တန်ဆာ။

Catholic, *a*. pertaining to the whole church, အသင်းတော်လုံးနှင့် ဆိုင်သော။ liberal, candid, ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိဘဲကြည်ဖြူသော။

Roman Catholic။ Catholicism, *n* from Catholic

Catholicon, *n* ခပ်သိမ်းသောအနာရောဂါကိုပျောက်စေတတ်သောဆေး။

Catoptics, *n* ဖြန့်၍ရိုက်သောအရောင်နှင့်ဆိုင်သောအတတ်။

Cat's eye, *n* ကြောင်၊ ကျောက်မျက်နှုန်းတမျိုး။

Cattle, *n* *plur* နွားတို့။

Caucus, *n* တိုင်ပင်ရန်စုဝေးခြင်း။

Candle, *n* စပျစ်ရည်အစရှိသည်တို့နှင့်ရောနှော၍ချက်သောဆေးရည်။

Caul *n* the omentum, အူကိုဖုံးလွှမ်းသောအမျှေး။ a kind of female head-dress, မိမ္မဆထုံးကိုဖုံးသော ဈာဗြီးတုပ်။

Cauliflower, *n* သင်္ဘောမုံလာတမျိုး။

Caulker, *n* ဗရပ်တံသမား။

Causal, *a* အကျိုးကိုဖြစ်စေနိုင်သောအကြောင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Causation, *n* from Cause, *v*. *t*

Cause, *n* that which produces an effect, အကျိုးကိုဖြစ်စေသော အကြောင်း။ a motive, reason, စိတ်ကိုနှိုးဆော်သောအကြောင်း။ sake, အတွက်။ အဖို့။ what concerns a certain interest, တစ်စုံတယောက်သောသူ၏အကျိုးအကြောင်းနှင့်ဆိုင်သောအမှုအရာ။ a suit or action in court, တရားတွေ့မှု။ *v*. *t* to produce, ဖြစ်စေသည်။ to make (be or do,) စေသည်။ (qual affix.)

Causeless, *a*. အကြောင်းမရှိဘဲဖြစ်သော။

Causeway, Causey, *n* မြေတန်တား။

Caustic, *a* အသားကိုစားတတ်သော။

Cauter, *n* သံပူ။

Cauterize, *v* *t* သံပူအပ်သည်။

Cautery, *n* (actual,) သံပူအပ်ခြင်း။ (potential,) အသားကိုစားခြင်း။

Caution, *n*. provident cue, သတိ။ သတိပြုခြင်း။ a warning, သတိပေးခြင်း။ *v*. *t* to give notice, warning, သတိပေးသည်။

Cautionary, *a* providing against, သတိပြုသော။ giving warning, သတိပေးသော။ given as a pledge, အာမခံဖြစ်သော။

Cautious, *a* သတိရှိသော။ သတိရှိတတ်သော။

Cautiousness, *n* from above; a cautious disposition, သတိရှိတတ်သောသဘော။

- Cavalcade, *n.* မြင်းစီး၍ အခမ်းအနားနှင့်သွားသောလူစု။
- Cavalier, *a.* gay, sprightly, မိတ်မြန်ထက်သော။ disdainful, ထောင်
 ထွားသော။ —*n.* မိတ်မြန်ထက်သောမြင်းစီးသူရဲ။
- Cavalry, *n.* မြင်းတပ်။
- Cave, *n.* ဥမုင်။
- Cave in, *v.* ၁. ယိုက်၍ပြိုကျသည်။
- Caveat, *n.* a stop, အဆီးအတား။ a warning, သတိပေးခြင်း။
- Cavern, *n.* ထူးခေါင်း။
- Cavil, *v.* ၁. အကြောင်းမရှိဘဲရန်ရှာခြင်းအားဖြင့်ငြင်းခုံ၍ပြောသည်။ —*n.*
 from *do*.
- Cavity, *n.* a hollow place, အခေါင်း။ —in the earth, ထူးခေါင်း။
- Caw, *v.* (ကျီး) အာသည်။
- Cease, *v.* ၁. စဲသည်။ ရပ်သည်။ ပြတ်သည်။
- Ceaseless, *a.* မစဲသော။ မပြတ်သော။ ဒရစပ်ဖြစ်သော။
- Cedar, *n.* သစ်ပင်တမျိုး။
- Cede, *v.* ၁. ထက်လွှတ်၍အပ်ပေးသည်။
- Ceil, *v.* ၁. အမိုးအောက်ကပျဉ်မျက်နှာကြက်စိုက်သည်။
- Ceiling, *n.* ပျဉ်မျက်နှာကြက်။
- Celebrate, *v.* ၁. to praise, ချီးမွမ်းသည်။ to distinguish by festival
 ceremonies, အထိမ်းအမှတ်၊ အခမ်းအနားနှင့်ပွဲခံသည်။
- Celebration, *n.* from above
- Celebrity, *n.* ကျော်စောသောဂုဏ်အသရေ။
- Celerity, *n.* လျင်မြန်ခြင်း။
- Celestial, *a.* pertaining to the sky, အာကာသကောင်းကင်နှင့်ဆိုင်သော။
 pertaining to the heavenly world, ကောင်းကင်ဘုံနှင့်ဆိုင်သော။
- Celibacy, *n.* အိမ်ထောင်မက်မရှိဘဲနေသည်အဖြစ်။
- Cell, *n.* a small close room, တိုက်ခန်းကလေး။ a small cavity,
 အခေါင်းကလေး။
- Cellar, *n.* အိမ်အောက်မြေတိုက်။
- Cellular, *a.* တွင်းကလေးများနှင့်ပြည့်စုံသော။
- Ce'ment, *n.* ဓမ္မစပ်ရန်စေးကပ်သောအရာ။ (metallic,) ဂဟေ။
- Cement', *v.* ၁. to make adhere closely, ဓမ္မစပ်သည်။ to solder, ဓမ္မ
 ဆော်သည်။
- Cemetery, *n.* သင်းချိုင်း။ သုဿန်။
- Cenotaph, *n.* သေ၍အထောင်းမရသောသူကိုရည်မှတ်၍လုပ်ထားသောသင်း
 ချိုင်းအထိမ်းအမှတ်။
- Cense, *v.* ၁. နုံသာပေါင်းကိုမျှသောအနံ့ဖြင့်မွှေးစေသည်။
- Censer, *n.* နုံသာပေါင်းကိုထည့်၍မျှသောထင်ပန်း။
- Censor, *n.* a guardian of the press, စာကိုပုံနှိပ်နှိပ်စစ်ဆေးသောအရာရှိ။
 one given to censure, အပြစ်တင်တတ်သောသူ။

- Censorious, *n.* အပြစ်တင်တတ်သော။
- Censoriousness, *n.* အပြစ်တင်တတ်သောသဘော။
- Censurable, *a.* အပြစ်တင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Censure, *v. t.* အပြစ်တင်သည်။ —*n.* from above, a sentence of censure, အပြစ်တင်သောစကားချက်။
- Census, *n.* ကျားကြီး၊ ကျားငယ်၊ မကြီး၊ မငယ်၊ ဦးရေစာရင်း။ လူကောင်ရေ။
- Cent, *n.* a hundred, ၁၀၀။ a copper coin, စင်တဟုခေါ်ဝေါ်သောအမေရိကကြေးနီဒင်္ဂါး။
- Centaur, *n.* လူဥက္ကောင်း၊ လူမျက်နှာပါသောမြင်း။
- Centenarian, *n.* အသက်တရာရှိသောသူ။
- Centenary, *n.* တရာ။ ၁၀၀။
- Centennial, *a.* အနှစ်တရာနှင့်ဆိုင်သော။
- Centipede, *n.* ကင်းမြေများ။
- Cential, *a.* placed in the centre, အလယ်ချက်၌ရှိသော။ pertaining to the centre, အလယ်ချက်နှင့်ဆိုင်သော။
- Centre, *n.* အလယ်ချက်။ ဗဟိုရံ။ —table, အခန်းလယ်မှာထားသောစားပွဲလွတ်။ —*v. t.* to place on a centre, အလယ်ချက်၌နေရာချသည်။ to collect to a point, တစုံတခုသောအရပ်၌စုဝေးစေသည်။ *v. i.* to be collected to a point, တစုံတခုသောအရပ်၌စုဝေးသည်။ to rest on, မှီခိုသည်။
- Centrifugal, *a.* လှည့်ပတ်၍အလယ်ချက်သို့ချဉ်းနှင့်ကွာသွားတတ်သော။ —force, *n.* အလယ်ချက်ကလွှင့်တတ်သောအရှိန်။
- Centripetal, *a.* လှည့်ပတ်၍အလယ်ချက်သို့ချဉ်းသွားတတ်သော။ —force, *n.* အလယ်ချက်သို့ဆွဲတတ်သောအရှိန်။
- Centuple, *n.* အဆတရာ။
- Centuriate, *v. t.* တရာစီခွဲ၍ပိုထားသည်။
- Centurion, *n.* လူတရာကိုအုပ်သောတပ်မှူး။
- Century, *n.* အနှစ်တရာ။ —plant, သဘောနာနတ်။
- Cephalic, *a.* ခေါင်းကိုက်နာကိုနိုင်သော။
- Cerate, *n.* ဖယောင်းချက်။
- Cere, *v. t.* ဖယောင်းချက်နှင့်သုတ်သည်။ —cloth, *n.* ဖယောင်းပုဆိုး။
- Cerebellum, *n.* ဦးနှောက်ကြီးနှင့်ဆက်သောနောက်ဖယ်ဦးနှောက်။
- Cerebral, *a.* pertaining to the brain, ဦးနှောက်နှင့်ဆိုင်သော။ pronounced from the head, မူဒ္ဒဇာ။
- Cerebrum, *n.* ဦးနှောက်အထက်ပိုင်း။ ဦးနှောက်ကြီး။
- Cerement, *n.* အသောင်းကိုထုပ်သောဖယောင်းပုဆိုး။
- Ceremonial, *n.* ထုံးဥပဒေအတိုင်းအခမ်းအနားနှင့်ခင်းကျင်းစီမံသောအရာစု။
- Ceremonious, *a.* full of ceremony, ထုံးဥပဒေအတိုင်းခင်းကျင်းစီမံခြင်းများသော။ formal, precise, ထိုသို့သောခင်းကျင်းစီမံခြင်းကိုသတ်နှင့်ပြုတတ်သော။

Ceremony, *n* ထုံးစံပဒေသာတိုင်းအခမ်းအနားနှင့်ခင်းကျင်းစီမံခြင်း။

Certain, *a* true, တုတ်သော။ မှန်သော။ sure, ဖောက်မကျ။ ဖြစ်သော။ မချွတ်မလွဲသော။ assured in mind, လုံ့လမှားခြင်းမရှိ၊ အမှန်သိသော။ particular, some, တစုံတယောက်။ တစုံတခု။

Certainty, *n*. from above, 1st and 2d def

Certificate, *n*. သက်သေခံလက်မှတ်။

Certify, *v* *t* to testify in writing, စာအားဖြင့်သက်သေခံသည်။ to give certain information, အမှန်သိစေခြင်းငှါကြားပြောသည်။ to establish by some mark or signature, မှန်ကြောင်းကိုပြသောတံဆိပ်လက်မှတ်ထိုးခတ်သည်။

Cerulean, *a*. မိုဃ်းကောင်းကင်ကဲ့သို့အရောင်ပြာသော။

Cerumen, *n* နားဇာချေး။

Cess, *n* ငွေခွဲခြင်း။

Cessation, *n* from Cease

Cession, *n*. from Cede

Chafe, *v* *z*. to be worn by rubbing, ပွန်းသည်။ to be angry, စိတ်ဆိုးသည်။ *v* *t* to wear by rubbing, ပွန်းအောင်ပွတ်သည်။ to irritate, စိတ်ဆိုးအောင်ပြုသည်။ —*n*. from *do*

Chaff, *n*. ဖွဲ။

Chaffer, *v* *z* ဆစ်ဆွက်သည်။

Chaffing dish, *n* ကင်ပြစ်ဖုံးသောသံမီးဖို။

Chagrin, *n* စိတ်ညစ်ခြင်း။ စိတ်နောက်ခြင်း။ —*v* *t* စိတ်ညစ်စေသည်။ စိတ်နောက်စေသည်။

Cham, *n*. ရွှံ့၊ ငွေ၊ ကြေး၊ သံစစ်ရှိသည်တို့ကိုကွင်းချင်းဆက်၍လုပ်သောကြိုး။ —pump, သံကြိုးပါသောဗုံးပိုင်။ —shot, သံကြိုးနှင့်တွဲသောအမြောက်ဆန်။ —*v*. *t*. သံကြိုးအစရှိသည်တို့နှင့်ချည်နှောင်သည်။

Cham, *n* a moveable seat, ကုလားထိုင်။ a sedan, ထမ်းစင်တမျိုး။ —man, စည်းဝေးအုပ်။ —*v* *t*. ကုလားထိုင်နှင့်ထမ်းသည်။

Chaise, *n*. ဘီးတစုံတပ်၍ မြင်းတစီးကသောရထားပေါင်းရှုပ်။

Chalcedony, *n* မဟူရာ။

Chaldron, *n*. ကြောက်မီးသွေး ၃၆ တင်းခန့်လောက်ဝင်သောမြင့်တောင်း။

Chalice, *n*. ဇလား။

Chalk, *n*. မြေဖြူ။ —*v* *t*. မြေဖြူနှင့်မှတ်သားသည်။

Chalky, *a* မြေဖြူကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Challenge, *v*. *t*. to call to single combat, စီးချင်းတိုက်ရအောင်ခေါ်သည်။ to call to a contest, ပြိုင်ရအောင်ခေါ်သည်။ to claim as due, တောင်းပိုင်သောကြောင့်တောင်းသည်။ to accuse, အပြစ်တင်သည်။ to reject (a juror,) ပယ်သည်။ —*n*. from *do*.

Chalybeate, *a*. သံပါသော။

Chamber, *n*. an upper room, အထက်ခန်း။ a sleeping room, အိပ်

ခန်း။ a room for meeting, စည်းဝေးရာခန်း။ —of a gun, အမြောက်၌ယမ်းထည့်ရာ။ —of a mine, ယမ်းထည့်၍ရှိသောတွင်း။ —maid, အိပ်ခန်းမှူးကိုဆောင်ရွက်သောမိမ္မ။ —put, ကျင်ငယ်စွန့်ဆို။ ကျင်ဆို။

Chamberlain, *n.* a certain officer of the palace, အင်္ဂလိတ်ပြည်၌ခန်းတော်အရာရှိတမျိုး။ a chamber servant, အိပ်ခန်းမှူးကိုဆောင်ရွက်သောသူ။

Chameleon, *n.* ဝှက်သင်။

Champer, *v. t.* to channel, ပျော့ကြောင်းထိုးသည်။ to cut slopingly, ရွှေဖြတ်သည်။

Chamois, *n.* ဆိတ်တမျိုး။

Champ, *v. t.* ကြပ်ကြပ်ဝါးသည်။

Champak, စံကာ။ *pron* စဂါ။ bearing a yellow flower, စံကာစိမ်း။

Champagne, *n.* စပျစ်ရည်တမျိုး။

Champaign, *n.* လွင်ပြင်။

Champion, *n.* သူ့အမှုကိုကိုယ်အမှုကဲ့သို့ဆောင်ရွက်၍ တိုက်သောသူရဲ။

Chance, *v. i.* အကြောင်းမရှိဘဲအမှတ်တမဲ့ဖြစ်သည်။ —*n* from *do*; opportunity, ဖြစ်လွယ်သောအခွင့်။ —medley, အမှတ်တမဲ့သတ်ခြင်း။

Chancel, *n.* ဖရင်ကိုသုခမ္ဘာအရပ်၌ စားပွဲတော်ထားသောအရပ်။

Chancellor, *n* (Eng.) a certain high officer, အင်္ဂလိတ်ပြည်၌ ကြီးသောအရာရှိတမျိုး။ a judge in certain courts, တရားသူကြီး။

Chancery, *n.* ရုံးတော်တမျိုး။

Chancro, *n.* လူပျိုနာထွက်သောအဖူး။

Chandelier, *n.* မီးပဒေသာ။

Chandler, *n.* ဖယောင်းတိုင်သည်။ အဆီတိုင်သည်။

Change, *v. i.* to be altered, ပြောင်းသည်။ (intrans,) ပြောင်းလဲသည်။ (intrans) *v. t.* to alter, ပြောင်းသည်။ (trans,) ပြောင်းစေသည်။ ပြောင်းလဲသည်။ (trans,) ပြောင်းလဲစေသည်။ to take one thing for another, လဲသည်။ လဲလှယ်သည်။ to give or take reciprocally, အချင်းချင်းလဲသည်။ to barter, ထပ်သည်။ ဖယ်သည်။ to quit one place for another, နေရာပြောင်းသည်။ —in-to, to transmute, ဓာတ်ကိုပြောင်းစေသည်။ ဤမည်သောအရာကို ဤမည်သောအရာဖြစ်စေသည်။ —*n* from *do* small money used in the market, ဈေးနှုတ်စု။ balance of money paid beyond the price, အခန်းငွေ။

Changeable, *a.* mutable, ပြောင်းလဲတတ်သော။ variable, တသမတ်တည်းမတူတတ်သော။ (applied to fashion,) တလိုက်တလိုက်မတူသော။

Changed [be,] *v. i.* (as milk,) လဲသည်။

Changeling, *n.* one apt to change, မတည်ကြည်သောသူ။ a child left in place of another, လဲ၍ထားသောအကလေး။

Channel, *n.* a water course, ရေရိုး။ ရေကြောင်း။ the bed of a river, မြစ်ရိုး။ မြစ်ကြောင်း။ a water communication subtending the bed of a river, ရေကျော်။ a strait, ကျွန်းလက်ကြား။ a furrow in a column, ပျော့ကြောင်း။ means of passing or conveying, လမ်း။ —*v. t.* ပျော့ကြောင်းထိုးသည်။

Chant, *v. t.* သီခြင်းဆိုသည်။

Chanticleer, *n.* ကြက်ဇ။

Chaos, *n.* the confused mass of matter before arranged by the Creator, ဘုရားသခင် ပြု ပြင်တော်မမူ ခြီ ရောနှော ရှုပ်ထွေးသောဓာတ်လေးပါး။ any confused mass, ရောနှော ရှုပ်ထွေးသောအရာ။

Chaotic, *a.* ရောနှောရှုပ်ထွေးသော။

Chap 1, *v. i.* to crack, ပတ်သည်။ ကွဲသည်။ —1, *n.* from *do.* —2, a youth, လူငယ်။

Chapel, *n.* a room in a house appropriated to worship, အိမ်၌စည်းဝေး၍ဝတ်ပြုကိုးကွယ်ရာအခန်း။ a house for public worship, သုခမ္ဘာဇရပ်။

Chap-fallen, *a.* စိတ်ပျက်သော။

Chapter, *n.* တိုင်ထိပ်။

Chaplain, *n.* အိမ်၌ဖြစ်စေ၊ သင်္ဘောပေါ်မှာဖြစ်စေ၊ တပ်သားတို့တွင် ဖြစ်စေ၊ တရားဟောဆရာအရာရှိသောသူ။

Chaplaincy, Chaplainship, *n.* ထိုသို့သောဆရာ၏အရာ။

Chaplet, *n.* ဦးရစ်။ —of flowers, ပန်းဦးရစ်။

Chapman, *n.* ဝယ်သူ။

Chaps, *n. plur* (တိရိစ္ဆာန်၏) ပစပ်။

Chapter, *n.* a division of a book, အခန်း။ a meeting of clergymen, အင်္ဂလိတ်ပြည်၌ဓမ္မဆရာတို့အစည်းအဝေး။

Chaptrel, *n.* ပေါင်းကူးတိုင်ထိပ်။

Char 1, *n.* နေ့စားလုပ်သောအလုပ်။ —2, *v. t.* မီးဖုတ်သည်။

Character, *n.* a mark, အမှတ်။ a letter, အက္ခရာ။ a stamp, တံဆိပ်။ hand writing, လက်ရေး။ a quality, leading trait, လက္ခဏာသဘောအခြေအနေ။ an account of qualities reported, သိတင်း။ a written account, လက္ခဏာကိုဖော်ပြသောစာ။ a person of a certain description, (ဤမည်သော) လက္ခဏာရှိသောသူ။ a good quality, ဂုဏ်။ reputation, ဂုဏ်အသရေ။ ကျက်သရေ။ —*v. t.* to inscribe, အက္ခရာထိုးသည်။ to describe, လက္ခဏာကိုဖော်ပြသည်။

Characteristic, *n.* a distinguishing quality, မြားနားစေသောလက္ခဏာ။ —*a.* မြားနားစေသောလက္ခဏာနှင့်ဆိုင်သော။

Characterize, *v. t.* to give a distinguishing character to, လက္ခဏာ

အားဖြင့်ခြားနားစေသည်။ to describe the distinguishing qualities of, ခြားနားစေသောလက္ခဏာကိုဖော်ပြသည်။

Charade, *n.* စကားငှက်တမျိုး။

Charcoal, *n.* မီးသွေး။

Charge, *v. t.* to make an onset, တိုက်သည်။ to load (a gun,) ခဲ၊ ယမ်းထိုးသည်။ to lay on, တင်သည်။ to lay on a load, ဝန်တင်သည်။ to accuse, အပြစ်တင်သည်။ to place on the debit side of an account, (ပေးရန်အတွက်) ဓာရင်း၌မှတ်သည်။ to direct, instruct, မှာထားသည်။ to enjoin solemnly, သစ္စာပေးသည်။ to commission, intrust with business, အခွင့်ပေးသည်။ အမှုကို အပ်သည်။ —*n.* an onset, တိုက်ခြင်း။ —of a gun, (သေနတ်၌ တချက်တည်း) ထိုးသောခဲ၊ ယမ်း။ that which is laid on, တင်သော အရာ။ accusation, အပြစ်တင်ခြင်း။ entry on the debit side, ပေးရန် အတွက် ဓာရင်း၌ မှတ်သော အချက်။ expense, စရိတ်။ direction, order, မှာထားချက်။ ပညတ်။ that which is committed, intrusted to the care of, ထိန်းသိမ်းကြည့်ရှုစေခြင်းငှါအပ်နှံသောအရာ။ commission, trust, ထိန်းသိမ်းကြည့်ရှုရသောအခွင့်။ —d'affaires, သိတမန်ကိုယ်စား။

Charger 1, *n.* a large dish, ချော၊ ငွေ၊ ကျောက်၊ သံကိုလုပ်သောစင်တုံး။
—2, *n.* a war-horse, စစ်မြင်း။

Chariot, *n.* ရထား။

Charioteer, *n.* ရထားထိန်း။

Charitable, *a.* liberal to the poor, စွန့်ကြဲပေးကမ်းတတ်သော။ pertaining to liberality to the poor, စွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ pertaining to thinking favorably of others, မေတ္တာစိတ်ရှိ၍သူတပါးအမှု၌ကောင်းသောလက္ခဏာကိုရှုမှတ်တတ်သော။

Charity, *n.* love, ချစ်ခြင်း။ မေတ္တာ။ tenderness, ကြင်နာခြင်း။ giving to the poor, စွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်း။ what is given to the poor, စွန့်ကြဲပေးကမ်းသောအရာ။ liberality to the poor, စွန့်ကြဲပေးကမ်းတတ်သောသဘော။ disposition to think favorably of others, မေတ္တာစိတ်ရှိ၍သူတပါးအမှု၌ကောင်းသောလက္ခဏာကိုရှုမှတ်တတ်သောသဘော။

Charlatan, *n.* ကိုယ်အတတ်ကိုကိုယ်မျိုးစွမ်းလွန်းသောသူ။

Charm, *v. t.* to control by incantation, မန္တနိအားဖြင့် နူးညှတ်စေသည်။ to gain and secure the affection, ချစ်ခွယ်သောလက္ခဏာနှင့်မြှူ၍နူးညှတ်စေသည်။ to delight, ရှင်လန်းမြူးတူးစေသည်။ to fortify by incantation, မန္တနိအားဖြင့်ကွယ်ကာသည်။ to make powerful by incantation, မန်းသည်။ စုပ်သည်။ to summon by incantation, မှော်အတတ်အားဖြင့်ခေါ်သည်။ as a snake, ဖြူသည်။ —*n.* a formula of incantation, မန္တနိ။ a quality which gains

and secures, the affections, မြဲ၍နှိုးညှတ်စေတတ်သော ဂုဏ်အင်္ဂါ
လက္ခဏာ။

Charming, *a.* very lovely, အလွန်ချစ်ဖွယ်သော။

Charnel house, *n.* လူသေတို့၏အရိုးများကိုထားသောမြေတိုက်။

Chart, *n.* ပင်လယ်ပုံ။

Charter, *n.* အခွင့်ကိုပေးသောတံဆိပ်ထက်မှတ်စာ။ —*v. t.* to establish
by charter, ထိုသို့သောစာအားဖြင့်အခွင့်ကိုပေးသည်။ —*a vessel,*
သင်္ဘောကိုစာချုပ်၍ငှားသည်။ —*party, n.* (သင်္ဘောကို) ငှား၍
လုပ်သောစာချုပ်။

Chary, *a.* careful, သတိပြုတတ်သော။ fugal, ခြွေတာတတ်သော။

Chase, *v. t.* to pursue to catch, ဖမ်း၍လိုက်သည်။ to pursue to drive
away, နှင်လှက်လိုက်သည်။ to pursue to obtain, ရအောင်လိုက်
သည်။ —*n.* from *do* that which flees because pursued,
နောက်ကလိုက်သောကြောင့်ပြေးသောအရာ။ —*of a gun,* အမြောက်
ပြောင်းပေါက်အလျား။ —*gun,* သင်္ဘောဦး၌တင်သောအမြောက်။

Chasm, *n.* ချောက်။

Chaste, *a.* pure from illicit gratification of lust, မတရားသောကိလေ
သာကာမနှင့်ကင်းစင်သော။ free from obscenity, မိတ်အားဖြင့်မြစ်
စေး စကားအားဖြင့်မြစ်စေး ကိလေသာညစ်ညူးခြင်းနှင့် ကင်းစင်သော။
—*as pure language,* ဒေါသနှင့်လွတ်၍ မြေပြစ်သော (စကား။)

Chaste-tree, *n.* ထောက်ရှာပင်။ *M*

Chasten, Chastize, *v. t.* ဆွေသည်။ ဒါဏ်ပေးသည်။

Chastisement, *n.* ဒါဏ်။

Chastity, *n.* from Chaste.

Chat, *n.* စကားစမည်။ —*v. t.* စကားစမည်ပြောသည်။

Chattel, *n.* ပစ္စည်း။ ဥစ္စာ။

Chatter, *v. t.* —*as a talking bird,* တိတိတွတ်တွတ်ပြောသည်။ to prate,
ပြန်းဖြင်းသောစကားများသည်။ —*as the teeth,* မေးခိုက်ခိုက်
တုန်သည်။

Chatty, *a.* စကားစမည်များတတ်သော။

Cheap, *a.* of moderate price, အတိုးချိုသော၊ အတိုးနည်းသော။ mean,
မမြတ်၊ လုတ်သော။

Cheapen, *v. t.* to chaffer, ဆစ်သည်။ ဆစ်ဆွက်သည်။ to lessen value,
အတိုးနည်းစေသည်။ အတိုးလျော့စေသည်။

Cheat, *v. t.* လိမ်လည်သည်။ စည်းလဲသည်။ —*n.* from *do.* one who
cheats, စည်းလဲသောသူ။

Check, *v. t.* to moderate, အားလျော့အောင်ပြုသည်။ to restrain mo-
tion, အရှိန်ကိုသတ်သည်။ ရပ်စေသည်။ —*a boat,* တက်သတ်သည်။
—*a horse,* ဝှက်ကြီးသတ်သည်။ to hinder, ဆီးတားသည်။ to
rebuke, ဆွေသည်။ to control by a counter reckoning, အရင်

- အရေအတွက်ကို နောက်အရေအတွက်နှင့် စစ်ဆေး၍တိုက်သည်။ (in chess,) ခွေသည်။ —*n.* from *do*.
- Checker, *v. t.* to divide into compartments, ကျားကွက်လုပ်သည်။ to diversity, ပြားနားစေသည်။
- Checkers, *n.* ကျားထိုးခြင်း။
- Checkmate, *n.* စစ်တုရင်၌မင်းကျခြင်း။
- Cheek, *n.* ပါး။ —bone, *n.* ပါးရိုး။ —tooth, *n.* အံသွား။
- Cheer, *v. t.* to salute with a shout of approbation, ချီးမွမ်း၍ညှာသံပေးသည်။ to make cheerful, မိတ်သာအောင်ပြုသည်။ to animate, excite, အားပေးသည်။ နှိုးဆော်သည်။ *v. i.* to become cheerful, မိတ်သာလာသည်။ —up, *v. t.* မိတ်သက်သာစေသည်။ —*n.* ချီးမွမ်း၍ညှာသံပေးခြင်း။ pleasant feeling, မိတ်သာခြင်း။ ပျံ့ပျူးခြင်း။ provision, စားသွယ်သောက်သွယ်။
- Cheerful, *a.* မိတ်သာသော။ ပျံ့ရွှင်သော။
- Cheerfulness, *n.* from above.
- Cheerless, *a.* sad, မိတ်မသာသော။ destitute of any thing to enliven, ပျံ့ရွှင်စရာမရှိသော။
- Cheerly, *a.* see Cheerful
- Cheese, *n.* ဒိန်ခဲ။ —monger, ဒိန်ခဲသည်။ —press, ဒိန်ခဲနှိပ်သောတန်ဆာ။
- Chef-d'œuvre, *n.* သုတကံရာထိုတွင်အကောင်းဆုံးသောထက်ရာ။
- Chelonian, *a.* လိပ်နှင့်ဆိုင်သော။
- Chemical, *a.* ခေမိတ္တရီအတတ်နှင့်ဆိုင်သော။
- Chemise, *n.* မိမ္မဝတ်သောချွေးခံ။
- Chemist, *n.* ခေမိတ္တရီအတတ်ပညာကိုပြုစုသောဆရာ။
- Chemistry, *n.* ခေမိတ္တရီအတတ်တည်းဟူသော မူထဓာတ်ရင်း အမျိုးမျိုးကို စစ်ဆေးသောကျက်သောအတတ်ပညာ။
- Cherish, *v. t.* to take care of, ကျွေးမွေးပြုစုသည်။ to treat with tenderness and affection, ချစ်ကြင်နာခြင်း အခြင်းအရာနှင့်ပြုစုသည်။ to encourage, အားပေးသည်။
- Cheroot, *n.* ဆေးလိပ်။
- Cherry, *n.* သစ်သီးတမျိုး။
- Cherub, *n.* ကောင်းကင်တမန်တမျိုး။
- Cherubim, *n. plur.* of above, ခေရုဗိမ်။
- Cherup, *v. i.* စုတ်ထိုးသည်။ စုတ်ထိုး၍ခေါ်သည်။
- Chess, *n.* စစ်တုရင်။ —board, စစ်တုရင်ခုံ။
- Chest, *n.* a box, သစ်တာ။ the cavity of the breast, ရင်ခေါင်း။ —of drawers, အံထိုးသစ်တာ။
- Chestnut, *n.* သစ်အယ်သီး။
- Chevaux-de-frise, *n.* သမင်မြို့။
- Chevalier, *n.* ရှင်ထန်းသောမြင်းစီးသူရဲ။

Chew, *v.* ၃ —with the teeth, ဝါးသည်။ —in the mind, ဆင်ခြင်သည်။ —the end, စားဖို့ပြန်သည်။

Chicanery, *n.* အမှုရှုပ်အောင်ပြုတတ်သောပရိယာယ်။

Chicken, *n.* ကြက်ငှက်ကလေး။ —heated, *a.* ကြောက်တတ်သော။ —poor, *n.* ကျောက်ဖြူနာ။

Chide, *v.* ၆. to blame, အပြစ်တင်သည်။ to reprove, ဆုမ္မသည်။

Chief, *a* principal in rank or standing, အရာကြီးသော။ greatest (in various respects.) အကြီးဆုံးသော။ —*n.* head-person, အကြီးအကဲ။ ခေါင်း။ main part, အများ။

Chiefly, *adv* principally, အထူးသဖြင့်။ for the most part, အများအားဖြင့်။

Chieftain, *n.* အမှုူး။ ဗိုလ်မှူး။

Childblame, *n* ချမ်းအသော့ကြောင့်ပေါက်သောအနာ။

Child, *n* a son or daughter, သား။ သမီး။ a very young person, သူငယ်။ အကလေး။ —[be with,] *v.* ၃. ကိုယ်ဝန်ဆောင်သည်။ —bearing, *n* သားဖွားခြင်း။ မှက်နှာမြင်ခြင်း။ —bed, မီးနေခြင်း။ မီးဖွားခြင်း။ —birth, သားမွေးဖွားခြင်း။

Childe, *n* သမီးသား။

Childhood, *n* the state of a child, သူငယ်အဖြစ်။ young age, ငယ်သောအရွယ်။

Childish, *a.* like a child, သူငယ်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။ pertaining to childhood, သူငယ်အဖြစ်နှင့်ဆိုင်သော။ suitable to a child, သူငယ်နှင့်ထိုက်တန်သော။

Childishness, *n.* from above, 1st def.

Childless, *a.* သားသမီးမရှိသော။

Childlike, *a* resembling a child, သူငယ်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။ docile, ဆုမ္မလွယ်သော။ humble, စိတ်နှိမ့်ချသော။

Chiliasm, *n.* a thousand, အထောင်။ ၁၀၀၀။ a period of 1000 years, အနှစ်တထောင်။

Chilarch, *n.* လူ ၁၀၀၀ ကိုအုပ်သောဗိုလ်။

Chill, *a* cool သော။ ချမ်းသော။ shivering, တုန်သော။ —*v.* ၆. from *do.* —*n.* from Chill, *a*

Chilli, *n* ငရုတ်။

Chilly, *see* Chill, *a*

Chilliness, Chillness, *n* from Chill, *a.*

Chime, *v.* ၃. to sound in consonance, အသံညီသည်။ to suit, agree with, ညီလျော်သည်။ —*n.* အသံညီခြင်း။

Chimera, *n.* ဇာတိမထုတ်၊ အချည်းနှီးကြံစည်သောအကြံ။

Chimerical, *a.* ထိုသို့သောအကြံနှင့်ဆိုင်သော။

Chimney, *n.* မီးခိုးထုတ်သောအုတ်မြွန်။ —corner, မီးမိုအနား။ —piece,

မီးဖိုထုပ်ချက်နှာ။ —sweeper, မီးမိုးထုတ်သော အုတ်ပြွန်ကိုသုတ်သင်သောသူ။

Chin, *n.* မေးဝေ။

China, *n.* the country, တရုတ်ပြည်။ china ware, တရုတ်ပြည်၌လုပ်သောကြွေပုကန်။

Chincough, *n.* တိမ်ဖွဲ့၍စွဲသောမြောင်းဆိုးနာတမျိုး။

Chine, *n.* ကြောရိုး၌ကပ်သောအသား။

Chinese, *n.* a native of China, တရုတ်။ တရုတ်လူ။ the Chinese language, တရုတ်စကား။ —*a* တရုတ်ပြည်နှင့်ဆိုင်သော။

Chunk 1, *n.* အခက်။ —2, *v.* ၁ ချင်ချင်မြည်သည်။ *v. t.* ချင်ချင်မြည်အောင်လှုပ်သည်။

Chinse, *v. t.* ထေးဖာသည်။

Chintz, *n.* သရက်ထည်။

Chip, *v. t.* ပဲ့အောင်ခုတ်သည်။ —*n.* ထားစာ။ ပုဆိန်စာ။ ထင်းပေါက်။

Chiretta, *n.* ဆေးခါးကြီး။

Chirography, *n.* လက်ရေးရေးသည်အတတ်။

Chirology, *n.* လက်ရုပ်ပြသည်အတတ်။

Chromancy, *n.* လက်ဝါးကိုကြည့်၍ဟောသည်အတတ်။

Chup, *v. i.* ငှက်ကလေးကဲ့သို့မြည်သည်။

Chuping, *n.* from above

Chirurgion, *see* Surgeon.

Chisel, *n.* carpenter's, ဆောက်။ —for cutting money, ခွံ။ —*v. t.* ဆောက်နှင့်လုပ်သည်။

Chit-chat, *n.* စကားစမည်။

Chitterlings, *n.* စားကောင်းသောအူ။

Chivalrous, *a.* မာန်မာနကြီး၍ရဲရင့်သော။

Chivalry, *n.* မာန်မာနကြီး၍ရဲရင့်သောသူတို့၏ထုံးစံလေ့။

Chlorite, *n.* ကျောက်ပုလဲ။ *m*

Chlorosis, *n.* လင်တရူး။

Chock-full, *see* Choke-full.

Chocolate, *n.* သင်္ဘောကုက္ကိုသီးကိုကမိကဲ့သို့သောက်ရန်ပြုပြင်၍ထားသောအပြား။

Choice, *n.* a selection, ရွေးကောက်ခြင်း။ option, ရွေးကောက်ရသောအခွင့်။ the thing chosen, ရွေးကောက်သောအရာ။ —of [make,] *v. t.* ရွေးကောက်သည်။ —*a* worthy of being selected, ရွေးကောက်စရာကောင်းသော။ valuable, အဘိုးထိုက်သော။ excellent, ထူးမြတ်သော။ regarding as dear, နှစ်မြောစုံမက်သော။

Choir, *n.* သီခြင်းဆိုသောလူစု။

Choke, *v. t.* to stop in the throat, နင်သည်။ —by compressing the neck, လည်ကိုအပ်သည်။ —by stopping up the windpipe,

ထည်ခြောင်းဆိုအောင်သိပ်သည်။ —by, obstructing, (ထမ်းကို) ဆို့မိတ်သည်။ *v i* ထည်ခြောင်းနပ်သည်။ to be irritated in the throat, partially choked by something at the entrance of the wind pipe, သီးသည်။ —damp, *n.* နက်သောတွင်း၌ဖြစ်တတ်သောအရိုးအရွှေ။ —full, *a* လျှံမတတ်ပြည့်သော။

Chokey, *n* ကင်း။

Choler, *n* the bile, သည်းခြေ။ wrath, အမှက်။ ခေါသ။

Cholera, *n.* စော့နာဝမ်းကျ။

Choleric, *a.* မိတ်တိုသော။

Choose, *v. t.* ရွေးသည်။ ရွေးကောက်သည်။

Chop 1, *v. t.* to cut off short, ခုတ်သည်။ to cut into pieces, တစ်သည်။ to mince, စဉ်းသည်။ —1, *n.* အမဲသားတစ်။ —house, ထမင်းဆိုင်။ —2, *v. t.* to barter, exchange, လဲသည်။ ထပ်သည်။

—3, *v. v.* to shift suddenly (as the wind,) ခုတ်ခနဲလဲသည်။

Chopping, *a* stout, lusty, ထွားထွားကျိုင်းကျိုင်းရှိသော (အကလေး။)

Chopping-knife, *n* စဉ်းရန်ထား။

Chops, *n. plur* see Chaps, —of a river, မြစ်ဝကမ်းခြေ။

Choral, *a* အသံပြိုင်၍သီခြင်းဆိုခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Chord, *n.* the string of a musical instrument, စောင်းတယော၊ အစရှိသည်တို့၌တီးသောတူရိယာကြိုး။ the harmony of sounds, အသံညီညွတ်ခြင်း။ —of an arch, အကွေးစွန်းကိုတန်းသောကြိုး။

Chordee, *n.* ဗင်ကြော်တင်းသောအနာ။

Chore (Amer.) *n.* အလုပ်ကလေး။

Choristei, *n.* a singer in concert, အသံပြိုင်၍ သီခြင်းဆိုသောသူ။ (Amer) one who leads a choir, သီခြင်းသံပေးသောသူ။

Chorography, *n.* ပြည်ပုံကိုရေးသည်အတတ်။

Chorus, *n.* a company singing in concert, အသံပြိုင်၍သီခြင်းဆိုသောလူစု။ those that occasionally join with the principal singers လိုက်၍သီခြင်းဆိုသောလူစု။ the verse in which the latter join, လိုက်၍သီခြင်းဆိုသောအခွက်။

Choultry, (East Indian,) *n.* ဇရပ်။

Chouree, see Fly-flap.

Chouse, *v. t.* လိမ်သည်သည်။

Chowder, *n* မုန့်နှင့်ငါးကိုရော၍ပြုတ်သောငါးပြုတ်ဟင်း။

Chowry, *n.* ယင်ခြောက်။ ယင်ယပ်။

Chrism, *n.* ဆီနှင့်လူးခြင်း။

Christ, *n.* the Messiah, ခရစ်တော်။ ဆီသွန်းခြင်း သိသိတိခံတော်မူသောသူ။ the proper name of the Messiah, ယေရှုခရစ်။

Christen, *v. t.* to initiate into the christian religion, ခရစ်ယာန်ဘာ

သာသွင်းခြင်းမရှိသကဲ့သို့ပေးသည်။ to give a name, မှည့်သည်။
သရုတ်သည်။

Christendom, *n*. ခရစ်ယာန်ဘာသာတည်သောတိုင်းပြည်စု။

Christian, *n*. ခရစ်ယာန်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာကိုယူသောသူ။ —*a*. သခင်
ယေရှုခရစ်ဘာသာနှင့်ဆိုင်သော။ —name, *n*. ခရစ်ဘာသာ၌သွင်း
သောအခါမှည့်သောနာမ။

Christianity, *n*. ခရစ်ဘာသာ။ သခင်ယေရှုခရစ်၏ဘာသာ။

Christianize, *v t*. —(a person,) ခရစ်ဘာသာ၌သွင်းသည်။ —(a coun-
try,) ခရစ်ယာန်ဘာသာကိုတည်စေသည်။

Christmas, *n*. သခင်ယေရှုခရစ်ဖွားမြင်တော်မူသည်နေ့ရက်ကိုအစွဲပြု၍လုပ်
သောနှစ်စဉ်ပွဲ။ —day, ထိုပွဲကိုခံသောနေ့။

Chronic, *a*. တာရှည်စွဲသောအနာ။

Chronicle, *n*. မှတ်စာ။ —*v. t* မှတ်စာ၌သွင်းသည်။

Chronicle, *n*. မှတ်စာရေးသောသူ။

Chronological, *a*. ခရောနောလဖီအတတ်နှင့်ဆိုင်သော။ ကပ်ကာလ၊ ကော
ဇာ၊ နှစ်သက္ကရာဇ်ကိုလိုက်သော။

Chronologist, *n*. ခရောနောလဖီအတတ်ပညာကိုပြုစုသောဆရာ။

Chronology, *n*. ခရောနောလဖီအတတ်တည်းဟူသော၊ ကပ်ကာလ၊ ကောဇာ၊
နှစ်သက္ကရာဇ်ကိုစီရင်ခြင်း။ ဖြစ်လေပြီးသောအမှုအရာအထွေထွေများကို
နှစ်သက္ကရာဇ်အလိုက်မှတ်သားခြင်းအတတ်ပညာ။

Chronometer, *n*. အချိန်မှန်သောနာရီခွက်။

Chrysalis, *n*. ဖိုးတုံးလုံး။

Chrysolite, *n*. ကျောက်မြတ်တမျိုး။

Chrysophrase, *n*. ကျောက်မြတ်တမျိုး။

Chubbed, Chubby, *a*. တုတ်သော။ တုတ်ဝသော။

Chuck 1, *see* Cluck. —2, to give a gentle blow, ပေါ့ပေါ့လှတ်သည်။
to throw with a jerk, ဆတ်ခနဲပြစ်သည်။

Chuckle, *v. i*. ရယ်မောသည်။

Chuffy, *a*. စိတ်ဆိုးသောအခြင်းအရာရှိသော။ မှက်နှာပုပ်သော။

Chum, *n*. သိပ္ပံကျောင်းမှတစ်ဆင့်တည်းနေသောသူ။

Chump, *n*. သစ်တုံးတို။

Chunam, *n*. အင်္ဂါတေ။

Chunk, (*Amer.*) *n*. အတုံးအတစ်။

Church, *n*. a house for public worship, သုခမ္ဘာဇရပ်။ a society of
christians, အသင်းတော်။ —man, အင်္ဂါလိတ်အသင်းတော်ဝင်သူ။
—member, အသင်းတော်ဝင်သူ။ —warden, သုခမ္ဘာဇရပ်မှုဆောင်။
—yard, သုခမ္ဘာဇရပ်နားသင်းရှိုင်း။ —*v. t*. သားဖွားသောမိစ္ဆကို
သုခမ္ဘာဇရပ်သို့သွင်း၍ကျေးဇူးတော်ကိုရိုးစွမ်းသည်။

Churl, *n*. agent from next.

Churlish, *a*. cross, disobliging, ခက်ထန်သော။ hard to deal with,

ခဲယဉ်းသော။ niggard, စေးနဲသော။

Churlishness, *n.* from above.

Churn, *v. t.* —with a churning stick, (ထောပတ်ဖြစ်အောင်နှိုက်) ချပ်
ဘီးပါသောထိုးတံနှင့် ထိုးသည်။ ဒဏ်ကပ်သော ပွတ်တံနှင့် ပွတ်သည်။

—by shaking a bottle, ဘူးအစရှိသည်တို့နှင့်ဆောင့်သည်။ —*n.*
ထောပတ်ထိုးသောစည်။

Chyle, *n.* ဒိဿရည်တည်းဟူသောအစာကြေးမှအရည်မြူဖြစ်သောအရာ။

Chyme, *n.* အစာအိမ်၌ကြေသောအစာ။ ချေးခါး။ ချေးနို့။

Cicatrice, *n.* အမာရွတ်။

Cicatrise, *v. t.* အနာပျောက်၍အမာရွတ်ဖြစ်အောင်ပြုသည်။

Cider, *n.* သစ်သော့ရည်။

Ci-devant, *a* or *adv.* အရင်။

Cigar, *n.* ဆေးလိပ်။

Cimeter, *n.* ထားလွယ်တမျိုး။

Cincture, *n.* a girdle, ခါးစည်းကြိုး။ any thing that binds round,
ပတ်စည်းသောကြိုး။

Cinder, *n.* ပြာမဖြစ်သေးသောမီးသွေးနို့။

Cingalese, *a.* သီဟိုဠ်ကျွန်းနှင့်ဆိုင်သော။

Cinnabar, *n.* ဟင်းသပ်တားရိုင်း။

Cinnamon, *n.* သစ်ကြံပိုး။

Cinque, *n.* ငါးခု။ ၅။

Cion, *n.* the shoot of a plant, အညွန့်။ a shoot engrafted on another
tree, တပင်ကယူပြီးလျှင်တပင်၌ဆက်၍စိုက်သောအညွန့်။

Cipher, *n.* the figure 0, သုည။ 0။ an intertexture of letters, စာမ။
a concealed manner, of writing, သူတပါးမသိရအောင်ရေးသော
နည်း။ —*v. t.* တွက်သည်။ ဂဏန်းနှင့်တွက်သည်။ စက်တိတွက်သည်။

Cicle, *n.* the outline of a round superficies, အဝိုင်း စက်ဝိုင်း။
a company assembled round (some person or object,) ဝန်း
ရံလျက်ရှိသောလူစု။ persons who are occasionally connected,
ပေါင်းဖော်တတ်သောလူစု။ —*v. i.* to move circularly, လှည့်ပတ်
သည်။ *v. t.* to go round, လှည့်ပတ်သည်။ (trans ,) to surround,
ရံသည်။ ဝန်းသည်။ ဝိုင်းသည်။

Circuit, *n.* a moving round, လှည့်ပတ်ခြင်း။ the path passed in
moving round, လှည့်ပတ်ရာသမ်း။ the space inclosed in said
path, လှည့်ပတ်ရာသမ်းအတွင်းအရပ်။ places visited in going
round, လှည့်ပတ်ရာအရပ်ရပ်။ —လှည့်ပတ်သည်။

Circuitous, *a.* going round in a circuit, ကွင်းသော။ ဝိုက်သော။ sei-
pentine, ကွေ့ကောက်သော။ —in speech, သွယ်ဝိုက်သော။

Circular, *a.* round, in the form of a circle, ဝန်းသော။ ဝိုင်းသော။

(letter,) အရပ်ရပ်သို့ပေးလိုက်သော (စာ) — *n* အရပ်ရပ်သို့ပေးလိုက်သောစာ။

Circulate, *v. t.* to move round, လှည့်ပတ်သည်။ to pass from place to place, အရပ်ရပ်သို့လှည့်သွားသည်။ *v. t* လှည့်ပတ်စေသည်။ အရပ်ရပ်သို့ရောက်စေသည်။

Circulation, *n.* from above, *v. t*

Circum, *pref. in composition*, ပတ်သည်။

Circumambient, *a* ပတ်လည်ဝန်းကျင်၌ဖုံးလွှမ်းသော။

Circumcise, *v. t* အရေဖျားကိုလှီးသည်။ လှည့်သည်။ ထားဖြင့်ရစ်သည်။

Circumcision, *n.* from above.

Circumference, *n.* အဝန်း။

Circumfluent, *n* ပတ်လည်စီးသော။

Circumfuse, *v. t.* ပတ်လည်လောင်းသည်။

Circumgyration, *n* လှည့်ခြင်း။

Circumjacent, *a* ပတ်လည်ဝန်းကျင်၌အနီးအနားရှိသော။

Circumlocation, *n* စကားသွယ်ဝိုက်ခြင်း။

Circumnavigate, *v. t* သင်္ဘောနှင့်လှည့်ပတ်သည်။

Circumscribe, *v. t* to inclose within a limit, ပတ်လည်၌သတ်မှတ်သည်။ to make narrow, confined, နေရာကျဉ်းအောင်ပြုသည်။

Circumspect, *a.* သတိနှင့်ကြည့်ရှုဆင်ခြင်တတ်သော။

Circumspection, *n.* သတိနှင့်ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ခြင်း။

Circumstance, *n.* အကြောင်းအရာ။ အခြင်းအရာ။ စပ်ဆိုင်သောအရာ။

Circumstanced, *a.* (ဤမည်သော) အကြောင်းအရာနှင့်စပ်ဆိုင်သော။

Circumstances, *n.* (as of one's life) အဖြစ်အပျက်။ ကြောင်းအရာ။

Circumstantial, *a* consisting in circumstances, အကြောင်းအရာဖြစ်သော။ pertaining to circumstances, အကြောင်းအရာနှင့်စပ်ဆိုင်သော။ detailing circumstances, အကြောင်းအရာသေချာစွာပါသော။

Circumvallation, *n.* မြို့ပြုလုံးခြောင်းအစရှိသည်တို့နှင့်တပ်လုပ်၍ထားခြင်း။

Circumvent, *v. t* သွယ်ဝိုက်၍လိမ်လည်သည်။

Circumvention, *n* from above.

Circumvolution, *n.* from next.

Circumvolve, *v. v.* လိမ့်၍လှည့်ပတ်သည်။ (intrans) *v. t.* to roll round, လိမ့်၍လှည့်ပတ်သည်။ (trans.,) to cause to revolve, လိမ့်၍လှည့်ပတ်စေသည်။

Circus, *n.* ဝှံ့စရာဝိုင်း၍ကာသောဝင်း။

Cis, *pref. in composition*, သည့်ဘက်။

Cistern, *n.* သစ်သားရေကန်။

Citadel, *n* ချဲတိုက်။

Citation, *n.* from next; a passage quoted, နှုတ်ထုတ်သောစာချက်။

Cite, *v. t.* to summon, မင်းစာခွင့်နှင့်ခေါ်သည်။ to quote, စာကစကားကို နှုတ်ထုတ်၍သက်သေပြသည်။

Citizen, *n.* an inhabitant of a city, မြို့သား။ an undistinguished inhabitant, မင်းစာရာရှိမဟုတ်သောမြို့သား။ an inhabitant of any country, နိုင်ငံသူနိုင်ငံသား။

Citizenship, *n.* မြို့သားအဖြစ်။ နိုင်ငံသားအဖြစ်။

Citron, *n.* ရှောက်ချိုသီး။

City, *n.* မြို့။

Civet, *n.* ကြောင်ကတိုးကထုတ်သောဆီမွှေး။ —cat, ကြောင်ကတိုး။

Civic, *a.* မြို့အမှုအရာနှင့်စပ်ဆိုင်သော။

Civil, *a.* pertaining to the community, ပြည်သူပြည်သားနှင့်ဆိုင်သော။ pertaining to the administration of government, မင်းစီရင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ complaisant, ယဉ်ကျေးသော။

Civility, *n.* complaisance, ယဉ်ကျေးခြင်း။ kind attention, လောကဝတ်ပြုတတ်ခြင်း။

Civilization, *n.* the act of civilizing, ယဉ်စေခြင်း။ the state of being civilized, ယဉ်ခြင်း။

Civilize, *v. t.* ယဉ်စေသည်။

Civilized [be,] *v. t.* ယဉ်သည်။ မရှိုင်း။

Clack, *v. i.* to make a short, sharp sound, တောက်တောက်မြည်သည်။ to let the tongue run, စကားများသည်။ —*n.* from *do*.

Claim, *v. t.* ဆိုင်ပိုင်သည်ဟူ၍တောင်းသည်။ —*n.* from *do* a right to claim, တောင်းပိုင်သောအခွင့်။

Claimant, *n.* agent from Claim, *v. t.*

Clamvoyance, *n.* အထူးသဖြင့်မြင်တတ်သောစတတ်။

Clam, *n.* ဖောက်သွားတမျိုး။

Clamant, *a.* အသံကိုထွင့်၍တောင်းပန်သော။

Clamber, *v. i.* ကုတ်ကုတ်ကတ်ကတ်တက်သည်။

Clamminess, *n.* from next.

Clammy, *a.* စေးသော။

Clamor, *v. i.* အုတ်အုတ်သဲသဲဟစ်ကြော်သည်။ —*n.* from next.

Clamorous, *a.* from Clamor, *v. i.*

Clamorously, *adv.* noisily, အုန်းအုန်းစင်စင်။

Clamp, *n.* မျှောက်ထက်။ —*v. t.* မျှောက်ထက်ရိုက်သည်။

Clan, *n.* ခြားနားသောအမျိုးအနွယ်။

Clandestine, *a.* လျှို့ဝှက်သော။

Clang, *v. i.* ကြေးစည်သံကဲ့သို့မြည်သည်။ —*n.* from *do*.

Clangor, *n.* ပြင်းစွာသောကြေးစည်သံ။

Clank, *v. i.* သံပြေရှင်းသံကဲ့သို့မြည်သည်။ —*n.* from *do*.

Clansman, *n.* ခြားနားသောအမျိုးအနွယ်နှင့်ဆိုင်သောသူ။

- Clap 1, *v. t.* to slap with the hand, လက်ဝါးနှင့်ပတ်သည်။ to strike with something flat, ပြားသောအရာနှင့်မှိတ်သည်။ to apply hastily, ရုတ်ခနဲကပ်သည်။ to place hastily, အလျင်အမြန်ထားသည်။ to do hastily, အလျင်အမြန်ပြုသည်။ —the hands, လက်ခုပ်တီးသည်။ —board, ဖျဉ်ထောင်ပြီးမှ ထပ်၍ နံဘေးထပ်ကာသည်။ —board, *n.* ဖျဉ်ထောင်ပြီးမှ ထပ်၍ နံဘေးထပ်ကာရန် ဖျဉ်ပါး။ —up, *v. t.* အလျင်အမြန်လုပ်သည်။ —*n.* a slap, လက်ဝါးနှင့်ပတ်ခြင်း။ the sound of striking flat things together, အပြားချင်းမှိတ်သောအသံ။ — of thunder, မိုဗ်းမြုန်းသံတူကဲ့။ -- ၁, venereal infection, လူဖျိနာ။
- Clapper, *n.* ခေါင်းလောင်းဆန်။
- Clap-net, *n.* သူတပါးချိုးခွမ်းစေခြင်းငှါပြုသောပရိယာယ်။
- Clare obscure, *n.* ပန်းချီရေးသောရုပ်ပုံအရာ၌အလင်းနှင့်အရိပ်။
- Claret, *n.* ဓပုဏ်ရည်တမျိုး။
- Clarify, *v. t.* ကြည်ထင်စေသည်။
- Claron, တံခွိုးတမျိုး။
- Clash, *v. v.* to strike together with noise, ထိမိုက်၍မြည်သည်။ to meet in opposition, ဆန့်ကျင်သည်။ —*n.* from *do*.
- Clasp, *n.* မှိတ်။ —*v. t.* to fasten with a clasp, မှိတ်သည်။ to twine around and cling to, ရပ်ပတ်၍တွယ်သည်။ to enclose and hold in the hand, လက်နှင့်ဆုပ်သည်။ to embrace, ဝက်သည်။ —knife, *n.* မောင်းချထား။
- Clasper, *n.* အညွန့်နှာမောင်း။
- Class, *n.* persons of the same order, ဂုဏ်ရည်တူသောလူစု။ students pursuing the same studies, အတတ်ရည်တူသောတပည့်စု။ things of the same denomination, လက္ခဏာတူသောအရာစု။ ဝင်္ဂါ။ ဝဂ်။ —*v. t.* လက္ခဏာတူရာသီးခြား၍ထားသည်။
- Classic, *n.* စကားပြေပြစ်၍ပုံသက်သေမှတ်စရာကောင်းသောစာ။ —Classical, *a.* ထိုသို့သောစာနှင့်ဆိုင်သော။
- Classify, *v. t.* see Class, *v. t.*
- Clatter, *v. i.* to make rattling sounds, အချင်းချင်းထိမိုက်၍တုတ်တုတ်ကျက်ကျက်သောအသံဖြစ်သည်။ to rattle with the tongue, စကားများသောအသံဖြစ်သည်။ —*n.* from *do*
- Clause, *n.* a member of a sentence, အပုဒ်၏အပိုင်း။ a distinct article in a contract, စာချုပ်၏အချက်။
- Clavicle, *n.* ညှပ်မိုး။
- Claw, *n.* the nail of a beast or bird's foot, (သားငှက်၏)လက်သည်း။ မြေသည်း။ a foot furnished with nails, လက်သည်း၊ မြေသည်းပါသောသား၊ ငှက်၏လက်၊ မြေ။ —*v. t.* လက်သည်း၊ မြေသည်းနှင့်ကုပ်သည်။

Clay, *n* မြေစေး။ —cold, *a*. (Eng) မြေကဲ့သို့အေးသော။ (Burmese,) ငှက်ပြောတုန်းကဲ့သို့အေးသော။

Clayey, *a*. မြေစေးပါသော။

Clean, *a* စင်သော။ စင်ကြယ်သော။ သန့်စင်သော။ သန့်ရှင်းသော။ သန့်ပြန့်သော။ ရှင်းလင်းသော။ —*v* *t* from *do*. —up, သုတ်သင်သည်။ ရှင်းလင်းစေသည်။ —*adv* အကုန်အစင်။ တက်တက်။ ပြုတ်ပြုတ်။

Cleanliness, *n* from next

Cleanly, *ad* စင်ကြယ်တတ်သော။ သန့်ရှင်းတတ်သော။

Cleanness, *n* from Clean, *a*

Cleanse, *v* *t* see Clean, *v* *t*

Clear, *a* pure (as water,) ကြည်သော။ serene, ကြည်လင်သော။ pleasant, သာသော။ unmixed, စစ်။ အတိ။ သက်သက်။ open, plain, conspicuous, ဖွင့်လင်းသော။ တည်လင်းသော။ distinct, ဖြတ်သားသော။ free, unincumbered, ရှင်းလင်းသော။ perspicuous, အနက်ရှင်းလင်းသော။ open, unobstructed, အဆီးအတားမရှိ။ ဖွင့်လင်းလျက်ရှိသော။ innocent, အပြစ်နှင့်ကင်းစင်သော။ out of difficulty, အမှုနှင့်လွတ်သော။ —*as* sound, လုံ့သော။ —headed, ညာဏ်ကောင်းသော။ —sighted, ကောင်းကောင်းမြင်တတ်သော။ —starch, *v* *t* ကစီတင်ပြီးမှလက်နှင့်ပုတ်သည်။ —*adv* အကုန်အစင်။ —*v* *t* to become fair, သာသာသည်။ to become unincumbered, ရှင်းလင်းလာသည်။ *v* *t* to make serene, ကြည်လင်စေသည်။ to make pleasant, သာစေသည်။ to free from obstruction, incumbrance, &c. ရှင်းလင်းစေသည်။ သုတ်သင်ရှင်းလင်းသည်။ to disentangle, အရှုပ်အထွေးကိုဖျက်သည်။ to acquit, မှုပြစ်နှင့်ကင်းလွတ်စေသည်။ to make gram, အမြတ်ရသည်။ —*a* ship, သင်္ဘောထွက်ရသောအခွင့်ကိုပေးသည်။ to procure clearance, ထိုသို့သောအခွင့်ကိုရအောင်ပြုသည်။ —away, သင်သည်။ ပယ်ရှင်းသည်။ ဖြေဖျောက်သည်။ —up, *v* *t* as the sky, မိုဗ်းကြည်လင်သည်။ as an affair, အမှုရှင်းလင်းသည်။ *v* *t* ရှင်းလင်းစေသည်။ သုတ်သင်ရှင်းလင်းသည်။

Clearance, *n* သင်္ဘောထွက်ရသောအခွင့်စာ။

Clearly, *adv*. serenely, ကြည်လင်စွာ။ evidently, ထင်ထင်ရှားရှား။ ထင်ထင်။ ထင်ထင်လင်းလင်း။ plainly, honestly, အတည့်အလင်း။ distinctly, ဖြတ်သားစွာ။ without intanglement or confusion, ရှင်းလင်းစွာ။

Cleanness, *n* serenity, ကြည်လင်ခြင်း။ plainness, openness, ဖွင့်လင်းခြင်း။ perspicuity, ထင်ရှားခြင်း။ distinctness, ဖြတ်သားခြင်း။ freedom from obstruction, &c. ရှင်းလင်းခြင်း။

Cleave, *n*. ဇားဝပ်။ —*v*. *t*. ဇားဝပ်မှိုက်သည်။

Cleave 1, *v*. *i* to stick, စေးကပ်သည်။ to adhere, ကပ်သည်။ ခွဲကပ်သည်။ —2, to crack open, အက်ကွဲသည်။ *v*. *t* to split, ခွဲသည်။

- Cleave, *n* အခဲရိုးမြတ်သောထား။
 Cleft, *n*. အအက်။ အကွဲ။
 Clemency, *n* from next.
 Clement, *a* mild, gentle, နူးညံ့သိမ်မွေ့သော။ tender, compassionate,
 ကြင်နာတတ်သော။ kind, ကျေးဇူးပြုချင်သောသဘောရှိသော။
 Clergy, *n*. ဓမ္မဆရာစု။ —man, ဓမ္မဆရာ။
 Clerical, *a*. ဓမ္မဆရာနှင့်ဆိုင်သော။
 Clerk, *n*. a clergyman, ဓမ္မဆရာ။ one that can read, စာတတ်သောသူ။
 a writer, စာရေး။ a reader of responses, တရားထောက်။
 Clerkship, *n* စာရေးအရာ။
 Clever, *a*. ချက်ချာသော။ ရေးရာသော။ လိမ္မာသော။ (Amer) စိတ်ကောင်း
 သော။
 Cleverness, *n*. from above.
 Clew 1, *n* a ball of thread, ခြည်လုံး။ thread, ခြည်ပင်။ any thing
 placed for a guide, လမ်းပြ၊ လမ်းညွှန်ထားသောအရာ။ —2, *v*. *t*.
 to gather up (a sail,) ရှုပ်သည်။
 Click, *v* *t* ထွင်ထွင်မြည်သည်။
 Client, *n*. ရွှေ့နေရှိသောအမှုသည်။
 Cliff, *n*. ကမ်းစောက်။ တောင်စောက်။
 Climaetetic, *n*. လူ့အသက်အရွယ်၏အပိုင်းအခြား။
 Climate, *n*. ပူတတ်၊ အေးတတ်သောဥတု။ ဒေသ၏အခြင်းအရာ။
 Climax, *n*. စကားအဆင့်ဆင့်တက်ခြင်း။
 Climb, *v*. ဆွဲငင်၍တက်သည်။
 Clime, *see* Climate
 Clinch, *v* *t*. —the hand, ထက်ဆုပ်သည်။ —with the hand, ထက်နှင့်
 ကြပ်ကြပ်ဆုပ်၍ကိုင်သည်။ —an iron, ခေါက်၍ရိုက်ထားသည်။ to
 fasten, ဖြဲစေသည်။
 Clincher, *n* သံမျှော့။
 Cling, *v*. *z*. to stick, စေးကပ်သည်။ to hang (on,) hang (to,) တွယ်
 သည်။ to adhere closely, စွဲကပ်သည်။
 Clingy, *a*. စေးကပ်တတ်သော။
 Clinic, Clinical, *a*. အိပ်ရာနှင့်ဆိုင်သော။
 Clink, *v*. *i*. ချင်ချင်မြည်သည်။ *v*. *t* ချင်ချင်မြည်စေသည်။ —*n* ချင်ချင်
 မြည်သံ။
 Clip, *v*. *t*. ကတ်ကြေးနှင့်အစထွက်အောင်ညှပ်သည်။ —(coin,) ထိုက်ယူ
 သည်။
 Clipping, *n*. ကပ်ကြေးစာ။
 Clique, *n* သူတပါးတို့နှင့်မရောနှောဘဲအခြားမိသားစု၍နေသောလူစု။
 Cloak, *n*. an outer garment, ဝတ်လုံ။ a disguise, ဖျှိပ်ကပ်တတ်သော

အရာ။ —*v. t.* to cover with a cloak, ဝတ်ထုံနှင့်ချုံသည်။ to conceal, ဖျှိပ်ကပ်သည်။

Clock, *n.* မတ်တတ်နာရီ။

Clod, *n.* မြေစိုင်။ —*pate*, —*poll*, ညာထိထိုင်းမျိုင်းသောသူ။

Clog, *v. t.* to stick to and impede, စေးကပ်၍နှေးစေသည်။ to lay on a load that impedes, ဝန်တင်၍နှေးစေသည်။ to put on something that restrains motion, ဖောက်ဆွဲသည်။ တုံးအစရှိသည်တို့ကိုဆွဲထားသည်။ —to obstruct, impede, ဆီးတားနှောင့်ရှက်သည်။ *v. i.* to form an accretion, အစိုင်အခဲကပ်သည်။ —*n.* something put on to restrain motion, ဖောက်၊ တုံးအစရှိသည်တို့ကိုဆွဲထားသောအရာ။ an impediment, အဆီးအတား။ a wooden shoe, ခုံဘိနပ်တမျိုး။

Cloister, *n.* a monastery, ကျောင်း။ a piazza, အမိုးရှိသောစင်္ကြံ။

Cloistered, *a.* လူကောင်မှထွက်၍ကျောင်း၌နေရသော။

Close, (*pron.* cloze,) *v. t.* to stop up, ပိတ်သည်။ ဆို့သည်။ to shut, ပိတ်သည်။ ပိတ်ကာသည်။ ချေထားသည်။ to unite, ချေစပ်သည်။ (*trans.*,) to conclude, finish, အစသတ်သည်။ ပြီးစေသည်။ *v. i.* to come together, ချေစပ်သည်။ (*intrans.*,) to contract (*intrans.*;) ဘုံသည်။ to come to a conclusion, ပြီးသည်။ —*in*, *v. t.* မိုးသည်။ —*in with*, သဘောတူ၍ဝန်ခံသည်။ —*up* (as scattered bodies,) *v. i.* ချုံသည်။ —*with*, *v. t.* to accede to, သဘောတူ၍ဝန်ခံသည်။ to grapple in wrestling, ရင်ဆိုင်ပူးရှက်သည်။ —*n.* an inclosure, မြိကာသောနေရာ။ completion, finish, အပြီး။ ပြီးခြင်း။ ပြီးစေခြင်း။ အစသတ်ခြင်း။ a termination, ကုန်ခြင်း။ ဆုံးခြင်း။ a grapple in wrestling, ရင်ဆိုင်ပူးရှက်ခြင်း။ —*a* stopped up, ဆို့သော။ ပိတ်သော။ အပေါက်မရှိသော။ well joined, ချေစပ်သော။ viscous, စေးကပ်တတ်သော။ tight, ကျပ်သော။ narrow, ကျဉ်းသော။ confined within narrow limits, ချုပ်လျှပ်သော။ hid, ပုန်းကွယ်သော။ compressed in style, အကျဉ်းချုပ်၍ပြောသော (စကား)။ confined, as air, လေမယာသော။ not apt to divulge, မဖော်မပြဘဲလိုတတ်သော။ near, နီးသော။ နီးစပ်သော။ near together, စပ်သော။ တူသော။ near, together, with, as in accompanying or following, ထက်ကြပ်ပါသော။ ထက်ကြပ်လိုက်သော။ earnest, intent, တန်းမှန်းလျှက်ရှိသော။ pressing in pursuit, ကြပ်ကြပ်လိုက်သော။ full to the point, တိုက်ရိုက်ပြောသော။ adhering to the original, မူထိုင်းလိုက်သော။ —*fisted*, —*handed*, ခဲယဉ်းသော။ —*stool*, *n.* လုံသော ကျင်ကြီးစွန့်ဆိုး။

Closeness, *n.* from above.

Closet, *n.* a small private room, ဆိတ်ကွယ်သောခန်း။ a small store

room, အသုံးအဆောင်များကိုထားသောအခန်းကလေး။ —*v. t.*
ဆိတ်ကွယ်သောအခန်း၌ခေါ်သွင်းသည်။

Closing, *n.* အပြီး၊ ပြီးခြင်း၊ ဆုံးခြင်း။

Closure, *n.* the act of shutting, ပိတ်ခြင်း၊ ပိတ်ကာခြင်း၊ that which
closes, အပိတ်စကော။

Clot, *v. t.* ခဲသည်။ —*n.* အရည်ကဖြစ်သောအခဲ။

Cloth, *n.* အထည်၊ အထည်အလိပ်။ *see* Clothes, *see* Table-cloth.

Clothe, *v. t.* to put on garments, ဝတ်သည်။ အဝတ်နှင့်ချုံသည်။ to
furnish with garments, အဝတ်ပေးသည်။ to invest, commis-
sion, အခွင့်ပေး၍ခန့်ထားသည်။

Clothes, *n plur* အဝတ်။ *see* Bed-clothes. —man, အဝတ်ကိုဆောင်း
သောသူ။ —press, အဝတ်တန်ဆာထည့်သောမတ်တတ်သစ်တာ။

Clothier, *n.* အထည်အလိပ်ကိုရက်သောသူ။

Clothing, *n.* အဝတ်။

Cloud, *n.* —in the sky, တိမ်၊ မိုဃ်းတိမ်။ —in the eye, တိမ်၊ တိမ်
သဏာ။ —in a painting, ကြိုးထိုးခြင်း။ —in a stone, ဂေါ်၊ a large
collection, ကြီးသောအစုအရုံး။ a state of obscurity, မရှင်းသင်း
သောအခြေ။ —capt, *a.* မိုဃ်းတိမ်ဖုံးအုပ် (သောတောင်ထိပ်))
—wrapt, same. as dark, and indicating rain, မိုဃ်းသား။ s
—*v. t.* to over spread with clouds, မိုဃ်းဖုံးစေသည်။ to make
dark, obscure, မရှင်းသင်းအောင်ပြုသည်။ to make of a gloomy
aspect, မှုန်စေသည်။ to variegate in painting, ကြိုးထိုးပေါ်
အောင်ဆေးချယ်လှယ်သည်။

Cloudiness, *n* from next.

Cloudy, *a* overcast with clouds, မိုဃ်းဖုံးသော။ consisting of
a cloud, တိမ်ဖြစ်သော။ of gloomy, sullen appearance, မှုန်သော။
marked with veins, ဂေါ်ပါသော။ obscure, မရှင်းသင်းသော။

Clout, *n* a patch, အဖာ။ a cloth for any mean use, အညစ်အကြေး
သုတ်ရန်ပဝါ။

Clove, *n.* လေးညှင်းပွင့်။

Cloven, *pas. part.* of Cleave, —footed, —hoofed, *a* ရွာကွဲပြားသော။

Clover, *n.* မြက်ပင်တမျိုး။

Clown, *n.* ကျေးတောသား။

Clownish, *a.* ကျေးတောသားကဲ့သို့ဖြစ်သော။ မယဉ်ကျေးသော။ မိုင်းသော။

Clownishness, *n.* from above

Cloy, *v. t.* from next.

Cloyed [be,] *v. i.* အိသည်။

Club, *n.* a cudgel, ထက်စွဲရက်ကြီး။ a social party, အပေါင်းအသင်း။
the expenses of such a party, အပေါင်းအသင်းကုန်သောခရိတ်။
—law, *n.* မင်းအခွင့်မရှိဘဲအနိုင်အထက်ရန်ခြင်း။ —*v. i.* to asso-

crate, အပေါင်းအသင်းဖြစ်သည်။ *v. t.* to contribute to common
expense, စရိတ်ငွေကိုဆိုက်စုပေါင်းသည်။

Cluck, *v. i* (ကြက်မသည်ကြက်ကလေးကို) ခေါ်သံနှင့်မြည်သည်။

Clue, *see* Clew.

Clump, *n.* a block of wood, သစ်တုံး။ a cluster or tuft (of trees,)
အရုံ။ သစ်ရုံ။ a thicket, မြူစုတ်။

Clumsiness, *n.* from next.

Clumsy, *n.* moving heavily and awkwardly, ဆေးဆေးလေးလေး
တစ်ဖုံတစ်သွားတတ်သော။ awkward, unhandy, ထိုင်းထိုင်းမှိုင်း
မှိုင်း။ ဆေးဆေးလေးလေးလုပ်ကိုင်တတ်သော။ badly constructed,
ill made, ပုံပန်းမရာ မသေချာသော။

Cluster, *n.* a bunch (of fruit,) အမြွတ်။ a clump (of trees,) အရုံ။
a collection, (of things,) အစုအရုံး။ —*v. i.* မြွတ်၍နေသည်။
စုရုံးသည်။

Clutch, *v. t* —in the hand, ထက်ဆုပ်သည်။ —with the hand,
ထက်နှင့်ဆုပ်၍ကိုင်သည်။ —*n.* from *do*.

Clutches, *n. plur* တိမ့်အွန်၏ထက်။

Clutter, *n.* things lying in confusion, ရှုပ်ထွေးသောအရာစု။ noise,
bustle, အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်သောအသံ။ —*v. t* ရှုပ်ထွေးစေသည်။

Clyster, *n.* ဝမ်းချူဆေး။ —pipe, ဝမ်းချူသောမြွန်တန်ဆာ။ ဝမ်းချူ
တန်ဆာ။

Coach, *n* ဘီးနှစ်စုံတပ်သောရထား။ —box, ရထားထိန်းထိုင်ရာခုံ။ —hue,
ရထားငှါးသောအခ။ —man, ရထားထိန်း။

Coadjutant, *a.* ကူညီလျက်ရှိသော။

Coadjutor, *n.* လုပ်ဖော်ဆောင်ဖက်။

Coagulate, *v. i.* ခဲ၍သွားသည်။ *v. t.* ခဲစေသည်။

Coagulation, *n* from above.

Coagulum, *n.* အရည်ကမြစ်သောအခဲ။

Coal, *n* —of fire, မီးခဲ။ charcoal, မီးသွေး။ fossil coal, ကျောက်မီး
သွေး။ —black, *a* (Eng.) မီးသွေးကဲ့သို့။ (Burn.) မှင်ကဲ့သို့
ကျက်ကျက်နက်သော။ —mine, —pit, *n.* ကျောက်မီးသွေးတွင်း။

Coalery, *n.* ကျောက်မီးသွေးတွင်းရှိသောအရပ်။

Coalesce, *v. i.* to grow into one mass, သမသည်။ တသားတည်း
ပေါင်းသည်။

Coalescence, *n.* from above.

Coalition, *n.* do, union of persons or parties, အပေါင်းအသင်းဖြစ်ခြင်း။

Coarse, *a.* —as thread, ရုန်သော။ —in texture or grain, ကြမ်း
သော။ ရုန်ကြမ်းသော။ —in language or manners, မယဉ်
ကျေး၊ မိုင်းသော။

Coarseness, *n.* from above.

- Coast, *n* — of the sea, ပင်လယ်ကမ်းနား။ — of a country, ပြည်စွန်း။ ပြည်နား။ — *v* ၊ ပင်လယ်ကမ်းနားမှာရှောက်သွားသည်။
- Coastwise, *adv* ပင်လယ်ကမ်းနားအလိုက်။
- Coat, *n*. an upper garment, အင်္ကျီ။ the hair of a beast, ထိခိုက်ဆိပ်ကို အမွေး။ ၊ cover, layer, အထပ်အလွှာ။ — of arms, ခြံတံဆိပ်ပုံကို ရေး၍ထားသောကား။ — *v. t.* to cover, as with an amalgam, ဂွတ်သည်။ to overlay with plate, ဗိန်းကွပ်သည်။
- Coatee, *n* ထိုင်မသိမ်းအင်္ကျီ။
- Coating, *n* သုတ်သောဆေး။ ဂွတ်သောဆေး အစရှိသောအရာ။
- Coax, *v t* ချော့မော့သည်။
- Cob, (Amer) *n* ပြောင်းစူးအူတိုင်။
- Cobble, *v t* မသေမချာလုပ်သည်။
- Cobbler, *n*. ခြေနင်းဟောင်းကိုဖာသောသူ။
- Cobweb, *n*. ပင့်ကူအိမ်။ ပင့်ကူမွှေး။
- Cochineal, *n* the insect, ငှက်။ lac, မြိပ်။
- Cock, *n*. the male of the hen, ကြက်ဇ။ the male of any bird, ငှက်ထီး။ a spout to let out liquor, သေ့ပါသောမြွန်။ — of a gun, မိုင်းပေါင်။ မိုင်းပေါင်မီးမောင်း။ of a hat, သိုးမြှောင့်။ — of hay, မြက်မြောက်ပုံ။ — crowing, ကြက်တွန်မြိုန်။ — light, ကြက်တိုက်ခြင်း။ — horse, *adv.* on horseback, မြင်းစီးလျက်။ exultingly, ကြွားဝါလျက်။ — loft, *see* Loft — pit *n*. the place where cocks fight, ကြက်ပိုင်း။ the room in the lowest part of a ship of war, တိုက်သင်္ဘော၌အောက်ဆုံးအဆင့်မှာရှိသောအခန်း။ — *v t* to set erect, ငေါက်လောက်ထားသည်။ — a gun, သေနတ်မောင်းတင်သည်။ — a hat, သိုးကိုအမြှောင့်ပေါ်အောင်လုပ်သည်။ — hay, မြက်မြောက်ပုံ၊ ပုံသည်။
- Cockade, *n*. သိုး၌အမှတ်အသားထားသောအပွင့်။
- Cockatrice, *n*. မြွေတမျိုး။
- Cock-boat, *n*. သံဘန်ကလေး။
- Cockeisel, *n*. ကြက်မြီးခေါင်ပေါက်။
- Cocket, *n* a custom house seal, အကောက်တံဆိပ်။ a custom house pass, အကောက်စာချွန်။
- Cockle, *n*. ယောက်သွားခုံးတမျိုး။
- Cockney, *n*. (a cant word,) ထန်ဖန်မြိုသား။
- Cockroach, *n*. ပိုးဟပ်။
- Cock's comb, *n* the comb of a cock, အမောက်။ ကြက်မောက်။ the plant, ကြက်မောက် (ပင်။), *see* Coxcomb.
- Cockswain, *n* သံဘန်တက်မကိုင်း။
- Cocoa, *n*. သင်္ဘောကုက္ကိ။
- Cocoa nut, *n*. ဖုန်းသီး။

- Cocoon, *n.* ဗိုးအိမ်။
- Coction, *n.* ပြုတ်ခြင်း။
- Cod 1, *n.* a pod, ပဲတောင့်။ —2, a species of fish ငါးတမျိုး။
- Code, *n.* —of laws, ဓမ္မသတ်။
- Codger, *n.* ဗိုးကြီး။
- Codril, *n.* သေတန်းစာ၌ထပ်မံ၍သွင်းသောအချက်။
- Codle, *v. t.* ဖြောသည်။
- Coefficiency, *n.* အကျိုးဖြစ်စေခြင်းငှါဖက်စပ်၍လုပ်သောအရှိန်။
- Coefficient, *a.* အကျိုးဖြစ်စေခြင်းငှါဖက်စပ်၍လုပ်သော။
- Coefficiency, *n.* from above
- Cœliac, *a.* အူနှင့်စပ်ဆိုင်သော။
- Coequal, *see* Equal
- Coerce, *v. t.* အနိုင်အထက်ဆီးတားသည်။
- Coercion, *n.* from above
- Coercive, *a.* အနိုင်အထက်ဆီးတားနိုင်သော။
- Coessential, *a.* ဇာတိအဖြစ်တူသော။
- Coeternal, *a.* ထာဝရတည်ခြင်းအားဖြင့်တူသော။
- Coeval, *a.* အသက်အရွယ်တူသော။
- Coexist, *v. v.* တမျှနိတကာလတည်းကွင်းဖြစ်သည်။
- Coexistence, *n.* from above
- Coextend, *v. v.* ကျယ်ဝန်းခြင်းအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရှည်လျားခြင်းအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တာရှည်ခြင်းအားဖြင့်ဖြစ်စေညီမျှသည်။
- Coextension, *n.* from above
- Coffee, *n.* the berry, ကာဖီဇွေ။ the liquor, ကာဖီရည်။ —house, ကာဖီရည်အစရှိသောသောက်ရန်စားရန်ကိုရောင်းသောဆိုင်။ —pot, ကာဖီရည်ထည့်သောကရား။
- Coffer, *n.* ကြေးငွေထည့်သောသစ်တာ။
- Coffin, *n.* တလား။
- Cog 1, *v. t.* to wheedle in order to deceive, ချော့မော့၍လိမ်လည်သည်။ —a die, အန်စာ၌လိုသောမျက်နှာကိုရအောင်ခဲထည့်၍ထားသည်။ —2, *n.* စက်သွား။
- Cogency, *n.* တိုက်တွန်းခြင်းအရှိန်။
- Cogent, *a.* တိုက်တွန်းခြင်းအရှိန်ရှိသော။
- Cogitate, *v. v.* to think, စိတ်ထင်သည်။ to meditate, ဆင်ခြင်သည်။
- Cogitation, *n.* from above
- Cogitative, *a.* ထင်မှတ်တတ်သော။
- Cognate, *a.* kindred by birth, ပေါက်ဖော်တော်သော။ of the same family or class, အမျိုးတူသော။
- Cognition, *n.* သိခြင်း။

Cognizable, *a* that may be apprehended, သိအပ်သော။ that may be tried before a court, စစ်ကြောအပ်သော။

Cognizant, *a* သိမှတ်လျက်ရှိသော။

Cognizance, *n* a taking notice, သိမှတ်ခြင်း။ recollection, သတိရခြင်း။ judicial trial, စစ်ကြောခြင်း။ right to try judicially, စစ်ကြောရသောအခွင့်။ *in law*, an acknowledgment, ဝန်ခံခြင်း။

Cognomen, *n* ထပ်ဆင့်၍မှည့်သောအမည်နာမ။

Cohabit, *v* *u.* to dwell together, အတူနေသည်။ —as husband and wife, တိမ်ထောင်သင့်သည်။

Cohabitant, *n* အတူနေသောသူ။

Cohabitation *n.* from Cohabit

Cohen, *n.* အမွေခံဖက်။

Cohere, *v.* *z.* to stick or cling together, *n.* အင်္ဂါချင်းစွဲကပ်သည်။ to be well connected, suited in connection of parts, စပ်စပ်တပ်တပ်ရှိသည်။

Coherence, *n.* from above.

Coherent, *a* from Cohere

Cohesion, *n.* အစေးချင်းကပ်ခြင်း။

Cohesive, *a.* အစေးချင်းကပ်တတ်သော။

Cohort, *n.* လူ ၅၀၀ ခန့်ပါသောတပ်။

Coif, *n.* ဦးထုပ်တမျိုး။

Coil, *v* *z.* ခွေသည်။ ခွေ၍ထားသည်။ — *n* အခွေ။

Coin, *n* ဒင်္ဂါး။ — *v* *z.* —money, ဒင်္ဂါးခတ်သည်။ —words, စကားသစ်ကိုလုပ်သည်။ to fabricate, forge, ဇာတိဖြစ်သော အရောင်ဆောင်အောင်လုပ်သည်။

Coinage, *n.* making coin, ဒင်္ဂါးခတ်ခြင်း။ coined money collectively, လူများသုံးသောဒင်္ဂါးပေါင်း။ expense of coming money, ဒင်္ဂါးခတ်ခြင်းစရိတ်။ fabrication, forgery, ဇာတိဖြစ်သော အရောင်ဆောင်အောင်လုပ်ခြင်း။

Coincide, *v* *z* to fall or meet in the same point, တချက်တည်းထပ်မိ၍နေရာကျသည်။ to agree, concur, တညီတညာတည်းဖြစ်သည်။

Coincidence, *n.* from above, meeting of events in time, ဆုံမိခြင်း။

Coir, *n.* အုန်းဆံ။

Cotton, *n.* သံဝါသ။ မေတုန်။

Coke, *n* ကျောက်မီးသွေးကိုမီးရှို့၍ရသောမီးသွေး။

Colander, *n.* အရည်အဖတ်ကိုစစ်သောဆန်ခါ။

Cold, *a.* frigid, more than cool, ဇသော။ ချမ်းသော။ wanting affection, ချစ်ခြင်းမေတ္တာနည်းသော။ indifferent, စိတ်အားနည်းသော။ free from lust, ကိလေသာစိတ်မရှိသော။ unaffected, သူတပါးစိတ်ကိုမနှိုးဆော်တတ်သော။ —blooded, having cold blood,

သွေးအေးသော။ without sensibility or feeling, စိတ်အေးနည်းသော။ —hearted, မေတ္တာစိတ်အေးနည်းသော။ —*n* ခြင်း။ ချမ်းခြင်း။ catarrh, နှာစေးနာ။ —[have a,] *a* နှာစေးသည်။

Coldness, *n.* from cold, *a.*

Coke, *n* ဝမ်းကိုက်နာ။

Collapse, *v.* *2* မိန့်သွားသည်။ —*n* from *do*.

Collar, *n.* a ring for the neck, လည်ကွင်း။ any thing tied round the neck, လည်ပတ်။ the part of a garment that surrounds the neck, အင်္ကျီလည်ခွံ။ —bone, လှုပ်မိုး။ —*v.* *t* to put a ring on the neck, လည်ကွင်းကိုစွပ်သည်။ လည်ကွင်းကိုတပ်သည်။ to put on any collar, လည်ပတ်ကိုထည့်သည်။ to seize by the collar, အင်္ကျီလည်ခွံကိုကိုင်၍ဖမ်းသည်။

Collate, *v.* *t* to lay together and compare, (စာ) ထိုက်သည်။ (စာ) တည်းသည်။ to confer a benefice, သာသနာအမှုနှင့်ဆိုင်သောအရာ ဦးခန့်ထားသည်။

Collateral, *a* being side by side, နံဘေးချင်းရှည့်၍နေသော။ running parallel, အချဉ်းအကွာတညီတည်းပြိုင်၍သွားသော။ indirectly related by birth, တော်စပ်သော။ not direct or immediate, ထိုက်ရိုက်မဟုတ်သော။ concurrent, ညီညွတ်သော။

Collation, *n* from collate, luncheon, သားရေစာ။

Colleague, *n* အမှုဆောင်ဗေင်ဆောင်ဗက်။

Collect, *v.* *t.* together, စုသည်။ စုရုံးသည်။ (trans.) စုဝေးစေသည်။ စုသိမ်းသည်။ စုထားသည်။ to demand and receive (debts, taxes, &c) တောင်းခံသည်။ to gain from observation, &c. ဖွတ်၍သိရသည်။ *n* *v.* to come together, စုရုံးသည်။ (intrans.) စုဝေးသည်။ —one's self, *v* *t* ကိုယ်စိတ်ကိုသိမ်းဆည်းသည်။ —*n.* ပဌနာထို။

Collected, *a.* not disconcerted, cool, steady, စိတ်ကိုသိမ်းဆည်း၍ တည်တံ့သော။

Collection, *n* the act of gathering, စုခြင်း။ စုရုံးခြင်း။ စုဝေးစေခြင်း။ an assemblage (of persons or things,) အစုအရုံး။ အစုအဝေး။ —of money, စုထားသောငွေ။ things collected and arranged, စုပေါင်း၍ပျင်ဆင်သောအရာ။

Collective, *a.* အရာရာစု၍ဖြစ်သော။

Collector, *n* စုသောသူ၊ &c see under Collect, —of revenue, အခွန်ခံ။ အခွန်ခေါင်း။ အခွန်ဝန်။ —of a port, အကောက်ဝန်။

College, *n.* an association of learned men, ပညာရှိတို့အပေါင်းအသင်း။ an edifice occupied by the students of the arts and sciences, သိပ္ပံအတတ်သင်ရာကျောင်း။ the teachers and students collectively, သိပ္ပံကျောင်း၌ သင်ပေးသောဆရာ။ သင်ကြားသောတပည့်စု။

- Collegium, *n* သိပ္ပံကျောင်း၌နေသောသူ။
 Collegiate, *a* သိပ္ပံကျောင်း၌နေသော။
 Collet, *n* ကျောက်မျက်မှိုင်းအောက်ဆုံး။
 Collide, *v* ထိခိုက်သည်။
 Collier, *n* a digger of coal, ကျောက်မီးသွေးကိုတူးယူသောသူ။ a dealer in coal, ကျောက်မီးသွေးကိုရောင်းသောသူ။ a coal ship, ကျောက်မီးသွေးတင်သောသင်္ဘော။
 Colliery, *n*. *see* Coalery, the coal trade, ကျောက်မီးသွေးကိုရောင်းခြင်းအမှု။
 Colligate, *v* *t* အရည်ကြိုသည်။
 Collision, *n*. from Collide
 Collocate, *v* *t* နေရာချထားသည်။
 Collocation, *n*. from above, the state of being placed, ချထားသောနေရာ။
 Collocation, *see* Colloquy
 Collop, *n*. စားရန်အသားတတ်စ်။
 Colloquial, *a*. အချင်းချင်းစကားပြောခြင်းနှင့်စပ်ဆိုင်သော။
 Colloquy, *n*. တယောက်နှင့်တယောက်စကားပြောခြင်း။
 Collude, *v*. *i*. (သူတပါးကို) လိမ်သည် ခြင်းငှါ တိုင်ပင်၍ သဘောတူ၊ ပရိယာယ်ပြုသည်။
 Collusion, *n* from above
 Collyrium, *n* မှုတ်စည်း။
 Collocynth, *n*. ဝမ်းနှုတ်ဆေးတမျိုး။
 Colombo, *n*. ကောလုမြို့၊ မြို့ကထွက်သောဆေးမြစ်။
 Colon 1, *n* the largest division of the intestines, အူမအပိုင်း။ -- 2, one mark of punctuation, အင်္ဂလိပ်စာ၌အပိုက်တမျိုး။ ( )
 Colonel, *n* ၁၀၀၀ တပ်ကိုအုပ်သောမှိုလ်။
 Colonial, *a* ကောလနီအရပ်၌နေသော။
 Colonist, *n*. ကောလနီအရပ်၌နေရာကျသောသူ။
 Colonize, *v*. *t*. နေရင်းပြည်ကထွက်၍ လွတ်လပ်သော အခြားအရပ်ကို ပြုစုသည်။
 Colonnade, *n*. a circular range of columns, ဝိုင်းစိုက်သောတိုင်တန်း။ any range, စီစိုက်သောတိုင်တန်း။
 Colony, *n*. people emigrating, &c. နေရင်းပြည်ရှင်မင်း၏အုပ်စိုးခြင်းကို ဝန်ခံလျက်နေရင်းပြည်ကထွက်၍ လွတ်လပ်သောအခြားအရပ်၌ မြို့ရွာတည်၍နေသောသူ။ the place colonized, ထိုသူနေရာအရပ်။ ကောလနီအရပ်။
 Color, *n* hue, dye, အရောင်။ အဆင်း။ freshness of face, မှုတ်နှာလန်းခြင်း။ appearance to the mind, စိတ်ထင်။ assumed appearance, အရောင်။ အဟန်။ အကြွန်။ species, kind, အမျိုး။ အတည်။ အဝ။

coloring stuff, အရောင်တင်ဆေး။ —*v t.* to put on a color, အရောင်တင်သည်။ ဆေးသုတ်သည်။ to dye, ဆေးဆိုးသည်။ to assume an appearance, အရောင်ဆောင်သည်။ အဟန်ဆောင်သည်။ အကြွန်ပြုသည်။ *n.*, နာကြွန်ပြုသည်။

Colored, *a.* having black skin, အဆင်းမည်းသော (သူ။)

Coloring, *n* from Color, *v. t.*

Colors, *n* *plura* အလံ။

Colossal, *a* အလွန်ကြီးမားသော။

Colossus, *n* အလွန်ကြီးမားသောရုပ်တု။

Colporteur, *n* စာအုပ်ကိုလည်၍ရောင်းသောသူ။

Colt, *n* မြင်းကလေး။

Colter, *n* ထယ်ဦး၌ထပ်သောသံသွား။ ထယ်သွားအညွှောက်။

Columbian, *a* pertaining to Columbia, ကောလံဗွီယန်နိုင်ငံသော။
pertaining to America, အမေရိကပြည်နိုင်ငံသော။

Column, *n* a round pillar, တိုင်။ part of a page divided length-wise, စာမျက်နှာ၌ကန့်ထားသောအကန့်။ a row of troops, လက်နက်ကိုင်တန်း၍နေသောအတန်း။

Comatose, *a.* သွေးထိုင်း၍အိပ်ချင်သော။

Comb, *n* ဘီး။ *see also* Cock's comb and Honeycomb —brush, ဘီးထိုက်တံပွတ်။ —case, ဘီးအိမ်။ —*v t* ဘီးနှင့်မီးသည်။

Combat, *v t* to fight against, ထိုက်သည်။ စစ်ပြိုင်သည်။ to oppose, ဆီးတားသည်။ —*n.* from *do*.

Combatant, *n* ထိုက်သောသူ။ စစ်ပြိုင်သောသူ။

Combination, *n.* a union of particulars, စုပေါင်းခြင်း။ a collection, assemblage, အစုအပေါင်း။ commixture, ဆက်ဆံ၍ရောနှောခြင်း။ association, သင်းဖွဲ့ခြင်း။

Combine, *v. t* to unite, ပေါင်းသည်။ to commix, ဆက်ဆံ၍ရောနှောသည်။ to unite in friendship, သင်းဖွဲ့သည်။ *v. t* ပေါင်းစေသည်။ သင်းဖွဲ့စေသည်။

Combustible, *a.* မီးလောင်တတ်သော။

Combustion, *n* မီးလောင်ခြင်း။

Come, *v. z.* to move towards, လာသည်။ (respectful,) ကြွလာသည်။ to arrive, ရောက်သည်။ to happen, ဖြစ်လာသည်။ —about to happen, ဖြစ်လာသည်။ to change, ပြောင်းလဲသည်။ (intrans) —after, *v. t* to follow, လိုက်သည်။ to come to get, ရအောင်လာသည်။ —again, (return hither,) *v z* ပြန်လာသည်။ —at, *v t* to reach, ခြံသည်။ to obtain, မိသည်။ ရသည်။ —away, ထွက်လာသည်။ —back, ပြန်လာသည်။ —by, (obtain,) *v t* ရသည်။ —down, *v t* to descend, ဆင်းလာသည်။ to be humbled, နှိမ့်ချခြင်းသို့ရောက်သည်။ —for, *v t* ရအောင်လာ

သည်။ —forth, *v. t* ထွက်သည်။ —from, *v. t* ထွက်လာသည်။
 —in, *v. z* to enter, ဝင်သည်။ to comply, ဝန်ခံသည်။ to be
 brought into use, အသုံးဝင်လာသည်။ to bear young, သားဖွား
 သည်။ to bear fruit, အသီးသီးသည်။ —into, *v. t* to comply
 with, ဝန်ခံသည်။ to join with, အပေါင်းဝင်သည်။ —new,
 —nigh, ချဉ်းသည်။ —of, *v. t* to proceed from, as a des-
 cendant, ဆင်းသက်သည်။ to proceed from, as an effect,
 (တစုံတရာ) ကြောင့်ဖြစ်သည်။ —off, to depart from, ကွာလာ
 သည်။ to get free, လွတ်သည်။ —on, to advance, တိုးတက်ကြံ
 လာသည်။ to increase (intrins,) တိုးပွားသည်။ to happen to,
 သင့်ရောက်သည်။ —out, to proceed from, ထွက်လာသည်။ to
 appear, come to light, ပေါ်လာသည်။ —out with *v. t* ဖော်
 ပြသည်။ —over, ကူးလာသည်။ —short, *v. t* to fail of reach-
 ing, မမှီဘဲနေသည်။ to fail of performing duty, ပြုရသောဝတ်ကို
 မပြုဘဲနေသည်။ —to, *v. t* to consent or yield, ဝန်ခံရသည်။
 to amount to, စုပေါင်း၍ဤမျှလောက်ဖြစ်လာသည်။ *v. t.* (as from
 a swoon,) ပြန်သည်။ —to pass, ဖြစ်လာသည်။ —up, to ascend,
 တက်လာသည်။ (as a tree,) ပေါက်သည်။ —(as a fashion,)
 အသုံးဝင်လာသည်။ —up to, *v. t* မှီသည်။ —up with, လိုက်
 ချီသည်။ —upon, တိုက်သည်။

Comedian, *n* စိတ်ကိုပျော်ရွှင်စေတတ်သောဇာတ်သမား။

Comedy, *n* စိတ်ကိုပျော်ရွှင်စေတတ်သောဇာတ်။

Comeliness, *n* from next.

Comely, *a* goodly, appearing well, လှသော။ တင့်တယ်သော။ pro-
 per, becoming, ဖွယ်ရာသော။ လျောက်ပတ်သော။

Comet, *n* ကြယ်တံခွန်။

Comfort, *n* ခြောက်သောယို။

Comfort, *v. t.* to console, သက်သာစေသည်။ နှစ်သိမ့်စေသည်။ to ani-
 mate, အားပေးသည်။ —*n* relief from pain, သက်သာခြင်း။
 နှစ်သိမ့်ခြင်း။ the act of animating, အားပေးခြင်း။ that which
 comforts, သက်သာစေသော အရာ။ နှစ်သိမ့်စေသော အရာ။ that
 which animates, အားပေးသောအရာ။

Comfortable, *a* in a state of comfort, သက်သာသော။ affording
 comfort, သက်သာစေတတ်သော။

Comic, Comical, *a* pertaining to comedy, စိတ်ကို ပျော်ရွှင်စေတတ်
 သောဇာတ်နှင့်ဆိုင်သော။ laughable, ရယ်စရာရှိသော။

Coming, *n* လာခြင်း။ ရောက်ခြင်း။

Comma, *n* အင်္ဂလိပ်စာ၌အပိုက်တန်း။ (,)

Command, *v. t* to speak with authority, မိန့်သည်။ မိန့်တော်မူသည်။
 to give direction, to order, ပညတ်သည်။ ဥပဒေထားသည်။ to

control, have power over, အစိုးရသည်။ အုပ်စိုးသည်။ to overlook, မြင်သောအရပ်ကကြည့်၍မြင်နိုင်သည်။ —*n.* a direction, order, mandate, အမိန့်။ အမိန့်တော်။ ပညတ်။ ဥပဒေ။ control, အစိုးရခြင်း။ power of overlooking, မြင်သောအရပ်ကကြည့်၍မြင်နိုင်ခြင်း။

Commendant, *see* next

Commander, *n.* အုပ်စိုးသောသူ။

Commandment, *n.* အမိန့်။ အမိန့်တော်။ ပညတ်။ ဥပဒေ။

Commateral, *a* ဓာတ်ချင်းတူသော။

Commemorate, *v. t* (မြစ်ပြီးသောအမှုကို) အမှတ်ရစေခြင်းငှါအခမ်းအနား ဖျှင်ဆင်၍ ဖွဲ့လိုသည်။

Commemoration, *n* from above

Commence, *v. i* to begin, (intrans) စသည်။ စီးသည်။ to take the first degree in a college, သိပ္ပံကျောင်းမှာအရာကိုစသည်။ *v. t* to begin, (trans) အစပြုသည်။ လုပ်စပြုသည်။

Commencement, *n.* from above

Commend, *v. t* to bring to favorable notice, အောင်းဓမ္မစေခြင်းငှါ ပြောသည်။ to commit with confidence, ယုံကြည်၍အပ်နှံသည်။ to praise, ချီးမွမ်းသည်။ to render acceptable, နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်စေသည်။

Commendable, *a* ချီးမွမ်းဖွယ်ဖြစ်သော။

Commendation, *n* ချီးမွမ်းခြင်း။

Commendatory, *a* ချီးမွမ်းသော။

Commensurable, *a* ထိုင်းရခြင်းအားဖြင့်တူသော။

Commensurate, *a* အညီအမျှဖြစ်သော။

Comment, *v. t.* အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုဖွင့်ပြသည်။ —*n.* အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ပြသောအချက်။

Commentary, *n* အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုဖွင့်ပြသောစာ။

Commentator, *n* အနက် အဓိပ္ပာယ် ကို ဖွင့်ပြသောစာ ကို စီရင် ရေးထား သောသူ။

Commerce, *n.* traffic, ကုန်သွယ်ခြင်း၊ ဖောက်ကားရောင်းဝယ်ခြင်းအမှု။ mutual intercourse, သိက္ခမ်း၍ဆက်ဆံခြင်း။ sexual connection, သံဝါသပြုခြင်း။

Commercial, *a.* ဖောက်ကားရောင်းဝယ်ခြင်းအမှုနှင့်ဆိုင်သော။

Commingle, *v. i.* ပြွမ်းနှောသည်။ *v. t.* ပြွမ်းနှောစေသည်။

Commminute, *v. t* ကြေအောင်ကြိတ်သည်။

Commiserate, *v. t* သနားသည်။ ကြင်နာသည်။

Commiseration, *n.* from above

Commissary, *n.* a commissioner, အရေးပိုင်။ the officer who has

charge of furnishing provisions, &c for an army တပ်၌
ရိက္ခာထောက်ကျိမိုး။

Commissariat, *n* တပ်၌ရိက္ခာထောက်ကျိမိုးနှင့်ဆိုင်သောအမှုများ။

Commission, *n* the act of committing, လွှဲအပ်ခြင်း။ the act of appointing, ခန့်ထားခြင်း။ letters patent, လွှဲအပ်သောစာ။ ခန့်ထားသောစာ။ charge, authority given, ခန့်ထားသောအရာ။ persons joined in an office or trust, အမှုရှင်လွှဲအပ်၍ခန့်ထားသဖြင့်အမှုကိုဆောင်ပိုင်သောလူစု။ authority to act as an agent in trade, ဥစ္စာရှင်လွှဲအပ်၍ကိုယ်စားလှယ်ပြုရသောအခွင့်။ factorage, ကိုယ်စားလှယ်ခ။ ပွဲခ။ — of a fault, အပြစ်ပြုမိခြင်း။ — merchant, *n* ကုန်သည် ကိုယ်စားလှယ်။ — *t* အခွင့်ပေး၍ ခန့်ထားသည်။

Commissioner, *n* အရှင်လွှဲအပ်၍ခန့်ထားသဖြင့်စီရင်ပိုင်သောအရေးပိုင်။

Commis sure, *n* အစပ်၊ စပ်ကြောင်း။

Commit, *v t* to give in trust, အပ်သည်။ အပ်နှံသည်။ to transfer to (mother,) လွှဲအပ်သည်။ to put deposit, ထည့်သည်။ ထားသည်။ to deliver over to confinement, ချုပ်ထားစေခြင်းငှါအပ်သည်။ to do what cannot be recalled, ပြန်၍မယူနိုင်အောင်ပြုမိသည်။ — a fault, အပြစ်ပြုသည်။ ပြုမိသည်။ — one's self by word, စကားကျံသည်။

Commitment, *n* from above

Committal, *n* လွှောင်ထားစေခြင်းငှါအပ်ခြင်း။

Committee, *n* သူတပါးလွှဲအပ်၍အမှုကိုဆောင်ရသောသူ။

Commut, *see* Commingle

Commixture, *see* Mixture

Commode, *n* ကျင်ကြီးစွန့်အိုးပါသောကုလားထိုင်။

Commodious, *a* အသုံးတည့်သော။

Commodiousness, *n* from above

Commodity, *n* ကုန်။

Commodore, *n* တိုက်သင်္ဘောစုကိုအုပ်သောဗိုလ်။

Common, *a* belonging to a people generally, လူများဆိုင်သော။ လူများဆက်ဆံသော၊ ပုံပါသကဆိုင်သောသင်္ကဏ်ဖြစ်သော။ belonging to the public, အရှင်မရှိ၊ အလိုရှိသောသူယူသုံးရသော။ အသမိတာဖြစ်သော။ ordinary, usual, လူများပြုတတ်သော။ လူများ၌ဖြစ်တတ်သော။ မပြတ်မပြတ်ဖြစ်တတ်သော။ ordinary, undistinguished, သာမည။ နှင်နှင်။ — [in,] *add* ဆက်ဆံသည်နှင့်။ — council, *n* မြို့ဝန်၏တိုင်ပင်အရာရှိစု။ — law, ထုံးတောင်း။ — place, စာ၌မှတ်သောအချက်။ *a* ထိုးထွင်းသောညာဏ်မရှိဘဲလူများသိတတ်ပြောတတ်သော (အရာ) — pleas, [court of,] *n* ရှိ အရာရှိ မင်း တမျိုး။

—sense, လောကီအကျိုးအကြောင်း၊ အမှုအရာများကိုပိုင်းခြား၍နားလည်တတ်သောညာဏ်။ —ဝုံပါသကဆိုင်သောမြေကွက်။

Commonalty, *n* မှူးမတ်မဟုတ်သောလူစု။ ဆင်းရဲသားစု။

Commoner, *n* one of the common people, မှူးမတ်မဟုတ်သောသူ။ ဆင်းရဲသား။ representative of the common people, အင်္ဂလိတ်ပြည်မှာ ဆင်းရဲသားပိုင်းက ရွေးကောက်၍ လွှတ်တော်၌ စီရင်ရသော အခွင့်နှင့်ခန့်ထားသောအရာရှိ။

Commonly, *adv* usually, ဖြစ်တတ်သည်နှင့်။ for the most part, အစဉ်မပြတ်လျှင်။

Commonness, *n* မပြတ်မပြတ်ဖြစ်တတ်ခြင်း။

Commons, *n* the common people, ဆင်းရဲသားများ။ House of Commons, အင်္ဂလိတ်ပြည်မှာအောက်လွှတ်တည်းဟူသော၊ ဆင်းရဲသားပိုင်းက ရွေးကောက်၍ လွှတ်တော်၌ စီရင်ရသောအရာရှိစု။ food provided at a common table, အတူစားသောက်သောသူတို့အဖို့ ပြင်ဆင်သော စားသွယ်သောက်သွယ်။

Commonwealth, *n* civil polity, ပြည်နိုင်ငံတည်ခြင်းအရာ။ the public, ပြည်သူပြည်သားစု။ a republic, ပြည်သူပြည်သားသမတမြှောက်ထားသောမင်းအုပ်စိုးသောပြည်။

Commotion, *n* agitation, လှုပ်ရှားခြင်း။ tumult, disturbance, ရုန်းရင်းခတ်မှုပြုခြင်း။

Commune, *v* & to converse familiarly, ဆက်ဆံ၍စကားပြောသည်။ (Amer) to partake of the Lord's supper, သခင်ဘုရားပွဲတော်ကိုဝင်၍စားသောက်သည်။

Communicant, *n* သခင်ဘုရားပွဲတော်ကိုဝင်၍စားသောက်သောသူ။

Communicate, *v* & to share with another ဝေမျှပေးကမ်းသည်။ to give information, သိတင်းပြောသည်။ ကြားပြောသည်။ & to have a communication, လမ်းဖွင့်လျက်ရှိသည်။ to have intercourse, စာအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ စကားအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ တယောက်နှင့်တယောက်ကြားပြောလျက်ရှိသည်။ to have in common, ဆက်ဆံသည်။ to partake of the Lord's supper, သခင်ဘုရားပွဲတော်ကိုဝင်၍စားသောက်သည်။

Communication, *n*. a passage, တဘက်မှတဘက်သို့ ကူးသွားရာလမ်း။ the act of imparting, ဝေမျှပေးကမ်းခြင်း။ intercourse, တယောက်နှင့်တယောက်ကြားပြောခြင်း။ that which is communicated, ကြားပြောသောအရာ။

Communicative, *a* disposed to impart, ဝေမျှပေးကမ်းတတ်သော။ disposed to give information, ကြားပြောတတ်သော။

Communion, *n* fellowship, ပေါင်းပေါ်ဆက်ဆံခြင်း။ friendly union, မိသားစုဖွဲ့ခြင်း။ a partaking of the Lord's supper, သခင်

ဘုရားပွဲတော်ဝင်ခြင်း။ Christians united in faith and worship,
 ကိုးကွယ်ခြင်းနည်းတူသောတပည့်တော်စု။

Community, *n* common possession, ဆက်ဆံခြင်း။ the public, ပြည်
 သူပြည်သားများ။

Commutable, *a* ထပ်လဲနိုင်သော။

Commutation, *n*, exchange, ထပ်လဲခြင်း။ change, ပြောင်းလဲခြင်း။

Commute, *v* *t* to exchange, ထပ်သည်။ လဲသည်။ to exchange one
 punishment for another of less severity, ငြီးသောဒဏ်အစား၊
 ငယ်သောဒဏ်ကိုပေးသည်။

Compact, *a* closely united in one mass, တဒိန်းတည်းဖြစ်သော။ well
 arranged in close compass, ကျစ်လစ်သော။ သိပ်သည်းသော။
 (style,) အကျဉ်းချုပ်၍ပြောသော (စကား။) —*v* *t* တပေါင်း
 တည်းဖြစ်အောင်ပြုသည်။ တဒိန်းတည်းဖြစ်အောင်ပြုသည်။

Compact, *n* သဘောတူဝန်ခံချက်။

Compactness, *n* from Compact, *a*

Companion, *n* အပေါင်းအဖော်။ အပေါင်းအဖက်။

Companionable, *a* ပေါင်းဖော်စရာကောင်းသော။

Companionship, *n* ပေါင်းဖော်ခြင်းအရာ။

Company, *n* a collection, အစု။ အစုအပေါင်း။ an assembly, စုဝေး
 သောလူစု။ guests, ဧည့်သည်များ။ society, ပေါင်းဖော်သောလူစု။
 keeping company, ပေါင်းဖော်ခြင်း။ a society, အပေါင်းအသင်း။
 —of merchants, ကုန်ဖက်စု။ —of soldiers, လူဝင်ဝှံသောတပ်။
 the crew of a ship, သင်္ဘောတစ်စင်းတွင်ပါသောသင်္ဘောသားစု။ the
 East India Company, အိန္ဒိယတိုင်းကို စီရင်အုပ်စိုးသော မင်းစု။
 အိန္ဒိယကုမ္ပဏီ။ —[be a,] *v* *t* (သူ) နှင့် အတူလိုက်သည်။
 —[keep,] *v* *t* ပေါင်းဖော်သည်။ —[receive] *v* *t*. ဧည့်ခံ
 သည်။ —*v* *t* ပေါင်းဖော်သည်။

Comparable, *a* ပြိုင်နိုင်စရာကောင်းသော။

Comparative, *a* ပြိုင်နိုင်၍သိမှတ်နိုင်စွယ်ဖြစ်သော။

Compare, *v* *t* — the likeness or unlikeness, ပြိုင်နိုင်သည်။ နှိုင်းရှည်
 သည်။ နှိုင်းနှိုင်းသည်။ to liken, ပုံမှိုင်းသည်။ ပုံပြသည်။ *v* *x*. to
 be like or equal, တူသည်။ မှသည်။ —*n* see next

Comparison, *n*. from Compare, *v* *t*, the state of being compared,
 ပြိုင်နိုင်၍ထားသောအနေ။

Compart, *v* *t* အကန့်အကွက်လုပ်သည်။

Compartment, *n* အကန့်အကွက်။

Compass, *v* *t* to encircle with the arms, ပတ်သည်။ to surround,
 environ, ရံသည်။ ဝန်းသည်။ ဝိုင်းသည်။ to go round, လှည့်ပတ်
 သည်။ to obtain, မိသည်။ ရသည်။ to purpoe, ကြံရွယ်သည်။
 —*n* a circle, round, အဝန်း။ အဝိုင်း။ the girth of a cylinder-

cal body, လုံးပတ်။ a going round, ဗြည့်ပတ်ခြင်း။ a curving round, ပိုက်သွားခြင်း။ the path passed in going round, ဗြည့်ပတ်ရာသစ်။ the space enclosed in said path, ဗြည့်ပတ်ရာသစ်။ အတွင်းအရပ်။ a limited space, ကန့်ကွက်သောအရပ်။ extent of reach, မှီနှိုင်းရာအရပ်။ — of voice, သိမြင်းဆိုရာ၌လိုက်၍မှီနှိုင်းရာ။ the mariner's compass, အိမ်မျှောင်အိမ်။ a pair of compasses, ကွန်ပါ။

Compasses, *n. plur.* see last def.

Compassion, *n.* ကရုဏာ။ သနားခြင်း။

Compassionate, *a.* ကရုဏာသက်တတ်သော။ သနားတတ်သော။ — *v. t.* သနားသည်။

Compatible, *a.* ညီမျှသော။

Compatibility, *n.* from above

Compatriot, *n.* ပြည်သားချင်း။

Compeer, *n.* an equal in rank, အရာချင်းတူသောလူ။ a companion, အဖက်။

Compel, *v. t.* အနိုင်အထက်ပြုသည်။

Compellation, *n.* style of address, နှုတ်ဆက်ခြင်း၏နည်း။ a substitute for the name of a person, in addressing him, နှုတ်ဆက်ရာတွင်သူနာမကိုမထုတ်ဘဲနာမအစားသုံးသောစကား။

Compend, *n.* အကျဉ်းချုပ်သောစာ။

Compendious, *a.* အကျဉ်းချုပ်သော။

Compendium, *see* Compend

Compensate, *v. t.* to reward for service, ဆုချသည်။ to make amends for, အစားပေးသည်။ to give in consideration of losses incurred, ဘဏ္ဍာစားပေးသည်။ to give in consideration of suffering incurred, ဆင်းရဲခံသည်အတွက်အကျိုးကိုပေးသည်။

Compensation, *n.* from above, that which is given, ပေးသောအရာ။ ဘဏ္ဍာစား။ *see* Damages

Compensative, *a.* အစားပေးသော။

Compete, *v. t.* ပြိုင်သည်။

Competence, Competency, *n.* sufficiency, သုံးလောက်သောဥစ္စာ။ adequacy, capacity, နိုင်ခြင်း။ တတ်နိုင်ခြင်း။ qualification, right, (ပြု)ပိုင်သောအခွင့်။ —[have a] *v. t.* ကိုတန်သည်။

Competent, *a.* sufficient, လောက်သော။ သုံးလောက်သော။ capable, နိုင်သော။ တတ်နိုင်သော။ qualified, (ပြု) ပိုင်သောအခွင့်ရှိသော။ belonging to, စပ်ဆိုင်သော။

Competition, *n.* ပြိုင်ခြင်း။

Competitor, *n.* ပြိုင်သောသူ။

Compilation, *n.* စာအစောင်စောင်တို့ကနှုတ်ထုတ်၍စီရင်ရေးသားသောစာ။

- Compile, *v. t.* to collect and arrange in a book, စာအစောင်စောင်တို့
ကန့်တ်ထုတ်၍စီရင်ရေးထားသည်။ to compose, စာစီသည်။
- Complacence, Complacency, *n.* a being pleased with, နှစ်သက်ခြင်း။
a being gratified with, အားရခြင်း။
- Complacent, *a.* နှစ်သက်ခြင်းရှိသော။ *see also* Complaisant
- Complain, *v. i.* to lament, မြည်တမ်းသည်။ to find fault, မြည်တွန်
သည်။ to inform against, တိုင်တန်းသည်။ to present an accu-
sation, တရားစွဲဆိုသည်။ တရားစစ်အပ်သည်။
- Complamant, *n.* တရားလို။
- Complaint, *n.* from Complain, disease, အနာရောဂါ။
- Complaisance, *n.* from next
- Complaisant, *a.* ယညီကျေးသော။ လောကဝတ်ပြုတတ်သော။ သုအလိုသို့
လိုက်ရှင်သော။
- Complement, *n.* ပြည့်စုံရာ။
- Complementary, *a.* ပြည့်စုံစေသော။
- Complete, *a.* full, perfect, ပြည့်စုံသော။ စုံလင်သော။ finished, ပြီးစီး
သော။ fulfilled in time, စေ့သော။ ဝေ့စုံသော။ --*v. t.* to make
full, perfect, ပြည့်စုံစေသည်။ စုံလင်စေသည်။ to finish, ပြီးစီးစေ
သည်။ လက်စသတ်သည်။
- Completely, *adv.* အကုန်။ အကုန်အစင်။
- Completeness, *n.* from Complete, *a.*
- Completion, *n.* from Complete, *v. t.* သမ္ပတ္တိ။
- Complex, *a.* composed of two or more parts, not simple, မူလမစစ်
သော။ နှစ်ခု၊ သုံးခု ပေါင်းလျက်ရှိသော။ involved, difficult, ရှုပ်
ထွေးသော။
- Complexion, *n.* color, အရောင်အဆင်း။ the color of the face, မျက်နှာ
၏အရောင်အဆင်း။ temperament of body, ကိုယ်ကာယ၏အတေး။
- Complexity, Complexness, *n.* from Complex
- Compliance, *n.* from Comply
- Compliant, *a.* (သုအလို) သို့လိုက်တတ်သော။
- Complicate, *a.* အင်္ဂါရှက်တင်များပြားသော။ --*v. t.* from next
- Complicated [be,] *v. v.* ကမ္မိယာတန်ဆာကျယ်၍ရှုပ်ထွေးသည်။
- Complication, *n.* from Complicate, *a.* and *v. t.*
- Compliment, *v. t.* praise, လောကဝတ်စကားအားဖြင့်ချီးမွမ်းသည်။ to
congratulate, သုအကျိုးကိုမြင်၍ အားရဝမ်းမြောက်သော စကားနှင့်
သုကိုနှုတ်ဆက်သည်။ --*n.* from *do.*
- Complimentary, *a.* from Compliment, *v. t.*
- Complot, *v. c.* မကောင်းသော အကြံနှင့် တိုင်ပင်၍ သင်းမြှူသည်။ --*n.*
from *do.*

Comply, *v* *z* to consent, ဝန်ခံသည်။ to follow the wishes of another, သုအလိုသို့လိုက်သည်။ လိုက်စားသည်။

Component, *a* တလုံးတခုတည်း စုပေါင်းသော အရာနှင့် စပ်ဆိုင်သော။ —part, *n*. အင်္ဂါ။

Comport, *v* *i* တော်သည်။ လျော်သည်။ သင့်သည်။ —one's self, *v* *t* ကျင့်ဆောင်ပြုမူသည်။

Compos mentis, *a* စိတ်မပေါ့သွတ်၊ အကောင်းသာရှိသော။

Compose, *v* *t* to unite several things in one, များသောအရာတို့ကို စုပေါင်း၍ တလုံးတခုတည်းဖြစ်အောင် စီရင်သည်။ to constitute or form as parts of a whole, တလုံးတခုတည်းစုပေါင်းသောအရာစုတွင်ဝင်သည်။ to dispose, arrange, စီစဉ်သည်။ တွင်ဆင်သည်။ to quiet, ပြိမ်းစေသည်။ to settle (a difficulty,) နှစ်ဖက်သဘောတူ၍လျော့သဖြင့် (အမှုကို) ဖြေသည်။ —the mind, နှစ်သိမ့်စေသည်။ —music, သီခြင်းသံကိုအစဉ်သင့်ထားသည်။ —types, ပုံစီသည်။ —writing, စာစီသည်။ စီကုံးသည်။

Composed, *a* —in spirit, ငြိမ်သက်သော။ —in manner, ဣန္ဒြေဆောင်သော။

Composition, *n*. the uniting of several things in one, များသောအရာတို့ကိုစုပေါင်း၍တလုံးတခုတည်းဖြစ်အောင်စီရင်ခြင်း။ a disposing in order, စီစဉ်ခြင်း။ order, အစီအစဉ်။ the act of forming tunes, သီခြင်းသံကိုအစဉ်သင့်ထားခြင်း။ a musical piece, အစဉ်သင့်ထားသောသီခြင်းသံ။ the act of setting types, ပုံစီခြင်း။ the act of writing as an author, စာစီခြင်း။ a writing, စီသောစာ။ a combination, ဆက်ဆံ၍ရောနှောသောအရာ။ mutual concession, အချင်းချင်းဝန်ခံခြင်း။ the act of discharging a debt, by paying part, ကြွေးရှင်လျော့၍ခံသောကြောင့်ကြွေးအမျှကိုသာပေးခြင်း။

Composer, *n* စာပုံစီသောသူ။

Compost, *n*. မြေမွှအောင်နောက်ချေးအစရှိသည်တို့ကိုရောနှောသောအရာ။

Composure, *n* a settled state of mind, ငြိမ်သက်ခြင်း။ the act of composing writing, စာစီခြင်း။ a piece of writing, စီသောစာ။

Computation, *n* ပွဲဖွဲ့၍သောက်ခြင်း။

Compound, *v* *i* to compose of several ingredients, ရောနှောစုပေါင်းသည်။ *v* *t* and *v*. *z*. to settle (a difficulty,) by compromise, နှစ်ဖက်သဘောတူ၍လျော့သဖြင့် (အမှုကို) ဖြေသည်။ to discharge a debt by paying part, ကြွေးရှင်လျော့၍ခံသောကြောင့်ကြွေးစားလျော့၍ပေးသည်။ to bargain in the lump, ပုတ်ပြတ်အမှု၌ ဝန်ခံသည်။ —*a*. composed of two or more ingredients, not simple, မူလမစစ်သော။ အများစုပေါင်း၍ဖြစ်သော။ —*n* something

formed by the mixture of several ingredients, ရောနှောသော
အရာ။ (East Indian,) an inclosure, ဝင်း။

Comprehend, *v. t.* to comprise, contain, ဝံ့သည်။ ပါဝင်သောအရာကို
ခံသည်။ to understand, နားလည်သည်။ စိတ်ဝံ့မိသည်။

Comprehensible, *a.* that may be comprised, ပါဝင်နိုင်သော။ intel-
ligible, နားလည်လွယ်သော။

Comprehension, *n.* the act of comprising, ပါဝင်သောအရာကိုခံခြင်း။
power of understanding, ညာဏ်။ နားလည်နိုင်သောအစွမ်း။

Comprehensive, *a.* capable of containing much, များစွာဆံ့သော။ of
extensive understanding, ညာဏ်ကျယ်သော။

Compress, *v. t.* to squeeze, ညှစ်သည်။ to force into a narrower
compass, သိပ်သည်။ to press down, ဖိသည်။ ဖှိပ်သည်။

Compress, *n.* အနာစည်းသောအုံ။

Compression, *n.* from Compress, *v. t.*

Compressure, *see* Pressure.

Comprise, *v. t.* ဝံ့သည်။ ပါဝင်သောအရာကိုခံသည်။

Compromise, *v. t.* to settle (a difficulty,) by mutual concession,
နှစ်ဖက်သဘောတူ၍လျော့သဖြင့် (အမှုကို) ဖြေသည်။ to commit by
some improper concession, မလျော့သင့်ဘဲ လျော့၍ ပြုမိသည်။
—*n.* from *do*.

Compulsion, *n.* အနိုင်အထက်ပြုခြင်း။

Compulsive, Compulsory, *a.* အနိုင်အထက်ပြုတတ်သော။

Compunction, *n.* နောင်တရခြင်း။

Compunctious, *a.* နောင်တရခြင်းနှင့်စပ်ဆိုင်သော။

Computable, *a.* capable of being counted, ရေတွက်နိုင်ဖွယ်။ capable
of being computed, တွက်နိုင်ဖွယ်။

Computation, *n.* from next, a counted number, အရေအတွက်။

Compute, *v. t.* to count, ရေတွက်သည်။ to calculate, တွက်သည်။ ခြံ
မှီခိုသည်။ to estimate in the mind, ခြံတွက်သည်။

Comrade, *n.* အပေါင်းအဖော်။ အပေါင်းအဖက်။

Con 1, *adv.* on the opposite side, တဖက်မှာ။ —1, *n.* one who is
on the opposite side, တဖက်မှာနေသောသူ။ —2, *v. t.* to fix in
the mind, နှစ်လုံးငိုက်မိအောင်သင်သည်။

Concatenate, *v. t.* ကွင်းချင်းဆက်သကဲ့သို့စဉ်၍ဆက်သည်။

Concatenation, *n.* from above.

Concave, *a.* ခွက်သော။ —*n.* ခွက်ရာ။ —*v. t.* ခွက်စေသည်။

Concavity, *n.* a being concave, ခွက်ခြင်း။ that which is concave,
ခွက်ရာ။ အခွက်။ a hollow place, အခေါင်း။

Concavo-concave, နှစ်ဖက်ခွက်သော။

Concavo-convex, *a.* တဖက်ခွက်၍တဖက်ခုံးသော။

Conceal, *v. t.* to keep from being known, ထိမ်သည်။ ထိမ်ချန်သည်။
ထိမ်ဝှက်သည်။ to screen from view, ကွယ်သည်။ (trans.) to
hide, secrete, ဝှက်သည်။ ဝှက်ထားသည်။ —one's self, ပုန်းသည်။
ပုန်းရှောင်သည်။

Concealment, *n.* from above, a place of concealment, ပုန်းရှောင်ရာ
အရပ်။

Concede, *v. t.* to admit to be true, မငြင်းဘဲနေသည်။ to yield
a point, လျှော့၍နေရာပေးသည်။ လျှော့၍ဝန်ခံသည်။

Conceit, *v. t.* စိတ်ထင်သည်။ —*n.* a thought, စိတ်ထင်။ a groundless
imagination, ထင်စရာအကြောင်းမရှိဘဲ ထင်သောအထင်။ a vain
fancy, အချဉ်းနှိုးသောအထင်။ an odd eccentric thought, သူ
တပါးမထင်။ ထူးခြားသောအထင်။ a laughable idea, ရယ်ဖွယ်
သောအထင်။ self conceit, ကိုယ်မြတ်သည်ဟုအလွဲထင်သောအထင်။
—with [be out of,] *v. t.* စိတ်ကုန်သည်။

Conceded, *a.* entertaining a flattering opinion of one's self, ကိုယ်
မြတ်သည်ဟုအလွဲထင်တတ်သော။ ထောင်လွှားသော။

Conceivable, *a.* that may be imagined, အာရုံထင်ဖွယ်သော။ that
may be understood, နားလည်နိုင်ဖွယ်သော။

Conceive, *v.* to receive in the womb, ပဋိသန္ဓေစွဲသည်။ to form an
idea, အာရုံထင်သည်။ to get an idea of, အကြံရသည်။ to think,
စိတ်ထင်သည်။

Concentrate, *v. t.* ချဲ့၍စုထားသည်။

Concentration, *n.* from above

Concentric, *v. t.* အဝယ်ချက်မှာချဉ်း၍ စုဝေးသည်။ *v. t.* အဝယ်ချက်
မှာချဉ်း၍စုထားသည်။

Concentric, *a.* အဝယ်ချက်တချက်တည်းဖြစ်သော (စက်ဝိုင်း။)

Conception, *n.* the act of conceiving, ပဋိသန္ဓေစွဲခြင်း။ the state of
being conceived, ပဋိသန္ဓေနေခြင်း။ the act of forming an idea,
အာရုံထင်ခြင်း။ the act of getting an idea, အကြံရခြင်း။ the
act of understanding, နားလည်ခြင်း။ သိခြင်း။ an odd thought,
ထူးခြားသောစိတ်ထင်။

Concern, *v. t.* to relate to, စပ်ဆိုင်သည်။ to interest the feelings,
စိတ်ကိုနှိုးဆော်သည်။ *n.* that which relates to, ဆိုင်သောအမှု။
that which (one) must attend to, ကြည့်ဆောင်ရန်အမှု။
business, အမှု။ အခင်း။ အခွင့်။ အရေး။ importance, အမှုအား
ကြီးခြင်း။ solicitude, စိုးရိမ်ခြင်း။

Concerned [be,] *v. t.* စိုးရိမ်သည်။ ကြောင့်ကြသည်။ in or with
[be,] *v. t.* ဆိုင်သည်။

Concerning, *prep.* ဆိုင်လျက်။ စပ်ဆိုင်လျက်။ အကြောင်းအရာနှင့်ဆိုင်လျက်။

Concernment, *see* Concern, *n.*

- Conceit', *v t* တိုင်ပင်၍စီရင်သည်။ ညီညာ၍ပြုသည်။
- Con'cert, *n.* from above, several performers singing or playing in harmony, တီးမှုတ်သံ။ သီခြင်းသံပြိုင်ဆိုခြင်း။
- Concession, *n* from Concede, the point yielded, ရွှေ့ချ၍ပေးသောနေရာ။ acknowledgement, confession, ဝန်ခံခြင်း။
- Conch, *n.* ခရုခွံ။ ယောက်သွားခွံအစရှိသောရေတိရိစ္ဆာန်တို့၏အခွံ။
- Conchologist, *n.* ကိုခေါလဗိအတတ်ပညာကိုပြုစုသောဆရာ။
- Conchology, *n* ကိုခေါလဗိအတတ်ပညာ။ ခရု၊ ယောက်သွားမှစ၍အခွံပါသော တိရိစ္ဆာန် အမျိုးမျိုးကို သိအံ့သောငှါ သင်ကြားလေ့ကျက်သောအတတ်ပညာ။
- Conciliate, *v t* ကြေညှမ်းအောင်ပြုသည်။
- Conciliation, *n.* Conciliatory, *a* from above
- Concise, *a.* ကျယ်သောအနက်ကို အကျဉ်း အားဖြင့် ချုပ်သော (စကား။) အကျဉ်းအားဖြင့်စီရင်သော။
- Conciseness, *n* from above.
- Concision, *n.* ဖြတ်ပြစ်ခြင်း။
- Conclave, *n* a private apartment, ဆိတ်ကွယ်ရာအခန်း။ a close meeting, ဆိတ်ကွယ်ရာအခန်း၌စည်းဝေးသောလူစု။
- Conclude, *v. t* to shut up, ပိတ်သည်။ to decide, ဆုံးဖြတ်သည်။ to finish, ပြီးစီးစေသည်။ လက်စသတ်သည်။ to infer, အရာတစ်ခုကိုထောက်ရှု၍တစ်ခုကိုသိရသည်။ —*v. i* to come to an end, ကုန်သည်။ to settle opinion, သဘောချသည်။
- Conclusion, *n* in end, အဆုံး။ a decision, ဆုံးဖြတ်ခြင်း။ an inference, အရာတစ်ခုကိုထောက်ရှု၍တစ်ခုကိုသိရသောအချက်။ the act of settling (one's) opinion, သဘောချခြင်း။
- Conclusive, *a* ဆုံးဖြတ်သော။
- Concoct, *v. t.* to digest, (အစာကို) ခြေသည်။ to ripen, မှည့်စေသည်။
- Concoction, *n.* from above.
- Concomitant, *n.* အတူပါသော။
- Concord, *n.* agreement, (of things,) ညီညာခြင်း။ ညီညွတ်ခြင်း။ friendly agreement, သင့်တင့်ခြင်း။ a compact, သဘောတူဝန်ခံချက်။ harmony of sounds, အသံညီခြင်း။
- Concordance, *n.* စာစောင်၌ ပါသော စကားတို့ကို တွေ့လွယ်အောင် အသီးအသီးနေရာနှင့်တကွ သရဖျည်းအစဉ်အတိုင်းစီရင်ရေးထားသောစာ။
- Concordant, *a.* ညီညာသော။ သင့်တင့်သော။
- Concordat, *n.* သဘောတူဝန်ခံချက်။
- Concouse, *n* a coming together, စုပေါင်းခြင်း။ a collection, assembly, အစုအပေါင်း။ အစုအဝေး။ a place of meeting, စုပေါင်းရာ။
- Concrescence, *n.* from next.

Concrete, *v i* စေးကပ်၍တစိုင်တစဲတည်းဖြစ်သည်။ *n.* စေးကပ်၍တစိုင်တစဲတည်းဖြစ်သောအရာ။

Concretion, *n.* from Concrete, *v. i*, the mass concreted, စေးကပ်၍ဖြစ်သောအစိုင်အစဲ။

Concubinage, *n.* လက်မထပ်ဘဲစုံဖက်ခြင်း။

Concubine, *n* အသိမ်း။ လက်မထပ်ဘဲနေသောမိစ္ဆ။ ကိုယ်လုပ်။ of a king, မောင်းမ။ မောင်းမမိသိ။

Concupiscence, *n* ကာမရာဂစိတ်စွဲခြင်း။ မတရားသောကိစ္စသော။

Concur, *v i* to meet in one point, တချက်တည်းစုသ၍ပေါင်းသည်။ to harmonize in any measure, သဘောညီညွတ်၍စုပေါင်းသည်။ to be united in action, တညီတညွတ်တည်းကြည်းဆောင်သည်။ —in opinion, သဘောတူသည်။

Concurrence, *n.* from above.

Concurrent, *a* from Concur

Concussion, *n* တိုက်၍ထွပ်ခြင်း။

Concussive, *a.* တိုက်၍ထွပ်တတ်သော။

Condemn, *v. t* to censure, အပြစ်တင်သည်။ to pronounce guilty, အပြစ်အလျှောက်စီရင်သည်။ အပြစ်ခံစေဟုစီရင်သည်။ —as unfit for use, အဆုံးမဝင်ဟုပယ်သည်။

Condemnation, *n.* အပြစ်အလျှောက်စီရင်ခြင်း။

Condemnatory, *a* အပြစ်အလျှောက်စီရင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Condensable, *a* သိပ်သည်းစေနိုင်ဖွယ်။

Condensate, *see* Condense

Condensation, *n* from above

Condensative, *a* သိပ်သည်းစေတတ်သော။

Condense, *v t.* to compress into a smaller substance, or make more compact, သိပ်သည်း။ သိပ်သည်းသည်။ to inspissate, ငှုပ်စေသည်။

Condenser, *n* လေကိုသိပ်သောတန်ဆာ။

Condescend, *v i* to dispense with the privileges of superiority, ကိုယ်ဂုဏ်အသရေကိုအနိမ့်မြင့်ဘဲကိုယ်ထက်ငယ်သောသူနှင့် လိုက်လိုက်လျှောလျှောပြုသည်။ to recede from one's sight, ကိုယ်ပိုင်ထိုက်သောအရာကိုလျှော့၍ဝန်ခံသည်။ to stoop, ကိုယ်ကိုနှိမ့်သည်။

Condescension, *n* from above.

Condign, *a* ခံထိုက်သော (ဒါဏ်)။

Condiment, *n.* စပ်။

Condition, *n.* a state of being, အဖြစ်။ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းအရာ။ အခြေအနေ။ အနေအစား။ rank, အမြင့်အနိမ့်အစရှိသောအရာ။ property, attribute, ဂုဏ်အင်္ဂါသက္ကဏာ။ a circumstance, appen-

- dagae, စပ်ဆိုသောအကြောင်းအရာ။ a term of contract or engagement, ဝန်ခံရန်တင်၍ထားသောဥပဒေချက်။
- Conditional, *a.* တစုံတခုသောအကြောင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော။
- Condole, *v. t.* to be grieved at the distress of another, သူတပါးဆင်းရဲခြင်းကိုမြင်၍ မိတ်ကြင်နာသည်။ to communicate such feeling to the distressed person, ထိုဆင်းရဲခြင်းကြောင့်ကြင်နာသောစကားနှင့်နှုတ်ဆက်သည်။
- Condolence, *n.* from above
- Conduce to, *v. t.* မစတတ်သည်။ (အကျိုးကို) ပြုစုတတ်သည်။
- Conducive, *a.* from above.
- Conduct', *v. t.* to lead, ပို့သည်။ ပို့ဆောင်သည်။ ကြပ်မ၍ပို့သည်။ to direct, စီရင်သည်။ to manage, carry on (business,) ဆောင်ရွက်သည်။ ကြည့်ဆောင်သည်။ သယ်ပို့သည်။ to behave, ကျင့်ဆောင်ပြုမူသည်။ —one's self, same
- Con'duct, *n.* from above.
- Conductor, *n.* —of the electric fluid, လျှပ်စစ်မီးရှောက်နှိုင်သောအရာ။ —of lightning, မိုးဆီးကြိုးလျှပ်စစ်ကိုဆွဲစေခြင်းငှါမိုက်ထားသောသံချောင်း။ —of water, ရေပြွန်။
- Conduit, *n.* a pipe, ရေပြွန်။ a cock, သေတ္တာပါသောပြွန်။
- Cone, *n.* အုပ်ဆောင်းပုံ။
- Confabulation, *n.* စကားစမည်ပြောခြင်း။
- Confection, *n.* ယို။
- Confectioner, *n.* ယိုသည်။
- Confederacy, Confederation, *n.* alliance, ပုဒ်ညညီပြု၍မိတ်ဖွဲ့ခြင်း။ the persons allied, ပုဒ်ညညီပြု၍မိတ်ဖွဲ့ရာဝင်သောသူ။
- Confederate, *v. t.* ပုဒ်ညညီပြု၍မိတ်ဖွဲ့သည်။ —*a.* from *do.* *n.* ပုဒ်ညညီပြု၍မိတ်ဖွဲ့သောသူ။ မိသားစာရဖွဲ့မက်။
- Confer, *v. v.* to consult together, ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သည်။ —*v. t.* to bestow, grant, ပေးကမ်းသည်။ သဒ္ဓါသည်။
- Conference, *n.* ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်း။ a meeting for conference, ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်းငှါစည်းဝေးခြင်း။
- Confess, *v. t.* to acknowledge a fault, ဝန်ခံသည်။ (အပြစ်) ကိုဖော်ပြ၍တောင်းပန်သည်။ to admit as true, မငြင်း၊ ဝန်ခံသည်။ to publicly own, acknowledge, ထင်ရှားစွာဝန်ခံသည်။ to receive confession, ဗုဒ္ဓကျိတာသာ ဤသူတပါးဖော်ပြတောင်းပန်ခြင်းကို နားခံသည်။
- Confession, *n.* from above, a written creed, ယုံကြည်ချက်များကိုဖော်ပြသောစာ။
- Confessional, *n.* သူတပါးဖော်ပြတောင်းပန်ခြင်း ကို နားခံသော ဆရာထိုင်ရန်အရပ်။

Confessor, *n.* one who confesses his sins, အပြစ်ကိုဖော်ပြထောင်းပန်သောသူ။ one who publicly owns or acknowledges, ထင်ရှားစွာဝန်ခံသောသူ။ one who receives confession, သူတပါးဖော်ပြထောင်းပန်ခြင်းကိုနားခံသောဆရာ။

Confidant, *n.* လျှို့ဝှက်သောအရာတို့ကိုဖော်ပြ၍သိသောသူ။

Confide, *v. t.* လုံ့၍အပ်နှံသည်။ —in, to believe in, လုံကြည်သည်။ to trust in, ကိုးစားသည်။

Confidence, *n.* လုံကြည်အားကြီးခြင်း။ trust in another, (သူကို) ကိုးစားခြင်း။ trust in one's self, ကိုယ်ကိုကိုးစားခြင်း။ boldness, ချီရင်းခြင်း။ excessive boldness, proceeding from self conceit, ကိုယ်ကိုကိုးစားလွန်း၍အရှက်အကြောက်မရှိခြင်း။

Confident, *a.* fully assured, တွေးတောခြင်းမရှိဘဲလုံကြည်သော။ overbold from self conceit, ကိုယ်ကိုကိုးစားလွန်း၍ အရှက်အကြောက်မရှိသော။ positive, dogmatic, ခိုင်ခံ့စွာပြောထားသော။

Confidential, *a.* trusty, လုံ့ထောက်သော (သူ) not to be divulged, လျှို့ဝှက်အပ်သော (အရာ)။

Configuration, *n.* external figure, ပုံသဏ္ဌာန်။ the face of a horoscope, ဇာတာပုံ။

Confine, *n.* a border, edge, အစွန်းအနား။ *plur.* —of a country, နယ်စပ်။ —*a.* နီးစပ်သော။

Confine', *v. t.* to shut up, ချုပ်သည်။ ချုပ်ထားသည်။ to restrain, ချုပ်တည်းသည်။ —one's self, *n.* အပိုင်းအခြားကိုမလွန်ဘဲအတွင်း၌နေသည်။

Confined [be,] *v. t.* from above, to be brought to bed, မီးနေသည်။ မျက်နှာမြင်သည်။

Confinement, *n.* from Confine and Confined.

Confirm, *v. t.* တည်စေသည်။ ခိုင်ခံ့စေသည်။ မြဲမြံစေသည်။

Confirmation, *n.* from above

Confirmative, Confirmatory, *a.* from same

Confiscate, *v. t.* သိမ်းယူသည်။

Confiscation, *n.* from above.

Conflagration, *n.* ကြီးစွာသောမီးထောင်ခြင်း။

Conflict, *v. v.* to hit against, ထိခိုက်သည်။ to strike or drive against, ထိုက်ခိုက်သည်။ to strive against, ထိုက်လှန်သည်။ to be in opposition, ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်။ —*n.* from *do*.

Confluence, *n.* a meeting of streams, မြစ်ဆုံ့။ a running together of people, စုဝေးခြင်း။ an assemblage, အစုအဝေး။

Confluent, *a.* တချက်တည်းစုဝေးသော။

Conflux, *see* Confluence,

Conform, *v. t.* to make like in external form, တပုံတသဏ္ဌာန်တည်း

ဖြစ်အောင်လုပ်သည်။ to make like in mind or manners, စိတ်သဘောအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အပြုအကျင့်အားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ တူအောင်စီရင်သည်။ တညီတညွတ်တည်းဖြစ်စေသည်။ —to, v. တညီတညွတ်တည်းလိုက်လျောသည်။

Conformable, *a.* having the same shape, တပုံတသဏ္ဌာန်တည်းဖြစ်သော။ alike in mind or manners, စိတ်သဘောတူသော။ အပြုအကျင့်တူသော။ suitable, consistent, ညီလျော်သော။ compliant, (သုအလို) သို့လိုက်လွယ်သော။

Conformation, *n.* the act of conforming, တညီတညွတ်တည်းဖြစ်ခြင်း။ structure or texture, တည်ဆောက်ခြင်း၏ပြင်ပုံ၊ အတွင်းပုံ၊ တည်ဆောက်ခြင်းအခြေအနေ။

Conformist, *n.* အင်္ဂလိတ်ပြည်၌မင်းစီရင်သည်အတိုင်းကိုးကွယ်သောသူ။

Conformity, *n.* from Conformable, 1st, 2d and 3d def

Confound, *v. t.* to confuse, ရောနှောရှုပ်ထွေးစေသည်။ to confuse the mind, စိတ်တွေဝေစေသည်။ to occasion a mistake, အလွဲယူစေသည်။ to astound, မိန်းမောစေသည်။ to terrify, ကြောက်လန့်စေသည်။ to destroy, ဖျက်ဆီးသည်။

Confraternity, *n.* ညီအစ်ကိုချင်းကဲ့သို့သင်းဖွဲ့သောလူစု။

Confront, *v. t.* to face, ဖျက်နှာချင်းဆိုင်၍နေသည်။ — witnesses, သက်သေချင်းတိုက်သည်။ to compare, ပြိုင်နှိုင်းသည်။

Confuse, *v. t.* from next

Confused, *a.* confounded, ရောနှောရှုပ်ထွေးသော။ confounded in mind, စိတ်ပွေ့သော။ မကြံစည်နိုင်အောင်စိတ်တွေဝေသော။ ashamed, ရှက်ကြောက်သော။

Confusion, *n.* from above, tumult, ရုန်းရင်းခတ်မျှခြင်း။ utter ruin, ဖျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း။

Confutation, *n.* from next

Confute, *v. t.* to refute, ချေပသည်။ to show to be wrong, မှားကြောင်းကိုပြသည်။

Congee, *n.* သွားမည်ပြုသည်ကာလ၊ မိမိဘာသာအတိုင်းနှုတ်ဆက်ခြင်း။

Congeeal, *v. v.* အေး၍ခဲသည်။ *v. t.* အေး၍ခဲစေသည်။

Congeealment, *n.* အေး၍ခဲသောအစိုင်အခဲ။

Congee, *n.* ထမင်းရည်။

Congelation, *n.* from Congeeal

Congenial, *a.* of the same nature, အမျိုးချင်းတူသော။ of the same temper, သဘောချင်းတူသော။ suitable, adapted, သင့်သော။

Congeniality, *n.* from above

Congenital, *a.* born at the same time, ပွားဖက်ဖြစ်သော။ innate, ဝမ်းတွင်းကပါသော။

Congeries, *n.* ငယ်သောအရာများစုရုံး၍ဖြစ်သောအစုအပုံ။

Congest, *v. t.* စုစေသည်။ စုပုံသည်။

Congestion, *n.* သွေးစုခြင်း။ သွေးပုတ်စုခြင်း။

Conglaciare, *see* Glaciate

Conglobate, *v. t.* စု၍လုံးစေသည်။

Conglobe, *v. t.* စု၍လုံးသည်။

Conglomerate, *a.* စု၍လုံးသော။ —*v. t.* စု၍လုံးစေသည်။

Conglomeration, from above.

Conglutinate, *see* Glutinate

Congratulate, *v. t.* သုခကျိုးကိုမြင်၍ အားရဝမ်းမြောက်သောစကားနှင့် သူကိုနှုတ်ဆက်သည်။

Congratulation, *n.* from above.

Congratulatory, *a.* from same

Congregate, *v. t.* စုရုံးသည်။ စုဝေးသည်။ *v. t.* စုရုံးစေသည်။ စုဝေးစေသည်။

Congregation, *n.* the act of collecting, စုရုံးစေခြင်း။ စုဝေးစေခြင်း။
a collection, assemblage, အစုအရုံး။ အစုအဝေး။ an assembly,
အစည်းအဝေး။ a worshipping assembly, စည်းဝေးသောပရိယတ်။

Congregational, *a.* စည်းဝေးသောပရိယတ်နှင့်ဆိုင်သော။

Congregationalism, *n.* သာသနာတော်အတွင်း၌ သင်းဖွဲ့သောပရိယတ်
အသီးအသီးတို့သည် ကိုယ်အသင်းမှုကို စီရင်ခြင်းတည်းဟူသော ဣဒီ
ပဒ်ဝိဘာသာ။

Congregationalist, *n.* ဣဒီပဒ်ဝိဘာသာကိုယူသောသူ။ *see* Independent

Congress, *n.* —of nations, သံတမန်၊ အရေးပိုင်အစရှိသော၊ မင်းခန့်ထား
သောအရာရှိတို့၏အစည်းအဝေး။ —of the United States, အမေ
ရိကပြည်၌ခန့်အပ်အသီးအသီးတို့ကစေလွှတ်ခန့်ထား၍လွှတ်တော်ပေါ်မှာ
နိုင်ငံရေးကိုစီရင်ထုံးစံသော လွှတ်တော်တို့၏ အစည်းအဝေး။ အမေ
ရိကလွှတ်တော်။

Congressional, *a.* မင်းအရာရှိတို့၏အစည်းအဝေးနှင့်ဆိုင်သော။

Congruity, *n.* from next

Congruous, *a.* ညီညာသော။ တော်လျော်သော။ သင့်သော။

Conic, *a.* having the form of a cone, အုပ်ဆောင်းပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော။
pertaining to a cone, အုပ်ဆောင်းပုံနှင့်ဆိုင်သော။ —sections,

Conic, *n.* အုပ်ဆောင်းပုံကိုလှည့်အနည်းနည်းဖြတ်၍ရသောပုံ၊ ငါးပုံ
တို့နှင့်ဆိုင်သောတွက်နည်းအတတ်။

Conjectural, *a.* ယမ်းဆခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Conjecture, *v. t.* ယမ်းဆသည်။ —*n.* from *do.*

Conjoin *see* join.

Conjoint, *see* Joint, *v. t.*

Conjugal, *a.* ထက်ထပ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Conjugate, *v. t.* ပိတတ်။ ပစ္စည်းသက်၍ကရိယာပြုသည်။

Conjugation, *n.* from above, the act of uniting, ပေါင်းထားခြင်း။

Conjunct, *a* met together, ဆုံမိသော။ united, ပေါင်းဖက်သော။

Conjunction, *n* from above, *and, but*, ကဲ့သို့နာမကရိယာတို့ကိုတွဲသောစကား။

Conjunctive, *a.* united, ပေါင်းလျက်ရှိသော။ serving to unite, ပေါင်းစေတတ်သော။

Conjuncture, *n* a combination of events, အကြောင်းအရာများဆုံမိခြင်း။ a critical time, အမှုအားကြီးသောအချိန်ကာလ။ union, ပေါင်းခြင်း။ mode of union, ပေါင်းသောနည်း။

Conjuration, *n* from Conjure' and Con'jure

Conjure', *v. t* to summon in a sacred name, ဘုရားကိုတိုင်တည်၍ (တစုံတယောက်ကို) ခေါ်သည်။ to implore with solemnity, ဘုရားကိုတိုင်တည်၍ (တစုံတယောက်ကို) တောင်းပန်သည်။

Con'jure, *v. t* မှော်အတတ်။ နတ်ဝိဇ္ဇာအတတ်အားဖြင့်ပြုသည်။

Conjurer, *n* agent from above, မှော်ဆရာ။ နတ်ဝိဇ္ဇာအတတ်သမား။

Connate, *a* born at the same time, ဖွားဖက်ဖြစ်သော။ innate, implanted by nature, ဝမ်းတွင်းကပါသော။ ဖွားကတည်းကပါသော။

Connatural, *a* unplanted by nature, *see* above, partaking of the nature, ဇာတိ၌င်းတူသော။

Connect, *v. t.* —(in various ways,) ဆက်သည်။ စပ်သည်။ ပူးကပ်သည်။ ပေါင်းသည်။ (trans,) ဖက်သည်။ ၍ည်သည်။ တွဲသည်။

Connected, *a* collaterally related, တော်သော။ တော်စပ်သော။

Connection, *n* from Connect and Connected

Connective, *a.* from Connect

Connivance, *n* from next.

Connive, *v. v.* အပြစ်မတင်၊ တိတ်ဆိတ်စွာအခွင့်ပေးသည်။

Connoisseur, *n* ကျွမ်းကျင်လေ့ကျက်သဖြင့်ခေါ်သအပြစ်ရှိသည်မရှိသည်ကို သိမြင်၍ပြတတ်သောသူ။

Connubial, *a* လက်ထပ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Conquer, *v. t* to overcome, နိုင်သည်။ အောင်သည်။ အောင်မြင်သည်။ to gain one's end, အကြိယမြောက်သည်။

Conqueror, *n.* အောင်သူ။ အောင်မြင်သောသူ။

Conquest, *n.* နိုင်ခြင်း။ အောင်ခြင်း။ that which is conquered, အောင်၍ရသောအရာ။

Consanguineous, *a.* ပေါက်ဖော်တော်သော။

Consanguinity, *n.* from above.

Conscience, *n* consciousness of the moral character of one's own actions, ကိုယ်ပြုသောအမှုကောင်းသည်မကောင်းသည်၊ အပြစ်ရှိသည်မရှိသည်ကို သိသောစိတ်။ conscientious scruple, ဩတ္တပ္ပစိတ်။ real sentiment, အတွင်းစိတ်။

- Conscientious, *a* ဩက္ကုမိတ်ရှိ၍ဖြောင့်မတ်သော။
 Conscientiousness, *n* from above
 Conscionable, *a*. အကြောင်းနှင့်ညီလျော်သော။ တော်လျော်သော။
 Conscious, *a*. knowing one's own mind, ကိုယ်မိတ်ကိုသိတတ်သော။
     inwardly persuaded, မိတ်အတွင်း၌အမှန်သိသော။
 Consciousness, *n*. from above
 Conscript, *a* စာရင်း၌ဝင်သော (သူ။)
 Conscruption, *n*. (လူကို) စာရင်းမှတ်သားခြင်း။
 Consecrate, *v t* ဘုရားဝတ်နှင့်ဆိုင်သောအမှု၌ သုံးဆောင်ရန်သီးသန့်၍
     ခွဲထားသည်။
 Consecration, *n* from above
 Consecutive, *a* အစဉ်အတိုင်းလိုက်သော။ တခုနှင့်တခုဆက်၍လိုက်သော။
 Consecution, *n*. from above
 Consent', *v i*. to be of the same mind, သဘောတူသည်။ to agree
     to, ဝန်ခံသည်။
 Con'sent, *n*. from above, harmony of parts, ညီညွတ်ခြင်း။
     sympathetic correspondence, ဆက်ဆံခြင်း။
 Consentaneous, *a* ညီလျော်သော။ တော်လျော်သော။
 Consequence, *n* that which naturally follows, အစဉ်သင့်လိုက်သော
     အရာ။ an effect, အကြောင်းအားဖြင့်ဖြစ်သောအကျိုး။ a deduction,
     တခုနှင့်တခုကိုနှိုင်း၍ညီ၍သဘောတူသောအရာ။ importance, အမှု
     ကြီးခြင်း။ အားကြီးခြင်း။ account, အတွက်။ *as*, အတွက်ရှိသည်။
     အတွက်မရှိ။ —[in, | အကြောင်းကြောင့်။ အားဖြင့်။
 Consequent, *a*. following as an effect, အကျိုးဖြစ်သော။ တစုံတခုသော
     အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ following as a deduction, တခုနှင့်
     တခုကိုနှိုင်း၍ညီ၍ထင်ရှားသော။
 Consequential, *a* *see* Consequent, important, အမှုကြီးသော။ proud
     pointious, ထောင်လွှားသော။
 Conservation, *n*. from Conserve.
 Conservative, *a*. from Conserve
 Conservatory, *n*. လုံချုံစွာထားရာအရပ်။
 Conserve', *v t*. လုံချုံအောင်ထားသည်။ မရွေ့လျော့ မပျက်စီးအောင်ပြု
     သည်။
 Con'serve, *n*. ထို။
 Consider, *v t*. to think on with care, စဉ်းစားသည်။ ဆင်ခြင်သည်။
     to view attentively, စေ့စေ့ကြည့်ရှုသည်။ to have regard to,
     ထောက်ရှုသည်။ to deliberate, တွေးတောသည်။ to requite, ဆု
     ချသည်။ to weigh, estimate in the mind, ထောက်မြင့်သည်။
 Considerable, *a*. worthy of consideration, ထောက်ရှုဖွယ်ကောင်းသော။

- ot some distinction, အသရေအတန်အရာရှိသော။ moderately large, အတန်အရာကြီးသော။
- Considerate, *a* thoughtful, ဆင်ခြင်တတ်သော။ careful, သတိပြုတတ်သော။ not vigorous, မကြပ်တည်းသော။
- Consideration, *n.* ဆင်ခြင်ခြင်း။ စေ့စေ့ကြည့်ရှုခြင်း။ ထောက်ရှုခြင်း။ motive, reason, object in view, ထောက်စရာအကြောင်း။ ပြုခြင်း၏ အကြောင်း။ ရှောင်လင့်ရာအင်္ဂါ။ the having some claim to notice or regard, ထောက်ရှုဖွယ်ဖြစ်ခြင်း။
- Consign, *v t* to commit, အပ်နှံသည်။ to transfer (to another,) ထွဲအပ်သည်။
- Consignee, *n.* သူတပါးအပ်နှံသောပစ္စည်းဥစ္စာကိုခံသောသူ။
- Consigner, *n.* အပ်နှံသောသူ။
- Consignment, *n* the act of consigning, အပ်နှံခြင်း။ goods consigned, အပ်နှံသောပစ္စည်းဥစ္စာ။ the writing of consignment, အပ်နှံသောလက်မှတ်စာ။
- Consist, *v i* ဖြစ်သည်။ တည်သည်။ —*of, i t* ရောနှော၍ဖြစ်သည်။ —with, *v i* သင့်သည်။
- Consistence, Consistency, *n* the state of being, တည်ခြင်း။ firmness, ခိုင်ခံ့သော အဖြစ်။ a degree of density, ဖြစ်ခြင်း။ a harmony of parts, အစေ့အဆုံးတိုင်အောင်ညီညာခြင်း။
- Consistent, *a* firm, not fluid, အရည်မဟုတ်, အခဲဖြစ်သော။ accordant, congruous, ညီညာသော။ ညီလျော်သော။
- Consistory, *n.* အသင်းတော်အမှုကိုစစ်ကြောရန်စည်းဝေးသောဓမ္မဆရာတော်။
- Consociate, *see* Associate, *v.*
- Consociation, *see* Association
- Consolable, *a* နှစ်သိမ့်စေနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Consolation, *n* comfort, နှစ်သိမ့်ခြင်း။ cause of comfort, နှစ်သိမ့်စေသောအကြောင်း။
- Consolatory, *a* နှစ်သိမ့်စေတတ်သော။
- Console, *v. t* နှစ်သိမ့်စေသည်။
- Consolidate, *v t.* to become firm, hard, solid, တလုံးတစုံတည်းဖြစ်သည်။ —*v. t* to make firm, hard, solid, တွေ့အောင်ပြုသည်။ တလုံးတစုံတည်းဖြစ်အောင်ပြုသည်။ to unite two or more things in one, တလုံးတစုံတည်းဖြစ်အောင်ပေါင်းထားသည်။
- Consolidation, *n.* from above.
- Consonance, *n* from next.
- Consonant 1, *a.* agreeing in sound, အသံညီသော။ accordant, consistent, agreeable to, ညီညာသော။ လျော်သော။ သင့်သော။
- Consonant 2, *n.* an articulation, ဖျဉ်း။
- Consoit, *v i* to associate (intrins.), ပေါင်းဖော်သည်။ ပေါင်းဖက်သည်။

—*v t* to unite in marriage, စုံဖက်စေသည်။ —*n* a companion, အပေါင်းအဖော်။ အပေါင်းအဖက်။ a partner, in marriage, ခင်ပွန်း။ စုံဖက်။ union, concurrence, စု၍ပေါင်းခြင်း။ an assembly convened for consultation, တိုင်ပင်ရန်စုဝေးသောလူစု။

Conspicuous, *a* ထင်ရှားသော။

Conspicuousness, *n*. from above

Conspiracy, *n* from Conspire.

Conspirator, *n*. ပုန်ကန်မည်အကြံအစရှိသောမကောင်းသောအကြံနှင့်သင်းဖွဲ့သည်။

Conspire, *v t* to concert a crime, မကောင်းသောအကြံနှင့်သင်းဖွဲ့သည်။ to concert treason, ပုန်ကန်ခြင်းငှါသင်းဖွဲ့သည်။ to concur to one end, တညီတညွတ်တည်းညီညာ၍ပြုသည်။

Constable, *n* an officer of the peace, ရုံးလူလင်အုပ်။ the Lord High Constable, အင်္ဂလိတ်ပြည်၌မင်းအရာရှိတမျိုး။

Constabulary, *a* ရုံးလူလင်အုပ်။ ရုံးလူလင်စုနှင့်ဆိုင်သော။

Constancy, *n*. from next.

Constant, *a*. permanent, ခြံသော။ steady, persevering, တည်တံ့သော။

Constellation, *n* a cluster of stars, ကြယ်စု။ တာရာ။ နက္ခတ်။ an assemblage of excellencies, ချီးမွမ်းဖွယ်သောဂုဏ်စု။

Consternation, *n*. ထိတ်လန့်၍တွေဝေခြင်း။

Constipate, *v t*. to condense, သိပ်သည်။ to obstruct and stop, လမ်းကိုဆို့ပိတ်၍ဆီးတားသည်။ to make costive, ဝမ်းချုပ်စေသည်။

Constipation, *n* from above.

Constituency, *n* ခန့်ထားပိုင်သောလူစု။

Constituent, *a*. elemental, အာတိဒ္ဓိပါသော။ being a part of, အင်္ဂါဖြစ်သော။

Constituent, *n* an essential part, အာတိဒ္ဓိပါသောအရာ။ any composing part, အင်္ဂါဖြစ်သောအရာ။ one that constitutes or appoints, ခန့်ထားပိုင်သောသူ။

Constitute, *v t* to set, establish, တည်သည်။ (trans) to form, compose, အာတိဒ္ဓိပါ၍ဖြစ်စေသည်။ to appoint, ခန့်ထားသည်။

Constitution, *n* the act of constituting, တည်ခြင်း။ original make, တည်ဆောက်ခြင်းအခြေအနေ။ နှုတ်ချ။ frame or temper of mind, ဓာတ်။ သဘော။ an established form of government, တိုင်ပင်ခံတည်စကပင် မင်းအဆက်ဆက်တို့ ဝန်ခံရန် ဥပဒေထားသော နိုင်ငံပုဂ္ဂိုလ်သည်။

Constitutional, *a* bred or inherent in the constitution, အဓိဝမ်းတွင်းပါသော။ နှိုင်းညီပါသော။ consistent with the constitution of government, နိုင်ငံပုဂ္ဂိုလ်သည်အတိုင်းဖြစ်သော။

Constitutionality, *n* from above, 2d def

Constrain, *v. t.* to compel, အနိုင်အထက်ပြုသည်။ to confine, ချုပ်ထားသည်။

Constrained, (*in speech and manners*) *a* ကြောက်ရွံ့၍အပြောအဆိုအနေအထိုင်တူသော။

Constraint, *n* from Constrain.

Construct' *v. t.* to bind, ကြပ်စည်းသည်။ to contract, make narrow, ချဉ်းသည်။ ချုပ်သည်။

Constricted, *a* —as the bowels, ကြံ့တင့်တင့်ရှိသော။ subject to a stricture, အောင့်သော။

Constriction, *n* from Construct and Constricted

Constringe, *see* Construct

Constringent, *a* from above

Construct, *v. t.* ဆောက်သည်။ တည်ဆောက်သည်။ လုပ်သည်။ ပြုလုပ်သည်။

Construction, *n* the act of building, တည်ဆောက်ခြင်း။ the form of building, conformation, တည်ဆောက်ခြင်းအခြေအနေ။ grammatical arrangement of words, သဒ္ဒါအစီစဉ်။ explanation of meaning, အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုဖော်ပြခြင်း။

Constructive, *a* အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုဖော်ပြသောအားဖြင့်ထင်ရှားသော။

Construe, *v. t.* to translate, အနက်ပြန်သည်။ to explain the meaning, အဓိပ္ပာယ်ကိုပြသည်။

Constuprate, *v. t.* (မိစ္ဆကို) အစမ္မပြုသည်။

Constupration, *n* from above

Consubstantial, *a* ဇာတိချင်းတူသော။

Consubstantiation, *n* သခင်ဘုရားပွဲတော်၌ အသားတော် အသွေးတော်သည်မုန့်စပ်ရည်နှင့်ပေါင်းဖက်ခြင်း။

Consul, *n* the chief magistrate of the ancient Roman republic, ရောမနိုင်ငံတောင်း၌မင်းပြုသောအမတ်ကြီး။ an officer commissioned in foreign countries to protect the affairs of his own, တတိုင်းတပြည်၌ ရပ်တန့်၍ ကိုယ်အမျိုးသားချင်းတို့ကို စောင့်မရသော အရာရှိ၊ (English,) အင်္ဂလိတ်အမှုဆောင်။

Consular, *a.* ထိုသို့သောအမတ်ကြီး၊ အရာရှိနှင့်ဆိုင်သော။

Consulship, *n.* ထိုသို့သောအမတ်ကြီး၊ အရာရှိအရာ။

Consult, *v* to take counsel together, တိုင်ပင်သည်။ to ask advice, အကြံပေးပါဟုပြောဆိုသည်။ to have regard to, ထောက်ထားသည်။

Consultation, *n.* a taking counsel together, တိုင်ပင်ခြင်း။ the persons who consult together, တိုင်ပင်သောလူစု။

Consume, *v. t.* —by corroding or wearing away, စားသည်။ — by fire, ကျွမ်းစေသည်။ to cause to decay and disappear, ပြယ်စေသည်။ ကုန်စေသည်။ ဖျောက်စေသည်။ to destroy, ဖျက်ဆီးသည်။

—(property,) ပြုန်းတီးသည်။ ကုန်အောင်သုံးသည်။ —time, လွန်စေသည်။ —*v.* to waste away (intrans), ပြယ်သည်။ ပြုန်းတီးသည်။

Consummate, *v. t* ပြီးစေသည်။ ပြီးစီးစေသည်။ ပြည့်စုံစေသည်။

Consummate, *a* ခွေစိုသော။ စုံလင်သော။

Consummation, *n.* အပြီး။ ပြည့်စုံခြင်း။

Consumption, *n* from Consume, the disease. အဆုတ်၌ပွဲ၍ဖြစ်သော ခြောင်းဆိုးနာ။

Consumptive, *a* affected with a pulmonary disease, ခြောင်းဆိုးနာ ပွဲတတ်သော။

Contact, *n.* ထိခြင်း။

Contagion, *n* the communication of disease, အနာကူးခြင်း။ contagious virus, အနာကူးစေတတ်သောအဆိပ်။ a contagious disease, ကူးတတ်သောအနာ။ contagious moral evil, ကူးတတ်သော ခုစရိုက်သဘော။

Contagious, *a* catching, (အနာကူးသို့) ကူးတတ်သော။ possessing, contagious virus, ကူးစေတတ်သော။ အဆိပ်ပါသော။

Contam, *v. t* to compulse, ငိုသည်။ ပါဝင်သောအရာကိုခံသည်။ to be able to hold, ဆံ့သည်။ —*v. r.* to restrain, one's self, ကိုယ်စိတ်ကိုချုပ်တည်းသည်။

Contained [be,] *v. i* ပါသည်။ ထာသည်။

Contaminate, *v. t* ညစ်ညူးစေသည်။

Contamination, *n* from above, pollution, ညစ်ညူးခြင်း။

Contemn, *v. t* မခန့်ညားသောမိတ်ရှိသည်။

Contemplate, *v. t* to consider attentively, ကြည့်ရှုဆင်ခြင်သည်။ to have in view, မျှော်ခေါ်သည်။ to intend, အကြံရှိသည်။

Contemplation, *n* from above

Contemplative, *a.* ကြည့်ရှုဆင်ခြင်တတ်သော။

Contemporary, *see* Cotemporary

Contempt, *n* from Contemn, *in law*, disobedience of the order of a court, အာဏာကိုထွန်ခြင်း။

Contemptible, *a* မခန့်ညားစရာကောင်းသော။

Contemptuous, *a.* မခန့်ညားတတ်သော။ မထီမဲ့မြင်ပြုတတ်သော။

Contend, *v. r* to strive in opposition, ပြိုင်၍နိုင်အောင်အားထုတ်သည်။ to quarrel, ပဋိဃတ်ဖြစ်သည်။ —for, *v. t* ရအောင်ကြိုးစားအားထုတ်သည်။

Content', *a* ရောင့်ရဲသော။

Content', *v. t* to satisfy, the mind, ရောင့်ရဲစေသည်။ to please, အားရစေသည်။

Content', *n.* contentment, ရောင့်ရဲခြင်း။ acquiescence, ဝန်ခံခြင်း။

Con'tent, Con'tents, *n* that which is contained, ပါဝင်သောအရာ။
—of a book, စာဥပါသောအကြောင်းအရာ။

Contented, *a* ရေငုံ့ရဲသော။

Contention, *n* from Contend

Contentious, *a* ဆန့်ကျင်တက်ပြိုင်တတ်သော။ ရန်တွေ့တတ်သော။

Contentment, *n* content, ငရင့်ရဲခြင်း။ gratification, အားရခြင်း။

Contest, *v* to strive in opposition, ပြိုင်၍နိုင်အောင်ဆေးယှက်သည်။
to dispute contradict, ငြင်းခုံသည်။ —*n* from *do*

Context, *n* စာအစိအစဉ်။ ရွှေ့နောက်စကား။

Contexture, *see* Texture

Contiguity, *n*. from next

Contiguous, *a* နီးစပ်သော။ ထိအောင်နီးစပ်သော။

Continnence, Continency, *n* from next

Continent 1, *a* temperate, ကာယဂုဏ်ချုပ်တည်းသော။ chaste, ကာယ
ရာဂချုပ်တည်းသော။ —2, *n*. ကျွန်းကြီး။ မဟာကျွန်း။

Continental, *a* မဟာကျွန်းနှင့်ဆိုင်သော။

Continnence, Contingency *see* Contingent *n* 1st def

Contingent, *a* ကေန်အမှန်မဟုတ်ဘဲအနေကန်ဖြစ်တတ်သော။ ပိုမသေသော။

Contingent, *n* a contingent event, ထိုသို့ဖြစ်သောအမှု။ a quota, တ
ငန်းအတာ။

Continual, *a* အစဉ်မပြတ်သော။

Continuance, *n* from Continue

Continuation, *n*. continuous operations, တဆက်တည်းလုပ်ခြင်း။ that
which is continued, တဆက်တည်းလုပ်သောအရာ။

Continuator, *n* တဆက်တည်းလုပ်သောသူ။

Continue, *v* *c* to remain, နေသည်။ to be permanent, တည်သည်။
to persevere, တည်ကြည်သည်။ —*v* *t* to do without ceasing,
မမြတ်ပြုသည်။ to prolong, ရှည်အောင်ဆက်၍လုပ်သည်။

Continuity, *n*. from next

Continuous, *a* အဆက်မပြတ်သော။

Contort, *v* *t* လိပ်သည်။ လိပ်လစ်သည်။

Contortion, from above

Contour, *n* ရုပ်ပုံပေါ်အောင်ရေးသောအကြောင်း။

Contra, *adv*. တတက်မှာ။

Contraband, *a* —(practice,) မင်းမိတ်ပင်မြစ်တားသော်လည်းဝှက်ကဲ့၍ပြု
သော(အမှု)။ —(good-), ဝှက်ကဲ့၍ရောင်းဝယ်သော(ဥစ္စာ)။

Contract, *v* *c* to grow narrow, ကျဉ်းသွားသည်။ to shrink (intrans),
ကျုံ့သည်။ to bargain, ရောင်းဝယ်မှုမှသဘောတူဝန်ခံသည်။ *v* *t*
to draw into a less compass, ချဉ်းသည်။ ချုံ့သည်။ to wrinkle,
တွန့်စေသည်။ ယုံ့စေသည်။ ရှုံ့စေသည်။ to abridge, အကျဉ်းချုပ်

သည်။ to affiancé, ထိမ်းမြားမည်ဂတိထားသည်။ —a debt, ကြွေးတင်သည်။ —a disease, အနာရဲ့သည်။ —a habit, အကျင့်ပါသည်။ —*n* a compact, သဘောတူဝန်ခံချက်။ a writing containing a contract, သဘောတူဝန်ခံချက်စာချုပ်။ —of marriage, ထိမ်းမြားမည်ဂတိထားခြင်း။

Contracted, *a.* of limited views, အရှောင်အမြင်နည်းသော။ mean, selfish, ကိုယ်အကျိုးကိုသာစွဲကွက်တတ်သော။

Contraction, *n* ကျဉ်းသွားခြင်း။ ချဉ်းခြင်း။ ချုံခြင်း။ တွန့်ခြင်း။ တွန့်စေခြင်း။ အကျဉ်းချုပ်ခြင်း။ (for the sub-def see under Contract, *r*)

Contractor, *n* ရောင်းဝယ်မှုမှသဘောတူဝန်ခံသောသူ။

Contradict, *v t* to oppose by words, ငြင်းခုံသည်။ to be contrary to, ဆန့်ကျင်တက်ပြုသည်။

Contradiction, *n.* from above

Contradictory, *a* ditto

Contradistinction, *n* from next.

Contradistinguish, *v. t* ဆန့်ကျင်တက်ဖြစ်သောလက္ခဏာတို့ကို ပြိုင်ထား၍ခြားနားကြောင်းကိုထင်ရှားစေသည်။

Contraposition, *n* a placing over against, တတက်တချက်၌ထားခြင်း။ an opposite position, တတက်၌ရှိသောနေရာ။

Contrariety, *n* from next

Contrary, *a.* ဆန့်သော။ ဆန့်ကျင်သော။ ဆန့်ကျင်တက်ဖြစ်သော။ *n* ဆန့်ကျင်ဖက်။

Contrast, *v. t* လက္ခဏာမတူ၊ မြားနားကြောင်းကို ထင်ရှားစေခြင်းငှါ ပြိုင်ထားသည်။ — *n* from *do*

Contravallation *n* ရန်သူခိုရန်မြေကထုတ်။

Contravene, *v t* ဆီးတားသည်။

Contravention, *n.* from above

Contribute, *v t* to pay a share with others, အသီးသီးထည့်ကြရာ ဝင်၍ထည့်သည်။ to tend towards, help on, promote, ပိုင်း၍ပြုသည်။ ညီညာသည်။

Contribution, *n.* from above, that which is contributed, ပိုင်း၍ထည့်သောဥစ္စာ။

Contributive, Contributory, *a* from Contribute

Contite, *a* ကိုယ်အပြစ်ကိုမြင်၍စိတ်ကျိုးပဲ့ကြေစွသော။

Contrition, *n.* from above, the act of grinding to powder, မှုန့်အောင်ပွတ်ကြိတ်ခြင်း။

Contrivance, *n* the act of devising, စိတ်ကူးခြင်း။ the thing devised, စိတ်ကူး၍ထုတ်သောအရာ။ artifice, plot, ဝရိယာယ်။ မာယာ။ ဝေဝုတ်။

Contrive, *v t.* စိတ်ကူးသည်။

Control, *v. t.* to subject to authority, နိုင်၍ အုပ်ချုပ်သည်။ to rule,

- အုပ်ချုပ်စီရင်သည်။ to restrain, keep within bounds, ပတ္တနိကျူး
စေခြင်းငှါချုပ်တည်းသည်။ —*n.* from *do*
- Controversial, *a* Controversy, *n* from next.
- Controvert, *v* *t* အယူကွဲ၍ငြင်းခုံသည်။
- Contumacious, *a.* အာဏာကိုဆန့်၍တင်းမာသော။
- Contumacy, *n.* from above.
- Contumelious, *a* ဝော်ကားသော။ ရမ်းကားသော။
- Contumely, *n.* from above.
- Contusion, *n* the act of bruising အသားကြေစေခြင်း။ a bruise, အသားကြေသောအနာ။
- Convalescence, *n* from next
- Convalescent, *a.* အနာပျောက်၍တဖြေးဖြေးအားတိုးပွားလျက်ရှိသော။
- Convene, *v* *i* စည်းဝေးသည်။ —*v* *t* စည်းဝေးစေသည်။
- Convenience, *n* from next, ease ချမ်းသာ။ that which contributes to ease, ချမ်းသာစေသောအရာ။
- Convenient, *a* တော်လျော်သော။ အဆင်သင့်သော။ အခန့်သင့်သော။
- Convent, *n.* ကျောင်း။
- Conventicle, *n* small assembly, ငယ်သောအစည်းအဝေး။ an assembly, of dissenters, မင်းစီရင်ခြင်းသို့မလိုက်ဘဲကိုးကွယ်သောအစည်းအဝေး။ a dissenting meeting house, ထိုသို့ကိုးကွယ်သောသူစည်းဝေးရာသုခမ္ဘာဝရပ်။
- Convention, *n* the act of assembling, စည်းဝေးခြင်း။ union, ပေါင်းဖော်ခြင်း။ a formal meeting, အစည်းအဝေး။ a temporary contract, ရက်သတ်၍သဘောတူဝန်ခံဂဏီထားခြင်း။
- Converge, *v* *i* သွယ်စည်တွင်တစုနှင့်တစုနီးသွားသည်။
- Convergent, *a.* from above
- Conversable, *a* စကားစမည်ပြောလွယ်သော။
- Conversant, *a* having familiar intercourse, ပေါင်းဖော်၍သိကျွမ်းသော။ versed in, ကျင်လည်လေ့ကျက်သော။ having relation to, စပ်ဆိုင်သော။
- Conversation, *n.* familiar discourse, စကားစမည်ပြောခြင်း။ familiar intercourse, ပေါင်းဖော်၍သိကျွမ်းခြင်း။ behaviour, ကျင့်ဆောင်ပြုမူခြင်း။
- Conversational, *a.* စကားစမည်ပြောခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Converse', *v.* *z.* to discourse familiarly, တယောက်နှင့်တယောက်စကားပြောသည်။ to have familiar intercourse, ပေါင်းဖော်၍သိကျွမ်းသည်။ to have sexual intercourse, သိဝါသပြုသည်။
- Con'verse, *n* from above, an inverse proposition, အပြန်အလှန်အလိုက်သင့်သောစကားချက်။
- Conversion, *n.* from next.

Convert', *v. t.* to change (trans), ပြောင်းသည်။ (trans.), ပြောင်းလဲသည်။ (trans), to appropriate, အသုံးတစုံတခုကို ခွဲ၍ထားသည်။

Con'vert, *n.* အယူဝါဒပြောင်းလဲသောသူ။

Convertible, *a* that may be changed, ပြောင်းလဲနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ that may be used one for the other, လဲနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Convex, *a* ခုံးသော။

Convexity, *n* a being convex, ခုံးခြင်း။ that which is convex, ခုံးရာ။ အခုံး။

Convexo Concave, *a* တဖက်ခုံး၍တဖက်ခွက်သော။

Convexo convex, *a.* နှစ်ဖက်ခုံးသော။

Convey, *v. t* to carry, ပို့ဆောင်သည်။ သယ်ပို့သည်။ to hand from one to another, ထက်ဆင့်ကမ်းသည်။ to transfer (ပိုင်သောပစ္စည်းဥစ္စာကို) ထွဲအပ်သည်။ —intelligence, ကြားလိုက်သည်။

Conveyance, *n* from above, a vehicle, လှည်း၊ ရထားအစရှိသော၊ နေရာပြောင်း၍ စီးရန်သည့်။ a deed, (ပိုင်သောပစ္စည်းဥစ္စာကို) ထွဲအပ်သောစာချုပ်။

Convict, *v. t* အပြစ် ရှိကြောင်းကို ထင်ရှား ပြသည်။ — *n* ရာဇဝတ်သင့်သောလူ။

Conviction, *n* from Convict, a convincing of error, မှားကြောင်းကို ပြခြင်း။

Convince, *v t* to satisfy the mind by evidence, သဘောကျစေသည်။ to constrain one to plead guilty, ဝန်ခံစေသည်။

Convivial, *a* စားသောက်၍ ပျော်ရွှင်သော။

Conviviality, *n* from above

Convocate, *v t* စည်းဝေးစေခြင်းငှါခေါ်သည်။

Convocation, *n* from above, an assembly of clergymen ဓမ္မဆရာတို့အစည်းအဝေး။

Convoke, *see* Convocate

Convolute, *a.* လိပ်လျှက်ရှိသော။

Convolution, *n* from next.

Convolve, *v t* လိပ်သည်။

Convoy', *v t.* စောင့်ကြပ်၍ပို့သည်။

Con'voy, *n.* a conveying force, စောင့်ကြပ်၍ပို့သောတပ်၊ တိုက်သင်္ဘော။ that which is convoyed, အပို့ခံရသောအရာ။

Convulse *v. t.* to contract by spasms, တက်စေသည်။ to shake violently, တုန်လှုပ်စေသည်။

Convulsion, *n* from above, a fit, တက်နာ။

Cony, *n* ယုန်တမျိုး။

Coo, *v. z* ခိုကဲ့သို့ကူသည်။

Cook, *v. t.* ချက်ပြုတ်သည်။ —house, *n.* စားဖိုအိမ်။ —room, *n.* စားဖိုခန်း။ —*n.* စားဖိုသည်။ ဆိုးသူကြီး။

Cookery, *n.* ချက်ပြုတ်သောအတတ်။

Cool, *a.* less than cold, ခပ်အေးအေး။ not zealous, not ardent, စိတ်အေးနည်းသော။ —*v. t.* to become less hot, အပူလျော့သည်။ to become less ardent, စိတ်အေးလျော့သည်။ —*v. t.* to make cool, အေးစေသည်။ to moderate excitement, စိတ်အေးလျော့စေသည်။ —*n.* ချမ်းအေးသောနံနက်ခင်း၊ ညခင်း။

Cooler, *n.* that which cools, အေးစေတတ်သောအရာ။ a vessel for cooling, အေးစေသောအိုး။

Coolness, *n.* from Cool, *a.*

Cooly, (East Indian,) *n.* အလုပ်သမား။

Coop, *n.* ကြက်လှောင်အိမ်။ —to confine in a coop, လှောင်အိမ်၌ လှောင်ထားသည်။ to confine in narrow limits, ကျဉ်းသောနေရာ၌ချုပ်ထားသည်။

Cooper, *n.* ထည့်ရန်စည်ကိုလုပ်သောသူ။

Cooperation, *n.* စည်လုပ်ခ။

Co-operate, *v. t.* ဆို၍ပြုလုပ်သည်။

Co-operation, *n.* from above

Co ordinate, *a.* အရာတူသော။

Coot, *n.* ငှက်တမျိုး။

Co-partner, *n.* ဖွဲ့ဖက်ကျသောသူ။ —in trade, ကုန်ဖက်။

Co-partnership, *n.* အမြတ်အညီစား။ ဆို၍ဖောက်ကားရောင်းဝယ်ခြင်းအဖြစ်။

Cope 1, *n.* a kind of hood, ခေါင်းချုံ့သောအရာ။ any thing spread overhead, အမိုး။ —2, *v. t.* ဆိုင်ပြိုင်သည်။

Copier, *see* Copyer

Coping, *n.* အုပ်ရိုးတန်တိုင်းပေါ်မှာခေါင်ကြောင်းပေါ်အောင်အုပ်သောအုတ်ထွား။

Copious, *a.* abundant, ပေါများသော။ များပြားသော။ diffuse in style, စကားများသော။

Copiousness, *n.* from above

Copper, *n.* the metal, ကြေးနီ။ a copper boiler, ချက်ပြုတ်ရန်ပိုသောထားသောအိုးကြီး။ a small copper coin, ကြေးနီဒင်္ဂါး။ —plate, *n.* ရုပ်ပုံထုသောကြေးနီပြား။ —smith, *n.* ပန်းတည်း။ —work, *n.* ကြေးနီထိုးသောအရပ်။ —worm, *n.* ဒိဝိုး။ —*v. t.* ကြေးနီပြားကွပ်၍ထားသည်။

Copperas, *n.* ဒုတ္တာမိမ်း။ ပါဏဒုတ္တာ။

Coppice, Copse, *n.* မြို။ မြိုစုတ်။

Copulate, *v. t.* သံဝါသပြုသည်။ မေတုန်ပြုသည်။

- Copulation, *n* from above
- Copulative, *a*. ပေါင်းတတ်သော။
- Copy, *n*. a manuscript, ရေးသောစာ။ a transcript, ထင်္တံ။ the likeness of any object, ပုံတူအောင်ရေးသောအရုပ်။ a writing copy, ထက်ထပ်လိုက်၍ရေးရသောပုံ။ a pattern, example, လိုက်ရသောပုံသက်သေ။ —book, *n* အတုလိုက်၍ရေးရသော ထက်ရေးပုံ။ —hold, *n* အင်္ဂလိတ်ပြည်မှာမြေကိုပိုင်သောအခွင့်တမျိုး။ —right, *n*. ကိုယ်စီရင်ရေးထားသောစာကိုပုံနှိပ်၍ သူတကူးမရောင်းရဘဲကိုယ်သာရောင်းရသောအခွင့်။ —*v* *t* to transcribe, စာကူးသည်။ to make the likeness of an object, ပုံတူအောင်ရေးသည်။ to form after a model, ပုံတူအောင်လုပ်သည်။ to imitate, တုသည်။
- Copyer, Copyist, *n*. စာကူးသောသူ။
- Coquet', *v*. မှက်နှာများအောင်ပရိယာယ်ပြု၍ ချစ်ကြိုက်ရောင်ဆောင်သည်။
- Co'quet, *n*. agent from above
- Coquetry, *n* from Coquet, *v*
- Coral, *n* သန္တာ။
- Corban, *n*. အလှူဒါန။
- Corbeil, *n*. မြေကတုတ်လုပ်ရန်မြေထည့်သောတောင်း။
- Cord, *n* a small rope, ကြိုး။ —of wood, အလျား ၈ ပေ၊ အနံ ၄ ပေ၊ စောက် ၄ ပေရှိသောထင်းပုံ။ —*v* *t* ကြိုးနှင့်ချည်သည်။
- Cordage, *n*. ကြိုးကြီးငယ်စု။
- Cordial, *a*. invigorating, အားတက်စေတတ်သော။ sincere, သဘောဖြောင့်သော။ hearty, affectionate, စေတနာရှိသော။ —*n*. invigorating medicine, အားတက်စေတတ်သောဆေး။ any thing which comforts, နှစ်သိမ့်စေတတ်သောအရာ။
- Cordiality, *n* sincerity, သဘောဖြောင့်ခြင်း။ affectionate feeling, စေတနာရှိခြင်း။
- Cordon, *n* စီလျက်ချသောခံတပ်။
- Core, *n* — of fruit, ဣဟိုင်။ —of a boil, အနာစိမ်း၏အမြစ်။
- Coriander, *n*. နံနံစေ့။
- Coik, *n*. the cork tree, ဗေဒုပင်။ the bark of said tree, ဗေဒုသား။ a cork stopple, ဗေဒုဆွဲ။ —screw, *n* ဗေဒုဆွဲကိုဆွဲထုတ်သောဝက်ဆူ။ —*v* *t* ဗေဒုနှင့်ပိတ်ဆွဲသည်။
- Cormorant, *n* တင်ကျိုးငှက်။
- Corn, *n*. grain, စပါး။ (Amer.) maize, ပြောင်းဖူး။ excrescence on the foot, မြေဖျား၌ဖြစ်သောကျွပ်ခုံး။ —*v* *t* (အမဲသားကို) ဆားနယ်သည်။
- Cornea, *n* မှက်မိ၌ကြည်ယင်သောမှက်သွာ။
- Corneous, *a*. ဦးမျိုးကဲ့သို့ဖြစ်သော။
- Corner, *n* an angle, အထောင့်။ a secret place, မိတ်ကွယ်သောအရပ်။

in edge, border, အစွန်းအနား။ —stone, *n.* တိုက်ထောင့်အမြစ်
ကျောက်။ —wise, *adv* ထောင့်ဖြတ်။ —*v* *t* မလှုပ်နှံနိုင်အောင်
ကျည်းကျပ်ရာသို့သွင်းသည်။

Cornet, *n* a certain wind instrument, မှတ်သောတန်ဆာတမျိုး။
a subordinate cavalry officer, မြင်းတပ်ယံကိုဆောင်သော
ဗိုလ်ကလေး။

Cornice, *n* ဇောင်း။

Corollary, *n* ရွှေစကားချက်ကိုထောက်၍နောက်သိရသောစကားချက်။

Coronal, *n* ဦးရစ်ပန်းကုံး။

Coronation, *n.* မကိုဋ်တင်၍ရာဇာဘိသိတ်သွန်းခြင်း။

Coroner, *n* အမှတ်ခံသောသည်ကိုမေးမြန်းစစ်ကြောရသောအရာရှိ။

Coronet, *n* မှူးမတ်ဆောင်းသောပေါင်း။

Corporal 1, *n* a subordinate infantry officer, အကြပ်ကလေး။ —2,
see Corporal.

Corporate, *a.* တလုံးတကိုယ်တည်းစုပေါင်းသော။

Corporation, *n* မင်းအခွင့်နှင့် စုပေါင်း၍ တယောက်တည်းသောသူကဲ့သို့စီ
ရင်ရသောလူစု။

Corporeal, *a* consisting of a body, ကိုယ်ဖြစ်သော။ pertaining to
a body, ကိုယ်နှင့်ဆိုင်သော။

Corps, *n.* စစ်သူရဲအစု။ စစ်သည်တပ်။

Corpse, *n* အလောင်းကောင်။

Corpulence, *n.* from next

Corpulent, *n.* ဝသော။ ဝဖျိုးသော။

Corpusele, *n.* အကျူ။

Corpuscular, *a* အကျူနှင့်ဆိုင်သော။

Correct, *a* ဖြောင့်သော။ အဖြစ်တင်ခွင့်မရှိ၊ မှန်သော။ *v* *t* to rectify, ပြန်
ဖြောင့်စေသည်။ to amend, ပြင်သည်။ to chastise, ဆွဒ္ဒသည်။
to obviate by mixture, ရောနှော၍ပြုပြင်သည်။

Correction, *n* from Correct, *v* *t*, an amendment, ပြင်သောအရာ။
ပြင်သောအချက်။

Corrective, *a* from Correct, *v* *t*

Correctness, *n* from Correct, *a*

Correlate, Correlative, *a.* တဖက်တချက်၌နေ၍ရှည့်ကွဲသော။ —*n*
တဖက်တချက်၌နေ၍ ရှည့်ကွဲသောလူ။ —in marriage, စုံဖက်။
ခင်ပွန်း။ မှောက်သား။ အိမ်ထောင်ဖက်။

Correspond, *v.* *u.* to be a match, ဖက်သည်။ အဖက်ဖြစ်သည်။ to
accord, ညီညာသည်။ to suit, တော်လျော်သည်။ to communicate
by letter, အချင်းချင်းမေတ္တာစာပေးလိုက်သည်။

Correspondence, *n.* from above, letters which pass between
correspondents, အချင်းချင်းပေးလိုက်သောမေတ္တာစာ။

- Correspondent, *a* from Correspond, *n* ၃. — *n* မေတ္တာစာရေး၍
ပေးလိုက်သောသူတိုင်း။
- Corridor, *n* အလျားရှည်၍တံခါးပေါက်များသောလက်ခံခန်း။
- Corrigenda, *n plur.* စာ၌ပြင်စရာအချက်။
- Corrigible, *a* that may be amended, ပြင်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ that may
be chastised, ဆုမ္မနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Corroborate, *v t* to strengthen, ခိုင်ခံ့စေသည်။ to confirm, တည်
စေသည်။ to make more certain, ယုံထောက်တန်အောင်ပြုသည်။
- Corroboration, *n* from above
- Corroborative, *a* from ditto
- Corrode, *v t* (သံချောကဲ့သို့) တဖြေးဖြေးစားသည်။
- Corrosion, *n* from above
- Corrosive, *a* from Corrode, *v t*
- Corrugate, *v t* တွန့်စေသည်။
- Corrugation *n* from above
- Corrupt, *a.* putrid, ဂုဏ်သော။ spoiled, vitiated, ယိုယွင်းသော။ de-
praved, ယုတ်မာသော။ destitute of integrity, သစ္စာပျက်သော။
infected with errors, အမှားများပါသော။ — *v* ၃. ဂုဏ်သည်။
ယိုယွင်းသည်။ *v* ၃. ဂုဏ်စေသည်။ ယိုယွင်းစေသည်။ ယုတ်မာစေသည်။
သစ္စာပျက်စေသည်။ အမှားများကိုသွင်းသည်။ (for sub-def. *see*
above)
- Corruptible, *a* ဂုဏ်တတ်သော။ ယိုယွင်းတတ်သော။ သစ္စာပျက်တတ်သော။
(for sub-def. *see* Corrupt, *a*)
- Corruption, *n* from Corrupt, *a* plus, (အနာ၌ဖြစ်သော) ပြည်။
- Corsair, *n* ပင်လယ်ထားမြို့။
- Corse, *see* Corpse
- Corselet, *n* သံချပ်ရင်ဖုံး။
- Corset, *n.* ထောက်ခံကိုယ်ကျပ်အင်္ကျီ။
- Cotege, *n.* အခြေအရံ။
- Coisuscant, *a.* from next.
- Coruscate, *v. ၃* အရောင်လျှပ်သည်။
- Coruscation, *n* from above.
- Cosey, *a* ကျစ်ကျစ်လစ်လစ်ရွှေ့လျော်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Cosmetic, *n* နို့သာရည်၊ မှက်နှာချောအစရှိသော၊ မှက်နှာလှအောင်လိမ်းကွံ
သောဆေး။
- Cosmogony, *n.* စကြဝဠာတည်ကြောင်းကိုပြသသော အတတ်ပညာ။
- Cosmography, Cosmology, *n* စကြဝဠာတန်ဆာများကိုပြသသောအတတ်
ပညာ။
- Cosmopolite, *n* နေထေရာအရပ်ရပ်တို့ကိုနေရင်းဌာနကဲ့သို့မှတ်သောသူ။
- Cosset, *n* လူကျွေးမွေးသောသိုးသလိ။

Cost, *n* price, အသိုး expense, စရိတ် charges of a suit in law, တရားစရိတ် forfeiture, loss, အလျှော် နှာခြင်း၊ ရှုံးခြင်း — *v* *t* to be of (such) a price, ထိုက်သည်။ အသိုးထိုက်သည်။ to be of (such) expense, (ဤမည်သော) စရိတ်ရှိသည်။ to occasion (such) a loss, အလျှော်၊ အနာ၊ အရှုံးခံစေသည်။

Costive, *a* ဝမ်းခိုင်သော။ ဝမ်းချုပ်သော။

Costiveness, *n* from above

Costliness, *n* from next

Costly, *a*. of high price, အသိုးများစွာထိုက်သော။ expensive, စရိတ်များသော။

Costume, *n*. အဝတ်ဝတ်နည်း။

Cot, *n* a small house, အိမ်ကလေး။ တဲ။ a bedstead, ခုတင်။

Cotemporary, *a* တကာလတည်း၌ဖြစ်သော။ *n* တကာလတည်း၌ဖြစ်သောသူ။

Cotene, *n*. အဆွေခင်ပွန်းအစည်းအဝေး။

Cotillion, *n* ကခြင်းတမျိုး။

Cottage, *n*. အိမ်ကလေး။

Cotter, Cottageer, *n*. အိမ်ကလေး၌နေသောသူ။

Cotton, *n*. (undressed,) ဝါ။ (dressed,) ဂွမ်း။ (woven,) ဖျင်။ ပိတ်။

Couch, *v* *z*. to lie down, အိပ်သည်။ to recline on the knees, ဝပ်သည်။ to lie in ambush, ချောင်း၍နေသည်။ to stoop, ကျိုသည်။ — *v*. *t*. to lay down to rest, သိပ်ထားသည်။ to conceal, hide, ဂှက်ထားသည်။ to imply, ဆိုလိုသည်။ — a spear, လှံရိုးဖျားကို ထောက်ရာ၌စိုက်ထားသည်။ — a cataract, မှက်စိ၌အတွင်းတိမ်ကို ဖြိုပ်၍ချသည်။ — *n* a bed, အိပ်ရာ။ a seat of repose, လျောင်းရာခုတင်။

Couchant, *a*. ဝပ်လျက်နေသော။

Cough, *v*. *z*. ခြောင်းဆိုးသည်။ — *n* ခြောင်းဆိုးနာ။

Council, *n* an assembly convened for consultation, တိုင်ပင်သောလူစု။ counsellors of government, တိုင်ပင်မှုမတ်စု။ an assembly of clergy men convened on ecclesiastical business, တိုင်ပင်ရန်စည်းဝေးသောဓမ္မဆရာစု။ — board, — table, *n*. တိုင်ပင်သောသူတို့စည်းဝေး၍တိုင်သောစားပွဲ။

Councillor, *see* Counsellor.

Counsel, *v*. *t* to advise, အကြံပေးသည်။ to warn, သတိပေးသည်။ — *n*. advice, အကြံပေးခြင်း။ consultation, တိုင်ပင်ခြင်း။ prudence, ပညာသတိ။ design, အကြံအစည်။ a lawyer, ရှေ့နေ။

Counsellor, *n*. one who gives advice, အကြံပေးသောသူ။ — of government, တိုင်ပင်မှုမတ်။ a lawyer, ရှေ့နေ။

Count 1, *n*. an earl, ကောဏ္ဍ။ မူးမတ်တမျိုး။ — 2, *v*. *t*. to number,

ရေတွက်သည်။ to compute, တွက်သည်။ to place to one's credit, (သုခန္ဓိ) မှတ်၍ထားသည်။ to regard, ထင်မှတ်သည်။ —2, *n* numbering, ရေတွက်ခြင်း။ number, အရေအတွက်။

Countenance, *n* the face, မျက်နှာ။ appearance of the face, aspect, မျက်နှာရည်။ favorable regard, အလိုရှိသောလက္ခဏာကိုပြခြင်း။ steady, composed look, မပျက်သောမျက်နှာ။ —1 *t* to regard favorably, အလိုရှိသောလက္ခဏာကိုပြသည်။ —(wrong), မျက်နှာသာပေးသည်။ to encourage, aid, အားပေးသည်။

Counter 1, *n* a counterfeit coin used for counting, လိုရာသုံးသို့ခတ်သောဒင်္ဂါး။ a shop-table, ဆိုင်ခုံ။ —2, *adv* in opposition, in an opposite direction, တဖက်၌နေလျက်။ ဆန့်ကျက်။ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုလျက်။

Counteract, *v t* ဆန့်ကျင်ဘက်ပြု၍ဆီးတားသည်။

Counterbalance, *v t* to make one weight equal to another, မျှန်စက်သည်။ to countervail, တဖက်၌နေ၍အရှိန်ကိုသတ်သည်။

Counter-evidence, *n* အရင်သက်သေခံချက်ကိုဖျက်သောနောက်သက်သေခံချက်။

Counterfeit, *a*. forged, သူတပါး၏တံဆိပ်လက်မှတ်နှင့်တူအောင်လုပ်သော (အရာ) assuming a false appearance, အရောင်ဆောင်လျက်ရှိသော။ not genuine, ပဝတ္ထိဖြစ်သော။ —*v* 1. to feign, အရောင်ဆောင်သည်။ (ဖြစ်) ကြံ့ပြုသည်။ —*v. t* to forge, သူတပါး၏တံဆိပ်လက်မှတ်နှင့်တူအောင်လုပ်သည်။ to imitate, assume a resemblance, အသွင်တူအောင်အရောင်ဆောင်သည်။ —*n*. an imposter, မကောင်းသောအကြံနှင့် အရောင်ဆောင်သောသူ။ the thing forged, ပုံတူအောင်အရောင်ဆောင်၍လုပ်သောအရာ။

Counterfeiter, *n* စံ့ရွှင်သမား။

Countermand, *v t* to revoke a former command, အရင်ပေးသော အမိန့်အမှာကိုခွဲ၍အမိန့်အမှာသစ်ကိုပေးသည်။ to contradict the orders of another, သူတပါးအာဏာကိုဆန့်သည်။

Countermarch, *v* 1 စစ်ချီရာလမ်းကိုဆုတ်ပြန်၍ ချီလာသည်။ —*n* from *do*.

Countermark, *n*. ထပ်မံ၍ခတ်သောတံဆိပ်။

Countermine, *n*. ယမ်းကိုမြှုပ်၍ရန်ခလိုင်၍တူးသောတွင်းကိုဖျက်အောင်ဖောက်၍တူးသောတွင်း။ —*v. t* ရန်သူ၏အကြံကိုပရိယာယ်အားဖြင့်ဖျက်သည်။

Countermotion, Countermovement, *n*. ဆီးတားအောင်ပြုခြင်း။

Counterpane, *n*. အကန့်ဖော်၍ချုပ်သောအိပ်ရာခင်း။

Counterpart, *n*. အဖက်။

Counterplot, *v* 1 သူတပါးပြုသောပရိယာယ်ကိုဖျက်ရအောင်အခြားသောပရိယာယ်ကိုပြုသည်။ —*n*. from *do*.

- Counterpoise, *v t* to counterbalance, ချိန်စက်သည်။ to countervail, တဖက်၌နေ၍အရှိန်ကိုသတ်သည်။ —*n.* a weight sufficient to balance another, ချိန်စက်၍ညီမျှစေသောအရာ။ a force sufficient to counteract another, တဖက်၌နေ၍အရှိန်ကိုသတ်သောအရာ။
- Counterpoison, *n.* အဆိပ်ကိုနိုင်သောဆေး။
- Counterpressure, *n.* တဖက်ဖိခြင်း။
- Counterproject, *n.* အကြံ အစည် တပါးကို ဆန့်ကျင်ဘက် ပြု သော အကြံ အစည်တပါး။
- Counterscarp, *n.* ပြင်လျှံးထိပ်။
- Countersign, *v. t* ထပ်မံ၍လက်မှတ်ထိုးသည်။
- Countervail, *v t* နိုင်လောက်သောအစွမ်းနှင့်ဆီးတားသည်။
- Counterwork, *see* Counteract
- Counting-house, Counting-room, *n* ကုန်စာရင်း။ ငွေစာရင်းတွက်ချက် ရှင်းလင်းသောအခန်း။
- Countless, *a* မရေတွက်နိုင်အောင်များပြားသော။
- Country, *n* a region, ပြည်။ rural parts, ကျေးဘော။ born, *a.* ကပြား။ —man, *n.* a native of any country, ပြည်သား။ one of the same country, ပြည်သားချင်း။ a rustic, ကျေးတောသား။ —seat, *n.* တော၌ဆောက်သောသူဌေးအိမ်။
- County, *n.* မြို့နယ်။
- Coup-de grace, *n.* ညည်းဆဲသည်အဆုံး၌ ချက်ချင်းသေအောင် သတ်သော အချက်။
- Coup-de-main, ရှုပ်ရှုပ်ချိန်၌ဝင်တိုက်ခြင်း။
- Couple, *n* two, နှစ်ချ။ a pair, တစုံ။ တရံ။ man and wife, လင်မယား။ a tie connecting two things, တွဲသောကြိုး။ —*v t* to connect, တွဲထားသည်။ to unite in marriage, စုံဖက်စေသည်။
- Couplet, *n.* လက်သံ၌ပုဒ်စုံ။
- Courage, *n.* ခံ့ရှင်းခြင်း။ သူရဲဘော။
- Courageous, *a.* ခံ့ရှင်းသော။ သူရဲဘောရှိသော။
- Courier, *n.* အလျှင်အမြန်သွတ်သောတမန်။
- Course, *n.* a going, သွားခြင်း။ a passing on, proceeding, အစဉ် အတိုင်းလိုက်ခြင်း။ a running, ပြိုင်၍ပြေးခြင်း။ the line of motion, သွားရာလမ်း။ race-ground, ပြိုင်၍ပြေးရာလမ်း။ orderly proceeding, စီစဉ်ခြင်း။ a series, order, အစီအစဉ်။ an arranged system, စီစဉ်သောအရာ။ conduct, ပြုမူခြင်း။ number of dishes set on table at once, တခါတည်းခင်းကွင်းသောစားအွယ်သောက်ရန်။ —[of,] အစဉ်အတိုင်း။ —*v.* to run after, လိုက်ပြေးသည်။ —(as the blood,) စီးသည်။
- Courser, *n.* ပြေးတတ်သောမြင်း။

- Courses, *n. plur* the lower sails of a ship, အောက်ဆုံးသောသင်္ဘော
ရွက်။ the menstrual discharge, ဥတု။ မီးရပ်။ ရာသီပန်း။
- Court, *n.* an inclosure before or around a house, made by a fence
or wall, ဝင်း။ တန်တိုင်းလုပ်၍ထားသောအိမ်၏ဥပစာ။ a palace,
နန်းတော်။ the occupants of a palace, နန်းတော်သားစု။ the
supreme council hall, ယွတ်တော်။ any hall of justice, ရုံးတော်။
a civil court, တရားရုံး။ a criminal court, ရာဇဝတ်ရုံး။ persons
assembled for the administration of justice or government,
ယွတ်ရုံးပေါ်မှာထိုင်၍စီရင်သောမင်း။ flattering attentions, *n*
from Court, *v. t.* —day, *n.* တရားစီရင်သောနေ့။ —house, *n.*
ယွတ်တော်။ ရုံးတော်။ —martial, *n.* စစ်ကြောစီရင်သောဗိုလ်စု။
—plaster, *n.* အနာအပုပ်ရန်ဆေးသုတ်လှူးသောမိုးထည်အချပ်အပြား။
—yard, *see* Court, *n.* 1st def. *v. t.* to attempt to persuade
by flattering attentions, ချောမော့၍ဖြားယောင်းသည်။ to woo,
(မိစ္ဆကို) လှည့်သည်။
- Courteous, *a* polite, ယဉ်ကျေးသော။ complaisant, kind, လောက
ဝတ်ပြုတတ်သော။
- Courtesan, *n* ပြည်တန်ဆာမိစ္ဆ။
- Courtesy, *n.* politeness, ယဉ်ကျေးခြင်း။ polite attentions, လောက
ဝတ်ပြုခြင်း။ a favor, ကျေးဇူးပြုခြင်း။ salutation by a slight
genuflection, နှုတ်ဆက်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော ချီးညွတ်ခြင်းကိုပြုသည်။
—*v. t.* နှုတ်ဆက်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော ချီးညွတ်ခြင်းကိုပြုသည်။
- Courtier, *n.* one who frequents a royal court, မင်းထံခစားသောသူ။
one who courts favor, ဖြားယောင်းသောသူ။
- Courtliness, *n* from next.
- Courtly, *a.* relating to a royal court, နန်းတော်နှင့်ဆိုင်သော။ polite,
ယဉ်ကျေးသော။
- Courtship, *n* (မိစ္ဆကို) လှည့်ခြင်း။
- Cousin, *n* the son or daughter of an uncle or aunt, တကြီးတထွေး၊
မိကြီး၊ မိထွေး၊ ဦးရီး၊ အရီး၏သားသမီး။ ညီအစ်ကိုယုံတော်။ နှစ်မတော်။
ညီအစ်မတော်။ မောင်တော်။ a cousin of a different sex, and
having a parent of a different sex from the parent of the
other, သွီးမြောက်သား။ a collateral relative, တော်စပ်သောသူ။
—german, *n.* same, 1st def.
- Cove, *n.* လေဝုန်းရာထောင့်ကွေ့။
- Covenant, *v. t.* ဝန်ခံ၍ဝတ်ထားသည်။ —*n.* a mutual agreement,
သဘောတူဖွဲ့သော ပဋိညာဉ်။ a writing containing such an
agreement, ပဋိညာဉ်ဖွဲ့သောစာချုပ်။
- Cover, *v. t.* to lay, place, or spread over, ဖုံးသည်။ အုပ်သည်။ to
plaster, အုံသည်။ ဖံသည်။ to clothe, ချုံသည်။ to hide, conceal,

- ရွှံ့သည်။ ငှက်သည်။ to over-spread, လွှမ်းသည်။ to screen, shelter, ကွယ်ကာသည်။ to brood over, ဝပ်သည်။ to copulate, is a male beast, တက်သည်။ to be equivalent to, ညီမျှသည်။ to comprise, ပါဝင်သောအရာကိုခံသည်။ — with a roof, မိုးသည်။ — *n* that which is laid, placed or spread over, အဖုံး။ that which screens, shelters, အကွယ်အကာ။ a pot lid, စသောင်း။
- Covering, *n*. that which over-spreads, ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အရာ။ clothes, ချုံသောအဝတ်။ a roof, အမိုး။
- Coverlet, *n* အိပ်ရာခင်းလွှမ်း။
- Covert, *a* covered place, ဖုံးလွှမ်းသော။ disguised, လျှို့ဝှက်သော။ — *n* a covered place, ဖုံးလွှမ်းသောအရပ်။ a hiding place, ကွယ်ကာပုန်းရှောင်ရာအရပ်။
- Coverture, *n* ကွယ်ကာရာ။
- Covert way, *n*. ပြင်လျှားထိပ်ဥပဓာ။
- Covet, *v t* to desire eagerly, လိုချင်အားကြီးသည်။ to desire inordinately, တပ်မက်မောသည်။
- Covetous, *a* very desirous, အလွန်လိုချင်သော။ inordinately desirous, သောတကြီးသော။
- Covetousness, *n* သောတကြီးခြင်း။
- Covey, *n*. a hatch of young birds with the mother, ငှက်မကြီးနှင့် ငှက်သငယ်စု။ a flock of birds, ငှက်စု။
- Cow 1, *n*. နွားမ။ — herd, *n* နွားကျောင်း။ — house, *n*. နွားတင်းကုပ်။ — leech, *n* နွားကိုကုသောဆေးသမား။ — lick, *n*. နောက်သို့ထန်၍နေသောရွှေဆံစပ်။ — pox, *n* နွားကျောက်။ — 2, *v. t* ခြောက်သည်။
- Coward, *n*. သူရဲတောနည်းသောသူ။ ကြောက်တတ်သောသူ။
- Cowardice, *n*. from next, 1st del
- Cowardly, *n* wanting courage, သူရဲတောနည်းသော။ ကြောက်တတ်သော။ mean, base, ယုတ်မာသော။ ညစ်ညမ်းသော။
- Cower, *v. e*. ကုပ်ကုပ်နေသည်။
- Cowl, *n*. ဗုရင်ရှိဘာသာ၌ရဟန်းခေါင်းမြီးချုံရသောဝတ်လုံလည်ခွံ။
- Co-worker, *n* ဆုံ၍ပြုလုပ်သောသူ။
- Cowry, *n* ကြွေ။
- Coxcomb, *n* လူပေါက်ပန်း။
- Coy, *a* ရှက်၍ရှောင်တတ်သော။
- Coyness, *n* modest reserve, ရှက်၍ရှောင်ခြင်း။ the disposition to be shy and reserved, ရှက်၍ရှောင်တတ်သောသဘော။
- Cozen, *v t*. လိမ်လည်သည်။
- Crab, *n* the fish, ဂနန်း။ Cancer, the fourth sign of the Zodiac, ကရကဋ်ရာသီ။

Crabbed, *a.* hard to deal with, ကတ်သတ်သော။ ဝန်တိုသော။ rough, harsh, (applied to things,) ကြမ်းသော။

Crabbedness, *n.* from above.

Crack, *v.* ၁ to open in chinks, ပတ်သည်။ အက်သည်။ ကွဲသည်။ to utter a sharp sound, ဖျောက်ခဲနဲမြည်သည်။ —*v.* ၂ to break slightly, ခွဲသည်။ —(a whip,) ဖျောက်ခဲနဲမြည်အောင်သွဲ့တုပ်လိုက်သည်။ —a joke, ဖျက်ရယ်ပြုသည်။ —briained, *a.* မိတ်ပေါ့သော။ *n.* a chink, fissure, ပတ်ကြား။ အအက်။ a flaw, အနာအဆာ။
 . a quick sharp sound, ဖျောက်ခဲနဲမြည်သံ။

Cracked, *a.* —in intellect, မိတ်ပေါ့သော။

Cracker, *n.* a small rocket, ဖျောက်အိုး။ (Amer.) a hard biscuit, မာအောင်လုပ်သောကျိုမှုန့်ပြားတမျိုး။

Crackle, *v.* ၁. ဖြစ်ဖြစ်မြည်သည်။

Cradle, *n.* a small rocking cot, လှုပ်ပုခက်။ —of a ship, သင်္ဘောကို ရေထဲသို့လျှောချရန်တန်ဆာ။ —for reaping grain, စပါးကိုအစီအလိုက်ပုံ၍ကျအောင်ခုတ်ရိတ်သောထားတံစဉ်။ —*v.* ၂. (a child,) ပုခက်၌သိပ်သည်။ —(grain,) အစီလိုက်ပုံ၍ကျအောင်ခုတ်ရိတ်သည်။

Craft, *n.* cleverness, လိမ္မာခြင်း။ the using of artifice, ဆန်းပြားတတ်ခြင်း။ manual art, လက်မှုပညာ။ small vessels of different kinds, လှေ၊ သံဘန်အစရှိသောသင်္ဘောကလေးအမျိုးမျိုး။

Craftiness, *n.* from Crafty

Craftsman, *n.* လက်မှုပညာသည်။ လက်မှုပညာနှင့်လုပ်သောသူ။

Crafty, *a.* cunning skilled in artifice, ပရိယာယ်နှင့်လိမ္မာသော။ ဆန်းပြားတတ်သော။

Crag, *n.* အစွန်းထွက်သောကျောက်။

Cragged, craggy, *a.* မညီမညွတ်၊ ကျောက်စွန်းများသော။

Cram, *v.* ၁ to eat to satiety, စားပိုးနှင့်အောင်စားသည်။ —*v.* ၂. to stuff, crowd, သိပ်သွင်းသည်။ to force down food, အနိုင်နှံသည်။ မရှိမဆုံးစားစေသည်။

Cramp, *v.* ၂ to occasion cramp, ကြိတ်တက်စေသည်။ to restrain, ချုပ်တည်းသည်။ to fasten with a cramp, မျှော့ကုတ်၍စပ်သည်။ —*n.* a species of convulsion, ကြိတ်တက်ခြင်း။ restraint, ချုပ်တည်းခြင်း။ —of iron, မျှော့။ —iron, *n.* မျှော့။

Cranberry, *n.* အသီးတမျိုး။

Crane, *n.* the bird, ကြီးကြာ။ the machine, လေးသောဥက္ကဋ္ဌကိုမြှောက်တင်ရန်စက်တန်ဆာ။

Craniology, *n.* ကရာနယောလမိအတတ်တည်းဟူသောဥက္ခောင်းကိုစစ်ဆေးထွေကျက်သောအတတ်ပညာ။

Cranium, *n.* ဥက္ခောင်းခွံ။

Crank 1, *n.* ထက်လှည့်။ —2, *a.* (သင်္ဘောကဲ့သို့) စောင်းလွယ်သော။

Crammy, *n.* a chink, crevice, ဝပ်ကြား။ a corner, hole, ထောင့်ကြား။

Crape, *n.* ဆတ်သွားဖူး။

Crash, *v* & *n.* လဲပြို၍ အသံထွက်သည်။ —*n.* လဲပြို၍ ထွက်သောအသံ။

Crate, *n.* ခြင်းတောင်းတမျိုး။

Crate, *n.* မီးတောင်ကမီးထွက်သောအပေါက်။

Craunch, *v. t.* ကြွပ်ကြွပ်ဝါးသည်။

Cravat, *n.* ထည်စည်။

Crave, *v t* to beg for, တောင်းပန်သည်။ to long for, တောင့်တသည်။

Craven, *n* "a cock conquered and dispirited, ထိုက်ကြရာတွင်ကြောက်၍ ပြေးသောကြက်။ a coward, recreant, သူရဲတောမရှိ၊ အရှုံးခံသောသူ။

Craw, *n* စာလုပ်။

Crawl, *v* & *n.* — as a worm, လိမ်လှန်၍ သွားသည်။ — on all fours, တွား၍ သွားသည်။ to move slowly, တလုတ်တလုတ် သွားသည်။

Crayon, *n* ရေးသားရန်လုပ်သောခဲတောင့်တမျိုး။

Craze, *v t* from next

Crazy, *a.* impaired and weakened, ယိုယွင်း၍ မခိုင်ခံ့ဖြစ်သော။ insane, ချွေးသော။

Creak, *v* & *n.* ကြိတ်ကြိတ်မြည်သည်။

Cream, *n* — of milk, နို့ဆီ။ မလိုင်။ — of tartar, ပြုပျင်သောစပျစ်ဆား။ — colored, *a* (Eng) နို့ဆီကဲ့သို့အဆင်းရှိသော။ (Burn) ဆိုးသစ်ကဲ့သို့အဆင်းရှိသော။

Creamy, *a* နို့ဆီကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Crease, *v t.* အမျိုးအကြောင်းထင်အောင်ခေါက်သည်။ —*n.* ခေါက်၍အရာထင်သောအမျိုးအကြောင်း။

Create, *v. t.* to cause to exist, ဖြစ်စေသည်။ ဖန်ဆင်းသည်။ to put in order, ပြုပျင်သည်။ to invest with a new character, အရာ၌ခန့်ထားသည်။

Creation, *n.* from above, a created thing, ဖန်ဆင်းသောအရာ။ all created things collectively, ဖန်ဆင်းသော အရာ အပေါင်း။ စကြဝဠာတန်ဆာအပေါင်း။

Creative, *a.* ဖန်ဆင်းရှင်သော။

Creator, *n* ဖန်ဆင်းတော်မူသောဘုရားသခင်။

Creature, *n* a created being, rational or irrational, နိမ္မိတ္တသတ္တဝါ။ တိရိစ္ဆာန်။ a beast, တိရိစ္ဆာန်။ one who is entirely dependent on another, ကျေးဇူးရှင်အလိုသို့သာလိုက်ရသောသူ။

Credence, *n* ယုံခြင်း။ ယုံကြည်ခြင်း။

Credentials, *n plur* ကိုယ်အကြောင်းကို သူတပါးယုံစေခြင်းငှါ ကိုယ်၌ဆောင်သောသက်စွဲစာ။

Credibility, *n.* ယုံလောက်သောအဖြစ်။ ယုံကြည်ခြင်း။

Credible, *a.* ယုံထောက်သော။ ယုံကြံ့ရှိသော။

Credit, *v. t.* to believe, ယုံသည်။ ယုံကြည်သည်။ to enter on the credit side of an account, သူတပါးပေးရန်ရှိ၍ဆပ်ပေးရာရာကိုစာရင်း၌မှတ်သည်။ -- *n.* belief, ယုံခြင်း။ ယုံကြည်ခြင်း။ reputation, derived from proofs of credibility, ယုံထောက်သောလက္ခဏာနှင့်ရှည့်သောဂုဏ်အသရေ။ the reverse of debit in book keeping, သူတပါးပေးရန်ရှိ၍ဆပ်ပေးရာရာကိုစာရင်း၌မှတ်သောအချက်။ the time allowed for payment, နေ့ငွေလငွေနှင့်ရောင်းဝယ်ရသောကာလ။ —[on,] *adv.* အကြွေး။ အကြွေးအခမ်း။

Creditable, *a.* အသရေရှိသော။ ချီးမွမ်းဖွယ်ရှိသော။

Creditor, *n.* ကြွေးရှင်။ မြီရှင်။

Credulity, *n.* from next.

Credulous, *a.* ယုံထောက်သောသက်သေမရှိဘဲယုံလွယ်တတ်သော။

Creed, *n.* that which is believed, ယုံချက်။ a summary of faith, အချုပ်အခြာဖြစ်သောယုံချက်။

Creek 1, *v. i.* ခရည်ခရည်မြည်သည်။ —2, *n.* ချောင်းဦးတို့။

Creep, *v. i.* —as a worm, လိမ်လွန်၍သွားသည်။ —on all fours, တွား၍သွားသည်။ —as a vein, နွယ်၍သွားသည်။ to move slowly, တလုတ်လုတ်သွားသည်။ to steal in, အမှတ်တမဲ့ဝင်သည်။

Creepier, *n.* အနွယ်။ နွယ်ပင်။

Crease, *n.* ကြိတ်။ ကြိတ်ထား။

Cremation, *n.* ဖုတ်ကြည်းသင်းပြုတ်ခြင်း။

Creole, *n.* အဖေကုယားမြို့၊ အဓိကပွလီမွေဖွားသောသားကပြား။

Crepitate, *v. i.* ဖြစ်ဖြစ်မြည်သည်။

Crepitation, *n.* from above

Crescent, *a.* ကြိုးပွားသော။ —*n.* the waxing moon, လဆန်း။ the figure of the waxing moon, လဆန်းပုံ။

Cress, *n.* စမုန်နီ။

Crest, *n.* a cock's comb, အမောက်။ a tuft of hair or feathers on the head, ဦးစွန်း။ ဇောင်းမွေး။ —fallen, *a.* စိတ်ပျက်သော။

Crested, *a.* နဂါးမောက်ရှိသော။

Crétaceous, *a.* မြေဖြူပါသော။

Crevice, *n.* အပတ်။ အအက်။

Crew, *n.* a company of people, လူအစုအပေါင်း။ a ship's company, သင်္ဘောတစင်းတွင်ပါသောသင်္ဘောသားစု။

Crib, *n.* a manger, မြင်းစားကျင်း။ နွားစားခွက်။ a stall, မြင်းနွားထားသောအကန့်။ a cottage, အိမ်ကလေး။ a child's cot, သူငယ်အိပ်ရာခုတင်။ *v. t.* ကျည်းမြောင်းရုဉ်းချုပ်ထားသည်။

Crick, *n.* အိုးလွဲ။

Cricket 1, *n* the insect, ဝရစ်။ —2, *n*. the play, ဗလီကစားခြင်း။
—3, *n*. a low stool, နိကလေး။

Crier, *n* လည်၍ကျော်ညာစေသောသူ။ သိတင်းကိုလွှင့်သောသူ။

Crime, *n*. transgression, ပြစ်မှားခြင်း။ ပြစ်မှားသောအပြစ်။ an atrocious violation of law, ရာဇဝတ်သင့်ထိုက်သောအပြစ်။

Criminal, *a* guilty, အပြစ်ရှိသော။ relating to crimes, အပြစ်နှင့်ဆိုင်သော။ violating public law, ရာဇဝတ်သင့်ထိုက်သော။ —*n* a guilty person, အပြစ်ရှိသောသူ။ a convict, ရာဇဝတ်သင့်သောသူ။ —conversation (by contraction, Crim. con.) *n* သုမယားကိုပြစ်မှားခြင်း။

Criminality, *n*. from Criminal, *a*

Criminate, *v* *t* အပြစ်တင်သည်။

Crimination, *n* from above

Crimp, *n*. တစုံတရသောအမှုကိုဆောင်ရွက်စေခြင်းငှါ သွေးဆောင်သောလှလင်း။

Crimple, *v* *t*. to corrugate, တွန့်စေသည်။ to curl, လိပ်သည်။

Crimson, *a*. တွေးတွေးနီသော။ ရဲရဲနီသော။

Cringe 1, *n* စောင်းရှားပင်။ —2, *v* *t* ကုပ်ကုပ်နေ၍ချော့မော့သည်။

Crinkle, *v* *t* ကျက်တွန့်တက်သည်။

Cripple, *v* *t*. ခြေမစွမ်းအောင်ပြုသည်။ —*n* ခြေမစွမ်းသောသူ။

Crisis, *n*. အစွမ်းကုန်တက်၍ပြောင်းလဲရသောအချက်။ —of a disease, အနာ၏ရက်ဆုံးကျ၍ပြောင်းလဲရသောအချက်။

Crisp, *a* curled, လိပ်သော။ brittle, ကြွပ်သော။ ဆတ်သော။ —*v* *t*. လိပ်သည်။

Crispy, *see* Crisp, *a*

Criterion, *n* a test, စံ။ a standard of judging, စုံစမ်းရန်ထားသောအရာ။

Critic, *n*. one skilled in discriminating between beauties and faults, ကောင်းသောလက္ခဏာ၊ မကောင်းသောလက္ခဏာတို့ကိုပိုင်းခြား၍ပြတတ်သောသူ။ one skilled in scrutinizing written works, စာကိုဆန်းစစ်တတ်သောသူ။ one apt to find fault, အပြစ်တင်တတ်သောသူ။

Critical, *a* skillful in discriminating, &c. ကောင်းမကောင်းတို့ကိုပိုင်းခြားသိတတ်သော။ skillful in scrutinizing written works, စာကိုဆန်းစစ်တတ်သော။ accurate, စေ့စပ်သော။ သေချာသော။ apt to find fault, အပြစ်တင်တတ်သော။ ကတ်သတ်သော။ pertaining to a crisis, အစွမ်းကုန်တက်၍ပြောင်းလဲရသောအချက်နှင့်ဆိုင်သော။ အကျိုးအပြစ်နှစ်ပါးအကြား၌နေသော။

Criticism, *v* *t*. to examine and show the beauties and faults of

- (a performer,) ကောင်းသောလက္ခဏာ။ မကောင်းသောလက္ခဏာတို့ကိုပိုင်းခြား၍ပြသည်။ to censure, အပြစ်တင်သည်။
- Criticism, *n.* from above; a critical remark, ပိုင်းခြား၍ပြသောစကား။
- Critique, *n.* same.
- Croak, *v. & n.* —as a frog, (ဇာ) မြည်သည်။ —as a raven, (ကျီး) အဝသည်။ to grumble, မြည်တွန်သည်။ *n.* ဇာမြည်သံ။ ကျီးအဝသံ။
- Croak, *n.* ကြပ်မိုး။ —*v. t.* (Amer.) ကြပ်မိုးနှင့်လူးသည်။
- Clockery, *n.* မြေခွက်။ ပုကန်အမျိုးမျိုး။
- Crocodile, *n.* မိကျောင်း။
- Crope, *n.* မိမ္မဒို။
- Croony, *n.* ဆွေရင်းမျိုးချာကဲ့သို့သောအသိအကျမ်း။
- Crook, *v. & t.* to make crooked, ကောက်စေသည်။ —*v. i.* to curve (initians,) ကွေသည်။ —backed, *a.* ကုန်းသော။ —*n.* a curve, bend, အကောက်။ အကွေ။ a crooked stick of timber, တံကူ။ a shepherd's staff, မှိတ်ပါသောသိုးထိန်းတန်ဆာ။
- Crooked, *a.* not straight, bent, ကောက်သော။ curving, ကွေသော။
- Crookedness, *n.* from above.
- Crop, *v. & t.* to reap, မိတ်သည်။ to cut off the end, အဖျားကိုဖြတ်သည်။ —*n.* that which is reaped or gathered at one harvest time, တကြိမ်တခါတည်းမိတ်၍ရသောအသီးအနှံ။ a fowl's crow, ငှက်၏စာလုပ်။
- Crosier, *n.* ဂိုဏ်းအုပ်ထက်စွဲလှံတံ။
- Croslet, *n.* ထက်ဝါးကပ်တိုင်ကလေး။
- Cross, *n.* lying across, ကန့်သန့်နေသော။ adverse, ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ perverse, ကတ်သတ်သော။ peevish, တိတ်တိတ်သော။ sullen, မိတ်ပြုသော။ —bow, *n.* တူးလေး။ —eyed, *a.* မှက်မိစောင်းသော။ —grained, *a.* as wood, အသားရှုပ်သော။ hard to deal with, ကတ်သတ်သော။ —legged, *a.* တင်ကလင်ချိတ်၍ (ထိုင်သော) တင်ပျဉ်ခွေသော။ —purposes [at,] *adv.* ကရဲစောင်းပင်။ —staff, *n.* နေ့၊ ထ၊ ကြယ်နက္ခတ် အမြင်ကိုတိုင်းသောတန်ဆာတမျိုး။ —way, *n.* ပြလမ်း။ —*v. i.* to lie across, ကန့်သန့်နေသည်။ —*v. t.* to mark across, ကန့်သည်။ to lay across, ကန့်သန့်ထားသည်။ to erase, ချေသည်။ to make the sign of the cross on, ထက်ဝါးကပ်တိုင်ပုံကိုရေးသားသည်။ to go over, ကျော်၍သွားသည်။ to pass from side to side, ကူးသည်။ သန်းသည်။ to thwart, obstruct, ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုသည်။ ဆီးတားသည်။ —the breed, အမျိုးဘဝဉာဏ်စစ်ရှက်ရောနှောသည်။ —examination, *n.* from next. —examine, *v. t.* (သက်သေကို) လွန်ပြန်စုဆစ်၍မေးသည်။ —question, *v.* same. —*n.* the mark x, ကြက်ခြေ။ a kind of gribbet, ထက်ဝါးကပ်တိုင်။ a line drawn through

another, ကန့်သန့်သားသောအကြောင်း။ that which thwarts, obstructs, ကန့်သန့်နေသောအရာ။ ဆီးတားသောအရာ။ —*prep*
see Across

Crossness, *n* perverseness, ကတိသတ်ခြင်း။ peevishness, စိတ်တိုခြင်း။

Crosswise, *adv*. ကန့်သန့်။ ဖီလာ။

Crotch, *n* အခွ။

Crotched, *a* ခွသော။

Crotchet, *n*. a wooden prop, ထောက်ခွ။ one of the notes in music, သီခြင်းသံပိုတန်း။ one mark in English writing, အင်္ဂလိပ်စာ၌ စကားချပ်ကိုမှတ်သားသောအပိုက်တန်း။ [ ] ; an odd conceit, ထင်မှတ်စရာအကြောင်းမရှိဘဲလျက်ထူးခြားစွာထင်မှတ်ချက်။

Crouch, *v*. *v*. to lie close to the ground, ဝပ်သည်။ ဖြပ်ဝပ်သည်။ to cinge, ကုပ်ကုပ်နေ၍ချော့မော့သည်။

Croup 1, *n* the rump of a fowl, ကြက်ဆီးဘူးအုံ။ the buttocks of a horse, မြင်းတင်ပါး။ —2, *n* the disease, ကြက်ညှာနာ။

Crow 1, *v* *v* —as a cock, တွန်သည်။ to vaunt, vapor, ဝါကြွားသည်။ —*n* ကြက်တွန်သံ။ —2, *n* the bud, ကျီးကန်း။ —of non, ကုလားအော်။ —bat, *n*. သံတူးရှင်း သံကုတ်။

Crowd, *v* *t* to compress, သိပ်သည်။ to stuff, သိပ်သွင်းသည်။ to squeeze in a press of people, ညပ်အောင်လူချင်းကျပ်၍နေကြသည်။ to press by solicitation, အပူအပြင်းတောင်းသည်။ —sail, ရွက်ကုန်တင်၍ဖြန့်သည်။ —around, *v*. *t* ပိုင်း၍ကျပ်လျက်နေကြသည်။ —forward, through, into, &c. *v* *v*. စုဝေး၍ကျပ်ရာမှာ ထိုးသွားသည်။ —*n*. things closely pressed together, ဖိသိပ်၍ထားသောအရာစု။ a throng of people, ထူထပ်သောလူထု။ လူချင်းကျပ်၍နေသောအရာစုဝေး။ a large multitude, များစွာသောလူအစုအဝေး။ the populace, ဆင်းရဲသားစု။

Crown, *n* a diadem, မကိုဋ်။ သရဖူ။ royalty, ရှင်ဘုရင်၏ဘုန်းစာနူတော်။ a chaplet, ဦးရစ်။ a reward bestowed on a victor, ခေါ်ဆောင်ချ။ the top, summit, ထိပ်။ အထွဋ်။ a coin stamped with a crown, မကိုဋ်ပုံခတ်သောဒင်္ဂါး။ —post, *n* ခေါင်တိုင်။ *v* *t*. to invest with royalty, (Eng.) မကိုဋ်တင်သည်။ (Burm) နန်းတင်သည်။ ရာဇဘိသိတ်ပေးသည်။ to cover the top, ထိပ်အုပ်တင်သည်။ to exalt, ချီးမြှောက်သည်။ to complete, စုံထင်စေသည်။

Crucible, *n* ခိုက်။ ခိုက်လုံး။

Crucifix, *n* ထက်ဝါးကပ်တိုင်ပုံ။

Crucifixion, *n* from Crucify.

Cruciform, *a*. ထက်ဝါးကပ်တိုင်ပုံတူသော။

Crucify, *v*. *t* ထက်ဝါးကပ်တိုင်၌ရိုက်ထားသည်။

Crude, *a*. raw, not cooked, မကျက်။ မိမိသော။ in a natural state,

မပြုမပွင်သေး၊ ရှိင်းသော။ indigested (as food,) မကြေသော။ not matured in the mind, ကောင်းစွာမစုစမ်း၊ မဆင်ခြင်သေးသော (အရာ။)

Crudeness, Crudity, *n* from above

Cruel, *a.* ရက်စက်သော။

Cruelty, *n* from above

Cruet, *n.* ဝံ့ရည်။ ဆီအစရှိသည်တို့ကိုထည့်သော ဖန်ဘူးကလေး။

Cruise, *v.* *u.* သင်္ဘောစီး၍ပင်လယ်၌လှည့်လည်သည်။ —*n* from *do*.

Cruiser, *n* ပင်လယ်၌အရပ်ရပ်လှည့်လည်သောသင်္ဘော။

Crumble, *n.* မုန့်အစအနံ့။

Crumble, *v.* *u.* ဖဲ့ဖဲ့သည်။ *u.* *t.* ဖဲ့ဖဲ့သည်။

Crumple, *v.* *u.* ကွန့်အောင်ဆုပ်သည်။

Crunch, *v.* *t.* ပြုတ်ပြုတ်ကိုက်၍ဝါးသည်။

Crupper, *n.* မြီးသိုင်းကြိုး။

Crusade, *n* သာသနာပလ္လတို့ကိုသွား၍တိုက်ခြင်း။

Cruse, *see* Cruet

Cruet, *n* ပန်းတိန်သုံးသောခိုက်။

Crush, *v.* *t.* to press so as to break, ကျိုးပဲ့အောင်ဖိနှိပ်သည်။ to comminute, ကြိတ်သည်။ to subdue, နှိပ်နင်းသည်။ to oppress, နှိပ်စက်သည်။ —*n.* from *do*.

Crust, *n.* an external coat, အခွံ။ —of bread, ပေါင်မုန့်အကော။ a small bit of bread, မုန့်ဖဲ့။ a scab, အနာဖီအဖေး။ —of a pie, ဌာပနာသွင်းမုန့်အပေါ်သား။ အောက်သား။ —*v.* *t.* မာသောအရာနှင့်လွှမ်းအုပ်သည်။

Crustaceous, *a* အဆစ်ဆစ် အခွံပတ်လျက်ရှိသော (ရေထိမိန္တန်)။

Crusty, *a.* friable as crust, ရွသော။ snappish, မိတ်တိုသော။ မိတ်ဆတ်သော။

Cuteh, *n* တောင်ဝေးထောက်ခွံ။

Cry, *v.* *u.* to exclaim, ကျွေးကြော်သည်။ to scream, အော်ဟစ်သည်။ to utter a loud voice in weeping, ငိုကျွေးသည်။ to make a noise, as some animals, မြည်သည်။ —*v.* *t.* to proclaim, ကျော်ညာစေသည်။ —against, *v.* *t.* အပြစ်တင်၍ကျွေးကြော်သည်။ —down, *v.* *t.* to decry, ကဲ့ရဲ့သည်။ to overbear, ဝိုင်း၍နှိပ်နင်းသည်။ —out, *v.* *u.* to scream, အော်သည်။ to complain loudly, မြည်တွန်သည်။ —up, *v.* *t.* နှိုးစွမ်းသည်။ —*n.* from Cry, *v.* *u.*

Cryptic, *a.* ဖျှိဝှက်သည်။

Cryptography, *n.* ဖျှိဝှက်သောလက်ရေး။

Crystal, *n.* quartz, ကျောက်သလင်း။ the glass of a watch case, နာရီအိမ်မှာဖုံးသောမှံခုံး။ —Crystalline, *a.* ကြည်လင်သော။

Crystallize, *v.* *t.* ကျောက်သလင်းဖြစ်စေသည်။

Crystalization, *n* from above.

Cub, *n*. the young of a bear, ဝက်ဝံသဇယ်။ the young of a fox, မြေခွေးသဇယ်။

Cube, *n*. အလျား၊ အနံ၊ စောက်ညီမျှသောဝုံ။

Cubeb, *n* မိတ်ချင်း။

Cubic, *a*. အလျား၊ အနံ၊ စောက်ညီမျှသော။

Cubit, *n*. တတောင်း ခံ။

Cuckold, လင်စောင့်ထားသောမိမ္မ၏လင်။ —*v t* ထိုသို့သောလင်ဖြစ်စေသည်။

Cuckoo, *n*. (black species,) ဥဩ။ the large bottle green species with a long tail, ဝါဖလေး။

Cucumber, *n*. သခွားသီး။

Cud, *n*. the food chewed by a ruminating animal, စာဖျိုမြိန်သော အရာ။ —of betel, အယား။ ကွမ်းရာ။ —of tobacco, ဆေးငုံ။

Cuddle, *v* ခိုထိုးကပ်၍နေသည်။

Cuddy, *n*. သင်္ဘောပေါ်စားစရာဖျင်သောအခန်း။

Cudgel, *n*. လက်စွဲချက်ကြိုး။ —*v. t* ခုတ်နှင့်ရိုက်သည်။

Cue, *n*. the tail or end of a thing, ဖုတ်၊ အဖျား၊ ခြီးဖျား။ a hint, အခိုက်အမြတ်။ humor, စိတ်သဘော။

Cuff 1, *v. t*. to strike with the fist, လက်ဆုပ်နှင့်ထုသည်။ —Cuff 1, *n* a blow with the fist, လက်ဆုပ်နှင့်ထုခြင်းအချက်။ —2, *n*. the fold at the end of a sleeve, အင်္ကျီလက်ဖျားလှန်အနားပတ်။

Cuirass, *n*. ရင်အုပ်တန်ဆာ။

Cuirassier, *n*. ရင်ကြပ်ဝတ်သောစစ်သည်။

Culinary, *a*. စားဖို့နှင့်ဆိုင်သော။

Cull, *v. t*. ရွေးကောက်သည်။

Cully, *n*. အလိမ်ကိုအလွယ်ခံသောသူ။

Culminate, *v. t* ခွန်းတည်သည်။

Culmination, *n* from above.

Culpable, *a*. အပြစ်တင်ခွင့်ရှိသော။

Culprit, *n* အပြစ်ဒါဏ်ခံထိုက်သောသူ။

Cultivate, *v. t* to till the ground, ထယ်၊ ယာ၊ ဥယျာဉ်ထုပ်သည်။ to produce by tillage, ထယ်၊ ယာ၊ ဥယျာဉ်ထုပ်၍ဖြစ်စေသည်။ to improve by effort, ထိုးပွားစေခြင်းငှါကြံစည်ထုပ်ဆောင်သည်။

Cultivation, Culture, *n*. from above.

Cultivator, *n*. ထယ်ယာထုပ်သောသူ။

Culverin, *n*. ထုံးပတ်သေး၍အလျားရှည်သောအမြောက်။

Culvert, *n*. ပေါင်းကူး။

Cumber, *v. t* to overload, ဝန်ပိုသည်။ to retard, နှေးစေသည်။ to embarrass, နှောင့်ရှက်သည်။

Cumbersome, Cumbrous, *a* not easily borne, သေး၍ဆောင်ခဲသော၊
troublesome, နှောင့်ရှက်တတ်သော။

Cumbrance, *see* Encumbrance.

Cumin, *n.* ဇီယာ။

Cumulate, *v* *t.* ပုံထားသည်။

Cuneated, Cuneiform, Cuniform, *a.* သပ်၍ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော။

Cunning, *a.* skilful, လိမ္မာသော။ crafty, ပရိယာယ်ပြုတတ်သော။
deceitful, လိမ်လည်တတ်သော။ —*n* from *do*.

Cup, *n.* a small bowl, ခွက်။ ဂုကန်လုံးကလေး။ ဗလေး။ the liquor
contained in a cup, ခွက်၌ပါသောသောက်ရေ။ —bearer, *n* မင်း
ကိုစပျစ်ရည်ဆက်သောအရာရှိ။ —board, *n.* ဂုကန်ထားသောမတ်
တတ်သစ်တ။ —*v* *t.* to draw blood with a cupping glass,
တွင်းစုတ်သည်။

Cupel, *n* မိုက်။ မိုက်လုံး။

Cupidity, *n* လောဘ။

Cupola, *n.* တိုက်မိုးပေါ်၌ဆင့်၍တည်ဆောက်သော ခေါင်းထောင်းပုံအမိုး။

Cupping glass, *n.* တွင်း။

Cur, *n* ခွေးညှို့။

Curable, *a* ဆေးကု၍ပျောက်နိုင်သော (အနာ)။

Curacy, *n.* သင်းအုပ်ဆရာ၏ကိုယ်စားလှယ်အရာ။

Curate, *n.* သင်းအုပ်ဆရာ၏ကိုယ်စားလှယ်။

Curative, *a.* ဆေးကုခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Curator, *n.* ကြည့်ရှုပြုစုသောသူ။ အုပ်ထိန်းသောသူ။

Curb, *n.* —of a bridle, မေးသိုင်းကြိုး။ a restraint, အဆီးအတား။
a frame round a well, ရေတွင်းပေါင်း။ ရေတွင်းမီးရပ်ပေါင်း။ —*v.* *t.*
—a horse, ဇက်ချုပ်၍စီးသည်။ to restrain, ဆီးတားသည်။ ချုပ်
တည်းသည်။ to furnish with a well-curb, (ရေတွင်း၌) မီးရပ်
ပေါင်းခတ်သည်။

Curd, *n.* နို့ခဲ။ နို့စိုင်း။ နို့တမ်း။

Curdle, *v.* *v.* to coagulate as 'milk, နို့ခဲသည်။ to congeal, as
curdled milk, နို့ခဲသလိုခဲသည်။ —*v.* *v.* to change into curd,
နို့ခဲရအောင်ပြုသည်။

Cure, *v.* *t.* to heal, ဆေးကု၍အနာကိုပျောက်စေသည်။ to remove
(an evil,) ရှင်းလင်းစေသည်။ to prepare for preservation,
မပုပ်မသိုးရအောင်ပွင်ဆင်သည်။ *n.* the act of healing, အနာကို
ပျောက်စေခြင်း။ a remedy for disease, အနာကိုပျောက်စေသော
ဆေး။ the employment of a curate, သင်းအုပ်ဆရာ၏ကိုယ်စား
လှယ်အရာ။

Curfew, *n.* ညရှစ်နာရီအချိန်၌ခေါင်းထောင်းထိုးခြင်း။

Curiosity, *n.* a desire to know something new or unknown, မတွေ့

မမြင်သေးသောအရာကိုအလွန်စွဲမြင်ခြင်းသောစိတ်သဘော။ an object of curiosity, မတွေ့မမြင်သေးသောသူအလွန်စွဲမြင်ခြင်းဖြစ်သောအရာ။ ထူးဆန်းသောအရာ။

Curious, *a* desirous to know what is new or unknown, မတွေ့မမြင်သေးသောအရာကိုအလွန်စွဲမြင်ခြင်းသောစိတ်သဘောရှိသော။ nicely and carefully inquisitive, စေ့စေ့မြေ့မြေ့ မေးမြန်းတတ်သော။ nicely done, နှုနယ်သော။ rare, singular, ထူးဆန်းသော။

Curiousness, *n.* from above.

Curl, *v* to form into ringlets, လိပ်သည်။ to curve, ခွေသည်။ to twist လိပ်သည်။ to undulate, roll over and over, (လှိုင်းကဲ့သို့) လိပ်သည်။ —*n* အလိပ်၊ အခွေ၊ အလိမ်။ (လှိုင်း၏) အလိပ်။ (for sub-def. see above.)

Curlew, *n.* ကုလားကပ်ငှက်။

Curling tongs, *n.* ဆံပင်ကိုခွေလိပ်သောညှပ်။

Curly, *a* လိပ်သော (ဆံပင်)။ —headed, *a.* ဆံပင်လိပ်သော။

Curmudgeon, *n.* စေးနှုံ၍အလွန်ခက်ထန်သောသူ။

Currant, *n.* ငယ်သောသစ်သီးတမျိုး။

Currency, *n* general circulation, အနှံ့အပြားလှည့်လည်ခြင်း။ general reception, တဦးမှတဦးသို့လှည့်လည်၍နေရာရခြင်း။ that which is current, as a medium of trade, ရောင်းဝယ်မှုတွင်အဘိုးချေရန်လူများသုံးစွဲ၍တဦးမှတဦးသို့လှည့်လည်သောအရာ။

Current, *a* in general circulation and use, အနှံ့အပြားသုံးစွဲ၍တဦးမှတဦးသို့လှည့်လည်သော။ generally admitted, လူများလက်ခံသော။ now passing, ယခုဖြစ်သော။ —*n.* a running stream, ရေစီးစီးသောရေ။ successive course, သွားမြဲသွားခြင်း။

Curricie, *n* ရထားတမျိုး။

Currier, *n.* သားရေလုပ်သမား။ သားရေနယ်ကိုပြုပြင်သောသူ။

Curry 1, *v. t.* to dress leather, သားရေနယ်ကိုပြုပြင်သည်။ to clean with a curry-comb, သံဘီးနှင့်ဖိသည်။ —favour, မှက်နှာရအောင်ချော့မော့သည်။ —comb, *n* သံဘီး။ —2, *n* ဟင်းတမျိုး။

Curse, *v. t* to imprecate evil, ကျိန်သည်။ ကျိန်ဆဲသည်။ to inflict evil, ဘေးဒါဏ်ရောက်စေသည်။ —*n.* from *do*.

Cursed, *a.* execrable, ကျိန်ဆဲရာကောင်းသော။ most abominable, အလွန်ဆိုး၍ရှုံရှာစရာကောင်းသော။

Cursory, *a.* ရှပ်ကာပြုသော။ cursorily, *adv* ရှပ်ရှပ်။

Curt, *a.* ထိုသော။

Curtail, *v. t.* to make shorter, ထိုအောင်ဖြတ်သည်။ to lessen, နည်းစေသည်။ လျော့စေသည်။

Curtain, *n.* a cloth suspended for a screen, ကုလားကာ။ —of a bed,

မြင်ထောင်။ (in fortification,) ဝက်ခေါင်းနှစ်ခုကြားမှာ တည်သော
မြို့ရိုး။ —*v. t.* ကုသားကာနှင့်ကာသည်။

Curvature, *n.* a bending, ကွေးမြင်း။ a bend, အကွေး။

Curve, *v.* to decline from a right line, ကိုင်းသည်။ to bend, draw
together at the ends, ကွေးသည်။ to be serpentine, ကွေသည်။
—*a.* from above, 2d and 3d def. —*n.* အကွေး။ အကွေ့။
(for sub-def.) *see* Curve, *v.*

Curvet, *v.* မြင်းကဲ့သို့ခုန်သည်။ —*n.* from *do.*

Curvilinear, ကွေးသောပုံရှိသော။

Cushat, *n.* ခိုတမျိုး။

Cushion, *n.* —to sit on, ဖုံး နေရာထိုင်။ နေရာဖုံး။ —to lean on, မှီအုံး။

Cusp, *n.* ဆန်းသောလ၏အကွေးစွန်း။

Cusped, *a.* အကွေးစွန်းရှိသော။

Custard, *n.* ကြက်ဥသကြား။ နို့ရော၍လုပ်သောမုန့်။ ကြက်ဥမုန့်။ —apple,
n. ဩဇာ။

Custodial, *a.* စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Custody, *n.* watch-care, စောင့်ရှောက်ခြင်း။ confinement, ချုပ်ထားခြင်း။

Custom 1, *n.* common practice, ထုံးစံ။ ဓလေ့။ habit, way, စာရိတ်။
(Pali, စာရိတ္တံ) habitual buying at the same place, ဇောက်
ဆည်။ ဝယ်မြီဝယ်ခြင်း။ —2, *n.* duty on imports and exports,
အကောက်။ —house, *n.* အကောက်တိုက်။

Customary, *a.* according to custom, ထုံးစံအတိုင်းဖြစ်သော။ habitual,
ဖြစ်လေ့ရှိသော။

Customer, *n.* ဖောက်သည်။

Cut, *v. t.* —(by different processes,) ဖြတ်သည်။ ဖြီးသည်။ ခုတ်သည်။
ညှပ်သည်။ ရှာသည်။ to carve, ထုသည်။ ဆစ်သည်။ to intersect,
ကန့်သည်။ to wound the feelings, မိတ်နာစေသည်။ —a pack of
cards, ဖဲချိုးသည်။ —across, *v. t.* ဖြတ်သမ်းကိုလိုက်သည်။
—asunder, *v. t.* ဖြတ်သည်။ —down, *v. t.* to fell, ခုတ်လှည်း
သည်။ to dispirit, မိတ်ပျက်အောင်ပြုသည်။ —off, *v. t.* separate
by cutting, ဖြတ်သည်။ ဖြတ်၍ကွဲကွာစေသည်။ to kill, သတ်သည်။
to put away, ဖယ်ရှားသည်။ to prevent, ဆီးတားသည်။ —out,
v. t. to take out by cutting, ထားနှင့်ကော်ယူသည်။ —a gar-
ment, အဝတ်ကိုညှပ်သည်။ —work, လုပ်ရန်ကြံစည်သည်။ to
adapt, တော်လျော်အောင်လုပ်သည်။ to take the place of, သုခရာ
ကိုလု၍ရသည်။ —purse, *n.* ကတ်ကြေးကိုက်သူရီး။ —short, *v. t.*
to make to stop suddenly, ရုတ်ခနဲရပ်စေသည်။ to shorten,
တိုအောင်ဖြတ်သည်။ throat, *n.* လူသတ်။ —up, *v. t.* to divide
into parts by cutting, အပိုင်းပိုင်းဖြတ်သည်။ to clear away,
ပယ်ရှင်းသည်။ —*n.* from Cut, *v. t.*; the gap or opening

made by cutting, ဖြတ်ရာ။ ဖြီးရာ။ ခုတ်ရာ။ ညှပ်ရာ။ ရှရာ။ a stroke or blow, ရိုက်ခြင်းတခုက။ a channel, တူးကြောင်း။ a slice, ဖြီးသောအထွာ။ a shorter path, ဖြတ်လမ်း။ the stamp on which a picture is carved, ပုံရိုက်ရန်ထူသောရုပ်ပုံ။ a picture stamped, ပုံရိုက်သောရုပ်ပုံ။ the fashion in which a thing is cut, ညှပ်သောပုံ။

Cutaneous, *a* သားရေနှင့်ဆိုင်သော(အနာ။)

Cutch, *n* ရှားစေ့။

Cuticle, *n* the scarf skin, အပေါ်သားရေ။ the thin external covering of bark, အပေါ်ခွံ။ a thin skin formed on the surface of liquor, အရည်ပေါ်မှာတက်သောအမျှေး။

Cutlass, *n*. ထားလွယ်တမျိုး။

Cutler, *n* ထား၊ ကတ်ကြေးအစရှိသည်တို့ကိုလုပ်သောပန်းပဲ။

Cutlery, *n* ထားအစရှိသော ဖြတ်တတ်ဖွီးတတ်ညှပ်တတ်သောတန်ဆာမျိုး။

Outlet, *n*. ကြော်သောအမဲသား၊ ကြွက်သား၊ ငါးသား။

Cutter, *n*. a cutting instrument, ဖြတ်ဖွီးသောတန်ဆာ။ a quick boat, မြန်သောသံတန်။

Cutting, *n* a piece cut off, ဖြတ်စ။ ဖြတ်နု။ a slip, စိုက်ရန်ဖြတ်ယူသော အခက်အလက်။

Cutwal (East Indian,) *n* ရာဇဝတ်ထိန်း။

Cutwater, *n*. သင်္ဘောဦးခွန်း။

Cycle, *n*. a circle, စက်ဝိုင်း။ a period of time in which the same revolution of the heavenly bodies begins again, နေ၊ ယ၊ ကြယ် နက္ခတ်ဗြဟ္မစက်ဝိုက်ရာ စက်ဝိုင်းရွေ့လျက်ရွေ့လျက်နေရာဟောင်းသို့ရောက်အောင်ဗြဟ္မစက်ဝိုက်သောကာလ။

Cyagnet, *n* ရွှေငန်းသင်္ကေတ။

Cyclopædia, *see* Encyclopædia

Cylinder, *n*. စည်ပုံ။

Cylindrical, *a*. စည်ပုံကဲ့သို့ဖြစ်သော။ လုံးသော။

Cymbal, *n*. လင်းကွင်း။

Cynic, *n*. စိတ်တို၍အပြစ်တင်တတ်သောပညာရှိ။

Cynical, *n*. စိတ်တို၍အပြစ်တင်တတ်သော။

Cynosure, *n*. the pole star, ခူဝံ။ an object that commands attention and exerts influence, လူများကြည့်ရှု၍ နည်းခံထောက်သော အရာ။

Cypher, *see* Cipher.

Cypress, *n*. သစ်ပင်တမျိုး။

Czar, *n*. ရုရှ ရှင်ဘုရင်။

Czarina, *n*. ရုရှ မိဖုရား။

D.

- Dab, *v t* to strike gently, သာသာပုတ်သည်။ to strike gently with a soft substance, ပျော့သောအရာနှင့်ပုတ်သည်။ —*n.* a gentle blow, သာသာပုတ်ခြင်းအခွက်။ a small soft lump, ပျော့သော အမှိုင်ငယ်။
- Dabble, *v i.* to play or dash about in water, ရေ၌ဗောက်ဗက်ခတ်၍ ကစားသည်။ to do slightly, or superficially, ပေါ့လျော့စွာပြု လုပ်သည်။ to meddle, စွက်ပက်၍ပြုသည်။
- Dacoit, *n.* ထားပြဲ။
- Dad, Daddy, *n* အဘ (သူငယ်ပြောသောစကား။)
- Daft, *a.* မိတ်ပေါ့သော။
- Dagger, *n* တိုသောသန်လျက်။
- Daggle, *see* Draggle.
- Daguerreotype, *n.* ကြေးပြားပေါ်မှာ နေရောင်ခြည်ထိုး၍ရုပ်ပုံထင်ရသော အတတ်။
- Daily, *a* နေ့တိုင်းဖြစ်သော။ —*adv* နေ့တိုင်း။ နေ့ရက်အစဉ်အတိုင်း။
- Daintiness, *v. v.* from next.
- Dainty, *a* savory, ဆီမ့်သော။ အရသာရှိသော။ nice in selecting food, အစားရွေး၍နည်းနည်းစားတတ်သော။ delicate in form or appearance, လှပနုနယ်ယဉ်ကျေးသော။ —*n.* ဆီမ့်သောအစာ။
- Dairy, *n* the management of milk and the making of butter and cheese, နို့အလုပ်နှင့်ဆိုင်သောအမှုအရာ။ the room where the business is conducted, နို့အမှုနှင့် ဆိုင်သမျှကို ပြုပြင်သောအခန်း။ —maid, နို့အမှုနှင့်ဆိုင်သမျှလုပ်ဆောင်သောမိမ္မ။
- Daisy, *n.* ပန်းပွင့်တမျိုး။
- Dale, *n* တောင်ကြား။ ချိုင့်။
- Dalliance, *n.* from next.
- Dally, *v i* to play, ကစားသည်။ to toy, wanton, ကာမရာဂနှင့်ရှည့်၍ ကစားသည်။ to while away time idly, အခုဦးနှိုးကစားသဖြင့် ကာထကိုလွန်စေသည်။
- Dam 1, *n* a female parent (among quadrupeds,) တိရိစ္ဆာန်တို့တွင် အမိ။ —2, a bank or fence to obstruct or confine water, ဆည်။ တမံ။ —2, *v. t.* ဆည်သည်။ တမံခတ်သည်။ တမံဆည်သည်။
- Damage, *n.* from Damaged [be;] *plur.* damages, လျော်ငြမ်းလျော်ငွေ။ —for trespass on property, တဏှာစားလျော်ငွေ။ —for trespass on person, နှုတ်လွန်။ ထက်ရောက်လျော်ငွေ။ —for trespass in case of crim. con ကာမပြစ်လျော်ငွေ။ —*v. t* from next.
- Damaged [be,] *v. i.* (in various ways,) အကျိုးနည်းသည်။ အကျိုး ပျက်သည်။ ထိုယွင်းသည်။ ယုတ်ညံ့သည်။
- Damask, *n.* ရုပ်ပုံပေါ်ထွက်အောင်ရက်သောအထည်။

- Dame, *n.* မမ။ မယ်ရှင်။
- Damn, *v. t.* to condemn, အပြစ်နှင့်အလျှောက်စီရင်သည်။ to sentence to hell, ငရဲကိုခံစေခြင်းငှါစီရင်သည်။ to disapprove, ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်သည်။
- Damagable, *a.* အပြစ်နှင့်အလျှောက်စီရင်စရာကောင်းသော။
- Damnation, *n.* from Damn, 2d def.
- Damp, *a.* ထိုင်းသော။ ထိုင်းထိုင်းဖြစ်သော။ slightly damp, ထပ်ထပ်ဖြစ်သော။ —*v. t.* to make humid, ထိုင်းထိုင်းဖြစ်အောင်ပြုသည်။ to check, အရှိန်ကိုသတ်သည်။ to dispirit, စိတ်အားကိုလျှော့စေသည်။ —*n.* humid air, နှိုင်းဆွေ။ မိုစ်းဆွေ။ humidity, ထိုင်းထိုင်းဖြစ်ခြင်း။ depression of spuits, စိတ်အားလျှော့ခြင်း။
- Dampen, *see* Damp, *v. t.*
- Dampness, from Damp, *a.*
- Damps, *n. plur.* နဂါးငွေ့။
- Damsel, *n.* အမျိုး။
- Dance, *v. i.* (Burm.) ကသည်။ (Eng.) ထိုင်းကွက်ကျအောင်နင်း၍ကသည်။ ခြေထိုး၍ကသည်။ ကခုန်သည်။ —attendance, တိုးလျှိုး၍ခစားသည်။ —*n.* the act of dancing, ကခြင်း။ the form or kind of dancing, ကနည်း။
- Dancer, *n.* ကခြေသည်။ အကသမား။
- Dancing-master, *n.* အကသင်သောဆရာ။
- Dancing-school, *n.* အကသင်သောနေရာအရပ်။
- Dandle, *v. t.* လှုပ်၍ချောသည်။
- Dandruff, *n.* ဗောက်။
- Dandy, *n.* လှလှဝတ်တတ်သောလူမျိုး။
- Dangle, *n.* ဘေးရောက်စရာအကြောင်း။
- Dangerous, *a.* ဘေးရောက်စရာအကြောင်းရှိသော။
- Dangle, *v. i.* တွဲလွဲနေသည်။
- Dank, *a.* မိုစ်းတိသော။
- Dapper, *a.* ပု၍ပေါ့ပါးသော။
- Dapple, *a.* ကွက်ကျားသော။
- Dare, *v. v.* to venture, (ပြု)ခွံသည်။ —*v. t.* defy, ကြိမ်းပသည်။ ကြိမ်းဝါးသည်။
- Dark, *a.* without light, အထင်းမရှိ၊ မိုက်သော၊ မှောင်သော။ gloomy, မိုင်းသော။ of a dark color, ညိုသော။ without prospect, မျှော်လင့်စရာမရှိသော။ obscure, not perspicuous, နက်နဲခက်ခဲသော။ unenlightened, ignorant, အသင်အကြားမရှိသောကြောင့်မတတ်မလိမ္မာသော။ downcast, ညိုးငယ်သော။ covert, လျှို့ဝှက်သော။ —[be,] *v. i.* as evening, မိုစ်းချုပ်သည်။ —*n.* darkness,

- မှောင်မိုက်၊ obscurity, မထင်မရှားနေခြင်း၊ ignorance, မတတ်မလိမ္မာ။ မိုက်ခြင်း။
- Darken, *v. t.* မိုက်စေသည်။ မှိုင်းစေသည်။ ညှိစေသည်။ မှောင်ထိစရာမရှိအောင်ပြုသည်။ (for sub-def see Dark, *a.*) to obscure, perplex, ရှုပ်ထွေးစေသည်။
- Darkness, *n.* from Dark, *a.*
- Darksome, *a.* without light, အလင်းမရှိ။ မိုက်သော။ မှောင်သော။ မှိုင်းသော။
- Darling, *a.* အလွန်ချစ်ဖွယ်ဖြစ်သော။ —*n.* အလွန်ချစ်ဖွယ်သောသူ။
- Darn, *v. t.* ပိတ်သားထိုးသည်။ —*n.* ပိတ်သားထိုးချက်။
- Dart, *n.* လွှဲသည်။ —*v. t.* to throw (as a dart,) ထိုးပြစ်သည်။ —*v. i.* to fly (like a dart,) ဖြုတ်ခနဲပြေးသည်။
- Dash, *v. t.* to strike or throw with a jerk, ဆောင့်၍ပြစ်သည်။ ဖြုန်းခနဲပြစ်သည်။ to throw (water,) ပတ်သည်။ to throw in a little, စွက်သည်။ to break, destroy, ချိုးဖျက်သည်။ to abash, မှက်နှာထွက်စေသည်။ *v. i.* to rush, တဟုန်တည်းပြေးသည်။ —against, *v. t.* ထိုးခိုက်သည်။ တိုက်မိသည်။ —as waves, (လှိုင်း) မိုက်သည်။ —out, *v. t.* ချေသည်။ —*n.* from same, a mark denoting a break or stop in writing, အပိုက်မျဉ်း။ (—)
- Dashing, *a.* ပလွှားတတ်သော။
- Dastard, *a.* သူရဲဘောနည်းသော။ —*n.* သူရဲဘောနည်းသောသူ။ ကြောက်တတ်သောသူ။
- Data, *n. plur.* things admitted, သူတပါးမငြင်း။ သဘောကျသော အကြောင်းအရာ၊ things known, from which to deduce things unknown, မသိသေးသော အကြောင်းအရာကို သိဆုံးသောငှါ နှိုင်းချိန်ရန်ဖြစ်သော။ သဘောကျနှင့်သော အကြောင်းအရာ။
- Date 1, *n.* the fruit, စွန်ပလွံသီး။ —2, time stated, သက္ကရာဇ်၊ ရက်စွဲ။ နေ့စွဲ။ —2, နှစ်၊ ယ၊ နေ့၊ ရက်ကိုမှတ်သားသည်။
- Dative, သမ္ပဒါန။
- Daub, *v. t.* လူးသည်။ ကျံသည်။ —*n.* လူးသောအကွက်။
- Daughter, *n.* သမီး။ —in-law, *n.* မြေးမ။
- Daunt, *v. t.* ကြောက်စေသည်။
- Dauntless, *a.* မကြောက်၊ ခဲသော။
- Dauphin, *n.* ဖြန့်သစ်ပြည်မှာအိမ်ရှေ့မင်း။
- Dawn, *v. i.* အာရုဏ်တက်သည်။ မိုးစင်းစတင်သည်။ —*n.* the break of day, အာရုဏ်၊ ဝေဇီဝေထင်း၊ မိုးစင်းစ၊ beginning, first appearance, စွင့်စ၊ ဖြစ်စ။
- Day, *n.* (artificial,) နေ့၊ (natural,) ရက်။ day-light, နေ့အလင်း၊ time during, ထက်ထက်၊ ကာလ။ an appointed time, မှိုင်းချက်၊ သောအချိန်။ time of contest, မြိုင်ရာကာလ။ —[day by,] *adv.*

နေ့ရက်အစဉ်အတိုင်း။ —[from day to,] တနေ့ထက်တနေ့။ —[to,]
ယနေ့။ —[win the,] *n* အောင်သည်။ —book, နေ့စွဲ။ ရက်စွဲမှတ်
သောငွေစာရင်း။ —break, မိုဗီးလင်းစ။ —laboi, နေ့စားလုပ်ခြင်း။
—light, နေ၏အလင်း။ —spring, အာရုဏ်တက်ခြင်း။ —stai, *see*
—Morning stai. —time, *n*. နေ့အချိန်။

Day's man, *n*. စပ်ကြားဇာတိရင်သောသူ။ —work, တနေ့လုပ်ရသော
အလုပ်။

Dazzle, *v*. *t* from next

Dazzled [be,] *v* *t*. မျက်စိဖန်သည်။

Deacon, *n* an assistant officer in a church, သင်းထောက်။ a clergy-
man of the lowest order, အင်္ဂလိတ်ပြည်မှာဓမ္မဆရာတမျိုး။

Deaconess, *n*. သင်းထောက်မိမ္မ။

Deaconship, *n* သင်းထောက်အရာ။

Dead, *a* deprived of life, သေသော။ without life, အသက်မရှိသော။
having the appearance of being dead or without life, အသက်
မရှိသကဲ့သို့ဖြစ်သော။ သေသောလက္ခဏာရှိသော။ perfectly still,
မလှုပ်မရှားသော။ without energy, အရှိန်တန်ခိုးမရှိသော။ listless,
အရသာမရှိသော။ —language, ရှေးကာလပြောဆို၍ ယခုကာလ
မပြောမဆို။ ကွယ်ပျောက်သော (တဘာစကား။) —drunk, မလှုပ်
ရှားနိုင်အောင်ယစ်မူးသော။ —light, *n*. သင်္ဘောပြတင်းရွက်။
—reckoning, အိမ်မျှောင်နှင့်ရေတိုင်းကိုအမှီပြု၍ သင်္ဘောသွားသော
ခရီးကိုတွက်ခြင်း။ —dead people, သေသောလူတို့။ —of night,
ညည့်နက်သောအချိန်။ —of winter, ဆောင်းလယ်။

Deaden, *v* *t* to abate vigor or action, အရှိန်ကိုသတ်သည်။ to make
torpid, ထုံစေသည်။ —(liquor,) ပေါ့စေသည်။

Deadly, *a*. သေစေတတ်သော။

Deadness, *n*. from dead, *a*.

Deaf, *a*. နားပင်းသော။

Deafen, *v* *t*. from *do*.

Deafness, *n*. from same.

Deal 1, *v*. *t*. to distribute, ဝေငှသည်။ to scatter, ကြံသည်။ —*v*. *n*.
to act, behave, ပြုကျင့်သည်။ to traffic, ဇောက်ကားရောင်းဝယ်
သည်။ —by, *v* *t* (တစုံတပါး) ခွဲပြုသည်။ —in, to trade in,
(ဤမည်သောဥစ္စာကို) ရောင်းဝယ်၍နေသည်။ to have to do with
habitually, သုံးစွဲသည်။ —with, to treat, (သူတပါး) ခွဲပြုသည်။
to contend with, ပြိုင်၍ပြုသည်။ to discipline, ဆုဒ္ဓသည်။ —1,
n. much, အများ။ —[great,] အဝံ့။ distribution of cards,
ဖဲဝေခြင်း။ —2, fir-wood, ထင်းခူးသား။

Dealer, *n* အသည်။ ကုန်သည်။

Dealing, *n*. from Deal, *v*. *t*.

Dean, *n* ဂိုဏ်းထောက်။

Dear, *a.* of high price, အဘိုးကြီးသော၊ တောင်းတင်းတိုသော။ beloved, ချစ်မြင်းကိုခံရသော။ —bought, ကြီးသောအဘိုးနှင့်ဝယ်သော(ဥစ္စာ)။
—*n.* ချစ်မြင်းကိုခံရသောသူ။

Dearly, *adv* at a high price, အဘိုးကြီးစွာ။ with much fondness, ချစ်ကြင်နာစွာ။

Dearness, *n* high price, အဘိုးကြီးခြင်း။ tender love, ချစ်ကြင်နာခြင်း။

Dearth, *n* scarcity, ရှားပါးခြင်း။ famine, အစာခေါင်းပါးခြင်း။

Death, *n* cessation of life, သေခြင်း။ the state of the dead, သေသည်အဖြစ်။ the cause, or law of death, သေခြင်းတရား။ a personification of death, သေမင်း။ —bed, *n.* သေရာရတင်း။ —watch, ပိုးကောင်တမျိုး။

Deathless, *a.* သေခြင်းသဘောမရှိသော။

Deathlike, *a.* resembling death, သေသောလက္ခဏာရှိသော။ eadaverous, အသေကောင်လက္ခဏာရှိသော။ လူသေကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Death's door, *n.* သေဝ။

Debar, *v. t.* မဝင်ရအောင်ဆီးတားသည်။ ကန့်ကွက်သည်။

Debark, *see* Disembark.

Debase, *v. t.* ယုတ်ညံ့စေသည်။

Debasement, *n* ယုတ်ညံ့ခြင်း။ ယုတ်ညံ့စေခြင်း။

Debatable, *a.* ဆွေးနွေးငြင်းခုံစရာအကြောင်းရှိသော။

Debate, *v.* ဆွေးနွေးငြင်းခုံသည်။ —*n* from *do*.

Debauch, *v. t.* to corrupt by sensual indulgence, ကာမဂုဏ်အားဖြင့် ယုတ်မာစေသည်။ to seduce from allegiance, သစ္စာဖျက်စေသည်။
—*n.* an excess of sensual indulgence, ကာမဂုဏ်အားဖြင့်လွန်ကျူးခြင်း။

Debauchee, *n.* ကာမဂုဏ်အားဖြင့်လွန်ကျူးတတ်သောသူ။

Debauchery, *n* an excess of sensual indulgence, ကာမဂုဏ်အားဖြင့် လွန်ကျူးခြင်း။ corruption of fidelity, သစ္စာဖျက်စေခြင်း။

Debauchment, *n.* from Debauch, *v. t*

Debenture, *n.* ကြွေးမြီဆပ်ရန်ရှိသည်ဟုဝန်ခံသောစာချုပ်။

Debilitate, *v. t.* ချွန့်စေသည်။

Debility, *n.* ချွန့်ခြင်း။

Debit, *v. t.* သူတပါးပေးရန်ရှိသည်ကိုစာရင်း၌မှတ်သည်။ —*n.* သူတပါး ပေးရန်ရှိသည်ကိုစာရင်း၌မှတ်ချက်။

Debonnair, *a.* ယဉ်ကျေးသော။

Debouch, *v. i.* ကျဉ်းမြောင်းရာထဲကထွက်သည်။

Debris, *n* ကျောက်အကျိုးအပဲ့။

Debt, *n.* ကြွေး၊ မြီ။

Debtor, *n.* ကြွေးတင်သောသူ၊ ကြွေးစား၊ မြီစား။

- Debut, *n* အစစီးပြုခြင်း။ ပြုစ။
- Decade, *n* တဆယ်။ ၁၀။
- Decagon, *n*. ဆယ်ထောင့်ပုံ။ ဒသဂံ။ a regular decagon, ဒသရန်း။
- Decalogue, *n*. ပညတ်တော်ဆယ်ပါး။
- Decamp, *v* ၁ to march from an encampment, တပ်စုရာမှပြီသွားသည်။ to go off, ထွက်သွားသည်။
- Decant, *v*. *t*. အနှစ်ကျန်ရစ်အောင်ငွေ့ယူသည်။
- Decanter, *n*. ကြည်လင်သောအရည်ကိုထည့်သောပောင်း။
- Decapitate, *v* *t* လည်ပင်းကိုဖြတ်သည်။
- Decay, *v*. *u*. တဖြေးဖြေးယိုယွင်းသည်။ —*n* from *do*.
- Decayed [be,] *v*. *u*. ဆွေးမြေ့သည်။
- Decease, *v* *u*. သေသည်။ စုတေသည်။ —*n* from *do*.
- Deceit, *n*. a misleading of the mind, လှည့်စားခြင်း။ a deluding, လိမ်လည်ခြင်း။ deceitfulness, လှည့်စားတတ်သောသဘော။
- Deceitful, *a* tending to mislead the mind, လှည့်စားတတ်သော။ fraudulent, လိမ်လည်တတ်သော။
- Deceitfulness, *n* from above
- Deceivable, *a*. လှည့်စားအပ်သော။ လှည့်စားနိုင်ဖွယ်။
- Deceive, *v*. *t* to mislead the mind, လှည့်စားသည်။ လှည့်မြားသည်။ to delude, လိမ်လည်သည်။ to disappoint, စိတ်ဖျက်စေသည်။
- December, *n*. အင်္ဂလိတ်နှစ်တွင်ဒွါဒေမလတည်းဟူသောဒေစင်ဘာလ။
- Decency, *n*. becomingness, လျှောက်ပတ်ခြင်း။ propriety of conduct, အကြံရှိခြင်း။
- Decennary, *u*. ဆယ်နှစ်။
- Decennial, *n* ဆယ်နှစ်နှင့်ဆိုင်သော။
- Decent, *n*. becoming, လျှောက်ပတ်သော။ behaving with modesty and propriety, သိုက်မြိုက်သော။ moderate, တော်ရုံရှိသော။
- Deception, *n*. a misleading, လှည့်စားခြင်း။ a cheating, လိမ်လည်ခြင်း။ the state of being misled, လှည့်စားခြင်းကိုခံရသည်အဖြစ်။
- Deceptive, *see* Deceitful
- Decide, *v*. *t*. to settle, determine, ဆုံးဖြတ်သည်။ —on summing up evidence, ကောက်ယူစီရင်သည်။ —*v* *u*. to settle in the mind, စိတ်သဘောကျသည်။
- Decided, *a*. free from hesitation, နှောင့်နှေးခြင်းမရှိသော။
- Deciduous, *a*. ကြွေတတ်သော။
- Decillion, *n*. သိန်းနုယူတ။
- Decimal, *a*. numbered by ten, တဆယ်စီစီ၍ရေတွက်သော။ increasing or diminishing by tens, တဆယ်တဆယ်တက်သော။ တဆယ်တဆယ်ဆုတ်သော။ —fraction, *n*. ဒသမတ်။ ဒသမတ်ကိန်း။
- Decimate, *v*. *t*. to take a tenth part, ဆယ်ပုံတွင်တပုံကိုယူသည်။ to

execute every tenth man, ဆယ်ယောက်တွင်တယောက်ကိုနှုတ်၍ သတ်သည်။

Decimation, *n* from above

Decipher, *v t* နက်နဲသောအနက်ကိုဖော်ပြသည်။

Decision, *n* from Decide, *v t* and *v. i.*, freedom from doubt and hesitation, နှောင့်နှေးခြင်းမရှိ၊ အလျင်အမြန်စိတ်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း။

Decisive, *a* ဆုံးဖြတ်တတ်သော။

Decisiveness, *n* from above.

Deck, *n.* ကုန်းပတ်။ —*v t* to furnish with a deck, ကုန်းပတ်ထိုးသည်။ to adorn, array, ဆင်သည်။ တန်ဆာဆင်သည်။

Decker [two,] *n* ကုန်းပတ်နှစ်ဆင့်ရှိသောသင်္ဘော။ —[three,] ကုန်းပတ် သုံးဆင့်ရှိသောသင်္ဘော။

Declaim, *v i* ပရိသတ်ရွှေမှာကျယ်ကျယ်ပြောဆိုသည်။

Declamation, *n.* from above, a speech delivered in public, ပရိသတ်ရွှေမှာကျယ်ကျယ်ပြောဆိုသောအချက်။

Declamatory, *a.* relating to the practice of declaiming, ပရိသတ် ရွှေမှာ ကျယ်ကျယ်ပြောဆိုခြင်းနှင့် ဆိုင်သော။ appealing to the passions, ယုံလောက်သောသက်သေမရှိဘဲ သူတပါးတို့စိတ်ကိုနှိုးဆော် တတ်သော။

Declaration, *n* the act of telling openly, အတည့်အလင်းပြောဆိုခြင်း။ a plain statement of report, အတည့်အလင်းပြန်ပြောသောအချက်။ a proclamation, ကျော်ညာစေခြင်း။ the act of making any statement, ပြောထားခြင်း။

Declarative, Declaratory, *a* making declaration, အတည့်အလင်း ပြောဆိုသော။ exhibiting, ဖော်ပြသော။ proclaiming, ကျော်ညာ စေသော။

Declare, *v. t.* to tell openly, အတည့်အလင်းပြောဆိုသည်။ to exhibit, ဖော်ပြသည်။ to proclaim, ကျော်ညာစေသည်။ to affirm, ယုတ်ကံ ယူပြောထားသည်။

Declension, *n.* ရွှေလျော့ခြင်း။

Declination, *n.* a leaning down, ညွတ်ခြင်း။ a deflection, deviation, ရွှေခြင်း။ ထမ်းမှထွဲခြင်း။ deterioration, ရွှေလျော့ခြင်း။ variation from a point, အချက်မှထွဲခြင်း။

Declinature, (သူတပါးပေးသောအရာကို) မခံယူဘဲပြင်းပယ်ခြင်း။

Decline, *v. i.* to lean downward, ညွတ်သည်။ to deflect (intrans.,) deviate, တိမ်းသည်။ ယိမ်းသည်။ ထမ်းမှထွဲသည်။ to bend down-ward, အောက်သို့ရွှေသွားသည်။ to fail, be impaired, ရွှေလျော့ သည်။ to fall in value, (အသိုး) ယုတ်လျော့သည်။ —*v. t.* to bend downward, ညွတ်သည်။ to deflect (trans.,) make deviate, ရွှေစေသည်။ ထမ်းမှထွဲစေသည်။ to avoid, shun, ရှောင်

သည်။ to refuse, reject, ပြင်းပယ်သည်။ —a noun, နာမ်၌ပင်တတ်သက်၍ပေါင်းသည်။ —*n* ရှေ့လျော့ခြင်း။

Declivity, *n*. ဆင်းခြေလျှော။

Declivous, *a*. ဆင်းခြေလျှောဖြစ်သော။

Decoct, *v t*. to boil, ပြုတ်သည်။ to digest, (အစာကို) ခြေသည်။

Decoction, *n*. a boiling, ပြုတ်ခြင်း။ the liquor in which a substance has been boiled, ပြုတ်ဆေး။

Decollate, *v t*. ထည်ပင်းကိုဖြတ်သည်။

Decollation, *n* from above

Decompose, *v t*. တလုံးတဝတည်း စုပေါင်းသော အရာတို့ကို တခြားစီ၌ ထားသည်။

Decomposition, *n*. from above.

Decompond, *v t* ရောနှောသောအရာတို့ကိုထပ်မံ၍ရောနှောစေသည်။

Decorate, *v t* တန်ဆာဆင်သည်။

Decoration, *n*. the act of adorning, တန်ဆာဆင်ခြင်း။ an ornament, ဆင်သောတန်ဆာ။

Decorous, *a* လျှောက်ပတ်သော။

Decorum, *n* တင့်တယ်လျှောက်ပတ်ခြင်း။

Decoy, *v t* ဖမ်းအောင်မြှူသည်။ —*n*. ဖမ်းအောင် မြှူ သော အရာ။ —animal, တိန့်ညှင်။ —duck, ဝမ်းဘဲတိန့်ညှင်။

Decrease, *v. i*. to become less, ဆုတ်ယုတ်သည်။ လျော့ပါးသည်။ —*v. t* from *do*. —*n*. from *do*. —*v i* —of the moon, ထဆုတ်။

Decree, *v t*. to decide, determine judicially, စီရင်ဆုံးဖြတ်သည်။ to decide concerning a future event, (ဖြစ်စေခြင်းငှါ) စီရင်သည်။ to decree, ပညတ်သည်။ ဥပဒေထားသည်။ to issue an edict, အမိန့်တော်ထုတ်သည်။ —*n* from *do*. 1st and 2d def., an order, edict, ပညတ်။ ဥပဒေ။ အမိန့်တော်။ စီရင်ချက်။

Decrepit, *a*. အိုမင်း၍ချွန်သော။

Decrepitate, *see* Crepitate.

Decrepitude, *n*. from Decrepit

Decretal, *n* အမိန့်တော်ထုတ်ချက်။

Decrial, *n*. from next

Decry, *v t* ရှုတ်ချ၍ပြောသည်။

Decumbent, *see* Recumbent.

Decuple, *a*. ဆယ်ဆရှိသော။

Decurion, *n*. လူတစ်ဆယ်ကိုတပ်သောအကြပ်။

Decursion, *n*. အောက်သို့စီးခြင်း။

Decurtation, *n*. တိုအောင်ဖြတ်ခြင်း။

Decussate, *v t*. ရှစ်ကန့်ခြင်း။

Decussation, *n*. from above.

Dedecorous, *a* ကဲ့ရဲ့စရာကောင်းသော။

Dedentition, *n* the shedding of teeth in children, ငယ်သွားလဲခြင်း။
the loss of teeth, သွားကျွတ်ခြင်း။

Dedicate, *v t* to consecrate by a religious ceremony, အနုမောဒ
နာပြုသည်။ to offer in worship, ဂူတန်းပူဇော်သည်။ to inscribe
an address to a patron, ကိုယ်စီရင်ရေးထားသောစာကိုဂုဏ်အသ
ရေရှိသောသူထံ၊ ပမဏာစာအားဖြင့်ဆက်သွင်းသည်။

Dedication, *n* from above, an address to a patron, prefixed to a
book, ကိုယ်စီရင်ရေးထားသောစာကိုဂုဏ်အသရေရှိသောသူထံဆက်
သွင်းသောပဏာမစာ။

Deduce, *v. t* to draw from, နှုတ်ထုတ်သည်။ to infer, သိသောအ
ကြောင်းအရာကိုထောက်၍မသိသောအကြောင်းအရာကိုသိသည်။

Deducible, *a* ထိုသို့သိနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Deduct, *v. t* to take from, နှုတ်ယူသည်။ to remit, လျော့သည်။

Deduction, *n* the act of deducting, နှုတ်ယူခြင်း။ လျော့ခြင်း။ that
which is deducted, နှုတ်ယူသောအရာ။ လျော့သောအရာ။ an in-
ference, အရင်သိသော အကြောင်းအရာကို ထောက်၍ နောက်သိရ
သောအကြောင်းအရာ။

Deed, *n.* an act, performance, အပြု။ အမှု။ အကျင့်။ an exploit,
ထူးဆန်းသောအပြုအမှု။ a contract transferring property, ဩ
အပ်သောစာချုပ်။ a deed of mortgage, ပေါင်နှံသောစာချုပ်။ အ
ပေါင်စာချုပ်။ *see also* Quit-claim. —[in-] *adv* အကယ်။ အ
မှန်။ ဧကန်။ —*v t.* (Amer) စာချုပ်နှင့်ဩအပ်သည်။

Deem, *v.* ထင်မှတ်သည်။

Deep, *a* far below the surface, နက်သော။ low in situation, နိမ့်
သော။ difficult of investigation, နက်နဲသော။ sagacious,
မျှော်မြင်ကြံစည်တတ်သော။ grave in sound, လေးသော (အသံ။)
exceeding, of great degree, အလွန်ဖြစ်သော အထူးသဖြင့်ဖြစ်
သော။ များစွာဖြစ်သော။ —mouthed, *a* အသံဟိန်းသော။ —*adv.*
အလွန်။ အထူးသဖြင့် —*n.* the sea, ပင်လယ်။ a deep place,
နက်သောအရပ်။

Deepen, *v z* to become deeper, တဖြေးဖြေးနက်သည်။ —*v. t* to
make deep, နက်အောင်ပြုသည်။ နက်စေသည်။ to make dark,
မည်းစေသည်။ to augment, increase the strength of, အရှိန်
ကြီးစေသည်။

Deepness, *n* from Deep, *a.*

Deer, *n.* (of different kinds,) သမင်။ ခရယ်။ ဆတ်။ ဂျိ။

Deface, *v. t.* to mar the face or surface, အဆင်းသဏ္ဌာန်ကိုဖျက်
သည်။ to obliterate, erase, ရှေ့ဖျက်သည်။

Defacement, *n.* from above.

Defalcate, *v. t.* ပယ်ခြတ်သည်။

Defalcation, *n* from above.

Defamation, from Defame, *v. t*

Defamatory, *a.* from next.

Defame, *v t* သူအသရေဖျက်အောင်မထုတ်မမှန်ပြောသည်။ အတင်းပြောသည်။

Default, *v t* (ပြုသင့်သောဝတ်ကို) လွှတ်၍နေသည်။ —*n.* from *do* defect, want, မစုံမလင်ခြင်း။

Defaulter, *a.* agent, from Default, *v. t.* one who refuses to appear in court when summoned, မိုးမင်းထံချိန်းချက်သောနေ့မလာမရောက်ဘဲနေသောသူ။ one who fails in the discharge of dues to government, ငွေဆက်သွင်းချိန်ရောက်၍မဆက်မသွင်းဘဲနေသောသူ။

Defeasance, *n.* from next, 3d det.

Defeat, *v. t.* to overthrow in battle, ရှုံးအောင်ထိုက်သည်။ to frustrate, အကြံကိုဖျက်သည်။ to make null, အချည်းနှီးဖြစ်စေသည်။ ပယ်ပစ်စေသည်။ —*n* from *do*

Defecate, *v. t* ကြည်လင်စေသည်။ ရှင်းလင်းစေသည်။

Defect, *n* a want, imperfection, မစုံမလင်။ ချို့တဲ့ခြင်း။ a failing, fault, ချွတ်ယွင်းသောအချက်။ a blemish, အနာအဆာ။

Defection, *n* ဖောက်ပြန်ခြင်း။

Defective, *a* wanting, imperfect, မစုံမလင်။ ချို့တဲ့သော။ faulty, ချွတ်ယွင်းသော။

Defectiveness, *n* from above.

Defence, *n.* from Defend, any thing that defends, ရန်သူဘေးမှ လွတ်အောင်ဆီးတားကွယ်ကာစောင့်မတတ်သောအရာ။ vindication, အပြစ်ဖြေရာစကားကိုပြောခြင်း။ a defendant's reply, တရားခံခြေသောဆင်ခြေ။ ချေပချက်။ ထုခြေချက်။

Defenced, *a* ခိုင်ခံ့သော (မြို့)။

Defenceless, *a* အကွယ်အကာမရှိသော။

Defend, *v t* to protect by warding off some evil, ရန်သူဘေးမှ လွတ်အောင်ဆီးတားကွယ်ကာစောင့်မသည်။ to vindicate, အပြစ်တင်ခြင်းကိုလွန်၍ဖြေသည်။

Defendant, *n.* ရန်သူကိုလွန်၍စောင့်မသောသူ။ one accused in law, တရားခံ။

Defensible, *a.* that may be defended, ရန်သူဆေးမှလွတ်အောင်စောင့်ရှင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ that may be vindicated, အပြစ်တင်ခြင်းကိုလွန်၍ဖြေရှင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Defensive, *a.* suitable for defence, ရန်သူဘေးမှလွတ်အောင်ဆီးတား

ကွယ်ကာရန်ကောင်းသော။ being in a state of defence, ရန်သူ
ကိုရပ်ခံဆီးတား၍နေသော။

Defer, *v. t.* အချိန်ကာလကိုရွှေ့၍ပြုသည်။ —to, *v.* (သု) အဟူခံသည်။

Deference, *n.* ရိုသေ၍နားထောင်ခြင်း။

Deferential, *a.* ရိုသေ၍နားထောင်တတ်သော။

Defiance, *n.* from Defy

Deficiency, *n.* from next.

Deficient, *a.* incomplete, မစုံလင်သော။ wanting, လိုသော။

Deficit, *n.* မရှိခြင်း။ မရှိ၊ လိုသောအရာ။

Defile 1, *v. t.* to make unclean, ညစ်စေသည်။ ညစ်ညူးစေသည်။ to
make turbid, နောက်စေသည်။ —(a woman,) ဖျက်ဆီးသည်။
ရှုတ်ရှုသည်။ Defile 2, *v. i.* to march in a line, စီစဉ်၍သွား
သည်။ —2, *n.* လမ်းမြောင်း။

Defilement, *n.* from Defile, *v. t.* uncleanness, ညစ်ခြင်း။ ညစ်ညူး
ခြင်း။ turbidness, နောက်ခြင်း။

Definable, *a.* from next, (substituting နှိုင်းဖွယ်ဖြစ်သော for သည်။)

Define, *v. t.* to fix the limits of, ဝိုင်းခြားသည်။ သတ်မှတ်သည်။ to
circumscribe, နေရာကျဉ်းစောင်ပြုသည်။ to explain the mean-
ing of, စကား၏အနက်ကိုဖော်ပြသည်။ to describe the proper-
ties of, သရုပ်သကန်ကိုဖော်ပြသည်။

Definite, *a.* having certain limits, အမှန်အကန်သတ်မှတ်လျက်ရှိသော။
exact, precise, သေချာသော။ of determinate meaning, အနက်
သေချာသော။

Definiteness, *n.* from above

Definition, *n.* —of meaning, စကား၏အနက်ကိုဖော်ပြခြင်း။ —of pro-
perties, သရုပ်သကန်ကိုဖော်ပြခြင်း။

Definitive, *a.* သတ်မှတ်စေသော။ သေဝပ်စေသော။ ဆုံးဖြတ်စေသော။

Deflagration, *n.* မီးရှို့ခြင်း။

Deflect, *v. i.* ရွှေ့သည်။ တိမ်းသည်။

Deflection, *n.* from Deflect, *v. i.*

Deflexure, *n.* same, a leaning downward, ညွတ်ခြင်း။

Defloration, *n.* from next.

Deflower, *v. t.* to deface, အရုပ်အဆင်းကိုဖျက်သည်။ to deprive of
virginity, ပန်းကောင်းကိုအညွန့်ရှို့သည်။

Defluxion, *n.* အနာကအပူရည်ယိုခြင်း။

Defoliation, *n.* the shedding of leaves, သစ်ရွက်ကြွေခြင်း။ the sea-
son of shedding leaves, သစ်ရွက်ကြွေသောအချိန်။

Deforce, *v. t.* သုဗိမ်း၊ ခြေ၊ လယ်ယာကိုအနိုင်သိမ်းယူ၍နေသည်။

Deforcement, *n.* from above.

Deform, *a.* disfigured, ရုပ်ပိုသဏ္ဌာန်ထွက်သော။ ugly, အရုပ်ဆိုး

- သော။ —*v. t.* to disfigure, ရုပ်ပိုသဏ္ဌာန်ကိုပျက်သည်။ to make ugly, အရုပ်ဆိုးစေသည်။
- Deformed, *a.* ugly, အရုပ်ဆိုးသော။ of unnatural form, ပကတိအတိုင်းမဟုတ်၊ အရုပ်ပျက်သော။
- Deformity, *n.* ugliness, အရုပ်ဆိုးခြင်း။ an unnatural state of shape or form, ပကတိအတိုင်းမဟုတ်၊ အရုပ်ပျက်ခြင်း။
- Defraud, *v. t.* to deprive another by artifice, သုဉ္ဇန္တာကိုလိမ်သည်။ to withhold what is due, သုဉ္ဇန္တာကိုမပေး။ အနိုင်ယူထားသည်။
- Defraudment, *n.* from above
- Defray, *v. t.* ခရိတ်ခံသည်။
- Defrayment, *n.* from above
- Defunct, *a.* သေသော။
- Defy, *v. t.* to challenge to combat, စီးရင်းထိုက်ရအောင်ခေါ်သည်။ to dare, ကြိမ်းပသည်။ ကြိမ်းမောင်းသည်။ ကြိမ်းဝါးသည်။
- Degeneracy, Degeneration, *n.* from next, the state of being degenerated, ရွေ့လျော့ယိုယွင်းသောအဖြစ်။
- Degenerate, *a.* ရွေ့လျော့သော။ ယုတ်လျော့သော။ ယုတ်ညံ့သော။ *n.* from above.
- Deglutinate, *v. t.* ကော်နှင့်ကပ်ပြီးသောအရာကိုခွာသည်။
- Deglutition, *n.* ရှူခြင်း။
- Degradation, *n.* from next.
- Degrade, *v. t.* to deprive of rank or office, အရာကချသည်။ to abase, ရှုတ်ချသည်။
- Degree, *n.* a step, အထပ်။ အဆင့်။ အတန်း။ a step in lineage, အဆက်။ measure, extent, အတိုင်းအထွာ။ rank, အမြင့်၊ အနိမ့်။ အစရှိသောအရာ။ နေရာ။ the 360th part of a circle, အထိ။
- Degrees, [by,] *adv.* step by step, အဆင့်ဆင့်။ gradually, တဖြေတဖြေ။ တဖြေးဖြေး။
- Dehort, *v. t.* မပြုရအောင်သတိပေးသည်။
- Dehortation, *n.* from above.
- Deicide, *n.* ဘုရားဖြစ်သောသူ၏အသက်ကိုသတ်ခြင်း။
- Deification, *n.* from next
- Deify, *v. t.* to make a god of, ဘုရားအဖြစ်သို့ရိုင်းမြှောက်သည်။ to regard as a god, ဘုရားကဲ့သို့မှတ်သည်။
- Deign, *v. i.* ကိုယ်ကိုမှီ၍လျက်ကျေးဇူးပြု၍လုပ်သည်။
- Deism, *n.* ဘုရားသခင်ရှိသော်လည်းဘုဒ္ဓိတိတော်မရှိဟူသောအယူဝါဒ။
- Deist, *n.* ထိုသို့အယူဝါဒရှိသောသူ။
- Deity, *n.* God, ဘုရားသခင်။ the Godhead, ဘုရားသခင်၏ဇာတိအဖြစ်ရာ။ a god, နတ်ဘုရား။

Deject, *v. t.* ညှိုးငယ်စေသည်။

Dejection, *n.* ညှိုးငယ်ခြင်း။

Delay, *v. i.* to remain without (doing,) ဆိုင်းသည်။ to be dilatory, ဖင့်နှဲသည်။ ဖင့်စားသည်။ —*v. t.* to make wait, ဆိုင်းထားသည်။ ကြန့်ကြာအောင်ပြုသည်။ —*n.* from above

Delectable, *a.* ရှင်မြူးစေတတ်သော။

Delectation, *n.* ရှင်မြူးခြင်း။

Delegate, *v. t.* to send with authority to transact business, အခွင့်အရေးကိုအပ်၍စေလွှတ်သည်။ to send as one's representative, ကိုယ်စားဆန်ထားသည်။ to deliver over, intrust (အခွင့်အရေးကို) ထွဲအပ်သည်။ —*n.* အခွင့်အရေးကိုရ၍အမှုကိုဆောင်ရသောသူ။

Deleterious, *a.* ဖျက်ဆီးတတ်သော (အရာ)။

Delf, *n.* ကြွေပုကန်နှင့်တူအောင်လုပ်သောပုကန်တမျိုး။

Deliberate, *v. i.* စဉ်းစားသည်။ ဆင်ခြင်သည်။ consult, မှ်းပြင်းသည်။ *a.* from above, formed with deliberation, သတိနှင့်စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီးမှသာအောင်ကျသော။ slow, နှေးသော။

Deliberateness, *n.* သတိနှင့်စဉ်းစားဆင်ခြင်တတ်ခြင်း။

Deliberation, *n.* from Deliberate, *v. t.*

Deliberative, *a.* pertaining to deliberation, စဉ်းစားဆင်ခြင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ apt or disposed to deliberate, စဉ်းစားဆင်ခြင်တတ်သော။

Delicacy, *n.* from next, a dainty, ဆိမ့်သောအစာ။

Delicate, *a.* smooth, ချောသော။ ရွတ်သော။ tender, နူးနယ်သော။ fine, nice, နူးညံ့သိမ်မွေ့သော။ nice to the taste, အရသာကောင်းသော။ polite, ယဉ်ကျေးသော။ dainty, nice in selecting, ရွေးချယ်စိစစ်တတ်သော။ careful to avoid whatever excites shame, ရှက်ဖွယ်သောအမှုကိုသတိနှင့်ရှောင်တတ်သော။ not robust, မခိုင်ခံ့၊ နူးနယ်သော။

Delicateness, *n.* from above

Delicious, *a.* highly pleasing to the taste, ဆိမ့်သော။ yielding great delight, အလွန်ရှင်မြူးစေတတ်သော။

Deliciousness, *n.* from above, great delight, အလွန်ရှင်မြူးခြင်း။

Delight, *v. z.* to be much pleased, အားရနှစ်သက်သည်။ —*v. t.* to affect with great pleasure, ပျော်ရွှေစေသည်။ ရှင်မြူးစေသည်။ *n.* a high degree of pleasure, ပျော်ရွှေစွာသန်းခြင်း။ the cause of delight, ပျော်ရွှေစွာသန်းခြင်းအကြောင်း။

Delightful, Delightsome, *a.* ပျော်ရွှေစွာသန်းစေသော။

Delightfulness, Delightsomeness, *n.* from above.

Delineate, *v. t.* to draw the form of, ချုပ်ပုံပေါ်အောင်ရေးသည်။ to

- portray, ပန်းချီရေးသည်။ to describe, သရုပ်သကန်ပေါ်စောင်ပြောသည်။
- Delineation, *n.* from above, form drawn, ရေးသောရုပ်ပုံ။
- Delinquency, *n.* ပြုရသောဝတ်ကိုမပြုဘဲနေသောအပြစ်။
- Delinquent, *a.* ပြုရသောဝတ်ကိုမပြုဘဲနေသော။ *n.* agent from *do*.
- Deliquate, Deliquiate, *v.* *z.* လေနှင့်ပေါင်း၍အရည်ဖြစ်သည်။
- Deliquation, Deliquation, *n.* from above.
- Delirious, —*a.* from any cause, စိတ်ကတောင်ကရင်ဖြစ်သော။ —from the effects of illness, သွေးရူးသွေးတန်းဖြစ်သော။ ငန်းရူးဖမ်းသော။
- Delirium, *n.* from above
- Deliver, *v.* *t.* to free, ထွတ်သည်။ to save, ကယ်ထွတ်သည်။ ကယ်တင်သည်။ ကယ်မည်။ to commit, အပ်သည်။ အပ်ပေးသည်။ to utter, မြွက်ဆိုသည်။ —in accouchment, ဝမ်းဆွဲလုပ်သည်။ —over, *v.* *t.* ထွဲအပ်သည်။ —up, အပ်သည်။
- Deliverance, *n.* ထွတ်ခြင်း။ ကယ်တင်ခြင်း။ အပ်ခြင်း။ ထွဲအပ်ခြင်း။ မြွက်ဆိုခြင်း။ သားမွေးဖွားခြင်း။ —(*tc* sub def. see above)
- Delivery, *a.* same, mode of speaking, မြွက်ဆိုသောနည်း။
- Dell, *n.* နက်သောချိုင့်။
- Delta, *n.* ပင်လယ်သို့ဆင်းသောမြစ်နှစ်မြောက်၍အကြား၌ကျန်သောကျွန်းမြေ။
- Delude, *v.* *t.* လိမ်လည်သည်။
- Deluge, *v.* *t.* ရေထွမ်းမိုးသည်။ —*n.* from *do*
- Delusion, *n.* လိမ်လည်ခြင်း။
- Delusive, Delusory, *a.* လိမ်လည်တတ်သော။ လှည့်စားတတ်သော။
- Delusiveness, *n.* from above
- Delve, *v.* *t.* တူးသည်။
- Demagogue, *n.* ဆင်းရဲသားတို့ကိုနှိုးဆော်၍သွေးဆောင်သောသူ။
- Demand, *v.* *t.* to claim with authority, အမိုးပိုင်သကဲ့သို့တောင်းသည်။ to inquire authoritatively, အမိုးပိုင်သကဲ့သို့မေးသည်။ to require (a price) in selling, ရောင်းသောသူကဲ့သို့ (အထိုးကို) တောင်းသည်။ —*n.* from above; a calling for in order to obtain, လိုချင်၍ရှာခြင်း။
- Demarkation, *n.* ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်း။
- Demean, one's self, *v.* *t.* to behave, ကျင့်ဆောင်ပြုမူသည်။ to degrade one's self, ကိုယ်ကိုရှုပ်ချသည်။
- Demeanour, *n.* အနေအထိုင်အပြုအမူ။
- Demerit, *n.* အကုသိုလ်။ အပြစ်။
- Demesne, မှူးမတ်မိုးရာထိုးဘေးတို့မှဆင်းသက်၍ပိုင်သောမြေ။
- Demi, *pref. in composition*, တဝက်။
- Demigod, *n.* လောကဘုရား။
- Demirep, *n.* အသရေပျက်သောမိစ္ဆာ။

Demise, *v. t.* သေတန်းစာအားဖြင့် (ဥစ္စာကို) ဖွဲ့အပ်သည်။ — *n.* from *do*, death (of a king,) အနိစ္စရောက်ခြင်း။

Democracy, *n.* တိုင်းပြည်အရေးကို ပြည်သူပြည်သားများ တိုင်ပင်၍ စီရင်တုပ်စိုးခြင်း။

Democrat, *n.* ထိုသို့တုပ်စိုးခြင်းကို ကြိုက်နှစ်သက်တတ်သောသူ။

Demolish, *v. t.* ဖြိုဖျက်သည်။

Demolition, *n.* from above

Demon, *n.* နတ်ဆိုး။

Demoniac, *n.* နတ်ဆိုးစွဲသောသူ။

Demoniacal, *a.* နတ်ဆိုးနှင့်ဆိုင်သော။

Demonology, *n.* နတ်ဆိုးတို့အကြောင်းအရာများကို ပြသောစာ။

Demonstrable, *a.* ယုံမှားရန်မရှိအောင် အတိတ်အမှန်ပြနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Demonstrate, *v. t.* ယုံမှားရန်မရှိအောင် အတိတ်အမှန်ပြသည်။

Demonstration, *n.* from above, incontrovertible proof, မငြင်းခုံနိုင်သောသက်သေ။ exhibition, ထုတ်ပြခြင်း။

Demonstrative, *a.* from same.

Demoralization, *n.* from next.

Demoralize, *v. t.* ကောင်းသောသဘောတရားကို ဖျက်ဆီးပျက်စီးသည်။

Demulcent, *a.* ငျော့ခွေ၊ ငျော့စေတတ်သော (ဆေး)။

Demur, *v. i.* စိတ်ဝင်စားစွာ ကြိုက်ရပ်တန့်လျက်နေသည်။ — *n.* from *do*.

Demure, *a.* မျက်နှာပိုးသေသော။ — Demureness, *n.* from *do*.

Demurrage, *n.* သင်္ဘောကို ကြန့်ကြာ အောင် ပြုသောကြောင့် ခံရသော စရိတ်ငွေ။

Demy, *n.* စက္ကူတမျိုး။

Den, *n.* —for wild beasts, သားရဲတွင်း။ —for concealment, ပုန်းကွယ်ရာထူးခေါင်း။

Denary, *n.* တဆယ်။ ၁၀။

Denationalize, *v. t.* နေရင်းပြည်သူပြည်သား အရိပ်အရာပျောက်အောင် ပြုသည်။

Deniable, *a.* ငြင်းခုံနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Denial, *n.* from Deny, *v. i.*

Denizen, *n.* တိုင်းပြည်၌ အခွင့်ရသော တတိုင်းတပြည်သား။

Denominate, *v. t.* မှည့်သည်။ အမည်မှည့်သည်။ ခေါ်ဝေါ်သည်။ သမုတ်သည်။

Denomination, *n.* a name, အမည်။ နာမပညတ်းအခေါ်အဝေါ်။ a class of persons or things under the same name, နာမပညတ်တရတည်း၌ပါဝင်သောအရာစု။ a body of people believing and worshipping alike, ကိုးကွယ်ခြင်း အားဖြင့် ထာရဏာတူသော အပေါင်းအသင်း။

Denominator, *n.* ပိုင်းခြေ။

Denotation, *n.* from next.

Denote, *v. t.* to mark, မှတ်သည်။ to indicate, ပြည့်နိသည်။ to signify, ဆိုလိုသည်။

Denouement, *n.* ဖော်ပြ၍ရှင်းလင်းစေခြင်း။

Denounce, *v. t.* to announce in a threatening manner, ထင်ရှားစွာ အပြစ်တင်၍ခြိမ်းခြောက်သည်။ to inform against, တိုင်တန်းသည်။

Denouncement, *n.* from above

Denovo, *adv.* အသစ်တဖန်။

Dense, *a.* thick, မကြည်း၊ ပျပ်သော။ close, compact in substance, သိပ်သော။

Denseness, Density, *n.* from above.

Dent, *v. t.* ဒိဋ်အောင်နှိပ်သည်။ —*n.* အဒိဋ်။

Dental, *a.* pertaining to the teeth, သွားနှင့်ဆိုင်သော။ pronounced from the teeth, ဒန္တဇာ။

Denticulated, *a.* သွားစီသော။

Dentifrice, *n.* သွားပွတ်ဆေး။

Dentist, *n.* သွားပြုပြင်တတ်သောဆေးသမား။

Dentition, *n.* the cutting of teeth, သွားပေါက်ခြင်း။ the time of cutting teeth, သွားပေါက်သောအချိန်အရွယ်။

Denude, Denudate, *v. t.* to strip, အဝတ်ချွတ်သည်။ to uncover, အမှီးကိုဖွင့်သည်။ to make bare, exposed, ပလာထားသည်။ ဟင်းလင်းထားသည်။

Denudation, *n.* from above.

Denunciation, *n.* from Denounce, *v. t.*

Deny, *v. t.* to contradict, ငြင်းသည်။ ငြင်းခိုသည်။ to refuse to grant, မပေးဘဲငြင်းသည်။ to disown, reject, ငြင်းပယ်သည်။

Deobstruct, *v. t.* အဆီးအတားကိုပယ်သည်။

Deobstruent, *a.* အဆီးအတားကိုပယ်တတ်သော (ဆေး။)

Deodand, *n.* အမှတ်တမဲ့ထိခိုက်၍လူသေလျှင်လျော်ရသောဒါဏ်ငွေ။

Devolente, (by contraction, D. V.,) *adv.* ဘုရားသခင်အလိုရှိတော်မူသည်နှင့်။

Depart, *v. i.* to go from, ထွက်သွားသည်။ to deviate, သွေသည်။ to cease, be no more, ကွယ်သည်။ ပျောက်သည်။ to die, သေသည်။ —from, *v. t.* to leave, ကွာသွားသည်။ စွန့်သွားသည်။

Department, *n.* compartment, အကန့်အကွက်။ a separate allotment of business, အခန်းအတာ။

Departure, *n.* from Depart.

Depend, *v. i.* to be suspended, တွဲ၍နေသည်။ to derive support, ခို၍နေသည်။ to derive existence, အမှီပြု၍ဖြစ်သည်။ to confide, ယုံကြည်သည်။ to rely, trust, ကိုးစားသည်။

- Dependence, Dependency, *n* from above, that which is dependent, (on something else,) ခိုသောအရာ။
- Dependent, *a*. တွဲ၍နေသော။ ခို၍နေသော။ အမှီပြု၍ဖြစ်သော။ —(for sub-def. *see* above.) —*n*. အမှီပြုသောသူ။ ခိုသောသူ။
- Depending, *a*. pending, not yet decided, မစီရင်၊ မဆုံးဖြတ်သေးသော။
- Depict, *v t* to portray, ပန်းချီရေးသည်။ to describe, ပြော၍ပြသည်။
- Depletion, *n*. လပ်စေခြင်း။
- Deplorable, *a* lamentable, မြည်တမ်းစရာကောင်းသော။ occasioning sorrow, ဝမ်းနည်းစရာကောင်းသော။ wretched, အလွန်ဆင်းရဲသော။
- Deplore, *v. t.* မြည်တမ်းသည်။
- Deploy, *v. t.* စစ်ဗျက်နှာကိုဖြန့်သည်။
- Deplume, *v t.* အတောင်ကိုချွတ်သည်။
- Deponent, *n*. မင်းရွှေမှသာသက်သေခံသောသူ။
- Depopulate, *v. t* ပြည်သူပြည်သားတို့ကိုသုတ်သင်ပယ်ရှင်းသည်။
- Depopulation, *n*. from above.
- Deport, *v. t.* to carry away, သယ်ပို့သည်။ to transport, တပြည်မှတပြည်သို့ပို့ဆောင်သည်။ —one's self, *v. t.* ကျင့်ဆောင်ပြုမူသည်။
- Deportation, *n* from Deport, *v t.*
- Deportment, *n* from Deport one's self, *v. t.*
- Depose, *v t* to lay down, ချထားသည်။ to divest of office, အရာက ချသည်။ to bear testimony before a magistrate, မင်းရွှေမှသာသက်သေခံသည်။
- Deposit, *v. t.* to lay down, ချထားသည်။ to lay up, သိုထားသည်။ to commit, အပ်ထားသည်။ အပ်နှံသည်။ to give in pledge, ပေါင်နှံသည်။ —*n*. ချထားသောအရာ။ သိုထားသောအရာ။ အပ်နှံသောအရာ။ ပေါင်နှံသောအရာ။ အပေါင်။ အပေါင်အနှံ။ သိုထားရာအရပ်။ (for sub-def. *see* above.)
- Depositary, *n*. အပ်နှံခြင်းကိုခံ၍စောင့်ထိန်းရသောသူ။
- Deposition, *n*. a laying down, ချထားခြင်း။ that which is deposited, ချထားသောအရာ။ a giving testimony on oath, ကျိန်ဆို၍သက်သေခံခြင်း။ testimony given on oath, ကျိန်ဆို၍သက်သေခံချက်။ a deposing from office, အရာကချခြင်း။
- Depository, *n*. သိုထားရာအရပ်။ တရားတိုက်။
- Depot, *n*. သိုထားရာအရပ်။
- Depravation, *n*. ယုတ်မာခြင်း။ ယုတ်မာစေခြင်း။
- Deprave, *v. t* ယုတ်မာစေသည်။
- Depravity, *n*. ယုတ်မာခြင်း။
- Deprecate, *v. t.* to pray against, သေးလွတ်အောင်တောင်းပန်သည်။ to feel strong desire that (it) may not be, မဖြစ်ပါစေနှင့်ဟု အောင်းပေသည်။

Deprecation, *n.* from above.

Deprecative, *a.* တောင်းပန်၍ဘေးနှင့်လွတ်စေတတ်သော။

Depreciate, *v. i.* အသီးလျော့သည်။ —*v. t.* to lower the value of, အသီးကိုလျော့စေသည်။ to speak disparagingly of, အသီးကိုလျော့အောင်ပြောသည်။

Depreciation, *n.* from above.

Depredate, *v. t.* to plunder, လုရက်သည်။ to destroy, ဖျက်ဆီးသည်။

Depredation, *n.* from above.

Depredatory, *a.* လုရက်တတ်သော။

Depress, *v. t.* to press down, နှိပ်သည်။ to repress, keep down, နှိပ်သည်။ to lower, put down, နှိမ့်သည်။ ချသည်။ to impair, weaken, အရှိန်ကိုလျော့စေသည်။ to humble, နှိမ့်ချသည်။ to deject, ညှိုးငယ်စေသည်။

Depression, *n.* a pressing down, နှိပ်ခြင်း။ a depressed spot, နှိပ်ရာ။ a hollow, ချိုင့်ရာ။ a putting down, နှိမ့်ခြင်း။ an humbling, နှိမ့်ချခြင်း။ dejection, ညှိုးငယ်ခြင်း။ a weak, low state, အားလျော့၍နည်းခြင်း။

Deprivation, *n.* from next.

Deprive, *v. t.* to bereave, (တစ်စုံတစ်ခု) ခွဲခြစ်အောင်ပြုသည်။ to hinder, debai, ဆီးထားသည်။ —of office, အရာကချသည်။

Depth, *n.* deepness, အနက်။ ဇောက်။ a deep place, နက်သောအရပ်။ the middle part, အထဲ။ အတွင်း။ abstruseness, နက်နဲခက်ခဲခြင်း။ reach of mind, ညာဏ်ကျယ်ခြင်း။

Depthless, *a.* အဆုံးအမမရှိ။ အထွန်နက်သော။

Depulsory, *a.* ပယ်ရှင်းတတ်သော။

Depurate, *v. t.* မစင်ကြယ်သောအရာနှင့်ကင်းစင်စေသည်။

Depuration, *n.* from above.

Deputation, *n.* from next, the person or persons deputed, အခွင့်အရေးကိုရ၍အမှုကိုဆောင်ရွက်သောသူ။

Depute, *v. t.* to appoint as a substitute, ကိုယ်စားခန့်ထားသည်။ to send with authority to transact business, အခွင့်အရေးအပ်၍စေလွှတ်သည်။

Deputy, *n.* သူကိုယ်စားအမှုကိုဆောင်ရွက်သောသူ။ ကိုယ်စား။ ကိုယ်စားလှယ်။

Derange, *v. t.* from next.

Deranged [be,] *v. i.* to be put out of order, အစီအစဉ်မှက်သည်။ to be thrown into confusion, ရှုပ်ထွေးသည်။ to be disordered in intellect, မိတ်ပေါ့သည်။

Derangement, *n.* from above.

Dereliction, *n.* abandonment, စွန့်ပြစ်ခြင်း။ a turning aside, ခွဲသွားခြင်း။

Deride, *v. t.* —by actions or words, ကရော်ကမည်ပြုသည်။ ဖျက်ရယ်
ဖျက်ပြယ်ပြောသည်။

Derision, *n.* from above.

Derisive, *a.* from same.

Derivable, *a.* (တစုံတစ) ကခံ၍ရနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Derivation, *n.* from Derive.

Derivative, *a.* derived, (တစုံတစ) ကထွက်သော။ dependent, (တစုံတစ)
ကိုမှီ၍ဖြစ်သော။

Derive, *v. t.* to receive from, (တစုံတစ) ကခံ၍ရသည်။ to deduce,
draw from, (မူလစာမြစ်) ကနှုတ်ထုတ်သည်။

Dernier, *a.* နောက်ဆုံးသော။

Derogate, *v. t.* (ဂုဏ်အသရေကိုသော်ငှါ၊ ဥစ္စာတန်ဖိုးကိုသော်ငှါ) ယုတ်
လျော့အောင်ပြုသည်။

Derogation, *n.* from above.

Derogative, Derogatory, *a.* ယုတ်လျော့စေသော။

Derwise, *n.* ပဿိသာသာ၌ရသောလုပ်သောသူ။

Descant', *v. t.* to sing, သီခြင်းဆိုသည်။ to discuss at large, အကျယ်
အားဖြင့်ပြောဆိုသည်။

Des'cant, *n.* a song, သီခြင်း။ a free discourse, အကျယ်အားဖြင့်ပြော
ဆိုသောစကား။

Descend, *v. i.* to come down, ဆင်းသည်။ ဆင်းသက်သည်။ to proceed
from an ancestor, ဆင်းသက်သည်။ —as property, from father
to son, ဆီးတေးမှဆင်းသက်၍ကိုယ်ထက်သို့ရောက်သည်။ —(a ri-
ver,) စုန်သည်။ to invade, (တထွန်းတနိုင်ငံကိုသင်္ဘောမှ) ဆင်း
၍တိုက်သည်။

Descendant, *n.* အောက်ဆွေစဉ်မျိုးဆက်အဝင်ဖြစ်သောသူ။

Descendent, *a.* ဆင်းသော။ ဆင်းသက်သော။

Descension, *n.* from Descend.

Descent, *n.* from Descend; a declivity, ဆင်ခြေလျှော။ lineage,
ဆွေစဉ်မျိုးဆက်။

Describable, *a.* သရုပ်သကန်ပေါ်အောင်ပြောနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Describe, *v. t.* to mark out, ရေးသားသည်။ to give an account of,
သရုပ်သကန်ပေါ်အောင်ပြောသည်။

Description, *n.* from above; the words by which a thing is
described, သရုပ်သကန်ပေါ်အောင်ပြောသောစကား။ a class of
persons or things, ထက္ခဏာတူသောသူစုဖြစ်စေ၊ အရာစုဖြစ်စေ။

Descriptive, *a.* from Describe.

Descript, *n.* (အထပ်အတင်သောအရာကိုသော်ငှါ၊ ဝေးသောအရာကိုသော်ငှါ)
ကြည့်၍မြင်သည်။

Desecrate, *v. t.* (ဘုရား၊ တရားနှင့်ဆိုင်သောအရာကို) ထောက်အရာပြု၍သုံးစွဲသည်။ (ဦးမြောက်သင့်သောအရာကို) ရှုတ်ချ၍သုံးဆောင်သည်။

Desecration, *n* from above.

Desert, *a.* လူမရှိ၊ မနေ၊ မပြုပျင်၊ ဆိတ်ညံ့သော။ —*n* လူမရှိ၊ မနေ၊ မပြုပျင်၊ ဆိတ်ညံ့သောအရပ်။ တောအရပ်။ တောကန္တာရ။ a sandy region, သဲကန္တာရ။ —1, *v. t* to forsake, စွန့်ပြစ်သည်။ or *v. i.* to quit contrary to engagement, သစ္စာဖျက်၍ထွက်ပြေးသည်။ —2, *n.* from Deserve, *v. t*, that which is deserved, ခံထိုက်သောအကျိုး။

Deserter, *n* သစ္စာဖျက်၍ထွက်ပြေးသောသူ။

Desertion, *n* from Desert, *n*, the state of being deserted, စွန့်ပြစ်ခြင်းကိုခံရခြင်း။

Deserve, *v. t* ခံထိုက်သည်။ —*v. n.* ကောင်းသောအကျိုးကိုခံထိုက်သည်။

Dessicate, *v. t.* သွေ့ခြောက်စေသည်။

Desideratum, *n* လိုသောအရာ။ လိုချင်ဖွယ်သောအရာ။

Design, *v. t* to draw the form of, ရုပ်ပုံပေါ်အောင်ရေးသည်။ to mark out, မှတ်သားသည်။ to purpose, intend, ကြံစည်သည်။ ကြံစည်သည်။ ကြံဖန်သည်။ —for, ရန်ထားသည်။ —*n.* a sketch, ပေါ်အောင်ရေးသောရုပ်ပုံ။ something marked out, မှတ်သားသောအရာ။ a purpose, intention, အကြံအစည်။ အကြံအရွယ်။

Designable, *a* ဝိုင်းခြား၍သိနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Designate, *v. t.* to mark out, မှတ်သားသည်။ to point out, ပြညွှန်သည်။ to select for some appointment, ခန့်ထားရန်ရွေး၍မှတ်သားသည်။

Designation, *n* from above, a mark, name, mode of address by which one is designated, အမှတ်အသား။ ပညတ်။ အခေါ်အဝေါ်။ ခေါ်ဝေါ်နည်း။ အမည်အရည်။

Designedly, *adv.* အကြံအစည်နှင့်။

Designing, *a.* crafty, ပရိယာယ်ပြုတတ်သော။ deceitful, လိမ်လည်တတ်သော။

Desirable, *a.* worthy of desire, လိုချင်ဖွယ်ရှိသော။ pleasing, agreeable, နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Desirableness, *n.* from above

Desire, *v. t* to wish for, လိုသည်။ အလိုရှိသည်။ လိုချင်သည်။ to feel an appetite for, တပ်မက်သည်။ to express a wish for, အလိုရှိကြောင်းကိုပြောသည်။ တောင်းသည်။ —*n.* from above, a wish (to obtain,) အလို။ ဆန္ဒ။ ချင်ခြင်း။ that which is desired, လိုချင်သောအရာ။

Desirous, *a.* having a desire for, အလိုရှိသော။ having an appetite for, တပ်မက်သော။

Desist, *v. i.* တန့်သည်။ ရပ်ဆိုင်းသည်။

Desistance, *n.* from above.

- Desk, *n.* —for writing, စာရေးစားပွဲစောင်း။ for preaching, တရားဟောပတ္တင်။
- Desolate, *a.* desert, လူမရှိ၊ ဆိတ်ညံ့သော။ laid waste, ဖျက်ဆီးပယ်ရှင်းလျက်ရှိသော။ solitary and wretched, ဆင်းရဲ၍တယောက်တည်းနေရသော။ —*v. t.* ဖျက်ဆီးပယ်ရှင်းသည်။
- Desolation, *n.* from above, a place laid waste, ဖျက်စီးသောအရပ်။
- Despair, *v. i.* မျှော်လင့်ခြင်းမရှိ၊ စိတ်ပျက်သည်။ —*n.* from above
- Despatch, *see* Dispatch.
- Desperado, *n.* ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိ၊ ကိုယ်အသက်ကိုမှတ်ဘဲရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာပြုတတ်သောသူ။
- Desperate, *a.* without hope, မျှော်လင့်စရာမရှိသော။ reckless of danger, မျှော်လင့်ခြင်းမရှိရဲရင့်သော။ ferocious, as a madman, အရူးကဲ့သို့ပြင်းထန်စွာပြုသော။
- Desperation, *n.* from above.
- Despicable, *a.* မခန့်ညားစရာကောင်းသော။
- Despicableness, *n.* from above
- Despisable, *see* Despicable.
- Despise, *v. t.* မခန့်ညား။ အမှုမထား။ ပမာဏမပြု။
- Despite, *n.* from Despiteful. —*prep.* ဆီးတားသော်လည်း။
- Despiteful, *a.* အပြိုးထားသော။ ရန်ပြိုးဖွဲ့သော။
- Despoil, *v. t.* လုယူသည်။ လုရက်သည်။
- Despoliation, *n.* from above.
- Despond, *v. i.* to doubt of success, fail in spirits, မျှော်လင့်ခြင်းအားနည်းသည်။ to lose all spirit, စိတ်ပျက်သည်။
- Despondency, *n.* from above.
- Despondent, *a.* from Despond.
- Despot, *n.* ကိုယ်အလိုအလျောက်စီရင်ပိုင်သောရှင်ဘုရင်။
- Despotic, *a.* ကိုယ်အလိုအလျောက် စီရင် ပိုင်သော မင်း အုပ်စိုးခြင်း နှင့် ဆိုင်သော။
- Despotism, *n.* ကိုယ်အလိုအလျောက်စီရင်ပိုင်သောမင်းအုပ်စိုးခြင်း။
- Despumatation, *n.* အမြှိုက်ထခြင်း။
- Desert, *n.* စားပွဲ၌နောက်ဆုံးမှထည့်သောစားအွယ်သောက်အွယ်။
- Destination, *n.* appointment, ခန့်ထားခြင်း။ the end of an appointment, ခန့်ထားစရာအကြောင်း။ the place of destination, ခန့်ထားရာအရပ်။
- Destine, *v. t.* to appoint, ခန့်ထားသည်။ to fix definitely, အသေအချာစီရင်ဆုံးဖြတ်၍ထားသည်။
- Destiny, *n.* a cause or power that fixes definitely, အသေအချာစီရင်ဆုံးဖြတ်၍ထားခြင်းအကြောင်း။ the state of being definitely

fixed by some superior power, အသေအချာစီရင်ဆုံးဖြတ်၍
ထားသောနေရာ။

Destitute, *a.* being without (something,) not having, (—) ခဲသော၊
(—) မရှိသော။ needy, ဆင်းရဲသော။

Destitution, *n.* from above.

Destroy, *v. t.* ဖျက်သည်။ ဖျက်ဆီးသည်။

Destructibility, *n.* see next.

Destructible, *a.* ဖျက်စီးခြင်းသို့ရောက်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Destruction, *n.* from Destroy; a cause of destruction, ဖျက်ဆီးခြင်း
အကြောင်း။

Destructive, *a.* ဖျက်ဆီးတတ်သော။

Destructiveness, *n.* from above

Desuetude, *n.* အလေ့အကျင့်ဖျက်ခြင်း။

Desultory, *a.* အစီအစဉ်မသင့်သော။

Detach, *v. t.* to separate, ခွာသည်။ to select and send away, ရွေး
၍စေလွှတ်သည်။

Detached, *a.* separate, distinct, မြားနားသော။

Detachment, *n.* ရွေး၍စေလွှတ်သောစစ်သည်ဖြစ်စေ၊ တိုက်သင်္ဘောဖြစ်စေ။

Detail, *v. t.* to state particulars, ဖြစ်သမျှသောအကြောင်းအရာတို့ကို
အစဉ်အတိုင်းကြားပြောသည်။ to make a selection from troops,
စစ်သူရဲစုထဲကရွေးကောက်သည်။ —*n.* from *do.*

Detain, *v. t.* to withhold, မပေးဘဲနေသည်။ to restrain from pro-
ceeding, ဆီးတားသည်။ to hold in custody, ချုပ်ထားသည်။

Detainee, *n.* ချုပ်ထားစေခြင်းငှါပေးသောအမိန့်စာ။

Detect, *v. t.* to find out what is hidden, (ပုန်းကွယ်သောအရာကို)
တွေ့မြင်သည်။ to bring to light, ဖော်ပြသည်။

Detection, *n.* from above.

Detention, *n.* from Detain

Deter, *v. t.* ပြုလိုသောစိတ်ဖျက်အောင်တားဆီးသည်။

Deterge, *v. t.* ဆေးကြောသည်။

Detergent, *a.* ဆေးကြောတတ်သော။

Deteriorate, *v. i.* ရွေ့လျော့သည်။ ယုတ်လျော့သည်။ ယုတ်ညံ့သည်။ —*v. t.*
from *do.*

Deterioration, *n.* from same.

Determent, *n.* ပြုလိုသောစိတ်ဖျက်အောင်တားဆီးကြောင်း။

Determinate, *a.* definitely marked out, ထင်မှတ်လျက်ရှိသော၊ fixed,
established, ပြဋ္ဌာန်းလျက်ရှိသော၊ decisive, ဆုံးဖြတ်လျက်ရှိသော၊
resolved on, စိတ်ချလျက်ရှိသော။

Determination, *n.* ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း။ (ဤမည်သော) ထမ်းဆောင်မှုကို

အောင်ပြု၍ လိုက်စေခြင်း။ စိတ်ချခြင်း။ ဆုံးခြင်း။ (for sub def see next.)

Determine, *v. t.* to limit, bound, သတ်မှတ်သည်။ to fix, establish, ပြဋ္ဌာန်းသည်။ to decide, ဆုံးဖြတ်သည်။ to give a direction to, (ဤမည်သော)လမ်းသို့လိုက်အောင်ပြု၍လိုက်စေခြင်း။ —*v. 2.* to resolve, စိတ်ချသည်။ to come to an end, ဆုံးသည်။

Determined, *a.* firm in purpose, စိတ်ခိုင်ခံ့မြဲမြံသော။

Detersive, see Detergent.

Detest, *v. t.* to abhor, ရှိရှာသည်။ to hate, မုန်းထားသည်။

Detestable, *a.* ရှိရှာစရာကောင်းသော။ မုန်းစရာကောင်းသော။

Detestation, *n.* from Detest.

Dethrone, *v. t.* နန်းကချသည်။

Dethronement, *n.* from above

Detonate, *v. i.* (လမ်းကွဲသို့) မှုတ်သည်။

Detonation, *n.* from above

Detour, *n.* ကွင်းသွားခြင်း။ ဝိုက်သွားခြင်း။

Detract, *v. t.* သုခသရေယုတ်လျော့အောင်ပြောသည်။

Detraction, *n.* from above.

Detractive, *a.* သုခသရေကိုယုတ်လျော့စေတတ်သော။

Detriment, *n.* အကျိုးပြုတ်ခြင်း။ ဆုံးပါးခြင်း။

Detrimental, *a.* အကျိုးကိုပြုတ်စေတတ်သော။

Detrition, *n.* ပွန်းတီးခြင်း။

Detrude, *n. t.* အောက်သို့တွန်းထိုးသည်။

Deuce 1, *n.* a demon, နတ်ဆိုး။ —2, *n.* two, နှစ်ခု။

Deuterogamy, *n.* လင်မယားသေပြီးမှတဖန်လက်ထက်ခြင်း။

Deuteronomy, *n.* ထပ်၍ဟောသောတရား။ ဓမ္မဟောင်းကျမ်းတို့တွင် ပဉ္စမကျမ်းတည်းဟူသောတရားဟောရာကျမ်း။

Devastate, *v. t.* ဖျက်ဆီးပယ်ရှင်းသည်။

Devastation, *n.* from above

Develop, *v. t.* ဖော်ပြသည်။

Development, *n.* from above

Devest, see Divest.

Devexity, *n.* နှံခြင်း။ ညွတ်ခြင်း။

Deviate, *v. i.* to vary (from a certain course,) ထွဲသည်။ turn aside from the proper way, ထွဲသွားသည်။ သွေဖယ်သည်။ to err, sin, မှားယွင်းသည်။

Deviation, *n.* from above.

Device, *n.* contrivance, စိတ်ကူးခြင်း။ something contrived, စိတ်ကူးသောတရား။ an expedient, ဥပါယ်။ stratagem, ပရိယာယ်။ an heraldic emblem, ဝံ့ခုံ။

Devil, *n.* Satan, မာရ်နတ်။ a demon, နတ်ဆိုး။ an inhabitant of hell, ငရဲသား။

Devilish, *see* Diabolic

Devions, *a* out of the common way, ဝမ်းလွဲသော။ wandering, လှည့်လည်သော။ erring, မှားယွင်းလျက်ရှိသော။

Devise, *v t* to contrive, စိတ်ကူးသည်။ စိတ်ကူးသန်းသည်။ ညာဏ်ရှာသည်။ to bequeathe by will, သေတန်းစာအားဖြင့်ပေးသည်။ —*n.* from *do*. 2d def, a will, သေတန်းစာ။

Devoid, *a.* လပ်သော။ ကင်းစင်သော။

Devoir, *n* duty, ဝတ်။ an act of civility or respect, ရှိသေ့စွာပြုသော လောကဝတ်။

Devolve, *v. t.* to roll down, အောက်သို့သွ်သွ်သည်။ to transfer from one to another, တစ်ဦးမှတစ်ဦးသို့သွ်သွ်သည်။ —*v i* to pass from one to another, တစ်ဦးမှတစ်ဦးသို့ရောက်သည်။

Devote, *v. t.* to appropriate by vow, သစ္စာပြု၍ဆက်ကပ်သည်။ to give up wholly, လုံးလုံးပေးအပ်သည်။ to consign over, စွန့်ပြစ်သည်။

Devoted, *a* entirely attentive to, စိတ်စွဲလမ်းသော။

Devotedness, *n.* from above.

Devotee, *n* one wholly devoted to religion, ဘုရားမှု၊ တရားမှုကိုသာ ဆောင်သောသူ။ one unreasonably devoted, ထိုအမှုကိုဆောင်လွန်းသောသူ။

Devotion, *n.* the state of being devoted to God, ဘုရားအားဆက်ကပ်ခြင်းကိုခံရသောအဖြစ်။ sincere engagedness in religious duties, ဘုရားဝတ်၌ရွှေ့လျော်ခြင်း။ divine worship, ဘုရားသခင်ကိုကိုးကွယ်ခြင်း။ prayer, ဆုတောင်းပဌနာပြုခြင်း။ reverence, ရှိသေ့စွာပြုခြင်း။ ardent attachment, အလွန်နှစ်သက်စုံမက်ခြင်း။

Devotional, *a.* ဘုရားသခင်ကိုဝတ်ပြုကိုးကွယ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Devour, *v. t* to eat ravenously, ဖျတ်ဝါသည်လိုစားသည်။ ကြွပ်ကြွပ်စွာစားသည်။ ဖတ်၍စားသည်။ ကိုက်စားသည်။ to destroy, ဖျက်ဆီးသည်။ to enjoy with avidity, ဝမ်းမြောက်စွာခံယူသည်။

Devout, *a.* sincerely engaged in the performance of worship and other religious duties, ဘုရားဝတ်၌ရွှေ့လျော်တတ်သော။ ဘုရားသခင်ကိုကိုးကွယ်ခြင်းအမှု၌စိတ်စွဲလမ်းသော။ earnest, စိတ်အားကြီးသော။

Devoutness, *n.* from above, 1st def.

Dew, *n.* နှင်း။ ဆီးနှင်း။ —drop, နှင်းပေါက်။ နှင်းသီး။ —lap, နွားပါးဖျဉ်း။

Dewy, *a.* like dew, ဆီးနှင်းနှင့်တူသော။ wet with dew, ဆီးနှင်းစွတ်မြိသော။

Dexter, Dextral, *a.* ထက်၌။

Dexterity, Dextrousness, *n.* from next.

Dextrous, *a.* expert in performing, အလျင်အမြန်ပြီးစီးစေတတ်သော။
expert in contriving, စိတ်ကူးလျင်သော။

Dhall, *n.* ဝဲစဉ်းကို။

Diabetes, *n.* ကျပ်ပြောသောရောဂါ။

Diabolic, Diabolical, *a.* pertaining to the devil, မာရ်နတ်နှင့်ဆိုင်သော။ like the devil, မာရ်နတ်နှင့်သဘောတူသော။ hellish, ငရဲသားကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Diachylon, *n.* ဖယောင်းချက်တမျိုး။

Diaconal, *a.* သင်းထောက်ဆရာနှင့်ဆိုင်သော။

Diacoustics, *n.* မြောင့်သောလမ်းမှလွှဲသောသဒ္ဒါရှိနှင့်ဆိုင်သောအတတ်။

Diacritic, Diacritical, *a.* making distinctions, ခြားနားစေသော။
distinctive, showing distinction, ပိုင်းခြား၍ပြတတ်သော။

Diadem, *n.* မင်္ဂလာ၊ သရဖူ။

Diaresis, *n.* အင်္ဂလိပ်စာ၌စပ်လျက်ရှိသောသရဖူနှစ်လုံးကိုမပေါင်းရဘဲတခြားစီဖတ်ရမည်ဟုပြသောအမှတ်။ ( )

Diagnostic, *n.* အနာရောဂါ၏လက္ခဏာကိုသိရသောအချက်။

Diagonal, *n.* ထောင့်တန်း။ —*a.* ထောင့်တန်းဖြစ်သော။

Diagonally, *adv.* ထားလွယ်ချက်။

Diagram, *n.* ဝဲဩမဋ္ဌရိအတတ်၌အတိုင်းအတွက်မှတ်သားသောပုံ။ တိုင်းထွာပုံ။

Dial, *n.* နေတိုင်းနာရီ။ —plate, နေတိုင်းနာရီစက်ဝန်း။

Dialect, *n.* ဝဲသောစကား။

Dialectic, Dialectical, *a.* pertaining to a dialect, ဝဲသောစကားနှင့်ဆိုင်သော။ inferential, သိပြီးသောအရာနှင့်မှိုင်းရှည်၍မသိသေးသောအရာကိုသိမှိုင်းခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Dialling, *n.* နေတိုင်းနာရီကိုလုပ်တတ်သောအတတ်။

Dialogist, *n.* သူတပါးနှင့်အလှည့်အဝယ်ညှိဆွေးနွေးပြောဆိုသောသူ။

Dialogue, *n.* အလှည့်အလှည့်ဆွေးနွေးပြောဆိုခြင်း။

Diameter, *n.* အချင်း။

Diametrical, *a.* အချင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Diametrically, *adv.* တဖက်တချက်၌နေလျက်။

Diamond, *n.* မိန့်ကျောက်။

Diaper, *n.* ပိုက်ဆံခြည်ကိုပုံနှိပ်ရက်သောအထည်။

Diaphanous, *a.* ဖန်မှန်ကဲ့သို့ကြည်ထင်၍တဖက်မှတဖက်သို့အလင်းထိုးဖောက်ထင်ရှားနိုင်သော။

Diaphoretic, *a.* ရွှေးထွက်စေတတ်သော။

Diaphragm, *n.* ရင်နှင့်ဝမ်းကိုပိုင်းခြားသောအမျှေး။

Diarrhoea, *n.* ဝမ်းကျနာ။

Diary, *n.* နေ့စဉ်အတိုင်းဖြစ်သောအမှုအရာတို့ကိုမှတ်သောစာ၊ နေ့စဉ်မှတ်စု။

Diastole, *n.* သွေးဝင်အောင်နှစ်လုံး ပွင့်ခြင်း။

Dibble, *n.* တူးရွင်းကသေး။

Dice, *plur.* of Die. —box, *n.* အန်စာကြုတ်။

Dictate, *v. t.* to tell with authority, အာဏာနှင့်ပြောသည်။ to communicate to an amanuensis, စာရေးရေးရန်စာစီ၍ပြောသည်။ နှုတ်တိုက်ပြောသည်။ —*n.* an order, command, အမိန့်။ အမှာ။ ပညတ်။ a precept, rule, နည်းဥပဒေ။

Dictation, *n.* from Dictate, *v. t.*

Dictator, *n.* စီရင်ပိုင်သောသူ။

Dictatorial, *a.* အစိုးတရပြောသော။

Diction, *n.* စကား၏အနေအခြေ။

Dictionary, *n.* အဘိဓာန်။

Dietum, *n.* ပြောဆိုချက်။

Didactic, *a.* နည်းဥပဒေသပေးခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Diddle, *v. t.* လိမ်သည်သည်။

Die 1, *n.* a cube to play with, အန်စာ။ a stamp used in coining, ခရီးခတ်သောတံဆိပ်။ —2, *v. i.* to lose life, သေသည်။ in Buddhist usage, ကံဖြစ်သည်။ ကံကုန်သည်။ —(as sound,) တဖြေးဖြေးလျော့၍ပျောက်သည်။ —(as liquor,) ပေါ၍သွားသည်။ —away, လျော့သွားသည်။

Diet 1, *n.* အာမနိပြည်၌ပြည်မှုပြည်ရေးကိုစီရင်သောမင်းအစုအဝေး။ —2, food, အစားအသောက်။ စားဘွယ်သောက်ဘွယ်။ food regulated by medical rules, ဓာတ်ကြိုက်ရာသို့ လိုက်၍ စားသောအစာ။ —drink, ဓာတ်စာကိုဖျော်၍သောက်ရသောအရည်။ —2, *v. t.* to feed, အစာကျွေးသည်။ —*v. i.* to eat according to medical rules, ဓာတ်စားသည်။

Dietary, Dietetic, *a.* ဓာတ်စားခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Differ, *v. i.* to be unlike, ခြားနားသည်။ to be of a different opinion, သဘောမတူ။ to be at variance, မသင့်မတင့်၊ ဆန့်ကျင်တက်ဖြစ်သည်။

Difference, *n.* from above, the ground of difference, ခြားနားသည် အကြောင်း။ an occasion of being on bad terms, မသင့်မတင့်နေသည်အကြောင်း။

Different, *a.* another, not the same, အခြား။ တခြား။ တပါး။ unlike, dissimilar, diverse, ခြားနားသော။ ကွဲပြားသော။

Difficult, *a.* not easy, မလွယ်၊ခက်သော။ခဲသော။ (verbal aux.) hard to deal with, ကတ်သတ်သော။

Difficulty, *n.* a being hard, not easy, ခက်ခြင်း။ ခဲခြင်း။ (aux.) that which is hard to be accomplished, ခက်သောအမှု။ an obstacle,

embarrassment, အဆီးအတားအနှောင့်အရှက် that which is hard to be understood or believed, သဘောမကျ၊ မယုံနိုင်သော အကြောင်း။

Diffidence, *n.* distrust of one's self, ကိုယ်ညာဏ်၊ ကိုယ်အစွမ်းသတ္တိကို မယုံမကိုးစားခြင်း။ bashfulness, မျက်နှာမရဲ၊ ရှက်ကြောက်ခြင်း။

Diffident, *a.* distrustful, whether of one's self or of another, (သူတပါးကိုသော်၎င်း၊ ကိုယ်ကိုသော်၎င်း) မယုံမကိုးစားသော။ bashful, မျက်နှာမရဲ၊ ရှက်ကြောက်သော။

Diffluent, *a.* အရပ်လေးမျက်နှာသို့ ဖြ့်စီးသွားသော။

Diffuse, *a.* widely spread, အနှံ့အပြားဖွံ့သွားသော။ copious (in style,) စကားများပြားသော။ —*pron.* Diffuze, *v. t.* to spread, as a fluid, ဖြ့်သည်။ to spread abroad, အနှံ့အပြားဖွံ့သည်။

Diffusion, *n.* from above.

Diffusive, *a.* အနှံ့အပြားဖွံ့တတ်သော။

Diffusiveness, *n.* from above.

Dig, *v.* —in excavating, တူးသည်။ —in cultivating the ground, တူးဆွသည်။ to pierce with something sharp, ချွန်သောအရာနှင့် ထိုးသည်။ —down, *v. t.* တူး၍ဖြိုသည်။ —in, —into, ထိုးသည်။ —out, တူးယူသည်။ တူး၍ဖော်သည်။ —through, တူး၍ဖောက်သည်။ —up, —see —out, —as with a snout, တူးကော်သည်။

Digest, *v. t.* to arrange in order, classify, ဆိုင်ရာဆိုင်ရာသီးသန့်၍ထားသည်။ to concoct, (အစာကို) ခြေသည်။ to consider thoroughly, ထိုင်းတွာဆင်ခြင်မိသည်။ to soften by boiling, ပြုတ်၍ဗျော့စေသည်။ to bear with patience, သည်းခံသည်။ *v. i.* to suppurate, ပြည်မှည့်သည်။ to dissolve in the stomach, ကြေသည်။

Di'gest, *n.* ဆိုင်ရာဆိုင်ရာသီးသန့်၍ထားသောစာ။

Digestion, *n.* from Digest, *v. t.* and *v. i.*

Digestive, *a.* from same .

Digit, *n.* a finger's breadth, လက်သစ်။ the 12th part of the diameter (of the sun or moon,) အချင်း ၁၂ မိတ်တွင် တမိတ်။ a figure in arithmetic, ဂဏန်း၊ စက်တိ။

Digital, *a.* လက်ချောင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Dignify, *v. t.* to promote, ခြီးမြှောက်သည်။ to honor, အသရေပေးသည်။

Dignitary, *n.* အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ အရာကြီးသောဧည့်သည်။

Dignity, *v.* high excellence, မြင့်မြတ်ခြင်း။ —of rank, အရာကြီးခြင်း။ —of appearance and deportment, ဇာတိဂုဏ်။

Dignified, *a.* highly excellent, exalted, မြင့်မြတ်သော။ ဂုဏ်အသရေရှိသော။

Digress, *v. i.* အစဉ်လိုက်ပြောသည်အတွင်း၊ အခြားသောစကားကိုသွင်း၍
ပြောသည်။

Digression, *n.* from above.

Digressive, *n.* from Digress, *v. i.*

Dike, *n.* a ditch, မြောင်း၊ a mound of earth to check the influx of
water, ကန်ပေါင်မိုး၊ ကန်ဆည်မိုး၊ *v. t* ဆည်းထားသည်။

Dilapidate, *v. i.* ဟောင်းနွမ်း၍ပြိုဖျက်သည်။

Dilapidation, *n.* from above

Dilate, *v. v.* to widen, (intrans.) ကြီးကျယ်သည်။ to speak copiously,
ကျယ်ကျယ်ပြောဆိုသည်။ —*v. t.* to enlarge, expand, ကြီးကျယ်
အောင်ပြုသည်။ ချဲ့သည်။

Dilatory, *a.* slow, tardy, နှေးသော၊ ဆေးဆေးနှေးနှေးဖြစ်သော၊ delay-
ing, procrastinating, (intrans,) ဝင့် နှဲသော။

Dilatoriness, *n.* from above.

Dilemma, *n.* အမှုနှစ်ပါးကြားမှာကွေးဆ၍နေရသောအကြောင်း။

Diligence, *n.* လုတ္တ။ လုတ္တပြုခြင်း။ ဝီရိယ။ ဝီရိယထုတ်ခြင်း။

Diligent, *a.* လုတ္တပြုတတ်သော။ ဝီရိယထုတ်တတ်သော။

Dill, *n.* စပွတ်။

• Dilucidate, *see* Elucidate

Diluent, *a.* from next

Dilute, *v. t* to make thin, rare, ကြည်းအောင်၊ သွက်အောင်ပြုသည်။
to weaken (as liquor,) ပေါ့စေသည်။

Dilution, *n.* from above

Diluvial, Diluvian, *a.* မိုဃ်းရေကြီးစွာထွန်းမိုးခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Diluvium, *n.* နို့။ ညွှန်။

Dim, *a.* not seeing clearly, မှန်သော၊ ပြာသော၊ မွဲသော။ not clearly
seen, obscure, မှန်သော၊ မိုသော၊ ဝေသော။ faded, dull, မှိန်သော။
မှေးသော။ dull of apprehension, ညာဏ်တုံးသော။ —sighted,
ဖျက်မိမှန်သော။ *v. t* from *do*.

Dune, *n.* အမေရိကပြည်မှာအေသီးဆယ်စုတွင်တစ်ခုဖြစ်၍ဒိမ်ဟုခေါ်ဝေါ်
သောငွေ့ဒီးတမျိုး။

Dimension, *n.* အထိုင်းအထွာ။

Diminish, *v. i.* to grow less, ငယ်သွားသည်။ နည်းသွားသည်။ —*v. t.*
to make less (in various ways,) ငယ်စေသည်။ နည်းစေသည်။
တုတ်ယုတ်စေသည်။ လျော့စေသည်။ ခြုံစေသည်။

Diminution, *n.* from above.

Diminutive, *a.* ကျပ်သော၊ ဟိုသော။

Diminutiveness, *n.* from above.

Dimissory, *n.* ခွဲစာခံခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Dimity, *n.* ဝိတ်တမျိုး။

Dimness, *n.* from Dim, *a.*

Dimple, *n.* ဝါးပေါက်အစရှိသောအသား၌ရှိရာ။ —*v. i.* အသား
ရှိုင်းသည်။

Din, *v. i.* ကျည်ကျည်ထောင်ထောင်မြည်သည်။ —*n.* ကျည်ကျည်ထောင်
ထောင်မြည်သောအသံ။

Dine, *v. i.* to eat dinner, နေ့ထယ်စာစားသည်။ —*v. t.* to give
a dinner to, နေ့ထယ်စာကျွေးသည်။

Ding, *v. t.* ပြုန်းခနဲပြစ်သည်။ —dong, *n.* ခေါင်းထောင်းထိုးသံ။

Dinginess, *n.* from Dingy.

Dingle, *n.* ကျဉ်းမြောင်းသောမျိုင့်။

Dingy, *a.* ခွဲသော။

Dining-room, *n.* ထမင်းစားခန်း။

Dinner, *n.* နေ့ထယ်စာ။ —time, *n.* နေ့ထယ်စာစားချိန်။

Dint, *n.* a blow, stroke, အရိုက်တချက်။ အပုတ်တချက်။ force, အရှိန်။

Diocesan, *n.* ဂိုဏ်းအုပ်။

Diocese, *n.* ဂိုဏ်းအုပ်စီရင်ပိုင်သောနယ်။

Dioptries, *n.* ထေးရေအစရှိသည်တို့ကိုဖောက်၍ဖြောင့်သောထမ်းမှထွေသော
အထင်းရောင်ခြည်နှင့်ဆိုင်သောအတတ်။

Dip, *v. i.* to sink in a liquid, နစ်သည်။ to incline downward,
ဦးစောက်နေသည်။ —*v. t.* to immerse, နှစ်သည်။ to take out
(some of a liquid) with a ladle or other instrument, ခတ်
သည်။ —into, —a business, အမှု၌ဝင်သည်။ —a book, စာကို
ပေါ့ပေါ့ကြည့်သည်။ —*n.* ဦးစောက်နေခြင်း။

Diphthong, *n.* အသံတခုတည်းဖြစ်အောင်ပေါင်းသောသရနှစ်ခု။

Diploma, *n.* မင်းအခွင့်ကိုသော်ငှားအွှဲကိုသော်ငှားတံဆိပ်ခတ်၍ပေးသောစာ။

Diplomacy, *n.* သံတမန်နှင့်ဆိုင်သောအမှုအရေး။

Diplomatic, *a.* furnished with a diploma, တံဆိပ်ခတ်သောစာကိုရ
သော။ pertaining to diplomacy, သံတမန်အမှုအရေးနှင့်ဆိုင်သော။

Diplomatist, သံတမန်အမှုအရေးကိုလေ့ကျက်သောသူ။

Dipper, *n.* one that dips, နှစ်ပေးသောသူ။ a water-dipper, ရေမှတ်။

Dipping-needle, *n.* ဦးစောက်နေတတ်သောအိမ်မျှောင်။

Dire, *a.* အထွန်ကြီးစွာသောတေးဥပါတ်ပါသော။

Direct, *a.* straight, မြောင့်သော။ straight forward, တည့်သော။ plain,
open, တည့်ထင်းသော။ —*v. t.* to point, aim, ရွယ်သည်။ မြှန်
သည်။ to point out, ပြညွှန်သည်။ to show the way, ထမ်းပြသည်။
to lead, manage, စီရင်ပဲ့ရှင်သည့်။ prescribe, order, မှာထားသည်။

Direction, *n.* a pointing, aiming, ရွယ်ခြင်း၊ မြှန်ခြင်း၊ course, လိုက်
သောထမ်း။ the act of leading, managing, စီရင်ပဲ့ရှင်ခြင်း။
a prescription, order, မှာထားချက်။ a precept, rule, နည်း။

ဥပဒေ၊ စီရင်ချက်၊ ဥပဒေထားချက်၊ a superscription, မှာစာလိပ်၊
a body of directors, စီရင်သောလူစု။

Directly, *adv.* in a straight line, တည့်တည့် without intervention,
စဉ်တိုက်၊ expressly, အတည့်၊ အထင်း၊ တိုက်ရိုက်၊ instantly,
ချက်ချင်း။

Director, *n.* စီရင်ပံ့ပွင်သောသူ။

Directory, *n.* a rule to direct, နည်းဥပဒေ၊ a book of directions,
နည်းဥပဒေများပါသောစာ၊ a book containing a list of in-
habitants and their places of abode, မြို့သူမြို့သားများနေရာကို
ပြသောစာ။

Direful, *see* Dire.

Dirge, *n.* သင်းပြိုဟ်သီခြင်း။

Dirk, *n.* တိုသောသန်လျက်တမျိုး။

Dirt, *n.* အညစ်အကြေး။ —*v. t.* ညစ်စေသည်။

Dirtiness, *n.* from next.

Dirty, *a.* not clean, ညစ်သော၊ ညစ်ညူးသော၊ turbid, နောက်သော၊
cloudy, မိုဃ်းစိုသော၊ base, mean, လုတ်ညံ့သော။ —*v. t.*
ညစ်စေသည်။

Dis, *pref. in composition*, အ (negative.)

Disability, *n.* မတတ်နိုင်ခြင်း။

Disable, *v. t.* မတတ်နိုင်အောင်ပြုသည်။

Disabuse, *v. t.* အလွဲယူခြင်းနှင့်ကင်းလွတ်စေသည်။

Disaccustom, *v. t.* အလေ့အကျင့်ကိုဖျက်သည်။

Disadvantage, *n.* that which tends to prevent success, အကြံအထ
မမြောက်စေခြင်းငှါဖြစ်သည်အကြောင်း၊ loss, injury, အကျိုးပျက်
ခြင်း။ —*v. t.* အကျိုးပျက်အောင်ပြုသည်။

Disadvantageous, *a.* အကြံ အထ မမြောက်စေခြင်းငှါ ဖြစ်စေတတ်သော၊
အကျိုးပျက်စေတတ်သော။ (for sub def. *see* above.)

Disaffect, to alienate affection, နှစ်သက်သောစိတ်ဖျက်အောင်ပြုသည်။
to dislike, မချစ်မကြိုက်။

Disaffected, *a.* ill disposed towards, မနာလိုသော။

Disaffection, *n.* from above.

Disagree, *v. i.* to differ, ခြားနားသည်။ မတူ။ to differ in opinion,
သဘောမတူ။ မညီမညွတ်။ to not suit, မသင့်။ to be at variance,
မသင့်မတင့်။

Disagreeable, *a.* နှစ်သက်နှစ်လိုဖွယ်မရှိသော။

Disagreement, *n.* from Disagree.

Disallow, *v. t.* to refuse permission, အခွင့်မပေးခြင်းသည်။ to refuse
assent, to reject, ဝန်မခံ၊ ပြင်းပယ်သည်။

Disallowable, *a.* အခွင့်မပေး၊ ပြင်းစရာကောင်းသော။

Disannul, *v t* ဖြေဖျက်သည်။

Disappear, *v. i* to cease to appear, ကွယ်သည်။ to cease to be, တိမ်မြုပ်သည်။ ဖျောက်သည်။

Disappearance, *n.* from above

Disappoint, *v t* to defeat expectation, မျှော်ထင်ခြင်းကိုဖျက်သည်။ to frustrate a purpose, အကြံအစည်ကိုဖျက်သည်။

Disappointment, *n* defeat of expectation, မျှော်ထင်ရာအကြောင်း ဖျက်ခြင်း။ failure of purpose, အကြံအစည်ဖျက်ခြင်း။

Disapprobation, *n* from next.

Disapprove, *v t* to dislike, မကြိုက်။ မနှစ်သက်။ to manifest dislike, ဖျက်နှာသာမပေး။ အပြစ်တင်သည်။ to reject as disliked, ဝန်မခံ၊ ငြင်းပယ်သည်။

Disarm, *v t* to deprive of arms, လက်နက်ကိုသိမ်းရုံးသည်။ to deprive of force, စွမ်းအားကိုဖျက်သည်။

Disarrange, *v. t* to disorder, အစီအစဉ်ကိုဖျက်သည်။ to confuse, ရှုပ်ထွေးစေသည်။

Disarrangement, *n.* from above

Disarray, *v t* to throw into disorder, ခင်းကျင်းခြင်းကိုဖျက်သည်။ to divest of dress or ornament, အဝတ်တန်ဆာကိုချွတ်သည်။ —*n* disorder, အခင်း အကျင်း ဖျက် ခြင်း။ undress, အဝတ်တန်ဆာ ကျွတ်ခြင်း။

Disaster, *n* အမင်္ဂလာ။ ဘေးဥပုတ်။

Disastrous, *a* အမင်္ဂလာရှိသော။ ဘေးဥပုတ်ဖြစ်စေတတ်သော။ *v t* ငြင်းပယ်သည်။

Disavowal, *n.* from above.

Disband, *v t* တပ်ဖွဲ့ခြင်းကိုဖျက်သည်။

Disbelief, *n* from next.

Disbelieve, *v. t.* မယုံ။

Disburden, *v t.* ဝန်ချစ်ချမ်းသာပေးသည်။

Disburse, *v. t.* ထုတ်၍ပေးသည်။

Disbursement, *n.* from above, the money paid out, ထုတ်၍ပေးသောငွေ။

Disk, *n* see Disk.

Discard, *v. t.* to reject, cast off, ပယ်ထားသည်။ to dismiss from service, ထွတ်လိုက်သည်။

Discern, *v. t.* to see, on looking, ကြည့်၍မြင်သည်။ to distinguish, discriminate, မိုင်းခြား၍သိမှတ်သည်။

Discernible, *a.* ကြည့်၍မြင်နိုင်စွယ်ဖြစ်သော။

Discerning, *a.* discriminating, မိုင်းခြား၍သိမှတ်တတ်သော။ ညာဏ်ကောင်းသော။

Discernment, *n.* ခိုင်းခြား၍သိမှတ်တတ်သောညာဏ်။

Discharge, *v. t.* to take out a load, ဝန်ချသည်။ to disburden, ဝန်ချ၍ထွတ်သည်။ —a gun, သေနတ်ပြစ်သည်။ —a debt, ကြွေးကိုဆပ်သည်။ —a debtor, ကြွေးစားကိုထွတ်သည်။ —from an obligation, ပြုရသောဝတ်မှထွတ်သည်။ —from an accusation, အပြစ်တင်ခြင်းမှထွတ်သည်။ —from confinement, ချုပ်ထားရာမှထွတ်သည်။ —from office, အရာမှချသည်။ —from service, ထွတ်လိုက်သည်။ —a duty, ပြုရသောဝတ်ကိုပြုသည်။ —as matter, ပြည်ထွက်သည်။ —*n.* from above; a certificate of discharge, ဖြေစာ။ ထွတ်စာ။ purulent matter discharged, ထွက်သောပြည်သားနီရည်။

Discreet, *a.* ခါးစည်းကိုမစည်းသော။

Disciple, *n.* တပည့်။ —*v. z.* to teach, ဆုမ္မသွန်သင်သည်။ to make a disciple of, တပည့်အဖြစ်၌တည်စေသည်။

Discipleship, *n.* တပည့်၏အဖြစ်။

Disciplinable, *a.* capable of instruction and improvement, ဆုမ္မသွန်သင်၍ရနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ suitable to be disciplined, ဆုမ္မစရာကောင်းသော။

Disciplinarian, *a.* ဆုမ္မသွန်သင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ —*n.* ဆုမ္မသွန်သင်တတ်သောသူ။

Disciplinary, *a.* ဆုမ္မသွန်သင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Discipline, *v. t.* to instruct or educate, ဆုမ္မသွန်သင်သည်။ to punish, ဆုမ္မ၍အပြစ်ပေးသည်။ punish severely, နှိပ်ကွပ်သည်။ to subject to church censure, ခရစ်ယာန် အသင်းတော်၌ ဆုမ္မသည်။ —*n.* from above, rules of discipline, ဆုမ္မသွန်သင်ခြင်းနည်းဥပဒေ။ subjection to discipline, ဆုမ္မသွန်သင်ခြင်းကိုခံခြင်း။

Disclaim, *v. t.* ငြင်းပယ်သည်။

Disclose, *v. t.* to uncover and show, ဖွင့်ပြသည်။ to reveal, ဖော်ပြသည်။

Disclosure, *n.* from above.

Discolor, *v. t.* from next.

Discolored [be,] *v. i.* အရောင်ဖျက်သည်။

Discomfit, *v. t.* ထိုက်ထွန်၍ပြစ်သည်။

Discomfiture, *n.* ထိုက်ထွန်၍ပြစ်ခြင်းကိုခံရခြင်း။

Discomfort, *n.* ပူနိခြင်း။

Discommode, *v. t.* နှောင့်ရှက်သည်။

Discompose, *v. t.* to derange, အစီအစဉ်ကိုဖျက်သည်။ to confuse, ရှုပ်ထွေးစေသည်။ to disturb peace of mind, စိတ်မပြေမဝစေအောင်ပြုသည်။

Discomposure, *n.* မပြေမဝစိတ်ခြင်း။

Disconcert, *v. t.* —a plan, အကြံကိုဖျက်သည်။ —the mind, မကြံစည်နိုင်အောင်စိတ်နေရာမကျဖြစ်စေခြင်းငှါပြုသည်။

Discongruity, *see* Incongruity.

Disconnect, *v. t.* (in various ways,) အဆက်အတွဲကိုဖြတ်သည်။ အစပ်အပူးကိုခွာသည်။ အပေါင်းအစည်းကိုဖျက်သည်။

Disconnected, *a.* not arranged in an orderly manner, အစီအစဉ်မသင့်သော။

Disconsolate, *a.* နှစ်သိမ့်သာယာခြင်းမရှိသော။

Discontent, Discontentment, *n.* from next

Discontented, *a.* uneasy, ညှိုးငွေ့သော။ dissatisfied, အလိုမပြည့်စုံ၍ စိတ်မသာသော။

Discontentedly, တောက်တီတောက်တက်။

Discontinuance, *n.* from Discontinue, *v.* and Discontinuous, *a.*

Discontinue, *v. t.* to cease, စဲသည်။ ရပ်သည်။ ပြတ်သည်။ —*v. t.* to leave off, ဖြတ်သည်။ ပြုမပြုဘဲနေသည်။

Discontinuous, *a.* အစီအစဉ်ပြတ်သော။

Discord, Discordance, *n.* from next

Discordant, *a.* not concordant, မညီမညာသော။ not on friendly terms, မသင့်မတင့်သော။ dissonant, အသံမညီညာသော။

Discount, *v. t.* လျော့၍ပေးသည်။ လျော့၍ခံသည်။ —*n.* from above; the sum discounted, လျော့ရသောငွေ။

Discountenance, *v. t.* to look on with disapprobation, မှတ်နှာသာမပေး။ ဩသည်။ to disapprove, အခွင့်မပေး။ အပြစ်တင်သည်။ *n.* from *do*.

Discourage, *v. t.* ပြုမည်စိတ်ကိုဖျက်အောင်ပြုသည်။

Discouragement, *n.* from above; that which discourages, ပြုမည်စိတ်ဖျက်ရန်အကြောင်း။

Discourse, *v. i.* to converse, အချင်းချင်းပြောဆိုသည်။ to make a speech, အကျိုးအကြောင်းကိုထုတ်ဖော်၍ အစဉ်အတိုင်းပြောဆိုသည်။ —*n.* from above; a sermon, တရားဟောစာ။

Discourteous, *a.* ထောက်ဝတ်မပြုသော။

Discourtesy, *n.* from above.

Discover, *v. t.* to bring to light, ဖော်ပြသည်။ to find out what is unknown, (မထင်ရှား၊ မသိသေးသောအရာကို) ကွေ့သင်းကွေ့မြင်သည်။

Discoverable, *a.* that may be brought to light, ဖော်ပြနိုင်စွယ်ဖြစ်သော။ that may be found out, ကွေ့မြင်နိုင်စွယ်ဖြစ်သော။

Discovery, *n.* from Discover.

Discredit, *v. t.* to disbelieve, မယုံည်နေသည်။ to deprive of credit, အသရေလျော့အောင်ပြုသည်။ —*n.* disbelief, မယုံည်နေခြင်း။ want of credit, အသရေနည်းခြင်း။

Discreditable, *a.* သေရေလျော့စေတတ်သော။

Discreet, *a.* ပညာသတိရှိသော။

Discreetness, *n.* from next.

Discrepance, Discrepancy, *n.* from next.

Discrepant, *a.* မညီမညွတ်သော။ မညီမညာသော။

Discrete, *a.* ခြားနားသော။

Discretion, *n.* knowledge and prudence, ပညာသတိ။ liberty of acting according to one's own judgment, ကိုယ်ပညာသတိရှိသည်အတိုင်းပြုရသောစွန့်။

Discretionary, *a.* ကိုယ်ပညာသတိရှိသည်အတိုင်းပြုရသော (စေမှု)။

Discriminate, *v. t.* to observe the difference between, ပိုင်းခြား၍ သိမှတ်သည်။ to mark with notes of difference, ပိုင်းခြား၍မှတ်သားသည်။ to make distinction between, တခြားစီခွဲထားသည်။

Discriminating, *a.* capable of making distinction, ပိုင်းခြား၍သိမှတ်တတ်သော။

Discrimination, *n.* from Discriminate, *v. t.*

Discriminative, *a.* manifestly marking a distinction, ထင်ရှားစွာ ခြားနားစေသော (သက္ကဏာ) observing distinction, ပိုင်းခြားသိမှတ်တတ်သော။

Discrown, *v. t.* (Eng.) မကိုဋ်ကိုချသည်။ (Burm.) နန်းကချသည်။

Discumbency, *see* Recumbency.

Discumber, *see* Disencumber.

Discursion, *n.* လှည့်လည်ခြင်း။

Discursive, *a.* roving about, လှည့်လည်တတ်သော။ inferential, အကျိုးအကြောင်းကိုအစဉ်အတိုင်းလိုက်စစ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Discus, *n.* ထွေပြား။

Discuss, *v. t.* —(a subject,) နှိုးနှောသည်။ —(a swelling,) ကြေစေသည်။

Discussion, *n.* from above.

Discussive, Discutient, *a.* ကြေစေတတ်သော (ဆေး)။

Disdain, *v. t.* မိမိနှင့်မတန်မရာထင်သောဒုက္ခောင့်မာနစိတ်နှင့်ရှုံ့ရှာသည်။ *n.* from *do*.

Disdainful, *a.* from Disdain, *v. t.*

Disease, *n.* အနာရောဂါ။

Diseased, *a.* အနာရောဂါ။

Disembark, *v. t.* သင်္ဘောပေါ်ကကုန်းသို့တက်သည်။ —*v. i.* သင်္ဘောပေါ်ကကုန်းသို့တက်သည်။

Disembarkment, *n.* from above.

- Disembody**, *v. t.* to divest of body, ကိုယ်ကာယနှင့်ကင်းလွှတ်စေသည်။
to discharge from military array, တပ်ခွဲခြင်းကိုဖျက်သည်။
- Disembogue**, *v. i.* မြစ်ကြီးသို့ဝင်၊ ပင်လယ်သို့ဝင် စီးဝင်သည်။
- Disembroid**, *v. t.* ရှုပ်ထွေးသောစာအုပ်ကိုရှင်းလင်းစေသည်။
- Disenable**, *see* Disable.
- Disenchant**, *v. t.* ဆေးဝါးဗျာဓိကင်းဖြင့်သော်၎င်း၊ မန္တန်စားဖြင့်သော်၎င်း၊ ပြုသောစာအုပ်ကိုပြေအောင်ဖြေသည်။
- Disencumber**, *v. t.* to free from encumbrance, နှေးစေသောစရာနှင့် ကင်းလွှတ်စေသည်။ to free from any obstruction, စခန်းခံတား အနှောင့်အမှက်ကိုပယ်ရှားသည်။
- Disengage**, *v. t.* from Disengage [be,] *a.* vacant, being at leisure, အားသော။ လပ်သော။ —[be,] *v. i.* to be detached from, ကွာရှင်းသည်။ to be free from, လွတ်သည်။ to be cleared, disentangled, ရှုပ်ထွေးခြင်းနှင့်ကင်းလွတ်သည်။ to be free from attachments, အပြစ်အတွယ်အစွဲအထမ်းနှင့်ကင်းလွတ်သည်။
- Disengagement**, *n.* from above.
- Disentangle**, *v. t.* အရှုပ်အထွေးကိုဖြိုသည်။ ရှင်းလင်းစေသည်။
- Disenthial**, *see* Disinthal.
- Disenthione**, *v. t.* နန်းကချသည်။
- Disentrance**, *v. t.* ထဝင်ဖြစ်ခြင်းကိုဖြေဖျောက်သည်။
- Disespouse**, *v. t.* လင်မယားကွာစေသည်။
- Disesteem**, *v. t.* မသေးမြတ်။ ပမာဏမပြု။ —*n.* from *do*
- Disfavor**, *v. t.* to regard unfavorably, မှတ်နာသာမပေး၊ ထွဲသည်။ to withhold favor, ကျေးဇူးမပြုဘဲနေသည်။ —*n.* from *do*
- Disfigure**, *v. t.* အဆင်းသဏ္ဌာန်ကိုဖျက်သည်။
- Disfigurement**, *n.* from above.
- Disfranchise**, *v. t.* ဗိုင်းသောအခွင့်ကိုသိမ်းရုံးသည်။
- Disfranchisement**, *n.* from above.
- Disfurnish**, *v. t.* အသုံးအဆောင်စာပမ်းအနားတို့ကိုသိမ်းရုံးသည်။
- Disgarnish**, *v. t.* ဝတ်စားတန်ဆာတို့ကိုချွတ်သည်။
- Disgorge**, *v. t.* to vomit, အန်သည်။ အော့သည်။ to throw out with violence, အဟုန်ပြင်းစွာပျက်၍ထုတ်ပြစ်သည်။
- Disgrace**, *v. t.* to put out of favor, သဒ္ဓါသောမိတ်ဖျက်၍အခွင့်မပေးဘဲ နှိမ့်ချသည်။ to bring to shame, အသရေကိုဖျက်သည်။ —*n.* the state of being out of favor, အထက်ရသော မှတ်နာဖျက်ခြင်း။ dishonor, အသရေပျက်ခြင်း။ a cause of disgrace, အသရေပျက်သည်အကြောင်း။
- Disgraceful**, *a.* အသရေပျက်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော (စရာ)။
- Disguise**, *v. t.* to conceal by an unusual habit or mark, သူတပါး မသိစေခြင်းငှါအရုပ်ကိုဖျက်သည်။ to hide by a counterfeit

appearance, အရောင်ဆောင်သည်။ to intoxicate, ယစ်မူးအောင်
သောက်သည်။ —one's speech, အသံထွေ့်၍ပြောသည်။ —*n.* any
dress or habit that disguises the appearance, သူတပါးမသိစေ
ခြင်းငှါအရုပ်ကိုဖျက်ခြင်း၏အကြောင်းအရာ။ an assumed form,
အရောင်။ အဟန်။ intoxication, သေသောက်၍ယစ်မူးခြင်း။

Disgust, *v.* *z.* from Disgusted [*be.*] —*n.* from next.

Disgusted [*be.*] *v.* *z.* ရှိသည်။ ရှိရှာသည်။ စက်ဆုပ်သည်။

Disgustful, *a.* ရှိစရာ။ ရှိရှာဖွယ်မြင်သော။

Disgustingly, *adv.* မသိုမသန့်။

Dish, *n.* a broad open vessel, ပုကန်ပြားကြီး။ the food served in
a dish, စားပွဲခင်းရာတွင် ပုကန်ပြားကြီး၌ ထည့်သော စားရန်အစာ။
—cloth, ပုကန်သုတ်ပုဝါ။ —water, ပုကန်ဆေးရေ။ —*v.* *z.* စားပွဲ
ခင်းရာတွင်ပုကန်ပြားကြီး၌ထည့်သည်။

Dishabille, *n.* သတိမပြုဘဲဝတ်သောအဝတ်။

Dishearten, *v.* *z.* မိတ်ဖျက်အောင်ပြုသည်။

Dishevel, *v.* *t.* (ဆံပင်ကို) ဖားရားရှည်သည်။

Dishonest, *a.* devoid of honesty, မရိုးမမြောင့်သော။ သစ္စာမရှိသော။
fraudulent, လိမ်လည်တတ်သော။

Dishonesty, *n.* from above.

Dishonor, *v.* *t.* to disgrace, အသရေကိုဖျက်သည်။ to violate the
chastity of, ပန်းကောင်းကိုအညွှန်မျိုးသည်။ to treat with indig-
nity, မသေးမစားပြုသည်။ —a bill, ငွေထက်မှတ်ကိုငြင်းပယ်သည်။
—*n.* အသရေဖျက်ခြင်း။

Dishonorable, *a.* disgraceful, အသရေကိုဖျက်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ des-
titute of honor, အသရေမရှိသော။ reproachful, ကဲ့ရဲ့စရာ
ကောင်းသော။

Disinclination, *n.* from Disinclined [*be.*]

Disinclined, *v.* *t.* from next.

Disinclined [*be.*] *v.* *z.* အလိုမရှိ။ မနှစ်သက်။

Disingenuous, *a.* not frank, ငြိုငြင်တတ်သော။ unfair, meanly artful,
စဉ်းလဲသော။

Disingenuousness, *n.* from above.

Disinherit, *v.* *t.* အမွေခံစားကိုဖြတ်သည်။

Disinter, *v.* *t.* သင်းရှိုင်းတွင်းမှထုတ်ခတ်ပြန်သည်။

Disinterested, *a.* having no personal interest, ကိုယ်ထိုင်မဆိုင်သော။
having no regard to private interest, ကိုယ်စားလှယ်ကိုမဲ့ကွတ်
သော။

Disinterestedness, *n.* from above.

Disinterment, *n.* from Disinter.

Disinthal, *v.* *t.* တွန့်ခွန်ရာမှထုတ်သည်။

Disjoin, *v. t.* ခွဲခွာသည်။

Disjoint, *v. t.* to dislocate, အဆစ်ကိုဖြတ်သည်။ to separate at the joints, အဆစ်ကိုထိုး၍ဖြတ်သည်။ to break the natural order, ရွတ်ဖွင့်စေသည်။

Disjunct, *a.* ကွဲကွာသော။

Disjunction, *n.* from next.

Disjunctive, *a.* ခွဲခွာသော။

Disk, *n.* နေ၊ လ၊ ပြိုဟ်၊ နက္ခတ်၏မှတ်နား။

Dislike, *v. t.* မကြိုက်၊ မနှစ်သက်၊ မြင်ဖွင်းသည်။ —*n.* from do.

Dislocate, *v. t.* to displace, အထွဲထားသည်။ to put out of joint, (အဆစ်ကို) ဖြတ်သည်။

Dislocated, *p. p.* အဆစ်ထွဲသော။

Dislocation, *n.* from above

Dislodge, *v. t.* နေရာမှနှင်ထုတ်သည်။

Disloyal [be,] *v. t.* အရှင်၏သစ္စာကိုသော်ငှါ၊ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်၏သစ္စာကိုသော်ငှါ ဖျက်သည်။

Disloyalty, *n.* from above. ရာဇဂိုဏ်း။

Dismal, *a.* most gloomy, အထွန်မြိုင်းဝေသော။ calamitous, အမင်္ဂလာမြင်သော။ တေးကြီးသော။ frightful, ကြောက်မက်ဖွယ်မြင်သော။

Dismantle, *v. t.* ရွတ်ပယ်သည်။

Dismask, *v. t.* မှက်နားမှီးကိုရွတ်သည်။

Dismast, *v. t.* ရွက်တိုင်ကိုရှုံးမည်။

Dismay, *v. t.* ခြောက်လှန့်သည်။ *n.* from next.

Dismayed [be,] *v. t.* ကြောက်လှန့်သည်။

Dismember, *v. t.* to cut off the limbs, ခြေသက်အင်္ဂါတို့ကိုဖြတ်သည်။ to cut in pieces, အပိုင်းပိုင်းဖြတ်သည်။

Dismemberment, *n.* from above.

Dismiss, *v. t.* to let go, ထွတ်သည်။ to send, စေလွှတ်သည်။ to put out of a situation, လုပ်ဆောင်သောအခွင့်ကို နှုတ်၍ ထွတ်လိုက်သည်။ to remove from office, အရာကချုသည်။ —*a.* suit, လက်မခံ၊ ပယ်သည်။

Dismissal, Dismission, *n.* from above.

Dismount, *v. t.* to alight from a horse or other beast, မြင်းပေါ်ကဆင်းသည်။ စီးသည်အရာကဆင်းသည်။ —*v. t.* to throw from a horse, &c. မြင်းပေါ်ကချုသည်။ စီးသည်အရာကချုသည်။ to remove (a gun) from its carriage, (ခရောက်ကို) ထွင်းပေါ်ကချုသည်။

Disobedience, *n.* from Disobey.

Disobedient, *a.* နားမထောင်တတ်သော။ အာဇာနည်ဆန့်ကျင်သော။

Disobey, *v. t.* နားမထောင်၊ အာဇာနည်ဆန့်ကျင်သည်။

Disoblige, *v. t.* သူတပါးအလိုကိုဆန့်ကျင်တက်ပြုသည်။

Disobliging, *a.* not disposed to please, unaccommodating, သူတပါးအလိုကိုမလိုက်တတ်သော။ ကတ်သတ်သော။

Disorder, *v. t.* to derange, အစီအစဉ်ကိုဖျက်သည်။ to confuse, ရှုပ်ထွေးစေသည်။ to produce indisposition, အနာရောဂါကိုဖြစ်စေသည်။ to discompose the mind, (စိတ်) မငြိမ်မဝပ်ဖြစ်စေသဖြင့်သည်။ —the intellect, (စိတ်ကို) ပေါ့စေသည်။ —*n.* want of order, အစီအစဉ်ဖျက်ခြင်း။ confusion, ရှုပ်ထွေးခြင်း။ irregularity of conduct, နည်းသို့မလိုက်။ ဣန္ဒိကျားခြင်း။ tumult, ရုန်းရင်းခတ်ဖျင်ခြင်း။ disease, အနာရောဂါ။ discomposure of mind, စိတ်မငြိမ်မဝပ်ခြင်း။ derangement of intellect, စိတ်ပေါ့ခြင်း။

Disorderly, *a.* out of proper order, အစီအစဉ်မသင့်သော။ behaving contrary to good order, နည်းသို့မလိုက်။ ဣန္ဒိကျားတတ်သော။

Disorganization, *n.* from next.

Disorganize, *v. t.* စီစဉ်ပျက်ဆင်ခြင်းကိုဖျက်သည်။

Disown, *v. t.* ငြင်းပယ်သည်။

Disparage, *v. t.* to degrade by an unworthy union, ယုတ်ညံ့သော အရာနှင့်ပေါင်းစေ၍ရှုပ်ချသည်။ to dishonor, debase, အသရေကိုရှုပ်ချသည်။

Disparagement, *n.* from above.

Disparity, *n.* မတူမညီခြင်း။

Dispart, *v. t.* ခွဲခွာသည်။

Dispassionate, *a.* cool, free from passion, လျစ်လျူသော။ impartial, လျစ်လျူသောစိတ်နှင့်စီရင်သော။

Dispatch, *v. t.* to send (a person,) စေသည်။ စေလိုက်သည်။ စေလွှတ်သည်။ to send (a letter,) ပေးလိုက်သည်။ to kill, သတ်သည်။ to perform expeditiously, အလျင်အမြန်ပြီးစေသည်။ တွင်ကျယ်သည်။ —*n.* speed, လျင်မြန်ခြင်း။ expeditious performance, အလျင် အမြန် ပြီးစေခြင်း။ တွင်ကျယ်ခြင်း။ a letter sent with expedition, အလျင်အမြန်ပေးလိုက်သောစာ။ a letter on business of government, မင်းအခွင့်နှင့်ပေးလိုက်သောစာ။

Dispel, *v. t.* to scatter by force, အနိုင်အထက်ဖြန့်ကြဲသည်။ to dissipate, ဖျင့်သည်။

Dispensable, *a.* အသုံးပြုသော်လည်းမသုံးဘဲနေနိုင်စွယ်ဖြစ်သော။

Dispensary, *n.* ဆေးဝါးကိုဝေငှသောဆရာရုံ။

Dispensation, *n.* distribution, ဝေငှခြင်း။ the dealing of God with his creatures, ဘုရားသခင်သည်သတ္တဝါတို့အားစီရင်ပြုစုပေးတော်မူခြင်း။ granting an exemption from the obligation of law, ပညတ်ဥပဒေထိုင်းမပြုမကုန်၊ နေရသောအခွင့်တို့ပေးသည်။

Dispensative, *a.* လွတ်ရသောအခွင့်ကိုပေးသော။

Dispensatory, *n.* လွှတ်ရသောအခွင့်ကိုပေးပိုင်သော။ —*n.* ဆေးဗေဒနည်းစာ။

Dispense, *v. t.* ဝေငှသည်။ —with, *v. t.* to set aside, pass by, လွှတ်ပယ်သည်။ to suspend the operation of, လွှတ်ထားသည်။ to excuse from, မပြုဘဲနေရသောအခွင့်ကိုပေးသည်။ to do without, အသုံးရှိထောင်ထည်းမသုံးဘဲနေသည်။

Dispeople, *v. t.* ပြည်သူပြည်သားတို့ကိုသုတ်သင်ပယ်ရှင်းသည်။

Disperse, *v. t.* to be scattered, ကွဲပြားသည်။ to be dissipated, လွင့်သည်။ —*v. t.* to scatter, ကွဲပြားစေသည်။ to spread abroad, ဖြန့်ကြဲသည်။ to dissipate, လွင့်သည်။ to distribute, ဝေငှသည်။

Dispersion, *n.* from above.

Dispersive, *a.* tending to scatter, ဖြန့်ကြဲတတ်သော။ tending to dissipate, လွင့်တတ်သော။

Dispirit, *v. t.* စိတ်ပျက်အောင်ပြုသည်။ စိတ်ငယ်စေသည်။

Displace, *v. t.* to remove from its usual or proper place, နေရာမှ ရှေ့စွဲစေသည်။ to remove from office, နေရာကစုသည်။

Displacement, *n.* from above

Displacency, *n.* အားမရ၍မနှစ်သက်ခြင်း။

Display, *v. t.* to expand, ဖြန့်သည်။ to exhibit, ဖွင့်ပြသည်။ to set out to view, ကျင်းပသည်။ —*n.* from *do*

Displease, *v. t.* to offend, စိတ်ဆိုးစေသည်။ to disgust, ရှိရှာစေသည်။ to be disagreeable to, မကြိုက်မနှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သည်။

Displeasure, *n.* anger, စိတ်ဆိုးခြင်း။ dislike, မကြိုက်မနှစ်သက်ခြင်း။

Displode, *see* Explode.

Disport, *see* Sport.

Disposahle, *a.* (ဤမည်သောအသုံးကို) ခွဲ၍ထားနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Disposal, *n.* from next; the power of disposing, regulating, &c. စီရင်ပြုစုပိုင်သောအခွင့်။ the power of giving away, လွှဲအပ်ပိုင်သောအခွင့်။

Dispose, *v. t.* to put in order, စီစဉ်သည်။ to place, ထားသည်။ နေရာချသည်။ to adapt, regulate properly, တော်လျော်အောင်စီရင်သည်။ စီရင်ပြုစုသည်။ —the mind, စိတ်ကိုပြုစုသည်။ —to, to sell, ရောင်းသည်။ to part with, give away, လွှဲအပ်သည်။ to apply to a particular purpose, (ဤမည်သောအသုံးကို) ခွဲ၍ထားသည်။ to use, employ, သုံးသောသည်။ to place, နေရာချထားသည်။

Disposed, *a.* inclined, အလေ့အရာတတ်သော။

Disposition, *n.* the act of disposing, စီစဉ်ခြင်း။ the manner of disposing, စီစဉ်သောနည်း။ transfer of property, လွှဲအပ်ခြင်း။ tendency, ဖြစ်တတ်သောသဘော။ temper of mind, စိတ်သဘော။ propensity, ဝါသနာ။

Dispossess, *v. t.* ဥစ္စာကိုနှုတ်၍ထက်ကချည်းသက်သက်နေစေသည်။

Dispossession, *n.* from above.

Dispraise, *v. t.* ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်သည်။ —*n.* from above

Disprofit, *n.* အကျိုးပျက်ခြင်း။

Disproof, *n.* from Disprove

Disproportion, *n.* from next.

Disproportional, Disproportionate, *a.* အချိုးအစားမရသော။

Disprove, *v. t.* (စကားကို)ချေသည်။ ချေသည်။ မထုတ်ကြောင်းကိုပြသည်။

Disproof, *n.* from above

Disputable, *a.* ငြင်းခုံနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Disputant, *n.* အပြန်အလှန်နှိုးနှောပြောဆိုသောသူ။

Disputation, *n.* အပြန်အလှန်နှိုးနှောပြောဆိုခြင်း။

Disputatious, Disputative, *a.* ငြင်းခုံတတ်သော။

Dispute, *v.* to contend, ပြိုင်၍နိုင်အောင်အားထုတ်သည်။ to deny the truth or propriety of, ယုတ်သည်ဟုဝန်မခံငြင်းခုံသည်။ to contend in argument, အပြန်အလှန်နှိုးနှောပြောဆိုသည်။ to strive to maintain, ထက်မထွတ်၊ ဆီးတားသည်။ —*n.* from above; alteration, အချင်းချင်းငြင်းခုံခြင်း။

Disqualification, *n.* from next; that which deprives of legal power or right, ပြုပိုင်သောအခွင့်မရှိအောင်ပြုသည်အကြောင်း။ that which disables, မတတ်နိုင်စေသည်အကြောင်း။ that which renders it unsuitable to obtain (a situation,) မခံမရသင့်သောအကြောင်း။

Disqualify, *v. t.* to deprive of legal power or right, ပြုပိုင်သောအခွင့်မရှိအောင်ပြုသည်။ to disable, မတတ်နိုင်အောင်ပြုသည်။

Disquiet, *v. t.* disturb, မငြိမ်မဝပ်အောင်ပြုသည်။ to harass, နှောင့်ရှက်သည်။ to make uneasy, ပင်ပန်းစေသည်။ —*n.* a being disturbed, မငြိမ်မဝပ်ခြင်း။ a being harassed, အနှောင့်အရှက်ခံရခြင်း။ uneasiness, ပင်ပန်းခြင်း။

Disquisition, *n.* (အကျိုးအကြောင်းကို) စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်း။ —*in* writing, စစ်ဆေးမေးမြန်းသောစာ။

Disregard, *v. t.* အမှုမထား။ မမာဏမပြု။ —*n.* from *do*.

Disrelish, *v. t.* to dislike the taste of, (အရသာကို) မကြိုက်။ to dislike (in general,) မကြိုက်မနှစ်သက်။ —*n.* from *do*.

Disreputable, *a.* not reputable, အသရေမရှိသော။ injurious to reputation, အသရေကိုဖျက်တတ်သော (အမှု။)

Disrepute, *n.* want of reputation, အသရေမရှိခြင်း။ loss of reputation, အသရေပျက်ခြင်း။

Disrespect, *n.* အနာဓရ။

Disrespectfully, *adv.* မတီထေးစား။ မထိခိုက်စား။ မထိုက်ထန်။

Disrespectful, *n.* မထိခိုက်ပြုသော။ မရှိမသောပြုသော။

Disrobe, *v. t.* အဝတ်တန်ဆာကိုချွတ်သည်။

Disruption, *v.* ခွဲဖြတ်ခြင်း။

Dissatisfaction, *n.* from Dissatisfied

Dissatisfy, *v. t.* သုခလိုသို့မလိုက်၊ စိတ်မသာစေသောပြုသည်။

Dissatisfied, *a.* discontented, အလိုမပြည့်စုံ၍စိတ်မသာသော။ not gratified, အားမရသော။ not satisfied in mind (after receiving an injury,) မကြေမနပ်သော။ displeased, စိတ်ဆိုးသော။

Dissect, *v. t.* ခိုင်းဖြတ်သည်။

Dissection, *n.* from above.

Disseize, *v. t.* ဥစ္စာကိုမတရားသဖြင့်နှုတ်၍ထက်ကချည်းနေစေသည်။

Dissemble, *v. t.* လျှို့ဝှက်သည်။

Disseminate, *v. t.* ဖျိုးစေကြသည်လို (အယူဝါဒကို) နှံ့ပြားစေသည်။

Dissemination, *n.* from above.

Dissension, *n.* အချင်းချင်းမသင့်မတင့်ခြင်းခုံခြင်း။

Dissent, *v. t.* to differ in opinion, သဘောမတူ။ to refuse assent, ဝန်မခံ။ leave an established church, မင်းစီရင်သောတာသာကို ဝန်မခံဘဲနေသည်။

Dissenter, *n.* agent, from above

Dissentient, *a.* သဘောမတူ၊ ဝန်မခံကြောင်းကိုပြောထားသော။

Dissertation, *n.* (ဆကျိုးအကြောင်းကို) ထုတ်ဖော်၍ပြသခြင်း။ —in writing, ထုတ်ဖော်၍ပြသသောစာ။

Disservice, *v. t.* အကျိုးကိုဖျက်သည်။ —*n.* from *do*.

Disserviceable, *a.* အကျိုးကိုဖျက်တတ်သော။

Dissever, *v. t.* ခွဲဖြတ်သည်။

Dissimilar, *a.* မတူသော။ ခြားနားသော။

Dissimilarity, *n.* from above.

Dissimilitude, *n.* same; want of resemblance, ပုံမတူခြင်း။

Dissimulation, *n.* လျှို့ဝှက်ခြင်း။

Dissipate, *v. t.* to scatter so as to be lost, ပျံ့လွင့်စေသောပြုသည်။ to squander, waste, ပြုန်းတီးစေသောပြုသည်။ —the mind, စိတ်ကို ပျံ့လွင့်စေသောပြုသည်။

Dissipated, *a.* devoted to vicious pleasures, ကာမဂုဏ်အစားဖြင့် လွှန်ကျူးလျက်နေသော။

Dissipation, *n.* from Dissipate and Dissipated.

Dissociate, *v. t.* ခွဲခွာသည်။

Dissoluble, *a.* that may be turned to liquid, အရည်ဖြစ်နိုင်သော။ that may be disorganized, broken to pieces, ဖြတ်ထွက်နိုင်သော။ that may be loosed, ဖြည်နိုင်စွတ်ဖြစ်သော။

Dissolute, *a.* ကာမဂုဏ်လွန်ကျူး၍သွမ်းသောသော။

Dissoluteness, *n.* from above.

Dissolution, *n.* အရည် ဖြစ်ခြင်း။ အရည် ဖြစ်စေခြင်း။ အရည် ကြိုခြင်း။ ကျိုးပဲ့ကြေစွဲခြင်း။ မြတ်ဖျက်ခြင်း။ death, သေခြင်း။ (for other sub-def. see Dissolve.)

Dissolvable, see Dissoluble.

Dissolve, *v. i.* to be melted, အရည်ဖြစ်သသည်။ to lose strength, အားလျော့သည်။ to be broken to pieces; or come to an end by a dissolution of parts, ကျိုးပဲ့ကြေစွဲသည်။ ပြတ်ဖျက်သည်။ —*v. t.* to melt, make liquid, အရည်ဖြစ်စေသည်။ to melt, fuse, အရည်ကြိုသည်။ to break to pieces, or destroy by a separation of parts, ကျိုးပဲ့ကြေစွဲစေသည်။ ဖြတ်ဖျက်သည်။ to loose, disunite, ဖြည်သည်။ to clear, solve, ရှင်းသင်းစေသည်။ —(a charm,) ဖျက်သည်။ —an assembly, အစည်းအဝေးကိုဖျက်သည်။

Dissolvent, see Solvent.

Dissonance, *n* from next.

Dissonant, *a* အသံမညီမညာသော။

Dissuade, *v. t.* မပြုစေခြင်းငှါပြောပြောဆိုသည်။

Dissuasion, *n.* from above.

Dissuasive, *a.* မပြုစေခြင်းငှါပြောပြောဆိုတတ်သော။

Dissyllable, *n* နှစ်လုံးသံရှိသောသဒ္ဒါ။

Distaff, *n.* ပိုက်ဆံဝင့်ရာတွင်ပိုက်ဆံထွေးစွဲသောသောတိုင်။

Distain, see Stain, *v. t.*

Distance, *n* space between, အကွာ။ အကွာအဝေး။ အတိုင်းအရှည်။ space of time, အကြာအမြင့်။ the remoteness which respect requires, အပါးသို့မစုစည်းဘဲရှိသောစွာပြုစုနေခြင်း။ reserve, လိုက်လျော၍မပြုဘဲမှတ်နှာပိုးကိုသတ်၍နေခြင်း။ —*v. t.* ရှေ့သို့လွန်၍ နောက်၌ကျန်ရစ်စေသည်။

Distant, *a.* separate, ကွာလျက်ရှိသော။ remote in place, ကွာဝေးသော။ ဝေးသော။ remote in time, ကြာမြင့်သော။ reserved in manners, လိုက်လျော၍မပြုဘဲမှတ်နှာပိုးကိုသတ်၍နေသော။

Distaste, *n.* aversion of the palate, အရသာကိုမကြိုက်ခြင်း။ dislike, မကြိုက်မနှစ်သက်ခြင်း။ disgust, ရှိခြင်း။

Distasteful, *a.* ရှိစွယ်ခြစ်သော။

Distemper, *n.* disease, အနာရောဂါ။ bad propensity, ယိုယွင်းသော စိတ်သဘော။

Distemperature, *n.* derangement of temperatare, အပူအအေးမဟူခြင်း။ perturbation of mind, စိတ်မတည်ကြည်၍မငြိမ်မဝခြင်း။ confusion, ရှုပ်ထွေးခြင်း။

Distempered [be,] *v. i.* to be diseased, အနာရောဂါရှိသည်။ to be disordered in intellect, စိတ်မကောင်းမှုမရှိသည်။ to be perturbed

bed in mind, စိတ်မတည်ကြည်စွာ မဖြစ်မဝဖြစ်သည်။ to be dis-
affected, မနာလိုသောစိတ်ရှိသည်။

Distend, *v. t.* to stretch apart, ကားစောင်ခြံသည်။ to stretch in all
directions, တစ်လုံးစောင်းကြွအောင်ပြုသည်။

Distention, *n.* from above.

Distich, *n.* ထက်ဝှစ်ပုဒ်စုံ။

Distill, *v. i.* to fall in drops, စက်စက်ကျသည်။ to flow gently,
တလွေလွေသည်။ —*v. t.* to let fall in drops, စက်စက်ချသည်။
—(liquor,) ပေါင်းခံ၍ ချက်သည်။

Distillation, *n.* from above.

Distiller, *n.* အရက်ကိုချက်သောသူ။

Distillery, *n.* အရက်ရုံ။

Distinct, *a.* different, ခြားနားသော။ distinguished, ခြားနားသီးသန့်
သော။ so separated as not to be confounded, ပြတ်သားသော။
not confused, clear, ရှင်းလင်းသော။

Distinctly, *adv.* applied to words of hearing, ဆက်ဆက်။

Distinction, *n.* the act of making a difference or of distinguishing,
ပိုင်းခြားခြင်း။ ပိုင်းခြား၍ သိမှတ်ခြင်း။ a note or mark of differ-
ence, ခြားနားသောထက္ခဏာ။ ခြားနားသောအကြောင်း။ the act of
noting or marking difference, ခြားနားသောအကြောင်းကိုမှတ်
သားခြင်း။ eminence, ထွန်ကဲခြင်း။ that which confers emin-
ence, ထွန်ကဲခြင်းအကြောင်း။

Distinctive, *a.* ခြားနားသောအကြောင်းကိုမှတ်သားတတ်သော။

Distinctness, *n.* from Distinct.

Distinguish, *v. t.* to know or ascertain difference, ပိုင်းခြား၍ သိမှတ်
သည်။ to mark difference, ခြားနားသောအကြောင်းကိုမှတ်သား
သည်။ သဲခွဲ။ to separate by some mark of honor or prefer-
ence, ခြားနားသင်္ချာစေသည်။

Distinguished, *a.* remarkable, famous, အဓိကရဖြစ်သော။ ကျော်စော
သော။ ထင်ပေါ်သော။

Distort, *v. t.* to twist out of shape, လိမ်မတ်သည်။ —(features,)
မျှော်စောင်ပြုသည်။ —(meaning,) ထွေမိ၍ ပြောသည်။

Distortion, *n.* from above, a being twisted out of shape, လိမ်မတ်
နေခြင်း။ a being distorted (in face,) မျှော်စင်။

Distract, *v. t.* to draw toward various points, အရပ်ရပ်သို့ကြွငြား
စောင်ပြုသည်။ to throw into confusion by a multiplicity of
objects, အမှုများ၍ ကသိကရှိခြင်းငှါသည်။ to disorder the in-
tellect, စိတ်အစွဲအစွဲကိုထွေမိစောင်ပြုသည်။ ရှုပ်ထွေးသည်။

Distract, *n.* drawing in different directions, အရပ်ရပ်သို့ကြွငြား

- စောင့်မြဲသည်။ confusion from multiplicity of objects, စောင့်မှား
 ရှိကသိကရိဖြစ်ခြင်း။ madness, နှစ်လိုင်းသွေးဗျက်ခြင်း။ ခူးခြင်း။
 Distrain, *v. t.* တောင်းထုတ်သည်။
 Distraint, *n.* from above.
 Distress, *v. t.* to affect with pain, နာစေသည်။ to make unhappy,
 ဆင်းရဲစေသည်။ ပင်ပန်းစေသည်။ ပူဆွေးစောင့်မြဲသည်။ —*n.* pain,
 နာခြင်းဝေဒနာ။ trouble, ဆင်းရဲညှိခြင်းခြင်း။ စိတ်ပူပန်ခြင်း။ dis-
 traint, *which see.*
 Distribute, *v. t.* to deal, ဝေငှသည်။ to divide, ခွဲခန့်သည်။ to divide
 into shares, ခွဲဝေသည်။
 Distribution, *n.* from above.
 Distributive, *a.* ဝေငှတတ်သော။ ခွဲခန့်တတ်သော။ (for sub-def. *see*
 above.)
 District, *n.* နယ်။
 Distrust, *v. t.* မယုံ။ —*n.* from *do.*
 Distrustful, *a.* မယုံတတ်သော။
 Disturb, *v. t.* to stir up, agitate, ရှေ့သည်။ ရှေ့နှောက်သည်။ to dis-
 quiet, မငြိမ်မဝပ်စောင့်မြဲသည်။ to annoy, နှောင့်ရှက်သည်။ to
 interrupt regular order, စေသွားသော၊ အပြုစမူကိုချွတ်ယွင်း
 စောင့်မြဲသည်။
 Disturbance, *n.* from above. ရုန်းရင်းခတ်ပြုခြင်း။
 Disunion, *n.* a separation, ကွာခြင်း။ the act of disjoining, ခွဲခွာခြင်း။
 a breach of concord, မိတ်ဆွေဖျက်ခြင်း။
 Disunite, *v. t.* ခွဲခွာသည်။ ကွဲပြားစေသည်။
 Disuse, *v. t.* to cease of use, မသုံးဘဲနေသည်။ to disaccustom, စေလွှဲ
 အကျင့်ကိုဖျက်သည်။ —*n.* from *do.*
 Ditch, *n.* —for water, မြောင်း။ —for defence, ကျုံး။
 Ditto, *n.* ၎င်း။ ၎င်းနည်း။
 Ditty, *n.* သီခြင်းတိုတိုမျိုး။
 Diuretic, *a.* ဆီးကိုရှင်စေသော။
 Diurnal, *a.* relating to a day, နေ့နှင့်ဆိုင်သော။ daily, နေ့တိုင်းဖြစ်
 တတ်သော။
 Divaricate, *v. i.* ကားသည်။
 Divarication, *n.* from above.
 Dive, *v. i.* ငုတ်သည်။ —into, (a thing,) *v. t.* ထိုးထိုးဝင်သည်။
 Diverge, *v. i.* လွယ်စဉ်တွင်တစ်ခုနှင့်တစ်ခုကွာသွားသည်။
 Divergent, *a.* from above.
 Divers, *a.* မနည်းမမှားသော။ *see next.*
 Diverse, *a.* different, dissimilar, ကွဲပြားသော။ မြဲသော။ မတူသော။

အပြားပြား၊ singularly different, ထူးခြားသော၊ different from itself, various, multifarious, **ထွေသော၊ ထူးထွေသော။**

Diversify, *v. t.* ထူးထွေစေသည်။ သထူးထူးအထွေထွေဖြစ်စေသည်။

Diversion, *n.* from Diverit.

Diversity, *n.* from Diverse.

Diveit, *v. t.* to turn aside, **ထွေသည်။** လွှဲအောင်ပြုသည်။ to please, amuse, **ဖျော်သည်။** စိတ်သာယာစွင်ထန်းအောင်ပြုသည်။

Divest, *v. t.* to strip, **အဝတ်တန်ဆာကိုချွတ်သည်။** to take away from, **သိမ်းယူသည်။**

Divide, *v. i.* to part, (intrans.) **ကွဲသည်။** —*v. t.* to part, (trans.) **ခွဲသည်။** ခွဲထားသည်။ ပိုင်းသည်။ to separate into parts, **ခွဲစိတ်သည်။** to make a division between, **ပိုင်းခြားသည်။** to disunite, **ကွဲပြားစေသည်။** to part into shares, **ခွဲဝေသည်။** to distribute, **ဝေငှသည်။** (in arithmetic,) **စားသည်။**

Dividend, *n.* a share, **အစုသင့်။** a number to be divided, **စားရန် တည်ကိန်း။**

Dividers, *n.* **ကွန်ပါ။**

Divination, *n.* from next.

Divine, *a.* pertaining to deity, **ဘုရားနှင့်ဆိုင်သော။** partaking of the nature of God, **ဘုရားဇာတိဝကတိရှိသော။** like God, **ဘုရားနှင့် တူသော။** excellent in the highest degree, **အထွန်ထူးဆန်းသော။** —*v.* **နတ်ဝိဇ္ဇာအတတ်အားဖြင့်သိ၍ဟောသည်။** —*n.* **ဓမ္မဆရာ။**

Divinity, *n.* the being or nature of God, **ဘုရားသခင်၏ဇာတိအဖြစ်။** God, **ဘုရားသခင်။** a god, **ဘုရား။** a celestial being, **နတ်ပုဂ္ဂိုလ်။** **ဗြဟ္မာပုဂ္ဂိုလ်။** theology, **တရားတော်။**

Divisibility, *n.* from next.

Divisible, *a.* **ခွဲနိုင်ငွယ်ဖြစ်သော။**

Division, *n.* a being divided, **ကွဲခြင်း။** the act of dividing, **ခွဲခြင်း။** that which divides, **ခွဲပိုင်းအခြား။** the part separated, **ပိုင်းခြားသောအရာ။** a separate body of men, **ခွဲထားသောလူစု။** a part or portion, **ခွဲထားသောအရာ။** disunion, **မသင့်မတင့်ကွဲပြားခြင်း။** (in arithmetic,) **စားခြင်း။**

Divisor, *n.* **စားခြေ။**

Divorce, *v. t.* to part husband and wife, **ထင်မယားကိုကွာစေသည်။** to put away (a wife or husband,) **ကွာသည်။** ကွာရှင်းသည်။ to disunite, **ခွဲခွာသည်။** —*n.* from *do.*

Divulge, *v. t.* to reveal, **ခေါ်ပြသည်။** to publish, **ကျော်ညာစေသည်။**

Dizen, *see* Bedizen.

Dizzy, *a.* giddy, **မူးဝေသော။** headless, **ထစ်ဆိုင်လှုပ်သော။**

Dismal, *a.* from above.

Do, *v. t.* to act or behave, ပြုသည်။ မူသည်။ ပြုကျင့်သည်။ to fare, (မာလျက်သော်၎င်းနာလျက်သော်၎င်း) မှီသည်။ to be adapted to, တော်သင့်သည်။ (aux) (—)လျက်ရှိသည်။ (—)တုန်းရှိသည်။ —*v. t.* to perform (in various ways,) ပြုသည်။မူသည်။ကျင့်ဆောင်သည်။ ဆောင်ရွက်သည်။ to finish, ပြီးစီးစေသည်။ လက်စသတ်သည်။ —away, *v. t.* ပယ်ရှားသည်။ ပပျောက်စေသည်။ —away with, same, —with, to use, employ, သုံးဆောင်သည်။ to dispose of, place, နေရာချထားသည်။ —with [have to,] ဆိုင်သည်။ —without, အသုံးရှိသော်လည်းမသုံးဘဲနေသည်။

Docile, *a* easily taught, သင်လွယ်သော။ easily disciplined, ဆုမ္မလွယ်သော။

Docility, *n.* from above

Dock 1, *v. t* to cut short, တိုစောင်ဖြတ်သည်။ *n.* the tail of a beast cut short, အမြီးငုတ်တို။ 2, *n.* a deep trench for shipping, သင်္ဘောသွင်းထားရန်ကျင်း။ —yard, သင်္ဘောတင်စာများကိုထားသောဝင်း။ —*v. t* to place in dock, (သင်္ဘောကို) ကျင်းသို့သွင်းထားသည်။

Docket, *n.* a bill tied to goods, လိပ်စာ။ a note of the heads of a writing, လက်မှတ်တမျိုး။

Doctor, *n.* a teacher of any art or science, သိပ္ပံအတတ်ကိုသင်ပေးသောဆရာ။ one who has received the highest degree in a faculty, ခွဲကြီးကိုခံသောလူတတ်။ a physician, ဆေးသမား။ —*v.* ဆေးကုသည်။

Doctorate, *n.* လူတတ်ခံသောခွဲကြီး။ —*v. t* ထိုခွဲကြီးကိုပေးသည်။

Doctorship, *n* ခွဲကြီးကိုခံသောလူတတ်၏ခေါ်ဝေါ်ခြင်း။

Doctress, *n.* ဆေးကုတတ်သောမိမ္မ။

Doctrinal, *a* ပြသသောတရားနှင့်ဆိုင်သော။

Doctrine, *n.* the act of teaching, ပြသခြင်း။ a principle taught, ပြသသောတရားအသစ်။

Document, *n.* a precept, နည်းဥပဒေ။ a writing containing evidence or proof, စာရင်း။ လက်မှတ်။

Dodecagon, *n.* ဆယ်နှစ်ထောင့်ပုံ။ စွဲသေရပ်။ a regular dodecagon, စွဲသေရပ်။

Dodge, *v.* ကိမ်းသည်။ ကိမ်းရှောင်သည်။

Doe, *n.* ဒရယ်မ။

Doff, *v. t.* (အဝတ်ကို) ရွတ်သည်။

Dog, *n.* the animal, ခွေး။ a kind of andiron, ခွေးရုပ်ပါသောထင်းခုံထောက်။ —days, အခရုနွတ်သည်နေ့နှင့်နှိုင်း၍ထွက်ဝင်သောခွဲထွက်ထား။ —fish, ငါးပန်ဟိုင်းတမျိုး။ —tooth, အခရု။ —tooth,

အစွယ်။ —trot, ခွေးပြေး။ —vane, ယေတိုင်း။ —*v. t.* နှောင့်ရှက်
၍လိုက်သည်။

Doge, *n.* ဝေဒိတ်နိုင်ငံအုပ်။

Dogged, *a.* သုန်မှုန်၍နေသော။

Doggedness, *n.* from above.

Doggerel, *n.* ညံ့သောသိမြင်း။

Doggish, *a.* ခွေးသဘောရှိသော။ မိတ်တိုသော။

Dogma, *n.* အယူဝါဒ။

Dogmatic, *a.* pertaining to a dogma, အယူဝါဒနှင့်ဆိုင်သော။ positive, dictatorial, မိုင်ခွံစွာပြောထားသော။

Dogmatism, *n.* from next

Dogmatize, *v. i.* မိုင်ခွံစွာပြသည်။

Doings, *n. plur.* အပြုအမူ။

Dole, *v. t.* ခွဲဝေသည်။ —*n.* ခွဲဝေသောအရာ။

Doleful, *a.* နှစ်ထုံးကြေကွဲစရာအကြောင်းရှိသော။

Doll, *n.* ယည်မင်း။

Dollar, *n.* ဒိဒ်ဒေါ်လား။ ဒေါ်လားငွေ။

Dolorous, *see* Doleful.

Dolt, *n.* လူမိုက်၊ ညာဏ်ခွဲသောသူ။

Doltish, *a.* ညာဏ်ထိုင်းသော။

Doltishness, *n.* from above.

Domain, *n.* kingdom, မိုင်ငံ။ territory, ပိုင်ထိုက်သောနယ်။

Dome, *n.* a grand building, ဘုံမိတ်မှာန်။ a eupola, တိုက်မိုးပေါ်၌
ဆင့်၍တည်ဆောက်သောခေါင်းယောင်းပုံအမျိုး။

Domestic, *a.* pertaining to the internal affairs of one's house, အိမ်တွင်းအမှုနှင့်ဆိုင်သော။ remaining at home, မြင်ပသို့မမည်၊ ကိုယ်အိမ်တွင်နေတတ်သော။ tame, not wild, မရိုင်း၊ ယဉ်ပါးသော။ not foreign, အခြားပြည်နှင့်မဆိုင်၊ ကိုယ်ပြည်နှင့်ဆိုင်သော။ —*n.* ငယ်သား။

Domesticate, *v. t.* to accustom to remaining at home, မြင်ပသို့
မမည်၊ အိမ်တွင်နေရာချစေသည်။ to tame, ယဉ်ပါးစေသည်။

Domestication, *n.* from above.

Domicil, *n.* နေရာအိမ်။

Dominant, *a.* ကြီးကဲသော။ အစိုးရသော။

Domination, *n.* အုပ်စိုးခြင်း။

Domineer, *v. i.* to rule arbitrarily, အစိုးရပြုသည်။ to be rude, haughty, ခော်ကားသည်။

Dominiical, *a.* သခင်ဘုရားနှင့်ဆိုင်သော။

Dominion, *n.* sovereign authority, အာဏာ။ အစိုးရခြင်း။ power to

- direct, စီရင်ပိုင်သောအခွင့်၊ predominance, ကဲလွန်ခြင်း၊ territory under a government, နိုင်ငံ။
- Domino, *n.* ဝတ်လိုတမျိုး။
- Donation, *n.* a giving, ခါနု၊ a gift, ခါနုဝတ္ထု။
- Donative, *n.* ခါနုဝတ္ထု။
- Donkey, *n.* စီးရန်မြွေ။
- Donor, *n.* ပေးကမ်းသောသူ။
- Doodle, *n.* လူအဖျင်း။
- Doom, *v. t.* အပြစ်ခံစေထုစီရင်သည်။ —*n.* condemnation, အပြစ်ခံစေထုစီရင်ခြင်း၊ a judicial sentence, စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ the state to which one is doomed, စီရင်သောအပြစ်ခံစေကိုခံရခြင်း၊ ruin, ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း။
- Doomsday, *n.* စီရင်ဆုံးဖြတ်တော်မူသောနေ့။
- Door, *n.* the gate of a house, တံခါး၊ တံခါးရွက်၊ a door-way, တံခါးဝ၊ တံခါးပေါက်။ —case, တံခါးထိုင်၊ တံခါးထုပ်၊ တံခါးရုံတည်းဟူသောတံခါးပုံ၊ (not in use.) —keeper, တံခါးစောင့်၊ —post, တံခါးထိုင်၊ —sill, တံခါးရုံ၊ —way, တံခါးဝ။
- Dormant, *a.* sleeping, အိပ်လျက်ရှိသော၊ being at rest, ငြိမ်လျက်နေသော။
- Dormitory, *n.* a bed-room, အိပ်ခန်း၊ a burial place, သင်းချိုင်း။
- Dormouse, *n.* ကြွက်တမျိုး။
- Doisal, *a.* ကြောကုန်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Dose, *n.* တခါတည်းသောက်ရသောဆေး၊ —*v. t.* ဆေးကိုထိုက်သည်။
- Dot, *n.* မိန့်၊ —*v. t.* အပြောကဲအပြောကဲဖြစ်အောင်ပြုသည်။
- Dotage, *n.* the childishness of old age, သူငယ်ပြန်ခြင်းအဖြစ်၊ excessive fondness, အချစ်လွန်ခြင်း။
- Total, *a.* ထက်ဖွဲ့စွန့်နှင့်ဆိုင်သော။
- Dotard, *n.* one in his second childhood, သူငယ်ပြန်ခြင်းအဖြစ်သို့ရောက်သောသူ၊ one excessively fond, အချစ်လွန်သောသူ။
- Dote, *v. t.* to have the intellect impaired by age, သူငယ်ပြန်သည်။ to be excessively fond, အချစ်လွန်သည်။
- Double, *a.* two of a sort, နှစ်ဖက်ရှိသော၊ composed of two thin substances placed together by their surfaces, နှစ်ထွာထပ်သော၊ twice as much, နှစ်ဆဖြစ်သော၊ of two kinds, နှစ်မျိုးဖြစ်သော၊ two in number, နှစ်ခုပါသော၊ acting a double part, ဖျှံ့ဝက်သော၊ အရောင်ဆောင်သော၊ —barrelled (gun,) နှစ်ထုံးမြွေ (သေနတ်)၊ —dealer, *n.* လိပ်ထည်သောသူ၊ —dealing, လိပ်ထည်ခြင်း၊ —entendre, အနက်နှစ်ဗျက်ထွက်သောစကား၊ —minded, *a.* စိတ်နှစ်ဗျက်ရှိသော၊ —tongued, လျှာနှစ်ဗျက်ထွက်သော၊ —*v. t.* to become as much again, နှစ်ဆထိုးပြန်သည်။ to turn back in

running, တုံ့ပြန်၍ပြေးသည်။ to be deceitful, လိမ်လည်သည်။
 —*v. t* to fold, ခေါက်သည်။ to contain twice as much, နှစ်ဆဖြစ်သည်။ to augment by adding as much again, နှစ်ဆဖြစ်အောင်ပြုသည်။ to repeat, ထပ်၍ပြုသည်။ to add one to another in the same order, တဆတဆတက်သည်။ to sail round a point, (အင်္ဂလိပ်ကို) လှည့်ပတ်မိသည်။ —*n.* twice as much, နှစ်ဆ။ a turn in running, တုံ့ပြန်၍ပြေးသောအချက်။ a trick, လိမ်လည်သောအချက်။

Doublet, *n* a vest, အင်္ကျီခါးထိုးတမျိုး။ two, a pair, တစုံ။ တရံ။

Doubloon, *n.* ရွှေငါးတမျိုး။

Doubt, *v.* to be in uncertainty, ယုံမှားသည်။ ဇာန်ဇာန်ရှိသည်။ to distrust, မယုံ။ —*n* from above, uncertainty of condition, ဝံ့မသေဖြစ်ခြင်း။ difficulty objected, သဘောမကျသောအချက်။ (Pal) ပိစိကိန္ဒာ။

Doubtful, *a* uncertain in mind, ယုံမှားသော။ not clear in meaning, အနက်မရှင်းသော။ admitting of doubt, ယုံမှားဖွယ်ဖြစ်သော။ not certain or defined, ဝံ့မသေသော။ မသေချာသော။

Doubtfulness, *n.* from above.

Doubtless, *adv.* ဝံ့သေ။ ယုံမှားဖွယ်မရှိသည်နှင့်။

Douceur, *n* a present, လက်ဆောင်။ a bribe, တစ်စိုး။

Dough, *n.* ရုန့်မိမ်း။ —nut, မုန့်တမျိုး။

Doughtiness, *n.* from next.

Doughty, *a.* brave, ချေရင့်သော။ illustrious, ဂုဏ်အသရေရှိသော။

Douse, *v. t.* ရုတ်ခနဲရေထဲသို့ကျသည်။ —*v. t.* ရုတ်ခနဲရေထဲသို့ချသည်။

Dove, *n.* မြီး။ ဥမြီး။ —tail, *v. t.* ထက်ရှက်စပ်သည်။ —*n.* from same.

Dowager, *n.* အိမ်ထောင်ယုတ်မိန်းမမြေ အစရှိသည်တို့ကိုတသက်ခွင့်တွင်ပိုင်ထိုက်သောမုတ်ဆိုးမ။

Dowdy, *n.* ခွယ်ရာလျှောက်ပတ်စွာမဝတ်တတ်။ မယဉ်ကျေးသောမိစ္ဆာ။

Dower, *n.* the property which a bride brings to her husband, လက်ထပ်ရာတွင်မိစ္ဆာမိဘပေးသောလက်ဖွဲ့ဥစ္စာ။ the property which a widow enjoy's during life, မုတ်ဆိုးမဖြစ်၍တသက်ခွင့်တွင်ပိုင်ထိုက်သောဝတ္ထု။ the gift of a bridegroom to the bride's parents, လက်ထပ်ရာတွင်မိစ္ဆာမိဘကိုကန်တော့ရသောပစ္စည်းကြေးငွေ။ something obtained by gift, ပေးကမ်း၍ရသောဝတ္ထု။

Dowered, *a.* လက်ဖွဲ့ဥစ္စာပါသော (မိစ္ဆာ)။

Dowerless, *a.* လက်ဖွဲ့ဥစ္စာမပါသော (မိစ္ဆာ)။

Down 1, *n.* the fine soft feathers of fowls, ရွေးရူး၊ ရွေးညင်း။ —2, a large open plain, လွင်ပြင်။ —3, *prep.* အောက်သို့၊ မြင့်သောထရပ်မှနိမ့်သောထရပ်သို့။ —3, *adv.* in a descending direction, အောက်သို့ဆင်းသည်နှင့်။ on the ground, or in a low place,

အောက်၌။ below the horizon, ဝင်လျက်ရှိသော။ at length, ထည့်သည်နှင့်။ to a suitable degree, အတော်အတန်။ —cast, *a.* မှက်နှာညှိုးငယ်သော။ —fall, *n.* a falling, ပြိုပျက်ခြင်း။ ruin, ပျက်စီးခြင်း။ —hill, *n.* a declivity, ဆင်ခြေလျှော။ —*a.* declivous, ဆင်ခြေလျှောဖြစ်သော။ sloping, အောက်သို့လျှောလျက်ရှိသော။ —looked, *a.* မှက်နှာကျလျက်နေသော။ —3, *int.* ဆင်းတော့။ —with, ချတော့။

Downright, *a.* direct to the point, တိုက်ရိုက်ဖြစ်သော။ open, plain, အတည့်အလင်းဖြစ်သော။ undisguised, အရောင်မဆောင်သော။ *adv.* right down, အောက်သို့တည့်တည့်။ in direct terms, တိုက်ရိုက်။ completely, အကုန်အစင်။

Downward, *a.* အောက်သို့ဆင်းသော။ အောက်သို့မှက်နှာပြုလျက်ရှိသော။
Downwards, *adv.* အောက်သို့။

Downy, *a.* covered with down, မွှေးနှူပါသော။ soothing, ငြိမ်းစေသော။

Dowry, *n.* see Dower, *n.* 1st, 3d and 4th def .

Doxology, *n.* ဘုရားသခင်ဂုဏ်တော်ကိုမျိုးစွမ်းသောသီခြင်းတမျိုး။

Doxy, *n.* မိမိနှင်။

Doze, *v. i.* မွေခနဲပျော်သည်။ used with reference to royalty, မွှေးစက်။
or မွှေးစက်သည်။

Dozen, *n.* ဆယ်နှစ်ခု။ ၁၂။

Dozy, *a.* အိပ်ချင်သော။

Drab 1, *n.* a dirty, abandoned woman, ဆိုးယုတ်သောမိမ့်။ —2, a kind of dark woolen cloth, သက္ကလတ်တမျိုး။ —2, *a.* of a dark color, ညိုသော။

Drachm, *n.* the weight, see Dram, a certain Roman coin, ရောမငွေငါးတမျိုး။

Draff, *n.* အသုံးမပြု၍စွန့်ပြစ်သောအရာ။

Draft, *v. t.* to select and detach some from a company, လူစုထဲက ရွေး၍ခွဲထားသည်။ to compose and write, စာစီကိုးသည်။ to delineate, ရုပ်ပုံပေါ်အောင်ရေးသည်။ —*n.* a selecting and detaching some from a company, လူစုထဲက ရွေး၍ခွဲထားခြင်း။ a writing composed, စီကိုးသောစာ။ a written order for money, ငွေထွဲလက်မှတ်။ a delineation, ရေးသောရုပ်ပုံ။

Drafts, *n.* ကျားထိုးခြင်းတမျိုး။

Drag, *v. t.* to trail, (intrans.) ချင့်သီလိုက်သည်။ to proceed heavily, နှေးနှေးသွားသည်။ to fish with a drag, ပိုက်စု၍တိုက်ခွဲသည်။ —(as an anchor,) ထွန်သွားသည်။ —(as a door,) ထိမိမိ၍နေသည်။ —*v. i.* —to haul along (the ground,) ရွတ်ရွတ်ခွင့်သည်။ to trail, (trans.) ရွတ်ရွတ်ထိုးဆွဲငင်သည်။ —(the bottom of a river, pond, &c.) မိုက်မိုက်သည်။ မိုက်မိုက်သည်။ —*n.*

a kind of cart, ထက်ဆွဲသောထွဋ်းတမျိုး။ a kind of harrow, ထွန်တမျိုး။ a dragnet, ပိုက်တမျိုး။ a lake to be used under water, ရေထဲ၌ပိုက်ဆွဲရန်သုံးစွဲသောမြေအောက်မြေ။ any thing dragged along, ခုတ်ဆွဲရသောအရာ။ —net, ပိုက်တမျိုး။

Draggle, *v. t.* ဒရဂ္ဂဲလ်ထိုက်၍ညှပ်စေသည်။

Dragon, *n.* ဂြိုဟ်တသေနဂါး။

Dragonfly, *n.* ပုစဉ်း။

Dragoon, *n.* သေနတ်ပါသောမြင်းစီးသူရဲ။ —*v. t.* to deliver up to the soldiery, စစ်သူရဲထိုးစားခွင့်ထွက်၍လုယူစေသည်။ to compel by violence, အနိုင်အထက်ပြု၍ညှပ်စေသည်။

Drain, *v. t.* to draw off water (from land,) မြောင်းသွယ်၍ရေကိုထွက်ဆင်းစေသည်။ to exhaust gradually, တာရှည်မကျန်မကြွင်းအောင်တဖြေးဖြေးကုန်စေသည်။ —off, တဖြေးဖြေးထွက်စီးစေသည်။ —*n.* a ditch, မြောင်း။ a covered ditch, sewer, ပေါင်းကူးမြောင်း။

Drake, *n.* ဝမ်းဘဲပျံ။

Dram, *n.* the weight, မြမ်းတည်းဟူသောအချိန်။ one draught of rum, တခါတည်းသောက်သောအရက်။

Drama, *n.* ဇာတ်။ ဇာတ်ပွား။

Dramatic, *a.* ဇာတ်နှင့်ဆိုင်သော။

Dramatist, *n.* ဇာတ်လုပ်သောသူ။

Draper, *n.* အထည်သည်။

Drapery, *n.* cloth, အထည်။ အထည်အလိပ်။ the making of cloth, အထည်အလိပ်လုပ်ခြင်း။ the dress of a picture or statue, ချုပ်ပုံ၌ပါသောအဝတ်တန်ဆာ။ hangings, ပန်းတောင်းထည်။

Drastic, *a.* အားကြီးသော (ဆေး)။

Draught, *n.* the act of drawing, as by a beast of burden, ရုန်းငင်ခြင်း။ a sweeping for fish, ပိုက်ဆွဲငင်ခြင်း။ the fishes taken in a sweep-net, ပိုက်ထိုက်ရပါသောငါးစု။ the drawing of a bow, (ထေးကျိ) ထင်ခြင်း။ the act of drinking, သောက်ခြင်း။ the quantity drank at once, တခါသောက်။ the depth a ship sinks in water, သင်္ဘော စူးသော အထိင်းအထွာ။ see Draft, —horse, ထွဋ်း။ ရထားကသောမြင်း။

Draw, *v. t.* to pull, ဆွဲသည်။ ငင်သည်။ to pull, as a beast of burden, ရုန်းသည်။ to drag, ခုတ်ဆွဲသည်။ to attract, persuade, သွေးဆောင်သည်။ to pull out, ဆွဲထုတ်သည်။ to take out, ထုတ်ယူသည်။ —(water,) ခုတ်သည်။ to suck, စုတ်သည်။ to sip, sup, ချုပ်သည်။ to inhale, ရှူသည်။ to extend in length, ငင်သည်။ ဆွဲထွက်သည်။ —words, ဆွဲချုပ်သည်။ to delineate, form an image of, ပုံရေးသည်။ ရုပ်ပုံပေါ်အောင်ရေးသည်။ to derive, ရင်းမြစ်မှယူသည်။ (သင်္ဘော) စူးသည်။ to compass and write,

စာစီကုံးသည်။ to write an order for money, (ငွေထွဲလက်မှတ်စာကို) ရေးသည်။ —as a ship, (ရေကို) စူးသည်။ —(a how,) တင်သည်။ to eviscerate, ဝမ်းခွဲ၍ အူကိုထုတ်သည်။ —back, *v. t.* ဆုတ်သည်။ —in, to shrink, တွန့်သည်။ to retreat within, အတွင်းသို့ဆုတ်သည်။ —*v. t.* to allure, မြားယောင်းသွေးဆောင်သည်။ —near, —nigh, ချဉ်းသည်။ ချဉ်းကပ်သည်။ —off, *v. t.* to retire ဆုတ်သည်။ —*v. t.* to withdraw, ရှုတ်သွားသည်။ to make to flow out of a vessel, (အရည်ကို) ထွက်ဆင်းစေသည်။ to extract by distillation, ပေါင်းခံသည်။ —on, *v. e.* to advance, တိုးတက်သည်။ —*v. t.* to allure, မြားယောင်းသွေးဆောင်သည်။ to occasion, ဖြစ်စေသည်။ to demand payment by a written order, ငွေထွဲလက်မှတ်ကိုရေး၍ ငွေကိုတောင်းသည်။ —out, to extend in length, ငင်သည်။ to pull out, ဆွဲထုတ်သည်။ to take out, ထုတ်ယူသည်။ to extract, ရှုတ်သည်။ to prolong, သွယ်တိုက်သည်။ to spread by beating, အပြားခတ်သည်။ to induce by motive, သွေးဆောင်သည်။ to bring forth by alluring address, မြှီ၍ထုတ်ဖော်သည်။ to detach, ရှုတ်၍ခွဲထားသည်။ to range (in battle,) ခင်းကျင်းသည်။ —over, to cause to come over, အပေါ်သို့ကျော်လာအောင်ဆွဲသည်။ to persuade to leave one party for another, ကူးပြောင်းအောင်သွေးဆောင်သည်။ —together, စုဝေးစေသည်။ —up, to put in array, ခင်းကျင်းသည်။ to compose and write, စာစီကုံးသည်။

Drawback, *n.* money paid back, ပြန်ပေးရသောငွေ။ a loss of advantage, အကျိုးပျက်လျော့ခြင်း။

Drawbridge, *n.* တန်တားရှင်း။

Drawee, *n.* ငွေထွဲလက်မှတ်ကိုခံ၍ ပေးရသောသူ။ ငွေထွဲလက်မှတ်ခံ။

Drawer, *n.* —of liquor, စည်ထဲကအရည်ကိုထုတ်ယူသောသူ။ —of water, ရေခတ်သောသူ။ —of a bill, ငွေထွဲလက်မှတ်ကိုရေးသောသူ။ ငွေထွဲလက်မှတ်ရှင်။ a sliding box, အံ။ ဆွဲအံ။

Drawers, *n. plur.* ခြွေခံပေါင်းဘီ။

Drawing, *n.* from Draw, a delineation, sketch, ရေးသောရုပ်ပုံ။ —master, ပန်းချီဆရာ။ —room, ဧည့်ခံရာအခန်း။

Drawl, *v.* ငေးငေးပြောသည်။

Drawn, *a.* neither conquering nor defeated, မရှုံးမနိုင်မှီသော။

Dray, *n.* ခွည်းခင်တိတ်။

Dread, *v. t.* အထွန်ကြောက်သည်။ —*n.* great fear, အထွန်ကြောက်ခြင်း။ deep reverence, အထွန်ရှိသောကြောက်ရွံ့ခြင်း။ an object of fear, ကြောက်ရွံ့ရာအရာ။ —exciting great fear, အထွန်ကြောက်စေသော။ frightful, terrible, ကြောက်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော။ most venerable, awful, အထွန်ရှိသောကြောက်ရွံ့ဖွယ်ဖြစ်သော။

- Dreadful, *a.* frightful, terrible, ကြောက်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော။ fright with danger, ဘေးဥပါတ်နှင့်ပြည့်စုံသော။
- Dreadfulness, *n.* from above
- Dreadless, *a.* ကြောက်ခြင်းမရှိ။ ချေရင့်သော။
- Dream, *n.* thought during sleep, အိမ်ပွတ်။ an idle fancy, အချည်းနှီးအာရုံပြုခြင်း။ —*v.* to think while asleep, အိမ်ပွတ်သည်။ အိမ်ပွတ်ခြင်းသည်။ to think idly, အချည်းနှီးအာရုံပြုသည်။ to imagine, expect, မျှော်ငေါ်သည်။
- Dreamless, *a.* အိမ်ပွတ်မမြင်သော။
- Dreamy, *a.* အိမ်ပွတ်များတတ်သော။
- Drear, Dreary, *a.* ဆိတ်ညံ့၍ ညှိုးငယ်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Dreariness, *n.* from above.
- Dredge 1, *n.* ရေထဲ၌ရှိသောအရာတို့ကိုဆွဲငင်တိုက်ယူသောထွန်ခြစ်။ —1, *v. t.* to take with a dredge, ရေထွန်ခြစ်နှင့်တိုက်ယူသည်။ —2, to sprinkle flour (on roasting meat,) မုန့်ညက်ကိုဖျူးသည်။
- Dreggy, *a.* အနှစ်ပါသော။
- Dregs, *n. plur.* အနှစ်။ အနည်အဖတ်။
- Drench, *v. t.* to soak, ရွှဲရွှဲစိုစွတ်စေသည်။ to saturate with drink, ဝမ်းပြည့်အောင်တိုက်သည်။ —*n.* မြင်းကိုတိုက်သောဝမ်းနှုတ်ဆေး။
- Dress, *v. t.* to straighten, ဖြောင့်စေသည်။ to put in order, ဖွင့်ဆင်သည်။ —a wound, (အနာကို) ဆေးတင်သည်။ to put on clothes, အဝတ်ဝတ်သည်။ to decorate, adorn, တန်ဆာဆင်သည်။ ဆင်ဖွင့်သည်။ —up, အဝတ်တန်ဆာဆင်သည်။ —cotton with a bow string, ဗတ်။ ဂွမ်းဗတ်။ ဝါဗတ်။ —*n.* clothes, အဝတ်။ ornamental apparel, အဝတ်တန်ဆာ။
- Dresser, *n.* an assistant to a surgeon, အနာကိုဆေးကုသပြုပြင်သောထက်ထောက်ဆေးသမား။ a side table on which food is prepared, ချက်ပြုတ်ရန်ဖွင့်ရာခုံ။
- Dressing, *n.* clothes, အဝတ်။ medicaments, bandages, &c. အနာ၌ဆေးတင်၍ပတ်ရစ်သောအရာ။ manure spread over the ground, မြေကောင်းအောင်ပြုပြင်တည်ထောင်သောအရာ။ correction, ဆုမူခြင်း။ —room, အဝတ်ဝတ်သောအခန်း။
- Dressy, *a.* လှလှဝတ်တတ်သော။
- Dreul, *v. i.* သွားရည်ယိုသည်။
- Dribble, *v. i.* to fall in drops, တစက်စက်ကျသည်။ to slaver, သွားရည်ယိုသည်။
- Driblet, *n.* a small bit, အစအန။ a small sum of money, ငွေစ။
- Drift, *v. i.* to be driven into heaps by the wind, ထေတိုက်၍အစုစုအဝုံဝုံနေသည်။ to float with a current, ရေ၌ပျောသည်။ —*v. t.* to drive into heaps, ထေတိုက်၍အစုစုအဝုံဝုံနေသည်။ —*n.*

a heap of matter driven together by the wind, လေတိုက်၍ စုပုံလျက်နေသောအပုံ။ any thing floating on the water, ရေ၌ မှောသောအရာ။ impulse, တိုက်တွန်းခြင်း။ course of an impulse, တိုက်တွန်း၍လိုက်ရာ။ aim, အကြံအရွယ်။ —wood, *n* ရေ၌မှောသောသစ်သား။ ရေမှောထင်း။

Drill, *v. t.* to pierce with a borer, ထက်ပွတ်စူးနှင့်ဖောက်သည်။ to persuade, သွေးဆောင်သည်။ to train (soldiers,) စစ်ရေးသင်သည်။ —*n.* a borer, ထက်ပွတ်စူး။ the act of training (soldiers,) စစ်ရေးသင်ခြင်း။

Drink, *v.* to swallow liquor, သောက်သည်။ to take spirituous liquor to excess, သေသောက်ကြွေးသည်။ —*in, v. t.* to absorb, စုတ်သည်။ to take in, ခံယူသည်။ —*off,* အကုန်သောက်သည်။ —*offering, n* သွန်းထောင်းရာပူဇော်သကား။ —one's health, *v. t* နှုတ်ဆက်၍သောက်သည်။ —*to, same.* —*up, see* —*off,* —*n.* သောက်ရည်။

Drop, *v. z.* တစက်တစက်ကျသည်။ —*n.* from *do* —stone, ကျောက်ရေစစ်။

Dripping, *n* အသားကင်ရာ၌ကျသောအဆီ။ —pan, အသားကင်ရာ၌ အဆီခံသောထင်ပန်း။

Drive, *v. i.* to be forced along by wind or water, လေ၊ ရေတိုက်၍ ဝါသွားသည်။ to rush, ပြင်းထန်စွာပြေးသည်။ to take a ride in a carriage, ရထားစီး၍ထည်သည်။ —*v. t.* to hammer in, မိုက်သည်။ နှက်သည်။ to force along, အနိုင်သွားစေသည်။ နှင်သည်။ to impel, တိုက်တွန်းသည်။ —a team or carriage, စီး၍နှင်သည်။ စီး၍မောင်းသည်။ to chase, hunt, ဖမ်း၍လိုက်သည်။ to compel, အနိုင်အထက်ပြုသည်။ to hurry on, မရပ်မဆိုင်းလျှင်မြန်စေသည်။ to straiten, distress, ကျဉ်းကြပ်စေသည်။ to carry on (business,) ဆောင်ရွက်သည်။ —*at, v. t.* ရွယ်သည်။ —*away, —off,* to force to go away, မောင်းသည်။ to expel, နှင်ထုတ်သည်။ to scatter, ထွင်းသည်။ —*down, —in, နှက်သည်။ —out, နှင်ထုတ်သည်။ —n.* ရထားစီး၍ထည်ခြင်း။

Drivel, *n* သွားရည်။ —*v. i.* to slaver, သွားရည်ယိုသည်။ to be silly, အရူးကဲ့သို့ဖြစ်သည်။

Driveler, *n.* agent from above.

Drizzle, *v. i.* မိုစီးဖွဲကျသည်။

Droll, *a.* ရယ်စရာခွယ်သောသကွဏာရှိသော။ —*n.* ဖျက်ရယ်ပြုသောသူ။ လူဖျက်။

Drollery, *n.* ဖျက်ပြယ်သောအမှုအရာ။

Dromedary, *n.* ကုလားအုပ်တမျိုး။

Drone, *n.* a male bee, ဟူးထီး။ an idler, လူပျင်း။ —*v.* *v.* ပျင်းမိုလျက်နေသည်။

Dromish, *a* ပျင်းမိုသော။

Drool, *see* Drivel, *v.* *v.*

Drop, *v.* *v.* to be weak and faint, ညှိုးနွမ်းသည်။ to languish from sorrow, ညှိုးငယ်သည်။

Drop, *v.* *i.* to fall in drops, တစက်တစက်ကျသည်။ to fall suddenly, ရုတ်ခနဲကျသည်။ ရုတ်ခနဲလဲသည်။ to come to an end, ကွယ်ပျောက်သည်။ —*v.* *t.* to make fall in drops, တစက်တစက်ချသည်။ to let fall from the hand, ကျအောင်ထက်ထွတ်သည်။ to cease prosecuting (a business,) တိုး၍မပြုဘဲနေသည်။ ထွေ့ဖယ်သည်။ to utter slightly, ပေါ့ပေါ့ပြောသည်။ to leave, ထားသည်။ to forsake, ပြစ်ထားသည်။ to let come to an end, ကွယ်ပျောက်စေသည်။ to lower, နှိမ့်ချသည်။ to variegate, as if by dropping, အစက်အစက်ချ၍ချယ်လှယ်သည်။ —*astern, v.* *v.* to recede behind a vessel, သင်္ဘောနေ့ကမှာဆုတ်သည်။ to be left by a vessel in advance, သင်္ဘောတစင်းကိုတစင်းမမှီ, ဝေးကွာလျက်ကျန်ရစ်သည်။ —*down, တဖြေးဖြေးစုန်သည်။* —*in, အမှတ်တမဲ့ရောက်လာသည်။* —*n.* a small globule, အစက်။ အပေါက်။ an eardrop, နားသန်သီး။ —of a gallows, လည်ဆွဲတိုင်၌လူနင်းရန်ပတ္တနှင့်အရှင်ထားသောပျဉ်ပြား။

Drops, *n.* *plur.* အစက်ချ၍တိုက်သောဆေးရည်။

Dropsical, *a* ရေဖျဉ်းနာစွဲသော။

Dropsy, *n.* ရေဖျဉ်းနာ။

Dross, *n.* scoria, ချော်။ refuse, အချေး။

Drossy, *a.* ချော်ပါသော။ အချေးပါသော။ (for sub det *see* above)

Drought, Drouth, *n.* from next.

Droughty, *a* dry from want of rain, မိုစမ်းခေါင်၍သွေ့ခြောက်သော။ thirsty, ရေငတ်သည်။

Droughtiness, *n* from above.

Drove, *n.* ထမ်းသို့လိုက်သွားလျက်ရှိသော ကွဲ, နွား, သိုးစု။

Drover, *n.* သိုး နွားများကိုသယ်ပို့၍ရောင်းသောသူ။

Down, *v.* *v.* to perish in water, ရေ၌မြုပ်၍သေသည်။ —*v.* *t.* to overwhelm in water, ရေ၌မြုပ်သည်။ to kill by overwhelming in water, ရေ၌မြုပ်၍သတ်သည်။

Drowse, *v.* *v.* မွှေးရှက်သည်။

Drowsiness, *n* from next

Drowsy, *a* sleepy, အိပ်ဆင်သော။ dozing, မွှေးရှက်သော။

Drub, *v.* *t.* ဒုတ်နှင့်ရိုက်သည်။

Drudge, *v.* *i.* အငြိမ်မနေ, တကုပ်ကုပ်လုပ်ရသည်။ —*n.* ထိုသို့လုပ်ရသောသူ။

Dindgeery, *n.* from above.

Drug, *n.* an ingredient used in compounding medicines,
တယဆေး။ an unsaleable article, ရောင်း၍မစွဲနိုင်သောဥစ္စာ။
—*v. t.* ဆေးဖျော်နှောသည်။

Druggist, *n.* တယဆေးရောင်းသောသူ။

Druid, *n.* ရှေးကာလ၌အင်္ဂလိတ်ပြည်မှာဓမ္မဆရာ။

Drum, *n.* စည်။ ဖျော။ ဘုံ။ —head, စည်ဖျက်နှာ။ —major, တပ်၌စည်
ဆရာကြီး။ —stick, လက်ခတ်။ —*v.* တီးသည်။

Drummei, *n.* စည်တီးသမား။ ဖျောတီးသမား။

Drunk, Drunken, *a.* intoxicated, ယစ်မှူးသော။ soaked, ရွှဲရွှဲစိုသော။

Drunkaid, *n.* သေသောက်ကြူး။ ယစ်ထုပ်။

Drunkeness, *n.* from Drunk

Dripe, *n.* အစေ့တလုံးပါသောသစ်သီးအမျိုးမျိုး။

Dry, *a.* destitute of moisture, သွေ့ခြောက်သော။ —as paint, အိပ်
သော။ not rainy, မိုးဗန်းမရွာသော။ not juicy, အရည်မရွမ်းသော။
မတ်သလတ်သတ်ရှိသော။ without tears, မှတ်ရည်မကျသော။ not
giving milk, မို့ပြတ်သော။ thirsty, ရေငတ်သော။ jejune, စိတ်ကို
နှိုးဆော်ရန်အကြောင်းမရှိသော။ not ornate (as style,) မရွမ်းသော
(စကား။) sarcastic, မိုးဟန်ဆောင်၍ကရော်ကမည်ပြောသော(စကား။)
—goods, *n.* အထည်အလိပ်။ —nuise, အထိန်း။ —rot, (in
timber,) ရေမထိဘဲဆွေးမြေ့ခြင်း။ —shod, *a.* ခြေမစွတ်မစိုသော။
when spoken of the weather, မိုးဗန်းခေါင်သော။ —*v. i.* to
become free from moisture, သွေ့လာသည်။ to evaporate
wholly, ခန်းခြောက်သည်။ —*v. t.* to make free from moisture,
သွေ့ခြောက်စေသည်။ *v. i.* as a swelling or sore, or as milk in
the breast, ချပ်သည်။

Dryad, *n.* ရုက္ခမိုးနတ်သမီး။

Dryness, *n.* from Dry, *a.*

Duad, *n.* နှစ်ခုပေါင်း၍တခုတည်းဖြစ်သောအရာ။

Dual, *a.* နှစ်ခုဆိုလိုသော။

Dub, *v. t.* အွဲပေးသည်။

Dubber, (East Indian,) *n.* သားရေဘူးကြီး။

Dubious, *a.* uncertain in mind, ယုံမှားသော။ not clear in meaning
အနက်မရှင်းထင်သော။ admitting of doubt, ယုံမှားဖွယ်ဖြစ်သော။
not certain or defined, ပုံမသေသော။ မသေချာသော။

Dubiousness, *n.* from above.

Ducal, *a.* ဒူကမတ်ကြီးနှင့်ဆိုင်သော။

Ducat, *n.* ဣဌေးဂီးတမျိုး။

Duck 1, *v. i.* to drop the head, ငုံသည်။ to plunge under water for
a moment, (intrans) ရေငုပ်သည်။ —*v. t.* to plunge, &c.

(trans.) ရေငုပ်စေသည်။ —1, *n.* a sudden inclination of the head, ခုံခြင်း။ the water fowl, ဝမ်းဘဲ။ —legged, *a* ခြေတိုသော။
—2, *n.* a kind of sail-cloth, ရွက်ထည်တမျိုး။ —weed, မှော့။

Ducking stool, *n.* ရေငုပ်ရန်ခုံ။

Duckling, *n.* ဝမ်းဘဲကလေး။

Duct, *n.* ပြွန်။

Ductile, *a.* flexible, ပျော့သော။ ပျောင်းသော။ that may be drawn into wire, နန်းဆွဲနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ that may be extended by beating, ခတ်၍ဆန့်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ tractable, docile, သွေးဆောင်လွယ်သော။

Ductileness, Ductility, *n.* from above

Dudgeon, *n.* အပြိုးစွဲခြင်း။

Duel, *n.* အချင်းချင်းသဘောတူမီးချင်းထိုးခြင်း။

Dueling, *n.* same

Duelist, *n.* ထိုသို့မီးချင်းထိုးသောသူ။

Duenna, *n.* မိမိငယ်ကိုစောင့်ထိန်းသောမိမိမိမိ။

Dues, *n.* plur. owed, that ought to be paid, ကြွေးတင်၍ဆပ်ရသော(ငွေ) that ought to be done, ပြုရသော(ဝတ်) that ought to arrive (at a certain time,) ရောက်ရသောအချိန်စေ့သော။ —*n* a debt, ကြွေးတင်၍ဆပ်ရသောငွေ။ a duty, ပြုရသောဝတ်။ that which is requisite, တောင်းပိုင်သောအရာ။ —*adv.* တည့်တည့်။

Dug, *n* the teat (of a beast,) နို့တိုင်။

Duke, *n.* ခုက။ မှူးမတ်တမျိုး။

Dulcet, *a.* sweet to the taste, ချိုသောအရသာရှိသော။ sweet to the ear, အသံသာယာသော။

Dulcify, *v t* ချိုစေသည်။

Dulcimer, *n.* တီးရသောတူရိယာတမျိုး။

Dull, *a.* blunt, not sharp, မထက်။ တုံးသော။ stupid, ညာဏ်တုံးသော။ spiritless, စိတ်အားနည်းသော။ sluggish, လေးလံသော။ ဆေးဆေးလေးလေးဖြစ်သော။ sleepy, အိပ်ချင်သော။ obscure, not clear, မကြည်လင်သော။ မှန်သော။ dim, not bright, မွဲသော။ မှိန်သော။ မွေးသော။ faded, နှစ်သော။ sad, စိတ်မသာသော။ cheerless, ရွှင်လန်းစရာမရှိသော။ not animating, စိတ်ကိုမနှိုးဆော်တတ်သော။ —of hearing, နားထူသော။ နားထိုင်းသော။ —head, *n.* ညာဏ်တုံးသောသူ။ —*v. i.* to become blunt, တုံးလာသည်။ —*v. t.* from Dull, *a.*

Dulness, *n* from Dull, *a.*

Duly, *adv.* in a suitable manner, ပြသင့်သည်အတိုင်း။ at the proper time, အချိန်စေ့မှ။

Dumb, *a* incapable of speech, သာသော။ silent, စကားမပြောဘဲ
နေသော။

Dumbness, *n* from above.

Dumfound, *v t.* ပြန်မပြောနိုင်အောင်ပြုသည်။

Dumprish, *a.* စိတ်မသာသော။

Dumpling, *n.* ပြုတ်သောမုန့်တမျိုး။

Dumps, *n. plur* from Dumpish.

Dumpy, *a.* ဝုဗုဗုတုပ်တုပ်သော။

Dun 1, *a* ခြိတ်ရောင်ရှိသော။ —2, *v t.* အပူအပြင်းတောင်းသည်။ —3,
n အပူအပြင်းတောင်းသောကြွေးရှင်။

Dunce, *n.* လူမိုက်။ ညာဏ်ထိုင်းသောသူ။

Dung, *n* ချေး။ ကျင်ကြီး။ —fork, မြင်းချေး၊ နွားချေးကို ကော်ရန်သုံးစွဲ
ခက်ရင်း။ —hill, မြင်းချေး၊ နွားချေးပုံ။ —*v. t.* မြင်းချေး၊ နွားချေး
ကိုမြို့သည်။

Dungeon, *n.* မြေဥတူး၍လုပ်သောထောင်။

Duodenum, *n.* အစာအိမ်နှင့်ဆက်သောအူတပိုင်း။

Duodecimo, *n* or *a.* ၆ ခေါက်မျိုး။

Dupe, *v. t.* လိမ်သည်သည်။ —*n* လိမ်သည်ခြင်းစကားကိုယုံလွယ်သောသူ။
a transcript, ထာဝံ။ —*v. t* ခေါက်မျိုးမျိုးသည်။

Duplication, *n.* from above, a fold, အခေါက်။

Duplicity, *n.* အရောင်ဆောင်ခြင်း။ ဖျှံ့ဝှက်ခြင်း။

Durability, Durableness, *n* from next.

Durable, *a* ခိုင်ခံ့မြဲမြံတတ်သော။

Durance, *n.* အချုပ်ခံခြင်း။

Duration, *n.* continuance in time, ဖြစ်စဉ်ကာလအတန်း။ power of
continuance, ခိုင်ခံ့မြဲမြံတတ်ခြင်း။

Duress, *n.* အချုပ်ခံခြင်း။

During, *prep* while, (ဖြစ်)စဉ်တွင်။ throughout (in time,) ပတ်လုံး။

Dusk, *a.* မှုန်သော။ မိုသော။ ဝေသော။ —*n* from above, twilight,
ဆည်းဆာ။

Duskiness, *n* from Dusk, *a.*

Dusky, *see* Dusk, *a* tending to blackness, ခပ်ညိုညို။

Dust, *n.* (of different kinds,) အမှုန့်။ မြို့၊ ဖုတ်၊ ဖုံး၊ မြေမှုန့်။ a low condi-
tion, မှိုမ့်ချသောနေရာ။ —brush, ဖုံးကိုလှည်းသောဘီး။ —man,
ဖုတ်ကိုသယ်ယူသောသူ။ —*v. t* to sprinkle with dust, ဖုံးကိုဖျာ
၍ထားသည်။ to wipe dust from, ဖုံးကိုသုတ်သည်။

Duster, *n.* ဖုံးကိုသုတ်သောဘီး။

Dustiness, *n.* from next.

Dusty [be,] *v.* *to* be clouded with dust, ဖိုထမှုးသည်။ to be covered with dust, ဖိုတင်သည်။

Dutch, *a.* ဟောထံပြည်နှင့်ဆိုင်သော။ —man, *n.* ဟောထံ။ ဟောထံလူ။

Dutious, Dutiful, *a.* performing what is duty, ဝတ်ပြုတတ်သော။ respectful, ရှိသေတတ်သော။

Dutifulness, *n.* from above

Duty, *n.* that which ought to be done, ဝတ်ပြုရသောဝတ်။ ကျင့်ဝတ်။ ဝတ်တရား။ a religious duty, ဓမ္မဝတ်။ သီတင်း။ သီလ။ an act of reverence, ရှိသေစွာနှုတ်ဆက်ခြင်း။ the business of a soldier, စစ်သည်စောင့်ရသောစမှု။ custom, စကောက်။

Dwarf, *n.* လူငု။ —*v.* *t.* from next

Dwarfish, *a.* stunted, ပုသော။ သောင်သော။ diminutive, ငြိသော။ ညက်သော။

Dwell, *v.* *to* abide, နေသည်။ နေရာကျသည်။ to be fixed in attention, အာရုံစွဲကပ်သည်။ to continue long on a subject, ကြာသည်။

Dwelling, *n.* နေရာ။ house, *n.* နေရာအိမ်။ place, *n.* နေရာအရပ်။

Dwindle, *v.* *to* လျော့သွားသည်။

Dye, *v.* *t.* ဆိုးသည်။ ဆေးဆိုးသည်။ *n.* a color obtained by dyeing, ဆေးဆိုး၍စွဲသောအရောင်။ a coloring liquor, ဆိုးသောဆေးရည်။

Dyei, *n.* အထည်ဆိုးသမား။ ပန်းဆိုးသမား။

Dying, *a.* mortal, သေတတ်သော။

Dynasty, *n.* နန်းရိုးနန်းဆက်။

Dysentery, *n.* သွေးပါဝမ်းကျန်။ ပိတ်ကိုက်နာ။

Dyspepsy, *n.* အစာမကြေသောအနာ။

Dyspeptic, *a.* အစာမကြေသောအနာစွဲသော။

Dysury, *n.* ဆီးအောင့်နာ။

E

Each, *a.* every one, တိုင်း။ apiece, စီ။

Eager, *a.* စိတ်အားကြီးသော။

Eagerness, *n.* from above

Eagerly, *adv.* ကြိုးကြိုးကြွကြွ။

Eagle, *n.* the bird, ဝံလို့။ an American gold coin, အမေရိကယူဒေါ်ဂေါ်သောအမေရိကတ္တဒေါ်ကမ္ဘီးတမျိုး။ —eyed, *a.* ဝံလို့ကဲ့သို့မျက်စိရှင်သော။

Ear, *n.* the organ of hearing, နား။ the external part of that organ, နားရွက်။ a spike of corn, အနှံ။ —[give,] *v.* *to* နားထောင်သည်။ —drop, *n.* နားသန့်သီး။ —hole, နားပေါက်။ —lap, နားဖျည်း။ —lock, နားပန်းဆံ။ —pick, နားဖာကော်။ —ring, နားသန့်ကွင်း။ —shot, ခေါ်သံကြားထောက်သောအရပ်။ —wax,

နားဖာချေး။ — wig, ကင်းစုံ။ — witness, ကိုယ်ထိုင်ကြားသောသူ။
— *v. t.* အရှံထွက်သည်။

Earl, *n.* ဧရယ်။ အင်္ဂလိတ်မင်းမတ်တမျိုး။ — marshal, *n.* အင်္ဂလိတ်
အရာရှိတမျိုး။

Earless, *a.* နားမရှိသော။

Earliness, *n.* from next.

Early, *a.* not late, စောသော။ prior, အရင်ဖြစ်သော။ premature,
အချိန်မရောက်မှီဖြစ်သော။ — *adv.* betimes in the morning,
စောစော။ စောစောစီးစီး။

Earn, *v. t.* to deserve by labor, လုပ်၍ခံထိုက်သည်။ to gain by labor,
လုပ်၍ရသည်။

Earnest, *a.* ardent, eager, စိတ်အားကြီးသော။ intent, စိတ်စွဲလမ်းလျက်
ရှိသော။ — *n.* reality, အကုန်အမှန်ဖြစ်ခြင်း။ something given in
advance, စားရန်။

Earnestly, *adv.* ရှုပ်ပူထိုက်။ ရှုပ်ပူစီးထိုက်။

Earnestness, *n.* from Earnest, *a.*

Earning, *n.* that which is deserved by labor, လုပ်၍ခံထိုက်သော
အရာ။ that which is gained by labor, လုပ်၍ရသောအရာ။ လုပ်
ဆောင်စီးပွား။

Ears [by the] *adv.* ပဋိကတ်ဖြစ်သည်နှင့်။

Earth, *n.* the element, မြေ။ the terraqueous globe, မြေကြီး။ the
ground, မြေချက်နာပြင်။ the world, ယောက။ — board, ထယ်တုံး
နှံ့ကပ်သောမြေထွန်ပျဉ်။ — born, *a.* မြေသားဖြစ်သော။ — bound,
မြေ၌စွဲကပ်သော။ — quake, *n.* မြေကြီးလှုပ်ခြင်း။ — worm, တိ။
— *v. t.* မြေ၌မြုပ်သည်။

Earthen, *a.* မြေကိုလုပ်သော။

Earthliness, *n.* from next.

Earthly, *a.* pertaining to the earth, မြေကြီးနှင့်ဆိုင်သော။ pertaining
to the world, ဤယောကနှင့်ဆိုင်သော။ mean, vile, ယုတ်ညံ့သော။
— minded, ဤယောက၌ စိတ်စွဲလမ်းသော။ — mindedness, *n.*
from *do*.

Earthy, *a.* consisting of earth, မြေဖြစ်သော။ partaking of earth,
မြေပါသော။ relating to earth, မြေနှင့်ဆိုင်သော။ resembling
earth, မြေနှင့်တူသော။

Ease, *n.* rest, quiet, ပြေခြင်း။ ပြေသာကင်းခြင်း။ ပြေခွမ်းခြင်း။ relief,
comfort, သက်သာခြင်း။ facility, လွယ်ခြင်း။ freedom of
manners, ကျင်ထည်ကျမ်းကျင်သည်ဖြစ်၍ နေရာကျသောင့် ပြုမူပြော
ဆိုတတ်ခြင်း။ — *v. t.* to relieve, သက်သာစေသည်။ ခွမ်းသာစေ
သည်။ to slacken, လျော့သည်။

Easel, *n.* ပန်းချီရေးသောရုံ။

Easement, *n* သက်သာခြင်း။

Easiness, *n.* facility, လွယ်ခြင်း။ readiness to comply, (သုတေသီ) သို့
လိုက်လွယ်ခြင်း။ smoothness of motion, မလှုပ်မရှား၊ ညက်ညော
ခြင်း။

East, *n* the eastern quarter of the heavens, အရှေ့။ အရှေ့ဗျက်နှာ။
the eastern parts of the earth, အရှေ့အရပ်။ —*a.* အရှေ့မှာ
ရှိသော။

Easter, *n.* သခင်ယေရှုခရစ်သေခြင်းမှ ထမြောက်တော်မူသည်ကိုထောက်၍
ခံသောပွဲ။

Easterly, Eastern, *a.* situated in the east, အရှေ့ဗျက်နှာ။ အရှေ့အရပ်
၌ရှိသော။ pertaining to the east, အရှေ့ဗျက်နှာ။ အရှေ့အရပ်နှင့်
ဆိုင်သော။

Eastward, *adv.* အရှေ့ဗျက်နှာသို့။

Easy, *a* quiet, free from pain or uneasiness, ငြိမ်သော။ ငြိမ်သက်
သော။ ငြိမ်းချမ်းသော။ giving no uneasiness, မနှောင့်ရှက်သော။
not difficult, လွယ်သော။ gentle, ဖြည်းဖြည်းသော။ compliant,
(သုတေသီ)သို့လိုက်လွယ်သော။ easily satisfied, ရောင့်ရဲလွယ်သော။
sufficient, ကိုတန်သော။ free, unconstrained, ကျပ်တည်း ကျပ်
ကျပ်သည်ဖြစ်၍နေရာကျအောင်ပြောဆိုပြုမူလွယ်သော။ smooth, ချော
သော(စကား)။ smooth in motion, မလှုပ်မရှားညက်ညောသော။
not burdensome, မထေးလိသော။

Eat, *v.* စားသည်။ —one's words, ကိုယ်စကားကိုနှုတ်ပြန်သည်။

Eatable, *n.* or *a.* စားဖွယ်။

Eating-house, *n* ထမင်းဆိုင်။

Eaves, *n plur.* အမိုးစွန်း။ တံစက်။ —dropper, *n* အိမ်နားမှာချောင်း၍
နားထောင်သောသူ။ —trough, ရေတရောက်။

Ebb, *v i.* မိရေကျသည်။ —*n* ရေကျ။ မိရေကျ။ —tide, same.

Ebony, *n.* သစ်သားတမျိုး။

Ebriety, *n* ယစ်မူးခြင်း။

Ebullition, *n.* the operation of boiling, ဆူခြင်း။ —of passion,
အမျက်ထွက်ခြင်း။

Eccentric, Eccentric, *a.* deviating from the centre, အလယ်ဗျက်
တဗျက်တည်းမဖြစ်သော (စက်ဝိုင်း) not following the same
course, အစဉ်အတိုင်းမလိုက်သော။ departing from the usual
course, ထုံးစံခေလွှဲသို့မလိုက်သော။

Eccentricity, *n.* from above.

Ecclesiastes, *n.* ဓမ္မဟောင်းကျမ်းဆိုတွင်ဓမ္မနာကျမ်း။

Ecclesiastic, Ecclesiastical, *a.* အစည်းတော်နှင့်ဆိုင်သော။

Ecclesiastic, *n.* ဓမ္မဆရာတရားရှိသောသူ။

- Echo, *n.* ပဲ့တင်၊ ပဲ့တင်သံ။ —*v.* ပဲ့တင်ခတ်သည်။ ပဲ့တင်ထပ်သည်။ from overhanging trees, မြိုင်သံ။ from an arched roof, ဟိုင်းသံ။
- Eclaircise, *v. t.* ရှင်းလင်းစေသည်။
- Eclaircissement, *n.* from above.
- Eclat, *n.* ဂုဏ်အသရေထွန်းပခြင်း။
- Eclectic, *a.* ရွေးကောက်တတ်သော။
- Eclipse, *v. t.* from Eclipsed [be,] —*n.* from next
- Eclipsed [be,] *v. i.* —as a heavenly luminary, ကြိတ်သည်။ to be obscured, darkened, ကွယ်သည်။
- Ecliptic, *n.* ၁၂ ရာသီတို့၌နေသွားရာလမ်းတည်းဟူသောကေလိတ္တိုဇ်စက်ဝိုင်း။
- Eclogue, *n.* သိုးထိန်းတို့အဖြေအတင်ဆိုကြသောသီခြင်း။
- Economic, *a.* အိမ်တွင်းအမှုအရေးနှင့်ဆိုင်သော။
- Economical, *a.* ခြေတာသော။ စရိတ်ကုန်နည်းအောင်ပြုတတ်သော။
- Economist, *n.* ခြေတာသောသူ။
- Economize, *v.* စရိတ်ကုန်နည်းအောင်ပြုသည်။
- Economy, *n.* regulation, disposition, စီရင်ပြုလုပ်ခြင်း။ the regulation of the concerns of a household, အိမ်တွင်းအမှုအရေးကိုစီရင်ခြင်း။ a frugal and discreet use of money, စရိတ်ကုန်နည်းအောင် စီရင်ခြင်း။
- Ecstasy, *n.* trance, တဝင်ဖြစ်ခြင်း။ uncontrollable joy, စိတ်မချုပ်တည်းနိုင်အောင်အလွန်ဝမ်းမြောက်ခြင်း။
- Ecstatic, *a.* entrancing, တဝင်ဖြစ်စေတတ်သော။ rapturous, transporting, စိတ်မချုပ်တည်းနိုင်အောင်အလွန်ဝမ်းမြောက်စေတတ်သော။
- Euemenical, *a.* ခပ်သိမ်းသောလူမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။
- Eddy, *n.* a whirlpool, ဝဲ။ a current running opposite to the main stream, ဝဲဆန်။ —*v. i.* ဝဲသည်သည်။
- Edge, *n.* the cutting part of a blade, အသွား။ a sharp side, အစောင်း။ a border, အစွန်းအနား။ sharpness, ထက်မြက်ခြင်း။ —[be set on,] *v. i.* —as the teeth, သွားကြိန်းသည်။ —tool, *n.* အသွားပါသောတန်ဆာ။ —*v. t.* to furnish with an edge, အသွားဖော်သည်။ to sharpen, ထက်အောင်သွေးသည်။ to put on a border, အနားပတ်တင်သည်။ to incite, တိုက်တွန်းသည်။ to move sideways, (trans.) ရွှေ့ရွှေ့သည်။ —*v. i.* to advance gradually, တဖြေးဖြေးရွှေ့ရွှေ့သည်။ —away, တစောင်းထိုး၍ ထွက်သည်။
- Edgewise, *adv.* with the edge turned forward, အသွားကိုရှေ့သို့ဖြည့်၍ကိုင်သည်နှင့်။ with the side foremost, ဘေးစောင်းထိုးသည်နှင့်။
- Edging, *n.* အဝတ်အနား၌ဖြေအောင်ဆက်သောအနားပတ်ဆက်။
- Edible, *a.* စားစွယ်ဖြစ်သော။
- Edict, *n.* အမိန့်တော်။ မင်းစီရင်ချက်။

Edification, *n.* from Edify, *v. t.*

Edifice, *n.* တည်ဆောက်သောအရာ။

Edify, *v. t.* to build up, တည်ဆောက်သည်။ တည်ထောင်သည်။ to instruct and improve, ဆုမွန်သွန်သင်ခြင်းအားဖြင့် ညာဏ်ပညာ ပါရမီတိုးပွားစေသည်။

Edit, *v. t.* စာကိုပြုပြင်၍ပုံနှိပ်စေသည်။

Edition, *n.* from above; one impression, တစ်ကြိမ်ပုံနှိပ်သော စာပေါင်း။

Editor, *n.* စာကိုပြုပြင်၍ပုံနှိပ်စေသောသူ။

Editorial, *a.* ထိုသူနှင့်ဆိုင်သော။

Editorship, *n.* ထိုသူ၏အမှုအရာ။

Educate, *v. t.* တတ်အောင်ဆုမွန်သွန်သင်သည်။

Education, *n.* from above.

Educational, *a.* ဆုမွန်သွန်သင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Educe, *v. t.* ထုတ်သည်။

Edulcorate, *v. t.* ရှိုစေသည်။

Eel, *n.* ငါးရှဉ့်ဉ်။

Eface, *v. t.* to destroy a form painted or carved, အရုပ်အဆင်းကို ချေဖျက်သည်။ to erase, မထင်ရှားအောင်ချေဖျက်သည်။ to remove an impression from the mind, မိတ်မမှတ်မိအောင် မေ့လျော့စေသည်။

Effect, *n.* result, အကျိုး။ အကြောင်း၏အကျိုး။ ဖြစ်စေသောအကျိုး။ force, အစွမ်းသတ္တိ။ —*v. t.* to cause to be, ဖြစ်စေသည်။ to accomplish (an object,) ပြီးစီးစေသည်။

Effective, *a.* efficacious, (ဤမည်သော အကျိုးကို) ဖြစ်စေနိုင်သော။ efficient, ဖြစ်စေတတ်သော။ able, အမှုကိုတတ်နိုင်သော။

Effects, *n. plur.* ဥစ္စာပစ္စည်း။

Effectual, *a.* (ဤမည်သောအကျိုးကို) ဖြစ်စေတတ်သော။

Effectuate, *see* Effect. *v. t.*

Effeminacy, *n.* from next .

Effeminate, *a.* မိမ္မကဲ့သို့နူးညံ့သော။

Effervesce, *v. i.* ဆူသည်။ ဆူပွက်သည်။

Efferescence, *n.* from above.

Efferescent, *a.* ဆူပွက်လျက်ရှိသော။

Efficacious, *a.* (အကျိုးကို) ဖြစ်စေနိုင်သော။

Efficacy, *n.* from above, အစွမ်းသတ္တိ။

Efficient, *a.* producing an effect, (အကျိုးကို) ဖြစ်စေသော။ tending to produce, ဖြစ်စေတတ်သော။

Effigy, *n.* ရုပ်ပုံ။

Efflate, *see* Inflate.

Efflorescence, *n.* from next

Efflorescent, *a.* အပွင့်ပွင့်သော။

Effluvium, *n.* an exhalation, အရိုး၊ အငွေ့။ a noxious exhalation, အကင်း။

Efflux, *n.* စီးထွက်ခြင်း။

Effort, *n.* ကြိုးစားခြင်း။ အားထုတ်ခြင်း။

Effiontery, *n.* မရှက်မကြောက်။ မထိခံနိုင်မှုခြင်း။

Effulgence, *n.* from next

Effulgent, *a.* အရှိန်အဝါနှင့်တောက်ပလွန်းလင်းသော။

Effuse, *v t* သွန်သည်။

Effusion, *n.* the act of pouring out, သွန်ခြင်း။ သွန်းထောင်းခြင်း။ the pouring out of words, သွက်သွက်ပြောဆိုခြင်း။

Effusive, *a.* သွန်းထောင်းတတ်သော။

Egg, *n.* ဥ။ —plant, ခရမ်းပင်။ a large variety, ဆင်ခရမ်း။

Egotism, *n.* from Egotize.

Egotist, *n.* ကိုယ်အကြောင်းကိုပြောလွန်းသောသူ။

Egotize, *v i.* ကိုယ်အကြောင်းကိုပြောလွန်းသည်။

Egregious, *a.* အထူးသဖြင့်ဖြစ်သော။

Egress, *n.* ထွက်ခြင်း။

Egyptian, *a.* အီဂျစ်ပြည်နှင့်ဆိုင်သော။

Eh, *int* အော်။

Eight, *a* ရှစ်။ ၈။ —fold, ရှစ်ဆဖြစ်သော။ —score, တရာမြောက်ဆယ်။ ၁၆၀။

Eighteen, *a.* ဆယ်ရှစ်။ ၁၈။

Eighteenth, *a.* ဆယ်ရှစ်ခုမြောက်သော။ အဋ္ဌရသမ။

Eighth, *a.* ရှစ်ခုမြောက်သော။ အဋ္ဌမ။

Eightieth, *a.* ရှစ်ဆယ်ပြည့်သော။

Eighty, *a* ရှစ်ဆယ်။ ၈၀။

Either, *a.* some one (thing,) တခုခု။ (person,) တယောက်ယောက်။ one of two (things,) နှစ်ခုတွင်တခုခု။ (persons,) နှစ်ယောက်တွင်တယောက်ယောက်။ —conj. သို့မဟုတ်။

Ejaculation, *n.* တစ်ခွန်းတလေတိုးတိုးဆူတောင်းခြင်း။

Ejaculatory, *a.* ထိုသို့ဆူတောင်းခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Eject, *v. t.* to throw out, ထုတ်ပြစ်သည်။ to expel, နှင်ထုတ်သည်။ to dismiss from office, အရာကရှာသည်။

Ejection, Ejectment, *n.* from above.

Eke, *v.* ထောက်အောင်ထပ်၍ထည့်သည်။

Elaborate, *v. t.* to produce with labor, ထုတ်၍ဖြစ်စေသည်။ to improve and perfect by diligent operation, ထုတ္တထုတ်၍

စေ့စပ်သောချာစွာပြီးစီးစေသည်။ —*a.* လုတ္တထုတ်၍စေ့စပ်သောချာစွာ
ပြီးစီးသော။

Elapse, *v.* လွန်သည်။

Elastic, *a.* ပြုတွင်တိုင်းမနေ၊ နေပြီနေရာသို့ရုန်းကန်၍ပြန်တတ်သော။

Elasticity, *n.* ထိုသို့ပြန်တတ်သောသဘော။

Elate, *a.* and *v.* *t.* from next

Elated [be,] *v.* *t.* စိတ်မြင့်သည်။

Elation, *n.* from above

Elbow, *n.* the joint of the arm, တံတောင်။ တံတောင်ဆစ်။ a corner, bend, အထောင့်။ —*chair*, လက်တင်ပါသောကုယားထိုင်။ —*v.* *t.* တံတောင်နှင့်တွက်သည်။

Elder 1, *a.* သာ၍အသက်ကြီးသော။ —1, *n.* a senior in age or rank, အသက်ကြီးသောသူ။ အသက်ကြီး။ —2, a kind of tree, သစ်ပင်တမျိုး။

Elderly, *a.* အသက်သိကြီးကြီး။

Eldership, *n.* seniority, အသက်ကြီးခြင်း။ the office of an elder, အသက်ကြီးအရာ။

Eldest, *a.* အသက်အကြီးဆုံးသော။

Elect, *a.* ရွေးကောက်သော။ ရွေးချယ်သော။ —*v.* *t.* ရွေးကောက်သည်။ ရွေးချယ်သည်။ —*n.* ရွေးကောက်သောသူ။ ရွေးချယ်သောသူ။

Election, *n.* the act of choosing, ရွေးကောက်ခြင်း။ the power of choosing, ရွေးကောက်ရသောအခွင့်။

Elective, *a.* exerting the power of choice, ရွေးကောက်ရသောအခွင့်ရှိသော။ pertaining to choice, ရွေးကောက်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Electric, Electrical, *a.* လျှပ်စစ်မီးနှင့်ဆိုင်သော။ —*fluid*, *n.* လျှပ်စစ်မီး။

Electricity, *n.* လျှပ်စစ်မီးနှင့်ဆိုင်သောအတတ်ပညာ။

Electrify, Electrize, *v.* *t.* လျှပ်စစ်မီးကိုသွင်းသည်။

Electuary, *n.* စရနုယို၍မျှရသောဆေး။

Eleemosynary, *a.* ခွန်ကြံခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Elegance, *n.* from next.

Elegant, *a.* ခွန်ရည်သော။ ခွန်ခွန်ရည်ရည်ရှိသော။ လှပယဉ်ကျေးသော။

Elegiac, *a.* သင်းပြုတ်သီခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Elegy, *n.* သင်းပြုတ်သီခြင်း။

Element, *n.* the first or constituent principle of any thing, ဓာတ်။ an ingredient or constituent part, အင်္ဂါ။ a rudiment of an art or science, သိပ္ပံအတတ်တွင်ရှေ့ဦးစွာသင်ရသောအရာ။ natural state or sphere, ဇာတိအားဖြင့်အလိုက်ဖက်သင့်သောနေရာ။

Elemental, *a.* ဓာတ်နှင့်ဆိုင်သော။

Elementary, *a.* simple, uncompounded, ဓာတ်စင်သော။ initial rudimental, သိပ္ပံအတတ်တွင်ရှေ့ဦးစွာသင်ရသောအရာဖြစ်သော။

- Elephant, *n* ဆင်။
- Elephantiasis, *n* လူနွဲ့စွဲသောခြေသားလုံးကြီးနာ။
- Elevate, *v. t.* to raise, နှိပ်ငဲ့သည်။ to exalt, ချီးမြှောက်သည်။ to elate with pride, ချီးပင့်သည်။ စိတ်ကြွအောင်မြှောက်၍ပြောသည်။ to improve, make excellent, မြင့်မြတ်အောင်ပြုစုသည်။ —the voice, (အသံကို) မြှင့်သည်။ to make louder, (အသံကို) ကျယ်စေသည်။
- Elevation, *n* the act of raising, နှိပ်ငဲ့ခြင်း။ the act of exalting, ချီးမြှောက်ခြင်း။ an elevated state, exaltation, ချီးမြှောက်ရာ။ ကြီးသောအရာ။ excellence, မြင့်မြတ်ခြင်း။ a high place, မြင့်သောအရပ်။ a hill, ကုန်း။ a rising of the voice, အသံတက်ခြင်း။ an augmentation of voice, အသံသာ၍ကျယ်ခြင်း။
- Eleve, *n* ကျွေးမွေးပြုစုခြင်းကိုခံသောသူ။
- Eleven, *a* ဆယ်တစ်။ ၁၁။
- Eleventh, *a.* ဆယ်တစ်ခုမြောက်။ ကောဒသမ။
- Elf, Elfin, *n.* ကြိတ်။
- Elicit, *v. t.* ထင်ပေါ်စေသည်။
- Eligibility, Eligibleness, *n* from Eligible.
- Eligible, *a.* fit to be chosen, ရွေးကောက်စရာကောင်းသော။ suitable, desirable, လိုချင်စရာကောင်းသော။ that can be elected (to an office,) ရွေးကောက်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Elision, *n* အင်္ဂလိပ်စာ၌သရက်ကိုဖြတ်ခြင်း။
- Elite, *n.* a select body of soldiers, ထက်ရှွေးရဲမက်။ the best part of persons or things, အကောင်းဆုံး။ အမြတ်ဆုံးသောသူစု။ အရာစု။
- Eluxu, *n.* အမြန်ပြန်ကြို၍ယူသောဆေးရည်။ ပေါင်းခံ၍ယူသောဆေးရည်။
- Ell, *n* နှစ်ထွာခန့်ရှိသောအတိုင်းအတွာ။
- Ellipsis, *n* (in geometry,) ဝမ်းဘဲဥပုံ။ ဝန်းလျှား။ ဝိုင်းလျှား။ (in grammar,) စကားမြုတ်ခြင်း။
- Elliptical, *a.* pertaining to an ellipsis, ဝမ်းဘဲဥပုံနှင့်ဆိုင်သော။ having the form of an ellipsis, ဝမ်းဘဲဥပုံရှိသော။ having one or more words unexpressed, မြုတ်သောစကားပါသော။
- Elm, *n.* သစ်ပင်တမျိုး။
- Elocution, *n.* manner of delivery, မြက်ဆိုသောနည်း။ —elegant delivery, လျှောက်ပတ်ဖွယ်ရာဟည့်ကျေးသောစကားနှင့်မြက်ဆိုခြင်း။
- Elongate, *v. t.* to lengthen, extend, ရှည်အောင်ဆွဲသည်။ *v. i.* to remove farther off, ရွာသွားသည်။
- Elongation, *n.* the act of extending, ရှည်အောင်ဆွဲခြင်း။ the state of being extended, ဆွဲ၍ရှည်ခြင်း။ recession, ရွာသွားခြင်း။ distance, အကွာအဝေး။
- Elope, *v. i.* ထွက်ပြေးသည်။
- Elopement, *n.* from above.

Eloquence, *n.* from next.

Eloquent, *a.* စိတ်ပါစေခြင်းငှါ လျှောက်ပတ်ပွယ်ရာယဉ်ကျေးသော စကား
နှင့်ပြောဆိုတတ်သော။

Else, *a.* အခြားတပါး။ —*adv.* beside, ထိုမှတပါး။ otherwise, သို့မဟုတ်။
—where, *adv.* အခြားတပါးမှာ။

Elucidate, *v. t.* ရှင်းလင်းစေသည်။

Elucidation, *n.* from above.

Elude, *v. t.* ပရိယာယ်အားဖြင့်လွတ်အောင်ပြုသည်။

Elysian, *a.* နတ်ပြည်နှင့်ဆိုင်သော။

Elysium, နတ်ပြည်။

Emaciate, *v. t.* ပိန်သည်။ —*v. t.* from same.

Emaciation, *n.* from above

Emanate, *v. t.* ထွက်သည်။

Emanation, *n.* the act of issuing, ထွက်ခြင်း။ that which issues,
ထွက်သောအရာ။

Emancipate, *v. t.* ကျွန်ုပ်အဖြစ်မှလွတ်သည်။

Emancipation, from above.

Emasculate, *v. t.* သင်းကွပ်သည်။

Emasculation, *n.* from above.

Embalm, *v. t.* —a dead body, အလောင်းကောင်ကိုမပုပ်အောင်တယ်ဆေး
သွင်းသည်။ to preserve from decay, မယိုယွင်းအောင်ပြုစုသည်။

Embankment, *see* Imbankment.

Embargo, *n.* သင်္ဘောမထွက်ရအောင်မင်းအခွင့်နှင့်ဆီးတားခြင်း။

Embark, *v. t.* to go on board ship, ကုန်းကသင်္ဘောပေါ်သို့တက်သည်။
to engage in, (အမှု၌) ဝင်သည်။ —*v. t.* to put on board ship,
ကုန်းကသင်္ဘောပေါ်သို့တင်သည်။ to cause to engage in, (အမှု၌)
ဝင်စေသည်။

Embarkation, *n.* from above

Embarrass, *v. t.* to perplex, ရှုပ်ထွေးစေသည်။ to hinder and annoy,
အဆီးအတားအနှောင့်အရှက်ပြုသည်။ to confound, မှိုင်းတွေ့စေသည်။

Embarrassment, *n.* from above

Embassador, *n.* သံတမန်။

Embassy, *n.* သံတမန်ကိုစေလွှတ်ခြင်းအမှုအရေး။

Embattle, *v. t.* စစ်ခင်းကျင်းသည်။

Embay, *v. t.* (အထွက်ခက်အောင်)ပင်ထယ်ထောင့်ကွေ့အတွင်းသို့သွင်းသည်။

Embed, *v. t.* အခြစ်ချသည်။

Embellish, *v. t.* လှပအောင်တန်ဆာဆင်သည်။

Embellishment, *n.* from above.

Ember, *a.* အင်္ဂလိပ်ဘဝသန္တတီနှင့်ဆိုင်သော (နေ့ရက်)။

Embers, *n. plur.* ဒီးမှုန့်။

- Embezzle, *v. t.* သူတပါးအပ်သောဥစ္စာကိုမတရားသဖြင့်သိမ်းယူသည်။
 Embezzlement, *n.* from above
 Emblaze, Emblazon, *v. t.* to paint with ensigns armoial, ဆွဲ
 တံဆိပ်ပုံတို့ကိုရေးထားသည်။ to adorn with embellishment, ချီး
 မြှောက်သောတန်ဆာတို့ကိုဆင်သည်။
 Emblem, *n.* အနက်အဓိပ္ပာယ်ပါသောပုံ။
 Emblematic, Emblematical, *n.* ထိုသို့သော ပုံမစာ အားဖြင့် အနက်
 အဓိပ္ပာယ်ကိုပြသော။
 Embodiment, *n.* from next.
 Embody, *v. t.* တလုံးတဝတည်းစုပေါင်း၍ထားသည်။
 Embolden, *v. t.* ချဲ့ရင့်စေသည်။
 Emboss, *v. t.* to form with bosses, အဖုဖော်၍လုပ်သည်။ to engrave
 in relievo, ရုပ်ပုံမောက်၍ထင်ပေါ်အောင်ထုသည်။
 Embouchure, *n.* မြစ်ဝ။
 Embowel, *v. t.* to eviscerate, အူကိုထုတ်သည်။ to swallow up,
 မှုပ်သည်။
 Embrace, *v. t.* to clasp in the arms, ခိုက်သည်။ ဖက်သည်။ ဖက်ယမ်း
 သည်။ to receive, ခံယူသည်။ to comprise, ပါဝင်သောအရာကို
 ခံသည်။ to accept cordially, သဘောပိုက်သည်။ —Embrace-
 ment, *n.* from above
 Embasnie, *n.* ပြောင်းပေါက်။
 Embrocate, *v. t.* (အနာကို) ဆေးရည်နှင့်သုတ်လူးသည်။
 Embrocation, *n.* from above, a medicinal lotion, အနာကိုသုတ်လူး
 ရန်ဆေးရည်။
 Embroider, *v. t.* ပန်းပြောက်ထိုးသည်။
 Embroidery, *n.* အထည်၌ထိုးသောပန်းပြောက်။
 Embroid, *v. t.* အမှုရှုပ်ထွေးအောင်ပြုသည်။
 Embryo, *n.* the first rudiments of an animal in the womb,
 ကလေးရေကြည်။ အမြူတ်။ သားတစ်။ the rudiments of any
 thing yet imperfectly formed, အလောင်း။
 Emendation, *n.* the act of correcting, ပြင်ခြင်း။ a correction.
 ပြင်သောအချက်။
 Emerald, *n.* မြဲ။
 Emerge, *v. t.* ဖုံးလွှမ်းသောအထဲကထွက်လာသည်။
 Emergence, Emergency, *n.* from above; a sudden event, ရုတ်
 တရက်ဖြစ်သောအမှု။ an exigence, ရုတ်တရက်ဖြစ်၍ကြီးစားအား
 ထုတ်ရသောအမှု။
 Emergent, *a.* from Emerge, urgent, pressing, ရုတ်တရက်ဖြစ်၍
 ကြီးစားအားထုတ်ရမည်အကြောင်းရှိသော။
 Emeoids, *see* Hemorrhoids.

Immersion, *n* from Emerge.

Imery, *n*. သိကျောက်တမျိုး။

Imetic, *n* အနိဆေး။

Immigrant, *a* တပြည်မှတပြည်သို့နေရာပြောင်းသော။ — *n*. from *do*.

Immigrate, *v* တပြည်မှတပြည်သို့နေရာပြောင်းသည်။

Immigration, *n* from above

Eminence, Eminency, *n*. height, မြင့်မြင်း။ a high place, မြင့်သော

အရပ်။ a hill, ကုန်း။ a summit, highest, အထွဋ် ထိပ်။

excellence, မြင့်မြတ်ခြင်း။ an exalted state, မြင့်မြတ်သောနေရာ။

distinction, celebrity, အဓိကရဖြစ်ခြင်း။ ကျော်စောခြင်း။

Eminent, *a* high, မြင့်သော။ exalted, မြင့်မြတ်သော။ distinguished,

celebrated, အဓိကရဖြစ်သော။

Emissary, *n* လွှဲပြန်စေလွှတ်သောသူ။

Emission, *n*. from next

Emit, *v* *t* to send forth, throw or give out, လွှတ်သည်။ ထွက်စေ

သည်။ to let fly, discharge, ပြစ်သည်။ ထိုးပြစ်သည်။ to issue

a decree, (အမိန့်အမှာတော်ကို) ထုတ်သည်။ to issue a bank note,

(ငွေထက်မှတ်ကို) အနှံ့အပြားထုတ်သည်။

Emmet, *n* ဝရွက်ဆိတ်။

Emollient, *a*. ပျော့စေတတ်သော။

Emolument, *n*. အမှုကိုဆောင်ရွက်သောအားဖြင့်ခံရသောအကျိုး။

Emotion, *n*. စိတ်။ စိတ်ပြိုခြင်း။

Empale, *v* *t*. ခြံတိုင်မိုက်၍ကာသည်။ *see* Impale.

Empannel, *see* Impannel.

Emperor, *n*. ရှင်ဘုရင်။ — of China, ဦးတည်ဘွား။

Emphasis, *n*. ဂရုသိ။

Emphasize, *v* *t* ဂရုသိနှင့်မြှောက်ဆိုသည်။

Emphatic, Emphatical, *a* strong, အားကြီးသော (အသံ) uttered

with emphasis, ဂရုသိနှင့်မြှောက်ဆိုသော။ requiring emphasis,

ဂရုသိနှင့်မြှောက်ဆိုသင့်သော။

Empire, *n* imperial dignity, ရှင်ဘုရင်စိုးစံခြင်း။ supreme control,

အုပ်စိုးခြင်း။ a kingdom, နိုင်ငံ။

Empire, *n*. ဆေးကျမ်းကိုမတတ်ဘဲယမ်း၍ကုသောသူ။

Empiric, Empirical, *a*. အမှန်မသိဘဲယမ်း၍ပြုခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Employ, *v* *t* to use, သုံးသည်။ သုံးဆောင်သည်။ to have in one's

service, စေခိုင်းသည်။ — time, တစုံတခုကိုလုပ်၍ကာလကိုလွန်စေ

သည်။ — one's self, လုပ်ဆောင်၍နေသည်။ — *n*. occupation,

business, အလုပ်အကိုင်။ ဆောင်ရွက်သောအမှု။ agency, service

for another, စေခိုင်းသောအရာ။

Employee, *n*. စေခိုင်းခြင်းကိုခံသောသူ။

- Employment, *n* from Employ, *v* *t* and same as Employ, *n*.
- Empoison, *see* Poison, *v* *t*
- Empourish, *n* ချောင်းဝယ်ခောက်ကာခြင်းများပြားသောအရပ်။
- Empoverish, *see* Impoverish.
- Empower, *v* *t* ပြုပိုင်သောအခွင့်ကိုပေးသည်။
- Empress, *n*. မိဖုရား။
- Emprise, *see* Enterprise
- Emptiness, *n*. from next
- Empty, *a* containing nothing, void, လပ်သော။ လွတ်လပ်သော။
တာရှာမပါပလာဖြစ်သော။ free from, ကင်းစင်သော။ unsubstantial,
wanting substance, အချည်းနှီးသက်သက်ဖြစ်သော။ အနတ္တဖြစ်
သော။ —handed, လက်ချည်းဖြစ်သော။ —*v*. *t*. from Empty,
1st def, to pour out, သွန်သည်။ —*v*. *e*. to disembody,
ဖြစ်ကြီးသို့၎င်း၊ ပင်လယ်သို့၎င်း စီးဝင်သည်။
- Empyrean, *a* ကောင်းကင်ဘဝကိုနှိုင်းသော။
- Empyrean, *n* ကောင်းကင်ဘဝကို။
- Emulate, *v* *t* အားကျသည်။
- Emulation, *n*. from above, a desire to emulate, အားကျသောစိတ်
ရှိခြင်း။
- Emulous, *a* အားကျသောစိတ်ရှိသော။
- Emulsion, *n*. ဆီပါသောဆေးတမျိုး။
- Enable, *v* *t* တတ်နိုင်အောင်ပြုသည်။
- Enact, *v* *t*. ဥပဒေထားသည်။ ပညတ်ထားသည်။ စီရင်ထုံးဖွဲ့သည်။
- Enactment, *n* from above.
- Enamel, *n* the composition, မိတ္တ။ —of a tooth, သွား၏အပေါ်ထပ်။
—*v*. *e*. မိတ္တနှင့်သုတ်သည်။
- Enamour, *v* *t* ချစ်ကြိုက်အားကြီးစေသည်။
- Encage, *v*. *t*. ငှက်အိမ်၌သော်၎င်း၊ မြိုင်၌သော်၎င်း၊ လှောင်ထားသည်။
- Encamp, *v* တပ်ချသည်။ တပ်စားခန်းချသည်။
- Encampment, *n*. တပ်စိုင်း။
- Encase, *see* Incase.
- Enceinte, *a*. နှုတ်ပိုက်ရှိသော။
- Enchain, *see* Chain, *v*. *t*
- Enchant, *v*. *t*. to bewitch, ပြုစားသည်။ to subdue by charms or
spells, မန္တရ်အားဖြင့်နိုင်သည်။ to operate on by magical or
supernatural skill, မိနာမရ အတတ်အားဖြင့် ပြုလုပ်သည်။ to
ravish with delight, လစ်မှူးအောင်ချစ်ကြိုက်စေသည်။
- Enchanting, *a*. လစ်မှူးအောင်ချစ်ကြိုက်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Enchantment, *n* from Enchant.
- Enchase, *v*. *t*. စီချယ်သည်။

Enucle, *v t* ပတ်သည်။ ရစ်သည်။ ဝန်းသည်။ ဝိုင်းသည်။

Enclose, *see* Inclose

Encomiast, *n* ချီးမွမ်းသောသူ။

Encomiastic, *a* ချီးမွမ်းခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Encomium, *n* ချီးမွမ်းခြင်း။

Encompass, *v t* ပတ်သည်။ ရစ်သည်။ ရံသည်။ လှည့်ပတ်သည်။ ဝန်းသည်။ ဝိုင်းသည်။

Encoir, *adj* တစ်နိ။

Encounter, *v t* to meet face to face, ဆိုင်တွေသည်။ to meet in rivalry or contest, ဆိုင်ပြိုင်သည်။ to meet and resist, ခံ၍တိုက်သည်။ —*n*, from *do*

Encourage, *v t* to animate, အားပေးသည်။ to excite, ရှိုးဆော်သည်။ to make bold, ချဲ့ရင့်စေသည်။

Encouragement, *n* from above, that which animates, အားပေးခြင်းအကြောင်း။ that which excites, ရှိုးဆော်ခြင်းအကြောင်း။

Encroach on, *v t*, သူတပါးပိုင်သောအရာကိုတဖြောင့်ဖြောင့်ဝင်၍သိမ်းသည်။

Encroachment, *n* from above.

Encaust, *see* Incrust

Encumber, *v t* to impede motion with a load, လေးသောဝန်ကို တင်၍နှေးစေသည်။ to embarrass, obstruct, အဆီးအတားအနှောင့်အရှက်ပြုသည်။

Encumbrance *n* any heavy thing that impedes motion, လေး၍နှေးစေသောအရာ။ any impediment, ဆီးတားနှောင့်ရှက်သောအရာ။

Encyclopædia, *n* သိပ္ပံအတတ်ပညာအမျိုးမျိုးစုံလင်သောစာ။

End *n*. extremity, အစွန်း။ အဟောင်း။ termination, အဆုံး။ ဆုံးခြင်း။ ultimate state, နောက်ဆုံးသောနေရာ။ result, အကြောင်း၏အကျိုး။ object aimed at, ကြံရွယ်သောအကျိုး။ —[an or on,] *adv* ထောင်လျက်ရှိသည်နှင့်။ —*v t*. to come to an end, ကုန်သည်။ to be terminated, ဆုံးသည်။ အဆုံးသို့ရောက်သည်။ —*v t* from End, *n*. *t*

Endamage, *see* Damage, *t*

Endanger, *v t*. အားရောက်စရာအကြောင်းကိုပြုသည်။

Endear, *v t*. ချစ်ဖွယ်ဖြစ်စေသည်။ ချစ်ခြင်းကိုခံစေသည်။

Endearment, *n* ချစ်စေခြင်းအကြောင်း။

Endeavor, *v t* ကြိုးစားသည်။ —*n* from *do*.

Endemic, *a*. ဒေသအရပ်အလိုက်စွဲတတ်သော (အနာ)။

Endite, *see* Indite

Endless, *a*. without end, အနန္တ။ အဆုံးမရှိသော။ continual, အစဉ်မပြတ်သော။

Endorse, *see* Indorse

- Lendow, *v. t.* to furnish with a dowry, ထက်ဖွဲ့သည်။ to furnish with permanent provision, အသက်မွေးသောက်အောင် ဥစ္စာပစ္စည်းကိုပေးကမ်း၍ထားသည်။ to induce, ပြည့်စုံစေသည်။
- Endowment, *n.* from above, property permanently appropriated to any object, စရိတ်စကလိုသောက်အောင်ပေးကမ်း၍ထားသော ဥစ္စာပစ္စည်း။ a natural gift, ဖွားရင်းမူလကပါသောအမွှာသတ္တိ။
- Endue, *see* Indue
- Endurable, *n.* ခံနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Endurance, *n.* from next.
- Endure, *v. t.* to last, တည်သည်။ — *v. t.* to bear, sustain, ခံသည်။ to bear with patience, သည်းခံသည်။
- Endwise, *adv.* on the end, ထောင်လျက်ရှိသည်နှင့်။ with the end forward, အလျားအလိုက်။
- Enema, *n.* ဝမ်းချူဆေး။
- Enemy, *n.* ရန်သူ။
- Energetic, *a.* strong, ခွန်အားရှိသော။ operative, အားထုတ်သော။
- Energy, *n.* strength, ခွန်အား။ strength exerted, အားထုတ်ခြင်း။ efficacy, အမွှာသတ္တိ။
- Enervate, *v. t.* အားလျော့စေသည်။
- Enteeble, *v. t.* အားလျော့စေသည်။
- Enteoff, *v. t.* ပိုင်ရသောအခွင့်ကိုပေးသည်။
- Entilade, *n.* မီးပေါက်လက်နက်နှင့်ဖြစ်ခတ်ရန်မြှောင့်သောလမ်း။ — *v. t.* မီးပေါက်လက်နက်နှင့်လမ်းတရှောက်လုံးဖြစ်ခတ်သည်။
- Enforce, *v. t.* to strengthen, ခွန်အားနှင့်ပြည့်စုံစေသည်။ to force, အနိုင်အထက်ပြုသည်။ to mix with energy, ကြပ်ကြပ်နီးဆော်သည်။ — the laws, ဓမ္မသတ်၊ ရာဇသတ်အရနှင့်စီရင်သည်။ — an order, စီရင်ချက်အတိုင်းတည်စေသည်။
- Enforcement, *n.* from above.
- Enfranchise, *v. t.* to liberate, ကျွန်အဖြစ်မှသော်ငိုင်း အချုပ်ခံရာအဖြစ်မှသော်ငိုင်း လွတ်သည်။ to admit to a certain privilege, ပြည်သူ့ပြည်သားအဖြစ် သို့ ရောက်ရသော အခွင့်အစရှိသောအခွင့် တစုံတရာကိုပေးသည်။
- Enfranchisement, *n.* from above
- Engage, *v.* to become surety, အာမခံသည်။ ခံဝန်သည်။ to pawn, ပေါင်နှံသည်။ to promise, ဂတိထားသည်။ to enlist, (တစုံတရာသောအမှု၌) ဝင်မည်ဟု ဝန်ခံစေသည်။ to draw and attach to, မြှားယောင်းသွေးဆောင်သည်။ to attract and fix, စွဲလမ်းစေသည်။ to fight, တိုက်သည်။ တိုက်ဆိုသည်။ — in, *v. t.* to undertake, (အမှု) ခံဝင်စပြုသည်။

Engaged, *a* zealous, မိတ်အားကြီးသော။ —in [be,] *v. t.* to be occupied in, လုပ်ဆောင်၍မအား။

Engagedness, from Engaged, *a*.

Engagement, *n* the act of becoming surety, အာမခံခြင်း။ the act of making a promise, ဂတိထားခြင်း။ adherence to a party, တဖက်၌စွဲယမ်းခြင်း။ occupation, လုပ်ဆောင်ခြင်း။ a battle, စစ်ပြိုင်ခြင်း။

Engaging, *a*. attractive, winning, မြှားယောင်းသွေးဆောင်တတ်သော။ မိတ်နူးညှတ်စေတတ်သော။ မြို့တတ်သော။

Engender, *v. t* to beget, သားရဲအောင်သန္ဓေပေးသည်။ to produce, ဖြစ်စေသည်။

Engine, *n*. a machine, စက်။ ယန္တရားစက်။ a military machine, စစ်တိုက်ရန်စက်တန်ဆာ။ —for extinguishing fire, မီးသတ်ရန်ဗိုဗိုင်း။

Engineer, *n* one who understands the management of engines, ယန္တရားစက်တို့ကို စီရင်တတ်သောသူ။ one who directs the artillery, စစ်တိုက်ရန်စက်တန်ဆာတို့ကိုစီရင်သောသူ။

English, *a*. အင်္ဂလိတ်။ အင်္ဂလိတ်ပြည်။ အင်္ဂလိတ်အမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။ —man, *n* အင်္ဂလိတ်။ အင်္ဂလိတ်လူ။

Engorge, *see* Gorge.

Engain, *see* Ingain.

Engrave, *v. t.* to carve, ထုသည်။ to impress on the mind, နှစ်လိုစွဲကပ်စေသည်။

Engraver, *n*. ထုတတ်သောသူ။

Engraving, *n*. the act of carving, ထုတတ်သောအတတ်။ a picture engraved, ထုသောရုပ်ပုံ။

Engross, *v. t.* to monopolize, ကိုယ်သုံးအိုင်သောငှင်းလုပ်၍ရောင်းအိုင်သောငှင်း၊ အကုန်သိမ်းရိုးသည်။ to copy in a fair hand, သေချာရှင်းလင်းစွာရေးကူးသည်။

Engulf, *v t* ဝဲကတော့မှစ၍နက်သောအရာ၌မြုပ်သည်။

Enhance, *v. t* to enlarge, သာ၍ကြီးစေသည်။ to advance, တိုးစေသည်။ တိုးပွားစေသည်။

Enhancement, *n*. from above.

Enigma, *n*. a dark saying, နက်နဲသောစကား။ a riddle, စကားသား။

Enigmatic, Enigmatical, *a*. အနက်မထင်ပေါ်မြုပ်လျက်ရှိသော။

Enjoin, *v. t.* မှာထားသည်။

Enjoy, *v. t.* to take pleasure in, ခံစားသည်။ စံစားသည်။ —one's self, ပျော်ရွှေသည်။ ရွှေ့ပျော်သည်။

Enjoyment, *n*. from above.

Enkindle, *see* Kindle.

Enlarge, *v. t.* to become larger, ကြီးပွားသည်။ —*v. t.* to make

larger, သာ၍ကြီးစေသည်။ to expand, သာ၍ကျယ်စေသည်။ to advance, တိုးပွားစေသည်။ to release, အချုပ်ခံရာမှလွတ်သည်။ to speak largely, or copiously, ကျယ်ကျယ်ပြောဆိုသည်။

Enlargement, *n* from above.

Enlighten, *v t* to make light, လင်းစေသည်။ to impart mental light, လင်းချင်းအောင်ပြုသည်။

Enlist, *v i* အမှုထမ်းစာရင်း၌ဝင်သည်။ —*v t* အမှုထမ်းစာရင်း၌သွင်းသည်။

Enliven, *v. t* to heighten powers, အားတိုးတက်စေသည်။ to excite the mind, စိတ်ကြွအောင်ပြုသည်။ to make cheerful, နှိုးနှင်စေသည်။

Enmasse, *adv* တစုတလုံးတည်း။

Enmity, *n* ရန်။

Ennoble, *v. t* to make noble, မှူးတော်မတ်တော်အရာကိုပေးသည်။ to exalt, မြင့်မြတ်စေသည်။

Ennui, *n*. ငြီးငွေ့ခြင်း။

Enormity, *n*. a transgression, မတရားသောအမှု။ an atrocious crime, အလွန်ဆိုးသွမ်းသောအမှု။

Enormous, *a* excessive, ကြီးလွန်းသော။ exceedingly large, အလွန်ကြီးမားသော။

Enough, *a*. လောက်သော။ —*n*. အလောက်။ (infrequent,) အလုံအလောက်။

Enquire, *see* Inquire

Enrage, *v t* from next.

Enraged [be,] *v i*. ပြင်းထန်စွာအမုတ်ထွက်သည်။

Enrapture, *v. t* အလွန်နှစ်ခြိုက်မှုကိုထူစေသည်။

Enrich, *v t* to make rich, ကြွယ်ဝစေသည်။ ငွေရတတ်အောင်ပြုသည်။ to fertilize, မြေဩဇာဖြစ်စေခြင်းငှါမျှော်ပြုသည်။ to furnish richly, ကြွယ်ဝပြည့်စုံစေသည်။

Enrobe, *v. t*. ဝတ်ဆင်သည်။

Enrol, *v. t*. နာမည်ကိုစာရင်း၌သွင်းသည်။

Enrolment, *n*. from above.

Ensample, *see* Example.

Ensanguine, *v. t*. သွေးနှင့်လူးသည်။

Esconce, *v. t*. ကွယ်ကာ၍နေရာချသည်။

Enshrine, *v. t*. ဌာပနာသည်။

Ensign, *n*. a flag, အထိး။ an officer who carries a flag, အထိစောင့်ဗိုလ်။

Enslave, *v. t*. ကျွန်ခံစေသည်။

Estamp, *v. t*. to impress with some mark or figure, တံဆိပ်ခတ်

သည်။ to impress the mind, မိတ်စွဲထမ်းအောင်ပြုသည်။ မိတ်နှစ်လုံးနှိမ့်လျက်နေအောင်ပြုသည်။

Ensue, *v* *t.* အကြောင်းအားဖြင့်အကျိုးဖြစ်သကဲ့သို့ဖြစ်လာသည်။

Ensuing, *a.* next following, ဆက်လျက်ဖြစ်ခဲ့သော။

Entail, *v* *t.* အမွေဥစ္စာကိုဆက်ကာဆက်ကာခံစေခြင်းငှါသေတန်းစာအားဖြင့် စီရင်၍ထားသည်။

Entailment, *n.* from above.

Entangle, *v* *t.* to tangle, ရှုပ်ထွေးစေသည်။ to catch, ပြိကွယ်စေသည်။ to insuare, ကျော့မိသည်။ ဝင်သည်။

Entanglement, *n.* from above

Enter, *v* to go in, ဝင်သည်။ to put in, ဝင်စေသည်။ သွင်းသည်။ to set down in writing, စာရင်း၌မှတ်သားသည်။ —on, *v* *t* (အမှု) ၌ ဝင်စေပြုသည်။

Enterprise, *n* ညာဏ်အားဖြင့်ထိုးထွင်း၍ခက်ခဲစွာဆောင်ရွက်ရသောအမှု။

Enterprising, *a.* ထိုသို့သောအမှုကိုဆောင်ရွက်တတ်သော။

Entertain, *v* *t.* to receive and treat hospitably, ညှော်သည်ဝတ်ကိုပြုသည်။ to treat with conversation, လောကဝတ်စကားကိုပြောသည်။ to amuse, please, ဖျော်သည်။ မိတ်သာယာရှင်ထန်းစေသည်။ to keep in one's service, maintain, စေခိုင်းရန်လုလင်ခဲကိုမွေးထားသည်။ to harbor, cherish in the mind, မိတ်ထဲ၌ထက်ခံသည်။ to take cognizance of, (စစ်ကြောရန်အမှုကို) ထက်ခံသည်။

Entertaining, *a.* amusing, pleasing, ဖျော်တတ်သော။ မိတ်သာယာရှင်ထန်းစေတတ်သော။

Entertainment, *n* the reception and accommodation of guests, ညှော်သည်ဝတ်ကိုပြုခြင်း။ a feast, စားပွဲသောက်ပွဲ။ the pleasure derived from seeing and hearing that which is interesting, ကြည့်ရှုနားထောင်သောအားဖြင့်မိတ်ပျော်ရွှင်ထန်းခြင်း။ the act of harboring in the mind, မိတ်ထဲ၌ထက်ခံခြင်း။

Enthral, *see* Inthrall

Enthrone, *v* *t.* (Eng) ရာဇပထဝီပေါ်မှာတင်သည်။ (Buism) နန်းတင်သည်။

Enthusiasm, *n* from Enthusiastic.

Enthusiast, *n.* agent from next

Enthusiastic, *a.* မိတ်အားသန်လွန်းသော။

Entice, *v* *t.* ဖြားယောင်းသွေးဆောင်သည်။

Enticement, *n.* from above.

Entire, *a.* မရှိတဲ့၊ စုံလင်သော၊ အကြွင်းမဲ့ဖြစ်သော။

Entirely, *adv.* အကုန်အစင်၊ အကြွင်းမဲ့၊ မြဲစင်။

Entireness *n.* from Entire.

Entitle, *v* *t.* to give a name, သမုတ်သည်။ to confer a title, မွဲ့ပေး

- သည်။ to furnish with a claim to, ပိုင်ထိုက်သောအခွင့်ကို ပေးသည်။
- Entity, *n.* existence, ဖြစ်ခြင်း။ အဖြစ်။ a thing which exists, ဖြစ်သောအရာ။
- Entomb, *v t* သင်းချိုင်းတွင်း၌ထားသည်။
- Entails, *n plur* ဝမ်းတွင်းသား။
- En'trance, *n* the act of entering, ဝင်ခြင်း။ အဝင်။ the liberty of entering, ဝင်ရသောအခွင့်။ the passage by which a place is entered, ဝင်ဝ။ commencement, အစသို့ပြုခြင်း။ the act of entering into possession, ဝင်စားခြင်း။
- Entrance', *v t* တဝင်ဖြစ်စေသည်။
- Entrap, *v t* ထောင်၍ဖမ်းသည်။ ထောင်မိသည်။ ကျော့မိသည်။ ဖမ်းမိသည်။
- Entreat, *v. t.* to beseech, တောင်းသည်။ တောင်းပန်သည်။ to pray, ဆုတောင်းသည်။
- Entreaty, *n.* from above.
- Entry, *n* the act of entering, ဝင်ခြင်း။ the passage by which a place is entered, ဝင်ဝ။ the act of entering into possession, ဝင်စားခြင်း။ the act of registering, စာရင်း၌မှတ်သားခြင်း။
- Entwine, *see* Intwine
- Entwist, *see* Twist, *v*
- Enumerate, *v. t* ရေသည်။
- Enumeration, *n* from above.
- Enunciate, *v t* to utter, မြွက်ဆိုသည်။ to relate, ကြားပြောသည်။ to proclaim, ကျော်ညာစေသည်။
- Enunciation, *n.* from above.
- Envelop, *v. t* to wrap up, ထုပ်သည်။ to cover up, ဖုံးအုပ်သည်။ —*n* အဖုံး။ အဖုံးအအုပ်။
- Envenom, *v t* to impregnate with venom, အဆိပ်ကိုသွင်းသည်။ to exasperate, မုန်းထားစေသည်။
- Enviable, *a* calculated to excite envy, မြို့စွယ်ဖြစ်သော။ exceedingly desirable, အထွန်လိုချင်စွယ်ဖြစ်သော။
- Envious, *a.* feeling envy, မြို့စွယ်သော။ pertaining to envy, မြို့ခြင်း နှင့်ဆိုင်သော။
- Environ, *v. t.* ဝန်းရံသည်။ ပတ်ဝိုင်းသည်။
- Environ, *n. plur.* ဆင်ခြေဖုံး။
- Envoy, *n.* သံတမန်။ မင်းသံ။
- Envy, *v. t.* မြို့စွယ်သည်။ —*n* from *do.*
- Epact, *n.* ပိုထွန်သောနေ့ရက်။
- Epaulet, *n.* ပန်းစွန်းပန်းပွား။
- Ephemeral, *a.* တရက်မျှသာတည်တတ်သော။

Ephemeris, *n.* a diary, နေ့စဉ်မှတ်စာ။ an astronomical register of the daily state and position of the heavenly bodies, နေ့၊ လ၊ ကြယ်နက္ခတ်အလှည့်အပတ် အသွားအလာတို့ကို နေ့စဉ်မှတ်သားသော စာရင်း။

Ephemerion, *n.* တရက်မျှသာအသက်ရှင်တတ်သောပိုးမျိုး။

Epic, *n.* ရက်။ —*a.* ရက်နှင့်ဆိုင်သော။

Epicene, *a.* ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဣတ္ထိလိန်နှစ်ပါးဝင်သော (စကား။)

Epicure, *n.* အစားအသောက်၌ မြေ့လျော်တတ်သောသူ။

Epicurean, *a.* ထိုသို့သောမြေ့လျော်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Epicycle, *n.* စက်ဝိုင်းကြီးအတွင်း၌ပါသောစက်ဝိုင်း။

Epidemic, *n.* ကာလနာ။ —*a.* ကာလနာနှင့်ဆိုင်သော။

Epidemias, *n.* အပေါ်သားရေ။

Epiglottis, *n.* အသက်လေထွက်ဝင်ရာအဝကိုပိတ်သောအခင်။

Epigram, *n.* အနက်အဓိပ္ပာယ်ထက်မြက်သောလင်္ကာစကားတို့။

Epigrammatic, *a.* ထိုသို့သောသဘောရှိသော (စကား။)

Epilepsy, *n.* ဝက်ရှူးနာတမျိုး။

Epileptic, *a.* ထိုအနာစွဲသော။

Epilogue, *n.* ဇာတ်အဆုံး၌ဖွဲ့သောစကား။

Epiphany, *n.* သခင်ယေရှုခရစ်ဖွားမြင်တော်မူသောအခါ၌ပေါ်ထွန်းသော ကြယ်ကိုအကြောင်းပြု၍အင်္ဂလိတ်ဘာသာ၌နှစ်စဉ်ခံသောပွဲ။

Episcopacy, *n.* ဂိုဏ်းအုပ်အုပ်စိုးရာဘာသာ။

Episcopal, *a.* ဂိုဏ်းအုပ်နှင့်ဆိုင်သော။

Episcopalian, *n.* ဂိုဏ်းအုပ်အုပ်စိုးသောအသင်းတော်ဝင်သူ။

Episcopate, *n.* ဂိုဏ်းအုပ်အရာ။

Episode, *n.* လင်္ကာ၌စကားချပ်။

Epistle, *n.* သူတပါးသို့ရေး၍ပေးလိုက်သောစာ။ မေတ္တာစာ။

Epistolary, *a.* မေတ္တာစာနှင့်ဆိုင်သော။

Epitaph, *n.* သင်းရှိုင်းအပေါ်မှာထိုး၍ထားသောကမ္မည်းစာ။

Epathalannum, *n.* မင်္ဂလာဆောင်ပွဲနှင့်ဆိုင်သောသီခြင်း။

Epithet, *n.* ကောင်းသောဂုဏ်။ မင်္ဂလာသောဂုဏ်ကိုဖော်ပြသောစကား။

Epitome, *n.* အကျဉ်းချုပ်သောစာ။

Epitomize, *v. t.* ကျယ်သောစာကိုအကျဉ်းချုပ်သည်။

Epoch, *n.* သက္ကရာဇ်။ ကောဇာ။

Equability, *n.* from next.

Equable, *a.* ညီညွတ်သော။

Equal, *a.* of the same bulk or extent, ညီမျှသော။ even, uniform, ညီညွတ်သော။ of the same qualities, တန်းတူသော။ ရည်တူသော။ အထားတူသော။ suitable, adequate, တန်သော။ လောက်သော။ —*n.* တန်းတူသောသူ။ ရည်တူသောသူ။ အထားတူသောသူ။ —*v. t.* from Equal, *a.* , to come up to, မှီသည်။

- Equality, *n.* the state of being the same, in regard to bulk, extent, &c ညီမျှခြင်း။ evenness, uniformity, ညီညွတ်ခြင်း။
- Equalize, *v t.* ညီမျှစေသည်။
- Equanimity, *n.* စိတ်တသမတ်တည်းရှိခြင်း။
- Equation, *n.* ညီမျှစေခြင်း။
- Equator, *n.* အရှေ့အနောက်သို့လိုက်၍ မြေကြီးလုံးထက်ဝန်းကျင်ကိုပတ်ရစ်သောဗဟိုဝိုက်ပိုင်း။
- Equerry, *n.* မြင်းတော်ထိန်း။
- Equestrian, *a.* မြင်းစီးခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Equiangular, *a.* ထောင့်ချင်းညီသော။
- Equidistant, *a.* အကွာအဝေးချင်းတူသော။
- Equilateral, *n.* အချိုးအစားညီမျှသော။
- Equilibrium, *n.* ချိန်စက်၍ညီမျှခြင်း။
- Equinoctial, *a.* နေ့နာရီနှင့်ညနာရီညီမျှခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ —line, *see* Equator.
- Equinox, *n.* the vernal, ပဌမဥတု၌နေ့နာရီနှင့်ညနာရီညီမျှသောအချိန်ကာလ။ the autumnal, တတိယဥတု၌နေ့နာရီနှင့်ညနာရီညီမျှသောအချိန်ကာလ။
- Equip, *v t* to furnish with arms and military accoutrements, ထက်နက်တန်ဆာစုံကိုပွင့်ဆင်၍ပေးသည်။ to furnish with requisites for any undertaking, အသုံးအဆောင်အခမ်းအနားကိုပွင့်ဆင်၍ပေးသည်။
- Equipage, *n.* military arms and accoutrements, ထက်နက်တန်ဆာစုံ။ suitable accompaniments, အဆောင်အရောင်အခမ်းအနား။
- Equipment, *n.* from Equip, articles furnished in equipping, ပွင့်ဆင်၍ထားသောအသုံးအဆောင်အခမ်းအနား။
- Equipoise, *see* Equilibrium.
- Equitable, *a.* တရားသော။ ဖြောင့်မတ်သော။ တရားနှင့်ညီလျော်သော။
- Equity, *n.* တရား။ ဖြောင့်မတ်ခြင်းတရား။
- Equivalence, *n.* from next
- Equivalent, *a.* equal in value, အတိုးသားနားတူသော။ equal in force, အစွမ်းသတ္တိချင်းတူသော။ of the same import, အနက်အဓိပ္ပာယ်ချင်းသဘောတူသော။ —*n.* ညီမျှသောအရာ။
- Equivocal, *a.* of doubtful meaning, အနက်အဓိပ္ပာယ်မမှန်သော။ obscure, အနက်မရှင်းသော။ occasioning uncertainty, စိတ်ဝေဝေဝါဖြစ်ရသောအကြောင်းရှိသော။
- Equivocate, *v. i.* လိမ်လည်အံ့သောငှါအနက်မမှန်၊ မရှင်းသင်းသောစကားကိုသုံးဆောင်သည်။
- Equivocation, *n.* from above.

Era, *n.* epoch, သက္ကရာဇ်။ ကောဇာ။ a division of time, ကပ်။ ကာလ
အပိုင်းအခြား။

Eradiate, *v.* ရောင်မြည်ထွက်သည်။

Eradiation, *n.* from above

Eradicate, *v. t.* to extirpate, အမြစ်ပါနှုတ်သည်။ to destroy
thoroughly, သုတ်သင်ပယ်ရှင်းသည်။ ရှင်းရှင်းဖျက်ဆီးသည်။

Eradication, *n.* from above

Erase, *v. t.* ချေသည်။ ချေဖျက်သည်။

Erasure, *n.* from above, the spot where something has been
erased, ချေရာ။

Ere, *adv.* မ—မှီ။ မ—ခင်။ —long, မကြာမမြင့်မှီ။ —now, ယခုအချိန်
မရောက်မှီ။ —while, အရင်။ အထက်။

Erebus, *n.* မရဏာနိုင်ငံ။

Erect, *a.* upright, မတ်သော။ directed upward, ထောင်လျက်ရှိသော။
firm, unshaken, ရဲရင့်တည်ကြည်သော။ —*v. t.* to make up-
right, မတ်သည်။ (trans.,) to raise and set upright, ထူသည်။
ထောင်သည်။ ထူထောင်သည်။ to set up, build, establish, တည်
သည်။ တည်ဆောက်သည်။ တည်ထောင်သည်။ to elevate, exalt,
နှိုးမြှောက်သည်။ to animate, အားပေးသည်။

Erection, *n.* from Erect, *v. t.*

Erectness, *n.* မတ်ခြင်း။

Ergo, *adv.* ထိုကြောင့်။

Ermine, *n.* the animal, သားတမျိုး။ the fur of the ermine, ထိုသား
၏အရေ။

Erode, *see* Corrode.

Erosion, *n.* from above

Err, *v. z.* to mistake, လွဲသည်။ မှားသည်။ to sin, မှားယွင်းသည်။

Errand, *n.* a verbal message, မှာလိုက်သောအချက်။ business on
which one is sent, သူတပါးစေခိုင်း၍ဆောင်ရွက်ရသောအမှု။

Errant, *a.* deviating, ထမ်းလွဲသော။ rambling about, အရပ်ရပ်လှည့်
လည်သော။

Errantry, *n.* from above, 2d def

Erratic, *a.* အတည်မကျ၊ အရပ်ရပ်လှည့်လည်တတ်သော။

Erratum, *n.* ထက်ရေးစာ၊ ပုံနှိပ်စာ၌စာလုံးမှားသောအချက်။

Erroneous, *a.* လွဲသော။ မှားသော။

Error, *n.* from Err, အမှား။ false opinion, မိန့်ဒိဌိ။

Errorist, *n.* မိန့်ဒိဌိအယူကိုစွဲလမ်းသောသူ။

Erst, *adv.* ရှေးက။

Eructate, *v. i.* ယေတက်သည်။

Eructation, *n.* from above.

Erudite, *a.* စာပေဉ်ကြေမြန်သော။

Erudition, *n.* from above

Eruption, *n.* a bursting forth, ပေါက်ကွဲ၍ထွန်းခနဲထွက်ခြင်း။ a sudden, hostile excursion, ရုတ်ခနဲထွက်၍တိုက်ခြင်း။ a breaking out of humors, အဖူးအပိမ့်ပေါက်ခြင်း။

Erysipelas, *n.* အနာမီး၊ အနာလှိုတမျိုး။

Escalade, *n.* စစ်တိုက်ရာတွင်မြို့ရိုး၊ သစ်တပိကို လှေကားဖြင့်တက်၍ ကျော်ဝင်ခြင်း။

Escape, *v.* လွတ်အောင်ပြေးသည်။ လွတ်အောင်ရှောင်သည်။ —*n.* from same, a slight mistake, အမှတ်တမဲ့ပြုမိခြင်း။

Escheat, *v.* ၁ အမွေခံမရှိသော်ငှါ၊ ရာဇဝတ်သင့်သော်ငှါ၊ မင်းဘဏ္ဍာဖြစ်သည်။ —*n.* from *do.*

Eschew, *v. t.* ရှောင်သည်။

Escort, *v. t.* ကြပ်မတ်ပို့သည်။ —*n.* ကြပ်မတ်ပို့သောလူစု။

Escort, *n.* စာရေးသစ်တာ။

Esulent, *a.* စားဖွယ်ဖြစ်သော။

Escutcheon, *n.* ချွတ်ဆိပ်ပုံကိုရေး၍ထားသောကား။

Esophagus, *n.* အစာရေစာဝင်ရာလည်ခြောင်း။

Esoteric, *a.* မထင်ရှား။ လျှို့ဝှက်သော။

Espalier, *n.* စည်း၊ စောင်ရန်းဖြစ်အောင်စိုက်သောအပင်။

Especial, *a.* အထူးသဖြင့်အမှုထားစရာရှိသော။

Especially, *adv.* အထူးသဖြင့်။

Espial, *n.* from Espy, သူလျှို။

Espionage, *n.* သူလျှိုထုပ်ခြင်း။

Esplanade, *n.* မြို့လျှို၊ ဧပြေစာ။ စစ်တလင်း။

Espousal, *n.* from next

Espouse, *v. t.* to give in marriage, ပေးစားသည်။ ထိမ်းမြားသည်။ to marry, လက်ထပ်သည်။ to take part with, လက်ခံသည်။

Espy, *v. t.* (မထင်ရှားသော အရာကို သော်ငှါ၊ ဝေးသောအရာကိုသော်ငှါ) ကြည့်၍မြင်သည်။

Esquire, *n.* an attendant or knight, မှူးရံမတ်ရံ။ a justice or justice of peace, တရားသူကြီး။ ရံ။

Essay, *v. t.* to endeavor, အားထုတ်သည်။ to attempt, try, စမ်းသည်။ ပြုစမ်းသည်။ —*n.* from above, a kind of dissertation, ဆွေးနွေးသောစာ။

Essayist, *n.* ဆွေးနွေးသောစာကိုရေးတတ်သောသူ။

Essence, *n.* existence, ဇာတိ။ အဖြစ်။ fundamental nature, ဇာတိ။ ဖြစ်ရင်းပကတိ။ နဂိုရံ။ a being, ဖြစ်သောသူ။ the predominant qualities of a substance extracted and concentrated, ပြန်၍ ချက်သောအရည်။ ထုတ်သောသြဇာ။ perfume, အမွှေး။

Essential, *a.* pertaining to the constitution or existence of a thing, ဖြစ်ရင်းပကတိ၌ပါသော။ နုရိရ်နှင့်ဆိုင်သော။ highly important, အဓိကဖြစ်သော။ rectified, ပြန်၍ချက်သော။ —*n.* အဓိက။

Establish, *v. t.* to settle, တည်သည်။ တည်ထားသည်။ တည်ထောင်သည်။ to make firm, fix firmly, မိုင်ခုံမြဲမြံစေသည်။ to enact, ဥပဒေထားသည်။

Establishment, *n.* from above, a settled station or state, အတည်ကျသောနေရာ။ a stated regulation, system of law, စီရင်၍ထားသောနည်းဥပဒေ။ ပညတ်တရား။ a stated allowance for subsistence, စရိတ်စကလုံလောက်အောင်စီရင်၍ထားသောအရာ။ the employees of an office collectively, အရာရှိအောက်ခံ။ စာရေး။ လူလင်။ အမှုထမ်းစု။ a system of worship established by law, ဘုရားသခင်အား ဝတ်ပြုကိုးကွယ်ခြင်းအမှုကို မင်းအာဏာနှင့် စီရင်၍ထားသောအရာ။

Estate, *n.* condition, အခြေ၊ အခိုင်အမဲရှိသောနေရာ။ property, မိုင်နက်။ the general interest or business of a government, ပြည်သူ့ပြည်သားများနှင့်ဆိုင်သောအမှုအရေး။ ထိုင်းရေးပြည်ရေး။

Esteem, *v. t.* to think, ထင်မှတ်သည်။ to regard highly, ကောင်းမြတ်သည်ဟုထင်၍နှစ်သက်သောစိတ်ရှိသည်။ —*n.* from *do*

Estimable, *a.* that may be estimated, မြင့်တွက်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ worthy of esteem, နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Estimate, *v. t.* to calculate in the mind, မြင့်တွက်သည်။ to compute, reckon, တွက်သည်။ —*n.* from above, estimated value, မြင့်တွက်၍ထားသောတန်ဖိုး။

Estimation, *n.* same, esteem, affectionate regard, နှစ်သက်ခြင်း။

Estrange, *v. t.* to withdraw from acquaintance, အတွမ်းဝင်သောအမှုကိုဖျက်သည်။ to alienate affection, မေတ္တာကိုဖျက်သည်။

Estrangement, *n.* from above.

Estuary, *n.* ပင်လယ်ဝ။

Et cetera, &c. အစရှိသည်တို့။ မှစ၍။

Etch, *v. t.* ကြေးနီပြားပေါ်၌ရုပ်ပုံပေါ်အောင်ထုလုပ်ရေးသားသည်။

Etching, *n.* ကြေးနီပြားရုပ်ပုံပေါ်မှာနှိပ်၍ယူသောရုပ်ပုံ။

Eternal, *a.* without beginning, အစမရှိသော။ without end, အဆုံးမရှိသော။ without beginning or end, အစအဆုံးမရှိသော။ perpetual, အစဉ်အမြဲတည်သော။ နိစ္စသာဝရ။ —*n.* ထာဝရဘုရား။

Eternity, *n.* အနန္တကာယ်။

Eternize, *v. t.* to make endless, အစဉ်အမြဲတည်စေသည်။ to make forever famous, အစဉ်အမြဲကျော်စောစေသည်။

Ether, *n.* an element purer than air, (ရှေးပညာရှိတို့ထင်ထင်)။

လေထက်သန့်ရှင်းသော ဓာတ်။ (*in chemistry*.) ပြန့်၍ချက်သော
ဆေးတမျိုး။

Ethereal, *a.* pertaining to ether, လေထက်သန့်ရှင်းသောဓာတ်နှင့်ဆိုင်
သော။ like ether, လေထက်သန့်ရှင်းသော ဓာတ်သဘောရှိသော။
heavenly, ကောင်းကင်နှင့်ဆိုင်သော။

Ethical, *a.* ဒေသိကတရားနှင့်ဆိုင်သော။

Ethics, *n plur.* ကျင့်ဝတ်တရားကိုပိုင်းခြား၍ပြသောနည်းဥပဒေသများ။
ဒေသိကတရား။

Etiquette, *n.* လူ့အကြီးအငယ်၊ အယုတ်အမြတ်အချင်းချင်းပြုရသောလောက
ဝတ် ထုံးစံစလေ့။

Etymological, *a* ဇေတုမောလမိအတတ်နှင့်ဆိုင်သော။

Etymologist, *n* ထိုအတတ်၏ကျင့်လည်သောသူ။

Etymology, *n* စကား၏ အမြစ်အခြေ ကို ပြသောအတတ်။ ဇေတုမောလမိ
အတတ်။

Etymon, *n.* စကား၏အမြစ်အခြေဖြစ်သောစကားရင်း။

Eucharist, *n* သခင်ယေရှုခရစ်၏ကျေးဇူးတော်ကိုအောင်းမေ့ခြင်း မရှိသာ
ပွဲတော်။

Eucharistic, *a.* pertaining to the Lord's supper, ထိုပွဲတော်နှင့်
ဆိုင်သော။ expressive of thankfulness, ကျေးဇူးကိုဦးစွမ်းခြင်း
နှင့်ဆိုင်သော။

Eugenia, *n.* သပြေ။

Eulogist, *n.* agent from next.

Eulogize, *v. t.* ချီးမွမ်းသောစကားကိုစီကုံးသည်။

Eulogy, *n.* ချီးမွမ်းသောစကား။

Eunuch, *n.* a castrated person, သင်းကွပ်ပြီးသောသူ။ the keeper of
a harem, မိမ္မိစိုး။

Euphonic, Euphonious, *a.* သာယာသောစကားသံရှိသော။

Euphony, *n.* သာယာသောစကားသံ။

Euphorbium, *n.* ရှားစောင်းစေး။

European, *a.* ဥရောပတိုက်နှင့်ဆိုင်သော။ —*n.* ဥရောပတိုက်သား။

Evacuate, *v. t.* to make empty, လွတ်လပ်စေသည်။ လွတ်လပ်စေသည်။
—the bowels, (ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်ကို) ခွန့်သည်။ —a place,
(နေရာမှ) ထွက်သွားသည်။

Evacuation, *n.* from above.

Evasive, *v. t.* to avoid, escape, လွတ်အောင်ရှောင်သည်။ ထိမ်းရှောင်သည်။
to elude, ပရိယာယ်အားဖြင့်လွတ်အောင်ပြုသည်။

Evanescent, *n.* from next.

Evanescent, *a.* ကွယ်ပျောက်တတ်သော။

Evangelical, *a.* pertaining to the gospel, ဝေဒဂေလိတရားနှင့်ဆိုင်သော။
according to the gospel, ဝေဒဂေလိတရားနှင့်ညီသော။

Evangelist, n. a preacher of the gospel. ဝမ်းဝမ်းတရားကိုဟောသော
ဆရာ၊ သာသနာပြုဆရာ။ the composer of one of the four
Gospels, ခရစ်ဝင်ကျမ်းစာကိုစီရင်ရေးထားသောသူ။

Evangelize, v. ဝမ်းဝမ်းတရားကိုဟောပြောပြသသွန်သင်သည်။

Evaporate, v. နံ့၊ အငိုင်းအငွေ့ဖြစ်၍တောက်လွင့်သည်။ —*v. t.* from same.

Evaporation, n. from above.

Evasion, n. from evade.

Evasive, a. လွှတ်အောင်ပရိယာယ်ပြုတတ်သော။

Evasively, adv. ကေကေကာကာ။

Eve, n. ညဦး၊ မိုးဗီးချုပ်သောအချိန်။

Even, a. alike, equal, level, ညီညာသော၊ not leaning, တည့်သော။
of uniform temper, (စိတ်) တသမတ်တည်းရှိသော၊ not odd,
စုံသော။ အစုံ။ —handed, တက်သို့မင်း၊ မြောင့်မတ်စွာစီရင်သော။
—*v. t.* ညီညာစေသည်။ —*adv.* ဟူ၊ ပင်။ —tempered, *a.* စိတ်
တသမတ်တည်းဖြစ်သော။

Evening, n. ညဦး၊ ညဦးလယ်၊ မိုးဗီးချုပ်သောအချိန်။

Evenness, n. from Even, *a*

Event, n. that which takes place, အဖြစ်အပျက်။ အကြောင်းအရာ။
a consequence, အကြောင်း၏အကျိုး။

Eventful, a. အဖြစ်အပျက်များသော။

Eventual, a consequential, တစုံတခုသောအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော။
ultimate, နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော။

Eventually, adv. နောက်ဆုံး၌။

Eventuate, (Amer.) v. i တစုံတခုသောအမှုပြီးသည်အဆုံး၌ဖြစ်လှသည်။

Ever, adv. at any time, တရံသောအခါ။ at all times, အခါအခါစိမ်း။
perpetually, forever, အစဉ်း၊ အစဉ်းအမြဲ၊ အစဉ်းအမြဲ။ in any
way, တစုံတခုသောအားဖြင့်။ —[as soon as,] *adv.* (မြို့)ရွင်း။
—and anon, ခဏခဏ။ —green, *a.* ၁၂ ရာသီအရွက်စိမ်းသော။
—lasting, အစဉ်းအမြဲတည်သော၊ ထာဝရဖြစ်သော။ —more, *adv.*
အစဉ်းအမြဲ။

Every, a. ထိုစဉ်း။ —body, *n.* ထူထိုင်း။ —day, *adv.* နေ့ထိုင်း။ —where,
အရပ်ထိုင်း။ ခပ်အိမ်သောအရပ်ထိုင်း။

Evict, v. t. ပုပြင်စေလွှတ်စီရင်၍သိမ်းဆွဲသည်။

Evidence, n. that which elucidates and makes credible, ယုံကြည်စိတ်ချ
အောင်သက်သေထင်ရှားသောအရာ။ testimony, သက်သေခံချက်။
a witness, သက်သေခံသောသူ။ —*v. t.* ယုံကြည်စိတ်ချအောင်
ပြသည်။

Evident, a. ထင်ရှားသော။

Evidential, a. ယုံကြည်စိတ်ချအောင်သက်သေခံသော။

Evidently, adv. ထင်ရှားသော၊ ချီးထွားသော။ —asserted, အတည်ပြုသော။

—doer, *n.* ခုစရှိက်ကိုပြုသောသူ။ —entreat, *v. t.* ညှဉ်းဆိုသည်။
 —minded, *a.* မနာလိုသော။ —speaking, *n.* သုခသရေဗျက်အောင်
 ပြောဆိုခြင်း။ —worker, *see* —doer, —*n.* (natural,) အမင်္ဂလာ
 ဘေး။ ဥပတိ။ အန္တရာဇ်။ (moral,) မကောင်းသောအမှု။ ခုစရှိက်။

Evince, *v. t.* လုံလောက်အောင်ဖော်ပြသည်။

Evincible, *a.* လုံလောက်အောင်ဖော်ပြနိုင်ခွယ်ဖြစ်သော။

Eviscerate, *v. t.* အူကိုထုတ်သည်။

Evocation, *n.* from next.

Evoke, *v. t.* ပေါ်ထွက်အောင်အာဏာနှင့်ခေါ်သည်။

Evolution, *n.* the act of unrolling and unfolding, အခွေကိုဖြည့်ခြင်း။
 ဖြည့်ခွင့်ခြင်း။ that which is unrolled and unfolded, ဖြည့်ခွင့်
 သောအရာ။ (*in algebra*,) နှိုက်ခြင်း။ (*in tactics*,) လှည့်သည့်
 တပ်ရေးပြခြင်း။

Evolve, *v. v.* အခွေဖြည့်သည်။ ဖြည့်ခွင့်သည်။ —*v. t.* from *do*.

Evulsion, *n.* နှိုက်ခြင်း။

Ewe, *n.* သိုးမ။

Ewei, *n.* ထက်ဆေးရေကရား။

Exacerbate, *v. t.* to exasperate, ဒေါသစိတ်ငြင်းထန်စေသည်။ to aug-
 ment, heighten, (အနာကို) တိုးစေသည်။

Exacerbation, *n.* from above.

Exact 1, *a.* precise, သေချာသော။ စေ့စပ်သော။ perfectly conformable,
 တညီတညွတ်တည်းဖြစ်သော။ တချက်တည်းနေရာကျသော။ —2, *v. t.*
 အနိုင်အထက်ပေးစေသည်။ ငွေလွှပ်သည်။

Exaction, *n.* from Exact, *v. t.*, that which is exacted, အနိုင်
 အထက်တောင်း၍ပေးရသောအရာ။

Exactness, *n.* from Exact, *a.*

Exactor, *n.* အနိုင်အထက်တောင်းသောသူ။

Exaggerate, *v. t.* ပိုလှံ၍ပြောဆိုသည်။ စကားကားသည်။ စကားလှံသည်။

Exaggeration, *n.* from above.

Exalt, *v. t.* to lift up, မြှောက်သည်။ to promote, မိုးမြှောက်သည်။
 မိုးမြှင့်သည်။ to make excellent, မြင့်မြတ်အောင်ပြုသည်။

Exaltation, *n.* from above.

Examination, *n.* from next

Examine, *v. t.* to search into, investigate, စစ်သည်။ စစ်သေးသည်။
 to interrogate judicially, စစ်မေးသည်။ စစ်ကြောသည်။

Example, *n.* a pattern, model, illustration, ပုံ။ သင်တန်း။ a warn-
 ing to others, အခြားကြောက်ရွံ့စေခြင်းငှါဆုတောင်းသောသူ။

Exanimate, *a.* lifeless, အသက်မရှိသော။ disheartened, စိတ်ညှိုး
 နှမ်းသော။

Exasperate, *v. t.* to provoke to rage, ခေါ်သမိတ်ပြင်းထန်စေသည်။ to augment violence, အရှိန်ကြီးစေသည်။

Exasperation, *n.* from above; violent anger, ခေါ်သမိတ်ပြင်းထန်ခြင်း။

Excavate, *v. t.* ခလိုင်းသည်။ ခေါင်၍တူးသည်။

Excavation, *n.* ခလိုင်း။

Exceed, *v.* to be more, သာသည်။ ထွန်သည်။ to be more excellent, ထွန်ကဲသည်။ to go too far, ထွန်သည်။ ကျူးသည်။ ထွန်ကျူးသည်။

—to be superabundant, ပိုသည်။ ပိုမိုသည်။ ပိုမောက်သည်။

Exceedingly, *a.* or *adv.* extraordinary, ဝိသေသ။

Excel, *v.* သာသည်။ ထွန်သည်။ ထွန်ကဲသည်။ မြတ်သည်။ —in skill or execution, ထူးချွန်သည်။

Excellence, *n.* from Excellent.

Excellency, *n.* same, (a title,) မြင့်မြတ်သောသခင်။

Excellent, *a.* မြတ်သော။ မြင့်မြတ်သော။ ထူးမြတ်သော။

Except, *v. t.* to leave out, omit, (မပါစေဘဲ) ထားသည်။ —*v. i.* to object, သဘောမတူ၊ ငြင်းသည်။ —*conj.* or *prep.* unless, မ —လျှင်၊ but, beside, ပြင်၊ မှတပါး၊ exclusive of, နှုတ်။

Exception, *n.* from Except, *v.*; that which is excepted, မပါစေဘဲ ထားသောစရာ။ an objection presented, သဘောမတူ၊ ငြင်းသော အချက်။ offence taken, အားမရ၊ မနှစ်သက်ခြင်း။

Exceptionable, *a.* သဘောမတူ၊ ငြင်းနှိုင်းစွယ်ဖြစ်သော။

Excess, *n.* that which exceeds, သာသောစရာ။ that which is beyond the common or due proportion, ပိုမိုသောစရာ။ the act of going too far, ထွန်ကျူးခြင်း။ —in the natural appetites, ကြူးသည်။

Excessive, *a.* being beyond the common or due proportion, ပိုမိုသော။ too much, ထွန်သော။ (verbal affix;) vehement, violent, ပြင်းထန်သော။ သည်းထန်သော။

Exchange, *v. t.* to give one thing for another, ထပ်သည်။ ထဲသည်။ ထဲထွယ်သည်။ ဖထယ်သည်။ ထဲထယ်သည်။ to change one thing for another, ပြောင်းထဲသည်။ —*n.* from above; the thing given or received, ထဲသောစရာ။ the transferring of money by a bill of exchange, ငွေထွဲထက်မှတ်စားဖြင့်တပြည်မှတ်ပြည်သို့ ငွေကိုထွဲစပ်၍ခံရခြင်း။ the place where merchants meet for business, ကုန်သည်စုဝေးရာအရပ်။

Exchequer, *n.* ငွေအောင်ကိုပေးရာခံရာရုံ။

Exercise, *n.* အစားအသောက် အသုံးအဆောင် အတွက် ပေးရသောအခွန်။ —man, ထိုအခွန်ကိုခံသောသူ။

Extirpation, *n.* cutting off, မြတ်ခြင်း၊ extirpation, ပယ်ရှင်းခြင်း။

Excitable, *a.* နှိုးဆော်နိုင်စွယ်ဖြစ်သော။

- Excite, *v. t.* ရှိဆောင်သည်။ ထိုက်ထွန်းသည်။
 Excitement, *n* from above; that which excites, ရှိဆောင်ခြင်း
 အကြောင်း။
 Exclaim, *v. i* ကျွေးကြော်သည်။
 Exclamation, *n.* from above; a mark of emphasis or surprise,
 အင်္ဂလိပ်စာ၌အလိုက်တမျိုး။ (!)
 Exclamatory, *a.* ကျွေးကြော်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
 Exclude, *v. t.* to thrust out, နှင်ထုတ်သည်။ to hinder from entering,
 မဝင်ရအောင်ဆီးတားသည်။ to except, မပါစေဘဲထားသည်။
 Exclusion, *n.* from above.
 Exclusive, *a.* hindering, debarring, မဝင်ရအောင်ဆီးတားသော။ not
 including, မပါစေဘဲထားသော။
 Excogitate, *v. t.* ထိုးထွင်းသည်။
 Excogitation, *n.* from above.
 Excommunicate, *v. t.* ပွဲတော်သို့မဝင်ရအောင်အသင်းတော်မှနှင်ထုတ်
 သည်။
 Excommunication, *n.* from above.
 Excoriate, *v. t* to flay, အရေကိုဆွတ်သည်။ to abrade, အရေကိုပွန်း
 သည်။
 Excoriation, *n.* from above.
 Excrement, *n.* matter excreted and ejected, အချေး၊ dung, ချေး။
 ကျင်ကြီး။ မစင်။
 Excrescence, *n* အစူး၊ အသားတိုး။
 Excrete, *v. t* ခွဲခွာ၍စွန့်သည်။
 Excretion, *n.* from above, that which is excreted, ခွဲခွာ၍စွန့်သော
 အရာ။
 Excretive, Excretory, *a.* ခွဲခွာ၍စွန့်တတ်သော။
 Excruciate, *v. t.* ပြင်းထန်စွာသောဝေဒနာကိုမြစ်စေသည်။
 Exculpate, *v t* အပြစ်တင်ခွင့်နှင့်လွတ်အောင်ပြောသည်။
 Exculpation, *n.* from above.
 Excursion, *n.* a wandering from a stated path, သွားဗြိထမ်းမှထွက်
 ထည့်သွားခြင်း။ a ramble for pleasure, ပျော်ရွှင်ရအောင်အမြား
 တပါးသို့ထွေထွေထည့်ခြင်း။
 Excursive, *a.* ထမ်းမှထွက်၍ထည့်ထည့်တတ်သော။
 Excursus, *n.* အထွေထွေသင့်၍သွင်းသောစကားချပ်။
 Excusable, *a.* that may be excused, အပြစ်လွတ်နိုင်သော (အမှု)၊
 admitting of excuse or justification, အပြစ်လွတ်အောင်ပြောနိုင်
 သော (အမှု)။
 Excuse, *v. t.* to pardon, အပြစ်မှလွတ်သည်။ to free from obligation,
 ပြုရသောဝတ်မှအခွင့်ပေး၍လွတ်သည်။ to vindicate, အပြစ်လွတ်

အောင်မြင်သည်။ —one's self from duty, ယိုးမယ်ဖွဲ့သည်။ —*n.*
အပြစ်လွှတ်အောင်မြင်ခြင်း။

Execrable, *a.* deserving to be cursed, ကျိန်ဆဲဖွယ်ဖြစ်သော။
abominable, စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာဖွယ်ဖြစ်သော။

Execrate, *v. t.* to curse, ကျိန်ဆဲသည်။ to abominate, စက်ဆုပ်ရွံ့
ရှာသည်။

Execration, *n.* from above

Execute, *v. t.* to perform, လုပ်ဆောင်သည်။ to complete, ပြီးစီးစေ
သည်။ ထက်စသတ်သည်။ —the laws, ဓမ္မသတ်၊ ရာဇသတ်အရနှင့်
စီရင်သည်။ —an order, စီရင်ချက်အတိုင်းတည်စေသည်။ —punish-
ment, အပြစ်ဒါဏ်ပေးသည်။ ကွပ်မျက်သည်။

Execution, *n.* from above; slaughter, သတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးခြင်း။
a warrant authorizing the seizure of goods, သိမ်းပိုင်သော
မှတ်ချက်။

Executioner, *n.* အပြစ်စီရင်သောသူ။ အာဏာသား။

Executive, *a.* having to perform, လုပ်ဆောင်ရသော။ having to car-
ry the laws into effect, ဓမ္မသတ်၊ ရာဇသတ်အရနှင့်စီရင်ပိုင်သော။

Exeutor, *n.* သေတန်းစာသာသည်အတိုင်းစီရင်သောသူ။

Exegesis, *n.* အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုဖော်ပြခြင်း။

Exegetical, *a.* အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုဖော်ပြခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Exemplar, *n.* လိုက်ရသောပုံ။

Exemplary, *a.* worthy of imitation, ကြည့်၍အတုလုပ်ရန်ကောင်းသော။
good to give warning, သတိပေးရန်ကောင်းသော။

Exemplification, *n.* from next.

Exemplify, *v. t.* to show by example, ပုံပြသည်။ to transcribe,
စာကူးသည်။

Exempt, *a.* လွတ်သော။ ကင်းလွတ်သော။ —*v. t.* လွှတ်သည်။

Exemption, *n.* freedom, လွတ်ခြင်း။ the act of freeing, လွှတ်ခြင်း။

Exercise, *v.* to move (as the limbs,) လှုပ်ရှားသည်။ to exert, အား
ထုတ်သည်။ to practice for improvement in skill, အထူး
အကွက်မြှင့်ဆောင်ပြုလုပ်သည်။ to practice, perform, လုပ်ဆောင်
၍နေသည်။ to use, employ, သုံးဆောင်သည်။ to discipline,
ဆုခွသည်။ to put forth exertion for health, ကျန်းမာအောင်
မောပန်းစွာလုပ်သည်။ —*n.* from above; a task, တာဝန်။ an
act of worship, ဘုရားဝတ်ပြုခြင်း။

Exert, *v. t.* ကြိုးစားသည်။ အားထုတ်သည်။

Exertion, *n.* from above.

Exhalation, *v. t.* အထွက်ကွာသည်။

Exhaustion, *n.* from next; that which is exhaled, အငွေ့အမှီးအငွေ့။

Exhale, *v. t.* emit a vapor, အငွေ့ကိုလွှတ်သည်။ to evaporate, (trans) အငွေ့ကိုလွှင့်တက်စေသည်။

Exhaust, *v. t.* to draw or drain off, (အရည်ကို) ထွက်ဆင်းစေသည်။ to make quite empty of contents, အကုန်ထုတ်သည်။ to expend the whole, အကြွင်းမဲ့ကုန်စေသည်။ to make quite weary, အားကုန်စေသည်။

Exhaustion, *n* from above; the state of being quite wearied, အားကုန်ခြင်း။

Exhibit, *v. t* ထင်ရှားအောင်ပြသည်။ ဖွင့်ပြသည်။ ဖော်ပြသည်။

Exhibition, *n* from above.

Exhilarate, *v. t* ရှင်သန်းစေသည်။

Exhilaration, *n.* from above

Exhort, *v. t.* ကောင်းအောင်နှိုးဆော်တိုက်တွန်း၍ပြောသည်။

Exhortation, *n* from above, the form of words used in exhorting, နှိုးဆော်တိုက်တွန်းသောစကား။

Exhortative, *a.* ကောင်းအောင်နှိုးဆော်သွေးဆောင်တတ်သော။

Exhumation, *n* from next

Exhume, *v. t.* သင်းမျိုင်းတွင်းမှ ထုတ်ဖော်သည်။

Exigence, Exigency, *n.* ကျဉ်းမြောင်းရာသို့ရောက်၍ချက်ချင်းကြံစည်ဆောင်ရွက်ရသောအမှု။

Exile, *v. t.* ပြည်မှနှင်ထုတ်သည်။ —*n.* the state of being exiled, ပြည်မှနှင်ထုတ်ခြင်းကိုခံ၍နေရခြင်း။ one suffering banishment, ပြည်မှနှင်ထုတ်ခြင်းကိုခံ၍နေရသောသူ။

Exist, *v. v.* to be, ဖြစ်သည်။ to live, အသက်ရှင်သည်။ to continue in being, တည်သည်။ နေသည်။

Existence, *n.* from above

Existent, *a.* ဖြစ်သော။

Exodus, *n.* departure, ထွက်ခြင်း။ the second book of the Old Testament, ဓမ္မဟောင်းကျမ်းတို့တွင်ဓုတိယကျမ်းတည်းဟူသောထွက်မြောက်ရာကျမ်း။

Ex officio, *adv.* တစုံတရသောအရာရှိသောကြောင့်ပြုရသောအခွင့်တစုံတရရှိသည်နှင့်။

Exonerate, *v. t* to disburden, ဝန်ခွသည်။ to free from blame, အပြစ်တင်ခြင်းနှင့်ကင်းလွတ်စေသည်။ to discharge from obligation, ပြုရသောဝတ်မှ လွတ်သည်။

Exorbitance, *n.* from next.

Exorbitant, *a.* exceeding due bounds, ဝှန်ကျူးသော။ too large, ကြီးလွန်းသော။

Exorcise, *v. t.* ဘုရားကိုတိုင်တည်၍သန္တာပြုစေသောအားဖြင့်နုတ်ဆိုးတို့ကိုနှင်ထုတ်သည်။

Exorcism, *n.* from above.

Exordium, *n.* စတိုး၊ စကားစီး

Exotere, *a.* မလ္လိဝက်၊ ထင်ရှားသော

Exotic, *a.* တတိုင်းတပြည်မှဆောင်ခဲ့၍ရှိစေသော (အရာ)

Expand, *v. i.* to open (as a flower,) ပွင့်သည်။ to be enlarged, ကြီးပွားသည်။ — *v. t.* to open, ပွင့်သည်။ to spread, မြန့်သည်။ to stretch apart, ကားအောင်မြည်သည်။ to enlarge, ကြီးပွားအောင်မြည်သည်။ diffuse, spread abroad, ပွံ့ပွားအောင်မြည်သည်။

Expanse, *n.* မြန့်ပျံ့သောအရာ

Expansion, *n.* from Expand.

Expansive, *a.* ပွံ့ပွားတတ်သော

Ex parte, *a.* တပက်နှင့်သာဆိုသော

Expatriate, *v. i.* to rove at large, ပေါက်လွတ်ထွေလွယ်သည်။ to enlarge in discourse, ကျယ်ကျယ်ပြောဆိုသည်။

Expatriate (one's self,) *v.* ကိုယ်နေရင်းပြည်ကိုစွန့်သည်။

Expect, *v. t.* to look for, မြင်မည်ထင်သည်။ ဟောသည်။ to wait for (a desirable event) with expectance, စောင့်စားသည်။ to regard (a desirable event) as probable, ထင်စားသည်။

Expectance, Expectancy, Expectation, *n.* from above.

Expectorate, *v. t.* သလိပ်ကိုဟက်၍ထွေးသည်။

Expectoration, *n.* from above.

Expedience, Expediency, *n.* from next.

Expedient, *a.* tending to promote an object, (တစုံတခုသောအကျိုးကို) ပြုစုတတ်သော။ advantageous, အကျိုးရှိသော။ ကျေးဇူးရှိသော။ — *n.* that which serves to promote a purpose, ထိုသို့ပြုစုတတ်သောအမှု။ a means to an end, ဥပါယ်တရပ်။

Expedite, *v. t.* အဆီးအတားကိုပယ်ရှင်း၍အလျင်အမြန်ပြီးစီးအောင်ပြုစုသည်။

Expedition, *n.* တွင်ခြင်း။ တွင်တွင်ပြုလုပ်ခြင်း။

Expeditious, *a.* တွင်တွင်ပြုလုပ်တတ်သော။

Expel, *v. t.* to force to leave, နှင်ထုတ်သည်။ to eject, throw out, ထုတ်ပြန်သည်။

Expend, *v. t.* သုံး၍ကုန်သည်။

Expenditure, *n.* from above; money expended, ကုန်သောငွေ၊ ခရီး၊ အသုံး၊ ခရီး၊

Expense, *n.* same.

Expensive, *a.* attended with much expense, ခရီးတရားသော၊ costly, အသုံးကြီးသော။

Experience, *v. t.* to know by trial, စုံစမ်း၍သိသည်။ to know by

actual feeling, ကိုယ်တိုင်ခံ၍သိရသည်။ to enjoy or suffer, ခံသည်။ ခံစားသည်။ —*n.* from *do*.

Experiment, *n.* စုံစမ်းခြင်း။

Experimental, *a.* pertaining to experiment, စုံစမ်းခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ attained by experience, ကိုယ်တိုင်ခံ၍သိရခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Expert, *a.* လေ့ကျက်ကျွမ်းကျင်၍ အလွန်အမြဲနိုးစေတတ်သော။

Expertness, *n.* from above.

Expiate, *v. t.* အပြစ်ကိုဖြေသည်။

Expiation, *n.* from above.

Expiatory, *a.* အပြစ်ကိုဖြေတတ်သော။

Expiration, *n.* from next

Expire, *v.* to breathe out, ထွက်သက်ကိုထုတ်သည်။ to die, သေသည်။ to come to an end, အဆုံးသို့ရောက်သည်။ ကုန်သည်။

Explain, *v. t.* to make plain, ရှင်းလင်းစေသည်။ to illustrate meaning, အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုဖော်ပြသည်။ ဖွင့်ပြသည်။

Explanation, *n.* from above; meaning presented in words, ဖော်ပြသောအနက်အဓိပ္ပာယ်။ a conciliatory conversation, ကြေညှမ်းအောင်စကားပြောပြခြင်း။

Explanatory, *a.* from Explain.

Explicative, *a.* ဖိုမိုသော။ —*n.* စကားဖို။ စကားမ။

Explicable, *a.* ရှင်းလင်းနိုင်သော။

Explicate, *v. t.* to unfold, ဖြန့်သည်။ to explain, ဖွင့်ပြသည်။

Explication, *n.* from above, meaning explained, ဖွင့်ပြသောအနက်။

Explicit, *a.* တည့်တင်းသော။ ရှင်းလင်းသော။

Explicitness, *n.* from above.

Explode, *v. i.* to burst with a loud sound, ကျယ်သောအသံနှင့်ပေါက်ကွဲသည်။ —as gunpowder, (ယမ်း)တသည်။ —*v. t.* from same; to force into disrepute and disuse, များစွာအပြစ်တင်၍ဖယ်ရှားသည်။

Exploit, *n.* ထူးဆန်းသောအပြုအမူ။

Exploration, *n.* from next.

Explore, *v. t.* (တစုံတစုကိုအောင်မြင်သောငှါ) အရပ်ရပ်သို့လိုက်၍ ကြည့်ရှုသည်။

Explosion, from Explode, *v. i.*

Export, *v. t.* တပြည်မှတပြည်သို့တင်ဆောင်ယူသွားသည်။ —*n.* တင်ကုန်၊ ထုတ်ကုန်။

Exportation, *n.* from above.

Expose, *v. t.* to lay open to view, ဖော်ပြသည်။ to leave bare, unguarded, အကွယ်အကာမရှိ၊ ထားသည်။ to set out for sale, ရောင်းချထုတ်ပြသည်။ —(*pron. ex-poz-a,*) *n.* ဖော်ပြခြင်း။

- Exposedness, *n.* အကွယ်အကောမရှိ၊ ဟင်းထင်းနေသောအခြေ။ *
- Exposition, *n.* explanation, အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုဖော်ပြခြင်း။ meaning explained, အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုဖော်ပြချက်။ အဖွင့်၊ ဖွင့်ချက်။s.
- Expositor, *n.* အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုဖော်ပြသောဆရာ။
- Expostulate, *v.* ၁. သာယာစွာအပြစ်တင်၍သတိပေးသည်။
- Expostulation, *n.* from above.
- Exposure, *n* from Expose, *v* *t*
- Expound, *v* *t.* အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုဖော်ပြသည်။
- Express, *v.* *t.* to press out, ညွှစ်၍ယူသည်။ to communicate, whether by word, figure or sign, စကားဖြင့်သော်၎င်း၊ ရုပ်ပုံဖြင့်သော်၎င်း၊ အမှတ်ထက္ကဏာဖြင့်သော်၎င်းဖော်ပြသည်။ to tell, declare in words, ပြောသည်။ —*a.* plain, clear, တည့်တည့်လင်းလင်း။ ရှင်းလင်းသော။ resembling, ပုံတူသော။ intended, ကြံစည်၍ပြုသော။ —*n.* a messenger sent on special business, မှာထားရန် အကြောင်းရှိ၍စေလွှတ်ရာသို့သွားရသောသူ။ a message sent, စေလွှတ်၍မှာလိုက်သောစကား။
- Expression, *n.* from above; a mode of speech, ပြောဆိုသောနည်း။
- Expressive, *a.* ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြတတ်သော။
- Expulsion, *n.* ရှင်ထုတ်ခြင်း။
- Expunge, *v.* *t* ချေသည်။
- Expurgation, *n* စင်ကြယ်စေသည်။
- Expurgatory, *a.* စင်ကြယ်စေတတ်သော။
- Exquisite, *a.* exceedingly nice, အထွန်စေ့စပ်ကောင်းမွန်သော။ most intense, အပြင်းဆုံးသော။ most penetrating, မိုးတွင်းခြင်ဆီမိမိသောင့်ပြုတတ်သော။
- Extant, *a.* ယခုရှိသော။ ဖြစ်ကျက်ရှိသော။ တည်သေးသော။
- Extemporaneous, Extemporary, *a.* အတယ်သို့ပြောရမည်ကိုချွေးစွာ ကြံစည်၍မထားဘဲပြောတောသော (စကား။)
- Extempore, *adv.* ချွေးစွာကြံစည်၍မထားဘဲပြောသည်နှင့်။
- Extemporize, *v.* *i.* အတယ်သို့ပြောရမည်ကိုချွေးစွာကြံစည်၍ မထားဘဲ ပြောဟောသည်။
- Extend, *v.* *t.* to stretch, တန်းသည်။ to spread, ဖြန့်သည်။ to stretch out (the arm,) ဆန့်သည်။ to enlarge, ကြီးကျယ်စေသည်။ —time, နေ့ရက်အချိန်ကာလကိုပေးသည်။ to impart to, ပို့စေသည်။ ပေးသည်။ —*v.* *i.* to reach, ခြံသည်။ ရောက်သည်။
- Extension, *n.* တန်းခြင်း၊ ဖြန့်ခြင်း၊ ဆန့်ခြင်း၊ ကြီးကျယ်ခြင်း၊ ကြီးကျယ်စေခြင်း၊ ပို့ခြင်း၊ ပေးခြင်း။ (for sub-def. see above.)
- Extensive, *a.* ကျယ်သော။ ပြန့်ကျယ်သော။
- Extensiveness, *n.* from above.
- Extensor, *n.* ဆန့်တတ်သောအကြော။

Extent, *n.* size, dimension, အကြီးအကျယ်၊ အတိုင်းအထွာ။ —of superficies, အကျယ်အဝန်း။ —of a line, အရှည်အလျား။ —of reach, မှီနှိုင်းရာအရပ်၊ impartation, communication, မှီခြင်း၊ သက်ရောက်ခြင်း။

Extenuate, *v. t.* to make slender, သေးစေသည်။ to diminish, လျော့စေသည်။ —(a fault,) နည်းစေသည်။ ပေါ့စေသည်။

Extenuation, *n.* from above.

Exterior, *n.* the outer part, အပြင်၊ အပ။ the outside, အပေါ်ဘက်။ the visible deportment, ထင်ရှားသောအဆင်းအရည်။ —*a.* pertaining to the outside, အပြင်နှင့်ဆိုင်သော။ external, အပြင်၌ရှိသော။

Exterminate, *v. t.* အကုန်အစင်ဖျက်ဆီးသည်။

Extirmination, *n.* from above.

External, *a.* outward, အပြင်၌ရှိသော။ visible, apparent, အပေါ်ဘက်ဖြစ်သော။

Externals, *n. plur.* the outer parts, အပြင်အပ။ —of religion, ကာယ။ ဝစီနှစ်ပါးနှင့်ဆိုင်သောဝတ်ပြုကိုးကွယ်ခြင်း။

Extinct, *a.* extinguished, ဖြမ်းပြီးသော။ သော။ being at an end, ဆုံးသော။

Extinction, *n.* see Extinguishment; the state of being extinct, ပြတ်ခြင်း။ ဆုံးခြင်း။

Extinguish, *v. t.* to quench, (ဖီးကို) သတ်သည်။ သေသည်။ ဖြမ်းသည်။ —(desire, &c) ဖြမ်းအောင်ပြုသည်။ to destroy, ဖျက်ဆီးသည်။

Extinguisher, *n.* ဖီးဖီးတိုင်သတ်သောကေသု။

Extinguishment, *n.* from Extinguish.

Extirpate, *v. t.* to eradicate, အမြစ်ပါးရှုတ်သည်။ to destroy thoroughly, သုတ်သင်ပယ်ရှင်းသည်။ ရှင်းရှင်းဖျက်ဆီးသည်။

Extirpation, *n.* from above

Extol, *v. t.* ရှီးမွမ်းသည်။

Extort, *v. t.* အနိုင်အထက်ညစ်၍ယူသည်။

Extortion, *n.* from above; the practice of usury, ခြေရေ၍အတ္တန်အကျူးအတိုးစားခြင်း။

Extortioner, *n.* ထိုသို့ပြု၍အသက်ခွေးသောသူ။

Extra, *a.* အပိုအမိမြစ်သော။

Extract, *v. t.* to draw out, နှုတ်သည်။ —(from a writing,) နှုတ်ထုတ်သည်။ —the predominant qualities (of a plant or drug,) ခြောက်ကိုထုတ်ယူသည်။ —*n.* that which is extracted, နှုတ်သောအရာ။ a passage taken from a writing, နှုတ်ထုတ်သောအစွက်။ စကားနှုတ်။ a tincture extracted from plants, drugs, &c. ရသေ့ခြောက်ကိုနှုတ်၍ရသောအရည်။

Extraction, *n.* ရွတ်ခြင်း (ဩဇာကို) ထုတ်ယူခြင်း (for sub-def see above;) descent, lineage, အမျိုးအနွယ်ဆင်းသက်ခြင်း။

Extraneous, *a* ကိုယ်၌ပါရင်းမဟုတ်။ အခြားတပါးကဖြစ်သော။

Extraordinary, *a.* not ordinary, uncommon, singular, သာမညမဟုတ်သော။ ထူးသော။ ထူးခြားသော။ very superior, uncommonly excellent, ထူးဆန်းသော။ wonderful, အံ့ဩဖွယ်ဖြစ်သော။ အာကာ။ အိုဘွဲ့။

Extravagance, *n.* from next

Extravagant, *a.* —in language, စကားကားသော။ —in feelings, စိတ်အားသန်လွန်းသော။ in expense, အသုံးအစွဲများသော။ unreasonable, အကြောင်းမတန်သော။

Extravasated, *a* သွေးကြည်ဥသော။

Extreme, *a* outermost, အစွန်းဆုံးသော။ last, နောက်ဆုံးသော။ utmost in degree, အပြင်းဆုံးသော။ —*n* အစွန်း။ အဆုံး။

Extremity, *n* end, အစွန်း။ အဆုံး။ highest degree, အပြင်းဆုံးသောဝေဒနာ။ utmost difficulty, အခက်ဆုံးသောအမှု။

Extricate, *v. t* to free from difficulty, အမှုမှကယ်နှုတ်သည်။ to cause to be emitted, (အငွေ့ကို) ထွတ်သည်။

Extraction, *n.* from above

Extrinsic, *a.* ကိုယ်၌မပါ။ အခြားတပါးနှင့်ဆိုင်သော။

Extrude, *v. t* ထုတ်ပြန်သည်။

Extrusion, *n.* from above.

Extuberance, see Protuberance

Exuberance, *n* from next.

Exuberant, *a.* abundant, အလွန်ပေါများသော။ producing in abundance, အလွန်များစွာထွက်တတ်သော။

Exude, *v. i.* ပြင်သို့စိန်၍ထွက်သည်။

Exudation, *n* from above

Exult, *v. i.* ရှင်မြူးသည်။

Exultant, *a.* Exultation, *n* from above.

Exuvia, *n. plur* ထွန်ပြန်သောခွံ၊ အရေ။

Eye, *n.* the organ of seeing, မျက်စိ။ —of a needle, အပိနဖား။ for a hook, မျက်ချိတ်သောကွင်း။ —ball, မျက်လုံး။ —brow, မျက်ခုံးမွေး။ —glance, မိမိကာကြည့်ခြင်း။ —glass, မျက်မှန်။ —lash, မျက်တောင်။ —let, အပေါက်ကလေး။ —lid, မျက်ခွံ။ မျက်လွှာ။ the edge of an eyelid, မျက်ခမ်း။ —salve, မျက်စင်္ကြီးဖယောင်းချက်။ —servant, ရှေ့တွင်တသွယ်၊ ကွယ်ရာတခြားလုပ်တတ်သောသူ။ —service, ထိုသို့လုပ်ကိုင်ခြင်း။ —sight, the sense of seeing, စက္ခာလတနု။ the sight of the eye, မြင်ခြင်း။ —sore, မြင်မှင်းသော

အရာ။ —tooth, အစွယ်။ —witness, ကိုယ်တိုင်သိမြင်သောသူ။

—*v. t.* ဖုစေ့ကြည့်ရှုသည်။

Ery, *n* ငှက်ရဲထိုးအသိုက်ဖွဲ့၍နေရာအရပ်။

F.

Fable, *n* ခဏ္ဍာရီ။

Fabled, *a.* ခဏ္ဍာရီအားဖြင့်ပြောဆိုသော။

Fabric, *n* a structure, ဆောက်လုပ်သောအရာ။ cloth manufactured, ရက်သောအထည်အလိပ်။ လက်လုပ်အထည်။

Fabricate, *v. t.* to construct, ဆောက်လုပ်သည်။ to manufacture, လက်မှုပညာနှင့်လုပ်သည်။ to devise falsely, မဟုတ်မမှန်ဘဲလုပ်ကြံသည်။

Fabrication, *n.* from above

Fabulist, *n.* ခဏ္ဍာရီစာကိုစီကုံးတတ်သောသူ။

Fabulous, *a.* ခဏ္ဍာရီဖြစ်သော။

Facade, *n* the outside of a fortification, မြို့ရိုးပြင်ဘက်နံရံ။ the front of an edifice, တိုက်မှတ်နာပြုသောဘက်။

Face, *n.* the visage, မှတ်နာ။ a bold visage, ရဲရင့်သောမှတ်နာ။ —to face, *adv.* မှတ်နာချင်းဆိုင်။ —*v.* to have the face toward, မှတ်နာပြုသည်။ to oppose face to face, မှတ်နာချင်းဆိုင်၍ဆီးတားသည်။ to cover in front, ရှေ့မှတ်နာဘက်ကိုလွှာအောင်ကွပ်သည်။

Faces [make,] *v* မှတ်နာကိုအရုပ်ဆိုးအောင်လုပ်၍ပြသည်။

Facet, *n.* တွယ်ကွက်။

Facetious, *a* မိတ်ရှင်လန်း၍ပြီးရယ်အောင်ပြောတတ်သော။

Facial, *a.* မှတ်နာနှင့်ဆိုင်သော။

Facile, *a* လွယ်သော။

Facilitate, *v. t.* လွယ်အောင်ပြုသည်။

Facility, *n* ease, လွယ်ခြင်း။ dexterity, လေ့ကျက်သောကြောင့်လွယ်တကူပြုတတ်ခြင်း။

Facing, *n.* ရှေ့မှတ်နာဘက်ကိုလွှာအောင်ကွပ်သောအရာ။

Fac simile, *n.* တူအောင်ရေးသောလက္ခဏာ။

Fact, *n.* a deed, အပြုအမူ။ a circumstance, event, အဖြစ်အပျက်။ အကြောင်းအရာ။ reality, အကယ်စင်စစ်ဖြစ်ခြင်း။ ဟုတ်မှန်ခြင်း။

Faction, *n.* a party in society opposed to government, မင်း၏တစက်၌နေ၍ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုသောလူစု။ tumult, ရုန်းရင်းခတ်မှုပြုခြင်း။

Factionous, *a.* ဆန့်ကျင်ဘက်နေ၍ရုန်းရင်းခတ်မှုပြုတတ်သော။

Factitious, *a.* made by art, ထက်လုပ်သော(အရာ)။ fictitious, ပဝတ္တိဖြစ်သော။

Factor, *n.* an agent, ကိုယ်စားလှယ်။ a multiplicand, မြှောက်ရန်တည်ကိန်း။ a multiplier, မြှောက်ခြေ။ မြှောက်ကိန်း။

Factorage, *v.* ကိုယ်စားလှယ်ခံ။ ပွဲခံ။

Factory, *n* the house where factors reside, ကိုယ်စားလှယ်တို့နေရာတိုက်၊ အိမ်။ a number of factors, ကိုယ်စားလှယ်တို့အစု။ *see* Manufactory.

Factotum, *n*. စေခိုင်းသမျှကိုလုပ်ကိုင်ရသောသူ။

Faculty, *n* a power of the mind, အတွင်းအာယတန။ ability, အစွမ်းသတ္တိ။ faculty of performance, တွင်းတတ်သောသတ္တိ။ privilege, ပြုခိုင်းသောအခွင့်။ the instructors in a college collectively, သိပ္ပံကျောင်း၊ ဓမ္မကျောင်း၌သင်ပေးသောဆရာစု။

Facundity, *n*. နှုတ်သတ္တိ။

Fade, *v* *i*. —(as color,) မှိန်သည်။ ပြယ်သည်။ —(as a flower,) ညှိုးနွမ်းသည်။ to decline, အားလျော့သည်။ to pass away, perish, မတည်မမြဲ။ ဖောက်ပြန်တတ်သည်။

Fæces, *n. plur* sediment, အနှစ်အနယ်။ excrement, ကျင်ကြီး။

Fag, *v* *i*. လုပ်ဆောင်၍ပင်ပန်းသည်။

Fag-end, *n*. အမြိတ်စ။

Fagot, *n* ထင်းစည်း။

Fail, *v*. *z* to become deficient, မပြည့်လျော့သည်။ to become extinct, ပြတ်သည်။ ဖျက်သည်။ to become weaker, to decline, မသန်မစွမ်း။ ခွန်အားယုတ်လျော့သည်။ not to attain, မမှီဘဲနေသည်။ to come short of duty, ပြုရသောဝတ်ကိုမပြုဘဲနေသည်။ not to accomplish one's purpose, အကြံဖျက်သည်။ အကြံမမြောက်နေရသည်။ to become insolvent, ကြွေးမဆပ်နှိုင်းအောင်ရှိသည်။ —*v* *t* to disappoint, သူတပါးမျှော်လင့်ရန်အကြောင်းရှိသည်အတိုင်းမပြုဘဲနေသည်။ to neglect to aid, မမစဘဲစွန့်ပြစ်သည်။

Failing, *n*. from above, a fault, အပြစ်။ an infirmity, ပေါ့လျော့သောအပြစ်။

Failure, *n*. from Fail

Fain, *adv* ဝမ်းမြောက်စွာ။

Faint, *a* weak, exhausted, worn out (in different ways,) နှမ်းနယ်သော။ နှုန်းရွှေသော။ အားနည်းသော။ —as color, အရောင်မထွက်။ မှိန်သော။ —as sound, အသံသေးသော။ dejected in mind, စိတ်ညှိုးငယ်သော။ —hearted, သူရဲစောနည်းသော။ ကြောက်တတ်သော။ —*v* *i*. to become weak, အားယုတ်လျော့သည်။ to lose the animal functions, သေငယ်သေသည်။ မျောသည်။ နှစ်သည်။ to be dispirited, စိတ်ညှိုးငယ်သည်။ စိတ်ဖျက်သည်။

Faintness, *n*. from Faint, *a*

Fair 1, *a*. white (in complexion,) မှက်နှာဖြူသော။ handsome, လှသော။ clear, ကြည်ထင်သော။ —(as wind,) သင့်သော။ open, အဆီးအတားမရှိ၊ ရှင်းထင်သော။ frank, ရှုပ္ပာန်ခြင်းမရှိ၊ တည့်ထင်သော။ impartially upright, တဖက်သို့မလိုက်စားဘဲမျှတသော။ —(as

hand writing,) ရှင်းတင်းသော။ unspotted, အစွန်းအကွက်မရှိသော။ —1, *n* the female sex, မိစ္ဆာဗျား။ —2, *a* stated, great market, ဝိုင်း။

Fairness, *n* from Fall, *a*.

Fairy, *n*. ရုက္ခစိုင်းနတ်တမျိုး။

Faith, *n* belief, ယုံခြင်း။ trust, ယုံကြည်ခြင်း။ faithfulness, သစ္စာ။

Faithful, *a* adhering to truth and duty, သစ္စာစောင့်သော။ steady, constant, မတိမ်းမယိမ်းတည်ကြည်သော။ တည်တံ့သော။

Faithfulness, *n*. from above

Faithless, *a*. သစ္စာမရှိသော။ သစ္စာဗျက်သော။

Faithlessness, *n* from above.

Fakir, *n* ဇော်ဂျီ၊ ဟိန္ဒူရသေတမျိုး။

Falcon, *n*. ထားလွယ်ကောက်တမျိုး။

Falcon, *n*. the bird, သိမ်းငှက်။ a sort of gun, အမြောက်ကလေး။

Falconer, *n* သိမ်းတိုက်သမား။

Falconry, *n* သိမ်းတိုက်သမားအတတ်။

Fall, *v* *t* —from a higher to a lower place, ကျသည်။ —from an erect posture, ထည်းသည်။ —as the countenance, (ဗျက်နှာ) ကျသည်။ —from a situation, အရာမှကျသည်။ —from a stem, ကြွေသည်။ —from a good estate, ဖောက်ပြန်သည်။ to disem-bogue, မြစ်မသို့သော်ငှါပင်လယ်သို့သော်ငှါစီးဝင်သည်။ to die by violence, အသေသတ်ခြင်းကိုခံသည်။ to come to an end, ဆုံးသည်။ to decrease, ယုတ်လျော့သည်။ to grow weak, အားလျော့သည်။ to become low, နိမ့်သွားသည်။ to become, pass into some state, (တစုံတခုသော) အဖြစ်သို့ရောက်သည်။ to come to pass, ဖြစ်လာသည်။ ရောက်သည်။ to come into the hands, or become the property of, (တစုံတယောက်သောသူ၏) ထက်သို့ရောက်သည်။ to be uttered carelessly, (ပြော၍) အမှတ်တမဲ့စကားဖြစ်သည်။ to languish, နှမ်းနယ်ခြင်းသို့ရောက်သည်။ —astern, *v* *t* သင်္ဘောတစင်းကို တစင်းမမှီ။ ဝေးကွာလျက် ကျန် ရစ်သည်။ —away, to become lean, ဒိန်ကြိုသည်။ to decline, ရှေ့လျော့သည်။ to break faith, သစ္စာဗျက်သည်။ to fall from a good estate, ဖောက်ပြန်သည်။ —back, to retreat, ဆုတ်သည်။ to fail of performing a purpose, ပြုရသောအမှုကိုမပြုဘဲနေသည်။ down, to sink down, အောက်သို့ကျသည်။ to become prostrate, ပြတ်ဝပ်သည်။ to drop down a river, တဖြေးဖြေးစုန်သည်။ —foul of, *v* *t*. ထိခိုက်သည်။ —from, *v* *t*. to recede from, ခွာသွားသည်။ to apostatize, ဖောက်ပြန်သည်။ —in, အစဉ်အလိုက်ဝင်၍ နေသည်။ —in with, *v* *t*. to agree with, သဘောတူသည်။ to comply with, သဘောတူ၍ဝန်ခံသည်။ to meet with, တွေ့ကြုံ

သည်။ —off, *v. z.* to drop from a tree, ကြွေသည်။ to withdraw, ခွာသွားသည်။ to deteriorate, ယုတ်လျော့သည်။ to apostatize, ဖောက်ပြန်သည်။ to perish, ဖျက်စီးသည်။ —(as a ship,) ပါသည်။ —on, *v. t.* စတင်၍တိုက်သည်။ —out, *v. i.* to happen, ဖြစ်လာသည်။ to quarrel, ရန်တွေ့သည်။ —short, to fail of reaching, မမှီဘဲနေသည်။ to become insufficient, မသောက်အောင်ဖြစ်သည်။ —to begin hastily, eagerly, အလျင်အမြန်စ၍ ပြုသည်။ to apply one's self, အားထုတ်သည်။ —under, to be ranged and classed with, တစ်တရသောအပိုင်းအခြားသို့ဝင်သည်။ to come within the cognizance of, မီရင်စုံ၍ပါသည်။ —upon, *v. t.* စတင်၍တိုက်သည်။ —*n* ကျခြင်း။ ထည်းခြင်း။ အသေခံခြင်း။ ဆုံးခြင်း။ ယုတ်လျော့ခြင်း။ (for sub-def see Fall, *v. 1.*,) a sinking of tone, အသံနိမ့်ခြင်း။ a declivity, ဆင်ခြေလျှော။ a cascade, cataract, ရေမော်။ ရေတံခွန်။ autumn, အင်္ဂလိတ်ပြည်မှာ တတိယဥတု။ သစ်ရွက်ကြွေသောဥတု။

Fallacious, *a* misleading, လွဲစေတတ်သော။ deceitful, လှည့်စားတတ်သော။

Fallacy, *n.* လိမ်လည်သောစကား။

Fallibility, *n.* from next

Fallible, မှားတတ်သော။

Falling-sickness, *n.* ဝက်ရှူးနာတမျိုး။

Falling-star, *n* ကြယ်ပျံ။

Fallow, *a.* —in color, as deer, နီဝါဝါ။ —2, never cultivated, မလုပ်ဘူးသေးသော(မြေ) left for a time, after having been cultivated, မလုပ်ဘဲအလွတ်အလပ်ထားသော(ထယ်) left unsowed after plowing, တွန့်ပြီးမှမစိုက်မကြိ အလွတ်အလပ်ထားသော(ထယ်)။

False, *a* not true, not right, မဟုတ်သော။ မမှန်သော။ perfidious, သစ္စာဖျက်သော။ deceitful, လှည့်စားတတ်သော။ counterfeit, ပဝတ္တိဖြစ်သော။ feigned, အရောင်ဆောင်သော။ —hearted, သစ္စာဖျက်တတ်သော။

Falsehood, *n.* from False, lying words, မဟုတ်မမှန်သောစကား။မုသာ။

Falsify, *v. t.* to counterfeit, forge, မမှန်ဘဲလျက်အသွင်တူအောင်လုပ်သည်။ to break faith, ဂတိကိုဖျက်သည်။ to disprove, မဟုတ်မမှန်ကြောင်းကိုပြသည်။

Falsity, see Falsehood.

Falter, *v. z.* to hesitate, in speech, ဆုတ်ဆုတ်ဆိုင်းဆိုင်းပြောသည်။ to hesitate in action, ဆုတ်ဆုတ်ဆိုင်းဆိုင်းပြုသည်။ to be impaired in intellect, မိတ်ဆွတ်ယွင်းသည်။

Fame, *n.* notoriety, ကျော်စော။ ကိစ္ဆိ။ celebrity, ဂုဏ်အသရေ။

Famed, *see* Famous.

Familiar, *a* well acquainted, မိတ်ကျွမ်းဝင်သော။ intimately acquainted, ခြေကျွမ်းဝင်၊ လက်ကျွမ်းဝင်ဖြစ်သော။ courteous and affable, ပလွှားခြင်းမရှိဘဲ ထောကဝတ်နှင့် လိုက်လိုက်လျှော့လျှော့ပြုတတ်သော။ well versed in, လေ့ကျက်ကျွမ်းကျင်သော။ —*n* intimate, မိတ်ကျွမ်းဝင်သောသူ။ a demon in league with a man, လူနှင့်အပေါင်းအသင်းဖွဲ့သောနတ်ဆိုး။

Familiarity, *n.* from Familiar, *a*

Familiarize, *v. t.* from same

Family, *n.* a household, အိမ်သူအိမ်သားအစု။ တအိမ်ထောင်။ a race, kindred, အမျိုးအနွယ်။ honorable descent, ဂုဏ်အသရေရှိသော အမျိုးအနွယ်။ a class, order, လက္ခဏာတူသောအရာစု။

Famine, *n* အစာအာဟာရခေါင်းပါးခြင်း။ သရေခိုင်းခြင်း။ ဒုက္ခိက္ခိတရဟိ။

Famish, *v. i* to be hungry, ငတ်မွတ်သည်။ to die of hunger, ငတ်မွတ်၍သေသည်။ —*v. t.* to starve, အစာသတ်၍ထားသည်။ to starve to death, အစာသတ်ထား၍သတ်သည်။

Famous, *a.* possessed of notoriety, ကျော်စောသော။ celebrated, ဂုဏ်အသရေထင်ရှားသော။ ခြံပ်ထွက်သော။

Fan, *n* —for cooling the face, ယပ်တောင်။ —for winnowing grain, စံကော။ —*v. t.* to cool with a fan, ယပ်သည်။ ယပ်ခတ်သည်။ to winnow, ငွေ့သည်။

Fanatic, *n.* ဘုရား၊ တရား အမှု၌ အလွန်စိတ်အားသန်၍ သူ့ရူးကဲ့သို့ ဖြစ်သောသူ။

Fanatical, *a.* ထိုသို့သောဖြစ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Fanaticism, *n* ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း။

Fanciful, *a.* အာရုံထင်၍ညာဏ်ကွန့်မြူးခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Fancy, *n* a modification of the imagination, အာရုံထင်၍ကွန့်မြူးတတ်သောညာဏ်။ a thought, opinion, စိတ်အထင်။ liking, ကြိုက်သောစိတ်သဘော။ —*v* to imagine, အာရုံပြု၍ ညာဏ်ကွန့်မြူးသည်။ to think, မိတ်ထင်သည်။ to like, ကြိုက်သည်။

Fane, *n* ကိုးကွယ်ရာအရပ်။

Fang, *n* a tusk, အစွယ်။ a claw or talon, အစွယ်နှင့်တူသော လက်သည်း။ ခြေသည်း။ the root of a tooth, သွား၏အမြစ်။

Fanged, *a.* အစွယ်ရှိသော။

Fantastic, Fantastical, *a.* အမှန်မဟုတ်။ ညာဏ်ကွန့်မြူး၍ အာရုံထင်လျက်သာရှိသော။

Far, *a.* ဝေးသော။ —*adv.* distantly, ဝေးစွာ။ exceedingly, အလွန်။ —famed, *a.* အနီးအဝေးအရပ်ရပ်တို့၌ကျော်စောသော။ —fetched, brought from a distance, အဝေးကဆောင်ခဲ့သော။ obtruded unnaturally, မနီးစပ်ဘဲသယ်ပိုး၍သွင်းသော။ —off, *adv.* at

- a distance, အဝေးမှာ။ to a distance, အဝေးသို့။ —sighted, *a.*
 အဝေးသို့မြင်တတ်သော။
 Faicc, *n.* ခဏ္ဍာရီဇာတ်ကလေး။
 Faicy, *n* မြင်းခွံသေနာ။
 Faidel, *n* အထုပ်ကလေး။
 Fare, *v* ၇. to travel, ခရီးသွားသည်။ to be in some state, good or
 ill, ချမ်းသာလျက်သော်ငြင်းဆင်းရဲလျက်သော်ငြင်းရှိနေသည်။ to feed,
 (*intrans*) စားသောက်သည်။ —*n.* the price of passage,
 လူတို့ခ။ provisions, စားသောက်သွယ်။
 Farewell, *int* ကောင်းကောင်းသွားတော့။ ကောင်းကောင်းနေတော့။ —*n.*
 သွားသောအခါနှုတ်ဆက်သောစကား။
 Fauna, *n* ဝတ်မှုန်။
 Faunaceous, *a.* မုန့်ညက်နှင့်ဆိုင်သော။
 Farm, *n* land rented, ငှါး၍ထားသောမြေ။ the privilege of using or
 selling, (တယ်ဥစ္စာမဆို) သုံးပိုင်ရောင်းပိုင်သောအခွင့်။ (Amer.)
 cultivated ground, လယ်တော။ ယာတော။ —house, လယ်ယာ
 လုပ်သောသူနေရာအိမ်။ —*v. t.* to lease or take on lease, (လယ်
 တောယာတောကိုသော်ငြင်းသုံးပိုင်သောအခွင့်ကိုသော်ငြင်း) ငှါးသည်။
 to take the revenue for a certain consideration, အခွန်သေနှင့်
 ဝယ်သည်။ to hold the monopoly of the sale of certain
 articles, ပိုင်ခံသည်။ to cultivate land, လယ်ယာလုပ်မြင်းအမှုကို
 ဆောင်ရွက်သည်။
 Farmer, *n* one who takes ground, &c. on lease. လယ်တော၊
 ယာတောအစရှိသည်တို့ကိုငှါးသောသူ။ one who takes the re-
 venue for a certain consideration, အခွန်သေနှင့်ဝယ်သောသူ။
 one who holds the monopoly of the sale of certain
 articles, ပိုင်ခံသောသူ။ a cultivator of land, လယ်ယာလုပ်သောသူ။
 Farming, *n.* လယ်ယာလုပ်မြင်းအမှု။
 Farmost, *a.* အဝေးဆုံး။
 Farnago, *n.* ရောနှောရှုပ်ထွေးသောအရာစု။
 Farrier, *n.* a shooer of horses, မြင်းခွံသံကွင်းကိုမျက်သောသူ။ a horse-
 doctor, မြင်းနာကိုကုသောဆေးသမား။
 Farrow 1, *v* ဝက်မွေးသည်။ —1, *n.* တခါတည်းမွေးသောဝက်ကလေးစု။
 —2, *a* သားကျသင့်သောနှစ်နှစ်မကျဘဲနေသော (နွားမ)
 Farther, သာ၍ဝေးသော။
 Farthest, *adv* သာ၍ဝေးသောအရပ်၌—သို့။ —*a.* အဝေးဆုံး။ —*adv.*
 အဝေးဆုံးသောအရပ်၌—သို့။
 Farthing, *n.* ဗာသိန်တူငါးပေါ်သောအစိတ်ကြေးနှိပ်ငါးအငယ်ဆုံး။
 Fasses, *n. plur.* ရောမမင်းရှေ့မှာဆောင်သောကြပ်စည်း။
 Fascinate, *v. t.* မြေငြိသကဲ့သို့လူတယောက်ကိုတယောက်မြှုပ်စားသည်။

Fascination, *n.* from above.

Fascine, *n.* ထင်းစည်း။

Fashion, *v. t.* to form, ပုံလုပ်သည်။ to fit, တော်လျှော်အောင်ပြုလုပ်သည်။ to make according to prevailing usage, ထုံးစံအတိုင်း ပြုဆင်သည်။ —*n.* form, shape, ပုံသဏ္ဌာန်။ the prevailing mode of dress, လူများဝတ်ဆင်ကြသောဝတ်ပုံ။ manner, sort, အမျိုး။ အတည်။ အဝ။ custom, ထုံးစံ။ gentility, ချေထည်လျှောက်ပတ်သည့်ကျေးဇွယ်ရာခြင်းလက္ခဏာ။

Fashionable, *a.* in accordance with the prevailing mode, ထုံးစံအတိုင်းဖြစ်သော။ behaving according to the prevailing fashion, ကာလသို့လိုက်၍နေထိုင်ပြုမူသော။ dressing well according to the newest modes, ကာလအလိုက်သြဌဝတ်ဆင်တတ်သော။ genteel, well bred, ခြေထည်လျှောက်ပတ်သည့်ကျေးဇွယ်ရာသော။

Fast 1, *a.* swift, လျင်သော။ မြန်သော။ —1, *adv.* လျင်မြန်စွာ။ —2, firmly fixed, အမြဲစွဲသော။ strong, မိုင်းခံသော။ —2, *adv.* မြဲမြံစွာ။ မိုင်းခံစွာ။ ကြပ်ကြပ်။ —by, အနားမှ။ —3, *v. i.* အစာရှောင်သည်။ —3, *n.* abstinence from food, အစာရှောင်ခြင်းအကျင့်။ the time of fasting, အစာရှောင်သောနေ့ရက်ကာလ။ —day, အစာရှောင်သောနေ့။

Fasten, *v. t.* to fix firmly, အမြဲစွဲစေသည်။ to make adhere to, အမြဲကပ်စေသည်။ to make secure, လုံချုံစေသည်။ —a rope, ကြိုးစက်သတ်သည်။ —on, စွဲကပ်သည်။

Fastening, *n.* လုံချုံအောင်ကန့်သန့်ကျင့်မှစ၍ကန့်သောအရာ။

Fastidious, *a.* difficult to please, စိတ်နှင့်ထွေခဲသော။ squeamish, နှစ်လိုမသန့်။ ရှိတတ်သော။

Fastidiousness, *n.* from above.

Fastness, *n.* from Fast 2; a strong hold, မိုင်းခံလုံချုံသောနေရာ။

Fat, *a.* having much fat, ဆူသော။ ဆူဖျိုးသော။ corpulent, ဝသော။ ဝဖျိုးသော။ affluent, ကြွယ်ဝသော။ fertile, (မြေ)သြောဇာရှိသော။ producing abundantly, ပွားများစေတတ်သော။ —*n.* the unctuous part of flesh, အဆီ။ the rich part of a thing, အဆီအပြား။ —*v. t.* ဆူအောင်ပြုသည်။

Fatal, *a.* necessary, inevitable, မဖြစ်သဲမနေရသော။ destructive, deadly, ဖျတ်စီးဆုံးရှုံးစေတတ်သော။

Fatalism, *n.* ခပ်ထိမ်းသောအမှုအရာတို့သည်မဖြစ်သဲမနေရအောင်ဖြစ်သည်။ အထူသောအထူဝါဒ။

Fatalist, *n.* ထိုထိုအထူဝါဒရှိသောသူ။

Fatality, *n.* from Fatal; frequency of death, များစွာသေကြေ ဖျတ်စီးခြင်း။

Fate, *n* uncontrollable causation, မဖြစ်ဘဲမနေရအောင်ပြုလုပ်တတ်သော အကြောင်း၊ that which must inevitably take place, မဖြစ်ဘဲ မနေရအောင်ပြုလုပ်သော အမှုအရာ၊ destruction, ဖျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း၊ —marks on the forehead indicative of one's destiny, fortune, နဖူးစာ၊ ကံ။

Fated, *a*. မဖြစ်ဘဲမနေရအောင်ပြုလုပ်သော (အမှုအရာ)။

Father, *n*. အဘ။ ခမည်း။ —*v*. *t*. to adopt and treat as one's own child, သားအရာ၌ထား၍မွေးစားသည်။ to profess to be the father or author, အဘဟုတ်သည်ကိုသော်၎င်း၊ ကိုယ်ပြုလုပ်သည်ကို သော်၎င်း ဝန်ခံသည်။ —in-law, *n*. ယောက်ျားမယောက်ျားသူ။

Fatherless, *a*. အဘမရှိသော။

Fatherly, *a*. အဘကဲ့သို့ချစ်ခင်ပြုစုတတ်သော။ —*adv*. အဘကဲ့သို့။

Fathom, *n* ဖာလံ။ —*v*. *t*. to encompass with the arms, ထိသည်။ to reach, ဖြိုသည်။ to sound, (ရေ) စမ်းချသည်။ to understand thoroughly, ရှိက်ရှိက်နှိနှိနားထည်သည်။

Fathomless, *a*. too deep to be measured, မတိုင်းထွာရှိုင်းအောင်နက်သော၊ incomprehensible, ရှိက်ရှိက်နှိနှိနားမထည်ရှိုင်းသော (အရာ)။

Fatigue, *v*. *t*. from Fatigued [be] —*n*. from next; military duty beside the use of arms, စစ်တိုက်ထက်နက်မပါဘဲထက်နက်ကို ခံဆောင်ရသော အမှု။

Fatigued [be,] *v*. *i*. မောသည်။ ပင်ပန်းသည်။

Fatling, *n* ဆူအောင်ကျွေးသော အကောင်။

Fatness, *n* from Fat, *a*., unctuous matter, အဆီ။

Fatten, *v*. *i*. to grow fat, ဆူဖိုး၍လာသည်။ —*v*. *t*. to make fat by feeding, ဆူဖိုးအောင်ကျွေးသည်။

Fatty, *a* အဆီပါသော။

Fatuity, *n*. ခိုက်ရူးရူးဖြစ်ခြင်း။

Faucet, *n*. စည်၌ထပ်သော ဖြန့်။

Fault, *n* a blemish or defect, မကောင်းသော ထက္ကဏာ၊ a sin, အပြစ်၊ the state of being at a loss, ကွေးတောခြင်း။ —[find,] *v*. see next. —*v*. *t*. အပြစ်တင်သည်။

Faultiness, *n*. from Faulty.

Faultless, *a*. အပြစ်မရှိသော၊ အပြစ်တင်ခွင့်နှင့်ကင်းလွတ်သော။

Faulty, *a*. having blemishes or defects, မကောင်းသော ထက္ကဏာရှိသော၊ guilty, အပြစ်ရှိသော၊ erroneous, မှားသော။

Faux pas, *n*. မှားယွင်းခြင်း။

Favor, *v*. *t* to regard with kindness, ကြည်ညိုသည်။ to encourage, အားပေးသည်။ to do an act of kindness, ကျေးဇူးပြုသည်။ to resemble in features, မျက်နှာချင်းဆင်တူသည်။ —*n*. ကြည်ညိုခြင်း၊ အားပေးခြင်း၊ ကျေးဇူးပြုခြင်း။ (for sub-def. see above;)

lenity, သနား၍ကြပ်တည်းစွာမစီရင်ဘဲနေခြင်း။ a token of remembrance, အောင်းမေ့မြို့ရာပေးသောအရာ။

Favorable, *a.* conferring favor, ကျေးဇူးပြုလျှောက်၍သော။ conducive to, မစပြုစေလျှောက်၍သော။

Favorite, *a.* regarded with special affection, အထူးသဖြင့်ချစ်ခင်စုံမက်ခြင်းကိုခံရသော။ particularly liked, အထူးသဖြင့်ကြိုက်သော (အရာ)။ —*n.* one who is regarded with special affection, အထူးသဖြင့်ချစ်ခင်စုံမက်ခြင်းကိုခံရသောသူ။ a thing which is particularly liked, အထူးသဖြင့်ကြိုက်သောအရာ။

Favoritism, တဖက်သို့ခွဲကွက်ခြင်း။

Fawn 1, *n.* a young deer, ဒရယ်သငယ်။ —2, *v. i.* to court favor servilely, ပါးလူးနားလူးပြု၍ချော့မော့သည်။

Fay 1, *see* Fairy. —2, *v. i.* to fit exactly, တော်၍စေ့စပ်သည်။

Faalty, *n.* အရှင်၏သစ္စာကိုစောင့်ခြင်း။

Fear, *v.* to be afraid, ကြောက်သည်။ ကြောက်နို့သည်။ to be anxious, စိုးရိမ်သည်။ *v. t.* to respect, reverence, ခန့်ညားသည်။ —*n.* from *do*.

Fearful, *a.* afraid, ကြောက်သော။ timid, ကြောက်တတ်သော။ frightful, ကြောက်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Fearfulness, *n.* from above.

Fearless, *a.* မကြောက်၊ ချေရင့်သော။

Fearlessness, *n.* from above.

Feasibility, *n.* from next.

Feasible, *a.* ပြုနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Feast, *n.* an entertainment, စားပွဲသောက်ပွဲ။ a festival, သတင်ပွဲ။ ပွဲတမ်းသတင်။ something delicious, မြိန်ရှက်ဖွယ်သောအရာ။ —day, ပွဲနေ့။ —*v. i.* to eat sumptuously, မြိန်ရှက်စွာစားသောက်သည်။ —*v. t.* to entertain with sumptuous provisions, မြိန်ရှက်ဖွယ်သောအရာနှင့်ကျွေးသည်။

Feat, *n.* ထူးဆန်းသောအပြုအမူ။

Feather, *n.* ငှက်မွေး။ အမွေးအတောင်း။ —bad, ငှက်မွေးသွတ်သောမွှေရာ။ *v. t.* အမွေးအတောင်းနှင့်ပြည့်စုံစေသည်။

Featly, *adv.* ထွင်မြန်သောစွာပြုသည်နှင့်။

Feature, *n.* မျက်နှာ၏ပုံပန်းသဏ္ဌာန်။

Febrifuge, *a.* ဖျားနာကိုပျောက်စေတတ်သော(ဆေး)။ —*n.* ထိုသို့သောဆေး။

Febrile, *a.* ဖျားနာနှင့်ဆိုင်သော။

February, *n.* အင်္ဂလိပ်နှစ်တွင်ခုတ်ယထတည်းဟူသောလပြာချိုလ။

Feculent, *n.* foul with sediment, အနှစ်အနုယ်ပါသော။ containing excrement, ကျွပ်ကြီးပါသော။

Fecundity, *n.* ဖျားစွာမွေးဖွားတတ်ခြင်း။

Federal, *a.* ဂတိသစ္စာပြု၍ အပေါင်းအသင်း ဖွဲ့ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Federalist, *n.* အမေရိကပြည်မှာခမိုင်ခွင်းအပေါင်းအသင်းဖွဲ့ခြင်းတက်၍ နေသောသူ။

Fee 1, *n.* a recompence for services, ဆု။ —on gaining a case, ခေောင်။ အခေောင်။ —on losing a case, ကျွမ်းထိုး။ —1, *v. t.* to pay a fee to, ဆုချသည်။ to engage the service of another by advancing a fee, အခအရင်ပေး၍ငှါးထားသည်။ —2, *n.* a perpetual right, အမြဲပိုင်သောအခွင့်။

Feeble, *a.* weak, အားနည်းသော။ debilitated, ချွန့်သော။ —minded, အကြံနွန့်သော။

Feebleness, *n.* from Feeble.

Feed, *v. v.* to eat (*intrans.*) စားသည်။ to eat in a wonted place, စားကျက်၍စားသည်။ *v. t.* to give food to, ကျွေးသည်။ to supply with provisions, ကျွေးမွေးသည်။ to supply fuel, (ဖိး)မွေးသည်။ —*n.* အစာ။

Feel, *v.* to perceive by the touch, တွေ့သည်။ to examine by touch, စမ်းသည်။ to have the sense of, ခံသည်။ ခံစားသည်။ to sympathize with, ကြင်နာသည်။ to excite a particular sensation, ဤ(မည်သော) အတွေ့ရှိသည်။ —for, *v. t.* ကြင်နာသည်။ —of, စမ်းသပ်သည်။ —*n.* the sense of feeling, ကာယာယတန။ တွေ့တတ်သောသတ္တိ။ the act of perceiving by the touch, တွေ့ခြင်း။

Feeler, *see* Antennæ.

Feeling, *n.* *see* Feel, *n.*, sensation, ခံစားခြင်း။ sensibility, ခံစားတတ်ခြင်း။ sympathy, ကြင်နာခြင်း။ —*a.* possessing great sensibility, ခံစားလွယ်သော။ easily excited to pity, ကြင်နာလွယ်သော။

Feign, *v. t.* to invent or imagine, အလိုလိုမိတ်ကူး၍ထုပ်သည်။ to pretend make a show of, (ဖြစ်)ကြံ့ပြုသည်။ အရောင်ဆောင်သည်။ အဟန်ပြုသည်။

Feigning, *n.* (ဖြစ်)ကြံ့ပြုခြင်း။

Feint, *n.* a pretence, အကြံ့။ ဟန်ပြုခြင်း။ a mock attack, တိုက်ကြံ့ပြုခြင်း။ တိုက်ရောင်ဆောင်ခြင်း။

Felicitous, *v. t.* သုတေကျိုးကိုမြင်၍အားရစမ်းမြောက်သောစကားနှင့်သုကိုနှုတ်ဆက်သည်။ *a.* ချမ်းသာနှင့်ဆိုင်သော။

Felicity, *n.* ချမ်းသာ။

Feline, *a.* ကြောင်နှင့်ဆိုင်သော။

Fell 1, *a.* ရက်စက်သော။ —2, *n.* သားရေ။ —3, *v. t.* to cut down, ခုတ်ထွဲသည်။ to knock down, မှိုက်ထွဲသည်။

Felloe, *n.* ဘီးခနောင်း။

Fellow, *n.* a companion, အပေါင်းအဖော်။ အပေါင်းအမတ်။ one of

a pair, အဖက်၊ an equal, အထားတူသောသူ၊ an ordinary or contemptible person, သာမညသူ။ —of a college, သိပ္ပံကျောင်း အသင်းဝင်သူ၊ —citizen, အမျိုးသားချင်း၊ —commoner, ဆက်ဆံ ပိုင်သောသူ၊ —counsellor, ကိုင်ပင်ဖက်၊ —creature, သတ္တဝါချင်း၊ —feeling, ကြင်နာခြင်း၊ —heir, အမွေခံဖက်၊ —helper, laborer, လုပ်ဖော်ဆောင်ဖက်၊ —mortal, လူသတ္တဝါချင်း၊ —prisoner, အကျပ်ခံသောသူချင်း၊ —servant, အစေခံကျွန်ချင်း၊ —soldier, ချေမက်ချင်း၊ —student, စာသင်ဖော်၊ စာသင်ဖက်၊ —subject, အရှင် တပါး၏ကျေးကျွန်ချင်း၊ —sufferer, ဆင်းရဲဖော်၊ ဆင်းရဲဖက်၊ —traveller, ခရီးသွားဖော်၊ သွားဖက်။

Fellowship, *n* companionship, ပေါင်းဖော်ခြင်း၊ ပေါင်းဖက်ခြင်း၊ association, သင်းဖွဲ့ခြင်း၊ အပေါင်းအသင်းဖွဲ့ခြင်း၊ —in a college, သိပ္ပံကျောင်းအသင်းဝင်ခြင်းအရာ၊ —*v. t.* ထက်ခံ၍အပေါင်းအသင်း ဖွဲ့သည်။

Felo-de-se, *n.* ကိုယ်အသက်ကိုသတ်သောသူ။

Felon 1, *n.* one who has committed a capital crime, ရာဇဝတ်သင့် သောသူ၊ —1, *a* ရက်စက်သော၊ —2, *n* whitlow, ခူနာ။

Felonious, *a.* အတ္တန်ဆိုးသွမ်းသော။

Felony, *n.* ရာဇဝတ်သင့်လိုက်သောအမှု။

Felt, *n.* the skin of beasts, သားရေ၊ a cloth or stuff made of hair without weaving, သားမွေးမြင့်မရက်ဘဲသိပ်သည်း၍ လုပ်သော အထည်။

Felucca, *n.* လှေတမျိုး။

Female, *n.* အမ၊ —*a.* being of the sex that bears young, အမဖြစ် သော၊ pertaining to females, အမနှင့်ဆိုင်သော။

Feminine, *a* female, အမဖြစ်သော၊ pertaining to females, အမနှင့် ဆိုင်သော၊ soft, tender, နူးညံ့သိမ်မွေ့သော၊ effeminate, မိမ္မကဲ့သို့ နူးညံ့သော၊ —gender, *n.* ဣတ္ထိလိန်။

Femoral, *a.* ပေါင်နှင့်ဆိုင်သော။

Femur, *n.* ပေါင်မိုင်း။

Fen, Fenland, *n.* ရေထွမ်းရာအရပ်၊ ရေထွမ်းတတ်သောကွင်း။

Fence, *n.* ဝန်းရံ၊ —*v. t.* to inclose with a fence, ခြံကာသည်၊ —*v. i.* to practice in order to become skillful in the use of the sword, ထားရေခြံသည်၊ ထိုင်းကစားသည်။

Fencer, *n* ထားရေခြံသောသူ၊ ထိုင်းကစားသောသူ။

Fencing, *n.* from Fence, *v. i.*

Fend off, *v. t* ကာဆီးသည်။

Fender, *n.* မီးကား။

Fenny, *a.* boggy, မိမ့်မြေများသော၊ pertaining to fens, မိမ့်မြေနှင့် ဆိုင်သော။

- Feoff, *see* Enfeoff.
 Ferment', *v. i.* ဖေါက်သည်။ —*v. t.* ဖောက်သည်။
 Fer'ment, Fermentation, *n.* from above; mental commotion,
 စိတ်ထဲ၌ထိုက်ဆူ၍နေသည်။
 Ferocious, *a.* အထွန်ရက်စက်သော။
 Ferocity, *n.* from above.
 Ferreous, *a.* partaking of iron, သံပါသော။ pertaining to iron,
 သံနှင့်ဆိုင်သော။
 Ferret 1, *n.* the animal, သားတမျိုး။ —1, *v. t.* to drive out of
 a lurking place, ပုန်းကွယ်ရာထဲကနှင်ထုတ်သည်။ —2, *n.* a kind
 of tape, ကျပ်ပြားကြိုးတမျိုး။
 Ferrage, *n.* ကုတိုင်း။
 Ferruginous, *a.* သံပါသော။
 Ferrule, *n.* အခွေး။
 Ferry, *n.* the place of crossing a river, ကုတိုင်း။ a ferryboat, *see*
 next —boat, *n.* ကုတိုင်းလှေ။ —man, ကုတိုင်းသမား။ —*v. t.*
 ကုတိုင်းသည်။
 Fertile, *a.* of a productive soil, မြေကောင်း၍အသီးအနှံများစွာဖြစ်စေ
 တတ်သော။ productive in any way, များစွာတိုးပွားစေတတ်သော။
 Fertility, *n.* from above.
 Fertilize, *v. t.* အသီးအနှံများစွာဖြစ်စေအောင်မြေကိုပြုပြင်သည်။
 Ferule, *n.* ထက်ဝါးကိုရိုက်၍ဆုခွရန်သစ်သားထက်ဝါး။ —*v. t.* ထိုသို့သော
 ထက်ဝါးနှင့်ရိုက်သည်။
 Fervency, Fervor, *n.* from next.
 Fervent, Fervid, *a.* hot, ပူသော။ earnest, excited, စိတ်အားကြီးသော။
 Festal, Festive, *a.* pertaining to a festival, ပွဲနှင့်ဆိုင်သော။ mirth-
 ful, joyous, ရှင်သန်းစရာအကြောင်းရှိသော။
 Fester, *v. i.* ပြည်မြင်သည်။
 Festival, *n.* ပွဲအခမ်းသဘင်။
 Festivity, *n.* ပွဲအခမ်း၌ပျော်ရွှင်ခြင်း။
 Festoon, *n.* artificial flowers, ပန်းဆွဲ။ ornamental hangings, ပန်း
 တောင်းသည်။
 Fetch, *v. t.* to go and bring, တွား၍ထူခဲ့သည်။ to bring, ဆောင်ခဲ့သည်။
 to derive, (တစ်တစ်) တစ်စုံတစ်ရာသည်။ to reach, မှီသည်။ —a price,
 အထိုးကိုရသည်။ —*n.* ပရိယာယ်။
 Fete, *n.* ပွဲခံသောနေ့။
 Fetid, *a.* နံ့စေ့သော။
 Fethlock, *n.* စွာဆစ်ဆွေး။
 Feter, *n.* အနံ့အစေ့။

Fetter, *n.* a chain for the feet, ထိပ်ချွင်း၊ a halter, ထူး၊ —*v.* *t.* to put on fetters, ခြေချင်းခတ်သည်။ to confine, ချုပ်ထားသည်။

Fetus, *n.* (human,) ကိုယ်ဝန်၊ (brute,) ဖီး၊ ဝမ်းပိုး၊

Feud, *n.* ခိုက်ရန်၊

Federal, *a.* အခြေမပိုင်၊ အရှင်၏အမှုကိုဆောင်စဉ်အခါပိုင်ရခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Fever, *n.* ဖျားနာ၊ the spotted, ငန်းကွက်၊ the yellow, ငန်းဝါ၊

Feverish, *a.* ဖျားချင်သော။

Few, *a.* မများ၊ နည်းသော။

Fewness, *n.* from above.

Fiat, *n.* ရှိစေဟုမိန့်ခြင်း။

Fib, *n.* ကလိကမာ။ —*v.* *i.* ကလိကမာပြောသည်။

Fibre, *n.* အမျှင်။

Fibrous, *a.* အမျှင်ပါသော။

Fibula, *n.* ခြေသလုံး၏အရိုးငယ်။

Fickle, *n.* စိတ်မတည်ကြည်သော။

Fickleness, *n.* from above.

Fiction, *n.* the act of inventing or imagining, အမှန်မရှိဘဲအလိုလို
မိတ်ကူး၍လုပ်ခြင်း၊ that which is invented or imagined, ထိုသို့
လုပ်သောအရာ၊ ခဏ္ဍာရီ။

Fictitious, *a.* ပဝတ္တိဖြစ်သော။

Fiddle, *n.* တယော။ —stick, တယောထိုးတံ။ —string, တယောကြိုး။
—*v.* တယောထိုးသည်။

Fidelity, *n.* သစ္စာစောင့်ခြင်း။

Fidget, *v.* *i.* နေမတည်၊ ထိုင်မကျဖြစ်သည်။ —*n.* from *do*.

Fidgety, *a.* from Fidget, *v.* *i.*

Fiducial, *a.* ယုံကြည်သော။

Fiduciary, *n.* ယုံကြည်၍အပ်နှံခြင်းကိုခံသောသူ။

Fie, *int.* အစာ၊ အစာစား။

Fief, *n.* အခြေမပိုင်၊ အရှင်၏အမှုကိုဆောင်စဉ်အခါပိုင်ရသောမြေ။

Field, *n.* cultivated ground, ယာ၊ ထယ်ယာ၊ ယာခင်း၊ တောင်ယာ၊ an
open, vacant spot, လွင်ပြင်၊ an extensive plain, ထလာပြင်၊
room for action or operation, ဆောင်ရွက်ရာအရပ်၊ the ground
where a battle is fought, စစ်ထိုက်ကြသောနေရာ၊ a battle, စစ်
ထိုက်ပွဲ၊ the ground of a picture, ကားရှက်နွာ။ —marshal,
ဗိုလ်ချုပ်ကြီး၊ —officer, အရာကြီးသောဗိုလ်၊ —piece, စစ်ဆောင်
အမြောက်၊ —preacher, လွင်ပြင်၌တရားဟောသောသူ၊ —sport,
တောင်ကစားခြင်း။

Fiend, *n.* ငဇာတ်၊ နတ်ဆိုး။

Fiendish, *a.* ငဇာတ်၊ နတ်ဆိုးကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Fierce, *a* vehement, အရှိန်ကြီးသော။ violent, ပြင်းထန်သော။ savage, ကြမ်းကြုတ်သော။

Fierceness, *n.* from above

Fiery, *a* consisting of fire, မီးဖြစ်သော။ hot like fire, မီးကဲ့သို့ပူသော။ impetuous, ပြင်းထန်သော။ passionate, စိတ်ဆိုးတတ်သော။

Fife, *n* ခြေ။

Fifteen, *a.* ဆယ်ငါး။ ၁၅။

Fifteenth, *a* ဆယ်ငါးခုမြောက်။ ပန္နရသမ။

Fifth, *a.* ငါးခုမြောက်။ ပဉ္စမ။

Fiftieth, *a* ငါးဆယ်ပြည့်သော။

Fifty, *a.* ငါးဆယ်။ ၅၀။

Fig, *n* တည်သီး။ သင်္ဘောသမန်း။

Fight, *v* to strive with, တိုက်သည်။ to contend in battle, စစ်တိုက်သည်။ as fowls, and some animals, ခွပ်။ —*n* from *do*.

Fighting, *n* from Fight, *v*

Figment, *n* အမှန်မဟုတ်ဘဲအလိုလိုစိတ်ကူး၍လုပ်သောအရာ။

Figurative, *a.* representing by resemblance, ပုံဆောင်သော။ abounding with figures of speech, ဥပမာစကားများသော။

Figure, *n* shape, form, ပုံ။ သဏ္ဌာန်။ appearance, ပုံပြင်။ အသွင်အပြင်။ distinguished character, ဂုဏ်အသရေ။ an image, တူအောင်လုပ်သောပုံ။ ရုပ်ပုံ။ order (in logic,) အစီအစဉ်။ a character denoting a number, ဂဏန်း။ a horoscope, ဇာတာပုံ။ a similitude, comparison, ပုံဥပမာ။ a trope or figure of speech, ဥပမာ။ တင်စားသောစကား။ ပုံစကား။ —head, ချူးရုပ်။ —*v* *t*. to give shape to, ပုံထုတ်သည်။ to show by a visible resemblance, ပုံပြသည်။ to adorn with figures, ပုံဖြင့်ချယ်ထွယ်သည်။ to represent by a figurative resemblance, ပုံဆောင်သည်။ to image in the mind, စိတ်ထဲ၌အာရုံပြုသည်။ —*v* *i*. to make a distinguished appearance, ဂုဏ်ပြသည်။

Filament, *n.* အမျှင်။

Filch, *v* *t* ခိုးယူသည်။

File 1, *n.* a string or stick on which things are strung, သီတီးသီကြိုး။ papers, strung on a line, or wire, သီ၍ထားသောထက်မှတ်စာ။ a bundle of papers, စုပေါင်း၍ထားသောစာ။ a list or roll, စာရင်း။ a row of men, သင်္ဘောစဉ်နေသောလူစု။ —1, *v.* *t* to string on a line or wire, (ထက်မှတ်စာများကို) သီထားသည်။ to arrange in a bundle, စုပေါင်း၍ထားသည်။ to present in order, အစဉ်အတိုင်းထုတ်ပြသည်။ —*v.* *i.* to march one after another, တယောက်နောက်တယောက်ချီသွားသည်။ —2, *n.* the

tool, တံစင်း။ —2, *v. t.* to cut or rub with a file, တံစင်း
ထိုက်သည်။

Filial, *a.* သားသမီးနှင့်ဆိုင်သော။

Filiation, *n.* အသားနှင့်သားတော်ခြင်း။

Filigree, *n.* ရွှေငွေအပြောက်။

Filings, *n. plur.* တံစင်းစာ။

Fill, *v. t.* to make full, ပြည့်အောင်ထည့်သည်။ ပြည့်စေသည်။ to store abundantly, ကြွယ်ဝစေသည်။ to make complete, စုံလင်စေသည်။ to satisfy with food, ဝေောင်ကျွေးသည်။ to perform the duties of an office, (အရာရှိဖြစ်၍အရာနှင့်ဆိုင်သောအမှုကို) ဆောင်သည်။ —*v. i.* to become full, ပြည့်၍လာသည်။ —out, *v. t.* အစုံအလင်ထည့်သည်။ —up, to make full, ပြည့်အောင်ထည့်သည်။ to occupy the whole extent of, ပြည့်အောင်နေသည်။ to complete, စုံလင်စေသည်။ —time, (တစုံတရာကို) အစညီလုပ်၍ကာလကိုလွန်စေသည်။ —*v. i.* to become full, ပြည့်၍လာသည်။ —*n.* ထိုသမျှ။
see also Thill

Fillet, *n.* —for the ham, ဆံသိမ်းကြိုးပြား။ any ring, ခွေး။ —of veal, ခွေးကလေး၏ပေါင်သား။

Filip, *v. t.* လက်နှင့်တောက်သည်။ —*n.* from *do*

Filly, *n.* မြင်းမကလေး။

Film, *n.* a thin skin, အမျှေး။ a cloud on the eye, တိမ်သလား။

Filmy, *a.* အမျှေးပါသော။

Filter, *v. t.* to strain, စစ်သည်။ —*v. i.* to pass through a filter, ရေစစ်ရန်တန်ဆာမိမ့်ထွက်၍ယိုကျသည်။ —*n.* ရေစစ်ရန်တန်ဆာ။

Filth, *n.* အညစ်အကြေး။ နှိပ်ပုံ။

Filthiness, *n.* from next

Filthy, *a.* ညစ်သည်။ ညစ်ညမ်းသော။

Filtrate, *v. t.* စစ်သည်။

Filtration, *n.* from above

Fin, *n.* ငါးဆူး။ the back fin, ငါးဆူးထောင်။ —footed, —toed, *a.* ဝမ်းဘဲခြေကဲ့သို့တပြားတည်းနေသော။

Final, *a.* ultimate, အဆုံးဖြစ်သော။ decisive, ဆုံးဖြတ်သော။ respecting the ultimate end in view, မိတ်ကိုနှိုးဆော်သော အကြောင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Finality, *n.* အဆုံးဖြစ်ခြင်း။

Finance, *n.* revenue, ကောက်ခံ၍ရသောငွေတော်။ income, profit, အထိုးအပွား။ မီးပွား။

Financial, *a.* ငွေတော်နှင့်ဆိုင်သော။

Financier, *n.* အခွန်ထုတ်ခွင့်ကိုရေတွက်မှတ်သား၍ ဝမ်းခံသောအမတ်။

Find, *v. t.* to meet with or obtain by seeking, ရွှေ့သည်။ to furnish,

supply, အသုံးခံသည်။ —a verdict, ဆုံးဖြတ်သည်။ —one's self, မာလျက်သော် ၎င်း၊ နာလျက်သော် ၎င်း၊ ရှိ၍နေသည်။ —fault with, အပြစ်တင်သည်။ —in, အသုံးခံသည်။ —in the heart, *v.* အလိုရှိသည်။ —out, *v. t.* to discover, (မထင်ရှား၊ မသိသေးသောအရာကို) ထွေသည်။ to invent, ထိုးထွင်း၍ဆိုသည်။

Fine 1, *a.* not coarse, ချောသော။ of minute particles, ညက်သော။ nice, delicate, နူးသော။ clear, ကြည်လင်သော။ pure, စင်ကြယ်သော။ သန့်ရှင်းသော။ keen, ထက်မြက်သော။ of discerning intellect, ညာဏ်ကောင်းသော။ excellent, ကောင်းမြတ်သော။ elegant, လှပယဉ်ကျေးသော။ showy in dress, သစ်သစ်လွင်လွင် ဝတ်ဆင်လျက်ရှိသော။ splendid, ဂုဏ်အသရေ တင့်တယ်သော။ —draw, *v. t.* အရာမထင်အောင်အရာကိုရှုသည်။ spoken, *u.* စကားလှလှပြောတတ်သော။ —1, *v. t.* to clarify, ကြည်လင်စေသည်။ ရှင်းထင်းစေသည်။ —2, *n.* အလျှော်။ လျှော်ငွေ။ လျှော်ပြစ်။ လျှော်ဒါဏ်။ —2, *v. t.* to impose a fine, အလျှော်စီရင်သည်။ —3, [in,] *adv.* အဆုံး၌။ အချုပ်အနှာဏာ။

Fineness, *n.* from Fine, *a.*

Finery, *n.* လှပသောအဝတ်တန်ဆာ။

Finesse, *n.* ပရိယာယ်။

Finger, *n.* ထက်ချောင်း။ —board, တယော၌တပ်သောခလုပ်။ —*v. t.* to touch lightly, ထက်နှင့်ထိုသည်။ to play on (an instrument,) ထက်နှင့်တီးသည်။ to pilfer, မိုးလှူသည်။

Finical, *a.* အယဉ်စမ်းတတ်သော။

Finish, *n.* အဆုံး။

Finish, *v. t.* to complete, ပြီးစေသည်။ အစသတ်သည်။ ယက်စသတ်သည်။ *v. i.* အဆုံးသတ်သည်။ ထက်စသိမ်းသည်။ to make perfect, စုံထင်စေသည်။ to put an end to, ဆုံးစေသည်။ —*n.* from *do*.

Finishing, *n.* same.

Finite, *a.* having limit, အပိုင်းအခြားရှိသော။ having an end, အဆုံးရှိသော။

Finiteness, *n.* from above

Fiunny, *a.* ငါးဆူးရှိသော။

Fir, *n.* ထင်းစူးပင်။ ထင်းစူးသား။

Fire, *n.* the element, မီး။ a burning, မီးယောင်ခြင်း။ sharpness of intellect, ညာဏ်ထက်မြက်ခြင်း။ ardon of temper, စိတ်အေးသန်ခြင်း။ —[on,] *adv.* မီးယောင်လျက်။ —arms, *n. plur.* မီးပေါက်ထက်နက်။ —ball, *n.* a grenade, ထက်မြစ်ဗုံးဆန်။ a bolis, ဥက္ကာဥဘာ။ —brand, a stick kindled at one end, မီးစ။ an incendiary, ရန်ပွားစေသောသူ။ —brush, မီးမိုးနားမှာထွေရန်ထန်မြက်စည်း။ engine, မီးသတ်ဗုံးပိုင်။ —fly, မီးစုန်းမြှေး။ မီးစုန်းကြွေး။

—hook, မီးချိတ်။ မီးထောင်ရာ၌ချိတ်ဆွဲရန်သံချိတ်။ —lock, သေနတ်။
မီးပါသေနတ်။ —man, မီးထောင်ရာ၌မီးကိုသတ်သောသူ။ —new,
အ. ကြပ်စွတ်။ —office, အ. မီးမှုကိုဝန်ခံ၍ထောင်ရွက်သောသူ၏နေရာ။
—ordeal, မီးနှင့်အစင်ဆေးခြင်း။ —pan, a pan for holding fire,
မီးမယ်မြူ။ the pan of a firelock, နားခွက်။ —place, မီးဖိုထား
သောနေရာ။ —proof, အ. မီးမထောင်နိုင်သော(တိုက်၊ အိမ်)။ —ship,
မီးဖောင်။ —side, မီးဖိုနား။ —wood, ထင်း။ —work, မီးပန်း
ထွက်အောင်ပြုပြင်သောတန်ဆာ။ —v. t. to set on fire, မီးရှို့သည်။
to incite, ရှိုးဆော်တိုက်တွန်းသည်။ —a gun, သေနတ်ဖြစ်သည်။
—v. i. to take fire, မီးညှိသည်။ to be suddenly angry,
ရုတ်ခနဲအဓမ္မက်ထွက်သည်။

Firing, *n.* the act of discharging fire arms, သေနတ်ပြစ်ခြင်း။ fire
wood, ထင်း။

Firkin, *n.* စည်းလေတမျိုး။

Firm 1, *a.* compact, သိပ်သည်းလျက်ရှိသော။ fixed, steady, မိုင်နဲ့မြဲ
သော။ unyielding, မိတ်တင်းမာသော။ —2, *n.* ကုန်ဇာနည်။

Firmament, *n.* မိုဗ်မုက်နှာကြက်။

Firman, *n.* ပထမင်းပေးသောစာချုပ်။

Firmness, *n.* from Firm, *a.*

Fust, *a.* —in time, ပဌမ။ အစဦးဆုံးသော။ —in place, foremost,
ရှေ့ဆုံးသော။ most excellent, အမြတ်ဆုံးသော။ —fruit, *n.* အစဦး
သီးသောအသီး။ —rate, *a.* most excellent, အမြတ်ဆုံးသော။
largest, အကြီးဆုံးသော။ —*adv.* အစအစဦး၌။ ရှေ့ဦးစွာ။ —begotten,
—born, *a.* သားဦးဖြစ်သော။ —created, *a.* အစဦးဆုံးဖန်ဆင်းသော။

Firstling, *n.* အစဦးဖွားသောသား။

Fiscal, *a.* ငွေတော်နှင့်ဆိုင်သော။

Fish, *n.* ငါး။ the flesh of fish, ငါးသား။ —hook, ငါးဖျား။ —market,
ငါးဈေး။ —monger, ငါးသည်။ —pond, ငါးကိုခွေးသောရေကန်။
—v. t. to catch fish, ငါးဖမ်းသည်။ to take fish with a hook,
ငါးဖျားသည်။ to try to obtain by artifice, ရအောင်ပရိယာယ်
ပြုသည်။ —up, *v. t.* (ရေထဲက) ဖော်ယူသည်။

Fisher, Fisherman, *n.* တံငါ။

Fishery, *n.* the business of catching fish, ငါးဖမ်းခြင်းအမှု။ a place
for catching fish, ငါးဖမ်းရာအရပ်။

Fishing-line, *n.* ငါးဖျားကြိုး။

Fishing-rod, *n.* သုတ်တံ။

Fishy, *a.* consisting of fish, ငါးပါသော။ like fish, ငါးကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Fissure, *n.* အဝက်။

Fist, ထက်သီး။ —v. t. ထက်သီးနှင့်ထိုးသည်။

Fisticuffs, *n.* ထက်ပွေ့သတ်ခြင်း။

Fistula, *n.* နက်သောအနာဆိုး။

Fistular, Fistulous, *a.* ဟောင်းသောင်းမြစ်သော။

Fit 1, *n.* a paroxysm, အနာတက်ခြင်း။ a convulsion, တက်နာ။ a turn, အပြန်အလှည့်။ —2, *a.* from next —2, *v. i.* တော်သည်။ လျော်သည်။ သင့်သည်။ လျှောက်ပတ်သည်။ ဖွယ်ရာသည်။ —*v. t.* from *do.* —out, အသုံးခံ၍ပျင်ဆင်သည်။ —up, အသင့်ရှိအောင်ပျင်ဆင်သည်။

Fitful, *a.* တက်လျက်ဆုတ်လျက်ရှိသော။

Fitness, *n.* from Fit, *v. i.*

Five, *a.* ငါး။ ၅။ —fold, ငါးဆမြစ်သော။

Fix, *v. i.* to settle, (intrans,) နေရာကျသည်။ to cease to be fluid (အရည်)ခဲသည်။ to cease to be volatilizable, အငွေ့မဖြစ်အောင် ချုပ်ထားလျက်ရှိသည်။ —*v. t.* to settle, (trans.) နေရာချသည်။ —a time, ချိန်းချက်သည်။ to fasten, စွဲစေသည်။ to make stable, တည်စေသည်။ to make firm, durable, မိုင်ခံမြဲစေသည်။ to harden, (အရည်ကို)ခဲစေသည်။ to set, deprive of volatility, (အငွေ့မဖြစ်နိုင်အောင်) ချုပ်ထားသည်။ —the eye, နေ့စေ့ကြည့်သည်။ (Amer.) to put in order, ပျင်ဆင်သည်။ —in, *v. t.* မိတ်ချသည်။ —up, (Amer.) ပျင်ဆင်သည်။

Fixation, *n.* from above

Fixedness, *n.* stability, တည်ခြင်း။ the state of being set or settled, သေဝပ်ခြင်း။

Fixidity, Fixity, *n.* သေဝပ်ခြင်း။

Fixture, *n.* settled position, တည်သောနေရာ။ any thing fixed in a building, အိမ်၌အမြဲစွဲကပ်ရှိထားသောအရာ။

Flabbiness, *n.* from next

Flabby, *n.* အိမ်အိမ်ဆွဲမြစ်သော။

Flaccid, *n.* ပျော့သော။ အိသော။

Flaccidity, Flaccidness, *n.* from above.

Flag 1, *n.* the water plant, ပန်းဖျား။ —2, an ensign or colour, အထိ။ —officers, ထိုက်သင်္ဘောဗိုလ်ချုပ်။ —ship, ထိုက်သင်္ဘောဗိုလ်ချုပ်စီးသောသင်္ဘော။ —staff, အထိထိုင်။ မာလိန်ထိုင်။ —3, a flat stone for paving, ခင်းရန်ကျောက်ပြား။ —stone, same. —3, *v. t.* to pave with flat stones, ကျောက်ပြားခင်းသည်။ —4, *v. i.* to hang loose, လျော့၍ကျသည်။ to lose vigor, အားလျော့သည်။

Flagoleet, *n.* ခြေငယ်။

Flagellate, *v. t.* မိုက်သည်။

Flagellation, *n.* from above.

Flaggy, *a.* from Flag, *v. i.*

- Flagitious, *a.* အထွန်ဆိုးသော။
 Flagitiousness, *n.* from above
 Flagon, *n.* ထက်ကိုင့်ကွင်းပါသောတကောင်း။
 Flagiancy, from next
 Flagrant, *a.* မကောင်းသောအားဖြင့်ကျော်စောသော။
 Flail, *n.* စပါးပုတ်သောပုတ်တန်ဆာ။
 Flake, *n.* any thin matter cleaving off in scales, အလွပ်။ အလွှာ။
 a layer or stratum, အထပ်။
 Flain, *n.* လိမ်သည့်သောစကား။
 Flambeau, *n.* မီးစည်း။
 Flame, *v.* ၁ တောက်သည်။ မီးတောက်သည်။ —*n.* a blaze, မီးတောက်။
 extreme ardor, အထွန်မိတ်အားကြီးခြင်း။ —colored, *a.* ခဲရဲ
 ခိုသော။
 Flammable, *a.* မီးရှို့နိုင်စွယ်ဖြစ်သော။
 Flanch, Flange, *n.* နားရွက်။
 Flank, *n.* the side of an animal, တိရိစ္ဆာန်နံဘေး။ the side of an
 army, တပ်ထက်ဘေးစောင်း။ ထက်ဝဲစောင်း။ the side of a bastion,
 မြို့ရိုး၌ဝက်ခေါင်းနံဘေး။ —*v.* *t.* to attack the side, နံဘေးကိုတိုက်
 သည်။ to take a station on the side, နံဘေး၌နေရာကျသည်။
 Flannel, *n.* သက္ကလတ်တမျိုး။
 Flap, *v.* ၁. to move as something broad and loose, ဖတ်ထတ်နေသည်။
 —*v.* *t.* to beat with something broad and loose, အပြားနှင့်
 ပုတ်သည်။ —*n.* ဖတ်ထတ်နေသောအရာ။
 Flare, *v.* ၁. to burn with an unsteady flame, မီးတောက်မမြဲ။ to
 glitter unpleasantly, (ဗျက်စိရူးအောင်) မီးရောင်ထိုးသည်။ to
 open or spread outward, အပြောသည်။
 Flash, *v.* ၁. to corruscate, အရောင်လျှပ်သည်။ အလျှပ်ထွက်သည်။ —*v.* *t.*
 from same, to dash, (ရေကို) ကော်၍ပတ်သည်။ —*n.* the cor-
 ruscation of flame, မီးလျှံ။ —of lightning, လျှပ်ပြက်သောအလျှံ။
 Flashy, *a.* လျှပ်ပေါ်သော။
 Flask, *n.* a kind of bottle, ပထင်းတမျိုး။ a powder case, ယမ်းဘူး။
 Flasket, *n.* ခံတောင်း။
 Flat, *a.* level, not spherical, ပြားသော။ level, not uneven, ပြန့်သော။
 ပြန့်ဖျားသော။ ညီညာသော။ low and level, pressed down,
 ပိသော။ low, even with the ground, ပြပ်သော။ ပြပ်စပ်နေသော။
 insipid, tasteless, ပေါ့သော။ အရသာမရှိသော။ not affording
 pleasure, ရွှင်သန်းစရာမရှိသော။ dull, unanimated, စိတ်ကိုမနှိုး
 ထော်တတ်သော။ —(as sound,) မထက်သော။ peremptory,
 downright, ထိုက်ရိုက်ဖြစ်သော။ —bottomed, ဝမ်းပြားသော
 (ထွေ)။ —iron, *n.* မီးပူ။ —nosed, *a.* နှာခေါင်းပိန်သော။ —*n.*

level spot of ground, a plain, ညီညာသောမြေကွက်။ ကွင်းပြင်။
လွင်ပြင်။ a shoal, သောင်ပြင်။ —of a knife, ထားပြား။
a flat-bottomed boat, ဝမ်းပြားသော(ဈေး)။ —*v. t.* to make
low and level, မိမိနေအောင်ပြုသည်။ to make insipid, ပေါ့စေ
သည်။ —*v. i.* to grow flat, ညီညာသွားသည်။ to become
insipid, ပေါ့သွားသည်။

Flatness, *n.* from Flat, *a.* —*v. i.* see Flat, *v. i.*

Flatter, *v. t.* to soothe by praise, စိတ်ကိုကြွအောင် မြှောက်သည်။
မြှောက်ပင့်သည်။ to coax by praise, ချီးမွမ်း၍ချော့မော့သည်။

Flattery, *n.* from above

Flatulence, *n.* from next.

Flatulent, *a.* ဝမ်းဦးထေပါသော။

Flatwise, *adv.* ပြားအတိုင်း။

Flaunt, *v. i.* ပလ္လာသည်။

Flavor, *n.* odor, အနံ့။ taste, အရသာ။

Flavored, *a.* having odor, အနံ့ရှိသော။ having a quality that
affects the taste, အရသာရှိသော။

Flaw, *n.* an injury, defect, အနာ။ အနာအဆာ။ a gust of wind,
ထေဝုန်။

Flax, *n.* ပိုက်ဆံ။

Flaxen, *a.* made of flax, ပိုက်ဆံခြည်ကိုရက်သော။ resembling flax,
ပိုက်ဆံခြည်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Flay, *v. t.* သားရေကိုဆုတ်ခွာသည်။

Flea, *n.* ခွေးလှေး။ —bite, ခွေးလှေးကိုက်ရာ။

Fleam, *n.* မြင်း၊ ခွားကိုသွေးဖောက်သောထား။

Fledge, *v. t.* from next.

Fledged [be,] *v. i.* အခွေးအတောင်စုံသည်။

Flee, *v. i.* to run, ပြေးသည်။ —*v. t.* to avoid, ရှောင်သည်။

Fleece, *n.* သိုးတကောင်ကိုညှပ်၍ရသောအခွေးစု။ —*v. t.* to shear off
wool, သိုးခွေးကိုညှပ်သည်။ to strip of property, အကုန်အစင်
သိမ်းယူသည်။

Fleecy, *a.* covered with wool, သိုးခွေးပါသော။ resembling wool,
သိုးခွေးကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Fleer, *v. i.* ကရော်ကမည်ပြုသည်။

Fleet 1, *n.* သင်္ဘောအစု။ —2, *a.* အပြေးမြန်ဆန်သော။ —2, *v. i.* to pass
swiftly, အလျင်အမြန် ပြေးသည်။ to be in a transient state,
လွန်သွားတတ်သည်။

Fleetness, *n.* from Fleet, *a.*

Flesh, *n.* the covering of the bones beneath the skin, အသား။
meat, အစားအသောက်ကြွက်သား။ the body, ကိုယ်ကာယ။ carnality,

ကာမ၊ human nature, လူစာတိပကတိ။ kindred, အမျိုးအနွယ်။
—color, လူအသွေးအမွှေးနှင့်တူသောအဆင်း။ —colored, လူအသွေး
အမွှေးနှင့်တူသော။ —*v. t.* to initiate, ထက်ဦးသွင်းသည်။ to
accustom to, အကျင့်ပါအောင်ပြုသည်။ to glut, စားပွိုနှင့်အောင်
ပြုသည်။

Fleshly, *a.* pertaining to the flesh, အသားနှင့်ဆိုင်သော။ pertaining
to the body, ကိုယ်ကာယနှင့်ဆိုင်သော။ carnal, ကာမဂုဏ်နှင့်ဆိုင်
သော။ —corpulent, ဆူဖျိုးသော။ plump, ထွားသော။

Flexibility, *n.* ဂျော့သောသဘော။ ပျောင်းသောသဘော။ သွေးဆောင်လွယ်
သောသဘော။ (for sub-def. *see* next.)

Flexible, *a.* pliant, ဂျော့သော။ ပျောင်းသော။ easily persuaded, သွေး
ဆောင်လွယ်သော။

Flexibleness, *n.* from above.

Flexile, *see* Flexible.

Flexion, Flexure, *n.* the act of bending, ကွေးခြင်း။ a bend, အကွေး။

Flexuous, *a.* ကွေးလျက်ရှိသော။ ကွေးကောက်လျက်ရှိသော။

Flicker, *v. t.* သွက်သွက်ထူပိသည်။

Flight, *n.* the act of fleeing, ပြေးခြင်း။ the act of flying, ဖွံခြင်း။
a number of birds flying, ဖွံသောငှက်စု။ —of fancy, ညာဏ်
ကွန့်ခြင်း။ —of stairs, လှေကား။

Flightiness, *n.* from next

Flighty, *a.* fleeting, အလျင်အမြန်ပြေးတတ်သော။ unsteady in mind,
စိတ်နှစ်လုံးအတည်မကျသော။ slightly deranged in mind, စိတ်
ပေါ့သော။

Flimsiness, *n.* from next.

Flimsy, *a.* ပါးပါးလှူလှူဖြစ်သော။

Flinch, *v. i.* တွန့်သည်။ —from fear, တွန့်န့်သည်။ —from unwilling-
ness to give, တွန့်ဆိုသည်။

Fling, *v. t.* to throw, ပြစ်သည်။ ပြစ်လိုက်သည်။ to throw to the
ground, လှည်းချသည်။ —*v. i.* to fly into violent gestures,
ခုန်မိခုန်ပေါက်ပြုသည်။ to make cutting remarks, နာရာကိုရှာ၍
ကဲ့ရဲ့သည်။ —*v. t.* open, ချက်ခနဲဖွင့်သည်။ —up, (အရာကို) စွန့်
ပြစ်သည်။ —*n.* from above.

Flint, *n.* လိပ်သည်းကျောက်။ —to strike fire with, မီးခတ်ကျောက်။
—of a musket, မီးကျောက်။ မီးပါကျောက်။

Flinty, *a.* consisting of flint, လိပ်သည်းကျောက်ပါသော။ resembling
flint, လိပ်သည်းကျောက် ကဲ့သို့မာသော။ unfeeling, မသနား
တတ်သော။

Flippancy, *n.* from next.

Flippant, *a.* fluent, သွက်ထွက်သော။ light and garrulous, ပေါ့လျော့သော။ စကားများသော။

Flirt, *v. t.* to throw with a jerk, ခါ၍ပြစ်သည်။ —*v. i.* to be light, unsteady, လှော်လည်သည်။ —*n.* from above, *v. t.*, a flighty girl, လှော်လည်သောမိစ္ဆကလေး။

Flirtation, *n.* from Flirt, *v. t.*

Flit, *v. t.* အလျင်အမြန်ငှိသွားသည်။

Fitch, *n.* ဝက်တခြမ်းသား။

Float, *v. t.* to remain without sinking, ပေါ်လောနေသည်။ to move with the tide or current, ပေါ်လော့ပျောသည်။ *v. t.* from Float, *v. i.* —*n.* any thing that floats, ပေါ်လော့ပျောသောစရာ။ a raft, ဗောင်။ the cork attached to a fish-hook, ငါးမျှားဗေခွ။

Flock, *n.* —of sheep, &c. သိုးဆိတ်အစု။ —of birds, ငှက်အစု။ a lock of wool, သိုးမွေးတခက်။ —bed, သိုးမွေးသွတ်သောမွေ့ရာ။ —*v. i.* စုဝေးသည်။

Flog, *v. t.* တံဗွာနှင့်ရိုက်သည်။

Flood, *n.* inundation, လွှမ်းမိုးသောရေ။ the flowing of the tide, တက်သောဒီရေ။ —gate, မြန်မိတ်တံခါး။ —mark, ရေတက်သောရေရာ။ —*v. t.* ရေလွှမ်းမိုးသည်။

Flooding, *n.* သွေးသွန်နာ။

Floor, *n.* the bottom of a room, ကြမ်း။ a story, ထိုက်ဆင်း၊ အိမ်ဆင်း။ —*v. t.* ကြမ်းခင်းသည်။

Floral, *a.* ပန်းပွင့်နှင့်ဆိုင်သော။

Florescence, *n.* အပွင့်ပွင့်ခြင်း။

Florid, *a.* red, နီသော။ embellished, နားတန်ဆာဖြစ်အောင်စီကုံးသော (စကား။)

Floridness, *n.* from above.

Florist, *n.* ပန်းအမျိုးမျိုးတို့ကိုအထွေအကျက်ပြု၍ရှာဖွေမှတ်သားသောသူ။

Flota, Flotilla, *n.* သင်္ဘောအစု။

Flotson, *n.* အရှင်မရှိ၊ ပေါ်လော့ပျောသောဥစ္စာ။

Flounce, *v. t.* to throw the limbs about irregularly, မြောင်းဆန်၍နေသည်။ မြောင်းဆန်အောင်လှုပ်သည်။ *v. t.* to deck with a flounce, ကြာယပ်ထည့်သည်။ ကြာယပ်ဆွဲသည်။ —*n.* loose, puckered trimming, ကြာယပ်ကြာရှပ်။

Flounder, *see* Flounce, *v.*

Flour, *n.* မုန့်ညက်။ —*v. t.* မုန့်ညက်နှင့်မျှသည်။

Flourish, *v. i.* to thrive luxuriantly, စည်ကားဝေသာသည်။ to be prosperous, စီးပွားတိုးတက်သည်။ to use copious and florid language, သယ်သယ်ပိုးပိုးယဉ်ကျေးစွာပြောသည်။ to use bold, sweeping strokes in writing, ဟပ်ဆန်းငြားစွာရေးသည်။

—a sword, ထားကိုဝံ့သည်။ —*n* from above, in the three last senses

Flout, *v* ကရော်ကမည်ပြုသည်။

Flow, *v* *i* to inn, as water, စီးသည်။ to rise, as the tide, (စီရေ) တက်သည်။ to proceed, issue, ထွက်သည်။ to abound, စည်ပင်သည်။ to be smooth, gliding, စီလျည်သည်။ to be rich, luxuriant, ဝေဆာသည်။ to hang loose and waving, ဖားရားနေသည်။ —out, ထွက်စီးသည်။ —*n*. from above

Flower, *n*. ပန်း။ အပွင့်။ ပန်းပွင့်။ —bud, အငိုက်။ —*v* *i* အပွင့်ပွင့်သည်။

Flower-fence, ဖေါင်းစုတ်။ ဓါးဝယ်သီယံ။ မိန့်ပန်း။

Flowered, *a*. embellished with figures of flowers, ပန်းပြောက်ပါသော။

Floweret, *n*. ငယ်သောပန်းပွင့်။

Flowerly, *a*. full of flowers, ပန်းပွင့်များသော။ embellished, ပမာပမည်းဆောင်၍လှပယဉ်ကျေးအောင်ပြောသော (စကား)။

Fluctuate, *v* *i* to move as a wave, ယိုင်းအိတ်သည်။ to move hither and thither, ရထားလှဖြစ်သည်။ to waver, be in doubt, စိတ်ဝေသည်။ အဝေအဝတ်ရှိသည်။

Fluctuation, *n* from above

Flue, *n* မီးခိုးထွက်ရန်ပြွန်။

Fluency, *n* from next, 2d def

Fluent, *a* flowing, စီးတတ်သော။ ready in the use of words, သွက်သွက်လွက်လွက်ပြောတတ်သော။ smooth, စီလျည်သော။

Fluently, *adv* သွက်သွက်။

Fluid, *n*. အရည်။ —*a* အရည်ဖြစ်သော။

Fluidity, Fluidness, *n* the quality of being capable of flowing, အရည်ဖြစ်သောသဘော။ the state of being fluid, အရည်ဖြစ်ခြင်း။

Fluke, *n*. ကျောက်ဆူးသွား။

Flume, *n*. ရေစက်ဆင်ရန်လုပ်သောပြွန်။

Flummery, *n* a sort of jelly, မုန့်ဦးနှောက်ကဲ့သို့လုပ်သောမုန့်တမျိုး။ empty words, အနှစ်သာရမရှိသောစကား။

Flurry, *n* ရုတ်ရက်ခတ်ဖြစ်ခြင်း။

Flush 1, *v* *i*. to come suddenly, ရုတ်ခနဲရောက်လာသည်။ to spread suddenly as blood, (သွေးကဲ့သို့) ဖြန့်သည်။ to become red, နီလာသည်။ —*v*. *t* from Flushed [be,] —1, *n* from above —2, *a*. vigorous, သန်မြန်သော။ abounding in, ကြွယ်ဝသော။

Flushed [be,] *v* *i* to be red in the face, (မျက်နှာ) နီသည်။ to be elated, စိတ်မြင့်သည်။

Fluster, *v* *t* ရှုပ်ထွေးအောင်ပြုသည်။

Flute, *n*. a kind of wind instrument, ပြွေ။ a channel in a pillar, ပျော့ကြောင်း။ —*v* *t* ပျော့ကြောင်းထိုးသည်။

- Flutter, *v* *i* to flap the wings, အထောင်တဖျတ်ဖျတ်ခတ်သည်။ to vibrate, wave, တလစ်လစ်နေသည်။ to be agitated, စိတ်ယှုပ်ရှားသည်။ — *v*. *t* ယှုပ်ရှားအောင်ပြုသည်။ — *n* ယှုပ်ရှားခြင်း။
- Flux, *n* a flow, စီးခြင်း။ a passing, လွန်သွားခြင်း။ an issue, ယိုထွက်ခြင်း။ that which issues, ယိုထွက်သော အရာ။ diarrhoea, ဝမ်းကျန်။
- Fluxion, *n*. စီးခြင်း။ စီးသွားခြင်း။
- Fly 1, *v* *i*. as a bird, ပျံသည်။ to pass swiftly, အလျင်အမြန်ပြေးသည်။ to flee, run away, ထွက်ပြေးသည်။ — as a spring, (မောင်း) ကျသည်။ to part asunder, ကွဲဖက်သည်။ — *n*. *t*. to shun, ရှောင်သည်။ — a kite, စွန်ထွတ်သည်။ — [let,] to shoot, ပြစ်သည်။ to let go suddenly, ရုတ်ခနဲလွှတ်သည်။ — at, ရုတ်ခနဲတက်၍တိုက်သည်။ — back, *v* *i*. ကန်၍ပြန်သည်။ အကန်ခံ၍ပြန်သည်။ — into, (a passion,) ရုတ်ခနဲအမှက်ထွက်သည်။ — leaf, *n* စာဖျတ်ဖျက်နှာဖုံး။ — off, *v* *i*. စဉ်သည်။ — open, ရုတ်ခနဲပွင့်သည်။ — out, to rush out, ရုတ်ခနဲထွက်သည်။ to break out into licence, ပေါက်ထွက်သွားသည်။ — 2, *n* ယင်။ — blow, *v* *t* ယင်ချော့သည်။ — blow, *n*. ယင်ချော့။ — flap, *n* ယင်ခြောက်။ ယင်ယပ်။ ခြင်ခြောက်။ one used by the king, သားမြီးယပ်။
- Flying, *a*. waving, as colors, တလစ်လစ်နေသည်။
- Foal, *n*. မြင်းကလေး။ — *v* *t*. (မြင်းမ) ခွေးသည်။
- Foam, *n* အမြှုတ်။ — *v* *i* to gather foam, အမြှုတ်ထသည်။ to throw out foam, အမြှုတ်ထွက်သည်။ to be in a rage, အမှက်ထုန်းထုန်းထွက်သည်။
- Foamy, *a* အမြှုတ်ထသော။
- Fob, *n* နာရီအိတ်။
- Focal, *a* ရောင်ခြည်စုသောအချက်နှင့်ဆိုင်သော။
- Focus, *n*. ရောင်ခြည်စုသောအချက်။
- Fodder, *n*. မြင်း၊ နွားကိုကျွေးသောအစာ။ — *v* *t* (မြင်း၊ နွား) ကိုအစာကျွေးသည်။
- Foe, *n*. ရန်သူ။ — man, same.
- Fog, *n* နှင်း။
- Fogginess, *n* from next .
- Foggy, *a*. နှင်းကျလျက်ရှိသော။
- Foible, *n* ဝါသနာကြောင့်လွဲတတ်သောအချက်။
- Foil 1, *v* *t*. to defeat, နိုင်သည်။ to frustrate, အကြံကိုဖျက်သည်။ — 1, *n*. a defeat, နှုံးခြင်း။ a failure of attempt, အကြံဖျက်ခြင်း။ — 2, a blunt sword used in fencing, သိုင်းကစားရာ၌ကိုင်သောရက်။ — 3, *n*. a thin leaf of metal placed in an oueh, ရောင်ပြား။ a leaf of metal used in gilding, ရွှေမျက်ပါး၊ ငွေမျက်ပါး၊ အစရှိ

သော၊ အပြားခတ်သောသတ္တုပြား။ a coating of quick-silver, မှန်
ထိန်းပြတား။

Foin, *v* သိုင်းကစားရာ၌ထိုးသည်။

Foist, *v* မထုတ်မမှန်ဘဲစာလုပ်၍သွင်းသည်။

Fold 1, *n* a pen for sheep, သိုးခြံ။ a flock of sheep, သိုးစု။ —1,
v *t* သိုးခြံထဲသို့သွင်းသည်။ —2, to double, ခေါက်သည်။ —the
hands, ထက်ရှက်သည်။ —the arms, ထက်ပိုက်သည်။ —up,
ရုပ်၍ထားသည်။ —2, *n*. a double, အခေါက်။ (in composition,)
as much again, အဆ။

Folder, *n*. စက္ကူခေါက်သောထား။

Folding, (as doors,) *adv* နံဘေးထပ်။

Foliage, *n* သစ်ရွက်စု။

Foliate, *v* *t* အပြားဖြစ်အောင်ခတ်သည်။

Folio, *n*. or *a*. ခေါက်မျိုး။

Folk, Folks, *n*. လူစု။ လူများ။

Follicle, *n* ကြောထွေးငယ်တမျိုး။

Follow, *v* to go after, လိုက်သည်။ နောက်ကလိုက်သည်။ နောက်သို့လိုက်
သည်။ to succeed in course, အစဉ်အတိုင်းလိုက်သည်။ to pur-
sue, ခြံအောင်လိုက်သည်။ to obey, နားထောင်သည်။ to endeavour
to be or do like, (သု)နည်းတူကျင့်သည်။ to adhere to, ခြိမ့်
သည်။ to practice (as stated business,) လုပ်ဆောင်၍နေသည်။

Follower, *n*. agent from above, a retainer, နောက်ပါလူငယ်။

Folly, *n*. မိုက်ခြင်း။ မိုက်ခဲခြင်း။

Foment, *v* *t*. to apply a warm medicament, ကြပ်ထုပ်ထိုးသည်။ to
bathe with a cloth dipped in warm water, ရေနွေးဆွတ်သော
အဝတ်နှင့် (အနာပေါ်မှာ) အုပ်သည်။ to excite, ရှိုးဆော်ထိုက်
ထွန်းသည်။

Fomentation, *n* from above, in the two first senses, the lotion
applied to a diseased part, အဝတ်ကိုဆွတ်၍အနာပေါ်မှာအုပ်ရန်
လုပ်သောဆေးရည်။

Fond, *a* အထွန်ချစ်ကြိုက်သော။

Fondle, *v* *t* ပါးလူးနားလူးပြုသည်။ ပါးလူးပါးလဲပြုသည်။

Fondness, *n*. from Fond

Font 1, *n*. a large basin for baptizing children, သူငယ်တို့ကိုနှစ်ခြင်း
မင်္ဂလာပေးရာကျောက်အင်တုံ။ —2, a complete assortment of
printing types, စာပုံနှိပ်သောပုံစုံ။

Fontanel, *n* သွေးပုလိ၊ သွေးဆိုးတစ်မျိုးထွက်ယိုအောင်လုပ်သောအနာ။

Food, *n*. အစာ။

Fool, *n*. an idiot, လူရူး။ an unwise person, လူမိုက်။ a buffoon, လူ
ဖျက်။ —of [make a,] *v* *t*. ကျီစားသည်။ —with [play the,]

ဗျက်ရယ်ပြုသည်။ — *v. t.* to trifle, ဖျင်းရိ၍ကစားသည်။ — *v. t.* to cheat, လိမ်သည်။ — away, အရှည်နှိုးသုံး၍ကုန်စေသည်။

Foolery, *n.* foolish conduct, မိုက်မိုက်ပြုခြင်း။ useless, silly conduct, အကျိုးမရှိ၊ အရှည်နှိုးပြုခြင်း။

Foolhardiness, *n.* from next

Foolhardy, *a.* အဆင်အခြင်မရှိ၊ ခဲသော။ အခဲကိုးသော။

Foolish, *a.* wanting in common intellect, နှိန်းသော။ unwise, မိုက်သော။ vain, unsteady, လှုပ်ပေါ်သော။ useless, profitless, အကျိုးမရှိ၊ ချိုးမွမ်းဖွယ်မထုတ်သော။

Foolishness, *n.* from above

Foolscap, *n.* စက္ကတမျိုး။

Foot, *n.* the end of the leg, ခြေ။ a base, bottom, foundation, အခြေ။ အမြစ်။ (*in poetry*,) ဝဒ။ အပုဒ်။ a measure of 12 inches, ၁၂ လက်မ။ ၂ မိုက်။ ၁ ပေ။ ၁ ဇဝါး။ infancy, ခြေသည်သူရဲတပ်။ — of a bed, ခြေရင်း။ — [on,] *adv.* ခြေကောင်။ — [set on,] *v. t.* (အမှုကို) အဦးပြုသည်။ — ball, *n.* ခြေလုံး။ made of ratan, ခြင်းလုံး။ — boy, နောက်လိုက်၊ အစေအပါလူကလေး။ — company, ခြေသည်တတပ်။ — hold, ခြေနင်းရန်အကွက်အထပ်။ — man, နောက်လိုက်၊ အစေအပါငယ်သား။ — pad, ထမ်းခရီး၌တိုက်သော ထားမြ။ — path, ထမ်းကြောင်းကလေး။ — print, *see* — step — stalk, အရွက်တံ။ — step, ခြေရာ။ ခြေနင်းရာ။ — stool, ခြေတင်ခုံ။ — stove, ခြေတင်ရန်မီးသစ်တာ။ — warmer, ခြေတင်ရန်ရေပူသစ်တာ။ — *v. i.* to dance, ခြေထိုး၍ကသည်။ — *v. t.* to ascertain, and set down the sum total, အစုစုပေါင်းချုပ်ကိုမှတ်သားသည်။

Footing, *n.* ground for the foot, ခြေနင်းရာ။ foundation, အခြေ။ အမြစ်။ အောက်ခံ။ permanent position, တည်ရာ။ နေရာကျရာ။

Fop, *n.* လှလှဝတ်ဆင်၍ပတ္တားသောသူ။

Foppery, *n.* from next

Foppish, *a.* လှလှဝတ်ဆင်၍ပတ္တားသော။

For, *prep.* for the sake of, အဖို့။ အဖို့အလိုငှါ။ on account of, အတွက်။ အတွက်ကြောင့်။ because of, ကြောင့်။ အကြောင်းကြောင့်။ instead of, အစား။ ကိုယ်စား။ in order to, ငှါ။ အလိုငှါ။ to-ward, သို့။ throughout, ပတ်လုံး။ notwithstanding, (သို့) သော်လည်း။ — *conj.* အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ — as much as, *conj.* (ထိုသို့ရှိသည်) ဖြစ်၍။

Forage, *n.* food for horses and cattle, မြင်း၊ နွားကိုကျွေးသောအစာ။ search for such food, မြင်း၊ နွားကိုကျွေးရန်အစာကိုလှည့်လည်၍ရှာခြင်း။ — *v.* to collect forage, မြင်း၊ နွားအစာကိုလှည့်လည်၍ရှာသည်။ to plunder at large, လှည့်လည်လုယူသည်။

Foray, *n.* နယ်ခြား၊ ပယ်ခြားသို့ဝင်တိုက်၍လုယူဖျက်ဆီးခြင်း။

- Forbear, *v* to cease, stop, စဲသည်။ ရပ်သည်။ ပြတ်သည်။ to refrain
 မပြုဘဲနေသည်။ to be patient, သည်းခံသည်။
 Forbearance, *n* from above, a patient disposition, သည်းခံတတ်
 သောသဘော။
 Forbid, *v* to prohibit, မြစ်တားသည်။ to hinder, ဆီးတားသည်။
 Forbidding, *a* မျက်နှာထားနှင့်နေသော။
 Force, *n* strength, power, အား။ ခွန်အား။ အစွမ်းသတ္တိ။ တန်ခိုး။ exer-
 tion, အားထုတ်ခြင်း။ compulsion, အနိုင်အထက်ပြုခြင်း။ troops,
 ဗိုလ်ခြေ။ ဗိုလ်။ — [be in,] *v. t.* as law or command တည်
 သည်။ — *v. t* to make effort, အားထုတ်၍ပြုသည်။ to compel,
 အနိုင်အထက်ပြုသည်။ — (plants,) အနိုင်အထက်ကြီးပွားစေသည်။
 — (meat,) သိပ်၍သုတ်သွင်းသည်။ — along, အားထုတ်၍သွားစေ
 သည်။ — from, အနိုင်အထက်ယူသည်။ — in, အနိုင်အထက်သွင်း
 သည်။ — out, အနိုင်အထက်ထုတ်သည်။
 Forceps, *n* ဆေးသမားသုံးသောညှပ်။
 Forcible, *a* strong, အားကြီးသော။ efficacious, တတ်စွမ်းနိုင်သော။
 violent, ပြင်းထန်သော။ done by force, အနိုင်အထက်ပြု၍ပြီးသော။
 Ford, *n* ကောဇွံဆင်းကူးနိုင်အောင်ရေတိမ်သောအရပ်။ *v. t.* ထေးကပ်
 (၍မြစ်ကို) ကူးသည်။
 Fordable, *a* သောက်မိ၍ကူးနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
 Fore, *a* ရှေ့သော။ ရှေ့၌ရှိသော။ — *adv* ရှေ့၌။
 Forearm, *v. t.* အရေးမရောက်မှီလက်နက်ကိုပျင်ဆင်သည်။
 Forebode, *v* to foreshow, (အမှု) မဖြစ်မှီဖော်ပြသည်။ to have some
 presage of the future, ဖြစ်လာတုံ့သောအမှုအရာ၏အနိပ်အမြွက်ကို
 ပြသည်။
 Forecast, *v. t* တင်၍မိတ်ကူးသည်။ — *n* from *do*
 Forecastle, *n* သင်္ဘောဦးကုန်းပတ်ပေါ်မှာတည်သောသံတန်ပေါင်း။
 Forecited, *a* အထက်ဆိုခဲ့ပြီးသော။
 Foreclose, *v. t* to prevent, ဆီးတားသည်။ ပိတ်ပင်သ၍။ — a mortgage,
 ပေါင်နှံသောစာချုပ်အရအတိုင်း နှုတ်ခွင့်မရအောင်ပြုသည်။
 Foreclosure, *n.* from above
 Foredoom, *v. t* အပြစ်ခံစေဟုတင်ကူး၍စီရင်သည်။
 Fore-end, *n* ဦး။
 Forefather, *n* အထက်ဆွေစဉ်မျိုးဆက်အဝင်ဖြစ်သောသူ။
 Forefend, *v. t* ကာဆီးသည်။
 Forefinger, *n.* လက်ညှိုး။
 Forefoot, *n* တိရိစ္ဆာန်၏ရှေ့လက်။
 Forego, *v. t.* မခံစားဘဲငြင်းပယ်သည်။
 Forefront, *n.* ဦး။
 Foregoing, *a* အရင်ဖြစ်သော။

Foreground, *n.* ကားပုံ၏ရှေ့မှတ်နှာစာ။

Forehanded, *a* provident, မျှော်ခေါ်၍ကြိုထားသော။ having property in store, ဆည်းဖူးတတ်၍ကိုတန်သော။

Forehead, *n.* နဖူး။

Foreign, *a* belonging to another country, တတိုင်းတပြည်နှင့်ဆိုင်သော။ not pertaining to, (အမှုအရေးနှင့်) မဆိုင်သော။

Foreigner, *n.* တတိုင်းတပြည်သား။

Forejudge, *v t.* အမှုကိုမစစ်မှီစီရင်ဆုံးဖြတ်သည်။

Foreknow, *v t.* (အမှု) မဖြစ်မှီသိနှင့်သည်။

Foreknowledge, *n.* from above

Foreland, *n.* အင်္ဂု။

Foreleg, *n.* တိရိစ္ဆာန်၏ရှေ့ထက်။

Forelock, *n.* နဖူးဆံ။

Foreman, *n.* လုပ်ဆောင်သောသူတို့တွင်ခေါင်းအကြီးဖြစ်သောသူ။

Foremast, *n.* သင်္ဘောဦးရွက်တိုင်။

Forementioned, *a* အထက်ဆိုခဲ့ပြီးသော။

Foremost, *a.* first in place, ရှေ့ဆုံးသော။ ရှေ့ဖျားကျသော။ first in dignity, အမြတ်ဆုံးသော။

Forenamed, *a* အထက်ကအမည်နာမကိုထုတ်၍ဆိုခဲ့ပြီးသော။

Forenoon, *n.* ဇွန်းမတည့်မှီအချိန်။ ဇွန်းလယ်။ နံနက်ခင်း။

Forensic, *a* တရားမှုနှင့်ဆိုင်သော။

Foreordain, *v. t* အရင်တင်၍စီရင်ခန့်ထားသည်။

Foreordination, *n* from above

Forepart, *n* ဦး။ အဦး။ ရှေ့ပိုင်း။

Forerank, *n.* ရှေ့ဆုံးသောနေရာ။

Forerun, *v t* ရှေ့ကသွားသည်။

Forerunner, *n* a harbinger, ရှေ့ပြေး။ a prognostic, မြင်လတုံသော အမှုအရာကိုပြသောလက္ခဏာ။

Foresail, *n* သင်္ဘောဦးရွက်။ ဦးအောက်ဖုံး။

Foresee, *v t* (အမှု) မဖြစ်မှီမြင်သည်။) အရင်တင်၍မြင်သည်။

Foreshow, *v t* (အမှု) မဖြစ်မှီဖော်ပြသည်။

Foreside, *n* ဦး။

Foresight, *n.* the act of foreseeing, (အမှု) မဖြစ်မှီမြင်ခြင်း။ provident care of futurity, မျှော်ခေါ်ခြင်း။

Foresighted, *a* မျှော်ခေါ်တတ်သော။

Foreskin, *n* ပုလ္လိန်အရေဖျား။

Forest, *n.* တောကြီး။

Forestall, *v t* to anticipate, သူမပြုမှီပြုနှင့်သည်။ တင်ကူးသည်။ —the market, အမြတ်အစွန်းရအောင်ဆီးကြို၍ဝယ်သည်။

Forestay, *n* ဦးဆုံးကြိုး။

Forester, *n* an inhabitant of a forest, ကျေးတောသား။ the keeper of a forest, တောစောင့်အရာရှိ။

Foretaste, *n*. စားချိန်မရောက်မှီခြင်းစမ်းခြင်း။

Foretell, *v t*. ဖြစ်လတုံသောအမှုအရာကိုဟောပြောနှင့်သည်။

Forethought, *n* မျှော်ခေါ်ခြင်း။

Foretooth, *n*. ရှေ့သွား။

Foretop, *n*. the hair on the forepart of the head, ရှေ့ဆံ။ the top of the foremast, ဦးရွက်တိုင်မာလိန်စင်။

Forever, *adv*. အစဉ်အမြဲ။ အစဉ်မပြတ်။

Forewain, *v t* (အမှု) မရောက်မှီသက်ပေးသည်။

Forfeit, *v t*. —(money,) လျှော်သည်။ —(estate,) အသိမ်းခံရသည်။ —character, အသရေ ဟုတ်သည်။ —" အလျှော်။ ငွေလျှော်။ လျှော်ပြစ်။ လျှော်ဒါက်။

Forfeiture, *n* from Forfeit, *n*.

Forge, *v. t* to work iron on a large scale, သံတန်ဆာအကြီးအကျယ် ထိုက်ထုရှိက်၍လုပ်သည်။ to counterfeit, မမှန်ဘဲလျက်အသွင်တူအောင်လုပ်သည်။ —*n*. a furnace in which iron is heated and hammered, သံတန်ဆာ အကြီးအကျယ် ထိုက် ထုရှိက် ၍ လုပ် သော ပန်းပဲဖိုကြီး။

Forgery, *n* the act of counterfeiting, သူတပါး၏တံဆိပ်လက်မှတ်နှင့် တူအောင်လုပ်ခြင်း။ that which is counterfeited, ထိုသို့တူအောင်လုပ်သောအရာ။

Forget, *v t* မေ့လျော့သည်။

Forgetful, *a*. apt to forget, မေ့လျော့တတ်သော။ heedless, သတိလစ်တတ်သော။

Forgetfulness, *n* from above.

Forgive, *v t* အပြစ်လွှတ်သည်။ ချမ်းသာပေးသည်။

Forgiveness, *n* from above.

Forgiving, *a*. disposed to forgive, အပြစ်လွှတ်ချင်သောသဘောရှိသော။

Fork, *n* ခက်ရင်း။

Forked, *a* ခွသော။

Forlorn, *a* deserted, စွန့်ပြစ်ခြင်းကိုခံရသော။ wretched, ဆင်းရဲမြို့ပြင်သော။

Form, *n* shape, ပုံ။ ပုံသဏ္ဌာန်။ pattern, ပုံ။ ပုံသက်သေ။ appearance, ပုံပြင်။ disposition, order, အစီအစဉ်။ stated method, ပြုမြဲထုံးစံ။ stated method in writing, ပြုမြဲထုံးစံကိုပြသောစာ။ ceremony, ထုံးစံအတိုင်းစီမံသောအခမ်းအနား။ a long seat or bench, ခုံရှည်။ a class of scholars, အတတ်ရည်တူသောတပည့်စု။ types composed and arranged for one impression, စာပုံနှိပ်ရန်စီမံသော

- အကွတ်အကန့်။ — *v. t.* to make, လုပ်သည်။ to shape, ပုံလုပ်သည်။
to arrange, put in order, စီစဉ်သည်။ စီရင်သည်။ ဖျင့်ဆင်သည်။
Formal, *a.* according to established method, ပြုပြင်ထုံးစံရှိသည်အတိုင်း
ဖြစ်သော။ ceremonious, ခမ်းခမ်းနားနားစီမံသော။ regular and
precise in manner, ဣန္ဒြေစောင့်၍သေသေချာချာနေထိုင်ပြုမူသော။
placed in order, စီစဉ်သော။ external, superficial, အတွင်း
မဟုတ်၊ အပေါ်ပင်သာဖြစ်သော။
- Formalist, *n.* one who observes forms and ceremonies, ပြုပြင်ထုံးစံ
အတိုင်းပြုတတ်သောသူ။ an insincere worshipper, စိတ်မပါဘဲ
ကိုးကွယ်သောသူ။
- Formality, *n.* from Formal .
- Formation, *n.* from Form, *v.*
- Former, *a.* prior, အထက်ဖြစ်သော။ အရင်ဖြစ်သော။ past, လွန်ပြီးသော။
long past, ရှေးကာလ၌ဖြစ်သော။ mentioned before, အထက်
ဆိုခဲ့ပြီးသော။
- Formerly, *adv.* in time past, အထက်က။ အရင်က။ ယခင်က။ of old,
ရှေးက။
- Formidable, *a.* ကြောက်ရွံ့ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Formula *n.* အကွရာသေဝပ်၍အခြံသုံးစွဲသောစကား။
- Formulary, *n.* ထိုသို့သောစကားပုံ။
- Fornicate, *v. i.* to have sexual intercourse without marriage,
လက်မထပ်ဘဲနှင့်ပြောသည်။ or as a married man with an un-
married woman, မယားရှိသောသူသည်မိစ္ဆလွတ်နှင့်မှားယွင်းသည်။
- Fornication *n.* from above
- Forsake, *v. t.* စွန့်သည်။ စွန့်ပြစ်သည်။ စွန့်သွားသည်။
- Forsooth, *adv.* ကေနိ။ အမှန်။
- Forswear, *v.* to renounce upon oath, သစ္စာပြု၍စွန့်သည်။ to swear
falsely, မဟုတ်မမှန်ဘဲကျိန်ဆိုသည်။
- Fort, *n.* a walled place, မြို့ရိုး။ a stockade, သစ်တပ်။ a castle, ချဲထိုက်။
- Forté, *n.* လွန်၍တတ်သောအမှု။
- Forth, *adv.* forward, ရှေ့သို့။ out ပြင်သို့။ — coming, *a.* ပေါ်မည်
ဆဲဆဲရှိသော။
- Forthwith, *adv.* ချက်ချင်း။ .
- Fortieth, *a.* လေးဆယ်ပြည့်သော။
- Fortification, *n.* from next; the science of fortifying a place, ထို
သို့တည်လုပ်တတ်သောအတတ်။ a fort, သစ်တပ်။ မြို့ရိုး။ ချဲထိုက်။
မြို့ပြ။ *plur.* တန်ဆောင်း၊ ပြင်ဆိုး၊ မြို့ရိုး၊ မြို့တာ။
- Fortify, *v. t.* surround with a wall, palisade, &c သစ်တပ်၊ မြို့ရိုး၊
အစရှိသည်တို့ကိုတည်လုပ်သည်။ to strengthen, confirm, ခိုင်ခံ့
ပြုစုစေသည်။

Fortitude, *n.* အသည်းကြီးခြင်း။ ညှိုးငယ်ခြင်းမရှိ၊ ခံစွမ်းနိုင်ခြင်း။

Fortnight, *n.* ၁၄ ရက်။

Fortress, *see* Fort

Fortuitous, *a.* happening undesignedly, အကြမရှိဘဲအမှတ်တမဲ့ဖြစ်တတ်သော။ happening without cause, အကြောင်းမရှိဘဲအလိုလိုဖြစ်တတ်သော။

Fortunate, *a.* propitious, မင်္ဂလာရှိသော။ successful, အကြံထမြောက်သော။ lucky, အခန့်သင့်၍ရသော။

Fortune, *n.* the good or ill that befalls man, လောကဓံတရား။ မင်္ဂလာဖြစ်စေ၊ အမင်္ဂလာဖြစ်စေ၊ လူတို့၌ သက်ရောက်တတ်သော အမှုအရာ။ property, ရတတ်သောပစ္စည်းဥစ္စာ။ —hunter, ငွေရတတ်သောမယားကိုရှာသောသူ။ —teller, လူတို့၌ဖြစ်လတ်သောအမှုအရာတို့ကိုဟောပြောဖော်ပြသောသူ။

Forty, *a.* လေးဆယ်။ ၄၀။

Forum, *n.* တရားရုံး။

Forward, *adv.* toward the place, before, ရှေ့သို့။ toward the head of a vessel, (သင်္ဘော) ဦးဆီသို့။ —*a.* being at the fore part, ရှေ့၌ရှိသော။ ready, prompt, အရင်ပြုစဉ်သော။ eager, earnest, စိတ်အားကြီးသော။ bold, confident, အရှက်မရှိသော။ being in advance of the time or season, အချိန်ကာလသော်၎င်းအချိန်အရွယ်သော်၎င်းမရောက်မှီဖြစ်သော။ —*v. t.* to promote, တိုးတက်အောင်ပြုသည်။ to quicken, မြန်စေသည်။ to transmit, ပေးလိုက်သည်။

Forwardness, *n.* from Forward, *a.*

Fosse, *n.* ဘျံး။

Fossil, *n.* ဓာတ်။ ကျောက်ရိုင်း။ သတ္တုရိုင်း။

Foster, *v. t.* to nourish, မွေးသည်။ ကျွေးမွေးသည်။ မွေးစားသည်။ to sustain and promote, ပြုစုသည်။ —brother, *n.* အမိမွေးစားသောအားဖြင့် ညီအစ်ကို ဖြစ်သောသူ။ —child, မွေးစားသောသား။ —father, မွေးစားသောအဘ။ —mother, *n.* မွေးစားသောအမိ။

Foul, *a.* dirty, not clean, ညစ်သော။ ညစ်ပတ်သော။ အညစ်အကြေးကပ်သော။ turbid, နောက်သော။ clondy, မိုဃ်းဖိုသော။ vile, ဆိုးယုတ်သော။ abominable, ရှိရှာဖွယ်ဖြစ်သော။ shameful, ရှက်ဖွယ်သော။ iniquitous, အဓမ္မဖြစ်သော။ —(as wind.) မသင့်သော။ —(as a rope,) ဖြဲတွယ်သော။ —mouthed, နှုတ်ထွက်ကြမ်းသော။ —of [fall,] *v. t.* to assail, တိုက်သည်။ to run against, တိုက်မိသည်။ —to make filthy, ညစ်ထပ်အောင်ပြုသည်။

Foulness, *n.* from Foul, *a.*

Found 1, *v. t.* place a foundation, တည်စေပြုသည်။ တည်ထောင်သည်။ —2, *v. t.* to cast in a mold, (ပုံ၌) သွန်းသည်။

Foundation, *n.* basis, ground-work, အခြေ။ အမြစ်။ rise, origin,

မူလ။ အရင်း။ bottom, အောက်ခံ။ —of a brick or stone building, တိုက်မြစ်။ —(of a pagoda,) အိန္ဒဝ်။ the act of founding, တည်ထောင်စပြုခြင်း။ an establishment affording permanent support, စရိတ်စကလိုအောက်အောင်စီရင်၍ထားသော အဖို့တကဲ။

Founder, *v. i.* to sink, as a ship, (သင်္ဘော) နစ်မြုပ်သည်။ to fail of accomplishing one's purpose, အကြံပြုတ်သည်။ —*v. t.* to make (a horse) lame, (မြင်းကို) ခြေနာအောင်ပြုသည်။

Foundery, *n.* ကြေး၊ သံအစရှိသည်တို့ကိုသွန်းလုပ်သောတိုက်။

Foundling, *n.* ကောက်၍မွေးသောသား။

Fount, Fountain, *n.* a spring, စမ်းရေပေါက်။ a jet, ရေပန်း။ origin, source, မူလ။ အမြစ်။ အရင်း။

Fountain-head, *n.* မူလအမြစ်။

Four, *a.* လေး။ ၄။ —fold, four times as much, လေးဆဖြစ်သော။ four times repeated, လေးထပ်ဖြစ်သော။ —footed, အခြေလေး ချောင်းရှိသော။ —score, ရှစ်ဆယ်။ ၈၀။ —square, စတုရန်းဖြစ်သော။ —wheeled, ဘိန်းလေးဘီးတပ်သော။

Fourteen, *a.* ဆယ်လေး။ ၁၄။

Fourteenth, *a.* ဆယ်လေးခုမြောက်။ စတုဒသမ။ စုဒ္ဒသမ။

Fourth, *a.* လေးခုမြောက်။ စတုတ္ထ။

Fowl, *n.* ငှက်။ —*v.* ငှက်ကိုဖမ်းသည်။

Fowler, *n.* ငှက်ကိုဖမ်းသောမုဆိုး။

Fowling-piece, *n.* ငှက်ပြိုင်သေနတ်။

Fox, *n.* မြေခွေး။ —hunter, မြေခွေးတို့ကိုလိုက်ဖမ်းသောမုဆိုး။

Fracas, *n.* ခိုက်ရန်ဖြစ်၍ရုန်းရင်းခတ်မှုပြုခြင်း။

Fraction, *n.* the act of breaking, ခွဲခြင်း။ a part broken off, a bit, အစအန။ *in arithmetic*, အပိုင်းဂဏန်း။

Fractional, *a.* being a fraction, အစအနဖြစ်သော။ pertaining to a fraction, အစအနနှင့်ဆိုင်သော။

Fractions, *a.* စိတ်ဆတ်သော။

Fractionousness, *n.* from above

Fracture, *v. t.* ချိုးသည်။ ခွဲသည်။ —*n.* ကျိုးရာ။ ကွဲရာ။

Fragile, *a.* easily broken, ကျိုးလွယ်သော။ ဆတ်သော။ weak and easily destroyed, မခိုင်ခံ့။ ပျက်လွယ်သော။

Fragility, *n.* from above

Fragment, *n.* a part broken off, အကျိုးအပွဲ။ ကျိုးပဲ့သောအစအန။ a small remnant of a book, စာစောင်ထဲကကျရစ်၍အနည်းငယ်မျှ ရသောစာ။

Fragmentary, *a.* အစအနများဖြစ်သော။

Fragrance, Fragrancy, *n.* from next, pleasing scent, ရွှေးသောအနံ့။

Fragrant, *a.* ရွှေ့သော။

Frail, *a.* weak, infirm, အားနည်းသော။ မခိုင်ခံ့သော။ weak and easily destroyed, မခိုင်ခံ့၊ ပျက်လွယ်သော။ liable to err, နှုတ်ယွင်းတတ်သော။

Frailness, *n.* from above

Faulty, *n.* weakness, infirmity, အားနည်းသောအဖြစ်။ မခိုင်ခံ့သောအဖြစ်။ weakness of moral principle, ရွတ်ယွင်းတတ်သောသဘော။ fault proceeding from moral infirmity, အားနည်းသောအားဖြင့်ရောက်သောအဖြစ်။

Fraime, *v. t.* to fabricate, construct, ဆောက်သည်။ ဆောက်လုပ်သည်။ to prepare and adjust the main parts of a building, အမြှူထည်ဆောက်သည်။ to construct in an orderly series, စီစဉ်၍လုပ်သည်။ to contrive, devise, မိတ်ကူး၍လုပ်သည်။ —*n.* a fabric, structure, ဆောက်လုပ်သောအရာ။ the main parts of a structure fitted to each other, အမြှူထည်ဆောက်သောအရာ။ an adjusted series or composition of parts, စီစဉ်၍လုပ်သောအရာ။ a case, အိမ်။ တန်ဆာအိမ်။ a structure for supporting things, ခုံ။ စင်။ order, အစီအစဉ်။ temper of mind, မိတ်သဘော။

Franchise, *n.* an exemption, လွတ်ရသောအခွင့်။ a privilege or right in affairs of government, မင်းမှုမင်းရေးနှင့်ဆိုင်သောအခွင့်။

Frangible, *a.* ကျိုးလွယ်သော။

Frank 1, *a.* လျှို့ဝှက်ခြင်းမရှိ။ တည့်လင်းသော။ ဟောဟောတိုင်းတိုင်းဖြင့်သော။ —2, *v. t.* to exempt a letter from postage, စာပို့ခမရှိရအောင်လိပ်စာထိုးသည်။ —2, *n.* a letter exempted from postage, စာပို့ခလွတ်သောစာ။ the writing exempting a letter from postage, စာပို့ခလွတ်သောလိပ်စာ။

Frankincense, *n.* လော်ဗန်။

Frankness, from Frank, *a.*

Frantic, *a.* သွက်ရှာတောလိုက်အောင်ရှူးသော။

Fraternal, *a.* ညီအစ်ကိုနှင့်ဆိုင်သော။

Fraternity, *n.* the relation of a brother, ညီအစ်ကို၏အဖြစ်။ a society, အပေါင်းအသင်း။

Fratricide, *n.* ညီအစ်ကိုကိုသတ်သောသူ။

Fraud, *n.* လိမ်လည်ခြင်း။

Fraudful, Fraudulent, *a.* containing fraud, လိမ်လည်သော။ deceitful, trickish, လိမ်လည်တတ်သောသူ။

Frardulence, *n.* လိမ်လည်တတ်ခြင်း။

Fraught, *a.* loaded, ဝန်တင်သော။ replete, ပြည့်စုံသော။

Fray 1, *n.* ပဋိပတ်ဖြစ်၍တိုက်ခိုက်ခြင်း။ ပခုန်းပရင်းတိုက်ခိုက်ခြင်း။ —2, *v. t.* ပွတ်၍ ပွန်းသည်။

Freak, n. ဖွံ့လွင့်သောစိတ်ပေါက်၍ရုတ်တရက်ပြုသောအမှု။

Freakish, a. ထိုသို့ပြုတတ်သော။

Freckle, n. ယင်ချေး။

Freckled, a. ယင်ချေးရှိသော။

Free, a at liberty, unrestrained, လွတ်သော။ အဆီးအတားမရှိသော။ exempt, လွတ်သော။ ကင်းလွတ်သော။ frank, unreserved, ဟောဟောတိုင်းတိုင်းဖြစ်သော။ liberal, လက်ကြီးသော။ without expenses, စရိတ်မရှိသော။ unconstrained, အလိုလို ဖြစ်သော။ gratuitous, not done from importunity, မနှိုးဆော်ဘဲပြုတတ်သော။ —of, အခွင့်ရှိသော။ —agent, *n.* ကိုယ်အလိုအလျောက်ပြုရသောအခွင့်ရှိသောသူ။ —booter, ထားမြဲ။ —boon, *a* ကျွန်၏သားမဟုတ်သော။ —cost, *n.* စရိတ်လွတ်ခြင်း။ —hearted, *a* စေတနာစိတ်နှင့်ထက်ကြီးသော။ —man, *n* one who enjoys liberty, ကျွန်မဟုတ်၊ လူလွတ်။ one entitled to some franchise, အခွင့်ရသောသူ။ —mason, *see* Mason 2. —school, *n* စာသင်ခန်းကိုမပေးရဘဲစာသင်သောနေရာအရပ်။ —spoken, *a.* အတည်အလင်းပြောတတ်သော။ —stone, *n* တိုက်တည်ရန်ဆစ်ဖို့ကောင်းသောကျောက်။ —thinker, ဘုရား၊ တရားကိုမမိသောသူ။ —will, the power of acting as one will, အဆီးအတားမရှိဘဲကိုယ်အလိုအတိုင်းစီရင်နိုင်သောအခွင့်။ voluntariness, ကိုယ်အလိုအလျောက်စိတ်ရှိခြင်း။ —woman, ကျွန်မဟုတ်သောမိမ္မ။ —*v. t.* to release, set at liberty, လွတ်သည်။ to disengage, exempt, လွတ်စေသည်။ ကင်းလွတ်စေသည်။ to clear, disentangle, ရှင်းလင်းစေသည်။

Freedman, n. ကျွန်အဖြစ်မှလွတ်ခြင်းကိုခံရသောသူ။

Freedom, n. liberty, the state of being without restraint, လွတ်ခြင်း။ အဆီးအတားမရှိ၊ ကိုယ်အလိုအလျောက်ပြုနိုင်ခြင်း။ the state of being frank, unreserved, ဟောဟောတိုင်းတိုင်းဖြစ်ခြင်း။ ease or facility of speaking and behaving, ကျင်သည် ကျမ်းကျင်သည်ဖြစ်၍နေရာကျအောင်ပြုမှုပြောဆိုမှုခြင်း။ improper familiarity, မရှက်မကြောက်၊ အရောတဝင်ပြုခြင်း။ —of, အခွင့်ရှိခြင်း။

Freehold, n. လုံးလုံးပိုင်သောအိမ်၊ သယ်ယာခြေ။

Freeholder, n. အိမ်၊ သယ်ယာခြေကိုပိုင်သောသူ။

Freely, adv plentifully, ဖြောင့်ဖြောင့်။

Freeze, v. i (ခေ) အေး၍ခဲသည်။ —*v. t* from Freeze, *v. i*

Freight, v. t. သင်္ဘောကိုဝန်တင်သည်။ —*n* the cargo of a ship, သင်္ဘောပေါ်မှာတင်သောဝန်။ သင်္ဘောဝန်စည်။ the transportation of goods by ship, ဝန်စည်ကိုသင်္ဘောပေါ်မှာတင်၍ပို့ခြင်း။ money due for such transportation, ဝန်စည်ကိုတင်၍ပို့သောသင်္ဘောခ။

French, a. ဖြင်သစ်ပြည်၊ ဖြင်သစ်အမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။ —horn, *n.* ခရု။ —man, ဖြင်သစ်၊ ဖြင်သစ်လူ၊ ဖြင်သစ်အမျိုးသား။

Frenchified, *a* ဖြင်သစ်သန့်တူသော။

Frenzy, *n.* ရူးခြင်း။

Frequency, *n* from next.

Fre'quent, *a.* ခဏခဏဖြစ်သော။

Frequent', *v t.* ခဏခဏသွား၍နေသည်။

Frequently, *adv.* ခဏခဏ။

Fresco, *n.* shady coolness, အပိုက်ရှိ၍အေးခြင်း။ a picture drawn in dusk, မှောင်ရိပ်၌ရေးသောကားချပ်ပုံ။

Fresh, *a* not faded or impaired, မနွမ်း၊ ထန်းသော။ of a healthy appearance, မျက်နှာ မဖျော့တော့ ကျန်းမာခြင်း ထက္ကဏာရှိသော။ new, မဟောင်း၊ အသစ်ဖြစ်သော။ just arrived, အသစ်ရောက်လာသော။ —(as the wind,) ဆတ်ဆတ်လာသော။ —(as cool water,) အေးမြသော။ not salt, မငန့်၊ ရှိသော။ not stale, ထတ်သော။ unfatigued, မမောမပန်းသော။

Freshen, *v t.* to lose saltiness, အငန့်ပြုယ်ဖျောက်၍တဖြေးဖြေးရှိလာသည်။ to grow brisk, (ထေ) ဆတ်ဆတ်လာသည်။ —*v t* to make fresh, free from saltiness, အငန့်ဖျောက်၍ရှိစေသည်။

Freshet, (Amer) *n.* မြစ်ရေလွှမ်းမိုးခြင်း။

Freshman, *n.* သိပ္ပံကျောင်းမှပဌမနှစ်တွင်သင်သောတပည့်။

Freshness, *n.* from Fresh, *a.*

Fret, *v. z.* to be worn away, ပွန်းသည်။ to be vexed, စိတ်ညစ်သည်။ to utter peevish expressions, တောက်တီးပြည်တွန်သည်။ —*v t.* to wear away by friction, ပွန်းအောင်ပွတ်သည်။ to vex, စိတ်ညစ်အောင်ပြုသည်။ to irritate, စိတ်ဆိုးအောင်ပြုသည်။ to form into raised work, ဩဇာဆုပ်အပြောက်ထုသည်။ —work, *n* ဩဇာဆုပ်အပြောက်။ —*n.* vexation, စိတ်ညစ်ခြင်း။ irritation, စိတ်ဆိုးခြင်း။

Fretful, *a.* disposed to fret, စိတ်ညစ်တတ်သော။ irritable, စိတ်ဆိုးတတ်သော။

Fretfulness, *n.* from above.

Friability, *n.* from next.

Friable, *a* easily crumbled or pulverized, ကြေလွယ်သော။ ခွသော။ short, crusty (as bread,) ရှူသော။

Friar, *n.* ဗရင်ဂျီရဟန်း။

Fricassee, *n* အမဲသား၊ ကြက်သားကို ခုတ်စဉ်းရောနှော၍ ကျော်သော အကျော်တမျိုး။

Friction, *n.* ပွတ်ခြင်း။

Friday, *n.* ဗရင်ဂျီ၊ သောက်ကြာနေ့။

Friend, *n.* အဆွေခင်ပွန်း၊ မိတ်ဆွေ။

Friendless, *a* အဆွေခင်ပွန်းမရှိသော။

Friendliness, *n* from next.

Friendly, *a*. having the feelings of a friend, မိတ်ဆွေဖြစ်သော။
မိတ်ဆွေဖွဲ့ချင်သောသဘောရှိသော။ disposed to do favours, ကျေးဇူး
ပြုချင်သောသဘောရှိသော။ favorable, propitious, ကျေးဇူးပြုခြင်း
နှင့်ဆိုင်သော။

Friendship, *n*. personal attachment, မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်း။ personal
kindness, မေတ္တာမိတ်ရိ၍ကျေးဇူးပြုခြင်း။

Frieze, *n*. သက္ကလတ်ကြမ်းတမျိုး။

Frigate, *n*. တိုက်သင်္ဘောလတ်။

Fright, *n*. ကြောက်ထန်ခြင်း။

Frighten, *v t* ခြောက်ထွန်သည်။

Frightful, *a* ကြောက်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော။ Frightfully, *adv*. as from
wounds, or the near approach of death, မလွှတမ။

Frightfulness, *n* from above

Frigid, *a* cold, အေးသော။ ချမ်းသော။ without warmth of affection,
ချစ်ခြင်းမေတ္တာနည်းသော။ wanting zeal, စိတ်အားနည်းသော။
destitute of generative warmth, ကိလေသာ စိတ် မရှိသော။
unanimated, dull, သူတပါးစိတ်ကိုမနှိုးဆင်တတ်သော။

Frigidity, Frigidity, *n*. from above.

Full, *n*. အဝတ်နား၌တွန့်၍ထည့်သောအနားဆက်။

Fringe, *n* —of cloth, အမြိတ်။ ornamental hangings, ပန်းတောင်း
ထည်။ —*v t* အမြိတ်ဖြစ်စေ၊ ပန်းတောင်းထည်ဖြစ်စေ၊ ဆွဲချသည်။

Frippery, *n* အသုံးမရသောအဝတ်တန်ဆာ။

Frisk, *v. z*. မြူးထူးခုန်လွှားသည်။

Frisky, *a*. မြူးထူးခုန်လွှားတတ်သော။

Firth, *n* ပင်လယ်ထောင့်ကွေ့ကိုဝင်သောအဝပေါက်။

Fritter, *v t* သေးသေးနှုတ်နှုတ်ဖြစ်အောင်ပြုသည်။ —away, လျော့အောင်
ပြုသည်။ —*n*. a shred, သေးသေးနှုတ်နှုတ်ဖြစ်အောင်လုပ်ထားသော
အရာ။ a fried cake, မုန့်ဆီကျော်။ a fried bit of meat, အမဲသား
ကျော်ကလေး။

Frivolous, *a* not worth notice, အတွက်မရှိသော။ အမှုမထားလောက်
သော။ slight, trivial, ပေါ့လျော့သော။

Frivolity, Frivolousness, *n*. from above

Friz, Frizzle, *v. t*. တွန့်ရွှေ့၍ထားသည်။

Fro, *adv*. နောက်သို့။

Frock, *n*. a sort of gown close on all sides, သင်တိုင်း။ a girl's dress,
မိစ္ဆာကလေးဝတ်သောဂါဝရာ။ —coat, အင်္ကျီရှည်တမျိုး။ shirt, အင်္ကျီ
ထည်စွတ်။

Frog, *n* ဖား။

Frolic, *v. i*. to play joyfully, ရှင်သန်မြူးထူးရွာကစားသည်။ to play

tricks of levity, ပျက်ရယ်ပြု၍ကစားသည်။ —*a.* from same
—*n.* from Frolic, *v* ၃.

Frolicsome, *a.* ရှင်လန်းမြူးထူးစွာကစားတတ်သော။ ပျက်ရယ်ပြု၍ကစား
တတ်သော။ (for sub-def. *see* above)

From, *prep.* apart, away, ဖွားက။ because of, ကြောင့်။

Front, *n* the fore part, ဦး။ the space before, မှတ်နှာစာ။ ရှေ့ဥပစာ။
—room, အိမ်ဦးခန်း။ —*v* to face, မှတ်နှာပြုသည်။ to stand
face to face, မှတ်နှာချင်းဆိုင်၍နေသည်။

Frontal, *a.* မှတ်နှာစာနှင့်ဆိုင်သော။

Frontier, *n.* နယ်စပ်။ ပြည်စွန့်ပြည်နား။

Frontispiece, *n.* စာစောင်၊ စာအုပ်မှတ်နှာဖုံး၌ပါသောရုပ်ပုံ။

Frontlet, *n* နဖူး၌ဆောင်သောလက်ဖွဲ့။

Frost, *n* freezing coldness, ရေခဲအောင်အေးမြသောအချမ်းအအေး။ thin
particles of ice, ဆီးခဲ။ နှင်းခဲ။ —bitten, *a.* dead (as plants)
from the effect of frost, အအေးမိ၍သေသော။ frozen, as the
limb of an animal, သွေးခဲ၍တောင့်မာလျက်နေသော။ —work, *n*
ဆီးခဲသဏ္ဌာန်နှင့်တူအောင်လုပ်သောအပြောက်။ —*v. t.* ဆီးခဲသဏ္ဌာန်
နှင့်တူအောင်သကြားရည်သွန်းသည်။

Frosty, *a* freezing cold, ဆီးခဲဖြစ်အောင်ချမ်းသော။ containing frost,
ဆီးခဲပါသော။ white, like frost, ဆီးခဲကဲ့သို့ဖြူသော။ chill in
affection, ချစ်ခြင်းမရှိသော။

Froth, *n.* spume, foam, အမြုတ်။ empty words, အနှစ်သာရမရှိသော
စကား။ —*v. ၃* to gather froth, အမြုတ်ထသည်။ to throw out
froth, အမြုတ်ထွက်သည်။

Frothy, *a* containing froth, အမြုတ်ပါသော။ empty, vain, အနှစ်
သာရမရှိသော။

Frouzy, *a.* နံ့စပ်သော။

Froward, *a.* မိတ်ခိုင်မာ၍ဆုမွဲသော။

Frowardness, *n* from above.

Frown, *v. ၁.* မျက်မှောင်ကုပ်၍ကြည့်သည်။ မျက်မှောင်ကျုတ်၍ကြည့်သည်။
—*n* from *do*.

Fruetify, *v. t.* အသီးကိုသီးစေသည်။

Frugal, *a.* ရွှေတာသော။

Frugality *n.* from above.

Fruit, *n.* the produce of a plant or tree, အသီး။ result, profit,
အကျိုး။ —bearing, *a.* အသီးကိုသီးတတ်သော။ —bud, *n.* အသီး
ထွက်ရာအဖူး။ —tree, အသီးကိုသီးသောအပင်။

Fruiteer, *n.* သစ်သီးသည်။

Fruitery, *n* သစ်သီးဝတ်ကိုသိုထားသောအခန်း။

Fruitful, *a.* bearing much fruit, များစွာအသီးကိုသီးသော။ bearing

- many children, သားသီးများသော (မိစ္ဆ) very productive, များစွာဖြစ်စေတတ်သော။ abounding in, ဝပြောသော။
- Fruitfulness, *n.* from above.
- Fruition, *n.* ခံစားခြင်း။
- Fruitless, *a.* without fruit, အသီးမဲ့။ profitless, အကျိုးမရှိသော။
- Fruitlessness, *n.* from above.
- Frumentaceous, *a.* စပါးမျိုးကဖြစ်သော။
- Frumentarious, *a.* စပါးနှင့်ဆိုင်သော။
- Frustrate, *a.* unsuccessful, အကျိုးပျက်လျက်ရှိသော။ useless, unprofitable, အကျိုးမရှိသော။ အချည်းနှီးသက်သက်ဖြစ်သော။ —*v. t.* to render null, အကျိုးကိုဖျက်သည်။ to balk, အကြံအစည်ကို ဖျက်သည်။
- Frustration, *n.* from above.
- Frustum, *n.* ဖြတ်စဲဖြတ်ပိုင်း။
- Fry, *v. t.* ကျော်သည်။ —*v. i.* အကျော်ခံသည်။ —*n.* a dish of something fried, ကျော်သော အရာ။ a swarm of small fish, ငါးကလေးအစု။
- Frying pan, *n.* လက်တံပါသောဆိုးကင်းပြား။
- Fuddle, *v. t.* ယစ်မှုးအောင်သေရည်သေရက်ကိုတိုက်သည်။
- Fudge, *int.* အထကား။
- Fuel, *n.* ထင်း။
- Fugacious, *a.* လွင့်တတ်သော။
- Fugaciousness, Fugacity, *n.* from above.
- Fugitive, *a.* readily wafted away, လွင့်တတ်သော။ readily escaping, ပျောက်လွင့်တတ်သော။ fleeing, ထွက်ပြေးသော။ unsettled, wandering, အတည်မကျ, လှည့်လည်တတ်သော။ written for temporary perusal, ခေတ္တကြည့်ရန်ရေးသော (စာ)။ —*n.* ထွက်ပြေးသောသူ။
- Fulcrum, *n.* အချ်။ ကုတ်ချတံ။ မောင်းချတံ။
- Fulfil, *v. t.* to accomplish, ပြည့်စုံစေသည်။ to finish, ပြီးစီးစေသည်။ to complete in time, စေ့အောင်ပြုသည်။
- Fulfilment, *n.* from above.
- Fulgent, *n.* တောက်ထွန်းသော။ ထွန်းပသော။
- Full 1, *a.* replete, ပြည့်သော။ ပြည့်ဝသော။ ပြည့်စုံသော။ satisfied with food, (စား၍) ဝသော။ plump, fat, (မပိန်) ဝသော။ complete, စုံလင်သော။ clear, strong, (အသံ) လုံသော။ abounding in, ကုတန်သော။ ကြွယ်ဝသော။ —moon, *n.* လပြည့်။ —1, ပြည့်ခြင်း။ စုံလင်ခြင်း။ ဝခြင်း။ (for sub-def. see above;) the whole, အကုန်။ —1, *adv.* quite, without abatement, အလျှင်းမလျော့ဘဲ။ directly, တည့်တည့်။ ထိုက်မှိုက်။ exactly, နေ့စပ်စွာ။ သေချာစွာ။

- bloom, *a* ကားအောင်ပွင့်သော (ပန်း)။ —laden, *a* တင်းကျပ်
ပြည့်တင်ထားသော။ —*z, v t* (သက္ကလတ်ကိုရက်ပြီးလျှင်) ချေး
ညှော်စင်၍ထူထဲညီညာစေခြင်းငှါဖွပ်လျှော်သည်။
- Fuller, *n* သက္ကလတ်ကိုဖွပ်လျှော်သောသူ။
- Fuller's earth, *n* သက္ကလတ်ကိုဖွပ်လျှော်ရန်သုံးသောမြေစေးတမျိုး။
- Fullness, *n* from Full, *a*
- Fully, *adv* အကုန်အစင်။
- Fulminate, *v* to thunder, မိုဗီးမြှုပ်သံသည်။ to make a thundering
noise, မိုဗီးမြှုပ်သံသံသို့ပြင်းထန်စွာပြည်သည်။ to menace by
ecclesiastical authority, ဂိုဏ်းအုပ်။ ရဟန်းမင်းအာဏာနှင့်ခြိမ်း
ခြောက်၍အပြစ်ပေးသည်။
- Fulmination, *n* from above
- Fulsome, *a* စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ဖြစ်သော။
- Fumble, *v. i.* to do clumsily, awkwardly, နေရာမကျ၊ ပြုလုပ်သည်
—*v t* to tumble together, ရောနှောရှုပ်ထွေးအောင်ပြုလုပ်သည်။
- Fume, *n* vapor, အခိုးအငွေ့။ anger, အမုတ်။ ဒေါသ။ —*v i.* to throw
off vapor, အခိုးအငွေ့ထွက်သည်။ to be angry, အမုတ်ထွက်သည်။
- Fumigate, *v t* အခိုးအငွေ့နှင့်ထိုသည်။
- Fun, *n* ရှင်သန်စားခြင်း။
- Function, *n* performance, အမှုကိုဆောင်ခြင်း။ ဆောင်ရွက်ခြင်း။ office
or employment, အမှုကိစ္စကိုဆောင်ရွက်ခြင်း၏အရာ။ power,
faculty, အစွမ်းသတ္တိ။
- Functionary, *n* အရာရှိသောသူ။
- Fund, *n* stock or capital, အရင်းအနှီး။ ငွေရင်း။ money deposited
to be lent on interest, အတိုးရအောင်သွင်းထားသောငွေ။ —*v t.*
အတိုးရအောင်ငွေကိုသွင်းထားသည်။
- Fundament, *n* ဖင်။ ဖင်ဝ။
- Fundamental, *a* pertaining to the foundation, အခြေအမြစ်နှင့်ဆိုင်
သော။ essential, of the utmost importance, အကြောင်းကြီး
ဖြစ်သော။
- Funeral, *n* မသား။ မသားချစ်ခြင်း။ —*a* မသားနှင့်ဆိုင်သော။
- Funereal, *a* sad, dismal, မသားကဲ့သို့ဖြစ်သော။ united to a funeral,
မသားနှင့်သင့်သော။
- Fungous, *a* မှိုကဲ့သို့ဖြစ်သော။ —*n* a mushroom မှို။ any morbid
excrecence, အသားထွတ်။
- Funnel, *n* a cone shaped tube, ကတော့။ a pipe for the passage of
smoke, စီးခိုးပြွန်။ ခေါင်တိုင်။
- Funny, *a* ဖျက်ရယ်မြဲဖြစ်နေသော။
- Fur, *n* fine, short hair, ရွှေ့ညှင်း။ a skin covered with such hair,

- မွေးညှင်းပါသောသားရေ။ a coat of morbid matter on the tongue, ဖျားနာသောအခါလျှာ၌စွဲကပ်သောအချေး။
- Furbelow, *n* ဂါဝရာအောက်အနားကွပ်။
- Furbish, *v t* to burnish, မှတ်တင်သည်။ အရောင်တင်သည်။ to rub in order to brighten, အရောင်ထွက်အောင်ပွတ်သည်။
- Furious, *a* most violent, အလွန်ပြင်းထန်သော။ transported with anger, အလွန်ပြင်းထန်စွာအမျက်ထွက်သော။
- Furl, *v t* ရှုပ်၍ချည်းထားသည်။
- Furlong, *n* အတောင် ၄၄၀ ဖြစ်သောအတိုင်းအတွာ။
- Furlough, *n* စစ်မှုကိုထမ်းရာကကိုယ်ရေးကြို၍သွားရသောအခွင့်။
- Furnace, *n* သံအစရှိသည်တို့ကိုကြိုချက်သောမီး။
- Furnish, *v. t* to supply, အသုံးလိုသမျှကိုပေးသည်။ to fit up with suitable utensils, appendages, &c အသုံးခံသည်။ အသုံးအဆောင်အခမ်းအနားကိုပိုင်ဆိုင်၍ပေးသည်။
- Furniture, *n* household utensils, အိမ်ထောင်ပရိယတ္တရာ။ any utensils, သုံးဆောင်သောတန်ဆာ။ ornaments, ဆင်သောတန်ဆာ။ အဆောက်အဦး။
- Furied, *a*. ဖျားနာသောအခါအချေးစွဲကပ်သော (လျှာ)။
- Furrier, *n*. မွေးရူးမွေးညှင်းရှိသောသားရေကိုရောင်းသောသူ။
- Furrow, *n*. the mark made by a plow, ထွန်ကြောင်း။ a fluted channel, ပျော့ကြောင်း။ a wrinkle, အတွန့်။ —*v t* အကြောင်းလုပ်သည်။
- Further, *a* more distant, သာ၍ဝေးသော။ additional, ၎င်းပြင်ရှိသော။ —*adv* see Farther, *adv*, besides, moreover, ထိုမှတပါး။ တနည်းကား။ ၎င်းပြင်။ —*v t* to advance, (trans) တိုးတက်စေသည်။ ကူညီသည်။ မစသည်။ to help, အကူပေးသည်။ မစသည်။
- Furtherance, *n* from above
- Furthermore, *adv* ထိုမှတပါး။ တနည်းကား။ ၎င်းနည်း။
- Furthest, see Farthest.
- Furtive, *a* obtained by theft, ခိုး၍ရသော (အရာ)။ concealed, ဖျှါဝှက်သော။
- Fury, *n*. from Furious, a violent woman, အလွန်ကြမ်းတမ်းသောမိမ္မ။
- Fuse, *v t* to melt, အရည်ကြိုသည်။ —*v i*. to be melted, ကြို၍အရည်ဖြစ်သည်။
- Fusee, *n*. the cone of a watch, နာရီခွက်၌ကြိုးမတ်ရစ်သောစက်။ —of a bomb or grenade, စနက်။
- Fusible, *a*. အရည်ကြိုနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Fusil, *n*. လက်စွဲသေနတ်။
- Fusion, *n*. from Fuse

Fuss, *n* မဖြစ်သောကံသောအမှုနှင့်ပွဲ၍ နေအောင်ပြုလုပ်ခြင်း။ အပန်းတကြီးလုပ်ခြင်း။

Fustian *n*. a kind of cloth, ဂွမ်းနှင့်ပိုက်ဆံခြည်ကိုရော၍ရက်သော အထည်။ bombast, ကြီးကျယ်၊ ဝါကြွားသောစကား။

Fustic, *n*. သစ်သားတမျိုး။

Fusty, *a* မှိုတက်သော။ အောက်သော။

Futile, *a* of no effect, အကျိုးမဲ့သော။ empty, vain, အချည်းနှီးသက်သက်ဖြစ်သော။

Futility, *n*. from above.

Future, *a* ဖြစ်လတံ့သော။ —*n*. နောင်ကာလ။ အနာဂတ်။

Futurity, *n* same; a future event, ဖြစ်လတံ့သောအမှုအရာ။ the state of being future, ဖြစ်လတံ့ရှိခြင်း။ ရှေးစွန့်။

Fuzz, *v* & *n* အမှုန့်လွင့်သည်။ —ball, *n*. မှိုဥတမျိုး။

G.

Gab, *n* စကားများခြင်း။

Gabardine, *n* သင်ထိုင်းတမျိုး။

Gabble, *v*. & *n*. ပြန်းဖျင်းသောစကားများသည်။ —*n*. from *do*

Gabion, *n*. မြို့ရိုးပေါ်၌ကွယ်ကာရန်ဆင့်သောမြေကတုတ်တောင်။

Gable, *n*. မြင်းမှိုရိပ်တံ။

Gaby, *n*. လူအဖျင်း။

Gad, *v* & *n* အကြောင်းမရှိ၊ အမှတ်တမဲ့လှည့်လည်သည်။

Gadfly, *n* မှက်။

Gaffer, *n*. မိုးကြိုး။

Gaffie, *n*. ကြက်တိုက်ရာဆက်သောအကက်။

Gag, *v* & *n* to stop the mouth by thrusting in something, ပစပ်ကိုဆို့ပိတ်သည်။ —to heave with nausea, မျှိုသည်။ —*n*. ပစပ်ကိုဆို့ပိတ်သောတန်ဆာ။

Gage, *v*. & *n* ထောင်းသည်။ see also Gauge, *v*. —*n* အပေါင်အနှံ။ see also Gauge, *n*

Gaggle, *v* & *n*. ငန်းကဲ့သို့မြည်သည်။

Gaily, *adv* from Gay

Gain, *n*. to make profit, အမြတ်ရသည်။ to win, နိုင်၍ရသည်။ to acquire, လုပ်၍ရသည်။ to bring over by persuading, သွေးဆောင်၍ရသည်။ to advance, (intrins) တိုးတက်သည်။ to reach, attain, မှီသည်။ ရောက်သည်။ —over, *v* & *n*. သွေးဆောင်၍ရသည်။ —time, *v* to do beforehand, (ပြု) ရမည်အဖြစ်မစေ့မှီ (ပြု) နှင့်သည်။ to move too fast (as a timepiece), မြန်သည်။ —*n*. pecuniary profit, အမြတ်၊ အမြတ်အစွန်း။ any profit, advantage, စီးပွား။ အကျိုး။

Gainful, *a*. အကျိုးစီးပွားကိုဖြစ်စေတတ်သော။

- Gambles, *n* အကျိုးမရှိသော။
- Gamsay, *n* *t* ငြင်းခုံသည်။
- Gairish *n* လွင်သောအဝတ်ကိုဝတ်၍ပလ္လာသော။
- Gait, *n* a going, walking, သွားခြင်း။ လှမ်း၍သွားခြင်း။ manner of walking လှမ်းသွားခြင်း၏အခြေအနေ။
- Gaiter, *n* ခြေသားလုံး၊ ခြေမိုးကိုစိုးဖုံးဖုံးသောခြေပိတ်ရောင်တမျိုး။
- Gala-day, *n*. ပွဲနေ့။
- Galaxy *n* ဂလက်ဆီ။
- Gale *n* လေပြင်း။
- Gallot, *n* နှစ်ပင်တိုင်သောတမျိုး။
- Gall 1 *n* the bile, သည်းခြေ။ ဗဒ္ဓသည်းခြေ။ any thing very bitter, အလွန်ခါးသောအရာ။ lancet, ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း။ —bladder, သည်းခြေတိမ်။ —2, *n*. see Nut-gall —3, *v* *t* to fret, wear away, ပွန်းပွတ်သည်။ to vex, စိတ်နာအောင်ပြုသည်။ to irritate, စိတ်ဆိုးအောင်ပြုသည်။ to harass, ပင်ပန်းအောင်ပြုသည်။
- Gallant, *n* ရဲရင့်သော။
- Gallant', *n* မိစ္ဆတို့ကိုမှတ်ချီးမွမ်း၍လောကဝတ်ဖျူငှါပြုတတ်သော။ —*n* agent, from next, a wooer, မိစ္ဆကိုလှည့်တတ်သောသူ။ —*n* *t* (မိစ္ဆတို့ကို) မှတ်ချီးမွမ်း၍လောကဝတ်ဖျူငှါပြုသည်။
- Gallantry, *n*. from Gallant, *n* and Gallant' *v*. *t* seductive practices, မိစ္ဆတို့ကိုလှည့်၍မှားယွင်းခြင်း။
- Galleon, ကလ္လာပွိုသောစပါဒိုသင်္ဘောကြီး။
- Gallery *n* a portico or open walk ပြင်မှာ ထုတ်သော ကြမ်းပြင်။ raised platform in a building, သင်္ဘောစည်ထိုင်ရန်စင်။
- Galley *n* a large decked boat, သံဘန်ကြီးတမျိုး။ the cook-room in an armed ship, တိုက်သင်္ဘော၌ရှိသောမီးခို။ —slave *n* ရာဇဝတ်သင်္ဃာန်သံကြီးနှင့်ချည်နှောင်လျက်သံဘန်ခက်ရသောသူ။
- Gallie *n* ဖြင်သစ်ပြည်နှင့်ဆိုင်သော။
- Gallicism, *n* ဖြင်သစ်တို့သာပြောတတ်သောစကား၏အခြေအနေ။
- Gallinaceous, *n* ကြက်မျိုးနှင့်ဆိုင်သော။
- Gallipot, *n* ဆေးထည်ရန်စည်ဖိုးကလေး။
- Gallon, *n* ဂါလံတည်းဟူသော ၄ ကွက်နှင့်မျှသောအခြင်အတွယ်။
- Gallop, *n* ခါးဆုံချပြေးသည်။ —*n* from same
- Gallows *n* ထည်ဆွဲတိုင်။
- Gallow-ees, *n*. see Suspenders
- Galoch, *n*. ခြေနင်းအပေါ်မှာထပ်၍စွပ်သောခြေနင်း။
- Galvanic, *n*. ဂါလဝန်အတတ်နှင့်ဆိုင်သော။
- Galvanism, *n*. ဂါလဝန်အတတ်။ လျှပ်စစ်မီးနှင့်ဆိုင်သောပညာအတတ်တမျိုး။
- Galvanize, *v* *t* ဂါလဝန်အတတ်အားဖြင့်လျှပ်စစ်မီးကိုသွင်းသည်။
- Gamble, *v*. *n*. လောင်းတမ်းကစားသည်။

- Gamble, *n.* လောင်းတမ်းကစားသောသူ။
- Gamboge, *n.* သစ်စေးတမျိုး။ သန့်ထောင်စေး။
- Gambol, *v* & *n.* မြူးထူးကခုန်၍ကစားသည်။ —*n.* from *do*
- Game, *v* & *n.* to play, ကစားသည်။ to gamble, လောင်းတမ်းကစားသည်။
—*n.* from above, a single match at play, ကစားရာ၌တဖွဲ။
i making sport of, ဖျက်ရယ်ပြုခြင်း။ animals taken in the chase, တော၌မုဆိုးလိုက်၍ဖမ်းသောသားငှက်။ —cock, တိုက်သောကြက်။ —keeper, မင်းပိုင်သောတော၌အလွတ်နေသောတိရစ္ဆာန်တို့ကိုကြည့်ရှုရသောအရာရှိ။
- Gamesome, *a* ရှင်လန်းမြူးထူးစွာကစားတတ်သော။
- Gamester, *n.* လောင်းတမ်းကစားသောသူ။
- Gaming, *n.* လောင်းတမ်းကစားခြင်း။ —house, လောင်းတမ်းကစားသောအိမ်။ ပိုင်အိမ်။ —table, လောင်းတမ်းကစားသောခုံ။
- Gammer, *n.* အမေကြီး။
- Gammon, *n.* ဝက်ပေါင်ခြောက်။
- Gamut, *n.* သီခြင်းဆိုရာ၌အထက်သံ၊ အောက်သံကိုပြသောပုံ။
- Gander, *n.* ငန်းဖို။
- Gang, *n.* အစည်းအကြပ်ဖွဲ့သောလူစု။
- Gangrene, *v. i.* ကိုယ်အင်္ဂါတစုံတခုသေ၍ပုပ်သည်။ —*n.* from *do*
- Gangway, *n.* သင်္ဘောပေါ်တွင်တခန်းမှတခန်းသို့ကူးသန်းသောလမ်းပေါက်။
- Gantlet, *n.* ရာဇဝတ်သင့်၍စစ်သည်အများတချက်စီမှိုက်ရသောရာဇဒါဏ်တမျိုး။
- Gaol, *n.* see Jail
- Gap, *n.* a fissure, အအက်။ အအက်အကွဲ။ an opening made by a breach, ပြိုကွဲ၍ဖြစ်သောအပေါက်အဝ။
- Gape, *v* & *n.* to yawn, သမ်းသည်။ to open the mouth, တသည်။ to open in a fissure, အက်ကွဲသည်။ —utter, —for, & *t* အတ္တန်တောင့်တသည်။
- Garb, *n.* dress, အဝတ်။ mode of dress, အဝတ်ဝတ်ခြင်း၏အခြေအနေ။ exterior appearance, အသွင်အပြင်။
- Garbage, *n.* သားငှက်တို့၏ဝမ်းတွင်းသားတွင်စားဖွယ်မကောင်းသောအရာ။
- Garble, *v* & *n.* to sift, ဆန်ချနှင့်ချသည်။ to separate the good from the bad, ကောင်းသောအရာ၊ မကောင်းသောအရာတို့ကိုခွဲခွာ၍ထားသည်။
- Garden, *n.* ဥယျာဉ်။ —*n.* & *v.* ဥယျာဉ်ကိုစိုက်ပျိုးပြုစုသည်။
- Gardener, *n.* ဥယျာဉ်ကိုစိုက်ပျိုးပြုစုသောလူ။
- Gargle, *n* & *v.* လုပ်ကျင်းသည်။ —*n.* လုပ်ရေ။ ပါးလုပ်ရေ။
- Garland, *n.* ပန်းကုန်း။
- Garlic, *n.* ကြက်သွန်ဖြူ။
- Garment, *n.* အဝတ်။
- Garner, *n.* စပါးကျို။ —*v. t.* သိုထားသည်။

Garnet, *n.* ချိုးမြူကုန်း။

Garnish, *v. t.* to adorn, တန်ဆာဆင်သည်။ to furnish with suitable appendages, ဆိုင်သောတန်ဆာတို့ကိုစုံလင်အောင်ပြုပြင်၍ထားသည်။
—*n.* ဆင်သောတန်ဆာ။

Garniture, *n.* same.

Garnet, *n.* သင်္ဘောကြမ်း။

Garrison, *n.* မြို့စောင့်ထားသောစစ်သည်တပ်သား။ —*v. t.* မြို့စောင့်စေခြင်း
ငှါစစ်သည်များကိုထားသည်။

Garrulity, *n.* from next.

Garrulous, *a.* စကားများသော။

Gaiter, *n.* ခြေစွပ်စည်းကြိုး။

Gas, *n.* ဓာတ်ငွေ့။

Gasconade, *v. i.* ဝါကြွားသည်။ —*n.* from above.

Gaseous, *a.* ဓာတ်ငွေ့ကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Gash, *v. t.* to cut, ခုတ်သည်။ —(fish or flesh,) ဖွင်းသည်။ —*n.*
ခုတ်ရာ။ ဖွင်းရာ။

Gasify, *v. t.* ဓာတ်ငွေ့ဖြစ်စေသည်။

Gas-light, *n.* ဓာတ်ငွေ့အလင်း။

Gasp, *v. i.* အသက်ငင်သည်။ —*n.* from Gasp, *v. i.*

Gastric, *a.* အစာအိမ်နှင့်ဆိုင်သော။ —juice, *n.* အစာအိမ်၌အစာကိုကြေ
စေတတ်သောအရည်။

Gate, *n.* the door of an outside inclosure, အိမ်ပြင်တံခါး။ any large door, ကြီးသောတံခါး။ an avenue, passage way, လမ်းပေါက်
လမ်းဝ။ see also Flood gate. —way, အိမ်ပြင်တံခါးပေါက်။

Gather, *v.* to collect, စုသည်။ စုရုံးသည်။ to collect in heaps, စုပုံသည်။
to collect and deposit, စုထားသည်။ စုသိမ်းသည်။ to accumulate,
ဆည်းပူးသည်။ to bring into union, စုပေါင်းသည်။ to assemble
(intrans,) စုဝေးသည်။ to assemble (trans,) စုဝေးစေသည်။ to
pluck, ဆွတ်သည်။ to plait or pucker, တွန့်၍ချုပ်သည်။ to learn
from observation, မှတ်၍သိရသည်။ as fuel, ခွေတင်ငွေ့။ —*n.*
အတွန့်။ တွန့်၍ချုပ်သောအရာ။

Gathering, *n.* the act of assembling, စုဝေးခြင်း။ an assembly, အစု
အဝေး။ the act of collecting and depositing, စုထားခြင်း။
စုသိမ်းခြင်း။ a collection of pus, ပြည်စုဝေးသောအနာ။

Gaudiness, *n.* from next

Gaudy, *a.* ဝင့်ဝင့်ဝါဝါဝတ်ဆင်လျက်ရှိသော။

Gauge, *v. t.* အရည်ထည့်ရန်အိုးစည်တို့ကိုတိုင်းထွာသည်။ —*n.* an in-
strument for gauging, တိုင်းထွာရန်တန်ဆာ။ any measure,
အတိုင်းအထွာ။

Gauger, *n.* တိုင်းထွာသောအရာရှိ။

- Gaunt, *a.* မိန့်ကြိုသော။
 Gauntlet, *n.* သိချပ်သက်စွပ်။
 Gauze, *n.* ကြာမြည်အထည်။
 Gawk, *n.* လူမိုင်း။
 Gawky, *a.* မိုင်းသော။
 Gay, *a.* fine, showy, သစ်သစ်လွင်လွင်ဝတ်စားတန်ဆာတို့ကို ဝတ်ဆင်လျက်ရှိသော။ merry, joyful, ရှင်လန်းမြူးထူးစွာကစားချင်သောသဘောရှိသော။
 Gayety, *n.* ရှင်လန်းမြူးထူးစွာကစားခြင်း။
 Gaze, *v.* မိန်းမိန်းကြည့်သည်။ —*n.* from *do*
 Gazelle, *n.* တောဆိတ်။
 Gazette, *v.* *t.* သိတင်းစာ။ —သိတင်းစာ၌သွင်းသည်။
 Gazeteer, *n.* a writer of news, သိတင်းစာကိုစီရင်ရေးထားသောသူ။ an alphabetic geography, ဗျည်း၊ သရ အစဉ်အတိုင်းလိုက်၍တိုင်းပြည်မြို့ရွာတို့၏အကြောင်းကိုရေးထားသောစာစောင်။
 Gazing stock, *n.* လူအများပိုင်း၍ကြည့်သောသူ။
 Gear, *n.* တန်ဆာဗလာ။ —*v.* *t.* တန်ဆာဗလာကိုဆင်ပွင့်၍ထားသည်။
 Gelatine, *n.* အမဲသားကိုပြုတ်၍ပွပ်ပွပ်ချွဲချွဲအစေးထွက်သောအရာ။
 Gelatinous, *a.* ထိုသို့သောအရာကဲ့သို့ဖြစ်သော။
 Geld, *v.* *t.* အသီးထုတ်သည်။ သင်းကွပ်သည်။
 Gelding, *n.* မြင်းပြီး၊ မြင်းစင်။
 Gelid, *a.* အလွန်အေးသော။
 Gem, *n.* ကျောက်မျက်၊ မျက်စိခွန်။ —*v.* *t.* ကျောက်မျက်ကိုစီချယ်သည်။
 Gemini, *n.* မေထုန်ရာသီ။
 Gender, *n.* (masculine,) ဝုဏ္ဏိန်၊ (feminine,) ဣတ္ထိလိန်၊ (neuter,) နဝုဏ္ဏိန်။ —*v.* *t.* see Engender
 Genealogical, *n.* ဆွေစဉ်မျိုးဆက်စာရင်းနှင့်ဆိုင်သော။
 Genealogist, *n.* ဆွေစဉ်မျိုးဆက်စာရင်းကိုတတ်သောသူ။
 Genealogy, *n.* ဆွေစဉ်မျိုးဆက်စာရင်း။
 General, pertaining to the many, အများနှင့်ဆိုင်သော။ comprehending the many, အများကိုချုပ်ချာသော။ having reference to the many, အများကိုရည်စောင်သော။ —*n.* the whole, အပေါင်း။ a chief commander, ဗိုလ်ချုပ်ကြီး။ သေနာပတိ။ စစ်ဘုရင်။
 Generalissimo, *n.* ဗိုလ်ချုပ်ကြီး။ သေနာပတိ။ စစ်ဘုရင်။
 Generality, *n.* အများ။
 Generalize, *v.* *t.* အထားတူသောအရာအသီးအသီးတို့ကိုအချုပ်အချာဖြုတ်တခန်းစီထားသည်။
 Generally, *adv.* အများအားဖြင့်။
 Generalship, *n.* စစ်မှုကိုစီရင်တတ်သောအတတ်။

Generate, *v t* to beget, သားရဲစောင်သန္ဓေပေးသည်။ to cause to be, ဖြစ်စေသည်။

Generation, *n* from above; a race, lineage, အမျိုးအနွယ်။ a single succession in natural descent, ဆွေစဉ်မျိုးဆက်တဆက်။ the people of the same period, တကပ်တကာသအတွင်းတွင်ဖြစ်သောလူစု။

Generative, *a.* capable of begetting, သန္ဓေပေးနိုင်သော။ capable of producing, ဖြစ်စေနိုင်သော။

Generic, General, *a.* ချုပ်ချာသောအမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။

Generosity, *n.* the quality of being generous, ကောင်းသောစေတနာ စိတ်သန်ခြင်း။ liberality in act, ထက်ကြီးခြင်း။

Generous, *a* of honorable birth, အမျိုးမြတ်သော။ magnanimous, ကောင်းသောစေတနာစိတ်သန်သော။ disinterested, ကိုယ်အကျိုးကို မဇွဲကွက်သော။ liberal, ရက်ရောစွာပေးကမ်းတတ်သော။ strong, သန်မြန်သော။

Generousness, *n* from above

Genesis, *n* ဓမ္မဟောင်းကျမ်းတို့တွင်ပဌမကျမ်းတည်းဟူသောကမ္ဘာဦးကျမ်း။

Geneva, *see* Gin

Genial, *a.* favorable to propagation, ဖွားမြင်စေခြင်းနှင့်သင့်သော။ favorable to cheerfulness, စိတ်သာယာစေတတ်သော။

Genii, *plur.* of Genius, 1st def

Genio, *n.* ဝါသနာထူးခြားသောသူ။

Genital, *a.* သံဝါသပြုခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Genitals, *n. plur.* အင်္ဂါအာတ်။

Genitive, *n* သမ္ဘန္တ။

Genitor, *n.* သန္ဓေပေးသောသူ။ အဘ။

Genius, *n* a guardian spirit, လူစောင့်နတ်။ natural talent, ပကတိညာဏ်။ superior natural talents, ထူးဆန်းသောညာဏ်။ one possessed of such talents, ထူးဆန်းသောညာဏ်ရှိသောသူ။

Genteel, *a.* ယဉ်ကျေးသော။

Genteelness, *n.* from above

Gentian, *n* ဆေးပုလဲ။

Gentile, *n.* an alien, တပါးအမျိုးသား။ a heathen, သာသနာပလူ။

Gentility, *n* politeness, ယဉ်ကျေးခြင်း။ good extraction, အမျိုးမြတ်ခြင်း။

Gentle, *a.* of good extraction, အမျိုးမြတ်သော။ meek, mild, နူးညံ့သိမ်မွေ့သော။ moderate, not violent, ခြည်းညှင်းသော။

Gentleman, *n.* သူကောင်း။

Gentlemanly, *a.* သူကောင်းကဲ့သို့ဖြစ်သော။

- Gentleness, *n* meekness, mildness, နူးညံ့သိမ်မွေ့ခြင်း။ moderation, tender treatment, ဖြည်းဖြည်းခြင်း။
- Gentlewoman, *n*. သူကောင်းမ။
- Gently, *adv* ဖြည်းဖြည်းရှေးရှေး။
- Gentoo, *see* Hindoo.
- Gentiv, *n*. သူကောင်းမျိုး။
- Genuflection, *n* မူဒေဝောက်ခြင်း။
- Genuine, *a* ဇာတိဖြစ်သော။ စစ်သော။ စင်စစ်ဖြစ်သော။
- Genuineness, *n*. from above.
- Genus, *n* ချုပ်ချာသောအမျိုး။
- Geocentric, *a* မြေကြီးနှင့်အတူဗဟိုဗဟိုချက်မရှိလှည့်ပတ်တတ်သော။
- Geographer, *n*. ဝဲဩဂရဖီအတတ်ပညာကိုတတ်သောသူ။
- Geographic, Geographical, *a* ဝဲဩဂရဖီအတတ်ပညာနှင့်ဆိုင်သော။
- Geography, *n* ဝဲဩဂရဖီအတတ်ပညာဟူသောမြေကြီးပေါ်မှာကျွန်းကြီး၊ ကျွန်းငယ်၊ အိုင်၊ ပင်လယ်အစရှိသော တိုင်းပြည်မြို့ရွာတို့၏အကြောင်းကိုပြသသောအတတ်ပညာ။
- Geological, *a* ဝဲဩသဇီအတတ်ပညာနှင့်ဆိုင်သော။
- Geologist, *n*. ဝဲဩသဇီအတတ်ပညာကိုတတ်သောသူ။
- Geology, *n*. ဝဲဩသဇီအတတ်ပညာဟူသောမြေကြီးအတွင်းခတ်၏အဖြစ်အပျက်အထုပ္ပတ္တိတို့ကိုပြသသောအတတ်ပညာ။
- Geometric, Geometrical, *a* ဝဲဩမဋ္ဌရီအတတ်ပညာနှင့်ဆိုင်သော။
- Geometrician, *n*. ဝဲဩမဋ္ဌရီအတတ်ပညာကိုတတ်သောသူ။
- Geometry, *n* ဝဲဩမဋ္ဌရီအတတ်ပညာဟူသော အလျား၊ အနံ၊ အထူတို့ကို တိုင်းထွာသောအတတ်ပညာ။
- Georgic, *n* လယ်လုပ်ခြင်းအမှုကိုဖော်ပြသောလင်္ကာစာ။
- Gerin, *n* a sprout, အညွှောက်။ origin, first principle, မူလ၊ အမြစ်။
- German 1. *n* ဇာမနိပြည်၊ ဇာမနိ အမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။ —2, see Cousin-german
- Germinate, *v. i* to sprout from a seed, အညွှောက်ထိုးသည်။ to bud, as a leaf or flower, အဖူးထွက်သည်။
- Germination, *n*. from above
- Gestation *n* ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခြင်း။
- Gesticulate, *v. i* လက်ချုပ်၊ ခြေချုပ်ကိုပြသည်။
- Gesticulation, *n* from above.
- Gesture, *n* a motion of the body or limbs, ကိုယ်အင်္ဂါလှုပ်ရှားခြင်း။ a motion of the body or limbs expressive of sentiment or passion, စိတ်နှစ်လုံးတညီတည်းကိုယ်အင်္ဂါလှုပ်ရှားခြင်း။
- Get, *v. t*. to obtain, ရသည်။ to beget, သန္ဓေပေးသည်။ to procure to be, (ဖြစ်အောင်) ပြုသည်။ —*v. i* to become, ဖြစ်လာသည်။ —above, *v. t* to arrive above, အပေါ်သို့ရောက်သည်။ to

surmount, conquer, နိုင်သည်။ —ahead, *v.* တိုးတက်သည်။
 —along, *v. & to fare*, ဖြစ်သည်။ to proceed, advance, တိုး
 တက်၍သွားသည်။ —among, *v. &* အထဲသို့ဝင်သည်။ —asleep,
v. & အိပ်ပျော်သွားသည်။ —at, *v. &* ခြံသည်။ —away, *v. &* to
 depart, ထွက်သွားသည်။ to escape, လွတ်သွားသည်။ —back,
 ပြန်ရောက်သည်။ —before, *v. &* to arrive before, ရှေ့သို့ရောက်
 သည်။ to go beyond, လွန်သည်။ —behind, *v. &* to arrive behind,
 နောက်သို့ရောက်သည်။ to fall in the rear, နောက်ကျသည်။
 နောက်ကျသည်။ —between, *v. &* စပ်ကြားသို့ဝင်သည်။ —by
 heart, *v. &* နှုတ်ကျက်ရသည်။ အာရုံဆောင်သည်။ —clear, *v. &*
 လွတ်သည်။ လွတ်မြင်းသို့ရောက်သည်။ —down, ဆင်းသည်။ —drunk,
 ယစ်မူးသည်။ —forward *v. &* to proceed, advance, တိုးတက်၍
 သွားသည်။ to prosper, စီးပွားရသည်။ —free, *v. &* လွတ်သွား
 သည်။ —home, ကိုယ်နေရာသို့ရောက်သည်။ —in, *v. &* အထဲသို့
 သွင်းသည်။ —into, ဝင်သည်။ —loose, *v. &* လွတ်သွားသည်။
 —near, *v. &* အနီးသို့ရောက်သည်။ —off, *v. &* to alight, ဆင်း
 သည်။ to escape, လွတ်သွားသည်။ —*v. &* to take off, ချွတ်သည်။
 to dispose of, in sale, ရောင်း၍စွဲသည်။ —on, to put on,
 ဝတ်သည်။ စွပ်သည်။ to arrive on, အပေါ်သို့တက်သည်။ —*v. &*
 to proceed, advance, တိုးတက်၍သွားသည်။ —out, to depart
 from, ထွက်သည်။ ထွက်သွားသည်။ —*v. &* to draw out, ထုတ်
 သည်။ —over, to pass over, လွန်သွားသည်။ to surmount,
 အထမြောက်သည်။ —the day, *v. &* နိုင်သည်။ —through, *v. &* to
 pass through, ပေါက်သွားသည်။ to accomplish, ပြီးစီးစေသည်။
 —to, *v. &* ခြံသည်။ together, *v. &* to assemble, (intrans.)
 စုဝေးသည်။ —*v. &* to collect, စုပုံသည်။ to amass, ဆည်းပူး
 သည်။ —up, *v. &* to rise, ထသည်။ to ascend, တက်သည်။
 —*v. &* to prepare, ပျဉ်ဆင်သည်။ —with child, သန္ဓေပေးသည်။

Gewgaw, *n.* လွန်အသုံးမရှိသောတန်ဆာ။

Ghastliness, *n.* from next.

Ghastly, *a.* deathlike, လူသေကဲ့သို့ဖြစ်သော။ shocking, ကြောက်စရာ
 ရှိသော။

Ghee, (East Indian,) *n.* ထောပတ်ကြမ်း။

Gherkin, *n.* သခွားသနပ်။

Ghost, *n.* spirit, နံ။ မိညည်။ an apparition, စန္ဒေ။

Ghostlike, *a.* စန္ဒေကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Ghostly, *a.* spiritual, မိညည်နှင့်ဆိုင်သော။ religious, ဘုရားတရားနှင့်
 ဆိုင်သော။ pertaining to apparitions, စန္ဒေနှင့်ဆိုင်သော။

Giant, *n.* one of uncommon size, လွန်ကဲ၍အလုံးအရပ်ကြီးမြင့်သောသူ။
 a person of uncommon strength, အစွမ်းသတ္တိထူးဆန်းသောသူ။

Giantess, *n* ကိုယ်ကြီးမားသောမိမ္မ

Gibbensch, *n* မပြီမသ၊ ထွေးလုံးရစ်ပတ်ပြောသောစကား။

Gibbet, *n*. ကွပ်မျက်သောသူအသေကောင်ကိုထင်ရှားအောင်မြောက်တင်၍ ထားသောစင်။ — *v t* ထိုသို့မြောက်တင်၍ထားသည်။

Gibbous, *a*. ကုန်းသော။

Gibe, *v t*. ကရော်ကမည်ပြုသည်။ — *n* from *do*

Giblets, *n. plur* ငှက်ကောင်ကိုမကင်၌ဝမ်းတွင်းသားနှင့်အဖျားအနားကို ဖြိုးဖြတ်၍ကျော်သောအရာ။

Giddiness, *n*. from *next*

Giddy, *a* affected with vertigo, ခေါင်းမူးသော။ အမူးနာစွဲသော။ inducing giddiness, မူးစေတတ်သော။ unsteady, မိတ်မတည် ကြည်သော။ heedless, သတိမရှိတတ်သော။ —brained, —headed, *a* same, last def

Gift, *n* a present, လက်ဆောင်။ a reward, ဆု။ ဆုလုပ်။ an offering, အလှူ။ the act of giving, ပေးကမ်းခြင်း။ the power or right of giving, ပေးကမ်း နိုင်သော အခွင့်။ a mental endowment, ပကတိညာဏ်။

Gifted, *a*. (တစုံတခုသော) အစွမ်းသတ္တိနှင့်ပြည့်စုံသော။

Gig, *n* a play top, ဂျင်။ a kind of chaise, မြင်းရထားတမျိုး။ a kind of boat, သံဘန်တမျိုး။

Gigantic, *a* အလွန်ကြီးမားသော။

Giggle, *v t* တကိုက်ကိုရယ်သည်။ — *n* from *do*.

Gild, *v t*. —(in various ways,) ရွှေချသည်။ ရွှေရည်ပွတ်သည်။ ရွှေခမ်း မံသည်။ to brighten, ပြောင်လက်အောင်ပြုသည်။

Gill, *n* —of a fish, ပါးတက်။ —of a fowl, ကြက်ပါးဗျည်း။ —(*pron* Jill,) *n* ဖိလတည်းဟူသော ဇိုင် အချိန်ဝင်သော အခြင် အတွယ်။

Gunlet, *n*. လွန်ပူ။

Gimerack, *n*. ကစားရန်စက်ငယ်။

Gin 1, *n*. a kind of aident spuit, ဇင်္ညီမြူအရက်။ —2, a kind of machine, လက်ကားစက်တမျိုး။ a kind of trap, ထောင်ရန် တန်ဆာတမျိုး။

Ginger, *n* ချင်းမိမ်း။ —bread, ချင်းမိမ်းရုန့်။

Gingle, *see* Jingle

Gipsy, *n*. ဇီပမိလူတမျိုး။

Giraffe, *n* သားတမျိုး။

Girandole, *n*. မီးပဒေသာ။

Gird, *v. t*. to bind round, စည်းသည်။ to clothe, ဝတ်ဆင်သည်။ —the loins, ခါးထောင်းကျိုက်သည်။

Girder, *n*. ရက်မ။

Girdle, *n.* ခါးစည်း။ ခါးဝန်း။ — *v. t.* to bind round the waist, ခါးစည်းသည်။ to encircle, ပတ်ဝိုင်းသည်။

Girl, *n.* မိမ္မကလေး။

Girlhood, *n.* မိမ္မကလေး၏အဖြစ်။

Girlish, *a.* မိမ္မကလေးကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Girth, *n.* — of a saddle, ထိကပေါက်ကြိုး။ a circular bandage, ပတ်စည်းသောကြိုး။ compass round, လုံးပတ်။

Gist, *n.* နှိုင်းချိန်ဆွေးနွေးခြင်း၏အချုပ်အခြာဖြစ်သောမူထအကြောင်း။

Give, *v. t.* to bestow, ပေးသည်။ to deliver, အပ်သည်။ — *v. i.* to yield to pressure, လျော့သည်။ — away, *v. t.* လွှဲအပ်သည်။ — back, ပြန်ပေးသည်။ — forth, ကျော်ညှာစေသည်။ — in, *v. t.* အနှံ့ခံသည်။ — in to, သဘောကျ၍ ဝန်ခံသည်။ — out, *v. t.* to publish, ကျော်စေသည်။ to issue, send forth, ထုတ်သည်။ လွှတ်သည်။ — *v. i.* to cease from exertion, အားလျော့သည်။ — over, *v. t.* to relinquish to (another,) စွန့်၍အပ်သည်။ to abandon (a practice) ဖြတ်သည်။ to relinquish in despair, မျှော်လင့်သောစိတ်ပျက်၍ စွန့်သည်။ to cease to act, မပြုဘဲနေသည်။ — place, *v. i.* ဆုတ်၍နေရာပေးသည်။ — thanks, *a.* ကျေးဇူးရှိသည်ဟု ဝန်ခံသည်။ — up, *v. t.* to abandon, စွန့်သည်။ to deliver, အပ်သည်။ to resign to (another,) စွန့်၍အပ်သည်။ to relinquish in despair, စိတ်ပျက်၍ စွန့်သည်။ to yield (in contest,) လျော့ပေးသည်။ — further effort, ထက်ချသည်။ — way, *v. i.* to retreat, ဆုတ်သည်။ to make room for, နေရာပေးသည်။ to cease opposing, အားလျော့၍နေရာပေးသည်။ to break (in various ways,) ဖြတ်သွားသည်။ ကျိုးသွားသည်။ ပြိုသွားသည်။

Gizzard, *a.* ငှက်အမြစ်။

Glacial, *a.* ရေခဲဖြစ်သော။

Glacier, *n.* ဆီးနှင်း၊ မိုဗ်းရေခဲသောလွင်ပြင်။

Glacis, *n.* ဖျူးထိပ်ဆင်ခြေလျှော။

Glad, *a.* pleased, cheerful, စိတ်သာသော။ ဝမ်းသာသော။ making glad or expressing gladness, ဝမ်းသာခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Glad, Gladden, *v. t.* စိတ်သာအောင်ပြုသည်။ ဝမ်းသာအောင်ပြုသည်။

Glade, *n.* တော၌လွင်ကွက်။

Gladiator, *n.* ဂွဲလုပ်၍တယောက်ကိုတယောက်ထိုးခုတ်သောသူ။

Gladness, *n.* from Glad, *a.*

Gladsome, *see* Glad, *a.*

Glean, *n.* ငှက်ဥအကား။

Glance, *v. i.* to dart a ray of light, အရောင်လျှပ်ခနဲပြတ်သည်။ to fly off, စဉ်သည်။ to look with a sudden cast of the eye, မြိတ်က

ကြည့်သည်။ to hunt, အရိပ်အမြှက်ပေးသည်။ —*n.* from above, 1st and 3d def

Gland, *n.* သွေးကြော၊ လေကြောလုံးသွေးစွဲစည်းသောကြောထွေး။

Glander, *n.* ဇောင်းဂေါနာ။

Glandulous, *a* containing glands, ကြောထွေးပါသော။ pertaining to glands, ကြောထွေးနှင့်ဆိုင်သော။

Glare, *v. & n.* to shine with a bright, dazzling light, မြီးမြီး ပြောင်ပြောင်အရောင်ထွက်သည်။ to look with large, fierce eyes, မှက်လုံးကျယ်နှင့်မြီးမြီးပြောင်ပြောင်ကြည့်သည်။ —*n.* from *do*

Gleaming, *a* conspicuous, ထင်ရှားသော (အမြင်)။

Glass, *n.* the substance, ဖန်။ a mirror or a pane, မှန်။ a vessel of glass, ဖန်ခွက်။ an hour-glass, သေနာရီ။ *plur.* spectacles, မှက်မှန်။ —furnace, ဖန်ချက်မီးဖို။ —making, ဖန်ချက်ခြင်းအလုပ်။

Glassy, *a* made of glass, ဖန်ဖြစ်သော။ like glass, ဖန်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Glave, *n.* ထားလွယ်တမျိုး။

Glaze, *v. & t.* to furnish with glass windows, မှန်ပြတင်းလုပ်သည်။ —(ware,) စည်သုတ်သည်။ ကြေသုတ်သည်။

Glazier, *n.* မှန်ပြတင်းကိုလုပ်သောသူ။

Gleam, *v. & n.* မှောင်မိုက်၌အရောင်ထွက်သည်။ —*n.* from *do*.

Glean, *v. & t.* ကောက်သင်းကောက်သည်။

Glebe, *n* ground, မြေ။ ground appropriated to religious purposes, ဝတ်မြေ။

Glee, *n* merriment, ရွှင်သန်းမြီးထူးခြင်း။ a merry song, သီခြင်းတမျိုး။

Gleet, *v. & n.* ယိသည်။ သားနံရည်ထွက်သည်။ —*n.* ကျင်ငယ်ချောင်းကယိုသောအယိအရည်။

Glen, *n.* ရွှံ့။

Glib, *a.* smooth, ညက်ညောသော။ voluble in speech, ညက်ညက်ညောညောပြောတတ်သော။

Glide, *v. & n.* to flow gently, သာသာစွာစီးသွားသည်။ to pass smoothly and still, ငြိမ်သက်စွာရှောက်သွားသည်။

Glimmer, *v. & n.* မှန်မှန်တောက်သည်။ —*n.* from *do*

Glimpse, *n.* a momentary view, ရိပ်ကာမြင်ခြင်း။ a momentary enjoyment, ရိပ်ကာခံစားခြင်း။

Glisten, Glisten, *v. & n.* အရောင်တောက်သည်။

Glitter, *v. & n.* အရောင်လှုပ်သည်။ —*n.* from *do*

Gloat, *v. & n.* တပ်မက်သောစိတ်နှင့်ကြည့်သည်။

Globe, *n* a round body, အလုံး။ the teraqueous ball, ပထဝီမြေကြီးလုံး။ —[terrestrial,] ပထဝီမြေကြီးလုံး၏ပုံ။ —[celestial,] ကြယ်နက္ခတ်တို့၏အခြင်းအရာကိုပြသောပုံလုံး။ —fish, ငါးပူတင်း။

Globular, Globulous, *a.* လုံးသော။

- Globule, *n.* a small globe, အလုံးငယ်။ a drop, အစက်။ အပေါက်။
- Glomerate, *see* Conglomerate.
- Gloom (Gloominess, *n* from next.
- Gloomy, *a* dark, မိုင်းဝေသော။ —in countenance, မျက်နှာပုပ်သော။
—in mind, ညှိုးငယ်သော။
- Glorification, *n* from next.
- Glorify, *v. t* to praise, ချီးမွမ်းသည်။ to exalt, ချီးမြှောက်သည်။
- Gloriosa, *n* ဆီဒီးတောက်။
- Glorious, *a* excellent, honorable, မြင့်မြတ်သော။ ဂုဏ်အသရေထင်ရှားသော။ magnificent, ဘုန်းကြီးသော။
- Gloiy, *n* splendor, အရောင်အဝါ။ honor, ဂုဏ်အသရေ။ magnificence, ဘုန်း။ adorning praise, ကိုးကွယ်ရာ၌ချီးမွမ်းခြင်း။ boasting, ဝါကြွားခြင်း။ —*v. i* to boast, ဝါကြွားသည်။ to exult proudly, ဝါကြွားဝမ်းမြောက်သည်။
- Gloss, *v. t* to make glossy, လွင်အောင်ပြုသည်။ to render specious, အရည်အသွေးလွှအောင်ပြုသည်။ to explain the meaning of, အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုရှင်းလင်းအောင်ပြုသည်။ —*n.* the brightness of a smooth surface, ပြောင်သောအရောင်။ a specious representation, ပြုဖွင့်၍လှသောအရည်အသွေး။ interpretation, အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုပြသောစကား။
- Glossary, *n* နက်နဲသောစကားတို့ကိုအနက်ပြသောအဘိဓာန်။
- Glossiness, *n* from next.
- Glossy, *a.* လွင်သော။
- Glottis, *n.* ထွက်သက်ဝင်သက်လမ်းဖြစ်သောလည်ခြောင်းဝ။
- Glove, *n* လက်ဖုံးဖြစ်သောလက်စွပ်။
- Glow, *v. i.* to shine with intense heat, မီးအရှိန်ပူ၍ရဲရဲနီသည်။ to feel ardently, စိတ်အားသန်သည်။
- Glow worm, *n.* ဖိုးစုန်းပြုံး။
- Gloze, *v. i* ချော့မော့သည်။ —over, *v. t.* အရေးလွှအောင်ပြုသည်။
- Glue, *n.* ကွဲကော်။ —*v. t.* ကွဲကော်နှင့်ကပ်သည်။
- Glut, *v. t* to swallow greedily, ရမက်ကြီးစွာမျိုချသည်။ to surfeit, စားပိုနှင့်သည်တိုင်အောင်စားသည်။ —*n.* အပြည့်အနှက်။
- Gluten, *n.* စပါးမျိုး၌ရှိသောအစေး။
- Glutinous, *a* စေးသော။ စေးကပ်တတ်သော။
- Glutton, *n* အစားကြီးသောသူ။
- Gluttonous, *a.* အကြီးအလွန်စားတတ်သော။
- Gluttony, *n.* အစားကြီးခြင်း။
- Gnarl, *v. i.* ဟိန်းသည်။
- Gnarled, *a.* knotty, အမှက်ဆုံပါသော။
- Gnash, *v. i* အံသွားခဲကြိတ်သည်။

Gnat, *n.* ခြင်္သေ့

Gnaw, *v. t.* ကိုက်သည်။ ခြစ်၍ကိုက်သည်။

Gnomon, *n.* နေတိုင်းနာရီချိန်တိုင်။

Go, *v. i.* to move from, သွားသည်။ (respectful,) ကြွသွားသည်။ to proceed from, လာသည်။ to be pregnant, ကိုယ်ဝန်ဆောင်သည်။ —about, to go from place to place, လှည့်လည်သည်။ —*v. t.* to attempt, လုပ်မည်ပြုသည်။ —against, to march to attack, တိုက်အောင်သွားသည်။ to be contrary to, ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုသည်။ —aside, *v. i.* to deviate, ရွှေ့သည်။ —astray, လမ်းလွဲသည်။ —before, *v. t.* ရှေ့ကသွားသည်။ —between, *v. t.* to mediate, စပ်ကြားပြုသည်။ *n.* စပ်ကြားသူ။ —beyond, *v. t.* လွန်သွားသည်။ လွန်သည်။ လွန်ကဲသည်။ —by, *v. t.* to pass by, သိသည်။ ရှောင်သွားသည်။ to pass away unnoticed, အမှတ်တမဲ့လွန်သွားသည်။ to follow a rule, (နည်းဥပဒေ) အတိုင်းလိုက်သည်။ —*n.* ပရိယာယ်အားဖြင့် လွန်သွားခြင်း။ —cart, လူကလေးသွားတတ်အောင်တွန်းသောလှည်းကလေး။ —down, *v. i.* to descend, ဆင်းသွားသည်။ to be swallowed, နှိမ့်ဝင်သွင်း။ to set, as a celestial luminary, ဝင်သည်။ —down, (a river,) *v.* စုန်သည်။ —forth, *v. i.* ထွက်သွားသည်။ —near, ချဉ်းသွားသည်။ —haid with, *v. t.* လွတ်မည်မလွတ်မည်ကိုမထင်ရှင်အောင်ခက်သည်။ —in, *v.* ဝင်သည်။ —off, *v. i.* to depart to a distance, အဝေးသို့သွားသည်။ —(as fire-arms,) ပေါက်သည်။ —on, တိုးတက်သည်။ —out, to depart from, ထွက်သွားသည်။ to march on an expedition, ချီသွားသည်။ to become extinct, ပြီးသွားသည်။ ပျောက်သည်။ —over, *v. t.* to peruse, (စာကို) ကြည့်သည်။ to examine in course, အစဉ်အတိုင်းကြည့်ရှုဆင်ခြင်သည်။ —*v. i.* to pass from one side to the other, တဘက်မှတဘက်သို့ပြောင်းသည်။ —round, *v. t.* လှည့်သည်။ လှည့်လည်သည်။ —(a corner,) ကွင်းသည်။ —through, to pass through, အထယ်သို့ရှောက်သွားသည်။ to penetrate through, ပေါက်သွားသည်။ ထုတ်ခွင်းခတ်သွားသည်။ to accomplish, ပြီးစီးစေသည်။ to bear to the end, အဆုံးတိုင်အောင်ခံသည်။ —through with, to execute effectually, အထမြောက်အောင်ပြီးစီးစေသည်။ —under (such a name,) *v.* (ဤမည်သောနာမ) ခွဲကပ်သည်။ —upon, (a river,) ဆန်သည်။ —upon, *v. t.* အကြောင်းကိုပြုသည်။ —without, to be destitute of, မရှိမပါဘဲနေသည်။

Goad, *n.* ဒုတ်ချွန်း။ —*v. t.* to prick with a goad, ဒုတ်ချွန်းနှင့်ထိုးသည်။ to stimulate, ရှိုးဆော်တိုက်တွန်းသည်။

Goal, *n.* the mark aimed at in racing, ပန်းထိုးမှတ်တိုင်တမျိုး။ လက်

- ရှာမှတ်တိုင်။ the starting post, ထက်ရင်းမှတ်တိုင်။ an object aimed at, ရှာသောအကျိုး။
- Goat, *n.* ဆိတ်။ herd, ဆိတ်ထိန်း။ —uicker, see night jar
- Goatish, *a.* ကာမရာဂသို့လိုက်တတ်သော။
- Gobble, *v. t.* ကြက်ဆင်ကဲ့သို့အာပေါင်သံနှင့်စားသည်။
- Goblet, *n.* ဗယားကြီး။
- Goblin, *n.* စန္ဒေတမျိုး။
- God, *n.* an object of worship, ဘုရား။ the supreme object of worship, ဘုရားသခင်။ a deified being, superior to man, နတ်။ နတ်ဘုရား။ —child, ခေါင်းကိုင်သူငယ်။ —daughter, ခေါင်းကိုင်သမီး။ —father, ခေါင်းကိုင်အဘ။ —mother, ခေါင်းကိုင်အမိ။ —send, ကိုယ် အကြံအစည်မရှိဘဲ ကိုယ်ထက် သို့ ရောက်သောအရာ။ —son, ခေါင်းကိုင်သား။ —speed, မဂ်ဃာ။
- Godde-s, *n.* နတ်သမီး။
- Godhead, *n.* ဘုရားသခင်၏ဇာတိအဖြစ်တော်။
- Godless, *a.* ဘုရားမဲ့။ ဘုရားကိုမယုံကြည်၊ မကိုးကွယ်သော။
- Godlike, *a.* ဘုရားကဲ့သို့ဖြစ်သော။
- Godliness, *n.* from next
- Godly, *a.* ဘုရားဝတ်၌ရွှေ့လျော်သော။
- Godown, (East Indian,) *n.* ပစ္စည်းဥစ္စာများကိုသိုထားသောတိုက်။
- Goggle, *v. z.* မျက်စိစောင်းသည်။ —eyed, *a.* မျက်လုံးကျယ်နှင့်ကြိုးတိုးကြောင်တောင်ကြည့်တတ်သော။
- Goggles, *n. plur.* မျက်လုံးအိမ်ပါးဖုံးမိသောမျက်မှန်။
- Going, *n.* from Go, conduct, ကျင့်ကြံမှုမြင်။
- Goutre, *n.* ထည်ပင်းကြီးသောအနာ။
- Gold, *n.* ရွှေ။ —beater, ရွှေခတ်သောသူ။ —fish, ရွှေငါး။ —lace, ရွှေစွပ်။ —leaf, ရွှေမျက်ပါး။ ရွှေစုပ်။ —smith, ပန်းတိမ်သမား။ —thread, ရွှေခြည်။ —wire, ရွှေနန်းကြိုး။
- Golden, *a.* made of gold, ရွှေ။ ရွှေကိုလုပ်သော။ partaking of gold, ရွှေပါသော။ of the color of gold, ရွှေရောင်ရှိသော။ pre eminently excellent, အထွဋ်အမြတ်ဖြစ်သော။
- Gondola, *n.* ဝေဇိတ်မြို့မှာသုံးသောဇွေ။
- Gondoler, *n.* ထိုဇွေကိုခတ်သောသူ။
- Gone, *a.* past, လွန်ပြီးသော။ ruined, ပျက်ပြီးသော။
- Gong, *n.* (protuberant,) မောင်း။ (flat,) ကြေးစည်။ ကြေးနင်း။
- Gonorrhea, *n.* ယိနု၊ လူပျိုနာ။
- Good, *a.* having desirable qualities, ကောင်းသော။ valid, မိုင်ခွဲသော။ —bye, *int.* ကောင်းကောင်းသွားတော့။ ကောင်းကောင်းနေတော့။ —conditioned, *a.* ကောင်းသောထက္ခဏာရှိသော။ —humored, မိတ်သာတတ်သော။ —looking, အဆင်းအရည်ကောင်းသော။ လှပ

သော။ —man, *n.* အိမ်ရှင်။ —natured, *a.* မိတ်ကောင်းသော။
—tempered, same. —will, *n.* ကြည်ညိုသောစေတနာ။ —what-
ever is commendable or desirable, ကောင်းသောစရာ။ what-
ever is conducive to happiness, မင်္ဂလာ။ advantage, welfare,
ကောင်းကျိုး။ a virtuous deed, ကောင်းသောမှု။ သုစရိုက်။

Goodliness, *n.* from next

Goodly, *a.* လှသော။ တင့်တယ်သော။

Goodness, *n.* the state of being good, ကောင်းခြင်း။ a good disposi-
tion, ကောင်းသောသဘော။ a benevolent disposition, ချမ်းသာ
စေချင်သောသဘော။ moral virtue, ပါရမီ။ kindness, ကျေးဇူးပြု
ခြင်း။ ကလျာဏ။

Goods, *n. plur.* personal estate, ဥစ္စာပစ္စည်း။ merchandize, ကုန်စည်။

Goody, *n.* အမေကြီး။

Goose, *n.* the animal, ငန်း။ a tailor's smoothing iron, ချပ်သမား
သုံးသောသံပူ။

Gooseberry, *n.* ငယ်သောသစ်သီးတမျိုး။

Gordian-knot, *n.* မဖြေနိုင်သောပြဿနာ။

Gore 1, *n.* blood, သွေး။ clotted blood, သွေးခဲ။ —2, a wedge-shaped
piece of cloth, sewed into a garment, အဝတ်၌သွင်း၍ချုပ်
သောကြက်ကြွာ။ —3, *v. t.* to pierce with a horn, ဦးမြိန်နှင့်ဌေ၍
စူးသည်။ to stab with any pointed instrument, ထိခတ်သည်
တို့နှင့်ထိုးသည်။

Gorge, *n.* the gullet, ရေမျိုး။ လည်မျိုး။ the opening into a gulf,
ချောက်ထဲသို့ဆင်းရာလမ်းဝ။ —*v. t.* ရမက်ကြီးစွာမျိုးသည်။

Gorgeous, *a.* ညိုညိုတောက်အောင်ဝတ်ဆင်သော။

Gorgeousness, *n.* from above.

Gorget, *n.* လည်ပတ်တမျိုး။

Gorgon, *n.* အလွန်ကြောက်မက်စွယ်သောအရာ။

Gormand, *n.* အစားကြီးသောသူ။

Gormandize, *v. t.* ရမက်ကြီးစွာအကြွေးအလွန်စားသည်။

Gory, *a.* covered with blood, သွေးလူးသော။ murderous, လူဆက်
ကိုသတ်တတ်သော။

Gosling, *n.* ငန်းကလေး။

Gospel, *n.* the glad news of salvation by Christ, ဝမ်းမြောက်စရာ
သိတင်းစကားတည်းဟူသောဝိသေသတရား။ one of the four
histories of Jesus Christ, ခရစ်ဝင်ကျမ်း။

Gossamer, *n.* လေ၌လွင့်ပါလျက်နေသောအမျှင်။

Gossip, *n.* idle talk, ပထေပလွင့်စကား။ one who indulges in idle
talk, ပထေပလွင့်ပြောတတ်သောသူ။ —*v. t.* ပထေပလွင့်စကားကို
ပြောသည်။

Goth, *n.* ဂေါ့ထ၊ ဂေါ့ထလူ။

Gothic, *a.* ဂေါ့ထဆူ၊ နှင့်ဆိုင်သော။

Gouge, *n.* ဆောက်ခုံး။ —*v. t.* ဆောက်ခုံးနှင့်တွင်းသည်။

Gourd, *n.* the plant, ဘူးပင်။ the fruit, ဘူးသီး။ a calabash, ဂေဘူး။

Gout, *n.* အရိုးဆစ်ကိုက်သောအနာ။ —2, *pron.* Goo, *n.* အရသော။

Gouty, *a.* အရိုးဆစ်ကိုက်နာစွဲသော။

Govern, *v.* to direct, စီရင်သည်။ to control, အုပ်ချုပ်သည်။ to rule, အစိုးရသည်။ အုပ်စိုးသည်။

Governance, *n.* from above.

Governess, *n.* a female invested with authority, အုပ်စိုးသောမိမ္မ။ မင်းကတော်။ an instructress, tutoress, သိပ္ပံအတတ်ကို သင်သောမိမ္မ။

Government, *n.* direction, စီရင်ခြင်း။ control, အုပ်ချုပ်ခြင်း။ the exercise of authority, အစိုးရခြင်း။ the authoritative administration of public affairs, ပြည်မှုပြည်ရေးကိုစီရင်ခြင်း။ the persons who govern, စီရင်အုပ်စိုးသောအရာရှိစု။ a country subject to a ruling power, အုပ်စိုးသောတိုင်းနိုင်ငံ။

Governmental, *a.* အုပ်စိုးခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Governor, *n.* a ruler, ဝန်မင်း။ အုပ်စိုးသောမင်း။ an instructor, tutor, သိပ္ပံအတတ်ကိုသင်သောဆရာ။ —general, ဘုရင်။ —of India, အိန္ဒိယဘုရင်။

Gown, *n.* a woman's outside garment, ဂါဝရာ။ မိမ္မဝတ်သောအင်္ကျီ။ a long loose outside garment or robe, သိုယင်းအင်္ကျီ။

Gowned, *a.* သိုယင်းအင်္ကျီဝတ်သော။

Grab, *v. t.* ဆုတ်ယူသည်။

Grabble, *v. t.* (နှိဉ်) စမ်း၍ရှာသည်။

Grace, *n.* favor, ကျေးဇူး။ divine favor, ဘုရားသခင်၏ကျေးဇူးတော်။ virtue obtained through divine favor, ဘုရားသခင်၏ကျေးဇူးတော်ကြောင့်ရသောပါရမီ။ gracefulness, တင့်တယ်ခြင်း။ a short prayer before or after meals, မစားမှီသော်ငှါ၊ စားပြီးမှသော်ငှါ၊ ပြုသောပဌနာ။ (the title of a duke,) ကျေးဇူးရှင်။ —*v. t.* တန်ဆာဆင်သည်။

Graceful, *a.* လှပယဉ်ကျေးသော။

Gracefulness, *n.* from above.

Graceless, *a.* သိထမဲ့။

Graces, *n. plur.* စိတ်ထွေခြင်း။

Gracious, *a.* kindly disposed, ကျေးဇူးပြုချင်သော၊ သဘောရှိသော။ granting favors, ကျေးဇူးပြုတတ်သော။ possessed of virtue through the grace of God, ဘုရားသခင်၏ကျေးဇူးတော်ကြောင့် ပါရမီရှိသော။

Graciousness, *n.* from above.

Gradation, *n.* a regular series or process, marked by degrees or steps, **ဆင့်ဆင့်စီစဉ်ခြင်း။** a regular advance from step to step, **ဆင့်ကဲဆင့်ကဲတိုးတက်ခြင်း။**

Grade, *n.* a step, **အထပ်။** rank, **အမြင့်၊ အနိမ့်အစဉ်သောအရာ။**

Gradual, *a.* တဖြည်းဖြည်းသော။ Gradually, *a.* တကဲ့တကဲ့။

Graduate, *v. t.* to divide and mark by degrees, **စိတ်သည်။** —*v. i.* to receive a degree from a college, **သိပ္ပံကျောင်းမှာအရာကိုခံသည်။** —*n.* သိပ္ပံကျောင်းမှာအရာကိုခံသောသူ။

Graduation, *n.* regular progression by degrees, **ဆင့်ကဲဆင့်ကဲတိုးတက်ခြင်း။** the act of marking with degrees, **စိတ်ခြင်း။**

Graft, *v. t.* အညွန့်တပင်မှယူပြီးလျှင်တပင်၌ဆက်၍စိုက်သည်။ —*n.* ထိုသို့ဆက်၍စိုက်သောအညွန့်။

Grain, *n.* corn, **စပါး။** a single corn, **စပါးခွေ။** the weight, **ဂရင်တည်းဟူသောရှေးစပါးခွေတလုံးနှင့်အမျှဖြစ်သောအချိန်။** any small particle, **အလုံးကလေး။** a very small portion, **အနည်းငယ်မျှ။** the substance of wood, as modified by the fibres, **သစ်သား၌ချောမွတ်၊ ရုန်းရင်းသောဓာတ်။** the position of the fibres of wood, **သစ်သား၌အသားအကြောအမျှင်အနေ။** dyed or stained substance, **ဆေးဆိုးသော အရာ။** temperament, **စိတ်နှစ်လုံး၏သဘော။** —[dye in,] *v. t.* ခြည်ကိုဆိုးသည်။

Grained, *a.* ပြုတ်ရှပ်သော။

Grains 1, *n. plur.* what remains after brewing, **ဂျုံရည်ချက်၍ကျန်သောအဖတ်။** —2, *n. plur.* a kind of harpoon, **ငါးထိုးသောနှစ်ခွသုံးခွစူး။**

Giam, *n.* ကုလားဝဲ။

Glaucineous, *a.* မြက်ပင်ပါသော။

Graminivorous, *a.* မြက်ကိုစားတတ်သော။

Grammar, *n.* the science of words, **သဒ္ဒါရေး။** a book that treats of the science, **သဒ္ဒါရေးကိုနားထည်စေခြင်းငှါပြသသောကျမ်း။** သဒ္ဒါကျမ်း။

Grammarian, *n.* သဒ္ဒါရေးကိုနားထည်သောသူ။

Grammatic, Grammatical, *a.* pertaining to grammar, **သဒ္ဒါရေးနှင့်ဆိုင်သော။** according to the rules of grammar, **သဒ္ဒါရေးနှင့်ညီသော။**

Granary, *a.* စပါးကျို။

Grand, *a.* large and spacious, **ကြီးကျယ်သော။** high and excellent, **ကြီးမြတ်သော။** မြင့်မြတ်သော။ illustrious, **ဘုန်းအသရေကြီးသော။**

Grandam, *n.* ဖွားအေး။

Grandchild, *n.* မြေး။

Grand-daughter, *n.* မြေးမိစ္ဆ

Grantee, *n.* အပိုင်ပေးခံရသောသူ

Grandeui, *n.* from Grand.

Grandfather, *n.* အဘိုး

Grandiloquence, *n.* ကြီးမြင့်သောစကားပြောခြင်း

Grandmother, *n.* အဘွား

Grandseignior, *n.* တုရကရှင်ဘုရင်

Grandsire, *n.* အဘိုး

Grandson, *n.* မြေးယောက်ျား

Grange, *n.* ထယ်လုပ်သူနှင့်ဆိုင်သောကျိကျ၊ တိုက်အိမ်၊ ဇောင်းတင်းကုတ်စု

Granite, *n.* ရင့်မာသောပကတိကျောက်မြစ်၊ ကျောက်နှမ်းဗတ်

Granivorous, *a.* အစေ့ကိုစားတတ်သော

Grant, *v. t.* to bestow, ပေးကမ်းသည်။ to transfer the owning of, အပိုင်ပေးအပ်သည်။ to admit as true what is not proved, ယုတ်ကြောင်းကို သူတပါးမပြသော်လည်း ဝန်ခံသည်။ —*n.* from above, the thing granted, ပေးကမ်းသောအရာ။ a conveyance in writing, အပိုင်ပေးသောစာချုပ်။

Grantee, *n.* အပိုင်ပေးခံရသောသူ

Grantor, *n.* အပိုင်ပေးသောသူ

Granular, *a.* consisting of grains, အစေ့ဖြစ်သော။ resembling grains, အစေ့ကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Granulate, *v. i.* to be formed into grains, အလုံးကထေးမှားဖြစ်သည်။ —*n. t.* to form into grains, အလုံးကထေးမှားဖြစ်အောင်ပြုသည်။ to make rough on the surface, ပြုတ်ရှပ်ထအောင်ပြုသည်။

Granulation, *n.* from above

Granulous, *a.* အစေ့မှားသော။

Grape, *n.* စပျစ်သီး။ —shot, အမြောက်စရိတ်။

Graphic, Graphical, *a.* pertaining to the art of writing, စာရေးခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ describing with accuracy, ပုံကျအောင်ကောင်းစွန်စွာရေး၍ပြသော။

Grapnel, *n.* an anchor with several flukes, အစွယ်မှားသောကျောက်ဆူး။ a grappling iron, သံချိတ်ကြီး။

Grapple, *v. t.* to lay fast hold on, ဆုပ်ကိုင်၍ဆွဲထားသည်။ to seize with a grappling iron, သံချိတ်နှင့်ချိတ်၍ထားသည်။ —*v. i.* to grasp in wrestling, နှလုံးလုံးချသည်။ —with, *v. t.* ပြိုင်နိုင်သည်။ —*n.* from *do*.

Grasp, *v. t.* to clutch, ထက်နှင့်ဆုပ်ကိုင်သည်။ to hug, ကြပ်ကြပ်ပိုက်ဖက်သည်။ to seize and appropriate with undue eagerness, မရရအောင်မတော်ထောတမြှုပ်ယူငင်သည်။ —*at, v. t.* ဖမ်းဆွဲသည်။ —*n.* a clutching with the hand, ထက်နှင့် ဆုပ်ကိုင်ခြင်း။

- a seizing and appropriating, မရရအောင်သိမ်းယူခြင်း။ the power of seizing, သိမ်းယူနိုင်သောအစွမ်းသတ္တိ။
- Grass, *n.* မြက်။ မြက်ပင်။ —hopper, နှံကောင်။ —plot, မြက်ပင်ကို ပြုစု၍ထားသောမြေကွက်။
- Grassy, *a.* မြက်ပေါသော။
- Grate 1, *n.* iron lattice work, သံကွန်စွက်။ သံကွန်ခြာ။ a fire-place made of iron bars, သံချောင်းစီသောမီးဖို။ —1, *v. t.* to close a passage way with iron bars, (အပေါက်ဝ၌) သံချောင်းစိုက်ပိတ်သည်။ —2, *v.* to rub one rough thing against another, ကြမ်းတမ်းသောအရာချင်းပွတ်တိုက်သည်။ to wear away by rubbing, ပွန်းအောင်ပွတ်သည်။ to irritate, စိတ်ဆိုးစေသည်။ to make a harsh sound by the friction of rough bodies, ပြုတ်ရှပ်သောအသံထွက်သည်။
- Grateful, *a.* having a due sense of benefits, ကျေးဇူးတင်သော။ ကျေးဇူးကိုသိသော။ agreeable, pleasing, ကြိုက်ဖွယ်၊ နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Gratefulness, *n.* from above
- Grate, *n.* အပွန်ရအောင်ပွတ်တိုက်ရန်တန်ဆာ။
- Gratification, *n.* the act of pleasing, အားရစေခြင်း။ the state of being pleased, အားရခြင်း။ that which affords pleasure, အားရစေသောအရာ။ a recompence, ဆု။
- Gratify, *v. t.* to please, အားရစေသည်။ to recompence, ဆုချသည်။
- Gratis, *adv.* အဘိုးမပေးရဘဲ။
- Gratitude, *n.* ကျေးဇူးတင်ခြင်း။ ကျေးဇူးကိုသိခြင်း။ ကျေးဇူးကိုသိသောစိတ်။
- Gratuitous, *a.* done voluntarily, not of necessity, ပြုရမည်အကြောင်းမရှိဘဲ ကိုယ်အလိုအလျောက်ပြုသော။ asserted without proof, သက်သေမရှိဘဲ ပြောထားသော။
- Gratuitously, *adv.* from above, gratis, အဘိုးမပေးရဘဲ။
- Gratuity, *n.* a present, ထက်ဆောင်။ something given in return for a favor, ဆုလှူပေး။
- Gratulate, *see* Congratulate.
- Grave 1, *a.* of composed demeanor, ဣန္ဒြေဆောင်သော။ —(as business,) လေးသော။ —(as sound,) နိမ့်သော။ —2, *v.* *see* Engrave. —3, *n.* သင်းချိုင်းတွင်း။ —clothes, *plur.* အထောင်းကောင်ကိုဝတ်သောအဝတ်။ —digger, သင်းချိုင်းတွင်းကိုတူးသောသူ။ သုတရာဇာ။ —stone, ကမ္ပည်းထိုး၍သင်းချိုင်းမှာအမှတ်အသားထားသောကျောက်ပြား။ —yard, သင်းချိုင်း။
- Gravel, *n.* fine particles of stone, သေးနှုပ်သော ကျောက်စရစ်။ a calculous concretion in the kidneys or bladder, ကျင်ငယ်အိမ်မှာတည်သောကျောက်။ ယိနာစွဲ၍ ဖြစ်သောကျောက်။ —walk,

ကျောက်စရစ်ခင်းသောယမ်းကြောင်း။ —*v. t.* to spread with gravel, ကျောက်စရစ်ခင်းသည်။ to embarrass in debate, တဖက်သားထွက်ပေါက်မရအောင်ပိတ်၍ပြောသည်။

Gravelly, *a* ကျောက်စရစ်များသော။

Gravel, *n.* *see* Engraver, an engraving tool, ချပ်ပုံထူသောဆောက်။

Gravitate, *v. i.* လေးသောသဘောရှိ၍ ကိုယ်ထက်လေးသောဓာတ်ရှိရာသို့ ရောက်လိုသည်။

• Gravitation, *n* from above, the tendency of bodies to one another, ချပ်ချင်းဆွဲငင်ခြင်း။

Gravity, *n.* weight, heaviness, လေးခြင်းလေးသောသဘော။ tendency towards a centre, ကိုယ်ထက်လေးသော ဓာတ်ရှိရာသို့ ရောက်လိုသောသဘော။ —composed demeanor, ဣန္ဒြေဆောင်ခြင်း။

Gravy, *n* အသားကိုကင်၍ထွက်သောဆီရည်။

Gray, *a* white with a mixture of black, အဖြူအမည်းရော၍ဖွဲသော အဆင်းရှိသော။ —(applied to horses,) ဇောင်းဝတ်။ —(applied to cloth,) တွင်းချင်းသေး။ —[turn,] *v. i* တွင်းချင်းသေးလိုက်သည်။ —beard, *n.* အဘိုးကြီး။ —eyed, *a* မျက်လုံးဖွဲသော။ —haired, —headed, ဆံပင်ဖြူသော။

Grayness, *n* from Gray

Graze, *v.* to feed on growing grass, အလိုအလျောက်မြက်ကိုစားသည်။ to furnish with grass, မြက်ကိုကျွေးသည်။ to touch lightly in passing, ဂြဟ်သည်။

Grazier, *n* နွားကိုမွေးသောသူ။

Grazing, *a.* ကျက်စားရာစားကျက်ပေါများသော။

Grease 1, *n* animal fat, ဆီဥ။ —1, *v. t.* to smear with grease, ဆီဥနှံလူးသည်။ to bribe, တံခိုးထိုးသည်။ —2, *n* a disease in the feet of horses, မြင်းခြေခွံစွဲသောအနာတမျိုး။

Greasiness, *n.* from next.

Greasy, *a* unctuous, ဆီဥပါသော။ smeared with grease, ဆီဥနှံလူးသော။ smooth, slippery, ဆီဥကဲ့သို့ချောသော။ fat of body, ဆူဖျိုးသော။

Great, *a.* —(in various ways,) ကြီးသော။ ကြီးကျယ်သော။ ကြီးမြင့်သော။ ကြီးမြတ်သော။ ကြီးကဲသော။ familiar, မိတ်တူမ်းဝင်သော။ —bellied, ဝမ်းပိုက်ကြီးသော။ —grandchild, *n.* မြစ်။ —grandfather, အဘေး။ —grandmother, အဘေးမ။ —great grandchild, တီး။ —great grandfather, အဘိ။ —great grandmother, အဘိမ။ —hearted, *a.* courageous, ရဲရင့်သော။ having fortitude, အသည်းကြီးသော။

Greatness, *n.* from Great, *a.*

Greaves, *n. plur* သံချပ်ခြေစွပ်။

Grecian, *n.* ဂရိတ်။ ဟေသယ။ ဂရိတ်လူ။ ဟေသယလူ။ —*a.* ဂရိတ်ပြည်
နှင့်ဆိုင်သော။ ဟေသယပြည်နှင့်ဆိုင်သော။

Greediness, *n.* from Greedy.

Greedy, *a.* having a keen appetite, စားချင်အားကြီးသော။ eager to
obtain, ရမက်ကြီးသော။

Greek, *see* Grecian; *n.* the language of Greece, ဂရိတ်စကား။
ဟေသယစကား။

Green, *a.* —in color, မိမ်းသော။ fresh, ထန်းသော။ new, သစ်သော။
—eyed, မျက်စိမိမ်းသော။ —house, *n.* အအေးမခံနိုင်သောအပင်
များကိုကားသောမှန်တိမ်။ —sickness, လင်တူ။ —sward, မြက်
ခင်း။ —wood, မိမ်းထန်းသောတော။ —green color, မိမ်းသော
အဆင်း။ a grassy plat, မြက်ပေါများသောမြေကွက်။

Greenish, *a.* ခပ်မိမ်းမိမ်း။

Greenness, *n.* from—Green, *a.*

Greens, *n plur.* ဟင်းရွက်။

Greet, *v. t.* နှုတ်ဆက်သည်။

Gregarious, *a.* စုပေါင်း၍နေတတ်သော။

Grenade, *n.* လက်ပြစ်ပုံးဆန်။

Grenadier, *n.* အရပ်မြင့်သောမြေသည်သူရဲ။

Grey, *see* Gray

Grey-hound, *n.* အပြေးကောင်းသောခွေးတမျိုး။

Griddle, *n.* မုန့်ကိုအပူထိုက်ရန်အိုးကင်းပြား။

Gride, *v. t.* ကြိတ်၍ဖြစ်သည်။

Gridiron, *n.* သံကင်းပြစ်။

Grief, *n.* ဝမ်းနည်းခြင်း။

Grievance, *n.* ဝမ်းနည်းစေသောအရာ။ နှောင့်ရှက်သောအရာ။

Grieve, *v. i.* to sorrow, ဝမ်းနည်းသည်။ —*v. t.* to make sorry,
ဝမ်းနည်းစေသည်။ to hurt the feelings, မိတ်နာစေသည်။

Grievous, *a.* causing grief, ဝမ်းနည်းစေတတ်သော။ distressing,
ဆင်းရဲစေတတ်သော။ hard to be borne, ခက်ခဲသော။

Grievousness, *n.* from above

Griffin, *n.* ချင်သွေတဝက်၊ ဝံလိုတဝက်ဖြစ်သောအကောင်။

Grig, *n.* ရွှင်ထန်းစွာကစားတတ်သောသူ။

Grill, *v. t.* ကင်းသည်။

Grim, *a.* frightful, ကြောက်မက်စွယ်သောမျက်နှာရှိသော။ ugly, ill
favored, မျက်နှာပုံအကျည်းတန်သော။

Grimace, *n.* မျက်နှာကိုယုံဆွဲခြင်း။

Grimalkin, *n.* ကြောင်အို။

Grime, *n.* စွဲကပ်သောအညစ်အကြေး။ —*v. t. see* Begrime.

Grimness, *n.* from Grim.

- Grin, *v i* နှုတ်ခမ်းဖြသည်။ —*n.* from *do*
- Grind, *v. t* to pulverize by friction, ကြိတ်သည်။ to rub in order to sharpen, polish, &c. သွေးသည်။ to rub one against another, ပွတ်တိုက်လျက် နေသည်။ oppress, ညှဉ်းမဲသည်။ —stone, *n* ထားသွေးကျောက်စက်။
- Grinder, *n.* a double tooth, အံသွား။
- Gripe, *v. r* to feel the colic, ဝမ်းကိုက်သည်။ *v t* to produce pain in the bowels, ဝမ်းကိုက်စေသည်။ to grasp with the hand, ထက်နှင့်ဆုပ်ကိုင်သည်။ to oppress, နှိပ်စက်ကလူပြုသည်။ —*n.* ထက်နှင့်ဆုပ်ကိုင်ခြင်း။ နှိပ်စက်ကလူပြုခြင်း။ (for sub-def *see do*)
- Gripes, *n plur.* ဝမ်းကိုက်နာ။
- Griskin, *n* ကြောရိုးပါသောဝက်သား။
- Gristly, *a.* အလွန်ထိတ်လန့်ဖွယ်သော။
- Grind, *n* တခါကြိတ်ရန်အပ်ထားသောဆန်။ —mill, မုန့်ညက်ကြိတ်ရန် ယန္တရားစက်။
- Gristle, *n* အရိုးခွံ။
- Gristly, *a.* အရိုးခွံပါသော။
- Grit, *n.* အမြှန်း။
- Grittiness, *n.* from next
- Gritty, *a.* ကျောက်မြှန်းပါသော။
- Grizzle, Grizzled, *a.* *see* Gray
- Groan, *v t.* ညည်းတွားသည်။ —*n.* ညည်းတွားခြင်းအသံ။
- Groaning, *n* from Groan
- Groat, *n.* အင်္ဂလိတ်ငွေငါးဂြိလိန်သုံးစုတစုဖြစ်သောငွေငါးတမျိုး။
- Grocer, *n.* ထက်ဖက်ခြောက်၊ သကြားအစရှိသောအမျှအချဉ်တို့ကိုရောင်းသောသူ။
- Grocery, *n* ထက်ဖက်ခြောက်၊ သကြားအစရှိသောအမျှအချဉ်တို့ကိုရောင်းသောဆိုင်။
- Grog, *n* ရေရောသောအရက်။ —shop, အရက်ရောင်းသောဆိုင်။
- Groggy, *a.* အရက်သောက်၍ယစ်မူးသော။
- Groom, *n.* ပေါင်မြို့။
- Groom, *n* မြင်းထိန်း။
- Groove, *n* လျှာထိုးရန်အကြောင်း။ —*v. t.* လျှာထိုးရန်အကြောင်းကို ထိုးသည်။
- Grope, *v.* to search by feeling, စမ်း၍ရှာသည်။ to feel for the way, စမ်းတိမ်းတမ်းပြုသည်။
- Gross, *a.* thick, bulky, တုပ်တုပ်ဝဝရှိသော။ coarse, ရုန်ကြမ်းသော။ dense, မကြည်၊ ဖြစ်သော။ unrefined, vulgar, မယဉ်ကျေး၊ မိုင်းပြသော။ glaring, အပြစ်ထင်ရှားသော။ —*n.* the main part, အများ။ twelve dozen, ၁၄၄။

Grossness, *n.* from Gross, *a*

Grot, Grotto, *n.* ဥမင်း

Grotesque, *a.* ပကတိအတိုင်းမဟုတ်၊ ညာဏ်ကွန့်မြူး၍လုပ်သော (အရာ။)

Ground, *n.* the surface of the earth, မြေ။ မြေမျက်နှာပြင်။ region, ဒေသအရာ။ landed property, ပိုင်သောမြေ။ foundation, အခြေ။ အမြစ်။ origin, မူလအရင်း။ a cause, reason, အကြောင်း။ —of a picture, ကားမျက်နှာ။ *plur* lees, settlings, အနစ်အနည်။ —[gain,] *v.* ခိုင်၍တိုးတက်သည်။ —[give,] ဆုတ်၍နေရာပေးသည်။ —[lose,] ရှုံး၍ဆုတ်သည်။ —floor, *n.* အောက်ဆင့်။ —plot, the ground on which a building is placed, အိမ်ရာမြေ။ the ichnography of a building, တိုက်အိမ်အခြေအမြစ်အကျယ်အကျဉ်းကိုပြသောပုံ။ —work, အခြေအမြစ်။ —*v.* to run a-ground, တင်သည်။ *v. t.* to lay on the ground, မြေပေါ်မှာ ချထားသည်။ to place, settle, တည်ထားသည်။ to settle in knowledge, သိပ္ပံအတတ်၌မိတ်စွဲလမ်းသည်တိုင်အောင်သင်ချသည်။ —nut, *n.* မြေပဲ။

Groundless, *a.* without ground or foundation, အခြေအမြစ်မရှိသော။ without cause or reason, အကြောင်းမဲ့သော။

Groundsel, *n.* အိမ်တိုင်အမြစ်စိုက်သောမိကျောင်းတုံး။

Group, *v. t.* စုရုံးသည်။ —*n.* အစုအရုံး။

Grouse, *n.* တောကြက်။

Grout, *n.* ကြမ်းသောမုန့်ညက်။

Grove, *n.* မြိုင်။ ရဂုံ။ စုံ။ ရကိုင်း။ ဂနိုင်း။

Grovel, *v. t.* to be prostrate on the face, ဝပ်တွားသည်။ to act a fawning, servile part, ကိုယ်အသရေကိုမမှတ်၊ လှုပ်ညှံသောအမှုကိုမရှောင်ဘဲယဝယပါးလူးပါးလဲပြုတတ်သည်။

Grow, *v. i.* to spring from the ground, (အပင်) ပေါက်သည်။ to increase in bulk or stature, ကြီးပွားသည်။ to increase, advance, တိုးပွားသည်။ to become, ဖြစ်လာသည်။ to proceed as from a cause, (တစုံတခုသောအကြောင်းကြောင့်) ဖြစ်သည်။ *v. t.* to raise by cultivation, ထယ်၊ ယာ၊ ဥယျာဉ် လုပ်၍ ဖြစ်စေသည်။ —together, *v. i.* to close and adhere, ကြီးပွားရာတွင်တလုံးတဝတည်းဖြစ်လာသည်။ —up, to advance to maturity, ကြီးပွားသည်။ to close up, (intrans) ခွေစပ်လာသည်။

Growl, *v. i.* ဟိန်းသည်။

Grown-over, *a.* မျိုပိတ်ပေါင်းရစ်ပတ်ဖုံးအုပ်လျက်ရှိသော။

Growth, *n.* gradual enlargement in bulk or stature, ကြီးပွားခြင်း။ increase, advancement, တိုးပွားခြင်း။ produce, ကြီးပွား၍ ဖြစ်သောအရာ။

Grub, *n.* ခိုးတုံးလုံး။

Grub-up, *v. t.* တူးဆွ၍နှုတ်ပြစ်သည်။

Grudge, *v.* to be envious, ငြူရှုသည်။ to be unwilling to part with, နှစ်မြောသည်။ တွန့်တိုသည်။ —*n* ill will, မနာလိုခြင်း။ an old quarrel, ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း။

Grudgingly, *adv* ပိတ်သည်။ ပိတ်နည်း။

Gruel, *n* မုန့်ညက်ကြိုသောကစီရည်။

Gruff, *a* မျက်နှာအောက်သိုးသိုးဖြစ်သည်။

Gruffness, *n.* from above

Grum, *a.* —in countenance, မျက်မှောင်ကျက်သော။ —in sound, အသံမောင်းသော။

Grumble, *v. i* to murmur, မြည်တွန်သည်။ to roar as the elements, တည်းသည်။

Grumons, *a* ဖျစ်သော။

Grunt, *v. i* ဂုတ်ဂုတ်မြည်သည်။ —*n* from *do*

Guana, *n.* ဂွတ်။

Guano, *n.* ဂွါနောတည်းဟူသော၊ ပင်လယ်ကမ်းနားမှာထူထပ်၍ရှိသော ငှက်ချေး။

Guarantee, Guarantor, *n.* agent from next

Guaranty, *v* လုံချုံအောင်ဝန်ခံသည်။ —*n* from *do*

Guard, *v. i.* စောင့်နေသည်။ —*v. t* to keep in safety, လုံချုံအောင် စောင့်သည်။ to conduct safely, လုံချုံအောင်ပို့ဆောင်သည်။ —*n.* a state of vigilance, စောင့်နေခြင်း။ safe keeping, လုံချုံအောင် စောင့်ခြင်း။ that which protects, preserves, &c လုံချုံအောင် စောင့်သောအရာ။ a man or body of men keeping guard, အစောင့်။ လူစောင့်။ —[advanced,] ရွှေကင်းတပ်။ —[body,] ကိုယ်ရံ။ —[life,] same —[rear,] နောက်ကင်းတပ်။

Guarded, *a* cautious, circumspect, သတိနှင့်ပြုသော။

Guardian, *n.* မိဘအပို၍အကလေးကိုစောင့်မအုပ်ထိန်းသောသူ။ ထိန်းသိမ်းသောသူ။ စောင့်လျက်ရှိသော။

Guardianship, *n* စောင့်မအုပ်ထိန်းခြင်း။

Gnava, *n* မာလကသီး။

Gubernatorial, *a.* မင်းအာဏာနှင့်ဆိုင်သော။

Gudgeon, *n.* a species of fish, ငါးချင်း။ *m.* a credulous person, လုံလွယ်သောသူ။ an axle, ဝင်ရိုး။

Guerdon, *n.* ဆု။

Guess, *v* တော်ဆသည်။ ယမ်းဆသည်။ ယမ်းယော်သည်။ —*n.* from *do*

Guest, *n.* ဧည့်သည်။ —chamber, ဧည့်ခံရာအခန်း။

Guidance, *n.* from next.

Guide, *v. t.* to show the way, ထမ်းပြသည်။ to direct in the way, ပဲ့မှင်သည်။ to conduct, ကြပ်မ၍ပို့သည်။ to give rules of

conduct, နည်းပေးသည်။ —post, *n.* ထမ်းပြမှတ်တိုင်။ ထမ်းပြသောသူ။ ပဲ့ဖြင့်သောသူ။ ကြပ်မသောသူ။ နည်းပေးသောသူ။
(for sub-det. see *do*)

Guild, *n.* ကုန်သွယ်ခြင်းအမှုနှင့်ဆိုင်သောအပေါင်းအသင်း။

Guile, *n.* ပလီခြင်း။ လိမ်လည်ခြင်း။

Guileful, *a.* ပလီတတ်သော။ လိမ်လည်တတ်သော။

Guileless, *a.* ရိုးသားသော။

Guillotine, *n.* ဂီထက်နီတည်းဟူသောလူသတ်ပင်းကိုဖြတ်သောစက်တန်ဆာ။

—*v. t.* ဂီထက်နီစက်တန်ဆာနှင့်လူသတ်ပင်းကိုဖြတ်သည်။

Guilt, *n.* အပြစ်။

Guiltiness, *n.* from Guilty.

Guiltless, *a.* အပြစ်နှင့်ကင်းစင်သော။

Guilty, *a.* အပြစ်ရှိသော။

Guinea, *n.* the country, ဂီနေပြည်။ the coin, အင်္ဂလိပ်ရှေးဂွီနီတမ္ဘီ။

—hen, ကြက်တမ္ဘီ။ —pig, ပူးကောင်။

Guisse, *n.* mode of behavior, ကျင့်ကြံပြုမူတန်။ mode of dress, ဝတ်ဆင်သည်နည်း။

Guitar, *n.* စောင်းတမ္ဘီ။

Gulf, *n.* a large bay, ပင်လယ်ထောင့်ကွေး။ an abyss, နက်သောချောက်။
a whirlpool, ဝဲဩဆ။

Gull, *n.* a species of bird, ငှက်တမ္ဘီ။ one easily cheated, လိမ်လည်ခြင်းကိုခံလွယ်သောသူ။ —*v. t.* လိမ်လည်သည်။

Gullet, *n.* အစာရေစာဝင်ရာလည်ခြောင်း။

Gully, *n.* မြောင်းရိုး။

Gulp, *v.* ကျိုက်သည်။ ကျိုက်၍မျိုသည်။ —*n.* အကျိုက်။

Gum 1, *n.* the juice that exudes from trees, သစ်စေး။ lac, ခြိပ်။

—2, the flesh that covers the teeth, သွားဖုံး။ —boil, သွားဖုံးရောင်၍ပြည်ဖြစ်သောအနာ။

Gumminess, *n.* from next

Gummy, *a.* သစ်စေးပါသော။

Gun, *n.* လူမိုက်။

Gun, *n.* a cannon, အမြောက်။ a musket, သေနတ်။ —barel, သေနတ်ပြောင်း။ —boat, မိနီပြောင်းပါသောခဲသံတန်။ —carriage, အမြောက်တင်သောလှည်းခင်တိတ်။ —lock, သေနတ်မီး။ —powder, ယမ်း။ —shot, —of a cannon, အမြောက်တကမ်း။ တလွမ်း။ —of a musket, သေနတ်တကမ်း။ တလွမ်း။ —shot, *a.* ကျည်စေ့မှန်၍ဖြစ်သော (အနာ)။ —smith, *n.* သေနတ်လုပ်သောသူ။ —stock, သေနတ်အိမ်။

Gunner, *n.* အမြောက်သား။

Gunnery, *n.* အမြောက်ပြစ်တတ်သောအတတ်။

- Gunning, *n.* လည်၍သေနတ်မြစ်သည်။
 Gunny-bag, *n.* (East Indian,) ဂုနီအိတ်။
 Gunwale, *n.* သင်္ဘောနံတေးအထက်နား။
 Gurgle, *v. i.* သွင်သွင်မြည်သည်။
 Gurgun, *n.* Oil of the Dipteracarpus, see Wood-oil
 Gush, *v. t.* ပန်း၍ထွက်သည်။ —*n.* from *do*
 Gusset, *n.* အသားသွင်းသောအထည်စ။
 Gust 1, *n.* a blast of wind, လေပုန်း။ —2, relish, မြိန်ရှက်သောအရသာ။
 Gusto, *n.* same
 Gusty, *a.* လေပုန်းထန်သော။
 Gut, *n.* အူ။ —*v. t.* to eviscerate, အူကိုထုတ်သည်။ to strip off the contents, ပါသမျှကိုနှုတ်ယူသည်။
 Gutta-serena, *see* Amaurosis
 Gutter, *n.* ရေသွန်သောမြောင်း။
 Guttle, *v.* ဖျံဝါးသလိုစားသည်။
 Guttural, *a.* pertaining to the throat, လည်မြောင်းနှင့်ဆိုင်သော။ pronounced from the throat, ကဏ္ဍဇာ။
 Guy, *n.* ခုဆိတ်ကြီး။
 Guzzle, *v.* စွတ်စိုသောက်သည်။
 Gymnasium, *n.* လက်ပွဲ၊ လက်ပန်းစသော၊ အလွှားအရန်တို့ကိုလေ့ကျက်အောင်သင်သောနေရာအရပ်။
 Gymnastic, *a.* လက်ပွဲ၊ လက်ပန်းစသော၊ အလွှားအရန်အမျိုးမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။
 Gypsum, *n.* မြေဖြူတမျိုး။
 Gyration, *n.* ထည်ခြင်း။
 Gyve, *n.* ခြေချင်း။

H.

- Ha, *int.* ဟား။
 Habeas corpus, *n.* ချုပ်ထားသောသူကိုတမင်းမှတမင်းသို့သွှဲအပ်သောစာ။
 Haberdasher, *n.* ကုန်တို၊ စည်စက်ရောင်းသောသူ။
 Habergeon, *n.* စစ်တိုက်ရာရင်နှင့်ထည်ပင်းကိုဖုံးတုပ်သောတန်ဆာ။
 Habitment, *n.* အဝတ်။
 Habit, *n.* garb, အဝတ်။ common practice, အကျင့်အလေ့။ a disposition or state acquired by constant practice, အကျင့်ပါခြင်း။ —*v. t.* ဝတ်ဆင်သည်။
 Habitable, *a.* နေနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
 Habitant, *see* Inhabitant.
 Habitat, *n.* ပကတိဖြစ်ပွားရင်းအရပ်ဌာန။
 Habitation, *n.* နေရာ။

- Habitual, *a.* acquired by practice, အကျင့်အလေ့ဖြစ်သော။ customary, ဖြစ်လေ့ရှိသော။ ထုံးစံဖြစ်သော။
- Habituate, *v. t.* အကျင့်အလေ့ပါအောင်ပြုသည်။
- Habituated, *a.* အကျင့်အလေ့ပါသော။
- Habitude, *n.* common practice, အကျင့်အလေ့။ custom, ထုံးစံ။
- Hack 1, *n.* a horse kept for hire, ငှားသောမြင်း။ a carriage kept for hire, ငှားသောရထား။ a common prostitute, ကြေးစား။ —2, *v. t.* ခုတ်သည်။ —*v. i.* see Hawk, *v.*
- Hacker, (East Indian,) *n.* တစ်ဂါလီလှည်းသည်။
- Hackle, (as flax,) *v. t.* ဗန်သည်။ ဖီးသည်။
- Hackney, *a.* အများတကာငှားရန်ဖြစ်သော။ —coach, *n.* အများတကာ ငှားရန်ရထား။ ဈေးရထား။
- Hackneyed, *a.* used much and in common, လူတိုင်းအစွဲပြု၍အထပ် ထပ်သုံးသော (အရာ) thoroughly acquainted with, အနှံ့အစပ် သိကျွမ်းသော။
- Had, *pret.* of Have, —rather, သာ၍အလိုရှိသည်။
- Haddock, *n.* ငါးတမျိုး။
- Hades, *n.* မရဏာဗိုဇ်။
- Haft, *n.* ထက်နက်မိုး။ ထက်ကိုင်တန်ဆာမိုး။ —*v. t.* အရိုးတပ်သည်။
- Hag, *n.* စက်ဆုပ်ဖွယ်သောအမေကြီး။
- Haggard, *a.* ကပြစ်ကညစ်နေသဖြင့်ကြို၍အရုပ်ဆိုးသော။
- Haggess, *n.* ခုတ်စဉ်း၍အူအမျှေးအိတ်ထဲသို့သွင်း၍ပြုတ်သောဝက်သား။
- Haggle, *v. t.* to mangle by hacking, မညီမညာခုတ်ထစ်သည်။ to be difficult in bargaining, ကတိကတ်သတ်သတ်ဆစ်ဆွက်သည်။
- Hagiographer, *n.* ဓမ္မကျမ်းစာကိုစီရင်ရေးထားသောသူ။
- Hail 1, *n.* ခိုမ်းသီး။ —stone, same —1, *v. i.* ခိုမ်းသီးကျသည်။ —2, *v. t.* to call at some distance, လှမ်း၍ခေါ်သည်။ —2, *int.* ချမ်းသာပါစေ။
- Hair, *n.* —of the body, အမွေး။ —of the head, ဆံ။ ဆံခြည်။ ဆံပင်။ —brained, see Hare-brained —breadth. *n.* ဆံခြည်တပင်မျှ။ cloth, အမွေးအမှင်နှင့်ရက်သောအထည်ကြမ်း။ —comb, ဆံချပ်ဘီး။ —powder, ဆံပင်ခွံဖျူးရန်နံ့သာမှုန့်။ —pin, ဆံထိုး။ ornamental one to keep the hair in order, ဆံကျင်။
- Hairiness, *n.* from next
- Hairy, *a.* consisting of hair, အမွေးဖြစ်သော။ abounding with hair, အမွေးထူသော။
- Halberd, *n.* ချီတင်းပုဆိန်ပါသောသံ။
- Halberdier, *n.* ထိုထက်နက်ကိုဆောင်သောစစ်သူရဲ။
- Halcyon, *n.* ဆင်ပိန်ညှင်း။ —*a.* ခြိမ်သက်သော။
- Hale, *a.* သန်မာသော။

- Half, *n* ထက်ဝက်၊ တဝက်။ —*adv* တဝက်အားဖြင့်။ —blood, *n*. အစာသော်ငှါ၊ အမိသော်ငှါ၊ ကွဲပြားသောသူ။ —cast, *a*. ကပြား။ (reproachful,) အမျိုးမစစ်။ —moon, *n*. လထက်ဝက်။ —penny, အင်္ဂလိတ်ကြေးနီဒင်္ဂါးတမျိုး။ —puke, ထက်စွဲလှံတို။ —way, *a* ခရီးတဝက်၌ရှိသော။ —witted, စိတ်ပေါ့သော။
- Hall, *n* a large room, ခန်းမ။ a court-house, တရားရုံး။
- Hallelujah, *int*. ထာဝရဘုရားကိုမျိုးမွမ်းကြလော့။ ဟာလေလုယ။
- Halliard, *n* ရွက်တင်ကြိုး။
- Halloo, *v* ဟစ်ခေါ်သည်။ —*int* ဟေး။ ဟလူ။
- Hallow, *v. t* to consecrate, set apart for a sacred purpose, သန့်ရှင်းစေသည်။ ဘုရား၊ တရားအမှု၌သုံးဆောင်ရန်သီးသန့်၍ထားသည်။ to reverence, ရိုသေလေးမြတ်သည်။
- Hallucination, *n* a mistake, မှားယွင်းခြင်း။ an illusion of sense, ထင်မိထင်ရာထင်ခြင်း။
- Halo, *n* (နေ) အိမ်ဖွဲ့။ (လ) အိမ်ဖွဲ့။
- Halt, *v. i* to stop (intrans,) တန့်သည်။ ရပ်သည်။ to lump, ထောင့်နဲ့သွားသည်။ to hesitate, ဆုတ်ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်နေသည်။ *v. t.* to cause to stop, တန့်စေသည်။ ရပ်စေသည်။ —*n* from *do*.
- Halter, *n* a rope attached to a horse's head, မြင်းချည်ကြိုး။ a rope for hanging a man, လည်ဆွဲချသောကြိုး။ လည်ဆွဲကြိုး။
- Halve, *v. t* ထက်ဝက်ခွဲသည်။
- Halves, *n. plur* of Halt, *n*
- Ham, *n*. the bend under the knee, တံကောက်ကွေး။ the thigh of a hog salted and smoked, ဆားမိပ်ပြီးမှမီးခိုးတိုက်၍ထားသော ဝက်ပေါင်။ —string, တံကောက်ကွေးကြော။ —string, *v. t* တံကောက်ကွေးကြောကိုဖြတ်သည်။
- Hamlet, *n*. ရွာကလေး။ ဇန့်ပုဒ်။
- Hammer, *n*. သံတူ။ —of a gunlock, မိုင်းပေါင်။ မိုင်းပေါင်မီးမောင်း။ —*v. t* to beat with a hammer, သံတူနှင့်ရိုက်သည်။ to contrive, စိတ်ကူးသည်။
- Hammock, *n*. သင်္ဘောပေါ်မှာသုံးသောပုခက်။
- Hamper 1, *n*. တင်ခြင်း။ —2, *v. t* to entangle, ရှုပ်ထွေးစေသည်။ to shackle, in various ways, မပြေးနှိုင်းအောင်တူးခတ်ခြင်း၊ ခေါက်ဆွဲခြင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်ပြုလုပ်၍ထားသည်။
- Hand, *n*. the palm with the fingers, ထက်။ a measure of 4 inches, ထက်၄ သစ်အတိုင်းအထွာ။ the right or left side, ထက်ဘက်။ ထက်ဝဲဘက်။ an employee, စေခိုင်းခြင်းကိုခံသောသူ။ form of hand-writing, ထက်ရေးပုံ။ —[at,] *adv*. near in place, အနီးမှာ။ အနားမှာ။ near in time, (ဖြစ်) ခါနီးတွင်။ —(in,) *adv*. in present payment, ထက်ငင်း။ in a state of execution,

ပြုလုပ်တုန်း။ —[off,] တွင်တွင်။ —[on,] လက်ထဲမှာ။ —[under,] ကိုယ်တိုင်လက်ထိုးသည်နှင့်။ —barrow, *n* သယ်ဖိုးရာသုံးသော ထမ်းစင်။ —basket, လက်ကိုင်ပါသောတောင်း။ —bell, ဆွဲလွှဲ။ —bill, သိတင်းစာလွှာ။ —breadth, လက် ၄ သစ်အတိုင်းအတွာ။ —cuff, လက်ထိတ်သံကွင်း။ —cuff, *v t* လက်ထိတ်ခတ်သည်။ —gallop, *n* ပြေးပြေးခါးဆုံချသွားခြင်း။ —kerchief, လက်ကိုင် ပဝါ။ —maid, —maiden, လက်ပါးစေမိဗ္ဗ။ —mill, လက်လှည့် ကြိတ်ဆုံ။ —saw, ထိုးလွှဲ။ —spike, သင်္ဘောသားစွဲဆောင်သောစူး။ —writing, လက်ရေး။ —*v. t.* to give with the hand, ကမ်းသည်။ to lead by the hand to some place, လက် ကို ကိုင်တွယ်မစ၍ နေရာချသည်။ —a sail, ရွက်ကိုရှုပ်သည်။ —down, အဆင့်ဆင့် လွှဲအပ်သည်။ —over, အပ်သည်။

Handful, *n* as much as the hand will contain, တလက်ဖက်။ as much as the hand will grasp, လက်တဆုပ်။

Handicraft, *n.* လက်မှုပညာ။

Handiwork, *n* လက်ဖြင့်လုပ်သောအရာ။ လက်ရာ။

Handle, *v. t* to feel with the hand, လက်နှင့်စမ်းသည်။ to use with the hand, လက်နှင့်ကိုင်သုံးသည်။ to familiarize, အလေ့အကျက် ပြုသည်။ to treat in discourse, အကျိုးအကြောင်းကိုထုတ်ဖော် ဟောပြောသည်။ to treat in management, ပြုလုပ်သည်။ —*n.* —of a tool, အရိုး။ —of a utensil, လက်ကိုင်။

Handsome, *a.* လှသော။ လှပသော။

Handy, *a* ready, dextrous, ပြုလုပ်ဖို့ရာအဆင့်ရှိသော။ convenient for use, သုံးဆောင်ဖို့ရာအဆင့်ရှိသော။

Hang, *v. i* to be suspended, တွဲလွဲနေသည်။ to bend over or down-ward, ကိုင်းသည်။ ညွတ်သည်။ to depend, မှီ၍နေသည်။ to linger, ဇင့်ခွဲသည်။ to be steep, စောက်သည်။ to be suspended by the neck, လည်ဆွဲချခြင်းကိုခံရသည်။ —*v t* to suspend, ဆွဲထားသည်။ to put to death by suspending by the neck, လည်ဆွဲချ၍ သတ်သည်။ —about, အနီးအပါး နှ့် တဝှေ့လည်လည်နေသည်။ —down, တွဲလွဲချသည်။ —man, *n.* လက်မနှံ။ nail, လက်သည်း စွယ်။ —on, *v. t.* တွယ်ကပ်သည်။ —out, ပြင်မှာဆွဲထားသည်။ —over, *v. i.* to project above, အမြင့်ကအင်္ဂုလ်နှစ်ထွက်၍မိုးနေသည်။ to impend, မိုး၍နေသည်။ —together, တွယ်ကပ်လျက် နေသည်။ —up, *v t* ဆွဲထားသည်။

Hangar, *n* ထားလွယ်ကောက်။

Hanging, *a.* pertaining to putting to death by suspending by the neck, လည်ဆွဲချ၍သတ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ —*n* ထရံတွင်းက လှပစွာချယ်လွယ်၍ဆွဲကပ်သောအထည်အလိပ်။

Hank, *n.* ခြည်ခင်။

Hanker, *v.* ခံ တောင့်တသည်။

Hap, *n.* chance, အကြောင်းမရှိဘဲ၊ အမှတ်တမဲ့ဖြစ်ခြင်း။ that which takes place by chance, ထိုသို့ဖြစ်သောအရာ။ —hazard, same

Hapless, *a.* အမင်္ဂလာရှိသော။

Haply, *adv.* by chance, အကြောင်းမရှိဘဲ။ အမှတ်တမဲ့။ perhaps, ဖြစ်မည်။ မဖြစ်မည်ဟုမသိသည်နှင့်။

Happen, *v.* to come by chance, အမှတ်တမဲ့ဖြစ်သည်။ to take place, ဖြစ်လှသည်။

Happiness, *n.* သုခ။ ချမ်းသာ။

Happy, *a.* enjoying felicity, ချမ်းသာသော။ producing felicity, ချမ်းသာစေသော။ most apt, suitable, conducive to, အထွန်အဆင်သင့်သော။

Harangue, *v.* ပရိသတ်ရွှေ့မှာအကျိုးအကြောင်းကိုကြီးကျယ်သောအသံနှင့် ထုတ်ဖော်၍မြှောက်ဆိုသည်။ —*n.* from *do*

Harass, *v.* *t.* ပင်ပန်းအောင်နှောင့်ရှက်သည်။

Harbinger, *n.* a forerunner, ရွှေ့ပြေး။ one who gives notice of another's arrival, ရောက်လာမည်ဟုကြားပြောသောသူ။

Harbor, *n.* a place of refuge, ခိုလှုံသောအရပ်။ လုံချိုသောနေရာ။ a port for ships, သင်္ဘောခိုလှုံရာကောင်းသောဆိပ်။ သင်္ဘောဆိပ်။ လှေဆိပ်။ —master, သင်္ဘောဆိပ်အုပ်။ —Harbor, *v.* *z.* to take refuge, တည်းခိုသည်။ ခိုလှုံသည်။ —*v.* *t.* to receive and entertain, ထက်ခံ၍နေရာပေးသည်။ to protect, keep safe, လုံချိုအောင်ထားသည်။

Hard, *a.* not soft, မာသော။ difficult, not easy, ခက်ခဲသော။ rough, harsh, ခက်ထန်သော။ ကြမ်းတမ်းသော။ tight as a knot, ကျပ်သော။ stringent, strict, ကြပ်တည်းသော။ violent, ပြင်းသော။ ထန်သော။ —(as liquors,) ဖန်ဖန်ဖြစ်သော။ hard to deal with, ခဲယဉ်းသော။ ကတိသတ်သော။ —favored, —featured, *a.* မျက်နှာကြမ်းသော။ —hearted, *a.* မကြင်နာတတ်သော။ ရက်စက်သော။ —knot, *n.* နှစ်ကျိတ်ကျိတ်၍ချည်သောအထုံး။ —mouthed, *a.* အာသော။ အာမာသော။ —ware, *n.* သိတန်ဆာအထည်။ —*adv.* from same, laboriously, ကြိုးစားအားထုတ်သည်နှင့်။ —by, အနီးမှာ။ အနားမှာ။ —up, *a.* မလျှပ်နိုင် အောင် ကျည်းကျပ်ရာသို့ရောက်သော။

Harden, *v.* *z.* to become hard, ခဲဆဲဖြစ်သည်။ to become unfeeling, မိတ်ခိုင်မာ၍ထားသည်။ to become inured, able to bear, ခံနိုင်အောင်ဖြစ်လာသည်။ —*v.* *t.* to make hard, ခဲစေသည်။ မာစေသည်။ to make unfeeling, မိတ်ခိုင်မာစေသည်။ to inure, ခံနိုင်အောင်ပြုသည်။

Hardened, *a.* inveterately vicious, ဆိုးသွမ်းမြဲဆိုးသွမ်းသော။

- Hardihood, *n.* ရဲရင့်ခိုင်ကြံ့ခြင်းသတ္တိ။
- Hardiness, *n.* from Hardy
- Hardly, *adv.* with difficulty, ခက်ခဲစွာ။ ဖြစ်သည်နှင့်။ scarcely, မမှီတမှီ။ severely, ကြပ်တည်းစွာ။ ကြမ်းတမ်းစွာ။
- Hardness, *n.* from Hard, *a.*
- Hardship, *n.* hard toil or suffering, ပင်ပန်းစွာခံရခြင်း။ oppression, ညည်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်း။
- Hardy, *a.* bold, ရဲရင့်သော။ strong to endure, ခိုင်ခံ့သော။ တောင့်မာသော။
- Hare, *n.* လူနီ။ —brained, *a.* သတိမရှိတတ်သော။ —lip, *n.* နှုတ်ခမ်းပြတ်။ —lipped, *a.* နှုတ်ခမ်းပြတ်ပါသော။
- Harem, *n.* မောင်းမမိသံတို့နေရာ။ တန်းလျှားဆောင်း
- Harier, *n.* လှန်လိုက်ရွေး။
- Hark, *int.* နားထောင်။
- Harlequin, *n.* လူဖျတ်။
- Harlot, *n.* မိမ္မရှင်။ ပြည်တန်ဆာ။ ကြေးစား။
- Harm, *v t* အပြစ်ပြုသည်။ အကျိုးပျက်အောင် ပြုသည်။ —*n.* အကျိုးပျက်ခြင်း။
- Harmful, *a.* အပြစ်ပြုတတ်သော။ အကျိုးကိုပျက်တတ်သော။
- Harmless, *a.* အပြစ်မပြုတတ်သော။ အကျိုးကိုမပျက်တတ်သော။
- Harmonic, *a.* အသံညီညာခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Harmonies, *n.* သီခြင်းသံအစရှိသော၊ အသံညီညာခြင်းနှင့် ဆိုင်သောသံဖွဲ့အတတ်။
- Harmonious, *a.* adapted to each other, အချင်းချင်းတော်သင့်သော။ consonant, အသံညီညာသော။ friendly, သင့်တင့်သော။
- Harmonist, *n.* a musician, သီခြင်းသံကိုစီရင်တတ်သောသူ။ one who harmonizes corresponding passages, အညီအညာစီစဉ်တတ်သောသူ။
- Harmonize, *v i* to accord, ညီညာသည်။ to be friendly, သင့်တင့်သည်။ to agree in sounds, အသံညီညာသည်။ —*v. t.* from same, အသံမျိုးသည်။
- Harmony, *n.* from above, a writing in which corresponding events are harmonized, ခြားနားသောအကြောင်းအရာတို့ကိုအညီအညာစီစဉ်၍ ရေးထားသောစာ။
- Harness, *n.* military accoutrements, စစ်သူရဲဝတ်ဆင်သောအဝတ်တန်ဆာ။ the furniture of a draught animal, ဖွဲ့ကြိုးတန်ဆာစုံ။ the heddles of a loom, နှပ်။ —*v t* to equip with military accoutrements, စစ်ဝတ်တန်ဆာကိုဝတ်ဆင်သည်။ to put on the furniture of a draught animal, ဖွဲ့ကြိုးတန်ဆာကိုဖွင့်ဆင်သည်။ to attach to a vehicle, ကသည်။

Harp, *n.* စောင်း၊ စောင်းကောက်။ —*v.* စောင်းတီးသည်။ —upon, *v. t.* မိတ်စွဲလမ်းသောအရာကိုအထပ်ထပ်ပြောဆိုတတ်သည်။

Harpei, *n.* စောင်းတီးသမား။

Harpoon, *n* မှိန်။ *v. t* မှိန်နှင့်ထိုးသည်။

Harpichoud, *n.* ပြေစုံတမျိုး၊ သိစုံသစ်တာတမျိုး။

Happy, *n.* a certain fabulous animal, လင်တကိုယ်နှင့်လူမျက်နှာရှိသော အကောင်။ a ravenous plunderer, လောဘကြီး၍ လုယူတတ်သောသူ။

Harquebuss, *n* ရှေးကာလ၌သုံးသောသေနတ်တမျိုး။

Hairidan, *n.* ဒို၍ပျက်သောမိစ္ဆာရှင်။

Harrow, *n.* ထွန်။ —*v. t.* to break the ground with a harrow, ထွန်သည်။ to fill with anguish, (မိတ်ကို) ထိုးဆွသည်။

Hairy, *v t* လုယူဗျက်ဆီးသည်။

Harsh, *a.* rough to the touch, ကြမ်းသော။ rough to the taste, ဖန်ဖန်ဖြစ်သော။ rough to the ear, နားမခံသော။ rough in speech or manners, ကြမ်းတမ်းသော။ austere, severe, ကြပ်တည်းသော။

Harshness, *n* from above

Harslet, *n.* ဝက်ဝမ်းတွင်းသား။

Hat, *n.* သမင်ရယ်အဖို။

Hatshorn, *n.* ဒရယ်မြို့ရေပြန်။

Harvest, *n* the season of reaping, စပါးရိတ်၍သိမ်းယူသည်ကာလ။ grain gathered in, ရိတ်၍သိမ်းယူသောစပါး။ the product of labor, လုပ်ဆောင်ခြင်း၏အကျိုး။ —home, တလင်းတက်ပွဲ။

Hash, *v. t.* စဉ်းကောသည်။ —*n* စဉ်းကောသောအစာ။

Haset, *see* Harslet

Hasp, *n.* သော့ခလောက်ခတ်ရန်မျောက်လက်။ —*v t.* မျောက်လက်နှင့် ခတ်သည်။

Hassock, *n* ဝတ်ပြုရာကာလရွေးထောက်သောပုံ။

Haste, Hasten, *v t* to endeavor to be speedy, လျင်မြန်အောင် ကြိုးစားသည်။ —*v. t* to accelerate movement, လျင်မြန်အောင် နှိုးဆော်သည်။ —*n.* quickness of action, အလျင်အမြန်ပြုခြင်း၊ sudden passion, မိတ်ထခြင်း။ —[make,] *v. t* လျင်မြန်အောင် ကြိုးစားသည်။

Hastiness, *n.* from next.

Hasty, *a.* quick, speedy, ကြီးကြီးကြွကြွဖြစ်သော။ eager, မိတ်အားကြီးသော။ irritable, မိတ်ထတတ်သော။ မိတ်တိုသော။ —pudding, *n.* ပြုတ်သောမုန့်တမျိုး။

Hat, *n.* covering for the head (of different kinds,) သိုး၊ ခမောက်။ —band, သိုးပတ်သောကြိုးပြား။ —box, —case, သိုးအစ်။

- Hatch 1, *v t* to produce young from eggs, ဥကပေါက်စေသည်။ to contrive, စိတ်ကူးသည်။ —1, *n* a brood of chickens, တခါတည်းပေါက်သောကြက်ငှက်သဏ္ဍိ။ —2, the cover of an opening in a ship's deck, ကုန်းပတ်ဆံဖုံး။ —way, ကုန်းပတ်ပေါက်။
- Hatchel, *n* ပိုက်ဆံခြည်ကိုရအောင်သင်ထွင်သောတန်ဆာ။ —*v t* ထိုတန်ဆာနှင့်သင်ထွင်သည်။
- Hatchet, *n* ပုဆိန်ကလေး။ —face, မျက်နှာချွန်း။
- Hatchment, *n* သေသောသူ၏ညှိတံဆိပ်ပုံကိုရေး၍ထားသောကား။
- Hate, *v t* မုန်းသည်။ —*n* from *do*
- Hateful, *a* မုန်းစရာရှိသော။ မုန်းစရာငြိမ့်သော။
- Hatefulness, *n* from above
- Hatred, *n* မုန်းခြင်း။
- Hatter, *n* သိုးလုပ်သောသူ။
- Haughtiness, *n* from next
- Haughty, *a* proud and disdainful, မာနထောင်လွှားသော။ imperious, အမိုးတရပြုတတ်သော။
- Haul, *v t* ဆွဲငင်သည်။ —*n* from *do*.
- Haum, *n* ဝဲမှော်။
- Haunch, *n* တင်ပါးဆံ့သား။
- Haunt, *v t* to frequent, မပြတ်မပြတ်သွားလာလျက်နေသည်။ to trouble with frequent visits, ခဏခဏ လာ၍နှောင့်ရှက်သည်။ —as a ghost, စန္ဒေ့စွဲနေသည်။ —*n* မပြတ်မပြတ်သွားလာလျက်နေသောအရပ်။
- Hautboy, *n* မြွေတမျိုး။
- Hautem, *n* ထောင်လွှားစော်ကားခြင်း။
- Have, *v t* to be possessed of, (တစ်စုံတစ်ခုသောသူ) ခွံရှိသည်။ to own, ပိုင်သည်။ to take in marriage, စုံဖက်ဖို့ယူသည်။ to regard, ထင်မှတ်သည်။ to be obliged to, (ပြု)ရမည်။ —a care, သတိပြုသည်။ —a hand in, ဝင်၍ပြုသည်။ —joy, ဝမ်းမြောက်သည်။ —pleasure, ခံစားသည်။ —pain, နာသည်။ —sorrow, ဝမ်းနည်းသည်။ *verbal ana* ဖြိုခွဲဖြို —at, တိုက်သည်။ —away, ယူသွားသည်။ —by heart, နှုတ်ကျက်ရသည်။ အသံဆောင်သည်။ —in the heart, *v* အကြံရှိသည်။ —on, *v t* —the head, ဆောင်းသည်။ to wear, ဝတ်သည်။ —out, ပြင်သို့ထုတ်သည်။
- Haven, *n* a port for ships, သင်္ဘောခိုလှုံရာကောင်းသောဆိပ်။ သင်္ဘောဆိပ်။ လှေဆိပ်။ a place of safety, လုံချုံသောနေရာ။
- Havoc, *n* များစွာဖျက်ဆီးခြင်း။
- Hawk 1, *v* to take the throat, တက်သည်။ ခြောင်းဟက်သည်။ —2, *v t* to peddle (goods,) ကုန်ထိုးကုန်ကိုထည်၍ရောင်းသည်။ —3,

n. the bud, သိမ်းငှက်။ —*eved, a.* အထူးသဖြင့်မျက်စိကောင်းသော။
—3, *v* 2 to practice falconry, သိမ်းတိုက်သည်။

Hawkei, *n* ကုန်တို, ကုန်စကိုထည်၍ရောင်းသောသူ။

Hawsei, *n* ကျောက်ဆူးကြီးတမျိုး။

Hay, *n.* မြက်ခြောက်။ —*cock*, မြက်ခြောက်လုပ်ရာအရပ်၌အစုစုပုံထားသောမြက်ခြောက်ပုံ။ —*loft*, နွားတင်းကုပ်၌ မြက်ခြောက်တင်ထားသောစင်။ —*makei*, မြက်ခြောက်လုပ်သောသူ။ —*mow*, သိုထားသောမြက်ခြောက်။ —*rick*, —*stack*, ကောင်းမွန်စွာမိုးကာ၍ထားသောမြက်ခြောက်ပုံ။

Hazard, *n* uncertainty, ဖြစ်မည်, မဖြစ်မည်ကိုမသိနိုင်အောင်ရှိသည် အဖြစ်။ *peril*, risk, jeopardy, ဘေးဖြစ်မည်ကိုမိုးရိမ်စရာအကြောင်း။ —*v* *t* to risk, jeopard, မိုးရိမ်စရာရှိလျက်နှင့်စမ်း၍ပြုသည်။ အတယ်သို့ဖြစ်မည်ကိုမသိဘဲလျက်စွန့်၍ပြုသည်။ စွန့်စားသည်။

Hazardous, *a* perilsous, ဘေးဖြစ်မည်ကိုမိုးရိမ်စရာအကြောင်းရှိသော။

Haze, *n* fog, နှင်း။ dry vapor, မြူ။

Hazel, *a* နီကြန့်ကြန့်ဖြစ်သော။ သပြေရောင်သွက်သော။

Hazy, *a* foggy နှင်းဝေသော။ thick with vapor, မြူဆိုးသော။

He, *pron* သူ။ (was) —*a.* အထီး။ အဖို။

Head, *n.* the top of the body, ဥဉ္ဇောင်း။ ခေါင်း။ a chief, အကြီးအကဲ။ အဖျတ်အချပ်။ the front part, မျက်နှာစာ။ the place of honor, အမြတ်ဆုံးသောနေရာ။ the place of command, အုပ်ချုပ်သောနေရာ။ opposition, ဆီးတားခြင်း။ a division (of a book,) အခက်။ understanding, ညာဏ်။ own will, ကိုယ်အလို။ crisis, height, တိုး၍ကြီးသောနေရာ။ —(of a bed,) ခေါင်းရင်း။ —of a sore, အနုငယ်ဝ။ —of a cask, စည်မျက်နှာဝပိတ်။ —(of corn,) အနှံ။ အဖူး။ —of hair, ဆံပင်ဦးလုံး။ —(of an instrument,) အနှောင့်။ —of a river, မြစ်ဖျား။ —of a table, စားပွဲအရင်း။ —(of a vessel) ဦး။ —ache, ခေါင်းကိုက်နာ။ —band, ဆံပင်သိမ်းသောကြိုးပြား။ —board, ရုတင်အုံးထား။ —dress, မိမ္မဆောင်းသောခေါင်းအုပ်တန်ဆာ။ —land, အင်္ဂု။ —man, ခေါင်း။ အကြီးအကဲ။ —piece, armor for the head, စစ်တိုက်ရာခေါင်းကိုဖုံးအုပ်သောတန်ဆာ။ understanding, ညာဏ်။ —quarters, ဗိုလ်ချုပ်တည်းနေရာ။ —sea, သင်္ဘောရွှေ့ကလာသောလှိုင်းအိမ်။ —spring, မြစ်ဖျားစမ်းရေပေါက်။ —stall, ဦးခက်။ —stone, the chief or corner stone, တိုက်ထောင့်အထွဋ်ကျောက်။ the stone at the head of a grave, သင်္ချိုင်းတွင်းခေါင်းရင်းမှာ မိုက်သော ကျောက်တိုင်။ —was, သင်္ဘောတက်သွားခြင်း။ —wind, ဝေဆန်။ —*a.* ကြီးကဲသော။ အုပ်ချုပ်သော။ —*v. t* to lend, ဦးတည်၍ပြုသော။ to direct, အုပ်ချုပ်စီရင်သည်။ to go to the front of, နောက်ကလှည့်တက်၍ရွှေ့ကစားသည်။ to furnish with a head, ခေါင်းတပ်သည်။

to lop, cut off the top, အဖျားကိုခုတ်ဖြတ်သည်။ --*v.* *to* a river, မြစ်ဖျားခမ်းရေတွက်သည်။ --*as* a plant, အရွက်စု၍ အဖျားဖြစ်သည်။

Headfirst, *adv.* ခေါက်ထိုး။

Headless, *a* having no head, ဥက္ခေါင်းမရှိသော။ having no leader, အကြီးအကဲမရှိသော။ being without understanding, prudence, ဗညာသတိမရှိသော။

Headlong, *a* သတိမရှိဘဲလျှင်မြန်သော။ --*adv.* with head foremost, ခေါက်ထိုး။ precipitately, သတိမရှိ၊ လျှင်မြန်သည်နှင့်။ ဒုရတွန်း။

Headmost, *a* ရှေ့ဖျားကျသော။

Headstrong, *a.* သူတပါးစကားကိုနားမထောင်၊ ကိုယ်အလိုတိုက်တည်း လိုက်တတ်သော။ ခေါင်းမာသော။

Heady, *a.* same, intoxicating, ယစ်မူးစေတတ်သော။

Heal, *v.* *to* grow sound, အနာပျောက်ဆဲရှိသည်။ --*v.* *to* cure, အနာကိုပျောက်စေသည်။ to reconcile, ရန်ကိုငြိမ်းစေသည်။

Health, *n.* ကျန်းမာခြင်း။ ကျန်းမာပကတိဖြစ်ခြင်း။ ဤသာခြင်း။

Healthful, Healthy, *a.* free from disease, အနာမရှိ၊ ကျန်းမာသော။ ဤသာသော။ conducive to health, ကျန်းမာစေတတ်သော။ pertaining to a healthy state, ကျန်းမာခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Healthfulness, Healthiness, *n.* from above

Heap, *v.* *to* pile, ဝိုသည်။ to accumulate, ဆည်းဖူးသည်။ to make convex, elevated in the centre, ပိုမိုသည်။ ဗောင်းထန်၍နေအောင် ပြုသည်။ --*n* အဝို။

Hear, *v.* to perceive by the ear, ကြားသည်။ နားကြားသည်။ to obey, နားထောင်သည်။ --preaching, တရားနာသည်။

Hearing, *n* the sense of hearing, သောတာယတန။ the act of perceiving by the ear, နားကြားခြင်း။ the act of obeying, နားထောင်ခြင်း။ an opportunity of addressing (a superior,) လျှောက်ရသောအခွင့်။ the reach of the ear, အသံကြားနိုင်သော အဝေးအကွာ။

Hearken, *v.* *to* listen, attend to, နားထောင်သည်။ နားခံသည်။ to obey, (စကားကို) နားထောင်သည်။

Hearsay, *n.* တယောက်ကိုတယောက်ကြားပြောသောစကား။

Hearse, *n.* တယားတင်ခင်တိတ်။

Heart, *n.* ဟတရ။ Pali, the fountain of blood, နှစ်လုံး။ the inner part, အနှစ်။ the mind, မိတ်နှစ်လုံး။ courage, သူရဲတော။ ရဲရင့်သောသဘော။ --[by,] *adv.* နှုတ်ကျက်။ အာဂုံဆောင်သည်နှင့်။ --ache, *n.* မိတ်ပူန်ခြင်း။ --breaking, *a.* မိတ္တူနာစွဲ၍အတွင်းဆွေးဆွေးစေသော။ --broken, *a.* မိတ္တူနာစွဲ၍အတွင်းဆွေးဆွေးသော။ --burn, *n.* ထေပူတက်နာ။ --burning, *n.* မိတ္တူစွဲ၍

ငြါ့စုမနာလိုခြင်း။ —ease, မိတ်မြိမ်သက်ခြင်း။ —felt, *a* နှစ်လိုနဲ့သော။ —ending, အတွက် ညှိုးငယ် စေသော။ —sick, အတွက် ညှိုးငယ်သော။ —sting, *n.* နှစ်လိုနဲ့ကိုဆွဲသောအကြော။ —whole, *a.* မိတ်စွဲလမ်းခြင်းနှင့်လွတ်သော။

Hearten, *v. t.* အားပေးသည်။

Hearth, *n.* မီးဖိုရှေ့မှာခင်းစီသောကျောက်ပြား၊ အုတ်ပြား။

Heartiness, *n.* from Hearty

Heartless, *a* without affection, ချစ်ခြင်းသဘောမရှိသော။ without courage, သူရဲဘောမရှိသော။

Heartlessness, *n* from above

Hearty, *a* စေတနာနှင့်တကွမိတ်ပါကိုယ်ရောက်ရှိသော။

Heat, *n.* caloric, အပူ။ the state of being hot, ပူခြင်း။ the state of feeling warm, ဖိုက်ခြင်း။ a single effort, အားထုတ်ခြင်းတခု။ ardor, fervency, မိတ်အားကြီးခြင်း။ rage, ပြင်းစွာမိတ်ဆိုးခြင်း။ —*v. i.* to grow hot, ပူလာသည်။ to become ardent, မိတ်အားတိုးပွားသည်။ —*v. t* to make hot, ပူစေသည်။ to make ardent, မိတ်အားကြီးစေသည်။

Heath, *n* the plant, အပင်တမျိုး။ a plain, covered with heath, ကွင်းပြင်။

Heathen, *a* သာသနာပလူ။ ဘုရား၊ တရားကိုမသိသောသူ။ —*a* သာသနာပလူတို့နှင့်ဆိုင်သော။

Heathendom, *n* ဘုရား၊ တရားကိုမသိ၊ မိုက်မဲသောတိုင်းပြည်စု။

Heathenish, *n.* pertaining to the heathen, သာသနာပလူတို့နှင့်ဆိုင်သော။ pertaining to heathenism, ဘုရား၊ တရားကိုမသိ၊ မိုက်မဲခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Heathenism, *n.* ဘုရား၊ တရားကိုမသိ၊ မိုက်မဲသောအဖြစ်။

Heather, *see* Heath

Heave, *v. i.* to rise, swell, ပွင့်ပွင့်ကြသည်။ to pant, ဟိုက်သည်။ to retch, ရှိသည်။ —*v. t.* to lift, raise, ရှိသည်။ ကြသည်။ မြှောက်သည်။ to cause to swell, ပွင့်ပွင့်ကြစေသည်။ to lift and throw, ရှိ၍ပြစ်သည်။ —high, *v. t.* မြှောက်သည်။ —in'sight, *v. i.* ပေါ်လာသည်။ —offering, *n* ရှိမြှောက်ရာပုံဇော်သကား။ —to, *v. t.* (သင်္ဘောကို) ရပ်စေသည်။ —up, to raise, ရှိကြသည်။ to vomit, အန်သည်။ —*n.* an effort upwards, ရှိကြအောင်အားထုတ်ခြင်း။ an effort to vomit, ရှိခြင်း။

Heaven, *n.* the sky, မိုဃ်းကောင်းကင်။ the heavenly expanse, အာကာသကောင်းကင်။ the heavenly world, ကောင်းကင်ဘုံ။ ဘုရားသခင်နေတော်မူရာကောင်းကင်။ the Sovereign of heaven, ကောင်းကင်ဘုံ၏အရှင်ဘုရားသခင်။ —born, *a.* ကောင်းကင်သားဖြစ်သော။ —ward, *adv.* ကောင်းကင်သို့။

Heavenliness, *n.* အလွန်ကောင်းမြတ်ခြင်း။

Heavenly, *a.* pertaining to heaven, ကောင်းကင်နှင့်ဆိုင်သော။ resembling heaven, ကောင်းကင်လက္ခဏာရှိသော။ exceedingly excellent, အလွန်ကောင်းမြတ်သော။ —*adv* ကောင်းကင်ဘုံ၌ဖြစ်သကဲ့သို့။ —minded, *a.* ကောင်းကင်စိတ်သဘောရှိသော။ ကောင်းကင်အရာတို့၌စိတ်စွဲလမ်းသော။

Heaviness, *n* from next

Heavy, *a* weighty, ထေးသော။ ထေးထိသော။ dejected, ညှိုးငယ်သော။ depressing to the spirits, ညှိုးငယ်စေသော။ burdensome, ပင်ပန်းစေတတ်သော။ dull, စိတ်အားနည်းသော။ wanting animation, စိတ်ကိုမနှိုးဆော်တတ်သော။ drowsy, မျက်စိလေးထိသော။ wanting activity, ဆေးနှေးသော။ ဆေးဆေးလေးလေးဖြစ်သော။ difficult, ခက်ခဲသော။ arduous, အမှုကြီးသော။ stupid, ညာကတုံးသော။ large, ကြီးမားသော။ thick, dense, ထူထပ်သော။ abundant, သည်းထန်သော။ loud, (အသံ) ကျယ်သော။ —lianded, လက်ထေးသော။ —hearted, စိတ်ညှိုးငယ်သော။ —laden, ဝန်ထေးသော။

Hebdomadal, *a.* consisting of seven days, ၇ ရက်နှင့်ဆိုင်သော။ occurring every seven days, ၇ ရက် ၇ ရက်လည်တိုင်းဖြစ်တတ်သော။

Hebraic, *a* ဟေဗြဲဘာသာစကားနှင့်ဆိုင်သော။

Hebraism, *n* ဟေဗြဲဘာသာ၌သာပြောတတ်သောစကား၏အနေ။

Hebraist, *n.* ဟေဗြဲဘာသာစကားကိုနားလည်သောသူ။

Hebrew, *n.* an Israelite or Jew, ဟေဗြဲလူ။ the Hebrew language, ဟေဗြဲဘာသာစကား။ —*a* ဟေဗြဲအမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။

Hecatombs, *n* တိရိစ္ဆာန်ကောင်ရေ ၁၀၀ ကိုယဇ်ပူဇော်ခြင်း။

Hectic, *a* ခြောင်းဆိုးနာ၍သေသွေးကြောင့်တက်တတ်သော (ဖျားနာ။)

Hector, *n* လူကျယ်။ —*v t* လူကျယ်လုပ်၍နှောင့်ရှက်သည်။

Heddles, *n plur* နှပ်။

Hedge, *n* စည်းရိုး။ စည်းတန်း။ အပင်မိုက်၍လုပ်သောစည်းစောင်ရန်း။ —*v t.* to inclose with a hedge, စည်းစောင်ရန်းဖြစ်အောင်အပင်ကိုမိုက်၍ကာရံသည်။ to obstruct, ဆီးကာသည်။

Hedge-hog, *n.* မြူဝူရီး။

Heed, *v t.* to take care, သတိပြုသည်။ သတိထားသည်။ to take notice of, မှတ်သည်။ အမှုထားသည်။ to mind, နားထောင်သည်။ —*n* care, သတိ။ သတိပြုခြင်း။ the act of paying attention to, နားထောင်ခြင်း။

Heedful, *a.* from Heed, *v. t.*

Heedless, *a.* သတိမရှိသော။

Heedlessly, *adv.* in the manner of one staring about forgetful of his own situation, နမုတ်နမေ့။ နမေ့နမေ့။

Heedlessness, *n* from above.

Heel 1, *n* ဖနောင့်၊ —piece, ဖနောင့်ခံ၊ —tap, ဖနောင့်ခံတပ်၊ —2, *v. i.* စောင်းသည်။

Heft, *n* အချိန်၊ —*v. t* အလေးအပေါ့ကိုသိအောင်ပင့်၍စမ်းသည်။

Hegira, *n.* ပထဝီပရောဇက်မဟာမတ်ပြေးသောသက္ကရာဇ်။

Heifer, *n.* ခွားမတန်း။

Heigh-ho, *int.* တညို။

Height, *n* altitude, အမြင့်၊ stature, ကိုယ်အရပ်၊ an eminence, မြင့်သောအရပ်၊ the utmost state, or degree, အမြင့်ဆုံးသောနေရာ၊ exaltation, မြင့်မြတ်ခြင်း။

Heighten, *v. t* တိုးစေသည်။ တိုးပွားစေသည်။

Heinous, *a.* အလွန်အပြစ်ကြီးသော။

Heinousness, *n* from above

Hen, *n* အခွေခံ၊ အခွေစား၊ —apparent, *n* မဆွတ်မတွဲအတအစွေကိုခံထိုက်သောသူ၊ —loom, သူတပါးထက်သို့မတွဲရဘဲအခွေခံသောသူသာပိုင်သောပရိဘောဂ၊ —presumptive, သာ၍ခံထိုက်သောသူမပေါ်လွင်အတအစွေကိုခံထိုက်သောသူ။

Heiress, *n* အခွေခံမိမ္မ။

Heirship, *n.* အခွေခံ၏အဖြစ်။

Heliacal, *a.* emerging from the light of the sun, နေရောင်ထဲကထွက်သော၊ passing into the light of the sun, နေရောင်ထဲသို့ဝင်သော။

Helical, *a* လိမ်ချစ်သော။

Hell, *n.* ငရဲ။

Hellenic, *a.* ဟေလသအမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။

Hellenism, *n.* ဟေလသဘာသာသို့သာပြောတတ်သောစကား၏အနေ။

Hellenist, *n.* ဟေလနိုတ်လူတည်းဟူသောဟေလသဘာသာစကားကိုပြောတတ်သော လူအမျိုးသား။

Hellenistic, *a.* ဟေလနိုတ်လူတို့နှင့်ဆိုင်သော။

Hellish, *a.* pertaining to hell, ငရဲနှင့်ဆိုင်သော၊ like the inhabitants of hell, ငရဲသားကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Helm, *n* တက်မ။

Helmet, *n.* သံခမောက်လုံး။

Helmeted, *a* သံခမောက်လုံးကိုဆောင်းသော။

Helmsman, *n.* တက်မကိုင်း။

Help, *v. t.* to aid, assist, မိုင်းမသည်၊ မိုင်းပင်းသည်၊ ကူသည်၊ ညှိသည်၊ ထောက်သည်၊ မသည်၊ to relieve, remedy, အနာပျောက်အောင်ကူသည်၊ to forbear, မပြုဘဲနေသည်၊ —forward, တိုးတက်အောင်မစသည်၊ —mate, —miset, *n.* ထုဖ်စော်ဆောင်ဇက်၊ —on, *v. t.* တိုးတက်အောင်မစသည်၊ —out, အဖ်နှုတ်သည်၊ —over, အကြံ

ထမြောက်အောင်ကူညီသည်။ —to, သူတပါးလိုချင်သောအရာကိုရှာ၍ ပေးသည်။ —*n.* from Help, *v.* *t*

Helpful, *a.* ကူညီမစတတ်သော။

Helpless, *a.* without power in one's self, ကိုယ်ကိုကိုယ်မတတ်နိုင်သော။ destitute of support or assistance, ကိုးကွယ်ရာမဲ့ဖြစ်သော။

Helplessness, *n.* from above

Helter-skelter, *adv* ကစဉ်ကလျား။

Helve, *n.* ပုဆိန်ရိုး။

Hem 1, *v.* *i* to make a certain sound from the throat, ခြောင်းဟန့်သည်။ —*n* the said sound made from the throat, ခြောင်းဟန့်သောအသံ။ —1, *int* အဟန့်။ —2, *v.* *t.* to fold and sew down the edge, အနားလုံးသည်။ —in, ဝိုင်းရံ၍ဆီးကာသည်။ —*n* the edge of a garment folded and sewed down, အနားလုံး။

Hemisphere, *n* အလုံး၏ထက်ခြမ်း။ လုံးခြမ်း။

Hemistich, *n* လင်္ကာစာကြောင်းတဝက်။

Hemorrhage, *n.* သွေးဖြိုခြင်း။

Hemorrhoids, *n.* မြင်းသရိုက်။

Hemp, *n.* ဘင်း။

Hempen, *a.* ဘင်းလျှော်ကိုလုပ်သော။

Hen, *n.* ကြက်မ။ —coop, ကြက်လှောင်အိမ်။ —hearted, *a* သူရဲသောနည်းသော။ —pecked, မယားကိုကြောက်တတ်သော။ —roost, *n.* ကြက်အိပ်တန်း။

Hence, *adv.* from this place, သည်အရပ်မှ။ from this time, ယခုအခါမှ။ for this cause, သည်အကြောင်းကြောင့်။ —forth, —forward, *adv* ယခုမှစ၍။

Henna, *n.* ဒန်း။ ဒန်းကြိုး။ ဒန်းကျား။

Hepatic, *a.* အသည်းနှင့်ဆိုင်သော။

Heptagon, *n* ခုနစ်ထောင့်ပုံ။

Heptangular, *a.* ခုနစ်ထောင့်ရှိသော (ပုံ)။

Heptarchy, *n.* မင်းခုနစ်ပါးစီရင်စုပေါင်းခြင်း။

Her, *poss.* and *obj* of She, *which* see —self, *pron* သူကိုယ်။ သူကိုယ်တိုင်။ သူကိုယ်တိုင်ပင်။

Herald, *n.* သိတင်းကိုကျော်ညာစေသောသူ။

Heraldry, *n.* the blazoning of arms or ensigns armorial, ဆွဲတံဆိပ်ပုံနှိပ်သောရုပ်ပုံသဏ္ဌာန်တို့၏အထုပ္ပတ္တိကိုပြခြင်း။ the science of blazoning, ထိုအထုပ္ပတ္တိကိုပြတတ်သောအတတ်။

Herb, *n.* အခါထည်ရုံသာရှင်တတ်သောအပင်။

Herbaceous, *a.* ထိုသို့သောအပင်နှင့်ဆိုင်သော။

Herbage, n. မြက်ပင်အစရှိသော၊ အခါထည်ရှိ သာရှင် တတ်သော အပင် အမျိုးမျိုး။

Herbal, n. ထိုအပင်မျိုးတို့အကြောင်းအရာကိုပြသောကျမ်း။

Herbalist, n. ထိုအပင် အမျိုးမျိုးကိုထိကျမ်းအောင်စစ်ဆေးတတ်သောသူ။

Herculean, a. of great strength, ခွန်အားကြီးသော။ requiring great strength, ဆောင်ရွက်အံ့သောငှါ အလွန် ကြိုးစား အားထုတ်ရသော (အမှု)။

Herd, n. ကျွဲ၊ နွားတို့အစု။ —*v. i* တိရိစ္ဆာန်ကဲ့သို့ပေါင်းသင်းသည်။ နွားတုပ်။

Herdsmán, n နွားကျောင်း။

Here, adv. in this place, သည်မှာ။ သည်အရပ်မှာ။ hither, သည်ကို။ သည်အရပ်သို့။ in the present state of existence, ယခုတဝမှာ။ —about, —abouts, *adv.* သည်အရပ်အနီးအပါးတွင်။ —after, at some future time, နောက်တခါ။ in a future state, နောင်တဝမှာ။ —*n.* နောင်တဝ။ —and there, အရပ်ရပ်။ —at, သည်ဟာမှာ။ —by, ဤအကြောင်းအားဖြင့်။ —in, in this, သည်တွင်။ in this cause, ဤအကြောင်းမှာ။ —of, some of this, ဤအရာအချို့ကို။ by means of this, ဤအကြောင်းအားဖြင့်။ —on, —upon, ဤအကြောင်းတွင်။ —to, —unto, သည်အရပ်သို့။ —tofore, in times before the present, ယခုတိုင်အောင်။ formerly, ခြေကာလ၌။ —with, together with this, သည်ဟာနှင့်တကွ။ by means of this, သည်အရာအားဖြင့်။

Heroditament, n. အမွေခံနိုင်သောဥစ္စာ။

Hereditary, a. ဆက်ကာဆက်ကာအမွေခံရသော (ဥစ္စာ)။

Heresiarch, n. မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆရာကြီး။

Heresy, n. မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။

Heretic, n. မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကိုယူသောသူ။

Heretical, a. မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်ဆိုင်သော။

Heritage, n အမွေဥစ္စာ။

Heimaphrodite, n. မိစ္ဆလျှာ။

Hermenentic, a အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုပြသော။ *n.* အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပြတတ်သောအတတ်ပညာ။

Hermetic, Hermetical, a. pertaining to chemistry, ခေမိတ္တရိအတတ်ပညာနှင့်ဆိုင်သော။ closed so as to be air-tight, လေလုံအောင် ဆို့ပိတ်သော။

Hermit, n တော၌တယောက်တည်းနေသောသူ။

Hermitage, n. ထိုသူ၏နေရာ။ သင်္ခမ်း။

Hernia, n. ဗုတ္တိ။

Hero, n. a man of extraordinary courage and strength, ရဲရင့်ခြင်းနှင့်တကွအစွမ်းထက်ထူးဆန်းသောသူ။ a very illustrious personage, အထူးသဖြင့်ထင်ပေါ်ကျော်စောသောသူ။

- Heroic, a** pertaining to a hero, ထိုသို့သောသူနှင့်ဆိုင်သော။ possessed of the qualities of a hero, ချေရင့်ခြင်းနှင့်တကွအစွမ်းသတ္တိရှိသော။
Heroine, n. ချေရင့်၏ထင်ပေါ်ကျော်စောသောမိမ္မ။
Heroism, n. from Heroic, 2d def.
Heion, n. ဥပျိုင်း။ the common English heion, ငှက်ငွေ့။
Heipes, n အဖူးအဝိမ့်ပေါက်သောအနာအမျိုးမျိုး။
Herring, n. ငါးတမျိုး။
Hers, poss of She, which see.
Hesitancy, n. တွေးတာ၍နေခြင်း။
Hesitate, v to pause in uncertainty in regard to action, နှောင့်နှေးသည်။ to falter in speech, ရုတ်ခနဲမပြောတည့်နိုင်ဖြစ်သည်။
Hesitation, n. from above.
Hesperian, a အနောက်မျက်နှာနှင့်ဆိုင်သော။
Heterodox, a မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်ဆိုင်သော။ —as a person, အယူပြန်သော။ အယူသန်သော။ အယူသီးသော။
Heterodoxy, n. မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။
Heterogeneous, a ဓာတ်ချင်းခြားနားသော။
Hew, v. t. to slice off from the side (of timber,) ရှေ့သည်။ to chop, ခုတ်သည်။ to shape by cutting, ခုတ်၍လောင်းသည်။
Hexagon, n. ခြောက်ထောင့်ပုံ။ ဆဌဂံ။ a regular hexagon, ဆဌရန်း။
Hexameter, n. စာတကြောင်း၌ခြောက်ပါးပါသောလင်္ကာမျိုး။
Hexangular, a. ခြောက်ထောင့်ရှိသော (ပုံ။)
Hey, —day, int. ဟေ။
Hiatus, n. an opening of the mouth, အဟ။ a gap, အအက်အကွဲ။
Hibernal, a. ဆောင်းကာလနှင့်ဆိုင်သော။
Hiccough, n. ကြို့။ —v. ကြို့ထိုးသည်။
Hickory, n သစ်ပင်တမျိုး။
Hide 1, n သားရေ။ —2, v. i. to conceal one's self, ပုန်း၍နေသည်။ —v. t. to screen from view, ကွယ်သည်။ (trans,) to conceal, secrete, ငှက်သည်။ ငှက်ထားသည်။ —and seek, n. ပုန်းတမ်းကစားခြင်း။
Hideous, a. အလွန်အရုပ်ဆိုး၍ကြောက်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော။
Hideousness, n. from above.
Hiding place, n. ပုန်းရှောင်၍နေရာ။
Hie, v i. အလျင်အမြန်သွားသည်။
Hierarchy, n the chief of an order of angels, ကောင်းကင်တမန်မှူး။ an archbishop, ဂိုဏ်းအုပ်ချုပ်။
Hierarchy, n an order of angels with their chief, ကောင်းကင်တမန်မှူးနှင့်တကွ ကောင်းကင်တမန် အပေါင်းအသင်း။ an established church with its different orders of clergy, ဂိုဏ်းအုပ်။

သင်းတုတ်။ သင်းထောက်နှင့်တကွ မင်း ပြုစုသော ခရစ်ယာန် အပေါင်း အသင်း။

Hieroglyphic, *a* pertaining to hieroglyphics, အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသောပုံနှင့်ဆိုင်သော။ emblematic, ပုံအားဖြင့်အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုပြသော။

Hieromancy, *n* ယဇ်ပူဇော်သောအားဖြင့်သိ၍ဟောတတ်ခြင်း။

Hierophant, *n* ဘုရား၊ တရားနှင့်ဆိုင်သောအကြောင်းအရာတို့ကို ဖော်ပြသောသူ။

Higgle, *v* ကတ်ကတ်သတ်သတ်ဆစ်ဆက်သည်။

High, *a* distant upwards မြင့်သော။ exalted, excellent, မြင့်မြတ်သော။ proud, ostentatious, ထောင်သွားသော။ violent, ပြင်းထန်သော။ strong, အားကြီးသော။ of great price, အသီးကြီးသော။ —church, *n* ဂိုဏ်းအုပ်ချုပ်၍အာဏာတည်စေခြင်းငှါအလိုရှိသော သင်းဝင်စု။ —land, မြစ်ညာ၊ မြစ်ဖျား၌ ကျသော အထက်အရပ်။ —lander, မြစ်ညာ၊ မြစ်ဖျား၌နေသောအထက်သား။ —priced, *a* အသီးကြီးသော။ —priest, *n*. ယဇ်ပူဇော်ဟိတ်မင်း။ —road, ထမ်းမ။ —water, ရေပြည့်။ —way, ထမ်းမ။ —wayman, ထမ်းခရီး၌တိုက်သောထားမြ်။ —adv at a great height, အမြင့်။ eminently, အထူးသဖြင့်။ strongly, အားကြီးစွာ။ —born, *a* အမျိုးမြတ်သော။ —bred, အမျိုးမြတ်၍ယဉ်ကျေးသော။ —colored, အရောင်ရသော။ —flavored, ဩဇာထေးနက်သော။ —flown, ဝါကြွားသော (စကား)။ —handed, အမိုးတရပြုသော။ —mettled, စိတ်ထက်မြက်သော။ —minded, စိတ်မြင့်သော။ —seasoned, ပူစပ်သောအရသာရှိအောင်ချက်သော။ —sounding, ဝါကြွားသော (စကား)။ —spirited, စိတ်ထက်မြက်သော။ —wrought, စေ့စပ်သေချာစွာပြီးသော။ —*n* မြင့်ရာအရပ်။ —[on,] adv အမြင့်။ မြင့်သောအရပ်မှာ။

Highness, *n* from High, *a* , (a title,) ဘုန်းကြီးသောသခင်။

Hilarious, *a* ရွှင်မြူးသော။

Hilarity, *n* from above

Hill, *n* a small mountain, တောင်ပူဆာ။ an elevated spot of land, တုန်း။ (Amer) a cluster of plants, and the earth raised about them, ပင်မြစ်ခြေရင်း၌ရှိသောမြေတောင်။ —side, တောင်ပူဆာခါးပန်း။ —top, တောင်ပူဆာထိပ်။ —*v* *t*. (Amer) ပင်မြစ်ခြေရင်း၌မြေတောင်ဖို့သည်။

Hillock, *n*. a small hill, တောင်ပူဆာကလေး။ —raised by white ants, တောင်ဖို့။

Hilly, *a*. တောင်များသော။

Hilt, *n*. ထားလွယ်မိုး။

Hilted, *a* အမိုးပါသော (ထားလွယ်)။

- Him, *obj of He, which see.* —self, *pron* သူကိုယ်။ သူကိုယ်တိုင်။
 သူကိုယ်တိုင်ပင်။ —self [by,] *adv* သူကိုယ်တယောက်တည်း။
- Hind 1, *n.* a female deer, ဆတ်မ။ —2, a rustic, ကျေးတောသား။
 —3, *a.* နောက်သော။ နောက်၌ရှိသော။ —foot, *n* တိရိစ္ဆာန်၏
 ခြေ။ —leg, တိရိစ္ဆာန်၏ခြေထောက်။ —most, နောက်ဆုံးသော။
 —part, နောက်ဖေ။ နောက်ပိုင်း။
- Hinder, *a* နောက်၌ရှိသော။ နောက်ဖေ၌ရှိသော။ —*v t* to prevent,
 ဆီးတားသည်။ to retard, နှေးစေခြင်းငှါနှောင့်ရှက်သည်။
- Hindrance, *n* an impediment, အဆီးအတား။ ဆီးတားသောအရာ။
 that which retards, နှေးစေခြင်းငှါနှောင့်ရှက်သောအရာ။
- Hindmost, *see* Hindmost
- Hindoo, *n* ဟိန္ဒူ။ ဟိန္ဒူလူ။ —*a.* ဟိန္ဒူအမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။
- Hindooism, *n* ဟိန္ဒူဘာသာ။
- Hinge, *n.* ဝတ္ထာ။ —*v* ၊ ခြိတ်လိုက်သည်။
- Hint, *n* အချိတ်။ အချိတ်အမြွက်။ —*v* အချိတ်အမြွက်ပေးသည်။
- Hip, *n.* တင်ပါးမိုး။
- Hippogriff, *n* မြင်းပျံ။
- Hippopotamus, *n* ရေမြင်း။
- Hire, *v t* ငှားသည်။ —*n* အခ။
- Hireling, *a* အခစားသော။ —*n.* အခစား။ သူရင်းငှား။
- His, *poss of He, which see*
- Hiss, *v.* —as a man, ရှိထိုးသည်။ ရှူထိုးသည်။ —as a snake, မှုတ်သည်။
 ရှူမြည်သည်။ —as an arrow, ရှိခနဲမြည်သည်။ —*n* from do
- Hist, *int* တိတ်တိတ်နေ။
- Historian, *n* ရာဇဝင်ကျမ်းကိုစီရင်ရေးသားသောဆရာ။
- Historic, Historical, *a* အကြောင်းအရာအထူးပွင့်ကိုဖော်ပြသောစာနှင့်
 ဆိုင်သော။
- History, *n* အကြောင်းအရာအထူးပွင့်ကို ဖော်ပြသောစာ။ —[civil,]
 ရာဇဝင်ကျမ်း။
- Histrionic, *a* ဇာတ်ပွဲနှင့်ဆိုင်သော။
- Hit, *v* to strike against, ထိသည်။ ထိခိုက်သည်။ to touch a mark
 aimed at, မှန်သည်။ to come to the point, နေရာကျသည်။ to
 be to the point, as a remark, ထိသည်။ ထိုက်ဆိုက်သည်။ to
 reach, ဖြီသည်။ —off, *v t* ကြိစည်ခြင်းမရှိဘဲတူအောင်လုပ်သည်။
 —on, —upon, အမှတ်တမဲ့တွေ့သည်။ ကြိမိသည်။ —out, နေရာကျ
 အောင်အမှတ်တမဲ့ပြုလုပ်သည်။ —*n.* a striking against, အထိ။
 အထိအခိုက်။ a casual coincidence, အမှတ်တမဲ့နေရာကျခြင်း။
- Hitch, *v. v.* to go by jerks, ပွတ်ကာနှောကားထိုး၍သွားသည်။ to become
 entangled, ဖြဲသည်။ ဖြဲတွယ်သည်။ —*v. t.* to catch by a hook,

- မြဲအောင်မှိတ်သင့် (Amer) to secure (a horse) by the bridle,
ဇက်ကြီးကိုမှိတ်၍ထားသည်။ —*n.* အမြဲအတွယ်။
- Hither, *adv.* သည်ကို။ ဤအရပ်သို့။ —to, to this time, ယခုတိုင်အောင်။
to this place, ဤအရပ်တိုင်အောင်။ —ward, —wards, ဤအရပ်သို့။
—*a.* သည်ဘက်၌ရှိသော။ —most, သည်ဘက်၌အနီးဆုံးသော။
- Hive, *n.* a receptacle for bees, ပျားမွေးသောအိမ်။ a company, အစု
အပေါင်း။ —*v. t.* ပျားအိမ်ထဲသို့ပျားကိုသွင်းသည်။
- Ho, *int.* ခို။
- Hoar, *a* မြူသော။ —frost, *n.* နှင်းခဲ။
- Hoard, *v. t.* မထင်မရှားသိုထားသည်။ —*n.* မထင်မရှားသိုထားသောဥစ္စာ။
- Hoariness, *n.* မြူသောအဖြစ်။
- Hoarse, *a* အသံပြာသော။
- Hoarseness, *n* from above
- Hoary, *see* Hoar —headed, *a.* ဆံပင်မြူသော။
- Hoax, *v. t.* ဖျက်ချော်သည်။ —*n* from *do*
- Hobble, *v. z.* ကျိုးနင်းကျိုးနင်းသွားသည်။ —*n.* from *do*
- Hobby, *n.* a kind of horse, အားကြီးသောမြင်းကလေး။ a wooden
horse for children, လူကလေးစီးရန်မြင်းရုပ်။ a favourite object
of pursuit, မိတ်စွဲလမ်းသောအမှု။ —horse, same, 2d and 3d def
- Hobgoblin, *n.* ကြောက်မက်ဖွယ်သောစန္ဒေ။
- Hobnail, *n* သံမှိုတမျိုး။
- Hock, *n* တိရိစ္ဆာန်၏ခြေထောက်။ —*v. t.* ခြေကြောကိုဖြတ်သည်။
- Hockle, *v. t.* same
- Hocus-pocus, *n.* မှတ်လှည့်သမားလိမ်လည်ခြင်း။
- Hod, *n* ပေါက်ကရံ။
- Hodge-podge, *see* Hotch-potch
- Hodiernal, *a.* ယခုနေ့နှင့်ဆိုင်သော။
- Hoe, *n* ပေါက်တူး။ —*v. t.* ပေါက်တူးနှင့်ပေါက်ဆွသည်။
- Hog, *n* ဝက်။ —herd, ဝက်ထိန်း။ —pen, —sty, ဝက်ခြံ။ —wash,
ဝက်ကိုကျွေးရန်အစစရောနှော၍ထားသောအရာ။
- Hoggish, *a* greedy, gluttonous, ဝက်သဘောကဲ့သို့ကိုယ်ဝမ်းဝအောင်
သာစားတတ်သော။ eager to obtain, ရမက်ကြီးသော။
- Hoggishness, *n* from above
- Hogshead, *n.* ယောဂဇက်တည်းဟူသောဂရိတ် ၆၁ ခုဝင်သောစည်ကြီး။
- Hoiden, *n.* အရှက်မရှိ၊ ဣန္ဒြေမဆောင်၊ ရိုင်းပြသောမိမ္မကလေး။
- Hoist, *v. t.* to raise with an effort, အားထုတ်၍နုကြသည်။ to draw
upwards, အထက်သို့ဆွဲယူသည်။
- Hold, *v. t.* to retain in the hand, ကိုင်သည်။ to make fast, အမြဲစွဲ
စေသည်။ to maintain, as an opinion, အယူရှိသည်။ to regard,
ထင်မှတ်သည်။ to comprise, ပါဝင်သောအရာကိုခံသည်။ to be

able to contain, ဆံ့သည်။ to be water-tight, မယိုဆောင်လိုသည်။
 to retain possession of, ထက်နှင့်မလွှတ်၊ စွဲကိုင်သည်။ to have
 possession of, ဝိုင်သည်။ to compel (one) to observe or fulfil,
 မပြုဘဲနေသောအခွင့်ကိုမပေး၊ ပြုစေသည်။ to confine, ချုပ်သည်။
 ချုပ်တည်းသည်။ to continue doing, ပြုမြဲပြုသည်။ to observe,
 keep, ခံသည်။ ဆောင်သည်။ —the breath, စသက်ဆောင်လျက်
 နေသည်။ —a conversation, အချင်းချင်းစကားပြော၍နေသည်။
 —the tongue, တိတ်တိတ်နေသည်။ —*v. i.* to remain true,
 တည်သည်။ to endure, ခံသည်။ not to give way, ဝိုင်သည်။ to
 adhere firmly, မကွာ၊ စွဲကပ်သည်။ —back, *v. t.* to keep from
 action, မပြုရအောင်တားသည်။ —forth, to present to view,
 လှမ်း၍ပြသည်။ —*v. i.* to harangue, ပရိသတ်ရှေ့မှကွယ်ကွယ်
 ပြောဆိုသည်။ —in, *v. t.* to restrain, ချုပ်တည်းသည်။ to draw
 in the reins, ဇက်ကြီးသတ်သည်။ —*v. i.* to restrain one's self,
 အောင်သည်။ —off, *v. t.* to keep at a distance, ချည်းကပ်ရသော
 အခွင့်ကိုမပေးဘဲနေသည်။ —*v. i.* to refuse assent, ဝန်မခံဘဲနေ
 သည်။ —on, *v. t.* to keep hold of, စွဲကိုင်သည်။ —*v. i.* to
 continue, တည်ကြည်သည်။ —out, *v. t.* to present to view,
 လှမ်း၍ပြသည်။ —*v. i.* to endure without failing, ဆားမလျော့
 ဘဲခိုင်ခံ့သည်။ not to yield လျော့မပေးဘဲနေသည်။ —still, to
 remain without moving, မလှုပ်ဘဲနေသည်။ —to, *v. t.* to cling
 to, စွဲကပ်သည်။ —together, *v. i.* to remain in union, အချင်း
 ချင်းမကွာဘဲပေါင်း၍နေသည်။ —up, *v. t.* to raise, ချိကြွသည်။
 to sustain, support, မသည်။ ထောက်မသည်။ အောက်ကခံသည်။
 to retain, (ကျင်ငယ်) အောင်သည်။ to exhibit, ထင်ရှားစွာပြသည်။
 —*v. t.* to support one's spirits, စိတ်မပျက်ခံနေသည်။ to cease
 raining, ခိုဃ်းစဲသည်။ —with, *v. t.* သူတပါးတက်၍နေသည်။
 —*n.* a grasp with the hand, ကိုင်ခြင်း။ something to hold by,
 ဆွဲကိုင်ရန်။ power over, စီရင်နိုင်သောအခွင့်။ influence over,
 သွေးဆောင်နိုင်သောအခွင့်။ custody, ချုပ်ထားခြင်း။ a place of
 confinement, ချုပ်ထားရာအရပ်။ a place of security, ထုံချုံသော
 အရပ်။ a fortress, ရဲထိုက်။ the interior cavity of a ship,
 သင်္ဘောဝမ်း။ —*int.* မပြုနှင့်။

Hole, *n.* an aperture, အပေါက်။ a cavity, အခေါင်း။

Holiday, *n.* ဂွေ့နေ့။

Holiness, *n.* from Holy. ။

Hol'lo, *v. i.* ဟစ်သည်။

Hollo', *int.* ထေး။

Holland, *a.* ဟောလိမြို့နှင့်ဆိုင်သော။

Hollander, *n.* ဟောလိ ဟောလိလူ။

Hollow, *a.* having a cavity, **အခေါင်းရှိသော** not solid, **ခေါင်းစွာဖြစ်သော** with a hole through lengthwise, **ထောင်းထောင်းဖြစ်သော** of deep sound, **ဖိန်းသော** (အသံ) false, insincere, **သစ္စာမရှိသော** သဘောမပြောသော —eyed, **မျက်တွင်းဟောကသော** မျက်တွင်းချောင်သော —hearted, **သစ္စာမရှိသော** —*n.* a cavity, **အခေါင်း** a low spot, **ချိုင်း** a place scooped out, **ခလိုင်** —*v* *t.* **ခလိုင်သည်** ခေါင်းချ်တူးသည်။

Hollowness, *n.* from Hollow, *a.*

Holocaust, *n.* **မီးရှို့ရာယဇ်**

Holster, *n.* **မြင်းသေနတ်စွပ်သောသားရေအိတ်**

Holy, *a.* set apart for a sacred purpose, **ဘုရားတရားအဖို့ခြားနား၍ထားလျက်ရှိသော** pertaining to religion, **ဘုရားတရားနှင့်ဆိုင်သော** morally pure, **သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော** replete with virtue, **ပါရမီရင့်သော** —writ, *n* **ဘုရားထားသောကျမ်း**

Homage, *n* an act of obeisance, **ဦးညွတ်ခြင်း** **ရှိခိုးခြင်း** reverential worship, **ဝတ်ပြု** **ကိုးကွယ်ခြင်း**

Home, *n.* **ကိုယ်နေရာအိမ်** —born, *a.* **ကိုယ်ပြည်ကဖြစ်သော** —bred, same, uncultivated, **မယဉ်ကျေးသော** —less, **ကိုယ်နေရာမရှိသော** —made, **ကိုယ်ပြည်ကိုယ်အိမ်၌လုပ်သော** (အရာ) —sick, **ကိုယ်နေရာအိမ်ကိုဆောင်းမွန်မိတ်ညှိုးငယ်သော** —spun, **ကိုယ်ပြည်ကိုယ်အိမ်၌ရက်သော** (အထည်) —stead, *n.* **ကိုယ်နေရာအိမ်တည်ရာအရပ်** —ward, —wards, *adv* **ကိုယ်နေရာသို့** —ward-bound, *a.* **ကိုယ်နေရာသို့ပြန်လျက်ရှိသော** —*adv* **မိတ်တိုက်မိသည်နှင့်**

Homeliness, *n.* from next

Homely, *a.* **မချောမယဉ်** **ရိုးသော**

Homeopathy, *n* **အနာသဘောကိုလိုက်လျော၍ဆေးကုခြင်းနည်း**

Homicide, *n.* **ရန်သူမိတ်မရှိဘဲလူအသက်ကိုသတ်သောသူ**

Homily, *n.* **တရားဟောစာ**

Hommoc, *see* Hummoc.

Homogeneous, *a.* **ဓာတ်ချင်းတူသော**

Hone, *n.* **သင်တုန်းသွေးသောကျောက်** —*v.* *t.* **ထိုကျောက်နှင့်သွေးသည်**

Honest, *a.* guileless, straight forward, **သဘောပြောသော** **ရိုးသားသော** **ရိုးမတ်သော** upright, **မြောင့်မတ်သော** open, frank, **ထိုဌာတ်ခြင်းမရှိ** **တည့်ထင်းသော** chaste, **ကိလေသာထွန်ကျူးခြင်းနှင့်ကင်းစင်သော**

Honesty, *n.* from above.

Honey, *n.* **ဌားရည်** —bee, **ဌားကောင်** —comb, **ဌားထမီး** —dew, **ရှိသောနှင့်ရည်** —moon, **မနိယာမောင်အညိုရောင်ရောင်စွာ** **ဖြစ်သောထ** —suckle, **မြက်တမျိုး**

- Honied, *a.* smeared with honey, ဖူးရည်နှင့်လူးသော။ sweet as honey, ဖူးရည်ကဲ့သို့ရှိသော။
- Honor, *n.* reputation, ဂုဏ်အသရေ။ dignity, ဘုန်း။ reverence, ရှိသေ့ခြင်း။ civilities paid, ထောက်ဝတ်ပြုခြင်း။ *a title of respect*, မင်းဘုရား။ —*v. t.* to respect, reverence, ရှိသေ့သည်။ to make honorable, အသရေကိုပေးသည်။ to exalt, ချီးမြှောက်သည်။ to treat with due civility and respect, ပြုရသောဝတ်ကိုပြုသည်။ —*a bill*, ငွေထက်မှတ်ကိုဝန်ခံ၍ငွေကိုပေးသည်။
- Honorable, *a.* enjoying good reputation, ဂုဏ်အသရေရှိသော။ of high birth, အမျိုးမြတ်သော။ consistent with honor and reputation, ဂုဏ်အသရေရှိသောသူနှင့်ထိုက်တန်သော။ worthy of esteem and praise, ချီးမွမ်းဖွယ်ဖြစ်သော။ frank, honest, လှူဝှက်ခြင်းမရှိ၊ မိုးမြောင့်သော။
- Honorary, *a.* conferring honor, ဂုဏ်အသရေကိုပေးတတ်သော။ possessing a place without service or reward, အမှုကိုမထမ်း၊ အကျိုးစီးပွားကိုမရဘဲအရာသက်သက်ရှိသော။
- Honorific, *a.* same, 1st det
- Hood, *n.* ဝတ်လိုထည်ခွံနှင့်ဆက်သောခေါင်းအုပ်။ —wink, *v. t.* to blind by covering the eyes, မျက်စိကိုဖုံးအုပ်သည်။ to impose on, လိမ်လည်သည်။ လှည့်စားသည်။
- Hoof, *n.* ခွာ။
- Hook, *n.* ချိတ်။ —for fishing, ငါးဖျား။ —*v. t.* to fasten with a hook, ချိတ်သည်။ to catch with a hook, ဖျားသည်။ to insuare, ကျော့မိသည်။
- Hookah, *n.* ဆေးဘူး။
- Hooked, *a.* ကောက်သော။ ကွေးသော။ —nosed, နှာသီးဖျားကောက်သော။
- Hoop 1, *n.* ခွေပတ်။ စည်ပတ်။ —*v. t.* to bind with hoops, ခွေပတ်ထိုးသည်။ စည်ပတ်ထိုးသည်။ —2, *v. i.* to halloo, shout, အော်ဟစ်သည်။ ညာသံပေးသည်။
- Hoopoe, *n.* တောင်ပီစူးငှက်။ ဘီးတောင်ချပ်။ ဘီးတောင်ပို။
- Hooping-cough, *n.* ကြိတ်ညှာနာ။
- Hoot, *v. i.* to cry, as an owl, (ငှက်ဆိုး)မြည်သည်။ to shout in derision, အရှက်ခွံသံနှင့်ဟစ်သည်။ —*n.* from above.
- Hop, *v. i.* to leap, မုန်သည်။ to spring forward on one leg, ခြေတဖက်နှင့်ခုန်သည်။ —*n.* from *do*.
- Hope, *v.* မျှော်ထင်သည်။ —*n.* from *do*.
- Hopeful, *a.* full of hope, မျှော်ထင်တတ်သော။ promising, မျှော်ထင်စရာအကြောင်းရှိသော။
- Hopefulness, *n.* from above.
- Hopeless, *a.* မျှော်ထင်စရာမရှိ၊ မိတ်ဖျက်သော။

Hopelessness, *n.* from above

Hopper, *n.* ကြိတ်ဆုံ၌ပါသောပြည်။

Hopple, *n.* ခတ်ထူး။ သိုင်းထူး။ — *v. t.* ထူးခတ်သည်။

Horai, Horary, *a.* တနာချိနှင့်ဆိုင်သော။

Horde, *n.* အတည်မကျ၊ လှည့်လည်တတ်သောလူစု။

Horizon, *n.* မိုဗီးကုပ်စက်ပိုင်း။

Horizontal, *a.* တုံးလုံးဖြစ်သော။

Horn, *n.* — on a creature's head, ဦးမြို့။ *a.* kind of wind instrument, မှုတ်သောခရာ။ *a.* drinking cup made of horn, မြို့ကိုလုပ်သောသောက်ခွက်။ antennae, ပိုးကောင်၏ခေါင်း၌ပေါက်သောအမွှင်။ — of the moon, လ၏တခြမ်းစွန်း။ — bill, the large species, ယောင်ယင်ငှက်။ the small species, အောက်ခွင်းငှက်။ — book, ရှေးကာလသုံးသောသင်ပို့။ — mad, *a.* အလွန်ပြင်းထန်စွာအမုတ်ထွက်သော။ — owl, *n.* တီးတုတ်။ — pipe, ကခြင်းတမျိုး။ — work, ဝက်ခေါင်းတမျိုး။

Horned, *a.* ဦးမြို့ရှိသော။

Hornet, *n.* ဖျားတူ။

Horny, *a.* မြို့နှင့်တူသော။

Horologe, *n.* နာရီ။

Horoscope, *n.* ဇာတာခွင်။ ဇာတာခံပုံ။

Horrent, *a.* ဇောင်းမွေးထသကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Horrible, *a.* အလွန်ကြောက်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Horrid, *a.* same, disgusting, ရှိရှာစရာရှိသော။ rough, ကြမ်းသော။

Horrific, *a.* အလွန်ကြောက်လန့်စေတတ်သော။

Horridly, *v. t.* အလွန်ကြောက်လန့်စေသည်။

Horripilation, *n.* ကြက်သီးထခြင်း။ ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်း။

Horror, *n.* အလွန်ကြောက်လန့်ရှိရှာခြင်း။

Horse, *n.* the animal, မြင်း။ cavalry, မြင်းတပ်။ *a.* wooden frame on legs, ခွေးခြေ။ — back, *adv.* မြင်းစီးလျက်။ — block, *n.* မြင်းကိုတက်ရန်ရုံ။ boy, မြင်းထိန်းသောလူကလေး။ — breaker, မြင်းကိုသင်သောသူ။ မြင်းခံ။ — fly, မှတ်။ — guards, ကိုယ်ရံမြင်းတပ်။ — hair, မြင်းမွှင်။ — keeper, မြင်းထိန်း။ — langh, ပြင်းစွာရယ်ခြင်း။ — leech, *a.* large kind of leech, မျှော့ကြီး။ *a.* farmer, မြင်းဆေးသမား။ — man, *a.* rider on horseback, မြင်းစီးသောသူ။ *a.* soldier who serves on horseback, မြင်းစီးသူရဲ။ — manslip, မြင်းစီးသောအတတ်။ — play, ကြမ်းတမ်းစွာကစားခြင်း။ — pond, မြင်းကိုရေချသောကန်။ — race, မြင်းပြိုင်ပြေးခြင်း။ — radish, သင်္သေပန်သလွန်ပင်။ — shoe, မြင်းခွာ၌ရှိသောသံကွင်း။ — stealer, မြင်းမိုဗ်။ — whip, ကြီးသေပါသောနှင်တံ။ မြင်းနှင်တံ။ — whip, *v. t.* ထိုနှင်တံနှင့်ရိုက်သည်။

Hortation, *see* Exhortation.

Hortative, *see* Exhortative.

Horticulture, *n* ဥယျာဉ်ဖွံ့ဖြိုးသောအတတ်။

Hosannah, *int* ဟောရှုဏ္ဏ။ ကယ်တင်တော်မူပါ။

Hose, *n* ခြေစွပ်။

Hosier, *n* ခြေစွပ်ရောင်းသောသူ။

Hosiery, *n* ခြေစွပ်စုံ။

Hospitable, *a* disposed to entertain guests, ဧည့်သည်ဝတ်ကိုပြုတတ်သော။ pertaining to hospitality, ဧည့်သည်ဝတ်ကိုပြုခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Hospital, *n*. လူနာအိမ်။

Hospitality, *n* ဧည့်သည်ဝတ်ပြုခြင်း။

Host 1, *n* one who entertains a guest, ဧည့်ခံသောသူ။ an innkeeper, ထမင်းဆိုင်ရှင်။ —2, an army, ဗိုလ်ခြေ။ —3, deified bread, ဖရင်ကျီဘာသာ၌ဘုရားဟူ၍ကိုးကွယ်သောမုန့်။

Hostage, *n* အာမခံအဖြစ်နှင့်ထားစားခံနေရသောသူ။

Hostess, *n*. a female host, ဧည့်ခံသောမိမ္မ။ a female innkeeper, ထမင်းဆိုင်သည်မ။

Hostile, *a*. pertaining to war, စစ်တိုက်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ adverse, ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။

Hostility, *n* from above

Hostler, *n* ထမင်းဆိုင်၌ရှိသောမြင်းထိန်း။

Hot, *a* having sensible heat, ပူသော။ passionate, စိတ်ဆတ်သော။ eager, စိတ်အားကြီးသော။ violent, ပြင်းထန်သော။ lustful, တဏှာအားကြီးသော။ pungent to the taste, စပ်သော။ —bed, *n* မြင်းချေး။ နွားချေးကိုထည့်၍နွေးစေခြင်းငှါပြုလုပ်သောမြေ။ —headed, *a* စိတ်ပြင်းသော။ —house, *n*. ဆောင်းကာထ၌ပန်းပင်၊ ဟင်းပင်တို့ကိုပူနွေးစေခြင်းငှါဖုံးကာရန်လုပ်သောဖန်အိမ်။

Hotch-potch, *n* ရောမိရောရာရောနှော၍ချက်လုပ်သောအစာ။

Hotel, *n*. ထမင်းဆိုင်ကြီး။

Hough, *n* တိရိစ္ဆာန်၏ပေါင်ဖျားပိုင်း။ —*v. t.* ပေါင်ကြောကိုဖြတ်သည်။

Hound, *n*. အမဲကိုလိုက်သောခွေး။

Hour, *n*. နာရီ။ —glass, သဲနာရီ။ —hand, နာရီထက်။

Hourly, *a*. နာရီတိုင်းဖြစ်သော။

House, *n*. a place of abode, အိမ်။ manner of living, the table, စားပွဲ။ family, race, အမျိုးအနွယ်။ an assembly of legislators, မင်းအစည်းအဝေး။ —breaker, အိမ်ကိုဖောက်ဖျက်သောသူမီး။ —dog, အိမ်စောင့်ခွေး။ —hold, a family, အိမ်သူအိမ်သားအစု။ တအိမ်ထောင်။ domestic affairs, အိမ်ထောင်မှုရေး။ —hold, *a*. အိမ်သူအိမ်သားစုနှင့်ဆိုင်သော။ —holder, *n* အိမ်ရှင်။ —hold

stuff, အိမ်ထောင်ပရိက္ခရာ။ —keeper, one who keeps his own house and table, ကိုယ်အိမ်ကိုယ်စားပွဲရှိသောသူ။ a female in charge of family affairs, သူတပါးအိမ်မှု၊ စားပွဲမှုကိုကြည့်ရှုရသောမိစ္ဆ။ —keeping, အိမ်မှု၊ စားပွဲမှုကိုပြုစုခြင်း။ —less, *a* နေရာအိမ်မရှိသော။ —maid, *n.* အိမ်၌ရှိသောအရာကိုသုတ်သင်ဖွင့်ဆင်သောမိစ္ဆကလေး။ —room, အိမ်၌နေရာ။ —top, ထိုက်ထိပ်။ အိမ်ခေါင်ထိပ်။ —warming, အိမ်သိမ်းပွဲ။ —wife, the mistress of a family, အိမ်ရှင်မ။ a female, who is a good manager of a family, အိမ်မှုအိမ်ရေးကိုကောင်းစွာကြည့်ရှုစုတတ်သောအိမ်ရှင်မ။ —wifeity, အိမ်မှု အိမ်ရေးကို အိမ်ရှင်မိစ္ဆ ကြည့်ရှုရခြင်း။ —wright, အိမ်ဆောက် ထက်သမား။ —*v t* to admit to residence, အိမ်၌နေရာပေးသည်။ to put under shelter, အခိုးအောက်၌သွင်းထားသည်။

Housing, *n* စီးနွီး။

Hovel, *n.* အိမ်ကုတ်ကလေး။

Hover, *v. i* to hang over or about, fluttering or flapping the wings, ကောင်းကင်၌အတောင်ခတ်လျက်ရပ်တန့်၍နေသည်။ to move about near (a place,) အနီးအပါး၌တဝှေ့လည်လည်နေသည်။ to be in suspense, တွေးတောလျက်နေသည်။

How, *adv.* in what manner, အဘယ်သို့။ သို့သော်။ to what degree, အဘယ်မျှလောက်။ for what reason, အဘယ်ကြောင့်။ by what means, အဘယ်သို့သောအားဖြင့်။ —beit, သို့သော်လည်း။ —ever, —soever, although, သို့သော်လည်း။ in whatever manner, မည်သို့မဆို။

Howdah, *n.* ခြင်းပေါင်းကား။

Howitzer, *n.* ဗုံးတချိုး။

Howl, *v. i* to cry as a dog, အူသည်။ to growl, ဟိန်းသည်။

Hoy, *n.* တပင်တိုင်သင်္ဘောကလေး။

Hub, *n.* ပုံတောင်းအိမ်။

Hubbub, *n.* အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်သောအသံ။

Hucklebone, *n* တင်ပါးရိုး။

Huckster, *n.* ကုန်သေးသည်။

Huddle, *v t.* to perform in haste and disorder, ကဗျာကယာပြုသည်။ to collect in a hurry, ကဗျာကယာစုရုံးသည်။ (trans) —*v i.* to come together in hurried disorder, ကဗျာကယာစုဝေးသည်။ (intrans) —*n.* from *do*

Hue 1, *n.* color, အရောင်။ —2, a rousing cry, နှိုးဆော်သံ။

Huff, *v.* စိတ်ဆိုး၍ထောင်လွှားစေကားသည်။ —*n.* from *do*.

Humish, Huffy, *a* from Huff, *a*

Hug, *v. t.* to grasp in the arms, ဖိုက်ဖက်၍ညှစ်သည်။ —the shore, ကမ်းနားမှာရှောင်သွားသည်။ —*n* from *do*.

Huge, *a* အလွန်ကြီးမားသော။

Hugeness, *n* from above

Hulk, *n* ရွက်တိုင်တန်ဆာကိုနှုတ်ပယ်၍ထားသောသင်္ဘောကိုယ်သက်သက်။

Hull 1, *n* the frame or body of a ship, ရွက်တိုင်တန်ဆာမပါသော သင်္ဘောကိုယ်သက်သက်။ —2, the outer covering of a nut or grain, အခွံ။ —2, *v. t* အခွံကိုခွာသည်။

Hum, *v. i* to make the sound of bees, (ဗျား)မြည်သည်။ to make a noise like the humming of bees, ဗျားမြည်သံကဲ့သို့အသံလုပ်သည်။ —*v. t* to sing in a low voice, သီခြင်းတိုးတိုးဆိုသည်။ to impose on, လိမ်လည်သည်။ —*n.* the noise of bees, ဗျားမြည်သံ။ a noise like that of bees, ဗျားမြည်သံနှင့်တူသောအသံ။ —*int.* အင့်။

Human, *a.* having the qualities of man, လူ၏ဂုဏ်အင်္ဂါလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော။ pertaining to man, လူမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။ —kind, *n.* လူမျိုး။

Humane, *a* ကြင်နာတတ်သော။

Humanity, *n* the nature of man, လူဇာတိ။ mankind, လူမျိုး။ tender feelings, ကြင်နာတတ်သောသဘော။ philology, သဒ္ဒါရေး။

Humanize, *v. t* နူးညံ့စေသည်။ ကြင်နာတတ်သောသဘောနှင့်ပြည့်စုံစေသည်။

Humanly, *adv* လူသဘောရှိသည်အတိုင်း။

Humbird, Humming bird, *n* ပန်းရည်စုတ်ငှက်။

Humble, *a* low, နိမ့်သော။ mean, ယုတ်သော။ lowly, not proud, စိတ်နှိမ့်ချသော။ —*v. t* to abase, degrade, နှိမ့်ချသည်။ ရှုတ်ချသည်။ to make lowly in mind, စိတ်နှိမ့်ချစေသည်။ မာနကိုနှိမ့်ချသည်။

Humble bee, *n.* ဗိတုန်း။

Humbleness, *n* from Humble, *a*

Humbles, *n* သမင်ရယ်သူ။

Humbug, *v. t* လိမ်လည်သည်။ —*n* from *do*.

Humdrum, *n.* ညီးရွေ့ဖွယ်ဖြစ်သောအရာ။

Humerus, *n.* ထက်မောင်းရိုး။

Humeral, *a.* ထက်မောင်းရိုးနှင့်ဆိုင်သော။

Humid, *a.* damp, ထိုင်းထိုင်းဖြစ်သော။ wet, စိုစွတ်သော။

Humidity, *n.* from above.

Humiliate, *v. t.* နှိမ့်ချသည်။ ရှုတ်ချသည်။

Humiliating, *a.* မာနနှိမ့်ချတတ်သော။ ရှက်ကြောက်စေတတ်သော။

Humiliation, *n.* the act of humbling, နှိမ့်ချခြင်း။ ရှုတ်ချခြင်း။ the

state of being humbled, နှိမ့်ချခြင်း။ ရှုတ်ချခြင်းကို ခံရာအဖြစ်။
the act of abasing pride or putting to shame, မာနနှိမ့်ချခြင်း။
ရှက်ကြောက်စေခြင်း။

Humility, *n* စိတ်နှိမ့်ချခြင်း။

Humour, *n*. တောင်ငူဆာ။

Humor, *n* a fluid of the body, ကိုယ်၌ရှိသောအရည်။ a cutaneous eruption, အဖူးအပိန့်။ a peculiar temperament, အတည်မကျ။ ပြောင်းလဲတတ်သောစိတ်သဘော။ a turn for the ludicrous, ရယ်နှင်ဖွယ်သောစကားကိုပြောတတ်သောသဘော။ a mode of speaking that excites mirth, ရယ်နှင်ဖွယ်သောစကားကိုပြောခြင်း။ petulance, စိတ်တိုခြင်းသဘော။ —*v t.* to comply with the changing temper of another, သူ့စိတ်အတည်မကျ၊ ပြောင်းလဲရာသို့လိုက်လျောသည်။ to accommodate, တော်လျှော်အောင်ပြုစုသည်။

Humorist, *n* one who follows his own changing temper, ကိုယ်စိတ်အတည်မကျ၊ ပြောင်းလဲသည်အတိုင်းပြုတတ်သောသူ။ one who indulges humor in his speech, ရယ်နှင်ဖွယ်သောစကားကိုပြောတတ်သောသူ။

Humorous, *a* following one's own humor, ကိုယ်စိတ်ရှိတိုင်းပြုတတ်သော။ capable of speaking so as to excite mirth, ရယ်နှင်ဖွယ်သောစကားကိုပြောတတ်သော။ jocular, ရယ်နှင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Humorousness, *n* from above

Humorousness, *a*. influenced by the present humor, ကိုယ်စိတ်ရှိတိုင်းပြုလိုသော။ petulant, စိတ်တိုသော။

Hump, *n* the protuberance of a crooked back, ကြောရိုး၏အခုံး။ the protuberance on the neck of cattle, လပွိုး။

Humpback, *n* ကြောကုန်းသောသူ။

Humped, *a* ကြောကုန်းသော။

Hunch, *v t* to thrust with the fist, လက်သီးနှင့်ထိုးသည်။ to push with the elbow, တံတောင်နှင့်တွက်သည်။ to crook the back, ကြောကုန်း၍ထားသည်။ —*n* a thrust with the fist, လက်သီးနှင့်ထိုးချက်။ —with the elbow, တံတောင်နှင့်တွက်ချက်။

Hunchback, *see* Humpback

Hunchbacked, *see* Humped

Hundred, *n* ten times ten, အရာ။ တရာ။ ၁၀၀။ a division of a territory (in England,) မြို့နယ်၏အပိုင်းအခြား။

Hundredth, *a* သတသံ။ တရာမြည့်သော။

Hunger, *v z.* to feel the want of food, စွတ်သိပ်သည်။ ဆာမွတ်သည်။ ဆာထောင်သည်။ to long for, ဆာတော်ခင်မွတ်သည်။ ကောင်းတည်း။ —*n* from *do*.

Hungry, *a* from same, barren (soil,) မကောင်းသော (မြေ)

Hunks, *n.* စေးနဲစစ်စည်သောသူ။

Hunt, *v* to chase or search for wild animals, မုဆိုးလုပ်သည်။ အမဲကို လိုက်သည်။ to pursue in order to catch, လိုက်၍ဖမ်းသည်။ to search in order to find, ကြွေအောင်ရှာသည်။ —attei, —for, *v. t* ရှာဖွေသည်။ —down, ဆုံးရှုံးစေခြင်းငှါလိုက်၍ညှဉ်းဆဲသည်။ —from, ထွက်သွားစေအောင်လိုက်သည်။ —*n.* from Hunt, *v*

Hunter, *n.* မုဆိုး။

Hunting, *n.* အမဲကိုလိုက်ခြင်း။ —horn, မုဆိုးသုံးသောခရာ။

Huntress, *n* မုဆိုးမိစ္ဆ။

Huntsman, *n.* မုဆိုး။

Hurdle, *n.* a texture of twigs, သစ်ခက်ကိုရက်သောကပ်။ a kind of sled, ကပ်ခင်းသောစွပ်ဖာ။

Hukarn, *n* အရပ်ရပ်သို့စေမိုင်းသောထက်ပါးစေလူငယ်။

Hul, *v. t.* ပြင်းစွာပြစ်သည်။

Hurly-burly, *n* ရုန်းရင်းခတ်ခြင်း။

Hurrah, Hurraw, *int.* ညာသံပေး၍ကျွေးကြော်ခြင်း။

Hurricane, *n* မုန်တိုင်း။

Hurry, *v. v.* to do hastily, အလျင်အမြန်ပြုသည်။ —*v. t* to accelerate movement, လျင်မြန်အောင်နှိုးဆော်သည်။ to urge with precipitation, ကဗျာကယာနှိုးဆော်သည်။ —away, *v. v* to leave hastily, အလျင်အမြန်ထွက်သွားသည်။ —*v. t* to carry off hastily, အလျင်အမြန်ဆောင်သွားသည်။ —*n.* from above

Hurt, *v. t* to give pain, နာစေသည်။ to impair, ညှိစေသည်။ to injure, damage, ယိုယွင်းစေသည်။ —*n* a wound, အနာ။ that which gives pain, နာခြင်းအကြောင်း။ harm, injury, အကျိုးပျက်ခြင်း။

Hurtful, *a* အကျိုးကိုဖျက်တတ်သော။

Hurtle, *v. v* ရင်အပ်ထိုက်သည်။

Husband, *n.* ထင်။ (in law style,) ကာမပိုင်။ —*v. t.* အခုညှဉ်းနှိုးမကုန်အောင်ကောင်းစွန့်စွာသုံးစွဲသည်။

Husbandman, *n.* တောင်ယာလုပ်သောသူ။ ထယ်ယာလုပ်သောသူ။

Husbandry, *n.* the cultivation of the ground, ထယ်ယာလုပ်ခြင်း။ အမှု။ thrifty management, အခုညှဉ်းနှိုးမကုန်အောင်ကောင်းစွန့်စွာသုံးစွဲခြင်း။

Hush, *a.* တိတ်သော။ တိတ်ဆိတ်သော။ —*v. t.* to still noise, တိတ်စေသည်။ to make calm, quiet, ဖြိမ်စေသည်။ —money, *n.* နှုတ်ပိတ်တံမိုး။ —up, *v. t.* (အမှုကို)ပပျောက်အောင်ပြုသည်။ —*int.* တိတ်။

Husk, *n.* အခွံ။ —*n. t.* အခွံခွာသည်။

Huskinses, *n.* from Husky.

Husking, (Amer.) *n.* ပြောင်းဖူးခွံခွာပွဲ။

Husky, *a* abounding in husks, အခွံများသော။ dry as husks, အခွံကဲ့သို့သွေ့ခြောက်သော။ — (as the voice,) ပြာသော။

Hussar, *n.* မြင်းစီးသူရဲတမျိုး။

Hussy, *n.* ယုတ်ညံ့သောမိမ္မ။

Hustings, *n* ပြည်မှုပြည်ရေးကိုဆောင်ရွက်ရမည်သူတို့သည်တတ်၍ ချီးမြှောက်ခြင်းကိုခံရသောနေရာ။

Hustle, *v* *t* to shake together, အချင်းချင်းတိုက်အောင်လှုပ်သည်။ to push in a crowd, ပိုင်းရံ၍တွန်းထိုးသည်။

Huswife, *see* Housewife

Hut, *n.* အိမ်ကုပ်ကလေး။ အိမ်ပိစပ်။ အိမ်ဖုတ်။

Hutch, *n.* စပါးထည်ရန်သစ်တာ။

Huzza, *see* Hurrah

Hyacinth, *n* the plant, ပန်းပင်တမျိုး။ the mineral, ဂြာဟိန္ဒြတည်းဟူသောကျောက်မြိတ်။

Hyades, *n* ရေနက္ခတ်။

Hybrid, *n.* အမျိုးကွဲသောတိရစ္ဆာန်ချင်းစပ်ရှက်၍ရသောသား။

Hydra, *n.* ခေါင်းများသောနဂါး။

Hydragogue, *n* အရည်ထွက်စေသောဆေး။

Hydraulics, *n* ရေကိုဖြန့်နှံ့ဆောင်ခြင်းအတတ်။

Hydrocele, *n* အူကိုရေဝင်သောအနာ။

Hydrocephalus, *n* ခေါင်း၌စွဲသောရေဗျဉ်းနာ။

Hydrogen, *n* ဟုဒရောဇင်တည်းဟူသောအုပ်စုဖက်နှင့်ရောနှော၍ရေကိုဖြစ်စေတတ်သောဓာတ်ငွေ့။

Hydrographer, *n.* ပင်ထယ်ပုံကိုရေးတတ်သောသူ။

Hydrography, *n.* ပင်ထယ်ပုံကိုရေးတတ်သောအတတ်။

Hydrology, *n.* အာပေါဓာတ်နှင့်ဆိုင်သောအတတ်ပညာ။

Hydromel, *n.* ရေနှင့်ရောသောပွားရည်။

Hydrometer, *n.* ရေကိုတိုင်းထွာသောတန်ဆာ။

Hydrometry, *n.* ရေကိုတိုင်းထွာတတ်သောအတတ်ပညာ။

Hydrophathy, *n* အနာအမျိုးမျိုးကိုရေခတ်ဖြင့်ကုသသောအတတ်ပညာ။

Hydrophobia, *n.* ခွေးရှူးပြန်။

Hydrostatics, *n.* ရေကိုချိန်တတ်သောအတတ်ပညာ။

Hyena, *n* သားရဲတမျိုး။

Hygeian, *a* ကျန်းမာပကတိနှင့်ဆိုင်သော။

Hygrometer, *n.* လေအစိုအခြောက်ကိုတိုင်းထွာသောတန်ဆာ။

Hymen, *n.* the god of marriages, ချေးဘာသာ၌မင်္ဂလာဆောင်နတ်သား။ the virginal membrane, ကညာဏ်အင်္ဂါဇာတ်အမျှေး။

Hymeneal, Hymenean, *a.* မင်္ဂလာဆောင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Hymn, *n.* ချီးမွမ်းသောသီခြင်း။ — *v.* *t.* ချီးမွမ်း၍သီခြင်းဆိုသည်။

- Hyp, *n.* မိတ္တူနာစွဲ၍မသက်မသာ၊ ညှိုးငယ်ခြင်း။ —*v. t.* ထိုသို့သော အနာစွဲစေသည်။
- Hyperbola, *n* ဟုပါဗလတည်းဟူသော၊ အုပ်ဆောင်းပုံကို ယှဉ်နှင့် ဖြတ်၍ ရသောပုံတမျိုး။
- Hyperbole, *n.* ပုံပမာအားဖြင့်ပိုလျှံ၍ ပြောသောစကား။
- Hyperbolic, Hyperbolical, *a* pertaining to the hyperbola, ဟုပါဗလပုံနှင့်ဆိုင်သော။ exaggerative, ပုံပမာအားဖြင့်ပိုလျှံသော (စကား။)
- Hyperborean, *a* မြောက်ဗျက်နွာနှင့်ဆိုင်သော။
- Hypereritic, *a* စာစောင်၌အပြစ်တင်ဖွယ်ကိုတွေ့သို့သော၊ အထူးသဖြင့်စစ်ဆေးရှာဖွေ၍ဖော်ပြခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ —*n.* ထိုသို့ဖော်ပြတတ်သောသူ။
- Hypercritical, *see* Hypereritic, *a*
- Hyphen, *n* စကားအဆက်ကိုပြသောအမှတ်။ (-)
- Hypochondria, *n* ဥပါဒါနိကြောင့်ဖြစ်သောမိတ္တူနာ။
- Hypochondriac, *a* ထိုသို့သောအနာစွဲသော။
- Hypocrisy, *n* လျှို့ဝှက်ခြင်း။ သီလရှိရောင်ဆောင်ခြင်း။
- Hypocrite, *n.* လျှို့ဝှက်သောသူ။ သီလရှိရောင်ဆောင်သောသူ။
- Hypocritical, *a.* လျှို့ဝှက်တတ်သော။ သီလရှိရောင်ဆောင်တတ်သော။
- Hypogastric, *a* ဝမ်းတွင်းဆောက်ပိုင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Hypotenuse, *n* အနားစောင်း။
- Hypothesis, *n* တွေ့မြင်သောအရာကိုထောက်၍ ထင်မှတ်သောအထင်အမှတ်။
- Hypothetic, *a.* ထင်မှတ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Hypped, *see* Hypochondriac
- Hyson, *n* ထက်ဖက်ခြောက်တမျိုး။
- Hysterics, *n* မိစ္ဆတို့၌စွဲတတ်သောတက်နာတမျိုး။
- Hysteric, Hysterical, *a.* subject to hysterics, ထိုအနာစွဲတတ်သော။ pertaining to hysterics, ထိုအနာနှင့်ဆိုင်သော။

I.

- I, *pron* ငါ။ ကျွန်ုပ်၊ အကျွန်ုပ်။ (mas,) ကျွန်တော်။ (fem) ကျွန်မ။
- Ibex, *n.* တောဆိတ်တမျိုး။
- Ibidem, *adv* ငင်း၌။
- Ibis, *n.* ရှေးကာလ၌အဲဂျတ္တုပြည်သားကိုးကွယ်သောဣဗိတ်ငှက်။ the ibis of Bengal, ခရုစုတ်အမြွေ။
- Ice, *n.* congealed water, ရေခဲ။ concreted sugar, သကြားခဲ။ —berg, ကျွန်း၊ တောင်ကဲ့သို့ဖြစ်၍ နေသောရေခဲ။ —house, ရေခဲထားသောတိုက်။ —*v. t.* (မုန့်အပေါ်တွင်) သကြားရည်သွန်းသည်။
- Ichnography, *n* တိုက်၊ အိမ်၏အခြေအမြစ်၊ အကွယ်အကျဉ်းကိုပြသောပုံ။
- Ichneumon, *n* မိကျောင်းဥကိုဖောက်စားတတ်သောမြွေပါမျိုး။
- Ichor, *n.* သားနံရည်။
- Ichorous, *a.* သားနံရည်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Ichthyology, *n* ငါးအစရှိသော ရေထိရိစ္ဆာန်အမျိုးမျိုးကို မှတ်သားလေ့ကျက်သောအတတ်ပညာ။

Icicle, *n*. တွဲလွဲနေသောရေခဲ။

Iceiness, *n* from next

Icy, *a*. abounding in ice, ရေခဲများသော။ consisting of ice, ရေခဲဖြစ်သော။ freezing, ရေခဲကဲ့သို့ ဖြစ်စေတတ်သော။ destitute of affection, ချစ်ခြင်းမေတ္တာမရှိသော။

Idea, *n*. object of perception recollected, မိတ်သမ္မာအာရုံကပ်သောအရာ။ thought, မိတ်အထင်အမှတ်။

Ideal, *a*. မိတ်သမ္မာအာရုံထင်လျက်ဖြစ်သော။

Idem, *a* ၎င်း။

Identical, *a* တူသော။ အတူတူဖြစ်သော။

Identify, *v t* to prove the same, အတူတူဖြစ်ကြောင်းကိုပြသည်။ to make the same, အတူတူဖြစ်စေသည်။

Identity, *n* အတူတူဖြစ်ခြင်း။

Id est, (by contraction, *i e* ,) *conj* ဟူ၍။ တည်းဟူသော။

Idiocy, *n*. ငယ်ရူးဖြစ်ခြင်း။

Idiom, *n*. အခြားလူမျိုးတို့ပြောဆိုသောနည်းနှင့်မတူ၊ ကိုယ်ဘာသာစကားကိုသာလိုက်၍ပြောဆိုနည်း။

Idiomatic, *a* ထိုသို့ပြောဆိုနည်းနှင့်ညီသော။

Idiopathic, *a*. အနာရင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Idiopathy, *n* အခြားသောအနာကြောင့်မဖြစ်သောအနာရင်း။

Idiot, *n*. ငယ်ရူး။ ဝမ်းတွင်းရူး။

Idiotic, *a*. အရူးကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Idiotism 1, *see* Idiom —2, *see* Idiocy

Idle, *a* not working, အလုပ်မလုပ်ဘဲနေသော။ lazy, ဟွင်းရိသော။ unoccupied, အားလပ်သော။ useless, vain, အထကားဖြစ်သော။ အချည်းနှီးဖြစ်သော။ အကျိုးမရှိသော။ —*v*. 1 ဘယ်အလုပ်မျှမလုပ်ဘဲနေသော။ —away, *v. t* —time, ဘယ်အလုပ်မျှမလုပ်ဘဲ (ကာလကို) လွန်စေသည်။

Idleness, *n* from Idle, *a*.

Idler, *n*. one who does nothing, ဘယ်အလုပ်မျှမလုပ်ဘဲနေသောသူ။ a lazy person, ဟွင်းရိသောသူ။

Idly, *adv*. implying disregard of authority, ခုံစုံခြင်း။

Idol, *n*. an image as an object of worship, ဘုရားရုပ်တု။ ဆင်းတု။ an object of excessive attachment, ကထိုဏ်းပြု၍ ရှုသောအရာ။

Idolater, *n*. ရုပ်တုကိုကိုးကွယ်သောသူ။

Idolatress, *n*. ရုပ်တုကိုကိုးကွယ်သောမိစ္ဆာ။

Idolatrous, *n* pertaining to idolatry, ရုပ်တုကိုကိုးကွယ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်

- သော။ pertaining to excessive attachment, ကသိုဏ်းပြု၍
ရှုခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Idolatriy, *n* the worship of idols, ရုပ်တုကိုကိုးကွယ်ခြင်း။ excessive
attachment, ကသိုဏ်းပြု၍ရှုခြင်း။
- Idolize, *v t* ကသိုဏ်းပြု၍ရှုသည်။
- Idly, *n* လင်္ကာတမျိုး။
- It, *conj* suppose that, လျှင်။ whether or not, မြစ်သည်မမြစ်သည်ကို
မသိသည်နှင့်။
- Ignecous, *a* မီးပါသော။
- Ignescent, *a* မီးထွက်တတ်သော။
- Ignis fatuus, *n* မြေစုန်း။
- Ignite, *v i* ညှိသည်။ *v t* ညှိသည်။
- Ignition, *n*. from above.
- Ignoble, *a* of low birth, အမျိုးယုတ်သော။ mean, ယုတ်မာသော။
- Ignominious, *a* အသရေပျက်သော။ ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Ignominy, *n* အသရေပျက်ခြင်း။
- Ignoramus, *n* ဝါဝင့်သောလူမိုက်။
- Ignorance, *n* want of knowledge, မသိခြင်း။ moral darkness,
မောဟ။ မိုက်ခဲခြင်း။
- Ignorant, *a*. မသိသော။ မတတ်သော။ မိုက်ခဲသော။
- Iliac, *a*. အောက်ရှုနှင့်ဆိုင်သော။
- Ill, *a*. နာကျည်းသော။ evil, မကောင်းသော။ ဆိုးသော။ diseased,
နာသော။ —blood, *n*. ဖေါသ။ —nature, မိတ်မကောင်းခြင်း။
—will, မနာလိုသောမိတ်။ —[natural,] အမက်သာ။ တေး။ ဥပါတ်။
[moral,] မကောင်းသောအမှု။ ခုစမှိုက်။ —*adv* not properly,
မတော်သည်နှင့်။ not easily, မလွယ်။ ခက်သည်နှင့်။ —bred, *a*.
မယညီကျေးမိုင်းသော။ —breeding, *n*. from *do* —conditioned,
a ပိန်ကြုတ်၍တဲ့သော။ —disposed, မနာလိုသော။ —faced,
မျက်နှာပိုးမလှသော။ —favored, မျက်နှာပုံ အကျည်းတန်သော။
—intentioned, မကောင်းသောအကြံကိုကြံသော။ —looking, *see*
—favored, —natured, မိတ်မကောင်းသော။ —omined, နိမိတ်
လက္ခဏာမကောင်းသော။ —starred, အမက်သာရှိသော။
- Illapse, *n*. တဖြေးဖြေးဝင်ခြင်း။
- Illative, *a*. သိသောအကြောင်းအရာကိုထောက်၍မသိသောအကြောင်းအရာ
ကိုသိခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Illaudable, *a*. ချီးမွမ်းဖွယ်မထုတ်သော။
- Illegal, *a* ဓမ္မသတ်၊ ရာဇသတ်၊ မင်းအာဏာကိုထွန်ကျူးသော။ မတရားသော။
- Illegality, *n*. ထိုသို့ထွန်ကျူးခြင်းအဖြစ်။
- Illegible, *a*. မထင်ရှား။ မသိသာသောကြောင့်မဖတ်နိုင်သော(စာ)။
- Illegitimacy, *n*. မင်းဦးမင်းလွှင်အဖြစ်၌ထည်ခြင်း။

Illegitimate, *a.* out of lawful wedlock, မင်းဦးမင်းလွင်ရသော။
illegal, unauthorized, မတုတ်မမှန်ဘဲဖြစ်သော။

Ilhberal, *a.* not free or generous, ထက်မကြီးသော။ စေးနွဲ့သော။ not
candid, not catholic, သူတပါးကိုမကြည်မြို့ ကိုယ်ခွဲကွက်တတ်
သော။ not becoming a well bred man, ယဉ်ကျေးသောသူနှင့်
မတော်မတန်သော။

Ilhberality, *n* from above

Illicit, *a* unlawful, မတရားသော။ contraband, မင်းပိတ်ပင်မြစ်တား
သော်လည်းဝှက်ကွဲ၍ပြုသော (အမှု။)

Ilhmitable, *a* အပိုင်းအခြားမရှိသော။

Ilhiterate, *a* စာမတတ်သော။

Illness, *n* အနာရောဂါ။

Illogical, *a* အကျိုးအကြောင်းကိုဆင်ခြင်၍ ယုတ်မှန်စွာသဘောကျခြင်းနှင့်
မညီမညာသော။

Illude, *v t* အရောင်ဆောင်၍လိမ်လည်သည်။

Illume, Illumine, *v t* ထင်းစေသည်။

Illuminate, *v. t* ထင်းစေသည်။ — *v. t* to enlighten, ထင်းစေသည်။
to adorn with lights, မီးတွန်း၍မီးအရောင်ဖြင့်ထင်းစေသည်။ to
adorn (a book) with pictures, ရုပ်ပုံသဏ္ဌာန်နှင့်ချယ်လှယ်သည်။
to elucidate the meaning, အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုရှင်းလင်းစေသည်။

Illumination *n* from above, that which gives light, ထင်းစေသော
အရာ။ brightness, lustre, အရောင်အဝါ။ the impartation of
divine light, အတွင်းအလင်းကိုပေးတော်မူခြင်း။

Illusion, *n* from Illude

Illusive, Illusory, *a* အရောင်ဆောင်၍လိမ်လည်တတ်သော။

Illustrate, *v t* to brighten with light, တွန်းထင်းစေသည်။ to
brighten with honor, ဂုဏ်အသရေထင်ပေါ်စေသည်။ to elucidate
the meaning, အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းစေသည်။

Illustration, *n.* from above

Illustrative, *a* from same

Illustrious *a* ဂုဏ်အသရေထင်ရှားကျော်စောသော။

Image, *n.* a representation, likeness, ရုပ်ပုံ။ a statue or idol,
ရုပ်တု။ an object conceived in the mind, အာရုံထင်သောအရာ။
—worship, ရုပ်တုဆင်းတုကိုကိုးကွယ်ခြင်း။ — *v t.* အာရုံထင်သည်။

Imagery, *n.* sensible representations, ရုပ်ပုံများ။ representations
in writing or speech, ပုံစကားများ။

Imaginable, *a.* စိတ်ကွန်မြူး၍ပြုလုပ်နိုင်စွယ်ဖြစ်သော။

Imaginary, *a.* အမှန်မဟုတ်၊ စိတ်ထင်ရုံသာရှိသော။

Imagination, *n* the faculty of the mind by which it forms ideas
from previous conceptions, စိတ်ကွန်မြူး၍ပြုလုပ်နိုင်သောညာဏ်။

- conception in the mind, စာရီထင်ခြင်း၊ contrivance, စိတ်ကူးခြင်း။
- Imaginative, *a.* စိတ်ကွန့်မြူး၍ပြုဖွင့်တတ်သော။
- Imagine, *v t* to form ideas in the mind from previous conceptions, စိတ်ကွန့်မြူး၍ပြုဖွင့်သည်။ to devise, စိတ်ကူးသည်။ to think, suppose, ထင်မှတ်သည်။
- Imbank, *v t* မြေရိုးဖို့သည်။ တမံခတ်သည်။
- Imbankment, *n* a bank of earth, ဖို့သောမြေရိုး။ a dam, ဆည်။ တမံ။
- Imbecile, *a* အစွမ်းသတ္တိမရှိသော။
- Imbecility *n* from above.
- Imbed, *v t* (မြေ၌)တပိုင်းကိုမြှုပ်၍ထားသည်။
- Imbibe, *v t* absorb, drink in, စုတ်သည်။ to receive (in the mind,) ခံယူသည်။
- Imbitter, *v t* to make bitter, ခါးစေသည်။ to make unhappy, ဆင်းရဲစေသည်။ to make more violent, ပြင်းထန်စေသည်။
- Imbosom, *v. t* to hold in the bosom, ရင်ခွင်၌ပိုက်သည်။ to in-close, cover up, ဖုံးအုပ်သည်။
- Imbrown, *v t.* ငြိုစေသည်။
- Imbrue, *v t* စိုစွတ်စေသည်။
- Imbute, *v t.* တိရိစ္ဆာန်ကဲ့သို့ဖြစ်စေသည်။
- Imbue, *v t* to steep in some coloring matter, ဆေးဆိုးရအောင် စိမ်ထားသည်။ to fix in the mind, စိတ်စွဲထမ်းစေသည်။ နှစ်လိုစွဲထွန်းစွဲထမ်းစေသည်။
- Imitable, *a* နည်းကိုယူ၍လိုက်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Imitate, *v t.* နည်းကိုလိုက်သည်။ နည်းကိုယူ၍လိုက်သည်။ တူအောင်လုပ်သည်။ အတူလုပ်သည်။
- Imitation, *n* from above, that which is made like, တူအောင်လုပ်သောအရာ။
- Imitative, *a.* နည်းကိုယူ၍လိုက်တတ်သော။ တူအောင်လုပ်တတ်သော။ အတူလုပ်တတ်သော။
- Immaculate, *a* spotless, အစွန်းအကွက်မရှိသော။ pure, စင်ကြယ်သော။
- Immaterial, *a* incorporeal, အရူပဖြစ်သော။ ရုပ်မပါ။ နံ့သက်သက်ဖြစ်သော။ unimportant, အတွက်မရှိသော။
- Immature, *a.* not ripe, မမှည့်သေးသော။ imperfect, မပြည့်စုံသေးသော။
- Immaturity, *n.* from above
- Immeasurable, *a* မတိုင်းထွာနိုင်အောင်ကြီးကျယ်သော။
- Immediate, *a.* acting without a medium, မသွယ်ဝိုက်ဘဲစဉ်တိုက်ပြုသော။ produced by direct agency, ဖြစ်စေသောအကြောင်းကြောင့်စဉ်တိုက်ဖြစ်သော။ instant, တဖြည်းချင်းဖြစ်သော။ ဆက်တိုက်ဖြစ်သော။

Immedicable, *a* ဆေးကု၍မပျောက်နိုင်သော(အနာ။)

Immemorial, *a* ကာလရှည်ကြာ၍မမှတ်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Immense, *a* immeasurable, မတိုင်းထွာ နှိုင်းအောင် ကြီးကျယ်သော။
very large, အလွန်ကြီးကျယ်သော။

Immensity, *n* from above

Immensurable, *see* Immeasurable

Immerse, *v t* to immerse, နှစ်သည်။ —*v. i.* to sink into, ဖုံးလွှမ်းသောအထဲသို့ဝင်သော။

Immerse, *v t* to dip, နှစ်သည်။ to plunge deeply, နှစ်မြုပ်သည်။

Immersion, *n* from Immerse and Immerse.

Immethodical, *a* အစီအစဉ်အတိုင်းမဟုတ်သော။

Immigrate, *v i.* (တပြည်မှထွက်၍) တပြည်သို့ဝင်၍နေရာချသည်။

Immigration, *n* from above.

Imminent, *a* သက်ရောက်မည်ထက္ခဏာနှင့် ရှိနေသည်။

Immiscible, *a* မရောနှောနိုင်သော(အရာ။)

Immission, *n* from next.

Immit, *v t* သွင်းသည်။

Immobility, *n* from Immoveable

Immoderate, *a* ကျူးလွန်သော။

Immodest, *a* အရှက်မရှိ၊ ကမြင်းသော။ ကလက်သော။ နန့်သော။

Immodesty, *n* from above

Immolate, *v t* ယဇ်ပူဇော်ရန်သတ်သည်။

Immolation, *n* from above

Immoral, *a.* မတရားသော။ ဆိုးယုတ်သော။

Immorality, *n* မတရားသောအမှု။ ဆိုးယုတ်သောအမှု။

Immortal, *a.* exempt from death, သေတတ်သောသဘော မရှိသော။
ထာဝရအသက်နှင့်ပြည့်စုံသော။ imperishable, မပျောက်ပျက်နိုင်သော။

Immortality, *n* မသေမပျောက်၊ နိစ္စအမြဲတည်နိုင်သောအခွင့်။

Immortalize, *v t.* မသေမပျောက်၊ နိစ္စအမြဲတည်စေသော။

Immovable, *a* not to be moved from its place, နေရာမှမရွေ့နိုင်သော။
not to be altered or shaken in purpose, မလှုပ်နိုင်အောင်စိတ်
မိုင်ခံသော။ not susceptible of tender feelings, မကြင်နာ
တတ်သော။

Immovableness, *n.* from above.

Immunity, *n.* လွတ်ရသောအခွင့်။

Immure, *v. t* ထိုက်၌လှောင်ထားသည်။

Immutability, Immutableness, *n* from next.

Immutable, *a* မပြောင်းလဲနိုင်သော။

Imp 1, *n.* offspring, သားသမီး။ a puny devil, နတ်ဆိုးငယ်။ —2, *v. t.* ထပ်၍ကြီးစေသည်။

Impact, *v. t.* သိပ်သည်းအောင်နှက်သည်။

Impair, *v. t.* from next

Impaired [be,] *v. i.* to deteriorate, ထုတ်ညံ့သည်။ ထုတ်လျော့သည်။
to be damaged, ယိုယွင်းသည်။ to be weakened, အားလျော့
ပါးသည်။

Impale, *v. t.* တံစွဲထိုး၍ထားသည်။

Impalpable, *a.* စမ်းသပ်၍မတွေ့အောင်နူးညံ့သော။

Impannel, *v. t.* တရား မှုကို စီရင်ရသောသူတို့ကို ရွေးချယ်၍ စာရင်း၌
သွင်းသည်။

Imparadise, *v. t.* အလွန်ချမ်းသာသောနေရာ၌နေရာချသည်။

Imparity, *n.* မညီမျှခြင်း။

Impart, *v. t.* to give a part or portion, ဝေငှ၍ပေးကမ်းသည်။ to
make known, ကြားပြောသည်။

Impartation, *n.* from above

Impartial, *a.* ဇွတ်ကွက်ခြင်းမရှိသော။ မှတ်နှာကြီးငယ်မရွေးဘဲရှိသော။ သာနာ
ညီမျှဖြစ်သော။ လျှစ်လျူသော။

Impartiality, *n.* from above

Impassable, *a.* မကူး၊ မကျော်၊ မရှောက်၊ မသွားနိုင်သော (လမ်း)။

Impassible, *a.* နာကြင်တတ်သောသဘောနှင့်ကင်းလွတ်သော။

Impassioned, *a.* စိတ်အားကြီးသော။

Impassive, *a.* see Impassible.

Impatience, *n.* from next.

Impatient, *a.* uneasy under endurance, သည်းမခံတတ်သော။ eager
to obtain, အလျှင်လိုသော။

Impawn, *v. t.* ပေါင်ထားသည်။

Impeach, *v. t.* to charge (a public officer) with a crime, အရာရှိ
ပြုသောအမှုကိုမင်းကြီးထံလျှောက်ထားအစီရင်ခံသည်။ to censure,
အပြစ်တင်သည်။

Impeachable, *a.* အပြစ်တင်ရန်ရှိသော။

Impeachment, *n.* လျှောက်ထားအစီရင်ခံချက်။ အပြစ်တင်ချက်။

Impeccability, *n.* from next.

Impeccable, *a.* ဒုစရိုက်အပြစ်မရောက်နိုင်သော။

Impede, *v. t.* ဆီးတားသည်။

Impediment, *n.* အဆီးအတား။

Impel, *v. t.* to push forward, ရှေ့သို့တွန်းသည်။ to instigate, ထိုက်
တွန်းသည်။

Impen, *v. t.* ခြိနှိမ်လှောင်ထားသည်။

Impend, *v.* *n.* to hang over, မိုး၍နေသည်။ to be ready to fall on,
သက်ရောက်မည်ထင်္ဂဏာန္တရှိနေသည်။

Impendent, *a* from above

Impenetrability, Impenetrableness, *n* from next.

Impenetrable, *a.* that cannot be penetrated, ထိုး၍ဖောက်နိုင်စွယ်
မဖြစ်သော။ that cannot be affected, သွေးဆောင်၍မရနိုင်အောင်
စိတ်ခိုင်ခံ့သော။

Impenitence, Impenitency, *n* from next.

Impenitent, *a* နောင်တမရသော။

Imperative, *a.* အာဏာထားသော။ အာဏာထားခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Imperceptible, *a.* မသိမမှတ်နိုင်စွယ်ဖြစ်သော။

Imperfect, *a* defective, မစုံထင်သော။ ချို့တဲ့သော။ liable to err,
မှားယွင်းတတ်သော။

Imperfection, *n.* from above.

Imperforate, *a* အပေါက်မရှိသော။

Imperial, *n* စားတော်ခံစွေး။ —*a.* အစိုးရခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Imperious, *a.* arrogant and domineering, မာနထောင်လွှား၍အစိုး
တရုတ်တတ်သော။ urgent, pressing, ကြပ်တည်းစွာထိုက်တွန်းသော။

Imperiousness, *n.* from above

Imperishable, *a* မပျက်စီးနိုင်သော။

Impermanence, *n* အနိစ္စ။

Impermanent, *a* မမြဲသော။

Impersonal, *a.* ကတ္တမရှိသော (ကရိယာ။)

Impersnasible, *a* သွေးဆောင်၍မရနိုင်စွယ်ဖြစ်သော။

Impertinence, *n* from next

Impertinent, *a* not pertinent, မဆိုင်သော။ meddling, intrusive,
စွက်ပက်သော။

Imperturable, *a* မလွှတ်ရှားနိုင်စွယ်ဖြစ်သော။

Impervious, *a.* impenetrable, ထိုးဖောက်နိုင်စွယ်မဖြစ်သော။ that
cannot be passed through, လျှို၍ဝင်နိုင်စွယ်မဖြစ်သော။

Impetuosity, Impetuousness, *n.* from next

Impetuous, *a* violent, အဟုန်ပြင်းသော။ vehement of mind, စိတ်
ပြင်းထန်သော။

Impetus, *n* နှင်သောအား။ တွန်းသောအား။

Impiety, *n.* from Impious.

Impinge, *v* *i* ထိခိုက်သည်။ ထိုက်မိသည်။

Impingement, *n.* from above

Impious, *a.* ဘုရားသခင်ကိုမမြဲမသေ၊ ငြိမ်မှားသော။

Implacability, Implacableness, *n.* from next

Implacable, *a* ငြိုး၍မပြေနိုင်သော။

- Implant, *v t* ထပ်စားပြီးသွန်သင်သည်။
- Implead, *v t.* တရားစွဲဆိုသည်။
- Implement, *n* လုပ်ကိုင်ရန်တန်ဆာ။
- Impletion, *n* ပြည့်ဝခြင်း။
- Implicate, *v. t* to bring into connection with, ပါဝင်စေသည်။
to prove to be connected with, ပါဝင်သည်ကိုပြသည်။
- Implication, *n.* from Imply
- Implicit, *a* implied, from Imply, entire, အကြွင်းမဲ့ဖြစ်သော
(ယုံကြည်ခြင်း။)
- Implicitness, *n* from above, 2d def
- Implore, *v. t* တောင်းပန်သည်။
- Imply, *v t* တည့်တည့်မပြောဘဲ၊ ပြောရာရောက်အောင်ပြသည်။
- Impoison, *see* Poison, *v. t*
- Impolicey, *n* လိုသောအကျိုးကိုမပြုတတ်သောအမှု။
- Impolitic, *a* လိုသောအကျိုးကိုမပြုတတ်သော။
- Imponderous, *a* ချိန်သားမရသော။
- Imporosity, *n.* from next.
- Imporous, *a* အသားသိပ်သည်း၍စိမ့်ယိုခြင်းမရှိအောင်လုံချုံသော။
- Import, *v. t* 1, to bring into one country from another, တပြည်မှ
ထုတ်ယူဆောင်ကြဉ်းသောဝတ္ထုကို တပြည်သို့ သွင်းသည်။ 2, to
mean, ဆိုလိုသည်။ 3, to bear on the interest of, အကျိုးနှင့်
ဆိုင်သည်။ —*n* goods imported, သွင်းကုန်။ တပြည်မှထုတ်ယူ
ဆောင်ကြဉ်း၍ တပြည်သို့ သွင်းသောဝတ္ထု။, meaning, စကား၏
အနက်။ ဆိုလိုသောအနက်။ a bearing on some interest, အကျိုး
နှင့်ဆိုင်ခြင်း။
- Importance, *n.* from next
- Important, *a.* having a bearing on some interest, လိုသောအကျိုး
နှင့်ဆိုင်သော။ of great consequence, ကြီးသော (အမှု။) အမှုကြီး
သော။ ဂရုပြုဖွယ်ဖြစ်သော။
- Importation, *n.* from Import, *v t.* 1st def
- Importune, *v t.* ကြပ်ကြပ်တောင်းပန်သည်။ ပူဆာသည်။
- Importunity, *n* from above
- Impose, *v. t* to lay on, တင်ထားသည်။ to place, အာဏာနှင့်ခန့်ထား
သည်။ to enjoin, မှာထားသည်။ ဥပဒေထားသည်။ —*a* tax, ငွေခွဲ
သည်။ —*on*, လိမ်လည်သည်။ လှည့်စားသည်။
- Imposing, *a* တန်ကောင်း၍ သူတပါး စိတ်ကို နှိပ် နင်းတတ်သော။ အရှိန်
ကြီးသော။
- Imposition, *n* the act of laying on, တင်ထားခြင်း။ the act of
enjoining, မှာထားခြင်း။ the imposing of a tax, ငွေခွဲခြင်း။
constraint, အနှိပ်အထက်ပြုခြင်း။ imposture, လိမ်လည်ခြင်း။

- Impossibility, *n* that which cannot be, မဖြစ်နိုင်သောအမှု၊ that which cannot be done, မပြုနိုင်သောအမှု။
- Impossible, *a* မဖြစ်နိုင်၊ မပြုနိုင်သော (အမှု)။
- Impost, *n* အကောက်တော်။
- Imposthume, *n*. ဖိုင်းနာ။
- Impostor, *n* အရောင်ဆောင်၍သူတပါးများကိုလိမ်လည်သောသူ။
- Imposture, *n*. အရောင်ဆောင်၍လိမ်လည်ခြင်း။
- Impotence, Impotency, *n* from next
- Impotent, *a* weak, အားနည်းသော။ unable, မတတ်စွမ်းနိုင်သော။ wanting the power of propagation, မြို့သော။
- Impound, *v. t* အလွတ်လွှဲလည်သောမြင်း၊ နွားအစရှိသည်တို့ကိုဖမ်း၍ လှောင်ထားရာခြံ၌လှောင်ထားသည်။
- Impoverish, *v. t* to reduce to poverty, ဥစ္စာပြုန်းတီး၍ဆင်းရဲအောင်ပြုသည်။ to exhaust fertility, မြေကိုကြပ်အောင်ပြုသည်။
- Impoverishment, *n* from above
- Impracticability, Impracticableness, *n* from next
- Impracticable, *a* that cannot be done, မပြုနိုင်သော (အမှု)။ untractable, ဆုမ၍မရနိုင်သော (သူ)။
- Imprecate, *v. t* ကျိန်သည်။
- Imprecation, *n* from above.
- Impregnable, *a* that cannot be taken by assault, တိုက်၍မရနိုင်သော (မြို့)။ not to be shaken (in purpose,) မလှုပ်နိုင်အောင်ပိုင်မာသော (စိတ်)။
- Impregnate, *v. t* to make pregnant, သန္ဓေပေးသည်။ to communicate the quality of one thing to another, ဓာတ်ကူးအောင်ရောနှောသည်။
- Impregnation, *n*. from above.
- Imprescriptible, *a* သုံးသည်ဖြစ်စေ၊ မသုံးသည်ဖြစ်စေ၊ မတိမ်မရှောက်နိုင်သော (အခွင့်)။
- Impress', *v. t* to imprint, stamp, ပုံနှိပ်သည်။ တံဆိပ်ခတ်သည်။ to print, စာပုံနှိပ်သည်။ to indent, အရာထင်အောင်နှိပ်သည်။ to fix in the mind, မိတ်စွဲထားအောင်ပြုသည်။ မိတ်နှစ်ထုံး၌စူးလျက်နေအောင်ပြုသည်။ to affect (the mind,) မိတ်ကိုနှိုးဆော်သည်။ to press into service, အမှုထမ်းစေခြင်းငှါအနိုင်အထက်ပြု၍သွင်းသည်။
- Im'press, *n*. a figure made by pressure, နှိပ်သောပုံ။ mark of distinction, ခြားနားသောထက္ခဏာ။
- Impressible, *a*. ပုံနှိပ်သော (အရာ)။
- Impression, *n* the act of impressing, ပုံနှိပ်ခြင်း။ a figure made by pressure, နှိပ်သောပုံ။ effect produced on the mind, တစုံတရာ

- သောမိတ်။ image retained in the mind, အာရုံကပ်သောအရာ။
an edition, တခါတည်းပုံနှိပ်သောစာပေါင်း။
- Impressive, *a.* တစုံတခုသောမိတ်ရှိအောင်ပြုတတ်သော။ မိတ်နှစ်လုံးကိုနှိုး
ဆော်တတ်သော။
- Impressiveness, *n.* from above; weight, ဩဇာ။
- Impressment, *n.* အမှုထမ်းစေခြင်းငှါအနိုင်အထက်သွင်းခြင်း။
- Impriimatur, *n.* စာပုံနှိပ်ရသောအခွင့်။
- Impriimis, *adv.* ဝဋ္ဌမအချက်၌၊ ရှေ့ဦးစွာ၌။
- Imprint', *v. t.* to impress, ပုံနှိပ်သည်။ to print, စာပုံနှိပ်သည်။ to fix
in the mind, မိတ်နှစ်လုံး၌စူးလျက်နေအောင်ပြုသည်။
- Im'print, *n.* စာအုပ်ဝဋ္ဌမမျက်နှာကထားသောကမ္ဘည်းလိပ်စာ။
- Imprison, *v. t.* to put in prison, ထောင်ထဲမှာလှောင်ထားသည်။ to
confine, ချုပ်ထားသည်။
- Imprisonment, *n.* from above; the state of being in prison,
ထောင်ထဲမှာလှောင်ထားမှုကိုခံရခြင်း။ the state of being
confined, အချုပ်ကိုခံရခြင်း။
- Improbability, *n.* from next.
- Improbable, *a.* ဖြစ်မည်လက္ခဏာမရှိသော။ ဖြစ်မည်ဟုထင်စရာမရှိသော။
- Improbability, *n.* မမှိုးသား၊ မဖြောင့်မတ်ခြင်း။
- Impromptu, *adv.* ကြံစည်၍မထားဘဲချက်ချင်းပြောသည်နှင့်။ —*n.* ထိုသို့
ပြောသောအချက်။
- Improper, *a.* not proper, မတော်မသင့်သော။ not becoming,
မလျောက်ပတ်သော။ not according to the settled usage of
speech, ပြောရိုးတုံးစံအတိုင်းမဟုတ်သော။ not qualified for,
မသင့်သော။
- Impropriety, *n.* from above, 1st, 2d and 3d def
- Improvable, *a.* တိုး၍ကောင်းဖွယ်ရာသောအကြောင်းရှိသော။
- Improvableness, *n.* from above
- Improve, *v. t.* to advance, တိုးပွားသည်။ to grow better, တိုး၍
ကောင်းသည်။ ကောင်း၍ကောင်း၍လာသည်။ —*v. t.* to make
better, တိုး၍ကောင်းစေသည်။ ကောင်းသောအရာ၌တိုးပွားစေသည်။
to use to advantage, make productive, အကျိုးရှိအောင်သုံး
ဆောင်သည်။
- Improvement, *n.* from above, a valuable addition, သာ၍ကောင်း
အောင်ထပ်သောအရာ။
- Improvvidence, *n.* from next
- Improvident, *a.* တင်ကူး၍မကြံစည်တတ်သော။ နောင်အဖို့မကြံစည်
တတ်သော။
- Imprudence, *n.* from next.
- Imprudent, *a.* အကျိုးအကြောင်းကိုသတိနှင့်မဆင်ခြင်သော။

Impudence, *a.* from next

Impudent, *a.* အရှက်မရှိ၊ ချီရင့်သော။

Impugn, *v. t.* ငြင်းခုံသည်။

Impulse, *n.* impelling force, ရှေ့သို့တွန်းသောအား။ instigating cause, တိုက်တွန်းခြင်းအကြောင်း။

Impulsion, *n.* from next

Impulsive, *a.* impelling, ရှေ့သို့တွန်းသော။ instigating, တိုက်တွန်းသော။

Impunity, *n.* exemption from punishment, ဓါတ်နှင့်လွတ်ခြင်း။ freedom from injury, အေးနှင့်လွတ်ခြင်း။

Impure, *a.* unclean, မစင်ကြယ်သော။ မသန့်ရှင်းသော။ ညစ်သော။ ညစ်ညမ်းသော။ turbid, နောက်သော။

Impuiness, Impunity, *n.* from above.

Impurple, *v. t.* နီမောင်းအောင်ပြုသည်။

Imputable, *a.* ဆိုင်သည်ကိုပြောထားဖွယ်ဖြစ်သော။

Imputation, *n.* from next

Impute, *v. t.* to attribute, ဆိုင်သည်ကိုပြောထားသည်။ to reckon as if belonging, ဆိုင်သကဲ့သို့မှတ်ထားသည်။

In, *pref.* in composition, (*privative or negative*,) not, အ။ မ။ within, အတွင်း။ (*intensive*,) more, သာ၍။ —*prep.* တွင်း၌။ မှ။ ဝယ်။ —as much as, *conj.* (ရှိသည်)ဖြစ်၍။ —that, သော့ကြောင့်။

Inability, *n.* မတတ်နိုင်ခြင်း။

Inaccessible, *a.* မရောက်နိုင်အောင်အဆီးအတားရှိသော။

Inaccuracy, *n.* from next

Inaccurate, *a.* (တစုံတစ၌ပြိုင်လျှင်) မညီမညွတ်သော။ မဖြောင့်မမှန်သော။ ချွတ်ယွင်းသော။

Inaction, *n.* want of action, မလုပ်ဘဲနေခြင်း။ forbearance of operation, မပြုမလုပ်ဘဲနေခြင်း။ idleness, ဖွင်းရိခြင်း။

Inactive, *a.* destitute of the quality of acting, မလုပ်တတ်သော။ not diligent or industrious, မကြိုးစား၊ အားမထုတ်တတ်သော။ ဖွင်းရိသော။

Inactivity, *n.* from above

Inadequacy, Inadequateness, *n.* from next.

Inadequate, *a.* မတန်မလောက်သော။

Inadmissible, *a.* ဝန်ခံစရာမကောင်းသော။

Inadvertence, Inadvertency, *n.* from next.

Inadvertent, *a.* regardless, အမှတ်တမဲ့နေသော။ careless, သတိမရှိသော။

Inalienable, *see* Unalienable.

Inane, *a.* တာရှမပါ၊ ပတာဖြစ်သော။

Inanimate, *a* lifeless, အသက်မရှိသော။ အဝိညာဏကဖြစ်သော။ des-
titude of animation, စိတ်ကြွ၍အားကြီးခြင်းမရှိသော။

Inanition, *n* from Inane; exhaustion, အားကုန်ခြင်း။

Inanity, *n* from Inane

Inappetence, *n*. ပကတိအလိုမရှိခြင်း။

Inapplicable, *n* that may not be applied, ကပ်ထားဖွယ်မကောင်း
သော။ that cannot be fitly applied, စပ်ဆိုင်အောင်ပြုဖွယ်
မကောင်းသော။

Inapplication, *n*. မကြိုးစား၊ အားမထုတ်ဘဲနေခြင်း။

Inapposite, *a*. မတော်မလျော်သော။

Inapproachable, *see* Unapproachable

Inappropriate, *a* မတော်မလျော်သော။

Inaptitude, *n* မတော်မသင့်ခြင်း။

Inarable, *a*. ထယ်လုပ်ရန်မကောင်းသော။

Inarticulate, *a* not articulate, အခွန်ဆက်ခြင်းမရှိဘဲမြည်သော(အသံ)
indistinct of utterance, အပြောမပြတ်သားသော။

Inarticulation, *n* from above

Inartificial, *a*. not done by art, ထက်ဖြစ်အတတ်မြင့်မလုပ်သော
(အရာ။) artless, ပရိယာယ်မပြု၊ ရှိသားသော။

Inattention, *n* from next.

Inattentive, *a* regardless, မမှတ်ဘဲနေသော။ careless, သတိလစ်သော။

Inaudible, *a* နားမကြားနိုင်သော(အသံ။)

Inaugural, *a*. အခမ်းအနားပြု၍ဦးမြှောက်ခန့်ထားခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Inaugurate, *v* *t* အခမ်းအနားပြု၍ဦးမြှောက်ခန့်ထားသည်။

Inauguration, *n* from above.

Inauspicious, *a* ill omened, မိမိတ်ထက္ခဏာမကောင်းသော။ un-
fortunate, အမင်္ဂလာနှင့်ဆိုင်သော။

Inborn, *a* ဝမ်းတွင်းကပါသော။ ရွေးကတည်းကပါသော။

Inbred, *a*. အတွင်းသန္ဓေကပါသော။

Incege, *v* *t*. ငှက်လျှောင်အိမ်၌ဖြစ်စေ၊ ခြံ၌ဖြစ်စေ၊ လျှောင်ထားသည်။

Incalculable, *a* အဆုံးအမရှိသော။

Incalesence, *n* from next.

Incalescent, *a* တရှေ့တရှေ့ပူသော။

Incantation, *n*. မန္တန်အားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဝိဇ္ဇာမရအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပြုလုပ်ခြင်း။

Incapability, *n*. from next.

Incapable, *a*. not capable, မတတ်နိုင်သော။ မတတ်စွမ်းနိုင်သော။ not
qualified, ပြုပိုင်သောအခွင့်မရှိသော။

Incapacitate, *v*. *t*. to make incapable, မတတ်နိုင်အောင်ပြုသည်။ to
disqualify, ပြုပိုင်သောအခွင့်ကိုဖျက်သည်။

- Incapacity, n.* want of capacity, မတတ်နိုင်ခြင်း။ want of qualification, ပြုနိုင်သောအခွင့်မရှိခြင်း။
- Incarcerate, v. t* ထောင်ထဲမှာလှောင်ထားသည်။
- Incarceration, n* from above, the state of being incarcerated, ထောင်ထဲမှာအလှောင်အထားကိုခံရခြင်း။
- Incarnate, a.* ကိုယ်ခန္ဓာ၌တည်နေသော။
- Incarnation, ကိုယ်ခန္ဓာကိုခံယူခြင်း။*
- Incase, v. t* တန်ဆာအိမ်၌ထည့်၍ဖုံးထားသည်။
- Incautious, a* သတိမရှိသော။
- Incautiousness, n* from above
- Incendiary, n.* one who sets fire to a building, အိမ်ကိုမီးရှို့သောသူ။
a fomentor of discord, ဂိုးထိုက်သောသူ။
- In'cense, n* မီးရှို့ရာနံ့သာပေါင်း။
- Incense', v. t* မိတ်ဆိုးအောင်ပြုသည်။ အမှတ်ထွက်အောင်ပြုသည်။
- Incentive, a.* ရှိုးဆော်ထိုက်တွန်းသော။ — *n* ရှိုးဆော်ထိုက်တွန်းသောအရာ။
- Inception, n.* အစအဦး။
- Inceititude, n* ယုံမှားခြင်း။
- Incessant, a.* အစဉ်မပြတ်သော။
- Incest, n.* ပေါက်ဖော်ဖြစ်၍သက်မထပ်သင့်သောသူတို့စုံဖက်ခြင်း။
- Incestuous, a.* ထိုသို့သောအပြစ်ရှိသော။
- Inch, n* ၁ ပေဆယ်နှစ်ပိုင်းတွင်တပိုင်းတည်းဟူသောတထက်မ။
- Inchoate, a.* စသော။
- Incidence, n* from next.
- Incident, a* accidental, အကြံမရှိဘဲအမှတ်တမဲ့ဖြစ်လှသော။ apt to happen, ဖြစ်တတ်သော။ — *n.* an incidental event, အကြံမရှိဘဲ အမှတ်တမဲ့ဖြစ်သောအကြောင်းအရာ။ any event, အကြောင်းအရာ။
- Incidental, see Incident, a.,* occasional, အစဉ်အမြဲမဟုတ်၊ တခါတလေဖြစ်တတ်သော။
- Incipient, a* စသော။
- Incision, n.* ထားနှင့်လှီးရာ။
- Incisor, n* ရှေ့သွား။
- Incite, see Excite*
- Incivility, n.* from Uncivil
- Inclenency, n.* from next
- Inclement, a.* not mild, not gentle, မနူးညံ့မသိမ်မွေ့သောကြမ်းတမ်းသော။ stormy, boisterous, မိုဃ်းလေပြင်းသော။
- Inclinable, a.* လိုက်ရှင်သည်လိုလိုရှိသော။
- Inclination, n.* from Incline, *v. t.*, natural bent, ဝါသနာ။ affection, regard, နှစ်သက်ခြင်း။
- Incline, v. t.* to lean, တိမ်းသည်။ တိမ်းသည်။ စောင်းသည်။ to be dis-

posed, သဘောရောက်သည်။ to desire, အလိုရှိသည်။ —to cause to lean, တိမ်းအောင်ပြုသည်။ စောင်းအောင်ပြုသည်။ to dispose the mind, သဘောရောက်အောင်ပြုသည်။ to bow (the head,) ညွတ်သည်။

Inclose, *v. t.* to confine on all sides, ကာရံ၍ထားသည်။ ဝန်းရံ၍ပိတ်ထားသည်။ to surround with a fence, ခြံကာသည်။ to shut up (as in a box,) သွင်း၍ဖုံးထားသည်။ to envelop, cover with a wrapper, စက္ကူနှင့်ထုပ်ထားသည်။ —in the mouth, ငုံသည်။ Inclosure, *n* from above, space inclosed, ခြံကာလျက်ရှိသောခြေ။ the contents of an envelop, စက္ကူနှင့်ထုပ်ထားသောစာ။

Include, *see* Inclose, 1st def, to comprise, ငုံသည်။ ပါဝင်သောအရာကိုခံသည်။

Inclusive, *a* ပါဝင်လျက်ရှိသော။

Incog, *see* Incognito.

Incogitancy, *n.* မိတ်မထင်မှတ်၊ မကြံစည်၊ မအောင်းမေ့ဘဲနေခြင်း။

Incognito, *adv* ရုပ်ဖျောက်ပြုသည်နှင့်။

Incognizable, *a.* မှတ်သား၍သိနိုင်ဖွယ်မထုတ်သော။

Incoherence, Incoherency, *n.* from next.

Incoherent, *a* not cohesive, မစေးမကပ်သော။ not well connected, မစပ်မဟပ်သော။ not consistent with itself, တသမတ်တည်းမဖြစ်သော။

Incombustible, *a* မလောင်နိုင်သော။

Income, *n* ဝင်ငွေ။

Incommensurable, *a* တခုနှင့်တခုတိုင်းထွာ၍မရနိုင်အောင်ဖြစ်သော။

Incommensurate, *a* same, not adequate, မတန်မလောက်သော။

Incommode, *v t* အနောက်အောင်ပြုသည်။

Incommodious, *a.* အသုံးမတည့်သော။

Incommodiousness, *n.* from above.

Incommunicable, *a.* that cannot be given, သူတပါးတို့အားမပေးနိုင်အောင်ဖြစ်သော။ that cannot be told, မကြားမပြောနိုင်အောင်ဖြစ်သော။

Incommunicative, *a.* မကြားမပြော၊ အပေါင်းအဖော်မလုပ်တတ်သော။

Incommutable, *a.* ထပ်၍မလဲနိုင်အောင်ဖြစ်သော။

Incompact, Incompacted, *a* မကျစ်ထစ်သော။

Incomparable, *a.* အတုမရှိသော။

Incompatibility, *n* from next.

Incompatible, *a.* ဆန့်ကျင်သော။ မညီလျော်နိုင်အောင်ဖြစ်သော။

Incompetence, Incompetency, *n.* from next

Incompetent, *a* inadequate, မတန်မလောက်သော။ incapable,

- မတတ်နိုင်သော။ not qualified, (ပြု)ပိုင်သောအခွင့်မရှိသော။ not belonging to, မစပ်ဆိုင်သော။
- Incomplete, *a.* imperfect, မစုံလင်သော။ unfinished, မပြီးစီးသော။ လက်စမသတ်သော။
- Incompleteness, *n.* from above
- Incomprehensibility, Incomprehensibleness, *n.* from next
- Incomprehensible, *a.* အဓိပ္ပာယ်မရှိသော။ နားလည်အောင်မကြံစည်နိုင်ပွယ်ဖြစ်သော။
- Incomprehension, *n.* နားလည်အောင်မကြံစည်နိုင်ခြင်း။
- Incomprehensive, *a.* များစွာမသိသော။
- Incompressible, *a.* မသိပ်နိုင်ပွယ်ဖြစ်သော။
- Inconceivable, *a.* not conceivable, အာရုံမထင်နိုင်ပွယ်ဖြစ်သော။ not intelligible, နားမလည်နိုင်ပွယ်ဖြစ်သော။
- Inconclusive, *a.* သဘောကျရန်အကြောင်းမရှိသော။
- Incongenial, *see* Uncongenial.
- Incongruity, *n.* from next
- Incongruous, *a.* မတော်မသင့်သော။
- Inconsequent, *a.* ကာရန်မသင့်သော။
- Inconsiderable, *a.* not worthy of notice, အတွက်မရှိသော။ small, အနည်းငယ်ဖြစ်သော။
- Inconsiderate, *a.* မဆင်ခြင်တတ်သော။ သတိမပြုတတ်သော။
- Inconsideration, *n.* from above.
- Inconsistence, Inconsistency *n.* from next.
- Inconsistent, *a.* not consistent, မညီမလျော်သော။ not uniform, အစအဆုံးမညီသော။ တသမတ်တည်းမဖြစ်သော။
- Inconsolable, *a.* မနှစ်သိမ့်နိုင်သော။
- Inconstancy, *n.* from next
- Inconstant, *a.* မတည်တံ့သော။
- Inconsumable, *n.* that cannot be burnt up, မကျွမ်းလောင်နိုင်သော။ that cannot perish, မပျောက်ပျက်နိုင်သော။
- Incontestable, *a.* မငြင်းခုံနိုင်ပွယ်ဖြစ်သော။
- Incontiguous, *a.* မထိသော။
- Incontinence, Incontinency *n.* from next.
- Incontinent, *a.* not restraining the sensual appetites, ကာမရာဂကို မချုပ်တည်းတတ်သော။ unable to restrain discharges, ကျင်ကြီးကျင်ငယ်ရှင်၍မချုပ်တည်းနိုင်သော။
- Incontrovertible, *a.* ငြင်းခုံစရာအကြောင်းမရှိသော။
- Inconvenience *n.* from next
- Inconvenient, *a.* not convenient, မတော်မလျော်သော။ အဆင်မသင့်သော။ incommodious, အသုံးမတည့်သော။

Inconvertible, *a.* မပြောင်းမလဲနိုင်သော။

Incorporate, *v t* to mix, ရောနှောသည်။ to unite in one body,
တလုံးတကိုယ်တည်းဖြစ်အောင်ပေါင်းထားသည်။

Incorporation, *n* from above.

Incorporeal, *a* ရုပ်မပါ၊ နိသက်သက်ဖြစ်သော။

Incorrect, *a* not correct, မမှန်သော။ containing mistakes, အမှား
ပါသော။

Incorrectness, *n* from above

Incorrigible, *a.* that cannot be amended, မပျင်နိုင်အောင်ဖြစ်သော။
that cannot be reformed by correction, ဆုမ္မဏ်မရနိုင်အောင်
ဖြစ်သော။

Incorrigibleness, *n* from above

Incorrupt, *a.* not putrid, မပုပ်သော။ not spoiled, vitiated, မယို
ယွင်းသော။ not depraved, မလွတ်မာသော။ possessed of in-
tegrity, သစ္စာရှိသော။ free from error, အမှားရှောင်ကင်းသော။

Incorruptness, *n* from above

Incorruptible, *a* that cannot decay or become vitiated, မယိုယွင်း
မပျက်စီးနိုင်သော။ of inflexible integrity, သစ္စာမပျက်နိုင်သော။

Incrassate, *v. t* ပျစ်အောင်ပြုသည်။

Increase, *v* *z.* တိုးပွားသည်။ ပွားများသည်။ —*v* from *do* —*n.*
from above, *n.* *z.* increment, matter added, အတိုးအပွား။
အစီးအပွား။

Incredibility *n* from next

Incredible, *a* မယုံနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Incredulity, *n* from next

Incredulous, *a* မယုံတတ်သော။ ယုံခဲသော။

Increment, *n* the act of increasing (intrans.,) တိုးပွားခြင်း။
matter added, အတိုးအပွား။ အစီးအပွား။

Incrascent, *a* တိုးပွားလျက်ရှိသော။

Incrust *v t* မာသောအရာနှင့်လွှမ်းအုပ်သည်။

Incrustation, *n* လွှမ်းအုပ်သောအခွံ။

Incubate, *v t* ဝပ်သည်။

Incubus, *n* ဘီလူးစီးခြင်း။

Inculcate, *v t* နှစ်လိုစဉ်မှတ်မိအောင်အထိတ်အလန့်ပေးသည်။

Inculcation, *n* from above

Inculcate, *v t.* အပြစ်တင်သည်။

Incumbency, *n.* the act of lying on, အပေါ်မှာတိပ်နေခြင်း။ the state
of holding an office, အရာရှိခြင်း။

Incumbent, *a.* lying on, ခြိတ်နေသော။ requisite to be performed,
မပြုဘဲမနေရသော (ဝတ်)။ —*n* အရာရှိသောသူ။

Incumber, *see* Eneumber

Incur, *v t* to bring on one's self, ကိုယ်ပေါ်သို့ရောက်အောင်ပြုသည်။
to become liable to, ခံထိုက်သောအဖြစ်သို့ရောက်သည်။

Incurable, *a* ဆေးကု၍မပျောက်နိုင်သော (အနာ။)

Incurious, *a* သိရှင်သောစိတ်မရှိသော။

IncurSION, *n*. ပြည်နယ်သို့ဝင်တိုက်၍လုယူဖျက်ဆီးခြင်း။

Incurvate, *v t* ကွေးသည်။ ညွတ်သည်။

Incurvation, *n* from above

Incus, *n*. နားအတွင်းရိုးလေးခုတွင်ဒုတိယအရိုးတည်းဟူသောဒိန်ကု။

Indebted, *a* ကြွေးတင်လျက်ရှိသော။

Indebtedness, *n* ကြွေးတင်လျက်ရှိသောအဖြစ်။

Indecency, *n*. from next

Indecent, *a* not becoming, မလျောက်ပတ်သော။ immodest
(in language or manners,) ရှက်ဖွယ်သော။

Indecision, *n* from next, 2d def

Indecisive, *a* not settling or determining, မဆုံးဖြတ်သော။ wavering, နှောင့်နှေးသော။

Indecorous, *a*. မလျောက်ပတ်သော။

Indecorum, *n* from above

Indeed, *adv* အကယ်စင်စစ်။ အမှန်။ ကောင်း။ —*int*. ဟုတ်ပါသည်တကား။

Indefatigable, *a* ဆောင်ရွက်၍မပင်ပန်းနိုင်သော။

Indefeasible, *a* မကျေမပျက်နိုင်သော။

Indefectible, *a* မဆုတ်ယွင်းနိုင်သော။

Indefensible, *a* that cannot be defended, ရန်သူဘေးမှလွတ်အောင်
စောင့်နိုင်ဖွယ်မဖြစ်သော။ that cannot be vindicated, အပြစ်တင်
ခြင်းကိုလှန်၍ဖြေနိုင်ဖွယ်မဖြစ်သော။

Indefinable, *a*. မသေချာနိုင်သော။

Indefinite, *a* not limited or defined, အပိုင်းအခြား မရှိသော။
incalculable, အဆုံးအဆမရှိသော။ not precise, မသေချာသော။

Indelible, *a* မကျေမပျက်နိုင်သော။

Indelicacy, *n* from next

Indelicate, *a* impolite, မသင့်ကြေးသော။ approaching to indecency,
ရှက်ဖွယ်သောအမှုကိုသတိနှင့်မရှောင်တတ်သော။

Indemnification, *n*. from next.

Indemnify, *v t* ရှုံးပါးသည်အတွက်ပြန်ပေးသည်။

Indemnity, *n* that which is given to make good a loss, ရှုံးပါး
သည်အတွက်ပြန်ပေးသောငွေ။ security against a loss, ရှုံးပါး
သည်အတွက်ပြန်ပေးမည်ဝန်ခံချက်။

Indent, *v. t.* to notch the margin, as a row of teeth, ခွေးသွားစိတ်
စိတ်သည်။ to secure by a written engagement, စာချုပ်၍ထား

သည်။ *see* Dent, *v t.* —for *v t* ဝန်ခံသောထက်မှတ်နှင့်
တောင်း၍လှူသည်။ —*n.* ခွေးသွေးစိတ်ကြား။ *see* Dent, *n.*

Indentation, *see* Indent, *n*

Indenture, *n* စာချုပ်။ —*v. t* စာချုပ်နှင့်ထားသည်။

Independence, *n* from next

Independent, *a* အခြားတပါးကိုမမှီဘဲအလိုလိုနေသော။ —*n* ဣန္ဒိယနိုင်ငံ
ဘာသာကိုလှူသောသူ။ *see under* Congregationalism

Indescribable *a.* စကားအားဖြင့်မဖော်မပြနိုင်စွယ်ဖြစ်သော။

Indestructible, *a* မပျက်စီးနိုင်သော။

Indeterminate, *a* indefinite, အပိုင်းအခြားမရှိသော။ not precise,
မသေချာသော။

Indevotion, *n* ဘုရားဝတ်၌မရွှေ့လျော်ခြင်း။

Index, *n* that which points out, ပြညွှန်သောအရာ။ a table of
references to the contents of a book, စာအုပ်၊ စာစောင်၌ပါ
သောအက်အထက်၊ အခန်းနေရာကိုသိသာအောင်ပြညွှန်သောစာရင်း။
ဂဏန်းချက်စာရင်း။ —of a watch, နာရီထက်။

Indexerity, *n* အလျင်အမြန်မပြီးစီးစေတတ်ခြင်း။

India-rubber, *see* Caoutchouc

Indian, *n.* a native of India, ဣန္ဒတိုင်းသား။ an original native of
the continent of America, အမေရိကတိုင်းပြည်၌ရှိနှင့်ရင်းလူ။
—*a* pertaining to India, ဣန္ဒတိုင်းနှင့်ဆိုင်သော။ pertaining
to the aborigines of America, အမေရိကတိုင်းပြည်၌ရှိနှင့်ရင်း
အမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။ —corn *n* ပြောင်းဖူး။

Indicant, *a* from next

Indicate, *v t* ပြညွှန်သည်။

Indication, *n* from above, that which points out, ပြညွှန်သောအရာ။

Indicative, *a* အဆိုကိုပြသော။

Indict, *v t* အပြစ်တင်၍မေးမြန်းစစ်ကြာရန်အကြောင်းကိုဖော်ပြလျှောက်
ထားသည်။

Indicable, *a* ထိုသို့လျှောက်ထားစွယ်ဖြစ်သော။

Indiction, *n* ကောဇာတမျိုး။

Indictment, *n.* အပြစ်တင်၍မေးမြန်းစစ်ကြာရန် အကြောင်းကိုဖော်ပြ
လျှောက်ထားချက်။

Indifference, *n.* from next

Indifferent, *a* neutral in feeling, without choice, လျှော့လျှာသော။
impartial, without bias, ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသော။ of no conse-
quence, အတွက်မရှိသော။ ordinary, not excellent, သာမညသာ
ဖြစ်သော။

Indigence, *n.* from Indigent

Indigenous, *a.* မြစ်ရင်းဒေသအရပ်၌ဖြစ်ပွားသော။

Indigent, *a.* သုံးဆောင်ရန်မရှိ၊ ဆင်းရဲသော။

Indigested, *a.* not distributed into classes, ဆိုင်ရာဆိုင်ရာသီးသန့်၍
မထား၊ ရောနှောလျက်ရှိသော။ not concocted in the stomach,
မကြေသော။ not well considered, မစဉ်းစား၊ မဆင်ခြင်မိသော
(အရာ။)

Indigestible, *a.* not digestible, မကြေနိုင်သော။ not to be borne,
သည်းမခံနိုင်အောင်ဖြစ်သော။

Indigestion, *n.* အစာမကြေနိုင်ခြင်း။

Indignant, *a.* angry, အမှက်ထွက်သော။ affected with anger and
disdain, မခန့်ညားသောစိတ်နှင့်အမှက်ထွက်သော။

Indignation, *n.* from above

Indignity, *n.* မပြုသင့်ဘဲနှင့်မရမသောပြုသော (အမှု။)

Indigo, *n.* ခဲ၊ ခဲနုယို။

Indirect, *a.* not straight, မဖြောင့်သော။ not direct to the point,
မတည့်သော။ တိုက်ရိုက်မဟုတ်သော။ circuitous in management,
သွယ်ဝိုက်သော။ not honest, မဖြောင့်မတ်သော။

Indiscernible, *a.* ကြည့်၍ မမြင်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Indiscreet, *a.* ပညာသတိမရှိသော။

Indiscretion, *n.* from above

Indiscriminate, *a.* ဖိုင်းခြား၍မသိမမှတ်တတ်သော။

Indispensable, *a.* မသုံးမဆောင်ဘဲမနေနိုင်သော (အရာ။)

Indispose, *v. t.* to make unfit, မတော်အောင်ပြုသည်။ to disincline,
မနှစ်သက်အောင်ပြုသည်။ disorder slightly, မဒီမသာဖြစ်အောင်
ပြုသည်။

Indisposition, *n.* from above

Indisputable, *a.* မငြင်းခုံနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ ငြင်းခုံဖွယ်မရှိဖြစ်သော။

Indissoluble, Indissolvable, *a.* that cannot be liquified, အရည်
မဖြစ်နိုင်သော။ not separable in its parts, မကြေနိုင်သော။ that
cannot be loosed or broken, မဖြေမလွှတ်နိုင်သော။

Indistinct, *a.* not plainly distinguished, မခြားနား၊ မသီးသန့်သော။
not clear, မပြတ်သားသော။ မရှင်းလင်းသော။

Indistinctness, *n.* from above.

Indistinguishable, *a.* ဖိုင်းခြား၍သိမှတ်နိုင်ဖွယ်မဖြစ်သော။

Indite, *v. t.* to compose writing, စာစီသည်။ to dictate to an
amanuensis, စာရေးရေးရန်စာစီ၍ပြောသည်။

Individual, *a.* တဦးတည်း၊ တခုတည်း။ —*n.* တဦးသောသူ။

Individuality, *n.* ကိုယ်တယောက်တည်းဖြစ်ခြင်းအဖြစ်။

Indivisibility, *n.* from next.

Indivisible, *a.* မခွဲနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Indocile, *a* not easily taught, သင်ခဲသော၊ not easily disciplined,
ဆုမ္မခဲသော။

Indocility, *n* from above

Indoctimate, *r t* သွန်သင်သည်။

Indolence, *n* from next — *a* ဟွင်းမိသော။

Indomitable, *a* ဆုမ္မ၍ မရနိုင်အောင်ဖြစ်သော။

Indorse, *r t* ထက်မှတ်စာတဖက်၌ထပ်၍ ထက်မှတ်ထိုးသည်။

Indorsement, *n* from above, that which is indorsed, ထက်မှတ်စာ
တဖက်၌ရေးထားသောစာ။

Indraught, *n* ရေဝင်ပေါက်။

Indubitable, *a* ယုံမှားရန်မရှိသော။

Induce, *r t* to prevail on, သွေးဆောင်၍ရသည်။ to produce,
ဖြစ်စေသည်။

Inducement, *n* သွေးဆောင်သောအရာ။

Induct, *r t* အခင်းအနားနှင့်တကွအရာ၌ခန့်ထားသည်။

Induction, *n* from above from Deduce, 2d def *see* Deduction,
3d def

Inductive, *a* သိသောအကြောင်းအရာကိုထောက်၍ မသိသောအကြောင်း
အရာကိုသိတတ်သော။

Indue, *v t* ပြည့်စုံစေသည်။

Indulge, *v t* မဆီးတားအခွင့်ပေးသည်။ (သု) အလိုသို့လိုက်သည်။ — *in*,
ပျော်ရွှေသည်။ နွေ့လျော်သည်။

Indulgence, *n* from above

Indulgent, *a* မဆီးတားအခွင့်ပေးတတ်သော။ (သု) အလိုသို့လိုက်တတ်သော။

Indurate, *v t* ခဲဆဲဖြစ်သည်။ — *v. t* ခဲအောင်ပြုသည်။ မာအောင်ပြုသည်။

Induration, *n.* from above, an indurated spot in the flesh,
အကျိတ်အခဲ။

Industrial, *a* လုလုပြု၍ အလုပ်လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Industrious, *a* လုလုပြုသော။ ဗိမိယထုတ်သော။

Industry, *n* လုလု။ လုလုပြုခြင်း။ ဗိမိယ။ ဗိမိယထုတ်ခြင်း။

Indwelling, *a* အထဲမှာနေတတ်သော။

Inebriate, *v t* ယစ်မှု့စေသည်။ — *n* သေသောက်ကြူး။

Inebriation, Inebriety, *n* from above

Ineffable, *a* သရုပ်သကန်ပေါ်အောင်မပြောနိုင်သော (အရာ)။

Ineffaceable, *a* မကျေနိုင်သော။

Ineffective, Ineffectual, Inefficacious, Inefficient, မဖြစ်စေနိုင်သော။
မတတ်နိုင်သော။ ခေမာသော။ နှုန်နဲ့သော။

Inefficacy, Inefficiency, *n.* from above.

Inelegance, *n* from next

- Inelegant, *a* လှပသောအဆင်းမရှိ၊ ကောင်းစွန်စွာတန်ဆာကိုယ်ညှိုးမဆင်သော။
- Ineligible, *a* not fit to be chosen, ရွေးကောက်စရာမကောင်းသော။ not suitable or desirable, လိုချင်စရာမကောင်းသော။ not eligible (to an office,) ရွေးကောက်နိုင်ဖွယ်မဟုတ်သော။
- Ineloquent, *a* စိတ်ပါစေခြင်းငှါလျှောက်ပတ်ဖွယ်ရာယဉ်ကျေးသောစကားနှံ့မပြောမဆိုတတ်သော။
- Inept, *a* unsuitable, မတော်မလျော်သော။ impertinent, မဆိုင်သော။ နေရာမကျအောင်ပြောမိသော။
- Ineptness, *n* from above
- Inequality, *n*. want of equality in regard to bulk, extent, &c မညီမမျှခြင်း။ want of evenness or uniformity, မညီမညွတ်ခြင်း။
- Inequitable, *a* မတရားသော။ မမြေငွ်မတ်သော။
- Inert, *a* not moving itself, မလှုပ်ရှားတတ်သော။ dull, heavy, လေးထိသော။
- Inertia, *n* * မလှုပ်ရှားဘဲနေတတ်သောသဘော။
- Inertness, *n* from Inert, *a*
- Inestimable, *a* that cannot be computed, မရေတွက်နိုင်သော။ that cannot be sufficiently esteemed, နှစ်သက်၍မခိုနိုင်သော။
- Inevitable, *a* မလွှဲမရှောင်နိုင်အောင်ဖြစ်သော။
- Inexcusable, *a* အပြစ်မလွှတ်နိုင်သော (အမှု)။
- Inexhaustible, *a*. မကုန်နိုင်အောင်များသော။
- Inevitable, *a* တောင်းပန်၍မရနိုင်အောင်ခိုင်မာသော။
- Inexpedience, *n*. from next
- Inexpedient, *a* not tending to an end, အကျိုးကိုမပြုစုတတ်သော။ inconvenient, အဆင်မသင့်သော။
- Inexpensive, *a* စရိတ်မများသော။
- Inexperience, *n* from next
- Inexperienced, *a* မလေ့ကျက်၊ မကျွမ်းကျင်သော။
- Inexpert, *a* မလေ့ကျက်၊ မကျွမ်းကျင်၍ အလျင်အမြန်မပြီးစေတတ်သော။
- Inexpertness, *n*. from above
- Inexpiable, *a* မပြေနိုင်သော (အပြစ်)။
- Inexplicable, *a*. မရှင်းလင်းနိုင်သော။
- Inexplicit, *a* မတည့်သင်းသော။ မရှင်းလင်းသော။
- Inexpressible, *a* စကားအားဖြင့်ဖော်၍မပြောနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Inextinguishable, *a*. မငြိမ်းနိုင်သော။
- Inextinctable, *a*. မရှင်းလင်းနိုင်အောင်ရှုပ်ထွေးသော။
- Infallibility, *n* from next.
- Infallible, *a* မမှားနိုင်သော။ မချွတ်မယွင်းနိုင်သော။
- Infamous, *a*. ဆိုးသွမ်းသောသိတင်းကျော်စောသော။

Infamy, *n.* from above

Infancy, *n.* ငယ်ရွယ်သောအဖြစ်။

Infant, *a* နှုတ်သီသော။ —*n.* a new-born child, မွေးသူငယ်။ any child, သူငယ်။ ငယ်ရွယ်သောသူ။

Infanticide, *n.* သူငယ်အသက်ကိုသတ်ခြင်း။

Infantile, *a* မွေးသူငယ်နှင့်ဆိုင်သော။

Infantry, *n* ခြေသည်တပ်။

Infatuation, *n* from above, the state of being like a fool, အရူးကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်း။

Infect, *v t* (အနာ) ကူးစေသည်။

Infection, *n* from above, infectious matter, အနာကူးစေတတ်သော အဆိပ်။ contagious moral evil, ကူးတတ်သောစရိုက်သဘော။

Infectious, *a* catching, အနာကဲ့သို့ကူးတတ်သော။ possessing contagious virus, ကူးစေတတ်သောအဆိပ်ပါသော။

Infelicitous, *a* unhappy, ဆင်းရဲသော။ unpropitious, အမင်္ဂလာရှိသော။

Infelicity, *n.* from above

Infer, *v t* သိသောအကြောင်းအရာကိုထောက်၍ မသိသောအကြောင်းအရာကိုသိသည်။ ခြုံငုံချိန်၍သိသည်။

Inference, *n.* အရင်သိသောအကြောင်းအရာကိုထောက်၍ နောက်သိသော အကြောင်းအရာ။

Inferential, *a* pertaining to inference, ခြုံငုံချိန်၍သိခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ deduced or deducible by inference, ခြုံငုံချိန်၍သိဖွယ်ဖြစ်သော။

Inferior, *a* ယုတ်သော။ —*n* ယုတ်သောသူ။

Inferiority, *n.* ယုတ်ခြင်း။ ယုတ်သောအဖြစ်။

Infernal, *a* ငရဲနှင့်ဆိုင်သော။

Infertile, *a* မြေမကောင်း၍အသီးအနှံမထွက်သော။

Infertility *n.* from above

Infest, *v t* နှောင့်ရှက်သည်။

Infidel, *a.* ဘုရား၊ တရားကိုမယုံကြည်သော။ —*n* ဘုရား၊ တရားကိုမယုံကြည်သောသူ။

Infidelity, *n.* from Infidel *a* , unfaithfulness, သစ္စာတူတ်ခြင်း။

Infinite, *a.* အနန္တ။ အဆုံးမရှိသော။

Infinitude, Infinity, *n.* အနန္တဖြစ်ခြင်း။

Infirm, *a* not firm, မခိုင်သော။ feeble in body, ချွေနဲ့သော။ weak, inefficient, နှိန့်နဲ့သော။

Infirmity, *n.* လူနာအိပ်။

Infirmity, *n* feebleness of body, ချွေနဲ့ခြင်း။ weakness of purpose, နှိန့်နဲ့ခြင်း။ disease, အနာရောဂါ။ a failing, ပေါ့လျော့သောအဖြစ်။

Infix, *v t* စွဲသည်။ စွဲကပ်သည်။

Inflame, *v t* to kindle, ညှသည်။ to set on fire, မီးရှို့သည်။ to heat (the body,) ပူစေသည်။ to increase passion, စိတ်အားကြီးစေသည်။ to irritate, စိတ်ဆိုးစေသည်။

Inflammable *a* ညှလွယ်သော။

Inflammation, *n* the act of setting on fire, မီးရှို့ခြင်း။ the state of being on fire, မီးလောင်ခြင်း။ the heat of the body produced by disease, အနာရောဂါအရှိန်ကြောင့်ကိုယ်ပူခြင်း။ violence of passion, စိတ်ပြင်းထန်ခြင်း။

Inflammatory, *a* tending to heat the body, ကိုယ်ကိုပူစေတတ်သော။ tending to excite tumult, မငြိမ်မသက်ဖြစ်အောင် နှိုးဆော်တတ်သော။

Inflate, *v t* to puff up with air, လေသွင်း၍ဖောင်းစေသည်။ to elate, စိတ်မြင့်အောင်ပြုသည်။

Inflation, *n* the state of being distended with air, လေနှင့်ပြည့်၍ဖောင်းခြင်း။ elation, စိတ်မြင့်ခြင်း။

Inflect, *v t* ရွှေ့ဖယ်သည်။

Inflection, *n* from above, —of the voice, အသံထား၊ အသံယူ။

Inflective, *a* ရွှေ့ဖယ်တတ်သော။

Inflexibility, *n* from next

Inflexible, *a* that cannot be bent, မကွေးမကောက်၊ မကိုင်းမညွတ်နိုင်အောင်မာသော။ that cannot be persuaded, သွေးဆောင်၍မရနိုင်အောင်ခိုင်မာသော။ unchangeable, မပြောင်းလဲနိုင်သော။ —in purpose, သဘောမပြောင်းလဲနိုင်အောင်စိတ်ခိုင်မာသော။

Inflict, *v t* (ဒါဏ်) ပေးသည်။

Infliction, *n* from above.

Influence, *v t* to affect, တစုံတခုသောအရာ၌တစုံတခုသောအကျိုးကို ဖြစ်စေသည်။ to induce, သွေးဆောင်၍ရသည်။ —*n* အကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်သောအား။ သွေးဆောင်နိုင်သောအစွမ်းသတ္တိ။

Influentia, *a* အကျိုးကိုဖြစ်စေနိုင်သောအားရှိသော၊ သွေးဆောင်နိုင်သော အစွမ်းသတ္တိရှိသော။ ဩဇာရှိသော။

Influenza, *n* ကာလလိုက်သောခြောင်းဆိုးနာ။

Influx, *n*. the act of flowing in, မီး၍ဝင်ခြင်း။ an abundant coming in, များစွာဝင်ခြင်း။

Infold, *v. t* to involve, လိမ်ပတ်သည်။ to envelop, ထုပ်သည်။ to embrace, ခိုက်သည်။ ဖက်သည်။

Inform, *v. t.* to give life to, အသက်ရှင်စေသည်။ to give information, ကြားပြောသည်။ —from a distance, ကြားမှသည်။

Informal, *a*. ထုံးဥပဒေအတိုင်းမထုတ်သော။

Informality, *n* from above

Informant, *n*. ကြားပြောသောသူ။

- Information, *n* intelligence given, ကြားပြောခြင်း၊ ကြားပြောချက်။
 knowledge obtained, ကြားသိခြင်း။
- Infraction, *n* သစ္စာကိုဖျက်ခြင်း။
- Infrangible, *a* မကျိုးမဖျက်နိုင်သော။
- Infrequency, *n* from next
- Infrequent, *a* တခါတလေသာဖြစ်သော။
- Infringe, *v t* to violate (a contract,) သစ္စာကိုဖျက်သည်။ —a right,
 ပိုင်ဆိုင်သောအရာကိုဖျက်သည်။ to transgress, ဖွန်ကျူးသည်။
- Infringement, *n* from above
- Infuriate, *a* အထွန်ကြမ်းတမ်းစွာအမှက်ထွက်သော။ —*v t* from same
- Infusate, *v t*. မညှေးစေသည်။
- Infuse, *v t* to pour in, ထောင်းသည်။ to put into the mind, နှံ့လုံး
 သွင်းသည်။ to steep in water, ရေ၌စိမ်ထားသည်။
- Infusion, *n* from above, the liquor in which something is
 steeped, စိမ်ဆေး။
- Ingathering, *n* အသီးအနှံကိုသိမ်းယူခြင်း။
- Ingenuous, *a*. စိတ်အကူးအသန်းလိမ္မာသော။ ညာဏ်ထက်မြက်သော။
- Ingenuity, *n*. from above
- Ingenuous, *a* frank, လျှို့ဝှက်ခြင်းမရှိ၊ တည့်လင်းသော။ ဟောဟောတိုင်း
 တိုင်းဖြစ်သော။ disinterested, ကိုယ်အကျိုးကိုမပဲ့ကွက်သော။
- Ingenuousness, *n* from above.
- Inglorious, *a*. ဂုဏ်အသရေမရှိသော။
- Ingot, *n* ရွှေတုံး။ ငွေတုံး။
- Ingraft, *see* Graft, *v t*
- Ingrain, *v t* မရက်မှီခြည်ကိုဆိုင်းသည်။
- Ingrate, *n*. ကျေးဇူးမဲ့သောသူ။
- Ingratiate, *v t* စိတ်နှင့်တွေ့အောင်ပြုသည်။
- Ingratitude, *n* ကျေးဇူးမသိခြင်း။ ကျေးဇူးမဲ့ခြင်း။
- Ingredient, *n* ရောနှောစုပေါင်း၍ပါသောအရာ။
- Ingress, *n*. ဝင်ခြင်း။
- Inguinal, *a* ပေါင်ချွန်နှင့်ဆိုင်သော။
- Inguilt, *v t*. ဝဲခြံစာ၌မြုပ်သည်။
- Inhabit, *v t*. နေမြဲနေသည်။
- Inhabitable, *a*. နေမြဲနေနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Inhale, *v. t* ဝင်သက်ကိုရှူသည်။
- Inhabitant, *n*. နေမြဲနေသောသူ။
- Inharmonious, *a*. အသံမညီမညာသော။
- Inhere, *v. t*. စွဲလျက်ရှိသည်။
- Inherent, *a* from above, innate, ပကတိပါရင်းဖြစ်သော။
- Inherit, *v. t*. အမွေခံသည်။

- Inherentable, *a* အမွေခံဖွယ်ဖြစ်သော။
 Inheritance, *n* အမွေဥစ္စာ။
 Inhesion, *n* ခွဲလျက်ရှိခြင်း။
 Inhibit, *v t* ဖြစ်တားသည်။
 Inhibition, *n* from above
 Inhospitable, *a* ဧည့်သည်ဝတ်ကိုမပြုတတ်သော။
 Inhuman, *a* ရက်စက်သော။
 Inhumanity, *n* from above
 Inhume, *v t* သင်္ချိုင်းတွင်း၌မြှုပ်ထားသည်။
 Inhumation, *n* from above
 Inimical, *a* unfriendly, ရန်တက်ဖြစ်သော။ adverse, ဆန့်ကျင်တက်
 ဖြစ်သော။
 Inimitable, *a* တူအောင်မလုပ်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
 Iniquitous, *a* မတရားသော။
 Iniquity, *n* မတရားခြင်း။ အဝမ္မအမှု။
 Initial, *a* အစိုးဖြစ်သော။ —letter, *n* ရှေ့ဆောင်သောစက္ကရာ။
 Initiate, *v t* to instruct in rudiments, (ပညာအတတ်) အစတွင်သင်
 သည်။ to introduce into a new situation, သွင်း၍နေရာပေးသည်။
 Initiation, *n* from above
 Initiatory, *a* အစတွင်သင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ သွင်း၍နေရာပေးခြင်းနှင့်
 ဆိုင်သော။
 Inject, *v t* ပြွန်နှင့်ထိုး၍သွင်းသည်။
 Injection, *n* from above, a clyster, ဝမ်းချူဆေး။
 Injudicious, *a* သတ်ပညာနှင့်မလိုက်လျော်သော။
 Injunction, *n* ပညတ်။
 Injure, *v. t* to hurt, နာစေသည်။ to impair, ညံ့စေသည်။ to damage,
 ဖျက်ဆီးစေသည်။ to destroy the welfare of, အကျိုးပျက်အောင်
 ပြုသည်။ ညှဉ်းဆဲသည်။
 Injurious, *a* hurtful, အကျိုးကိုပျက်တတ်သော။ wrongful, တရားကို
 ထွန်ကျူး၍ညှဉ်းဆဲတတ်သော။
 Injury, *n* from Injure, *v t*
 Injustice, *n* မတရားသောအမှု။
 Ink, *n* မှှင်။ —stand, မှှင်အိုး။ —*v t* မှှင်နှင့်လူးသည်။
 Inking, *n* a hint, အမိလ်။ an inclination, သဘောရောက်ခြင်း။
 Inky, *a* မှှင်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။
 Inland, *a* ပင်လယ်နှင့်မနီးစပ်၊ ကွာဝေးသော။
 Inlay, *v t* ထွင်း၍အသားသွင်းသည်။
 Inlet, *n* ဝင်ဝ။
 Inly, *adv* အထဲမှာ။ အတွင်းမှာ။
 Inmate, *n* တအိမ်ထဲ၌တည်းနေသောသူချင်း။

Inmost, *a* အတွင်းဆုံးသော။

Inn, *n* a tavern, ထမင်းဆိုင်။ a house for students of law, ရွှေနေ
အတတ်သင်သောသူတို့နေရာအိမ်။ —hold ၁ —keeper, ထမင်း
ဆိုင်ရှင်။

Innate, *a* ဟုတ်ပါရင်းဖြစ်သော။ ဝမ်းကွင်းကပါသော။

Innavigable, *a* သင်္ဘောသွားရာလမ်းမရှိသော။

Inner, *a* အတွင်းဖြစ်သော။

Innerness, *see* Innermost

Innocence, *n* from next

Innocent, *a* harmless, အပြစ်မပြုတတ်သော။ free from guilt, ဘုတ်
မရှိသော။ free from guilt, စိတ်မှီးသားသော။

Innocuous, *a* အပြစ်မပြုတတ်သော။

Innovate, *v* ပြောင်းလဲ၍အသစ်ပြုစုသည်။

Innovation, *n* from above

Innoxious, *see* Innocuous

Innuendo, *n* အပိုလအမြတ်။

Innumerable, *a* မရေတွက်နိုင်အောင်များသော။

Inoculate, *v* to bud, တပင်ကအညွန့်ဖူးကိုတပင်၌ထိုး၍စိုက်သည်။ to
insert the small pox virus, ကျောက်ထိုးသည်။

Inoculation, *n* from above

Inodorous, *a* အနံ့မရှိသော။

Inoffensive, *a* giving no provocation, စိတ်ဦးစရာအကြောင်းမရှိသော။
giving no annoyance, မနှောင့်ရှက်တတ်သော။ harmless, အပြစ်
မပြုတတ်သော။

Unofficial, *see* Unofficial

Inofficious, *a* မေတ္တာတရားနှင့်မညီသော။

Inoperative, *a* အကျိုးကိုမဖြစ်စေတတ်သော။

Inopportune, *a* unseasonable, အချိန်မသင့်သော။ inconvenient, အဆင်
မသင့်သော။

Inordinate, *a* ကျူးလွန်သော။

Inorganic, *a* တိုးပွားတတ်သောအင်္ဂါမရှိသော။

Inosculate, *v* ပူးကပ်ရောနှောသည်။

Inquest, *n* စစ်ဆေးခြင်း။

Inquietude, *n*. မငြိမ်သက်ခြင်း။

Inquire, *v* to မေးမြန်းသည်။ —after, ရှာဖွေသည်။ —into, စစ်ဆေး
သည်။ on subjects connected with science and religion,
စောစောတတ်။

Inquiry, *n* from above

Inquisition, *n*. examination, စစ်ဆေးခြင်း။ judicial investigation,

- စစ်ကြောခြင်း။ the inquisitorial court of the papacy, ဖရင်ကျီ
တာသာဦးမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုစစ်ကြော၍ဂါဏ်စီရင်သောမင်းစု။
- Inquisitive, *a* စစ်ဆေးမေးမြန်းတတ်သော။
- Inquisitiveness, *n* ထိုသို့သောသဘော။
- Inquisitor, *n* one who examines officially, စစ်ကြောသောသူ။
a member of the court of Inquisition, ဖရင်ကျီတာသာဦး
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုစစ်ကြော၍ဂါဏ်စီရင်သောမင်း။
- Inquisitorial, *a* စစ်ကြောခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Inroad, *n* ပြည်နယ်သို့ဝင်တိုက်၍လုယူဖျက်ဆီးခြင်း။
- Insalubrious, *a* ဥတု၊ ဒေသအလိုက်၊ ရောဂါဖြစ်စေတတ်သော။
- Insalubrity, *n* from above
- Insane, *a* ရူးသော။
- Insanity, *n* from above
- Insatiable, Insatiate, *a* မရောင့်ရဲနိုင်သော။ တင်းမတ်မိနိုင်သော။
- Insatiableness, Insatiety, *n* from above
- Inscribe, *v t* to write on, အက္ခရာတင်သည်။ လိပ်စာထိုးသည်။ to
dedicate a writing or book, *see* under Dedicate, to draw
a figure within another, ပုံတခုအတွင်း၌ပုံတခုကိုရေးသားသည်။
- Inscription, *n* အက္ခရာတင်သောစာ။ လိပ်စာ။ *see* under Dedication
- Inscrutable, *a* စစ်ဆေး၍နားမထည်နိုင်အောင်ဖြစ်သော။
- Insect, *n* ခိုးကောင်။
- Insecure, *a* မလုံခြုံသော။
- Insecurity, *n* from above
- Insensate, *a* ထိုင်းမှိုင်းသော။
- Insensibility, *n* from next
- Insensible, *a* imperceptible, မသိမမှတ်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ unimpressi-
ble, ထုံကိုင်သော။ destitute of the power of feeling or per-
ceiving, ဝေဒနာကိုမခံစားတတ်သော။ အမှတ်သညာမရှိသော။ not
susceptible of emotion or passion, လျှစ်လျူသောစိတ်ရှိသော။
- Insensibly, *adv* from above, by degrees, တဖြည်းဖြည်း။
- Inseparable, *a* မကွာနိုင်သော။
- Inset, *v. t* သွင်းသည်။
- Insertion, *n*. from above
- Inshore, *adv* ကမ်းနားမှာ။
- Inside, *n*. အထဲ။ အတွင်း။
- Insidious, *a*. ပရိယာယ်နှင့်တဖြည်းဖြည်းဝင်၍နိုင်အောင်ပြုတတ်သော။
- Insidiousness, *n* from above.
- Insight, *n* အတွင်းကိုသိမြင်ခြင်း။
- Insignia, *n* အသီးအသီးရာထူးအလိုက်၊ သီးခြား၍မှတ်သားဆောင်ရွက်
သောတန်ဆာ။

Insignificance, *n.* from next

Insignificant, *a* without meaning, အနက်အဓိပ္ပာယ်မရှိသော။
unimportant, အတွက်မရှိသော။

Insincere, *a* အတွင်းအပမညီ, အရောင်ဆောင်သော။

Insincerity, *n* from above

Insinuate, *v* *t* to enter gently, အသာအယာဝင်သည်။ — *v* *t* to
introduce gently, အသာအယာသွင်းသည်။ to hint, အမိလ်အမြှက်
ပေးသည်။

Insinuating, *a* apt to gain on the affections, စိတ်နှင့်တွေ့အောင်ဖြား
ယောင်းတတ်သော။

Insinuation, *n* from Insinuate and Insinuating

Insipid, *a* အရသာမရှိသော။

Insipidity, *n* from above

Insist on, *v* *t* to dwell on in discourse, အစွဲပြု၍ပြောဆိုသည်။ to
ask perseveringly, စိတ်မလျှော့ဘဲတောင်းသည်။

Insnae, *v* *t* ကျော့မိသည်။

Insobriety, *n* ယစ်မှူးတတ်ခြင်း။

Insociable, *see* Unsociable

Insolate, *v* *t* နေပူစွာလှန်းထားသည်။

Insolence, *n.* from next

Insolent, *a* စော်ကားသော။

Insoluble, *a* အရည်မဖြစ်နိုင်ပွယ်ရှိသော။

Insolvable, *a* အဓိပ္ပာယ်မရှင်းလင်းနိုင်ပွယ်ဖြစ်သော။

Insolvency, *n* from next

Insolvent, *a* ကြွေးကိုမဆပ်နိုင်သော။

Insomuch, *adv* ထိုင်းအောင်။

Inspect, *v* *t* ကြည့်ရှုသည်။

Inspection, *n* from above

Inspector, *n* agent from Inspect

Inspiration, *n* from next

Inspire, *v* *t* to draw into the lungs, ဝင်သက်ရှူသည်။ ပင့်သက်ရှူသည်။
to breathe into, မှုတ်သွင်းသည်။ to impart supernatural
wisdom, ထူးဆန်းသောညာဏ်ကိုမှုတ်သွင်းသည်။

Inspiring, *a* animating, စိတ်ကြွ၍အားကြီးစေတတ်သော။

Inspire, *v* *t* အားပေးသည်။

Inspissate, *v* *t* ပျစ်စေသည်။

Instability, *n.* want of permanency, အမြဲမရှိခြင်း။ unsteadiness of
purpose, စိတ်သဘောမတည်ကြည်ခြင်း။

Instable, *see* Unstable

Install, *v* *t.* အခမ်းအနားနှင့်တကွအရာ၌ခန့်ထားသည်။

Installation, *n* from above

Installment, *n* ပေးသွင်းရန်ငွေအနက်တွင် ချိန်းချက်သောအချိန်ရောက်မှ ပေးသွင်းရသောငွေတစ်စုံ

Instance, *n* solicitation, တောင်းပန်ခြင်း။ example, ပုံသက်သေ။ time, turn, အကြိမ်။ —*v* *t* ပုံသက်သေပြသည်။

Instant, *n* ခေတ္တ။ (Pali) *a* earnestly endeavouring, မရ၊ရအောင် တန်းမှန်း၍ အားထုတ်သော။ immediate, အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ဆက်တိုက်ဖြစ်သော။ current, ယခုဖြစ်သော။ —*n* ခဏ။ တမဟုတ်။ တအောင့်။

Instantaneous, *a* ချက်ချင်းဖြစ်သော။

Instantly, *adv* အခြားမဲ့။ ချက်ချင်း။ လောချင်း။ လောဆဲ။ လောလော။ ရက်တရော။ ရုတ်တရက်။ ရုတ်ချင်း။ ရုတ်ခနဲ။ ရှောင်တခင်။

Instate, *v* *t* နေရာပေးသည်။

Instead, *adv* အစား။ ကိုယ်စား။

Instep, *n*. ခြေဖမိုးအဆက်။

Instigate, *v* *t* ရှို့ဆော်တိုက်တွန်းသည်။

Instigation *n* from above

Instill, *v* *t* to infuse by drops, အစက်စက်ချ၍ သွင်းသည်။ to communicate slowly, တဖြည်းဖြည်းနှစ်လုံးသွင်းသည်။

Instinct, *n* ပကတိအားဖြင့်စရိုက်ဘာသာသိတတ်သောညာဏ်။

Instinctive, *a*. ထိုညာဏ်နှင့်ဆိုင်သော။

Institute, *v* *t* to establish, တည်သည်။ to initiate, (ပညာအတတ်) အစတွင်သင်သည်။ to commence, အစပြုသည်။ —*a* suit, တရားစွဲဆိုသည်။ တရားပြုလုပ်သည်။ —*n* တရားဥပဒေ။

Institution, *n* the act of establishing, တည်ခြင်း။ an enactment, တရားဥပဒေ။ စီရင်ထုံးစံချက်။ an established system, စီရင်၍ထားသောအရာ။

Instruct, *v* *t* to teach, သင်သည်။ သင်ပေးသည်။ သွန်သင်သည်။ to put up to, အကြံပေးသည်။ to direct, order, မှာထားသည်။ to inform, ကြားပြောသည်။

Instruction, *n* the act of teaching, သွန်သင်ခြင်း။ a direction, မှာထားခြင်း။ နည်းဥပဒေ။ အဆုံးအမ။

Instructive, *a*. ပညာတိုးပွားစေတတ်သော။

Instructor, *n* သင်ပေးသောဆရာ။

Instructress, *n* သင်ပေးသောမိမ္မ။

Instrument, *n* an implement, လုပ်ကိုင်ရန်တန်ဆာ။ means used to accomplish a purpose, တစ်စုံတစ်ခုသောအကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်းငှါသုံးဆောင်သောအရာ။ a musical machine, တူရိယာ။ a deed or contract, စာချုပ်။

Instrumental, *a.* conducive to, အကျိုးကိုပြုစုတတ်သော။ pertaining to musical instruments, တူရိယာနှင့်ဆိုင်သော။

Instrumentality, *n.* from above, 1st def

Insubordination, *n.* အုပ်စိုးခြင်းကိုဝန်မခံခြင်း။

Insufferable, *a.* မခံနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ သည်းမခံနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Insufficiency, *n.* from next

Insufficient, *a.* not enough, မသောက်သော။ incompetent to, မတတ်နိုင်သော။

Insular, *a.* ကျွန်းနှင့်ဆိုင်သော။

Insulate, *v. t.* အခြားတပါးသောအရာတို့နှင့်ကွင်း၍အခြားစီနေအောင်ထားသည်။

Insulation, *n.* ထိုသို့နေခြင်း။

Insult', *v. t.* ရိုသေသင့်သည်အတိုင်းမပြု၊ မရိုမသေပြုသည်။

In'sult, *n.* from above

Insuperable, *n.* that cannot be passed, မကျော်နိုင်သော(အရာ) that cannot be surmounted, အကြိမထမြောက်နိုင်သော(အမှု)။

Insupportable, *see* Insufferable.

Insurance, *n.* from next, the premium paid for insuring, လုံချုံအောင်ခံဝန်သည်အတွက်ပေးရသောငွေ။

Insure, *v. t.* လုံချုံအောင်ခံဝန်သည်။

Insurgent, *a.* အာဏာကိုဆန့်လျက်ရှိသော။ — *n.* အာဏာကိုဆန့်သောသူ။ ဝန်ကန်သောသူ။

Insurmountable, *see* Insuperable

Insurrection, *n.* ဝန်ကန်ခြင်း။

Insusceptible, *a.* မနာတတ်သော။ မကြင်နာတတ်သော။

Intaglio, *n.* တခြမ်းပေါ်အောင်လုပ်သောရုပ်ပုံ။

Intangible, *a.* စမ်းသတ်၍မတွေ့မရှိသော။

Intact, *a.* မထိမပျက်သေးသော။

Integer, *n.* မချို့တဲ့၊ စုံလင်သောအရာ။

Integral, *a.* whole, entire, စုံလင်သော။ making part of a whole, အင်္ဂါစုအဝင်ဖြစ်သော။

Integrity, *n.* entireness, မချို့တဲ့၊ စုံလင်ခြင်း။ uprightness, ဖြောင့်မတ်ခြင်း။

Integument, *n.* ဖုံးအုပ်သောအရာ။ ဖုံးလွှမ်းသောအရာ။

Intellect, *n.* ဉာဏ်။

Intellective, *a.* နားထည်တတ်သော။

Intellectual, *a.* having intellect, ဉာဏ်ရှိသော။ relating to the intellect, ဉာဏ်နှင့်ဆိုင်သော။

Intelligence, *n.* intellect, ဉာဏ်။ information communicated,

ကြားမှသောသိတင်းစကား၊ friendly intercourse, မိသဟာရရဲ့
ခြင်း၊ an intelligent being, ဝေနေယျသတ္တဝါ။

Intelligencer, *n* သိတင်းကြားမှသောသူ။

Intelligent, *a* endowed with intellect, ညာဏ်ရှိသော၊ knowing,
ညာဏ်ကောင်းသော။ သိနားလည်တတ်သော။

Intelligible, *a* နားလည်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Intemperance, *n*. from next

Intemperate, *a* immoderate in the indulgence of the appetites,
တာမဂုဏ်ကိုမချုပ်တည်းသော။ addicted to the use of intoxica-
ting liquor, ဆေးရည်သေရက်ကိုသောက်တတ်သော။ excessive,
ကျူးလွန်သော။

Intend, *v* အကြံရှိသည်။ ကြံရွယ်သည်။

Intendant, *see* Superintendent

Intense, *a* အလွန်အားကြီးသော။

Intenseness, Intensity, *n* from above.

Intension, *n*. တင်းခြင်း။

Intensive, *a* အားကြီးစေသော။

Intent, *a* စိတ်သဘောစိုက်လျက်ရှိသော။ စိတ်တန်းမှန်းလျက်ရှိသော။ —*n*.
အကြံအစည်။ အကြံအရွယ်။

Intention, *n* close attention, စိတ်သဘောစိုက်လျက်နေခြင်း။ design,
အကြံအစည်။ အကြံအရွယ်။

Intentional, *a*. ကြံစည်၍ပြုသော (အမှု)။

Intentness, *n* from Intent, *a*

Inter, *v t* မြေ၌ဖြတ်၍သင်းဖြိုဟ်သည်။

Intercalar, Intercalary, *a* ဝင်သော (ရက်)။ ထပ်သော (လ)။

Intercalate, *v t* —a day, ရက်ဝင်သည်။ —a month, လထပ်သည်။

Intercalation, *n*. from above

Intercede, *v* 2. to mediate, စပ်ကြားပြုသည်။ to plead for, သုအဖွဲ့
တောင်းပန်သည်။

Intercept, *v t* to stop and seize on the way, ကြိုဆို၍ဖမ်းဆီးသည်။
to obstruct, မြစ်တားသည်။

Interception, *n* from above

Intercession, *n*. from Intercede

Intercessor, *n*. စပ်ကြားပြုသောသူ။ သုအဖွဲ့တောင်းပန်သောသူ။

Interchange, *v. t.* to give and take mutually, အချင်းချင်းလဲဝယ်
သည်။ to succeed alternately, အပြန်အလှန်လဲပြောင်းသည်။ —*n*.
from same

Intercommunication, *see* Intercourse

Intercostal, *a* နံရိုးစပ်ကြားမှရှိသော။

Intercourse, *n*. တဦးနှင့်တဦးအပေါင်းအဝေးပြု၍ဆက်ဆံခြင်း။

- Interdict, *v t* မြစ်တားသည်။ —Interdiction, *n.* from *do*
- Interdictory, *a.* မြစ်တားသော။
- Interest, *v t.* to cause to be concerned in, ဆိုင်စေသည်။ to affect the feelings, စိတ်ပါဝင်စေခြင်းငှါပြုသည်။ —*n* concern in, ဆိုင်ခြင်း။ ပါဝင်ခြင်း။ advantage, benefit, welfare, ကျေးဇူး။ အကျိုး။ favor with others, မှတ်နားရခြင်း။ regard to private profit, ကိုယ်အကျိုးကိုငဲ့ကွက်ခြင်း။ premium paid for money, အတိုး။ compound interest, စာရင်းလွန်တိုးသောအတိုး။
- Interfere, *v.* to intermeddle, သုတမူကိုဝင်၍ပြုသည်။ to come in collision, ထိခိုက်သည်။
- Interference, *n.* from above.
- Interfused, *a.* စပ်ကြားမှာသွန်းလောင်းလျက်ရှိသော။
- Interim, *n.* ခြားသောကာလ။
- Interior, *n.* အတွင်း။ —*v.* အတွင်း၌ရှိသော။
- Intejacent, *a* စပ်ကြားမှာရှိသော။
- Interject, *v t* စပ်ကြားမှာသွင်းသည်။
- Interjection, *n* from above, an exclamation, ကျေးကြော်သောစကား။
- Interlace, *v t.* ရောနှောသည်။
- Interlapse, *n.* ခြားသောကာလ။
- Interlard, *v. t.* တသမတ်တည်းမပြော၊ စကားချပ်နှင့်ပြောသည်။
- Interleave, *v t* စာအုပ်၌အလွတ်ချပ်၍ထည့်သည်။
- Interline, *v t* စာနှစ်ကြောင်းအကြား၌ချပ်၍ရေးသည်။
- Interlineation, *n* from above, the matter inserted, စာနှစ်ကြောင်းအကြား၌ချပ်၍ရေးသောစကား။
- Interlocution, *n* အလှည့်အလှည့်ဆွေးနွေးပြောဆိုခြင်း။
- Interlocutory, *a.* ထိုသို့သောပြောဆိုခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Interlope, *v t* မဆိုင်ဘဲနှင့်ဆိုင်ရောင်ဆောင်၍ပြုသည်။
- Interlude, *n* အာတ်မပြတ်အောင်ချပ်၍ပြုသောအရာ။
- Intermarriage, *n* from next.
- Intermaury, *v.* တမျိုးနှင့်တမျိုးဆက်လက်၍အပြန်အလှန်လက်ထပ်သည်။
- Intermeddle, *v. t.* ဝင်၍စွက်ပက်သည်။
- Intermedial, Intermediate, *a* စပ်ကြားမှာနေသော။
- Interment, *n* from Inter, *v t.*
- Interminable, *a.* အဆုံးမရှိနိုင်သော။
- Intermingle, *v. t* ရောရှက်သည်။
- Intermission, *n* from next, intervement time, ခြားသောကာလ။
- Intermit, *v. t.* to cease for a time, စဲသည်။ ခဏပြတ်သည်။ ရပ်တန့်သည်။ —as a fever, ကျသည်။ —*v t* စဲစေသည်။ ခဏဖြတ်သည်။ ရပ်တန့်စေသည်။
- Intermittent (fever,) *a* ကျတတ်သော (အဖျား။)

Intermix, *v t* ရောနှောသည်။

Intermixture, *n* a mass formed by mixture, ရောနှောသောအရာ။
admixture, စွပ်ပက်၍ရောနှောသောအရာ။

Intermundane, *a* စကြဝဠာကြားမှာဖြစ်သော။

Internal, *a* interior, အတွင်း၌ရှိသော။ pertaining to the heart,
ဗိတ်သဘောနှင့်ဆိုင်သော။ intrinsic, ဇာတိအပိုင်းဖြစ်သော။

Interununcio, *n* တဦးမှတဦးသို့စေလွှတ်သောတမန်။

Interpolate, *v t* မဟုတ်မမှန်ဘဲစာလုပ်၍သွင်းသည်။

Interpolation, *n* from above, the passage interpolated, ထိုသို့
သွင်းသောစကားချက်။

Interpose, *v z* to mediate, စပ်ကြားမှာပြုသည်။ —*v t* to place
between, စပ်ကြားကွင်းထားသည်။ to obstruct, ဆီးတားသည်။

Interposition, *n* from above, 1st and 2d def

Interpret, *v t* to translate, အနက်ပြန်သည်။ to explain the mean-
ing, အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုဖော်ပြသည်။

Interpretation, *n* from above, meaning explained, အနက်
အဓိပ္ပာယ်ကိုဖော်ပြသောစကား။

Interpreter, *n* စကားပြန်။

Interregnum, *n* ရှင်ဘုရင်တဦး နန်းသက်ကုန်၍ တဦး နန်းမထိုင်မှီသော
ကာလ။

Interrogate, *v t* မေးစစ်သည်။

Interrogation, *a* from above, a question, အမေး။ a note that
marks a question, အင်္ဂလိပ်စာ၌အလိုက်တမျိုး။ (?)

Interrogative, *a* မေးမြန်းသော (စကား။)

Interrogatory, *n* အမေး။ —*a* see Interrogative

Interrupt, *v t* to break continuity, ဖြတ်သည်။ to obstruct, hinder,
ဆီးတားသည်။

Interruption, *n* from above, a hindrance, အဆီးအတား။

Intersect, *v t* ကန့်သန့်ဖြတ်သည်။

Intersection, *n* from above, the point of crossing, ကန့်သန့်ဖြတ်ချက်။

Intersperse, *v t* အများ ထဲတွင်ခြားနားသော အရာတို့ကို ကွက်ကွက်ကျား
ကျားထားသည်။

Interspersion, *n* from above

Intestate, *n* ကျဉ်းမြောင်းသောအကြား။

Intertexture, *n* အချင်းချင်းရောနှော၍ရက်သောအဖြစ်။

Intertwine, Intertwist, *v t* ပူးလိမ်သည်။

Interval, *n* —of space, အကြား။စပ်ကြား။ —of time, ခြားသောကာလ။
low, level ground, ချိုင့်ဝှမ်းသောအရပ်။

Intervene, *v i* စပ်ကြားသွင်းသည်။

Intervention, *n* from above

- Interview, *n* ဣက်နှာချင်းဆိုင်တွေ့၍စကားပြောဆိုခြင်း။
- Interweave, *v t* အချင်းချင်းချော့နှော၍ရက်သည်။
- Intestate, *a* dying without making a will, သေတန်းစာမရှိဘဲသေသော။ not devised, သေတန်းစာမထားသော (ဥစ္စာ)။
- Intestinal, *a* အူနှင့်ဆိုင်သော။
- Intestine, *a* အတွင်း၌ဖြစ်သော။ အတွင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Intestines, *n plur* အူ။
- Inthral, *v t* ကျွန်ခံစေသည်။
- Inthralment, *n* from above, bondage, ကျွန်ခံခြင်း။
- Inthroned, *see* Enthroned
- Intimacy, *n* မိတ်ကျွမ်းဝင်ခြင်း။
- Intimate, *a* internal, အတွင်း၌ဖြစ်သော။ close in friendship and acquaintance, မိတ်ကျွမ်းဝင်သော။ —*n* မိတ်ကျွမ်းဝင်သောသူ။ —*v t* အချိပ်ပေးသည်။
- Intimately, *adv* familiarly, မိတ်ကျွမ်းဝင်သည်နှင့်။ closely, accurately, စေ့စေ့စပ်စပ်။ သေသေချာချာ။
- Intimation, *n* အချိပ်အမြက်။
- Intimidate, *v. t* ကြောက်အောင်ပြုသည်။
- Intimidation, *n* from above
- Into, *prep* အတွင်းသို့။ အထဲသို့။
- Intolerable, *a* မခံနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ သည်းမခံနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Intolerance, *n* from next
- Intolerant, *a* not enduring, မခံတတ်သော။ not tolerating difference of opinion or worship, အယူဝါဒအမှု၊ ကိုးကွယ်ခြင်း အမှု၌ကွဲပြားရအောင်အခွင့်မပေးတတ်သော။
- Intomb, *v t* သင်းရှိုင်းတွင်း၌ချထားသည်။
- Intonation, *n* ခိုဃ်းချွန်းခြင်း။
- Intoxicate, *v t* from next
- Intoxicated (be,) *v. e* ယစ်မှူးသည်။
- Intoxication, *n* from above
- Intractable, *a* ဆုန့်၍မရနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Intractableness, *n* from above
- Intransitive, *a.* မကူးမပြောင်းတတ်သော။
- Intransmutable, *a* ဓာတ်မပြောင်းလဲတတ်သော။
- Intrench, *v t* to surround with a trench, (မြို့) ပတ်သည်၌ကျုံးတူးသည်။ to furrow, အကြောင်းလုပ်သည်။ —*on, v. t.* သူတပါးပိုင်သောအရာကိုဝင်၍သိမ်းယူသည်။
- Intrenchment, *n.* မြို့ဆင်ခြေဖုံးနှင့်ကျုံးအစရှိသောမြို့ကရိယာ။
- Intrepid, *a.* မကြောက်၊ ရင့်သော။ သူရဲဘောရှိသော။
- Intrepidity, *n.* from above.

Intricacy, *n* from next

Intricate, *a* ရှုပ်ထွေးသော။

Intrigue, *v* *i*. လျှို့ဝှက်၍ပရိယာယ်နှင့်ကြံစည်သည်။ —*n*. from *d*o.

Intrinsic, *a* ဇာတိအတိုင်းဖြစ်သော။

Introduce, *v* *t* to bring in, သွင်းသည်။ to lead into (the presence of,) သွင်းပေးသည်။ to commence the use of, သုံးဆောင်စပြုသည်။ to produce, ဖြစ်အောင်ပြုသည်။ to make preliminary remarks, ချီး၍ညွှန်းပြသည်။

Introduction, *n* from above, a preliminary remark, အချိုးစကားချိုး။

Introductory, *a* သွင်းတတ်သော။ လမ်းပြတတ်သော။ preliminary, ချီး၍ညွှန်းပြသော။

Intromit, *v* *t* မဆီးတားဘဲဝင်စေသည်။

Introspect, *v* *t* အတွင်းသို့ကြည့်ရှုသည်။

Introvert, *v* *t* အတွင်းသို့လှည့်သည်။

Intrude, *v* *i* အခွင့်မရှိဘဲဝင်သည်။ —*v* *t* အခွင့်မရှိဘဲသွင်းသည်။ —*v*. *i* လူရာဝင်သည်။ လူဇော်ဝင်သည်။

. Intrusion *n*. from above

Intrusive, *a* အခွင့်မရှိဘဲဝင်တတ်သော။ —သွင်းတတ်သော။

Intrust, *v*. *t*. ယုံ၍အပ်နှံသည်။

Intuition, *n* အလိုအလျောက်သိတတ်သောညာဏ်။

Intuitive, *a* အလိုအလျောက်သိတတ်သောညာဏ်နှင့်ဆိုင်သော။

Intumescence, *n* ဖောရောင်ခြင်း။

Intuigescence, *n* same

Intwine, *v* *t*. ပူးလိမ်သည်။

Inundate, *v* *t* လွှမ်းမိုးသည်။

Inundation, *n* from above

Inure, *v*. *t*. ခံနိုင်အောင်တစတစမှား၍ပြုသည်။

Inutility, *n* အသုံးမရနိုင်အောင်ဖြစ်ခြင်း။ အကျိုးမဲ့ခြင်း။

Invalidate, *v* *t*. to enter a country hostilely, ပြည်နယ်ကိုဝင်၍ထိုက်သည်။ to encroach on, သူတပါးပိုင်သောအရာကိုဝင်၍သိမ်းယူသည်။

Invalid, *a* weak, အားမရှိသော။ of no force in law, ချို့တဲ့၍မတည်သော။

Invalid', *n* မကျန်းမမာသောသူ။

Invalidate, *v* *t*. from Invalid, 2d def

Invalidity, *n* ချို့တဲ့နုနဲ့ခြင်း။

Invaluable, *a* မပြတ်နိုင်အောင်အသုံးထိုက်သည်။

Invariable, *a* ပြောင်းလဲခြင်းမရှိသော။

Invariableness, *n* from above.

Invasion, *n*. from Invalidate,

- Invective, *n* from next
- Inveigh, *v* *t* အပြစ်တင်၍ကဲ့ရဲ့သည်။
- Inveigle, *v* *t* ပရိယာယ်နှင့်ဖြားယောင်းသည်။
- Invent, *v* *t* to contrive and make something new, ထိုးထွင်း၍
အစအဦးလုပ်သည်။ to devise falsely မဟုတ်မမှန်ဘဲလုပ်ကြသည်။
- Invention, *n* from above, 1st def, that which is invented,
ထိုးထွင်း၍အစအဦးလုပ်သောအရာ။ fiction, အမှန်မဟုတ်ဘဲဏ္ဍာရေးထားသောအရာ။
- Inventive, *a* ထိုးထွင်း၍ကြံစည်တတ်သော။
- Inventory, *n* ဥစ္စာပစ္စည်းစာရင်း။
- Inverse, *a* အပြန်အလှန်ဖြစ်သော။ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော။ —*v* *t* see Invent
- Inversion, *n* from next
- Invert, *v* *t* အပြန်အလှန်ထားသည်။ ပြောင်းပြန်ထားသည်။
- Invest, *v* *t* to clothe, အဝတ်ဝတ်သည်။ to commission, အခွင့်ပေး၍
ခန့်ထားသည်။ to confer office or honor, ချီးမြှောက်ခန့်ထားသည်။
to adorn, တန်ဆာဆင်သည်။ to besiege, ဝန်းရံ၍တပ်ချသည်။
to deposit (money) with a view of profit, ရင်းနှီးသည်။
- Investigate, *v* *t* စစ်ဆေးမေးမြန်းသည်။ စစ်ကြောမေးမြန်းသည်။
- Investigation, *n* from above
- Investiture, *a* အရာခွင့်ခန့်ထားခြင်း။
- Investment, *n* from Invest
- Inveteracy, *n* from next
- Inveterate, *a* စွဲကပ်၍ပျောက်ခဲ့သော။
- Invidious, *a* မနာလိုဖွယ်ဖြစ်သော။
- Invigorate, *v* *t* သန်မာစေသည်။
- Invigoration, *n* from above
- Invincible, *a* မအောင်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Invincibility, *n* from above
- Inviolable, *a* မပျက်ရသော။ မဖျက်သင့်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Inviolat, *a* မပျက်သော။
- Invisibility, *n* from next.
- Invisible, *a* မထင်ရှားသော။ အရှုပဖြစ်သော။ ရှုပါရုံမဟုတ်။ မြင်နိုင်ဖွယ်
မဖြစ်သော။
- Invitation, *n* from next.
- Invite, *v* *t* to ask to come, ဖိတ်သည်။ —respectfully, ပင့်သည်။
to allure, မြှူသည်။ သွေးဆောင်သည်။
- Invoke, *v* *t* ဆုတောင်းသည်။
- Invocation, *n* from above
- Invoice, *v* *t* ဥစ္စာပစ္စည်းကိုအထိုးထား၍မှတ်သားသည်။ —*n* ထိုသို့မှတ်
သားသောစာရင်း။

Invoke, *v. t.* ဆုတောင်းသည်။

Involuntary, *a.* unwilling, အလိုမရှိသော။ independent of will or choice, အလိုမပါဘဲပကတိအတိုင်းဖြစ်သော။

Involution, *n.* from next

Involve *v. t.* to wind over and about, လိမ်ပတ်သည်။ to wrap over and over, ထုပ်ရစ်သည်။ to cover on all sides, လွှမ်းမိုးသည်။ to imply, ပြောရာရောက်သည်။ to take with, အတူပါအောင်ပြုသည်။ to entangle, plunge (in difficulty,) ထွေးလုံးရစ်ပတ်အောင်ပြုသည်။

Invulnerability, *n.* ကာယသိပ္ပံ။

Invulnerable, *a.* ထိုးခုတ်ပြစ်ခတ်၍မနာနိုင်သော။

Inward, *a.* interior, အတွင်း၌ရှိသော။ pertaining to the heart, စိတ်သဘောနှင့်ဆိုင်သော။ —*adv.* အထဲသို့။ အတွင်းသို့။

Inwards, *n. plur.* ဝမ်းတွင်းသား။ —*adv.* အတွင်းသို့။

Inweave, *v. t.* ရေးသားလျက်ပါအောင်ရက်သည်။

Inwrap, *v. t.* to wrap up, ထုပ်သည်။ to cover up, ဖုံးအုပ်သည်။

Inwreath, *v. t.* ပန်းကိုးနှင့်ပတ်ရစ်သည်။

Inwrought, *a.* ပန်းပြောက်ထိုးသော။

Iodine, *n.* ပင်လယ်ကျောက်ညိုပြာကိုလုပ်သောဆေးတမျိုး။

Tota, *n.* ဆိတ်စိကလေး။

Ipecacuanha, *n.* အန်ဆေးတမျိုး။

Inascable, *a.* မိတ်ဆိုးတတ်သော။

Ice, *n.* အမုက်ထွက်ခြင်း။

Ireful, *a.* အမုက်ထွက်လျက်ရှိသော။

Iris, *n.* the rainbow, သင်္ကတံ။ —of the eye, မှုတ်ရစ်။

Irish, *a.* ဣရိ၌။ ဣရယ်ပြည်။ ဣရယ်အမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။ —man, *n.* ဣရိ၌အမျိုးသား။

Likesome, *a.* ပင်ပန်းစေတတ်သော။

Lik-omeness, *n.* from above

Iron, *n.* the metal, သံ။ a utensil made of iron, သံတန်ဆာ။

—wood, ဖြင်းကတိုး။ —bound, *a.* ကျောက်ထူထပ်သော(ကမ်း)။

—mold, *n.* သံချွေးစွန်းကွက်။ —monger, သံတန်ဆာကိုရောင်း

သောသူ။ —works, *plur.* see Forge —*a.* made of iron,

သံ။ သံကိုလုပ်သော။ firm, unyielding, ခိုင်မာသော။ —hearted,

မကြင်နာတတ်သော။ ရက်စက်သော။ —*v. t.* to smooth with

a hot iron, သံပူထိုက်သည်။ to handcuff, လက်ထိတ်ခတ်သည်။

to put on fetters, ခြေချင်းခတ်သည်။

Ironical, *a.* သရော်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Irons, *n. plur.* manacles, သံထက်ထိတ်။ fetters, သံခြေချင်း။

Irony, *n.* သရော်ခြင်း။

- Irradiate, *v. t.* လင်းစေသည်။ လွန်းလင်းစေသည်။
 Irradiation, *n* from above
 Irrational, *a* destitute of reason, လူညာဏ်မရှိသော။ unreasonable, ပညာနှင့်မညီလျော်သော။
 Irreclaimable, *a.* ဆုမွန်မရနိုင်အောင်ဖြစ်သော။
 Irreconcilable, *a* that cannot be recalled to amity, ရန် ဖြေ၍ မသင့်နိုင်သော။ incompatible, မညီလျော်နိုင်အောင်ဖြစ်သော။
 Irreconciled, *a* ရန်မပြေ၊ မသင့်မတင့်သော။
 Irreconcilement, Irreconciliation, *n* from above
 Irrecoverable, *a* ပြောက်၍မရနိုင်အောင်ဖြစ်သော။
 Irredeemable, *a* မရွေးမနှုတ်နိုင်အောင်ဖြစ်သော။
 Irreducible, *a* အရင်ကဲ့သို့ပြန်ဖြစ်စေနိုင်အောင်ရှိသော။
 Irrefragable, *a* မချေပနိုင်အောင်ဖြစ်သော။
 Irrefutable, *a* same
 Irregular, *a* not according to rule, နည်းဥပဒေနှင့်မညီသော။ not according to custom, ထုံးစံအတိုင်းမဟုတ်သော။ not in the usual way, ဖြစ်မြဲမဖြစ်သော။ not in regular order, အစီအစဉ် အတိုင်းမဟုတ်သော။ not uniform, မညီမမျှသော။ အစီအစဉ်မသင့်သော။ not straight, မဖြောင့်သော။ not morally right, မတရားသော။
 Irregularity, *n* from above
 Irregularly, *adv* ကြောင်းတီးကြောင်တောင်။
 Irrelative, *a.* မစပ်မဆိုင်သော။
 Irrelevancy, *n* from next
 Irrelevant, *a* not connected with, မဆိုင်သော။ not pertinent, မဆီမဆိုင်သော (စကား။) နေရာမကျ၊ မထိမမှီက်သော (စကား။)
 Irreligion, *n* from next, 1st def.
 Irreligious, *a* destitute of religion, ဘုရားကိုမကိုးကွယ်၊ တရားကိုမကျင့်စောင့်သော။ contrary to religion, ဘုရား၊ တရားနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော။
 Irremediable, *a* သွား၍မပြန်နိုင်သော (လမ်း။)
 Irremediable, *a.* incurable, ဆေးကု၍မပြောက်နိုင်သော။ that cannot be amended, ပြုပြင်၍မရနိုင်အောင်ဖြစ်သော။
 Irremissible, *a* မလွှတ်နိုင်သော (အပြစ်။)
 Irremovable, *a.* မပြောင်းလဲနိုင်သော။
 Irreparable, *a.* ပြုပြင်နိုင်စွယ်မဟုတ်သော။
 Irrepealable, *a.* မနှုတ်သိမ်းနိုင်သော (အမိန့်တော်။) မပျက်နိုင်သော (ဥပဒေ။)
 Irrepleviable, *a.* အာမခံပေး၍ဥစ္စာကိုနှုတ်ယူနိုင်စွယ်မဟုတ်သော။
 Irreprehensible, *a.* အပြစ်တင်စွယ်မဟုတ်သော။
 Irrepressible, *a.* မချုပ်တည်းနိုင်စွယ်ဖြစ်သော။

- Inreproachable, *a* ကဲ့ရဲ့ဖွယ်မဟုတ်သော။
 Inreprovable, *a* အပြစ်တင်ဖွယ်မဟုတ်သော။
 Irresistible, *a* ရပ်ခံ၍မဆီးတားနိုင်အောင်ဖြစ်သော။
 Irresolute, *a* နှိန်နဲ့သော။
 Irresolution, *n* from above
 Irrespective, *a* မထောက်မထားဘဲနေသော။
 Irresponsible, *a* not accountable, ဝန်ကင်းလွတ်သော။
 Irretrievable, *a* ဖျောက်၍မရနိုင်အောင်ဖြစ်သော။
 Irreverence, *n* from next
 Irrevent, *a* ဘုရားကိုမထီမဲ့မြင်ပြုသော။ ဘုရား၊ တရားကိုမရိုသေသော။
 Irreversible, *a* မဖြေမဖျက်နိုင်အောင်ဖြစ်သော။
 Irrevocable, *a* မနှုတ်နိုင်၊ မဖျက်နိုင်အောင်ဖြစ်သော။
 Irrigate, *v t* ရေနှင့်စိုစွတ်အောင်ပြုသည်။
 Irrigation, *n* from above
 Irrigulous, *a* မိုစိုမိမ့်မိမ့်ရှိသော (မြေ)
 Irritability, *n* from next
 Irritable, *a* easily susceptible of heat from friction, အပွတ်ခံ၍
     ပူလွယ်သော။ easily provoked, စိတ်တိုသော။ စိတ်တိုတောင်းသော။
     စိတ်တိုထွာသော။
 Irritate, *v t* to excite heat by friction, ထိုက်ပွတ်၍ပူစေသည်။ to
     excite anger, စိတ်ထွက်အောင်ပြုသည်။
 Irritation, *n* from above
 Irruption, *n* a sudden bursting in, ဟုန်းခနဲဖောက်ဝင်ခြင်း။ a sudden
     inroad, ပြည်နယ်ကိုဟုန်းခနဲ ဝင်၍ထိုက်ဖျက်ခြင်း။
 Is, *v. z.* (သူ) ရှိသည်။ (သူ) ဖြစ်သည်။ *see* Be.
 Ischury, *n* ဆီးချုပ်သောအနာ။
 Isinglass, *n* ငါးကထွက်သောကော်။
 Islamism, *n* ဟဿီတာသာ။
 Island, Isle, ကျွန်း။
 Islander, *n* ကျွန်းသား။
 Islet, *n* ကျွန်းငယ်။
 Israelite, *n* ဣသရေလအမျိုးသား။
 Issue, *v z.* to go or come out, ထွက်သည်။ to flow out, ထွက်စီး
     သည်။ to proceed as a progeny, ဆင်းသက်သည်။ —*v. t* to
     utter, emit, ထုတ်သည်။ ထုတ်ပေးသည်။ —*n.* a going out,
     ထွက်ခြင်း။ a flowing out, ထွက်စီးခြင်း။ an emission, ထုတ်ခြင်း။
     ထုတ်ပေးခြင်း။ proceeds, တက်ငွေ။ ultimate result, အဆုံး။
     progeny, သားသမီး။ a fontanel, သွေးပုဂံ၊ သွေးဆိုးတမိုစိုထွက်ထို
     အောင်လုပ်သောအနာ။ the point where parties at variance are
     diametrically opposed, အမှုသဉ်းနှစ်ဦးသဘောမတူနိုင်သောအချက်။

Isthmus, *n* ကျန်းဆက်ကုန်းမြီး။

It, *pron.* ထိုဟာ။ ထိုအရာ။

Italian, *n* ဣတလီလူ။ — *a* ဣတလီပြည်နှင့်ဆိုင်သော။

Italic, *a* မိန့်မိန့်စောင်းစောင်းရေးသောစာလုံးတမျိုး။

Itch, *v* ၁ ယားသည်။ — *n.* the disease, ယားနာ။ a constant, teasing desire, စွဲထမ်းသောအလိုရုဇွန်။

Itchy, *a.* ယားနာစွဲသော။

Item, *n* an article, separate particular, အချက်။ စာခွဲပါသောအချက်တချက်။ a hint, အမိတ်အမြွက်။ — *adv* တနည်းကား။

Iterate, *v. t* to do again, ထပ်၍ပြသည်။ to utter again, ထပ်၍ပြောသည်။

Iteration, *n.* from above.

Itinerant, *a.* from Itinerate.

Itinerary, *n* အပြည်ပြည်သို့လှည့်လည်ရာတွေ့မိသမျှတို့ကိုရေးသား၍ထားသောစာ။

Itinerate, *v. ၁* ခေသစာမိလှည့်လည်သည်။

Its, *poss.* of It, *which see*

Itself, *pron.* ထိုအရာပင်။ *see* Himself.

Ivory, *n.* ဆင်စွယ်။ — black, ဆင်စွယ်ဖုတ်သောမီးသွေး။

Ivy, *n.* နွယ်ပင်တမျိုး။

J.

Jabber, *v* ၁ အလျင်အမြန်ပြော၍စကားများသည်။

Jacinth, *see* Hyacinth

Jack, *n.* an instrument to pull off boots, သားရေခြေစွပ်ကိုချွတ်သောတန်ဆာ။ an engine to turn a spit, သား၊ ငါးကင်သောတံခွက်ကိုလည်စေတတ်သောချိန်ကြိုးတန်ဆာ။

Jackal, *n* ခွေးအာ။

Jackanapes, *n* ပလွှားသေသုလူမိုက်ကထေး။

Jackass, *n* မြွေထီး။

Jackboots, *n* သံချပ်ခြေစွပ်။

Jacket, *n.* အင်္ကျီခါးကို။ ထိုင်မသိမ်းအင်္ကျီ။

Jackpudding, *n* လူပျက်။

Jaculation, *n.* ပြစ်ခြင်း။

Jade, *v. ၁.* မိတ်ပွက်သည်။ — *v. t.* ပင်ပန်းစေသည်။ — *n.* ယုတ်မာသောမိစ္ဆာ။

Jagg, *v. t.* ခွေးသွားမိတ်မိတ်သည်။ — *n* ခွေးသွား။

Jaggged, Jaggy, *a.* ခွေးသွားမိတ်မိတ်လျက်ရှိသော။

Jagggedness, *n.* from above

Jaggery, (East Indian,) *a.* ထန်းလျက်။

Jaghire, (East Indian,) *n.* မြို့စားပိုင်သောနယ်။

- Jail, *n* —for criminals, ထောင်။ —for debtors, တန်း။
- Jailet, *n* ထောင်မှု။
- Jakes, *n* ရေသွန်။
- Jalap, *n* ဝမ်းနှုတ်ဆေးတမျိုး။
- Jan 1, *n*. ယိုတမျိုး။ 2, —*v t* သိပ်သည်။
- Jamb, *n* အစောင်း။
- Jangle, *v t* ပဋိပက္ခဖြစ်၍ဆန့်ကျင်ဆက်ပြောသည်။
- Janitor, *n* တံခါးစောင့်။
- Janizary, *n*. တုရကပြည်မှာရှင်ဘုရင်ကိုယ်ရံ။
- Jansenist, *n*. ဆရာထံစင်အယူဝါဒကိုယူသောသူ။
- Janty, *a*. လှအောင်ဆင်ပွင့်လျက်ရှိသော။
- January, *n* အင်္ဂလိတ်နှစ်တွင်ပဌမလတည်းဟူသောဇန်နဝါရီ။
- Japan, *n*. the country, ဇပနီ။ the varnish, ဇပနီဆေး။ —*catth*, ရှားစေး။ —*v t* ဇပနီဆေးနှင့်လုတ်သည်။
- Japanese, *n* ဇပနီလူ။ —*a* ဇပနီပြည်နှင့်ဆိုင်သော။
- Jar 1, to emit a rattling, tremulous sound, တုန်ခါ၍မြည်သည်။ to clash, disagree, မသင့်မတင့်၊ ဆန့်ကျင်သည်။ —*v t* တုန်ခါသောအသံမြည်အောင်ပြုသည်။ —*n* a rattling, tremulous sound, တုန်ခါ၍မြည်သောအသံ။ the state of a door partly open, မပိတ်မပွင့်၊ အလွတ်နေခြင်း။ —2, a glazed pot, စည်စိုး။
- Jargon, *n* မပြီမသ၊ ထွေးလုံးရစ်ပတ်သောစကား။
- Jasmine, *n* စခွယ်ပင်။ the Cape jasmine, ဇီဇဝါပင်။
- Jasper, *n* ကျောက်မိမ်း။
- Jaundice, *n* သည်းခြေနာ။
- Jaundiced, *a* affected with the jaundice, သည်းခြေနာစွဲသော။ prejudiced against, မနာလိုသောစိတ်ရှိသော။
- Jaunt, *v* ၁ ပျော်ရွှင်ရအောင်လှည့်လည်သည်။ —*n* from *do*
- Javelin, *n* လှံတမျိုး။
- Jaw, *n* [the upper,] ဝါးရိုး။ [the lower,] ဝါးချိတ်ရိုး။ မေးရိုး။ —bone, same —tooth, အံသွား။
- Jay, *n*. ငှက်ခါး။
- Jealous, *a*. suspicious of conjugal fidelity, ကိုယ်ခင်ပွန်းကိုယုံမှားသော။ apprehensive of rivalry in love, ကိုယ်ချစ်သောသူသည်သူတပါးကိုသာ၍ချစ်သည်ဟူ၍ငှင်ကိုယ်ချစ်သောသူကိုသူတပါးမတော်မတန်ချစ်သည်ဟူ၍ငှင်ထင်၍စိတ်ပူပန်သော။ concerned for, သူမကောင်းမည်ကိုစိုးရိမ်၍စိတ်ပူပန်သော။ zealous for, သုအဖို့စိတ်အားကြီးသော။
- Jealousy, *n* from above
- Jeon, *n* ဝါဂွမ်းနှင့်သိုးမွေးရော၍ရက်သောအထည်တမျိုး။
- Jeer, *v* သရော်သည်။ —*n*. from *do*

- Jehovah, *n* ယဟောဝါ။ ထာဝရဘုရား။
 Jeune, *a* အဆီတပြား၊ အနှစ်သာရမရှိသော (စာ။)
 Jeuneness, *n*. from above
 Jelly, *n* နူးနပ်ပွစ်နှစ်ကျဉ်းအောင်ကြိုချက်သောစာ။
 Jemmy, *n*. ခြည်ငင်ရန်ယန္တရားစက်တမျိုး။
 Jeopard, *v. t* to hazard, မိုးရိမ်စရာမကင်းသော်လည်းခမ်း၍ပြုသည်။
 အဘယ်သို့ဖြစ်မည်ကိုမသိဘဲလျက်စွန့်၍ပြုသည်။ စွန့်စားသည်။
 Jeopardy, *n* ဘေးဖြစ်မည်ကိုမိုးရိမ်စရာအကြောင်း။
 Jerk, *v. t* to make a short, quick motion (in thrusting, twitching, &c.) တုတ်သည်။ to throw with a short, quick motion, တုတ်၍ပြစ်သည်။
 Jerkin, *see* Jacket
 Jessamine, *see* Jasmine
 Jest, *v. i* ပျက်ရယ်ပြုသည်။ —*n* from *do*
 Jester, *n* လူပျက်။
 Jesuit, *n* ယေရှုအမည်ရှိသောဖရင်ရှ်ဆရာတမျိုး။
 Jesuitic, Jesuitical, *a* pertaining to the Jesuits, ယေရှုအသင်းနှင့်ဆိုင်သော။ crafty, deceitful, ပရိယာယ်ပြု၍လိမ်လည်တတ်သော။
 Jesuitism, *n*. the principles and practices of the Jesuits, ယေရှုအကျင့်တရား။ crafty, deceitful, ပရိယာယ်ပြု၍လိမ်လည်ခြင်း။
 Jet 1, *n*. the fossil, ကျောက်နက်တမျိုး။ —2, an artificial spurt of water, ရေပန်း။ —d'eau, same —3, *see* Jet
 Jetson, *n* သင်္ဘောပေါ်ကပြစ်ချ၍ကုန်းသို့ရောက်သောဥစ္စာ။
 Jetty, (East Indian,) *n* တန်တားဦးတို။
 Jew, *n* ယုဒအမျိုးသား။ ယဟူဒီအမျိုးသား။
 Jewel, *n* a precious stone, ကျောက်မျက်။ ကျောက်မြတ်။ an ornament set with precious stones, ကျောက်မျက်စီသောတန်ဆာ။
 Jeweler, *n*. ကျောက်သွေး၍ရောင်းသောသူ။
 Jewelry, *n* ကျောက်မြတ်စု။
 Jewish, *a* ယုဒအမျိုးသားနှင့်ဆိုင်သော။
 Jews-harp, *n*. ခြေခြောင်း။
 Jib, *n*. ဦးကြက်လျှာရွက်ထက်။ —boom, ဦးကြက်လျှာရွက်ထက်ဆက်။
 Jig, *v. i*. ကခုန်သည်။ —*n* from *do*.
 Jilt, *v. t*. ယောက်ျားကိုချစ်ကြိုက်ဟန်ပြုပြီးမှပယ်သည်။ —*n*. ယောက်ျားကိုချစ်ကြိုက်ဟန်ပြုပြီးမှပယ်တတ်သောမိစ္ဆာ။
 Jingle, *v. i*. ချင်ချင်မြည်သည်။ —*v. t*. from *do*. —*n*. ချင်ချင်မြည်တတ်သောအရာ။
 Jinjal, (East Indian,) *n*. မိန့်ပြောင်း။
 Job, *n*. ဂုတ်ပြိတ်လုပ်ရသောအလုပ်။ —*v. i*. to work by the job,

- ပုတ်ပြတ်လုပ်ရသည်။ to buy and sell as a broker, ပွဲစားလုပ်၍
 ရောင်းဝယ်သည်။ —*v t* to stab, ထိုးသည်။
- Jockey, *n* one that rides in a race, မြင်းပြိုင်ရာစီးသောသူ။ a dealer
 in horses, မြင်းကုန်သည်။ a cheat, လိမ်လည်သောသူ။ —*n t*
 လိမ်လည်သည်။
- Jocose, Jocular, *a* ပျက်ရယ်ပြုတတ်သော။
- Jocularity, *n* ပျက်ရယ်ပြုခြင်း။
- Jocund, *a* ပျော်ရွှင်မြူးတူးသော။
- Jog, *v i* to trot slowly, ခွေးပြေးသုံးချောင်းထောက်သွားသလိုသွား
 သည်။ —*v t* to excite attention by a push, သတိပေး၍ထိုး
 လိုက်သည်။ —*n* from *do*
- Joggle, *v t* လှုပ်သည်။
- Join, *v t* to be united to, ဧဇ္ဇစပ်သည်။ to be contiguous, စပ်သည်။
 to be associated, ပေါင်းသည်။ (intrans) သင်းဖွဲ့သည်။
 —*v t* to unite (in various ways,) ဆက်သည်။ စပ်သည်။
 ပူးကပ်သည်။ ပေါင်းသည်။ (trans ,) ဖက်သည်။ ချဉ်သည်။ တွဲသည်။
 —battle, စစ်ပြိုင်သည်။
- Joiner, *n.* a carpenter, ထက်သမား။ a cabinet maker, စပ်သမား။
- Joining-hand, *n* ကူးရှက်၍ရေးသောထက်ရေး။
- Joint, *n* အဆစ်။ —[out of,] *a* dislocated, အဆစ်ပြတ်လျက်ရှိသော။
 disordered, ရှုပ်ထွေးသော။ —shared by more than one,
 နှစ်ယောက်သုံးယောက်ပိုင်သော (ဥစ္စာ) unitedly possessing,
 အတူပိုင်သော။ acting in concert, ဆုံစည်း၍ပြုသည်။ —heir, *n*
 အတူပိုင်သောအမွေခံ။ —stock, *n* ဆုံစည်း၍ရင်းနှီးကြသောငွေ။
 —*v t* အရိုးဆက်တွင်အပိုင်းပိုင်းလွှဲခြင်းဖြစ်သည်။
- Jointed, *a.* having joints, အဆစ်ပါသော။ divided at the joints,
 အရိုးဆက်တွင်လွှဲ၍ပြတ်လျက်ရှိသော။
- Jointure, *n* ထက်ထပ်ချခြားနားသီးသန့်၍လင်မပိုင်ရ၊ သမီးကိုထက်ဖွဲ့သော
 ဥစ္စာ။
- Joist, *n* ဆင့်။
- Joke, *v* ပျက်ရယ်ပြုသည်။ —*n.* from *do*.
- Jole, *n* ဝါးစောင်။
- Jollity, *n* from next
- Jolly, *a* jovial, ပျော်ရွှင်သော။ plump, ဝသော။
- Jolly-boat, *n* စတော်သံတန်။
- Jolt, *v.* ဆောင့်၍လှုပ်သည်။
- Jostle, *v t* တွန်းသည်။
- Lot, *n* ဆိတ်စီကလေး။ —*v t.* ကုပ်သည်။ မှတ်သားသည်။
- Journal, *n* a diary, နေ့စဉ်အတိုင်းဖြစ်သောအမှုအရာတို့ကိုမှတ်သောစာ။
 နေ့စဉ်မှတ်စုစာ။ မှတ်စုစာ။ a periodical publication, မျိန်းချက်

သောအချိန်တို့၌အစဉ်သင့်စီရင်သောစာ။ —of military occurrences, အရေးပုံစာ။

Journalist, *n* ထိုသို့သောစာကိုစီရင်ရေးထားသောသူ။

Journalize, *v* ထိုသို့သောစာကိုစီရင်ရေးထားသည်။

Journey, *v* ခရီးသွားသည်။ —*n* from *do*

Journey-man, *n* အခစား၍သူရင်းငြီးလုပ်သောသူ။

Joust, *v* ကစား၍စစ်တိုက်သည်။ —*n* from *do*

Jovial, *a* ပျော်ရွှင်သော။

Joy, *v* ဝမ်းမြောက်သည်။ ရွှင်လန်းသည်။ —*n* from *do* ပီတိ။

Joyful, Joyous, *a* ရှိငွှမ်းသော။

Joyless, *a* ဝမ်းမြောက်ခြင်းမရှိသော။

Jubilant, *a* အောင်သံကျွေး၍ပြုသော။

Jubilee, *n* ယုတိလပွဲ။

Judaic, Judaical, *a* ယုဒအမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။

Judaism, *n* ယုဒဘာသာ။

Judaize, *v* ယုဒဘာသာလေ့ကျင့်သည်။

Judge, *v* to form an opinion, သဘောကျသည်။ to decide, ဆုံးဖြတ်စီရင်သည်။ to examine judicially and pass sentence, စစ်ကြောစီရင်သည်။ to rule or govern, အုပ်စိုးသည်။ —*n* one who can form a discriminating opinion, ပိုင်းခြား၍သိတတ်သောသူ။ one who has authority to examine and pass sentence, တရားသူကြီး။ တရားမသူကြီး။

Judgment, *n* opinion, စိတ်အထင် the act of deciding, စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း။ mental power of comparing and deciding, ဆင်ခြင်၍သဘောကျတတ်သောညာဏ်။ a judicial sentence, တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်။ punishment, ဒါဏ်။ —day, တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်တော်မူသောနေ့။ —hall, တရားရုံး။ —seat, တရားပလ္လင်။

Indicatory, *n*. တရားမှုကိုစီရင်ပိုင်သောမင်းစု။

Indicature, *n* တရားမှုကိုစီရင်ပိုင်သောအခွင့်။

Judicial, Judiciary, *a* တရားမှုကိုစီရင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Judicious, *a* သတိပညာရှိသော။ သတိပညာနှင့်ညီသော။

Judiciousness, *n* from above

Jug, *n* အိုးဝကျည်း။

Juggle, *v* to practice legerdemain, မှက်လှည့်ပြသည်။ —*v* to cheat, လိမ်လည်သည်။ —*n*. from *do*.

Juggler, *n* မှက်လှည့်သမား။

Jugglery, *n* မှက်လှည့်ပြခြင်းအတတ်။

Jugular, *a* လည်မြောင်းနှင့်ဆိုင်သော။ —vein, *n* လည်မြောင်းကြောမ။

Juice, *n* [vegetable,] အစေးအရည်။ [animal,] အဆီ။

Juiciness, *n* from next

- June, *n* အရည်ရွှမ်းသော။
- Jupbe, *n* မျိုး။
- Julap, *n* ဆေးတိုက်ရန်ရောနှော၍လုပ်ထားသောအရည်။
- Julian, *a* ကဲသာဘုရင်ယုလိနှင့်ဆိုင်သော။
- July, *n* အင်္ဂလိတ်နှစ်တွင်သတ္တမလတည်းဟူသောဇူလီယူ နွေလျော့၍ခေါ်ဝေါ်သောယုလိလ။
- Jumble, *v t* ရှုပ်ထွေးအောင်ရောနှောသည်။ —*n* ရှုပ်ထွေးအောင်ရောနှောသောအရာ။
- Jump, *v t* ခုန်သည်။ —*n* from *do*
- Juncate, *n* မြိန်သောခဲတွယ်စားတွယ်။
- Junction, *n* from *Join*, the point or place of joining, ဆက်ချက်။ စပ်ချက်။ &c
- Juncture, *n* same, a critical time, စိုးရိမ်စရာရှိ၍အပန်းတကြီးဆောင်ရွက်ရသောအချိန်။
- June, *n* အင်္ဂလိတ်နှစ်တွင်ဆဋ္ဌမလတည်းဟူသောဇွန်လ။
- Jungle, *n* မြို့၊ မြို့စေးပျစ်။ ဖုန်းဆိုး။
- Junior, *a* အသက်သာ၍ငယ်သော။
- Junk 1, *n* bits of old rope, ကြိုးတိုကြီးစ။ —2, a Chinese vessel, တရုတ်သင်္ဘော။
- Junket, *v t* လျှို့ဝှက်၍အတူစားသောက်ကြသည်။ —*n* from *do*
- Junto, *n* လျှို့ဝှက်၍သင်းဖွဲ့သောလူစု။
- Jupiter, *n* the planet, ကြာသပတေးပြိုဟ်။
- Juridical, *n* တရားမှုကိုစီရင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Jurisdiction, *n* authority, အာဏာ။ power of deciding cases တရားမှုကိုစစ်ကြော၍စီရင်ပိုင်သောအခွင့်။ the region over which authority extends, စီရင်စု။
- Jurisprudence, *n* ဓမ္မသတ်နှင့်ထုံးတမ်းကိုလေ့ကျက်သောအတတ်ပညာ။
- Jurist, *n* ထိုအတတ်ပညာကိုလေ့ကျက်သောသူ။
- Jury, *see* Jurymen
- Jury, *n* တရားသူကြီးနှင့်တိုင်ပင်၍တရားကိုစီရင်ရာတွင်အမှုသည်နှင့်ဂုဏ်ရည်တူတကျိတ်နှစ်ယောက်။ —man, ထိုတကျိတ်နှစ်ယောက်အဝင်ဖြစ်သော။
- Jurymast, *n* တိုင်ငှါး။
- Just, *a*. right, according to rule, မှန်သော။ upright, ဖြောင့်မတ်သော။ —*adv* exactly, သေသေချာချာ။ merely, ကာမှ။ ရှိမှ။ narrowly, ဆိတ်စိတ်လိုသည်နှင့်။ —at, (တစုံတခုသောအရာပေါ်တစုံတခုသောအချိန်) တွင်ပင်။ —by, အနား၌ပင်။
- Justice, *n*. equity, တရား။ a judge, တရားသူကြီး။ a petty judge, justice of peace, နှိ။
- Justiciary, *n* တရားသူကြီး။ တရားမသူကြီး။

- Justifiable, *a* မှန်ကြောင်းကိုပြနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
 Justifiableness, *n* from above
 Justification, *n* from next
 Justify, *v t* to prove to be just, မှန်ကြောင်းကိုပြသည်။ to clear from guilt, အပြစ်နှင့်ကင်းလွတ်စေသည်။ ဖြောင့်မတ်ရာ၌တည်စေသည်။
 Jostle, *see* Jostle
 Justness, *n* မှန်ခြင်း။
 Jut *v i* အစွန်းထွက်သည်။
 Juvenile, *a*. ငယ်ရွယ်သောသူနှင့်ဆိုင်သော။
 Juxtaposition, *n* အနားမှတန်းခြင်း။

K.

- Kalendoscope, *n* ပန်းစုံဘူး။
 Kamen, *n* ကရင်။ ကရင်လူ။ ကရင်အမျိုးသား။ —*a* ကရင်အမျိုးသားနှင့်ဆိုင်သော။
 Keekle, *v t*. ကျောက်ဆူးကြိုးကိုမပွန်းမပြတ်အောင်၊ ကြိုးငယ်နှင့်စည်းပတ်သည်။
 Kedge, *n* ကျောက်ဆူးငယ်။ —*v t* ကျောက်ဆူးချ၍လူးတားဆွဲသည်။
 Keel, *n*. ဇေ။ —*v t* (သင်္ဘောကို) မှောက်ထားသည်။ —haul, ဓါတ်ပေး၍သင်္ဘောလုံးပတ်အောက်၊ တဖက်မှတဖက်သို့ဆွဲသည်။
 Keelson, *n*. သင်္ဘောဇေအလိုက်တံကူထိုးကိုညှပ်ဖိ၍ထားသောသစ်။
 Keen, *a* sharp, ထက်မြက်သော။ eager, စိတ်အားကြီးသော။ strong, violent, ပြင်းပြသော။
 Keeness, *n* from above
 Keep, *v t* to retain, သူတပါးထက်သို့မလွှဲမအပ်၊ ကိုယ်ထက်၌ထားသည်။ to reserve, not communicate, ထိခံရှက်သည်။ to have in custody, watch over, protect, စောင့်သည်။ စောင့်ထိန်းသည်။ စောင့်ရှောက်သည်။ to perform, practise, ကျင့်စောင့်သည်။ to practise, observe (as a rite or a holy day,) စောင့်ထိန်းသည်။ စောင့်ရှောက်သလို။ —one's words, သစ္စာစောင့်သည်။ —(a festival,) ခံသည်။ ဆောင်သည်။ to tend (creatures,) ထိန်းသည်။ ကျောင်းသည်။ to board, supply with food, ကျွေးသည်။ ကျွေးမွေးသည်။ to have in employ, သုံးဆောင်၍ထားသည်။ to continue doing, ပြုမြဲပြုသည်။ —company, အပေါင်းအဖော်လုပ်သည်။ —one's bed, နာ၍မထသေးသည်။ —house, ကိုယ်အိမ်ကိုယ်စားပွဲနှင့်ပြည့်စုံသည်။ —school, တပည့်များကိုသင်သည်။ —*v i* to remain in the same state, နေသည်။ to endure, not perish, မပျက်သဲနေသည်။ to stay for a time, တည်းခို၍နေသည်။ —back, *v. t* not to communicate, ထိခံရှက်သည်။ not to deliver, မအပ်ဘဲနေသည်။ to prevent from advancing, မတိုးမတက်အောင်ဆီး

ထားသည်။ down, မထနိုင်အောင်နှိပ်ထားသည်။ —from, မချဉ်း
အောင်ဆီးထားသည်။ —in, to confine, ချုပ်ထားသည်။ not to
disclose, ထိခွက်သည်။ to restrain (feeling,) အောင့်သည်။
off, မချဉ်းအောင်ဆီးထားသည်။ —*r* *z* မချဉ်းဘဲနေသည်။ —on,
တိုးတက်၍သွားသည်။ —out, *r. t* မဝင်အောင်ဆီးထားသည်။
—sake, *n* အောင်းမေ့စရာဆိုပေးခဲ့သောထက်ဆောင်။ —to, *v t*
အစဉ်အတိုင်းလိုက်သည်။ —under, to restrain, ချုပ်တည်းသည်။
—up, *v t* နာသော်လည်းမအိပ်ဘဲနေသည်။ —*v t* to maintain
without abatement, မနိမ့်မလျော့စေဘဲထားသည်။ to continue
(trans,) တည်စေသည်။ —*n.* ရဲတိုက်အတွင်း၌ခိုင်းခဲ့သောတိုက်ခန်း။

Keeper, *n* အစောင့်၊ လူစောင့်။

Keeping, *n* congruity, consistency, ညီမျှခြင်း။

Keg, *n* စည်ငယ်။

Kelp, *n* ပင်လယ်ကျောက်ညိုကိုဖုတ်၍ရသောပြာ။

Ken, *v t.* အဝေးကကြည့်၍မြင်သည်။ —*n* အဝေးကကြည့်၍မြင်နိုင်ရာ။

Kennel 1, *n* a dog house, ခွေးလှောင်အိမ်။ —2, a gutter,
မြောင်းငယ်။

Kentle, *see* Quintal

Kerchief, *see* Handkerchief and Neckkerchief

Kern, *see* Quern

Kernel, *n.* —of fruit, အဆန်။ a concretion in the flesh, အကျိတ်အခဲ။

Ketch, *n* သင်္ဘောငယ်တမျိုး။

Ketchup, *n* စမဲတမျိုး။

Kettle, *n* ရေနွေးအိုး။ —drum, အိုးစည်။

Key 1, *n* the instrument for opening a lock, သော့။ the leading
tone in music, သီခြင်းတိုင်သူအဖို့ပြုသောအသံ။ —hole, သော့
ပေါက်။ —stone, ပေါင်းကူးရာအလယ်ဗဟိုရှိ၍တည်သောဘီးသွား
သပ်ကျောက်။ —2, *see* Quay.

Khan, *n* ပုဆိပ်ပြည်မှူးမင်း။

Kick, *v.* ကန်သည်။ —*n* ကျောက်သည်။ အကန်တချက်။

Kickshaw, *n* အချည်းနှီးဖြစ်သောအရာ။

Kid, *n.* ဆိတ်ကလေး။ —formal style, ဆိတ်သူငယ်။ *v t* ဆိတ်ကလေး
ကိုရွေးသည်။

Kidnap, *v t.* (လူကို) မိုးယူ၍သွားသည်။

Kidney, *n.* ကျောက်ကပ်။

Kill, *v. t.* သတ်သည်။

Kiln, *n.* an oven, မီးဖို။ a brick kiln, အုတ်ဖို။ —dry, *v. t.* မီးဖို၌
သွေ့ခြောက်စေသည်။

Kilter, *n.* ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းအရာ၊ အခြေအနေ။

Kimbo, *a* ကွေးသော။

Kin, *n* relationship, အဆွေအမျိုးဖြစ်ခြင်း၊ relations, ဆွေမျိုးပေါက်ဖော်။

Kind 1, *n*. အမျိုး၊ အတည်၊ အဝ။ —2, *a*. ကျေးဇူးပြုချင်သော။ —hearted, ကျေးဇူးပြုချင်သောသဘောရှိသော။

Kindle, *v* & *z* to take fire, တောက်သည်။ —*v. z.* to cause to take fire, မီးညှိသည်။ to arouse, နှိုးဆော်သည်။

Kindliness, *n*. ကျေးဇူးပြုချင်သောသဘော။

Kindly, *a*. ကျေးဇူးပြုတတ်သော။

Kindness, *n* kind feeling, ကျေးဇူးပြုချင်သောသဘော။ an act of good will, ကျေးဇူး။

Kindred, *n* relationship, အဆွေအမျိုးဖြစ်ခြင်း၊ relatives, ဆွေမျိုးပေါက်ဖော်။ ဆွေညာတကာ။ —*a*. အမျိုးချင်းတူသော။

Kine, *n plur* of Cow

King, *n*. ရှင်ဘုရင်။ —craft, မင်းမာယာ။

Kingfisher, *n*. မိန့်ညှင်း။ (a small species,) မိန့်ညှင်း။

King's bench, *n*. တရားမရုံး။

King's evil, *n*. ထည့်ပင်း၌ပေါက်တတ်သောကျပ်နာ။

Kingdom, *n* နိုင်ငံ။ တိုင်းနိုင်ငံ။

Kingly, *a* like a king, ရှင်ဘုရင်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။ belonging to a king, ရှင်ဘုရင်နှင့်ဆိုင်သော။

Kingship, *n* ရှင်ဘုရင်အရာ။ ရှင်ဘုရင်အရိပ်အရာ။ စည်းစိမ်။

Kink, *v* & *z* ကျက်တွန့်တက်သည်။ —*n*. ကျက်တွန့်တက်အလိမ်။

Kinsfolk, *see* Kindred, *n*

Kinsman, *n*. ယောက်ျားဆွေမျိုး။

Kinswoman, *n*. မိမ္မဆွေမျိုး။

Kirk, *n* ဆကောတထံပြည်မှာတည်သောအသင်းတော်။

Kittle, *n*. အင်္ကျီတမျိုး။

Kiss, *v. t* (Eastern,) နမ်းသည်။ (Western,) (ပါးအစရှိသည်ကို) စုတ်သည်။ —*n*. from above.

Kit, *n*. ကိုယ်၌ပါသောအဝတ်တန်ဆာ။

Kitchen, *n*. စားဖိုခန်း။ စားဖိုအိမ်။ —garden, *n* ဟင်းသီးဟင်းရွက် မိုက်ဖျိုးသောယာခင်း။ —maid, *n*. စားဖိုသည်မိမ္မ။ —stuff, *n*. ချက်ပြုတ်ရာတွင်ရသောအဆီ။

Kite, *n*. the bird, စွန်။ the common kind, စွန်ပုပ်။ a paper kite, စွန်ထုတ်စွန်။

Kitten, *n*. ကြောင်ကလေး။ —*v. z.* ကြောင်ကလေးကိုရွေးသည်။

Klick, *see* Click.

Knack, *n*. အလွယ်တကူပြီးစီးစေတတ်သောညာတ်။

Knapsack, *n*. စစ်သည်အဝတ်တန်ဆာထည့်သောအိတ်။

Knave, *n*. ဆိုးညစ်လိမ်လည်သောသူ။

Knavey, *n.* from next.

Knaveish, *a.* ဆိုးညစ်လိမ်လည်သော။

Knead, *v t* နယ်သည်။

Kneading-tough, *n.* ခုန့်နယ်သောခွက်။

Knee, *n.* the joint between the thigh and leg, ခူး။ a crooked timber used in ship building, တံကူး။ —deep, *a* ခူးဆစ်ကျအောင်နက်သော။ —pan, *n* ခုန့်ညင်း။

Kneel, *v. 2.* ခူးထောက်သည်။

Knell, *n.* မသာချရာအမှတ်ပေး၍ခေါင်းထောင်းထိုးခြင်း။

Knick-knack, *n.* ကစားစရာကလေး။

Knife, *n* ထား။

Knight, *n* နိတ်တည်းဟူသောအင်္ဂလိပ်မူးလေမတ်လေတမျိုး။ —eirant, *n.* လှည့်လည်တတ်သောနိတ်မူးမတ်။ —*v t.* နိတ်အရာကိုပေးသည်။

Knighthood, *n.* နိတ်မူးမတ်အရာ။

Knightly, *a.* နိတ်မူးမတ်နှင့်တော်သင့်သော။

Knit, *v 2* to be closely united, ခွေစပ်သည်။ —*v t* to interweave by needles, ထိုး၍ရက်သည်။ —to unite closely, ခွေစပ်အောင်ပြုသည်။

Knitting-needle, *n.* ထိုးထိပ်။

Knob, *n* အဖူ။

Knobbed, Knobby, *a* အဖူများသော။

Knock, *v t* to tap, ခေါက်သည်။ to strike against, ထိခိုက်သည်။ —down, ရိုက်သွေသည်။ —off, *v. 2.* ကွာအောင်ရိုက်သည်။ —out, ထွက်အောင်ရိုက်သည်။ —under, *v 2.* အရှုံးခံသည်။ —up, *v t.* to arouse, ခြိုး၍ထစေသည်။ to beat out, အားကုန်စေသည်။ —*n.* ခေါက်ချက်။ ထိခိုက်ချက်။

Knocker, *n* တံခါးခေါက်ရန်တန်ဆာ။

Knoll, *n.* ကုန်း။

Knop, *see* Knob

Knot, *v* ထုံးသည်။ —*n.* a tie, အထုံး။ —in timber, အမှက်။ a bond of union, ဖွဲ့နှောင်ရန်အကြောင်း။ a cluster, collection, အစုအဝေး။ a thing hard to be solved, ပြေခဲသောအရာ။

Knotted, *a.* —(as a string,) အထုံးများသော။ —(as timber,) အမှက်များသော။

Knotty, *a.* same, difficult, hard of solution, ပြေခဲသော။

Know, *v* to perceive with certainty, သိသည်။ to be acquainted with, သိကြွမ်းသည်။ to recognize, သိတိရ၍မှတ်မိသည်။

Knowing, *a.* intelligent, သိနားလည်တတ်သော။

Knowledge, *n.* from know, learning, သိပ္ပံအတတ်ကိုတတ်ခြင်း။

Knuckle 1, *n* the protuberant joint of a finger, ထက်ခေါက် the knee joint of a calf, နွားကလေးပေါင်။ —2, *v. 2.* အနှုံးခံသည်။
 Knuled, Knurlv, *see* Gnarled
 Koran, *n.* ကောရန်အမည်ရှိသောပသီကျမ်း။

L.

Label, *n* လိပ်စာ။ —*v. t.* လိပ်စာထိုးသည်။
 Labial, *a* နှုတ်ခမ်းနှင့်ဆိုင်သော။ ဩဌဇာ။
 Labio-dental, *a* နှုတ်ခမ်းနှင့်သွားထိ၍ပြောသော (ဗျည်း။)
 Labor, *v.* to work, အလုပ်လုပ်သည်။ လုပ်ကိုင်သည်။ လုပ်ဆောင်သည်။
 to make exertion, ကြိုးစားအားထုတ်သည်။ to toil, be fatigued, ပင်ပန်းခြင်းကိုခံရသည်။ to be in travail, သားဖွားခြင်းဝေဒနာကိုခံရသည်။ —*n* from *do*.
 Laboratory, *n.* ဆေးအမျိုးမျိုးကိုစစ်ဆေးစီရင်၍လုပ်ရာအခန်း။
 Laboret, *n* အလုပ်လုပ်သောသူ။
 Laborious, *a* using exertion, ကြိုးစားအားထုတ်တတ်သော။ requiring labor, toilsome, ပင်ပန်းစေတတ်သော။
 Labyrinth, *n.* a place formed with intricate passages, ဝင်္ဂါ။ an inexplicable affair, ရှုပ်ထွေးသောအမှုအရာ။
 Lac 1, *n* the gum, ခြိပ်။ —2, a hundred thousand, တသိန်း ၁၀၀၀၀၀။
 Lace, *n* a twisted cord, ပေါက်ကြိုး။ fine net work of thread, ဈာန။
 —*v t* to fasten with a string through eyelet holes, ကြိုးနှင့် ခက်၍ချည်သည်။ to adorn with lace, ဈာဖျင်နှင့်ကွပ်သည်။ to lash, ရိုက်သည်။
 Lacerate, *v t.* ဆုတ်ဖြတ်သည်။
 Laceration, *n.* from above
 Lachrymal, *a.* မှက်ရည်နှင့်ဆိုင်သော။
 Lachrymatory, *n* မှက်ရည်ထည့်ထားသောဘူး။
 Lachrymose, *a.* မှက်ရည်ကျတတ်သော။
 Lack, *v.* လိုသည်။ —*n.* from *do*.
 Lack-a-day, *int* ဖြစ်ရလေခြင်း။
 Lacquer, *n.* သစ်စေးနှင့်ရောသောသားရိုး။ —*v. t* သားရိုးတင်သည်။
 Lackey, *n.* အစေအပါလူကလေး။ —*v. 2.* အစေအပါလုပ်သည်။
 Laconic, Laconical, *a.* အကျဉ်းစားဖြင့်ပြောသော။
 Lactation, *n.* နို့ထိုက်ခြင်း။
 Lacteal, Lacteous, *a.* pertaining to milk, နို့နှင့်ဆိုင်သော။ pertaining to chyle, ခဲထရည်နှင့်ဆိုင်သော။ —*n* ခဲထရည်ကိုစုတ်ယူသော အကြော။
 Lactescence, *n.* from next
 Lactescent, *a.* နို့ကိုဖြစ်စေတတ်သော။

Lad, *n* လူကလေး။

Ladder, *n* လှေကားရှင်း။ a short one on the toddly-palm, ရင်းဆွဲ၊
ရင်းဆွဲတာဝင်။

Lade, *v. t* to load, ဝန်တင်သည်။ to dip and throw out, ပတ်၍ပြင်
သည်။ to dip and throw in, ခပ်၍ထောင်းသည်။

Lading, *n.* လှေ၊ သင်္ဘောတင်သောဝန်။

Ladle, *n* —for dipping up milk, soup, &c ယောက်ချို။ ဟင်းချို။
for bailing out water, ခါးခွံ။

Lady, *n.* ကတော်။ သခင်မ။

Lady-like, *a* လည်ကျေးသောမိမ္မကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Ladyship, *n* ကတော်အရာ။

Lag, *v. i* နှေး၍နောက်ကျသည်။

Lair, Lairal, *a.* ဓမ္မဆရာမဟုတ်သော။

Lair, *n* တောသား၊ တောငါးအိပ်ရာ။

Laird, *n.* သခင်။

Lairy, *n* ဓမ္မဆရာမဟုတ်သောလူစု။

Lake 1, *n* အင်း၊ အိုင်။ —2, ပန်းရောင်။

Lama, *n.* လာမဘုရား။

Lamb, *n.* သိုးကလေး။ သိုးသူငယ်။

Lambent, *a.* အပေါ်တွင်ရှုပ်ကာနေသော။

Lambkin, *n.* ငယ်သောသိုးကလေး။

Lamb-like, *a.* သိုးကလေးကဲ့သို့ဖြစ်သော။ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော။

Lame, *a* injured or disabled in some part of the body, အနာဖြစ်
၍မစွမ်းသော။ crippled in the foot or leg, ခြေမစွမ်းသော။
imperfect, မစုံလင်၊ ချို့တဲ့သော။ —*v. t* from *do*.

Lamellated, *see* Laminated

Lameness, *n* from Lame, *a*

Lament, *v* မြည်တမ်းသည်။

Lamentable, *a* မြည်တမ်းစရာအကြောင်းရှိသော။

Lamentation, *n* from Lament.

Lamina, *n.* အထပ်။ အလွှာ။

Laminated, *a.* အထပ်ထပ်အလွှာလွှာနေသော။

Lamp, *n.* မီးခွက်၊ ဆီမီးခုံ။ —black, ဆီမင်း

Lampoon, *v. t* ကရော်ကမည်ကဲ့သို့သည်။ —*n.* from *do*

Lamprey, *n.* ငါးရှည်တမျိုး။

Lance, *n.* လှံ။ —*v. t.* to pierce with a lance, လှံနှင့်ထိုးသည်။ to
open (a vein) with a lancet, ထားနှင့်ဖောက်သည်။ —(a sore,)
ဖောက်ခွသည်။

Lancet, *n.* သွေးဖောက်ထား။

Lanch, *v. t.* to throw (as a lance,) ထက်ထွတ်ထိုးသည်။ —(a ship,)

ချသည်။ — *v* ၃. to start off at large, ပေါက်လွှတ်သွားသည်။
— *n* the launching of a ship, သင်္ဘောချခြင်း။ kind of boat,
သံဘန်တမျိုး။

Land, *v* ၃. dry ground, ကုန်း။ earth, မြေ။ landed property, ဝိုင်
သောမြေ။ a region, ဒေသအရပ်။ ပြည်။ — flood, *n*. ရေလွှမ်းမိုး
ခြင်း။ — force, ကြည်းတပ်။ — holder, *see* Land-owner — job-
ber, *n* မြေရောင်းရဲပွဲစားလုပ်သောသူ။ — lady, ထမင်းဆိုင်တည်
ရောင်းသောမိစ္ဆ။ — locked, *a*. မြေစွန်းချိတ်ပိုင်းလျှက်ရှိသော။
— lord, *n* a proprietor of land, မြေရှင်။ an inn-keeper,
ထမင်းဆိုင်ရှင်။ — mark, a mark to designate the boundary
of land, မြေမှတ်ထိုင်။ an object on land that serves as
a guide to seamen, ပင်ထယ်အဝေးကကြည့်၍ ကုန်းပေါ်မှာအထိမ်း
အမှတ်ပြုရသောအရာ။ — owner, မြေရှင်။ — tax, မြေဆီမြေခွန်။
— waite, အကောက်တော်တိုက်စာရေး။ — waid, *adv* ကုန်းသို့။
— wind, *n* ကုန်းကလာသောလေ။ — *v* ၃ to go on shore,
ကုန်းသို့တက်သည်။ — *v* *t* to put on shore, ကုန်းပေါ်သို့တင်သည်။

Landau, *n* ပေါင်းချုပ်ကိုအုပ်နှိုင်း ရုပ်နှိုင်းသောရထားတမျိုး။

Landed, *a* owning land, လယ်ယာမြေကိုပိုင်သော။ လယ်မြေရှင်ဖြစ်သော။

Landgrave, *n* အာမနိပြည်မှာမူးမတ်တမျိုး။

Landing, Landing-place, *n* ဆိပ်။ ဆိပ်ကမ်း။

Landscape, *n*. မျက်စိရှေ့တွင်တော၊ တောင်၊ သစ်ပင်မှစ၍ မြင်သမျှသောအရာ။

Lane, *n*. လမ်းကြား။

Langrage, Languiel-shot, သံချောင်း၊ သံလုံးမှစ၍ ရောနှောသောအမြောက်
စရိတ်ဆန်။

Language, *n* speech, စကားပြောခြင်း။ words, စကား။ mode of
speaking peculiar to a people, တာသာစကား။ style of speak-
ing, စကားပြောခြင်းအခြေအနေ။ — master, တာသာစကားကိုသင်ချ
သောဆရာ။

Languid, *a* ညှိုးနွမ်းသော။

Languish, *v* ၃. to become languid, အားယုတ်လျော့သည်။ to pine
under sorrow, ညှိုးငယ်၍ မိန့်သွားသည်။ to look with love,
တပ်သောစိတ်နှင့်ကြည့်သည်။

Languishment, *n*. from above

Languor, *n*. from Languid.

Laniard, *n*. သင်္ဘောပေါ်မှာချည်နှောင်ရန်ကြိုးတို။

Laniferous, Lanigerous, *a*. သိုးမွေးကိုဖြစ်စေတတ်သော။

Lank, *a* not plump, not distended, မဖောင်း၊ မိန့်သော။ thin, lean,
မဝ၊ မိန့်သော။

Lankness, *n*. from above.

Lantern, *n*. မီးထိပ်။

Languinous, *a* အမွှေးညှင်းပါသော။

Laodicean, *a* လျှစ်လျှူသောမိတ်ရှိသော။

Lap 1, *v.* *l* to lie partly over, နားပေထပ်၍နေသည်။ —*v.* *t.* to lay partly over, နားပေထပ်၍ထားသည်။ to infold, ခေါက်သွင်း၍ထားသည်။ —*n* ပေါင်ခွင်။ —dog, ခါးပိုက်ပိုက်ခွေးကလေး။ —ful, ပေါင်ပေါ်မှာတင်ထားနိုင်သမျှ။ —stone, ဘိနပ်၊ ခြေနှင်းထိုးရာပေါင်ပေါ်တွင်တင်၍လုပ်သောကျောက်။ —2, *v.* *t* to take up (liquor) with the tongue, လျှက်၍ (သောက်သည်။)

Lapel, *n* အင်္ကျီနှိုတမျိုး။

Lapidary, *n* ကျောက်သွေးသမား။

Lapidist, *n.* ကျောက်ကုန်သည်။

Lappet, *n* မိမ့်ခေါင်းအုပ်ရာကကျလျက်ရှိသောအမြိတ်။

Lapse, *v.* *l* to pass gradually, တရှေ့တရှေ့ရှေ့သွားသည်။ to fall into error or fault, ရှေ့လျော့သည်။ to pass from one's hand to another's, တဦးထက်မှ တဦးထက် သို့ ပြောင်းကူးသည်။ —*n* from *do*

Larboard, *n* သင်္ဘောထက်ဝဲဘက်။

Larceny, *n* ခိုးမှု။ ခိုးပြစ်။

Lard, *n* ဝက်ဆီ။ —*v.* *t.* to stuff with pork, အမဲသား။ ကြက်သားထဲမှာဝက်သားကိုသွင်းသည်။ to enrich, ကြွယ်ဝပြည့်စုံစေသည်။

Lardei, *n.* အမဲသား၊ ဝက်သားအစရှိသည်တို့ကိုထားသောအခန်း။

Large, *a* being of great size, ကြီးသော။ ကြီးကျယ်သော။ much, abundant, များသော။ များပြားသော။ diffuse, copious, စကားများသော။ —[at,] *adv.* without restraint, အလွတ်။ diffusely, ကျယ်သောစကားနှင့်။

Largeness, *n* from above

Largess, *n* ဆုလုပ်။

Lark, *n* ငှက်တမျိုး။

Larum, *n* ဘေးရောက်မည်အကြောင်းကိုသတိပေးသောအသံ။

Lai va, *n* ခိုးတုံးလုံး။

Larynx, *n* အသက်ထွက်ဝင်ရာထည်ခြောင်းအထက်ပိုင်း။

Lascar, *n.* ခလောင်။

Lascivious, *a* ကိလေသာမိတ်နှင့်ညစ်ညမ်းသော။

Lasciviousness, *n* from above

Lasciviously, *adv.* ဝတ်လစ်စလစ်။

Lash, *n* the thong or cord attached to a whip handle, နှင်တံအစည်ကြိုး။ တံဖျာအစည်ကြိုး။ a stroke with a lash, အစည်ကြိုးနှင့်ရိုက်သည်အခွက်။ —*v.* *t.* to strike with a lash or ratan, အစည်ကြိုးတပ်၍ရိုက်သည်။ ကြိမ်နှင့်ရိုက်သည်။ to secure or fasten by tying, ကြပ်စည်းသည်။

Lass, *n.* အပျို။

Lassie, (Scotch,) *n.* same.

Lassitude, *n.* ပင်ပန်းသောကြောင့်ညှိုးနွမ်းခြင်း။

Last 1, *a.* နောက်ဆုံးသော။ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ —[at,] *adv.* နောက်ဆုံးသောကာလ၌။ —[to the,] အဆုံးတိုင်အောင်။ —*vear, n.* မနှစ်။ —1, *adv.* နောက်ဆုံးမှာ။ —2, *v. t.* to endure, တည်သည်။ to remain without perishing, မပျက်စီးသည်။ to remain unconsumed, မကုန်ဘဲသည်။ —3, *n.* a mold, on which shoes are made, မြေနှင်းချုပ်ရာသစ်သားပုံ။ —4, a certain measure, ခြင်္တယ်ခြင်းစိပ်မာဏတမျိုး။

Latch, *n.* မောင်းတံခါးကျင်း။ —*v. t.* မောင်းတံခါးကျင်းနှိပ်သည်။

Latchet, *n.* မြေနှင်းကြိုး။

Late, *a.* coming after the usual time, အချိန်လွန်မှဖြစ်သော။ နောက်ကျသော။ not early, မစောသော။ recent, ဖြစ်၍မကြာသေးသော။ —*adv.* from *do*

Latency, *n.* from Latent

Lateness, *n.* from Late.

Latent, *a.* မထင်မရှားကွယ်လျက်ရှိသော။

Later, *a.* နောက်ဖြစ်သော။

Lateral, *a.* growing out of the side, နံပါးကထွက်သော။ being in a line with the side, အလျားလိုက်ဖြစ်သော။

Latest, *a.* နောက်ဆုံးဖြစ်သော။

Lath, *n.* အုတ်ကြွပ်တမ်း။

Lathe, *n.* —for turning, ပွတ်။ ပွတ်ခုံ။ —for boring, တွင်း။ တွင်းခုံ။

Lather, *n.* ဆပ်ပြာမြှတ်။ —*v. t.* ဆပ်ပြာမြှတ်နှင့်လူးသည်။

Latin, *a.* ထာဝရအမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။

Latitude, *n.* extent, အကွယ်အဝန်း။ distance from the equator, အရှေ့အနောက်သို့လိုက်၍ မြေကြီးလုံးထက်ဝန်းကျင်ကို ပတ်ရစ်သော ဗဟိုရစ်စက်ဝိုင်းနှင့်ခြားသောအဝေးအကွာ။ indefinite acceptation, မသေချာသောအနက်။ freedom from settled rules, နည်းဥပဒေသကိုမလိုက်၊ ပေါက်ထွက်ပြုခြင်း။

Latitudinarian, *a.* နည်းဥပဒေသကိုမလိုက်၊ ပေါက်ထွက်ပြုခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Latter, *a.* subsequent, နောက်ဖြစ်သော။ mentioned afterwards, နောက်ဆိုသော။ being in time, not long past, နောက်ကျသော ကာလ၌ဖြစ်သော။

Lattice, *n.* ကွန်ဂ္ဂက်ပြတင်းပေါက်။

Laud, *v. t.* ချီးမွမ်းထောမနာပြုသည်။

Laudable, *a.* ချီးမွမ်းစွယ်ဖြစ်သော။

Laudableness, *n.* from above.

Laudanum, *n.* ဘိန်းရည်။

Laudation, *n* from Laud, *v t*

Laudatory, *a*. ချီးမွမ်းခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Laugh, *v. i.* ရယ်သည်။ —at, *v. t* ပျက်ရယ်ပြုသည်။ —*n.* from

Laugh, *v. i*

Laughable, *a* ရယ်စွယ်ဖြစ်သော။

Laughableness, *n.* from above.

Laughing-stock, *n* ပျက်ရယ်ပြုရာ။

Laughter, *n* ရယ်ခြင်း။

Launch, *see* Lanch.

Laundress, *n* ခဝါသည်မ။

Laundry, *n.* ခဝါတဲ။ ခဝါရုံ။

Laureate, *a*. ကရဝေးရွက်နှင့်ပတ်ရစ်သော။

Laurel, *n.* ကရဝေးမျိုး။

Lava, *n.* မီးတောင်ထဲကထွက်သောချော်မြှိုက်။

Lave, *v.* ရေချိုးသည်။

Lavement, *n* from above, *see* Clyster.

Laver, *n* ရေချိုးရာအင်တုံကြီး။

Lavish, *a*. အသုံးစွမ်းသော။ ထက်ကြီးသော။ —*v. t.* အသုံးစွမ်းသည်။

Lavishment, Lavishness, *n* from above.

Law, *n.* an edict or ordinance, အမိန့်။ အမိန့်တော်။ ပညတ်။ ဥပဒေ။

judicial process, တရားတွေ့ခြင်း။ —of nature, ဓမ္မတာ။ com-

mon law, ထုံးတောင်း။ moral law, တရား။ statute law, ဓမ္မသတ်။

—giver, —maker, နည်းဥပဒေကိုထားသောသူ။ ဓမ္မသတ်ကိုစီရင်

ထုံးစွဲသောသူ။ —suit, တရားမှု။ တရားတွေ့မှု။ တရားတောင်း။

Lawful, *a* တရားအတိုင်းဖြစ်သော။

Lawfulness, *n.* from above.

Lawless, *a.* not guided by law, တရားမဲ့ပြုကျင့်သော။ တရားကိုမမှတ်။

ပေါက်လွတ်ပြုတတ်သော။ contrary to law, တရားနှင့်မညီဆန့်ကျင်

တက်ဖြစ်သော။

Lawlessness, *n* from above.

Lawlessly, *adv* ခရပေ။

Lawn 1, *n* a smooth, grassy plain, ညီညာသောမြက်ခင်း။ —2, a sort

of fine linen, မိတ်ချောတမျိုး။

Lawyer, *n.* one versed in law, ဓမ္မသတ်တရားကိုကျွမ်းကျင်သောသူ။

one who conducts a suit for a client, ရှေ့နေ။

Lax, *a.* slack, not tense, မတင်း၊ လျော့သော။ of loose texture, အသား

မသိပ်သည်းသော။ vague, indefinite, မသေချာသော။ not strict,

မကြပ်တည်းသော။ loose in the bowels, ဝမ်းပြောသော။

Laxation, *n* လျော့ခြင်း။

Laxative, *a.* ဝမ်းပြောစေသောဆေး။

Laxity, Laxness, *n* from above

Lay 1, *n* see Layer —2, a song, သီခြင်း။ —3, *a* not clerical, ဓမ္မဆရာမဟုတ်သော။ not pertaining to the clergy, ဓမ္မဆရာနှင့် မဆိုင်သော။ —man, *n* ဓမ္မဆရာမဟုတ်သောသူ။ —4, *v. t* to place, place along, ထားသည်။ တုံးလုံးထားသည်။ to arrange, place in order, ခင်းသည်။ စီစဉ်သည်။ to spread on a surface, သုတ်သည်။ to allay, quiet, still, ဖြိမ်စေသည်။ to beat down, လဲအောင်ရိုက်သည်။ to charge, impute, တင်သည်။ —an ambush, တပ်မြှုပ်၍ထားသည်။ —a course (as a ship,) သွားလိုရာအရပ်သို့တည့်တည့်သွားရသည်။ —an egg, ဥသည်။ —a plan, စိတ်ကူးသည်။ —siege, ပိုင်းရံ၍ထားသည်။ —snares, ကျော့ကွင်းကိုထောင်ထားသည်။ —a wager, ထောင်းစားသည်။ —wait, see Lay an ambush —about, *v. t* ထန်းသည်။ —aside, *v. t.* to put aside, ထားသည်။ to deposit, သိုထားသည်။ to put away, ပယ်ရှားသည်။ to discontinue, ဖြတ်သည်။ ပြု၍မပြုဘဲနေသည်။ —at, ရိုက်ရအောင်အားထုတ်သည်။ —away, သိုထားသည်။ —by, to set apart for some use, ရံ၍ထားသည်။ to throw aside, ပြစ်ထားသည်။ to put off, ချွတ်၍ထားသည်။ —down, to place on the ground, ချထားသည်။ to give up, relinquish, စွန့်သည်။ to state, ပြောထားသည်။ —hold of, to take hold of, ကိုင်လှသည်။ to seize hold of, ဖမ်းမိသည်။ —in, သိုထားသည်။ —on, to impose, တင်ထားသည်။ to inflict blows, ထိုက်သည်။ ရိုက်သည်။ —open, to open, ဖွင့်သည်။ လှန်သည်။ to uncover and show, ဖွင့်ပြသည်။ to reveal, ဖော်ပြသည်။ —out, to expend, သုံး၍ကုန်သည်။ to expose to view, ခင်းကျင်း၍ပြသည်။ —(a garden,) စီစဉ်၍လုပ်ထားသည်။ —(a corpse,) ပွင့်ဆင်သည်။ to exert, အားထုတ်သည်။ —over, ဖွမ်းမံသည်။ —to, to charge upon, အပြစ်တင်သည်။ to apply with vigor, အားထုတ်သည်။ —(a ship,) ရပ်စေသည်။ —together, စု၍ထားသည်။ —to heart, စိတ်မပြေအောင်အောင်းမေ့လျက်နေသည်။ —under, —obligation, ကျေးဇူးတင်အောင်ပြုသည်။ —restraint, တား၍ထားသည်။ —up, to store, သိုထားသည်။ to confine with illness, နာ၍မြင်ပသို့မထွက်နိုင်အောင်ပြုသည်။ —waste, သုတ်သင်ပယ်ရှင်းသည်။

Layer, *n* အထပ်အထွာ။

Lazar, *n* အနာဆိုးစွဲသောသူ။ —house, Lazaretto, *n*. ထိုသို့သောသူတို့နေရာအိမ်။

Laziness, *n.* from next.

Lazy, *a* indolent, ပွန်းမိသော။ slow, နှေးသော။

Lea, *n.* ကွင်းပြင်။

- Leach, *v t* ပြာရေကိုစစ်၍ယူသည်။ —*tub, n* ပြာရေကိုစစ်သောစည်ပိုင်း။
- Lead, (*pron. led,*) *n.* ခဲပုပ်၊ ခဲမပုပ်။ —(*pron. led,*) *v t* ခဲပြားနှင့် ကွပ်သည်။ —(*pron. leed,*) to take by the hand and help along, ထက်ဆွဲ၍ဆောင်သွားသည်။ to conduct, ခို့သည်။ ကြပ်မ၍ ခို့ဆောင်သည်။ to show the way, ထမ်းပြသည်။ to go before, take the lead, ခိုးတည်သည်။ ခေါင်းတည်သည်။ to draw, သွေးဆောင်သည်။ —a life, ကျင့်၍နေသည်။ —astay, ထမ်းလွှဲအောင် သွေးဆောင်သည်။ —captive, ဖမ်းသွားသည်။ —(*pron. leed,*) *n.* ခေါင်းတည်ခြင်း။
- Leaded, *a.* သပ်မျဉ်းပေး၍ကြံသော (စာကြောင်း။)
- Leaden, *a* ခဲကိုလုပ်သော။
- Leader, *n.* one who leads, ခေါင်းတည်သောသူ။ a chief, အကြီးအကဲ။
- Leading, *n* ခို့ဆောင်ခြင်း။ —strings, သူငယ်မသွားတတ်မှီလှမ်းသွားရာ ဆွဲစေသောကြိုး။
- Leaf, *n.* —of a plant, အရွက်။ —of a flower, အလှပ။ —of a book, အချပ်။ —of a door, တံခါးရွက်။ —of gold, ရွှေမျက်ပါး။ ရွှေချပ်။ —stalk, သစ်ရွက်မှီးတံအညွှာ။
- Leafless, *a* အရွက်မရှိသော။
- Leaflet, *n.* အရွက်ငယ်။
- Leafy, *a.* သစ်ရွက်နှင့်ပြည့်စုံသော။
- League 1, *n.* a measure of 3 miles, တတိုင်ခွဲ။ —2, *v i.* ပုဒိုညဉ့် ပြု၍မိတ်ဖွဲ့သည်။ —2, *n* a confederacy, from *do*.
- Leak, *v i* ယိုသည်။ —*n.* from above, a crack or aperture at which water is let in or out, ယိုပေါက်။
- Leakage, *n* ယိုသည်အကွက်။
- Leaky, *a* ယိုတတ်သော။
- Lean 1, *v. i.* to incline, တိမ်းသည်။ ဟိမ်းသည်။ စောင်းသည်။ —against or upon, *v t* ခိုသည်။ —to, ငဲ့ကွက်သည်။ —2, *a.* not fat, မိန်သော။ မိန်ကြံသော။ ကြံတူးသော။ —as a purse, မိန်ချောင်သော။ —as barren ground, မြေကြံဇာမရှိသော။ jejune, အဆီအပြား၊ အနှစ်သာရမရှိသော။ —2, *n.* အသား။
- Leanness, *n.* from Lean, *a*
- Leap, *v. i* ခုန်သည်။ —*v. t.* to leap over, ခုန်ကျော်သည်။ —*n.* from *do*. —flog, ကြက်ဖခုန်ကစားခြင်း။ —year, ရက်ဝင်သောနှစ်။
- Learn, *v* to acquire knowledge and skill, သင်သည်။ to teach, သင်ချသည်။
- Learned, *a* versed in literature, စာတတ်သော။ —in science, သိပ္ပံ အတတ်ကိုတတ်သော။ skilful, တတ်မြောက်လိမ္မာသော။ —man, *n.* လူတတ်။
- Learner, *n.* agent from Learn, 1st def. တပည့်။

- Learning, *n.* စာပေတတ်မြင်း။ သိပ္ပံအတတ်ကိုတတ်မြင်း။
- Lease, *v t* (အိမ်၊ မြေ၊ လယ်ယာကို) အခန့်ငှားသည်။ —*n.* a contract for leasing, အငှားစာချုပ်။
- Leash, *n.* တိရိစ္ဆာန်ကိုချည်သောကြိုး။
- Least, *a.* အငယ်ဆုံးသော။
- Leather, *n.* သားရေနယ်။ ဗိုပိုင်သားရေ။
- Leathern, *a.* သားရေနယ်ကိုလုပ်သော။
- Leave 1, *n.* permission, အခွင့်။ ceremony of departure, သွားမည့် အကြောင်းကိုနှုတ်ဆက်ခြင်း။ —2, *v* to quit, ထွက်သွားသည်။ to forsake, စွန့်သည်။ စွန့်သွားသည်။ to let remain, ထားသည်။ to cause to remain on going away, ထားခဲ့သည်။ နေရစ်စေသည်။ to deposit, အပ်ထားသည်။ to bequeath, သေတန်းစာနှင့်ပေးသည်။ to permit without interposition, တတ်တိုင်းပြုရသောအခွင့်ကို ပေးသည်။ to desist from, ထပ်မံ၍မပြုဘဲနေသည်။ —off, *v. t* to desist from, *see* last def, to cease, စဲသည်။ to forsake, abandon, စွန့်ပြစ်သည်။ —out, to omit in writing, စာရေးကူး ရာ၌ချွဲသည်။
- Leaved, *a.* အရွက်နှင့်ပြည့်စုံသော။
- Leaven, *n.* တဆေး။ —*v t* တဆေးခတ်၍ဖောင်းကြွစေသည်။
- Leavings, *n plur.* ခြွင်းချန်၍ပြစ်ထားသောစရာ။
- Leech, *n.* ကာမရာဂဗျားသောသူ။
- Lecherous, *a.* ကာမရာဂဗျားသော။
- Lechery, *n* from above
- Lecture, *n* ပါဠိ။
- Lecture, *v* to deliver a formal discourse, ပရိသတ်ရှေ့မှာအကျိုး အကြောင်းကိုထုတ်ဖော်၍ပြသသည်။ to reprove, အပြစ်တင်၍ဆန္ဒ သည်။ —*n.* a formal discourse, ပရိသတ်ရှေ့မှာအကျိုးအကြောင်း ကိုထုတ်ဖော်၍ပြသသောစကား။ a reproof, အပြစ်တင်၍ဆန္ဒသော စကား။
- Led, *pret.* of Lead —horse, *n.* ဝန်တင်သောမြင်း။
- Ledge, *n* a layer, အထပ်အလွှာ။ a ridge of rock, ကျောက်ရိုး။ ကျောက်တန်း။ a projecting part, အငူ။ အစွန်း။
- Ledger, *n.* ကုန်သည်စာရင်းချုပ်။
- Lee, *n* လေအောက်ဘက်။ —shore, လေအောက်သောင်ကမ်း။ —ward, *adv* လေအောက်သို့။ —way, *n.* လေလိုက်မသွား၊ လေတင်သို့ကော် ခ်သွားရသောလမ်း။
- Leech, *n* မျှော့။
- Leek, *n* ကြက်သွန်တမျိုး။
- Leer, *v* *. ငဲ့၍ကြည့်သည်။ စောင်း၍ကြည့်သည်။
- Lees, *n. plur* အနှစ်အနည်။

- Leet, *n.* ရိုးတော်တမျိုး။
- Left 1, *a* ထက်ဝဲနှင့်ဆိုင်သော။ ဘယ်နှင့်ဆိုင်သော။ —hand, *n* ထက်ဝဲထက်။ —handed, *a* ထက်ဝဲထက်သန်သော။ —2, *part* of Leave —[be,] *v* နေရစ်သည်။ ကျန်ရစ်သည်။ ကျန်ကြွင်းသည်။
- Leg, *n* ခြေထောက်။ from the knee to the ankle, ခြေသလုံး။
- Legacy, *n.* သေတန်းစာနှင့်ပေးသောအမွေဥစ္စာ။
- Legal, *a* ဓမ္မသတ်တရားအတိုင်းဖြစ်သော။ ဓမ္မသတ်တရားနှင့်ညီသော။
- Legality, *n* from above
- Legalize, *v* *t* from Legal, *a*
- Legate, *n* ရဟန်းမင်းစေလွှတ်သောသံတမန်။
- Legatee, *n* သေတန်းစာအားဖြင့်အမွေဥစ္စာကိုရသောသူ။
- Legatine, *a* ရဟန်းမင်းသံတမန်နှင့်ဆိုင်သော။
- Legation, *n* သံတမန်ကိုစေလွှတ်ခြင်းအမှုအရေး။
- Legend, *n* a chronicle, မှတ်စာ။ an idle story, ဒဏ္ဍာရီစကား။ an inscription, ကမ္ပည်းလိပ်စာ။
- Legendary, *a* မှတ်စာနှင့်သော်ငှားဒဏ္ဍာရီစကားနှင့်သော်ငှားဆိုင်သော။
- Legerdemain, *n* မျက်လှည့်ပြခြင်း။
- Legged, *a* ခြေထောက်ရှိသော။
- Legging, *n* ခြေစွပ်။
- Legibility, Legibleness, *n* from next
- Legible, *a* ထင်ရှားသိသာသော။ ကြောင့်ဖတ်နိုင်သော (စာ)။
- Legion, *n* a Roman brigade, လူ ၅၀၀၀ ခန့်ပါသောတပ်။ any military force, ရဲမက်ဗိုလ်ခြေ။ a great number, အပုံ။
- Legislate, *v* ဥပဒေထားသည်။ ပညတ်ထားသည်။ စီရင်ထုံးဖွဲ့သည်။
- Legislation, *n* from above
- Legislative, *a.* having the power of enacting laws, ဥပဒေထားပိုင်သော။ relating to enacting laws, ဥပဒေထားခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Legislator, *n* နည်းဥပဒေကိုထားသောသူ။ ဓမ္မသတ်ကိုစီရင်ထုံးဖွဲ့သောသူ။
- Legislature, *n* ဥပဒေထားပိုင်သောမင်းစု။
- Legitimacy, *n* from next
- Legitimate, *a* born in lawful wedlock, ထက်ထပ်၍ဖွားမြင်သော (သား)။ correct, well-grounded, တုတ်မှန်သော။ *v* *t* ထက်ထပ်၍ဖွားမြင်သောသားအရာကိုပေးသည်။
- Legitimation, *n.* from above
- Legume, Legumen, *n* ဝဲတောင့်တမျိုး။
- Leguminous, *a* ဝဲမြစ်သော။ ဝဲနှင့်ဆိုင်သော။
- Leisure, *n.* အားထပ်ခြင်း။
- Leisurely, *a* တဖြည်းဖြည်းဖြစ်သော။ *adv* တဖြည်းဖြည်း။
- Lemma, *n* လမ်းတည်းဟူသောပြောထားသောအရာမှန်ကြောင်းကိုပြသောစကားချက်။

- Lemon, *n.* ရှောက်ချိုညိုသီး။ —grass, စပါးယင်း။
- Lemonade, *n.* ရှောက်ချိုညိုရည်ဖျော်။
- Lend, *v t* (something to be returned in kind,) ချေးသည်။ (something to be returned itself,) ငှါးသည်။
- Length, *n* extend from end to end, အရှည်၊ အလျား။ extent of space, အကျယ်။ extent of time, အကြာ။ —[at] *adv* at last, နောက်ဆုံးမှာ။
- Lengthen, *v. i* to grow longer, ရှည်လာသည်။ *v t* to make longer, သာ၍ရှည်အောင်ပြုသည်။ —time, တာရှည်စေသည်။ ကြာစေသည်။
- Lengthwise, *adv* အလျားအတိုင်း။ အလျားအလိုက်။
- Lengthy, *a* ရှည်သော။
- Leniency, *n* see next
- Lent, Lentive, *a* ပျော့စေတတ်သော။ လျော့စေတတ်သော။
- Lenity, *n* ကြင်နာသောစိတ်နှင့်ဖြည်းညှင်းစွာပြုခြင်း။
- Lens, *n* မှန်ခုံး၊ မှန်ခွက်။
- Lent, *n* ဝါရှောင်ရသောရက်ထေးဆယ်။
- Lenticular, Lentiform, *a* မှန်ခုံး၊ မှန်ခွက်သဏ္ဌာန်ရှိသော။
- Leo, *n.* သိန်ရာသီ။
- Leonine, *a* belonging to a lion, ချင်သွေနှင့်ဆိုင်သော။ like a lion, ချင်သွေကဲ့သို့ဖြစ်သော။
- Leopard, *n* ကျားသစ်။
- Leper, *n* လူနာ။ နို့နာစွဲသောသူ။
- Leprosy, *n* နို့နာ။
- Leptous, *a* နို့နာစွဲသော။
- Less, *a* in size, သာ၍ငယ်သော။ —in quantity, သာ၍နည်းသော။ *adv* from *do.* *n* not so much, သာ၍နည်းသောအရာ။ an inferior, ယုတ်သောသူ။
- Lessee, *n* (အိမ်၊ မြေ၊ ထယ်ယာကို) ငှါး၍ယူသောသူ။
- Lessen, *v i* to become less, ငယ်လာသည်။ နည်းလာသည်။ —*v t* to make less, ငယ်စေသည်။ နည်းစေသည်။ လျော့စေသည်။ ယုတ်စေသည်။
- Lessee, see Less, *a*.
- Lesson, *n.* a portion to be learnt and recited, သင်ရန်အခန်း။ precept inculcated, သွန်သင်သောဩဝါဒ။ reproof, ဆုမ္မသောစကား။
- Lessor, *n* (အိမ်၊ မြေ၊ ထယ်ယာကို) ငှါးထားသောသူ။
- Lest, *conj* စိုး၍၊ စိုးသောကြောင့်။
- Let, *v t.* to permit, အခွင့်ပေးသည်။ to lease, (အိမ်၊ မြေ၊ ထယ်ယာကို) ငှါးထားသည်။ —money on interest, အတိုးချသည်။ to hinder,

ဆီးတားသည်။ —blood, သွေးဖောက်သည်။ *verb, aux precatave*, ပါစေ။ *imp 1st pers* မှို့။ *imp 3rd pers* စေ။ လေစေ။ —alone, တတ်တိုင်းထားသည်။ ထက်လွတ်၍ထားသည်။ —down, လျော့၍ချသည်။ —in or into, ဝင်ရသောအခွင့်ကိုပေးသည်။ —loose, လွှတ်သည်။ —off, to release, လွှတ်သည်။ —off (a gun,) ဖောက်သည်။ —out, ထွက်ရသောအခွင့်ကိုပေးသည်။ —*n.* အဆီးအတား။

Lethaigic, *a* အအိပ်ကြိုးလွန်တတ်သော။

Lethaigy, *n* အအိပ်ကြိုးလွန်သောရောဂါ။

Lethe, *n* မေ့လျော့ခြင်း။

Lethean, *a.* မေ့လျော့စေတတ်သော။

Letter, *n* character of the alphabet, အက္ခရာ၊ စာလုံး။ —*n* a written communication, မှာစာ။ မေတ္တာစာ။ သဝန်။ သဝန်စာ။ the literal meaning, ပြင်အနက်။ a type used in printing, ပုံနှိပ်စာလုံး။ —press, ပုံနှိပ်သောစာ။ *v t.* ကမ္ပည်းထိုးသည်။

Lettered, *a.* versed in literature, စာပေတတ်သော။

Letters, *n plur.* စာပေတတ်ခြင်း။

Lettuce, *n.* ဟင်းရွက်တမျိုး။

Levant, *a* အရှေ့မှတ်နှာနှင့်ဆိုင်သော။

Levanter, *n.* ပြင်းထန်သောအရှေ့လေ။

Levee, *n.* a receiving company in the morning, နံနက်ယံဧည့်ခံခြင်း။ an assemblage of persons on a morning visit of ceremony or respect, နံနက်ယံနှုတ်ဆက်အောင်စုဝေး၍လာသောလူစု။ a royal or princely levee, ညီလာခံခြင်း။

Level, *a* ညီညာသော။ တညီတည်းဖြစ်သော။ *v t.* to make level, ညီညာစေသည်။ တညီတည်းဖြစ်အောင်လုပ်သည်။ to reduce to an even surface, ကျမ်းသည်။ to aim, မှီန်သည်။ —at, *v.* to point at, ရွယ်သည်။ to aim in purpose, ကြံရွယ်သည်။ —*n.* an even surface, ညီညာသောမျက်နှာပြင်။ par, အညီအမျှ။ an instrument for leveling, မှီန်တန်ဆာ။

Lever, *n.* one used to prize with, ကုတ်။ one turning on a pivot, မောင်းတုံး။

Leveret, *n* ယုန်ကလေး။

Leviathan, *n* ထဝိယသန်ငါးကြီး။

Levigate, *v. t* ညက်အောင်ကြိတ်သည်။

Levite, *n* ထေဝီအမျိုးသား။

Levitical, *a* ထေဝီအမျိုးသားနှင့်ဆိုင်သော။

Leviticus, *n* ဓမ္မဟောင်းကျမ်းတို့တွင်တတိယကျမ်းတည်းဟူသောဝတ်ပြုရာကျမ်း။

Levity, *n.* lightness, ပေါ့ခြင်း။ unsteadiness of temper or conduct, လျှပ်ပေါ်ခြင်း။ လေလည်ခြင်း။

Levy, *v* *t*. troops, လူခွဲသည်။ —money, ငွေခွဲသည်။ —war, စစ်တိုက်ရအောင်တပ်ကမီယာကိုပွင့်ဆင်သည်။ —a fine, လျှော်ဒေါက်ထားသည်။ *n.* from *do*

Lewd, *a* ကာမရာဂအားဖြင့်ညစ်ညမ်းသော။

Lewdness, *n.* from above

Lexicographer, *n.* အဘိဓာန်ကိုစီရင်ရေးထားသောဆရာ။

Lexicography, *n.* အဘိဓာန်ကိုစီရင်ရေးထားခြင်း။

Lexicon, *n* အဘိဓာန်။

Liable, *a* responsible, သူတပါးအတွက်ဝန်မကင်းဖြစ်သော။ exposed to, အကွယ်အကာမရှိဖြစ်သော။

Liableness, Liability, *n.* from above.

Liar, *n* ခုသာစကားကိုသုံးသောသူ။

Libation, *n.* the act of pouring, in worship, ပူဇော်ရာသို့သွန်းသောင်းခြင်း။ the liquor poured, ပူဇော်ရာသို့သွန်းသောင်းသောအရည်။

Label, *v* *t* သုအသရေဗျက်အောင်စာစီသည်။ *n.* သုအသရေဗျက်အောင်စီသောစာ။

Labelous, *a* သုအသရေဗျက်အောင်စာစီခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Liberal, *a* giving freely, ရက်ရောစွာပေးကမ်းတတ်သော။ large, from free giving, ပေး၍ဗျားသော။ not selfish or contracted, ကိုယ်အကျိုးကိုသာမဉ်းကွက်တတ်။ free, unrestrained, ဟောဟောတိုင်းတိုင်းဖြစ်သော။ large, profuse, ဗျားပြားသော။ general, extensive, ကျယ်ဝန်းသော။ of good birth, အမျိုးမြတ်သော။

Liberality, *n.* freeness in giving, ထက်ကြီးခြင်း။ a donation, ခါနုဝတ္ထု။ general benevolence, ငွေကွက်ခြင်းမရှိ၊ ကျယ်ဝန်းသောစေတနာ။

Liberate, *v* *t* လွှတ်သည်။

Liberation, *n* from above

Libertine, အမှုမထားဘဲကာမဂုဏ်အားဖြင့်လွန်ကျူးတတ်သောသူ။

Liberty, *n.* freedom, အဆီးအတားမရှိ၊ အလွတ်နေခြင်း။ privilege of following one's own will, အဆီးအတားမရှိ၊ ကိုယ်အလိုသို့လိုက်ရသောအခွင့်။ leave, permission, အခွင့်။ improper familiarity, အရှက်အကြောက်မရှိ၊ အရောတဝင်ပြုခြင်း။

Libidinous, *a* တဏှာရာဂစိတ်အစွဲအသမ်းကြီးသော။

Libidinousness, *n.* from above.

Libra, *n.* တူရာသီ။

Librarian, *n.* စာတိုက်စိုး။

Library, *n.* စာအုပ်စု၊ စာထုပ်စု။

Librate, *v* *z.* ခြိန်စက်ရာအလျှော့အသာမရှိ၊ လှုပ်ရှားလျှက်နေသည်။

Libration, *n.* from above.

License, *v t* ပြုရသောအခွင့်ကိုပေးသည်။ *n* authority to do, ပြုရသော အခွင့်။ unwarrantable liberty, အခွင့်မရှိဘဲပေါက်ထွက်ပြုခြင်း။

Licensure, *n*. from above

Licentiate, *n* ပြုရသောအခွင့်ကိုရသောသူ။

Licentious, *a* အလွန်အကျွံပြုတတ်သော။

Licentiousness, *n* from above

Lick 1, *v t* (with the tongue,) လျက်သည်။ —up, သုတ်သင်ပယ်ရှင်းသည်။ to beat, ရိုက်သည်။ 2, *n*. ရိုက်ချက်။

Lickerish, *a*. nice in the choice of food, အစာကိုရွေးတတ်သော။
savory, ဆီဖိုသော။

Licorice, *n* ဆေးမြစ်တမျိုး။

Lictor, *n* မင်းလုလင်ခေါင်း။ လက်ရာတောင်။ လက်ျာတောင်။

Lid, *n* အဖုံး။ —of a pot, စလောင်း။

Lie 1, *v t* to utter falsehood, ဗုဒ္ဓာစကားကိုပြောသည်။ *n*. ဗုဒ္ဓာစကား။ ကလိကမာ။ 2, *v. t* to be in a horizontal posture, တုံးလုံးနေသည်။ to be recumbent, as an animal, အိပ်သည်။ to lean against, နှိပ်နေသည်။ to rest on, တင်၍နေသည်။ to be situated, နေရာရှိသည်။ to be (in some condition,) ဖြစ်သည်။ —as an action in law, စာထားရန်အကြောင်းရှိသည်။ —in ambush, or in wait, (တပ်သား)ပုန်းဝပ်၍နေသည်။ —by, to intermit doing, ရပ်နေသည်။ —down, to go to repose, အိပ်သည်။ —in (a person,) အခွင့်ရှိသည်။ to be in child-bed, မီးနေသည်။ —on, to rest, as an obligation, (ပြု)ရမည်အကြောင်းရှိသည်။ —over, to remain unsettled, မပြေတဲနေသည်။ —to (as a ship,) ရပ်၍နေသည်။ လှေကျောက်ချ။ —under, to be obliged to, တာဝန်ရှိသည်။ —with, *v t* to belong to, ဆိုင်သည်။ to have sexual intercourse with, သင့်နေသည်။

Lie, *adv*. သဘောတူသည်နှင့်။

Liege, *n* 1, ကျွန်၊ 2, သခင်။ *a* 1, ကျွန်ဖြစ်သော။ ကျွန်နှင့်ဆိုင်သော။ 2, ပိုင်သော။ အမိုးရသော။

Lien, *n* မြီကိုမဆပ်မှီ မြီရှင်လက်ခွံရှိသော ပစ္စည်းဥစ္စာကို တောင်းပိုင်သော အခွင့်။

Lientery, *n* အစာမကြေဘဲဝမ်းသွားသောအနာ။

Lieu, *n*. အစား။

Lieutenant, *n*. an officer acting in the place of another, မင်းကိုယ်စားလှယ်။ အကိုင်း။ သွေးသောက်ကြီး။ the second officer in a military company, တပ်မှူးငယ်။

Life, *n*. vitality, အသက်။ ဇိဝံ (Pali,) time of living, အသက်ရှင်ရာကာလ။ state of existence, တဝ။ manner of living, ကျင့်ဆောင်ပြုမူခြင်း။ —biography, လူ၏အကြောင်းအရာအထွေထွေကို

မီရင်ရေးထားသောစာ။ original, not copy, မူလ။ vivacity, spirit, မိတ်ကြွ၍အားကြီးခြင်း။ animate beings in general, အသက်ရှင်သောသတ္တဝါအစုအပေါင်း။ —boat, မမြုပ်နှိုင်းသောဌေး။ —guard, ကိုယ်ရံတော်သား။ —less, *a* without life, အသက်မရှိသော။ spiritless, မိတ်အားနည်းသော။ —time, *n* အသက်တည်ရာကာလ။ လက်ထက်။

Lift, *v* *t* ကြွသည်။ ရှိသည်။ ဝင့်သည်။ —up (the eyes,) မှောင်၍ကြည့်သည်။ —the voice, ကျယ်ကျယ်ပြောသည်။ အော်ဟစ်သည်။ *n* from Lift, *v* *t*

Ligament, *n*. that which connects, ရှည်တွဲသောကြိုး။ the substance which connects the bones, ရှည်တွဲသောအကြော။

Ligature, *n* that which binds together, a band, စည်းနှောင်သောကြိုး။ the act of binding, စည်းနှောင်ခြင်း။

Light 1, *n* the element, အလင်း။ any thing that gives light, ထွန်းသောမီးခွက်။ မီးတိုင်အစရှိသောအရာ။ a window, ပြတင်းပေါက်။ *a* not dark, လင်းသော။ white or whitish, ဖြူသော။ ခပ်ဖြူဖြူဖြစ်သော။ *v* *t*. to kindle, ညှိသည်။ to make light, ထွန်းသည်။ လင်းစေသည်။ —house, *n* မီးပြတိုက်။ 2, *a* not heavy, ပေါ့သော။ when applied to accent, လတု။ (Pali,) easy of performance, လွယ်သော။ easy of digestion, ကြေလွယ်သော။ weak, not strong, အားမရှိသော။ active, nimble, ပေါ့ပါးသော။ gay, airy, ပေါ့ပါးရှင်လန်းသော။ unsteady, မတည်တံ့သော။ —fingered, လက်ဆော့သော။ —footed, ပေါ့ပါးလျှင်မြန်သော။ —headed, heedless, သတိမရှိသော။ slightly delirious, မိတ်ကတောင်ကယင်ဖြစ်သော။ —horse, *n* ပေါ့ပါးသောစစ်တန်ဆာကိုဝတ်ဆင်၍လျှင်မြန်သောမြင်းစီးသူရဲတပ်။ —infantry, ပေါ့ပါးသောစစ်တန်ဆာကိုဝတ်ဆင်၍လျှင်မြန်သောခြေသည်သူရဲတပ်။ —minded, *a* မဆင်ခြင်တတ်သော။ သတိမပြုတတ်သော။ 3, *v* *v* to fall and hit, ကျ၍ထိသည်။ to happen to find, အမှတ်တမဲ့တွေ့သည်။ to descend (from a horse or carriage,) ဆင်းသည်။ to descend and rest, နားသည်။

Lighten 1, *v* *t* to illuminate, လင်းစေသည်။ *v* *v*. to flash, as the electric fluid, လျှပ်ပြက်သည်။ လျှပ်စစ်ပြက်သည်။ 2, *v*. *t* to make lighter, less heavy, ပေါ့အောင်လုပ်သည်။

Lighter, *n* သင်္ဘောဝန်ကိုတင်သောသံတန်ကြီး။

Lightness, *n* from Light, 2.

Lightning, *n*. လျှပ်စစ်။ လျှပ်စစ်နှွယ်။

Lights, *n* *plur* အဆုတ်။

Lightsome, *a*. luminous, လင်းသော။ gay, airy, ပေါ့ပါးရှင်လန်းသော။

Ligneous, *a*. သစ်သားဖြစ်သော။

Lignum-vitæ, *n* သစ်သားတမျိုး။

Like, *a.* similar, ကဲ့သို့ဖြစ်သော။ the same or similar, တူသော။ အတူတူဖြစ်သော။ probable, likely, ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လတုံ့သော။ ဖြစ်မည်လက္ခဏာရှိသော။ —minded, စိတ်သဘောတညီတညွတ်တည်းဖြစ်သော။ 1, *n* တူသောအရာ။ *adv* in the same manner, နည်းတူ။ probably, likely, ဖြစ်ကောင်းဖြစ်သည်နှင့်။ —2, to be pleased with, ကြိုက်သည်။ နှစ်သက်သည်။ to please to (do,) (ပြု)ချင်သည်။

Likelihood, *n* from next

Likely, *a* probable, ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လတုံ့သော။ ဖြစ်မည်လက္ခဏာရှိသော။ of good qualities, ဂုဏ်အင်္ဂါလက္ခဏာရှိသော။ *adv* probably, ဖြစ်ကောင်းဖြစ်သည်နှင့်။

Liken, *v t* ဝံ့ခိုင်းသည်။ ဝံ့နှိုင်းသည်။

Likeness, *n* resemblance, တူခြင်း။ a picture or image resembling the original, ဝံ့။

Likewise, *adv* in like manner, ကဲ့သို့။ နည်းတူ။ also, လည်း။ moreover, ထိုမှတပါး။ ၎င်းပြင်။

Liking, *n* from Like, 2

Lilac, *n* ပန်းပွင့်တမျိုး။

Lily, *n* a land lily, နှင်းပွင့်။ a water-lily, ကြာ။

Limb, *n* of the body, ကိုယ်အင်္ဂါ။ —of a tree, အကိုင်း၊ အခက်။ an end, extremity, အစွန်း။

Lumber, *a.* ဖျော့သော။ ဖျောင်းသော။

Luberness, *n* from above

Lambo, *n* from *Lambus*, *n* ငရဲငယ်။

Lime 1, *n.* a viscons matter used to catch birds, ညောင်စေး။ 2, the fruit, သံပုရာသီး။ 3, the mineral, ထုံး။ —kiln, ထုံးဖို။ —stone, ထုံးကျောက်။ —water, ထုံးရည်။

Limit, *v t* to fix the boundaries of, ပိုင်းခြားကန့်သတ်သည်။ သတ်မှတ်သည်။ to set bounds, စည်းကမ်းထားသည်။ to make narrow, confined, နေရာကျဉ်းအောင်ပြုသည်။ —*n* a boundary, အပိုင်းအခြား။ a mark not to be passed, စည်းကြောင်း။ a border, အစွန်း။ အနား။

Limitation, *n.* the act of setting bounds to, စည်းကမ်းထားခြင်း။ the act of restricting the meaning of a word, စကား၏အနက်ကို မချဲ့။ ကျဉ်းစေခြင်း။

Linner, *n* ပန်းချီ။

Limp, *v z.* ထောင့်နဲ့သွားသည်။

Limpid, *a.* ကြည်သော။

Limy 1, *a.* glutinous, စေးသော။ 2, containing lime, ထုံးပါသော။

Linch-pin, *n.* နားစောင့်။

Line 1, *n* longitudinal extension, အတန်း a string, ကြိုး an extended string, တန်းသောကြိုး any thing drawn longitudinally, အကြောင်း an extended mark, ရေးသားသောအကြောင်း a row of things set in order, အတန်း အစီအစဉ်ထားသောအရာ —of writing, စာကြောင်း —of poetry, လင်္ကာစာကြောင်း အပုဒ်။
In geometry, လီနာ a straight line, လီနာဖြောင့် a curve line, လီနာကွေ့ a perpendicular line, လီနာမတ်။ 2, *v* *t* —a graminent, နှစ်ထပ်ချပ်သည်။ —a vessel, ယာသည်။ —with boards, ဖျပ်ပြားကပ်သည်။

Lineage, *n* အမျိုးအနွယ်။

Lineal, *a* composed of lines, ရေးသားသောအကြောင်းနှင့်ပြီးသော။ descended in a direct line, အမျိုးအနွယ်မပြတ်ဆင်းသက်သော။

Lineament, *n* မျက်နှာ၏ပုံပန်းသဏ္ဌာန်။

Linear, *a* see Lineal, 1st def

Linen, *a* ပိုက်ဆံခြည်ကိုလုပ်သော။ *n*. cloth made of flax, ပိုက်ဆံခြည်ကိုရက်သောအထည်။ an under garment, အတွင်းအင်္ကျီ။ —diaper, ပိုက်ဆံခြည် အထည်အလိပ် ကို ရောင်းသောကုန်သည်။

Linger, *v* *v*. ဗင့် နှစ်သည်။

Lingo, *n* စကား။

Lingual, *a* pertaining to the tongue, ယှာနှင့်ဆိုင်သော။ pronounced from the tongue, ဒန္တဇာ။

Linguist, *n* ဘာသာစကားအမျိုးမျိုးကို တတ်သောဆရာ။

Liniment, *n* လိမ်းသုတ်ရန်ဆေး။

Lining, *n* အထဲခံ။ —of a petticoat, အတွင်းခံ။

Link 1, *n* a ring of a chain, ကွင်းချင်းဆက်သောကြိုးတွင်တကွင်း။ *v* *t*. to connect with a link, ကွင်းနှင့်ဆက်တွဲသည်။ to connect (figuratively,) ဖက်စပ်ရှည်တွဲသည်။ —2, *n* a torch, မီးစည်း။ —boy, မီးစည်းကိုင်သောသူ။

Linnæ, *n* ငှက်တမျိုး။

Linseed, *n*. ပိုက်ဆံစေ့။

Linstock, *n* အမြောက်ရှိရန်မီးစညှပ်သောတန်ဆာ။

Lint, *n* အဝတ်မှခြစ်၍ထွက်သောအမွှင်။

Lintel, *n* တံခါးထုပ်။

Lion, *n*. ချင်သွေ။ see Leo. —hearted, *a*. ရဲရင့်သော။

Lioness, ချင်သွေမ။

Lip, *n* —of the mouth, နှုတ်ခမ်း။ —of a vessel, အစွန်းအနား။

Liquefaction, *n* from next.

Liquefy, *v* *t*. အရည်ကြိုသည်။

Liqueur, *n* အရက်ချို။

Liquid, *n* အရည်။ —*a*. အရည်ဖြစ်သော။

Liquidate, *v t* ကြွေးကိုဖြေအောင်ဆပ်ပေးသည်။

Liquor, *n* a liquid, အရည်။ rum, အရက်။

Lisp, *v s* အကွေ့ရာကိုမပြီ။ th ခေါ်သည်။

List 1, *n* a strip of cloth, forming a border, အထည်အလိပ်၌ပါသော အနားပတ်။ the line inclosing the ground for public games, ကစားပွဲပတ်လည်၌ဆီးတားသောအရာ။ a catalogue, အစဉ်အတိုင်းမှတ်သောစာရင်း။ —1, *v t* to cover with a list, အနားပတ်နှင့် ကွပ်သည်။ to inclose for a public game, ကစားပွဲပတ်လည်၌ဆီးတားသည်။ see Enlist, —2, *v i* to desine, အလိုရှိသည်။ —2, an inclination (of a ship) to one side, (သင်္ဘော) စောင်းခြင်း။ —3, *v i* see next

Listen, *v i* to hearken in order to hear, (ကြားအောင်) နားထောင်သည်။ to obey, (စကားကို) နားထောင်သည်။

Listless, *a* သတိမရှိ။ အမှုမထားဘဲနေသော။ စိတ်ပေါ့လျော့သော။

Listlessness, *n* from above

Litany, *n* တောင်းပန်သောပဌနာ။

Literal, *a* not figurative, ဥပစာမပါ၊ ပဌမအနက်ဖြစ်သော။ following the exact words (in translating,) စကားကိုအစဉ်အတိုင်းလိုက်သော။ consisting of letters, အက္ခရာစာလုံးဖြစ်သော။

Literary, *a* pertaining to literature, စာပေကျမ်းဂန်နှင့်ဆိုင်သော။ versed in literature, စာပေကျမ်းဂန်ကိုတတ်သော။

Literati, *n plur* လူတတ်တို့။

Literature, *n* စာပေကျမ်းဂန်ကိုတတ်သောအတတ်ပညာ။

Lithe, *a* ပျော့သော။ ပျောင်းသော။

Lithograph, *v t* ကျောက်ပြားပေါ်မှာပုံ၊ အက္ခရာထိုး၍နှိပ်သည်။

Lithography, *n* ထိုသို့ပုံနှိပ်သောအတတ်။

Lithology, *n* လိသောလဖ်အတတ်တည်းဟူသောကျောက်အမျိုးမျိုးကိုမှတ်သားသောအတတ်ပညာ။

Litigant, *n* အမှုသည်။ တရားတွေသူ။

Litigate, *v* တရားတွေသည်။

Litigation, *n* from above

Litigious, *a* inclined to judicial contests, လိုလားသော။ တရားတွေတတ်သော။ အမှုရှာတတ်သော။ disputable, ငြင်းခုံနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Litter 1, *n* a bed for carriage, ထမ်းစင်။ straw, &c spread for animals to sleep on, နွား၊ မြင်းစသည်တို့အိပ်ရာတို့ခင်းသော မြက်ခြောက်၊ ကောက်ရိုးအစရှိသောအရာ။ —shreds and small matters scattered about, ဖျိခဲရဲရှိသောအတိုအစများ။ —1, *v t* to spread with straw, &c မြက်ခြောက်၊ ကောက်ရိုးအစရှိသည်တို့ကို ခင်းသည်။ to scatter on with shreds, &c အတိုအစတို့ကိုဖျိခဲရဲကြံ့ပြစ်သည်။ —2, to bring forth, as certain animals,

- (ခွေးဝက်ကြောင်ကဲ့သို့) ခွေးဖွားသည်။ — *n* a brood of certain young animals, တခါတည်းပေါက်ဖွားသောသားငယ်စု။
- Little, *a* small in bulk, ငယ်သော။ small in quantity, နည်းသော။ small in size, as the young of animals, ကလေး။ — *n* အနည်းငယ်။ တဆိတ်တပေါက်။ — *adv* နည်းနည်း။ စိုးစဉ်း။
- Littleness, *n* from Little, *a*
- Litnig, *n* ကိုးကွယ်ခြင်းအရာ၌စကားသေဝပ်၍အမြဲသုံးစွဲသောစာ။
- Live, (*pron* *liv*,) *v* *i* to be alive, အသက်ရှင်သည်။ to dwell, reside, နေသည်။ နေရာရှိသည်။ to continue, be permanent, တည်သည်။ to pass time, ကာလကိုလွန်စေသည်။ to subsist, support life, အသက်မွေးသည်။ to remain undestroyed, မပျက်ဘဲနေသည်။ — (*pron* *live*,) *a* having life, အသက်ရှင်သော။ containing fire, (မီးရှိသော) မီးခဲ။ — stock, *n* မွေးထားသောနွား၊ မြင်းအစရှိသောတိရစ္ဆာန်စု။
- Livelihood, *n* အသက်မွေးရာအကြောင်း။
- Liveliness, *n* from Lively
- Livelong, *a* နှေးနှေးလွန်သော။
- Lively, *a* ပေါ့ပါးလျှင်မြန်သော။
- Live!, *n* အသည်း။
- Livery, *n* တဆင်တည်းဝတ်သောအဝတ်။ — stable, ငှားရန်မြင်းထားသောရုံ။
- Livid, *a* ပြိုသော။
- Living, *n* means of subsistence, property, အသက်မွေးရာဥစ္စာ။ livelihood, အသက်မွေးရာအကြောင်း။ — water, စမ်းရေ။
- Lixivium, *n* see Lye
- Lizard, *n* the common house lizard, အိမ်ရှောင်။ the earth lizard, သင်းချော။ the large crowing lizard, of Burmah, တောက်တဲ့။
- Lo, *int* ကြည့်ပါ။
- Loach, *n* ငါးပုစု။
- Load, *n*. ဝန်။ — *v. t* to lay on a load, ဝန်တင်သည်။ to make heavy, လေးအောင်ပြုသည်။ to charge a gun, သေနတ်ကိုဆေးထိုးသည်။
- Loading, *n* a load, ဝန်။ the charge of a musket, သေနတ်၌ထိုးသောခဲ၊ ယမ်း။
- Loadstone, *n* သံလိုက်ကျောက်။
- Loaf, *n* မုန့်လုံး။ — sugar, သကြားတိုင်ကမြစ်သောသကြားခဲ။
- Loafer, *n* အရပ်ရပ်လည်တတ်သောလူဖျင်း။
- Loam, *n*. စွသောမြေတမျိုး။
- Loan, *v. t*. see Lend. — *n* ချေးသောအရာ၊ ငှားသောအရာ။
- Loath, see Loth.
- Loathe, *v t*. စက်ဆုတ်သည်။ ရှံရှာသည်။

- Loathsome, *n.* စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ဖြစ်သော။
 Loathsomeness, *n.* from above
 Lobby, *n.* အိမ်ဦးမှာအခန်းကလေး။
 Lobe, *n.* —of the lungs, အဆုတ်တချပ်။ —of the liver, အသည်းတချပ်။ —of the ear, နားပျဉ်း။
 Lobster, *n.* ပုစွန်ထုပ်ကြီးတမျိုး။
 Local, *a.* တစ်ခုတည်းသောအရပ်နှင့်ဆိုင်သော။
 Locality, *n.* from above, a place, အရပ်။
 Locate, *v. t.* နေရာအရပ်ကိုရွေး၍ချထားသည်။
 Location, *n.* ချထားသောနေရာအရပ်။
 Loch, *see* Lake
 Lock, *n.* သေခွံအိမ်။ —of a gun, သေနတ်မီး။ —of a canal, တူးမြောင်း၌သတ်သောတံခွင်။ —of hair, ဆံပင်တက်။ —smith, သေခွံအိမ်လုပ်သောပန်းပဲ။ —*v. t.* to fasten with a lock, သေခွံခတ်သည်။ to shut up closely, လုံချိုအောင်ပိတ်ထားသည်။ to clasp tight, ကြပ်ကြပ်ဖက်သည်။
 Locker, *n.* သင်္ဘောပေါ်မှာသေခွံခတ်ရသောအခန်းကလေး။
 Locket, *n.* မောင်းနှင့်ပိတ်ရသောတန်ဆာကလေး။
 Loco-motion, *n.* တရပ်မှတရပ်သို့ပြောင်းသွားခြင်း။
 Loco-motive, *a.* တရပ်မှတရပ်သို့ပြောင်းသွားတတ်သော။
 Locust 1, *n.* the insect, ဂျင်း။ —2, the tree, သစ်ပင်တမျိုး။
 Lodge, *v. i.* to reside, နေသည်။ to stay for a time, တည်းခိုသည်။ —*v. t.* to place, ထားသည်။ ချထားသည်။ to furnish with a temporary dwelling, တည်းခိုရန်နေရာပေးသည်။ —in the mind, နှစ်လိုင်းသွင်းသည်။ —a complaint, စာစွဲသည်။ စာထားသည်။ —*n.* တဲ။
 Lodging, *n.* တည်းခိုသောနေရာ။
 Lodgment, *n.* the act of getting a place to stay, နေရာရခြင်း။ an accumulation, collection, အစုအရုံး။
 Loft, *n.* အပေါ်ဆင့်။
 Loftiness, *n.* from next
 Lofty, *a.* high, မြင့်သော။ elevated in condition or character, မြင့်မြတ်သော။ sublime, ကြီးမြင့်သော။ haughty, မာနထောင်ထားသော။
 Log, *n.* a thick piece of wood, သစ်တုံး။ of a ship, ရေထိုင်းငါး။ the quadrantal board used to measure a ship's way, သင်္ဘောခရီးထိုင်းပိထား။ —book, သင်္ဘောခရီးထိုင်းပိထားစာရင်း။ —house, သစ်တုံးအိမ်။ —line, ပိထားကြိုး။ ရေထိုင်းကြိုး။ —reel, ပိထားကြိုးရစ်သောတညင်းလုံး။
 Logarithms, *n. plur.* ဂဏန်းသင်္ချာတွက်ရာတွင်အကျဉ်းအားဖြင့်မှတ်သားရေတွက်ခြင်းတနည်း။ လောဂရစ်သစ်ဂဏန်းတွက်နည်း။

Loggerhead, *n* လူမိုက်။

* Logic, *n* လောဖိတ်အတတ်တည်းဟူသောထိုးထွင်း၍ဟုတ်မှန်ကြောင်းကို ဖော်ပြသောအတတ်ပညာ။

Logical, *a* လောဖိတ်အတတ်ပညာနှင့်ဆိုင်သော။

Logician, *n*. လောဖိတ်အတတ်ပညာကိုလေ့ကျက်သောသူ။

Logwood, *n* တိန်းညက်နှင့်တူသောသစ်သားတမျိုး။

Loins, *n plur* ခါး။

Loiter, *v. i* ပျင်းမိ၍မင့်နွဲ့သည်။

Loll, *v. i.* to recline, လျောင်းသည်။ to hang out the tongue, (ဟိုက်၍) လျှာကိုထုတ်နေသည်။

Lone, Lonely, *a* single, alone, အထီး။ ကိုယ်ထီး။ solitary, အဖော် မရှိ၊ ဆိတ်ညံ့လျက်ရှိသော။

Loneliness, *n* from above

Lonesome, *a* မဖျော်နိုင်အောင်ဆိတ်ညံ့လျက်ရှိသော။

Long 1, *a* —in dimension, ရှည်သော။ —in time, ကြာသော။ —boat, *n* သင်္ဘောဥပါသောသံတန်ကြီး။ —1, *adj* to a great length, ရှည်စွာ။ for a long time, သမတ်။ ရှည်ကြာစွာ။ ကြာမြင့်စွာ။ all along, throughout, တ—လုံး။ လုံးလုံး။ —armed, *a*. ထက်ရှည်သော။ —headed, မျှော်ကြည့်တတ်သော။ —legged, ခြေထောက်ရှည်သော။ —lived, အသက်ရှည်သော။ —run, *n* နောင်အဖို့။ နောင်ကာလ။ —sighted, *a* အဝေးကိုမြင်နိုင်သော။ —suffering, သည်းခံတတ်သော။ —suffering, *n*. from *do* —waisted, *a* ခါးရှည်သော။ —winded, having strong lungs, သက်လုံကောင်းသော။ lengthy in speaking, ကြာရှည်စွာပြောတတ်သော။ —2, *v i* တောင့်တသည်။

Longevity, *n* အသက်ရှည်ခြင်း။

Longitude, *n* length, အရှည်အလျား။ distance from a meridian, တောင်မြောက်သို့လိုက်၍ မြေကြီးလုံးထက်ဝန်းကျင်ကို ပတ်ရစ်သော မေရီဒီယန်စက်ဝိုင်းတစ်ခုနှင့်ခြားသောအဝေးအကွာ။

Longitudinal, *a*. အလျားအတိုင်းဖြစ်သော။

Look, *v. i* to direct the eye in order to see, ကြည့်သည်။ to seem, appear, ထင်သည်။ to face, front, မှက်နှာပြုသည်။ —after, *v. t* to take care of, ကြည့်ရှုပြုစုသည်။ to expect, မျှော်သည်။ to seek, ရှာဖွေသည်။ —at, ကြည့်ရှုသည်။ —for, to expect, မျှော်နေသည်။ to seek, ရှာဖွေသည်။ —into, to examine, စစ်ဆေးသည်။ —on, *v* to be a spectator, ကြည့်၍နေသည်။ to regard, esteem, ထင်မှတ်သည်။ —out, *v t* to search for, ရှာဖွေသည်။ to be on the watch, စောင့်၍နေသည်။ —out, *n*. မျှော်စင်။ —over, *v t.* to view in course, အစဉ်အတိုင်းကြည့်ရှုသည်။ —to, to see to, ကြည့်ရှုသည်။ to take care of, ကြည့်ရှုပြုစုသည်။

—in expectation of something, ကျေးဇူးရှိမည်ဟုဆို၍နေသည်။

—up, to search for, ရှာဖွေသည်။ —*n* the act of looking,

ကြည့်ခြင်း။ the aspect, မှတ်နှာအနေ၊ မှတ်နှာထား။

Looking-glass, *n* မှန်၊ ကြေးမုံ။

Loom 1, *n*. ရက်ကန်းစင်။ —2, *v* 1. ကြီးရောင်ထင်သည်။

Loop, *n*. ကုလားချွန်ကွင်း။ —hole, an aperture through which small
aims may be fired, သေနတ်ပြစ်ရန်အပေါက်။ an aperture that
gives a passage out, ထွက်ရန်အပေါက်။

Loose, *v* 1. to unbind, ဖြေသည်။ to loosen, လျှော့သည်။ to free,
ထွတ်သည်။ —*a* not tied or secured with a string, ဖြေလျှောက်
ရှိသော။ not tight, close, မကျပ်၊ ချောင်သော။ not tight, tense,
မသိပ်သည်း၊ ဂွားသော။ not tight, tense, မတင်း၊ လျော့သော။
not firm, မခိုင်၊ နွဲ့သော။ free, unconfined, လွတ်သော။ flimsy,
ဝါးဝါးလျှလျဖြစ်သော။ vague, not precise, မသေချာသော။ lax in
the bowels, ဝမ်းပြောသော။ not orderly, နည်းသို့မလိုက်၊ ညွှန်ကျ
တတ်သော။ wanton, လော်မာသော။ —*n*. ပေါက်ထွတ်ဖြစ်ခြင်း။

Loosen, 1. *t*. to relax, free from tension, လျှော့သည်။ to make less
firm in position, နွဲ့အောင်ပြုသည်။ to make less dense or com-
pact, ကြွအောင်၊ ဂွအောင်လုပ်သည်။ to free from restraint,
ထွတ်သည်။ to relax (the bowels,) ဝမ်းပျော့စေသည်။

Looseness, *n*. from Loose, *a*.

Lop, 1. *t* ဖျှင်သည်။

Loquacious, *a* စကားများသော။

Loquaciousness, Loquacity, *n* from above

Lord, *n* a master, အရှင်၊ သခင်။ a nobleman, မှူးမတ်။ Jehovah,
ထာဝရဘုရား။ —*v* 1. အစိုးတရပြုသည်။

Lordliness, *n* from next

Lordlike, Lordly, *a* pertaining to a lord, သခင်နှင့်ဆိုင်သော။
imperious, အစိုးတရပြုတတ်သော။

Lordship, *n* the state or quality of being a lord, သခင်၏အရာ။
မှူးမတ်၏အရာ။ dominion, အစိုးရခြင်း။ a seignior, မြို့စားပိုင်
သောနယ်။ (the title of a lord,) ကိုယ်တော်အရှင်။

Lore, *n* အတတ်ပညာ။

Loricatē, *v* 1. ထွင်းဖောက်သည်။

Lorn, see Forlorn

Lose, *v* 1. to suffer the loss of, (တစုံတခု) ပျောက်ခြင်းကိုခံသည်။
(တစုံတခု) ဆုံးခြင်းကိုခံသည်။ to fail of gaining, ရှုံးသည်။
—time, *v* to delay, for no purpose, ကာလကိုအသကားမဲ့လွန်
စေသည်။ to move too slow (as a time-piece,) နှေးသည်။ —way,
လှေ၊ သင်္ဘောဆုတ်၍ပျောက်သည်။ —the way, လမ်းထွေ၍မတွေ့နိုင်။

Loss, *n* the being possessed no longer, ပျောက်ခြင်း၊ ဆုံးခြင်း၊ the not gaining in contest, နှုံးခြင်း၊ destruction, ruin, ပျက်စီးခြင်း။
—[be at a,] *v.* ၃. တွေးတောသည်။

Lost [be,] *v.* ၃. to be in a place unknown, so as not to be found, ပျောက်သည်။ *pret.* and *pas part.* of Lose, *which see.*

Lot, *n.* ၁။ စာရေးတံ the part which falls to one by lot, ခဲချ၍ ရသောအရာ။ any portion or parcel, ဝေဝံ့။ a pièce, or division of land, (Amer ,) မှတ်သားသောမြေအကွက်။

Loth, *a.* (ပြု) ပျင်သော။

Lotion, *n* ဆွတ်လူးရန်ဆေးရည်။

Lottery, *n* စာရေးတံချခြင်း။

Lotus, *n* ကြာပွင့်။

Loud, *a.* အသံကျယ်သော။

Loudly, *adv.* thunderingly, ထိန်းထိန်း။ ကြိကြိ။

Loudness, *n* from above.

Lounge, *v* ၃ ပျင်းမိ၍နေသည်။

Louse, *n.* သန်း။ —a body louse, သန်းချေး။ —(*pron.* Louz,) *v* ၃. သန်းရှာသည်။

Lousiness, *n* from next.

Lousy, *a* သန်းများသော။ သန်းချေးများသော။

Lout, *n.* ယုတ်သောကျေးတောသား။

Lovable, *a.* ချစ်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Love, *v* ၃ to feel affection for, ချစ်သည်။ စုံမက်သည်။ နှစ်သက်သည်။ မြတ်နိုးသည်။ to like, ကြိုက်သည်။ —*n.* from *do.* မေတ္တာ။ —letter, ရည်းစားဖြစ်၍ပေးလိုက်သောစာ။ —lorn, *a.* ရည်းစား ပျက်သော။ —sick, စုံမက်လိုသောသူကိုစိတ်တန်း၍ ညှိုးငယ်လျက်နေသော။ —song, *n* ရည်းစားဖွဲ့၍ဆိုသောတေးခြင်း။ —suit, *a.* မိမ္မကိုလှည့်ခြင်း။ —tale, *n* ချစ်ကြည်ရည်ငံခြင်း အကြောင်းကို ပြသောဝတ္ထု။

Loveliness, *n.* from next

Lovely, *a.* ချစ်ဖွယ်ဖြစ်သော။ ချစ်ဖွယ်သောဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော။

Lover, *n* one who loves or likes, ချစ်သောသူ။ ကြိုက်သောသူ။ one who is in love (the love being reciprocated,) ရည်းစား။

Loving-kindness, *n.* မေတ္တာစိတ်နှင့်ကျေးဇူးပြုခြင်း။

Low 1, *a* not high, နိမ့်သော။ below the usual price, အထိုးနည်းသော။ not loud, အသံကျည်းသော။ —in spirits, ညှိုးငယ်သော။ weak, အားနည်းသော။ mean, ယုတ်ညံ့သော။ later in time, နောက်၌ဖြစ်သော။ —land, *n* မြစ်ရင်း၊ မြစ်မြေ၌ ကျသော အောက်အရပ်။ —lander, မြစ်ရင်း၊ မြစ်မြေ၌နေသောအောက်သား။ —water, ရေစင်။ —1, *adv.* from *do.* —born, *a.* အမျိုးယုတ်သော။

—bred, ယုတ်ညံ့သောသူစုတွင် ကျွေးမွေးပြုစုခြင်းကိုခံခဲ့ပြီးသော။
 —minded, စိတ်သဘောရှိမဲ့သော။ —priced, အသီးနည်းသော။
 —spirited, ညှိုးငယ်သော။ —thoughted, ယုတ်ညံ့သောစိတ်
 သဘောရှိသော။ —2, *v. 1.* —as a cow, တွန့်သည်။

Lower, (*pron.* Lo-er,) *v. 1* to go down, ဆင်းသည်။ to become less
 (in price,) လျော့နည်းသည်။ —*v. 2* to make low, နှိမ့်သည်။ နှိမ့်ချ
 သည်။ to reduce (the price,) လျော့နည်းသည်။ to impair in rank
 or excellence, ယုတ်စေသည်။ —(*pron.* Lou-er,) *v. 1.* ခိုဗမ်း
 မှိုင်းသည်။

Lowery, *a.* from above

Lowliness, *n* from Lowly, *a*

Lowly, *a* mean, ယုတ်ညံ့သော။ humble, စိတ်နှိမ့်ချသော။

Lowness, *n.* from Low, *a.*

Loyal, *a.* faithful to a master, အရှင်၏သစ္စာစောင့်ထိန်းသော။ faithful
 in marriage, သမီးခင်ပွန်း၏သစ္စာစောင့်ထိန်းသော။

Loyalist, *n* အရှင်၏သစ္စာစောင့်ထိန်းသောသူ။

Loyalty, *n.* from Loyal.

Lozenge, *n.* a rhomb, မှန်ကူ။ a form of medicine, စုတ်၍စားသော
 ဆေးပြားကလေး။ a small cake of sweet materials, သကြားမုန့်
 ပြားကလေး။

Lubber, *n.* ထိုင်းမှိုင်းသောလူမိုက်။

Lubberly, *a* ထိုင်းထိုင်းမှိုင်းမှိုင်းဖြစ်သော။

Lubricate, *v t* ချောအောင်လူးသည်။

Lubricity, *n.* ချောခြင်း။

Lucent, *a* ထွန်းပသော။

Lucid, *a.* shining, ထွန်းပသော။ clear, ကြည်လင်သော။ clear in
 intellect, ပကတိကစိတ်ကောင်းသော။ clear, distinct, ရှင်းလင်း
 သော။ ပြတ်သားသော။

Lucidness, *n.* from above

Lucifer, *n.* 1, the planet Venus, သောက်ကြာဂြိုဟ်။ 2, Satan,
 မာရ်နတ်။

Luck, *n.* အကြံမရှိဘဲအမှတ်တမဲ့ဖြစ်သောအမှု။

Lucky, *a* အခန့်သင့်၍ရသော။

Luckily, *adv* ဗန္ဓုတ်သလို။

Lucrative, *a.* အကျိုးဖွံ့ဖြိုးသော။

Lucre, *n* gain, အမြတ်အစွန်း။ unworthy gain, မတရားသဖြင့်ရသော
 အမြတ်အစွန်း။

Lucubrate, *v. 1* ညအချိန်၊ မီးခွက်နားမှစာကြည့်သည်။

Lucubration, *n.* from above, that which is composed by night,
 ညအချိန်၊ စိရင်ရေးထားသောစာ။

Ludicrous, *a* ရယ်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Luff, *v i* လေကိုကော်၍တိုက်သည်။

Lug, *v t* ခွက်ဆွဲငင်သည်။

Luggage, *n.* ခရီးသွားရာပါသောဝန်စလယ်။

Lugger, *n* သင်္ဘောတမျိုး။

Lugubrious, *a* ဝမ်းနည်းခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Lukewarm, *a.* ကြက်သီးခွေးခွေး။ moderately warm, မပူ။ မအေး။

ချုပ်ချုပ်ခွေးသော။ indifferent in feeling, စိတ်အားနည်းသော။

Lukewarmness, *n* from above

Lull, *v i* to become quiet, ဖြိသွားသည်။ —*v t* to make quiet, ဖြိစေသည်။

Lullaby, *n.* လူတေးခြင်း။

Lumbago, *n.* ခါးကိုက်နာ။

Lumbar, *a* ခါးနှင့်ဆိုင်သော။ —*n* အသုံးမရ၊ ဖြစ်ထားသောဥစ္စာ။ (Amer,) သစ်သားမျိုး။ —*v t* ကစဲကရဲဖြစ်ထားသည်။ —*v i* to move heavily, လေးထိစွာသွားသည်။

Luminary, *n* အထင်းရောင်ကိုပေးသောအရာ။ အထင်းအိမ်။

Luminous, *a* shining, emitting light, ထွန်းလင်းသော။ brilliant, ထွန်းသော။ တောက်သော။

Luminousness, *n* from above.

Lump, *n.* အခဲ။ အတုံး။ အမိုင်အခဲ။ —[in the,] *adv.* သောင်းပြောင်း။ —*v t* မခြားနားဘဲရောနှော၍ထားသည်။

Lumpish, *a.* လေးထိသော။

Lumpy, *a.* အခဲများသော။

Luna, *n.* လ။

Lunacy, *n* madness occasioned by the moon, ရေထရူးနာ။ any madness, ရူးခြင်း။

Lunar, *a.* လနှင့်ဆိုင်သော။

Lunatic, *n.* အရူး။ ရေထရူး။

Lunation, *n* လတလှည့်တပတ်။

Lunch, Luncheon, *n* သားရေစာ။ —*v. t* သားရေစာစားသည်။

Lungs, *n plur* အဆုတ်။

Lunged, *a.* အဆုတ်ရှိသော။

Lurch, *v i* (သင်္ဘော) ရုတ်ခနဲစောင်းသည်။ —*n.* from *do.* —[in the,] *adv* ကျဉ်းကျပ်သောနေရာ၌။

Lure, *v t.* ချီသည်။ —*n.* ချီတတ်သောအရာ။

Lurid, *a.* မှိုင်းမဲသော။

Lurk, *v i* ဝုန်းကွယ်လျက်နေသည်။

Lurking-place, *n.* ဝုန်းကွယ်၍နေရာ။

Luscious, *a.* ဆီမိုအိန်သော။

Lusciousness, *n.* from above

Lust, *v. i.* to long for, တောင့်တသည်။ to have carnal desire,
ကိလေသာမိတ်ရှိသည်။ တဏှာရာဂမိတ်ရှိသည်။ —*n.* from *do.*
ကိလေသာ။ ကာမ။

Lustful, *a.* တဏှာရာဂအားကြီးသော။ ကိလေသာမိတ်ကြီးသော။

Lustiness, *n.* from Lusty, *a.*

Lustral, *a* from next

Lustrate, *v t.* စင်ကြယ်စေသည်။

Lustration, *n.* from above

Lustre, *n.* splendor, အရောင်အဝါ။ a sconce with lights, မီးပဒေသာ။

Lusty, *a.* သန့်မာသော။

Lutanist, *n* စောင်းတီးသမား။

Lute 1, *n.* a kind of harp, စောင်းတမျိုး။ —2, a kind of clay, မြေ
စေးတမျိုး။ —2, *v t.* မြေစေးနှင့်ကျံသည်။

Lutestring, *n.* ခိုးထည်တမျိုး။

Lutheran, ဆရာလုသာအယူဝါဒကိုယူသောသူ။

Luxation, *n.* အဆစ်ပြုတ်ခြင်း။

Luxuriance, *n* Luxuriant, *a* ဝေသာသော။ ဝေဖာသော။

Luxuriate, *v i.* အထွန်များစွာထွက်တတ်သည်။

Luxurious, *a.* ကာမဂုဏ်၌ပျော်ရွှေခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Luxury, *n* the enjoyment of sensual gratification, ကာမဂုဏ်မှုနှင့်
ပျော်ရွှေခြင်း။ a dainty, ဆီခိုသောအစာ။ any thing delightful to
the senses, ကာမဂုဏ်မှုနှင့်ပျော်ရွှေရန်အရာ။

Lycanthropy, *n* တိရစ္ဆာန်နှင့်အထားတူသော ချွေးခြင်း။

Lyceum, *n.* အတတ်ပညာမျိုးကိုသွန်သင်ဖော်ပြသောအရပ်။

Lye, *n.* ပြာစစ်ရည်။

Lymph, *n.* မဟာဆီ။

Lymphatic, *a.* မဟာဆီနှင့်ဆိုင်သော။ —*n* မဟာဆီအကြော။

Lynch, (Amer) *v t* မင်းအာဏာနှင့်မယုတ်ဘဲရာဇဝတ်မှုကိုသဘော
တူ၍မီရင်သည်။

Lynx, *n.* ကြောင်စက်ရန်။

Lyre, *n.* စောင်းတမျိုး။

Lyric, Lyrical, *a* စောင်းတီး၍ဆိုရသော (သီခြင်း)။

Lyrism, *n.* စောင်းတီးသမား။

M.

Macadamize, *v t.* ကျောက်စရစ်နှင့်ဖို့သည်။

Macaroni, *n.* ခုန့်ချိုတမျိုး။

Macaw, *n.* ကျက်တူရွေးတမျိုး။

Mace 1, an ensign of authority, သိုင်းတမျိုး။ —bearer, *n.* သိုင်း
ဆောင်သောသူ။ —2, the spice, ဇာဖိပွိုလ်ပွင့်။

- Macerate, *v. t.* to make lean, cause to pine or waste away, မိန့်ကြံ
အောင်ညှဉ်းဆဲသည်။ to steep almost to a solution, ကြိသည်။
- Maceration, *n.* from above
- Machiavelian, *a.* မင်းမာယာညံ့လိမ္မာသော။ ဆန်းပြားတတ်သော။
- Machination, *n.* အကြံထမြောက်အောင်စိတ်ကူးခြင်း။
- Machine, *n.* စက်တန်ဆာ။ ယန္တရားစက်။
- Machineery, *n.* စက်တန်ဆာမျိုး။ superhuman agency in poetry,
လင်္ကာစာဉ်ပါသော နတ်အစရှိသော လူထက်တန်ခိုးကြီးသော သူတို့၏
အပြုအမူ။
- Machinist, *n.* စက်တန်ဆာကိုလေ့ကျက်ကျွမ်းကျင်သောသူ။
- Mackerel, *n.* ငါးတမျိုး။
- Maculate, *v. t.* အစွန်းအကွက်ဖြစ်အောင်လုပ်သည်။
- Maculation, *n.* from above
- Mad, *a.* insane, ရှိုးသော။ furious, အလွန်ပြင်းထန်သော။ (Amer)
inflamed with anger, အလွန် ပြင်းထန်စွာ အမှက် ထွက်သော။
—brained, စိတ်ပြင်းထန်သော။ —cap, *n.* သတ်မရှိ၊ စိတ်ပြင်းထန်
သောသူ။ —headed, *a.* see Mad-brained —house, *n.* အရူး
များကိုစုရုံး၍ထားသောအိမ်။ —man, အရူး။
- Madam, *n.* မမ။ မယ်ရှင်။
- Madden, *v. i.* to become mad, ရူးသွားသည်။ —*v. t.* to make mad,
ရူးစေသည်။
- Madder, *n.* နီပါးဆေး။
- Madefaction, *n.* စိုစွတ်အောင်ပြုသည်။
- Madness, *n.* from Mad, *a.*
- Magazine, *n.* a store, or store-house, တက္ကတိုက်။ a periodical
publication, အပတ်ဆိုက်သောကာလအချိန်တို့၌စီရင်၍ပုံနှိပ်သောစာ။
- Maggot, *n.* the insect, လောက်။ an odd fancy, အလကားကြံစည်သော
အကြံအစည်။
- Maggoty, *a.* လောက်များသော။
- Magi, Magian, *n.* မာဂုပညာရှိ။
- Magic, *n.* မှော်။
- Magical, *a.* မှော်နှင့်ဆိုင်သော။
- Magician, *n.* မှော်ဝင်။
- Magisterial, *a.* pertaining to a master, အရှင်နှင့်ဆိုင်သော။ imperious,
အစိုးတရပြုသော။
- Magisterialness, *n.* from above
- Magistracy, *n.* the office of a magistrate, ရာဇဝတ်ရေး၊ တရားရေးကို
စီရင်ပိုင်သောမင်း၏အရာ။ the body of magistrates, ရာဇဝတ်ရေး၊
တရားရေးကိုစီရင်ပိုင်သောအရာရှိစု။
- Magistrate, *n.* ရာဇဝတ်ရေး၊ တရားကိုစီရင်ပိုင်သောမင်း။

Magnanimity, *n* from next

Magnanimous, *a*. ကိုယ်အကျိုးကိုငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိ၊ ကောင်းမြတ်သောစေတနာ
မိတ်ရှိသော။ မိတ်သဘောဖြင့်မြတ်သော။

Magnate, *n* မှူးမတ်။

Magnesia, *n*. ဆေးတမျိုး။

Magnet, *n* သံလိုက်ကျောက်။

Magnetic, *a* pertaining to the magnet, သံလိုက်ကျောက်နှင့်ဆိုင်သော။
attractive, ကိုယ်ဆီသို့ဆွဲငင်တတ်သော။

Magnetism, *n* the science of the magnet, သံလိုက်ကျောက်နှင့်ဆိုင်
သောအတတ်ပညာ။ attractive power, ဆွဲငင်တတ်သောတန်ဖိုး။

Magnetize, *v. t* သံလိုက်ကျောက်၏ဓာတ်ကိုကူးစေသည်။

Magnific, *see* Magnificent.

Magnificence, *n* from next

Magnificent, *a* အထွန်ဆန်းကြယ်မြင့်မြတ်သော။

Magnifier, *n* မှန်ဘီလူး။

Magnify, *v. t.* to make greater, သာဓ်ကြီးအောင်ပြုသည်။ to repre-
sent as estimable, ဂုဏ်အသရေထင်ပေါ်အောင်ချီးမွမ်းသည်။ to
promote, ချီးမြှောက်သည်။

Magniloquence, *n* from next

Magniloquent, *a*. ကြီးမြင့်သောစကားကိုပြောသော။

Magnitude, *n* bigness, size, အကြီးအငယ်ပမာဏ။ greatness, ကြီး
ခြင်း။ ကြီးကျယ်ခြင်း။ ကြီးမြင့်ခြင်း။ ကြီးမြတ်ခြင်း။

Magpie, *n*. ငှက်တမျိုး။

Mahogany, *n* မိတောက်တမျိုး။

Mahometan, *n*. ရှင်မဟာမတ်စီရင်သောတာသကိုယူ၍ကိုးကွယ်သောသူ။

Mahometanism, *n* ရှင်မဟာမတ်တာသ။ ပသီတာသ။

Maid, **Maiden**, *n* a young unmarried woman, အပျို။ မိစ္ဆပျို။
a female servant, ကျွန်မ။ —[old,] အပျိုကြီး။ အပျိုဟိုင်း။

Maiden, *a* pertaining to a maid, အပျိုနှင့်ဆိုင်သော။ unused, မသုံး
သေးသော။

Maidenhood, *n* အပျို၏အဖြစ်။

Maidenly, *a*. အပျိုကဲ့သို့တင့်တယ်လျှောက်ပတ်သော။

Mail 1, *n* defensive armor, whether chain or plate, သံချပ်။ —clad,
a. သံချပ်အင်္ကျီကိုဝတ်သော။ —2, *n* a letter bag, ချောခွိုရသော
စာအိတ်။ —coach, စာချောခွိုရထား။ —2, *v. t* ချောခွိုရသော
စာအိတ်သို့သွင်းသည်။

Maim, *v. t* ထက်၊ ခြေ၊ အင်္ဂါတစ်ခုမျှ ခဲ့အောင်ပြုသည်။ —*n*. from *do*

Main, *a*. principal, chief among others, အဓမ္မ၊ အမှားထို့တွင်အကြီး
ဖြစ်သော။ —land, *n*. ကြီးကျယ်သောကုန်း။ —mast, သင်္ဘော
ကန်မရွက်တိုင်။ —sail, ရွက်မ။ ကန်မအောက်ဖို။ —top, ကန်မရွက်

တိုင်မာလိန်စင်။ —yard, ကန်မရွက်တိုင်အောက်ဖို့ရွက်ထက်ကြီး။
—the chief part, bulk, အများ။ strength, ခွန်အား။ the ocean,
ပင်လယ်။

Mainly, *adv* အများအားဖြင့်။

Mainprize, *v t.* ခံဝန်သူလက်သို့အပ်သည်။ —*n.* from *do*.

Maintain, *v t.* to preserve unimpaired, မလျော့မပျက်တည်တံ့အောင်
ပြုသည်။ —a position, မဆုတ်မရပ်ဘဲဆီးတားခံရပ်၍နေသည်။ to
supply with provision, ကျွေးမွေးသည်။ to support the expense
of, စရိတ်ခံသည်။ to stand by, support the cause of, အမှုကို
သယ်ပိုးဆောင်ရွက်သည်။ ထောက်ပံ့သည်။ to assert and sustain
by argument, ယုတ်မှန်ကြောင်းထင်ရှားအောင်ပြုသည်။

Maintainable, *n* from above.

Maintenance, *n.* from Maintain

Maize, *n* ပြောင်းပူး။

Majestic, *a.* elevated, lofty, မြင့်မြတ်သော။ august, ဘုန်းကြီးသော။

Majesty, *n* dignity, မြင့်မြတ်ခြင်း။ power and glory, ဘုန်းအာဇ္ဇာတော်။
the title of a sovereign, ဘုရား။

Major, *a* greater, သာ၍ကြီးသော။ —domo, *n* အိမ်အုပ်။ တဏှာမိုး။
—general, ဗိုလ်ချုပ်။ —၁၀၀၀ တပ်ကိုအုပ်သောဗိုလ်စစ်ကဲ။

Majority, *n* the greater number, more than half, တစုကိုနှစ်စုခွဲရာ
တွင်များသောစု။ full age, တရားဝင်သောအသက်အရွယ်။ the
office of a major, ဗိုလ်စစ်ကဲအရာ။

Make, *v t.* to create, ဖန်ဆင်းသည်။ to form of materials, လုပ်သည်။
to produce, cause to be, ဖြစ်စေသည်။ to cause to (do,) —စေ
သည်။ (qual. aff.) to perform, ပြုလုပ်သည်။ လုပ်ဆောင်သည်။
to compose, constitute, ပါ၍ဖြစ်စေသည်။ to put in order,
ပွင့်ဆင်သည်။ —an abode, နေရာအူသည်။ —a bed, အိပ်ရာကိုခင်း
သည်။ —friendship, မိတ်ဆွေဖွဲ့သည်။ gain, အမြတ်ရသည်။
—(land,) ချည်း၍မြင်နိုင်သည်။ —love, လွည့်သည်။ —merry,
ပျော်ရွှေခြင်းကိုပြုသည်။ —a place, ရောက်သည်။ —sail, ရုပ်သော
ရွက်ကိုဖြန့်၍တိုက်သည်။ —water, to pass urine, ကျင်ငယ်စွန့်
သည်။ —water, to leak, ယေယိုသည်။ —way, to advance,
ထိုး၍သွားသည်။ to give room for passing, ဖယ်၍ပေးသည်။
—*v. 2.* to proceed, go, သွားသည်။ to tend to effect, ဖြစ်
အောင်ပြုသည်။ to rise, as the tide, မီရေတက်သည်။ —account
of, *v. 2* to esteem, နှစ်သက်သည်။ to have regard to, အမှု
ထားသည်။ ပမာဏပြုသည်။ —as if, *v. 2.* အရောင်ဆောင်သည်။
—away with, *v. 2.* ပယ်ရှင်းသည်။ —bate, *n.* ဂိုးတိုက်သောသူ။
—believe, *v.* အတန်ပြု၍လွှဲစားသည်။ —free with, *v t.*
အရေတဝင်ပြုသည်။ —good, to maintain, မလျော့မပျက်အောင်

စောင့်မသည်။ to fulfil an engagement, ဂတိအတိုင်းပြုသည်။
 to make amends, ပြစ်မှားသည်အတွက်ပေးရသည်။ အစားပေးရ
 သည်။ —light of, အတွက်မရှိသကဲ့သို့မှတ်သည်။ မထိမဲ့မြင်ပြုသည်။
 —much of, စုံမက်ဖွယ်မှတ်၍ပြုစုသည်။ —of, to make use of,
 သုံးသည်။ to regard, ထင်မှတ်သည်။ —of [what] what opinion
 to entertain of, အဘယ်သို့ယူရသည်။ —out, *v. z.* to succeed,
 အကြံထမြောက်သည်။ —*v. t.* to make plain to one's under-
 standing, (နက်နဲသောအရာကို) နားလည်အောင်ရှင်းလင်းစေသည်။
 to evince, ယုံလောက်အောင်ဖော်ပြသည်။ to write out, အပြီးရေး
 ထားသည်။ —over, ယွှေအပ်သည်။ —peace, *n.* ဖုန်ဖြေသောသူ။
 —sure of, *v. t.* to consider as certain, ကေနီအမှန် (ဖြစ်မည်)
 စိတ်သတော့ကျသည်။ to secure to one's possession, ကိုယ်ထက်
 သို့မရောက်ဘဲမနေနိုင်အောင်ပြုသည်။ —up, *v. z.* to approach,
 ချဉ်းကပ်သည်။ —*v. t.* to collect into a mass, စုထားသည်။
 to reconcile, ဖုန်ဖြေသည်။ to repair, ပြုပြင်သည်။ to supply
 what is wanting, လိုသေးသည်အရာကိုဖြည့်စွက်သည်။ to com-
 pose, as parts, (တစုံတခုဖြစ်အောင်) စု၍ဝင်သည်။ to shape,
 ပုံထုတ်သည်။ to compensate, အစားပေးသည်။ to arrange
 (accounts,) ရှင်းလင်းအောင်ပွင်သည်။ —one's mind, သဘော
 ချသည်။ —up for, *v.* အစားပေးသည်။ —up with, ရန်ပြေ၍
 မိတ်ဆွေဖွဲ့သည်။ —use of, *v. t.* သုံးသည်။ —weight, *n.* မျှန်စက်
 ရာဉ်မျှအောင်ထည့်သောအရာ။ —frame, တည်ဆောက်သောပုံ။

Maker, *n.* the Creator, ဖန်ဆင်းတော်မူသောဘုရားသခင်။ a manufac-
 turer, ထက်မှုပညာနှင့်လုပ်သောသူ။

Maladministration, *n.* တိုင်းပြည်အရေးမကောင်းအောင်စီရင်ခြင်း။

Malady, *n.* အနာရောဂါ။

Malapert, *a.* စွက်ပက်၍စော်ကားတတ်သော။

Malapropos, *adv.* မတော်မလျော်၊ အမျိုးအစားမရသည်နှင့်။

Malasia, အနာရောဂါဖြစ်စေတတ်သောလေ။

Malay, *a.* ပဌာန။

Malconformation, *see* Malformation

Malcontent, *a.* မင်းစီရင်ခြင်းကိုအားမရ။ အပြစ်တင်သော။

Male, *n.* အထီး။ အဖို။ —*a.* being of the sex that procreates young,
 အထီးဖြစ်သော။ pertaining to males, အထီးနှင့်ဆိုင်သော။

Malediction, *n.* ကျိန်ခဲခြင်း။

Malefactor, *n.* ရာဇဝတ်သင့်သောသူ။

Malevolence, *n.* from next.

Malevolent, *a.* မြူစူသော။ မနာလိုသော။

Malformation, *n.* မတော်မတန်တည်ဆောက်ခြင်းစီဝံ။

Malice, *n.* from next

Malicious, *a.* ရန်ငြိုးဖွဲ့သော။

Maliciousness, *n* from above

Malign, *a* malicious, ရန်ငြိုးဖွဲ့သော။ pernicious, tending to injure, အပြစ်ပြုတတ်သော။ —*v. t.* to injure maliciously, မနာလိုသော မိတ်နှင်အပြစ်ပြုသည်။ to defame, သူ့အသရေပျက်အောင်မဟုတ် မမှန်ပြောသည်။

Malignancy, *n* from next

Malignant, *a* malicious, ရန်ငြိုးဖွဲ့သော။ pernicious, အပြစ်ပြုတတ်သော။ virulent, အပြစ်ဖြစ်စေတတ်သောအရှိန်ငြင်းထန်သော။

Malignty, *n* from above

Mall, (*pron.* Maul,) *n* တင်းဂုတ်။ —(*pron* Maul,) *v t* တင်းဂုတ် နှင့်ရိုက်သည်။ —(*pron* Mal,) *n.* သစ်ရိပ်ထွမ်းမိုးလျက်မြို့သူမြို့သားများသွားလာနေထိုင်ရန်စင်္ကြံ။

Malleability, *n.* from next.

Malleable, *a.* ထူရိုက်၍စန့်ထွက်နိုင်သော။

Malleate, *v. t.* စန့်၍ထွက်အောင်ထူရိုက်သည်။

Mallet, *n* ဆောက်ဂုတ်။ ထက်ရိုက်။

Malpractice, *n.* မတရားသောအမှု။

Malt, *n.* ဂျုံရည်လုပ်ရန်ရေ၌စိမ်ပြီးမှခြောက်အောင်ထားသောစပါး။

Maltreat, *v t.* ဗြည်းဆဲသည်။

Maltreatment, *n* from above

Malversation, *n.* မတရားသောအမှု။

Manaluke, *n* အဲဂူတ္တုပြည်မှာစစ်ပါရီ။

Mamma, *n.* အမိ။ မိခင်။

Mammillary, *a.* နို့သီးနှင့်ဆိုင်သော။

Mammon, *n* ယောက်ျားစည်းစိမ်။

Mammoth, *n* သားကြီးတမျိုး။

Man, *n* a human being, လူ။ a male of the human race, လူယောက်ျား။ a male adult, not a boy, လူကြီး။ a male servant, ကျွန်ယောက်ျား။ —eater, လူသားကိုစားတတ်သောသူ။ —hater, လူမျိုးကိုမုန်းသောလူ။ —of letters, လူတတ်။ —of war, စစ်တိုက်သတိကြီး။ —servant, ကျွန်ယောက်ျား။ —slaughter, killing men, လူအသက်ကိုသတ်ခြင်း။ killing without malice, ရန်သူမိတ်မရှိဘဲလူအသက်ကိုသတ်ခြင်း။ —slayer, လူအသက်ကိုသတ်သောသူ။ —stealer, လူကိုမုန်းသောသူ။ —*v. t.* လူသွင်းသည်။

Manacle, *n.* လက်ထိတ်။ —*v. t* လက်ထိတ်ခတ်သည်။

Manage, *v t* to direct, စီရင်သည်။ to conduct, ကြည့်ရှုဆောင်ရွက်သည်။ သယ်ပိုးသည်။ to train (as a horse,) ယဉ်အောင်ဆွဲသည်။ to control, နိုင်၍ထုပ်ချုပ်သည်။ to use in accordance with one's will, အလိုရှိသည်အတိုင်းသုံးဆောင်သည်။

Manageable, *a* စီရင်လွယ်သော။ကြည့်ဆောင်လွယ်သော။ဆုမ္မလွယ်သော။

Management, *n.* from Manage.

Mandamus, *n* မင်းမှတ်ချက်တမျိုး။

Mandarin, *a.* တရုတ်မှူးမတ်။

Mandate, *n* အမိန့်တော်။

Mandatory, *a* အမိန့်တော်ပါသော။

Mandible, *n.* (ငှက်) နှုတ်သီး။

Mandrake, *n* အနူးဆေးသီး။

Mandrel, *n.* ပွတ်တွင်းစူး။

Manducate, *v t* ဝါးသည်။

Mane, *n.* ထည်ဆံ။

Manes, *n plur* နတ်စန္ဒေ။

Maneuve, *v.* to make a dextrous movement of troops, or ships,
လိမ္မာစွာလှည့်လည်၍တပ်ရေးပြသည်။ to manage with address
or art, ပရိယာယ်နှင့်စီရင်ဆောင်ရွက်သည်။ —*n.* from *do*.

Manful, *a* having the spirit of a man, ယောက်ျားကဲ့သို့ရဲရင့်သော။
magnanimous, ကိုယ်ဘက်သို့ပုံကွက်ခြင်းမရှိ၊ စိတ်မြင့်မြတ်သော။

Manfulness, *n* from above

Mange, *n* ဝဲနာ။

Manger, *n* စားကျင်း။ စားခွက်။

Manginess, *n* from Mangy

Mangle 1, *v t* to cut and rend in a bungling manner, နေရာမကျ၊
ရုတ်ဖြတ်ဆုတ်ဖဲ့သည်။ —2, *v t* to calender, (အဝတ်ကို) ဖြေ
တိုက်သည်။

Mango, *n.* သရက်။ —bird, ငှက်ဝါ။ —fish, ငါးပုဏ္ဏား။

Mangosteen, *n* မင်းကွတ်။ the wild kind, သစ်တို။

Mangouse, *n.* မြွေပါမျိုး။

Mangrove, *n* အပင်တမျိုး။

Mangy, *a* ဝဲစွဲသော။

Manhood, *n.* human nature, လူအဖြစ်။ the state of a male of the
human race, ယောက်ျားအဖြစ်။ the state of an adult male,
အရွယ်ရောက်သောအဖြစ်။

Mania, *n* ချွေးခြင်း။

Maniac, *n.* အချွေး။

Manichean, *n.* ဆရာမာနက်အယူကိုယူသောသူ။

Manifest, *a* ထင်ရှားသော။ —*v. t.* ထင်ရှားစေသည်။ —*n.* တင်ကုန်၊
ပါကုန်ကိုမှတ်သားသောစာရင်း။

Manifestation, *n.* from Manifest, *v. t.*

Manifesto, *n.* မင်းသည်မိမိအကြောင်းအရာကိုကျော်ညာစေသောစာ။

Manifold, *a* များပြားသော။

Manikin, *n.* လူငှု

Maniple, *n.* ထက်တဆုတ်။

Mankind, *n.* လူမျိုး။

Mauliness, *n.* from next

Manly, *a.* like a grown man, လူကြီးကဲ့သို့ဖြစ်သော။ having the firmness of a man, လူကြီးကဲ့သို့ အသည်းကြီးသော။ နှစ်လုံးရည်ရှိသော။ dignified, stately, ရုဏ်အသရေရှိသော။ —(as the voice,) အောင်မာသော။

Manna, *n.* the food of heaven, မန္နဆန်။ the drug, ဆေးတမျိုး။

Manner, *n.* way, custom, habitual practice, နည်း။ နှယ်။ ထုံးတမ်း။ ဘာသာစလေ့။ kind, sort, အမျိုး။ အတည်း။ အဝ။ mien, external appearance, သွားစာနေထိုင်ပြုမူခြင်း၏လက္ခဏာသဘော။

Mannerism, *n.* ကိုယ်ကိုယ်သိမ်းဆည်းချုပ်တည်း၍ တနည်းတည်းသွားလာနေထိုင်ပြုမူခြင်း။

Mannerist, *n.* ကိုယ်ကိုယ်သိမ်းဆည်းချုပ်တည်း၍ တနည်းတည်းသွားလာနေထိုင်ပြုမူတတ်သောသူ။

Mannerliness, *n.* from next

Mannerly, *a.* ယဉ်ကျေးလျှောက်ပတ်သော။

Manners, *n.* *plur* behaviour, ကျင့်ဆောင်ပြုမူခြင်း၏ အခြင်းအရာ။ polite deportment, ယဉ်ကျေးလျှောက်ပတ်သောအခြင်းအရာ။

Manor, *n.* မြို့စားပိုင်သောနယ်။

Manse, *n.* တရားနာပရိယတ်အခွင့်ပေး၍ တရားဟောဆရာနေသောအိမ်။

Mansion, *n.* နေရာအိမ်။ (of an elevated character,) ဘုံ။ ဘုံမိတ်မှန်။

Mantel, *n.* မီးဖိုပေါ်၌ထားသောထုပ်။ —piece, same

Mantle, *n.* an outside covering of cloth, စောင်။ a garment worn by women over the shoulder, တပက်။ —*v. t.* to cover, ဖုံးလွှမ်းသည်။ —*v. i.* to spread, expand, (intrans) ပြန့်ပြားသည်။ to gather and form on the surface, အုပ်ဖြန့်၍နေသည်။ တင်းနေသည်။

Mantua, *n.* ဂါဝရာ။ —maker, ဂါဝရာမျိုးကိုချုပ်တတ်သောသူ။

Manual, *a.* performed by the hand, ထက်လုပ်သော။ used by the hand, ထက်စွဲသော။ —exercise, *n.* တပ်ရေးပြခြင်း။ —ထက်စွဲစာ။

Manuduction, *n.* ထက်ဆွဲ၍ကြည့်ဆောင်ယူသွားခြင်း။

Manufactory, *n.* ထက်မှုပညာသည်ရုံ။

Manufacture, *v. t.* ထက်မှုပညာနှင့်လုပ်သည်။ —*n.* ထက်မှုပညာနှင့်လုပ်သောအရာ။ (of cloth,) ထက်လုပ်အထည်။

Manumission, *n.* from next

Manumit, *v. t.* ကျွန်အဖြစ်မှလွတ်သည်။

Manure, *v. t.* မြေကြွေ၍အသီးအနှံများစွာဖြစ်စေခြင်းငှါနှွားချွေးအစရှိသည်ထိုးပို့သည်။ —*n.* ထိုးပို့သောအရာ။

Manuscript, n. လက်နှံရေးသောစာ။

Many, a. များသော။ များပြားသော။ —[how,] *pron a* ဘယ်နှစ်။
—colored, အဆင်းကွဲပြားသော။ —times, *adv.* ကြိမ်ဖန်များစွာ။
—*n* အများ။

Map, n —of the earth, မြေပုံ။ —of a country, တိုင်းပြည်ပုံ။ —*v t*
မြေပုံ၊ တိုင်းပြည်ပုံကိုရေးသည်။

Maple, n. သစ်ပင်တမျိုး။

Mar, v t. to make incomplete, မစုံမလင်ဖြစ်အောင်ပြုသည်။ to impair,
damage, ယုတ်စေသည်။ ဖျက်သည်။ to detain, အဆင်းသဏ္ဌာန်
ကိုဖျက်သည်။

Marasmus, n မိန့်ကြိုသောအနာ။

Maraud, v i အရပ်ရပ်တွေ့သမျှကိုလုယူလျက်လှည့်လည်သည်။

Marauder, n ထိုသို့လှည့်လည်သောသူ။

Marble, n. the stone, မာဗီအရောင်တင်တတ်သောကျောက်။ a playing
ball of marble, ကျောက်မီး။ —*v. t* ကြိုးထိုင်းပေါ်အောင်ဆေးချယ်
လှယ်သည်။

March 1, n. အင်္ဂလိပ်နှစ်တွင်တတိယလတည်းဟူသောမာရစလ။ —2,
v z. ချီးသွားသည်။ —*v t* ချီစေသည်။ —2, *n* ချီသွားခြင်း။

Marches, n plur. နယ်စပ်။

Mare, n. မြင်းမ။

Margin, n. border, edge, အစွန်း။ အနား။ the blank edge of a page,
စာအရင်းအဖျားကိုလက်ကိုင်ရန်မျဉ်းကန့်၍လှယ်ထားသောအရာ။

Marginal, a ထိုသို့လှယ်ထားသောအရာတွင်မှတ်သားသော (အချက်)။

Marigold, n. အလယ်တရံ။

Marine, a. ပင်လယ်နှင့်ဆိုင်သော။ —*n.* naval affairs, သင်္ဘောနှင့်ဆိုင်
သောအမှုအရာ။ a soldier serving on board ship, တိုက်သင်္ဘော
စီးသောစစ်သူရဲ။

Mariner, n. သင်္ဘောသား။

Maritime, a. relating to the sea, ပင်လယ်နှင့်ဆိုင်သော။ bordering
on the sea, ပင်လယ်နှင့်နီးစပ်သော။

Mark, n. (of different kind,) အမှတ်။ အမှတ်အသား။ အထိမ်းအမှတ်။
an impression, ရိုက်ရာ၊ နှုတ်ရာ၊ ခတ်ရာ၊ ထိုးရာအစရှိသောအချက်
အရာ။ a target, ပြစ်ရန်စက်။ a sign, token, indication,
ထက္ကဏာ။ a character made by one who cannot write his
name, ကြက်ခြေခတ်သောထက်မှတ်။ —*v. t.* (in different ways,)
မှတ်သည်။ မှတ်ထားသည်။ ရေးသည်။ ရေးသားသည်။ to impress,
stamp, တံဆိပ်ခတ်သည်။

Markee, n. မိုက်ထဲ။

Market, n. ဈေး။ —man, ဈေးသည်။ —price, ဈေးပေါက်။ ဈေးနှုန်း။
—town, ဈေးရှိသောမြို့ရွာ၊ နိဂုံး။ —*v i.* ဈေးရောင်းဝယ်သည်။

Marketable, *a* ရောင်းချနိုင်ဖွယ်ရှိသော။

Marksman, *n.* လက်ဖြောင့်သောသူ။

Mail, *n.* ထုံးပါသောပြေတမျိုး။

Marling, *n.* ဗန်ခြည်။

Mail-spike, *n.* သင်္ဘောသားသုံးသောသံစူးကြီး။

Marmalade, *n.* ယိုတမျိုး။

Maumorian, *a.* မာမရိုင်တင်တတ်သောကျောက်နှင့်ဆိုင်သော။

Mauroon, *v. t.* လူမရှိသောကျွန်းပေါ်မှာ (လူကို) ချထားသည်။

Marque, *n.* တိုင်းတပါးကသင်္ဘောတို့ကိုတိုက်ယူရသောစခွင့်။

Maiquetry, *n.* ထွင်း၍အသားသွင်းသောအပြောက်။

Marquis, *n.* မာကွီ။ အင်္ဂလိပ်မူးမတ်တမျိုး။

Marriage, *n.* လက်ထပ်မင်္ဂလာဆောင်ခြင်း။

Marriageable, *a.* လက်ထပ်သင့်သော အချိန် အရွယ် ရှိသော။ လက်ထပ်သင့်သော။

Marrow, *n.* ခြင်ဆီ။ —bone, ခြင်ဆီပါသောအမိုး။

Marry, *n.* အိမ်ထောင်သည်။ လက်ထပ်၍စုံဖက်သည်။ —*v. t.* to join in marriage, လက်ထပ်ပေးသည်။ to dispose of in marriage, ထိမ်းမြားပေးစားသည်။ to take in marriage, လက်ထပ်၍ယူသည်။

Mais, *n.* the planet, အင်္ဂါဂြိုဟ်။

Marsh, *n.* ရေလွှမ်းရာအရပ်။ ရေလွှမ်းတတ်သောကွင်း။

Marshall, *n.* a regulator of ceremonies, ဥပသင်္ဃန္တီစီရင်၍နေရာရှာသောသူ။ a military officer, ဗိုလ်မှူး။ —*v. t.* စီရင်ခင်းကျင်းသောသူ။

Marshy, *a.* စိမ့်မြေဖြစ်သော။

Mart, *n.* ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်းနေရာအရပ်။

Martial, *a.* pertaining to war, စစ်မှုနှင့်ဆိုင်သော။ warlike, စစ်တိုက်တတ်သော။ စစ်တိုက်မှုကိုအလိုရှိသော။

Martinet, *n.* စစ်ရေးပြရာ၌ထွေကျက်သောသူ။

Martingal, *n.* မွေတွကြိုး။

Martyr, *n.* စွဲလမ်းသောအယူဝါဒကြောင့်အသေခံရသောသူ။ မာတုရ။ —*v. t.* စွဲလမ်းသောအယူဝါဒကြောင့်သတ်သည်။

Martyrdom, *n.* စွဲလမ်းသောအယူဝါဒကြောင့်အသေခံရခြင်း။

Martyrology, *n.* မာတုရတို့အကြောင်းအရာ အထူးထိုက်မှားကိုဖော်ပြရေးထားသောစာ။

Marvel, *v. t.* အံ့သြသည်။ —*n.* အံ့သြဖွယ်သောအရာ။

Maivellous, *a.* wonderful, အံ့သြဖွယ်ဖြစ်သော။ incredible, မယုံနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Masculine, *a.* male, အထီး၊ အမိဖြစ်သော။ ယောက်ျားဖြစ်သော။ manly, resembling man, ယောက်ျားကဲ့သို့ဖြစ်သော။ —gender, *n.* ဝုတ္တိန်း။

Mash, *v. t.* ကြိတ်နယ်သည်။ —*n.* ကြိတ်နယ်သောအရာ။

Mask, *n.* a visor, ပဲထဝါ။ a disguise, တိမ်းရှောင်ခြင်းငှါပြုသော

- ပရိယာယ်။ a masquerade, ပဲလဝါဆောင်းကြသောပွဲ။ —*v t* to cover the face with a visor, ပဲလဝါဆောင်းသည်။ to screen from view, ကွပ်ထားသည်။
- Mason, *n* a workman in brick and stone, ပန်းရန်သမား။ a free mason, မာစုန်အသင်းအပေါင်းဝင်သောသူ။
- Masonic, *a* မာစုန်အသင်းအပေါင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Masonry, *n* the art of a mason, ပန်းရန်အတတ်။ the craft of free masons, မာစုန်အသင်းအပေါင်းနှင့်ဆိုင်သောအမှုအရေး။
- Masoretic, *a* မာစောရိတ်ဆရာတို့စီရင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Masquerade, *n* ပဲလဝါဆောင်းကြသောပွဲ။ —*v* *u*. ပဲလဝါဆောင်းပွဲကို ဝင်သည်။
- Mass 1, *n* a lump, အခဲ။ အစိုင်အခဲ။ အတုံး။ a heap, great quantity, အဝုံ။ the gross, main part, အများ။ —2, the service of the Roman catholic church, ဖရင်ရှ်တာသမ္ဘဝတ်မြို့ခြင်း။
- Massacre, *v t* သစ္စာပျက်၍ရက်စက်စွာသတ်ဖြတ်သည်။ —*n* from *do*
- Massive, Massy, *a* အသားသိပ်၍လေးထန်ကြီးမားသော။
- Massiness, Massiveness, *n* from above
- Mast, *n* ရွက်တိုင်။ လင်းယဉ်တိုင်။
- Masted, *a* ရွက်တိုင်နှင့်ပြည့်စုံသော။
- Master, *n*. one who has power over, အစိုးရသောသူ။ အရှင်။ သခင်။ a school teacher, စာချဆရာ။ one eminently skilled, လေ့ကျက်သောသူ။ တတ်မြောက်သောသူ။ one who has taken the second collegiate degree, သိပ္ပံကျောင်းတွင်ဆွဲလတ်ခံသောသူ။ a well mannered boy, လည်ကျေးသောလူကလေး။ —*a* chief among many, မ။ —builder, *n* ပိသုကာ။ —key, သေ့တပ်အမျိုးများကိုဖွင့်သောသေ့။ —piece, ထူးဆန်းစွာလုပ်သောအရာ။ —stroke, ထူးဆန်းသောအပြုအမူ။ —*v. t* နိုင်သည်။ အောင်သည်။
- Masterly, *a*. အထူးသဖြင့်ပြီးစီးသော။
- Mastership, Mastery, *n* dominion, rule, အစိုးရခြင်း။ superiority, pre-eminence, သာဓ်ကြီးမြတ်ခြင်း။ eminent skill, ထူးဆန်းသောအတတ်။
- Mastic, *n*. မုတ္တကိုစေး။
- Masticate, *v t* အစာကိုဝါးသည်။
- Mastication, *n*. from above
- Masticatory, *n* မမျိုဘဲဝါးရသောဆေး။ —*a* အစာကိုဝါးခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Mastiff, *n*. တိုက်တတ်သောခွေးတမျိုး။
- Mastless, *a*. ရွက်တိုင်မရှိသော။
- Mastodon, *n* ရှေးကာလရှိ၍ယခုကွယ်ပျောက်သောသားကြီးတမျိုး။
- Mastoid, *a*. နို့တိုနှင့်ဆိုင်သော။

Mat, *n* မြာ — *v t.* to spread with mats, မြာခင်းသည်။ *see also* Matted.

Match 1, *n.* a combustible, substance used for catching fire, ထိကတောက်။ —lock, မီးပေါက်သေနတ်။ စာနွဲ့။ —maker, အောင်သည်။ အောင်သူသည်။ —2, *v. z.* to suit, correspond, tally, ဖက်သည်။ အဖက်ဖြစ်သည်။ to be united in marriage, လက်ထပ်၍ စုံဖက်သည်။ —*r t* to suit, make proportionate, အဖက်ဖြစ်အောင်ပြုသည်။ to cope with, ပြိုင်နိုင်သည်။ to be able to cope with, ပြိုင်ဖက်နိုင်သည်။ to marry, give in marriage, စုံဖက်စေသည်။ —boards in carpentry, လျှာထိုး၍စပ်သည်။ —*n* that which suits or tallies, အဖက်ဖြစ်သောအရာ။ one able to cope with another, ပြိုင်ဖက်နိုင်သောသူ။ a competition for victory, ပြိုင်နိုင်စွဲ။ union by marriage, လက်ထပ်၍စုံဖက်ခြင်း။ one to be married, လက်ထပ်ဖို့ရုဖြစ်သောသူ။

Matchless, *a* အတုမရှိသော။ အဖက်မရှိသော။

Mate, *n* a companion, အဖက်။ ပေါင်းဖက်သောသူ။ a correlate in marriage, ခင်ပွန်း။ the male or female of animals, အစုံအဖက်။ an assistant, second in subordination, လက်ထောက်။ a ship's officer, မာလိပ်။ —*v t* to maintain equality with, ပြိုင်နိုင်သည်။ to marry, give in marriage, စုံဖက်စေသည်။

Mateless, *a* အဖက်မရှိသော။

Materia medica, *n.* တယဆေးအမျိုးမျိုး။

Material, *a* consisting of matter, ရုပ်ဖြစ်သော။ အထည်ကိုယ်ဖြစ်သော။ having a bearing on some interest, ထိုသောအကျိုးနှင့်စပ်ဆိုင်သော။ momentous, အမှုကြီးသော။ —*n.* လုပ်ဆောင်ချိဖြစ်သောအရာ။

Materialism, *n.* နိမိတ်၊ ရုပ်သာရှိသည်ဟူသောအယူဝါဒ။

Materialist, *n* ထိုယူဟူသောသူ။

Materiality, *n* ရူပက္ခန္ဓာ။

Materially, *adv* in the state of matter, ရုပ်ဖြစ်သည်နှင့်။ *in the main*, အများအားဖြင့်။ essentially, အမှုကြီးဆိုင်သည်နှင့်။

Materiel, *n.* စစ်တန်ဆာလက်နက်ရိက္ခာအစုံ။

Maternal, *a* အမိနှင့်ဆိုင်သော။

Maternity, *n.* အမိဖြစ်ခြင်းအဖြစ်။

Mathematic, Mathematical, *a.* မာသေမာတိတ်အတတ်ပညာနှင့်ဆိုင်သော။

Mathematician, *n.* မာသေမာတိတ်အတတ်ပညာကိုတတ်သောသူ။

Mathematics, *n.* မာသေမာတိတ်တည်းဟူသော၊ ဆရာအတတ်အစရှိသောအရေအတွက်၊ အတိုင်းအထွာအမျိုးမျိုးနှင့်ဆိုင်သောအတတ်ပညာ။

Matin, *a* နံနက်အချိန်နှင့်ဆိုင်သော။

Matins, *n plur.* နံနက်ဝတ်။

Matress, *n* မွှေရာ။

Matrice, Matrix, *n* the womb, သူငယ်အိမ်။ a mold, သွန်းရန်ပုံ။

Matricide, *n* the killing of one's own mother, ကိုယ်အမိကိုသတ်ခြင်း။ the killer of one's own mother, ကိုယ်အမိကိုသတ်သောသူ။

Matriculate, *v t* သိပ္ပံကျောင်းမှတပည့်အရာခွံခန့်ထားသည်။

Matriculation, *n* from above

Matrimonial, *a* ထက်ထပ်မင်္ဂလာဆောင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Matrimony, *n.* ထက်ထပ်မင်္ဂလာဆောင်ခြင်း။

Matrix, *see* Matrice

Mation, *n* မိစ္ဆကြီး။

Matronal, Matronly, *a* မိစ္ဆကြီးကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Matross, *n.* အခြောက်သားလက်ထောက်။

Matted, *a* entangled, ရှုပ်ထွေးသော (ဆံပင်။)

Matter, *n.* material substance, ရုပ်။ ဘုတ်။ (Pali,) အထည်ကိုယ်။ subject, thing treated, အကြောင်းအရာ။ affair, business, အမှု။ အခင်း။ အရေး။ consequence, account, အတွက်။ ပုဒ်, ပြည်။
—*v. t.* အတွက်ရှိသည်။

Mattock, *n* ပေါက်တူး။

Mattress, *see* Matress

Maturate, *v t* ပြည့်မှည့်သည်။ —*v t.* ပြည့်မှည့်စေသည်။

Maturation, *n.* from above, the process of ripening, မှည့်၍လာခြင်း။

Maturative, *a* conducing to suppuration, ပြည်ဖြစ်စေတတ်သော။
conducing to ripen, မှည့်စေတတ်သော။

Mature, *a.* ripe, မှည့်သော။ brought to perfection, ရင့်သော။ prepared for action, ကြံ့ချက်၍ပြီးစီးသော။ —*v t.* မှည့်၍လာသည်။ ရင့်၍လာသည်။ ကြံ့ချက်၍ ပြီးစီးသည်။ —*v t.* from above, (for sub-det *see under* Mature, *a*)

Maturely, *adv.* အကုန်အစင်ဆင်ခြင်သည်နှင့်။

Maturity, Matureness, *n.* from Mature, *a.*

Maudlin, *a.* ယစ်မှူး၍ထိုင်းမှိုင်းသော။

Maugre, *adv.* ဆီးတားသော်လည်း။

Maul, *see* Mall.

Maund, *n* အခွက်နှစ်ဆယ်ကျော်။

Mausoleum, *n* ကောင်းမွန်စွာတန်ဆာဆင်သောသင်္ချိုင်းကြီး။

Maw, *n* the stomach of an animal, တိရစ္ဆာန်အစာအိမ်။ the crop of a bird, ငှက်အစာထုပ်။

Mawkish, *a.* နှစ်ထုံးမျှစေတတ်သော။

Maxillary, *a.* ပါးရိုးနှင့်ဆိုင်သော။

Maxim, *n.* ဧကဝုဒ္ဓါစကား။ ငြင်းခုံစရာမရှိသောစကား။

May 1, *n* အင်္ဂလိတ်နှစ်တွင်ပညာမထတည်းဟူသောမေလ။ —pole, မေလ
ရောက်သောအခါပွဲလုပ်၍ကကြသောပန်းတုံးတိုင်။ —2, *v*. *i*. to be
possible, ဖြစ်နိုင်သည်။ to be able, (ပြု)နိုင်သည်။ to have
liberty, permission (to do,) အခွင့်ရှိသည်။ *precativie affiw*,
စေသော။ စေတတည်း။ —be, *v* perhaps, ဖြစ်လျှင်ဖြစ်လိမ့်မည်။

Mayor, *n*. မြို့ဝန်။

Mayoress, *n* မြို့ဝန်ကတော်။

Maze, *n*. ရှုပ်ထွေးသောအဖြစ်။ —*v* *t* မိတ်တွေဝေစေသည်။

Mazy, *a* ရှုပ်ထွေးသော။

Me, *obj*. of I, *which see*

Mead 1, *n*. honey and water, ဖူးရည်နှင့် ရေရောသောသောက်ရည်။
—2, Meadow, မြက်ပင်ပေါက်အိုထားသောမြေကွက်။ မြက်ခင်း။

Meager, *a* lean, ပိန်သော။ destitute of richness, ဩဇာမရှိသော။

Meagerness, *n* from above

Meal 1, *n*. a portion of food taken at a stated time, အနပ်။ as,
တနပ်။ one meal, နှစ်နပ်။ two meals. —time, စားချိန်။ —2,
ပြောင်းဖူးမုန့်ညက်။

Mealy, *a* like meal, မုန့်ညက်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။ soft, smooth to the
touch, ညက်ညောသော။ sprinkled with meal, မုန့်ညက်နှင့်ဖူး
သော။ —mouthed, တညှိတညှိတိုက်ရိုက်မပြော၊ သူတပါးအလိုသို့
သာပြောတတ်သော။

Mean 1, *a*. low in rank or birth, အမျိုးမမြတ်၊ ဆင်းရဲသားဖြစ်သော။
base, low minded, စိတ်သဘောနိမ့်သော။ not worthy of notice
or regard, ပမာဏပြုစရာမကောင်းသော။ of little value, poor,
အသိုင်းမထိုက်၊ လှတ်ညံ့သော။ —spirited, သဘောနေ့၊ သဘောထား
လှတ်ညံ့သော။ —2, *v* *t*. to intend, အကြံရှိသည်။ ကြံစည်သည်။
to signify, import, ဆိုလိုသည်။ —3, *a*. middle, removed from
both extremes, အထိတ်။ intervening, စပ်ကြားမှာနေသော။
—time, —while, *n*. စပ်ကြားအချိန်မှာ။ —3, the middle point
or place between extremes, မမြတ်၊ မလှတ်၊ ထတ်သောအရာ။
something subservient to an end, တစုံတခုသောအကျိုးကိုရခြင်း
ငှါသုံးသောအရာ။ အား။ in, အားဖြင့်။ by means of, *see also*
Means.

Meander, *v* *i* ကောက်ကောက်ကွေ့ကွေ့သွားသည်။ —*n* from *do*.

Meaning, *n*. intention, အကြံအစည်။ signification, ဆိုလိုချက်။
အနက်အဓိပ္ပာယ်။

Meanness, *n*. from Mean 1.

Means, *n*. something subservient to an end, တစုံတခုသောအကျိုးကို
ရခြင်းငှါသုံးသောအရာ။ အား။ in, အားဖြင့်။ by means of;
resources, သုံးဆောင်ရန်တဏှာပစ္စည်း။ —(by all,) *adv*. with-

out fail, စင်စစ်၊ မချွတ်။ — (by any,) *adv.* in some way, တစ်
တခုသောအားဖြင့်။ — (by no,) *adv.* not at all, အလျှင်းမဟုတ်ဘဲ။

Measles, *n* ဝက်သက်။

Measurable, *a.* that may be measured, တိုင်းထွာနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
moderate, အတော်အတန်ဖြစ်သော။

- Measure, *v.* ၁. to be of a certain dimension, (ဤသည်သော) အတိုင်း
ထွာရှိသည်။ — *v.* ၂. to compute the dimension of, တိုင်းထွာ
သည်။ to ascertain the quantity or degree of, ခြင်တွယ်သည်။
ခြင်တွယ်သည်။ to estimate in the mind, ခြိတ်တွက်သည်။ to
make equal to, ညီမျှစေသည်။ to pass over, လွန်သွားသည်။
— *n.* that by which dimension is ascertained, အတာ။ တိုင်း
ထွာရာ ထက်သစ်၊ တောင်း၊ တာ။ that by which quantity is
ascertained, ခြင်တွယ်ရာ တောင်း၊ တင်း၊ ဇယား။ extent, dimen-
sion, ပမာဏ။ အတိုင်းအထွာ။ a limited or definite quantity,
ဤမျှသောက်။ a portion, allotment, အခန်းအတာ။ *in music*,
သီခြင်းသံအတိုင်းအထွာ။ *in poetry*, လက်အပိုက်စာအတိုင်းအထွာ။
an action adapted to some end, တစ်တခုသောအကျိုးကိုရခြင်း
ငှါပြုမူသောအပြုအမူ။ — of government, စီရင်ထုံးမြတ်ချက်။

Measured, equal, uniform, ညီညွတ်သော။

Measureless, *a* အတိုင်းအရှည်မရှိသော။

Measurement, *n* the act of measuring, တိုင်းထွာခြင်း။ ခြင်တွယ်ခြင်း။
dimension, အတိုင်းအထွာ။ quantity, အခြင်အတွယ်။

Meat, *n* flesh for eating, စားရန်အသား။ food in general, အစာ။
— offering, ဘောဇဉ်ပူဇော်သကာ။

Mechanic, *a* pertaining to machines, ယန္တရားစက်မျိုးနှင့်ဆိုင်သော။
pertaining to some handicraft, ထက်မှုပညာနှင့်ဆိုင်သော။ con-
structed or performed by the rules of mechanics, ထက်မှု
ပညာနှင့်လုပ်သော (အရာ) skilled in mechanics, ထက်မှုပညာ
တတ်သော။ — *n* ထက်မှုပညာတတ်သောသူ။

Mechanical, *a.* see Mechanic, *a*

Mechanics, *n* စက်တန်ဆာမျိုးနှင့်ဆိုင်သောအတတ်ပညာ။

Mechanism, *n.* the structure of a machine, ယန္တရားစက်၏အခြေ
အနေ။ the action of a machine, ယန္တရားစက်ထွဋ်ပတ်သွားသော
ထွတ်ရှားခြင်း။

Mechanist, *n.* စက်တန်ဆာမျိုးကိုလုပ်တတ်သောသူ။

Meconium, *n* ရွှေးစသောသစ်နှစ်သောကျင်ကြီး။

Medal, *n* အထိမ်းအမှတ်ဖြစ်စေခြင်းငှါပုံတံဆိပ်ပတ်သောဒင်္ဂါး။

Medallion, *n.* ထိုသို့သောဒင်္ဂါးကြီး။

Meddle, *v.* ၁. to have to do, to take part, ဝင်၍ပြုသည်။ to intrude,

- အခွင့်မရှိဘဲဝင်သည်။ စွက်ပက်သည်။ —with, *v. t* to handle idly or officiously, ဆော့၍ကိုင်သည်။
- Meddler, *n* သူတပါးအမှုကိုဝင်၍စွက်ပက်သောသူ။
- Meddlesome, *a* စွက်ပက်တတ်သော။ ဆော့တတ်သော။
- Medial, *a* ပွမ်းမျှ၍အညီအမျှကျသော။
- Median, *a* မေ့မြဲညီညွတ်သော။
- Mediate, *a* lying between, စပ်ကြားမှဖြစ်သော။ not immediate, စဉ်တိုက်မဟုတ်ဘဲသွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်သော။ —*v. t* အမှုသည်နှစ်ဦးအကြားတွင်အမှုပြေအောင်ပြုသည်။ —*v. t* ထိုသို့ပြု၍ပြီးစေသည်။
- Mediation, *n*. from Mediate, *v. t*.
- Mediator, *n*. အမှုသည်နှစ်ဦးအကြားတွင်အမှုပြေအောင်ပြုသောသူ။
- Mediatorial, *a* ထိုသို့ပြုသောသူနှင့်ဆိုင်သော။
- Medicable, *a* ဆေးကု၍ပြောက်နိုင်သော (အနာ)။
- Medical, *a* pertaining to the healing art, အနာပြောက်အောင်ဆေးကုခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ medicinal, အနာပြောက်စေသောသတောရှိသော။
- Medicament, *n*. ဆေး။
- Medicate, *v. t*. to impregnate with something medicinal, ဆေး၏ဓာတ်ကိုအောင်ရောနှောသည်။ to treat with medicine, ဆေးကုသည်။
- Medication, *n*. from above
- Medicative, *a* အနာပြောက်စေတတ်သော (ဆေး)။
- Medicinal, *a*. အနာပြောက်စေသောသတောရှိသော။
- Medicine, *n*. a substance used in the healing of disease, ဆေး။ the science of healing, ဆေးကုခြင်းဓာတ်။
- Mediocre, *a*. မမြတ်၊ မယုတ်၊ အထက်ဖြစ်သော။
- Mediocrity, *n* a middle state of degree, မမြတ်၊ မယုတ်၊ အထက်ဖြစ်သောအဖြစ်။ moderation, temperance, ကာမဂုဏ်ချုပ်တည်းခြင်း။
- Meditate, *v. t* ဆင်ခြင်သည်။ —*v. t* ကြံစည်သည်။
- Meditation, *n*. ဆင်ခြင်ခြင်း။
- Meditative, *a* ဆင်ခြင်တတ်သော။
- Mediterranean, *a* ပတ်လည်၌ကုန်းရှိသော။
- Medium, *n* space or substance through which a body moves, တရပ်မှသည် တရပ်သို့ ထိုးလောက် ရှောက် သွား ရန် ဖြစ် သော အရာ။ mean, that which lies between extremes, အထက်၊ အောက်သောနေရာ။ means to an end, အား။ *see* Means
- Medley, *n*. ရောနှောသောအရာ။
- Medullar, Medullary, *a*. မြင်ဆီနှင့်ဆိုင်သော။
- Meed, *n*. ဆု။
- Meek, *a*. စိတ်နှူးညံ့သိမ်မွေ့သော။ —eyed, မျက်စိထောင်ထားခြင်းသဘောမရှိ၊ နှိမ့်ချသောထက္ခဏာနှင့်ကြည့်ရှုတတ်သော။

Meeken, *v t* from Meek

Meekness, *n* from Meek

Meet 1, *a*. တော်လှောင်သော။ —2, *v* to come together in company with, တွေ့သည်။ တွေ့ကြုံသည်။ တွေ့မြင်သည်။ to come in contact, to join, ဆုံသည်။ to come together face to face, ဆိုင်သည်။ to encounter, ဆိုင်တွေ့သည်။ to assemble, စုဝေးသည်။ စည်းဝေးသည်။ to get, receive, ရသည်။ ခံရသည်။ —with, of similar applications.

Meeten, *v t*. တော်လှောင်အောင်မြင်သည်။

Meeting, *n* from Meet, *v*. an assembly, အစုအဝေး။ အစည်းအဝေး။
—house, *n* သုခရွာဇရပ်။

Meetness, *n* from Meet, *a*.

Megrim, *n* ပြင်းစွာသောခေါင်းကိုက်ခြင်း။

Melancholic, *see* Melancholy, *a*

Melancholy, *n*. စိတ်ညှိုးငယ်ခြင်း။ —*a* depressed in spirits, စိတ်ညှိုးငယ်သော။ calamitous, တောနှင့်ဆိုင်သော။

Melee, *n* ရှုပ်ရှက်ခတ်၍တိုက်ခိုက်ခြင်း။

Meliorate, *see* Ameliorate.

Melliferous, *a*. ဖျားရည်ကိုဖြစ်စေတတ်သော။

Mellifluent, Mellifluous, *a* ဖျားရည်စီးယိုသကဲ့သို့ချိုသာသော (စကား။)

Mellow, *a* soft with ripeness, မှည့်၍ပျော့သော။ soft to the ear, ပျော့ပျောင်းသော (စကားသိ။) soft and smooth to the taste, သိပ်နွေးနွေးညံ့သောအရသာရှိသော။ soft or easy to the eye, ကြည့်ခြင်းအားဖြင့်မှက်မိမြဲသော (အရာ။) soft as earth, not indurated or stiff, နူးပျိုသော။ —*v t* and *v t* from *do*

Mellowness, *n*. from same

Melodious, *a* သီခြင်းဆိုသံ၊ တီးမှုတ်သံအရှိအချဆီလျော်၍သာယာသော။

Melody, *n* from above

Melon, *see* Musk-melon and Water-melon

Melt, *v t*. to become liquid, အရည်ဖြစ်သွားသည်။ to be softened in feeling, နူးညတ်ခြင်းသို့ရောက်သည်။ to be disheartened, စိတ်ပျက်သည်။ —*v t*. to liquify, အရည်ကြိုသည်။ to soften the mind, နူးညတ်စေသည်။ to dishearten, စိတ်ပျက်အောင်ပြုသည်။ to waste away, ပျောက်သွင့်စေသည်။

Member, *n* a part of the body, or a component part of any integral, အင်္ဂါ။ one of a community or society, သင်းဝင်သူ။ a part of a sentence, အပိုင်းအပိုင်း။

Membership, *n* သင်းဝင်သူဖြစ်ခြင်း။

Membrane, *n*. အမျှေး။

Membraneous, *a*. အမျှေးဖြစ်သော။

Memento, *n.* သတိပေးချက်။

Memoir, *n.* a biography, လူ၏အကြောင်းအရာအထွေထွေများကိုဖော်ပြ
ရေးထားသောစာ။ a chronicle, မှတ်စာ။

Memorable, *a* worthy of being remembered, မှတ်မိစရာကောင်း
သော။ worthy of celebrity, ကျော်စောထိုက်သော။

Memorandum, *n.* မဓမ္မမလျော့သတိရစေခြင်းငှါမှတ်သောအချက်။

Memorial, *n.* something made or instituted to preserve the
memory of, မှတ်မိစေခြင်းငှါမီရင်သောအရာ၊ အထိမ်းအမှတ်။
a memorandum, *which see*, a petition, အကျိုးအကြောင်းကို
ဖော်ပြသောလျှောက်စာ။

Memorialist, *n.* ထိုသို့သောလျှောက်စာကိုဆက်သွင်းသောသူ။

Memorialize, *v t* ထိုသို့သောလျှောက်စာကိုဆက်သွင်းသည်။

Memoriter, *adv* နှုတ်ကျက်။ အာရုံဆောင်သည်နှင့်။

Memory, *n.* the faculty of remembering, မှတ်မိတတ်သောစိတ်။
မှတ်ညာဏ်။ remembrance, မှတ်မိခြင်း။ the time within which
past events can be remembered, မှတ်မိနိုင်သောကာလ။

Menace, *v t* ခြိမ်းခြောက်သည်။ —*n* from *do*

Menagery, *n* သားရဲများလှောင်ခြံ။

Menagogue, *n* မီးရပ်ခြောက်ပျောက်စေသောဆေး။

Mend, *v t* to repair, correct, ပြင်သည်။ to make better, တိုး၍
ကောင်းအောင်ပြုသည်။ —*v i* to grow better, တိုး၍ကောင်းသွား
သည်။ to be convalescent, အနာပျောက်၍တဖြည်းဖြည်းအားတိုး
ပွားလျက်ရှိသော။

Mendacious, *a* မုသာစကားကိုပြောတတ်သော။

Mendacity, *n* from above

Mendicant, *a.* တောင်းစားတတ်သော။ —*n* သူတောင်းစား။ ယာဇက။

Mendicity, *n* တောင်းစား၍နေခြင်းအဖြစ်။

Menial, *a* pertaining to servants, အစေအပါခံခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
low, mean, ယုတ်ညံ့သော။ —*n.* အစေအပါ။ ကျွန်။

Meninges, *n* ဦးနှောက်ကိုဖုံးလွှမ်းသောအမျှေး။

Menology, *n.* ထက်မှတ်စာရင်း။

Menses, *n* မီးရပ်၊ ဥတု။ ရာသီပန်း။

Menstual, *a* monthly, တထုတခါဖြစ်တတ်သော။ pertaining to the
menses, မီးရပ်နှင့်ဆိုင်သော။

Menstruous, *a.* မီးရပ်စွဲသော။ ကိုယ်မကောင်းသော။

Menstruum, *n.* အရည်ဖြစ်စေနိုင်သောဆေး။

Mensurable, *n* တိုင်းထွာ၊ မြင်ကွယ်နိုင်စွယ်ဖြစ်သော။

Mensuration, *n.* တိုင်းထွာ၊ မြင်ကွယ်ခြင်း။

Mental, *a.* မိတ်နှစ်လုံးနှင့်ဆိုင်သော။

Mentally, *adv* မိတ်နှစ်လုံးအားဖြင့်။

Mention, *v t* သွင်း၍ပြောသည်။ —*n.* from *do*.

Mephitic, *a.* နံ့စေ့သော။

Mercantile, *a* ဇောက်ကားရောင်းဝယ်ခြင်းအမှုနှင့်ဆိုင်သော။

Mercentary, *a.* hiring, အခစားသော။ hired, as service, ငှား၍ရသော (အရာ) actuated by the hope of gain, ထောက်အလိုသို့လိုက်တတ်သော။ —*n.* a hiring, အခစားသောသူ။ a soldier that serves for hire only, ငွေနှင့်အငှားခံ၍အမှုထမ်းသောစစ်သူရဲ။

Meice, *n.* ပိုးထည်မျိုးကိုရောင်းသောသူ။ ပိုးထည်သည်။

Merchandise, *n* ကုန်စည်။ ကုန်စလယ်။

Merchant, *n.* ကုန်သည်။

Merchantable, *a.* ရောင်း၍စွဲနိုင်သော။

Merchantman, *n.* ကုန်တင်သင်္ဘော။

Meiciful, *a* compassionate, သနားတတ်သော။ ကရုဏာသက်တတ်သော။ disposed to pity and forgive, သနား၍အပြစ်လွှတ်တတ်သော။

Merciless, *a* မသနားတတ်သော။ ကရုဏာမရှိတတ်သော။

Mercurial, *a.* pertaining to quicksilver, ပြတားနှင့်ဆိုင်သော။ active, sprightly, မြန်ဆန်သော။

Mercury, *n* the planet, ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်။ quicksilver, ပြတား။ sprightly qualities, မြန်ဆန်သောသဘော။

Meicy, *n.* compassion, ကရုဏာ။ သနားခြင်း။ a disposition to pity and forgive, သနား၍အပြစ်လွှတ်တတ်သောသဘော။ the exercise of pity and forgiveness, သနား၍အပြစ်လွှတ်ခြင်း။ ချမ်းသာပေးခြင်း။ —seat, အပြစ်ဖြေရာပတ္ထင်။

Meie, *a.* စစ်။ သက်သက်။

Merely, *adv* ချည်း။ သာ။ ကာမှ။

Meretricious, *a.* pertaining to a harlot, မိစ္ဆာနှင့်ဆိုင်သော။ alluring by false show, ပဝတ္တိဖြစ်၍လှည့်စားတတ်သော။

Merge, *v* ၁. ရွတ်သည်။

Meridian *n.* in astronomy, တောင်မြောက်သို့လိုက်၍မြေကြီးလုံးထက်ဝန်းကျင်ကိုပတ်ရစ်သောမေရီဒျန်စက်ဝိုင်း။ noon, နံနက်တည့်အချိန်။ the highest point, အထွတ်။

Merit, *v t.* (ခံ) ထိုက်သည်။ —*n.* desert of good, ကောင်းသော အကျိုးကိုခံထိုက်ခြင်း။ ကုသိုလ်။ ကောင်းမှု။ value, excellence, ကောင်းမြတ်ခြင်း။ reward deserved, ခံထိုက်သောအကျိုး။

Meritorious, *a* ကောင်းသောအကျိုးကိုခံထိုက်သော။

Meritoriousness, *n* from above.

Mermaid, *n.* ရေသူ။

Merriment, *n* from next

Merry, *a* ရယ်ရှင်ထွေမြူးသော။ —andrew, *n.* လူငှက်။ —make,

—making, ရယ့်နှင်ပွေ့ခြင်းရသော စွဲ။ —thought, ကြက်ရင်
အုပ်ရိုး။

Mersion, *see* Immersion.

Mesentery, *n.* အဆီပွဉ်း။

Mesh, *n.* ကွန်ကွက်၊ ဖိုက်ကွက်။

Meshy, *a.* ကွန်ကွက်၊ ဖိုက်ကွက်နှင့်ပြီးသော။

Meslin, *n.* ရောနှောသောစပါးမျိုး။

Mesmerise, *v. t.* လက်နှင့်သုံးသပ်၊ ပြုပြင်သောအားဖြင့်အိပ်ပျော်စေသည်။

Mesmerism, *n.* လက်နှင့်သုံးသပ်၊ ပြုပြင်သော အားဖြင့် အိပ်ပျော်စေတတ်
သောအတတ်။

Mess, *n.* a quantity of food prepared at once, တခါတည်းချက်၍
တခါတည်းစားပွဲပေါ်မှာတင်သောစားရန်။ a medley, ရောနှောသော
အရာ။ the provender given to a beast at once, တိရစ္ဆာန်ကို
တခါတည်းကျွေးသောအစာ။ a number of persons who eat to-
gether, ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ၍စားသောက်သောလူစု။ —*v. i.* to
take food, စားသောက်သည်။ to take food together, ပေါင်း
သင်းဆက်ဆံ၍စားသောက်သည်။ —mate, *n.* စားပေါင်း၊ စားဖော်။

Message, *n.* စေလွှတ်၍ကြားမှာလိုက်သောအချက်။

Messenger, *n.* one who is sent, စေလွှတ်သူ။ စေလွှတ်ခြင်းကိုခံသောသူ။

Messiah; *n.* မေရှီယာ။ ခရစ်တော်။ ဆီသွန်းခြင်းဘိသိတ်ခံတော်မူသောသူ။

Messianic, *a.* မေရှီယာနှင့်ဆိုင်သော။

Messieurs, *plur* of Mistei

Messuage, *n.* အိမ်ဥပစာပတ်စည်ရှိသောအရာ။

Metacarpus, *n.* လက်ခမိုးအရိုးထေးချ။

Metal, *n.* သတ္တု။

Metallic, *a.* သတ္တုနှင့်ဆိုင်သော။

Metallurgy, *n.* သတ္တုချသောအတတ်။

Metamorphose, *v. t.* ရုပ်နှင့်တကွအဆင်းသဏ္ဌာန်ကိုပြောင်းလဲစေသည်။

Metamorphosis, *n.* from above.

Metaphor, *n.* ပုံစကား။ ဥပမာ။

Metaphoric, *a.* ပုံခိုင်းသော။

Metaphrase, *n.* မူအလိုက်အနက်ပြန်သောစာ။

Metaphrastic, *a.* မူအလိုက်အနက်ပြန်သော။

Metaphysic, Metaphysical, *a.* ပရမတ်သင်းမြို့နှင့်ဆိုင်သော။

Metaphysician, *n.* ပရမတ်သင်းမြို့ကိုတတ်သောသူ။

Metaphysics *n.* ပရမတ်သင်းမြို့။

Mete, *see* Measure.

Metempsychosis, *n.* သေ၍ကိုယ်ခန္ဓာပြောင်းခြင်း။

Meteor, *n.* a transitory body in the sky, မိုဃီးကောင်းကင်နှင့်ဆိုင်သော

- အရာ။ *a bolis*, ဥက္ကာ။ ဥတာ။ *an ignis fatuus*, မြေစုန်း။ *a falling star*, ကြယ်ပျံ။
- Meteoric, *a* ဥက္ကာနှင့်ဆိုင်သော။
- Meteorology, *n* မိုဗီးကောင်းကင် နှင့် ဆိုင်သော အရာတို့ကို ဖော်ပြသော အတတ်ပညာ။
- Metheglin, *n* ပျားရည်နှင့်ရေကိုရော၍ချက်သောအရည်။
- Methinks, *v* ငါထင်သည်။
- Method, *n* an arrangement, အစီအစဉ်။ *a way, manner*, နည်း။
- Methodical, *a* စီစဉ်သော။
- Methodism, *n* မေသောဒိတ်အယူဝါဒ။
- Methodist, *n* မေသောဒိတ်တည်းဟူသော ဆရာဝေဇလီ အယူဝါဒကို ယူသောသူ။
- Methodistic, *a* မေသောဒိတ်အယူဝါဒနှင့်ဆိုင်သော။
- Methodize, *v t.* စီစဉ်သည်။
- Metre, *n* ထင်္ကာပိုက်ပါးအတိုင်းအတွာ။
- Metrical, *a.* ထင်္ကာပိုက်ပါးအတိုင်းအတွာနှင့်ဆိုင်သော။
- Metropolis, *n* မြို့မ။ မြို့တော်။
- Metropolitan, *a.* မြို့မနှင့်ဆိုင်သော။ —*n.* ပိုဏ်းအုပ်ချုပ်။
- Mettle, *n.* ပြင်းထန်မြန်ဆန်သောစိတ်သဘော။
- Mettlesome, *a* ပြင်းထန်မြန်ဆန်သောစိတ်သဘောရှိသော။
- Mew 1, *v. t* လှောင်ထားသည်။ —1, *n* လှောင်အိမ်။ —2, *v i* (ကြောင်) မြည်သည်။
- Mewl, *v i* သူငယ်ကဲ့သို့ပိုသည်။
- Miasm, Miasma, *n* ဥပါတ်ဖြစ်စေတတ်သောမြေငွေ့။
- Miasmatic, *a* ထိုမြေငွေ့နှင့်ဆိုင်သော။
- Microcosm, *n.* ငယ်သောစကြဝဠာတည်းဟူသောသူ။
- Micrometer, *n* အသေးအနုပုံကိုတိုင်းတာသောတန်ဆာ။
- Microscope, *n* သေးနုပုံသောအရာတို့ကိုကြည့်၍မြင်ရှင်သောမှန်ဘီလူး။ ကျောက်ကြည့်မှန်။
- Microscopic, *a.* ထိုသို့သောမှန်နှင့်ဆိုင်သော။
- Mid, *a.* အထယ် ဖြစ်သော။ —course, *n* ထမ်းအထယ်။ —day, စွန်းတည့်။ —heaven, မိုဗီးကောင်းကင်အထယ်။ —land, *a* ပြည်အထယ်၌ကျသော။ —night, *n.* သန်းခေါင်။ —ship, *a.* သင်္ဘောအထယ်၌ကျသော။ —shipman, *n.* ထိုက်သင်္ဘောအရာရှိကလေး။ —stream, မြစ်အထယ်။ —summer, အင်္ဂလိတ်နှစ်တွင် ဒုတိယဥတုအထယ်။ —way, ထမ်းအထယ်။ —winter, အင်္ဂလိတ်နှစ်တွင်စတုတ္ထဥတုအထယ်။
- Middle, *n.* အထယ်။ အထယ်ချက်။ —*a.* အထယ်ဖြစ်သော။ အထတ်။ —aged, မပျိုမဆိုးအထတ်ဖြစ်သော။ —most, အထယ်တည့်တည့် ဖြစ်သော။

- Middling**, *a.* neither very good nor very bad, မယုတ်၊ မမြတ်၊ အထတ်သဖြစ်သော။ tolerable, တော်ရုံမျှရှိသော။
- Midriff**, *n.* ရင်နှင့်ဝမ်းကိုပိုင်းခြားသောအမျှေး။
- Midst**, *n.* အထယ်ခေါင်း။
- Midwife**, *n.* ဝမ်းဆွဲမိမ္မ။
- Mien**, *n.* မျက်နှာထားနှင့်တကွအသွားအသောအနေအထိုင်၏လက္ခဏာ။
- Miff**, *n.* ခဏစိတ်ဆိုးခြင်း။
- Might**, *n.* ခွန်အား။ အစွမ်းသတ္တိ။
- Mightiness**, *n.* from next
- Mighty**, *a.* ခွန်အားကြီးသော။ အစွမ်းသတ္တိနှင့်ပြည့်စုံသော။ တန်ဖိုးရှိသော။
- Migrate**, *v.* *t.* တပြည်မှတပြည်သို့ပြောင်းသည်။
- Migration**, *n.* from above
- Migratory**, *a.* အရပ်ရပ်သို့သို့နေရာပြောင်းတတ်သော။
- Milch**, *a.* နို့ထွက်သော။
- Mild**, *a.* soft, gently, နူးညံ့သော။ သိမ်မွေ့သော။ moderate, not violent, မပြင်းထန်၊ ဖြည်းညှင်းသော။ tender and gentle in temper, စိတ်ကောင်းသော။ pleasant to the taste, ရှိသော။ pleasant (as weather,) သာသာသော။ —spirited, —tempered, စိတ်ကောင်းသော။
- Mildew**, *n.* နို့။
- Mildewed**, *a.* နို့တက်သော။ ဖားဥတက်သော။
- Mildness**, *n.* from Mild
- Mile**, *n.* တာငါးရာခန့်မြင့်သောတိုင်။ —stone, ငါးရာတွင်းတွင်စိုက်သောမှတ်တိုင်။
- Miliary**, *a.* အပူထွက်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ —fever, *n.* အပူထွက်သောအဖျား။
- Militant**, *a.* စစ်တိုက်လျက်ရှိသော။
- Military**, *a.* စစ်မှုနှင့်ဆိုင်သော။ —*n.* စစ်သူရဲများ။
- Militate**, with or against, *v.* *t.* ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုသည်။
- Militia**, *n.* စစ်မှုပေါ်၍လျှင်ရလွယ်အောင်စည်းကြပ်၍စစ်ရေးပြသောပြည်သားများ။
- Milk**, *n.* နို့။ —fever, မီးနေသည်အတွင်းဖြစ်တတ်သောဖျားနာ။ —maid, နို့ညှစ်သောမိမ္မ။ —pail, နို့ထည့်သောစည်ပိုင်း။ —sop, ပျော့ပျောင်းသောသူ။ —white, *a.* နို့ကဲ့သို့ဖြူသော။ —woman, နို့သည်မိမ္မ။ —*v.* *t.* နို့ညှစ်သည်။
- Milkiness**, *n.* from next.
- Milky**, *a.* made of milk, နို့ကိုလုပ်သော။ like milk, နို့နှင့်တူသော။ yielding milk, နို့ထွက်သော။ soft, tender, နူးညံ့သော။ —way, *n.* နဂါးငွေ့။
- Mill 1**, *n.* a copper coin, မိလဟုခေါ်ဝေါ်သောအမေရိကကြေးဒိုက်။

- 2, engine for grinding, &c ပွတ်ကြိတ်ရန်ယန္တရားစက်။
 a hand mill for husking grain or grinding into flour, ကြိတ်
 ဆီ။ —cog, စက်ရွေးသွား။ —dam, ရေစက်လှည့်ဖို့ရာဆည်ရိုး။
 —horse, စက်လှည့်သောမြင်း။ —pond, ရေစက်လှည့်ဖို့ရာဆည်သော
 ရေကန်။ —race, ရေစက်လှည့်ဖို့ရာလုပ်သောမြွန်။ —stone, ကျောက်
 ကြိတ်ဆီ။ ကျောက်ဆီ။ —wight, ယန္တရားစက်ကိုလုပ်သော ထက်
 သမား။ —2, *v t* to grind, ကြိတ်သည်။ to stamp the edges
 of coin, ဒင်္ဂါးနားကိုရွေးသွားစိပ်စိတ်သည်။
- Millenarian, *n* သခင်ယေရှုခရစ်သည်ကောင်းကင်မှဆင်းသက်၍မြေကြီး
 ပေါ်မှာအနှစ်တထောင်ပတ်လုံးမျိုးစံတော်မူမည်ဟုအယူရှိသောသူ။
- Millenary, *a* အရေအတွက်အားဖြင့်တထောင်ရှိသော။
- Millennial, *a* မိလီနီကပ်ကာလနှင့်ဆိုင်သော။
- Millennium, *n*. မိလီနီကပ်ကာလ တည်းဟူသော၊ သာသနာတော်တည်
 ထောင်ရသောအနှစ်တထောင်။
- Milleped, *n* ပိုးလုံးကောင်။
- Miller, *n* one who grinds coin, ဂျုံစပါးအစရှိသည်တို့ကိုကြိတ်၍မုန့်
 ညက်လုပ်သောလူ။ *see also* Moth
- Millet, *n*. (panicum,) ဆပ်။M လှီး။s
- Milliner, *n*. မိမ္မဦးထုပ်မျိုးကိုလုပ်၍ရောင်းသောသူ။
- Millinery, *n*. မိမ္မဆင်သောဦးထုပ်တန်ဆာမျိုး။
- Million, *n*. အသန်း။ တသန်း။ ၁၀၀၀၀၀၀။
- Millionaire, *n*. တသန်းရတတ်သောလူ။
- Millonth, *a*. တသန်းပြည့်သော။
- Milt, *n*. the spleen, သရက်ရွက်။ the roc of fish, ငါးဥ။
- Milter, *n*. ငါးထီး။
- Mimic, *n*. အတုလုပ်တတ်သော။ —*v. t*. ပြက်ပြက်ချော်ချော်ပြု၍အတုလုပ်
 သည်။ —*n*. agent from *do*
- Mimicker, *n* same
- Mimickry, *n* from Mimic, *v. t*.
- Mina, *n*. (large species,) သာလိကာ။ (small species,) ဇရက်။
- Minaret, *n*. ဒုရင်။
- Minatory, *a* ခြိမ်းခြောက်သော။
- Mince, *v. t* to cut into small pieces, စဉ်သည်။ to extenuate in
 speaking, အကြီးကိုအငယ်ဖြစ်အောင်လိမ်သည်။ to
 speak softly and affectedly, မပြောချင်ချင်၊ ပြောချင်ချင်နှင့်ဟန်ယူ
 ၍ပြောသည်။ to walk with short and affected steps, မလှမ်း
 ချင်ချင်၊ လှမ်းချင်ချင်နှင့်ဟန်ယူ၍သွားသည်။ —*pie, n*. အမဲသားကို
 ဌာပနာသွင်း၍လုပ်သောမုန့်။
- Mind, *n*. စိတ်။ စိတ်နှစ်လုံး။ —*v t*. to observe, မှတ်သည်။ မှတ်ထား

သည်။ to regard, မှတ်သည်။ အမှုထားသည်။ to obey, နားထောင်သည်။ to recollect, (obsol) သတိရသည်။

Minded, *a* disposed, (ဤမည်သောစိတ်ရှိသော)

Mindful, *a*. bearing in mind, အောင်းမေ့သော။ having regard to, ပမာဏပြုသော။ heedful, သတိပြုသော။

Mindfulness, *n*. from above.

Mindless, *a* မမှတ်ဘဲနေသော။ သတိမထားဘဲနေသော။

Mine 1, *poss* of I, *whach see* —2, *n*. a pit yielding metals or minerals, ဓာတ်သတ္တုထွက်သောတွင်း။ *in fortification*, လမ်းကိုမြှုပ်၍ရန်ခံလိုင်၍တူးသောတွင်း။ —*v*. to dig pits, တွင်းတူးသည်။ *v. t see* Undermine.

Mine, *n* တွင်းတူးသောသူ။

Mineral, *n*. ဓာတ်။ ဓာတ်ကျောက်။ —*a* ဓာတ်ကျောက်နှင့်ဆိုင်သော။ —spring, *n* ဆေးစမ်းတွင်း။

Mineralogist, *n* မိနေရောလမ္ဗီအတတ်ပညာကိုပြုစုသောဆရာ။

Mineralogy, *n* မိနေရောလမ္ဗီအတတ်တည်းဟူသောဓာတ်အမျိုးမျိုးကိုပိုင်းခြား၍သိကျွမ်းနားလည်တတ်သောအတတ်ပညာ။

Mingle, *v*. ရောနှောသည်။

Miniature, *n* ပန်းချီရေးသောမျက်နှာရုပ်ပုံငယ်။

Minikin, *a* ကျစ်သော။ ငြိသော။

Minim, *n* a dwarf, လူငယ်။ one of the notes in music, သီခြင်းသံပုံတမျိုး။

Minimum, *n* အငယ်ဆုံး။ အနည်းဆုံး။

Minion, *n*. ပါးလူးပါးလဲပြုခြင်းအားဖြင့်မျက်နှာရသောသူ။

Minister, *v* to serve, အစေခံသည်။ အမှုကိုဆောင်ရွက်သည်။ ဝတ်ပြုသည်။ to afford aid or supplies, ပြုစုသည်။ လုပ်ကျွေးသည်။ to give medicine, ဆေးကုသည်။ —*v t* to furnish, အသုံးခံသည်။ —*n*. an assistant, လက်ထောက်။ an agent, ကိုယ်စားလှယ်။ one in charge of some department of government, ဝန်။ the representative of a sovereign at a foreign court, သံတမန်။ a clergyman, ဓမ္မဆရာ။

Ministerial, *a* attending for service, အစေခံလျက်ရှိသော။ having some official charge, ဝန်အရာရှိသော။ pertaining to ministers of state, လွှတ်တော်နှင့်ဆိုင်သော။ clerical, ဓမ္မဆရာအရာနှင့်ဆိုင်သော။

Ministrant, *a* attendant on service, အစေားလျက်ရှိသော။ performing service, အမှုဆောင်လျက်ရှိသော။

Ministration, *n* the act of performing service, အမှုကိုဆောင်ခြင်း။

Ministry, *n*. agency, the office of an agent, ကိုယ်စားလှယ်အရာ။

the clerical function, ဓမ္မဆရာစရာ။ the persons who compose the executive government, လွှတ်အရာရှိအစု။

Minium, *n* ဆိုး။ ခဲမေ့ပိပြာနီ။

Minor, *a* သာ၍ငယ်သော။ —*n*. တရားမဝင်သေးသောသူ။

Minority, *n* the state of being under age, တရားမဝင်သေးသော အသက်အရွယ်။ the smaller number, တစုကိုနှစ်စုခွဲရာတွင်နည်းသောအစု။

Minotaur, *n* လူဗျက်နှာနှင့်ကိုယ်တပိုင်းပါသောနှင်းသား။

Minster, *n* ကျောင်း။

Minstrel, *n*. အရပ်ရပ်လှည့်တည်လျက်သီခြင်းဆိုခြင်းတီးမှုတ်သောသူ။

Minstrelsy, *n* ထိုသို့သီခြင်းဆိုခြင်းတီးမှုတ်ခြင်း။

Mint 1, *n* the plant, မိန့်ပင်။ ပင်မိမ်းပင်။ —2, the place where money is coined, ဒင်္ဂါးခတ်သည်တိုက်။ —master, ဒင်္ဂါးခတ်သည်တိုက်မှီး။ —*v t* to coin, ဒင်္ဂါးခတ်သည်။ to fabricate, မမှန်ဘဲလျက်လုပ်သည်။

Mintage, *n*. ဒင်္ဂါးခတ်သည်အတွက်အကောက်ယူသောငွေ။

Minuend, *n* နှုတ်ရန်တည်ကိန်း။

Minuet, *n* ကခြင်းတမျိုး။

Minus, *adv* နှုတ်သည်နှင့်။

Minute, *a* very small, သေးနုပီသော။ exact, စေ့စပ်သော။

Min'ute, *n*. the 60th part of an hour, မိနစ်တည်းဟူသောစက္ကန့် ၆၀ နှင့် ဟူသောကာလအပိုင်းအခြား။ the 60th part of a degree, လိတ္တာ။ a memorandum, အကျဉ်းအားဖြင့်မှတ်သားသောအချက်။ —book, အကျဉ်းအားဖြင့်မှတ်သားသောအချက်များပါသောစာအုပ်။ —glass, မိနစ်သန်ခံ။ —guns, *plur* တမိနစ်ခြားစီ ပြစ်သော အမြောက်။ —hand, မိနစ်ထက်။ —*v t* အကျဉ်းအားဖြင့် မှတ်သား၍ ရေးထားသည်။

Minutely, *adv* စဉ်းစည်။

Minutes, *n plur* သေးငယ်သောအကြောင်းအရာ။

Minx, *n*. ကခြင်းမကလေး။

Miracle, *n*. ထူးဆန်းသောတန်ခိုးအားဖြင့်သာပြုနိုင်သောအမှု။

Miraculous, *a*. ထူးဆန်းသောတန်ခိုးအားဖြင့်သာပြုနိုင်သော။

Mirage, *n*. တံလျှပ်။

Mire, *n* thin mud, ချိရည်။ —on the bank of a river, နှုန်းညွှန်ပျောင်း။

Mired [be,] *v* ၃ ချိန်မြုပ်သည်။

Mirror, *n*. မှန်။ ကြေးစုံ။

Mirth, *n*. from next.

Mirthful, *a*. ချစ်သန်းမြူးထူးသော။

Mirthless, *a*. ချစ်သန်းမြူးထူးခြင်းမရှိသော။

- Miry, *n* ရွံ့ရှားသော။
 Mis, *pref. in composition*, အလွဲ။
 Misacceptation, *n* အလွဲယူခြင်း။
 Misadventure, *n* အကျိုးပျက်သောအမှု။
 Misadvised, *a* ကောင်းကောင်းမစီရင်သော (အမှု)။
 Misaimed, *a* အချက်ကျအောင်မရွယ်သော။
 Misanthrope, Misanthropist, *n*. လူမျိုးကိုမုန်းသောသူ။
 Misanthropic, Misanthropical, *a* လူမျိုးကိုမုန်းသော။
 Misanthropy, *n* from above.
 Misapplication, *n* from next
 Misapply, *v t* အလွဲသုံးဆောင်သည်။
 Misapprehend, *v t* အထင်လွဲသည်။
 Misapprehension, *n* from above
 Misarrange, *v t* နေရာမကျ. အလွဲထားသည်။
 Misbecome, *v* မတော်မသင့်ဖြစ်သည်။
 Misbegotten, *a* မင်းဦး၊ မင်းလွင်ဖြစ်သော။
 Misbehave, *v* မတော်မသင့်ကျင့်ဆောင်ပြုမူသည်။
 Misbehavior, *n* from above
 Misbelief, *n* အလွဲယုံခြင်း။
 Misbestow, *v. t.* အလွဲပေးကမ်းသည်။
 Miscalculate, *v* အလွဲတွက်သည်။ အတွက်မှားသည်။
 Miscalculation, *n* from above
 Miscall, *v t* အခေါ်လွဲသည်။
 Miscarriage, *n* from next.
 Miscarry, *v* to fail of accomplishing a purpose, အကြံပျက်သည်။
 အကြံမမြောက်နေသည်။ to bring forth prematurely, ကိုယ်ဝန်
 ပျက်သည်။
 Miscellaneous, *a* အထူးထူးအထွေထွေဖြစ်သော။
 Miscellany, *n* a mixture of various kinds, အထူးထူးအထွေထွေဖြစ်
 သောအရာစု။ a collection of various kinds of compositions,
 အထူးထူးအထွေထွေပါသောစာစု။
 Mischance, *n* အခွင့်မတော်၍အကျိုးပျက်ခြင်း။
 Mischief, *n* harm, damage, injury, အကျိုးကိုဖျက်ခြင်း။ intentional
 injury, မနာလိုသောစိတ်နှင့်အကျိုးကိုဖျက်ခြင်း။ all consequence,
 မကောင်းသောအကျိုး။ —maker, ဂိုးထိုက်သောသူ။ ဂိုးသည်။ ဂိုးမ။
 Mischievous, *a*. hurtful, injurious, အကျိုးကိုဖျက်တတ်သော။
 inclined to do mischief, အကျိုးကိုဖျက်ချင်သောသဘောရှိသော။
 Mischievousness, *n* from above.
 Mischoose, *v t.* အလွဲရွေးကောက်သည်။
 Miscible, *a*. ရောနှော၍သင့်သော။

- Misconception, *n* from next
 Misconceive, *v* အထင်လွဲသည်။
 Misconduct, *n* မဟုတ်မမှန်ကျင့်ဆောင်ပြုမူခြင်း။
 Misconstruction, *n* from next
 Misconstruct, *v t* အနက်ကိုအလွဲကောက်ယူသည်။
 Miscount, *v t* အလွဲရေတွက်သည်။ အရေအတွက်မှားသည်။
 Miscreant, *n* အတ္တန်ဆိုးယုတ်သောသူ။
 Miscreated, *a* ပကတိအတိုင်းမဟုတ်၊ အရုပ်ဖျက်သော။
 Misdated, *a* နှစ်၊ လ၊ နေ့ရက်ကိုအလွဲမှတ်သားသော။
 Misdeed, *n* မကောင်းသောအမှု။
 Misdeem, *v t* အလွဲထင်မှတ်သည်။
 Misdemeanor, *n* အပြစ်ရှိသောအမှု။
 Misdirect, *v t* အလွဲလမ်းကိုပြညွှန်သည်။
 Misdo, *v t* မှားယွင်းသည်။
 Misdoer, *n* မှားယွင်းသောသူ။
 Misemploy, *v t* အကျိုးမဲ့သုံးဆောင်သည်။
 Misemployment, *n*. from above
 Miser, *n*. အတ္တန်စေးနွဲ့သောသူ။ လူစေးနွဲ့။
 Miserable, *a*. wretched, အတ္တန်ဆင်းရဲသော။ very poor, mean, အတ္တန်ယုတ်ညံ့သော။ of no use, worthless, အကျည်းနှီးဖြစ်သော။ ကျေးဇူးမရှိသော။
 Miserly, *a* အတ္တန်စေးနွဲ့သော။ —*n* wretchedness, အတ္တန်ဆင်းရဲခြင်း။ calamity, အမင်္ဂလာ။ ဘေးဥပတ်။
 Mistashon, Misform, *v t*. ပုံမကျတလှပသည်။
 Misfortune, *n* အမင်္ဂလာ။ အကျိုးပျက်ကြောင်း။
 Misgive, *v* မိတ်ပျက်အောင်ပြုသည်။
 Misgotten, *a* မတရားသဖြင့်ရသော (အရာ)။
 Misgovern, *v t* မဟုတ်မမှန်ဘဲအုပ်ချုပ်စီရင်သည်။
 Misgovernment, *n* from above
 Misguide, *v t* လမ်းလွဲအောင်ပြညွှန်သည်။
 Mishap, *n* အခွင့်မတော်၍အကျိုးပျက်ခြင်း။
 Misimprove, *v* မကောင်းအောင်သုံးဆောင်သည်။
 Misimprovement, *n* from above
 Misinform, *v. t* မဟုတ်မမှန်ဘဲကြားပြောသည်။
 Misinformation, *n*. မဟုတ်မမှန်ဘဲကြားပြောချက်။
 Misinterpret, မဟုတ်မမှန်ဘဲအနက်ပြန်သည်။
 Misinterpretation, *n*. from above
 Misjudge, *v t* အလွဲထင်မှတ်သည်။
 Misjudgment, *n* from above
 Mislay, *v t*. နေရာကျအောင်မထား၊ အလွဲထားသည်။ အထားမှားသည်။

Mistle, *v. v.* မိုဃ်းပွဲခွဲရွာသည်။

Mislead, *v. t.* to lead astray, လမ်းလွဲစေသည်။ လမ်းကိုထွဲ၍ပြသည်။
—the mind, to deceive, လှည့်စားသည်။ လှည့်ငြားသည်။ to
draw into error or sin, မှားယွင်းစေခြင်းငှါသွေးဆောင်သည်။

Misleader, *n.* a deceiver, လှည့်ငြားသောသူ။ a false teacher, အယူ
ပြန်သောဆရာ။

Mislike, *see* Dislike

Mismanage, *v. t.* မကောင်းအောင်စီရင်သည်။

Mismanagement, *n.* from above

Misname, *v. t.* အမည်နာမကိုလွဲခေါ်သည်။

Misnomer, *n.* from above

Misogamist, *n.* လက်ထပ်ခြင်းအမှုကိုမုန်းသောသူ။

Misogyny, *n.* မိမ္မကိုမုန်းခြင်း။

Misplace, *v. t.* to mislay, နေရာကျအောင်မထား၊ အလွဲထားသည်။ အထား
မှားသည်။ —affection, မချစ်ထိုက်သောသူကိုချစ်သည်။ —confi-
dence, မယုံထိုက်သောသူကိုယုံသည်။

Misprint, *v. t.* အလွဲပုံနှိပ်သည်။ —*n.* အလွဲပုံနှိပ်ချက်။

Misprision, *n.* ရာဇဝတ်သင့်ထိုက်သောအမှုကိုထိမ်ဝှက်သော်ငှါ၊ အားပေး
သော်ငှါရောက်သောအပြစ်။

Mispronounce, *v. t.* ဌာန်ကမိုဏ်းမကျအောင်ပြောသည်။

Misproportion, *v. t.* အချိုးအစားမမျှလုပ်သည်။

Misquote, *v. t.* အခြားသောစာထဲကအလွဲကောက်နှုတ်၍ကိုယ်ရေးသော
စာ၌သွင်းသည်။

Misquotation, *n.* ထိုသို့ကောက်နှုတ်၍သွင်းသောစာချက်။

Misrate, *v. t.* အလွဲဖြင့်တွက်သည်။

Misreckon, *v. t.* အလွဲတွက်သည်။

Misrelate, *v. t.* အလွဲပြန်ပြောသည်။

Misremember, *v. t.* အလွဲမှတ်မိသည်။

Misreport, *v. t.* အလွဲပြောထားသည်။

Misrepresent, *v. t.* မဟုတ်မမှန်ဘဲဖော်ပြပြောထားသည်။

Misrepresentation, *n.* the act of misrepresenting, from above, an
incorrect account, မဟုတ်မမှန်ဘဲဖော်ပြသောစကား။

Misrule, *n.* ရုန်းရင်းခတ်မျှဖြုတ်ခြင်း။

Miss 1, *n.* a well mannered girl, လည်ကျေးသောမိမ္မကလေး။ a kept
mistress, အသိမ်း။ *prefixed to names of girls and young
women*, မိ။ ရှင်း။ မ။ —2, *v.* to fail in aim, not to hit, မမှန်၊
မှားသည်။ အချက်မှားသည်။ to fail of finding the way, လွဲသည်။
ထမ်းလွဲသည်။ to fail of obtaining, မရဘဲနေသည်။ to discover
(something) to be wanting, ထားသည်နေရာမှာမရှိသည်ကိုမိမိ
သည်။ to feel the want of, မရှိကြောင်းကိုအောင်းမေ့သည်။ to let

pass, to go without, မသုံးဘဲနေသည်။ to omit in reading, or writing, စာကိုချစ်မတ်သည်။ စာကိုချစ်ရေးသည်။ —2, *n.* မရှိကြောင်းကိုအောင်းမေ့ခြင်း။

Missal, *n.* ဗရင်ဂျီကာသာ၌ဝတ်ပြု၍သုံးစွဲသောစာ။

Misshape, *v t* to misform, ပုံမကျဘဲလုပ်သည်။ to deform, အရုပ်ဆိုးအောင်လုပ်သည်။

Missile, *a.* ပြစ်စရာအဖြစ်သော။ —*n* ပြစ်ရန်ထက်နက်။

Missing, *a* ရှိမဲ့အရပ်၌မရှိသော။

Mission, *n* a sending with some commission, အခွင့်နှင့်စေလွှတ်ခြင်း။ persons sent, အခွင့်နှင့်စေလွှတ်သောသူတို့။

Missionary, *n* သာသနာပြုစေခြင်းငှါစေလွှတ်သောသူ။ သာသနာပြုဆရာ။ —*a* သာသနာပြုခြင်းအမှုနှင့်ဆိုင်သော။

Missive, *a* (as a letter,) ပေးလိုက်သော။ (as a weapon,) ပြစ်စရာအဖြစ်သော။

Misspell, *v. t* စာလုံးပေါင်းခြင်းမှားသည်။

Misspend, *v t* အကျိုးမဲ့သုံးသည်။

Misspense, *n.* from above

Misstate, *v t.* မဟုတ်မမှန်ပြောထားသည်။

Misstatement, *n.* မဟုတ်မမှန်ပြောထားသောစကား။

Mist, *n.* နှင်း။ ဆီနှင်း။

Mistake, *v t* လွဲသည်။ မှားသည်။ အထင်မှားသည်။ —*v t* အလွဲယူသည်။ —*n.* from *do*.

Mister, (by contraction, Mr) *n* a term of compellation, မောင်ကိုး ဦး။

Mistime, *v t.* အချိန်မတော်မသင့်အောင်စီရင်သည်။

Mistiness, *n* from Misty

Mistranslate, *v t.* မမှန်မကန်စာကိုအနက်ပြန်သည်။

Mistranslation, *n.* မမှန်မကန်အနက်ပြန်သောစာ။

Mistreat, *v t* ညှဉ်းမဲသည်။

Mistress, *n.* a female who has authority, အစိုးရသောမိစ္ဆ၊ အရှင်မ၊ သခင်မ။ a female teacher, တပည့်တို့သင်သောမိစ္ဆ၊ a female well skilled (in any thing,) လေ့ကျက်သောမိစ္ဆ၊ a female beloved and courted, ရည်းစားဖြစ်သောမိစ္ဆ၊ a concubine, အသိမ်း။ (by contraction Mrs) prefixed to names of married women, မ။ မယိ။

Mistrust, *v t.* မယုံသင်္ကာရှိသည်။ သင်္ကာမကင်းရှိသည်။ —*n.* from *do*.

Mistrustful, *a.* မယုံတတ်သော။

Misty, *a* confused with mist, နှင်းဝေသော။ dim, obscure, dusky, မှန်သော၊ မိသော၊ ဝေသော။

Misunderstand, *v. t.* အလွဲယူသည်။

- Misunderstanding**, *n* misconception, အယွဲယူခြင်း၊ unfriendly feeling, မသင့်မတင့်နေခြင်း။
- Misuse**, *v t* to use to a bad purpose, မကောင်းအောင်သုံးဆောင်သည်။ to mistreat, ညှဉ်းမဲသည်။ —*n.* from *do*.
- Mite**, *n.* the insect, ပိုးကောင်တမျိုး၊ a small particle, အတ္တန်သေးနှုတ်သောအစအနု။
- Mitigate**, *v t.* ပေါ့စေသည်။ လျော့စေသည်။ ညှိစေသည်။
- Mitigation**, *n.* from above.
- Mitre**, *n.* ပိုက်ဆံပင်ဆောင်းသောပေါင်း။
- Mitred**, *a.* ပိုက်ဆံပင်ပေါင်းကိုဆောင်းရသော။
- Mitten**, *n.* ထက်ချောင်းမပါ၊ ထက်ခုံးဖြစ်သောထက်စွပ်။
- Mittimus**, *n* ချုပ်ထားရန်ဆင့်ဆိုသောမှတ်ချက်။
- Mix**, *v t* to mingle, ရောနှောသည်။ to blend into one, စရနယ်သည်။
- Mixture**, *n.* the act of mixing, ရောနှောခြင်း၊ စရနယ်ခြင်း၊ the mass or compound made by blending different ingredients into one, အမျိုးမျိုးရောပေါင်းသောအရာ။
- Mizzenmast**, *n.* သင်္ဘောပဲ့ရွက်တိုင်။
- Mnemonics**, *n* မှတ်မိသောညာဏ်နှင့်ဆိုင်သောအတတ်ပညာ။
- Moan**, *v.* ညည်းတွားသည်။ —*n* from *do*.
- Moanfully**, *adv.* ညည်းညည်းတွားတွား။
- Moat**, *n.* ထုံး။
- Mob**, *n.* ရုန်းရင်းခတ်မျှသောအစုအဝေး။ —*v t.* လူအစုအဝေးထိုးဝိုင်း၍ ညှဉ်းမဲသည်။
- Mobility**, *n* လွှတ်ရှားလွယ်သော။
- Mock**, *v. t* to mimic in contempt or derision, ပြောင်တောင်တောင် ပြု၍အတုလုပ်သည်။ to deride, ကရော်ကမည်ပြုသည်။ သရော်သည်။ to illude, အရောင်ဆောင်၍လိမ်သည်။ —*n.* ကရော်ကမည်ပြုခြင်း။ —*a.* ဇာတိမထုတ်၊ အရောင်ဆောင်၍ပဝတ္တိဖြစ်သော။
- Mockery**, *n* from Mock, *v* and *a*
- Mocking-bird**, *n* ဇရက်ငှက်။
- Modal**, *a.* ခြပ်နှင့်မဆိုင်၊ ဂုဏ်နှင့်သာဆိုင်သော။
- Mode**, *n* an accident or non-essential attribute, ခြပ်နှင့်ကွာနိုင်သောဂုဏ်။ manner, way, နည်း။ fashion of dress, ဝတ်ဆင်သောအဝတ်ပုံ။
- Model**, *n.* ပုံ။ ပုံပန်း။ —*v t* ပုံနှင့်ညီအောင်လုပ်သည်။
- Moderate**, *a.* not excessive, မထွန်ကျူးသော။ not violent, မပြင်းထန်သော။ ခြည်းညှင်းသော။ not rapid, မမြန်သော။ ခပ်နှေးနှေးဖြစ်သော။ not extraordinary, ထာမညဖြစ်သော။ —*v. t.* လျော့စေသည်။ ပေါ့စေသည်။ ညှိစေသည်။ —*v. i.* လျော့တွားသည်။ ညှိသွားသည်။

Moderately, *adv* တမိန့်တိန့်။

Moderation, *n* from Moderate, *a*.

Moderator, *n* one that moderates, ပြေငြိမ်းစေသောသူ။ a chairman, စည်းဝေးသူပီ။

Modern, *a*. ရှေးကာလနှင့်မဆိုင်၊ ယခုကာလနှင့်သာဆိုင်သော။

Modernize, *v. t* ယခုကာလနှင့်တော်လျော်အောင်လုပ်သည်။

Moderns, *n. plur.* ယခုကာလ၌ဖြစ်သောသူတို့။

Modest, *a*. restrained by a sense of propriety or feelings of publicity, ဣန္ဒြေစောင့်လျက် ရှိသော။ ဟိမိဩတ္တပ္ပ ရှိသော။ အရှက် အကြောက်ရှိတတ်သော။ influenced by a desire to avoid shame, အရှက်ခံသော။ not excessive or extreme, အတော်အတန်ဖြစ်သော။

Modesty, *n* from above.

Modicum, *n* အနည်းငယ်။

Modification, *n*. the act of modifying, ပြုပြင်ခြင်း။ the change effected, ပြုပြင်ချက်။

Modify, *v. t* ပြုပြင်သည်။ ခြိတ်ကိုမဖျက်ဘဲဂုဏ်ကိုသာပြုပြင်သည်။

Modish, *a*. ယဉ်ကျေးသောထုံးစံအတိုင်းဖြစ်သော။

Modulate, *v. t* အသံညှိသည်။

Modulation, *n*. from above.

Mogul, *n*. မကိုလူမျိုး။

Mohair, *n* ဆိတ်တမျိုး၏အမွှေးကိုရက်သောအထည်။

Mohur, *n* ရူပိ ၁၆ ပြားထိုက်သောရွှေငါး။

Moiety, *n* တဝက်။

Moll, *v. i* ကြီးကြီးကုတ်ကုတ်လုပ်သည်။

Moist, *a* ရေစွတ်သော။

Moisten, *v. t*. from above, ဆွတ်သည်။

Moisture, *n* a small degree of wetness, ရေစွတ်ခြင်း။ a small quantity of liquid, အနည်းငယ်သောအရည်။

Molasses, *n*. တင်လဲ။

Mold, *n*. သွန်းရန်ပုံ။ —*v. t*. ပုံထုတ်သည်။

Molding, *n* ဖောင်း။

Mole 1, *n*. a small dark spot on the skin, မွှေး —2, a mound of stones running into the sea, ရေကတုပ်။ —3, the animal, ပွေးမျိုး။ —hill, ပွေးကျစ်စာပုံ။

Molest, *v. t* နှောင့်ရှက်သည်။

Molestation, *n*. from above

Mollification, *n* from Mollify.

Mollify, *v. t*. to soften, ပြေငြိမ်းစေသောအရာ။ —*v. i* to soften, ပျော့စေသည်။ to assuage, လျော့စေသည်။ to appease, ပြေငြိမ်းစေသည်။

- Molten, *a.* အရည်ပြု၍သွန်းသော။
- Moment, *n.* an instant, ခဏ။ တမဟုတ်။ တဖောင့်။ importance, အမှုကြီးခြင်း။
- Momentary, *a.* ခဏခင်းဖြစ်သော။
- Momentous, *a.* အမှုကြီးသော။
- Momentum, *n.* သွားစေခြင်းငှါထုတ်၍သွင်းသောအားအရှိန်။
- Monachism, *n.* ရဟန်း၏အဖြစ်အနေ။
- Monad, *n.* ပရမာဏု။
- Monarch, *n.* ရှင်ဘုရင်။ မင်းဧကရာဇ်။ မင်းတရား။
- Monarchical, *a.* vested in a single ruler, ရှင်ဘုရင်အစိုးရသော။ pertaining to monarchy, ရှင်ဘုရင်အစိုးရခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Monarchy, *n.* the rule of a monarch, ရှင်ဘုရင်အစိုးရခြင်း။ a kingdom, ရှင်ဘုရင်အစိုးရသောနိုင်ငံ။
- Monastery, *n.* ရဟန်းနေရာကျောင်း။
- Monastic, *a.* ရဟန်းနေရာကျောင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Monday, *n.* မနေ့။ တနင်္လာနေ့။
- Monetary, *a.* ကြေးငွေနှင့်ဆိုင်သော။
- Money, *n.* ကြေးငွေ။ ရွှေငွေ။
- Moneyed, *a.* ကြေးငွေများသော။
- Monger, *see* the compounds, Fishmonger, &c
- Mongrel, *a.* အမျိုးမစစ်သော။ အမျိုးရောရှက်သော။
- Monition, *n.* သတိပေးခြင်း။
- Monitor, *n.* one who cautions, သတိပေးသောသူ။ *in schools,* လက်ထောက်တပည့်ကြီး။
- Monitorial, Monitor, *a.* သတိပေးသော။ သတိပေးခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Monk, *n.* ရဟန်း။
- Monkey, *n.* မျောက်။
- Monkish, *a.* like a monk, ရဟန်းကဲ့သို့ဖြစ်သော။ pertaining to a monk, ရဟန်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Monochord, *n.* ကြိုးတပင်ရှိသောစောင်း။
- Monocular, *a.* မျက်စိတဖက်သာရှိသော။
- Monody, *n.* တယောက်တည်းဆိုသောသီခြင်း။
- Monogamy, *n.* မယားတယောက်တည်းရှိရခြင်း။
- Monogram, *n.* စာမ။
- Monologue, *n.* တကိုယ်တည်းပြောဆိုသောစကား။
- Monomania, *n.* တစုံတခုသောအရာ၌ စိတ်စွဲလမ်းအားကြီး၍အရူးကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်း။
- Monomania, *n.* ထိုသို့ဖြစ်သောသူ။
- Monopolize, *v.* *t.* တဦးတည်းချုပ်၍ရောင်းဝယ်သည်။
- Monopoly, *n.* တဦးတည်းချုပ်၍ရောင်းဝယ်ရသောအခွင့်။

Monosyllabic, *a.* တလုံးသံရှိသောသဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော (အသံသာစကား။)

Monosyllable, *n.* တလုံးသံရှိသောသဒ္ဒါ။

Monotonous, *a.* တသံတသမတ်တည်းထွက်သော။

Monotony, *a.* uniformity of sound, တသံတသမတ်တည်းထွက်သော အသံ။ want of variety, မြားနားခြင်းမရှိ၊ တခုတည်းသာဖြစ်ခြင်း။

Monsoon, *n.* ရာသီကိုလိုက်သောလေ။

Monster, *n.* an animal unnaturally formed, အမျိုးဇာတိအတိုင်း မဟုတ်၊ ဖွားမြင်ကတည်းက ရုပ်ပုံသဏ္ဌာန် ပျက်သော လူ၊ တိရစ္ဆာန်။ a person horribly wicked, ကြောက်မက်ဖွယ်ဖြစ်အောင်အတ္တန် ဆိုးသွမ်းရက်စက်သောသူ။

Monstrosity, *n.* a monster, which *see*, the state of being out of the common order of nature, from next.

Monstrous, *a.* unnaturally formed, အမျိုးဇာတိအတိုင်းမဟုတ်၊ ဖွားမြင် ကတည်းက ရုပ်ပုံသဏ္ဌာန် ပျက်သော။ enormous, အတ္တန် ကြီးမား သော။ shocking, ကြောက်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Month, *n.* လ။

Monthly, *a.* လတိုင်းဖြစ်သော။ လစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော။

Monument, *n.* a pillar erected for a memorial, ထင်ရှားစွာအထိမ်း အမှတ်ထားသော ကျောက်တိုင်။ အုတ်တိုင်။ brick or stone work raised in memory of the dead, သင်းချိုင်းရာ၌ အမှတ်ထားသော ကျောက်ပုံ၊ အုတ်ပုံ။ —inclosing or surmounting an urn, အရိုး ဆိုး။ a pagoda in memory of a Boodh, ဇေတီ။

Monumental, *a.* being a memorial, အထိမ်း အမှတ် ဖြစ်သော။ pertaining to a monument, ကျောက်တိုင်၊ အုတ်တိုင်အစရှိသည် ထို့နှင့်ဆိုင်သော။

Mood, *n.* temper of mind, စိတ်သဘော။

Moody, *a.* စိတ်မျက်သော။

Moon, *a.* လ။ —beam, *n.* လရောင်ခြည်။ —calf, လူမိုက်။ —eyed, *a.* ကြက်မျက်သင့်သော။ —light, *n.* လရောင်။ —shine, လအရောင် အဝါ။ —struck *a.* လရောင်ထိ၍ရှူးသော။

Moor 1, *n.* a heathy plain, ကွင်းပြင်။ လွင်ပြင်။ a marsh, တေ၊ ရေထွမ်း ရာအရပ်။ —land, same. —2, *v.* *t.* ဦးထိပ်ဆံ၊ ပဲ့ထိပ်ဆံ ချစ်ချည်သည်။

Moorman, *see* Mussulman

Moot, *v.* *t.* ပြဿနာပြု၍ဆွေးနွေးနှိုးနှောသည်။

Mop, *n.* တံပွတ်။ —*v.* *t.* တံပွတ်နှင့်သုတ်သည်။

Mope, *v.* *z.* မိုင့်၍နေသည်။

Moral, *a.* relating to social duties, ကျင့်ဝတ်တရားနှင့်ဆိုင်သော။ conformed to rules of right, ကျင့်ဝတ်တရားနှင့်ညီသော။ inferable from the ordinary course of things, မြစ်မြမြ

ကြောင်းကိုထောက်၍သိရသော။ —*n.* ပုံစံကားကိုထောက်၍သိရသော အတွင်းအနက်။

Moralist, *n.* a teacher of morality, ကျင့်ဝတ်တရားကိုပြသသောဆရာ။
one who practices moral duties, ကျင့်ဝတ်တရားကိုကျင့်သောသူ။

Morality, *n.* moral duties, ကျင့်ဝတ်တရား။ conformity to right, တရားနှင့်ညီခြင်း။

Moralize, *v.* ကျင့်ဝတ်တရားကိုပြသသည်။

Morals, *n. plur* ကျင့်ဝတ်တရား။

Morass, *n.* မိမ့်မြေ။

Moravian, *n.* မောရပ်အယူဝါဒကိုယူသောသူ။

Morbid, *a.* အနာရောဂါနှင့်၍သော။ အနာရောဂါကိုဖြစ်စေတတ်သော။

Morceau, *n.* အစအနု။

More, *a* သာ၍များသော။ —*adv.* to a greater degree, သာ၍။
သာသည်နှင့်။ again, တဖန်။ နောက်တဖန်။ —[be no,] *v.* ၁.
သေခဲ့ပြီး။ ပျောက်ပျက်ခဲ့ပြီး။ —*than, adv* မက။ —*n.* သာ၍များ
သောဆရာ။

Moreover, *adv.* ၎င်းပြင်။ ၎င်းနည်း။ တနည်းကား။ ထိုမှတပါး။

Morion, *n.* သံခမောက်လုံးတမျိုး။

Morn, *see* next.

Morning, *n.* နံနက်။ (by corruption,) မနက်။ —star, ကြယ်နီ။

Morocco, *n.* သားရေနယ်ချော။

Morose, *a.* မျက်နှာထားနှင့်စကားတို့ကိုပြောတတ်သော။

Moroseness, *n.* from same

Morrow, *n.* နက်ဖန်။ နက်ဖန်နေ့။ —[to,] *adv* နက်ဖန်နေ့၌။

Morsel, *n.* စားစရာတစ်အစား။

Mortal, *a* subject to death, သေတတ်သောသဘောရှိသော။ causing death, သေစေတတ်သော။ human, လူမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။ —*n.* လူသတ္တဝါ။

Mortality, *n.* the state of being subject to death, သေတတ်သော အခြေ။ death, သေခြင်း။ power of destroying, ဖျက်ဆီးနိုင်သောအခွင့်။

Mortar 1, *n.* a vessel to pound in, ဆို့။ a military engine for throwing bombs, shells, &c ဗုံး။ ခရာဝအမြောက်။ —2, cement used in masonry, သဂွတ်။

Mortgage, *v t.* ပေါင်သည်။ ပေါင်နှံသည်။ —*n.* the thing mortgaged, အပေါင်အနှံ။ the state of being mortgaged, ပေါင်နှံလျှက်ရှိခြင်း။

Mortgagee, *n.* အပေါင်ခံသောသူ။

Mortgager, *n.* အပေါင်ထားသောသူ။

Mortification, *n.* from next.

Mortify, *v. t.* to gangrene, ကိုယ်အင်္ဂါတစ်ခုခုသေ၍ပုပ်သည်။ —*v t.*

to cause to gangrene, from same, to subdue passion and appetite by self denial, မြီးခြံစွာကျင့်၍စိတ်ကိုချုပ်ထည်းသည်။
to wound pride, မာန်မာနကိုချိုးဖဲ့၍ရှက်ကြောက်အောင်ပြုသည်။

Mortise, *n.* စရွေးပေါက်။ —*v t* စရွေးပေါက်ထွင်းသည်။

Mortmain, *n* ထွဲနိုင်သောအခွင့်မရှိသောပိုင်ခြင်း။

Mosaic, *a* ပရောဖက်မောရှေနှင့်ဆိုင်သော။

Mosaic-work, *n.* ပန်းချီဆေးရေးသကဲ့သို့ဖန်မှန်၊ ကျောက်စီသောအရာ။

Moslem, *see* Mussulman

Mosque, *n* ဗလီ။

Moss, *n* ရေညှိ။ ရေညှိပင်။

Mossy, *a* ရေညှိစွဲသော။

Most, *a* consisting of the greatest number, အများဆုံးသော။ nearly all, အားလုံးကုန်မတတ်။ —*adv* denoting the superlative degree, ဆုံး။ to the greatest extent, သာ၍များသောအားဖြင့်။ —*n* almost the whole, အားလုံးကုန်မတတ်။ the greatest amount, the utmost, အကြီးဆုံး။ အများဆုံး။

Mostly, *adv* အများအားဖြင့်။

Mote, *n* အလွန်သေးနုသောအစအနံ့။

Moth, *n* ဗလီ။

Mother, *n* a female parent, အမိ။ အမေ။ the thick substance formed in vinegar, ပအုန်းရည်ခေါင်း။ —in-law, ယောက္ခမမိစ္ဆာသူ။ —land, မွေဖွားရာဌာနတိုင်းပြည်။ —of pearl, ဂုဏ်ရတတ်သော ကနုကမာခွံ။ —tongue, မိဘပြောတတ်သောတာဝာစကား။ —wit, ဝမ်းတွင်းကပါသောညာဏ်ပညာ။

Motherless, *a* အမိမရှိသော။

Motherly, *a* အမိကဲ့သို့ချစ်ခင်ပြုစုတတ်သော။ —*adv* အမိကဲ့သို့။

Mothy, *a.* ပိုးကိုက်၍ဖျက်သော။

Motion, *n* animal life and action, လှုပ်ခြင်း။ လှုပ်ရှားခြင်း။ change of place or position, ရွှေ့ခြင်း။ နေရာမှပြောင်းခြင်း။ a proposition in a deliberative assembly, ဦးတည်၍ပြောခြင်း။ ဦးတည်၍ပြောချက်။ an intestinal evacuation, ဝမ်းသွားခြင်း။

Motionless, *a.* မလှုပ်ရှားဘဲနေသော။

Motive, *a* လှုပ်စေသော။ —*n* ပြုစေခြင်းငှါစိတ်ကိုနှိုးဆော်သော အကြောင်း။

Motley, *a* ချယ်လွယ်သော။

Motto, *n* ရွှေထားသောစကားရင်း။

Mould, *n.* fine, soft earth, မြေနှု။ the substance produced on the surface by dampness, မှို။ —board, ထယ်သွား၌မြေစာကိုပယ်၍ အောင်တပ်သောဖုညီပြား။ —*v.* မှိုတက်သည်။

Moulder, *v.* မှိုစေခြင်းသည်။

Mouldiness, *n* from next

Mouldy, *a*. မှိုတက်သော။

Moult, *v. z.* အမွှေးအတောင်လဲသည်။

Mound, *n.* မြေကတုတ်။ မြေရိုး။ အုတ်ရိုး။ ကျောက်ရိုး။

Mount 1, *n* တောင်။ —2, *v z* to ascend, တက်သည်။ —*v t* to cause to ascend, from same, to furnish with horses, မြင်းစီးစေသည်။ to embellish with ornaments, တင့်တယ်လှပအောင်ပွင့်ဆင်သည်။ to place on a carriage, (အမြောက်ကို) ငှည်းပေါ်မှာတင်ထားသည်။ —guard, *v.* ကင်းစောင့်နေသည်။

Mountain, *n.* တောင်။

Mountaineer, *n* တောသူတောင်သား။

Mountainous, *a* တောင်များသော။

Mountebank, *n* a stage doctor, တတ်ရောင်ဆောင်၍ကျော်ညာသော ဆေးသမား။ any boastful pretender, လူဝါ။

Mourn, *v* to express grief, ညည်းတွားမြည်တမ်းသည်။ to wear the habit of sorrow, မသာအဝတ်ကိုဝတ်သည်။

Mournful, *a* sorrowful, ဝမ်းနည်းသော။ စိတ်မသာရှိသော။ expressive of grief, ဝမ်းနည်းခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ lamentable, ညည်းတွားမြည်တမ်းစရာအကြောင်းရှိသော။

Mournfulness, *n.* from above

Mourning, *n* the act of expressing grief, ညည်းတွားမြည်တမ်းခြင်း။ the dress worn by mourners, အထိမ်းအမှတ်ပြု၍ ဝတ်သော အဝတ်။

Mouse, *n.* (one kind,) ကြွက်ကယ်သောင်။ (another,) ကြွက်ဝမ်းဖြူ။ —hole, ကြွက်ဝင်ပေါက်။ —trap, ကြွက်ထောင်ချောက်။

Mouse, *n* ကြွက်ကိုဖမ်းတတ်သောကြောင်၊ ခွေး။

Mouth, *n* the aperture, in the head by which food is received, ခံတွင်း၊ ပစပ်။ the same aperture considered as the instrument of speech, နှုတ်။ the opening of a vessel, river, pit, &c အဝ။ —[down in the,] *a.* ညှိုးငယ်သော။ —[make a] or make mouths, *v.* ပစပ်ကိုယုံဖွဲ့၍ ပြသည်။ —အသံထား၍ ပြောသည်။

Mouthed, *see* the compounds, Foul-mouthed, &c

Mouthful, *n* တလှုပ်စာ။

Mouthpiece, *n.* အခင်။

Movable, *a.* အရှင်ဖြစ်သော။ ရွှေနိုင်သော။

Movables, *n. plur.* ပရိဘောဂအသုံးအဆောင်စု။

Move, *v. z.* to have animal motion, လှုပ်သည်။ လှုပ်ရှားသည်။ to change place or position, ရွှေသည်။ နေရာမှပြောင်းသည်။ သွားသည်။ to remove, change the place of residence, နေရာ

ပြောင်းသည်။ ပြောင်းလဲသည်။ to have an intestinal evacuation, ဝမ်းသွားသည်။ —*v. t* to remove (a thing) from its place, ရှေ့သည်။ ယူသွားသည်။ to prevail on (the mind,) ရှိုးဆော် ထိုက်တွန်း၍ရသည်။ သွေးဆောင်၍ရသည်။ to shake, လှုပ်သည်။ (trans,) လှုပ်ရှားအောင်ပြုသည်။ to propose in a deliberative assembly, ဦးတည်၍ပြောသည်။ —*n.* ရှေ့ခြင်း။

Moveless, *a.* ရှေ့မရွေ့နိုင်သော။

Movement, *n* from Move, *v. i.* and *v. t*

Moving, *a.* exciting, စိတ်နှစ်လုံးကိုရှိုးဆော်တတ်သော။

Mow, (*pron mou,*) *n.* မြက်မြောက်စင်။ —(*pron. mo,*) *v. t* မိုတ်သည်။

Much, *a* များသော။ —[as,] *n.* အမျှ။ —[how,] *pron. adj.* ဘယ်မျှ။ ဘယ်လောက်။ —[so,] *pron. adj* ဤမျှ။ ဤမျှလောက်။ —*n* အများ။ အပို။ —*adv.* to a great degree, များများ။ များစွာ။ nearly, လောက်။

Mucilage, *n* အကျိ။ အချွေ။

Mucilaginous, *a* slimy, slightly viscid, ကျိချွေသော။ pertaining to mucilage, အကျိအချွေနှင့်ဆိုင်သော။

Muck, *n.* မြေကောင်းအောင်ပြုစုမြှိုရာစုထားသောနွားချေးအစရှိသောအရာ။ —worm, a worm that lives in muck, လောက်။ a stingy fellow, စစ်စည်သောသူ။ စေးနဲသောသူ။

Mucous, *see* Mucilaginous

Mucus, *n.* any mucilaginous substance, အကျိအချွေ။ phlegm, သလိပ်။ saliva, တံထွေး။ snot, နှပ်။ —from the intestinal canal, ဒိတ်။

Mud, *n* ရွှံ့။

Mudar, *n.* မရိုး။ or, မရိုး။*m.*

Muddiness, *n* from Muddy.

Muddle, *v. t.* to make muddy, as water, နှောက်သည်။ to intoxicate partially, မူးစေသည်။

Muddy, *a.* as water, နောက်သော။ containing mud, ရွှံ့ရှိသော။ besmeared with mud, ရွှံ့လူးသော။ of the color of mud, ရွှံ့သော။ stupid, ညာဏ်တုံးသော။ —headed, *n.* ညာဏ်တုံးသော။ —*v. t.* ရွှံ့နှင့်လူးသည်။

Muff, *n.* ထက်နှစ်ဖက်သွတ်ရန်မိုးမိုပေါက်ရှိသောသားခွေးအိပ်။

Muffin, *n.* မုန့်တမျိုး။

Muffle, *v t* to cover (the neck and face,) ဖျံ့ရုံသည်။ to blindfold, ဖျက်မိကိုးသည်။ to cover up, ဖုံးလွှမ်းသည်။ —an oar, တက်ကို အဝတ်စုတ်နှင့်ပတ်ရစ်သည်။ —a drum, စည်လုံးကိုအဝတ်နှင့်ပတ်ရစ်သည်။

Muffler, *n.* ဖျက်နှာဖုံး။

Mufti, *n.* ပထိတာသဉ္စိုဏ်းထုပ်ချုပ်။

Mug, *n.* ခွက်။

Muggy, *a.* moist, ခွတ်သော။ close, warm (Amer.) ထေမဆာ၊
ဆိုက်သော။

Mulatto, *n.* အသားထတ်။

Mulberry, *n.* ပိုးစာပင်။

Mulet, *n.* အလျှော်။ လျှော်ငွေ၊ လျှော်မြစ်၊ လျှော်ဒါဏ်။ —*v. t.* အလျှော်
စီရင်သည်။

Mule, *n.* ထား။

Muleteer, *n.* ထားစီးသောသူ။

Muliebrity, *n.* အရွယ်ရောက်သောမိစ္ဆာဇာတ်။

Mulish, *a.* ထားကဲ့သို့ခွတ်ခွဲနေတတ်သော။

Mull, *v. t.* အမြှိုက်ညှစ်ခြင်းငှါရောနှော၍ချက်သည်။

Muller, *n.* ကျောက်လုံး၊ ကျောက်သွား။

Mullet, *n.* ကဘီလူး။ the large eyed, ငါးစင်း။ a small species,
ငါးလုံး။

Multangular, *n.* အထောင့်များသော။

Multifarious, *a.* အထူးထူးအပြားပြားဖြစ်သော။

Multi-form, *a.* အဆင်းသဏ္ဌာန်များပြားသော။

Multiparous, *a.* သားကောင်များစွာဖွားတတ်သော။

Multiple, *n.* စား၍အကြွင်းမရှိသောဂဏန်း။

Multiplicand, *n.* မြှောက်ရန်တည်ကိန်း။

Multiplication, *n.* the act of increasing in number, တိုးပွားများပြား
ခြင်း။ in arithmetic, မြှောက်ခြင်း။

Multiplicity, *n.* များပြားခြင်း။

Multipher, *n.* မြှောက်ခြေ၊ မြှောက်ကိန်း။

Multiply, *v. i.* to increase in number, တိုးပွားများပြားသည်။ —*v. t.*
from above, in arithmetic, မြှောက်သည်။

Multitude, *n.* a great number, အများ။ an assemblage, အစုအရုံး။
a host of men, အလုံးအရင်း။

Multitudinous, *a.* manifold, များပြားသော။ having the appearance
of a multitude, များပြားသကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Multocular, *a.* မှက်မိများသော။

Multum in parvo, *adv.* နည်းသောစကား၌များသောအရာပါသည်နှင့်။

Mum, *a.* တိတ်ဆိတ်သော။

Mumble, *v.* to speak inwardly and indistinctly, မြီစေ့စေ့ပြောသည်။
to chew as one with no teeth, မြီစားသည်။

Mummer, *n.* ခွက်နှာဖုံးဆောင်းသောလူပုဂ္ဂိုလ်။

Mummery, *n.* ခွက်နှာဖုံးဆောင်းသော လူပုဂ္ဂိုလ် ပြောဆိုပြသသော အခမ်း
အနား။

Mummy, *n.* ဘယဆေးသွင်း၍တာရှည်အောင်ထားသောအထောင်းကောင်။
 Mumps 1, *n* the disease, ပါးစေ့ရောင်နာ။ —2, *n.* sullenness, မှန်၍နေခြင်း။

Munch, *v t* ပါးလုပ်ပါးလောင်းစားသည်။

Mundane, *a.* လောကဓာတ်နှင့်ဆိုင်သော။

Municipal, *a* မြို့သူမြို့သားတို့နှင့်ဆိုင်သော။

Munificent, *a.* များစွာသောဥစ္စာကိုရက်ရက်ရောရောပေးကမ်းသော။

Muniment, *n* ခဲတိုက်။ မြို့ရိုး။

Munition, *n* စစ်ကိရိယာ။

Mural, *a* တန်တိုင်း၊ မြို့ရိုးနှင့်ဆိုင်သော။

Murder, *v. t* မနာလိုသောမိတ်နှင့်လူအသက်ကိုသတ်သည်။ —*n* from *do*

Murderer, *n.* မနာလိုသောမိတ်နှင့်လူအသက်ကိုသတ်သောသူ။

Murderous, *a* guilty of murder, မနာလိုသောမိတ်နှင့်လူအသက်ကိုသတ်ခြင်းအပြစ်ရှိသော။ involving murder, လူအသက်ကိုသတ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Muriatic, *a.* ရေငန်နှင့်ဆိုင်သော။

Murky, *a* မိုင်းဝေသော။

Murmur, *v. z* to make a low continuous noise, တအေးအေးမြည်သည်။ to grumble, မြည်တွန်သည်။

Murmurer, *n* မြည်တွန်တတ်သောသူ။

Murrain, *n.* ဂျွဲ၊ နွားကိုခွဲသောအနာတမျိုး။

Murrey, *a* နီမောင်းသောအရောင်ရှိသော။

Muscle, *n* a bundle of fibres, လေကြော။ a kind of bivalvular shell fish, လောက်သွားတမျိုး။

Muscovado, *n.* သကာ။

Muscular, *a* pertaining to a muscle, လေကြောနှင့်ဆိုင်သော။ strong, brawny, သန်မာသော။

Musculous, *a* same, full of muscles, လေကြောများသော။

Muse 1, *n* a fabulous goddess of poetry, လင်္ကာသီခြင်းရွှေကုံးခြင်းအမှုကိုအစိုးရသောနတ်သိဦး။ poetical genius, လင်္ကာသီခြင်းရွှေကုံးတတ်သောညာဏ်။ —2, *v. z* to ponder in silence, ဆင်ခြင်အောင်းမေ့သည်။ to be absent in mind, မှီင်တွေ့သည်။

Museum, *n.* ထူးဆန်းသောအရာတို့ကိုထားရာတိုက်။

Mush, *n.* ချက်မြိတ်သောပြောင်းဖူးရနံ့ညက်။

Mushroom, *n* the plant, မှို။ an upstart, အမျိုးဇာတိမလွတ်ဘဲလျက်လူကြီးလုပ်သောသူ။

Music, *n.* vocal, သီခြင်းဆိုခြင်း။ instrumental, တီးမှုတ်ခြင်း။

Musical, *a* pertaining to music, သီခြင်းဆိုသံ၊ တီးမှုတ်သံနှင့်ဆိုင်သော။ harmonious, melodious, သီခြင်းဆိုသံ၊ တီးမှုတ်သံညီညာခြင်း။ အချိအချစ်လျော်ခြင်းသာယာသော။

- Musician, သီခြင်းဆိုခြင်းတီးမှုတ်ခြင်းအမှုကိုတတ်ကျွမ်းသောသူ။
- Musk, *n.* ကတီး။ —cat, same —melon, သခွားမ။ သခွားမွှေး။ —rat, ကြွက်ကတီး။ ကြွက်နို့သာ။
- Musket, *n.* သေနတ်။
- Musketeer, *n.* သေနတ်ကိုင်။
- Muskatoon, *n.* မိန့်ပြောင်းတမျိုး။
- Musketty, *n.* သေနတ်စု။
- Musky, *a.* ကတီးကဲ့သို့မွှေးသော။
- Muslin, *n.* (of different kinds,) မာရတ်ဝတ်။ ခါသာ။ လေလူချာ။ မာရတ်ပိတ်။
- Musquito, *n.* ခြင်္သေ့။
- Mussulman, *n.* ပဿီ။
- Must 1, *qual affix*, ရသည်။ ရမည်။ —2, *n.* မပေါက်သောပျစ်ရည်။
- Mustaches, *n plur* နှုတ်ခမ်းမွှေး။
- Mustard, *n.* မုံညင်း။
- Muster 1, *v.* to meet in one place, စုရုံးသည်။ —*v. t.* to collect, assemble, စုရုံးစေသည်။ to collect (troops,) စုရုံးစည်းကြပ်စေသည်။ စစ်စီစဉ်သည်။ —1, *n.* an assembling of troops for review, စုရုံးစည်းကြပ်၍စစ်ရေးပြသည်။ —book, တပ်စာရင်း။ —2, (East Indian,) a sample, တန်း။
- Mustiness, *n.* from next
- Musty, *a.* အောက်သော။ —as wine, အနံ့ပျက်သော။
- Mutability, *n.* ပြောင်းလဲတတ်သောသဘော။ အနိစ္စ။
- Mutable, *a.* ပြောင်းလဲတတ်သော။ အနိစ္စဖြစ်သော။
- Mutation, *v.* ပြောင်းလဲခြင်း။
- Mute, *a.* dumb, အသော။ silent, တိတ်ဆိတ်သော။ —*n.* လူအ။
- Mutilate, *v. t.* to cut off a member, အင်္ဂါကိုဖြတ်သည်။ to render imperfect, မျှော့တုစေသည်။
- Mutilation, *n.* from above
- Mutineer, *n.* မင်းအာဏာကိုဆန့်၍ပုန်ကန်သောအမှုထမ်း။
- Mutinous, *a.* မင်းအာဏာကိုဆန့်၍ပုန်ကန်သောသဘောရှိသော။
- Mutiny, *v. i.* တပ်သားဖြစ်စေ၊ သင်္ဘောသားဖြစ်စေ၊ မင်းအာဏာကိုဆန့်၍ပုန်ကန်သည်။ —*n.* from *do*.
- Mutter, *v. v.* ထိုးထိုးမြည်ကွန်သည်။
- Mutton, *v. v.* ထိုးသား။
- Mutual, *a.* အချင်းချင်းဖြစ်သော။
- Muzzle, *n.* the mouth, နှုတ်။ the orifice (of a tube,) အဝ။ a fastening for the mouth, နှုတ်စွပ်ကွင်း။ —*v. t.* (တိရစ္ဆာန်၏) နှုတ်ကိုချုပ်တည်းသည်။

My, *poss of I, which see.* —self, *pron.* ကိုယ်၊ ကိုယ်တိုင်၊
ကိုယ်တိုင်ပင်။

Myology, *n* ထေကြောများကိုဖော်ပြသောအတတ်။

Myopy, *n.* အနီးကြည့်မှသာမြင်နိုင်ခြင်း။

Myriad, *n.* ten thousand, အသောင်း၊ တသောင်း၊ ၁၀၀၀၀၊ an inde-
finitely large number, အထောင်အသောင်းမကသောအရေအတွက်။

Myrimdon, *n* ကြမ်းတမ်းသောစစ်သူရဲ။

Myrrh, *n* မရန်စေး။

Myrtle, *n.* သစ်ပင်တမျိုး။

Mystagogue, *n.* နက်နဲသောအရာတို့ကိုဖော်ပြသောဆရာ။

Mysterious, *a* လူတို့ညာဏ်နှင့်မကြုံမည်နိုင်အောင်ခက်ခဲနက်နဲသော။

Mysteriousness, *n* from above

Mystery, *n* a subject beyond the reach of the human intellect,
လူတို့ညာဏ်နှင့်မကြုံမည်နိုင်အောင်ခက်ခဲနက်နဲသောအရာ။ a handi-
craft, ထက်မှုပညာ။

Mystic, Mystical, *a.* အတွင်းအနက်နှင့်ပြည့်စုံသော။

Mysticism, *n.* from above, obscurity of doctrine, အနက်မရှင်းလင်း
သောအယူဝါဒ။

Mystification, *n.* from next

Mystify, *v t* နားမလည်နိုင်အောင်ရှုပ်ထွေးစေသည်။

Mythic, Mythical, *a.* ဒဏ္ဍာရီဖြစ်သော။

Mythological, *a* နတ်ဘုရား၏တရားနှင့်ဆိုင်သော။

Mythology, *n* နတ်ဘုရား၏တရား။

N.

Nab, *v t* ချတ်ခဲဖမ်းသည်။

Nabob, *n* a viceroy in India, ဣန္ဒြေပြည်မှာဝန်ကြီးအရာရှိသောမင်း၊
one who has enriched himself in India, ဣန္ဒြေပြည်မှာနေ၍
ငွေရတတ်သောသူ။

Nadir, *n.* အောက်ဗဟိုချက်မ။

Nag, *n* မြင်းကလေး။

Naiad, *n.* ရေနတ်သမီး။

Nail, *n.* —of the fingers or toes, a claw, ထက်သည်း၊ ခြေသည်း။
—of iron, သံချွန်၊ သံမှို the 16th part of a yard, ထက် ၄ သစ်
ရှိသောအတိုင်းအတွာ။ —*v. t.* သံမှိုက်၍ထားသည်။

Naive, *a.* ဟန်ဆောင်ခြင်းမရှိ၊ ပကတိသဘော အတိုင်း အတည့် အတင်း
ဖြစ်သော။

Nalvete, *n.* from above

Naked, *a* having no clothes on, အရည်းစည်းရှိသော၊ အဝတ်မဝတ်ဘဲ
ရှိသော၊ open, exposed, ပလော၊ ဟင်းလင်း၊ အဖုံးမရှိသော၊ အကွယ်

အကမမြိုသော၊ plain, undisguised, တည့်ထင်းသော၊ mere, သက်သက်။

Nakedness, *n* from above

Name, *n*. that by which a person or thing is called, အမည်၊ နာမ၊ နာမည်၊ character, reputation (good or bad,) သိတင်း၊ appearance, အဟန်။ —*v. t* to give a name, မှည့်သည်။ သမုတ်သည်။ to mention by name, အမည်။ နာမကိုထုတ်၍ပြောသည်။

Nameless, *a* နာမည်မရှိသော။

Namely, *adv* ဟု။ ဟူ၍။ ဟူသော။ ဟူသည်ကား။

Names [call,] *v. t* ထုတ်မာသောနာမကိုတင်၍ကဲ့သို့သည်။

Namesake, *n* သူတပါးနာမကိုတင်၍အမှည့်ခံရသောသူ။

Nankeen, *n* တရုတ်ပိတ်။

Nap 1, *v. i* ခဏကလေးအိပ်ပျော်သည်။ —1, *n*. from *do*. —2, the villous substance of woollen cloth, သက္ကထတ်အမွေး။

Nape, *n*. ထည်ကုပ်။ ကုပ်ဆက်။

Naphtha, *n*. ရေနံကြွတ်သစ်။

Napkin, *n*. ထက်သုတ်ပဝါ။

Narcotic, *a* ထုံကျဉ်စေတတ်သော (ဆေး။)

Nard, *see* Spikenard

Narrate, *v. t*. အကြောင်းအရာအထူးထူးကိုအစဉ်အတိုင်းပြောသည်။ ရေရွတ်၍ပြန်ပြောသည်။

Narration, *n*. the act of narrating, from above, the narrative, • ထိုသို့ပြောသောစကား၊ စာ။

Narrative, *n. see* above —*a*. relating events, ထိုသို့ပြောသော။ disposed to relate, &c. ထိုသို့ပြောတတ်သောသဘောရှိသော။

Narrator, *n*. agent, from Narrate.

Narrow, *a*. not wide, အနံငယ်သော။ မြက်ငယ်သော။ ကျဉ်းသော။ small, ငယ်သော။ နည်းသော။ exact, accurate, ခေ့စပ်သော။ just, ရှိမျှဖြစ်သော။ —minded, အမှော် အမြင် နည်း၍ သူတပါးထိုက်စေတနာမရှိ၊ ကိုယ်အကျိုးကိုသာဦးကွက်တတ်သော။ —*v. i*. to become narrow, ကျဉ်း၍သွားသည်။ —*v. t* to make narrow, ကျဉ်းအောင်ပြုသည်။ နည်းသည်။ to lessen, ငယ်စေသည်။ နည်းစေသည်။

Narrowness, *n*. from Narrow, *a*

Narrows, *n plur*. ပင်လယ်ကွင်းဆက်သောရေကျော်။

Nasal, *a*. pertaining to the nose, နှာခေါင်းနှင့်ဆိုင်သော။ pronounced from the nose, နှာခေါင်းနှင့်မြွက်ဆိုသော။

Nascent, *a*. ဖြစ်စဉ်သော။

Nastiness, *n*. from next

Nasty, *a* ညစ်ပတ်သော။

atal, *a.* ဖွားမြင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

atant, *a.* ပေါ်လောနေသော။ ပေါ်ထော့သော။

ation, *n.* လူမျိုးတမျိုး။

ational, *a.* pertaining to a nation, တစ်တမျိုးသောလူမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။ public, general, ပြည်သူပြည်သားအပေါင်းတို့နှင့်ဆိုင်သော။ unduly attached to one's own country, ကိုယ်နေရင်းပြည်၏တာဝာခလေ့ကိုသာနှစ်သက်သော။

Native, *a.* possessed at birth, ဝမ်းတွင်းကပါသော။ produced by nature, လူမလုပ်၊ အလိုလိုဖြစ်သော။ pertaining to one's birth place, ဖွားဖွားရာဌာနနှင့်ဆိုင်သော။ original, မူလအရင်းဖြစ်သော။ —*n.* (ဤမည်သောပြည်၌) ဖွားဖွားသောသူ။

Nativity, *n.* birth (of a person,) ဖွားမြင်ခြင်း။ circumstantial of one's birth, ဇာတာ။

Natural, *a.* pertaining to, produced by, agreeing with nature, ပကတိအတိုင်းဖြစ်သော။ ပကတိနှင့်ညီသော။ unaffected, ဟန်ဆောင်ခြင်းမရှိ၊ ပကတိသဘောအတိုင်း အကည့်အထင်းဖြစ်သော။ illegitimate, မင်းဦးမင်းလွင်ရသော။ —*n.* ငယ်လူ။

Naturalist, *n.* ကမ္ဘာတန်ဆာများကိုစစ်ဆေးလေ့ကျက်သောသူ။

Naturalize, *v. t.* to invest with the privilege of a native, ပြည်သူပြည်သားအရိပ်အရောက်ပေးသည်။ to familiarize, အကျင့်အလေ့ပါသောအရာကဲ့သို့ဖြစ်စေသည်။

Nature, *n.* visible things collectively, ကမ္ဘာတန်ဆာစု။ a producing power, ဖန်ဆင်းသောတန်ခိုး။ constitution, original make, နဂိုရ်။ qualities, attributes collectively, ပကတိ။ သဘော။ the regular course of things, ဖြစ်မြဲ။ ဓမ္မတာ။ the aggregate powers of the bodily constitution, အစွမ်းသတ္တိ။ sort, kind, အမျိုး။

Naught, *a.* မကောင်းသော။ —*n.* ဘာမျှမထုတ်သောအရာ။

Naughtiness, *n.* from next

Naughty, *a.* ဆိုးသော။

Nausea, *n.* ချို့ဖျံ့ဖျံ့ခြင်း။

Nauseate, *v.* to be disposed to vomit, အော်ဂလီဆန်သည်။ ချို့ဖျံ့ဖျံ့သည်။ to loathe, စက်ဆုပ်ရွံရှာသည်။

Nauseous, *a.* စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ဖြစ်သော။

Nauseousness, *n.* from above

Nautical, *a.* ပင်လယ်ကူးခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Nautilus, *n.* ရွက်ထိုက်ခရု။

Naval, *a.* သင်္ဘောနှင့်ဆိုင်သော။

Nave, *n.* —of a wheel, ပုံတောင်းအိမ်။ —of a church, သုဓမ္မာဇရပ်အထယ်ပိုင်း။

Navel, *n.* ချက်။ ချက်မ။ —string, ချက်ကြိုး။

Navigable, *a* သင်္ဘောနှင့်ကူးနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Navigate, *v.* သင်္ဘောနှင့် (ပင်မယ်ကို) ကူးသည်။

Navigation, *n.* the act of navigating, from above, the art of navigating, သင်္ဘောနှင့်ပင်မယ်ထမ်းသို့ကူးတတ်သောစကတ်။

Navigator, *n* သင်္ဘောနှင့်ကူးတတ်သောသူ။

Navy, *n* သင်္ဘောစု။ ထိုက်သင်္ဘောစု။

Nay, *adv* no, မဟုတ်။ not only so, ထိုမျှမက။

Neap-tide, *n* ရေသေ။

Near, *a.* nigh, နီးသော။ အနီးအပါးဖြစ်သော။ intimate, သိက္ခမ်းသော။ frugal, ခြွေတာသော။ —sighted, အနီးကြည့်မှသာမြင်နိုင်သော။ —*adv* လူပြီ။ လူနီးပြီ။ လူမတတ်။ ကုန်မတတ်။ —*v. t.* အနီးသို့ရောက်သည်။

Nearness, *n* from Near, *a.*

Neat 1, *n* ခွဲး။ —2, *a* clean, အညစ်အကြေးမပါ။ စင်ကြယ်သော။ free from tawdry appendages, ကျစ်လစ်၍တင့်တယ်သော။ pure (as style,) ခေါ်သန့်ကင်းလွတ်၍ပြေပြစ်သော။ clear (as weight,) သက်သက်။

Neatness, *n* from above

Nebulous, *a.* တိမ်မှိုင်းသော။

Necessarian, *n.* ဖြစ်သမျှတို့သည်မဖြစ်ဘဲမနေနိုင်အောင်ဖြစ်သည်ဟု အယူရှိသောသူ။

Necessaries, *n plur.* အသက်ရှင်စေဖို့ရာ အစားအသောက် အသုံးအဆောင်တို့။

Necessary, *a* that must be indispensably requisite, မဖြစ်ဘဲမနေရသော။ မချွတ်မလွဲဖြစ်ရသော။ acting from necessity, ကိုယ်အလိုအလျောက်မပြုဘဲအနိုင်အထက်လိုက်၍ပြုရသော။ —*n.* ရေအိမ်။

Necessitate, *v t.* မ(ပြု)ဘဲမနေနိုင်အောင်ပြုသည်။

Necessitous, *a* အထွန်ဆင်းရဲသော။

Necessity, *n.* the cause of that which must be and cannot be otherwise, မဖြစ်ဘဲမနေနိုင်အောင်ဖြစ်စေသောအကြောင်း။ irresistible compulsion, ကိုယ်အလိုအလျောက် မပြုရဘဲ သူတပါးအနိုင်အထက်ပြုစေခြင်း။ extreme indigence, အထွန်ဆင်းရဲခြင်း။

Neck, *n.* —of an animal or a vessel, ထည်ပင်း။ —of land, တကျွန်းနှင့်တကျွန်းဆက်သောကုန်းရိုး။ —cloth, ထည်စည်း။ ထည်စည်းပတ်။ —kerchief, ထည်သိုင်းပတ်။ —lace, ထည်ဆွဲ။ ဘယက်။

Necromancer, *n* မှော်ဝင်။ မှော်ဆရာ။

Necromancy, *n.* မှော်အတတ်။

Nectar, *n.* the drink of the gods, အမြိုက်ရည်။ any sweet liquor ချိုသောသောက်ရည်။

Nectareous, *a.* ချိုသောသောက်ရည်ကဲ့သို့အထွန်ချိုသော။

- [ectary, *n* ပန်းရက်တည်သောနေရာ။
 Feed, *v t* to be in want of, လိုသည်။ အသုံးလိုသည်။ —*n.* want, အလို။ indigence, ဆင်းရဲခြင်း။
 Feedful, *a.* အသုံးလိုသော (အရာ)။
 Needle, *n* —for sewing, အုပ်။ —of a mariner's compass, အိမ်မျှောင်။ —work, အုပ်နှင့်ချုပ်လုပ်ရာ။
 Needleful, *n* အုပ်ခြည်တပင်စာ။
 Needleless, *a.* အသုံးမလိုသော။
 Needs, *adv.* မဖြစ်ဘဲမနေရသည်နှင့်။
 Needy, *a* သုံးဆောင်ရန်မရှိသော။ ဆင်းရဲသော။
 Nefarious, *a* အလွန်ဆိုးယုတ်သော။
 Negation, *n* မတုတ်တုပြောထားခြင်း။ ငြင်းခုံခြင်း။
 Negative, *a* denying, မတုတ်တုပြောထားသော။ not positive, implying silence, ဝန်မခံဘဲတိတ်ဆိတ်စွာနေသော။ not positive or having actual existence, မုက္ခမဖြစ်၊ တစုံတခုမဖြစ်သောအားဖြင့်သာဖြစ်သော။ —*n.* a proposition that denies, မတုတ်တုပြောထားချက်။ the right of preventing an enactment, အမိန့်အမှာကိုပယ်နိုင်သောအခွင့်။ —*v. t* to disprove, မတုတ်ကြောင်းကိုပြသည်။ to reject an enactment, အမိန့်အမှာကိုပယ်သည်။
 Neglect, *v. t* to leave undone, မပြုဘဲလွှတ်ထားသည်။ to slight, not to notice, ပမာဏမပြု။ အမှုမထား။ —*n.* from *do*
 Neglectful, *a.* apt to leave undone, မပြုဘဲဖြစ်ထားတတ်သော။ apt to slight, ပမာဏမပြု။ အမှုမထားတတ်သော။ heedless, သတိတစ်တတ်သော။
 Negligence, *n* from Neglect, *v t.*, habitual omission of what ought to be done, ပြုသင့်သော အမှုကို မပြုဘဲ နေတတ်သော အကျင့်လေ့။
 Negligent, *a* ပြုသင့်သောအမှုကိုသတိတစ်မပြုဘဲနေတတ်သော။
 Negotiate, *v.* အမှုပြီးစီးအောင်နှိုးနှောတိုင်ပင်သည်။
 Negotiation, *n.* from above
 Negotiator, *n.* agent from same.
 Negress, *n.* ကပ္ပလိမိဗ္ဗ။
 Negro, *n.* ကပ္ပလိ။
 Neigh, *v* ဟိသည်။
 Neighbor, *n.* အိမ်နီးချင်း။ နီးစပ်သောသူ။
 Neighborhood, *n* ပတ်ဝန်းကျင်နီးစပ်သောအရပ်။
 Neighborly, *a.* အိမ်နီးချင်းဝတ်တရားနှင့်ညီသော။
 Neither, *a.* (thing,) နှစ်ခုတွင်တခုမျှမဟုတ်သော။ —(persons,) နှစ်ယောက်တွင်တယောက်မျှမဟုတ်သော။ —*conj.* ထိုမျှမက။

Nemine contradicente, (by contraction, Nem. con.) *adv.* ထက်သူမျှမဖြစ်သဘောကကြံစားသည်။

Neology, *n.* စကားသစ်ကိုသွင်းခြင်း။

Neophyte, *n.* ကာသာဝင်သောလူသစ်။

Nephew, *n.* the son of a man's brother or of a woman's sister, သား၊ သားဖျား၊ the son of a man's sister or of a woman's brother, တူ။

Nephritis, *n.* pertaining to the kidneys, ကျောက်ကပ်နှင့်ဆိုင်သော၊ subject to the gravel or stone, ကျင်ငယ်အိမ်မှာကျောက်ခွံသော၊ curative of the gravel or stone, ကျင်ငယ်အိမ်မှာကျောက်ခွံသော၊ သန့်သန့်ပြောင်စေတတ်သော။

Nepotism, *n.* သားဖျားနှင့်တူထိုက်အလွန်ခွဲခြားခြင်း။

Nerve, *n.* an organ of sensation, စာရုံကြော၊ firmness of mind, မိုင်ခွံရှိသောသဘော။ —*v.* *t.* မိုင်ခွံရှိစေသည်။

Nervous, *a.* pertaining to the nerves, စာရုံကြောနှင့်ဆိုင်သော၊ having weak or diseased nerves, ထိတ်လန့်တတ်သော၊ strong, vigorous, သန်မာသော။

Nervousness, *n.* from above

Nest, *n.* အထိုက်။ —*egg*, အသင်မပြတ်အောင်ချန်ထားသောဥ။

Nestle, *v.* ထိုးရွှေ့၍အိပ်နေသည်။

Nestling, *n.* အထိုက်နှင့်မကွာသေးသောငှက်ကလေး။

Net 1, *n.* a casting net, ကွန်၊ a seine, မိုက်။ —work, ကွန်ခွက်၊ ကွန်ခြာ။ —2, *a.* remaining after all expenses are paid, ခရိတ်ပြင်၊ ပို၍ကျန်သော၊ အခတ်တင်သော၊ being clear of all deductions, သက်သက်။ —2, *v.* *t.* ခရိတ်ပြင်၊ ပို၍အမြတ်ရသည်။

Nether, *a.* အောက်ခြံသော။ —most, အောက်ဆုံးကျသော။

Netting, *n.* ကွန်ခွက်၊ ကွန်ခြာ။

Nettle, *n.* ထိမိဆန္ဒပင်။ one species, ဖက်သား၊ the *urtica heterophylla*, —*v.* *t.* စိတ်ညစ်စေသည်။

Neuralgy, *n.* စာရုံကြောထွဲခွံသောအနာ။

Neuter, *a.* အသတ်ထက်ကမနေ၊ ခပ်ကြားမှာနေသော၊ အတရားနေသော၊ —gender, *n.* နဝုတ္တိ၊ ထိုဆွဲနေသောသူ၊ an animal of neither sex, နဝုဒ်း။

Neutral, *a.* see Neuter, *a.* —*n.* ခပ်ကြားမှာနေသောသူ။

Neutrality, *n.* from Neuter, *a.*

Neutralization, *n.* from next.

Neutralize, *v.* *t.* to destroy the peculiar properties of substances by combining them, ဆက်ခင်းရာနှစ်ပါးကိုလုပ်သော၊ to render inert or inefficient, အစွန်အမြတ်ပျောက်စေသည်။

Never, *adv.* အသက်ကတစ်မျှမ (ထက်မ)

Nevertheless, *adv.* သို့သော်လည်း။

New, *a.* not old, သစ်သော၊ အသစ်ဖြစ်သော။ not familiar, unacquainted with, မလေ့ကျက်၊ မကျွမ်းကျင်သော။ —fangled, အသစ်ဖြစ်သည်ကို ကြိုက်၍ လုပ်သော (စရာ)။ —fashioned, ထုံးစံသစ်အတိုင်းလုပ်သော။ —moon, *n.* ထွန်း။

Next, *a.* adjoining, နီးစပ်သော။ အနားမှာရှိသော။ nearest, အနီးဆုံးဖြစ်သော။

Nib, *n.* —of a bird, နှုတ်သီး။ the point of a thing, အစွန်း၊ အဖျား။

Nibbled, *a.* ချွန်သော။ စားသွားသော။

Nibble, *v.* to bite in small bits, တိခန့်ကိုက်သည်။ to bite, as a fish the bait, တွပ်သည်။ to carp at, ရှာကြံ၍ အပြစ်တင်သည်။

Newness, *n.* from New

News, *n.* သိတင်း၊ သိတင်းစကား။ —paper, သိတင်းစာ။

Nice, *a.* savory, မိမိသော။ အရသာရှိသော။ fine, ရှေးသော။ delicate, နူးသော။ tender, not firm, မမိုင်ခုံး၊ နူးနယ်သော။ accurate, စေ့စပ်သော။ exact in dress or manners, ကျစ်ထစ်သော။ rather handsome in dress or manners, သပ်သပ်ရပ်ရပ်ဖြစ်၍ တင့်တယ်သော။ good (in a general sense,) ကောင်းသော။ accurately, discriminating, ညာအာရှိ၍ စိစစ်တတ်သော။ requiring close scrutiny, ဝိုင်းခြာ၍ သိနှိပ်သော။ scrupulously cautious, စေ့စေ့သတိပြုတတ်သော။ extremely dainty, အထွန်ရှေးချယ်စိစစ်တတ်သော။ fastidious, စိတ်နှင့်လွှဲသော။ squeamish, နှစ်ထိုးမသန့်၊ ရှိတတ်သော။

Niceness, Nicety, *n.* from above

Niche, *n.* ထိုင်ခေါင်း၊ ထိုင်၊ ထိုင်ရပ်ကု။

Nick, *n.* အချိန်ကာလ၏အချက်။ *see also* Notch. —*v.* *t.* to hit at the right moment, အချက်ကျအောင်ပြုသည်။ —a horse's tail, မြင်းခြီးကိုထောင်ကြွေစေခြင်းငှါ ခြီးထူးခြီးရင်းကိုတိုး၍ပြုသည်။

Nickname, *n.* ကိုယ်၍ပေးသောနာမည်။ —*v.* *t.* ကိုယ်၍နာမည်ပေးသည်။

Niece, *n.* the daughter of a man's brother, or of a woman's sister, ထီး၊ ထီးဖျား။ the daughter of a man's sister, or of a woman's brother, တူမ။

Niggard, *a.* အေးနဲ့သော။ —*n.* လူအေးနဲ့။

Niggardly, *a.* *see* Niggard, *a.*

Niggardliness, *n.* from above.

Nigh, *a.* နီးသော။ အနီးရောက်သော။ —*adv.* *see* Near, *adv.*

Night, *n.* ည။ ညညို။ [to,] *adv.* ဝေးညှာ။ —*cap.* *n.* အိပ်ရာ၌သောင်းသောဦးထုပ်။ —*dress,* အိပ်ရာ၌ဝတ်သောအဝတ်။ —fall, ညဦး။ —gown, ညမှာဝတ်သောဝတ်စုံ။ —walker, ညမှာသွယ်တည့်

တတ်သောသူ။ —watch, a division of the night, ညဦးယံ၊
သန်းခေါင်ယံ၊ ခိုဃီးသောက်ယံ၊ a watch or guard in the night,
ညစောင့်၊

Nightingale, *n* ညညှိအခါသာယာစွာမြည်တတ်သောငှက်တမျိုး။

Nightjar, *n*. မြေဝပ်၊ *n*. ငှက်တွင်း၊ Aracan.s.

Nightly, *a*. ညညှိအချိန်နှင့်ဆိုင်သော။ —*adv.* by night, ညဌာ၊ every
night, ညတိုင်း။

Nightmare, *n* ဘီလူးစီး၍ယောင်ယမ်းခြင်း။

Nightshade, *n*. ဆေးပင်တမျိုး။

Nigrescent, *a*. အဆင်းမည်းနက်၍သွားသော။

Nihilism, *n*. ဘာမျှမဟုတ်သောအဖြစ်။

Nimble, *a* ပေါ့ပါးလျှင်မြန်သော။

Nimbleness, *n*. from above.

Nine, *a*. ကိုး၊ ၉။ —fold, *n* ကိုးဆမြှင့်သော။ —pins, ခွင်ထောင်ဖုတ်။

Nineteen, *a*. ဆယ်ကိုး၊ ၁၉။

Nineteenth, *a*. ဆယ်ကိုးရမြောက်သော။ နဝဒသမ။

Ninetieth, *a*. ကိုးဆယ်ပြည့်သော။

Ninety, *a*. ကိုးဆယ်၊ ၉၀။

Ninny, *n*. လူမိုက်ကလေး။

Ninth, *a*. ကိုးရမြောက်သော။ နဝမ။

Nip, *v*. *t*. to pinch, ဆိတ်သည်။ to blast, ဥတုမသင့်၊ ထိမိုက်၍ရုတ်ခဲ
ဖျက်သည်။ —*n*. from *do*.

Nippers, *n*. ညှပ်။

Nipple, *n*. နို့သီး။

Nit, *n*. သန်းဥ။

Nitre, *n*. ယမ်းစိမ်း။

Nitrogen, *n*. နိုတရော့ဇင်တည်းဟူသောဓာတ်နှင့်ရောနှော၍ထေကိုမြှင့်
စေသောဓာတ်ငွေ့။

Nitrous, *a*. ယမ်းစိမ်းနှင့်ဆိုင်သော။

No, *adv*. nay, မဟုတ်။ not (before a comparative adjective,) သာ
၍မ။ —(repeated,) တည့်စင်။ —*a*. not, any, none, ထယ်ရှ
မဟုတ်သော။

Nobility, *n*. high excellence, မြင့်မြတ်ခြင်း၊ high birth, စင်စစ်မြတ်ခြင်း၊
distinguished rank, မူးမတ်စရာ၊ persons of rank, မူးမတ်စု။

Noble, *a*. excellent, exalted, မြင့်မြတ်သော။ of high birth, စင်စစ်
မြတ်သော။ of distinguished rank, စရာကြီးသော။ မူးမတ်စရာရှိ
သော။ —man, *n*. အမတ်၊ မူးမတ်။ —same.

Nobleness, *n*. high birth, စင်စစ်မြတ်ခြင်း၊ high rank, စရာကြီးခြင်း၊
greatness of mind, magnanimity, မိတ်ဆွေအောင်မြင်ခြင်း။

Nobody, *n*. (is,) အထင်သုမ (ရှိ)။

Noctambulation, *n.* ငါးပံ့ရှောင်လျက်ထ၍လှည့်သည်ခြင်း။

Noctambulist, ငါးပံ့ရှောင်လျက်ထ၍လှည့်သည်တတ်သောသူ။

Nocturnal, *a.* pertaining to night, ညည့်နှင့်ဆိုင်သော။ taking place in the night, ညည့်၌ဖြစ်သော။

Nod, *v.* ၁. ဖိုက်မျှည်း။ *v.* to decline the head with a quick motion, ခေါင်းညှိတ်သည်။ to drop the head through drowsiness, ဖိုက်သည်။ to have a momentary fit of drowsiness, မှော့ခနဲပျော်သည်။ —*n.* from *do*, 1st and 2d def.

Noddle, *n.* the head (in contempt,) ဥက္ကောင်း။

Noddy, *n.* လူဖိုက်ကလေး။

Node, *n.* a knob, အဖူး။ a place of intersection, ကန့်သန့်ဖြတ်ချက်။

Nodule, *n.* အဖူးကလေး။

Noggin, *n.* သစ်သားကိုလုပ်သောရေခွက်။

Noise, *n.* sound, အသံ။ အသံမြည်ခြင်း။ clamor, ဟစ်ကျော်ခြင်း။ much public talk, ကျော်ညာခြင်း။ —*v.* *t.* ကျော်ညာစေသည်။

Noiseless, *a.* တိတ်ဆိတ်သော။

Noisiness, *n.* from Noisy

Noisome, *a.* noxious to health, အနာဆေးကိုဖြစ်စေတတ်သော။ disgusting, ရှိရှာစက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Noisomeness, *n.* from above

Noisy, *a.* making a loud sound, အသံကြီးသော။ အသံများသော။ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ဖြစ်သော။

Noisily, *adv.* သောင်သောင်။ သောင်သောင်သဲသဲ။

Nolens volens, *adv.* အတိုရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ။

Nomad, *n.* ထယ်ယာမလုပ်၊ ဆိတ်၊ သိုး၊ ခွေး၊ ကိုသာထိန်းကျောင်း၍အတည်မကျ၊ အရပ်ရပ်လည်သောသူ။

Nomadic, *a.* ကျက်စားသူကိုရှာ၍ထိန်းကျောင်းခြင်းဆိုင်သော။

Nombres, *n.* ခရယ်အုပ်။

Nomenclature, *n.* ခေါ်ဝေါ်သမုတ်သောနာမည်စု။

Nominal, *a.* pertaining to names, နာမည်နှင့်ဆိုင်သော။ existing in name only, စကန်အမှန်မဟုတ်၊ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ခြင်းသာရှိသော။

Nominally, *adv.* ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ခြင်းအားဖြင့်။

Nominate, *v.* *t.* to mention by name, နာမကိုထုတ်၍ပြောသည်။ to denominate, မှည့်သည်။ သမုတ်သည်။ to designate for some situation, သန့်ထားရန်ရွေးကောက်ထားသည်။

Nomination, *n.* from above, 1st def.

Nominative, *n.* ကတ္တံး

Nominator, *n.* agent, from Nominate.

Nominee, *n.* ဆိုထားရန်ရွေးကောက်ထားခြင်းကိုခံရသောသူ။

Non, *pref.* in composition, အစားမ။

- Nonage, *n.* ထရားမောင်ရသေးသောအသက်အရွယ်။
- Nonagon, *n.* ကိုးထောင့်ပိုး နဝင်။ a regular nonagon, နဝရန်း။
- Nonappearance, *n.* ထာရောက်ရသောနေ့ရက်အရှိန်၌မထာမရောက်နေခြင်း။
- Nonattendance, *n.* ပါမိအောင်မလာဘဲနေခြင်း။
- Nonchalance, *n.* from next.
- Nonchalant, *a.* လျစ်လျူသော။
- Nonce, *n.* အကြီး အကြံအစည်။
- Noncompliance, *n.* ဝန်မခံဘဲနေခြင်း။
- Non compos mentis, *a.* ရူးသွပ်သော။
- Nonconductor, *n.* လျှပ်စစ်မီးမရှောက်နိုင်သောအရာ။
- Nonconformist, *n.* မင်းစီရင်သည်အတိုင်းမကိုးကွယ်သောသူ။
- Nonconformity, *n.* want of conformity, စိတ်သဘောအပြုအကျင့်အား
- ဖြင့်မတူဘဲနေခြင်း။ dissent from an established church, မင်း
စီရင်သည်အတိုင်းမကိုးကွယ်ဘဲနေခြင်း။
- Noncontagious, *a.* ကူးစေတတ်သောအဆိပ်မပါသော။
- Nondescript, *a.* သရုပ်သဏ္ဌာန်မဖော်မပြသေးသော (အရာ)။
- None, *a.* not one, တခုမျှမရှိသော။ not any, အလွှင်းမရှိသော။
- Nonentity, *n.* see Nonexistence
- Nonessential, *n.* အဓိကမဖြစ်သောအရာ။
- Nonesuch, *n.* အတုမရှိသောသူ။ အတုမရှိသောအရာ။
- Nonexistence, *n.* absence of existence, မဖြစ်ခြင်း။ a thing not
existing, မဖြစ်သောအရာ။
- Nonillion, *n.* ရာနယုတ်။
- Nonjuring, *a.* အမှီအရာမယုတ်သောကြောင့်သစ္စာမခံဘဲနေသော။
- Nonjuxior, *n.* agent, from above.
- Nonnatural, *n.* မညီမမျှလျှင်အနာရောဂါကိုဖြစ်စေနိုင်သောအရာ။
- Nonpareil, *a.* အတုမရှိသော။
- Nonpayment, *n.* ကြေးမသတ်ဘဲနေခြင်း။
- Nonplus, *v. t.* မကြံစည်နိုင်အောင်ပြုသည်။ — *n.* မကြံစည်နိုင်ခြင်း။
- Nonresidence, *n.* from next.
- Nonresident, *a.* ကိုယ်နေရာ၌မနေသော။
- Nonresistant, *a.* သူတပါးကိုမဆီးတားသည်ခံသော။
- Nonsense, *n.* senseless talk, အဟွင်းစကား။ idle talk, အလကားစကား။
- Nonsexual, *a.* အသကားဖြစ်သော။
- Nonsubit, *v. t.* အတုမရှိသောသည်အားမတွေ့စေနှင့်တူစီရင်သည်။
- Noodie, *n.* ထူမိုက်။
- Nook, *n.* အောက်ကြား။
- Noon, *n.* ခွန်းတည့်။ — day, — tide, ခွန်းတည့်အချိန်။
- Noose, *v. t.* ကျော့ခံသည်။ — *n.* a snare, ကျော့ခွကွင်း။ any slip-knot,
ကျင်းလျှော့။

Nor, *adv.* ထည်း —မ၊ ထည်း —မ၊ *as*, မိတ်ဆွေကိုထည်းမချစ်၊ ရန်သူကို ထည်းမကြောက်၊ *he neither loves a friend, nor fears an enemy*

Normal, *a.* according to rule, တံမျဉ်းနှင့် ညီသော၊ နည်းဥပဒေသ အတိုင်းဖြစ်သော၊ *teaching rudiments*, သိပ္ပံအစာတ်တွင်ရှေ့ဦးစွာ သင်ရသောအရာတို့ကိုသင်ရသော။

North, *n.* the northern quarter of the heavens, မြောက်၊ မြောက်ဗဟို နှာ။ the northern parts of the earth, မြောက်အရပ်၊ —*a* မြောက်မှာရှိသော။ —*east, n.* အရှေ့မြောက်ဗဟိုနှင့်ဆိုင်သော။ —*eastern, see* —*east*, —*star, n.* နေ၊ —*west*, အနောက်မြောက်၊ *a* အနောက်မြောက်ဗဟိုနှင့်ဆိုင်သော။ —*western, see* —*west*.

Northerly, Northern, *n.* situated in the north, မြောက်ဗဟိုနှာ။ မြောက်ဗဟိုနှာအရပ်၌ရှိသော၊ *pertaining to the north*, မြောက် ဗဟိုနှာ။ မြောက်အရပ်နှင့်ဆိုင်သော။

Northernei, *n.* မြောက်မြည်၊ မြောက်အရပ်၌နေသောသူ။

Northernmost, *a.* မြောက်ဗဟိုနှင့်အဝေးဆုံးဖြစ်သော။

Northward, *adv.* မြောက်ဗဟိုသို့။

Nose, *n.* နှာ။ နှာခေါင်း။ —*of a bellows*, ဖိနှာတံ။ —*v t* နှမ်းသည်။

Nosegay, *n.* ပန်းခိုင်။

Nosology, *n.* အနာရောဂါတို့ကိုအစဉ်အတိုင်းမှတ်သားသောစာရင်း။

Nostril, *n.* နှာခေါင်းပေါက်။

Nostrum, *n.* ဖော်နည်းကိုမပြသေးသောဆေး။

Not, *adv.* မ။

Nota bene (by contraction, N. B.) *int.* ကောင်းကောင်းမှတ်ထား။

Notable, *a.* distinguished, remarkable, အဓိကရဖြစ်သော၊ ကျော်စော သော။ *active, industrious*, ကြည့်ရှု၍ ထုလုပ်အားထုတ်တတ်သော။

Notarial, *a.* စာချုပ်ထိန်းနှင့်ဆိုင်သော။

Notary, *n.* စာချုပ် ထက်မှတ်အမျိုးမျိုးကို ထက်ခံထိန်းသိမ်းသောအရာရှိ၊ စာချုပ်ထိန်း။

Notation, *n.* မှတ်သားရေးထားခြင်း။ *in arithmetic, see* Numeration.

Notch, *v. t* ထစ်သည်။ —*n.* အထစ်။

Note, *v t.* to mark down in writing, မှတ်သားသည်။ to observe, mark in the mind, မှတ်သည်။ မှတ်သားသည်။ —*n.* something marked down, a short remark, အမှတ်အသား။ မှတ်သားချက်။ a mark, token, ထက္ကထာ။ notice, heed, မှတ်ခြင်း။ reputation, consequence, အသရေ။ a musical sound, မြည်သံ။ သီခြင်းသံ။ a mark of sound in music, သီခြင်းသံဖို။ a short letter, a billet, မှာစာကလေး။ a note of hand or other short writing on business, ထုတ်မှတ်။ an annotation, comment, အနုတ် အဓိပ္ပာယ်ကိုပြသောအခွင့်။ —book, မှတ်စုစာ။

Noted, as much known, ကျော်စောသော။

Nothing, n. not any thing (is) ဘာမျှမရှိ။ (is) nonexistence, မဖြစ်ခြင်း။ —*adv.* အလျှင်းမထုတ်ဘဲ။

Nothingness, n. ဘာမျှမဖြစ်ခြင်း။

Notice, v. t. to observe, မှတ်သည်။ to heed, regard, စေမှုထားသည်။ to remark upon, အကြောင်းပြု၍ပြောသည်။ to treat with civilities, ထောက်ဝတ်ပြုသည်။ —*n.* observation, မှတ်ခြင်း။ information, ကြားပြောခြင်း။ a writing that communicates information, သိတင်းကြားစာ။ civility, ထောက်ဝတ်။ (for sub-def. see *do.*)

Noticeable, a. မှတ်စရာကောင်းသော။

Notification, n. the act of notifying, သိစေသောပြောခြင်း။ notice given, သိစေသောပြောရက်။ the writing that notifies, သိတင်းကျော်ညာစာ။ —[public,] ကျော်ညာစေသောပြောခြင်း။

Notify, v. t. သိစေသောပြောသည်။ ကြားပြောသည်။

Notion, n. conception, စာရိုက်ခြင်း။ opinion, မိတ်တင်း။

Notional, a. အမှန်မထုတ်။ စာရိုက်ရုံမျှသာရှိသော။

Notoriety, n. from next

Notorious, a. ထင်ရှားကျော်ညာသော။

Notwithstanding, adv. သို့သော်လည်း။

Noun, n. နာမ်။

Nourish, v. t. to supply with nutriment, ကျွေးမွေးသည်။ to promote the growth of, တိုးပွားစေသောပြုစုသည်။

Nourishing, a. nutritious, အသွေးအသားကိုပြုစုတတ်သော။

Nourishment, n. food, အစာအာဟာရ။ the act of promoting the growth of, တိုးပွားစေသောပြုစုခြင်း။ the act of promoting animal growth, အသွေးအသားကိုပြုစုခြင်း။

Novel, a. သစ်သော။ အသစ်ဖြစ်သော။ —*n.* အမှန်မရှိဘဲအလိုလိုမိတ်ကူး၍ ထုတ်သောစာ။ ဂျော့ရီစာ။

Novelist, n. an innovator, ပြောင်းလဲ၍အသစ်ပြုပြင်သောသူ။ a writer of novels, ဂျော့ရီစာကိုစီရင်ရေးသားသောသူ။

Novelty, n. newness, သစ်ခြင်း။ something new and curious, လူးဆန်းသောစရာ။

November, n. အင်္ဂလိပ်နှစ်တွင် ဆယ်ဆယ့်ရှစ်မြောက်အသစ်တည်းကုန်သော မှီခိုသောလ်။

Novice, n. one who is new in any business, လူမိသားစု။ probationer for the priesthood, ဆရာထောင်း။ ရှင်ထောင်း။ (Benedictine,) သာမဏေး။ ရှင်း။ မောင်ရှင်း။

Novitiate, n. လူမိသားစုခြင်း။ မြင်းစိုက်ရာကလေး။

Now, adv. at the present time, လက်ရှိ။ introductory or ex-

planatory,) မူကား၊ ထိုသို့ဆိုသော်။ —a days, ယခုကာလကွင်း
—and then, တခါတလေ။ —n. ယခုကာလ။

Noway, Nowadays, *see* Nowise.

Nowhere, *adv.* (18,) တယ်ဆီမှာမ (ရှိ။)

Nowise, *adv.* (18,) တဲ့နှယ်မှာမ (ရှိ။)

Noxious, *a* အကျိုးကိုဖျက်တတ်သော။ အေးမြစေတတ်သော။

Noxiousness, *n* from above

Noyau, *n* အရက်ချို။

Nozzle, *n* နှိုတ်သီး။

Nucleus, *n.* a kernel, အဆန်။ a centre of conglomeration, စုမိ၍
လုံးရာ အလယ်ချက်မ။ the head of a comet, ကြယ်တံခွန်
အတွင်းဆန်။

Nudge, *v t* ထို့သည်။

Nudity, *n* အချည်းစည်းဖြစ်ခြင်း။

Nugatory, *a* အချည်းနှီး ဖြစ်သော။ လိုသော အကျိုးကိုမဖြစ်စေနိုင်သော။

Nuisance, *n* နှောင့်ရှက်တတ်သောအရာ။

Null, *a* မတည်၊ ပယ်သော။ တည်တံ့နိုင်သောအားမရှိသော။

Nullification, *n* from next

Nullify, *v t* ပယ်ပစ်သည်။

Nullity, *n* nothingness, တာမျှမဖြစ်ခြင်း။ want of legal force,
တည်တံ့နိုင်သောအားမရှိခြင်း။ မတည် ပယ်ခြင်း။

Numb, *a* ထုံသော။ ထုံကျညီသော။ —*v t.* from *do*.

Number, *v t* ရေတွက်သည်။ —*n* an arithmetical designation of
one or more, ကိန်း။ numerical quantity, အရေအတွက်။
many, အများ။ harmonious measure, ထက်အပိုက်၏အတိုင်း
အတွဲ။ *in grammar*, the singular, ဂဏဝုစ်။ the plural,
ဗဟုဝုစ်။

Numberless, *a* မရေတွက်နိုင်အောင်များသော။

Numbers, *n* ဓမ္မဟောင်းကျမ်းတို့တွင်တုတ္ထကျမ်းတည်းဟူသောရေတွက်
ရာကျမ်း။

Numbness, *n* ထုံခြင်း။

Numerable, *a* ရေတွက်နိုင်သော။

Numeral, *a* အရေအတွက်နှင့်ဆိုင်သော။

Numerally, *adv* အရေအတွက်အားဖြင့်။

Numeration, *n.* the act of numbering, ရေတွက်ခြင်း။ the act of
arranging and reading numeral figures, ဂဏန်းစီစဉ်၍
ဖတ်သားခြင်း။

Numerator, *n* ပိုင်းဝေ။

Numeric, Numerical, *a.* ~~အ~~ Numeral.

Numerous, *a.* များပြားသော။

- Nunskull, *n* ညာဏ်ထိုင်းသောသူ။
 Nun, *n* မယိသီလရှင်။
 Nuncheon, *see* Luncheon
 Nuncio, *n*. ရဟန်းမင်းစေလွှတ်သောသံတမန်။
 Nuncupative, Nuncupatory, *a* ထင်ရှားအောင်ပြောထားသော။
 Nunnery, *n* မယိသီလရှင်နေသောကျောင်း။
 Nuptial, *a* ထက်ထပ်မင်္ဂလာနှင့်ဆိုင်သော။
 Nuptials, *n plu* ထက်ထပ်မင်္ဂလာဆောင်ခြင်း။
 Nurse, *v t* to tend (a child,) ထိန်းသည်။ to suckle, နို့တိုက်သည်။
 to tend (the sick,) စောင့်ထိန်းသည်။ to take care of
 (in various senses,) ကြည့်ရှုပြုစုသည်။ —*n* a woman that
 tends a child, အထိန်း။ wet nurse, နို့ထိန်း။ one that tends
 the sick, (လူနာကို) စောင့်ထိန်းသောသူ။ one that takes care of,
 ကြည့်ရှုပြုစုသောသူ။
 Nursery, *n* the room where children are nursed, အကလေးထိန်းခန်း။
 a plantation of young trees, စိုက်ရန်အပင်မျိုးကိုပျိုး၍ထားသောခြံ။
 Nursling, *n* နို့စို့သူငယ်။
 Nurture, *v t* ကျွေးမွေးပြုစုဆုမွသွန်သင်သည်။ —*n* from *do*
 Nut, *n* the fruit, အခွံမာသောအသီးမျိုး။ —of a screw, ဝက်အူအိမ်။
 —shell, မာသောအစေ့ခွံ။
 Nutgall, *n* ပညွကာနီသီး။
 Nutmeg, *n* ဇာမိပိုလ်။
 Nutrient, *n* အစာအာဟာရ။
 Nutrition, *n* same, the act of promoting animal growth, အသွေး
 အသားကိုပြုစုခြင်း။
 Nutritious, Nutritive, *a* အသွေးအသားကိုပြုစုတတ်သော။
 Nuzzle, *v* နှိတ်သီးနှင့်ထိုး၍ရှာသည်။
 Nymphe, *n* ရုက္ခမိုးနတ်သိီး။

(၁).

- O, *int* အို။
 Oaf, *n* ငယ်ရှူး။
 Oak, *n* ဝက်သစ်ချပင်။ —apple, ပတ္တရသဗျေ။ သပိတ်။
 Oakan, *a* ဝက်သစ်ချသားကိုလုပ်သော။
 Oakum, *n*. ကျပ်ဆံနီထွေး။
 Oat, *n* တက်။
 Oasis, *n*. သွေ့ခြောက်သောအရပ်၌စိမ်းလန်းသောအကွက်။
 Oat, Oats, *n* စပါးတမျိုး။
 Oath, *n* သစ္စာပြုခြင်း။ ကျိန်ဆိုခြင်း။ —[make,] ကျိန်ဆိုသည်။ ကျမ်း
 ကိုင်သည်။
 Obduracy, *n* from next

- Obdurate, *a* မပြောင်းလဲနိုင်အောင်မိတ်နှစ်လုံးခိုင်မာသော။
- Obedience, *n* နားထောင်ခြင်း။
- Obedient, *a* နားထောင်တတ်သော။ အနော်အတာခံသော။
- Obeisance, *n* နှုတ်ဆက်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သောဦးညွှတ်၊ ချီးညွှတ်ခြင်း။
- Obelisk, *n* a kind of pyramid, ချွန်းသောကျောက်တိုင်။ a mark in writing, စာ၌သုံးသောအမှတ်တမျိုး။ (†)
- Obese, *a* ဆူပျိုးသော။
- Obeseness, Obesity, *n* from above
- Obey, *v t* နားထောင်သည်။ အုပ်စိုးခြင်းကိုဝန်ခံသည်။
- Obfuscate, *v t* မိုက်စေသည်။ မှိုင်းစေသည်။
- Obit, *n* မသား။
- Obituary, *n* a list of the dead, သေသောသူတို့စာရင်း။ an account of a person deceased, သေသောသူ၏အကြောင်းအထုပ္ပတ္တိများကိုမှတ်သားရေးထားသောစာ။ —*a* —notice, same
- Ob'ject, *n* —of sense, အာရုံ။ —of desire, အလိုရှိရာ။ —of pursuit, ရအောင်ရှာသောအရာ။ ကြံရွယ်သော အကျိုး။ —acted on, ရာ (in verbal nouns, from အရာ။)
- Object', *v t* to throw before, ကန့်သန့်ထားသည်။ to propose against, မနှစ်သက်စရာအကြောင်းကိုပြ၍ထားသည်။
- Objection, *n* မနှစ်သက်စရာအကြောင်းကိုပြ၍ထားချက်။
- Objectionable, *a* liable to objection, ငြင်းခုံစရာရှိသော။ that may be found fault with, အပြစ်တင်စရာရှိသော။
- Objective, *a* pertaining to an object, (ပြုရာ) နှင့်ဆိုင်သော။ —*n.* ကမ္ဘာ။ ကံ။
- Objector, *n* မနှစ်သက်စရာအကြောင်းကိုပြ၍ထားသောသူ။
- Oblate, *a* ထိပ်ဝပ်မဲ့သော။ လုံးပိမ့်ဖြစ်သော။
- Oblation, *n* ပူဇော်သကား။
- Obligate, *v t* see Oblige, 1st def
- Obligation, *n* a reason which compels to the performance of something, မ(ပြု)ဘဲမနေရမည်အကြောင်း။ favor conferred, ကျေးဇူးရှိခြင်း။
- Obligatory, *a.* မ(ပြု)ဘဲမနေရမည်အကြောင်းရှိသော။
- Oblige, *v t* to constrain to (do,) မ(ပြု)ဘဲမနေရမည်အကြောင်းကို စီရင်သည်။ to do a favor, confer an obligation, ကျေးဇူးပြုသည်။
- Obliging, *a* ကျေးဇူးပြုတတ်သော။
- Oblique, *a* deflected, ရှေ့သော။ inclined, စောင်းသော။ တိမ်းသော။ ယိမ်းသော။ လွဲသော။ indirect in management, တိုက်ရိုက်မဟုတ်၊ သွယ်ဝိုက်သော။
- Obliqueness, *n* from above

- Obliquity, *n* from Oblique, 1st and 2d def deviation from right, မှားယွင်းခြင်း။
- Obliterate, *v t* ချေသည်။
- Obliteration, *n* from above
- Oblivion, *n* forgetfulness, မေ့လျော့ခြင်း။ amnesty, လွန်သမျှလွန်စေ ထု ချမ်းသာပေးခြင်း။
- Oblivious, *a* forgetful, မေ့လျော့တတ်သော။ causing forgetfulness, မေ့လျော့စေတတ်သော။
- Oblong, *a* လျားသော။ —*n* လျားသောဝုံ။
- Obloquy, *n* ကဲ့ရဲ့သန်းပြိုက်ခြင်း။
- Obnoxious, *a* amenable, ခေါ်လျှင် အစစ် ခံရသော။ exposed to, အကွယ်အကာမရှိ၊ နေရသော။ censurable, အပြစ်တင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ odious, ပြင်ပွင်းစရာရှိသော။
- Obnoxiousness, *n* from above
- Obscene, *a* lewd, ကိလေသာညစ်ညမ်းခြင်းနှင့်ရှည်သော။ disgusting, စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ဖြစ်သော။
- Obsceneness, Obscenity, *n* ကိလေသာညစ်ညမ်းခြင်းနှင့်ရှည်သောစကား ဖြစ်စေ၊ အပြုအမူဖြစ်စေ။
- Obscuration, *n* the act of darkening, မိုက်စေခြင်း။ the state of being darkened, အသင်းကွယ်ခြင်း။
- Obscure, *a* dark, မိုက်သော။ not clear in meaning, အနက်မထင်ရှားသော။ not easily legible, အက္ခရာမထင်သော။ dim, not clearly seen, မှုန်သော။ ရေးရေးသာထင်သော။ —*v t* from *do*
- Obscureness, Obscurity, *n* from same
- Obscurely, *adv* indistinctly, ရိုးရိုးရိရိ။ ရေးရေး။ by glimpses, ရေးရေးရိပ်ရိပ်။ dubiously, ပိုးတိုးဝါးတား။
- Obseques, *n plur* သေခမ်းသေနားပြုပွင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- Obsequious, *a* very obedient, သုအလိုသိုလိုက်၍ ဓမ္မေနာသောင်တတ်သော။ servile, သဘောနေ၊ သဘောထားယုတ်ညံ့၍ သုအလိုသိုအလွန် လိုက်တတ်သော။
- Obsequiousness, *n* from above
- Observable, *a* ကြည့်၍မှတ်စရာကောင်းသော။
- Observance, *n* the act of observing or keeping, စောင့်ခြင်း။ respect paid, ရိုသေစွာပြုခြင်း။ performance of rites, ဝတ်ပြုခြင်းအခမ်းအနားနှင့်တကွပြုလုပ်ခြင်း။
- Observant, *a* ကြည့်ရှု၍မှတ်ထားတတ်သော။ —of, စောင့်တတ်သော။
- Observation, *n* the act of observing, ကြည့်၍မှတ်ခြင်း။ remark, အကြောင်းပြု၍ပြောသောစကားချက်။
- Observatory, *n* ကြယ်နက္ခတ်တို့ကိုကြည့်၍မှတ်သားရာထိုက်မြင့်။
- Observe, *v. t* to look at attentively, ကြည့်၍မှတ်သည်။ to remark,

- အကြောင်းပြု၍ပြောသည်။ to keep, celebrate, စောင့်သည်။ to
practice, ကျင့်ဆောင်သည်။ ဆောက်တည်သည်။
- Observing, *a* ခွဲစေ့ကြည့်၍မှတ်တတ်သော။
- Obsolescent, *a* ရှေးကသုံး၍ယခုသုံးခြင်းနည်းသော။
- Obsolete, *a* ရှေးကသုံး၍ယခုသုံးခြင်းမရှိသော။
- Obstacle, *n* အဆီးအတား။
- Obstetric, *a* ဝမ်းဆွဲအတတ်နှင့်ဆိုင်သော။
- Obstinaey, *n* firm next
- Obstinate, *a* stubborn, မိတ်ခိုင်မာ၍ဈေးမရနိုင်သော။ firmly
fixed, အမြဲစွဲသော။
- Obstinately, *adv* ဇွတ်ဇွဲ။
- Obstreperous *a* ဟစ်ကျော်သံဗျားသော။
- Obstreperousness, *n* from above
- Obstruct, *v t* to block up, ကန့်လန့်ထားသည်။ ပိတ်ဆို့၍ထားသည်။ to
impede, ဆီးတားသည်။
- Obstruction, *n* အဆီးအတား။
- Obstructive, *a* ဆီးတားတတ်သော။
- Obtain, *v t* to get, ရသည်။ — *v i* to have subsistence, be
established, တည်လျက်ရှိသည်။
- Obtainable, *a* ရနိုင်စွယ်ဖြစ်သော။
- Obtest, *v t* တောင်းပန်သည်။
- Obtrude, *v t* —by force, အနိုင်အထက်သွင်းသည်။ —by fraud,
လိမ်လည်၍သွင်းသည်။ —*v i* to enter uninvited, အခွင့်မရှိဘဲ
ဝင်သည်။
- Obtrusion, *n* from above
- Obtrusive, *a* အခွင့်မရှိဘဲသွင်းတတ်သော။ —ဝင်တတ်သော။
- Obtuse, *a* blunt, not sharp pointed, မချွန်၊ တုံးသော။ dull, stupid,
ညာဏ်တုံးသော။ not clear, not shrill, အသံအုပ်သော။
- Obtuseness, *n* from above
- Obviate, *v t* ပယ်ထားသည်။
- Obvious, *a* ထင်ရှားသော။
- Occasion, *v t* ဖြစ်စေသည်။ ပေါ်စေသည်။ —*n*. a cause, (အကျိုးကို
ဖြစ်စေသော) အကြောင်း။ a circumstance of need, အသုံးလိုခြင်း
နှင့်ရှည့်သောအမှုအရာ။ an opportunity, အဆင်သင့်ခြင်း၏အခွင့်။
- Occasional, *a* အခါအခါအမြဲမဟုတ်၊ တခါတလေဖြစ်တတ်သော။
- Occasionally, *adv*. တခါတလေ။
- Occident, *n* အနောက်ဗျက်နှာ။
- Occidental, *a* အနောက်ဗျက်နှာနှင့်ဆိုင်သော။
- Occiput, *n*. နောက်ခေါင်း။
- Occult, *a* မထင်ရှား၊ ကွယ်လျက်ရှိသော။

- Occultation, *n* (ကြယ်) ကွယ်ခြင်း။
- Occupancy, *n* သိမ်း၍နေခြင်း။
- Occupant, *n* သိမ်း၍နေသောသူ။
- Occupation, *n* the act of taking possession, သိမ်းယူခြင်း။ the keeping in use, သုံးဆောင်၍နေခြင်း။ business, အလုပ်အကိုင်။
- Occupied, *a* engaged, busy, လုပ်ဆောင်၍မအားသော။
- Occupy, *v t* to take possession, သိမ်းယူသည်။ to keep in use, သုံးဆောင်၍နေသည်။ to take up, fill up, ပြည့်အောင်နေသည်။ to employ one's self, လုပ်ဆောင်၍နေသည်။ to follow (as business,) အမြဲလုပ်ဆောင်၍နေသည်။
- Occur, *v i* to happen, take place, ဖြစ်လာသည်။ —to the mind, စိတ်ထင်မှတ်သည်။ to be found (in a writing,) ပါရှိသည်။
- Occurrence, *n* a happening or taking place, ဖြစ်လာခြင်း။ an incident, event, အဖြစ်အပျက်။ အကြောင်းအရာ။
- Ocean, *n* ပင်လယ်။ သမုဒ္ဒရာ။
- Oblique, *n* အရောင်အဆင်းရှိသောမြေ။
- Octagon, *n* ရှစ်ထောင့်ပုံ။ အဌဂံ။ a regular octagon, အဌရန်း။
- Octangular, *a* ရှစ်ထောင့်ရှိသော (ပုံ)။
- Octave, *n* the eighth day after a festival, ပွဲသမ်းပြီး၍ ရှစ်ရက်မြောက်သောနေ့။ *in music*, သီခြင်းဆိုသံတို့တွင် ရှစ်ခုမြောက်သောအသံ။
- Octavo, *n* and *a* ၄ ခေါက်မျိုး။
- Octennial, *a* happening every eighth year, ရှစ်နှစ်တွင် တစ်ကြိမ်တတ်သော။ lasting eight years, ရှစ်နှစ်တိုင်တိုင်တည်တတ်သော။
- Octillion, *n* သန်းပကောသီ။
- October, *n* အင်္ဂလိပ်နှစ်တွင် ဆယ် ခုမြောက် သော လ တည်း ဟူသော အတ္ထိုကာလ။
- Octogenarian, *n* အသက်ရှစ်ဆယ်ရှိသောသူ။
- Octuple, *a* ရှစ်ဆဖြစ်သော။
- Ocular, *a* မြင်မြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Oculist, *n* မျက်စိနာကိုကုတတ်သောဆေးသမား။
- Odd, *a* not even, မစုံသော။ left, remaining, ကြွင်းသော။ singular, strange, ထူးခြားသော။ —looking, သူတပါးနှင့်အဆင်းအရည်မတူ၊ ခြားနားသော။
- Oddity, *n*. singularity, strangeness, ထူးခြားခြင်း။ a singular person, သူတပါးနှင့်မတူ၊ ထူးခြားသောသူ။
- Oddness, *n* the state of being odd, မစုံခြင်း။ singularity, strangeness, ထူးခြားခြင်း။
- Odds, *n*. excess, အပိုအမြဲ။ advantage, သာသောအခွင့်။ နိုင်သောအခွင့်။ dissension, မသင့်မတင့်ဖြစ်ခြင်း။

Ode, *n* ထင်ရှားသောတရား။

Odious, *a* hateful, မုန်းစရာရှိသော။ disgusting, စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ဖြစ်သော။

Odiousness, *n* from above

Odium, *n* hatred, မုန်းခြင်း။ hatefulness, မုန်းစရာရှိခြင်း။

Odor, *n* အနံ့။

Odoriferous, Odorous, *a* မြေသော။

Of, *prep* sign of the possessor, ၏။ among, တွင်။ out of, ထဲက။ about, concerning, အကြောင်းအရာနှင့်ဆိုင်လျက်။ by means of, ကြောင့်။ အားဖြင့်။

Off, *int* သွားသို့။ —*prep* အဝေးမှာ။ —*adv* at some distance, အဝေးမှာ။ away from, ကွာသည်နှင့်။ towards the outside, အပေါ်သို့။ —[be,] *v* to give up a purpose, အကြံပျက်သည်။ to be gone, သွားခဲ့ပြီ။ —[be badly or ill,] အရေးမသာ။ အကျိုးနည်းသည်။ —[be well,] အရေးသာသည်။ အကျိုးရှိသည်။ —hand, *adv* မပျင်ဆင်ဘဲ။ မသိုင်းငိုင်းဘဲ။

Offal, *n* the parts of an animal unfit for eating, တိရစ္ဆာန်တကောင်လုံးတွင်မစားသင့်၊ ပြစ်ကောင်းသောအရာ။ refuse, စွန့်ပြစ်စရာကောင်းသောအရာ။

Offence, *n* displeasure, စိတ်ဆိုးခြင်း။ transgression, ပြစ်မှားခြင်း။ an occasion of transgressing, ပြစ်မှားစေသောအကြောင်း။ attack, တိုက်ခြင်း။

Offend, *v* to displease, စိတ်ဆိုးစေသည်။ to annoy, hurt, နှောင့်ရှက်သည်။ နှာစေသည်။ to transgress, ပြစ်မှားသည်။ to cause to transgress, ပြစ်မှားစေသည်။

Offender, *n* ပြစ်မှားသောသူ။

Offensive, displeasing, မကြိုက်မနှစ်သက်အောင်ဖြစ်သော။ disgusting, စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ဖြစ်သော။ injurious, နှာစေသော။ assailant, စတင်၍တိုက်သော။ suitable for attack, တိုက်ရာတွင် သုံးစရာကောင်းသော။

Offensiveness, *n* from above, 1st, 2d and 3d def

Offer, *v* to present for acceptance, ပေးသည်။ to present in worship, ပူဇော်သည်။ ယူသည်။ ဆက်ကပ်သည်။ to place in view, ပြသည်။ to bid (a price,) (ဤမျှလောက်) ပေးမည်ပြောသည်။ —*v* to become present, ရောက်သည်။ to propose to (do,) (ပြု) မည်ပြောသည်။ to make an attempt to (do,) (ပြု) စမ်းသည်။ —violence, အနိုင်အထက်ပြုမည်လက္ခဏာရှိပြသည်။ —*n* the act of offering, ပေးခြင်း။ price bid, ပေးမည်ပြောသောအချိုး။

Offering, *n* ပူဇော်သကား။ food to a pagoda or idol, သင်္ဃုတိ။

Office, *n* a situation of delegated employment, အရာ။ an official

situation, ရာထူး။ appropriate business, အခန်း။ အတာ။ ကိုယ်ဆောင်ရသောအမှု။ ပြုရသောဝတ်။ a deed done to another, သူတပါး၌ပြုသောအမှု။ a place where business is transacted, အမှုဆောင်ရာအခန်း။ an out-house, အခြံအရံအိမ်။

Officer, *n* အရာရှိ။

Official, *a* pertaining to office, အရာနှင့်ဆိုင်သော။ done by an authority, မင်းအခွင့်စီရင်သော။ —*n* ဂိုဏ်းအုပ်ခန့်ထားသောအရာရှိ။

Officiate, *v* / အရာရှိဆောင်ရွက်ရသောအမှုကိုဆောင်ရွက်သည်။

Officinal, *a* ဘယဆေးဆိုင်မှာပါတတ်သော။

Officious, *a* kind, ကျေးဇူးပြုတတ်သော။ importunately kind, ကျေးဇူးပြုလှန်းသော။ meddlesome, စွက်ပက်သော။

Officiousness, *n* from above, 2d and 3d def

Ofing, *n* ပင်လယ်ဝ။

Offscouring, *n* ပွတ်ထိုက်၍ထွက်သောအချေးအညှော်။

Offset, *n* a sprout from a root, အတက်။ —*in surveying*, မညီညာသောထောင့်။ *in accounts*, စာရင်းတဖက်၌မှတ်သားသောအချက်။

Offspring, *n*. သားသမီး။ သားစဉ်မြေးဆက်။

Of, Often, Ofttimes, Oftentimes, *adv*. frequently, ခဏခဏ။ many times, ကြိမ်ဖန်များစွာ။

Ogle, *v* *t* စောင်းကာကြည့်သည်။

Ogle, *n* ဘီလူး။

Ogress, *n* ဘီလူးမ။

Oh, *int* ခို။ အော်။

Oil, *n* ဆီ။ —cloth, ဆီသုတ်သောအထည်။ —color, ဆီနှင့်ဖျော်သောသုတ်ဆေး။ —gas, ဆီငွေ့။ —*v* *t* ဆီလူးသည်။

Oillness, *n* from next

Oily, containing oil, ဆီပါသော။ like oil, ဆီကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Oint, *see* Anoint

Ointment, *n*. ဖယောင်းချက်။ ဖယောင်းဆီ။

Okra, *n* ရိုးပတီး။

Old, *a* advanced in life, not young, ခိုသော။ အသက်ကြီးသော။ of a certain age, (ဤမည်သော) အရွယ်ရှိသော။ of long continuance, တာရှည်ပြီးသော။ ကြာပြီးသော။ not new, ဟောင်းသော။ ancient, ရှေးကာလ၌ဖြစ်သော။ —age, *n* အသက်ကြီးခြင်းဆိုခြင်း။ —fashioned, *a* ရှေးထုံးစံအတိုင်းလုပ်သော။ —maid, *n*. အပျိုကြီး။ အပျိုဟိုင်း။ —ancient time, ရှေးကာလ။

Olden, *a*. ရှေးကာလနှင့်ဆိုင်သော။

Oldness, *n* from Old, *a*.

Oleaginous, *a*. ဆီပါသော။

- Olfactory, *a* ဂန္ဓါရှိနှင့်ဆိုင်သော။ —*nerve, n.* အနံ့ကိုတွေ့တတ်သော အမျှင်ကြော။
- Oligarchy, *n* မူးမတ်အုပ်စိုးခြင်း။
- Ohio, *n* အရောအနော။
- Olive, *n* သံလွင်။
- Olympiad, *n* ၄ နှစ်။
- Omega, *n* ဟေထသ ဘာသာ ဗုဒ္ဓါးသရ စုတွင် နောက်ဆုံးသော အက္ခရာ ဩမေဃ။
- Omelet, *n* ကြက်ဥကြော်။
- Omen, *n.* တိတ်၊ နိမိတ်။
- Omentum, *n* အူကိုဖုံးလွှမ်းသောအမျှေး။
- Ominous, *a* တိတ်နိမိတ်ဖြစ်သော။
- Omission, *n* from next
- Omit, *v t* to leave undone, မ(ပြု)ဘဲလွှတ်ထားသည်။ to leave out in writing, စာရေးကူးရာ၌ ချဲ့သည်။
- Omnibus, *n* ဈေးရထားကြီး။
- Omnifarious, *a* ခပ်သိမ်းသောအမျိုးပါသော။
- Omnific, *a* ခပ်သိမ်းသောအရာတို့ကိုဖန်ဆင်းသော။
- Omniform, *a* ခပ်သိမ်းသောပုံသဏ္ဌာန်ကိုဆောင်သော။
- Omnigenous, *a* ခပ်သိမ်းသောအမျိုးပါသော။
- Omnipotence, *n* အနန္တတန်ခိုး။
- Omnipotent, *a.* အနန္တတန်ခိုးရှိသော။
- Omnipresence, *n* ခပ်သိမ်းသောအရပ်တို့၌ရှိခြင်း။
- Omnipresent, *a* ခပ်သိမ်းသောအရပ်တို့၌ရှိသော။
- Omniscience, *n.* သပ္ပညတညာဏ်။
- Omniscient, *a* ခပ်သိမ်းသောအရာတို့ကိုသိသော။
- Omnivorous, *a.* ခပ်သိမ်းသောအစာမျိုးကိုစားတတ်သော။
- On, *prep* upon, အပေါ်မှာ။ အပေါ်သို့။ *at, မှာ။* တွင်။ ၌။ *denoting the objective, ကို။* —*adv* forward, ရှေ့သို့။ *in continuance, ဦး။*
- Once, *adv* one time, တခါ။ one time only, တခါတည်း။ one former time, အရင်တခါ။ တရံရောအခါ။ —[at,] at the same point of time, တချက်တည်း။
- One, *a* တစ်။ ၁။ —*eyed, မျက်စိတဖက်သာရှိသော။* —*sided, တဖက်သို့ နှ့်ကွက်တတ်သော။*
- Oneness, *n.* singleness in number, တခုတည်းဖြစ်ခြင်း။ union in one, တလုံးတဝတည်းဖြစ်ခြင်း။
- Onerous, *a* ပင်ပန်းစေတတ်သော။
- Onion, *n* ကြက်သွန်။
- Only, *a.* တ(ခု)တည်း။ တ(ယောက်)တည်း။ —*adv.* merely, သာ။ nothing but, သက်သက်။

Onset, *n* တိုက်ခြင်း။

Onslaught, *n* same.

Ontology, *n*. ပရမတ်သင်းပြုတ်။

Onward, *a* going forward, ရှေ့သို့တိုး၍သွားသော။ increasing, တိုး
ပွားသော။ —*adv* forward, ရှေ့သို့။ in a state of advanced
progression, ရှေ့သို့တိုး၍တက်သည်နှင့်။

Omya, *n*. မဟူရာ။

Ooze, *v* *t*. စိမ့်သည်။ —*n* နို့နှစ်။ ညှန်ပြောင်း။

Oozy, *a* နို့နှစ်ပါသော။

Opal, *n* မဟူရာ။

Opaque, *a* လင်းရောင်မဖောက်နိုင်သော (အရာ)။

Ope, *see* Open, ၁

Open, *a* ခေဟာ။ not shut, မပိတ်။ ပွင့်လျက်ရှိသော။ လစ်လျက်ရှိသော။
spread, expanded, ပြန့်လျက်ရှိသော။ not covered, ဟင်းလင်းရှိ
သော။ not stopped, မဆိုမပိတ်သော။ unsealed, တံဆိပ်မခတ်သော။
unobstructed, အဆီးအတားမရှိသော။ unscreened, အကွယ်
အကာမရှိသော။ not concealed, ဖျှံ့ဝှက်ခြင်းမရှိသော။ အတည့်
အလင်းဖြစ်သော။ —handed, ထက်ကြီးသော။ ရက်ရောစွာပေးကမ်း
တတ်သော။ —hearted, ဖျှံ့ဝှက်ခြင်းမရှိ။ ဟောဟောတိုင်းတိုင်းဖြစ်
သော။ —mouthed, ရမက်ကြီးသော။ —*v*. *t* to unloose, set
open, ပွင့်သည်။ လွှစ်သည်။ to spread, expand, ဖြန့်သည်။ to
unstop, အဆိုကို နှုတ်သည်။ to remove obstruction, အဆီး
အတားကိုပယ်ရှင်းသည်။ ရှင်းလင်းစေသည်။ to perforate, ဖောက်
သည်။ to divide, split, ခွဲသည်။ to disclose, reveal, ဖော်ပြ
သည်။ to begin, စီး၍ပြုသည်။ အစပြုသည်။ and *see* Lay open.
—*v* *i* to unclose itself, ပွင့်သည်။ (intrans.) to begin,
စီးသည်။ စသည်။

Opening, *n* an aperture, အပေါက်။ အဝ။ the dawn, နေအာရုဏ်။
မိုးဃီးဝင်းစ။

Openly, *adv* publicly, ထင်ရှားစွာ။ plainly, ပွင့်လင်းစွာ။

Openness, *n*. freedom from covering or obstruction, ဟင်းလင်းဖြစ်
ခြင်း။ plainness, clearness, ရှင်းလင်းခြင်း။ freedom from dis-
guise, ဖျှံ့ဝှက်ခြင်းမရှိ။ အတည့်အလင်းဖြစ်ခြင်း။ expression of
frankness, ပကတိမှတ်နှာ။

Opera, *n* တီးမှုတ်သောဇာတ်ပွဲ။

Operate, *v* *i* to act, produce effect, ပြုသည်။ ပြုလုပ်သည်။ အကျိုးရှိ
အောင်လုပ်သည်။ in surgery, ဆေးသမားတန်ဆာ နှင့်လုပ်သည်။

Operation, *n* from above.

Operative, *a* exerting, အားထုတ်သော။ efficacious, (အကျိုးကို)
ဖြစ်စေသော။ —*n* လုပ်ဆောင်သောသူ။

- Opelose, *a* ပင်ပန်းအောင်လက်ဝင်များသော။
- Ophthalm, *n* မျက်စိပူစပ်သောအနာ။
- Opiate, *n* အိပ်ပျော်စေတတ်သောဆေး။
- Opine, *v* စိတ်ထင်သည်။
- Opinion, *n* a notion, စိတ်ထင်။ ထင်မှတ်ခြင်း။ a sentiment, အယူ။
good estimation, နှစ်သက်ခြင်း။ —[be of] *v* စိတ်ထင်သည်။
သတော့ရှိသည်။
- Opinionated, Opinonative, *a* ကိုယ်အယူ၌စိတ်စွဲလမ်းတတ်သော။
- Opium, *n* ဘိန်း။ polite name, ဆေးနက်။
- Opodeldoc, *n* လိမ်းသုတ်ရန်ဆပ်ပြာဆေး။
- Opponent, *n* ဆန့်ကျင်ဖက်။ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုသောသူ။
- Opportune, *a* occurring at the proper time, တော်သင့်သောအချိန်
ဖြစ်သော။ occurring at a convenient or desirable time,
အဆင်သင့်သော။ အခန့်သင့်သော။ happening just right
အချက်ကျသော။
- Opportunity, *n* a convenient time, အဆင်သင့်သောအချိန်ကာလ။
convenient means, အဆင်သင့်သောအခွင့်။
- Oppose, *v t* to set against, မှတ်နှာချင်းဆိုင်လျက်တဖက်၌ထားသည်။
to act against, ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုသည်။ ဆီးတားသည်။
- Opposed, *a* adverse, ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။
- Opposite, *a* fronting, မှတ်နှာချင်းဆိုင်လျက်တဖက်၌ရှိသော။ adverse,
ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ —*n* ဆန့်ကျင်ဖက်။
- Opposition, *n* the state of being in front of, မှတ်နှာချင်းဆိုင်လျက်
တဖက်၌နေခြင်း။ the act of opposing, ဆီးတားခြင်း။ contrarie
ty, ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ခြင်း။
- Oppress, *v t* နှိပ်စက်သည်။ ညှဉ်းဆဲသည်။
- Oppressed, [be,] *v i* as the stomach with food, အစာမကြေ၊
ဝမ်းလေးသည်။
- Oppression, *n* the act of oppressing, နှိပ်စက်ခြင်း။ ညှဉ်းဆဲခြင်း။
a sense of heaviness in the stomach, အစာမကြေ၊ ဝမ်းလေးခြင်း။
dullness of spirit, ညှိုးနွမ်းခြင်း။
- Oppressive, *a* treating rigorously and unjustly, ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်
တတ်သော။ heavy, overwhelming, အလွန်ပင်ပန်းစေတတ်သော။
- Opprobrious, *a* အသရေပျက်သော။ အရှက်ကွဲစေသော။
- Opprobrium, *n* အသရေပျက်ခြင်း။ အရှက်ကွဲခြင်း။
- Oppugn, *v t* ဆန့်ကျင်ဘက်ပြု၍ဆီးတားသည်။
- Oppugnancy, *n* from above
- Optative, *a* အလိုကိုဖော်ပြသော။
- Optic, *a*, စက္ခုယာဉ်နှင့်ဆိုင်သော။ —nerve, *n*, မျက်စိ၌တည်၍မြင်စေ
သောအမျှင်ကြော။ —စက္ခုယာဉ်နု။

Optical, *see* Optic, *a*

Optician, *n* စက္ကနာယတနနှင့် ခူပါ ရုံအကြောင်းကို စစ်ဆေး လေ့ကျက်သော ဆရာ။

Optics, *n* စက္ကနာယတနနှင့် ခူပါ ရုံ အကြောင်းကို ထုတ်ဖော်သော အတတ်ပညာ။

Optimism, *n* ဖြစ်လေ သမျှ ထို့သည် ကောင်း ဖြစ်သော အကျိုးကို ပြုစုမည် အကြောင်းစီရင်တော်မူသည်ဟု ယူသော အယူဝါဒ။

Option, *n* choice, preference, အလိုရှိ၍ ရွေးကောက်ခြင်း။ the power of selection, ရွေးကောက်ရသော အခွင့်။

Optional, *a* အလိုရှိသည်အတိုင်း ရွေးကောက်ရသော။

Opulence, *n* from next

Opulent, *a* ဥစ္စာရတတ်သော။ ကြွယ်ဝသော။

Or, *conj* သို့မဟုတ်။

Oracle, *n* a supernatural communication, ဗျာဒိတ်။ the place where supernatural communications are made, ဗျာဒိတ်ထားရာအရပ်ဌာန။ one famed for wisdom, ထူးဆန်းသော ပညာရှိ။

Oracular, *a* uttering oracles, ဗျာဒိတ်ထားသော။ like an oracle, ဗျာဒိတ်လက္ခဏာတူသော။

Oral, *a* ရှုတ်မြွက်၍ ပြောသော။ —language, *n* ရှုတ်ထွက်စကား။

Orally, *adv* ရှုတ်ထိုက်။

Orange, *n* လိမ္မော်သီး။

Orangey, *n* လိမ္မော်ဥယျဉ်။

Orange-outlang, *n* လှော်။

Oration, *n* ပရိသတ်ရှေ့မှာ အကျိုးအကြောင်းကို ထုတ်ဖော်၍ အစဉ်အတိုင်း မြွက်ဆိုသော စကား။

Orator, *n* ထိုဆိုမြွက်ဆိုသောသူ။

Oratorical, *a* ပရိသတ်ရှေ့မှာ မြွက်ဆိုခြင်းနှင့် ဆိုင်သော။

Oratory, *n* the act of public speaking, ပရိသတ်ရှေ့မှာ အစဉ်အတိုင်း မြွက်ဆိုခြင်း။ a place for prayer, ဆုတောင်းရာအရပ်။

Orb, *n* a spherical body, အလုံး။ a circular body that turns on an axis, စက်။ a circle, အပိုင်း။ စက်ပိုင်း။ the path of a planet, ပြိုဟ်လှည့်သည်ရာသမ်း။ a period of time, ကပ်ကာလ။

Orbid, Orbicular, *a* spherical, လုံးသော။ circular, ဝန်းသော။ ပိုင်းသော။

Orbit, *n* ပြိုဟ်အစရှိသော မိုဖမ်းကောင်းကင်အလုံးလှည့်သည်ရာသမ်း။

Orchard, *n* ဥယျဉ်။

Orchestra, *n* ဂွေသဘင်၌ စုရုံးလျက်ရှိသော အတီးသမားစု။

Ordain, *v t* to direct, appoint, စီရင်သည်။ to institute, establish, တည်သည်။ to place in an ecclesiastical office, ဓမ္မဆရာအရာ၌ ခန့်ထားသည်။

Ordeal, *n* (four kinds,) ကမ္ဘာလေးရပ်။

Order, v. t to regulate, dispose, စီစဉ်သည်။ to manage, direct, စီရင်သည်။ to command, မှာသည်။ မိန့်သည်။ မိန့်တော်မူသည်။
 —*n* regular disposition, အစီအစဉ်။ proper state, ကောင်းကောင်းစီရင်ပြုစုသောအခြေ။ settled mode, ဖြစ်မြဲထုံးစံ။ a command, အမှာ။ အမိန့်။ အမိန့်တော်။ စီရင်ချက်။ a direction in writing, မှတ်ချက်။ persons of the same class, ဂုဏ်ရည်တူသောလူစု။ things of the same denomination, လက္ခဏာတူသောအရာစု။ a measure to secure an end, တစ်စုံတစ်ရာသောအကျိုးကိုရခြင်းငှါပြုမူသောအပြုအမူ။ —to [in,] ငှါ။ အလိုငှါ။ (noun affix,) အောင်။ (verbal affix.)

Orderly, a methodical, စီစဉ်သော။ according to good order, ကောင်းကောင်းစီရင်ပြုစုသော။ သတ်သပ်ရပ်ရပ်ရှိသော။ according to established method, ဖြစ်မြဲထုံးစံအတိုင်းဖြစ်သော။ —book, *n*. ဗိုလ်စီရင်ချက်ပါသောစာအုပ်။ —sergeant, ဗိုလ်ထံမှာခစားသောအကျပ်။

Orders, n plun ဓမ္မဆရာ၏အခွင့်အရာ။

Ordinal, a အစီအစဉ်ကိုပြသော။ —number, *n* ပဌမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယမှစ၍။

Ordinance, n an established rule, ဥပဒေထားချက်။ an instituted rite, စီရင်ထုံးစံသောမင်္ဂလာ။

Ordinary, a according to uniform custom, ဖြစ်နေကျအတိုင်းဖြစ်သော။ common, usual, လူများပြုတတ်သော။ common, undistinguished, သာမည။ plain in appearance, အဆင်းမထွေသော။ —*n* a judge of ecclesiastical causes, သာသနာမှုကိုစစ်ကြောစီရင်ပိုင်သောအရာရှိ။ a settled station or state, အတည်ကျသောနေရာ။ an eating house, ထမင်းဆိုင်။

Ordination, n the state of being appointed, ခန့်ထား၍နေရာကျခြင်း။ the conferring an ecclesiastical office, ဓမ္မဆရာအရာ၌ခန့်ထားခြင်း။

Ordnance, n အမြောက်စု။

Ordure, n မစင်။

Ore, n သတ္တုကျောက်။ သတ္တုမချသေးသောကျောက်။

Organ, n a natural instrument of action or operation, ကိုယ်ကာယ၏ကိရိယာ။ an instrument or means of communication, ကြားပြောရာထမ်း။ the musical instrument so called, ပြေစုံကြီး။ သံစုံသစ်တာကြီး။ —loft, ပြေစုံတင်ထားသောအပေါ်ဆင့်။

Organic, Organical, a consisting of organs, ကိုယ်ကာယ၏ကိရိယာနှင့်ပြည့်စုံသော။ produced by the organs, ကိုယ်ကာယ၏ကိရိယာအားဖြင့်ဖြစ်သော။

Organism, n ကိုယ်ကာယ၏ကိရိယာအစုံအတင်ပြုပြင်ခြင်း၏အခြေအနေ။

Organist, *n* ပြေစုံကိုတီးတတ်သောသူ။

Organization, *n.* from next, organized structure, အင်္ဂါနှင့်ကိရိယာ
အစုံအလင်ပြုပြင်သောအရာ။

Organize, *v. t* to form with suitable organs, ကိုယ်ကာယ၏ကိရိယာ
အစုံအလင်ဖြစ်အောင်ပြုပြင်သည်။ to arrange and systematize,
အင်္ဂါနှင့်ကိရိယာစုံလင်အောင်ပြုပြင်သည်။

Orgies, *n. plur* သေသောက်ပွဲ။

Orient, *a* rising as the sun, နေထွက်သကဲ့သို့တက်သော။ eastern,
အရှေ့မှတ်နှာ။ အရှေ့အရပ်၌ရှိသော။ bright, shining, ပြောင်လက်
သော။ —*n.* အရှေ့မှတ်နှာ။

Oriental, *a* အရှေ့မှတ်နှာနှင့်ဆိုင်သော။ —*n* အရှေ့တိုင်းပြည်သား။

Orientalism, *n* အရှေ့တိုင်းပြည်သားတို့သာပြောတတ်သောစကား၏အနေ။

Orientalist, *n* အရှေ့တိုင်းပြည်၏စာပေကျမ်းဂန်တို့ကိုလေ့ကျက်သောသူ။

Orifice, *n* အဝ။

Origin, *n.* the beginning (of a thing,) အစ။ အဦး။ foundation,
source, cause, မူလ။ အရင်း။ အမြစ်။

Original, *n* same, a writing from which a trans-cript or
translation is made, မူ။ —*a* first in order, အဦးဆုံးသော။
primitive, pristine, မူလအရင်းမြစ်သော။ able to originate
new thought, အတယ်သူမျှမကြံစည်ဘူးသောအကြံကိုကြံစည်တတ်
သော။ —suit, စွဲရင်းအမှု။

Originality, *n* from above.

Originate, *v. n.* စ၍ဖြစ်သည်။ *n. t* စ၍ဖြစ်စေသည်။

Origination, *n.* from above

Orison, *n.* ပဌနာ။

Orlop, *n* သင်္ဘောအောက်ဝမ်းကြမ်း။

Ornament, *n* တန်ဆာ။ —*v. t* တန်ဆာဆင်သည်။

Ornamental, *a* ဆင်တတ်သောတန်ဆာဖြစ်သော။

Ornate, *a* တန်ဆာဆင်သော။

Ornithologist, *n.* ဩဒိုသောလမ္ဗီအတတ်ပညာကိုပြုစုသောဆရာ။

Ornithology, *n* ဩဒိုသောလမ္ဗီအတတ်တည်းဟူသော ဌာနအမျိုးမျိုးကို
မှတ်သားလေ့ကျက်သောအတတ်ပညာ။

Oriphan, *n* bereaved of father, တသက်ဆိုး။ bereaved of mother,
မိသက်ဆိုး။ —*v. t.* မိဘမဲ့ဖြစ်အောင်ပြုသည်။

Orphanage, *n* မိသက်ဆိုး။ တသက်ဆိုးဖြစ်ရသောအဖြစ်။

Orpiment, *n.* ဆေးဝန်း။

Orrery, *n.* လမ္ဗာနှင့်တကွဂြိုဟ်တို့လှည့်ဟန်ကိုပြသောစက်တန်ဆာ။

Ort, *n.* မြစ်လိုက်သောအစအနု။

Orthodox, *a* ယုတ်မှန်သောအယူဝါဒကိုယူသော။

Orthodoxy, *n.* from above

- Orthoepy, *n* ခေါ်ရိုးပြောစဉ်အတိုင်း အသံနေရာကျ အောင်သင် ပေးသော အတတ်။
- Orthography, *n* ဌာန်ကမိုဏ်း ကျကျ ရေးသား၍ အောင် သင်ပေးသော အတတ်။
- Otolan, *n* နှံ့ပြည်စုတ်။
- Oscillate, *v* တောက်တက်ခတ်လှုပ်၍ နေသည်။
- Oscillation, *n* from above
- Ospray, *n* ဝံလက်။
- Ossuous, *a* အရိုးကဲ့သို့ဖြစ်သော။
- Ossify, *v* အသားကအရိုးဖြစ်သည်။ --*v* *t.* from same
- Ossification, *n* from above
- Ostensible, *a* ထင်ရှားသော။
- Ostentation, *n* from next
- Ostentation, *a* ဝါကြွားသော၊ ပလ္လွားသော။
- Osteology, *n* ကိုယ်ကာယဦးနှိုးအရိုးတို့ကိုဖော်ပြသောအတတ်။
- Ostrich, *n* ငှက်ကုလားအုတ်။
- Othei, *a* အခြား၊ တခြား၊ တပါး၊ တထူး။ --[each,] တယောက် (ကို) တယောက်။ --day, [the] ယမနေ့။ --where, *adv* အခြားတပါး မှာ။ --wise, (*on*) သို့မဟုတ်၊ --wise, *adv* in a different manner, အနည်း၊ အခြား၊ တပါးသောနည်းအားဖြင့်။
- Ottar of roses, *n* နှင်းဆီ။
- Otter, *n* ဖျံကောင်။
- Ottoman, *a* ထူရက်ပြည်နှင့်ဆိုင်သော။ --*n* ခြေတင်ခုံတမျိုး။
- Ouch, *n* မျက်အိမ်၊ မျက်အိုး။
- Ought, *v* ရသည်။ ရမည်။
- Ounce 1, *n* the weight, အောင်စတမျိုးတည်းဟူသောခြမ်း ၁၆ ခုရှိသော အချိန်။ အောင်စ တမျိုးတည်းဟူသော ပင်နီ ဝေတ် ၂၀ ရှိသော အချိန်။ --2, *n* the annual, ကျားသစ်တမျိုး။
- Oui, Ours, *pos* of We, *which* see
- Ourself, Ourselves, *pron* ငါတို့ကိုယ်တို့။
- Oust, *v* *t* နှင်ထုတ်သည်။
- Out, *adv* without, အပြင်၊ အပ။ to the end, အဆုံးတိုင်အောင်။ loudly, အသံကျယ်ကျယ်။ --[be,] *v.* *t.* to be disclosed, ဖော်ပြလျက် ရှိသည်။ to be extinguished, သေသည်။ to be spent, သုံး၍ကုန် သည်။ to be destitute, မရှိဘဲနေသည်။ to be in error, မှားသည်။ to be at a loss, ကွေးတောသည်။ --of, *adv.* on the outside of, (တစုံတခုသောအရာ) ၏ပြင်မှာ။ from the inside, အထဲက။ beyond, အလွန်။ aside, အလွဲ။ in consequence of, ကြောင့်။ *v.* *t* ပြင်သို့ထုတ်သည်။
- Outact, *v.* *t.* သာ၍မြဲသည်။

- Outbalance, *v t* သာ၍လေးသည်။
 Outbar, *n. t* မဝင်နိုင်အောင်ကန့်သန့်ထိုး၍ပိတ်ထားသည်။
 Outbid, *v. t* သာ၍ပေးမည်ပြောသည်။
 Outbound, *see* Outwardbound
 Outbrave, *v t* ထောင်လွှား၍နိုင်သည်။
 Outbrazen, *v t* အရှက်မရှိ၊ ဗျက်နှာချဲ့ရင်းနိုင်သည်။
 Outbreak, Outbreaking, *n.* ပေါက်၍ထုန်းခဲနွှက်ခြင်း။
 Outbreathe, *v t* သက်လိုကောင်း၍နိုင်သည်။
 Outcast, *a* နှင်ထုတ်ခြင်းကိုခံရသော။ —*n* one who is cast out, နှင်ထုတ်ခြင်းကိုခံရသောသူ။ one who has lost caste, ဇာတ်ဗျက်၍ အဘယ်သူမျှမပေါင်းစပ်ရသောသူ။
 Outcry, *n* a scream, ကြောက်၍အော်ဟစ်ခြင်း။ an auction, လေလံ။
 Outdare, *v t* သာ၍ပြိုင်သည်။
 Outdo, *v t* လွန်ကဲ၍ပြုသည်။
 Outdoors, *adv* အိမ်ပြင်မှာ။ အိမ်ပြင်သို့။
 Outel, *a* ပြင်မှာရှိသော။
 Outermost, *see* Outinost
 Outface, *v t* ဗျက်နှာထားချဲ့ရင်းနိုင်သည်။
 Outfit, *n* အခြားအရပ်သို့သွားရာသုံးဆောင်ရန်ပွင့်ဆင်သောအသုံးအဆောင်။
 Outflank, *v t* တပ်တဖက်စောင်းကချွန်၍နေသည်။
 Outfly, *v t.* ဖွံ့ကြွရာတွင်သာလွန်၍သွားသည်။
 Outgeneral, *v t* စစ်မှုစစ်ရေး၌လိမ္မာ၍နိုင်သည်။
 Outgive, *v t* (ဤမည်သောသူ)ထက်သာ၍ပေးသည်။
 Outgo, *v t* to go beyond, သွားကြရာတွင်သာလွန်၍သွားသည်။ to excel, လွန်ကဲသည်။ to encumvent, သွယ်ဝိုက်၍လိမ်လည်သည်။
 Outgoing, *n* a going out, ပြင်သို့ထွက်သွားခြင်း။ outer border, အစွန်အနား။
 Outgrow, *v t* to surpass in growth, ကြီးမြင့်ကြရာတွင်သာလွန်၍ ကြီးမြင့်သည်။ to become too large or too old (for something) မတတ်နိုင်အောင်ကြီးမြင့်သည်။ မတတ်နိုင်အောင်ကြီးရင့်သည်။
 Outguard, *n* ကင်းတပ်။
 Outhouse, *n* အခြံအရံအိမ်။
 Outlandish, *a* foreign, တထိုင်းတပြည်နှင့်ဆိုင်သော။ rustic, clownish, ကျေးတောသားကဲ့သို့ဖြစ်သော။ မယဉ်ကျေးသော။
 Outlast, *v t* သာ၍တာရှည်သည်။
 Outlaw, *v t* to withdraw the protection of law, လွတ်ရုံးပယ်သည်။ to sentence to death wherever found, တွေ့ရာသင်းချိုင်းဖြစ်စေဟု စီရင်သည်။ —*n.* one deprived of the protection of law, လွတ်ရုံးပယ်သောသူ။ one sentenced to death wherever found, တွေ့ရာသင်းချိုင်းဖြစ်သောသူ။

Outlawry, *n* from Outlaw, *v* *t*.

Outlay, *n*. သုံး၍ကုန်သောငွေ။

Outleap, *v* *t* ရုန်ကြရာတွင်သာလွန်၍သွားသည်။ —*n*. ထွက်၍ပြေးခြင်း။

Outlet, *n* ထွက်ပေါက်။

Outline, *n* contour, ရုပ်ပုံပေါ်ရှိမျှသာရေးသားသည်အကြောင်း။ a brief sketch, အကျဉ်းအားဖြင့်ဖော်ပြသောစကား။

Outlive, *v*. *t* (သေသောသူထက်) သာလွန်၍အသက်ရှင်သည်။

Outlying, *n* စီစဉ်သောအရာတို့တွင်မပါ၊ ပြင်မှာကျန်ရစ်သည်။

Outmarch, *v* *t*. ချီကြရာတွင်သာလွန်၍သွားသည်။

Outmost, *a*. အစွန်းဆုံးသော။

Outnumber, *v* *t* သာ၍များသည်။

Outpost, *n* ကင်းတပ်။ ရံတပ်။

Outpour, *v* *t* သွန်သည်။

Outrage, *v* *t*. ကြမ်းတမ်းစွာညှဉ်းဆဲသည်။ —*n* from *do*

Outrageous, *a* violently transgressive, ကြမ်းတမ်းစွာလွန်ကျူးသော။
very excessive, အတိုင်းထက်လွန်သော။

Outie, *a*. ထူးခြားသော။

Outreach, *v* *t*. လိမ်လည်သည်။

Outride, *v* *t*. မြင်းနှင့်သွားကြရာတွင်သာလွန်၍သွားသည်။

Outride, *n*. မြင်းနှင့်သွားရာပါသောမြင်းအခြံအရံ။

Outtrigger, *n* တွန်းခင်း။ (*pron*. တကင်း။)

Outright, *adv* instantly, ချက်ချင်း။ completely, အတုန်အစင်။

Outroot, *v* *t*. အမြစ်ပါနှုတ်သည်။

Outrun, *v* *t*. to pass in running, ပြေးကြရာတွင်သာလွန်၍ပြေးသည်။
to exceed, လွန်သည်။

Outsail, *v* *t* ရွက်တိုက်၍သွားကြရာတွင်သာလွန်၍သွားသည်။

Outsell, *v* *t* သာ၍ကြီးသောအဖိုးနှင့်ရောင်းသည်။

Outset, *n* အစပြုခြင်း။

Outshine, *v* *t* သာ၍ထွန်းထင်းသည်။

Outside, *n*. the surface, or the space without, အပြင်။ the highest price, အကြီးဆုံးသောအဖိုး။

Outsit, *v* *t*. အချိန်လွန်အောင်ထိုင်နေသည်။

Outskirt, *n* အစွန်အနား။

Outspread, *v* *t* ဖြန့်သည်။

Outstanding, *a*. မဆပ်သေးသော(ကြေး။)

Outstare, *v* *t*. မျက်နှာထားရဲရင့်၍မြိုင်းသည်။

Outstretch, *v* *t* ကားသည်။

Outstrip, *v* *t*. ပြေးကြရာတွင်သာလွန်၍ပြေးသည်။

Outswear, *v* *t*. ကျိန်ဆို၍မြိုင်းသည်။

Outtalk, *v* *t* စကားများ၍မြိုင်းသည်။

Outvie, *v. t.* ပြိုင်လွန်ကဲသည်။

Outvote, *v. t.* လူကိုရွေးကောက်ခန့်ထားသောစာရမှစ၍ အမြဲအသာစေမှုကို ခံရန်ကြရာတွင် အတိအကျကိုယ်အလိုကိုပေးပြု၍ သဘောတူစွာသော သူတို့သည် သဘောတူနည်းသောသူတို့ကိုအောင်သည်။

Outwalk, *v. t.* ရွေးရင်းသွားကြရာတွင် သာလွန်၍ သွားသည်။

Outward, *a.* exterior, အပြင်၌ရှိသော။ *apparent, visible, ထင်ရှားသော။* tending to the outside, ပြင်သို့သွားသော။ —*adv.* ပြင်သို့။
—*bound, a.* ထကျွန်းတနိုင်ငံသို့သွားလျက်ရှိသော။

Outwards, *adv.* ပြင်သို့။

Outwear, *v. t.* သာ၍တာရှည်စွာအသုံးပြုခြင်းကိုခံနိုင်သည်။

Outweigh, *v. t.* to exceed in weight, သာ၍လေးသည်။ to exceed in importance, သာ၍အရေးကြီးသည်။

Outwit, *v. t.* ပရိယာယ်အားဖြင့်နိုင်သည်။

Outwork, *n.* မြင်းတား။

Oval, *n.* ဝဋ်ဥပုံ။ —*a.* ဝဋ်ဥပုံရှိသော။

Ovary, *n.* သန္ဓေတည်ရာ။

Oven, *n.* ဖေါင်းဖို။

Over, *prep* or *adv* above in place or position, အထက်။ အပေါ်။ above, more than, သာလျှက်။ ကျော်။ beyond, အလွန်။ above in authority, အစိုးရလျက်။ upon the surface at large, တပြင်လုံးအရပ်ရပ်။ across from side to side, ကျော်လျက်။ တဖက်မှတဖက်သို့။ from one to another, ခွဲလျက်။ during, throughout, ပတ်လုံး။ တိုင်တိုင်။ on a side, ~~see~~ Turn over, Roll over, &c. —again, *adv* တဖန်။ —against, မှက်နှာချင်းဆိုင်လျက် တဖက်၌ရှိသည်နှင့်။ —and above, အပြင်။ မှတပါး။ —and over, အထပ်ထပ်။ —*a.* past, လွန်ပြီးသော။

Overabound, *v. e.* အလွန်အကျွံပေါများသည်။

Overact, *v. t.* အလွန်အကျွံပြုလိုက်သည်။

Overalls, *n.* ပြင်ပေါင်းဘီ။

Overanxious, *a.* စိုးရိမ်လွန်းသော။

Overarch, *v. t.* ပေါင်းကူးကဲ့သို့ရှက်တင်လွှမ်းမိုးသည်။

Overawe, *v. t.* ကြောက်ရွံ့စွာသေအောင်ပြုသည်။

Overbalance, *v. t.* သာ၍လေးသည်။ —*n.* အပိုအမို။

Overbear, *v. t.* ခံစီးသည်။

Overbearing, *a.* အောင်အွားစွာအာဏာရှိမှုတတ်သော။

Overblown, *a.* လွန်၍ပျောက်သော။

Overboard, *adv.* အပေါ်ပေါ်က။

Overburden, *v. t.* ဝန်လေးအောင်တင်သည်။

Overcast, *a.* မိုးအေးသည်။ —*v. t.* from same; to sew over, အပ်ဖြန်ပေါက်သီ၍ချုပ်သည်။

Overcautions, *a.* သတိပြုလွန်းသော။

Overcharge, *v. t.* to load to excess, ပို၍ ဝန်တင်သည်။ to charge too much, ဓာရင်း၌မှတ်သင့်သည်ထက်ပို၍မှတ်သတ်။ —*n.* an excessive load, အပိုတင်သောဝန်။ an unfair charge, ဓာရင်း၌ပို၍သွင်းသောအခွန်။

Overcloud, *v. t.* မိုဏ်းထူစေသည်။

Overcoat, *n.* ပြင်အင်္ကျီ။

Overcome, *v. t.* to conquer, နိုင်သည်။ to surmount a difficulty, အကြံမြောက်သည်။

Overdo, *v. t.* to do too much, ပြုလွန်းသည်။ to fatigue, ပင်ပန်းစေသည်။ to cook too much, အချက်အပြုတ်လွန်သည်။

Overdraw, *v. t.* ခံရန်ရှိသည်ထက်ပိုလျှင်ငွေထွဲထက်မှတ်ကိုပေးလိုက်သည်။

Overdress, *v. t.* အလွန်အကျွံဝတ်ဆင်သည်။

Overdrive, *v. t.* အလွန်အကျွံနှင်မောင်းသည်။

Overeager, *a.* မိတ်အားကြီးလွန်းသော။

Overeat, *v. t.* စားကြွေးသည်။

Overflow, *v. t.* to run over, လျှံသည်။ to spread over, ထွမ်းသည်။ to inundate, ထွမ်းမိုးသည်။ —*n.* from do

Overgrow, *v. t.* အပင်ပေါက်၍ (မြေကို) ဖုံးလွှမ်းသည်။

Overgrown, *a.* ကိုယ်ကြီးလွန်းသော။

Overhang, *v. t.* အမြင့်ကအင်္ဂုလ်ထွက်၍မိုးနေသည်။

Overhaul, *v. t.* to examine, စစ်ဆေးသည်။ to overtake, လိုက်၍မှီသည်။

Overhead, *adv.* အထက်မှာ။

Overhear, *v. t.* အမှတ်တမဲ့ကြားသည်။

Overjoy, *v. t.* အလွန်ဝမ်းမြောက်စေသည်။

Overlabor, *v. t.* to harass with toil, ပင်ပန်းအောင် လုပ်ကိုင်စေသည်။ to spend too much work on, ထက်ဝင်များလွန်းသည်။

Overlade, *v. t.* (သွေးသင်္ဘောကို) ဝန်တင်သင့်သည်ထက်ထိုး၍တင်သည်။

Overland, *n.* ကုန်းကြောင်း။

Overlarge, *a.* ကြီးလွန်းသော။

Overlay, *v. t.* to lay too much upon, ပိုမို၍တင်သည်။ to oppress by weight, ဖိ၍နှိပ်စက်သည်။ to spread over the surface, မွမ်းမံသည်။

Overleap, *v. t.* ခုန်ကျော်၍သွားသည်။ ခုန်ထွား၍သွားသည်။

Overload, *v. t.* ဝန်ပိုမို၍တင်သည်။ —the stomach, စားမိနပ်သည်။

Overlook, *v. t.* to view from a higher place, အမြင့်ကကြည့်သည်။ to peruse, စာကြည့်သည်။ to reverse, ကြည့်ရှုကြမ်းသည်။ to let pass with impunity, အပြစ်ကိုမမှတ်။ အပြစ်အလျှောက်မခံရဘဲနေသည်။ to neglect, သတိမထားမိစေသည်။

Overmaster, *v. t.* နိုင်သည်။

- Overmatch, *v. t.* ပြိုင်စွန့်နိုင်သည်။ —*n.* agent from *do.*
- Overmuch, *a.* ချားထွန်းသော။ —*adv.* ထွန်ကျွန်းစွာ၊ ထွန်း (verbal affix.)
- Overnight, *adv.* ညအမျိုးမရောက်မှီ။
- Overpast, *a.* လွန်ပြီးသော။
- Overpay, *v. t.* ပိုပို၍နေသည်။
- Overplus, *n.* အပိုအမို။
- Overpoise, *v. t.* သာဓ်လေးသည်။ —*n.* သာဓ်လေးသောအလေး။
- Overpower, *v. t.* စားကြီးစွန့်နိုင်သည်။
- Overpress, *v. t.* မိစီးသည်။
- Overprize, *v. t.* တန်ဖိုးထက်လွန်၍ပြတ်သည်။
- Overrate, *v. t.* *same.*
- Overreach, *v. t.* လိမ်သည်သည်။
- Overripe, *a.* ဖြည့်လွန်းသော။
- Overrule, *v. t.* to manage by predominant power, အရှုပ်အစွပ်ခြစ် စွဲစီရင်ပြုစုသည်။ to supersede or reject, ပယ်သည်။
- Overrun, *v. t.* ထွမ်းမိုးသည်။
- Oversea, *a.* သင်္ဘောပြည်ကမ်းသော။
- Oversee, *v. t.* ကြည့်ရှုကြပ်မသည်။ စောင့်ကြပ်သည်။
- Overseer, *n.* အကြီးအကြပ်။
- Overset, *v. t.* to throw down on the side, လှည်းသည်။ to turn bottom upwards, မှောက်ထွန်သည်။
- Overshade, *v. t.* မှောင်မိုက်နှင့်စိုးထွမ်းသည်။
- Overshadow, *v. t.* to throw a shadow over, အရိပ်နှင့်စိုးထွမ်းသည်။ to shelter, ကွယ်ကာသည်။
- Overshoot, *v. t.* ရွယ်သောအချက်ကိုလွန်၍မှန်းသည်။
- Overshot, *a.* (စက်ရယတ်) အပေါ်ကိုရှုပ်၍ထိုက်သော။
- Oversight, *n.* superintendence, ကြည့်ရှုကြပ်မခြင်း။ a mistake, သတိထစ်၍မှားခြင်း။
- Oversleep, *v. t.* အိပ်ကြွေးသည်။
- Oversoon, *adv.* အချိန်မရောက်မှီ။
- Overspread, *v. t.* စိုးထွမ်းသည်။ ထွမ်းသည်။ ထွမ်းမိုးသည်။ —with a cloth, ချုံသည်။ ချုံရုံသည်။ အုပ်ချုံသည်။
- Overstep, *v. t.* ကျော်သွားသည်။
- Overstock, *v. t.* အထွန်အကျွေးသွင်းထားသည်။
- Overstrain, *v. t.* အထွန်အကျွေးစားထုတ်သည်။
- Overt, *a.* evident, ထင်ရှားသော။ involving action, အပြစ်အမှုဖြစ်သော။
- Overtake, *v. t.* ထိုက်၍မီသည်။
- Overtask, *v. t.* အထွန်အကျွေးထုတ်သည်။
- Overthrow, *v. t.* to turn upside down, မှောင်အုပ်သည်။ to throw

down from an erect position, **လှည်းသည်** to demolish,
ဖြိုဖျက်သည် to defeat, **ရှုံးအောင်တိုက်သည်** to destroy,
ဖျက်ဆီးသည် —*n.* from *do*

Overtop, *v. t.* to rise above the top, **သာ၍မြင့်အောင်တက်သည်** to
 excel, surpass, **ထွန်ကဲသည်**

Overture, *n.* a proposal, **အစိုးတင်၍ပြောထားသည်** a prelude,
 (in music,) **သီခြင်းသံ၊ တီးမှုတ်သံကို ပွဲစဉ်၌မြဲခြင်း**

Overturn, *v. t.* to throw down on the side, **လှည်းသည်** to turn
 bottom upwards, **ဖျောက်လှန်သည်** to destroy, **ဖျက်ဆီးသည်**
 —*n.* from *do*.

Overturning, *n.* same; a change, revolution, **ပြောင်းလဲခြင်း**

Overvalue, *v. t.* **အလွန်အကျွံအသိုးပြတ်သည်**

Overweening, *a.* **စိတ်မြင့်လွန်းသော**

Overweigh, *v. t.* **သာ၍လေးသည်**

Overweight, *n.* **သာ၍လေးသောအလေး**

Overwhelm, *v. t.* **လွှမ်းမိုးသည်**

Overwhelmingly, *adv.* **မြားစီး**

Overwork, *v. t.* **ပင်ပန်းအောင်လုပ်ကိုင်စေသည်**

Overworn, *a.* **ပင်ပန်းစွာ လုပ်ကိုင်သောအခါ ဖြင့် ခွန်အား ဆုတ်ယုတ်၍
 ကုန်သော**

Overwrought, *a.* **ထက်ဝင်များသော (အရာ)**

Overzealous, *a.* **စိတ်အားကြီးလွန်းသော**

Oviform, *a.* **ဥနှင့်ပုံသဏ္ဌာန်တူသော**

Oviparous, *a.* **ဥတတ်သော**

Owe, *v. t.* to be indebted, **ကြေးရှိသည်** to be obliged for, **ကျေးဇူး
 တင်လျက်ရှိသည်**

Owing, *a.* due, **ကြေးတင်၍ဆပ်ရသော** consequential, following as
 an effect, **တစ်တစ်ခုသောအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော**

Owl, *n.* (different species,) **ဇိက္ကက်၊ ခင်ပုပ်၊ တီတုတ်၊ ဌက်ဆိုး**

Ow 1, *an emphatic appendage* to the possessive of pronouns,
ကိုယ်တိုင်၏ —2, *v. t.* to be the owner of, **ပိုင်သည်** to acknow-
 ledge, admit to be true, **ဝန်ခံသည်** to confess, **ဝန်ခံသည်**

Owner, *n.* **အရှင်၊ ပိုင်သောသူ**

Ownership, *n.* **ပိုင်ခြင်း**

Ox, *n.* **ခွေးမြီး၊ ခွေးသင်း**

Oxygen, *n.* **အုတ်စုရင်တည်းဟူသောအရည်ကိုမြစ်စေတတ်သောဓာတ်ငွေ့**

Oxymel, *n.* **ဌားရည်နှင့်ရောသောရည်**

Oyster, *n.* **ကနူးထမာ** —bed, **ကမာခွဲသောအရပ်**

P.

Pabulai, Pabulous, *a.* အစာအာဟာရနှင့်ဆိုင်သော။

Pabulum, *n.* အစာအာဟာရ။

Pace, *v. i.* to step along, လှမ်းသွားသည်။ to amble, ဆင်ရဲသွားသည်။ လှမ်းထိုးသွားသည်။ —*v. t.* to measure by steps, လှမ်း၍တိုင်းသည်။ —*n.* a step of the foot, အလှမ်း။ manner of walking, လှမ်းသွားခြင်း၏အခြေအနေ။ a measure of 5 feet, ၅ ပေအထိတိုင် အထွာ။

Pacer, *n.* ဆင်ရဲသွားတတ်သောမြင်း။ လှမ်းထိုးသွားတတ်သောမြင်း။

Pacific, *a.* calm, tranquil, ဖြစ်သော။ tending to appease, ဖြမ်းစေတတ်သော။

Pacification, *n.* from pacify, the act of making peace between contending powers, စစ်မှုဖြမ်း၍စိတ်ဆွေဖွဲ့စေခြင်း။

Pacify, *v. t.* to still, quiet, ဖြမ်းစေသည်။ to appease passion, စိတ်ပြေအောင်ပြုသည်။

Pack, *v. t.* to place in a snug compass, သိပ်သိပ်သည်းသည်းထည့်သည်။ to bind up in a package, ထုပ်သည်။ to sort and arrange cards privately, ကစားရန်မအနေကိုပွင့်သည်။ to unite picked persons for some private end, ရွေးကောက်၍ဖွဲ့စေသည်။ —cloth, *n.* ထုပ်သောအဝတ်။ —off, *v. i.* အလျှင်အမြန်ထွက်သွားသည်။ —thread, *n.* ဗန်ခြည်။ —a bundle, package, bale, အထုပ်။ a set of cards, ဖတ်ပုံ။ a number of persons confederated in some bad design, လူဆိုးချင်းစည်းဖွဲ့သော အပေါင်းအသင်း။ a number of dogs hunting together, သားလိုက်သော ရွေးစု။ —horse, ဝန်တင်မြင်း။ —saddle, အိုးကွဲ။

Package, *n.* အထုပ်။

Packet, *n.* a small pack, အထုပ်ကလေး။ a vessel that carries letters and passengers, *see* next —ship, လူနှင့်စာပို့သောကုတို့သင်္ဘော။

Pact, Paction, *n.* သဘောတူဖွဲ့သောပဋိညာဉ်။

Pad 1, *n.* a flat saddle, အိုး။ —2, an easy paced horse, အသွားကျသောမြင်း။ *adv see* Foot-pad

Padded, *a.* ဂွမ်းခံ။

Paddle, *v.* to row with a pawing motion, ဖှော်သည်။ to play in the water with a pawing motion, ရေရက်၍ကစားသည်။ —*n.* ဖှော်ဘက်။

Paddock 1, *n.* a large frog or toad, ဗားကြီး။ —2, an inclosure for deer &c. သမင်၊ ဒရယ်ခြံ။

Paddy 1, *n.* rice in the hull, စပါး။ —2, an Irishman, (a cant word,) ဣရလန်ကျွန်းသား။

- Padlock, *n* သေခွခလောက်။ —*v t.* သေခွခလောက်ခတ်သည်။
- Pæan, *n.* အောင်ပွဲသီခြင်း။
- Pagan, *n.* သာသနာပလူ။ ဘုရား၊ တရားကိုမသိသောသူ။ —*a.* pertaining to pagans, သာသနာပလူတို့နှင့်ဆိုင်သော။ pertaining to paganism, ဘုရား၊ တရားကိုမသိ၊ မိုက်ခဲခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Paganism, *n* ဘုရား၊ တရားကိုမသိ၊ မိုက်ခဲသောအခြေ။
- Paganize, *v. t.* ဘုရား၊ တရားကိုမသိ၊ မိုက်ခဲသောအခြေသို့သွင်းသည်။
- Page 1, *n* a boy in attendance on a great man, လူကြီးထံခစားသောလူကလေး။ —2, one side of the leaf of a book, စာမျက်နှာ။ —2, *v. t* စာချပ်မျက်နှာစဉ်ကိုဂဏန်းနှင့်မှတ်သည်။
- Pageant, *n.* ပွဲသဘင်အခမ်းအနားနှင့်ဆောင်သွားသောအရုပ်မှစ၍အထူးထူးအပြားပြားသောအရာ။
- Pageantry, *n* ပွဲသဘင်အခမ်းအနားနှင့်အထူးထူးအပြားပြားသောအရာတို့ကိုထင်ရှားစွာပြ၍ဆောင်သွားခြင်း။
- Pagoda, *n.* စေတီ။
- Pail, *n.* ချေ့စည်ပိုင်း။
- Pain, *n.* —of body, နာခြင်းဝေဒနာ။ distress of mind, စိတ်ပူခြင်းဝေဒနာ။ —*v t.* နာအောင်ပြုသည်။ စိတ်ပူအောင်ပြုသည်။
- Painful, *a.* giving pain, နာစေသော။ စိတ်ပူစေသော။ full of pain, နာသော။ ဆင်းရဲသော။ difficult, ခက်ခဲသော။ making toilsome efforts, ပင်ပန်းစွာလုပ်ရသော။
- Painfulness, *n* from above
- Painless, *n.* နာခြင်းဝေဒနာမရှိသော။ စိတ်ပူခြင်းဝေဒနာမရှိသော။
- Pains, *n. plur* toilsome efforts, ပင်ပန်းစွာလုပ်ရခြင်း။ the distress of travail, သားဖွားခြင်းဝေဒနာ။ —take1, agent from next. —taking, *a.* လုလွှဲပိရိယထုတ်သော။ —taking, *n.* from *do*.
- Paint, *n.* ချပ်သုတ်ရန်ဆေး။ —*v. t.* to besmear with paint, ဆေးသုတ်သည်။ to form a figure or likeness in colors, ပန်းချီရေးသည်။ to diversify with colors, ဆေးချပ်သည်။ to describe, သရုပ်သကန်ကိုဖော်ပြသည်။
- Painter 1, *n* —of houses, ဆေးသုတ်သောသူ။ —of pictures, ပန်းချီ။ —2, a rope to fasten a boat with, သံတန်ကိုချည်ထားသောကြိုး။
- Painting, *n* the art of forming figures or likenesses in colors, ပန်းချီသမားအတတ်။ a picture, ဆေးရေးသောရုပ်ပုံ။ —in a frame, ကားရုပ်။
- Pair, *n.* အစုံ၊ အရံ။ —*v. t.* to be united in couples, စုံဖက်သည်။ to fit as a counter-part, အဖက်ဖြစ်သည်။ —*v. t.* to unite in couples, စုံဖက်စေသည်။
- Palace, *n.* the residence of a king, နန်းတော်။ the residence of a grandee, တိမ်တော်။

Palanquin, *n.* ပါယကိဉ်း —carriage, ပါယကိဉ်းရထား။

Palatable, *a* အရသာကောင်းသော။

Palatal, *a* pertaining to the palate, အာခေါင်နှင့်ဆိုင်သော။ pronounced from the palate, တာလုဇာ။

Palate, *n* the roof of the mouth, အာခေါင်။ taste, စိတ္တိယတန။

Palaver, *n.* စကားစမည်။

Pale 1, *a* blanched (in countenance from flight,) ပြူသော။ wan, deficient in color, ဖျော့သော။ not brilliant, အရောင်မမှေးသော။ —eyed, မှက်မိမှုန်သော။ —faced, မှက်နှာဖျော့သော။ မှက်နှာဖျော့တော့တော့ရှိသော။ —*v t* from Pale 1, —2, *n.* a narrow pointed board, used in making a fence, ဝင်းခတ်သောပျဉ်ချွန်။ ဝင်းခတ်သောသင်ဦးခေါင်း။ an inclosing fence, ပျဉ်ခတ်သောဝင်း။ a limited territory, နယ်။ —2, *v t.* ဝင်းခတ်သည်။

Paleness, *n* from Pale, *a.*

Palfrey, *n* မိစ္ဆာသောမြင်း။

Pali, *n.* ပါဠိဘာသာ။

Paling, *n* ထိုးခတ်သောပျဉ်ချွန်။

Palisade, *n.* သစ်တပ်တိုင်။ ရင်တား။ —*v t* သစ်တပ်တည်သည်။

Palish, *a* ခပ်ဖျော့ဖျော့။ ဖျော့တော့တော့။

Pall 1, *n* a cloak of state, ကြီးသောအရာနှင့်ဆိုင်သောဝတ်လုံ။ the cloth thrown over a coffin, တံတားကို ဖုံးလွှမ်းသော အဝတ်။ —2, *v. z* to become vapid, အရသာပေါ့သွားသည်။ —*v. t* to make vapid, အရသာပေါ့စေသည်။ to weaken, impair, အားလျော့စေသည်။ to cloy, အိစေသည်။

Palladium, *n.* ဘေးမှလွတ်အောင်ဆီးတားကွယ်ကာသောအရာ။

Pallet 1, *n.* a small bed, ခုတင်ကလေး။ —2, the board of a painter's colors, ပန်းချီရေးရန်ဆေးစိုတင်သောလက်ကိုင်ပျဉ်ပြားငယ်။

Palliate, *v t.* to extenuate a fault, အမြစ်ပေါ့အောင်ပြောသည်။ to mitigate, လျော့စေသည်။

Palliation, *n.* from above

Palliative, *a.* ပေါ့စေတတ်သော။ လျော့စေတတ်သော။

Pallid, *a.* ဖျော့သော။

Pallor, *n* from above

Palm, *n* the inner part of the hand, ထက်ဝမ်း။ the measure of 3 inches, ထက် ၄ သစ်။ a genus of trees, including, အုန်း၊ ကွမ်းသီး၊ စွန်ပလွံ၊ ထန်း၊ ဒန်း၊ and လေ။ a token of victory, အောင်ပန်း။ —*v. t.* ထက်ကပ်မိုးသည်။

Palmated, *a* ထက်ခြားကဲ့သို့သဏ္ဌာန်ရှိသောအရွက်။

Palmiped, *a* ဝံ့ကဲ့သို့တခြားတည်းခြေရှိသော။

Palmira, *n.* လေပင်း။

Palumistry, *n* ယက်ဝါးယက္ခကာကိုကြည့်၍ဟောခြင်း။

Palmy, *n* prosperous, စွန့်ပလ္လံပင်ကဲ့သို့စည်ပင်သော။

Palpability, Palpableness, *n* from next

Palpable, *a*. tangible, တွေ့ရသော။ အတွေ့ခံရသော။ plain, obvious, ထင်ရှားသော။

Palpitate, *v* *t* —from weakness, နှစ်လုံးခုန်သည်။ —from fear, နှစ်လုံးတုန်သည်။

Palpitation, *n* from above.

Palsied [be,] *v* *t* to have the palsy, လေကြောသောနာစွဲသည်။
to be deprived of energy, စွန့်အားပျက်သည်။

Palsy, *n* လေကြောသောနာ။ —*v* *t*. from Palsied [be]

Paltei, *v* *t* တိမ်းရှောင်သည်။

Paltry, *a* ယုတ်ညံ့သော။

Pampey, *v* *t* ဆိမ့်အိမ့်သောအစာအာဟာရနှင့်ကျွေးသည်။

Pamphlet, *n* ခိုင်ခံ့သောမျက်နှာဖုံးမပါသောစာအုပ်။

Pamphleteer, *n* ထိုသို့သောစာအုပ်ကိုစီရင်ရေထားသောသူ။

Pan, *n* a vessel broad and shallow, အင်တုံ။ ထင်ပန်း။ —of a gun, နားခွက်။ and see Frying pan. —cake, အိုးကင်းပူထိုက်သော မုန့်ပြား။

Panacea, *n* အနာအမျိုးမျိုးကိုပိုင်သောဆေး။

Panada, *n* ပြုတ်၍ဖျော်သောမုန့်။

Pancake, *n* ကျော်သောမုန့်ပြား။

Pancreas, *n* အစာအိမ်နှင့်ကြောရိုးစပ်ကြားမှာတည်သောကြောထွေး။

Pandect, *n* ချုပ်ချာသောစာ။ ပေါင်းချုပ်။

Pander, *n* agent from next. —*v* မိမ္မကူးသည်။ မိမ္မကုန်ကူးသည်။
(provincial)

Pane, *n* မှန်တံချပ်။

Panegyric, *n* ခြီးမွမ်းသောစကား။

Panegyrist, *n* agent from next.

Panegyrize, *v* *t* ခြီးမွမ်းသောစကားကိုစီကုံးသည်။

Panel, *n* a board inserted in a frame, မှန်အိမ်ကွက်။ a roll of jurors, တရားသူကြီးနှင့် တိုင်ပင် စီရင်သော သူတို့စာရင်း။ —*v* *t* ပြည်ထောင်မှာမှန်အိမ်ကွက်ထည့်၍ကာသည်။

Pang, *n* ပြင်းစွာသောဝေဒနာ။

Pangolin, *n* သင်းခွေချပ်။

Panic, *n* from next. —struck, *a* အကြောင်းမရှိသိလိက်ထန်သော။

Pannel, *n*. ကုန်းနှီးတမျိုး။

Pannier, *n* တင်ခြင်း။ ဝန်တင်ခြင်း။

Panoply, *n*. ထက်နက်စုံ။

Panorama, *n*. ပိုင်းရံသောကားရုပ်ကြီး။

- Pant, *v. i* ပန်းဟိုက် to palpitate, နှစ်လုံးတုန်သည်။ to be out of breath, ဟိုက်သည်။ to long earnestly, အထွန်တောင့်တသည်။
- Pantaloon, *n. plur.* ပေါင်းဘီး
- Pantheism, *n.* ခပ်သိမ်းသောအရာတို့သည်ဘုရားသခင်ဖြစ်သည်ဟုယူသော အယူဝါဒ။
- Pantheon, *n.* ခပ်သိမ်းသောနတ်ဘုရားကိုကိုးကွယ်ရာမိတ်ဖွာန်။
- Panther, *n.* ကျားသစ်တမျိုး။
- Pantile, *n.* အုတ်ကြွပ်ခုံး။
- Pantlei, *n.* မင်းအိမ်မှာရန်တိုက်မိုး။
- Pantofle, *n.* အိပ်ရာခန်းမှာစီးရန်ခြေနင်း။
- Pantomime, *n.* အရိပ်အမှတ်သာပေး၍ပြသောဇာတ်ပွဲ။
- Pantomimic, *a.* ထိုသို့သောဇာတ်ပွဲနှင့်ဆိုင်သော။
- Pantry, *n.* စားရန်အစာမျိုးကိုထားသောအခန်း။
- Panurgy, *n.* အလုပ်အမျိုးမျိုးကိုလုပ်တတ်သောအကတ်။
- Pap 1, *n.* a nipple, နို့သီး။ —2, soft food for an infant, သူငယ်စားဖို့ဖျော်သောမုန့်။
- Papa, *n.* အထ။ ဗခင်။
- Papacy, *n.* ရဟန်းမင်း၏အရာ။
- Papal, *a.* ရဟန်းမင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Papaya, *n.* သင်္ဘောသီး။
- Paper, *n.* the manufactured substance used for writing and printing, စက္ကူ။ a newspaper, သိတင်းစာ။ a written instrument, စက္ကူစာ။ —maker, စက္ကူလုပ်သောသူ။ —mill, စက္ကူလုပ်ရန်အဝတ်စုတ်ကြိတ်သောဆုံ။ —stainer, စက္ကူကိုဆေးဥယ်သောသူ။ —*a.* စက္ကူ။ စက္ကူကိုလုပ်သော။ —money, *n.* ငွေလက်မှတ်။ —*v. t.* ဆေးဥယ်သောစက္ကူကိုအခန်းနံရံလှအောင်ကပ်သည်။
- Papilio, *n.* လိပ်ပြာ။
- Papist, *n.* ရဟန်းမင်းတာသကိုယူသောသူ။
- Pappy, *see* Pulpy
- Par, *n.* အညီအမျှ။
- Parable, *n.* ပုံဥပမာ။
- Parabola, *n.* ပရေပထတည်းဟူသောအုပ်ဆောင်းပုံကိုထွန်၍ဖြတ်၍ရသောပုံတမျိုး။
- Parabole, *see* Parable.
- Parabolic, Parabolical, *a.* ပုံဆောင်သော။
- Parachute, *n.* ဗလွန်စက်နှင့်မိမိ၏ကောင်းကင်သို့တက်ပြီးမှ ဖြည်းဖြည်းဆင်းရန်တန်ဆာ။
- Paraclete, *n.* ဘုရားသခင်စေလွှတ်တော်မူသောဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ။
- Parade, *v. t.* to make a display of, ကျင်းပ၍ပြသသည်။ to present in

- military array, တပ်ပြသည်။ —*n* display, ကျင်းပ၍ပြခြင်း။ the place where troops assemble for exercise, စစ်ရေးပြရာစာရပ်။
- Paradigm, *n*.** ပုံသင်သော။
- Paradise, *n*** the garden of Eden, ကမ္ဘာဦးဥယျာဉ်။ a place of felicity, သုခသက်သက်ရှိသောစာရပ်။ the state of justified spirits, ပရဒိသုတဝ။
- Paradisaeal, *a*** blissful, ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံသော။ pertaining to Paradise, ပရဒိသုတဝနှင့်ဆိုင်သော။
- Paradox, *n*** ယုတ်လျက်နှင့်မယုတ်ရောင်ဆောင်သောစကား။
- Paradoxical, *a*** ယုတ်လျက်နှင့်မယုတ်ရောင်ဆောင်သော။
- Paragon, *n*** ထူးဆန်းသောပုံပန်း။
- Paragraph, *n*.** ပုဒ်ကြီး။ ပုဒ်မ။
- Parallax, *n*.** နေ၊ ယ၊ ကြယ်နက္ခတ်တို့ကိုအရပ်ရပ်ကကြည့်ရှုလျှင်ထိုရာတို့သည်ရှေ့ဟန်ရှိသောလက္ခဏာ။
- Parallel, *a*** extended side by side at the same distance, ချဉ်းခြင်း၊ ကွာခြင်းမရှိ၊ တညီတည်းပြိုင်၍နေသော။ being in accordance with, တညီတညွတ်တည်းဖြစ်သော။ similar in the main, ခပ်တူတူဖြစ်သော။ —*v. t* to place parallel, ချဉ်းခြင်း၊ ကွာခြင်းမရှိ၊ တညီတည်းပြိုင်၍နေစေသည်။ to make accordant, တညီတညွတ်တည်းဖြစ်စေသည်။ to have the same general character, သရုပ်သကန်တူသည်။ to compare with, နှိုင်းရှည့်သည်။ —*n* a line running parallel, ချဉ်းခြင်း၊ ကွာခြင်းမရှိ၊ တညီတည်းပြိုင်၍နေသောစာကြောင်း။ အကြောင်းပြိုင်၊ လိနာပြိုင်၊ conformity, တညီတညွတ်တည်းဖြစ်ခြင်း။ comparison made, နှိုင်းရှည့်ခြင်း။
- Parallelism, *n*** from Parallel, *a*
- Parallelogram, *n*** အလျားချင်း၊ အနံချင်းညီမျှလျက်ရှည်လျားသောငှထောင့်ပုံ။ စတုလျားပုံ။
- Paralysis, *n*** လေကြောသေနာ။
- Paralytic, *a*.** လေကြောသေနာစွဲသော။
- Paralyze, *v. t*** to affect with palsy, လေကြောသေနာစွဲစေသည်။ to deprive of energy, ခွန်အားကိုဖျက်သည်။
- Paramount, *a*.** အကြီးဆုံးသော။
- Paramour, *n*.** ရည်းစား။
- Parapet, *n*.** မြေကတုတ်။
- Paraphernalia, *n plur*.** မယားပိုင်သောဥစ္စာ။
- Paraphrase, *v. t*** ပါဠိစာနက်ကိုအကျယ်အားဖြင့်ဖွင့်ပြသည်။ —*n*. ထိုသို့ဖွင့်ပြသောစာချက်။
- Paraphrast, *n*.** ထိုသို့ဖွင့်ပြသောသူ။
- Paraphrastic, *a*.** အကျယ်အားဖြင့်ဖွင့်ပြသော။
- Parasite, *n*.** one who flatters and fawns for a living, သူထပါးမိတ်ကို

ကြအောင်မြှောက်ပင့်၍ကိုယ်အသက်မွေးသောသူ၊ a plant which takes root in another, သစ်၊ သစ်ခွ၊ ကျီးပေါင်းကဲ့သို့ အခြားသော အပင်ကိုမှီ၍ပေါက်သောအပင်မျိုး။

Parasitic, *a* given to flattery, မြှောက်ပင့်တတ်သော။ rooted, as a parasite plant, အခြားသောအပင်၌အမြစ်စွဲသော။

Parasol, *n.* မိမ္မဆောင်းသောထီးကလေး။

Parboul, *v. t* ဖြောသည်။

Parcel, *v. t* ခွဲဝေသည်။ —*n* a part, အပိုင်း။ a quantity, mass, အပုံ။ တပုံ။ a small bundle, အထုပ်ကလေး။ a number (of persons,) လူထွေး။

Parch, *v t* to burn the surface of, လှော်သည်။ to dry to extremity, အထွန်သွေ့မြှောက်အောင်ပူစေသည်။ —with thirst, ရေငတ်၍ အာခေါင်မြှောက်အောင်ပြုသည်။

Parchinent, *n.* စာရေးရန်သားရေ။

Pardon, *v t* အပြစ်လွှတ်သည်။ ချမ်းသာပေးသည်။ —*n.* from *do*.

Pardonable, *a* အပြစ်လွှတ်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Paie, *v t* to peel with a knife, နှိုသည်။ နှာသည်။ နွှေသည်။ သင်သည်။ to shave off, ဟိုးလွှာ၍ခွာသည်။

Paignonic, *n* အကိုက်အခဲကိုမြေစေသောဆေး။

Parent, *n.* a father, အဘ။ a mother, အမိ။ *plur* မိဘ။

Parentage, *n* အမျိုး။

Parental, *a.* pertaining to parents, မိဘနှင့်ဆိုင်သော။ affectionate as parents, မိဘကြင်နာတတ်သကဲ့သို့ကြင်နာသော။

Paenthesi, *n* စကားချပ်။

Parenthetic, Parenthetical, *n.* စကားချပ်နှင့်ဆိုင်သော။

Parhelion, *n.* နေနှင့်တူသောအရောင်။

Pariah, *n.* ဇာတ်ဗျက်၍နှင့်ထုတ်ခြင်းကိုခံရသောသူ။

Parietal, *a* ကျောက်ရိုး၊ အုတ်ရိုးနှင့်ဆိုင်သော။

Paring, *n.* နွှေနှာသောအခွံ။

Parish, *n.* သင်းအုပ်ဆရာအုပ်စု။

Parishioner, *n.* သင်းအုပ်ဆရာအုပ်စုအတွင်းနေသောသူ။

Parity, *n* ညီမျှခြင်း။

Park, *n.* အမဲကိုလိုက်ရန်ကြီးထိုး၍ထားသောတောအုပ်ကြီး။ —of artillery, စစ်ဆောင်အမြောက်စု။

Parlance, *n.* စကားစမည်။ ဝေါဟာရစကား။

Parley, *v. i.* ဆွေးနွေးထိုင်ပင်သည်။ —*n.* from *do*.

Parliament, *n.* အင်္ဂလိတ်လွှတ်တော်။

Parliamentary, *a.* လွှတ်တော်နှင့်ဆိုင်သော။

Parlor, *n.* a room for receiving company, ဧည့်ခံရာအခန်း။ the room

occupied by the family in common, အိမ်သူအိမ်သားထိုင်နေရာ အခန်း။

Parochial, *a* သင်းအုပ်ဆရာပိုင်းခြား၍ထိန်းသိမ်းသောအရပ်နှင့်ဆိုင်သော။

Parody, *n*. သူတပါးရေးထားသောစာကိုမျှော်၍ အတူအပ လုပ်သောစာ။

Parole, *n*. a promise, ဂတိထားသောစကား။ a password, အဆီးအတားမရှိသွားရသောအခွင့်နှင့်ဆိုင်သောစကား။

Paroquet, *n* ကျေးကျွတ်။

Parotid, *a*. နားရင်းအာစောင်၌တံထွေးတည်သောကြောထွေးနှင့်ဆိုင်သော။

Paroxysm, *n* အနာတက်ခြင်း။

Parricidal, *a* အမိအဘကိုသတ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Parricide, *n* အမိကိုသတ်သောသူ။ အဘကိုသတ်သောသူ။

Parrot, *n* ကျက်တူငွေ့။ ကျေးသား။

Parry, *v. t* ဖယ်ရှားသည်။

Parse, *v. t* သမ္ဘါရေးအလိုက်၊ စာ၏အခြေအနေလက္ခဏာတို့ကိုပြသည်။

Parsimonious, *a*. ခြေတာလွန်းသော။

Parsimony, *n* from above

Parsnip, *n* မုံလာဥချို။

Parson, *n* သင်းအုပ်ဆရာ။

Parsonage, *n* သင်းအုပ်ဆရာနေရာကျောင်းနှင့်ဝတ်မြေ။

Part, *v. t. divide*, ပိုင်းသည်။ ခွဲသည်။ to divide into shares, ခွဲဝေသည်။ to separate, ခွဲခွာသည်။ to make a division between, ပိုင်းခြားသည်။ to screen, secrete, သီးသန့်အောင်ခွံနှုတ်၍အခြားစီထားသည်။ —*v. i* to become separated, detached, ကွာသည်။ ကွဲကွာသည်။ to depart from, ကွာသွားသည်။ —*n* a portion, not the whole, အပိုင်း။ some, အချို့တချို့။ a member, component part, အင်္ဂါ။ a portion which falls to one share, အဖို့။ an allotment, portion of work, အငန်းအတာ။ side, party, ဗက်။ character appropriated in a play, ဇာတ်ပွဲ၌ပြောဆိုဆောင်ရွက်ရန်တာဝန်လုပ်ရသောအမှု။ see Parts

Partake, *v. i* ဆက်ဆံ၍ယူသည်။

Parterre, *n*. ပန်းခင်း။

Partial, *a* inclined to favor one side, ငဲ့ကွက်သော။ မှတ်နှာကိုထောက်သော။ preferring, သာ၍ကြိုက်သော။ relating to a part only, not general, တပိုင်း၊ တဖို့၊ တဗက်နှင့်သာဆိုင်သော။

Partiality, *n*. from above, 1st and 2d def

Partially, *adv*. from Partial, *a*.; in part, not wholly, အကုန်အစင်မဟုတ်ဘဲ။

Partible, *a*. ခွဲဝေနိုင်ဘွယ်ဖြစ်သော။

Participant, *a* and *n*. agent, from next.

Participate, *v*. ဆက်ဆံသည်။ ဆက်ဆံ၍ခံယူသည်။

Participation, *n* from above

Participle, *n*. နာမ်သဘောနှင့်ကိရိယာသဘောကိုဆက်ဆံသောသဒ္ဒါ။

Particle, *n* a minute portion of, matter, အစစအရာရာ။ a very small part (of any thing,) အနည်းငယ်မျှ။

Particular, *a*. pertaining to a single person or thing, (တယောက်) တည်း။ တ (ခု) တည်းနှင့်ဆိုင်သော။ minute, exact, ခေ့စပ်သော။ odd, singular, ထူးခြားသော။ nice in taste, အလွန်ရှေးချယ်စိစစ်တတ်သော။ uncommon, သာမညမလုတ်သော။ *n* an article, item, အချက်။ အချက်အရာ။ an individual, တယောက်သောသူ။

Particularity, *n*. specification of particulars, အသီးအသီးတို့ကိုမှတ်သားခြင်း။ a petty matter, သေးနုပိသောအကြောင်းအရာ။ something singular, ထူးခြားသောအရာ။

Particularize, *v* *t* to specify in detail, အသီးအသီးတို့ကိုအစဉ်အတိုင်းပြောထားသည်။ to select and specify, ရွေး၍ပြောထားသည်။

Parting, *n* from Part, *v*

Partisan 1, *n* an adherent to a party, တဖက်၌နေသောသူ။ တဖက်သား။ —2, *n* a kind of pike, လှံတမျိုး။

Partition, *n* the act of dividing, ဝိုင်းခြင်း။ ခွဲခြင်း။ ဝိုင်းခြားခြင်း။ the act of dividing into shares, ခွဲဝေခြင်း။ a separate room, အခန်း။ that by which rooms are divided, အကာ။ —of boards, ခန်းဆီးပျဉ်တိုင်။ —of brick, ခန်းဆီးနံရံ။ —*v* *t* to divide into distinct parts, ဝိုင်းခြားသည်။ to divide into shares, ခွဲဝေသည်။

Partly, *adv*. အကုန်အစင်မဟုတ်။ တပိုင်း။ တချို့သာ။

Partner, *n*. one who partakes or shares with another, ဆက်ဆံသောသူ။ an associate in work, လုပ်ဖော်ဆောင်ဖက်။ an associate in trade, ကုန်ဖက်။ one who dances with another, ဖက်တွဲ၍ကသောသူ။ a correlate in marriage, ခုံဖက်။ ခင်ပွန်း။

Partnership, *n*. ကုန်ဖက်လုပ်ခြင်း။

Partridge, *n*. ခါ။

Parts, *n*. *plur*. talents, ညာဏ်သတ္တိ။ country, region, ပြည်။ ဒေသအရပ်။

Parturient, *a*. မွေးဖွားလှသော။

Parturition, *n*. မွေးဖွားခြင်း။

Party, *n*. a number of persons united in opposition to others, တဖက်၌နေသောလူစု။ one of two litigants, အမှုသည်။ တရားစွဲဖက်။ တရားဖက်။ one concerned in an affair, (အမှု၌) ပါသောသူ။ a company at an entertainment, ခွဲဝင်သောလူစု။ a detachment of soldiers, စေလွှတ်သောစစ်သည်စု။ —colored, *a*.

အထူးထူးအပြားပြားသော အဆင်းအရောင်ရှိသော။ —man, *n.*
တဖက်၌နေသောသူ။ —spirit, တဖက်၌ခွဲလမ်း၍အားသန်သောမိတ်။
—wall, တိုက်၊ အိမ်အကြား၌ကာသောအုတ်ရိုး။

Paschal, *a.* ပသာခါပွဲနှင့်ဆိုင်သော။

Pass, *v.* ၁ to go, သွားသည်။ to move from one state to another, ကူးသည်။ ပြောင်းသည်။ to vanish, cease, လွန်သည်။ to be current (as a bank bill,) အနှံ့အပြားသုံးစွဲသကဲ့သို့ တဦးသို့လွှဲလည်သည်။ —*v. t.* to go by, အနားမှာရှောက်သွားသည်။ to go beyond, လွန်သွားသည်။ to surpass, excel, သာသည်။ လွန်သည်။ လွန်ကဲသည်။ to go along the length of, ရှောက်သည်။ to go through the mid-st of, ဖောက်သွားသည်။ to go across or over, ကူးသည်။ to spend, live through (time,) လွန်စေသည်။ to cause to go, သွားစေသည်။ to hand, ကမ်းသည်။ လွှဲပေးသည်။ to transfer from one to another, လွှဲအပ်သည်။ to neglect, leave behind, ချန်ထားသည်။ to utter, မြွက်ဆိုသည်။ ပြောထားသည်။ to be approved after discussion, or on examination, (the house, &c being understood,) အခွင့်ရသည်။ to admit, approve, အခွင့်ပေးသည်။ မှန်ကြောင်းကို ဝန်ခံသည်။ to enact, ဥပဒေထားသည်။ ပညတ်ထားသည်။ to impose fraudulently, လိမ်လည်၍ယူစေသည်။ —away, လွန်သွားသည်။ —*i. t.* လွန်စေသည်။ —by, *v. ၁* အနားမှာရှောက်သွားသည်။ —*i. t.* to disregard, မမှတ်ဘဲနေသည်။ to set a-side, dispense with, လွှဲပယ်သည်။ to let go with impunity, အပြစ်မပေးဘဲနေသည်။ —off, သူတပါးသို့မှတ်လက်ခံစေခြင်းငှါအရောင်ဆောင်၍ပြုသည်။ —on, *v. ၁* တိုး၍သွားသည်။ —over, to go from side to side, ကူးသွားသည်။ to go over without touching, ကျော်သွားသည်။ —*v. t.* to disregard, မမှတ်ဘဲနေသည်။ —over [the eye,] မိမိကာကြည့်သည်။ —over [the hand,] စမ်းသတ်သည်။ —word, *n.* အဆီးအတားမရှိသွားရသောအခွင့်နှင့်ဆိုင်သောစကား။ —a narrow passage, ဖောက်သွားသောလမ်း။ a passport, အဆီးအတားမရှိသွားလာစေမှုအခွင့်ပေးသောစာ။ a thrust, တချက်ထိုးခြင်း။ a state, condition, ဖြစ်ဟန်။ —[come to,] *v. ၁*. ဖြစ်လာသည်။

Passable, *a.* that may be passed, ရှောက်သွားနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ tolerable, တော်တော်ရှိသော။

Passage, *n.* the act of passing, သွားခြင်း။ ရှောက်သွားခြင်း။ ဖောက်သွားခြင်း။ ကူးသွားခြင်း။ the time of passing from one place to another, ခရီးသွား၍ကြာသောကာလ။ road, way, လမ်း။ a particular part of a book or writing, စာ၌ပါသောအချက်။ an occurrence, အဖြစ်အပျက်။ အကြောင်းအရာ။

Passenger, *n.* a traveller, ခရီးသွားသောသူ။ one who has a place

in a public conveyance, ကုထိုးစီးသောသူ၊ ချောပို့ခြင်းကိုခံ၍
ခရီးသွားသောသူ။

Passibility, Passibleness, *n.* from next.

Passible, *a* ဝေဒနာခံနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Passim, *adv* စာ၌ပါလေရာရာ။

Passing, *a* surpassing, ဖြန့်ကဲသော။ —*adv* အလွန်။

Passing bell, *n* လူသေသောအချိန်၌ခေါင်းထောင်းတီးခြင်း။

Passion, *n* sensation, ဝေဒနာ။ suffering, ခံခြင်း။ emotion, စိတ်။

စိတ်ရှိခြင်း။ ardor, zeal, စိတ်အားကြီးခြင်း။ anger, ခေါသအဗျက်။

love, ချစ်ကြိုက်ခြင်း။ —flower, စုကာပွင့်။ အာသာဝတီပွင့်။

Passionate, *a* highly excited, စိတ်အားကြီးသော။ irritable, easily
provoked, စိတ်တိုသော။

Passionless, *a* စိတ်လျစ်လျူသော။

Passive, *a* receiving or capable of receiving impressions, ဝေဒနာ
ခံသော။ ဝေဒနာခံတတ်သောသဘောရှိသော။ unresisting, မဆီးတား။
သည်းခံတတ်သော။

Passiveness, Passivity, *n.* from above.

Passover, *n.* ပသခါဂွေ။

Passport, *n* အဆီးအတားမရှိသွားလာစေဟုအခွင့်ပေးသောစာ။ ကင်းစာ။

Past, *a* လွန်ပြီးသော။ —*n* အတိတ်။ လွန်ပြီးသောကာလ။ —*prep* အလွန်။

Paste, *n.* —used as a cement, မုန့်ညက်ကော်။ —used in cookery,
မုန့်မိမ်းပြား။ artificial stones, ချက်ကျောက်။ —board, ထူအောင်
ထပ်သောစက္ကူ။ စက္ကူထူ။ —*v. t.* ကော်နှင့်ကပ်သည်။

Pastern, *n.* မြင်းဖနောင့်။

Pastil, *n.* ဆေးတောင့်။

Pastime, *n.* ပျော်ရွှေခြင်း။

Pastor, *n* a shepherd, သိုးထိန်း။ minister of a church, သင်းအုပ်ဆရာ။

Pastoral, *a.* pertaining to the care of flocks, သိုးထိန်းခြင်းနှင့်ဆိုင်
သော။ pertaining to the care of a church, သင်းအုပ်ဆရာအရာ
နှင့်ဆိုင်သော။ —*n.* သိုးထိန်းခြင်းအမှုနှင့်ဆိုင်သောထက်စာ။

Pastorate, Pastorship, *n.* သင်းအုပ်ဆရာ၏အရာ။

Pastry, *n* မုန့်အမျိုးမျိုး။ —cook, မုန့်အမျိုးမျိုးကိုလုပ်သောသူ။

Pasturage, *n.* the business of feeding or grazing cattle, မြင်း၊ ခွား
ကိုစားကျက်၌လွှတ်၍စားစေခြင်းအမှု။ ground fit for grazing,
မြင်း၊ ခွားကျက်စားရာအဆီကောင်းသောအရပ်။

Pasture, *n* ကျက်စားရာစားကျက်ဖြစ်သောမြေကွက်။ —*v. t.* ကျက်စားရာ
အရပ်၌ထားသည်။

Pat 1, *a.* အချက်ကျသော။ —2, *v. t.* ပေါ့ပေါ့ဝပ်သည်။ —2, *n.* ပေါ့
ပေါ့ဝပ်ခြင်းအချက်။

Patch, *n.* a piece sewed on, အဖဝါ။ a small plaster stuck on the

face, မှက်ခွက်၌ကပ်ထားသောပိုးထည်စကလေး။ a small piece of ground, မြေကွက်ကလေး။ —*v. t.* to close a hole by a patch or any material inserted, ဖာသည်။ to stick a small plaster on the face, မှက်ခွက်၌ပိုးထည်စကလေးကိုကပ်ထားသည်။ —work, *n* သရက်ထည်စ၊ ပိတ်စအမျိုးမျိုးကိုစပ်၍ချုပ်သောအထည်။

Pate, *n* ခေါင်း။

Patella, *n* ခုန်ချင်း။

Patent, *a.* open to the perusal of all, တံဆိပ်မခတ်၊ ဖွင့်လှက်ရှိသော။ appropriated by letters patent, တဦးတည်းရောင်းပိုင်၊ သုံးပိုင်သောအခွင့်ကိုပေးသောစာနှင့်ဆိုင်သော။ —*n.* အခွင့်အရာကိုပေးသောစာ။ —*v. t.* တဦးတည်းရောင်းပိုင်၊ သုံးပိုင်သောအခွင့်ကိုပေးသည်။

Patentee, *n* တဦးတည်းရောင်းပိုင်၊ သုံးပိုင်သောအခွင့်ကိုရသောသူ။

Paternal, *a* pertaining to a father, အဘနှင့်ဆိုင်သော။ inherited from a father, အဘထက်မှအမွေခံသော (ဥစ္စာ။)

Paternity, *n* အဘဖြစ်ခြင်း၏အဖြစ်။

Path, *n.* a way, course, track, လမ်း။ a narrow way, *see* next —way, လမ်းကြား။ လမ်းကလေး။

Pathetic, Pathetical, *a* ကရုဏာသက်စေတတ်သော။

Pathless, *a.* လမ်းပေါက်မရှိသော။

Pathology, *n* အနာ ရောဂါ အမျိုးမျိုးတို့ကိုနားလည်၍ ကုတတ်သော အတတ်ပညာ။

Pathos, *n* နှိုးဆော်ခြင်းအမှု၌စိတ်အားသန်ခြင်း။

Patience, *n.* ခန္တီ။ သည်းခံခြင်း။

Patient, *a* သည်းခံသော။ —*n* one who is acted on, အပြုကိုခံသောသူ။ a person diseased, လူနာ။

Patois, *n.* တစုံတခုသောအရပ်၌ပြောတတ်သောစကား၏အခြေအနေ။

Patriarch, *n.* the father of a race, အဘ၏အမျိုး။

Patriarchal, *a* သာသနာပိုင်နှင့်ဆိုင်သော။

Patrician, *n* မှူးတော် မတ်တော်။ —*a.* မှူးမတ်အရာရှိသော။

Patrimonial, *a.* ထိုးစဉ်တဆက်အမွေခံသောဥစ္စာနှင့်ဆိုင်သော။

Patrimony, *n.* ထိုးစဉ်တဆက်အမွေခံသောဥစ္စာ။

Patriot, *n.* ကိုယ်ပြည်ကိုအထွန်နှစ်သက်သောသူ။

Patriotic, *a.* ကိုယ်ပြည်ကိုအထွန်နှစ်သက်သောစိတ်နှင့်ပြည့်စုံသော။

Patriotism, *n* from above

Patrol, *v. &* တပ်၌လှည့်လည်၍စောင့်ထိန်းသည်။ —*n* agent from same.

Patron, *n* ခြီးပင့်မစသောကျေးဇူးရှင်။

Patronage, *n* from Patronize.

Patroness, *n.* ခြီးပင့်မစသောကျေးဇူးရှင်မ။

Patronize, *v t* ခြီးပင့်မစသည်။

Patronymic, *n.* ထိုးထားတို့မှ ဆက်ခံ၍ရသောအမည်နာမ။

Patten, *n.* သံကွင်းတပ်သောခိုက်နပ်

Patte, *v.* ခြောက်မြောက်မြည်သည်။

Pattern, *n.* a model, example, ပုံ၊ ပုံပန်း၊ ပုံသက်သေ။ a sample, specimen, ဘန်း။ —*v.* ပုံတူအောင်လုပ်သည်။ —alter, နည်းတူကျင့်သည်။ နည်းကိုယူ၍လိုက်သည်။

Paucity, *n.* နည်းခြင်း၊ ရှားပါးခြင်း။

Paunch, *n.* ဝမ်း၊ အူအိမ်။

Pauper, *n.* အလွန်ဆင်းရဲ၍သူတပါးကျေးဇူးခြင်းကိုခံရသောသူ။

Pause, *v.* တန့်သည်။ တန့်ရပ်သည်။ —*n.* a short stop, from same; temporary suspense, တွေးတော၍ရပ်ခြင်း။ a break in writing, ပုဒ်မ။

Pave, *v.* to lay with stones or bricks, ကျောက်၊ အုတ်နှင့်ခင်းသည်။ to prepare a passage, လမ်းကိုဖွင့်သည်။

Pavement, *n.* ကျောက်ခင်း၊ အုတ်ခင်း။

Pavilion, *n.* ကုလားတဲ။ —*v.* to ကုလားတဲ၌နေရာချ၍ပေးသည်။

Paving, *n.* see Pavement

Paw, *n.* တိရိစ္ဆာန်လက်။ —*v.* to လက်သည်။

Pawn, *v.* to ပေါင်သည်။ ပေါင်နှံသည်။ —*n.* the thing pawned, အပေါင်အနှံ။ the state of being pawned, ပေါင်နှံလျက်ရှိခြင်း။ —broke, အပေါင်ခံ၍ငွေချေးသောသူ။

Pay, *v.* to give the price of, အတိုးချေသည်။ to discharge a debt, ကြွေးဆပ်သည်။ to repay, ဆပ်ပေးသည်။ to smear, danb, လူးသည်။ —attention, *v.* နားထောင်သည်။ —day, *v.* ကြွေးဆပ်ရသောနေ့။ အခပေးရသောနေ့။ —for, *v.* to အစားပေးသည်။ —master, *n.* ငွေကိုထိန်း၍ပေးရသောသူ။ —off, *v.* to အခပေး၍ထွက်လိုက်သည်။ —out, (ကျောက်ဆူးကြီးကို) လှော့ပေးသည်။ —respect, ရိုသေစွာပြုသည်။ —*n.* wages, အခ။ money due, ပေးစရာငွေ။

Payable, *a.* ပေးရသောအချိန်စေ့သော (ငွေ)။

Payment, *n.* from Pay, *v.*

Pea, *n.* ပဲတချိုး။

Peace, *n.* respite from war, စစ်ငြိမ်းခြင်း။ freedom from quarrels, ရန်မရှိသင့်တင့်ခြင်း။ quietness, tranquility, ငြိမ်ဝပ်ခြင်း။ ငြိမ်သက်ခြင်း။ —[be at,] *v.* ရန်မရှိသင့်တင့်သည်။ —[break the,] *v.* မငြိမ်ဝပ်၊ ရုန်းရင်းခတ်မှုပြုသည်။ —[hold one's,] တိတ်ဆိတ်စွာနေသည်။ —[keep,] ရန်မဖြစ်အောင်ပြုသည်။ —[keep the,] ငြိမ်ဝပ်အောင်ပြုသည်။ —[make,] ရန်ငြိမ်းစေသည်။ ဖန်မြေသည်။ —breaker, *n.* agent from —[break the,] —maker, agent from —[make,] —offering, မိဿဟာရပူဇော်သကား။ —office, ရုန်းရင်းခတ်မှု မဖြစ်စေခြင်းငှါ စောင့်ကြပ်ရသော အရာရှိ။ —*int.* တိတ်တိတ်။

Perceable, *a* free from war, စစ်တိုက်ခြင်းနှင့်လွတ်သော။ free from
quarrels, ရန်ကွေ့ခြင်းမရှိသင့်သင့်တင့်တင့်ဖြစ်သော။ quiet, un-
agitated, ဖြိမ်သက်သော။ not violent, bloody, unnatural,
ဘေးဒါဏ်နှင့်ကင်းလွတ်၍ဖြိမ်သက်စွာ (သေခြင်း။)

Peaceableness, *n* from above

Peaceful, *a* free from war, စစ်တိုက်ခြင်းနှင့်လွတ်သော။ quiet, undis-
turbed, ဖြိမ်သက်သော။ ဖြိမ်ဝပ်သော။ pacific, ငြိမ်းစေတတ်သော။

Peacefulness, *n* from above

Peach, *n* သစ်သီးတမျိုး။

Peacock, *n* ဥဒေါင်း။ the male, ဒေါင်းဖို။

Peahen, *n* ဒေါင်းမ။

Peak, *n* the top of a hill, တောင်ထိပ်ဖျား။ the end of a thing that
terminates in a point, အချွန်။

Peaking, *a* ချွန်သော။

Peal, *v* *t* ဟိန်းသည်။ —*n* from *do*

Peal, *n* သစ်သီးတမျိုး။

Pearl, *n* ပုလဲ။

Pearl-ash, *n* စင်ကြယ်သောပြာဆား။

Pearly, *a* containing pearls, ပုလဲပါသော။ clear as pearls, ပုလဲ
ကဲ့သို့ကြည်လင်သော။

Peasant, *n* ကျေးတောသား။

Peasantry, *n*. ကျေးတောသားစု။

Pease, *n*. ပဲကျက်။

Peat, *n* ထင်းကဲ့သို့မီးဆိုက်သောမြေမိုင်။

Pebble, *n* အလုံးကြီးသောကျောက်စုရစ်။

Pebbly, *a* ကျောက်စုရစ်များသော။

Peccability, *n*. from next

Peccable, *a* ဖောက်ပြန်နိုင်သောသဘောရှိသော။

Peccadillo, *n* ငယ်သောအပြစ်။

Peccant, *a* sinful, အပြစ်ရှိသော။ morbid, ကိုယ်ကာယ၌ အပြစ်ပြု
တတ်သော။

Peccavi, *int* ပြစ်မှားပါပြီ။

Peck 1, *n* နှစ်ပြည်ခန့်ထောက်ရှိသောခြင်တွယ်ခြင်း၏ပမာဏ။ —2, *v* *t*
to strike with the beak, ဆိတ်ပေါက်သည်။ to pick up food
with the beak, နှုတ်သီးနှင့်ကောက်စားသည်။ to strike with
a pointed instrument, ချွန်သောအရာနှင့်ပေါက်သည်။

Pectinated, *a*. ဘီးသွားကဲ့သို့မိတ်သော။

Pectoral, *a*. ရင်နှင့်ဆိုင်သော။

Peculate, *v* *t*. ပိုယာကငွေကိုမတရားသဖြင့်သိမ်းယူသည်။

Peculation, *n* from above

- Peculiar**, *a* belonging to a person and to him only, တဦးတည်းနှင့်သာဆိုင်သော။ singular, particular, ထူးခြားသော။ —*n.* တဦးတည်းလုံးလုံးပိုင်သောဥစ္စာ။
- Peculiarity**, *a* သူတပါးနှင့်မတူထူးသောအခြင်းအရာ။
- Pecunian**, *a* ကြေးငွေနှင့်ဆိုင်သော။
- Pedagogue**, *n* စာသင်ဆရာ။
- Pedal**, *a* ခြေနှင့်ဆိုင်သော။ —*n* အခြေ။
- Pedant**, *n* agent from next
- Pedantic**, *a* ကိုယ်တတ်သောအတတ်ကိုပစ္စား၍ပြတတ်သော။
- Pedantry**, *n* from above
- Peddle**, *v* 1 to be employed about small matters, သေးနုပဲသောအမှုများကိုပြုလုပ်၍နေသည်။ to hawk, ကုန်တို။ ကုန်စကိုလည်၍ရောင်းသည်။
- Peddler**, *n* agent from above, 2d det
- Peddling**, *a* unimportant, အတွက်မရှိသော။
- Pedestal**, *n* ထိုင်ခုံ။ ဘိနပ်၊ ခြေခုံ။
- Pedestrian**, *a* ခြေကျင်သွားသော။ —*n* agent from above.
- Pedicle**, *n* အညွှာ။
- Pedigree**, *n* lineage, ဆွေစဉ်မျိုးဆက်။ genealogy, ဆွေစဉ်မျိုးဆက်စာရင်း။
- Pediment**, *n* ပြုပြတင်း၊ တံခါး၊ ပေါင်းကူးထုပ်ပေါ်၌ထည့်သောတန်ဆာ။
- Pedler**, *see* Peddler
- Pedobaptism**, *n* ယုံကြည်သောသူ၏သားသမီးတို့အား ခရစ်ယာန်တာဝါသွင်းသောမင်္ဂလာကိုပေးခြင်း။
- Pedobaptist**, *n* ယုံကြည်သောသူ၏သားသမီးတို့အားခရစ်ယာန်တာဝါသွင်းသောမင်္ဂလာကိုပေးရမည်ဟုယူသောသူ။
- Peel**, *n* အခွံ။ —*v* to take off the skin or rind, အခွံကိုနှင်သည်၊ သင်သည်။ to plunder, လုရက်သည်။
- Peep**, *v* 1 to begin to appear, စ၍ပေါ်သည်။ to look shily, ချောင်း၍ကြည့်သည်။ to cry as a chicken, *see* Pip —hole Peeping hole, *n* ချောင်း၍ကြည့်သောအပေါက်။ —from *do*
- Peer 1**, *n* one of the same rank, အရာချင်းတူသောသူ။ one of the same qualities, တန်းတူသောသူ။ ရည်တူသောသူ။ အလားတူသောသူ။ a companion, fellow, အပေါင်းအဖော်။ a nobleman, အမတ်။ မှူးတော်၊ မတ်တော်။ —2, *v* 2 to come just in sight, ပေါ်စေ့ရှိသည်။ to look narrowly, ခေ့ခေ့ကြည့်သည်။
- Peerage**, *n* the rank of peer, မှူးမတ်အရာ။ the body of peers, မှူးမတ်စု။
- Peeress**, *n.* အမတ်ကတော်။
- Peerless**, *a.* အတုမရှိသော။ အမက်မရှိသော။

Peerlessness, *n* from above

Peevish, *a* fretful, မိတ်ညစ်တတ်သော။ irritable, မိတ်ဆိုးတတ်သော။

Peevishness, *n* from above

Peg, *n* a wooden nail, မှီ။ the pin of a musical instrument, on which the string is strained, ထက်လှည့်။ — *n* *t* မှီရိုက်သည်။

Peguan, *see* Talang

Pelf, *n* ယုတ်ညံ့သောဥစ္စာ။ ကြေးငွေ။

Pelican, *n* ဝံ့ဒို။

Pelisse, *n* မိမ္မဝတ်လုံ။

Pellet, *n* a small ball, အလုံးကလေး။ a ball for a pellet bow, ထောက်စာ။ —bow, ထောက်။ ထောက်လေး။

Pellicle, *n* အဖျား။

Pell-mell, *adv* ကဏ္ဍာကယာ။

Pellucid, *a* ကြည်လင်သော။

Pelt 1, *n* သားရေ။ —2, *v* *t* ပြစ်ခတ်သည်။

Peltry, *n* သားရေဗွား။

Pelvis, *n* ဝမ်းခေါင်းအောက်ပိုင်း။

Pen 1, *n*, an instrument of writing, မှင်တံ။ —knife, မှင်တံချွန်သော ထားကလေး။ —man, စာရေး။ —manship, the art of writing, စာရေးခြင်း၏အခြေအနေ။ —2, *v* *t* to compose writing, စာမိ ကုံးသည်။ —2, *n* a small inclosure, မြီကလေး။ —2, *v* *t* to shut up in a pen, ခြိတ်လှောင်ထားသည်။

Penal, *a* enacting punishment, ခါတ်ထားသော။ incurring punishment, ခါတ်ခံထိုက်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ —settlement, *n* ရာဇဝတ် သင့်သောသူတို့နေရာ။

Penalty, *n* ခါတ်။ အပြစ်ဒါတ်။ ခံရသောအပြစ်။

Penance, *n* ကိုယ်အပြစ်ပြေအောင်ခံရသောခါတ်။

Penchant, *n* ခွဲကွက်သောစိတ်။

Pencil, *n* —of hair, စုတ်တံ။ —of lead, ခဲတံ။ —of iron, ကညစ်။ —of soapstone, ကန့်ကူဆန်။ —of stone for writing on a slate, ကျောက်တံ။ —of light, စူ၏ထိုးသောရောင်ခြည်လျှံ။ —*n* *t* ခဲတံနှင့်သားသည်။

Pendant, *n* an ear-drop, နားသန်သီး။ any thing hanging by way of ornament, တွဲလွဲနေသောတန်ဆာ။ a flag with two points, ငှက်တော်မြီးလံ။

Pendency, *n*, အမှုမပြီးမှီနေခြင်းအဖြစ်။

Pendent, *a*, တွဲလျက်ရှိသော။

Pending, *a* unsettled, undecided, မစီရင်မဆုံးဖြတ်သေးသော။

Pendulous, *a* တွဲလွဲနေသော။

Pendulum, *n* တောက်တက်ခတ်လှုပ်၍နေစေသော စက်မျှိန်သီးတန်ဆာ။
မျှိန်ခွက်။

Penetrability, *n* from next

Penetrable, *a* ပေါက်နှိုင်းဖွယ်ဖြစ်သော။

Penetrant, *a* ဖောက်နှိုင်းသော။ ဝင်နှိုင်းသော။

Penetrate, *v t* to pierce and enter, ဖောက်၍ဝင်သည်။ to pass into the interior, အထဲသို့ဝင်သည်။ to affect the mind, နှစ်လိုက်ကို ခိုက်စေသည်။ to reach the meaning of, အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်သည်။

Penetrating, *a* discerning, ထိုးထွင်းတတ်သောညာဏ်ကောင်းသော။

Penetration, *n* the act of piercing and entering, ဖောက်၍ဝင်ခြင်း။ strength of intellect, ထိုးထွင်းတတ်သောညာဏ်။

Penetrative, *a* ဖောက်၍ဝင်တတ်သော။ ထိုးထွင်းတတ်သော။

Penguin, *n* ရေငှက်တမျိုး။

Peninsula, *n* ကျွန်းဆွယ်။

Peninsular, *a* ကျွန်းဆွယ်နှင့်ဆိုင်သော။

Peninsulate, *v t* ရေပတ်လည်ပိုင်းသု၍ဆက်ဆွယ်သောကျွန်းငယ်ဖြစ်စေသည်။

Penis, *n* လိပ်။ ယောက်ျား၏အင်္ဂါဇာတ်။

Penitence, *n* နောင်တ။ နောင်တရခြင်း။

Penitent, *a* နောင်တရသော။ —*n* နောင်တရသောသူ။

Penitential, *a* နောင်တရခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Penitentiary, *n* ဆုမ္မခြင်းကိုခံ၍ရာအပြစ်သင့်သောသူတို့နေရာအိမ်။

Pennant, *n* အလျားရှည်သောအလံ။

Penniless, *a* ကြေးငွေမရှိသော။ ကြေးမဲ့သော။

Pennon, *n* အလံငယ်။

Penny, *n* ဇာသိန် ၄ ခုနှင့်မျှသောပင်နိုတည်းဟူသောအင်္ဂလိပ်ကြေးနီဒင်္ဂါး။

—weight, ပင်နိုဝေတ်တည်းဟူသော ၀.၇၆၂ ၄ ခုနှင့်မျှသောအချိန်။

—wise, *a* ကြီးသောအမှုကိုဆောင်စရာရှိလျက်နှင့်ငယ်သောအမှုကိုသာဆောင်တတ်သော။ —worth, *n* as much as is worth a penny, ပင်နိုတပြားအဘိုးထိုက်သောအရာ။ a cheap bargain, အဘိုးအနည်းငယ်နှင့်ဝယ်၍ရသောအရာ။

Pensile, *a* တွဲလွဲနေသော။

Pension, *n* အမှုထမ်းမှလွှတ်၍ခံရသောအငြိမ်းစားစရိတ်။ —*v. t.* အမှုထမ်းခြင်းမှလွတ်စေ၍အငြိမ်းစားစရိတ်ပေးသည်။

Pensionary, အမှုထမ်းခြင်းမှလွတ်၍အငြိမ်းစားရခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Pensioner, *n* အမှုထမ်းခြင်းမှလွတ်၍အငြိမ်းစားရသောသူ။ အငြိမ်းစား။

Pensive, *a* အောင်းမေ့၍စိတ်မရွှင်သော။

Pensiveness, *n* from above.

Pentachord, *n* ကြိုးငါးပင်ရှိသော။

Pentagon, *n* ငါးထောင့်ပုံ၊ ပညွှတ်၊ a regular pentagon, ပညွှတ်ရန်။

Pentagonal, *a* ငါးထောင့်ရှိသော (ပုံ။)

Pentateuch, *n* ဓမ္မဟောင်းကျမ်းတို့တွင်ပညာရှိကျမ်းငါးကျမ်း။

Pentecost, *n* ပတ်ကုတ္တေ့။

Penthouse, *n* အဖီ။

Pennumbra, *n* နေ၊ လတစ်ဝိုက်၊ တခြမ်းကြတ်ရာအနက်နှင့် အလင်းကြား၌ မွေးသောအရိပ်။

Penurious, *a* ကိုယ်ဆင်းရဲအောင်မြေတာလွန်းသော။

Penuriousness, *n* from above

Pennix, *n* သုံးဆောင်ရန်မရှိ၊ ဆင်းရဲခြင်း။

Peon, *n* မင်းလူလင်း၊ မင်းစေပြာတာ။

People, *n* persons in general, the inhabitants of a country, ပြည်သူပြည်သား။ the populace, ဆင်းရဲသားများ။ —*v* *t* အိမ်ခြေ၊ လူနေမှုအောင်မြင်စွာသည်။

Pepper, *n* [red,] ငရုတ်။ [black,] ငရုတ်ကောင်း။ —box, ငရုတ်ကောင်းမှုန့်ထည့်သောဘူး။ —caster, ငရုတ်ကောင်းမှုန့်ထည့်သောဖန်ဘူး။ —coin, ငရုတ်ကောင်းစေ့။ —mint, ဆေးပင်တမျိုးပတ်ပါမိန့်ပင်။ —*t* ငရုတ်ကောင်းမှုန့်နှင့်ဖျူးသည်။

Per, *prep* by, through အားဖြင့်၊ လက်တွင်။ a piece, စီ။ လျှင်။

Peradventure, *adv* (ဖြစ်) မည်၊ မ (ဖြစ်) မည်ကိုမသိသည်နှင့်။

Perambulate, *v* *t* ရှောက်၍သွားသည်။

Perambulation *n* from above

Per annum, *adv* တနှစ်လျှင်။

Perceivable, *see* Perceptible

Perceive, *v* *t* to obtain an idea of, by the senses, အာယတနအားဖြင့်သိမှတ်သည်။ to get some knowledge of, ရိပ်မိသည်။ to know, သိရသည်။

Percentage, *n* တရာစီကောက်သောအရာ။

Percentum, (by contraction, per cent) *adv* တရာလျှင်။

Perceptibility, *n* from next.

Perceptible, *a* အာယတနအားဖြင့်သိမှတ်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Perception, *n* from Perceive, a notion, idea, အထင်အမှတ်။

Percentive, *a*. အာယတနအားဖြင့်သိမှတ်တတ်သော။

Perch, *n* a measure of length, *see* Rod, a roost for fowls, ကြက်အိပ်တန်း။ ဌာတ်နားတန်း။ —*v*. *v* နားနေသည်။

Perchance, *adv* (ဖြစ်) မည်၊ အကြောင်းမရှိဘဲ (ဖြစ်) မည်၊ မ (ဖြစ်) မည်ဟု မဆိုနိုင်သည်နှင့်။

Percipience, *n*. from next

Percipient, *see* Perceptive

Percolate, *v. t.* to filter, စစ်သည်။ — *v. i.* to pass through a filter, ရေစစ်တန်ဆာမှစိမ့်သွက်၍ယိုကျသည်။

Percolation, *n.* from above

Percuss, *v. t.* ထိုက်သည်၊ ခတ်သည်။

Percussion, *n.* from above

Perdition, *n.* ဖျက်စီးခြင်း။

Perdue, *adv.* ဖျက်၍ဝှက်သည်နှင့်။

Peregrinate, *v. i.* အတိုင်းတိုင်းအပြည်ပြည်လှည့်လည်သည်။

Peregrination, *n.* from above

Peremptoriness, *n.* from next

Peremptory, *a.* absolutely decisive, ပြောရန်မရှိအောင်အပြီးဆုံးဖြတ်သော။ positive in opinion, သူတပါးစကားကိုနားမထောင်ဘဲမူ၍ခံစွာနေတတ်သော။

Perennial, *a.* lasting through the year, တနှစ်သုံးတည်တတ်သော။ perpetual, အစဉ်မပြတ်ဘဲနေတတ်သော။

Perfect, *a.* complete, စုံလင်သော။ replete, ပြည့်စုံသော။ perfected in knowledge or skill, အကုန်အစင်တတ်မြောက်သော။ — *v. t.* from *do*.

Perfectibility, *n.* from next

Perfectible, *a.* စုံလင်နိုင်သော။

Perfection, *n.* from Perfect, *a.* an excellent quality, ဂုဏ်၊ မြတ်သောဂုဏ်အင်္ဂါယက္ခဏာ။

Perfective, *a.* စုံလင်စေတတ်သော။

Perfectly, *adv.* in the highest degree, အမြတ်ဆုံးသောအားဖြင့်။ wholly, entirely, အကုန်အစင်။ အကြွင်းမဲ့။

Perfectness, *n.* from Perfect, *a.*

Perfidious, *a.* သစ္စာဖျက်သော။

Perfidiousness, Perfidy, *n.* from above

Perforate, *v. t.* ဖောက်သည်။

Perforation, *n.* from above, an aperture, အပေါက်။

Perforce, *adv.* အနိုင်အထက်။

Perform, *v. t.* to do, work, ပြုသည်။ လုပ်သည်။ ကျင့်သည်။ လုပ်ဆောင်သည်။ to finish, accomplish, ပြီးစီးစေသည်။ ပြည့်စုံစေသည်။

Performance, *n.* from above, a deed, act, အပြု။ အမှု။ အကျင့်။ a work written, စီကုံးသောစာ။

Perfume, *v. t.* ထုံသည်။ — *n.* a perfuming substance, အထုံ။ a fragrant smell, အရွှေ့။

Perfumer, *n.* အထုံသည်။

Perfumery, *n.* အထုံအမျိုးမျိုး။

Perfunctory, *a.* အမှုမထားဘဲပြုသော။

Perhaps, *adv* (ဖြစ်) မည်၊ မ (ဖြစ်) မည်ကိုမသိသည်နှင့်။

Pericardium, *n* နှစ်လုံးကဖုံးလွှမ်းသောအမျှေး။

Pericarp, *n* အစေ့အိမ်။

Pericranium, *n* ဥဋ္ဌောင်းခွံကိုဖုံးလွှမ်းသောအမျှေး။

Perigee, *n* ပြိုဟ်လှည့်ပတ်ရာ၌မြေကြီးနှင့်နီးသောအချက်။

Perihelion, *n* နေကိုပြိုဟ်လှည့်ပတ်ရာ၌နေနှင့်နီးသောအချက်။

Peril, *n* တေးရောက်စရာအကြောင်း။ — *v* *t* တေးရောက်စရာအကြောင်းကိုပြုသည်။

Perilous, *a* တေးရောက်စရာအကြောင်းရှိသော။

Perimeter, *n* ပတ်သည်အနားပေါင်း၊ ပရီမီဇီ။

Period, *n* the time of a circuit or revolution, လှည့်ပတ်ခြင်းအချိန်ကာလ။ a division of time, an era, ကပ်။ ကာလအပိုင်းအခြား။ length of life, အသက်တာ။ end, termination, အဆုံး။ a complete sentence, အဝင်။ one mark of punctuation, အင်္ဂလိတ်စာ၌အပိုက်တမျိုး။ ( )

Periodic, Periodical, *a* pertaining to a period of time, လှည့်ပတ်ခြင်းအချိန်ကာလနှင့်ဆိုင်သော။ occurring at certain intervals, အစဉ်အတိုင်းဖြစ်ပျက်သော နှစ်လနေ့ရက်အချိန်ဧကောက်လျှင်ဖြစ်တတ်သော။

Periosteum, *n* အရိုးကိုဖုံးလွှမ်းသောအမျှေး။

Peripatetic, *a* pertaining to walking to and fro, စကြာသွားခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ Aristotelian, ဆရာအာရိတ္တောတလအယူဝါဒဖြစ်သော။

Periphery, *n* အဝန်း။

Periphrase, *v*. သွယ်ဝိုက်၍ပြောသည်။ — *n* သွယ်ဝိုက်သောစကား။

Periphrastic, *a* သွယ်ဝိုက်သောစကားနှင့်ပြောသော။

Perish, *v* *v*. to die, သေသည်။ to be destroyed, ပျက်သည်။ ပျက်စီးသည်။

Perishable, *a* ပျက်တတ်သော။

Perishableness, *n* from above.

Peristaltic, *a* spiral, လိမ်ရစ်သော။

Peristyle, *n* မိုးနန်းမျိုးစိုက်သောလက်ခံတိုင်။

Periwig, *n* ဆံပင်ဦးထုပ်။

Periwinkle, *n*. the plant, စလပ်။ စလပ်မြူ။ စလပ်နီ။ စလပ်ကျား။ M.

Perjure, *v*. မထုတ်မမှန်ဘဲကျိန်ဆိုသည်။

Perjury, *n* from above

Perk, *v* တန်ဖျသည်။ — *a* from above.

Permanence, Permanency, *n*. from next, နိစ္စ။ ဇူဝါ။ (Pali.)

Permanent, *a* တည်သော။ မြဲသော။

Permeable, *a* မိမ့်၍ပေါက်နှိုင်းဖွယ်ဖြစ်သော။ ထိုး၍ဖောက်နှိုင်းဖွယ်ဖြစ်သော။

Permeate, *v*. *t* မိမ့်၍ပေါက်သည်။ ထိုး၍ဖောက်သည်။

Permissible, *a* အခွင့်ပေးစရာကောင်းသော။ အခွင့်ရရှိနိုင်ဖွယ်ရှိသော။

Permission, *n.* အခွင့်၊ အခွင့်ပေးခြင်း။

Permissive, *a.* from next.

Permit, *v. t.* to allow, အခွင့်ပေးသည်။ to suffer, let alone, မဆီးတား၊ ကြည့်၍နေသည်။ —*n.* အကောက်ကော်ပြေခ။

Permutation, *n.* ထဲလွယ်ခြင်း။

Pernicious, *n.* ဖျက်ဆီးတတ်သော။

Perniciousness, *n.* from above.

Peroration, *n.* အချုပ်အခြာစကား၊ နိဂုံး။

Perpendicular, *a.* မတ်တတ်ဖြစ်သော။ —(of a right angled triangle,) *n.* အနားမတ်။

Perpetrate, *v. t.* (မကောင်းသောအမှုကို) ပြုသည်။

Perpetration, *n.* from above

Perpetual, *a.* unceasing, အစဉ်မပြတ်သော၊ permanent, တည်သော၊ ဖြစ်သော။

Perpetuate, *v. t.* ဖြစ်အောင်ပြုသည်။

Perpetuation, *n.* from above.

Perpetuity, *n.* အစဉ်မပြတ်တည်ခြင်း။

Perplex, *v. t.* to entangle, make intricate, ရှုပ်ထွေးအောင်ပြုသည်။

to disturb with doubts, ဖရောဖရောင်ဖြစ်အောင်ပြုသည်။

Perplexity, *n.* entanglement, intricacy, ရှုပ်ထွေးခြင်း၊ embarrassment of mind, စိတ်ဖရောဖရောင်ဖြစ်ခြင်း။

Perquisite, *n.* အခမဲ့တပါးသီးခြား၍ပေးသောအရာ။

Perry, *n.* သစ်သီးရည်တမျိုး။

Perso, *adv.* တခြားစီ။

Persecute, *v. t.* ညှဉ်းဆဲသည်။

Persecution, *n.* from above.

Perseverance, *n.* from next

Persevere, *v. i.* စွဲမြဲသည်။

Persian, *a.* ပေရရှပ်ရည်နှင့်ဆိုင်သော။

Persimon, *n.* တည်။ *Diospyros kaki*. *m.*

Persist, *v. i.* မှီမသောစိတ်နှင့်စွဲမြဲသည်။

Persistence, *n.* from above

Persistent, *a.* from Persist

Person, *n.* a rational being, လူ၊ a human being, လူသတ္တဝါ၊ the form and appearance of a human being, လူ၏အဆင်းသဏ္ဌာန်၊ (ဤမည်သောသူ၏) အရောင်အဆင်း။

Personable, *a.* ကောင်းသောအဆင်းအရည်ရှိသော။

Personage, *n.* ကြီးကြီးတတ်သူ။

Personal, *a.* pertaining to an individual, လူတစ်ဦးနှင့်ပတ်သက်သော၊ တယောက်

Petrify, *v. i* ကျောက်ဖြစ်လာသည်။ — *v. i* to convert to stone, ကျောက်ဖြစ်စေသည်။ to make callous, unfeeling, မကြင်နာတတ်သောစိတ်ရှိစေသည်။

Petroleum, *n.* ရေနံ။

Petronel, *n* မြင်းသေနတ်။

Petticoat, *n* ထမိန်။

Pettifogger, *n.* ငယ်သောအမှုကိုလိုက်တတ်သောရှေ့နေ။

Pettiness, *n.* from Petty.

Pettish, *a* စိတ်တိုသော။

Pettishness, *n* from above.

Pettitoes, *n* ခြံ့ခြံ့ဝက်ကလေးခြေ။

Petty, *a* small, ငယ်သော။ သေးနုသော။ unimportant, ပမာဏမပြုလောက်သော။

Petulance, Petulancy, *n.* from next

Petulant, *a* ရွပ်ဆတ်သော။

Pew, *n.* သုဓမ္မာဇာရပ်၌ကွက်ကန်၍အသီးအသီးလုပ်ထားသောနေရာထိုင်ရာ။

Pewee, *n.* ခဲမလုပ်နှင့်ခဲမဖြူရောသောသတ္တု။ ဘင်။

Phaeton, *n.* ဘီးနှစ်စုံတပ်သောရထားပေါင်းချုပ်။

Phalanx, *n.* သေးမျက်နှာတပ်ဖွဲ့၍နေသောရဲမက်စစ်သည်စု။

Phantasm, *n* အမှန်မဟုတ်ဘဲလျက်ထင်မြင်သောအရာ။

Phantom, *n* a specter, စန္ဒေ။ a fancied vision, *see* Phantasm.

Pharisaic, Pharisaical, *a.* ဖာရိရှဲနှင့်ဆိုင်သော။

Pharisee, *n* ဖာရိရှဲတည်းဟူသော။ ကိုယ်ကုသိုလ်ကိုအမြဲပြု၍ဝါကြွားသောသူ။

Pharmacopeia, *n.* ဆေးဖော်နည်းစာ။

Pharmacy, *n.* ဆေးအမျိုးမျိုးကိုဖော်သောအတတ်။

Pharos, *n.* ပင်လယ်နား၌တည်သောမီးပြတိုက်။

Pharynx, *n.* အစာရေစာဝင်ဝင်ဖြစ်သောယဉ်ခြောင်းအထက်ပိုင်း။

Phase, Phasis, *n.* ထင်ရှားစွာသောအဆင်းသဏ္ဌာန်၏အခြေအနေ။

Pheasant, *n.* ရမ်း the crow pheasant, ဗုတ်။

Phenix, *n* a fabulous bird, ဝဏ္ဏာဗိဋ္ဌကတမျိုး။ an extraordinary person, ထူးဆန်းသောသူ။

Phenomenon, *n* ထင်ရှားစွာသောအဆင်းသဏ္ဌာန်။

Phial, *n* ဗန်ဘူးငယ်။

Philanthropic, Philanthropical, *a.* လူမျိုးကိုချစ်မြင်နှင်ဆိုင်သော။

Philanthropist, *n.* လူမျိုးကိုချစ်၍ကျေးဇူးပြုတတ်သောသူ။

Philanthropy, *n.* လူမျိုးကိုချစ်၍ကျေးဇူးပြုခြင်း။

Philippie, *n.* ရေရွတ်ဖော်ပြ၍ ပရိသတ်ရှေ့မှာ ကြပ်တည်းစွာ အပြစ်တင်သောစကား။

Philological, *a.* ဘာသာစကားအမျိုးမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။

- Philologist, *n.* ဒိဿာယမိအတတ်ပညာကိုလေ့ကျက်သောဆရာ။
- Philology, *n.* ဒိဿာယမိအတတ်တည်းဟူသော ဘာသာစကားမျိုး၏မူလ အချုပ်အခြာမှစ၍ ခြားနားသောထက္ခဏာများ ကို ဖော်ပြသောအတတ် ပညာ။
- Philosopher, *n.* ပညာအတတ်အမျိုးမျိုးတို့ကိုစိစစ်ရှာဖွေတတ်သောသူ။
- Philosophic, Philosophical, *a.* ဒိဿာဓမီအတတ်နှင့်ဆိုင်သော။
- Philosophize, *v. i.* အကျိုးအကြောင်းကို လိုက်စစ်မေးမြန်း၍ဖော်ပြသည်။
- Philosophy, *n.* ဒိဿာဓမီ အတတ်တည်းဟူသော၊ ပညာ အမျိုးမျိုးတို့ကို စိစစ်၍ဖော်ပြသောအတတ်ပညာ။
- Philter, *n.* အနွှဲ၊ မျက်ချစ်၊ မျက်နှာပွင့်။ —*v. t.* —a person, မျက်ချစ် ဆေးနှင့်ထိုးသည်။ —a dranglit, မျက်ချစ်ဆေးနှင့်ခတ်သည်။
- Phiz, *n.* မျက်နှာ။
- Phlebotomist, *n.* သွေးဖောက်တတ်သောဆရာ။
- Phlebotomize, *v. t.* သွေးဖောက်သည်။
- Phlebotomy, *n.* from above
- Phlegm, *n.* သလိပ်၊ ခွဲခန်း။
- Phlegmagogue, *n.* သလိပ်စင်စေတတ်သောဝမ်းနှုတ်ဆေး။
- Phlegmatic, *a.* abounding in phlegm, သလိပ်များသော၊ dull, heavy, စိတ်ဆေးနွေးသော။
- Phlogiston, *n.* မီးအတွင်းဓာတ်။
- Phonics, *see* Acoustics.
- Phosphorus, *n.* the morning star, ကြယ်နီ။ *in chemistry*, အမိုက်၌ ဝိုးစိုးကဲ့သို့အရောင်ထွက်တတ်သောအရာ။
- Phosphoric, *v. i.* ဝိုးစိုးကဲ့သို့အရောင်ထွက်သည်။
- Phosphorescent, *a.* from above
- Phrase, *n.* စကားပြောဆိုနည်း၏အခြေအနေ။ —*v. t.* ခေါ်ဝေါ်သည်။
- Phraseology, *n.* *see* Phrase, *n.*
- Phrenology, *n.* ဗရေနောယမိအတတ်တည်းဟူသော ဥက္ခောင်းကို စစ်ဆေး လေ့ကျက်သောအတတ်ပညာ။
- Phrensy, *n.* ရူးခြင်း။
- Plithiasis, *see* Consumption
- Phylactery, *n.* ထက်ဖွဲ့။
- Physic, *n.* a substance used in healing diseases, ဆေး။ the science of healing, ဆေးကုခြင်းအတတ်။ —*v. t.* to treat with physic, ဆေးကုသည်။ to cleanse the bowels by evacuation, ဝမ်းနှုတ်သည်။
- Physical, *a.* pertaining to visible nature, ထင်ရှားသောကမ္ဘာတန်ဆာ နှင့်ဆိုင်သော၊ pertaining to corporeal substance, ရူပကာယနှင့် ဆိုင်သော၊ visible, apparent, အပေါ်ယံကမ္ဘာဖြစ်သော၊ relating to the science of healing, ဆေးကုခြင်းအတတ်နှင့်ဆိုင်သော။

Physician, *n* ဆေးသမား၊ အကုသမား။

Physics, *n plur* လောကဓာတ်တန်ဆာများကို စစ်ဆေးလေ့ကျက်သော အတတ်ပညာ။ လောကဓာတ်ပညာ။

Physiognomist, *n* မျက်နှာအခြေအနေ၏ လက္ခဏာတို့ကိုထောက်၍ မိတ်သဘောကိုသိတတ်သောသူ။

Physiognomy, *n* configuration of countenance, မျက်နှာအခြေအနေ၏လက္ခဏာ။ the science of discovering the character of the mind from the features of the face, မျက်နှာအခြေအနေ၏ လက္ခဏာတို့ကိုထောက်၍ မိတ်သဘောကိုသိနိုင်သောအတတ်ပညာ။

Physiological, *a*. ဖုမိသြောလဏိအတတ်နှင့်ဆိုင်သော။

Physiologist, *n* ဖုမိသြောလဏိအတတ်ကိုတတ်သောသူ။

Physiology, *n* ဖုမိသြောလဏိ အတတ်တည်းဟူသော ကိုယ်ခန္ဓာအပေါင်း အစုအကြောင်းအရာများကိုဖော်ပြသောအတတ်ပညာ။

Physiology, *see* Botany

Piacular, *a* အပြစ်ကိုဖြေတတ်သော။

Piano-forte, *n* ပြေစုံတမျိုး၊ သံစုံသစ်တာတမျိုး။

Piazza, *n* အိမ်မန့်ဆက်၍အမိုးပါသောစင်္ကြံ။

Picaoon, *n*. ပင်လယ်ထားမြိ။

Pice, *n* ဝဲမိတ်။ ပိုက်ဆံ။

Pick, *v t* to pluck, ဆွတ်သည်။ to clean or clear, by pulling off what adheres, ထွင်၍ယူသည်။ to strike with the beak, ဆိတ်ပေါက်သည်။ to strike with a sharp instrument, ချွန်သောအရာနှင့်ပေါက်သည်။ to select, ရွေးကောက်သည်။ —(a bone,) ထွင်၍စားသည်။ —(cotton or wool,) ဖန်သည်။ —(the ear,) ကော်သည်။ —a lock, သေခွကွင်းကို သံကောက်နှင့် ချွေ၍ ဖွင့်သည်။ —(a pocket,) နှိုက်၍ခိုးသည်။ —a quarel, ရန်ထွေသည်။ —*v. 2* to eat slowly and by morsels, ရွေးချယ်စိစစ်၍စားသည်။ —*an*, *n* ပေါက်တူးလုံး။ —from, or off, *v t* ကောက်၍ပြစ်သည်။ —lock, *n* an instrument, for picking a lock, သေခွကွင်းကို ချွေဖွင့်သောသံကောက်။ a person who picks locks, သေခွကွင်းကို သံကောက်နှင့်ချွေ၍ဖွင့်တတ်သောသူခိုး။ —out, *v t* ရွေးကောက်သည်။ —pocket, —purse, *n* ငွေအိတ်ထဲကနှိုက်၍ခိုးသောသူ။ —thank, ကိုယ်အကျိုးကိုသာ ခွဲကွက်၍ သုအလိုသို့ လိုက်သောသူ။ —up, *v. t* ကောက်ယူသည်။ —*n*. a sharp pointed iron tool, ချွန်သောသံချောင်း။ option, ရွေးကောက်ရသောအခွင့်။

Pickback, *adv* ကြောပေါ်မှာ။

Picked, *a*. ချွန်သော။

Pickedness, *n* from above.

Picket, *n*. a pale, ဝင်းခတ်သောပျဉ်းချွန်၊ ဝင်းခတ်သောသင်ပုံးခေါင်း။ a palisade, သစ်တပိတိုင်။ an advanced guard, ကင်းတပ်။ —*v. t*

- to inclose with pales, ပုညိချွန်ဝင်းခတ်သည်။ သင်ပိုးခေါင်းဝင်း
ခတ်သည်။ to fortify with palisades, သစ်တပ်တည်သည်။
- Pickle, *n* the liquor, ချဉ်ချည်။ an eatable impregnated with
vinegar, salt, &c ချဉ်ဖတ်။ သနပ်။ — *v t*. ချဉ်ချည်၌မိမိ၍ထား
သည်။ ချဉ်မိမိသည်။ ချဉ်ထည့်သည်။
- Picnic, *n* အသီးသီး ကိုယ်စားသောက်ဖို့ ရှာ ကို ယူ ခဲ့ ၍ ပွင် ဆင် သော စား
သောက်ပွဲ။
- Pictorial, *a*. ပန်းချီရေးသော။
- Picture, *n*. a painting, ဆေးရေးသောရုပ်ပုံ။ a likeness, ပုံ။ —frame,
ကားပေါင်း။ —*v t* to paint resemblance, တူအောင်ပန်းချီရေး
သည်။ to form an ideal likeness, အာရုံအားဖြင့်တူအောင်ထင်သည်။
- Picturesque, *a* ညာဏ်ကွန်မြန်းခြင်းနှင့်ဆိုင်၍ပန်းချီရေးဖို့ရှာကောင်းအောင်
ကြည့်ရှုစရာပွယ်အဆင်းအရည်ရှိသော။
- Piddle, *v* to deal in trifles, သေးနုသောအမှုများကိုပြုလုပ်၍နေသည်။
to pick at table, မစားရှင်သလိုလိုစားသည်။
- Pie 1, *n* a crust baked with contents, ဌာပနာသွင်းမုန့်။ မုန့်ဌာပနာ။
—2, printers' types thrown together, ရောနှောသော စာလုံးပုံ
များ။ —3, the smallest copper coin in India, မတ်ပြားပိုင်။
- Pie-bald, *a*. ကျားသောအဆင်းရှိသော။
- Piece, *a*. part, portion, fragment, အစ။ အတစ်။ အပိုင်း။ အကျိုး။ အပွဲ။
—of cloth, အထည်။ —of composition, စာတစောင်။ —of music,
အစဉ်သင့်ထားသောသီခြင်းသံတခဏ်း။ a picture, ဆေးရေးသော
ရုပ်ပုံ။ a coin, ဒင်္ဂါး။ a musket or gun, သေနတ်။ အမြောက်။
—[a,] *adv*. စီ။ —[of a,] တမျိုးတည်း။ တထည်တည်း။ တဝတည်း။
—meal, *a*. ခြားခြား နား နား ဖြစ် သော။ —meal, *adv*. into
fragments, အစိတ်စိတ်အရွှားရွှား။ by pieces, တစတစ။ —*v t*
ဆက်၍ထုတ်သည်။
- Pied, *a*. pie-bald, ကျားသောအဆင်းရှိသော။ variegated, ချယ်လွယ်သော။
- Pier, *n*. a stone pillar supporting an arch, တန်တားပေါင်းကူးတိုင်။
a mole, ရေကတုတ်။ the part of the wall of a house between
windows, ပြတင်းပေါက်နှစ်ခုအကြား၌ ထိုက်သားနံရံ။ —glass,
အခန်းတွင်း၌ကပ်ထားသောမှန်ကြီး။
- Pierce, *v*. ရူးသည်။ ထိုး၍ဖောက်သည်။
- Piercer, *n* ရူး။
- Piety, *n*. reverence for God and religion, ဘုရား၊ တရားကိုရှိသေခြင်း။
performance of duty to God, ဘုရားဝတ်ကိုပြုခြင်း။ performance
of filial duties, မိဘဝတ်ကိုပြုခြင်း။
- Pig, *n* the young of swine, ဝက်ကလေး။ an oblong mass of lead
or iron, ခဲတုံး။ သံတုံး။ —*v*. to farrow, ဝက်မွေးသည်။
- Pigeon, *n*. ခို။ the green species, ငူ။ —house, ခိုအိမ်။

- Piggery, *n* ဝက်ခြံ။
 Pigin, *n* ရေရှတ်တမျိုး။
 Pigment, *n*. အရောင်တင်ဆေး။
 Pigmy, *n*. လူငယ်။ —*a* ပုသော။ သောင်သော။
 Pigtail, *n* the hair of the head tied in a cue, ဝက်အူကျစ်သောဆံ။
 a small roll of tobacco, ကျစ်၍ထားသောဆေးတောင့်။
 Pike, *n*. လှံရှည်။ —staff, လှံရိုး။
 Piked, *a*. ချိန်သော။
 Pilaster, *n* ၎် ထောင့်တိုင်။
 Pile 1, *n* a heap, အဖုံ။ a large edifice, တည်ဆောက်သောအရာကြီး။
 —1, *v* *t*. to heap up, ပုံသည်။ ပုံထားသည်။ to fill above the
 brim, မိုမောက်အောင်ပြုသည်။ —2, *n* a large post driven into
 the earth, မြေ၌ရိုက်နှက်၍စိုက်သောတိုင်ကြီး။ —3, the nap of
 cloth, သက္ကလတ်အစွန်း။
 Piles, *n*. မြင်းသရိုက်။
 Pilfer, *v*. လက်ဆော့၍ယူသည်။
 Pilferer, *n* သူရိုး။
 Pilgrim, *n*. ခရီးသွားသောဧည့်သည်အာဂန္တု။
 Pilgrimage, *n* ဧည့်သည်အာဂန္တုဖြစ်၍ခရီးသွားခြင်း။
 Pill, *n*. ဆေးလုံး။
 Pillage, *v* *t*. အနိုင်အထက်ပြု၍ယူယူသည်။ —*n* လုယူသောဥစ္စာ။
 Pillar, *n* a post, တိုင်။ any thing that affords support, အမှီတက်။
 Pillion, *n*. ယောက်ျားစီးသောကုန်းနှီးနောက်ကဆက်၍မိမ္မစီးသောကုန်းနှီး။
 Pillory, *n*. လည်ထိတ်။ ထက်ထိတ်။
 Pillow, *n*. ခေါင်းအုံ။ —*bed*, —*case*, *n* ခေါင်းအုံစွပ်အိတ်။ —*v*
 ခေါင်းအုံသည်။
 Pilot, *n*. ရေကြောင်းမာလိန်။ —*v* *t*. သင်္ဘောသွားရာရေကြောင်းကိုပြသည်။
 Pilotage, *n*. ရေကြောင်းမာလိန်ကုန်။
 Pimento, *n* ယဇကကျွန်းမှာဖြစ်သောငှုပ်ကောင်း။
 Pimp, *n*. and *v*. see Pandei, *n*. and *v*.
 Pimple, *n* အဖု။
 Pin, *n* the instrument used for fastening clothes, တွယ်အပ်။ a
 peg, ချီ။ a bolt, bar, &c. အကွင်း (used in composition only,)
 —cushion, *n* တွယ်အပ်ထိုးထားသောအုံငယ်။ —feather, ဓမ္မနွဲ့။
 —hole, အပ်ထိုးသောအပေါက်။ —money, မယားသုံးပိုင်သော
 သင်းသီးငွေ။ —*v* *t* အပ်နှံငွေတွယ်သည်။ စွဲရိုက်သည်။
 Pinafore, *n* အပေါ်ရင်ဖုံး။
 Pincers, *n*. ညှပ်။ ဇာဂဏာ။ ကျေးဇူးတံသီး။
 Pinch, *v* *t* —as with the fingers, ဆိတ်သည်။ to compress, as be-
 tween two substances, ညှပ်သည်။ to straiten, distress, ကြပ်

တည်းခွာပြုသည်။ နာစေသည်။ ဆင်းရဲစေသည်။ —*v.* *z.* to be over frugal, ရှိတာလွန်းသည်။ —*n* from above, *v.* *t.*

Pinchbeck, *n.* ကြေးနီနှင့်သွပ်ရောသောသတ္တု။ ခပ်ဗျာ။

Pinchers, *see* Pincers.

Pine 1, *n.* ထင်းခူး။ —2, *v.* *z.* စိတ်နေမကောင်း၊ ပိန်သွားသည်။

Pine-apple, *n* နာနတ်သီး။

Pinfold, *n* လှောင်ခြံ။

Pinion, *n* the extreme joint of a wing, တောင်ပံအဖျားဆစ်။ a wing, အတောင်။ the tooth of a smaller wheel answering to that of a larger, စက်ကြီးနှင့်ဖက်တွဲ၍ထားသောစက်ငယ်၏အသွား။ bands for the arms, လက်ပြန်ကြိုး။ —*v.* *t* to bind the wings, အတောင်ချင်းရှက်၍ချည်သည်။ to bind the arms, လက်ပြန်ကြိုးချည်သည်။ လက်ပြန်ချည်၍ထားသည်။ to restrict, စည်းကမ်းသတ်၍ထားသည်။

Pink (color,) *n* ပန်းနုအရောင်။ —*v.* *t* ထိုးသည်။

Pinnace, *n* သံသန်တမျိုး။

Pinnacle, *n* အထွဋ်ဖျား။

Pinnacled, *a* အထွဋ်ဖျားရှိသော။

Pint, *n.* ပိန္တတည်းဟူသော ၂၇ အချိန်ဝင်သောအခြင်အတွယ်။

Pioneer, *n.* သူတပါးရှေ့သို့သွား၍လမ်းကိုဖွင့်သောသူ။

Pious, *a* reverencing God and religion, ဘုရား၊တရားကိုမှီသော။ being in the habit of performing duty to God, ဘုရားဝတ်ကိုပြုတတ်သော။ being in the habit of performing filial duties, မိဘဝတ်ကိုပြုတတ်သော။

Pip 1, *n* ကြက်ဦးခွံသောအနာတမျိုး။ —2, *v.* *z.* ကြက်ကလေးကဲ့သို့မြည်သည်။

Pipe, *n* a wind instrument, ပြွေ။ a tube, hollow cylinder, မြွန်။ a tobacco-pipe, ဆေးတံ။ a puncheon, ဂါလံ ၁၂၀ ဝင်သောစည်ကြီး။ —*v.* to play on a wind instrument, မှုတ်သည်။ to whistle (as the wind,) လေချွန်သကဲ့သို့မြည်သည်။

Pipkin, *n.* လက်ကိုင်ပါသောမြေစိုင်း။

Pippin, *n* သစ်သေ့သီးတမျိုး။

Piquancy, *n.* from next

Piquant, *a.* sharp, stimulating to the taste, မြက်မြက်စက်စက်ရှိသော။ sharp, smart, pointed (as style,) မြက်မြက်စက်စက်ရှိသကဲ့သို့ဖြစ်သော (စကား။)

Pique, *n* စိတ်ညစ်ခြင်း။ —*v.* *t* to nettle, စိတ်ညစ်စေသည်။ to rouse some uneasy passion, စိတ်ညစ်စေ၍နှိုးဆော်သည်။ —one's self (on,) *v* ဝါကြွားသည်။

Piquet, *see* Picket.

Piracy, *n.* from Pirate, *v*

Pirate, *n.* ပင်လယ်ထွေးခြံ။ —*v* to rob on the sea, ပင်လယ်ပေါ်မှာ ထွေးမြတ်သည်။ to take surreptitiously, (သူတပါးစီသောစာကို) မိုး၍သုံးသည်။

Piratical, *a* from above, *v.*

Pirouette, *n.* ကိုယ်ကိုလှည့်ထည်ခြင်း။

Piscatory, *a* ငါးနှင့်ဆိုင်သော။

Pisces, *n.* မိန့်ရာသီ။

Piscine, *a.* ငါးမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။

Pish, *int* ခြိ။

Pismire, *n* ပရွက်ဆိတ်။

Piss, *n.* ကျင်ငယ်။ သေး။ —*v* *i.* သေးပေါက်သည်။

Pistol, *n* မြင်းသေနတ်။ —*v.* *t.* မြင်းသေနတ်နှင့်ပြစ်သည်။

Piston, *n* ထိုးတံ။

Pit, *n* a hole in the earth, တွင်း။ the middle part of a theatre, ဝတ်ရုံတွင် ခွဲကြည့်ရန်အလယ်ခန်း။ —of the stomach, ရင်ညွန့်။ a dent in the flesh, အမိန့်။ a mark left by the small pox, ကျောက်ပေါက်မာ။ —coal, ကျောက်မီးသွေး။ —fall, ကျအောင် ထောင်သောတွင်း။ —man, အောက်ကနေ၍လှည့်သောသူ။ —saw, သစ်ကိုတိုက်သောလှ။ —*v.* *t.* to dent, မိန့်အောင်နှိပ်သည်။ *adv* see Pitted

Pitapat, *adv* နှစ်လုံးတုန်လှုပ်လျက်။

Pitch 1, *n.* ထင်းရှူးစေး။ —black, *a* အတွန်နက်သော။ —1, *v.* *t.* ထင်းရှူးစေးနှင့်လူးသည်။ —2, *n* a point or degree of elevation, အမြင့်။ the highest point, အထွဋ်။ အဗျား။ —2, *v* to fall headlong, စောက်ထိုးကျသည်။ to light, စုတ်, နား၍နေသည်။ encamp, တပ်ချသည်။ to fix choice (upon,) ရွေးယူသည်။ —as a boat or ship, ခုန်သည်။ —*v.* *t* to throw, ပြစ်သည်။ to throw down, ပြစ်ချသည်။ —to throw headlong, စောက်ထိုး ချသည်။ —a tent, တဲဆောင်သည်။ —a tune, သီခြင်းသံကိုတိုင်သည်။ *adv* see Pitched battle —folk, *n* (for hay,) မြက်ကော်ခတ်ရင်းခွ။ (for thorns,) ဆူးထောက်ခွ။ —pipe, သီခြင်းသံကိုဖမ်းသောတန်ဆာ။

Pitched (battle,) *n* အတွန်းအတီးခံ၍တိုက်ခြင်း။

Pitcher, *n.* ကရား။ ရေကရား။

Pitchy, *a.* like pitch, ထင်းရှူးစေးကဲ့သို့ဖြစ်သော။ very dark, မှောင်မိုက်သော။

Piteous, *a.* excitative of pity, သနားစရာငွယ်ဖြစ်သော။ compassionate, သနားတတ်သော။ wretched, အတွန်ဆင်းရဲသော။ paltry, ယုတ်ညံ့သော။

Piteousness, *n.* from above, 1st and 2d def.

Pith, *n.* —of a plant or tree, အူ strength, force, ရွန်အား၊ အနှစ်သာရ။

Pithiness, from Pithy.

Pithless, *a.* without pith, (as a plant or tree,) အူမရှိသော။ wanting force, အနှစ်သာရမရှိသော။

Pithy, containing pith, consisting of pith, အူရှိသော။ အူဗျားသော။ forcible, အနှစ်သာရရှိသော။

Pitiable, *a.* to be pitied, သနားဖွယ်ဖြစ်သော။ wretched, အထွန်ဆင်းရဲသော။

Pitiableness, *n.* from above.

Pitiful, *a.* compassionate, သနားတတ်သော။ excitative of pity, သနားစေရန်ဖြစ်သော။ paltry, ယုတ်ညံ့သော။

Pitifulness, *n.* from above

Pitiless, *n.* destitute of pity, မသနားတတ်သော။ not exciting pity, သနားဖွယ်မယုတ်သော။

Pitilessness, *n.* from above

Pittance, *n.* သူတပါးပေးသောအနည်းငယ်။

Pitted, *a.* ကျောက်ပေါက်မာရှိသော။

Pity, *v. t.* သနားသည်။ —*n.* compassion, သနားခြင်း။ ကရုဏာ။ a ground or cause of compassion, သနားရန်အကြောင်း။

Pivot, *n.* a horizontal one, မောင်းကန့်ထန်ကွင်း။ လက်တံကန့်ထန်ကွင်း။ an upright one, မလျှိုင်း။

Pix, *n.* ~~ဓနိရိကာသသန္တိကိုးကွယ်ရန်ရန်မြားကိုထည့်အေးအေးအေးအေးတာ။~~ X

Placability, Placableness, *n.* from next.

Placable, *a.* မိတ်ပြေနိုင်သော။

Placard, *n.* အနှံ့အပြားသိစေခြင်းငှါကပ်ထားသောစာ။

Placate, *v. t.* မိတ်ပြေအောင်ပြုသည်။

Place, *n.* a certain portion of space, a locality, အရပ်။ a portion or passage of writing, စာခွဲပါသောအချက်။ situation, station, office, rank, အရာ။ room, stead, အစား။ —[give,] *v.* to make room (for,) ဆုတ်၍နေရာပေးသည်။ to give room or advantage, နေရာအခွင့်ကိုပေးသည်။ —[take,] to come to pass, ဖြစ်လာသည်။ to take precedence, သုရှေမှသာနေရာရှိသည်။ —man, *n.* အရာရှိသောသူ။ —*v. t.* to put, ထည့်သည်။ ထားသည်။ ထည့်ထားသည်။ နေရာချသည်။ to fix in a place, တည်သည်။ တည်ထားသည်။ to appoint, ခန့်ထားသည်။

Placenta, *n.* အချင်း။

Placid, *a.* calm, tranquil, ငြိမ်သော။ ငြိမ်သက်သော။ serene, pleasant, သာသော။ သာယာသော။ gentle, mild, နူးညံ့သိမ်မွေ့သော။

Placidity, Placidness, *n.* from above.

Plagiarism, *n* from Plagiarize

Plagiarist, *n* agent from same.

Plagiarize, *v t* သူတပါးပီကိုးသောစာကိုနှုတ်ယူ၍ကိုယ်စီကိုးသောစာကဲ့သို့
သုံးသည်။

Plagiar, *n* *see* Plagiarism, and Plagiarist

Plague, *v. t* to annoy, နှောင့်ရှက်သည်။ to affect with some
calamity, ဘေးဖြစ်အောင်ပြုသည်။ —*n.* any thing annoying,
နှောင့်ရှက်သောအရာ။ a calamity, ဘေးဥပါတ်။ a kind of
malignant fever, ကာသနာတမျိုး။

Plaguy, *a.* နှောင့်ရှက်တတ်သော။

Plaid, *n* စကောတလံအထည်တမျိုး။

Plain, *a* level, ညီညာသော။ simple, void, of ornament, တန်ဆာ
မဆင်းရိုးသော။ not handsome, မလှသော။ simple, artless,
ပရိယာယ်မပြုရိုးသော။ unaffected, undisguised, ရှုရှုရှုရှုရှုရှုရှု
တည့်သင်းသော။ clear, evident, easily understood, ထင်ရှား
သော။ ရှင်းလင်းသော။ simple, unmixed, အရောအနှောမရှိ၊ သက်
သက်ဖြစ်သော။ —dealing, ပရိယာယ်မပြုရိုးသော။ —dealing,
n. ဝေဟာ။ လဟာပြင်။ from above —work, မရှုယ်လှယ်ဘဲရိုးရိုး
ချုပ်သောအချပ်။ —*adv* not obscurely, ရှင်းလင်းစွာ။ distinctly,
ဖြတ်သားသည်နှင့်။ straight forward, ထိုက်ရိုက်။ အတည့်အလင်း။
—hearted, *a.* ရိုးသားသော။ —spoken, အတည့်အလင်းပြော
တတ်သော။ —*n.* လွင်ပြင်။ —*v. t.* ညီညာစေသည်။

Plainness, *n* from Plain, *a.*

Plaint, *n* from next, a plaintiff's charge or accusation in court,
တရားလိုစွဲသောဆင်ခြေ။

Plaintful, *a.* မြည်တမ်းသော။

Plaintiff, *n* တရားလို။

Plaintive, *a* မြည်တမ်းတတ်သော။

Plaintiveness, *n* from above

Plait, *v. t.* to fold, double, ခေါက်သည်။ to weave, ရက်သည်။ to
intertwist three strands into one, ဝက်အူကျစ်သည်။ —*n.*
a fold, အခေါက်။ something woven, ရက်သောအရာ။ three
strands intertwined into one, ဝက်အူကျစ်သောအရာ။

Plan, *v. t.* to form a draft or representation, ဝံ့ထုတ်သည်။ စနစ်ဝံ့
ထုတ်သည်။ to form in design, စိတ်ကူး၍ကြံစည်သည်။ —*n.*
a draft or form, ဝံ့၊ စနစ်ဝံ့။ a scheme, project, အကြံအစည်။
အကြံအစွယ်။

Plane, *n.* a level surface, ညီညာသောမျက်နှာပြင်။ မြန်မျှသောအရာ။
a carpenter's plane, ရွှေပေါက်။ —*v. t* ရွှေပေါ်ထိုးသည်။

Planeirons, *n.* ရွှေပေါ်သွားများ။

- Planet, *n.* ဂြိုဟ်။ —struck, *a* ဂြိုဟ်အရှိန်ထိ၍ပျက်သော။
- Planetarium, *see* Orrery.
- Planetary, *a.* ဂြိုဟ်နှင့်ဆိုင်သော။
- Plansphere, *n.* အပြားပေါ်မှာရေးသောအလုံးပုံ။
- Plank, *n.* ထူသောပုညိပြား။ —*v t.* ထူသောပုညိခင်းသည်။
- Plano-concave, *a.* တဖက်ပြား၍တဖက်ခွက်သော။
- Plano-convex, *a.* တဖက်ပြား၍တဖက်ခုံးသော။
- Plant, *n.* အပင်။ —*v. t* —a seed or plant, စိုက်သည်။ —with the intention of transplanting, ပျိုးသည်။ to erect, set upright, စိုက်သည်။ထူသည်။ထောင်သည်။ to settle, establish, တည်ထောင်သည်။ to place (as cannon,) တင်သည်။
- Plantain, *n.* ငှက်ပျော။
- Plantation, *n.* the act of planting, စိုက်ပျိုးခြင်း။ the place planted, ကိုင်း။ ယာခင်း။
- Planter, *n.* ထယ်ယာလုပ်သောသူ။ စိုက်ပျိုးသောသူ။
- Planting, *n.* စိုက်ပျိုးခြင်း။
- Plash, *n.* a puddle, ရွံ့ပွက်။ and *see* Splash
- Plashy, *a.* ရွံ့ပွက်စွာသော။
- Plaster, *n.* a composition for coating walls, အင်္ဂါတေ။ a covering for a sore, spread with salve, အနာအုပ်ရန်ဖယောင်းချက်သုတ်လူးသောဈင်းသားရေ။ —*v t* to overlay with plaster, အင်္ဂါတေကိုင်သည်။ to cover with a plaster, ဖယောင်းချက်နှင့်ဖုံးသည်။ to smooth over, extenuate a fault, အပြစ်ပေါ့လျော့အောင်ပြောသည်။
- Plastering, *n.* အင်္ဂါတေ။
- Plastic, *a.* ပုံပေါ်အောင်ဖန်ဆင်းတတ်သော။
- Plat 1, *n.* မြေအကွက်။ —2, *see* Plat, *v t*
- Plate, *n.* a flat piece of metal, ရွှေပြားအစရှိသောသတ္တုကိုလုပ်သောအပြား။ wrought silver, ခတ်လုပ်သောငွေတန်ဆာအသုံးအဆောင်။ a small shallow vessel used to eat from, ဝှက်ပြား။ a piece of timber which supports the ends of the rafters, လျှောက်။ —*v t* to beat into thin plates, အပြားခတ်သည်။ to cover with plates, ရွှေပြားအစရှိသည်တို့နှင့်ချပ်လှပ်သည်။ to cover with metal plates, မိန်းကွပ်သည်။ to overlay with metal in a state of fusion, ရွှေရည်အစရှိသည်တို့နှင့်ပွတ်သည်။
- Platform, *n.* a level spot, တလင်း။ a floor, ကြမ်း။ a stage, စင်။ *see also* Plate, လျှောက်။
- Platina, *n.* ရွှေ၊ ငွေ၊ သံထက်မကအလေးဆုံး၊ အမာဆုံးဖြစ်သောထောဟာ။ ကြေးဖြူ။
- Platoon, *n.* လေးမျက်နှာဖွဲ့၍ခံသောတပ်။

Platter, *n* [wooden,] ဗူပ်။ [earthen,] ဝုကန်ပြားကြီး။

Plaudit, *n* ချီးမွမ်းခြင်း။

Plausibility, Plausibleness, *n* from next

Plausible, *a* ကောင်းရောင်၊ မှန်ရောင်ဆောင်သော။

Play, *v. i* to sport, ကစားသည်။ to contend in a game, ကစားသည်။ to gamble, ထောင်းတမ်းကစားသည်။ to perform on an instrument of music, တီးမှုတ်သည်။ to move this way and that, လှုပ်ရှားသည်။ to operate, ပြုလုပ်သည်။ to act on the stage, ဇာတ်ပြသည်။ to act like, personate a character, ပြုသည်။ လုပ်သည်။ —*v. t* to put in action, ပြုလုပ်စေသည်။ to show off in sport, ကစား၍ပြသည်။ to act (a part) on the stage, ဇာတ်ပြသည်။ —a trick with, ကျီစားသည်။ —day, *n*. ကစားရသောနေ့။ —false, *v. t*. လိမ်သည်၍ လှည့်စားသည်။ —fellow, *n* ကစားဖက်။ သူငယ်ချင်း။ —game, *n* လူကလေးကစားခြင်း။ —mate, *see* —fellow —off, *v. t* ကစား၍ပြသည်။ on, —upon, *v. t*. ကျီစားသည်။ —thing, *n*. သူငယ်ကစားသောအရာ။ —*n*. from above, a drama, ဇာတ်။ ဇာတ်ပွား။ a dramatic exhibition, ဇာတ်ပွဲ။ room for motion, လှုပ်ရှားရာအခွင့်။ liberty of acting, ပြုလုပ်ရာအခွင့်။ —bill, *n* ပွဲသတင်းခွဲဇာတ်ခင်းကျင်းရာစာရင်း။ —house, *n*. ဇာတ်ရုံ။

Playful, *a* ကစားတတ်သော။

Plea, *n*. an argument in a court of justice, လွှတ်၊ ရုံးခွဲတရားလို၊ တရားခံပြောဆိုသောစကား။ a cause in court, တရားတွေ့မှု။ a defendant's reply, တရားခံချေသောဆင်ခြေ။ an apology, အပြစ်ဖြေရာစကား။ entreaty, တောင်းပန်သောစကား။

Plead, *v. i* to argue in a court of justice, လွှတ်၊ ရုံးခွဲတရားလို၊ တရားခံပြောဆိုသည်။ လျှောက်လဲချေသည်။ to argue, urge reasons for or against, အကျိုးအကြောင်းကို ဆွေးနွေးပြသ၍ (သွေးဆောင်သည်။) to urge intreatingly, တောင်းပန်၍ (သွေးဆောင်သည်။) —*v. t* to adduce in proof, နာက်သေပြသည်။ to allege in self defence, တရားခံချေပပြောဆိုသည်။ to offer as an excuse, အပြစ်ပြေအောင်ပြောသည်။

Pleader, *n*. an attorney, ရှေ့နေ။ an arguer, အကျိုးအကြောင်းကိုဆွေးနွေးပြသ၍သွေးဆောင်သောသူ။

Pleading, *n*. လွှတ်၊ ရုံးခွဲတရားလို၊ တရားခံအကြည့်လှည့်ပြောဆိုခြင်း၊ ဆင်ခြေ။

Pleasant, *a* သာသော။ သာယာသော။ စိတ်သာစေတတ်သော။ ရှော်ပါးစေတတ်သော။

Pleasantness, *n*. from above.

Pleasantry, *n*. gayety, ရှော်နှင်ခြင်း။ humorous speech, ရယ်နှင်စွယ်သောစကား။

- Pleasant, *v. i.* (ပြုခြင်းငှါ) အလိုရှိသည်။ (ပြု) ချင်သည်။ —*v. t* from next
- Pleased [be,] *v. z.* to feel satisfied, happy, မိတ်သာသည်။ to enjoy one's self, ပျော်ပါးသည်၊ ပျော်ရွှေသည်။ to like to (do,) *see*
- Please, *v. i.* —with, *v t* ကြိုက်သည်။ နှစ်သက်သည်။ မိတ်တွေ့သည်။
- Pleaser, *n* သုအလိုဆိုလိုက်သောသူ။
- Pleasing, *a.* affording pleasure, မိတ်သာစေတတ်သော။ ပျော်ရွှေစေတတ်သော။ gaining approbation, နှစ်သက်ခြင်းကိုခံတတ်သော။
- Pleasurable, *a.* same, 1st def.
- Pleasure, *n.* agreeable feeling, satisfaction, မိတ်သာခြင်း။ ပျော်ရွှေခြင်း။ approbation, နှစ်သက်ခြင်း။ will, အလို။ a favor, ကျေးဇူး။
- Plebian, *n.* ဆင်းရဲသား။ —*a.* ဆင်းရဲသားနှင့်ဆိုင်သော။
- Pledge, *v t.* to pawn, ပေါင်သည်။ ပေါင်နှံသည်။ to give as a warrant or security, ပေါင်ထားသကဲ့သို့ဂတိထားသည်။ —*n.* a thing pawned, အပေါင်အနှံ။ a thing given or considered as security, အာမခံအရာ။ a hostage, အာမခံအရာ၌ထားခြင်းကိုခံသောသူ။
- Pledget, *n.* အနာပေါ်မှာအုပ်၍ထားသောအဝတ်စ။
- Pleades, *n. plur* ခြောက်ဆိပ်။
- Plenary, *a.* စုံလင်သော။
- Plenipotency, *n.* from next
- Plenipotent, *a.* စုံလင်သောအခွင့်တန်ခိုးရှိသော။
- Plenipotentiary, *n.* စီရင်ပိုင်သောအခွင့်တန်ခိုးစုံလင်သောသံတမန်။
- Plentitude, *n.* fullness, ပြည့်ခြင်း။ completeness, စုံလင်ခြင်း။
- Plenteous, Plentiful, *a* copious, ပေါများသော။ များပြားသော။ yielding abundance, များများဖြစ်စေတတ်သော။ having abundance, ကြွယ်ဝသော။ ဝပြောသော။
- Plenteousness, Plentifulness, Plenty, *n.* from above အပုံ။
- Pleonasm, *n* from next.
- Pleonastic, *a* စကားပိုမိုသော။
- Plethora, *n.* from next.
- Plethoric, *a.* သွေး၊ အရည်ထန်သော။
- Pleurisy, *n.* လေတံကျင်နာ။
- Phability, Phableness, Phancy, Phantness, *n.* from next.
- Phable, Phiant, *a.* flexible, ပျော့သော။ ပျောင်းသော။ easily persuaded, သွေးဆောင်လွယ်သော။ သဘောလွယ်သော။
- Phers, *n.* ညှပ်။
- Plight 1, *see* Pledge, *v. t.* 2d def. —2, *n.* အခြစ်။ အနေအခြေ။
- Plinth, *n.* တိုင်ခုံ။ ဘိနပ်။
- Plod, *v. i.* တကုတ်ကုတ်လုပ်သည်။
- Plot 1, *n.* a plat of ground, ခြေအကွက်။ a draft or plan of a piece of ground, ခြေအကွက်ပုံ။ —2, *v.* to contrive, မိတ်ကူးသည်။

to intrigue, plan secretly, **လျှို့ဝှက်၍ကြံစည်သည်။** to make a plan of ground, **ထယ်၊ ယာ၊ ဥယျာဉ် အစရှိသော။ မြေပုံရေးသည်။**
 —2, *n* a secret scheme, **လျှို့ဝှက်၍ကြံစည်ခြင်း။** the frame work of a story or play, **ဒဏ္ဍာရီစာကိုကြံစည်၍ထုတ်လုပ်သော အခမ်းအနားအစီအစဉ်။**

Plough, *n.* **ထယ်။** —share, **ထယ်သွား။** —*v. t* to cut the ground in furrows, **ထယ်နှင့်ထွန်သည်။** to run through in sailing, **(ပင်ထယ်ရေကို) ခွဲ၍သွားသည်။** —man, *n* **ထယ်လုပ်သောသူ။**

Plover, *n* (one species,) **ငှက်တလိုင်း။** (another species,) **တိတိတူး။**

Pluck 1, *v. t.* to twitch out, **ဆတ်ခနဲနှုတ်သည်။** to strip by plucking, **အမွှေးအတောင်ကိုနှုတ်သည်။** to gather (fruit, &c) **ဆွတ်သည်။**
 —2, *n.* **နှစ်လုံးသည့်ပွတ်။**

Plug, *n* **ဆို့။** —*v t* **ဆို့သည်။** **ဆို့မိတ်သည်။**

Plum, *n.* the fruit, **အစေ့တလုံးပါသောသစ်သီးတမျိုး။** a dried raisin, **စပျစ်သီးခြောက်။** £ 100,000, **ရူပိတသန်း။** —cake, *n* **စပျစ်သီးခြောက်ပါသောမုန့်ချို။** —pudding, *n.* **စပျစ်သီးခြောက်ပါသောမုန့်ပျော့။**

Plumage, *n.* **ငှက်အမွှေးအတောင်။**

Plumb, *v. t* **ချိန်သည်။** —*n* **ချိန်သီး။** —line, *n* **ချိန်ကြိုး။** —*adv.* **မတ်တတ်။ မတ်တတ်။**

Plumbago, *n.* **ခဲနက်။**

Plumber, *n* **ခဲတန်ဆာလုပ်သောသူ။**

Plume, *n.* a feather, **အမွှေးအတောင်။** a feather worn as an ornament for the head, **ခေါင်း၌တန်ဆာဆင်သောငှက်မွှေးငှက်တောင်။** reputation, credit, **ဂုဏ်အသရေ။** —*v. t* to trim and adjust feathers, **အမွှေးအတောင်ကိုပြုပြင်သည်။** to adorn with plumes, **ငှက်မွှေးငှက်တောင်နှင့်တန်ဆာဆင်သည်။** —one's self (on,) *v.* **ဝါကြွားသည်။**

Plummet, *n.* a plumb, **ချိန်သီး။** **ချိန်ထုပ်။** **မှန်ထုပ်။** a piece of lead used in ruling paper, **မျဉ်းသားသောခဲတောင့်၊ ခဲပြား။**

Pump, *a.* **ဝသော။** **ဝမျိုးသော။** —as a child, or any young animal, **ဖွံ့သော။** —*v. i* **ဖုံးခနဲကျသည်။** —out, —up, *v. t.* **ဖောင်းကြွစောင်ပြုသည်။** —*adv.* **ဖုံးခနဲ။**

Plumply, *adv.* **တည့်တည့်။**

Plumpness, *n.* from Plump, *a.*

Plumy, *n.* **အမွှေးအတောင်နှင့်ပြည့်စုံသော။**

Plunder, *v. t.* **လုယူသည်။** —*n* **လုယူသောဥစ္စာ။** **ထက်ရဥစ္စာ။**

Plunderer, *n.* **လုယူသောသူ။** **ထားမြဲ။**

Plunge, *v. i.* **ရုတ်ခနဲဝင်သည်။** **ရုတ်ခနဲကျသကဲ့သို့သွင်းသည်။** —*v. t.* **နှစ်သည်။** **ထိုး၍သွင်းသည်။**

- Plural, *a.* တရုထက်သာ၍များသော။ —*n.* ဗဟုဝစ်။
- Pluralist, *n.* မင်းစီရင်သောသာသနာ၌အရာအများရှိသောဓမ္မဆရာ။
- Plurality, *n.* တရုထက်သာ၍များခြင်း။
- Plus, *adv.* ပေါင်းသည်နှင့်။
- Pluvial, Pluvius, *a.* မိုးဇာယဉ်နှင့်ဆိုင်သော။
- Ply, *v* & *to* bend, yield, ညှစ်သည်။ *to* go in haste, အလျင်အမြန်သွားသည်။ —*v* *t* *to* lay on, တိုက်သည်။ *to* importune, ပူဆာသည်။ *v* *t* and *v* *l.* *to* work steadily, ပြုစုသောစွာသiligence, တကုတ်ကုတ်လုပ်သည်။ ကြိုးစားအားထုတ်သည်။
- Pneumatic, *a* consisting of air, လေဖြစ်သော။ relating to air, လေနှင့်ဆိုင်သော။
- Pneumatics, *n* လေကိုသုံး၍ပြုလုပ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သောအတတ်။
- Pneumatology, *n* လေတည်းဟူသော ဝါယောဓာတ်နှင့်ဆိုင်သော အတတ်ပညာ။
- Poach, *v* *t.* *to* parboil, ဖြောသည်။ *to* steal, မိုးသည်။ *to* steal game, မယူအပ်သောသားငှက်တို့ကိုမမ်းယူသည်။
- Poacher, *n* agent from above, last def
- Poachy, *a.* မိမိပြောသောကြောင့်အနင်းမခံသော (မြေ)။
- Pock, *n.* ကျောက်ပေါက်သောအဖု။ —mark, *n.* ကျောက်ပေါက်မာ။ —marked, *a.* ကျောက်ပေါက်မာထင်သော။
- Pocket, *n* အင်္ကျီအိတ်။ ပေါင်းဘီအိတ်။ —book, *n.* မှတ်သားရန်လက်စွဲစာအုပ်ငယ်။ —glass, *n* လက်စွဲဆောင်သောမှန်ငယ်။ —hole, *n* အင်္ကျီအိတ်ဝ။ ပေါင်းဘီအိတ်ဝ။ money, *n.* အသေးအနုသုံးရန်ကိုယ်၌ဆောင်သောငွေ။ —*v.* *t* အင်္ကျီအိတ်၊ ပေါင်းဘီအိတ်ထဲမှာထည့်သည်။
- Pod, *n.* ပဲတောင့်။
- Poem, *n.* လင်္ကာတစောင်။
- Poesy, *see* Poetry
- Poet, *n* လင်္ကာဆရာ။ စာစပ်ဆိုသောဆရာ။ —laureat, *n* စာဆိုတော်။
- Poetaster, *n* ထိုးထွင်းသောညာဏ်နည်းသောလင်္ကာဆရာ။
- Poetess, *n.* စာစပ်ဆိုသောမိမ္မိ။
- Poetic, Poetical, *a* pertaining to poetry, လင်္ကာနှင့်ဆိုင်သော။ like poetry, လင်္ကာစာကဲ့သို့ဖြစ်သော။ လင်္ကာထက္ခဏာရှိသော။ လင်္ကာသဘောရှိသော။
- Poetry, *n.* ရှု၊ ကဗျာ၊ လင်္ကာ။
- Poh, *int* နှုး။
- Poignancy, *n.* from next
- Poignant, *a.* stimulating to the taste, မြက်မြက်စက်စက်ရှိသော။ acrimonious, biting, နားခါးစွယ်ဖြစ်သော။ piercing, severe, ပြင်းသော။ ထန်သော။

Point, *n* a sharp end, အချွန်။ ချွန်သောအဖျား။ a small cape or headland, ငယ်သောအင်္ဂု။ *in geometry*, အမှတ်။ a particular spot in space or time, အချွတ်။ a particular matter, အချွတ်အရာ။ an object aimed at, ခြယ်ချွတ်။ a particular sentiment intended to strike with force, ထိခိုက်သောစကားချွတ်။ a stop in writing, အပိုက်။ equator of the heavens, မှတ်နှာ။ a point of the mariner's compass, အိမ်မျှောင်ကြိုး။ a string furnished with a tag, ပုံတောင်းတပ်သောကြိုး။ —*v* *t* to sharpen the end, ချွန်သည်။ to direct to-wards (an object), မျှန်သည်။ to punctuate, ခိုက်သည်။ —*at*, *v* *t* —*v* by the finger, ထက်ညွှန်သည်။ to allude to, ရည်စောင်သည်။ —*out*, *v* *t*. ညွှန်၍ပြသည်။

Pointer, *n*. any thing that points, ညွှန်ပြတတ်သောအရာ။ a dog that shows the game, သားငှက်တို့ကိုပြတတ်သောခွေး။

Pointless, *a* ထုံးသော။

Poise, *v* *t* to make of equal weight, မျှန်စက်သည်။ ညီမျှအောင် မျှန်စက်သည်။ —*n* equilibrium, မြန်စက်၍ညီမျှခြင်း။ a counterpoising weight, မျှန်စက်၍ညီမျှစေသောအရာ။

Poison, *n* အဆိပ်။ အဆိပ်တောက်။ —*v* *t* to make poisonous (as an arrow,) အဆိပ်နှင့်လူးသည်။ to infect with a poisonous quality, အဆိပ်ဖြစ်စေတတ်သောသဘောကိုသွင်းသည်။ to administer poison to, အဆိပ်ခတ်၍ပေးသည်။ to kill by poison, အဆိပ်နှင့်သေစေသည်။ to corrupt, taint, ယိုယွင်းစေသည်။

Poisonous, *a* တောက်စေတတ်သော။ သေစေတတ်သော။ အဆိပ်ရှိသော။ ယိုယွင်းစေတတ်သော။

Poke 1, *n* a bay, အိတ်။ —2, *n* an impediment attached to the neck of a beast, လည်ထိတ်။ —3, *v* *t* to feel about (as in the dark,) စမ်းတီးစမ်းတမ်းသွားသည်။ to touch or disturb with something long, ခုတ်အစရှိသည်တို့နှင့်ထိုးသည်။

Pokei, *n* မီးမွှေးသံချောင်း။

Pokerish, (Amer) *a*. ကြောက်သန့်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Polar, *a* မြေကြီးလုံးဝင်ရိုးဖျားနှင့်ဆိုင်သော။

Polarity, *n*. တစုံတခုသောမျက်နှာသို့လိုက်တတ်သောသဘော။

Polarize, *v* *t*. ထိုသို့သောသဘောကိုသွင်းသည်။

Pole 1, *n* an extremity of the earth's axis, မြေကြီးလုံးဝင်ရိုးဖျား။ —star, *n*. ဂူဝံ။ —2, *n* a long stick, ခုတ်ချောင်းရှည်။ မျှော။ a measure of length, *see* Rod, —of a carriage, ရထားသန့်။ ဖွည်းသန့်။ —ax, *n*. ရဲတင်းပုဆိန်။ —2, *v* *t*. to furnish with poles for support, ထိုင်ထောင်သည်။ to impel by poles (as a boat,) ထိုးဝါးနှင့်ထိုးသည်။ —cat, *n* ကြောင်ဥကျည်။

Polemic, Polemical *n* ဆွေးနွေးငြင်းခုံသော။

Police, *n*. the internal government of a place, မြို့သူမြို့သားတို့အမှုအရေးကိုစီရင်ခြင်း။ those who have the charge of preserving order, &c ရာဇဝတ်ရုံးအရာရှိစု။ —office, *n* ရာဇဝတ်ရုံး။

Policy, *n* a system of legislative and administrative measures, ပြည်မှုပြည်ရေးကိုစီရင်ခြင်းတရား။ wisdom and prudence in management, အမှုအရေးကို ကောင်းမွန်စွာ စီရင်တတ်သော ညာဏ်ပညာ။ —of insurance, *n* လုံချုပ်အောင်ဝန်ခံသောစာချုပ်။

Polish, *v* & *t* to become smooth and glossy, အရောင်တက်သည်။ —*v* & *t* to make permanently smooth and glossy, အရောင်တင်သည်။ to make refined, ကျော့အောင်ပြုသည်။ ယဉ်ကျေးအောင်သင်သည်။ —*n* glossy smoothness produced by friction, မြဲဖျင်၍ထွက်သောအရောင်။ refinement, ကျော့ခြင်း။ ယဉ်ကျေးခြင်း။

Polite, *a* of polished manners, ကျော့သော။ ယဉ်ကျေးသော။ complimentary, obliging, ယောကဝတ်ပြုတတ်သော။

Politeness, *n*. from above, ဖျူငြိ။

Politic, *a* sagacious in pursuing measures adapted to the public welfare, ပြည်မှုပြည်ရေးကိုကောင်းမွန်စွာစီရင်ခြင်းငှါ ညာဏ်ပညာရှိသော။ cunning, artful, လိမ္မာသော။ adapted to gain an end, လိုရာအကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော။ *see also* next

Political, *a* ပြည်မှုပြည်ရေးနှင့်ဆိုင်သော။

Politician, *n* one skilled in politics, ပြည်မှုပြည်ရေးကိုနားလည်သောသူ။ a man of utifice, ပရိယာယ်ပြုတတ်သောသူ။

Politics, *n* ပြည်မှုပြည်ရေးကိုစီရင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သောအတတ်ပညာ။

Polity, *n*. တိုင်းနိုင်ငံရေးကိုစီရင်အုပ်ချုပ်ခြင်း၏ထုံးနည်း။

Poll, *n* the head, ဥက္ကဋ္ဌာင်း။ a register of persons, လူစာရင်း။ an election of officers, မင်းအရာရှိတို့ကိုရွေးကောက်၍ခန့်ထားခြင်း။ the place of electing officers, ရွေးကောက်၍ခန့်ထားရာအရပ်။ —tax, *n* လူခွန်။ လူဒီးရေခွန်။ —*v* & *t* to cut off the end, clip, အဖျားကိုဖြတ်သည်။ တိသည်။ to shear, ညှပ်သည်။ to enter in a register, ဒွီးရေစာရင်း၌မှတ်သားသည်။

Pollen, *n* ဝတ်မှုန်။

Pollute, *v* & *t* to make unclean, ညစ်စေသည်။ ညစ်ညမ်းစေသည်။ to make turbid, နောက်စေသည်။ to defile by illicit sexual intercourse, ဖျက်ဆီးသည်။ ရှုတ်ချသည်။

Pollution, *n*. from above, uncleanness, ညစ်ခြင်း။ ညစ်ညမ်းခြင်း။

Polt, (Amer.) *n* ရိုက်ဂုတ်ခြင်းတချက်။

Poltroon, *n* အသည်းနည်းသောလူညစ်။

Polygamist, *n* မယားအများရှိသောသူ။

Polygamy, *n*. မယားအများရှိခြင်း။

Polyglot, *n* စကားအများနှင့်ဆိုင်သော။

Polygon, *n*. အထောင့်အများရှိသောပုံ။ ပေါလုဂံ။ a regular polygon, ပေါလုရန်း။

Polygonal, *a* အထောင့်အများရှိသော (ပုံ။)

Polypus, *n* a kind of zoophyte, ရေတိရိစ္ဆာန်တမျိုး။ a kind of tumor, အနာဆိုးတမျိုး။

Polysyllabic, Polysyllabical, *a* အသံအများရှိသောသဒ္ဒါနှင့်ပြည့်စုံသော (ဘာသာစကား။)

Polysyllable, *n*. အသံအများရှိသောသဒ္ဒါ။

Polythesis, *n* ဘုရားများစွာရှိသည်ဟုယူသောအယူဝါဒ။

Polytheist, *n*. ဘုရားများစွာရှိသည်ဟုယူသောသူ။

Pomace, *n* သစ်သီးအရည်ကိုယူ၍ကျန်သောအဖတ်။

Pomade, Pomatum, *n* ရွှေးအောင်ထုံ၍လုပ်သောဆီခဲ။

Pomatum, *v t* ရွှေးသောဆီခဲနှင့်သုတ်သည်။

Pomegranate, *n*. သဇင်သီး။

Pomfiet, *n*. ငါးမူ။ ငါးပါမောင်။

Pommel, *n* —of a sword, ထားရိုးနောက်ပိတ်ခွေး။ —of a saddle, ကဦး။ —*v t* ထုရှိက်သည်။

Pomp, *n* ဆန်းကြယ်သောအခမ်းအနားနှင့်ကျင်းပခြင်း။

Pomposity, Pompousness, *n* from next

Pompous, *a* displaying pomp, ဆန်းကြယ်သောအခမ်းအနားနှင့်တကွ ကျင်းပ၍ပြုခြင်းနှင့်ပြည့်စုံသော။ ostentatious, ဝါကြွားသော။ ပလ္လာသော။

Pond, *n* a natural one, အိုင်။ အင်း။ an artificial one, ရေကန်။

Ponder, *v t* ဆင်ခြင်သည်။

Ponderosity, Ponderousness, *n*. from next

Ponderous, *a* အထွန်ထွေးသော။

Poniard, *n*. ထိုသောသန်လျက်။ —*v t* သန်လျက်နှင့်ထိုးသည်။

Pontiff, *n* a high priest, ယဇ်ပရောဟိတ်မင်း။ a pope, ရဟန်းမင်း။ သာသနာပိုင်။

Pontific, Pontifical, *a* ယဇ်ပရောဟိတ်မင်းနှင့်ဆိုင်သော။ ရဟန်းမင်းနှင့် ဆိုင်သော။

Pontificate, *n*. ရဟန်းမင်း၏အရာ။

Pontoon, *n*. ငွေခင်းသောတန်တား။

Pony, *n* မြင်းငယ်။

Poodle, *n*. ရွှေးငယ်တမျိုး။

Pool, *see* Pond

Poop, *n*. သင်္ဘောပွဲကုန်းပတ်ခြင်း။

Poor, *a* destitute of property, ဥစ္စာမရှိ၊ ဆင်းရဲသော။ destitute of good qualities, mean, paltiy, ယုတ်သော။ ယုတ်ညံ့သော။

မကောင်းသော။ အတွက် မရှိသော။ အသုံးမရသော။ destitute of fertility, sterile, (မြေ) ညံ့၍ အသီးအနှံ များစွာ မထွက်သော။ unhappy, ဆင်းရဲသော။ ဒုက္ခိတဖြစ်သော။ lean, ပိန်သော။ exciting tender feeling, ကြင်နာဖွယ်ဖြစ်သော။ —house, *n* သူတပါး စွန့်ကြဲ၍ ကျွေးမွေးခြင်းခံသော သူတို့နေရာအိမ်။ —law, *n* ဆင်းရဲ ငတ်မွတ်၍ တောင်းစားသော သူတို့အမှုကို မီရင်သော ဥပဒေ။ —rate, *n* ဆင်းရဲ ငတ်မွတ်သော သူတို့ကို ကျွေးမွေးရန် ခွဲသော စရိတ်။ —spirited, *n* သဘောနေ့သဘောထားယုတ်ညံ့သော။

Poorly, *a* မကျန်းမမာသော။

Poorness, *n.* from Poor

Pop, *v. i* ဗောက်ခနဲသွားလာသည်။ *v. t* ဗောက်ခနဲသွင်းသည်။ —gun, *n* ဗောင်ဗောင်ထိုးသော ကျည်တောက်။ —*n* ပေါက်သံ။

Pope, *n* ရဟန်းမင်း။ သာသနာပိုင်။

Popedom, *n.* ရဟန်းမင်း၏အရာ။

Popey, *n.* ရဟန်းမင်း၏တာဝာ။ ဗရင်ကျိတာဝာ။

Popish, *a* ရဟန်းမင်းတာဝာနှင့်ဆိုင်သော။

Poppy, *n* ဘိန်းပင်။

Populace, *n* ဆင်းရဲသားများ။

Popular, *a* pertaining to the common people, ဆင်းရဲသားတို့နှင့် ဆိုင်သော။ suitable to the common people, ဆင်းရဲသားတို့နှင့် တော်တန်သော။ pleasing to the people at large, ပြည်သူပြည် သားတို့ နှစ်သက်သော။ prevalent among the people, ပြည်သူ ပြည်သားတို့တွင် နှံ့ပြားသော။

Popularity, *n* လူများနှစ်သက်ခြင်း။

Populate, *v. i* to breed people, မွေးဖွားခြင်းကို ပြုစုသည်။ —*v. t* to furnish with people, အိမ်ခြေ၊ လူနေရှိအောင် ပြုစုသည်။

Population, *n* from above *v. t*, the whole number of inhabitants, ပြည်သူပြည်သားပေါင်း။

Populous, *a* ပြည်သူပြည်သားစည်ပင်သော။

Populousness, *n.* from above

Porcelain, *n* ကြွေပုကန်ချော။

Porch, *n* အမိုးရှိသော ခွေးကတက်။ ကနားပြင်။

Porcine, *a* ဝက်နှင့်ဆိုင်သော။

Porcupine, *n* မြူကောင်။

Pore 1, *n.* မြွေးပေါက်။ —2, *v. i* စေ့စေ့ကြည့်၍ နေသည်။

Pork, *n* ဝက်သား။

Porker, *n.* ဝက်။

Porkling, *n.* ဝက်ကလေး။

Porosity, Porousness, *n* from next.

Porous, *a.* မိန့်ယိုရန် အပေါက်များသော။

- Porpoise, *n* လင်းပိုင်။
 Porphyry, *n* ခောက်ကျောက်တမျိုး။
 Portidge, *n* (Eng,) ဟင်းရည်။ (Amer,) မုန့်နပ်။
 Portinger, *n* အကိုင်းပါသောဖလားပိဋ်။
 Port, *n* ၁ harbor, သင်္ဘောဆိပ်။ ၂ gate, တံခါးဝ။ an aperture in the side of a ship, သင်္ဘောနံရံ၌ရှိသောအပေါက်။ manner of bodily deportment, သွားလာနေထိုင်ခြင်း၏ အခြေအနေ။ —hole, *n* သင်္ဘောနံရံ၌ရှိသောအပေါက်။
 Portable, *a* ဆောင်သွားနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
 Portableness, *n* from above
 Portage, *n* the act of carrying, ပို့ဆောင်ခြင်း။ the price of carrying, ပို့ဆောင်ခ။
 Portal, *n* တံခါး။
 Portcullis, *n* မြို့တပ်၌သံတံခါးပိတ်။
 Porte, *n* တုရကလွှတ်တော်။
 Portend, *v t* မဖြစ်မှီဖော်ပြသည်။ ဖြစ်မည်လက္ခဏာကိုပြသည်။
 Portent, *n* အမင်သာဖြစ်သောတိတ်နိမိတ်။
 Portentous, *n* ominous of ill, ဘေးဖြစ်မည်လက္ခဏာကိုပြသော။ prodigious, monstrous, ကြီးမား၍ကြောက်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော။
 Porter, *n* a door-keeper, တံခါးစောင့်။ a carrier of burdens, အထမ်းသမား။ a kind of beer, ဂျုံရည်တမျိုး။
 Portage, *n* ထမ်းခ။
 Portfolio, *n* စာရေးစက္ကူထည့်ထားရန်တန်ဆာ။
 Portico, *n* အမိုးရှိသောစင်္ကြံ။
 Portion, *v t* to parcel, ခွဲဝေသည်။ to endow, လက်ဖွဲ့သည်။ —*n* a part (of a whole,) အပိုင်း။ some, အချို့။ တချို့။ a part that falls to one's share, အဖို့။ (see Share, one's part of an inheritance,) အမွေခံရသောအဖို့။ a wife's dowry, လက်ဖွဲ့ငွေစွာ။
 Portliness, *n* from next
 Portly, *a* grand of mien, သွားဟန်၊ နေဟန်ကြီးကျယ်သော။ stout, corpulent, တုပ်တုပ်ဝဝရှိသော။
 Portmanteau, *n* ခရီးသွားရာဆောင်သောသားရေသစ်တာ။
 Portrait, *n* ပန်းချီရေးသောမျက်နှာရုပ်ပုံ။
 Portraiture, *n* —in colors, ဆေးရေးသောရုပ်ပုံ။ —in words, သရုပ်သကန်ကိုဖော်ပြသောစကား။
 Portray, *v t* to delineate in colors, ရုပ်ပုံပေါ်အောင်ပန်းချီရေးသည်။ to describe in words, သရုပ်သကန်ကိုဖော်ပြသည်။
 Portress, *n* တံခါးစောင့်မိမ္မ။
 Pose, *v t* တဖက်သားထွက်ပေါက်မရအောင်ပိတ်၍ပြောသည်။
 Posited, *a* တည်ထားလျက်ရှိသော။

Position, *n* situation, တည်ရာ။ တည်နေရာ။ attitude, အနေအထား။
နေထိုင်ခြင်း၏အခြင်း၏အခြေအနေ။ a principle laid down, ပြော
ထားသောအကြောင်း။

Positive, *a* directly expressed, တညီတညွှင်ပြောထားသော။ absolute,
unconditional, အခြားတပါးရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ၊ တည်
သော။ absolute, not relative, အခြားတပါးနှင့်မဆိုင်ဘဲသက်သက်
ဖြစ်သော။ actually existing, not negative, ရုက္ခဖြစ်သော။
settled by arbitrary appointment, တရားကိုယ်ရင်းမထုတ်၊
ပညတ်ပေးပိုင်သော တရှင်၏ အာဏာအားဖြင့်သာတည်သော။ confi-
dent, ယုံမှားခြင်းမရှိသော။ dogmatic, ခိုင်ခံ့စွာပြောတတ်သော။

Positiveness, *n* from above.

Posse comitatus, *n* ရာဇဝတ်ရုံးအရာရှိနှင့်မင်းလုလင်ဥ။

Possess, *v t* to own, ပိုင်သည်။ to occupy, have in use, သုံးဆောင်
၍နေသည်။ to obtain, get possession of, ရသည်။ —as a spirit,
(in various way,) ဖမ်းသည်။ ဖမ်းစားသည်။ အပိမ်းအဝါးဖမ်း
သည်။ ပူးသည်။ ဝင်သည်။ ရွံသည်။ မှင်တက်မိသည်။ —of, *v t*
ပိုင်ရသောအခွင့်ကိုပေးသည်။ —one's self of, *v* သိမ်းယူသည်။
—with, *v t* ပြည့်စုံဆောင်မြှူသည်။

Possession, *n* from possess, the thing possessed, property, goods,
ဥစ္စာ။ ပစ္စည်း။

Possessive, *a* having possession, ပိုင်သော။ သုံးဆောင်၍နေသော။
—*n* သမ္ပန္နိ။

Possessor, *n* ပိုင်သောသူ။ သုံးဆောင်၍နေသောသူ။

Posset, *n* အချဉ်ထည်၍ခဲသောနို့။

Possibility, *n* from next

Possible, *a*. ဖြစ်နိုင်သော။

Post 1, *n* a piece of timber set upright, တိုင်။ သစ်တိုင်။ a military
station, တပ်သားစောင့်နေရာ။ an official situation, အရာ။
a carrier from one stage to another, ချောခွိုသောသူ။ —bill, *n*
ချောခွိုရာပါသောစာစာရင်း။ —boy, *n*. ချောခွိုခြင်းပီးသောလူကလေး။
—chaise, *n*. ချောခွိုရထား။ —haste, *n* ချောခွိုသကဲ့သို့လျင်မြန်ခြင်း။
—horn, *n*. ချောခွိုသူတို့မှတ်သောတံပိုး။ —horse, *n* ချောခွိုခြင်း။
—man, *n* စာခွိုလူလင်။ စာကိုချောခွိုသောသူ။ —mark, *n* စာချော
ခွိုတိုက်ကဆတ်သောတံဆိပ်။

Post-master, *n*. စာချောခွိုတိုက်မိုး။ —master general, *n* စာချောခွို
တိုက်ဝန်။ —office, *n*. စာချောခွိုတိုက်။ ချောခွိုတိုက်။ —paid, *a*.
ချောခွိုခပေးပြီးသော။ —town, *n*. a town in which a post office
is established, စာချောခွိုတိုက်ရှိသောမြို့ရွာ။ a town in which
post-horses are kept, ချောခွိုခြင်းထားသောမြို့ရွာ။ —1, *v t*. to
put up a public notification, အနို့အပြားသိစေခြင်းငှါစာကပ်၍

ထားသည်။ to place station, နေရာချထားသည်။ to engross, သေချာရှင်းလင်းစွာရေးကူးသည်။ —*v.* ၁ အလျှင်အမြန်ခရီးသွားသည်။
—1, *adv* ချော့ပို့သည်နှင့်။ —2, *pref in composition*, နောက်။

Postage, *n* စာချော့ပို့ခ။

Post-date, *v t* နှစ်လနေ့ရက်ကိုလွန်၍သက္ကရာဇ်ထားသည်။

Postdiluvian, *a.* မိုဃီးရေကြီးစွာလွှမ်းမိုးသောနောက်ဖြစ်သော။

Posterior, *a.* နောက်ဖြစ်သော။

Posteriors, *n plur* တင်ပါး။ ဗရိုဆွဲ။

Posterity, *n* သားစဉ်မြေးဆက်။ အောက်ဆွေစဉ်မျိုးဆက်။

Postern, *n.* တံခါးငယ်။ မလွယ်တံခါး။

Post-existence, *n* နောင်တမလွန်ဘဝ၌ဖြစ်ခြင်း။

Postfix, *v t* စကားဖျား၌ဆက်သည်။ —*n* စကားဖျား၌ဆက်သောဝိဘတ်။

Posthumous, *a* လူသေသောနောက်ဖြစ်လာသော (အရာ။)

Postil, *n* အနက်အဓိပ္ပာယ်ပြသောအဖွင့်။

Postillion, *n.* ရထားကသည်မြင်းကိုစီးသောသူ။

Post-meridian, *a* နွန့်လွဲမှဖြစ်လာသော။

Post-nuptial, *a* လက်ထပ်မင်္ဂလာဆောင်ပြီးမှဖြစ်လာသော။

Postpone, *v t* အချိန်ကာလကိုရွှေ့၍ပြုသည်။ ရွှေ့ထားသည်။

Postponement, *n* from above

Postscript, (by contraction, P S) *n* စာအဆုံး၌ဆွဲ၍ရေးသွင်းသော စကား။

Postulate, *v t* ယူတ်မှန်ကြောင်းကိုမပြဘဲ ယူတ်မှန်သည်ကို အလိုလိုမှတ်ထားသည်။ —*n* ယူတ်မှန်ကြောင်းကိုမပြဘဲယူတ်မှန်သည်ကိုအလိုလိုမှတ်ထားသောအချက်။

Postulation, *n.* from above, *v. t.*

Postulatum, *n* see Postulate, *n.*

Posture, *n* attitude, အနေအထိုင်။ နေထိုင်ခြင်း၏အခြေအနေ။ state, condition, အဖြစ်။ အနေ။ အခြေအနေ။

Posy, *n* an inscription on a ring, ထက်စွပ်၌အက္ခရာတင်သောစာ။ a bouquet, nosegay, ပန်းပိုင်။

Pot, *n* အိုး။ —bellied, *a* ဝမ်းပူသော။ —belly, *n* ပူသောဝမ်း။ —companion, *n* သောက်ဖော်သောက်ဖက်။ —herb, *n.* ဟင်းရွက်။ —hook, *n* မီးဖို၌အိုးဆွဲသောသံမျက်။ —lid, *n.* စထောင်း။ —sherd, *n.* အိုးစောင်ခြမ်း။ ဇောင်ခြမ်းကွဲ။ —valiant, *a* သေရက်သောက်၍ရဲသော။ —*v t.* အိုး၌ထည့်ထားသည်။

Potable, *a* သောက်ဖွယ်ကောင်းသော။

Potash, *n* မီးဖိုပြာရည်ကိုချက်၍ရသောဆား။ ပြာဆား။

Potation, *n* the act of drinking, သောက်ခြင်း။ a drinking bout, သောက်ပွဲ။ a draught, တခါသောက်။

Potatoe, *n.* သင်္ဘောမောက်ဥ။ the sweet potatoe, ကစွန်းဥ။ ကစွန်းမြစ်။

Potency, *n* from next

Potent, *n* powerful, အားကြီးသော။ တန်ခိုးကြီးသော။ အရှိန်ကြီးသော။
possessing great dominion, မင်းအာဏာကြီးသော။

Potentate, *n* ရှင်ဘုရင်။

Potential, *a* not actually existing, but possible to exist, အကယ်၍
မဖြစ်သော်လည်းဖြစ်နိုင်စွယ်အခွင့်ရှိသော။ not capable of sensation,
but capable of producing it, မိတ်မရှိသော်လည်းမိတ်ကို
ဖြစ်စေတတ်သော။

Potter, *v t* ရှုပ်ထွေးအောင်နှောင့်ရှက်သည်။ —*n* အနှောင့်အရှက်ခံ၍
ရှုပ်ထွေးခြင်း။

Potion, *n* တခါတည်းသောက်ရသောဆေး။

Pottage, *n* ဟင်းရည်။

Potter, *n* အိုးထိန်း။

Pottery, *n* earthen ware, မြေအိုးအမျိုးမျိုး။ the place where pots
are made, အိုးမိုး။

Pottle, *n* ၅ ပုံ အချိန်ဝင်သောအခြင်အတွယ်။

Pouch, *n* အိတ်ငယ်။

Poulterer, *n* ကြက်သည်။

Poultice, *n* အနာကိုမှည့်အောင်အုံ့သောဆေး။ —*v t* အနာကိုမှည့်အောင်
ဆေးအုံ့သည်။

Poultry, *n* ကြက်၊ ငန်း၊ ဝံ့မျိုး။

Pounce 1, *n* the talon of a bird of prey, ငှက်ရဲ၏ခြေသည်း။ —on
v t ခြေသည်းနှင့်ကုတ်သည်။ —2, *n* the pulverized gum,
စာရေးရာ၌မှင်မပြန်အောင်ဖျူးရန်သုံး။ —2, *v t* သဲဖျူးသည်။

Pound 1, *n* the weight, ပေါင်တည်းဟူသော ၂၇ ခန့်ရှိသော အချိန်။
money equal to 20 shillings, ရှိလိန် ၂၀ ဟူသော အင်္ဂလိပ်ငွေ။
—2, *v t* ထောင်းသည်။ —3, *n* a pinfold, ငွှောင်ခြံ။ *v t*
see Impound

Poundage, *n* so much per pound, အကောက်။

Pounder, *n* a pestle, ကျည်ပွေ့။ a gun carrying a ball of a certain
number of pounds, ကျည်အချိန်၍မျှလောက်ဝင်သောအမြောက်။

Pour, *v t* —out, သွန်သည်။ —into or upon, သွန်းသည်။ ထောင်းသည်။
to emit, send forth, ထွက်သည်။ —*v i* to flow impetuously,
ပြင်းစွာစီးသည်။

Pout, *v i* to stick out the lips, နှုတ်ခမ်းစူးသည်။ to be sullen,
မာန်မူသည်။

Poveity, *n* destitution of property, ဥစ္စာမရှိ၊ ဆင်းရဲခြင်း။ jejuneness,
နှစ်လုံးနှင့်ထွေခိုက်ရန်အကြောင်းမရှိ၊ ပိတ်မဖြစ်ခြင်း။ dryness (of
style,) မရွယ်၊ ရိုးခြင်း။

Powder, *v t* to reduce to fine particles, ညက်ညက်ပြုသည်။ ညက်

ညက်မှုန့်မှုန့်ဖြစ်အောင်ပြုသည်။ to sprinkle with powder, အမှုန့်
ဖျူးသည်။ —*n.* a dry substance composed of fine particles,
အမှုန့်။ gun-powder, ငမ်း။ —for the han, ဆံပင်ဦးဖျူးရန်
နံ့သာမှုန့်။ —box, *n* နံ့သာမှုန့်ထည့်သောအိမ်။ —cart, *n.* ခဲယမ်း
တင်သောလှည်း။ —chest, *n* ခဲယမ်းထည့်သောသစ်တာ။ —flask,
n ငမ်းဘူး။ —horn, *n* ငမ်းကျည်တောက်။ —mill, *n* ငမ်း
ချက်လုပ်ရန်ယန္တရားစက်။ —loom, *n* သင်္ဘောဦးယမ်းထားသော
အခန်း။

Powdery, *a* easily pulverized, ကြေမှုသော။ dusty, ဖိုတင်သော။

Power, *n* ability, အစွမ်းသတ္တိ။ တတ်နိုင်သောအခွင့်။ force, strength,
အား။ ခွန်အား။ အရှိန်။ တန်ဖိုး။ mental capacity, ညာဏ်သတ္တိ။
a faculty of the mind, အတွင်းအာယတန။ influence, ဩဇာ။
dominion, authority, အာဏာ။ အာဏာစက်။ အစိုးရခြင်း။ အုပ်စိုး
ရသောအခွင့်။ acting government, စီရင်အုပ်စိုးသောမင်း။ milita-
ry force, ဗိုလ်ခြေ။ delegated authority, အရှင်ကိုယ်စားစီရင်
ရသောအခွင့်။ —of attorney, ကိုယ်စားစီရင်စီမံသောငှါလွှဲအပ်
သောအခွင့်။

Powerful, *a.* able to accomplish, အစွမ်းသတ္တိရှိသော။ တတ်စွမ်းနိုင်
သော။ strong, forcible, ခွန်အားကြီးသော။ အရှိန်တန်ဖိုးကြီးသော။
influential, ဩဇာရှိသော။ သူတပါးတို့ကို သွေးဆောင်နိုင်သော။
possessing great dominion, မင်းအာဏာကြီးသော။

Powerfulness, *n* from above

Powerless, *a.* မတတ်နိုင်သော။ အားမရှိသော။

Pox, *n* pustules, အဗူဗျား။ the venereal disease, လူပျို့နာ။ လူယဉ်နာ။

Practicability, Practicableness, *n* from next

Practicable, *a* that may be done or effected, ပြု၍ဖြစ်သော။ ပြု၍ဖြစ်
နိုင်သော။ လုပ်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ ပြီးစီးနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ that may
be used, သုံးဆောင်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Practical, *a* pertaining to practice or action, လုပ်ဆောင်ပြုမူခြင်းနှင့်
ဆိုင်သော။ doing, not speculating merely, လုပ်ဆောင်ပြုမူ
တတ်သော။

Practice, *n* habitual action, ပြုမူပြုခြင်း။ customary use, သုံးဆောင်ခြင်း
သုံးဆောင်ခြင်း။ performance, not theory, လုပ်ဆောင်ပြုမူခြင်း။
frequent use in order to acquire skill, အကျင့်ပါအောင်အထပ်
ထပ်ပြုခြင်း။ the exercise (of a profession,) လုပ်ဆောင်၍နေခြင်း။
medical treatment, ဆေးကုနည်း။ artifice, ပရိယာယ်ပြုခြင်း။
—*v* to do habitually, ပြုမူပြုသည်။ လေ့ကျက်သည်။ to perform
repeatedly, in order to become skilled in, အကျင့်ပါအောင်
အထပ်ထပ်ပြုသည်။ to follow (as a business,) လုပ်ဆောင်၍
နေသည်။ to use artifice, ပရိယာယ်ပြုသည်။ to use artifice in

persuading, ပရိယာယိပြု၍ဖျားယောင်းသင့်၊ to try experiments,
စုံစမ်း၍ပြုသည်။

Practitioner, *n* တစုံတခုသောအတတ်ကိုအမှီပြု၍လုပ်ဆောင်သောသူ။

Pragmatic, Pragmatical, *a* စွက်ပက်တတ်သော။

Pragmaticalness, *n* from above

Praine, *n* လွင်ပြင်ဒေသဟာ။

Praise, *v t.* ခြီးမွမ်းသည်။ —*n* from above —worthy, *a.* ခြီးမွမ်း
ထိုက်သော။

Piace, *v. i* to leap, spring, ခုန်လွှားသည်။ to walk affectedly,
ဟန်ယူသည်။

Piank 1, *v. t* တန်ဆာဆင်သည်။ —2, *n* ကျီစားခြင်း။

Prankish, *a* ကျီစားတတ်သော။

Prate, *v* ခြိမ်းဖျင်းသောဝကားများသည်။

Prattle, *v.* အကလေးကဲ့သို့တိတိတွတ်တွတ်ပြောသည်။ —*n* from above.

Pravity, *see* Depravity

Prawn, *n* ပုစွန်ထုပ်။

Priaxis, *n.* သင်ရာတွင်လိုက်ရန်ပိုသက်သေ။

Pray, *v.* to petition God, ဆုတောင်းသည်။ ပဌနာပြုသည်။ to entreat
a favor, တောင်းပန်သည်။

Prayer, *n* from above. —book, *n* ပဌနာစာအုပ်။ meeting, *n.*
ပဌနာစည်းဝေးခြင်း။

Prayerful, *a.* ဆုတောင်းလေ့ရှိသော။ ဆုတောင်းတတ်သောသဘောရှိသော။

Prayerfulness, *n* from above

Prayerless, *a* ဆုတောင်းလေ့မရှိသော။

Pie, *pref in composition*, အရင်။

Pieach, *v.* တရားဟောသည်။

Preacher, *n.* တရားဟောဆရာ။

Preaching, *n* ဒေသနာ။

Pieachment, *n* တရားဟောချက်။

Pie-acquaintance, *n* အရင်ကျွမ်းဝင်ခြင်း။

Pie-adamic, *a* အာဒံအရင်ဖြစ်သော။

Preamble, *n.* အစွဲ။ စကားစွဲ။ —*v t.* ခြီး၍ဆိုသည်။

Pre-appoint, *v. t.* အရင်ချိန်းချက်သည်။

Pie-appointment, *n.* from above

Pre-apprehension, *n* မစစ်မဆေးမှီယူသောအယူ။

Prebend, *n.* အင်္ဂလိတ်ဘာသာ၌ ကျောင်းကစ၍ဝတ်တကန်အတွင်းကထွက်
သောပစ္စည်းဥစ္စာ။

Prebendary, *n* ထိုပစ္စည်းဥစ္စာကိုစားသောဆရာ။

Piecarious, *a.* တည်မည်၊ မတည်မည်ကိုမသိနိုင်ခွယ်ဖြစ်သော။

Precariousness, *n* from above

Precative, Precatory, *a* တောင်းပန်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Precavution, *n* အမှုမရောက်မှီ ပေးသောသတိ။ —*v* *t* အမှုမရောက်မှီ သတိပေးသည်။ တင်ကူး၍သတိထားသည်။

Precavutionary, *a* အမှုမရောက်မှီသတိပေးခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Precede, *v* *t* to be previous to, အရင်ဖြစ်သည်။ to be before in place or rank, သု၍မှသာနေရာရှိသည်။ အရသာ၍ကြီးသည်။

Precedence, Precedency, *n* from above, superior advantage over, သာ၍အခွင့်ရခြင်း။

Precedent, *a* အရင်ဖြစ်သော။ —*n* သက်သေဖြစ်ဖို့ရာပြဘူးသောအမှု။ —in law, ဗြိတိသျှ။

Preceptor, *n* သိခြင်းသိပေးသောသူ။

Precept, *n* a rule for the direction of conduct, နည်းဥပဒေ။ *in law*, a written command or mandate, ဖွတ်ချက်။

Preceptive, *a* နည်းဥပဒေပေးသော။

Preceptor, *n* သင်ပေးသောဆရာ။

Preceptress, *n* သင်ပေးသောမိမ္မ။

Precession, *n* ရှေ့သို့လွှားခြင်း။

Precinct, *n* an outer limit, အစွန်း။ အနား။ နယ်နိမိတ်။ the parts of a territory collectively, နယ်။

Precious, *a* being of great price or value, များစွာသောအတိုးထိုက်သော။ very estimable, အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Preciousness, *n* from above

Precipice, *n* တောင်စောက်။

Precipitance, Precipitancy, *n* from next

Precipitant, *a* *see* Precipitate, *a* —*v* *t* to fall headlong, စောက်ထိုးကျသည်။ to sink to the bottom, on being disengaged in solution, အရည်၌ထည့်လျှင်ခတ်ကွဲ၍အောက်သို့အနှစ်ကျသည်။ —*v* *t* to throw headlong, စောက်ထိုးချသည်။ to disengage in solution and throw to the bottom, အရည်၌ထည့်ပြီးလျှင် ခတ်ကွဲ၍အောက်သို့အနှစ်ချသည်။ to force on hastily, လျင်မြန်အောင်အနိုင်အထက်ပြုသည်။ to hurry blindly or rashly, ကဏ္ဍာကယာနှိုးဆော်သည်။ —*a* falling headlong, စောက်ထိုးကျသည်။ hasty, ကြီးကြီးကြွကြွဖြစ်သော။ over hasty, in rash hurry, သတိမရှိဘဲလျင်မြန်သော။ —*n*. အရည်၌ထည့်လျှင်ခတ်ကွဲ၍အနှစ်ကျသောအရာ။

Precipitation, *n*. from Precipitate, *v* *t* 1st and 2d def, and from Precipitate, *a*.

Precipitous, *a* steep, စောက်သော။ falling headlong, စောက်ထိုးကျသော။ rapidly descending, အောက်သို့ဆင်းပြေးသော။ heady, ကိုယ်အလိုသို့တဟုန်တည်းလိုက်တတ်သော။

Precipitousness, *n* from above

Precise, *a* definite, exact, သေချာသော။ excessively nice, punctilious, ထူးချွန်၍ ခွဲစပ်သေချာလွန်းသော။ စောင့်စည်းလွန်းသော။

Preciseness, *n* from above

Precision, *n* same, 1st def

Preclude, *v t* တားမြစ်သည်။ ပိတ်ပင်သည်။

Preclusion, *n* from above

Preclusive, *a* တားမြစ်တတ်သော။

Precocious, *a* early ripe, စောစောမှည့်တတ်သော။ being in advance of one's own age, အသက် အရွယ် နှင့် မလိုက်၊ ထူးချွန်၍ တတ်မြောက်သော။

Precociousness, Precocity, *n* from above

Precogitate, *v t* တင်ကူး၍ ကြံရှယ်သည်။

Precognition, *n* အရင်စစ်ကြော၍ သိရခြင်း။

Preconceive, *v t* အရင်ထင်မှတ်သည်။

Preconception, *n* from above

Preconceit, *v t* အရင်ညှို့နှိုးတိုင်ပင်စည်းကြပ်၍ ထားသည်။

Preconstitute, *v t* အရင်တည်သည်။

Precontract, *v t* အရင်သဘောတူ၍ ဂတိထားသည်။

Precursor, *n* ဖြစ်ထတုံသော အမှုအရာကို ပြသော နိမိတ်လက္ခဏာ။

Predaceous, *a* သားရဲ ကွဲသို့ ဖမ်းစားတတ်သော။

Predal, *a* pertaining to prey, ဖမ်းစားခြင်းနှင့် ဆိုင်သော။ practising plunder, လုရက်တတ်သော။

Predatory, *a* လုရက်တတ်သော။

Predecessor, *n* (တစ်စုံတစ်ဦး) သောသူ၏ အရာကို အရင်ခံရဘူးသောသူ။

Predeterminan, *n* ခပ်သိမ်းသော အမှုအရာတို့ကို ဘုရားသခင်သည် အရင်တင်၍ စီရင်ခန့်ထားတော်မူသည်ဟု ယူသောသူ။

Predestinate, *see* Predestine

Predestination, *n* from next

Predestine, *v. t* အရင်တင်၍ စီရင်ခန့်ထားသည်။

Predetermination, *n* from next

Predetermine, *v t* အရင်တင်၍ ပြဌာန်းသည်။

Predial, *a* လယ်၊ သာဥယျာဉ်နှင့် ဆိုင်သော။

Predicability, *n* from next

Predicable, *a* တစ်စုံတစ်ခုသော အခြင်းအရာနှင့် ဆိုင်သည် မဆိုင်သည်ကို ပြောထားနိုင်စွယ်ရှိသော။

Predicament, *n* a category, a series or order, အစီအစဉ်။ state, condition, အဖြစ်။ အခြေ အနေ။

Predicant, *n* agent from next.

- Predicate, *v t* တစ်စုံတစ်ရာသောအခြင်းအရာနှင့်ဆိုင်သည်မဆိုင်သည်ကိုပြောထားသည်။ —*n* ဆိုင်သည်မဆိုင်သည်ကိုပြောထားသောအရာ။
- Predication, *n* from above
- Predict, *v t* ဖြစ်ထတုံသောအမှုအရာကိုဟောပြောနိုင်သည်။
- Prediction, *n* from above, အနာဂတ်ဏ္ဍိစကား။
- Predilection, *n* အလိုရှိရင်း။
- Predispose, *v t* အရင်တင်၍တော်လျော်အောင်ပြုပျင်သည်။
- Predisposition, *n* predilection, အလိုရှိရင်း။
- Predominance, *n* from next
- Predominant, *a* from next
- Predominate, *v t* အားကြီး၍လွန်ကဲသည်။
- Predomination, *n* from above
- Preelect, *v t* အရင်ရွေးကောက်သည်။
- Preminnence, *n* from next
- Preminent, *a* လွန်ကဲသော။
- Preenption, *n* အရင်ဝယ်သောအခွင့်။
- Preen, *v t*. အမွှေးအတောင်ကိုပြုပျင်သည်။
- Preeengage, *v t* to engage by previous contract, အရင်တင်၍ဝတ်ထားဝေသည်။ to attach by previous influence, အရင်သွေးဆောင်၍ရသည်။
- Preeengagement, *n* prior engagement, အရင်ဝတ်ထားခြင်း။ prior attachment, အရင်ဖြဲတွယ်ခြင်း။
- Preeestablish, *v t* အရင်တင်၍တည်ထားသည်။
- Preeestablishment, *n* from above
- Preeamination, *n* from next
- Preeamine, *v t* အရင်တင်၍စစ်ဆေးသည်။
- Preeexist, *v t* ရှေ့ဘဝဖြစ်သည်။
- Preeexistence, *n* from above
- Preeexistent, *a* from same.
- Preface, *n* အစိုး။ စကားစိုး။ နိဒါန်း။ —*v*. စကားစိုး၍စီကုံးသည်။
- Prefatory, *a* စကားစိုးလျက်ဖြစ်သော။
- Prefect, *n*. မြို့ဝန်။
- Prefecture, *n* မြို့ဝန်အရာ။
- Prefeer, *v. t.* to regard more (than another,) သာ၍ကြိုက်နှစ်သက်သည်။ to advance in rank or office, အရာတိုး၍ပေးသည်။ စိုးမြှောက်သည်။ to present formally, ဆက်သည်။ ဆက်သွင်းသည်။
- Preferable, *a* သာ၍ကြိုက်နှစ်သက်စရာကောင်းသော။
- Preference, *n* the act of regarding more (than another,) သာ၍ကြိုက်နှစ်သက်ခြင်း။ the act of promoting one above another, တစ်ဦးထက်တစ်ဦးကိုသာ၍စိုးမြှင့်ခြင်း။

Preferment, *n* အရာတိုး၍ပေးခြင်း။ ချီးမြှောက်ခြင်း။

Prefiguration, *n* from Prefigure

Prefigurative, *a* from next

Prefigure, *v t* အရင်တင်၍ပုံပြသည်။

Prefix, *v t* to place or fix before or at the beginning, အရင်း၌ တပ်သည်။ to add (a syllable) at the beginning of a word, စကားရင်း၌ထားသည်။ —*n* စကားရင်း၌ထားသောပိတတ်။

Pregnancy, *n* from next, နှုတ်ငိုသန္ဓေ။

Pregnant, *a* being with young, as a woman, ကိုယ်ဝန်ဆောင်သော။ နှုတ်ပိုက်၍သော။ —as an animal, မီး၍သော။ ဝမ်းပိုး၍သော။ illustrative, ရှင်းလင်းစွာပြသော။

Prejudge, Prejudicate, *v t* to form an opinion, without understanding the merits of the case, အကျိုးအကြောင်းကိုနားမလည်ဘဲသဘောကျသည်။ to decide before examination, မစစ်မကြော၍ စီရင်ဆုံးဖြတ်သည်။

Prejudication, *n* from above

Prejudice, *n and v. t* from next

Prejudiced [be,] *v i* to be inclined for or against, without a proper understanding, အကျိုးအကြောင်းကိုနားမလည်ဘဲမိတ်စွဲလမ်းလျက်ရှိသည်။ to be injured, အကျိုးနည်းသ်။ အကျိုးပျက်သ်။

Prejudicial, *a*. အကျိုးနည်းစေတတ်သော။ အကျိုးပျက်စေတတ်သော။

Prelacy, *n* the office of a prelate, ဂိုဏ်းအုပ်အရာ။ episcopacy, ဂိုဏ်းအုပ်၊ အုပ်စိုးရာတာဝန်။

Prelate, *n*. ဂိုဏ်းအုပ်။

Prelatical, *a* ဂိုဏ်းအုပ်အရာနှင့်ဆိုင်သော။

Prelection, *n*. ပရိယတ် ရှေ့မှာ အကျိုး အကြောင်းကို ထုတ်ဖော်၍ ပြသသောစာ။

Prehibition, *n*. စားချိန်မရောက်မှီမြည်းစမ်းခြင်း။

Preliminary, *a*. introductory in discourse, ချီး၍ ညွှန်းပြသော။ preparatory in business, ကြီးသောအမှုကို ဆောင်ရွက်အံ့သောငှါ ရှင်းလင်းရသော။ —*n* ကြီးသောအမှုကိုဆောင်ရွက်အံ့သောငှါရှင်းလင်းရသောအမှုငယ်။

Prelude, *v* to play an overture, သီခြင်းသံနှင့် တီးမှုတ်ခြင်းသံကို ပွဲဦး၌ ပြုသည်။ —*n*. an overture, from same, something introductory, နောက်ဖြစ်သော အရာနှင့် သဘောတူ၍ သွင်းသောအရာ။ a prognostic, ဖြစ်ထာဝသောအမှုအရာ၏နိမိတ်လက္ခဏာ။

Prelusive, Prelusory, *a* နောက်ဖြစ်သောအရာနှင့် သဘောတူ၍ နိမိတ်ပြသော။

Premature, *a* ripe before the proper time, အချိန်မရောက်မှီမှည့်သော။

- happening too soon or before the proper time, အချိန်မရောက်
 ဖြစ်သော။ စောလွန်းသော။ လျင်လွန်းသော။
- Prematuness, Prematurity, *n* from above
- Premeditate, *v* *t* အရင်တင်၍ ဆင်ခြင်သည်။ — *v* *t* အရင်တင်၍
 ကြံ့ကြယ်သည်။
- Premeditation, *n* from above
- Premier, *a* အကြီးဆုံးသော။ — *n* တိုင်းရေး၊ ပြည်ရေးကိုသာ၍ စီရင်ရသော
 အတွင်းဝန်ကြီး။
- Premiership, *n* အတွင်းဝန်ကြီးအရာ။
- Premise, ' *v* *t*. အရင်ပြောထားသည်။
- Premise, *n* အရင်ပြောထားသောအရာ။
- Premises, *n. plur* သတ်မှတ်သောအိမ်ရာမှစ၍၊ လယ်ယာမိုဗ်းမြေ။
- Premium, *n* bounty, reward, ဆု။ interest on money loaned,
 အတိုး။ extra pay, မြှောက်၍ပေးသောအမြှောက်ငွေ။
- Premionish, *v* *t* အမှုမရောက်မှီသတိပေးသည်။
- Premontion, *n* from above
- Premontory, *a* from same
- Prentice, *see* Apprentice
- Preoccupancy, *n* from Preoccupy, 1st def
- Preoccupation, *n* from next
- Preoccupy, *v* *t*. to take possession before another, သူတပါးမသိမ်း
 မယူမှီသိမ်းယူသည်။ to prepossess, နှစ်သက်စေခြင်းငှါတင်ကူး၍
 ပြုသည်။
- Preoidam, *v* *t* အရင်တင်၍ စီရင်ခန့်ထားသည်။
- Preordination, *n* from above
- Preparation, *n* from Prepare, *v* *t*, the state of being prepared,
 or in readiness, အသင့်ရှိခြင်း။ medicine prepared for use,
 ဖော်သောဆေး။
- Preparative, *a* ပြင်ဆင်တတ်သော။ — *n*. ပြင်ဆင်တတ်သောအရာ။
- Preparatory, *a* ပြင်ဆင်တတ်သော။
- Prepare, *v* *t* to fit, adapt, တော်လျော်အောင်ပြုသည်။ to make
 ready, ပြင်ဆင်သည်။ to provide for future use, အသင့်ထား
 သည်။ ရန်၍ထားသည်။ — medicine, ဆေးဖော်သည်။
- Prepay, *v* *t* အရင်ပေးနှံသည်။
- Prepense, *a* အရင်တင်၍ ကြံ့ကြယ်သော။
- Prepollency, *n* သာ၍ နိုင်တတ်ခြင်း။
- Preponderance, Preponderancy, Preponderation, *n* from next.
- Preponderant, *a* from next
- Preponderate, *v*. to exceed in weight, သာ၍လေးသည်။ to exceed
 in potency or influence, သာ၍အားကြီးသည်။

- Preposition, *n.* အင်္ဂလိတ်ဘာသာစကားတွင် နာမ်ရှေ့၌ ပိတတ်ထားသော စကား။
- Prepossess, *v. t.* နှစ်သက်စေခြင်းငှါတင်ကူး၍ပြုသည်။
- Prepossessing, *a.* tending to invite favor, ကြိုက်နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Prepossession, *n.* တဖက်သို့ကွက်၍စိတ်စွဲလမ်းခြင်း။
- Preposterous, *a.* inverted in order, ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော။ absurd, လူတို့ညာဏ်နှင့်ဆန့်ကျင်တက်ဖြစ်သော။
- Preposterousness, *n.* from above
- Prepuce, *n.* လိန်အရေဖျား။
- Prequire, *v. t.* အရင်တင်၍တောင်းသည်။
- Prequisite, *a.* အရင်မရှိဘဲအလိုမပြည့်စုံနိုင်သည်ဖြစ်၍မရှိဘဲမနေရသော။
—*n.* ထိုသို့မရှိဘဲမနေရသောစရာ။
- Priogative, *n.* အများသောသူတို့နှင့်မဆိုင်၊ ဆိုင်သင့်သောသူတို့နှင့်သာဆိုင်သောအခွင့်။
- Presage', *v. t.* to indicate a future event, ဖြစ်လတုံသောအမှုအရာ၏ လက္ခဏာဖြစ်သည်။ to foretell, မဖြစ်မှီဟောပြောနှင့်သည်။
- Pies'age, *n.* ဖြစ်လတုံသောအမှုအရာ၏လက္ခဏာ ကိတ်နိမိတ်။
- Presbyter, *n.* an elder, အသက်ကြီးသောသူ။ အသက်ကြီး။ a pastor of a church, သင်းအုပ်ဆရာ။
- Presbyterian *a.* ပရက်ဗတေရီဘာသာနှင့်ဆိုင်သော။ —*n.* ပရက်ဗတေရီဘာသာကိုယူသောသူ။
- Presbyterianism, *n.* သာသနာတော် အတွင်း၌ သင်းအုပ်၊ အသက်ကြီးတို့သည်စည်းဝေး၍အသင်းတော်တို့ကို အုပ်စိုးခြင်းတည်းဟူသော ပရက်ဗတေရီဘာသာ။
- Presbytery, *n.* အသင်းတော်တို့ကို အုပ်စိုးသော သင်းအုပ်၊ အသက်ကြီးတို့အစည်းအဝေး။
- Prescience, *n.* from next, the attribute of fore-knowledge, အနာဂတ်သညာဏ်။
- Prescient, *a.* အမှုမဖြစ်မှီသိနှင့်သော။
- Prescribe, *v.* to lay down a rule, ဥပဒေပေးသည်။ to direct medically, လူနာသောက်ရန်ဆေးကိုစီရင်သည်။
- Prescript, *see* next, 1st and 2d def
- Prescription, *n.* a rule, precept, ဥပဒေနည်း။ a medical direction, လူနာသောက်ရန်ဆေးကို စီရင်ချက်။ right derived from long usage, ကြာမြင့်စွာသုံးသောကြောင့်ပိုင်ထိုက်သောအခွင့်။
- Prescriptive, *a.* ကြာမြင့်စွာသုံးသောကြောင့်ပိုင်ထိုက်သော။
- Presence, *n.* the being present, ပါရှိခြင်း။ ရင်ပြင်။ the place before or near a person, အထံ။ ရှေ့။ ရှေ့မှောက်။ personal appearance, နေထိုင်ခြင်း၏လက္ခဏာသဘော။ —of mind, သတိရှိခြင်း။ —chamber, —room, *n.* ညောင်ရာအခန်း။ —of a king, ညီတော်ရာအခန်း။

- Present 1, *a.* being not absent, ဝါရှိသော။ being now, ယခုရှိသော။ ready at hand, အသင့်ရှိသော။ favorably attentive, နားညောင်းသော။ not absent in mind, သတိရှိသော။ —1, *n.* time being, ပစ္စက္ခ။ ယခုကာလ။ ပစ္စုပ္ပန်။ —[at,] *adv.* ယခု။
- Present 2, *n.* a gift, လက်ဆောင်။ *plur.* a letter or official writing, မှာစာ။ လက်မှတ်စာ။ —*v. t.* to introduce into the favor of, သွင်းပေးသည်။ to show, place in view, ပြသည်။ to give with some form or ceremony, ဆက်သည်။ ဆက်ပေးသည်။ to offer, (သူတပါးယူစေခြင်းငှါ) ပေးသည်။ to lay before some authority, လျှောက်ထိုးသည်။ လျှောက်စာသွင်းသည်။ to point (a weapon,) ချိန်သည်။ ရွယ်သည်။ —arms, သေနတ်ကိုထောင်၍လက်စိုက်သည်။ —one's self, မှတ်နာပြသည်။
- Presentable, *a.* သွင်းဖွယ်ကောင်းသော။ ဆက်ဖွယ်ကောင်းသော။
- Presentation, Presentment, *n.* from Present, *v. t.*
- Presentiment, *n.* ဖြစ်လတံသောအမှုအရာ၏ အချိန်အမြက်ကိုသိရခြင်း။
- Presently, *adv.* မကြာမမြင့်မှီ။
- Preservable, *a.* တေးနှုတ်လွှတ်အောင်စောင့်ထားနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ မပျက်နိုင်အောင်သိမ်းထားနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ ယိုကြွဖွယ်ကောင်းသော။ —for sub-def. see Preserve, *v. t.*
- Preservative, Preservatory, *a.* မပျက်အောင် လုံစေတတ်သော။ —*n.* မပျက်အောင်လုံစေတတ်သောအရာ။
- Preserve, *v. t.* to keep from evil, တေးနှုတ်လွှတ်အောင်စောင့်ထားသည်။ to save from decay, မပျက်အောင်သိမ်းထားသည်။ to season with sugar, &c ယိုကြွသည်။ —*n.* ယို။
- Preside over, *v. t.* အုပ်သည်။ အုပ်ချုပ်သည်။ ကြီးကြပ်သည်။
- Presidency, *n.* the state of presiding over, အုပ်ချုပ်ခြင်းအရာ။ the office of president of a nation, နိုင်ငံအုပ်အရာ။ the term of presidential rule, ဤမည်သောနိုင်ငံအုပ်လက်ထက်ကာလ။ *in the East Indies*, မြို့ဝန်စီရင်သောမြို့နယ်ရှိရပ်။
- President, *n.* one that presides, အုပ်သောသူ။ —of a meeting, စည်းဝေးအုပ်။ —of a company, အပေါင်းအသင်းအုပ်။ —of a nation, နိုင်ငံအုပ်။
- Presidential, *a.* presiding over, အုပ်ထုတ်ရှိသော။ pertaining to a president, သိပ္ပံကျောင်းအုပ်။ နိုင်ငံအုပ်နှင့်ဆိုင်သော။
- Presidial, *a.* ခဲ့ထိုက်နှင့်ဆိုင်သော။
- Press, *v. t.* to act on with weight or force, ဖိသည်။ နှိပ်သည်။ to squeeze, ဩသည်။ to hug, ဖိုက်ဖက်၍ဩသည်။ to constrain to, အနိုင်အထက်ပြုသည်။ to force into service, အမှုထမ်းစေခြင်းငှါအနိုင်အထက်သွင်းသည်။ to urge, enforce importunately, ကြိတ်တည်းခွာနှိုးဆော်သည်။ to drive with violence,

ကြပ်ကြပ်နိုင်သည်။ to straiten, distress, နှိပ်စက်သည်။ —*v* ၃. to use strong effort, ကြိုးစားအားထုတ်သည်။ to push in a crowd, စုဝေး၍ကျပ်ရာမှတိုးသည်။ —*g*ang, *n* အမှုထမ်းစေခြင်းငှါလူကိုရှာ၍ပမ်းဆီးသောလူစု။ —*m*oney, အမှုထမ်းရမည့်သူခံရသောငွေ။ —*a* pressing machine, နှိပ်သောတန်ဆာ။ ဖိသောတန်ဆာ။ ညှစ်သောတန်ဆာ။ *a* printing machine, ပုံနှိပ်တန်ဆာ။ the art or business of printing, စာပုံနှိပ်ခြင်းအမှု။ *a* crowd or throng, ထူထပ်သောလူထု။ ကျပ်၍နေသောအစုအဝေး။ *a* multiplicity of business, များပြားသောအမှု။ *a* case or closet for clothes, အဝတ်တန်ဆာထည့်သောမတ်တတ်သစ်တာ။ —*b*ed, *n*. ခေါက်ရုတင်။ —*m*an, *n*. စာပုံနှိပ်သောသူ။

Pressing, *a* urgent, not easily dispensed with, မလွှဲသာသော(အမှု)။
Pressure, *n*. from Press, *v*. *t*, the force of one body acting on another, အား။ အရှိန်။

Prestige, *n* dominant influence, ဟိတ်။ *plur*. juggling tricks, မှက်လှည့်ပြခြင်းအတတ်။

Presto, *adv* တခဏချင်း။

Presumable, *a* အတပ်မသိသော်လည်း အမှန်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဖွယ်ကောင်းသော။

Presume, *v* to take for granted, without actual knowledge, အတပ်မသိသော်လည်း အမှန်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟုယူသည်။ to venture without permission, အခွင့်မရှိဘဲပြုခံသည်။ to venture from over confidence, ကိုယ်ကိုကိုးစားလွန်း၍ ချေရင့်စွာပြုသည်။ to be arrogant, ထောင်လွှားစော်ကားသည်။

Presumption, *n* from above, probability, ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လိမ့်မည်အကြောင်း။ ဖြစ်ဟန်လက္ခဏာရှိခြင်း။

Presumptive, *a*. အတပ်မသိဘဲ ထင်စရာအကြောင်းရှိသော။ ယုံထောက်တန်သော။

Presumptuous, *a* bold to excess, ချေရင့်လွန်းသော။ arrogant, ထောင်လွှားစော်ကားသော။ irreverent, မထိခွဲမြင်ပြုသော။ bold in sin, ပြစ်မှားခြင်းအမှု၌ချေသော။

Presumptuousness, *n* from above.

Presupposal, Presupposition, *n* from next

Presuppose, *v*. *t*. အရင်ဖြစ်ကြောင်းကိုပြသည်။

Presurmise, *v*. *t*. အမှုမဖြစ်မှီဖခင်စက်ထင်သည်။

Pretence, *n* from next, a right to claim, တောင်းပိုင်သောအခွင့်။

Pretend, *v* to assume an appearance not conformable to reality, (ဖြစ်) ကြွန်ပြုသည်။ အဟန်ပြုသည်။ အရောင်ဆောင်သည်။

Pretension, *n*. the laying claim to some accomplishment, ပြည့်စုံကြောင်းကိုပြောထားခြင်း။ the laying claim to some right,

တောင်းပိုင်ကြောင်းကိုပြောထားခြင်း။ a right to claim, တောင်းပိုင်သောအခွင့်။

Preterition, *n* လွန်ခြင်း။

Preterlapsed, *a* လွန်လေပြီးသော။

Pietermission, *n* from next

Pietermit, *v t* မမှတ်ဘဲထားသည်။

Pieternatural, *a* မြစ်မြစ်မဟုတ်သော။ ပကတိအတိုင်းမဟုတ်၊ ထူးထွေသော။

Pretext, *n* ဥပါယ်ခိုခြင်း။

Pictor, *n* တရားမသူကြီး။

Prettiness, *n* from next

Pretty, *a* handsome, လှသော။ neat, တင့်တယ်သော။ pleasing, စိတ်ပျော်စေတတ်သော။ —*adv.* တော်တော်။

Prevail, *v.* to have force, တတ်စွမ်းနိုင်သည်။ to have effect, influence, အားရှိ၍အခွင့်ရသည်။ to conquer, နိုင်သည်။ to induce, persuade effectually, သွေးဆောင်၍ရသည်။ to gain some end, အကြံထမြောက်သည်။

Prevalence, Prevalency, *n* from above

Prevalent, *a.* from same

Pievaricate, *v. t* တိမ်းကာပါးကာပြောသည်။

Prevarication, *n* from above

Prevenient, *a* တင်ကူး၍ပြုသော။

Prevent, *v t* to hinder, တားသည်။ ဆီးတားသည်။ to go before, (obsol) ရှေ့ကသွားသည်။

Prevention, *n* from above

Preventive, *a* ဆီးတားတတ်သော။ —*n* ဆီးတားတတ်သောအရာ။

Pievious, *a* အရင်ဖြစ်သော။

Prey (upon,) *v t* to plunder, လုယူသည်။ to seize and devour, ဖမ်းစားသည်။ to waste away, တဖြည်းဖြည်းစားသည်။ —*n.* spoil, plunder, လုယူသောဥစ္စာ။ ထက်ရဥစ္စာ။ ravin, သားရဲ၊ ငှက်ရဲဖမ်းစားသောအကောင်။ ravage, လုယူဖမ်းစားခြင်း။

Piece, *n.* အထိုး။ —current, *n* ဈေးနှုန်းပေါက်စာရင်း။

Piceless, *a* အထိုးအနွှပ်ထိုက်သော။

Pick, *v t.* to pierce with something sharp, စူးအောင်ထိုးသည်။ to erect (the ear,) (နားရွက်ကို) ထောင်သည်။ တစွင့်စွင့်ရှိသည်။ to stick in (the point,) ထိုးထားသည်။ to designate by a puncture or mark, မှတ်ထားသည်။ to incite, နှိုးဆော်သည်။ to pain (the mind,) စူးရှအောင်ပြုသည်။ to make acid, ချဉ်အောင်ပြုသည်။ —*n.* a piercer, စူး။ a sharp, stinging pain, စူးရှ၍နာခြင်း။ a puncture, စူးရာ။

Pricker, *n.* စူး။

Pricking, *n* from Prick, *v. t*, a sensation of being pricked, အပ်နှံသကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်း။

Prickle, *n.* ဆူး။ —*v. i* (Amer) to have a pricking sensation on checking the circulation of the blood, ကျဉ်သည်။

Prickly, *a.* ဆူးများသော။

Pride, *n* high opinion of one's self, မိတ်မြင့်ခြင်း။ selfish feeling of superiority to others, မာန်။ မာန။ haughtiness, မာနထောင်လွှားခြင်း။ decoration, ornament, တန်ဆာဆင်ခြင်း။ တင့်တယ်ခြင်း။ ostentation, ဝါကြွားခြင်း။ ပလွှားခြင်း။ —one's self, (in or on,) *v* ဝါကြွားသည်။

Priest, *n* one who officiates in sacred offices, ဓမ္မဆရာ။ ဖုန်းကြီး။ one authorized to offer sacrifices, ယဇ်ပရောဟိတ်။ the pastor of a church, သင်းအုပ်။ —craft, *n* ဖုန်းကြီးပရိယာယ်။ —hidden, *a* မစဉ်းစား။ မဆင်ခြင်ဘဲဖုန်းကြီးအလိုသို့သာလိုက်သော။

Priestess, *n.* ဓမ္မဆရာအရာကိုခံရသောမိမ္မ။

Priesthood, *n* the office of a priest, ဖုန်းကြီးအရာ။ the priests collectively, ဖုန်းကြီးစု။ သင်္ဘာတော်။

Priestly, *a* pertaining to a priest, ဖုန်းကြီးနှင့်ဆိုင်သော။ becoming a priest, ဖုန်းကြီးနှင့်တော်သင့်သော။

Prig, *n.* တန်ဖျစ်မလေးမစားပြုတတ်သောလူငယ်။

Prim, *a* ဝတ်ဆင်နေထိုင်ပြုမူရာ၌ကျစ်လစ်လွန်းသော။ —*v. t* ကျစ်လစ်စွာ တန်ဆာဆင်သည်။

Primacy, *n* ဂိုဏ်းအုပ်ချုပ်အရာ။

Primary, *a* primitive, မူလအရင်းဖြစ်သော။ first in order of time, အဦးဆုံးသော။ first in importance and excellence, အကြီးဆုံး၊ အမြတ်ဆုံးသော။

Primate, *n* ဂိုဏ်းအုပ်ချုပ်။

Prime, *a* original, အရင်းဖြစ်သော။ early, စောသော။ first in rank or excellence, အကြီးဆုံး၊ အမြတ်ဆုံးသော။ —minister, *see* Premier. —*n.* the early morning, စောစောနံနက်အချိန်။ the beginning, first part, ဖြစ်စ။ ပွင့်စ။ the best part, အကောင်းဆုံးသောအဖို့။ the height of perfection, အမြတ်ဆုံးသောနေရာ။ —*v. t.* to put powder in the pan of a musket, နားဆေးခတ်သည်။ နားယမ်းခတ်သည်။ to lay on the first coat of paint, အရောင်ခံဆေးသုတ်သည်။

Primer, *n* သူငယ်တို့သင်ရန်စာလုံးပေါင်းစာ။ သင်ပုဒ်ကြီး။

Primeval, *a.* မူလအရင်းဖြစ်သော။

Priming, *n.* the powder in the pan of a musket, နားဆေး။ နားယမ်း။ the first coat of paint, အရောင်ခံဆေး။

Primitive, *a.* primeval, မူလအရင်းဖြစ်သော။ radical, not derived,

- မူလဖြစ်သော။ formal, precise, ဣန္ဒြေစောင့်၍သေသေချာချာနေထိုင်
ပြုမူသော။ —*n.* မူလစကား။
- Primitiveness, *n* from Primitive, *a*
- Primness, *n* from Prim, *a*
- Primogenial, *a* ဖြစ်ရင်းဇာတိသက်သက်ဖြစ်သော။
- Primogenitor, *n* ရှေ့ဦးစွာသောအဘ။
- Primogeniture, *n.* သားဦးဖြစ်ခြင်း။
- Primordial, *a* ရှေ့ဦးစွာသောကာလမှစ၍ဖြစ်သော။
- Prince, *n* the son of a king, မင်းသား။ a subordinate sovereign,
စော်ဘွား။ a king, မင်းကြီး။ a chief, ဝန်။ အကြီးအကဲ။ —regent,
ရှင်တုရင်ကိုယ်စားပြု၍အုပ်စိုးသောမင်းသား။
- Princedom, *n* မင်း၏အရာ။
- Princely, *a* having royal rank, မင်းမျိုးဖြစ်သော။ resembling
a prince, မင်းကဲ့သို့ဖြစ်သော။ becoming a prince, မင်းနှင့်တော်
သင့်သော။ magnificent, အလွန်ဆန်းကြယ်မြင့်မြတ်သော။
- Princess, *n* မင်းသမီး။
- Principal, *a* chief in rank or standing, အရာကြီးသော။ the greatest
(in various respects,) အကြီးဆုံးသော။ —*n* a head person,
အကြီးအကဲ။ ခေါင်း။ a presiding person, အအုပ်အချုပ်။ a chief
actor, not an accessory, အကြီးလုပ်သောသူ။ ကိုယ်တိုင်စီရင်သောသူ။
money at interest, အတိုးချသောငွေ။
- Principality, *n.* sovereignty, အစိုးရခြင်း။ the domain of a prince,
မင်းသားစားသောမြို့နယ်။
- Principally, *adv* chiefly, အထူးသဖြင့်။ for the most part,
အများအားဖြင့်။
- Principia, *n plur* အခြေအမြစ်ဖြစ်သောတရား။ ရှေ့ဦးစွာသင်ရသော
တရားနဲ့။
- Principle, *n* an element a constituent primordial substance,
ဓာတ်။ ဖြစ်ရင်းဇာတိအတိုင်းတည်သောအရာ။ a first cause, source
or origin, မူလအကြောင်း။ an operative cause, ဖြစ်စေသော
အကြောင်း။ fundamental truth, တရား။ အခြေအမြစ်ဖြစ်သော
တရား။ တရားရင်း။ constitutional propensity, ပကတိသဘော။
tenet, အယူဝါဒ။ —*v. t.* အယူဝါဒစွဲလမ်းစေသည်။
- Print, *v t* to imprint, stamp, ပုံနှိပ်သည်။ တံဆိပ်ခတ်သည်။ to impress
letters or words, စာပုံနှိပ်သည်။ စာပုံရိုက်သည်။ —*n.* a mark
made by impression, နှိပ်ရာ။ an instrument for making an
impression, နှိပ်ရန်ပုံ။ a representation made by impression,
နှိပ်သောပုံ။ the state of being printed, စာပုံနှိပ်လျက်ရှိခြင်း။ a
news paper, သိတင်းစာ။ —[be out of,] *v.* ပုံနှိပ်သောစာကုန်၍
မရှိ။

Printer, *n* ပုံနှိပ်သောဆရာ။

Printing, *n* from Printer, *v. t* —press, ပုံနှိပ်တန်ဆာ။

Printless, *a*. လှမ်းသွား၍မြေရာမထင်တတ်သော။

Prior 1, *a* အရင်ဖြစ်သော။ —2, *n*. ဗရင်ဂျီတာသာဉ်ကျောင်းအုပ်တမျိုး။

Priores, *n*. မယ်သီလရှင်အကြီး။

Priority, *n* the state of being previous, အရင်ဖြစ်ခြင်း။ precedence in place or rank, သုခ္ခေမာနေရာရှိခြင်း။ အရာသာ၍ကြီးခြင်း။

Priory, *n* ကျောင်းတမျိုး။

Prism, *n* ဖြူခမ်းတည်းဟူသောနေရောင်ခြည်ကွဲပြားသောဓနိတန်ဆာ။

Prison, *n* —for criminals, ထောင်။ —for debtors, တန်း။ any place of confinement, နှောင်အိမ်။ ချုပ်ထားရာအရပ်။ —*v. t* see Impison

Prisoner, *n* အချုပ်ခံသောသူ။ one in lions, အကျဉ်းခံရသောသူ။ အကျဉ်းသမား။

Pristine, *a* မူလအရင်းဖြစ်သော။

Prithce, *int* တောင်းပန်ပါ၏။

Privacy, *n* a state of being retired, ဆိတ်ကွယ်ရာ၌နေခြင်း။ a place of retirement, ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်။

Private, *a* pertaining to one's self, not public, သူတပါးတို့နှင့်မဆိုင်။ ကိုယ်နှင့်သာဆိုင်သော။ retired, sequestered, ဆိတ်ကွယ်သော။ kept secret, not publicly known, မထင်မရှားဖြစ်သော။ ပုန်းကွယ်သော။ လျှို့ဝှက်လျှက်ရှိသော။ not invested with public office or employment, အရာမရှိသော။ —*n*. တပ်သား။ လက်နက်ကိုင်။ —[in,] *adv* မထင်မရှား။ လျှို့ဝှက်သည်နှင့်။

Privateer, *n* ကုန်သည်တိုက်သင်္ဘော။ —*v* မင်းရန်ဘက်ရှိရာကိုယ်သင်္ဘောကိုယ်စီမံတို့နှင့်လှည့်သည်တိုက်သည်။

Privateness, *n* from Private, *a*

Privately, *adv* ရုပ်ဖျောက်။

Privation, *n* the act of taking from, နှုတ်ယူခြင်း။ the state of being deprived, (တစုံတခု) မဲ့နေခြင်း။ absence, မရှိပေါ့ခြင်း။

Privative, *a*. (တစုံတခု) မဖြစ်အောင်ပြုတတ်သော။ နှုတ်ယူတတ်သော။

Privilege, *n* အခွင့်။ —*v t* အခွင့်ပေးသည်။ အခွင့်ဖြစ်အောင်ပြုသည်။

Privity, *n* အတွင်းသိ၊ သိခြင်း။

Privy, *a* pertaining to one's self, not public, သူတပါးနှင့်မဆိုင်၊ ကိုယ်နှင့်သာဆိုင်သော။ secret, clandestine, လျှို့ဝှက်သော။ secret, not open or publicly exposed, ကွယ်ထားလျှက်ရှိသော။ privately knowing, အတွင်းသိ၊ သိလျက်ရှိသော။ —council, *n* တိုင်ပင်မှုမတ်စု။ —*n* ရေအိမ်။ ရေသွန်။ (polite,) အိမ်သာ။

Prize 1, *n*. something wrested from an enemy, လက်ရဥစ္စာ။ a reward gained in successful rivalry, ပြိုင်၍ရသောဆု။ any

reward, ဆု။ ဆုထပ်။ —fighter, ဆုရအောင်ပွဲ၌ပြိုင်သောသူ။ —2, *v* to appraise, အဘိုးပြတ်သည်။ to value highly, ကောင်းသည်။ မြတ်သည်ဟုထင်သည်။ စုံမက်သည်။ နှစ်မြောသည်။ —3, *see* P1y, 2

Pro, *adv* ဗက်မှာ။

Probability, *n* from next

Probable, *a* မြစ်ကောင်းမြစ်လတ်သော။ မြစ်မည်လက္ခဏာရှိသော။

Probate, *n* သေတန်းစာမှန်ကြောင်းကိုသက်သေပြခြင်း။

Probation, *n*. the act of trying, စုံစမ်းခြင်း။ the act of showing the truth of, ယုတ်မှန်ကြောင်းကိုပြခြင်း။

Probational, Probationary, *a* စုံစမ်းတတ်သော။ စုံစမ်းခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Probationer, *n*. စုံစမ်းခြင်းကိုခံသောသူ။

Probative, Probatory, *a* pertaining to trial, စုံစမ်းခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ pertaining to proof, ယုတ်မှန်ကြောင်းကိုပြခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Probe, *n*. အနာကိုထိုးထောက်၍စမ်းသောထိုးတံ။ —*v* *t* to examine (a wound) with an instrument, ထိုးတံနှင့်ထိုးထောက်၍စမ်းသည်။ to investigate thoroughly, အကုန်အစင်စစ်ဆေးသည်။

Probit, *n* ဖြောင့်မတ်ခြင်း။ ရိုးသားခြင်း။

Problem, *n* ပြောဗလင်တည်းဟူသော၊ ယုတ်သည်မယုတ်သည်ကိုသေချာစွာ သိအောင်စုံစမ်းစရာဖြစ်သောအရာ။

Problematical, *a* အမှန်မသိ၊ ယုံမှားဖွယ်ဖြစ်သော။

Proboscis, *n* နှာမောင်း။

Procedure, *n* from next

Proceed, *v*. *to* to go, သွားသည်။ (respectful,) ကြွသည်။ to pass on regularly, အစဉ်အတိုင်းလိုက်သည်။ to go forward, ရှေ့သို့တိုး၍ သွားသည်။ to advance, ထိုးတက်သည်။ to issue, ထွက်သည်။ to descend from an ancestor, ဆင်းသက်သည်။ to do, act, carry on, transact, ပြုမူသည်။ ပြုလုပ်သည်။ ဆောင်ရွက်သည်။

Proceeds, *n* *plur*. တက်ငွေ။

Proceeding, *n*. from Proceed, *v* *t*.

Process, *n*. progressive course, အစဉ်အတိုင်းလိုက်၍တိုးသွားခြင်း။ a series of actions tending to some end, ပြီးစီးခြင်းသို့ရောက်အောင်ပြုလုပ်ခြင်း။ a series of motions in growth, decay, &c. အစဉ်အတိုင်းတရွေ့ရွေ့ဖြစ်ခြင်း။ ဟုတ်ခြင်း။ course of law, တရားတွေ့မှုကိုဆောင်ရွက်စီရင်ခြင်း။

Procession, *n*. the act of proceeding or issuing, ထွက်ခြင်း။ a formal, ceremonious march, အခမ်းအနားကိုခင်းကျင်း၍သွားခြင်း။

Processional, Processionary, *a*. အခမ်းအနားကိုခင်းကျင်း၍သွားခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Proclaim, *v*. *t*. to announce in a loud voice, ကျွေးကြော်သည်။ to publish (in any way,) ကျော်ညာစေသည်။

- Proclamation, *n* from above, —in writing, ကျော်ညာစေသောစာ။
- Proclivity, *n*. ဝါသနာ။
- Proclivous, *a*. ဝါသနာရှိသော။
- Proconsul, *n* ရှေးကာလရောမလူတော်စေလွှတ်ခန့်ထားသောမြို့ဝန်။
- Proconsular, *a* ထိုသို့သောမြို့ဝန်နှင့်ဆိုင်သော။
- Procrastinate, *v* တာရှည်သွေးသည်။
- Procrastination, *n* from above
- Procreant, Procreative, *a*. from next
- Procreate, *v* *t* ဖြစ်ပွားစေသည်။
- Procreation, *n* from above
- Proctor, *n*. an agent, ကိုယ်စားလှယ်။ an attorney in a spiritual court, သာသနာရေးနှင့်ဆိုင်သောရှေ့နေ။ a magistrate in a university, သိပ္ပံကျောင်း၌အကြီးအကဲ။
- Procnubent, *a*. မှောက်လှက်နေသော။
- Procurable, *a*. ရရှိနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Procurator, Procurement, *n*. from Procure
- Procurator, *n* ကိုယ်စားလှယ်။
- Procure, *v* *t* to obtain, ရသည်။ to bring about, ဖြစ်အောင်ပြုသည်။
- Procurer, *n* agent from above, and see Pander, *n*.
- Procuress, *n*. မိမ္မကူးသောမိမ္မ။ မိမ္မကုန်ကူးသောမိမ္မ။ (provincial)
- Procuring, *a*. ဖြစ်စေတတ်သော။
- Prodigal, *a*. အသုံးပွားသော။ ထက်ကြီးသော။ —*n* agent from *dō*.
- Prodigality, *n* from same.
- Prodigious, *a*. huge, ဧရာကြီးသော။ အထွန်ကြီးမားသော။ very wonderful, အထွန်အံ့ဩသောဖြစ်သော။
- Prodigy, *n* a pieternatural wonder, ပကတိအတိုင်းမဟုတ်, အံ့ဩသောဖြစ်သောအရာ။ အံ့ဖွယ်သရဲ။ an alarming portent, ကြောက်မက်ဖွယ်သောတိတ်ခိုမိတ်။
- Produce', *v* *t* to bring out or forward, ဖော်သည်။ ထုတ်ဖော်သည်။ to exhibit, ဖော်ပြသည်။ to effect, cause to be, be the means of the existence of, ဖြစ်စေသည်။ ဖြစ်အောင်ပြုသည်။ ဖြစ်မည်အကြောင်းကိုပြုသည်။ to make, လုပ်သည်။ to yield in the way of profit, ပေးသည်။ ထွက်အောင်ပြုသည်။ စီးပွားဖြစ်အောင်ပြုသည်။
- Produce, *n*. that which is produced, brought into being, ဖြစ်စေသောအရာ။ that which is produced from the ground, အသီးအနှံ။ increase, profit, အတိုးအပွား။ စီးပွား။
- Product, *n*. same, a result of operation, လုပ်၍ရသောအရာ။ the amount of two numbers multiplied, မြှောက်ရက်။
- Production, *n*. from Produce, *v*. *t*., that which is produced,

brought into being, ဖြစ်စေသောအရာ။ a result of operation, လုပ်၍ရသောအရာ။

Productive, *a* capable of producing, efficient, ဖြစ်စေတတ်သော။ yielding profit, စီးပွားဖြစ်စေသော။ အကျိုးကိုပေးသော။

Productiveness, *n.* from above. .

Proem, *n.* အဦး။ စကားဦး။

Profanation, *n* from Profane, *v* *t*.

Profane, *a.* irreverent, ဘုရား၊ တရားကိုမရှိသေသော။ secular, not sacred, ထောဘန္တင့်ဆိုင်သော။ unclean, not holy, မစင်ကြယ်၊ ညစ်ညမ်းသော။ —*v. t* to desecrate, (ဘုရား၊ တရားနှင့်ဆိုင်သော အရာကို) ထောက်အရာပြု၍သုံးစွဲသည်။ (ရိုးမြှောက်သင့်သောအရာကို) ရှုတ်ချ၍သုံးဆောင်သည်။ to treat with irreverence, မရှိမသေပြုသည်။ မထိခံခြင်းပြုသည်။ to pollute, မစင်ကြယ်အောင်ပြုသည်။ ညစ်ညမ်းစေသည်။

Profaneness, Profanity, *n.* irreverence, ဘုရား၊ တရားကိုမရှိသေခြင်း။ profane language, ဘုရား၊ တရားကိုမရှိသေပြောဆိုခြင်း။

Profess, *v. t* to declare openly, avow, အတည်အလင်းပြောသည်။ to publish as one's character or vocation, ဤမည်သောအတတ်ကို တတ်သည်။ ဤမည်သောအယူဝါဒရှိသည်ဟုအနှံ့အပြားပြောသည်။

Profession, *n* from above, a calling, vocation, မြဲစွဲ၍ လုပ်သော အတတ်။

Professional, *a* ထိုသို့သောအတတ်နှင့်ဆိုင်သော။

Professor, *n.* agent from Profess, *v. t* , a teacher of any art or science, သိပ္ပံအတတ်ကိုသင်ပေးသောဆရာ။

Professorial, *a.* သိပ္ပံအတတ်ဆရာနှင့်ဆိုင်သော။

Professorship, *n.* သိပ္ပံအတတ်ဆရာ၏အရာ။

Proffer, *v t.* ယူရသောအခွင့်ကိုပေးသည်။

Proficiency, Proficiency, *n* တိုးတက်၍တတ်ခြင်း။

Proficient, *n.* ထွေကျွတ်သောသူ။

Profile, *n* ရှုတ်နှာတခြမ်းပုံ။

Profit, *v. t.* to improve (intrans.,) တိုးပွားသည်။ derive benefit, အကျိုးရှိသည်။ အာနိသင်ရှိသည်။ to make gain, အမြတ်ရသည်။

—*v t.* to improve (trans.,) တိုးပွားစေသည်။ to benefit, အကျိုးကိုပေးသည်။ စီးပွားဖြစ်စေသည်။ —*n.* advantage, benefit, အတိုးအပွား၊ စီးပွား၊ အကျိုး၊ ကျေးဇူး၊ gain, အမြတ်၊ အမြတ်အစွန်း။

Profitable, *a.* advantageous, အကျိုးရှိသော။ အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ကျေးဇူးပြုတတ်သော။ gainful, lucrative, စီးပွားဖြစ်စေတတ်သော။ အကျိုးရှိသော။

Profitableness, *n.* from above

Profitless, *a.* အကျိုးမရှိသော။

Profligacy, Profligateness, *n.* from next.

Profligate, *a.* ဆိုးသွမ်းသော။ အထွန့်ကျင့်သော။ —*n.* လူဆိုးလူသွမ်း။ အထွန့်ကျင့်သောသူ။

Profluent, *a.* စီးသွားလျက်ရှိသော။

Profound, *a.* very deep, အထွန့်နက်သော။ intellectually deep, penetrating, နက်နဲသော။ ထိုးထွင်းသော။ ညာဏ် ကောင်းသော။ very humble, အထွန့်မိတ်နှိမ့်ချသော။ sound, as sleep, (အအိပ်) ကြီးသော။ —*n.* the sea, ပင်လယ်။ a very deep place, အထွန့်နက်သောအရပ်။

Profoundly, *adv.* with deep penetration, ထိုးထွင်းသည်နှင့်။ with deep sorrow, အထွန့်ဝမ်းနည်းသည်နှင့်။

Profoundness, Profundity, *n.* from Profound, *a.*

Profuse, *a.* exuberant, အထွန့်ပေါများသော။ lavish, အသုံးပွားသော။ လက်ကြီးသော။

Profuseness, Profusion, *n.* from above.

Profusely, *adv.* as perspiration, ဖျိုင့်ဖျိုင့်။

Prog, *n.* စားစရာ။

Progenitor, *n.* အထက်ဆွေစဉ်မျိုးဆက်အဝင်ဖြစ်သောသူ။

Progeny, *n.* သားသမီး၊ သားစဉ် မြေးဆက်။

Prognostic, *a.* from Prognosticate —*n.* မြစ်လတုံသောအရာ၏နိမိတ်လက္ခဏာ။ —*v. t.* မမြင်မှီဖော်ပြသည်။ တိတိနိမိတ်ပြသည်။

Prognostication, *n.* from above.

Programme, *n.* a preface, အချိုး၊ စကားချိုး။ a notification, သိတင်းကျော်ညာစာ။

Progress', *v. i.* to move forward, ရှေ့သို့တိုး၍သွားသည်။ to advance, တိုးတက်သည်။

Progr'ess, *n.* from above, increase, တိုးပွားခြင်း။

Progression, *n.* from Progress, *v. i.*, [arithmetical,] ပေါင်း၍ရေတွက်ခြင်း။ [geometrical,] ဆတိုး၍ရေတွက်ခြင်း။ ဆတက်၍ရေတွက်ခြင်း။

Progressive, *a.* from Progress, *v. i.*

Progressiveness, *n.* from above.

Prohibit, *v. t.* to forbid, interdict, မြစ်တားသည်။ ကမြစ်သည်။ to hinder, ဆီးတားသည်။

Prohibition, *n.* မြစ်တားခြင်း။

Prohibitive, Prohibitory, *a.* မြစ်တားသော။

Project', *v. i.* to jut, အစွန်းထွက်သည်။ to protrude, as from a hole, ပြွဲသည်။ to stick out, ငေါသည်။ ငေါက်တောက်တောက်ရှိသည်။ *v. t.* to throw or impel forward, ရှေ့သို့မြစ်သည်။ ရှေ့သို့ထွန်းသည်။ to plan, မိတ်ကူး၍ကြံစည်သည်။ to sketch, ပုံထုတ်သည်။

Project, *n* မိတ်ကူး၍ကြံစည်ခြင်း။ အကြံအစည်။

Projectile, *a* impelling forward, ရှေ့သို့တွန်းတတ်သော။ impelled forward, ရှေ့သို့တွန်းခြင်းကိုခံသော။ —*n*. ရှေ့သို့တွန်းသောအရာ။

Projection, *n* the act of throwing or impelling forward, ရှေ့သို့ပြစ်ခြင်း။ ရှေ့သို့တွန်းခြင်း။ something jutting out, ထွက်သောအစွန်း။ the act of planning, ကြံရွယ်ခြင်း။ a work planned, ကြံရွယ်သောအမှု။ a plan, sketch, ထုတ်သောပုံ။

Projector, *n* ကြံရွယ်သောသူ။

Prolapse, *n* အောက်သို့လျော့ကျခြင်း။

Prolate, *a*. ထိပ်ဝမောက်သော။ လုံးစောက်ဖြစ်သော။

Prolepsis, *n* from next.

Pioleptic, *a*. တင်ကူး၍ပြောသော။

Prolific, *a* bearing much fruit, များစွာအသီးကိုသီးသော။ bearing many children, သားသမီးများသော (မိဋ္ဌ) productive from internal resources, တိုးပွား၍များစွာထွက်တတ်သော။

Prolia, *a* ကြာရှည်သော။

Prolianess, Proliaity, *n* from above

Pioloecutor, *n* စည်းဝေးအုပ်။

Piologue, *n*. အချိုး။ စကားချိုး။

Prolong, *v t* to extend the duration of, ကြာမြင့်အောင်ပြုသည်။ ကြာမြင့်စေသည်။ to draw out by delay, ဖင့်နွဲ့သည်။ to change an appointed time to one more distant, ကာလအချိန်ကိုနှောသည်။ to prolongate, *which see*

Prolongate, *v t*. သာ၍ရှည်အောင်ပြုသည်။

Prolongation, *n*. from the two last

Promenade, *v t* ဖျော်ဖြေခြင်းငှါလှည့်ပတ်သွားလာသည်။ —*n*. from same, the place of promenading, လှည့်ပတ်သွားလာရာအရပ်။

Prominence, Prominency, *n* from next, that which is prominent, မောက်သောအရာ။ မိုသောအရာ။

Prominent, *a*. rising above the surface, မောက်သော၊ မိုသော။ —as the eyes, ပြူးသော။ distinguished, ထင်ပေါ်သော။ အဓိကရဖြစ်သော။

Promiscuous, *a*. ရောနှောစူးစူးသော။

Promiscuously, *adv* ရောရိရောရာ။

Promise, *v*. to make a binding declaration, ဂတိထားသည်။ to afford reason to expect, မျှော်လင့်ရသော အခွင့်ကိုလေးသည်။ —*n*. a binding declaration, ဂတိ။ ဂတိထားခြင်း။ a ground of expectation, မျှော်လင့်ရသောအခွင့်။

Promissory, *a*. ဂတိပါသော။

Promontory, *n*. မြင့်သောအပူ။ အမော်း

Promote, *v t* to forward, advance, တိုးတက်အောင်ပြုသည်။ တိုးပွား

အောင်မြင်သည်။ to elevate in rank or office, ချီးမြှောက်သည်။
ရာထူးတိုး၍ပေးသည်။

Promotion, *n* from Promote, *v. t.*

Prompt, *a* ပြုစရာအကြောင်းရှိလျှင် ချက်ချင်းပြုတတ်သော။ ကာယအချိန်
ရောက်မှမြန်ထက်သော။ — *v. t* to excite to action, နှိုးဆော်တိုက်
တွန်းသည်။ to suggest to a speaker in aid of his memory,
သတိရအောင်ထောက်သည်။ to suggest to the mind, အကြံ
ပေးသည်။

Promptitude, Promptness, *n* from Prompt, *a*

Promulgate, *v. t* ကျော်ညာစေသည်။

Promulgation, *n* from above.

Promulge, *v. t* to promulgate, ကျော်ညာစေသည်။ to teach (new
doctrines,) (အယူဝါဒသစ်ကို) သင်ပေးသည်။

Prone, *a* bending forward (in a greater or less degree,) ဝှံ့သော။
တိုးသော။ ဝပ်သော။ lying with the face downwards, မှောက်
လျက်ရှိသော။ rapidly descending, အောက်သို့ဆင်းမြေ့သော။
declivous, ဆင်ခြေလျှော့ဖြစ်သော။ propense, ဝါသနာရှိသော။

Proneness, *n* from above

Prong, *n*. ခက်ရင်းသွား။

Pronominal, *a* နာမ်စားနှင့်ဆိုင်သော။

Pronoun, *n* နာမ်စား။

Pronounce, *v. t.* to utter articulately, အက္ခရာကျအောင်မြှောက်သည်။
to utter formally or strongly, မြှောက်ဆိုသည်။ ပြောထားသည်။

Pronunciation, *n*. အက္ခရာကျအောင်မြှောက်သည်။

Proof, *n* trial, experiment, စုံစမ်းခြင်း။ certain evidence, ပြင်းခံရန်
မရှိအောင် ခိုင်ခံ့စွာ သက်သေ ဖြစ်သောအရာ။ firmness, stability,
မထူဝံ့ရှားနိုင်အောင် ခိုင်ခံ့ခြင်း။ impenetrable hardness, ထိုး၍
မဖောက်နိုင်အောင် ခိုင်မာခြင်း။ the bubbles on the surface of
spirituous liquor, အရက်၌ ထသော ဗလုံး။ the strength of
spirituous liquor, အရက်၏အရှိန်။ —impression, စာပုံနှိပ်ရာတွင်
မှန်မမှန်ကိုစမ်း၍ နှိပ်သောပုံ။ —sheet, same. —*a*. firm, stable,
မထူဝံ့ရှားနိုင်အောင် ခိုင်ခံ့သော။ impenetrably hard, ထိုး၍မဖောက်
နိုင်အောင် ခိုင်မာသော။

Prop, *v. t.* ရသည့်။ ထောက်သည်။ ထောက်မသည်။ — *n* အရ။ အထောက်။
အထောက်အမ။ —of timber, ထောက်။

Propagate, *v. t.* to multiply by births or successive productions,
မျိုးပြန့်ပွားအောင်ပြုသည်။ to spread in space, as sound or light,
စက်၍ကူးသည်။ စက်၍နှံ့ပြားသည်။ to spread abroad, as news,
(သိတင်း) နှံ့ပြားစေသည်။ to extend and establish in different
places, အရပ်ရပ်တိုးပွားစေသည်။ to produce, ဖြစ်စေသည်။

Propagation, *n* from above.

Propel, *v. t* ရှေ့သို့တွန်းသည်။

Propeller, *n.* စက်ဝှန်းမီးသင်္ဘော။

Propense, *a* ဝါသနာရှိသော။

Propension, Propensity, *n.* —of mind, ဝါသနာ။ —of matter, (ဖြစ်) တတ်သောသဘော။

Proper, *a.* peculiar, not common, အများနှင့်မဆိုင်၊ တဦးတည်းနှင့်သာ ဆိုင်သော။ fit, suitable, တော်လျော်သော။ တော်သင့်သော။ လျောက်ပတ်သော။ being exactly in place, အချက်ကျသော။

Property, *n* an attribute, ဆိုင်သောအရာ။ ဂုဏ်။ သတ္တိ။ right of possession, ပိုင်ထိုက်ခြင်း။ the thing possessed, goods, ဥစ္စာပစ္စည်း။ ပိုင်နက်။

Prophecy, *n.* from next, အနာဂတ္တိစကား။

Prophecy, *v. t* ဖြစ်ထတုံသောအမှုအရာကိုဟောပြောနှင့်သည်။

Prophet, *n.* agent from above, ပရောဖက်။

Prophetess, *n* ပရောဖက်မိစ္ဆ။

Prophetic, Prophetical, *a* ဖြစ်ထတုံသောအမှုအရာကိုဟောပြောခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Prophylactic, *a* အနာကိုကွယ်ကာဆီးတားပိုင်သော (ဆေး)။

Proximity, *n.* နီးခြင်း။ အနီးအပါး၌ရှိခြင်း။

Propitiate, *v. t.* ကြေညှမ်းအောင်ပြုသည်။ မိတ်ပြေ၍စေတနာရှိအောင်ပြုသည်။

Propitiation, *n* from above.

Propitiatory, *n.* from Propitiate —*n.* အပြစ်ပြေရာပစ္စည်း။

Propitious, *a.* favorable, ကျေးဇူးပြုလျက်ရှိသော။ disposed to be favorable, ကျေးဇူးပြုခွင့်သော။

Propitiousness, *n.* from above.

Proponent, *n* one who makes a proposal, ဆင်ခြင်ရန်ဆိုတင်၍ပြောသောသူ။ one who lays down a proposition, အဦးပြောထားသောသူ။

Proportion, *n* the comparative relation of one part to another, အမျိုးအစား။ symmetry, အမျိုးအစားရခြင်း။ အတက်အဆင်း ညီမျှခြင်း။ —*v. t* အမျိုးအစားရအောင်ပြုသည်။ အတက် အဆင်း ညီမျှအောင်ပြုသည်။

Proportionable, Proportional, Proportionate, အမျိုးအစားရသော။ အတက်အဆင်းညီမျှသော။

Proposal, *n* ဆင်ခြင်ရန်ဆိုတင်ကူး၍ပြောထားသောအရာ။

Propose, *v. t* ဆင်ခြင်ရန်ဆိုတင်ကူး၍ပြောထားသည်။

Proposition, *n.* see Proposal, a statement made, အဦးပြောထားသောအရာ။

Propound, see Propose.

Proprietary, *a.* ပိုင်သောသူနှင့်ဆိုင်သော။ —*n.* see next.

Proprietor, *n.* ပိုင်သောသူ၊ အရှင်။

Propriety, *n.* correctness, အပြစ်တင်ခွင့်မရှိ၊ မှန်ခြင်း။ consonance with right or good custom, ဗွယ်ရာလျှောက်ပတ်ခြင်း။

Propulsion, *n.* from Propel.

Propulsive, *a.* from same.

Piorogation, *n.* from next

Piorogue, *v t* (စည်းဝေးသူတို့ကို) ထွက်၍တဖန်စည်းဝေးရသောအချိန်ကို ချိန်းချက်၍ထားသည်။

Prosaic, *a.* ထင်ရှားမဟုတ်သောစာနှင့်ဆိုင်သော။

Proscribe, *v t.* to sentence to the heaviest penalties of the law, ရာဇဝတ်ပေးသည်။ to outlaw, တွေ့ရာသင်းချင်းဖြစ်စေဟုစီရင်သည်။ to interdict the use of, မသုံးရဟုမြစ်တားသည်။

Proscription, *n.* from above

Proscriptive, *a.* from same

Prose, *n.* ထင်ရှားမဟုတ်သောစာ။ စကားပျဉ်း။ —*v.* to write unmeasured language, ထင်ရှားမဟုတ်သော စာကို စီကုံးသည်။ to be tedious in detailing, ကြားသောသူ နားညီးသည်တိုင် အောင် ကြာရှည်စွာပြောဆိုသည်။

Prosecute, *v t.* to persevere in endeavours, အကြံထမြောက်အောင် တိုးတက်၍ ဆောင်ရွက်သည်။ to sue, တရားစွဲဆိုသည်။ စာထား၊ တရားပြုလုပ်သည်။

Proseution, *n.* from above

Prosecutor, *n.* agent from same, တရားလို။

Proselyte, *n.* ဘာသာဝင်သူ။ —*v t.* ဘာသာဝင်အောင်ပြုသည်။

Proselytism, *n.* သူတပါးတို့ကိုဘာသာဝင်စေခြင်းငှါကြိုးစားခြင်း။

Prosody, *n.* ထင်ရှားစပ်နည်း။

Prospect, *n.* a view of things within reach of the eye, မှုတ်မိတဆုံး လှမ်းကြည့်၍မြင်ခြင်း။ scenery at some distance, မျှော်ခင်း။ expectation, ထင်စားခြင်း။ ground of expectation, မျှော်ထင်ရသောအခွင့်။

Prospective, *a.* looking forward, မျှော်၍ကြည့်သော။ using foresight, မျှော်ခေါ်သော။

Prospectus, *n.* စာစီကုံးသည်အခြေအနေကိုပြသောစာ။

Prosper, *v. i.* to be successful, အကြံထမြောက်သည်။ to thrive, စီးပွားတိုးသည်။ —*v. t.* from above

Prosperity, *n.* အကျိုးစီးပွားတိုးတက်ခြင်း။ စည်းမိမိရှိခြင်း။

Prosperous, *a.* အကျိုးစီးပွားတိုးတက်သော။

Prostitute, *v.* to devote to indiscriminate lewdness, ပြည်တန်ဆာ ဖြစ်အောင်ပြုသည်။ to sell for some vile purpose, ငွေရအောင်

ယုတ်ညံ့သောအမှု၌သုံးသည်။ —*n.* a whore, ပြည်တန်ဆာ။ မိမ္မစ္ဆရံ။
a base hireling, ယုတ်ညံ့သောအမှုကိုပြုသောသူ။

Prostitution, *n.* from Prostitute, *v.*

Prostrate, *a.* အလျားပြတ် ဓိတ်ဝတ်၍ နေသော။ အလျားမှောက်၍ နေသော။
—*v. t.* to throw down, demolish, ထွန်း၍ထားသည်။ မှောက်
ထွန်းသည်။ —one's self, ပြတ်ဝတ်၍နေသည်။ ဝတ်တွား၍နေသည်။

Prostration, *n.* from above, sudden loss of natural strength and
vigor, ခွန်အားတိတ်သွားခြင်း။

Prosy, *a.* စိတ်ကိုမနှိုးဆော်တတ်သော။

Protean, *a.* ရုပ်ပုံသဏ္ဌာန်ပြောင်းလဲတတ်သော။

Protect, *v. t.* ကွယ်ကာစောင့်မသည်။

Protection, *n.* the act of protecting, ကွယ်ကာစောင့်မခြင်း။ that
which protects, ကွယ်ကာစောင့်မသောအရာ။ a writing that
secures from molestation, အဆီးအတားအနှောင့်အရှက်မရှိစေနှင့်
ဟုအခွင့်ပေးသောစာ။

Protective, *a.* from Protect

Protege, *n.* မြှောက်စားခြင်းကိုခံရသောသူ။

Protempore, *adv.* အစဉ်အတိုင်းမဟုတ်၊ ခဏသား။

Protest, *v.* to attest positively, ကြံပီတည်းစွာ ပြောထားသည်။
—against, *v. t.* သဘောမတူ၊ ဝန်မခံ၊ ငြင်းပယ်သည်။

Pro'test, *n.* from above, —(in writing,) သဘောမတူ၊ ဝန်မခံ၊ ငြင်း
ပယ်သောစာ။

Protestant, *n.* ပရောတေစတန်တာသာကိုဝင်သောသူ။ —*a.* ပရောတေစတန်တာ
သာနှင့်ဆိုင်သော။

Protestantism, *n.* ရောမတာသာကိုငြင်းပယ်၍သမ္မာကျမ်းစာကိုအမှီပြုသော
တာသာတည်းဟူသောပရောတေစတန်တာသာ။

Protestation, *n.* from Protest, *v.*

Proto, *a.* ပဌမ။ အစဦးဆုံးဖြစ်သော။

Prototype, *n.* ပုံရင်း။

Protract, *v. t.* to lengthen in time, တာရှည်စေသည်။ to defer,
အချိန်ကာလကိုရွှေ့သည်။

Protraction, *n.* from above

Protractive, *a.* from same.

Protrude, *v. t.* to jut, stick out, အစွန်းထွက်သည်။ ပြင်သို့ထွက်၍
နေသည်။ to project a little, as from a hole, ပြွဲသည်။ —*v. t.*
to thrust forward, ရှေ့သို့ထိုးသည်။ to thrust out, ပြင်သို့ထိုး
သည်။ —the lips, နှုတ်သီးကိုထိုးသည်။

Protrusion, *n.* from above.

Protrusive, *a.* from Protrude.

Prouberance *n.* ဖူသောအရာ။ အဖူး။

Protuberant, *a.* from next.

Protuberate, *v. i.* ဖူးသည်။ ပြူးသည်။ as the eyes, မျက်စိပြူးသည်။
—in a point, စူးသည်။

Protuberation, *n.* from above

Proud, *a.* high minded, မိတ်မြင့်သော။ selfishly feeling superior to others, မာနရှိသော။ haughty, မာနထောင်လွှားသော။ ostentatious, ဝါကြွားသော။ ပလွှားသော။ grand, ကြီးမြတ်သော။ မြင့်မြတ်သော။ —fleshy, *n.* အသားဆိုး။

Prove, *v. t.* to try, စုံစမ်းသည်။ to evince, establish by evidence, ယုတ်မှန်ကြောင်းကိုသက်သေပြသည်။ to experience, ကိုယ်တိုင်ခံ၍ သိရသည်။ —*v. n.* to be ascertained by a trial or a subsequent event, တစုံတခုသောအားဖြင့်ယုတ်မှန်ကြောင်းထင်ရှားသည်။

Provencher, *n.* မြင်းခွားစားသောအစာခြောက်။

Proverb, *n.* သုတ္တံစကားပုံ။ ပုံစကား။

Proverbs, *n.* ဓမ္မဟောင်းကျမ်းတို့တွင်သုတ္တံကျမ်း။

Proverbial, *a.* သုတ္တံစကားပုံနှင့်ဆိုင်သော။

Provide, *v. t.* to procure beforehand, တင်ကူး၍ရန်ထားသည်။ to furnish, အသုံးလိုသောအရာကိုပေးသည်။ အသုံးခံသည်။ to stipulate previously, အရင်ပြော၍ထားသည်။

Provided that, *conj.* ဖြစ်လျှင်။

Providence, *n.* provident regard to the future, from next, the divine superintendence and care, ဘုရားသခင်ကြည့်ရှုပြုစုတော်မူခြင်း။

Provident, *a.* မျှော်ခေါ်၍ကြံထားသော။

Providential, *a.* ဘုရားသခင် ကြည့်ရှုပြုစုတော်မူသောအားဖြင့်ဖြစ်သော။

Province, *n.* a small country dependent on a larger, ကျေးထက် ဖြစ်သောပြည်ငယ်။ a region, ဒေသအရပ်။ the proper affair or business of any one, အငန်းအတာ။ sphere of operation, ကိုယ်နှင့်ဆိုင်၍ဆောင်ရွက်စဉ်အတိုင်းဆောင်ရွက်ရသောနေရာ။

Provincial, *a.* ကျေးထက်ဖြစ်သောပြည်ငယ်နှင့်ဆိုင်သော။

Provincialism, *n.* ဝေးသောကျေးထက်၌ခြားနားစွာပြောဆိုနည်း။

Provision, *n.* from Provide, measures taken beforehand, တင်ကူး၍ပြုသောအပြုအမူ။ stores provided, သိုထားသောအရာ။ eatables, food, အစာ။ စားဘွယ်သောက်ဘွယ်။ previous stipulation, အရင်ပြော၍ထားသောအချက်။ —*v. t.* စားရန်သောက်ရန်ထောက်အောင်ပေး၍ထားသည်။

Provisional, Provisionary, *a.* ခဏသာစီရင်၍ထားသော။

Proviso, *n.* စကားမြှိုင်း။ စကားရှင်။

Provocation, *n.* from Provoke, that which excites anger, ခေါ်သမှုခတ်ကိုနှိုးဆော်သောအရာ။

Provocative, *a* ရှိုးဆော်တတ်သော။

Provoke, *v. t.* to rouse, ရှိုးဆော်သည်။ to incense, မိတ်ဆိုးအောင်ပြုသည်။ ခေါ်သအမျက်ကိုရှိုးဆော်သည်။ to cause to be, ဖြစ်စေသည်။

Provost, *n* the chief magistrate of a city, မြို့ဝန်။ the president of a college, သိပ္ပံကျောင်းအုပ်။ a military sheriff, တပ်ဦးပါသော ထောင်မှူး။

Prow, *n* သင်္ဘောဦးချွန်း။ လှေဦးချွန်း။

Prowess, *n* ရဲရင့်စွာတိုက်တတ်သောသတော။

Prowl, *v. z.* အလှအရက်လှည့်ပတ်သည်။

Prowler, *n.* agent from above

Proximate, *a* အနီးဆုံးသော။

Proximity, *n* အနီးဆုံးဖြစ်ခြင်း။

Proxy, *n.* ကိုယ်စားလှယ်။

Prude, *n* ရှက်ကြောက်ဟန်ပြုသောမိမ္မ။

Prudence, *n* ပညာသတိနှင့်ပြုတတ်သောသတော။

Prudent, *a.* ပညာသတိနှင့်ပြုတတ်သော။

Prudential, *a.* pertaining to prudence, ပညာသတိနှင့်ဆိုင်သော။ exercising discretionary power, ကိုယ်ပညာသတိရှိသည်အတိုင်းပြုရသောအခွင့်ရှိသော။

Prudentials, *n plur.* ပညာသတိနှင့်ဆိုင်သောနည်းဥပဒေ။

Prudery, *n* from next

Prudish, *a* ရှက်ကြောက်ဟန်ပြုတတ်သော။

Prune, *v. t.* —a tree, အကိုင်းအခက်ကိုခုတ်ထွင်သည်။ —feathers, အခွေးအတောင်ကိုပြုပြင်သည်။

Pruning-hook, Pruning-knife, *n.* အကိုင်းအခက်ကိုခုတ်ထွင်သောထား။

Prurience, *n.* ယားခြင်း။

Prurient, *a* ယားလျက်ရှိသော။

Pry 1, *v. z.* to search into, သိရှင်သောမိတ်နှင့်နှိုက်နှိုက်နှဲ့နှဲ့ရှာဖွေသည်။ —2, (Amer.) *v. t.* to raise as with a lever, ကော်သည်။

Psalm, *n.* ဆာလံသီခြင်း။

Psalmist, *n* ဆာလံသီခြင်းကိုစီကုံးသောဆရာ။

Psalmody, *n.* ဆာလံသီခြင်း၊ ဓမ္မသီခြင်းကိုဆိုခြင်း။

Psalter, *n.* ဆာလံကျမ်းစာ။

Psalter, *n.* စောင်းတမျိုး။

Pseudo, *n.* ပဝတ္ထိဖြစ်သော။

Pshaw, *int.* ခွီ။

Psychology, *n* စိတ်ပညာနှင့်ဆိုင်သောအတတ်ပညာ။

Puberty, *n* အပျို၊ လူပျိုဖြစ်သောအရွယ်။

Pubes, *n* အခွေး။

Pubescence, *n.* from next

Pubescent, *a.* အရွယ်ရောက်သော။

Public, *a* pertaining to the people at large, ပြည်သူပြည်သားများနှင့်ဆိုင်သော။ open to all, generally known, လူများသိရသော။ ပွင့်ထားသော။ open to common use, လူများသုံးရသော။ ပုံပါသကဖြစ်သော။ —house, *n.* ထမင်းဆိုင်။ —spirited, *a* လူများအကျိုးကိုပြုစုစဉ်သောသဘောရှိသော။ —*n.* ပြည်သူပြည်သားများ။ —[in,] *adv* လူများရွှေ့မှာ။

Publican, *n.* a collector of taxes, အခွန်ခံ။ an innkeeper, ထမင်းဆိုင်ရှင်။

Publication, *n* from Publish, a work printed and offered to the public, လူများကြည့်ဆိုပုံရိုက်သောစာ။

Publicity, *n* the state of being before the public, လူများရွှေ့မှာထင်ရှားခြင်း။ notoriety, ကျော်စောခြင်း။

Publish, *v t* to make known to the public, ကျော်ညာအောင်ပြုသည်။ သိတင်းလွှင့်သည်။ to print for public use, လူများကြည့်ဆိုပုံရိုက်သည်။

Publisher, *n* agent from above.

Pucker, *v t.* from next

Puckered [be,] *v i* ရှုံ့သည်။

Pudenda, *n* whether male or female, လိန်။ အင်္ဂါအတ်။ နိမိတ်။ ဘော။

Pudding, *n.* မုန့်ဟျော့။

Puddle, *n* ရွံ့ပွက်။

Pudency, Pudicity, *n* ဟိမိ။ ရှက်ခြင်း။

Puerile, *a.* သူငယ်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Puerility, *n.* from above

Puerperal, *a* သားဖွားခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Puff, *v.* to blow with a quick blast, ဗဟိုခနဲမှုတ်သည်။ ဖွားသည်။ to pant, ဟိုက်သည်။ to inflate, ထေသွင်း၍ဖောင်းစေသည်။ to praise with exaggeration, ကား၍ဦးမွမ်းသည်။ —away, *v. t* လွင့်အောင်မှုတ်သည်။ —up, to inflate, ထေနှင့်ဖောင်းစေသည်။ ထေသွင်း၍ဖောင်းစေသည်။ to elate, စိတ်မြင့်အောင်ပြုသည်။ —*n* a sudden emission of breath, ဗဟိုခနဲမှုတ်လိုက်သောထေတမှုတ်။ any thing light and porous, အနှစ်သာရမရှိ, ဖောင်းသွတ်သောအရာ။ a substance of loose texture to sprinkle powder, ဟို့ဖတ်။ exaggerated praise, ကား၍ဦးမွမ်းသောစကား။

Pugilism, *n.* ထက်ပွေ့သတ်ခြင်း။

Pugilist, *n* ထက်ပွေ့သတ်သောသူ။

Pugnacious, *a* ရန်ရှာ၍တိုက်တတ်သော။

Pugnacity, *n* from above

Pug-nosed, *a* နှာတံနိမ့်၍နှာသီးမြင့်သော။

Puisne, *a* အရာငယ်သော။

Puissance, *n* from next

Puissant, *a* ခွန်အားကြီးသော။ တန်ခိုးကြီးသော။

Puke, *v* အန်သည်။ —*n* အန်ဆေး။

Pulchritude, *n* လှခြင်း။ တင့်တယ်ခြင်း။

Pule, *v* တအဲအဲညည်းသံပြုသည်။

Pull, *v* *t* to draw, ဆွဲသည်။ငင်သည်။ to draw (as a beast of burden,) ရုန်းသည်။ to gather (fruit, &c) ဆွတ်သည်။ —down, အောက်သို့ဆွဲ၍ချသည်။ to demolish, ဖြိုဖျက်သည်။ to humble, degrade, နှိမ်ချသည်။ ရှုတ်ချသည်။ —off, ချွတ်သည်။ —out, —up, ရှုတ်သည်။ —*n* ဆွဲငင်ခြင်း။

Pullet, *n*. ကြက်မကလေး။

Pulley, *n* the wheel of a block, နားဆန်။ the block, နားသီး။ နားသီးစက်။ လက်ခုတ်သီး။

Pullulate, *v* *z*. to germinate from a seed, အညွှောက်ထိုးသည်။ to bud, as a leaf or flower, အဖူးထွက်သည်။

Pulmonary, Pulmonic, *a* အဆုတ်နှင့်ဆိုင်သော။

Pulp, *n* any soft mass, ရေကြောင့်ပျော့သောအရာ။ the soft part of fruit, အသီး၌ပျော့သောအသား။

Pulpiness, *n* from Pulpv

Pulpit, *n* တရားဟောပထဝီ။

Pulpy, *a* soft from the admixture of a liquid, ရေကြောင့်ပျော့သော။ soft as the pulp of fruit, အသီးကဲ့သို့ပျော့သော။

Pulsate, *v* *r* သွေးတိုးသည်။ သွေးခုန်သည်။

Pulsation, *n* from above

Pulse 1, *n*. the motion of an artery, သွေးတိုးခြင်း။ သွေးခုန်ခြင်း။ the act of impinging, ထိခိုက်ခြင်း။ —2, ပဲရှိုး။

Pulverable, *a*. အမှုန့်ဖြစ်နိုင်သော။

Pulverize, *v* *t* အမှုန့်ဖြစ်အောင်ပြုသည်။

Pumice, *n* မီးတောင်ကထွက်သောချော်။

Pummel, *see* Pommel

Pump, *n* ဗုံပိုင်။ —handle, ဗုံပိုင်မောင်းထက်။ —*v* to raise water by a pump, ဗုံပိုင်ထိုးသည်။ to question artfully, သွယ်ဝိုက်၍မေးစစ်သည်။

Pumpkin, *n*. ဖရုံသီး။

Pun, *n*. ပကတိအနက်၊ ရယ်ဖွယ်စွာအနက်၊ နှစ်ချက်ပါသောစကား။ —*v*. *r* ထိုသို့သောစကားနှင့်ပြောသည်။

Punch 1, *n*. an iron instrument for perforating, စူး။ ဖောက်စူး။ a piece of steel with a letter on the end in relieve, စာလုံးပုံရအောင်တံဆိပ်ခတ်ရန်သံပုံ။ —1, *v* *t* to perforate with an iron

instrument, စူးနှင့်ဇောက်သည်။ (Amei) to thrust against, ထိုးသည်။ —2, *n* the liquor, အရက်နှင့်ရေရော၍အချိုအချဉ် ခတ်သောအဖျော်ရည်။ —3, a harlequin, လူပျက်။

Puncheon, *n* ဂါယီ ၁၂၀ ဝင်သောစည်ကြီး။

Punchy, *a* တုဟိဝသော။

Punctilio, *n* ထုံးတမ်းနှင့်ဆိုင်၍ပြုသင့်သောအမှုကလေး။

Punctilious, *a* ထုံးတမ်းနှင့်ဆိုင်၍ပြုသင့်သောအမှုကလေးတို့ကိုပြုတတ်သော။

Punctiliousness, *n*. from above

Punctual, *a* အချိန်မလွဲ၊ မှန်မှန်ပြုတတ်သော။

Punctuality, *n*. from above

Punctuate, *v t* ခိုက်သည်။

Punctuation, *n* from above.

Puncture, *v t*. စူးအောင်ထိုးသည်။ —*n*. from above, the hole made by puncturing, စူးရာ။ စူးပေါက်ရာ။

Pundit, *n*. ယိဒ္ဓါဆရာ။

Pungency, *n* from next

Pungent, *a* pricking, stimulating to the nostrils, အနံ့စူးသော။ sharp, stimulating to the taste, အရသာစူးသော။ acrimonious, biting, နှာခေါင်းဖွယ်ဖြစ်သော။ piercing, severe, ပြင်းသော။ ထန်သော။

Puniness, *n* from Puny

Punish, *v t* ချီဏ်ပေးသည်။ အပြစ်ပေးသည်။

Punishable, *a* ချီဏ်ခံထိုက်သော။

Punishment, *n*. ချီဏ်။

Punitive, *a* ချီဏ်ပေးသော။

Punka, *n*. ယမားယပ်။

Punster, *n* စကားပြက်၊ စကားချော်ပြောတတ်သောသူ။

Puny, *a* ကျပ်သော။ ညွက်သော။ လှိသော။

Pup, *n*. ခွေးကလေး။ —*v* ခွေးကလေးမွေးသည်။

Pupil 1, *n* the apple of the eye, မှက်ဆန်၊ မှက်ခွေ၊ မှက်မိသုဇယံစိမ်း။ —2, a scholar, တပည့်။

Pupilage, *n*. တပည့်၏အဖြစ်။

Puppet, *n* ရုပ်သေး။ —show, ရုပ်သေးပွဲ။

Puppy, *see* Pup, *n*.

Pubblind, *a*. မှက်မိသိသော။ မှန်သော။

Purchase, *v t* ဝယ်သည်။ —*n* from above, that which is purchased, ဝယ်သောအရာ။ a fulcrum, အချွေ။

Pure, *a* clean, စင်ကြယ်သော။ သန့်ရှင်းသော။ သန့်ပြန့်သော။ free from foreign admixture, ရှင်းလင်းသော။ clear (as water,) ကြည်သော။ clear, mere, အတိ။ စင်။ သက်သက်။

Pureness, *n.* from above.

Purgation, *n.* from Purge

Purgative, *a.* cleansing, ရှင်းလင်းစေတတ်သော။ cathartic, ဝမ်းနှုတ်တတ်သော။

Purgatory, *a.* ရှင်းလင်းစေတတ်သော။ —*n.* ဗရင်ဂျီဘာသာအတိုင်းအပြစ်ရှင်းလင်းစေသောနေ့ငယ်။

Purge, *v. t.* to cleanse, ရှင်းလင်းစေသည်။ to evacuate the intestines, ဝမ်းနှုတ်သည်။ —*v. i.* ဝမ်းကျသည်။ —*n.* ဝမ်းနှုတ်ဆေး။

Purging, *n.* ဝမ်းကျနာ။

Purification, *n.* from Purify.

Purificative, Purificatory, *a.* သန့်ရှင်းစေတတ်သော။ ရှင်းလင်းစေတတ်သော။

Purifier, *n.* သန့်ရှင်းစေသောအရာ။ ရှင်းလင်းစေသောအရာ။

Purify, *v. t.* from Pure, 1st, 2d, and 3d det

Puritan, *n.* ခြွေးကာဝမင်းစီရင်သောဥပဒေကိုမလိုက်ကျမ်းအထွက်ကိုလိုက်၍ကိုးကွယ်သောသူ။

Purity, *n.* from Pure.

Purl, *v. i.* သွင်သွင်မြည်သည်။

Purieu, *n.* အစွန်။ အနား။

Purlin, *n.* ထုပ်ထုပ်လင်း။ မြား။

Purlain, *v. t.* ကဲ့ဝှက်သည်။ ကဲ့ဝှက်၍ယူသည်။

Purple, *a.* နီမောင်းသော။ ခြိပ်ရောင်ရှိသော။ ခြိပ်ခြိပ်။ —*n.* purple color, နီမောင်းသောအဆင်း။ ခြိပ်ရောင်။ a purple robe, နီမောင်းသောဝတ်လုံ။ —*v. t.* နီမောင်းအောင်ပြုသည်။

Purport, *v. t.* to indicate, ပြည့်သည်။ to mean, import, ဆိုလိုသည်။ —*n.* from above, meaning, ဆိုလိုချက်အနက်အဓိပ္ပာယ်။ သရုပ်။

Purpose, *v. t.* ကြံစည်သည်။ ကြံရွယ်သည်။ —*n.* intention, design, အကြံအစည်။ အကြံအရွယ်။ an object aimed at, ကြံရွယ်သောအရာ။ end, effect, consequence, အကျိုး။

Purr, *v. i.* ကုတ်ဟီးသံနှင့်ရှူသည်။

Purse, *n.* ငွေအိတ်။ —proud, *a.* ဥစ္စာဂုဏ်တက်သော။ —*v.* မှီသည်။

Purser, *n.* ထိုက်သင်္ဘောတွင်စားနပ်ရိက္ခာကိုဝေငှသောအရာရှိ။

Purslain, *n.* မြေပြစ်ပင်။

Pursuance [in,] *see* next.

Pursuant, *prep.* နှင့်အညီ။ အတိုင်း။ ကြောင့်။

Pursue, *v. t.* to follow in course, အစဉ်အတိုင်းလိုက်သည်။ to follow in order to overtake, မှီအောင်လိုက်သည်။ လိုက်ထံသည်။ commonly combined with, ရှာဖွေသည်။ to practise, လုပ်ဆောင်၍နေသည်။

Pursuit, *n.* from same.

Pursuivant, *n.* မင်းပါးတွင်စေသောအရာရှိ။

Pursy, *a.* တုပ်ဝစ်ပန်းဟိုက်စွာတတ်သော။

Purulence, *n.* ပြည်ဖြစ်ခြင်း။

Purulent, *a.* ပြည်ပါသော။

Purvey, *v. t.* အသုံးခံသည်။

Purveyance, *n.* from above, provisions, စားစရိတ်။

Purveyor, *n.* စားပွဲမှုကိုဆောင်ရွက်အသုံးခံသောသူ။

Purview, *n.* အကျယ်အဝန်း။

Pus, *n.* ပြည်။

Push, *v. t.* to press against, တွန်းသည်။ တွန်းထိုးသည်။ to thrust at, ထိုးသည်။ to urge forward, တိုက်တွန်းသည်။ to make an effort, အားထုတ်သည်။ to constrain, အနိုင်အထက်ပြုသည်။ —*v. i.* to go ahead, ရှေ့သို့တိုး၍တက်သည်။ —off (a boat,) *v. t.* ကန်သည်။ —*n.* from *do*.

Pusillanimity, *n.* from next

Pusillanimous, *a.* သူရဲဘောနည်းသော။

Puss, Pussy, *n.* ကြောင်အခေါ်။

Pustulate, *v. i.* အဖုပေါက်သည်။

Pustule, *n.* အဖု။

Put, *v. t.* to place, ထည့်သည်။ ထားသည်။ ထည့်ထားသည်။ နေရာချသည်။ —*v. i.* to steer, ပဲ့သည်။ —about, *v. t.* ဟည့်သည်။ (trans) —aside, ထားသည်။ —away, ပယ်ရှားသည်။ —a wife, ကွာသည်။ ကွာရှင်းသည်။ —by, to turn aside, ရွှေ့သည်။ ရွှေ့ပယ်သည်။ to deposit, သိုထားသည်။ —down, to set down, ထားသည်။ to enter in writing, မှတ်သားသည်။ to make low, မှိန်သည်။ မှိန်ချသည်။ to confute, ချေသည်။ —forth, to propose, ဆင်ခြင်ရန် တင်၍ပြောသည်။ to reach out, ရွှမ်းသည်။ to germinate, အညွှောက်ထိုးသည်။ အဖူးထွက်သည်။ အရှက်ပေါက်သည်။ to exert, အားထုတ်သည်။ to publish, လူများကြည့်သို့ပို့ရန်သည်။ —*i.* to leave port, ထွက်သည်။ —in, *v. t.* သွင်းသည်။ —fear, ကြောက်အောင်ပြုသည်။ —mind, သတိပေးသည်။ —order, စီစဉ်သည်။ ဆင်သည်။ ပျင်ဆင်သည်။ —practice, လုပ်ဆောင်ပြုမူသည်။ —*v. i.* (သင်္ဘောစီးသို့) ဝင်သည်။ —in for, သူတပါးနှင့်ပိုင်း၍ ကိုယ်ဆိုတောင်းသည်။ —into, *v. t.* သွင်းသည်။ —off, to lay aside, ရွတ်သည်။ to turn aside, ရွှေ့ပယ်သည်။ to postpone, အမျိုးကထက်ရှေ့၍ပြုသည်။ to pass into other hands falaciously, အရောင်ဆောင်၍သူတပါးတို့သို့သည်။ to discard, ပယ်ထားသည်။ —*v. i.* to push from land, ကမ်းကွာ၍သွားသည်။ —on, *v. t.* to place on, တင်သည်။ to clothe, ဝတ်သည်။ to assume, ဆောင်သည်။ to deceive, ဟည့်စားသည်။ —trial, ကဏ္ဍားစစ်ခံရ

အောင်မြင်သည်။ — *v. z.* to make more effort, သာ၍ကြိုးစားသည်။
 —out, *v. t.* to place at interest, အတိုးနှင့်ချသည်။ ငွေတိုးချသည်။
 to extinguish, သတ်သည်။ သေသည်။ ငြိမ်းသည်။ to germinate,
 အညွှောက်ထိုးသည်။ အဖူးထွက်သည်။ အရှက်ပေါက်သည်။ to reach
 out, ဆန့်သည်။ to expel, နှင်ထုတ်သည်။ to disconcert, မိတ်ကို
 ရှုပ်ထွေးအောင်ပြုသည်။ —the eyes, မျက်စိကန်းအောင်ပြုသည်။
 —over, အချိန်ကာလကိုရွှေ့၍ပြုသည်။ —to, to unite, ပေါင်းသည်။
 —bed, သားဖွားရာ၌ပြုစုသည်။ —death, သတ်သည်။ —(a door,)
 ဧဇ္ဇိယားသည်။ —it, အနေကျဦးကြပ်ရအောင်ပြုသည်။ —sea, ဆိပ်
 ကမ်းကထွက်၍ပင်ထယ်သို့ထွန်သွားသည်။ —a stand, ရပ်စေသည်။
 —the sword, သတ်သည်။ —torture, အပူအပြင်းစစ်သည်။
 —trial, စုံစမ်းသည်။ —together, ပေါင်းသည်။ —up, to lay
 aside, ထားသည်။ to deposit, သိုထားသည်။ to expose for sale
 at auction, ထေလ်ပြစ်သည်။ —up with, သည်းခံသည်။

Putative, *a* သူတပါးထင်မှတ်သော။

Putrefaction, *n* from next.

Putrefy, *v. z.* ပုပ်သည်။ *v. t* from same

Putrescence, *n* from next

Putrescent, *n* ပုပ်လျက်ရှိသော။

Putrid, *a* ပုပ်သော။ ပုပ်စပ်သော။

Putridity, Putridness, *n.* from above

Putty, *n* the powder of calcined tin, ခဲမမြူကိုမီးဖုတ်၍ထွက်သော
 အချေး။ Burmese cement, သားရိုး။ cement used by European
 glaziers, မြေမြူနှင့်ဆီရော၍လုပ်သောသားရိုး။

Puzzle, *v. z.* to be bewildered, မိတ်နားဝေနားဝါဖြစ်သည်။ မှိုင်းတွေး
 သည်။ —*t* from above, to entangle, make confused,
 ရှုပ်ထွေးစေသည်။ —*n.* from *do*.

Pygmy, *n* အမြင့်တတောင်သာရှိသောသူ။

Pylorus, *n* အစာအိမ်၏ထွက်ဝ။

Pyramid, *n* ချွန်ချွန်ပုံထားသောအုပ်ပုံ၊ ကျောက်ပုံတည်းဟူသောပီရမိဒ်ပုံ။

Pyre, *n* သူကောင်ကိုတင်၍သင်းပြုတ်ရန်ပုံထားသောထင်းပုံ။

Pyrite, *n.* ဗဟန်းကျောက်။

Pyrology, *n.* တေဇောဓာတ်နှင့်ဆိုင်သောအတတ်ပညာ။

Pyrometer, *n.* မီးပူခြင်းအရှိန်ကိုတိုင်းတွာသောတန်ဆာ။

Pyrotechnics, *n* မီးပန်းကိုစီရင်သောအတတ်။

Pyrrhonism, *n.* အမှန်သိမ်းတို့ကိုယုံမှားခြင်း။

Pyx, *n.* ဖရင်ဂျီတာသာ ခွံ အုရားဟူ၍ အယူရှိသောမုန့်ကို ထည့်ထားသော
 သစ်တာ။

Q.

Quack, *v.* ၁. (ဝန္တ) မြည်သည်။ — *n.* a boastful pretender, လူဝါ။
a pretender to medical skill, ဆေးမတတ်ဘဲတတ်ရောင်ဆောင်၍
ဆေးကုသောသူ။

Quackery, *n.* ဆေးမတတ်ဘဲတတ်ရောင်ဆောင်၍ဆေးကုခြင်း။

Quadragesima, *n.* ဝါရှောင်ရသောရက်ပေါင်းလေးဆယ်။

Quadrangle, *n.* ၄ ထောင့်ပုံ။

Quadrangular, *a.* ၄ ထောင့်ရှိသော (ပုံ)။

Quadrant, *n.* the fourth part, အစိတ်။ the quarter of a circle,
စက်ပိုင်းလေးစိတ်တွင်တစ်စိတ်။ a sextant, နေတိုင်။

Quadrat, *n.* စတုရန်း။ — *v.* ၁. ညီညာသည်။

Quadrature, *n.* a square, စတုရန်း။ the act of squaring, စတုရန်း
ဖြစ်စေသည်။

Quadrennial, *a.* happening every fourth year, ၄ နှစ်တွင်တစ်ကြိမ်
တတ်သော။ lasting four years, ၄ နှစ်တိုင်အောင်တည်တတ်သော။

Quadrilateral, *a.* အနားလေးဖက်ရှိသော (ပုံ)။

Quadrille, *n.* ဇက်စားခြင်းတမျိုး။

Quadrillion, *n.* ဆယ်ကောသိ။

Quadruped, *n.* သား။ အခြေလေးချောင်းရှိသောတိရစ္ဆာန်။

Quadruple, *a.* လေးဆဖြစ်သော။

Quaff, *v.* သောက်ချင်ခြင်းရုဗ္ဗက်အာသာနှင့်သောက်သည်။

Quagmire, *n.* အပေါ်တင်း၍အိသောနန်း။

Quail 1, *n.* ငုံး။ — pipe, ငုံးတယ်သောပြေ။ — 2, *v.* ချုံသည်။

Quaint, *a.* nice, exact, စေ့စွတ်သော။ သေချာသော။ ridiculously plain,
ရိုးလွန်း၍ရယ်ဖွယ်ဖြစ်သော (စကား)။

Quaintness, *n.* from above

Quake, *v.* ၁. တုန်လှုပ်သည်။ သိန်သည်။

Qualification, *n.* that which makes fit or capable, လေ့ကျက်၍တတ်
နိုင်သော အစွမ်းသတ္တိ။ abatement, diminution, လျော့ခြင်း။
limitation of meaning, အနက်အဓိပ္ပာယ်ကျဉ်းအောင်ပြုခြင်း။

Qualify, *v.* ၁. to make fit for, တော်သင့်အောင်ပျင်ဆင်သည်။ ပြုပျင်သည်။
တတ်နိုင်အောင်ပြုသည်။ to abate, diminish, လျော့စေသည်။ လျော့
သည်။ to modify the meaning, အနက်ကျဉ်းအောင်ပြုသည်။

Quality, *n.* an attribute, ဆိုင်သောအရာ။ ဂုဏ်။ သတ္တိ။ character,
leading trait, ထက္ခဏာ။ သဘော။ အခြေအနေ။ disposition,
temper, စိတ်သဘော။ sort, kind, အမျိုး။ superior rank, မြတ်
သောအမျိုး။ persons of rank, အမျိုးမြတ်သောလူစု။

Qualm, *n.* from next.

Qualmish, *a.* နှစ်လိုနာသော။ အော်ဂလီဆန်သော။

Quandary, *n.* ယုံမှားခြင်း။ အဝေအဝက်ရှိခြင်း။

Quantity, *n.* မည်မျှမဆို၊ တစ်ခုတည်းသောအပိုင်း။ အမျိုး။ တမျိုး။

Quantum, *n.* အမျှ။

Quarantine, *n.* ကာလနာကူးမည်စိုးမိသောကြောင့်မြို့ဆိပ်သို့ရောက်သော သင်္ဘောမဝင်း၊ ရပ်ဆိုင်း၍နေရသောရက်ပေါင်း။

Quarrel, *v. i.* ရန်တွေ့သည်။ ခိုက်ရန်ဖြစ်သည်။ —*n.* from above, ခိုက်ရန်။

Quarrelsome, *a.* ရန်တွေ့တတ်သော။

Quarry, *n.* ကျောက်ကိုတူးယူသောကျောက်တွင်း။ —*v. t.* ကျောက်တွင်းက တူးယူသည်။

Quart, *n.* ကွက်တည်းဟူသော ၂ ပုံနှင့်မျှသောအခြင်အတွယ်။

Quartan, *n.* and, *a.* လေးရက်တခါတက်တတ်သော (ဗျားနာ)။

Quarter, *n.* the fourth part, လေးစိတ်တွင်တစ်စိတ်။ လေးဖို့တဖို့။ အစိတ်။ *s.* a cardinal point, မျက်နှာ။ a particular region (of a town or country,) အရပ်။ *plun* a place of lodging or temporary residence, တည်းရာအရပ်။ sparing the life of a captive, အောင်သူမသတ်ဘဲအသက်ချမ်းသာပေးခြင်း။ —*day*, သုံးလတကြိမ် ချိန်းချက်၍ အတိုးအခပေးသောနေ့။ —*deck*, သင်္ဘောပဲ့ကုန်းပတ်။ —*master*, တပ်သားတို့ကို တည်းနေရာချထား၍ စားနပ်ရိက္ခာအစရှိ သည်တို့ကိုထုပ်ချုပ်စီရင်သောဗိုလ်။ —*v. t.* to divide into four parts, လေးစိတ်စိတ်သည်။ to divide into compartments, အကန့် အကွက်လုပ်သည်။ to station in a temporary dwelling, တည်း နေရာချပေးသည်။

Quarterly, *a.* consisting of a fourth part, လေးစိတ်တစ်စိတ်ဖြစ်သော။ recurring once in three months, သုံးလတကြိမ်ဖြစ်သော။

Quarto, *n.* and, *a.* ၂ ခေါက်မျိုး။

Quash, *v. t.* to crush, ကျိုးပဲ့အောင်ဖိနှိပ်သည်။ to subdue, နှိပ်နင်း သည်။ to cancel, ချေဖျက်သည်။

Quarternion, *n.* လေးခု။ လေးယောက်။

Quaver, *v. i.* to tremble, တုန်လှုပ်သည်။ the shake the voice in speaking or singing, တုန်လှုပ်သံပြု၍ပေးသည်။ —*n.* from same; one of the notes in music, သီခြင်းသံပုံတမျိုး။

Quay, *n.* လှေသင်္ဘောရှည်သောတန်တားဦးတိုး။

Queen, *n.* ထုတ်မာသောမိဗွ။

Queasy, *a.* qualmish, နှစ်လုံးနာသော။ squeamish, နှစ်လုံးမသန့်၊ ရှိ တတ်သော။

Queen, *n.* မိဖုရား။ —*v. i.* မိဖုရားလုပ်သည်။

Queenly, *a.* မိဖုရားကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Queer, *a.* သူတပါးတို့နှင့်မတူ၊ ရယ်စရာခွယ်သောထွေးကောရှိသော။

Quell, *v. t.* to subdue, နှိပ်နင်းသည်။ to quiet, ငြိမ်းစေသည်။ ငြိမ်း အောင်ပြုသည်။

Quelque-chose, *see* Kickshaw.

- Quench, *v t* to extinguish, (ဖီးကို) သတ်သည်။ သေသည်။ ခြိမ်းသည်။
 to quiet, ခြိမ်းအောင်ပြုသည်။ —thirst, ရေငတ်ပြေအောင်ပြုသည်။
 to check the force of, အရှိန်ကိုသတ်သည်။
 Quenchless, *a* မခြိမ်းနိုင်သော။ မသေနိုင်သော။
 Querist, *n.* မေးမြန်းသောသူ။
 Querl, *v t* ရွှေသည်။
 Quein, *n.* ထက်လှည့်ကြိတ်ဆုံ။
 Querulous, *a* မြည်တမ်းတတ်သော။
 Querulousness, *n.* from above
 Query, *v* မေးမြန်းသည်။ —*n* အမေး။
 Quest, *n* ရှာဖွေခြင်း။
 Question, *v* to inquire, မေးမြန်းသည်။ to interrogate, မေးစစ်သည်။
 to be in uncertainty about, ယုံမှားသည်။ —*n* the act of
 inquiring, or interrogating, မေးမြန်းခြင်း။ မေးစစ်ခြင်း။ that
 which is asked, အမေးဝုဏ္ဏ။ discussion, နှီးနှောခြင်း။ debate,
 ဆွေးနွေးငြင်းခုံခြင်း။ judicial examination, စစ်ကြောခြင်း။
 examination by torture, အပူအပြင်းစစ်ခြင်း။
 Questionable, *a.* ယုံမှားဖွယ်ဖြစ်သော။
 Questor, *n* ဘဏ္ဍာမှီး။
 Quib, *n.* ကရော်ကမည်ပြောချက်။
 Quibble, *v z* သုစကားကျေအောင်လိမ်လည်၍ပြောသည်။ —*n.* from *do*.
 Quick, *a* living, အသက်ရှင်သော။ swift, လျင်မြန်သော။ brisk,
 nimble, ပေါ့ပါးလျင်မြန်သော။ —lime, *n* မဇောက်ထုံး။ —sand,
 ကွဲတတ်သောသဲသောင်။ —set, စည်းစောင်ရန်ဖြစ်အောင်စိုက်သော
 အပင်။ —sighted, *a.* ဖျက်ရိပ်ကောင်းသော။ —silver, *n.* ပြတား။
 —witted, *a.* ညာဏ်ထက်မြက်သော။ —*n.* နာကြင်တတ်သော
 အသား။
 Quicken, *v z* to become alive, အသက်ရှင်လာသည်။ —*v t.* to make
 alive, အသက်ရှင်စေသည်။ to accelerate, မြန်စေသည်။ to stimu-
 late, အားကြွစေသည်။
 Quickness, *n.* from Quick, *a.* 2d, 3d and 4th def
 Quickly, *adv.* လျင်မြန်စွာ။ အသော့။ အလျင်အမြန်။ ဖြဖြ။ မြိုက်မြိုက်။
 instantly, ခုံတမင်။ ခုံမိခုံမင်။ violently, ရက်ရက်။
 Quick-sighted, *a.* ဖျက်စိရှင်သော။
 Quid, *n.* အယာ။ အယာစား။
 Quiddle, *v. i.* ပေါ့လျော့၍ပြုသည်။
 Quidnunc, *n.* သိတင်းသစ်စကားကိုမေးမြန်းရှာဖွေတတ်သောသူ။
 Quiescence, *n.* from next.
 Quiescent, *a.* still, quiet, ခြိမ်သော။ composed, undisturbed, ခြိမ်

သက်သော။ silent, not sounded, as a silent letter, ရေးသား
သည်အတိုင်းမဖတ်စွတ်သော (အက္ခရာ)။

Quiet, *a.* still, ငြိမ်သော။ တိတ်ဆိတ်သော။ undisturbed, ငြိမ်သက်သော။
not giving trouble, not turbulent, အမှုမလုပ်။ ငြိမ်ဝပ်စွာနေ
သော။ —soothing, pleasant, as a wilderness, ဆည်းကြသော။
—*n* from above, 1st and 2d def. —*v. t.* to still, appease,
calm, ဖြမ်းစေသည်။ —the mind, နှစ်သိမ့်စေသည်။

Quietism, *n.* စိတ်ငြိမ်ဝပ်ခြင်း။

Quietist, *n.* စိတ်ငြိမ်ဝပ်ခြင်းပါရမီကိုအမြတ်ဆုံးထားသောသူ။

Quietness, Quietude, *n.* from Quiet, *a*

Quietus, *n* ပြေလွှတ်ခြင်း။

Quill, *n.* —of a fowl's wing, အတောင်။ —of a shuttle, ရက်ဖောက်။

Quilt, *n.* ဂွမ်းပေါက်အိပ်ရာခင်း။ —*v. t* ဂွမ်းခံ၍ချုပ်သည်။

Quinine, *n* ကွီနိုင်း။ အဖျားဖြတ်ဆေးတမျိုး။

Quinquangular, *a.* ၅ ထောင့်ရှိသော (ပုံ)။

Quinquennial, *a* happening every fifth year, ၅ နှစ်တိုင်တစ်ကြိမ်ဖြစ်တတ်
သော။ lasting five years, ၅ နှစ်တိုင်အောင်တည်တတ်သော။

Quincy, လည်ခြောင်း၌စွဲသောအနာတမျိုး။

Quintal, *n* ပေါင်တရာရှိသောအမျိန်။

Quintessence, *n* အထပ်ထပ်ပြန်၍ချက်သောအရည်။

Quintillion, *n.* သောင်းကောမ္ဘီ။

Quintuple, *a* ၅ ဆဖြစ်သော။

Quip, *see* Quib

Quire 1, *see* Choir —2, *n* 24 sheets of paper, စက္ကူ ၂၄ ချပ်။

Quirk, *n.* a quibble, သုစကားကျေအောင်လိမ်လည်၍ပြောချက်။

Quit, *v t* to leave, ထွက်သွားသည်။ to abandon, give up, စွန့်သည်။
ဖြစ်ထားသည်။ to discharge, ဖြေလွှတ်သည်။ —*a* free from
difficulty, အမှုနှင့်လွတ်သော။

Quitclaim, *n.* ကိုယ်ပိုင်သောအိမ်။ မြေသည်တို့ကိုသူတပါးသို့လွှဲအပ်သော
စာချုပ်။

Quite, *adv* အကုန်အစင်။ လုံးလုံး။ အကြွင်းမဲ့။

Quitrent, *n.* အိမ်မြေကိုလုံးလုံးမပိုင်၍အနည်းငယ်ပေးရသောအခ။

Quits, *int.* နှစ်ဦးနှစ်ဝပ်အမှုပြေ၍ရှင်းလင်းကြပြီး။

Quittance, *n* ပြေစာ။

Quiver 1, *n.* မြှားကျည်တောက်။ မြှားထောင့်။ —2, *v. i* တုန်လှုပ်သည်။

Quixotic, *a.* အမှုနှင့်မတန်အောင်စွန့်စားတတ်သော။

Quiz, *v. i.* သူအလိုကိုရယ်ဖွယ်ဖြစ်အောင်မြှောက်၍သရော်သည်။

Quoit, *n.* ထွေပြား။

Quondam, *a.* ဖြေးဖြစ်ဘူးသော။ ဟောင်းသော။

Quorum, *n.* အမှုအရေးကိုစီရင်ပိုင်အောင်များသောအရာရှိစု။

Quota, *n.* အခန်းအတာ။

Quotation, *n* from next, a passage quoted, နှုတ်ထုတ်သောအချက်။

Quote, *v t* to cite from another, သူတပါးစကားကိုနှုတ်ထုတ်သက်သေပြသည်။ to name, as the price of an article, ဈေးနှုန်းပေါက်ရာကိုထုတ်ပြသည်။

Quoth, *v* ခြောဆိုသည်။

Quotidian, *a* နေ့တိုင်းတက်တတ်သော (အဖျား။)

Quotient, *n.* စား၍ရသောလပ်။ ရလပ်။

R.

Rabbet, နားပေထပ်၍စပ်သည်။

Rabbi, *n* ယုဒဆရာရရှိ။ အရှင်ဘုရား။

Rabbinical, *a* ယုဒဆရာရရှိတို့နှင့်ဆိုင်သော။

Rabbit, *n.* ယုန်ငယ်မျိုး။ သင်္ဘောယုန်။

Rabble, *n.* ဆင်းရဲသောလူနွဲ့စု။

Rabid, *a.* furious, ပြင်းထန်သောစိတ်ရှိသော။ insane, ရူးသော။

Race 1, *n.* a particular breed, အမျိုး။ lineage, အမျိုးအနွယ်။ —2, *v.* to run swiftly, အလျင်အမြန်ပြေးသည်။ to contend in running, ပြိုင်၍ပြေးသည်။ —3, *n.* from above, *see also* Mill-race —ground, *n* မြင်းပြိုင်ရာတလင်း။ —horse, *n* အပြေးပြိုင်ရန်ထားသောမြင်း။

Raciness, *n* from Racy

Rack 1, *n* an engine of torture, အပူအပြင်းစစ်ကြောရန်စက်တန်ဆာ။ extreme pain, ပြင်းစွာသောဝေဒနာ။ a wooden grate in which hay is placed for cattle, မြင်း၊ နွားတို့အတန်ဖီ နှိုက်ယူ၍စားရန်ကာဆီးသောခြံ။ —1, *v t* to torture on a rack, စက်တန်ဆာနှင့်အပူအပြင်းစစ်သည်။ to exaceruate, ပြင်းထန်စွာသောဝေဒနာကိုဖြစ်စေသည်။ to wrest, လိမ်ဖယ်၍ယူသည်။ —2, *n.* a thin fleecy cloud, တိမ်မိုး။ —3, *v t.* to draw off from the lees, အနှစ်မပါအောင်ဖောက်၍စစ်ယူသည်။

Racket 1, *n.* rattling noise, အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်သောအသံ။ —2, *n.* an instrument for striking a tennis ball, ဗလီမိုက်ခွက်။

Racy, *a.* ဩဇာထေးနက်သော။

Radiance, Radiancy, *a.* from next.

Radiant, *a.* အရောင်တောက်ပသော။

Radiate, *v.* ရောင်ခြည်ဖြာ၍သွားသည်။

Radiation, *n* from above.

Radical, *a.* pertaining to original constitution, နဂိုရှိ၌ပါသော။ ပကတိအတိုင်းဖြစ်သော။ fundamental, မူလအရင်းနှင့်ဆိုင်သော။ underived, မူလဖြစ်သော။ —*n.* a primitive word, မူလဖြစ်သော

- ဝကား။ an advocate of extreme reform, မကောင်းသောအမှုကို
 အကုန်အစင်ပယ်ရှင်းခြင်းငှါအားထုတ်ထွန်းသောသူ။
- Radiate, *v.* *v.* အမြစ်ကျသည်။
- Radicaton, *n.* from above
- Radish, *n.* ရနံ့သာ။
- Radius, *n.* the semidiameter of a circle, စက်ဝန်း၏အခြင်းတဝက်။
 the large bone between the elbow and the wrist, တံတောင်
 ရိုးကြီး။
- Radix, *n.* အမြစ်။
- Raffle, *v.* ထည်ကစားသည်။ ထည်ကောက်သည်။ ဖျင်းကူးကစားသည်။
 —*n.* from *do*
- Raft, *n.* ဖောင်။ —*v.* *t.* ပေါ်လှော်စေသည်။
- Rafter, *n.* an upper one of bamboo, အမြစ်။ an upper one of wood,
 ရနံ့သာ။ an under one, whether of bamboo or wood, ကြားမေ့။
- Rag, *n.* အဝတ်စုတ်။ —*inan.* အဝတ်စုတ်ကိုဝယ်၍ရောင်းသောသူ။
- Ragamuffin, *n.* ဆိုးလုတ်သောသူ။
- Rage, *v.* *v.* to be enraged, ပြင်းစွာအမှတ်ထွက်သည်။ to be violently
 agitated, ပြင်းထန်စွာလှုပ်ရှားသင့်။ to ravage without restraint,
 အဆီးအတားမရှိ၊ နိုင်လျက်၊ ညှဉ်းခဲလျက်ရှိသည်။ —*n.* from *do*
- Ragged, *a.* —as cloth, စုတ်လျက်ရှိသော။ —as a person, အဝတ်စုတ်
 သော။ jagged, ခွေးသွားမိပ်မိတ်လျက်ရှိသော။
- Raggedness, *n.* from above
- Ragout, *n.* ဩဇာလေးနက်သောအစာ။
- Rail 1, *n.* ရက်မလျှိုမြင်းတား။ —road, မီးရထားသွားရန်သံချောင်းသွယ်၍
 ခင်းသောသစ်။ —1, *v.* *t.* to inclose with rails, ရက်မလျှိုမြင်း
 တားနှင်ဝင်းခတ်သည်။ —2, to use abusive language, ဆဲသည်။
 ဆဲရေးသည်။
- Railing, *n.* ဝင်းခတ်သောရက်မလျှိုမြင်းတား။
- Raillery, *n.* ကလူစားခြင်း။ ကျီစားခြင်း။
- Raiment, *n.* အဝတ်။
- Rain, *v.* *v.* မိုဖ်းရွာသည်။ —*n.* water suspended in a cloud, မိုဖ်း။
 the act of raining, မိုဖ်းရွာခြင်း။ the water falling in drops,
 မိုဖ်းရေပေါက်။ —bow, သက်တံ့။ —water, မိုဖ်းရေ။
- Rainy, *a.* abounding with rain, မိုဖ်းများသော။ raining most of
 the time, မိုဖ်းရွေ့သော။
- Raise, *v.* *t.* to lift, ကြိုသည်။ ချိသည်။ ပင့်သည်။ to set upright,
 ထောင်သည်။ ထူသည်။ to set up, build, establish, တည်သည်။
 တည်ဆောက်သည်။ တည်ထောင်သည်။ to promote, ချီးမြှောက်သည်။
 to increase, enhance, တိုးတက်စေသည်။ တိုးပွားစေသည်။ to
 excite, stir up, ရှို့ဆော်သည်။ to bring up, တက်စေသည်။ to

bring from death to life, ထမြောက်စေသည်။ to begin, originate, စ၍ပြုသည်။ to occasion, cause to be, ဖြစ်စေသည်။ to make prominent, conspicuous, ပေါ်ထွန်းစေသည်။ to cause to grow, လယ်ယာ၊ ဥယျာဉ်လုပ်၍ဖြစ်စေသည်။ to leaven, ဖောင်းကြွစေသည်။ —(money,) ရှာဖွေ၍စုထားသည်။ —a shout or cry, အော်ဟစ်သည်။ တစ်ကြွေးသည်။ —a siege, ဝန်းရံသောတပ်ကို ရုပ်သိမ်း၍ပြန်သည်။ —troops, ရှေးဆော်စုရုံးစည်းကြပ်၍တပ်ဖွဲ့သည်။ —the voice, ကျယ်ကျယ်ပြောသည်။

Raisin, *n* စပျစ်သီးခြောက်။

Rajah, *n* ရာဇာ။ မင်းကြီး။

Rake 1, *n*. a dissolute fellow, ကာမဂုဏ်ထွန်ကျူး၍သွမ်းသောသူ။ —2, *n*. the instrument, ထွန်ခြစ်။ —2, *v t* to scratch or scrape with an instrument having teeth, ခြစ်သည်။ to gather with a rake, ထွန်ခြစ်နှင့်ခြစ်၍စုပုံသည်။ to search closely, စေ့စေ့ရှာဖွေသည်။ to enfilade, မီးပေါက်ထက်နက်နှင့်လမ်းတရှောက်လုံးဖြစ်စေသည်။ —together, အရပ်ရပ်တို့က သယ်ယူ၍ စုပုံသည်။ —up, စု၍မိုးထားသည်။

Rakish, *a* ကာမဂုဏ်ထွန်ကျူး၍သွမ်းသော။

Rally 1, *v. &* to recover from defeat, ရှုံးပြီးမှတဖန်တက်ပြန်သည်။ to recover strength, အားဖြည့်၍သာသည်။ —1, *v. t* and *n*. from above. —2, to banter, ကျီစားသည်။ ကျီစယ်သည်။ —2, *n* from *do*.

Ram 1, *n* the male of the sheep, သိုးထီး။ Aries, the 1st sign of the zodiac, မိသရာသီ။ *see also* Battering ram —2, *v t*. နှက်သည်။

Ramble, *v. &* အရပ်ရပ်လှည့်လည်၍သွားသည်။ —*n*. from *do*.

Ramblingly, *adv* ကတောက်ကတက်။

Ramification, *n*. from Ramify

Ramify, *v*. ဖြာ၍သွားသည်။

Rammer, *n*. ထိုးတံ။

Ramous, *a*. အခက်အထက်များသော။

Ramp, *v &* ခုန်လွှားသည်။

Rampant, *a*. overleaping, ခုန်လွှား၍သွားသော။ exuberant, အထွန်ပေါများသော။ *in heraldry*, ပတတ်ရပ်လျှောက်၍သော။

Rampart, *n*. မြေတပ်၊ မြေကတုတ်။

Ramrod, *n*. သေနတ်ထိုးတံ။

Rancid, *a*. ဟောင်းစပ်စပ်၍သော။

Rancidity, Rancidness, *n*. from above

Rancor, *n*. from next.

Rancorous, *a*. ရန်ငြိုးဖွဲ့သော။

Random, *a* အမှတ်တမဲ့ဖြစ်သော။ အမှတ်တမဲ့ပြုသော။ —[at,] *adv*
ယမ်း၍ပြုသည်နှင့်။

Range, *v. &* to rove at large, လှည့်ပတ်၍သွားသည်။ to be in a line
with, အပြေးဖြောင့်သည်။ —*v. t.* to set in a row, စီညီသည်။ to
dispose in classes, ဆိုင်ရာဆိုင်ရာသီးသန့်၍ထားသည်။ to arrange,
စီစဉ်သည်။ ခင်းကျင်းသည်။ ဖျင်ဆင်သည်။ —along, *v. t* ရှောက်၍
သွားသည်။ —*v.* a row, အစီအစဉ်။ အတန်း။ a class, ယက္ခဏာ
တူသောအရာစု။ a wandering or roving, လှည့်ပတ်၍သွားခြင်း။
compass or extent of excursion, လှည့်ပတ်၍ရောက်ရာအရပ်။

Rank 1, *a* vigorous, thrifty, အားကြီးသော။ သန့်သော။ fertile, (မြေ)
ကောင်း၍ များစွာဖြစ်စေတတ်သော။ strong scented, ဟောင်စပ်သော
အနံ့ရှိသော။ strong scented, as fish, flesh, &c ညှိသော။ ညှိငှက်
သော။ strong to the taste, အရသာပြင်းသော။ —2, *v. &* to
take one's place in regard to others, သူတပါးတို့တွင်ကိုယ်နေရာ
ရှိသည်။ —*v. t* to place in order, စီစဉ်သည်။ to assign a
certain place among others, သူတပါးတို့တွင်(တစုံတခုသော)နေရာ
ကိုယ်နေရာကိုပေးသည်။ —2, *n.* a line of men placed abreast,
ယင်တောင်တန်း။ a row, အတန်း။ a class, ယက္ခဏာတူသော
အရာစု။ grade, degree, အမြင့်၊ အနိမ့်အစရှိသောအရာ။ high de-
gree, dignity, မြတ်သောအရာ။

Rankle, *v. &* —as a wound or sore, ပြည်ဖြစ်အောင်ပူစပ်ကိုက်ခဲသည်။
—as an evil passion, ဆူပွက်သည်။

Rankness, *n.* from Rank, *a*

Ransack, *v. t.* to search unceremoniously, ရွှေနှောက်၍ရှာသည်။ to
pillage thoroughly, အကုန်အစင်လုရက်၍ယူသည်။

Ransom, *v. t* ရွေးသည်။ ရွေးနှုတ်သည်။ —*n* release from bondage,
ရွေးနှုတ်ခြင်း။ the price paid for release, ရွေးပေးသောငွေ။

Rant, *v. &* အကျိုးအကြောင်းကိုမပြဿဲကျယ်ကျယ်ပြောဟောသည်။ —*n.*
from *do*

Rap, *v. t.* to slap, ပုတ်သည်။ to knock, ခေါက်သည်။ to transport
(the mind,) တဝင်ဖြစ်အောင်ပြုသည်။ —*n.* from above, 1st
and 2d def

Rapacious, *a* လုယူတတ်သော။

Rapaciousness, *n.* from above.

Rapacity, *n* the act of plundering, လုယူခြင်း။ addictedness at
plunder, လုယူတတ်ခြင်း။ ravenousness, အားကြီးစွာစားခြင်း။
greediness of gain, ရုစွက်ကြီးခြင်း။

Rape, *n* ဖမ်းကျင့်ခြင်း။

Rapid, *a* မြန်သော။ လျင်သော။

Rapidity, *n.* from above.

Rapids, *n plur.* ရေမော်

Rapier, *n* ထားမှောင်၊ ထားရွန်

Rapine, *n.* လုယူခြင်း၊ လုရက်ခြင်း

Rapture, *n* uncontrollable joy, စိတ်မချုပ်တည်းနိုင်အောင် အလွန်
ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ the state of being rapt, တဝင်ဖြစ်ခြင်း

Rapturous, *a.* စိတ်မချုပ်တည်းနိုင်အောင်အလွန်ဝမ်းမြောက်သော

Rare 1, *a.* infrequent, တခါတလေသာ ဖြစ်သော၊ uncommonly ex-
cellent, ထူးဆန်းသော၊ tenuous, not dense, မသိပ်၊ ပွသော။ —2,
a partially cooked, မကျက်တကျက်ရှိသော။

Raree show, *n.* လှည့်လည်၍ထက်ခံဖို့ရာသစ်တာ၌ပါသောရုပ်ပုံတန်ဆာ။

Rarefaction, *n* from next

Rarefy, *v. t.* မသိပ်၊ ပွ၍သွားသည်။ —*v. t.* မသိပ်၊ ပွအောင်ပြုသည်။

Rarely, *adv.* တခါတလေသာ။

Rareness, *n* from Rare, 1 and 2.

Rarity, *n.* uncommonness, infrequency, တခါတလေသာ ဖြစ်ခြင်း။
a thing valued for its scarcity, ရှားပါးသောကြောင့်နှစ်သက်ဖွယ်
သောအရာ။ tenuity, opposed to denseness, မသိပ်၊ ပွခြင်း။

Rascal, *n* လူဆိုး။

Rascality, *n.* from next.

Rascally, *a.* ဆိုးလုတ်သော။

Rase, *see* Erase and Raze

Rash 1, *a* မဆင်ခြင်ဘဲအဆောတလျင်ပြုတတ်သော။ —2, *n* အဖုပေါက်
ခြင်းမျိုး။

Rasher, *n.* ဝက်သားခြောက်တလွှာ။

Rashness, *n.* from Rash, *a*

Rasp, *n.* သစ်သားတိုက်သော တံစင်းကြမ်း။ —*v. t* တံစင်းကြမ်းနှင့်
တိုက်သည်။

Rasure, *see* Erasure

Rat, *n* ကြက်

Ratable, *a.* that may be appraised, အထိုးပြတ်နိုင် ဖွယ် ဖြစ်သော။
taxable, အခွန်ခံဖွယ်ဖြစ်သော။

Ratan, *n.* ကြမ်း

Rate 1, *n* price, အထိုး၊ estimated value, ပြတ်သောအထိုး၊ a sum
assessed, ခွဲခန့်သောငွေ။ so much as, အမျှ၊ ဘီမည်မျှ၊ degree,
rank, စရာ၊ နေရာ။ —1, *v t* to appraise, အထိုးပြတ်သည်။ to
rank, assign a place among others, သူ့ထဲ မီး ထိုးတွင် နေရာ
ချပေးသည်။ —2, to scold in rough, abusive language, ထိုင်း
ထွာသည်။

Rather, *adv.* more willingly, သာ၍အလိုရှိသည်နှင့်၊ a little more

or greater, သာ၍များသည်နှင့်။ သာ၍ကြီးသည်နှင့်။ somewhat, အပ်။ (before adjectives reduplicated from verbal roots.)

Ratification, *n.* from next.

Ratify, *v. t.* သဘောတူ၍တည်စေခြင်းအခွင့်ကိုပေးသည်။

Ratio, *n.* အချိုးအစား။

Ratiocination, *n.* သိသော အကြောင်း အရာ ကို ထောက်၍ မသိသော အကြောင်းအရာကိုသိခြင်း။

Ration, *n.* ဝေမြဲအတိုင်းဝေငှသောအစားအသောက်။

Rational, *a.* endowed with reason, လူညာဏ်ရှိသော။ ဝေနေယျသတ္တဝါ ဖြစ်သော။ agreeable to reason, လူညာဏ်နှင့်ညီလျော်သော။ judicious, wise, သတိပညာနှင့်ညီလျော်သော။

Rationale, *n.* အကျိုးအကြောင်းကိုမော်ပြခြင်း။

Rationalist, *n.* လူညာဏ်ကိုအခြေပြုသောသူ။

Ratsbane, *n.* ကြွက်သေအောင်အစာကျွေးရန်အဆိပ်အတောက်။

Rattle, *v. z.* ခြိတ်ခြိတ်မည်သည်။ —*v. t.* ခြိတ်ခြိတ်မြည်အောင်လှုပ်သည်။ —*n.* ခြိတ်ခြိတ်မည်သော တန်ဆာ။ —snake, အမြီးထဲက ခြိတ်ခြိတ်မြည်သောမြွေ။

Ravage, *v. t.* လုယူဖျက်ဆီးသည်။ —*n.* from *do*

Rave, *v. z.* to be delirious, မိတ်ကတောင်ကရင် ဖြစ်သည်။ to utter mad utterances, အရူးကဲ့သို့လှည့်လည်၍အော်ဟစ်သည်။

Ravel, *v. t.* to entangle, ရှုပ်ထွေးစေသည်။ to disentangle, အရှုပ်အထွေးကိုဖျက်သည်။ ရှင်းလင်းစေသည်။

Ravelin, *n.* တပ်မြင်၌ဝက်ခေါင်းထိုး၍လုပ်သောမြေကတုတ်။

Raven, (ra-vn,) *n.* ကျီးအ။ —(rav-n,) *v. t.* အားကြီးစွာလုယူ၍ ဖမ်းစားသည်။

Ravenous, *a.* voracious, အားကြီးစွာစားတတ်သော။ violently bent on seizing and devouring, အားကြီးစွာလုယူ၍ဖမ်းစားတတ်သော။

Ravenousness, *n.* from above.

Ravine, *n.* မြောင်ရိုး။

Ravish, *v. t.* to seize and carry off by violence, အနိုင်အထက်ပြု၍ လုယူသည်။ to commit a rape upon, ဖုမိမ်းကျင့်သည်။ to transport (the mind,) မချုပ်တည်းနိုင် အောင် မိတ်အားကြီးစေခြင်းငှါ ပြုသည်။

Ravishment, *n.* from above.

Raw, *a.* not cooked, မကျက်၊ မိမ်းသော။ not covered with skin, အသားရှိထန်၍နေသော။ unskilled, မထွေကျက်သော။ cold and damp, စိုထိုင်းထိုင်းရှိအောင်ချမ်းသော။ unwrought, မလုပ်သေးသော။

Rawness, *n.* from above.

Ray, *n.* ရောင်ခြည်။

Rayless, *a.* မှောင်မိုက်သော။

Raze, *v. t.* အကုန်အစင်သုတ်သင်ပယ်ရှင်းသည်။

Razor, *n.* သင်တုန်း။

Re, *prefix in composition*, တဖန်။

Reach, *v. t.* to extend or stretch from a distance, ထက်လွှမ်းသည်။ to extend to, ခြံသည်။ လွှမ်း၍ ခြံသည်။ to hand, ကမ်းသည်။ to arrive at, ရောက်သည်။ to gain, obtain, ရသည်။ —after, ရအောင် အားထုတ်သည်။ —out, လွှမ်းသည်။ —to, —unto, ထိအောင်ရောက်သည်။ ခြံသည်။ —*n.* a space that can be reached, ခြံနိုင်ရာအရပ်။ power of reaching, ခြံနိုင်သော အစွမ်းသတ္တိ။ contrivance, ပရိယာယ်။ extent, အရှည်အလျား။

Re-act, *v. t.* အတုံ့ပြန်၍ ပြုသည်။

Re-action, *n.* from above.

Read (*pron.* read,) *v.* —audibly, ဖတ်သည်။ ဖတ် ရွတ် သည်။ —silently, စာကြည့်သည်။ —as a scholar to his teacher, အံ့သည်။ to discover from certain signs, ထက္ကဏာကိုထောက်၍ သိနားထောင်သည်။ —(*pronounced* red,) *a.* စာတတ်သော။

Readiness, *n.* from Ready, *a.*

Reading, *n.* from Read, *v.* , variation of copies, မူနှင့်လက်ခြားနား ကွဲပြားသော အချက်။

Re-admission, *n.* from next.

Re-admit, *v. t.* တဖန်ဝင်ရသောအခွင့်ကိုပေးသည်။

Ready, *a.* prompt, ကာလအချိန်ရောက်မှမြန်ထက်သော။ quick witted, ညာဏ်ထက်သော။ dextrous, အလျင်အမြန် ပြီးစီးစေတတ်သော။ present in hand, ထက်ငင်းချောသော (ငွေ)။ prepared, fitted, အသင့်ရှိသော။ favorably disposed, not reluctant, စေတနာရှိသော။ သဘောရောက်သော။ being about to, (ဖြစ်)လှသော။ facile, လွယ်သော။ —[make,] *v. t.* ပွင့်ဆင်သည်။ —made, *a.* လုပ်ပြီးသော။ —witted, ညာဏ်ထက်သော။

Real, *a.* actually existing, ဧကန်အမှန်ဖြစ်သော။ genuine, true, not counterfeit, ပဝတ္တိမထုတ်၊ အတိဖြစ်သော။ စင်စစ်ဖြစ်သော။ true, not assumed, အရောင်မဆောင်၊ မှန်သော။ —(estate,) တိမ်၊ မြေကဲ့သို့ကိုယ်နှင့်မပါနိုင်သော (ဥစ္စာ)။

Realger, *n.* ဆေးဝန်းနီ၊ မြင်းသီယာ။

Reality, *n.* actual existence, ဧကန်အမှန်ဖြစ်ခြင်း။ truth, ယုတ်မှန်ခြင်း။ something important, အမှုကြီးသောအရာ။

Realize, *v. t.* to bring into actual being, ဖြစ်စေသည်။ ဧကန်အမှန် ဖြစ်အောင်ပြုသည်။ to obtain actual possession of, ကိုယ်ထက်သို ရောက်အောင်ရသည်။ to impress on the mind as a reality, ဧကန်အမှန်ဖြစ်သည်ကိုအောင်းပေးသည်။

Really, *adv.* ဧကန်၊ အမှန်၊ အတိ၊ စင်စစ်၊ မချွတ်။

Realm, *n.* နိုင်ငံ။

Ream, *n.* စက္ကူချပ်ရေ ၄၀၀ ဝင်သောစက္ကူထုပ်။

Re-animate, *v. t.* to restore to life, တဖန် အသက်ရှင်စေသည်။ to inspire with new spirit, (အားလျော့သောသူကို) အားပေးသည်။

Re-animation, *n.* from above

Reap, *v. t.* to cut with a sickle, ရိတ်သည်။ to obtain, ရသည်။

Reaping-hook, *n.* ကံစဉ်း။

Re-appear, *v. v.* တဖန်ပေါ်လာသည်။

Re-appearance, *n.* from above

Rear 1, *n.* the hinder part, နောက်ဖေး။ the hinder part of an army or fleet, နောက်ထပ်။ —admiral, ရေကြောင်းမိုက်ချုပ်ငယ်။ —guard, နောက်ကင်းတပ်။ —ward *see* Rear 1. —2, *v. t.* to raise, ကြသည်။ ချီသည်။ ပင့်သည်။ to bring up to maturity, ကြီးအောင် ကျွေးမွေးသည်။ to educate, တတ်အောင် ဆွေ့ သွန်သင်သည်။ to exalt, ချီးမြှောက်သည်။

Re-ascend, *v. v.* တဖန်တက်ပြန်သည်။

Reason, *n.* the rational faculty, ညာဏ်။ ဆင်ခြင်တတ်သောညာဏ်။ a cause, အကြောင်း။ a ground of action, ပြုစေခြင်းငှါမိတ်ကို နှိုးဆော်တတ်သော အကြောင်း။ right, justice, တရား။ —*v.* to exercise the faculty of reason, အကျိုးအကြောင်းကိုဆင်ခြင်သည်။ to infer, သိသောအကြောင်းအရာကိုထောက်၍ မသိသောအကြောင်းအရာကိုသိသည်။ to discuss, ဆွေးနွေးနှိုးနှောသည်။ to persuade by reasoning, အကျိုးအကြောင်းကိုပြ၍သွေးဆောင်သည်။

Reasonable, *a.* rational, လူညာဏ်ရှိသော။ အကျိုးအကြောင်းကိုဆင်ခြင်တတ်သော။ agreeable to reason, လူညာဏ်နှင့်ညီလျော်သော။ just, suitable, အတော်အတန်ဖြစ်သော။

Reasonableness, *n.* from above.

Reasoning, *n.* from Reason, *v.*

Re-assemble, *v. t.* တဖန်စုဝေးပြန်စေသည်။

Re-assert, *v. t.* ဟုတ်ကဲ့ဟု တဖန်ပြောထားသည်။

Re-assume, *v. t.* လူပြန်သည်။

Re-assure, *v. t.* စိတ်လုံအောင်ပြုပြန်သည်။

Re-baptize, *v. t.* ခရစ်ယာန်တာသာသွင်းမင်္ဂလာကိုထပ်၍ပေးသည်။

Rebel', *v. v.* ဝန်ကန်သည်။ ဝန်စားသည်။

Reb'el, *n.* ဝန်ကန်သောသူ။ သူဝန်။

Rebellion, *n.* ဝန်ကန်ခြင်း။

Rebellious, *a.* တော်ထွန်သော။ engaged in rebellion', ဝန်ကန်လျက်ရှိသော။ prone to rebel, ဝန်ကန်တတ်သော။

Rebound, *v. v.* to spring back from contact, အကန်ခံ၍စုန်သည်။ to reverberate, အသံမြက်၍ပြန်လာသည်။

Rebuff, *v. t.* ရုတ်ခနဲဆီးတားသည်။ —*n.* from *do*.

Rebuild, *v. t.* အသစ်တဖန်တည်ဆောက်ပြန်သည်။

Rebuke, *v. t.* to blame, အပြစ်တင်သည်။ to reprove, ဆုမ္မသည်။ —*n.* from *do*.

Rebus, *n.* စကားငှက်။ စကားလိမ်။

Rebut, *v. t.* သူ့စကားကျေအောင်လှန်၍ချေသည်။ ထုခြေသည်။

Rebutter, *n.* တရားဏှော့မှု၌နောက်ထပ်ထောင်း၍ချေပသောစကား။

Recall, *v. t.* to call back, ပြန်လာအောင်ခေါ်ပြန်သည်။ to call to mind, သတိရသည်။ to take back (words,) (ပြောမိသောစကားကို) နှုတ်ပြန်သည်။ to revoke, ပြန်၍နှုတ်ထိမ်းသည်။ —*n.* from above, 1st def

Recant, *v. t.* —a declaration, ပြောထားသောစကားကိုနှုတ်ပြန်သည်။ —an opinion, ယူမိသောအယူဝါဒကိုစွန့်ပြန်သည်။

Recantation, *n.* from above.

Recapitulate, *v. t.* ပြောဆိုခဲ့ပြီးသောအချုပ်အခြာစကားကိုထပ်ဆင့်၍ပြောပြန်သည်။

Recapitulation, *n.* from above.

Recapture, *n. t.* လက်ရသိမ်းယူသွားသောအရာကိုရန်သူတို့ထက်မှနှုတ်ယူပြန်သည်။

Recede, *v. v.* to draw back, ဆုတ်သည်။ to desist from, တန့်ရပ်၍နေသည်။ —Re-cede, *v. t.* ထက်လွှတ်၍အပ်သောအရာကိုအရှင်ဟောင်းလက်သို့တဖန်ပြန်၍အပ်ပြန်သည်။

Receipt, *n.* the act of receiving, ခံယူခြင်း။ money received, ခံယူသောငွေ။ a writing acknowledging the taking (of money or goods,) ခံယူကြောင်းကိုထားသောစာချုပ်။ a recipe, ဆေးဖော်နည်း။

Receivable, *a.* ခံယူဖွယ်ကောင်းသော။

Receive, *v. t.* to accept, ခံယူသည်။ to take by way of obtaining, ခံရသည်။ to admit in the way of friendly intercourse, ထက်ခံသည်။ to be able to contain, ဆံ့သည်။

Receiver, *n.* one who receives, ခံယူသောသူ။ ခံရသောသူ။ one who partakes of stolen goods, သူနိုးထက်ခံ။ a vessel for receiving the product of distillation, အရက်ရည်ခံသောအိုး။ the vessel of an air-pump, ထေထုတ်ရေမြစ်သောဖန်အိုး။

Recency, *n.* from Recent, *a*

Recession, *n.* (စာကို) တဖန်ကြည့်၍ဖွင့်ပြန်ခြင်း။

Recent, *a.* being of late origin or existence, မကြာမမြင့်ဖြစ်သော။ fresh, of late occurrence, အသစ်ဖြစ်သော။

Recentness, *n.* from above.

Receptacle, *n.* စုဝေး၍ထည့်ထားရာအရပ်။

Reception, *n.* from Receive, *v.*

- Receptive, *a.* ခံယူတတ်သော။
- Recess, *n.* a withdrawing, ဆုတ်ခြင်း။ retreat, retirement, ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌နေခြင်း။ place of retirement or secrecy, ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်။ ပုန်းကွယ်ရာအရပ်။ intermission or suspension of business, အမှုကိုဖြတ်၍အားထပ်ခြင်း။ a secret or abstruse part, နက်နဲသောအရာ။
- Recession, *n.* from Recede, *v.* Re-cession, *n.* from Re-cede, *v.*
- Recipe, *n.* ဆေးဖော်နည်း။
- Recipient, *n.* ခံယူသောသူ။ ခံရသောသူ။
- Reciprocal, *a.* အပြန်အလှန်ဖြစ်သော။
- Reciprocate, *v.* *t.* အပြန်အလှန်ပြုသည်။
- Reciprocation, *n.* from above
- Reciprocity, *n.* from Reciprocal, *a.*
- Recision, *n.* ဖြတ်ခြင်း။
- Recital, *n.* the act of repeating from memory, ရွတ်ခြင်း။ the act of relating an account, ရေရွတ်၍ပြန်ပြောခြင်း။
- Recitation, *n.* သင်၍ရသောစာကိုဆရာရွှေ့မှာပြန်ခြင်း။
- Recitative, *a.* သီခြင်းဆိုခြင်းတမျိုး။
- Recite, *v.* *t.* to repeat from memory, ရွတ်သည်။ to rehearse a lesson (before an instructor,) စာပြန်သည်။ to relate, ရေရွတ်၍ပြန်ပြောသည်။
- Reckless, *a.* သတိမရှိသော။ သတိလစ်သော။ ကန်စင်းမရှိသော။ wanton, အကစင်းမရှိသော။
- Recklessness, *n.* from above
- Reckon, *v.* *t.* to number, ရေတွက်သည်။ to compute, တွက်သည်။ to assign in an account, မှတ်ထားသည်။ to regard, ထင်မှတ်သည်။ —on, —upon, *v.* *t.* ဖြစ်မည်ကိုထင်စားသည်။ —with, *v.* *t.* စာရင်းရှင်းလင်းအောင် ပြုသည်။ to examine judicially, စစ်ကြောသည်။
- Reckoning, *n.* the act of counting or of computing, ရေတွက်ခြင်း။ တွက်ခြင်း။ an account taken, အရေအတွက်။ a register of charges, ငွေစာရင်း။ အရေအတွက်စာရင်း။ a settlement of accounts, စာရင်းရှင်းလင်းအောင်ပြုခြင်း။ regard, ထင်မှတ်ခြင်း။ judicial investigation, စစ်ကြောခြင်း။
- Reclaim, *v.* *t.* to demand to have returned, ပြန်၍တောင်းသည်။ to reform, bring back from evil to good, ဆိုးမှသာအခြေမှကောင်းသောအဖြစ်သို့ရောက်အောင်ပြုသည်။ ပြန်၍ကောင်းအောင်ပြုသည်။
- Recline, *v.* လျောင်းသည်။ ထည့်လျောင်းသည်။
- Recluse, *a.* ဆိတ်ကွယ်ရာ၌နေသော။ —*n.* agent from above.

Recognition, Recognizance, *n.* from next, *in law*, an acknowledgment, ဝန်ခံခြင်း။

Recognize, *v. t.* သတ်ရ၍မှတ်မိသည်။

Recoil, *v. i.* to fall back, ရုတ်တရက် to rebound, ထိ၍ပြန်လာသည်။

—*n.* from *do*.

Re coin, *v. t.* ခပ်ငါးအသစ်ခတ်ပြန်သည်။

Re coinage, *n.* from above

Recollect, *v. t.* သတိရသည်။ —Re-collect, *v. t.* စုရုံးပြန်သည်။

Recollection, *n.* from Recollect

Re commence, *v. t.* စ၍ပြန်သည်။

Recommend, *v. t.* to commend to another's kindness, သူတပါးထံမှန်အရအောင်နှိုးပေးသည်။ to make acceptable, သူတပါးနှစ်သက်အောင်ပြုသည်။

Recommendation, *n.* from above

Recommendatory, *a.* from same.

Re-commit, *v. t.* တဖန်အပ်ပြန်သည်။

Re-commitment, *n.* from above

Recompence, *v. t.* to reward for service, ဆုချသည်။ to give in consideration of sufferings endured, ခုက္ခခံသည်အတွက်အကျိုးကိုပေးသည်။ to give in consideration of losses incurred, ဘဏ္ဍာစားပေးသည်။ to requite, အဖို့အလှည့်ပြန်၍ပြုသည်။ အဖို့ချေသည်။ —*n.* from above, that which is paid, ပေးသောဆရာ။

Re compose, *v. t.* to compose anew, အသစ်စီစဉ်၍လုပ်ပြန်သည်။ to quiet anew, အသစ်တဖန်ငြိမ်းစေသည်။

Reconcilable, *a.* in, နှိုင်းညွတ်။ from next.

Reconcile, *v. t.* ဖျန်ဖြေသည်။ to remove alienation, ကြေချမ်းအောင်ပြုသည်။ သင့်သင့်တင့်တင့်ဖြစ်စေသည်။ to bring to acquiescence, မငြင်းဘဲဝန်ခံ၍နေအောင်ပြုသည်။ to make congruous, ညီညွတ်အောင်ပြုသည်။

Reconcilement, Reconciliation, *n.* from above.

Reconnoitre, *v. t.* လှည့်လည်၍ကြည့်ရှုသည်။ —in war, ကင်းထိုးသည်။

Re-conquer, *v. t.* ထပ်၍အောင်ပြန်သည်။

Re-consider, *v. t.* အသစ်တဖန်ဆင်ခြင်သည်။

Re-consideration, *n.* from above

Re-convey, *v. t.* ပြန်၍ပို့သည်။

Rec'ord, *n.* မှတ်ပုံ။ မှတ်စု။ —keeper, မှတ်ပုံထိန်း။

Record', *v. t.* မှတ်ပုံတင်သည်။

Recorder, *n.* agent from above, a certain law officer, တရားစီရင်ခြင်းအမှု၌မြို့ဝန်ထံထိုင်ပင်ခက်။

Recount, *v. t.* အစဉ်အတိုင်းပြန်ပြောသည်။

Recourse, *n* application for some favor, ကျေးဇူးခံခံသောငှါရှုခြင်း၊ ကပ်၍တောင်းပန်ခြင်း။ the act of applying to a certain use, အသုံးပြုခြင်း။

Recover, *v. t.* ထမြောက်သည်။ သက်သာသည်။ —*v. t* from above; to regain, ရပြန်သည်။ to bring back from evil, (မကောင်းသော အရာထဲက) နှုတ်၍အရင်နေရာသို့ပြန်စေသည်။

Recoverable, *a* in, ရှိငြိမ့်လှ။ from above.

Recovery, *n* from Recover, *v.*

Recreancy, *n.* from next

Recreant, *a* cowardly, သူရဲ ဘောနည်းသော။ ကြောက်တတ်သော။ apostate, ဗောက်ပြန်လျက်ရှိသော။

Recreate, *v t* to refresh, အားဖြည့်အောင်ပြုသည်။ အမောအပန်းဖြေ၍ နေသည်။ to gratify, အားရစေသည်။ ပျော်ရွှေစေသည်။ —*v t* to take pleasure, ပျော်ရွှေလျက်နေသည်။

Recreation, *n* from above

Recreative, *a* refreshing, အမောအပန်းဖြေတတ်သော။ gratifying, ပျော်ရွှေစေတတ်သော။

Recliminate, *v* လှန်ပြန်၍အပြစ်တင်သည်။

Reclimation, *n* from above.

Recruit, *v. t.* to repair by fresh supplies, လျှော့ပါးသည်ကိုထပ်၍ ဖြည့်စွက်ပြန်သည်။ to supply an army with new men, ထက် နက်ကိုင်းအသစ်ထပ်၍ခွဲခန့်သည်။ —*v t* to gain fresh supplies, အားဖြည့်သည်။ —*n.* အသစ်ခွဲခန့်သောထက်နက်ကိုင်း။

Rectangle, *n.* အလျား၊ အနံမမျှသောရိတ်ထောင့်လေးထောင့်ပုံ။ မြို့တံ။

Rectangular, *a.* ကျင်တွယ်ထောင့်ရှိသော။ ရိတ်ထောင့်ရှိသော။

Rectification, *n* from next

Rectify, *v t* to make right, correct, မြှောင့်အောင်ပြုသည်။ to improve by repeated distillation, ထပ်၍ပြန်သည်။ အထပ်ထပ်ပြန်၍ချက်သည်။

Rectilinear, *a* မြှောင့်တန်းသော။

Rectitude, *n.* မြှောင့်မတ်ခြင်း။

Rector, *n.* a ruler, အုပ်စိုးသောသူ။ a priest of superior rank, အစိလိတ်ဘာသာ၌ အကြီးသောသင်းအုပ်။ the president of a college, သိပ္ပံကျောင်းအုပ်။

Rectory, *n.* အရာကြီးသောသင်းအုပ်ဆရာနေရာကျောင်းနှင့်ဝတ်မြေ။

Rectum, *n* အူမ၏အောက်ဆုံးပိုင်း။

Recumbency, *n.* from next.

Recumbent, *a* လျောင်းလျက်ရှိသော။

Recur, *v. v.* to occur again to the mind, မိတ်ထင်မှတ်ပြန်သည်။ to have recourse, အသုံးပြုသည်။

Recurrence, *n.* return, ပြန်ခြင်း။ တဖန်ဖြစ်ခြင်း။ recourse, နောက်မှ
အသုံးပြုခြင်း။

Recurrent, *a* အဖန်ဖန်ဖြစ်သော။

Recusant, *a* မင်းစီရင်သောဘာသာကိုဝန်မခံခြင်းသော။ —*n.* *do.*

Red, *a* နီသော။ —haired, ဆံပင်နီသော။ —hot, ချောအောင်ပူသော။
—lead, *n* ဆုံး။ —နီသောအဆင်း။

Redden, *v* နီ၍လာသည်။ —*v* *t.* နီအောင်ပြုသည်။

Reddish, *a.* ခပ်နီနီ။

Redeem, *v* *t* ရွေးသည်။ ရွေးနှုတ်သည်။

Redeemer, *n.* agent, from above, the Saviour, ရွေးနှုတ်ကယ်တင်
တော်မူသောသခင်။

Re-deliver, *v* *t* ပြန်၍အပ်သည်။

Re-demand, *v* *t* တောင်းပန်သည်။

Redemption, *n.* from Redeem

Redintegrate, *v* *t* အသစ်တဖန်ပြုပျင်သည်။

Redintegration, *n* from above.

Redness, *n* from Red, *a.*

Redolence, from next

Redolent, *a.* ချွေးသော။

Re-double, *v.* *t* to repeat more than once, အထပ်ထပ်ပြုသည်။ to
increase by repeated additions, တဆတဆတိုးပွားစေသည်။

Redoubt, *n.* တပ်ပြင်၌ရှိသောအမြောက်စင်။

Redoubtable, *a* ခွန်အားရှိ၍ကြောက်လန့်စေတတ်သော။

Redound, *v* *v* to come back with force, လွန်၍ဆုတ်လာသည်။ to
conduce to, အကျိုးကိုဖြစ်စေသည်။

Redress, *v* *t* to repair, ပြုပြင်သည်။ to make up for, အစားပေးသည်။
—*n.* from *do*

Reduce, *v.* *t* to bring to a former state, အရင်ဖြစ်စေသည်နည်းတူ
တဖန်ဖြစ်စေသည်။ to bring to some state or condition, တစုံ
တရသောအဖြစ်သို့ရောက်စေသည်။ to diminish, လျော့စေသည်။
to lower, ယုတ်စေသည်။ ရှုတ်ချသည်။ to subdue, အောင်သည်။
to classify, ဆိုင်ရာဆိုင်ရာသီးသန့်၍ထားသည်။

Reducible, *a.* in, နိုင်ဖွယ်။ from above.

Reduction, *n.* from Reduce.

Redundant, *a* အကျိုးမရှိဘဲပိုမိုသော။

Reduplicate, *v.* *t* ခေါက်မျိုးမျိုးသည်။

Reduplication, *n.* from above.

Re-echo, *v.* ပဲ့တင်သံပြန်၍ခတ်သည်။

Reed, *n.* ကျူပင်း၊ ဖောင်းပင်း။ —of a weaver, ရည်သွား။

Reef 1, *n.* ပင်လယ်၌ပေါ်သောကျောက်တန်း။ —2, *v. t.* ရွက်ကိုလိုရာတွင်
ခေါက်လိပ်၍ချည်ထားသည်။

Reek, *n.* အငွေ့။ —*v. i.* အငွေ့ထွက်သည်။

Reel 1, *n.* တညင်းလုံး၊ ရဟတ်၊ ရဟတ်ဘူး။ —1, *v. t.* to gather thread
from a spindle, ရဟတ်ဘူးထဲသို့ သွင်းသည်။ —2, *v. i.* to
stagger, ကတိမ်းကပါးသွားသည်။

Re-elect, *v. t.* ရွေးကောက်ပြန်သည်။

Re-elective, *a.* တစ်နှစ်ရွေးကောက်နှိုင်းဖွယ်ဖြစ်သော။

Re-embark, *v.* to go again on board ship, သင်္ဘောပေါ်သို့တစ်တက်
ပြန်သည်။ to put on board ship again, သင်္ဘောပေါ်သို့တစ်တက်
ပြန်သည်။

Re-enact, *v. t.* ထပ်၍ဥပဒေထားပြန်သည်။

Re-enforce, *v. t.* to strengthen, ထောက်မသည်။ to add fresh troops,
တပ်သားထပ်၍ဖြည့်ပြန်သည်။

Re-enforcement, *n.* from above, additional force, ထပ်၍ဖြည့်ပြန်
သောတပ်သား။

Re-enter, *v.* ဝင်ပြန်သည်။

Re-enthroned, *v. t.* နန်းတင်ပြန်သည်။

Re-establish, *v. t.* တည်ထောင်ပြန်သည်။

Re-establishment, *n.* from above.

Re-examine, *v. t.* စစ်ဆေးပြန်သည်။

Re-examination, *n.* from above.

Refection, *n.* refreshment, အားဖြည့်ခြင်း။ a luncheon, သားရေစာ။

Refectory, *n.* အမျိုးမျိုးသားရေစာကိုဝင်၍စားရာအခန်း။

Refer, *v. i.* to have relation, ဆိုင်သည်။ to allude (to,) ရည်စောင်
သည်။ to have recourse for information, ကိုယ်တိုင်မသိသော
အရာကိုသိအောင်သူတပါးကိုအမှီပြုသည်။ —*v. t.* to transfer to
(some other jurisdiction,) ထွဲအပ်သည်။ to send elsewhere for
information, ကိုယ်တိုင်မသိသောအရာကို သိအောင်သူတပါးထံသို့
စေလွှတ်သည်။ to connect subordinately, နှိုင်းထား၍ဆိုင်စေသည်။
to classify, ဆိုင်ရာဆိုင်ရာသီးသန့်၍ထားသည်။

Referable, *a.* in, နှိုင်းဖွယ်။ from above

Referee, *n.* အထွေခံရသောသူ။

Reference, *n.* from Refer, *v. i.* 1st and 2d def. and Refer, *v. t.*
1st and 2d def —to [in,] ဆိုင်သည်အမှုမှာ။

Refine, *v. i.* to become pure, clear, ကြည်၍လာသည်။ to become
better (in any respect,) ကောင်း၍လာသည်။ to affect nicety,
နူးညံ့သိမ်မွေ့ရောင်ဆောင်သည်။ —*v. t.* from next; to purify, as
metal, ရွတ်သည်။

Refined [be,] *v. e.* to be clarified, ကြည်ထင်သည်။ ရှင်းထင်သည်။

to be fine, delicate, နူးညံ့သိမ်မွေ့သည်။ to be polished in manners, ကျော့သည်။ ယဉ်ကျေးသည်။ to be of nice, discriminating taste, မိစစ်၍ပိုင်းခြားတတ်သောညာဏ်ရှိသည်။ to have pure and correct moral principles, နူးညံ့သိမ်မွေ့ချစ်သနားတတ်သောစိတ်သဘောရှိသည်။

Refinement, *n.* from above, and from Refine, *v t* 1st and 2d def. and from Refine, *v i* last def, artificial practice, ပရိယာယ်။

Refit, *v t* အသစ်ပျင်ပြန်သည်။

Reflect, *v t* to throw back, လှန်သည်။ *v i* to throw back light, အရောင်ပြန်သည်။ to turn the thoughts on the past, ဆင်ခြင်အောင်းမူသည်။ to consider attentively, စေ့စေ့ဆင်ခြင်သည်။ to bring reproach, ကဲ့ရဲ့စရာရှိအောင်ပြုသည်။ to make a reproachful intimation, အပြစ်ရိပ်ကိုပြု၍ပြောဆိုသည်။

Reflection, *n.* from above, အဆင်ခြင် light reflected, ပြန်သော အရောင်။ an observation, remark, အကြောင်းပြု၍ ပြောသော စကားချက်။

Reflective, *a* throwing back images, အရိပ်ကိုပြန်၍ပြသော။ meditative, ဆင်ခြင်တတ်သော။

Reflex, *a* နောက်သို့လှန်သော။

Reflexible, *a* in, နှိုင်းဖွယ်။ from above

Reflexive, *a* လှန်ပြီးသောအရာနှင့်ဆိုင်သော။

Reflorescence, *n.* အပွင့်ပွင့်ပြန်ခြင်း။

Re-flourish, *v i* တဖန်စည်ကားဝေဆာသည်။

Re-flow, *v. i.* to flow back, လှန်၍စီးသည်။ to ebb, ဒီရေကျသည်။

Refluence, Reflux, *n.* from above

Refluent, *a* from same

Reform, *v i.* ဆိုးသောအဖြစ်မှကောင်းသောအဖြစ်သို့ပြောင်းလဲသည်။ —*v. t.* from above, ပြုပြင်သည်။ အသစ်ပြုပြင်သည်။ —reformation, *n.* from *do*

Refracted [be,] *v i* (ရောင်ခြည်) သွေတိမ်းသည်။

Refract, *v t* from above

Refraction, *n.* from above

Refractive, *a.* (ရောင်ခြည်) သွေတိမ်းစေတတ်သော။

Refractoriness, *n.* from next

Refractory, *a.* နားမထောင်၊ ကဏ္ဍော်တကန်ပြုတတ်သော။ အင်္ဂုအဂါပြုသော။

Refragable, *a.* ကျေပနှိုင်းဖွယ်ဖြစ်သော။

Refrain, *v. i.* to forbear, မပြုဘဲနေသည်။ —*v t* to prevent doing, မပြုဘဲနေအောင်ဆီးတားသည်။

Refrangibility, *n.* from next.

- Refrangible, *a* (ရောင်ခြည်) သွေတိမ်းနှိုင်းဖွယ်ဖြစ်သော။
- Refresh, *v t.* to cool, အေးစေသည်။ to recreate, အားဖြည့်အောင်ပြုသည်။ အမောအပန်းကိုဖြေ၍နေသည်။ to re-animate, (အားလျော့သောသူကို) အားပေးသည်။ to renovate what is impaired, ယိုယွင်းသည်ကိုပြုပြင်သည်။
- Refreshment, *n* the state, of being refreshed, အားဖြည့်ခြင်း။ a revival of spirits, အားတက်ခြင်း။ that which affords refreshment, အစာအာဟာရမှစ၍အားဖြည့်စေသောအရာ။
- Refrigerant, *a* from next
- Refrigerate, *v t* အေးစေသည်။
- Refrigeratory, *n* အငြေ့ပူ၏အရှိန်ကိုသတ်၍ အရည်ဖြစ်စေသောတန်ဆာ။
- Refuge, *n* လုံချုံသောနေရာ။ ခိုလှုံရာ။ ခိုခိုရာ။ —(take,) " ခိုလှုံသည်။ ခိုခိုသည်။
- Refugee, *n* အေးလွတ်၍ခိုလှုံရာရာပြေးသောသူ။
- Refulgence, Refulgency, *n* from next, အရောင်အဝါ။
- Refulgent, *a* အရောင်ထွန်းသင်းသော။
- Refund, *v t* ပြန်၍ပေးသည်။
- Refusal, *n* from next, the power of taking or refusing, ယူရ၊ ပယ်ရသောအခွင့်။
- Refuse', *v t* to deny a request, မပေးဘဲ ငြင်းသည်။ to reject, ငြင်းပယ်သည်။
- Refuse, *a* စွန့်ပြစ်အပ်သော။ —*n* စွန့်ပြစ်သောအရာ။ အမှိုက်။ အမှိုက်သရိုက်။ the threshed pods of peas and beans, အမှော်။
- Refutable, *a.* ကျေပနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Refutation, *n.* from next
- Refute, *v. t* ချေပသည်။ ထုပြေသည်။
- Regain, *v t* ရပြန်သည်။
- Regal, *a* pertaining to a king, ရှင်ဘုရင်နှင့်ဆိုင်သော။ like a king, ရှင်ဘုရင်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။
- Regale, *v t.* ပျော်ရွှေအောင်ပြုသည်။
- Regalement, *n* from above
- Regalia, မင်းမြှောက်တန်ဆာ။
- Regality, *n* မိုးခံခြင်း။
- Regard, *v. t* to look at, ကြည့်ရှုသည်။ to observe, look at, with some attention, ကြည့်၍မှတ်သည်။ to account, reckon, ထင်သည်။ ထင်မှတ်သည်။ to have regard to, ထောက်ထားသည်။ to make account of, အမှုထားသည်။ ပမာဏပြုသည်။ to esteem, ကောင်းမြတ်သည်ဟုထင်၍နှစ်သက်သောစိတ်ရှိသည်။ to keep religiously, စောင့်သည်။ to relate to, ဆိုင်သည်။ —*n.* from same

—to [have,] *v t* to have respect to, ထောက်ထားသည်။ to feel for, ထောက်စာသည်။

Regardful, *a.* မှတ်တတ်သော။ ပမာဏပြုတတ်သော။ သတိပြုတတ်သော။

Regarding, *prep* in regard to, ကို။ မှာ။ မူကား။ ဟူမူကား။

Regardless, ပမာဏမပြုတတ်သော။ သတိမထားသော။ အမှတ်တမဲ့နေသော။

Regatta, *n.* လှေသိင်္ခချင်းပြိုင်သောပွဲ။

Regency, *n.* rule, government, အစိုးရခြင်း။ vicarious government မင်းကြီးကိုယ်စားပြု၍အုပ်စိုးခြင်း။ a body of men intrusted with vicarious government, မင်းကြီးကိုယ်စားပြု၍အုပ်စိုးရသောမင်းစု။

Regenerate, *a* and *v. t* from next

Regenerated [be,] *v i* ခုတ်ယဋ္ဌေးခြင်းကိုခံသည်။ ဇာတိပကတိသဘောပြောင်းလဲသည်။

Regeneration, *n* from above

Regent, *a* ruling, governing, အုပ်စိုးသော။ exercising vicarious authority, မင်းကြီးကိုယ်စားပြု၍အုပ်စိုးလျက်ရှိသော။ —*n* agent from same, one who rules in the minority of the rightful prince, ရင်ခွင်ပိုင်။

Regicide, *n* the murderer of a king, ရှင်ဘုရင်ကိုသတ်သောသူ။ the murder of a king, ရှင်ဘုရင်ကိုသတ်ခြင်း။

Regimen, *n* ဓာတ်ကြိုက်ရာသို့လိုက်၍အာဟာရမှစသော။ ဣရိယာပုဒ်မျှတအောင်ဆုံးဖြတ်၍ပေးသောအရာ။

Regiment, *n.* လူ ၁၀၀၀ ရှိသောတပ်။

Regimental, *a.* လူ ၁၀၀၀ ရှိသောတပ်နှင့်ဆိုင်သော။

Regimentals, *n plur* တပ်သားဆင်သောအဝတ်တန်ဆာ။

Region, *n* a tract of country, အရပ်ဒေသ။ place where a thing is, ရှိရာအရပ်။

Register, *n.* a record, မှတ်ပုံ။ a list, account, စာရင်း။ an officer who registers, မှတ်ပုံတင်သောအရာရှိ။ —*v t* to record, မှတ်ပုံတင်သည်။ or account, စာရင်း၌မှတ်သားသည်။

Registrar, *n* မှတ်ပုံတင်သောအရာရှိ။

Registry, *n.* the act of registering, မှတ်ပုံတင်ခြင်း။ the place where a register is kept, မှတ်ပုံထားသောတိုက်။

Reglet, *n* သပ်ဗျဉ်း။

Regnant, *a.* အုပ်စိုးလျက်ရှိသော။

Re-voige, *v. t.* to vomit up, အန်သည်။ to swallow again, တဖန်မျိုပြန်သည်။

Regress, *n* ထွက်၍သွားပြန်ခြင်း။

Regret, *v. t* to be sorry for (one's own conduct,) နှောင့်တရသည်။ to be sorry for the loss of (something valuable,) နှစ်မြော

သည်။ to be sorry for the loss of (friends,) လွမ်းသည်။
လွမ်းဆွတ်သည်။ —*n* from *do*.

Regular, *a* conformed to rule, နည်းဥပဒေနှင့်ညီသော။ orderly, methodical, အစီအစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော။ according to custom, ထုံးစံအတိုင်းဖြစ်သော။ even, uniform, ညီမျှသော။ steady, constant, ဖြစ်မြဲဖြစ်သော။

Regularity, *n* from above

Regulate, *v. t* to adjust by rule, နည်းဥပဒေအတိုင်းကျအောင်ပြုသည်။
to put in good order, ကောင်းစွန့်စွာစီရင်ပြုစုသည်။

Regulation, *n* from above, an order, ဥပဒေ။ စီရင်ချက်။

Regulator, *n* agent from Regulate, that part of a machine that
regulates its motion, လျှော့စက်၌အလျင်နှင့်အနှေးကိုဖြစ်စေသော
တန်ဆာ။

Regurgitate, *v t* to throw out violently, ပြင်းစွာထုတ်ပြန်သည်။

Re-hear, *v t* (စီရင်ပြီးသောတရားကို) တဖန်စစ်ဆေးပြန်သည်။

Rehearsal, *n* from next

Rehearse, *v. t.* to repeat from memory, ရွတ်သည်။ to narrate,
အကြောင်းအရာအထုပ္ပတ္တိများကိုအစဉ်အတိုင်းပြန်ပြောသည်။

Reheat, *v t* ဟွံသည်။

Reign, *v i* to enjoy sovereign power, မိုးစံသည်။ to have domin-
ion, အမိုးရသည်။ to predominate, အားကြီး၍ထွန်ကဲသည်။
—*n* sovereignty, မိုးစံခြင်း။ စည်းစိမ်။ the time of a king's
government, မိုးစံရာကာလ။ ထက်ထက်။ dominion, အမိုးရခြင်း။
preponderance, အားကြီး၍ထွန်ကဲခြင်း။

Re-imburse, *v. t.* အစားပြန်ပေးသည်။

Re-imbusement, *n* from above

Re-impression, *n.* a re-printing, အသစ်တဖန် စာပုံနှိပ်ခြင်း။ a new
impression on the mind, တစ်စုံတစ်ရာသောစိတ်ဖြစ်ပြန်ခြင်း။

Rein, *n.* the strap or cord of a bridle, ဇက်ကြိုး။ reins to guide
oxen, နွားကန်ကြိုး။ the power of controlling, နိုင်၍အုပ်ချုပ်သော
အခွင့်။ —*v t.* to manage by a bridle, ဇက်ကြိုးနှင့်ပဲ့တွင်သည်။
to control, နိုင်၍အုပ်ချုပ်သည်။

Reins, *n plur* the kidneys, ကျောက်ကပ်။

Re-instate, *v t.* နေမြဲအခြေနှင့်ထားပြန်သည်။

Re iterate, *v t.* အထပ်ထပ်ပြုသည်။

Re-iteration, *n.* from above.

Reject, *v. t* to refuse, not accept, ပယ်သည်။ ငြင်းပယ်သည်။ to
throw away, ပြစ်သည်။ ပြစ်ထားသည်။ to forsake, စွန့်သည်။
စွန့်ပြစ်သည်။

Rejection, *n.* from above.

Rejoice, *v. i.* ဝမ်းမြောက်သည်။ ရွှင်သန်းသည်။ — *v. t.* from same

Rejoicing, *n.* from above

Re-join, *v. t.* to join again, ဆက်ပြန်သည်။ &c see under join, to meet again, ထွေပြန်သည်။ — *v. i.* answer to a reply, ပြန်၍ပြောဆိုသည်။ *in law, pleading*, ထုခြေပြောဆိုသည်။

Rejoinder, *n.* from last def

Re-kindle, *v. t.* မီးညှိပြန်သည်။

Relapse, *v. i.* to return to error or vice, ရွှေ့လျော့ဖောက်ပြန်သည်။

to be subject to a return of illness, အနာထွန်၍လာပြန်သည်။

— *n.* from above

Relate, *v. t.* to narrate, အကြောင်းအရာအထွေထွေများကိုအစဉ်အတိုင်းပြောသည်။ ရေရှုတ်၍ပြန်ပြောသည်။ — *v. i.* to have reference, ဆိုင်သည်။ စပ်ဆိုင်သည်။

Related, *a.* — by consanguinity, ပေါက်ဖော်တော်သော။ — collaterally, တော်စပ်သော။

Relation, *n.* from Relate, *v. t.* and *v. i.* and from Related, *a.*, a relation, kinsman, ဆွေမျိုးပေါက်ဖော်။

Relative, *a.* having relation, စပ်သော။ စပ်ဆိုင်သော။ not absolute, not positive, ကိုယ်တိုင်သက်သက်မဖြစ်၊ အခြားသောအရာနှင့်နှိုင်း၍ညီမျှသာဖြစ်သော။ — *n.* a relation, kinsman, ဆွေမျိုးပေါက်ဖော်။ that which has relation to something else, ဆိုင်သောအရာ။

Relatives, *n.* ညာတကာ။ ညာတိ။

Relax, *v. t.* to slacken, လျော့သည်။ to loosen, make less firm, နဲ့အောင်ပြုသည်။ to ease, relieve, သက်သာအောင်ပြုသည်။ to remove constipation, ဝမ်းပျော့စေသည်။ to make languid, ညှိုးနွမ်းစေသည်။

Relaxation, *n.* from above

Relay, *n.* ချောမြင်း။

Release, *v. t.* လွှတ်သည်။ လွှတ်လိုက်သည်။ — *n.* from *do*

Relent, *v. i.* ကြင်နာသောစိတ်ဝင်သည်။

Relentless, *a.* ကြင်နာသောစိတ်မရှိ၊ ခိုင်မာတတ်သော။

Relevancy, *n.* from next

Relevant, *a.* ဆိုင်သော။ တိုက်မိသော။ အချက်ကျသော။ နေရာကျ၍တိုက်မိသော (စကား။)

Reliable, *a.* ကိုးစားစရာကောင်းသော။

Reliance, *n.* ကိုးစားခြင်း။

Relic, *n.* that which remains after the loss or decay of the greater part, ပျက်ပျက်စီးစီး ကျန်ကြွင်းသော အရာ။ that which

remains of a dead person, သေသော သူက ကျန်ရစ်သော အရာ။
—of a Boodh, ခေတ်တော်၊ ခွေတော်။

Relict, *n.* ဗုတ်ဆိုးမ။

Relief, *n.* from next, 1st and 2d def., the prominence of a figure above the ground on which it is formed, ရင်ပုံမောက်၍ ထင်ပေါ်ခြင်း။

Relieve, *v t* to alleviate, or remove pain, သက်သာစေသည်။ ချမ်းသာပေးသည်။ to release from service, အမှုထမ်းရာမှနှုတ်သည်။ to abate the inconvenience of a thing by something dissimilar, နှောင့်ရှက်သောအရာကိုလျော့ညံ့အောင်ပြုသည်။

Relievo, *see* Relief, last def

Religion, *n* performance of the law of God, ဘုရား၏တရားကိုကျင့်ခြင်း။ a particular system of faith and worship, တာသာ။

Religionist, *n* ဘုရား၏တရား၌စိတ်စွဲလမ်းသောသူ။

Religious, *n.* pertaining to religion, ဘုရား၏တရားကိုကျင့်ခြင်းနှင့် ဆိုင်သော။ pious, ဘုရားဝတ်ကိုပြုတတ်သော။ conscientiously exact, တရားကိုထောက်ထား၍စေ့စပ်သေချာသော။

Relinquish, *v t* to let alone, withdraw from, ထက်ထွတ်၍ထားသည်။ to forsake, စွန့်ပြစ်သည်။

Relinquishment, *n.* from above

Reliquary, *n.* သေသော သူက ကျန်ရစ်သော အရာတို့ကို ထည့်ထားသော သစ်တာ။

Relish, *v* နှစ်ချိုက်သည်။ mostly used in the adverbial form, နှစ်နှစ်ချိုက်ချိုက်။ *v z.* အရသာရှိသည်။ ဆီမ့်သည်။ —*v t* from above, to like the taste of, မြိန်သည်။ မြိန်ရှက်သည်။ to like (any thing,) ကြိုက်သည်။ —*n* taste, အရသာ။ liking, ကြိုက်ခြင်း။ the faculty of liking or being pleased with, ကြိုက်တတ်သောစိတ်။

Relishable, *a* ဆီမ့်သော။

Reluctance, *n* from next

Reluctant, *a* စိတ်မပါသော။ (ပြု)ခြင်းငှါအလိုမရှိသော။ အလိုမရှိ၊ ဆေးဆေးနှေးနှေးဖြစ်သော။

Reluctate, *v. z* စိတ်မပါသောကြောင့်ထေးထေးကန်ကန်နေသည်။

Relume, Relumine, *v t* to rekindle, မီးညှိပြန်သည်။ to enlighten anew, ထင်းစေ့ပြန်သည်။

Rely, *v z* ကိုးစားသည်။

Remain, *v z.* to continue, နေသည်။ to be left, နေရစ်သည်။ ကျန်ရစ်သည်။ ကျန်ကြွင်းသည်။ to be left out of a greater number or quantity, ကြွင်းသည်။

- Remainder**, *n* အကျန်၊ အကြွင်း၊ ကျန်ကြွင်းသောအရာ။ —in subtraction, နှုတ်ကြွင်း။ —in division, သေသ။
- Remains**, *n. plur.* what remains after a part has been destroyed, ဖျက်စီးသော နေရာတွင် ကျန်ကြွင်း ရစ်သော အစအနံ့။ a dead body, a corpse, အသေဝမ်းကောင်း။
- Remand**, *v t* ပြန်စေသည်။
- Remark**, *v t* to take notice of, ကြည့်၍မှတ်သည်။ to speak about, အကြောင်းပြု၍ပြောသည်။ —*n* အကြောင်းပြု၍ပြောသောစကားချက်။
- Remarkable**, *a* observable, ကြည့်၍မှတ်စရာကောင်းသော။ extraordinary, ထူးခြားသော။ အံ့သြဖွယ်ဖြစ်သော။
- Remarkably**, *adv* extraordinarily, in a good sense, ခံအောင်။
- Remediable**, *a* (မကောင်းသောအမှုအရာ) ပပျောက်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Remedial**, *a* ပပျောက်စေနိုင်ဖို့ရာဖြစ်သော။
- Remediless**, *a* incurable, မပြုဖျင်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Remedy**, *v t* to cure, ဆေးကု၍(အနာကို)ပျောက်စေသည်။ to remove (an evil,) ပပျောက်စေသည်။ —*n.* that which cures disease, ကု၍အနာကိုပျောက်စေနိုင်သောဆေး။ that which removes an evil, မကောင်းသောအမှုအရာကိုပပျောက်စေသောအရာ။
- Remember**, *v t* to bear in mind, မှတ်မိသည်။ to recollect, သတိရသည်။ to bear in mind with interest or affection, အောင်းမေ့သည်။
- Remembrance**, *n* from above, a memorial, မှတ်မိစေခြင်းငှါစီရင်သောအရာ။ the time within which past events can be remembered, မှတ်မိနိုင်သောကာလ။ a written memorandum, မှတ်စာ။ —*n.* သတိပေးသောသူ။
- Remind**, *v t* သတိပေးသည်။ လှူသည်။ *lit* to heat again
- Reminiscence**, *n* the faculty of remembering, မှတ်မိတတ်သောစိတ်။ မှတ်ညာဏ်။ recollection, သတိရခြင်း။
- Remiss**, *a* ပေါ့လျော့သော။ ပြုသင့်သောအမှုကိုသတိမထား၍လစ်ဟင်းစေတတ်သော။
- Remission**, *n* from Remit, 1st, 2d, 3d and 4th def.
- Remissness**, *n.* from Remiss
- Remit**, *v i* to become less intense, လျော့သည်။ —*v. t.* to relax, slacken, လျော့သည်။ to release from (a tax or duty,) လွှတ်သည်။ to pardon, အပြစ်လွှတ်သည်။ to deliver over, ဖွဲ့အပ်သည်။ to transmit (specie or bills,) ပေးလိုက်သည်။
- Remittance**, *n.* ငွေကိုပေးလိုက်ခြင်း။
- Remnant**, *n.* ကျန်ကြွင်းသောအရာ။ အကျန်၊ အကြွင်း။
- Re-model**, *v. t.* ပုံနှိပ်ညီအောင်လုပ်ပြန်သည်။
- Remonstrance**, *n.* from next.

Remonstrate, *v. t.* အပြစ်တင်စရာအကြောင်းကိုပြ၍ တားမြစ်အောင်ပြောသည်။

Remorse, *n.* from next.

Remorseful, *a.* ကိုယ်အပြစ်ကြောင့်စိတ်ကြင်နာသော။

Remorseless, *a.* ကရုဏာမရှိ၊ ရက်စက်သော။

Remote, *a.* distant, ဝေးသော။ not consonant, မသင့်မတင့်သော။ separate, distinct, သီးသန့်သော။ slight, ဆိတ်စိတ်ဖြစ်သော။

Remoteness, *n.* from above

Removable, *v. in*, ရှောင်ဖယ် from Remove

Removal, *n.* from next.

Remove, *v. t.* to change place or position, ရွှေ့သည်။ နေရာမှပြောင်းသည်။ သွားသည်။ to change the place of residence, နေရာပြောင်းသည်။ ပြောင်းလဲသည်။ —*v. t.* to move (a thing) from its place, ရွှေ့သည်။ to cause to change place, နေရာပြောင်းစေသည်။ to displace from office, အရာမှရှုသည်။ to take or put away in any manner, ယူသွားသည်။ ပယ်သည်။ ပဖျောက်စေသည်။ —*n.* from above.

Remunerable, *a.* in, ရှောင်ဖယ် from next

Remunerate, *v. t.* to reward for service, ဆုရှုသည်။ to give in consideration of sufferings endured, ဒုက္ခခံသည်အတွက်အကျိုးကိုပေးသည်။ to give in consideration of losses incurred, တရားစားပေးသည်။

Remuneration, *n.* from above, that which is paid, ပေးသောအရာ။

Remunerative, *a.* အစားပေးတတ်သော။ ဆုရှုတတ်သော။

Re-murmur, *v. t.* ပြန်၍တအေးအေးမြည်သည်။

Renascent, *a.* အသစ်တဖန်ပေါ်လာသည်။

Rencounter, *n.* a meeting face to face, ဆိုင်တွေ့ခြင်း။ a meeting in rivalry or contest, ဆိုင်ပြိုင်ခြင်း။ a combat, fight, စစ်ပြိုင်ခြင်း။

Rend, *v. t.* ဆုတ်သည်။ ဆုတ်ဖို့သည်။ ခွဲဖျက်သည်။

Render, *v. t.* to pay back, ပြန်၍ပေးသည်။ to repay, requite, အတိုချေသည်။ အတိုအလှည့်ပြန်၍ပြုသည်။ to give on demand, သူတပါးတောင်း၍အပ်ပေးရသည်။ to make or cause to be, ဖြစ်စေသည်။ to translate, အနက်ပြန်သည်။ to afford, ပေးသည်။ ပေးကမ်းသည်။

Rendezvous, *v.* ရှိခိုးချက်၍စုဝေးသည်။ —*n.* ရှိခိုးချက်၍စုဝေးရာအရပ်။

Renegade, *n.* an apostate, ဇောက်ပြန်သောသူ။ a vagabond, နေရာမရှိ၊ အရပ်ရပ်ထွဋ်ထည်သောလူဆိုး။

Renew, *v. t.* to renovate, အသစ်တဖန်ပြုသည်။ to make again, အသစ်တဖန်လုပ်ပြန်သည်။ to repeat, do again, ထပ်မံ၍ပြုသည်။ to begin again, တဖန်စ၍ပြုသည်။

- Renewal, *n.* from above
 Rennet, *n.* see Runnet.
 Renounce, *v. t.* ပယ်သည်။ ငြင်းပယ်သည်။
 Renouncement, *n.* from above.
 Renovate, *v. t.* အသစ်တဖန်ပြုပြင်သည်။
 Renovation, *n.* from above
 Renown, *n.* ကျော်စောကြီး
 Renowned, [be,] *v. i.* ကျော်စောသည်။
 Rent 1, —in cloth, အစုတ်အပွဲ။ —in a building, &c အကွဲအပျက်။
 —2, *v. t.* အခပေး၍ငှားသည်။ အခယူ၍ငှားသည်။ —2, *n.* money paid or received for rent, ငှားခ။
 Rental, *n.* အိမ်၊ လယ်၊ ယာအစရှိသည်တို့ကိုငှားသောစာရင်း။
 Renunciation, *n.* from Renounce
 Repair 1, *v. t.* to restore to a good condition, ပြင်သည်။ ပြင်ဆင်သည်။ ပြုပြင်သည်။ to make amends, ပြစ်မှားသည်အတွက်ပေးရသည်။ အစားပေးရသည်။ —1, *n.* from *do* —2, *v. i.* to betake one's self, (တစ်တခုသောအရပ်)သို့သွားသည်။
 Repairable, *a.* ပြုပြင်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
 Reparation, *n.* from Repair
 Repatee, *n.* ရယ်ဖွယ်ဖြစ်အောင်ပြန်ပြောသောစကားရှုတ်။
 Re-pass, *v.* ကူးပြန်သည်။ ရှောက်ပြန်သည်။ —see Pass
 Repast, *n.* the act of eating, အစာစားခြင်း။ a meal, တနပ်စာ။
 Repay, *v. t.* to pay back, ပြန်၍ပေးသည်။ ဆပ်သည်။ to requite, အတိုအလှည့်ပြန်၍ပြုသည်။
 Repayment, *n.* from above, the money or thing repaid, ပြန်၍ပေးသောအရာ။
 Repeal, *v. t.* (အမိန့်တော်ကိုနှုတ်)ထိမ်းသည်။ —*n.* from *do*.
 Repeat, *v. t.* to do again, ထပ်၍ပြုသည်။ ထပ်မံ၍ပြုသည်။ တဖန်ပြုပြန်သည်။ to say over again, ထပ်၍ပြောသည်။ —from memory, ရွတ်သည်။
 Repeatedly, *adv.* အခန့်ဖန်။ အထပ်ထပ်။ ထပ်ခါထပ်ခါ။ အကြိမ်ကြိမ်။ တလုံးထဲ။ တထဲထဲ။ အထိထိ။ ကြိမ်ဖန်များစွာ။
 Repel, *v. t.* to force back, နောက်သို့ဆုတ်အောင်ဆီးတားသည်။ to make rebound, ကန်သည်။
 Repellent, *a.* ဆုတ်စေတတ်သော။
 Repent, *v. i.* နောင်တရသည်။
 Repentance, *n.* နောင်တ။ နောင်တရခြင်း။
 Repentant, *a.* နောင်တရသော။
 Re-people, *v. t.* တဖန်အိမ်ခြေ၊ လူနေမှုအောင်တည်ထောင်ပြုစုပြန်သည်။
 • Re-percussion, *n.* ပြန်၍ခတ်ခြင်း။

Repertory, *n.* စုရုံးသိုထားရာ။

Repetition, *n.* from Repeat.

Repetitions, *a.* အထပ်ထပ်ပြောဆိုတတ်သော။

Repine, *v. z.* to be discontented and unhappy, စိတ်ညစ်ညူး၍နေသည်။ to complain discontentedly, စိတ်ညစ်ညူး၍ပြည်တွန်သည်။

Replace, *v. t* to put again in the former place, အရင်နေရာ၌ထားပြန်သည်။ to put in a new place, နေရာသစ်၌ထားသည်။ to refund, ပြန်၍ပေးသည်။ to furnish a substitute, အစားထားသည်။

Replenish, *v. t* ပြည့်အောင်ထည့်သည်။ လုံထောက်အောင်ထားသည်။

Replete, *a* ပြည့်သော။ ပြည့်ဝသော။ ပြည့်စုံသော။

Repletion, from above, plethora, သွေး၊ အရည်တန်ခြင်း။

Replevin, *n.* အာမခံပေး၍လွှတ်ခြင်း။

Replication, *n* from next

Reply, *v* စကားတုံ့သည်။ to answer to a call, တူးသည်။ to speak in return, ပြန်၍ပြောသည်။ to answer to a question, proposition or charge, ဖြေသည်။ to answer a charge in court, ထုခြေသည်။ ချေပသည်။ —*n* စကားတုံ့။ an answer to a call, တူးချက်။ what is said in answer, ပြန်၍ပြောချက်။ an answer to a question, proposition or charge, ဖြေချက်။ အဖြေ။ ဖြေစာ။ the plea of a defendant, ထုခြေချက်။ ချေပချက်။

Report, *v t* to bring back an account of, ပြန်လာ၍ (ကြားမြင်သော အရာကို) ပြောသည်။ (ကြားမြင်သောအရာကို) ပြန်ပြောသည်။ to communicate information, ကြားပြောသည်။ အကြောင်းကြားသည်။ to relate, (အမှုအရာကို) ပြန်ပြောသည်။ to present an account of, အမှုအရာကိုမှတ်၍မှတ်စာကိုသွင်းသည်။ to tell from one to another, တယောက်ကိုတယောက်ပြောသည်။ —*n.* an account returned, ပြန်လာ၍ (ကြားမြင်သောအရာကို) ပြောသော စကား။ a relation, အမှုအရာကိုပြန်ပြောသောစကား။ a statement of facts, မှတ်စုစာရင်း။ rumour, common fame, အနှံ့အပြားပြောခြင်း။ repute, public character, အသရေ။ sound emitted, ခြည်သော အသံ။

Repose, *v z.* to lie at rest, အိပ်သည်။ to rest in confidence, ကိုးစား၍ ဖြစ်ဝပ်စွာနေသည်။ —*v. t.* to lay at rest, ဖြစ်ဝပ်စွာနေစေသည်။ to deposit, သိုထားသည်။ —confidence or trust, ယုံသည်။ —*n.* a lying at rest, အိပ်ခြင်း။ quiet, tranquillity, ဖြစ်ဝပ်ခြင်း။

Reposit, *v t* သိုထားသည်။

Repository, *n.* သိုထားရာအရပ်။

Re-possession, *v. t.* အပိုင်ရပြန်သည်။

Re-possession, *n.* from above.

Reprehend, *v. t.* to find fault with, အပြစ်တင်သည်။ to reprove, အပြစ်တင်၍ ဆုဒ္ဓသည်။

Reprehensible, *a.* in, နှိုင်းဖွယ်။ from above.

Reprehension, *n.* from same.

Reprehensive, Reprehensory, *a.* အပြစ်တင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Represent, *v. t.* to show by something similar, ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့် ပြသည်။ to describe, သရုပ်သကန်ကိုဖော်ပြသည်။ to state in words, အကြောင်းကို ကြားပြောသည်။ to act as a substitute, ကိုယ်စားလုပ်သည်။

Representation, *n.* from above, that which exhibits, by resemblance, ပုံ။

Representative, *n.* a deputy, ကိုယ်စားလှယ်။ a member of the House of Representatives, အမေရိကပြည်မှာပြည်သူပြည်သားတို့ ထဲကရွေးကောက်၍ လွှတ်တော်၌စီရင်ရသောအရာရှိ။

Repress, *v. t.* to quell, နှိပ်နင်းသည်။ to restrain, ချုပ်တည်းသည်။

Repression, *n.* from above.

Repressive, *a.* နှိပ်နင်းတတ်သော။ ချုပ်တည်းတတ်သော။

Reprive, *v. t.* ကွပ်မျက်ရသောနေ့ရက်အချိန်ကာလကိုရှောင်သည်။ —*n.* from above

Reprimand, *v. t.* ကြိတ်တည်းစွာအပြစ်တင်၍ ဆုဒ္ဓသည်။ —*n.* from do

Re-print, *v. t.* အသစ်တဖန်ပုံနှိပ်သည်။ —*n.* အသစ်တဖန်ပုံနှိပ်သောစာ။

Reprisal, *n.* တိုက်စားတိုက်၍ယူခြင်း။

Reproach, *v. t.* ကဲ့ရဲ့၍အပြစ်တင်သည်။ —*n.* from above, a cause of reproach, ကဲ့ရဲ့၍အပြစ်တင်စရာအကြောင်း။

Reproachful, *a.* expressing censure opprobriously, ကဲ့ရဲ့၍အပြစ်တင်သော။ opprobrious, အသရေပျက်သော။ အရှက်ကွဲစေသော။

Reprobate, *v. t.* to condemn and reject with detestation, ရှိ၍ပယ်ထားသည်။ to abandon to all evil, ပျက်စီးရန်အဖို့ပယ်ထားသည်။ *a.* rejected on examination, စစ်ဆေး၍ပယ်ထားသော။ abandoned, အလွန်ဆိုးသွမ်းသော။ —*n.* အလွန်ဆိုးသွမ်းသောသူ။

Reprobation, *n.* from Reprobate, *v. t.*

Re-produce, *v. t.* အသစ်တဖန်ဖြစ်သည်။ အသစ်တဖန်ဖြစ်မည်အကြောင်းကို ပြသည်။

Reproduction, *n.* from above.

Reproof, Reproval, *n.* from next.

Reprove, *v. t.* to censure, အပြစ်တင်၍ ဆုဒ္ဓသည်။

Reptile, *a.* creeping as a worm, လိပ်လွန်၍သွားတတ်သော။ creeping as an animal with short legs, ကွား၍သွားတတ်သော။ groveling, ကိုယ်အသရေကိုမင်း၊ ယုတ်ညံ့သောအမှုကိုပြုတတ်သော။ —*n.* လိပ်လွန်၍သွားတတ်သောတိရစ္ဆာန်။ ကွား၍သွားတတ်သောတိရစ္ဆာန်။

Republic, *n.* ပြည်သူပြည်သား သမတမြောက်သော မင်း အုပ်စိုးသောပြည်။

Republican, *a* ထိုသို့သောအုပ်စိုးခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ —*n.* ထိုသို့သော အုပ်စိုးခြင်းကိုကြိုက်နှစ်သက်သောသူ။

Republication, *n* from next.

Republish, *v t* လူများကြည့်ရန်အခွင့်အသစ်တဖန်ပုံနှိပ်သည်။

Repudiate, *v t* to disavow, ငြင်းပယ်သည်။ to divorce (a wife,) ကွာသည်။ ကွာရှင်းသည်။

Repudiation, *n.* from above.

Repugnance, *n* contrariety, ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ခြင်း။ strong dislike, အလိုမရှိ၊ ရှိ၍မမြင်။

Repugnant, *a.* ဆန့်ကျင်သော။ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။

Repulse, *v. t.* နောက်သို့ဆုတ်အောင်ဆီးတားသည်။ —*n.* from *do*.

Repulsion, *n* the act of repelling, ဆုတ်စေခြင်း။ the power of repelling, ဆုတ်စေနိုင်သောအခွင့်။

Repulsive, *a.* repelling, ဆုတ်စေတတ်သော။ forbidding, မှက်နှာထားနှင့်နေသော။

Repulsiveness, *n* from above.

Reputable, *a.* အသရေရှိသော။

Reputation, *n* အသရေ။ ကောင်းသောအသရေ။

Repute, *v. t* ထင်သည်။ ထင်မှတ်သည်။ —*n* character, good or bad, သိတင်း။ reputation, ကောင်းသောအသရေ။

Request, *v. t.* တောင်းသည်။ တောင်းပန်သည်။ —*n* from *do*, the thing requested, တောင်းသောအရာ။ a desiring or seeking after, လိုချင်၍ရှာခြင်း။

Requiem, *n.* ဖရင်ရှိုတာသာန္တီသေလွန်သောသူသည်ငြိမ်သက်စွာနေရအောင် တောင်းပန်သောသီခြင်း။

Requie, *v. t.* to demand, တောင်းသည်။ to need, လိုသည်။ အသုံးလိုသည်။

Requirement, *n.* တောင်းခြင်း။

Requisite, *a* အသုံးလိုသော (အရာ။)

Requisition, *n* တောင်းခြင်း။

Requit, *n* from next.

Requite, *v.* အတိုအထွဋ်ပြန်၍ပြုသည်။

Rereward, *see* Rearward.

Rescind, *v. t.* (အမိန့်တော်ကို) နှုတ်သိမ်းသည်။

Rescission, *n.* from above.

Rescript, *n* အမိန့်တော်။

Rescue, *v. t.* ကယ်ထုတ်သည်။ —*n.* from *do*.

Research, *v t.* မှီစစ်၍ရှာဖွေသည်။ —*n.* from *do*.

Resemblance, *n.* likeness, တူခြင်း။ something similar, ဝံ့။

- Resemble, *v.* to be like, တူသည်။ to liken, ပုံစိုင်းသည်။ ပုံပြသည်။
 Resent, *v.* မိတ်ဆိုးသည်။ မှက်မုန်းကြီးသည်။ မှက်မုန်းလိုသည်။
 Resentful, *a.* မိတ်တိုသော။
 Resentment, *n.* from Resent.
 Reservation, *n.* from next, something reserved, ချန်ခြင်း၏ထားသောအရာ။
 Reserve, *v. t.* ချန်ခြင်း၏ထားသည်။ ချန်ခြင်း၏သိုထားသည်။ —*n.* from same, something reserved, ချန်ခြင်း၏ထားသောအရာ။ a body of troops reserved for some exigence, အသင့်ရန်၏ထားသောတပ်။ restraint in behavior, ဣန္ဒြေကိုချုပ်၍နေခြင်း။
 Reserved, *a.* ဣန္ဒြေကိုချုပ်၍နေတတ်သော။
 Reservedness, *n.* from above.
 Reservoir, *n.* ရေလှောင်ထားရာကန်။
 Re-ship, *v. t.* သင်္ဘောပေါ်သို့တဖန်ပြန်၍တင်ပြန်သည်။
 Re-shipment, *n.* from above
 Reside, *v. i.* နေသည်။ နေရာကျသည်။
 Residence, *n.* from above, the place of abode, နေရာအရပ်။
 Resident, *a.* နေလျက်ရှိသော။ —*n.* (ဤမည်သောအရပ်၌) နေသောသူ။
 Residual, Residuary, *a.* အကြွင်းနှင့်ဆိုင်သော။
 Residue, *n.* အကြွင်း။ အကြွင်းအကျန်။
 Residuum, *n.* ဆေးဖော်လုပ်၍ ကျန်ကြွင်းသောအဖြုန်းအဖတ်။
 Resign, *v. t.* to lay down, as an office, (အရာကို) ထက်လွှတ်သည်။ to cease maintaining, ထက်လျော့သည်။ to give up to (another,) စွန့်၍အပ်သည်။ —one's self, ကိုယ်အလိုသို့မလိုက်၊ သူအလိုကိုဝန်ခံသည်။ ကိုယ်ကိုအပ်သည်။
 Resignation, *n.* from above
 Resigned, *a.* submissive to another's will, သူအလိုသို့ လိုက်၍ ဝန်ခံသော။
 Resin, *n.* အဆီပါသောသစ်စေး။
 Resinous, *a.* သစ်စေးပါသော။
 Resist, *v. t.* to oppose, ဆန့်ကျင်တက်ပြုသည်။ ဆီးတားသည်။ to withstand, maintain the ground against, ရပ်သည်။ to remain unyielding to pressure, မလျော့၊ တင်းမာစွာခံသည်။
 Resistance, *n.* from above
 Resistible, *a.* ရပ်၍ဆီးတားနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
 Resistless, *a.* ရပ်၍မဆီးတားနိုင်အောင်ဖြစ်သော။
 Resoluble, Resolvable, *a.* that may become fluid, အရည်ဖြစ်နိုင်ဖွယ်။ that may be resolved into its parts, ဘေတ်ချွန်နိုင်သော။
 Resolute, *a.* မိတ်ခိုင်ခံ့သော။ မိတ်ဆန့်သော။
 Resoluteness, *n.* from above.

- Resolution, *n.* from next, resoluteness, စိတ်ခိုင်ခံ့သောသဘော။
 a determination defined by vote, အများသဘောတူ၍စီရင်ချက်။
- Resolve, *v.* ၁ to become fluid, အရည်ဖြစ်သွားသည်။ to be separated into component parts, ဓာတ်ကွဲသည်။ to adopt a settled purpose, သံမိဋ္ဌာန်ချသည်။ စိတ်ပြဋ္ဌာန်းသည်။ to determine by vote, အများသဘောတူ၍စီရင်သည်။ —*v.* ၂ to make fluid, အရည်ဖြစ်စေသည်။ to separate into component parts, ဓာတ်ကွဲသည်။ to disentangle, clear, explain, ရှင်းလင်းစေသည်။ to solve a difficult question, ပြဿနာကိုဖြေသည်။ to settle in an opinion, သဘောချသည်။ to constitute by vote, ဖြစ်အောင် အများသဘောတူ၍စီရင်သည်။ —*n.* a fixed purpose, settled intention, သံမိဋ္ဌာန်။ a determination defined by vote, အများသဘောတူ၍စီရင်ချက်။
- Resonant, *a* from Resound
- Resort, *v.* ၁. to repair to, (တစ်စုံတစ်ခုသောအရပ်) သို့သွားသည်။ to have recourse to, နောက်မှအသုံးပြုသည်။ —*n.* from above, concourse, အစုအဝေး။ a place frequented, ခဏခဏရောက်လာရာအရပ်။
- Resound, *v.* ၁. to sound back, ပြန်၍ပြည်သည်။ to be full of sound, အသံနှံ့ပြည်၍နေသည်။ to sound abroad, အနှံ့အပြားကျော်စောသည်။
- Resource, *n.* a means of accomplishing one's wishes, အလိုပြည့်စုံစေခြင်းငှါအသုံးပြုသောအရာ။ an expedient, ဥပါယ်။ *plur.* သုံးဆောင်ရန်တဏှာပစ္စည်း။
- Respect, *v.* ၁. to have regard to, ထောက်ထားသည်။ to esteem with some degree of reverence, လေးမြတ်သည်။ to relate to, ဆိုင်သည်။ —the person of, မှတ်နှာကိုထောက်သည်။ မှတ်နှာကိုမှတ်သည်။ —*n.* from *do.* —to [have,] *v.* ၁ ထောက်ထားသည်။
- Respectability, from next, 1st def.
- Respectable, *a* possessing qualities which deserve or command respect, လေးမြတ်ဖွယ်သောဂုဏ်ရှိသော။ အသရေကောင်းသော။ passable, tolerable, တော်တော်ရှိသော။
- Respecter of persons, *n.* မှတ်နှာကိုထောက်သောသူ။ မှတ်နှာကိုမှတ်သောသူ။
- Respectful, *a.* ရှိသေလေးမြတ်သော။ ရှိသေလေးမြတ်သောထက္ခဏာရှိသော။
- Respecting, *prep* with respect to, ကိုး၊ မှာ၊ မူကား၊ ဟူမူကား။
- Respective, *a* relative, ဆိုင်သော။ စပ်ဆိုင်သော။ pertaining to a particular person, ကိုယ်နှင့်သာဆိုင်သော။ ကိုယ်စီအသီးအသီးဆိုင်သော။
- Respirable, *a.* အသက်ရှူဖွယ်ကောင်းသော။
- Respiration, *n.* from next.

Respire, *v.* အသက်ရှူသည်။

Respite, *v. t.* to relieve by a pause, တန့်ရပ်အောင်အခွင့်ပေးသည်။ to relieve, ကွပ်မျက်ရသောနေ့ရက်အမှီနိကာယကိုရွှေ့သည်။ —*n.* an interval of rest, တန့်ရပ်ရသောအခွင့်။ a reprieve, ကွပ်မျက်ရသောနေ့ရက်အမှီနိကာယကိုရွှေ့ခြင်း။

Resplendence, *n.* from next

Resplendent, *a* brilliant, အရောင်ထွန်းတောက်သော။ very conspicuous, distinguished, ထွန်းသော။ ဂုဏ်အသရေထင်ပေါ်သော။

Respond, *v. v.* to answer to a call, ထူးသည်။ to speak in return, ပြန်၍ပြောသည်။ to correspond, အဝေးပြန်သည်။

Respondent, *n.* စကားချေသောသူ။ ချေပသောသူ။ *in law*, ဆင်ခြေလဲဆိုသောသူ။

Response, *n.* ထူးချက်။ ပြန်၍ပြောချက်။ ဖြေချက်။

Responsibility, *n.* from next.

Responsible, *a* liable, သူတပါးအတွက်ဝန်မကင်းဖြစ်သော။ able to discharge an obligation, ဝန်ခံသည်အတိုင်းတတ်နိုင်သော။

Responsive, *a* from Respond

Rest 1, *v. v.* နားသည်။ to cease from motion, တန့်သည်။ ရပ်သည်။ to be still, quiet, ဖြစ်သည်။ ဖြစ်ဝပ်သည်။ ဖြစ်သက်သည်။ to lie, repose, အိပ်သည်။ to sleep, အိပ်ပျော်သည်။ to lean on, မှီသည်။ to be placed on, တင်နေသည်။ to be fixed, settled, deposited, တည်နေသည်။ —*v. t.* to lay at rest, ဖြစ်စေသည်။ to place, as on a support, အမှီပြုစေသည်။ —*n.* from above *v. v.*, a resting place, ဖြစ်၍နေရာအရပ်။ that on which any thing leans or is supported, အရပ်။ အရပ်အခံ။ —2, that which remains, အကြွင်း။ others, ကြွင်းသောသူ။ အခြားသောသူ။

Restaurateur, *n.* ထမင်းဆိုင်။

Restiff, *a.* (as a horse,) ကပ်ခိုတတ်သော။

Restiffness, *n.* from above.

Restitution, *n.* the act of restoring what has been taken away, သိမ်းယူမိသောအရာကိုပြန်၍ပေးခြင်း။ the act of making amends for a loss, အစားပေးသည်။

Restless, *a* unquiet, မငြိမ်သော။ sleepless, အိပ်၍မပျော်နိုင်၊ တကြောင်းကြောင်းနေသော။

Restlessness, *n.* from above.

Restoration, *n.* from Restore.

Restorative, *a.* တဖန်အားပြည့်စေတတ်သော။ —*n.* တဖန်အားပြည့်စေတတ်သောဆေး။

Restore, *v. t.* to give back, ပြန်၍ပေးသည်။ to replace, အရင်နေရာ၌ထားပြန်သည်။ to recover, (မကောင်းသောအရာထဲက) နှုတ်၍အရင်

နေရာသို့ပြန်စေသည်။ to recover from disease, အနာမှထမြောက်
စေသည်။ to make restitution, အစားပေးသည်။ to make
amends, ပြစ်မှားမိသည်အတွက်ပြန်ပေးသည်။ to renew, အသစ်
တဖန်ဖြစ်စေပြန်သည်။

Restrain, *v. t* မထွန်ကျူးစေခြင်းငှါ တားမြစ်သည်။ ချုပ်တည်းသည်။
—feeling, အောင့်သည်။ —force or motion, အရှိန်ကိုသတ်သည်။

Restraint, *n.* from above, that which restrains, မထွန်ကျူးစေခြင်း
ငှါတားမြစ်သောအရာ။ ချုပ်တည်းသောအရာ။

Restrict, *v. t.* စည်းကမ်းသတ်၍ဥပဒေထားသည်။

Restriction, *n.* from above.

Restrictive, *a.* from Restrict, *v. t.*

Result, *v. i* အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ —*n.* အကျိုး။ အကြောင်း၏
အကျိုး။

Resume, *v. t* to take back, ပြန်ယူသည်။ to take again, ယူပြန်သည်။
to recommence, စ၍ပြန်သည်။

Resumption, *n.* from above, 1st and 2d def.

Resurrection, *n.* သေခြင်းမှထမြောက်၍ရှင်ပြန်ခြင်း။

Resuscitate, *v. t.* တဖန်အသက်ရှင်စေပြန်သည်။

Resuscitation, *n.* from above.

Retail, *v. t.* to sell in small quantities, လက်လီရောင်းသည်။ လက်လီ
မိတ်၍ ရောင်းသည်။ အသေးမိတ်၍ လက်လီရောင်းသည်။ to report
from place to place, လှည့်သည်၍ သိတင်းစကားကိုကြားပြောသည်။
—*n.* from *do.* 1st def.

Retailer, *n.* agent, from above

Retain, *v. t* to keep in possession, သူတပါးလက်သို့မထွေမအပ်, ကိုယ်
ထက်၌ထားမြဲထားသည်။ to hold from escape, ထိန်းသည်။ စွဲစေ
သည်။ ဆွဲထားသည်။ to keep in pay, ငှါး၍ထားသည်။

Retainer, *n.* agent, from above, 1st def, a follower, နောက်ပါ
လူငယ်။ a retaining fee, ခြေကြွ။

Retake, *v. t* တဖန်သိမ်းယူပြန်သည်။

Retaliate, *v.* ထက်စားချေသည်။

Retaliation, *n.* from above

Retard, *v. t.* to make slow, နှေးစေသည်။ to render more late,
ကြန့်ကြာအောင်ပြုသည်။

Retardation, *n.* from above.

Retch, *v. i.* ပျို့သည်။

Retention, *n.* from Retain, 1st def.; the act of retaining in the
mind, အာရုံကပ်ခြင်း။ the faculty of retaining in the mind,
အာရုံကပ်တတ်သောမိတ်။ မှတ်ညွှတ်။

Retentive, *a.* having the power to keep from escape, ထိန်းတတ်

- သော။ စွဲစေတတ်သော။ ဆွဲထားတတ်သော။ *having the power of retaining ideas, အာရုံကပ်တတ်သော။ having the power of remembering, မှတ်မိတတ်သော။ အမှတ်မြဲသော။ မှတ်ညာဏ်ရှိသော။*
- Retentiveness, *n.* from above.
- Reticular, Reticulated, *a.* ကွန်ခြာဖြစ်သော။
- Reticule, *n.* ထက်စွဲကွန်ခြာအိတ်။
- Retina, *n.* မှတ်လုံးအတွင်းနောက်ပိုင်းကိုလွှမ်းမိုးသောအမျှေး။
- Retinue, *n.* နောက်ပါအခြွေအရံ။
- Retire, *v. i.* to retreat, ဆုတ်ထွက်သည်။ to withdraw, depart, ထွက်သွားသည်။ to go into a state of comparative privacy, ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ထွက်၍နေသည်။
- Retirement, *n.* from above.
- Retiring, *a.* ကိုယ်ဂုဏ်ကိုမပြလိုဘဲ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ နေချင်သောသဘောရှိသော။
- Retort, *v. t.* to throw back, ပြန်၍ပြန်သည်။ to answer back disrespectfully, လှန်ပြန်၍ပြောသည်။ to return an accusation, ပြန်လှန်၍အပြစ်တင်သည်။ to bend back, နောက်သို့ကွေးအောင်ပြုသည်။ —*n.* from above, 2d and 3d def., a curved pipe used in distillation, ပေါင်းခြွေးခံသောပြွန်ကောက်။
- Retouch, *v. t.* ဆေးထပ်၍ပြုပြန်သည်။
- Retrace, *v. t.* (လမ်းသွေသွယ်ကို) လှည့်၍ပြန်သည်။
- Retract, *v. t.* ပြောမိသောစကားကိုနှုတ်ပြန်သည်။
- Retraction, Retraction, *n.* from above.
- Retreat, *v. v.* ဆုတ်သည်။ ဆုတ်သွားသည်။ —*n.* from *do*, retirement, ဆိတ်ညံ့ရာသို့ထွက်၍နေခြင်း။ a place of retirement, ဆိတ်ညံ့ရာဖြစ်၍ထွက်နေသောအရပ်။
- Retrench, *v. t.* to cut off, ဖြတ်၍ပြန်သည်။ to lessen expenses, စရိတ်နည်းအောင်ပြုသည်။
- Retrenchment, *n.* from above.
- Retribute, *v. t.* to requite, အတိုအလှည့်ပြန်၍ပြုသည်။ to award rewards and punishments, အကျိုးအပြစ်ကိုစီရင်သည်။
- Retribution, *n.* from above.
- Retributive, Retributory, *a.* from same.
- Retrievable, *a.* in, ရှိပ်ဗွယ်။ from next
- Retrieve, *v. t.* to recover from loss or injury, ကယ်နှုတ်၍ရပြန်သည်။
- Retrocede, *see* Recede.
- Retrocession, *see* Recession.
- Retrograde, *v. v.* နောက်သို့ပြန်သည်။ ဆုတ်သည်။ —*a.* from *do*.
- Regression, *n.* from same.
- Retrogressive, *a.* from Retrograde, *v. i.*

Retrospect, *v* နောက်သို့ပြန်ကြည့်သည်။ — Retrospection, *n* from *do*.

Retrospective, *a*. from same.

Retrude, *v t* နောက်သို့တွန်းသည်။

Retund, *v t* တိုးအောင်ပြုသည်။

Retun, *v t* to come back, ပြန်လာသည်။ to go back, ပြန်သွားသည်။

to answer, ပြန်၍ပြောသည်။ to retort, ထွန်ပြန်၍ပြောသည်။ — *v. t*

to bring back, ပြန်၍ယူခဲ့သည်။ to carry back, ပြန်၍ဆောင်သွား

သည်။ to send back (hither or thither,) ပြန်၍ပေးလိုက်သည်။

to pay back, ပြန်၍ပေးသည်။ to requite, အတိုင်းလှည့်ပြန်၍

ပြုသည်။ to render an account, စာရင်းယူ၍သွင်းသည်။ — *n*.

from *do*, profit, ရသောအကျိုး။

Re-union, *n* from next

Re-unite, *v i* to unite again, ပေါင်းပြန်သည်။ — *v t*. from same,

to reconcile, သင့်တင့်အောင်ပြုသည်။

Reveal, *v t*. ဖော်ပြသည်။

Revel, *v i* to feast with loose merriment, ပွဲလုပ်၍ကာမဂုဏ်အမှု၌

ယစ်မှူးပျော်ပါးသည်။ to play wantonly or without restraint,

ပေါက်လွတ်ကစားသည်။ — *n*. from *do*

Revelation, *n*. the act of disclosing, ဖော်ပြခြင်း။ a divine commu-

nication, ဈာမိတ်ထားတော်မူခြင်း။ that which is divinely com-

municated, ဈာမိတ်ထားတော်မူချက်။ the books, containing

such communication, သမ္မာကျမ်း။ apocalypse, ဈာမိတ်ကျမ်း။

Revelry, *n*. from Revel, *v i*.

Revenge, *v. t*. ထက်စားကျေအောင်ရန်တုံ့ပြန်၍ပြုသည်။ — *n*. from *do*

Revengeful, *a* ထက်စားကျေအောင်ရန်တုံ့ပြန်၍ပြုရှင်သောမိတ်ရှိသော။

Revenue, *n* အခွန်၊ အကောက်မှစ၍ခွဲခန့်၊ ကောက်ခံ၍ရသောတက္ကတော်။

Reverberate, *v. i*. ပြန်၍မြည်သည်။ အသံရိုက်၍ပြန်လာသည်။ — *v. t*

from same

Reverberation, *n*. from above .

Revere, Reverence, *v t* ရိုသေလေးမြတ်သည်။

Reverence, *n*. from above, an act of respectful obeisance, ရိုသေ

စွာနှုတ်ဆက်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သောဦးညွတ်၊ ချီးညွတ်ခြင်း။ a title of the

clergy, အရှင်ဘုရား။

Reverend, *a* ရိုသေထိုက်သော။

Reverent, Reverential, *a*. ရိုသေသော။

Reversal, *n*. from next.

Reverse, *v. t*. to turn upside down, ပြောင်းပြန်ထားသည်။ ထည့်၍

စိုက်သည်။ to turn to the contrary direction, ထွန်ပြန်သည်။

to annul, ပယ်သည်။ — *n*. a change, ပြောင်းလဲခြင်း။ a chan-

trary, opposite, ဆန့်ကျင်ဘက်။ the back side of a medal or coin, ဆောက်ဘက်။

Reversion, *n.* from next, 2d def.

Revert, *v. i.* to return, ပြန်သည်။ to the proprietor at the death of a temporary possessor, ဆက်ပိုင်သောသူ သေမှအရင်ပိုင်သောသူ ထက်သို့ရောက်ပြန်သည်။

Revery, *n.* တွေဝေလျက်အချည်းနှီးကြံစည်၍နေခြင်း။

Review, *v. t.* to look back upon, လှည့်၍ကြည့်သည်။ နောက်သို့ပြန်၍ ကြည့်သည်။ to see again, တဖန်မြင်ပြန်သည်။ to inspect, ကြည့်ရှုသည်။ to re-examine, တဖန်ပြန်၍ စစ်ဆေး ပြန်သည်။ —a writing, စာကိုကြည့်လျက် ကောင်းသောထက္ခဏာ၊ မကောင်းသောထက္ခဏာတို့ကိုပိုင်းခြား၍ဖော်ပြသည်။ —*n.* from above.

Reville, *v. t.* ဆဲသည်။ ဆဲရေးသည်။

Revisal, Revision, *n.* from next.

Revise, *v. t.* (စာကို) ပြုပြင်ခြင်းငှါစေ့စေ့ကြည့်ရှုသည်။

Re-visit, *v. t.* တဖန်တွေ့မြင်အောင်သွားပြန်သည်။

Revival, *n.* from next, a season of uncommon attention to religion, မြို့သူ့ရွာသားအများတို့သည်စည်းစားသောအားဖြင့်သံဝေဂရ၍တပည့်တော်အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်း။

Revive, *v. t.* to return to life, အသက်ရှင်ပြန်သည်။ to recover new strength, အားဖြည့်သည်။ to recover public regard, ပေါ်ထွန်းပြန်သည်။ —*v. t.* to restore to life, တဖန်အသက်ရှင်စေသည်။ to impart new spirit, (အားလျှော့သောသူကို) အားတိုးပွားအောင်ပြုသည်။ to bring again into notice or action, (ထိခံမြုပ်သောအရာကို) တဖန်ပေါ်အောင်ဖော်ပြန်သည်။ to restore to public regard, တဖန်ပေါ်ထွန်းအောင်ပြုပြန်သည်။

Revivification, *n.* from next

Revivify, *v. t.* see Revive, *v. t.* 1st and 2d def

Reviviscence, *n.* အသက်ရှင်ပြန်ခြင်း။

Revocable, *a.* in, ရှောင်ဖွယ်။ from Revoke.

Revocation, *n.* from next.

Revoke, *v. t.* နှုတ်သိမ်းပြန်သည်။

Revolt, *v. i.* to renounce allegiance and go over to the enemy, အာဏာတော်ကို ငြင်းဆန်၍ ရန်သူထက်သို့ ပြောင်းလဲသည်။ to be shocked, ရှိသည်။ —*n.* from above, 1st def

Revolt, *n.* ရှိစေသော။

Revolution, *n.* from Revolve, *v. i.*, a change in government, မင်းရိုးမှစ၍နိုင်ငံရေးကိုစီရင်သောထုံးမြတ်ဟောင်းကိုပြောင်းလဲခြင်း။

Revolutionary, *a.* ထိုသို့သောပြောင်းလဲခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Revolutionize, *v. t.* ထိုသို့သောပြောင်းလဲခြင်းကိုဖြစ်စေသည်။

Revolve, *v. i.* to turn round itself, လည်သည်။ ချာချာလည်သည်။ to move round something else, လည်သည်။ လှည့်ပတ်သည်။ —*v. t.* to consider, ဆင်ခြင်သည်။

Revelation, *n.* ဆုတ်သွားခြင်း။

Reward, *v. t.* to render according to desert, ထိုက်သည်အားလျော်စွာ အကျိုးအမြစ်ကိုဆပ်ပေးသည်။ to give in consideration of service, ဆုချသည်။ ဆုပေးသည်။ —*n.* that which is rendered according to desert, ထိုက်သည်အားလျော်စွာဆပ်ပေးသောအကျိုးအမြစ်။ a present made in consideration of service, ဆု stipulated pay, အခ။

Rhapsody, *n.* အမျိတ်အဆက်မသင့်သောစကား။

Rhetoric, *n.* ရေတောရိတ်အတတ်တည်းဟူသော၊ စိတ်ပါစေခြင်းငှါလျှောက်ပတ်ပွယ်ရာယဉ်ကျေးသောစကားနှင့်ပြောဆိုတတ်သောအတတ်။

Rhetorical, *a.* ရေတောရိတ်အတတ်နှင့်ဆိုင်သော။

Rhetorician, *n.* ရေတောရိတ်ကိုလေ့ကျက်သောဆရာ။

Rheum, *n.* အနာရောဂါတမျိုး။

Rheumatic, *a.* တူလာနာနှင့်ဆိုင်သော။

Rheumatism, *n.* တူလာနာ။

Rhinoceros, *n.* ကြွဲကောင်။

Rhomb, *n.* မှန်ကူကွက်။ ရနံ့။

Rhomboid, *n.* မညီမညာသောမှန်ကူကွက်။ ရနံ့အနီး။

Rhubarb, *n.* ဝမ်းနှုတ်ဆေးခါးမြစ်တမျိုး။

Rhyme, *n.* ထက်ဝတ်ခုံနှင့်နောက်ဆုံးသောအသံညီညာသောထက်။

Rib, *n.* a side bone of the thorax, နံရိုး။ a knee in a ship, တံကူ။

Ribald, *a.* ဆိုးညစ်သော။

Ribaldry, *n.* ဆိုးညစ်သောစကား။

Riband, Ribbon, *n.* ပိုးကြိုးပြား။ ကျပ်ရက်ပိုးကြိုးပြား။

Ribbed, *a.* furnished with ribs, နံရိုးပါသော။ marked by wales and channels, အရိုးအကြောင်းပေါ်သော (အထည်။)

Rice, *n.* the grain, ကောက်စပါး။ the kernel, ဆန်။ the kernel boiled, ထမင်း။

Rich, *a.* wealthy, ပစ္စာရတတ်သော။ having in abundance, ကြွယ်ဝသော။ costly, valuable, အဘိုးများစွာထိုက်သော။ plentiful, abundant, ပေါများသော။ များပြားသော။ abounding in (provisions,) ဝပြောသော။ replete with, ပြည့်စုံသော။ fertile, productive, များစွာဖြစ်စေတတ်သော။ high colored, အရောင်ရဲသော။ high flavored, ဩဇာထေးနက်သော။

Riches, *n.* များစွာသောပစ္စာ။

Richness, *n.* from Rich.

Rick, *n.* see Hay-rick.

Rickets, *n.* သူငယ်ကိုခွဲတတ်သောအနာတမျိုး။

Rickety, *a.* ထိုသို့သောအနာခံသော။

Rid, *v. t.* to free, deliver, လွှတ်သည်။ to free from, disencumber, ကင်းလွတ်စေသဖြင့်။ ရှင်းထင်းစေသည်။

Riddance, *n.* from above.

Riddle 1, *n.* a coarse sieve, ဆန်ခါကျဲ။ —1, *v. t.* to sift, ဆန်ခါကျဲ နှင့်ချသည်။ to perforate with small holes, အပေါက်အပေါက် လုပ်သည်။ —2, *n.* an enigma, စကားထာ။

Ride, *v.* စီးသည်။ —*n.* မြင်းနွားစီးခြင်း။ လှည်း၊ ရထားစီးခြင်း။

Ridge, *n.* —of a roof, အိမ်ခေါင်း။ —the earth, large, မြေရိုး (small,) ကန်စင်းရိုး။ a range of hills, တောင်ရိုး။ —*v. t.* အရိုးအကြောင်း ပေါ်စေသလုပ်သည်။

Ridicule, *v. t.* ပျက်ရယ်ပျက်ပြယ်ပြုသည်။ ကျော်ကန္တတ်ပြုသည်။ —*n.* from above

Ridiculous, *n.* ရယ်စရာကောင်းသော။

Ridiculousness, *n.* from above

Riding coat, Riding-habit, *n.* မြင်းစီးသောအခါဝတ်သောအင်္ကျီ။

Rife, *a.* ပေါများသော။

Riff-raff, *n.* အမှိုက်သမိုက်။

Rifle 1, *v. t.* လှယူသည်။ လှရက်သည်။ —2, *n.* အမျောင့်မျိုးပါသော သေနတ်။

Rift, *v. i.* အကဲသည်။ ကွဲသည်။ —*n.* အခက်။ အကွဲ။

Rig, *v. t.* to accoutre, အဝတ်တန်ဆာဆင်သည်။ to fit (a ship) with tackling, ရွက်ကြိုးတန်ဆာတင်ဆင်သည်။

Rigging, *n.* dress, အဝတ်တန်ဆာ။ the tackle of a ship, ရွက်ကြိုး တန်ဆာ။

Right, *a.* သစ္စာသော။ straight, ဖြောင့်သော။ equitable, ဖြောင့်မတ် သော။ not wrong, မှန်သော။ true, ဟုတ်သော။ not left, but the opposite, ထက်ရှာနှင့်ဆိုင်သော။ တယ်နှင့်ဆိုင်သော။ —*n.* conformity to truth and justice, တရား။ ဖြောင့်မတ်ခြင်း။ မှန်ခြင်း။ ဟုတ်မှန်ခြင်း။ just claim, legal title, ownership, ဆိုင်ခြင်း။ ပိုင်ခြင်း။ ပိုင်ထိုက်ခြင်း။ တောင်းပိုင်သောအခွင့်။ —angle, *n.* ကျင် တွယ်ထောင့်။ —angled, *a.* ကျင်တွယ်ထောင့်ရှိသော။ —hand, *n.* ထက်ရှာလက်။ —hearted, *a.* စိတ်သတောဗြောင့်သော။ —minded, *a.* ဖြောင့်မတ်စွာကြံစည်တတ်သော။ ရိုးသားသော။ —side, *n.* ထက်ရှာမက်။ —*v. t.* မတ်မိပြန်သည်။ —*v. t.* ညှဉ်းဆဲခြင်းကိုခံရရာ ထဲကနှုတ်ယူသည်။ —*int.* ဟုတ်ကဲ့။

Righteous, *a.* ဖြောင့်မတ်သော။

Righteousness, *n.* from above, တရား။

- Rightful, *a.* having a just claim, ပိုင်ထိုက်သော။ consonant to justice, မှန်သော။ တရားနှင့်ညီသော။
- Rightfulness, *n.* from above
- Rightness, *n.* from Right, *a.*
- Rigid, *a.* stiff, not flexible, တောင့်သော။ strict, stringent, ကြပ်တည်းသော။
- Rigidity, Rigidness, *n.* from above.
- Right, *n.* see Reglet
- Rigmarole, *n.* အကျိုးအကြောင်းနှင့်မဆိုင်သောအဏ္ဏာရီစကား။
- Rigor, *n.* rigidity, တင်းမာခြင်း။ chilliness, ချမ်း၍တုန်ခြင်း။ stiffness of temper, စိတ်ပိုင်မာခြင်း။ strictness, ကြပ်တည်းခြင်း။ severe cold, အထွန်ချမ်းအေး၍ခက်ထန်ခြင်း။
- Rigorous, *a.* strict, rigid, ကြပ်တည်းသော။ severely cold, အထွန်ချမ်းအေး၍ခက်ထန်သော။
- Rigorousness, *n.* from above
- Rill, *n.* စမ်းရေစီးရာချောင်းငယ်။
- Rim, *n.* နှိုတ်ခမ်းနား။
- Rime, *n.* နှင်းခဲ။
- Rimple, *v. t.* တွန့်စေသည်။ —*n.* အတွန့်။
- Rimy, *a.* နှင်းခဲများသော။
- Rind, *n.* —of a plant, ပင်ပုပ်။ —of a tree, သစ်ခေါက်။ —of fruit, အသီးခွံ။
- Ring 1, *n.* အကွင်း။ ကွင်း။ ခွေ။ စက်ပိုင်း။ —for the finger, ထက်စွပ်ကွင်း။ —leader, *n.* အာဏာကိုဆန်သောသူတို့၏ အကဲအမှု။ —streaked, *a.* အကွက်အပြောက်ရှိသော။ —worm, *n.* ပွေး။ —2, *v. i.* to sound as a bell, နှောင်နှောင်မြည်သည်။ ခေါင်းလောင်းမြည်သည်။ ခေါင်းလောင်းသံ မြည်သည်။ to be filled with the fame of, ကျော်စောသောသံတင်းနှံ့ပြားသည်။ —*v. t.* to cause (a bell) to sound, (ခေါင်းလောင်း) ထိုးသည်။
- Ringlet, *n.* ခွေလိပ်သောဆံပင်တက်။
- Rinse, *v. t.* ကျင်းသည်။
- Riot, *v. i.* to revel, ဂွေလုပ်၍ကာမဂုဏ်အမှု၌ လမ်းမူးပျော်ပါးသည်။ to banquet luxuriously, ဂွေလုပ်၍မြိန်ရှက်စွာစားသောက်သည်။ to act wilfully and without control, ပေါက်လွတ်ပြုသည်။ to raise an uproar or sedition, အာဏာတော်ကိုဆန်၍ရုန်းရင်းခတ်မျှပြုသည်။ —*n.* from above.
- Riotous, *a.* from same.
- Rip, *v. t.* to separate by tearing and cutting, ဆုတ်ဖြတ်သည်။ —open, (a seam,) *v.* ချုပ်ရိုးကိုဖြတ်သည်။ —up, *v. t.* ထွန်လှော၍စစ်သည်။ —*n.* ဆုတ်ဖြတ်ရာ။

Ripe, *a* —as grain, fruit, &c မှည့်သော၊ brought to perfection, ရင့်သော၊ prepared for action, ကြံ့ချက်ရှိပြီးစီးသော။

Ripen, *v* မှည့်၍လာသည်။ရင့်၍လာသည်။ကြံ့ချက်ရှိပြီးစီးသည်။—*v* *t* from same, (for sub det see under —Ripe)

Ripeness, *n* from Ripe

Ripple, *v* (ရေ)ပြက်ပြက်ထ၍စီးသည်။—*v* *t* from above —*n*. ပြက်ပြက်ထသောလှိုင်းကလေး။

Rise, *v* *v* to get up, ထသည်။ to ascend, တက်သည်။ —as the sun, ထွက်သည်။ to begin, ဦးသည်။ စသည်။ to advance, တိုးတက်သည်။ —as from the dead, ထမြောက်သည်။ to appeal, come into notice, ပေါ်သည်။ပေါ်ထွန်းသည်။ —*n* from above, elevation or degree of ascent, အမြင့်။ source, origin, မူလ။ အမြစ်။ အရင်း။

Risibility, *n* from next, 1st def

Risible, *a* having the faculty of laughing, ရယ်တတ်သော။ laughable, ရယ်စွယ်ဖြစ်သော။

Rising, *n*. from Rise, *v*

Risk, *v* *t* to hazard, စိုးရိမ်စရာ ရှိလျက်နှင့် စမ်း၍ ပြုသည်။ အဆုံး၌ အဘယ်သို့ဖြစ်မည်ကိုမသိဘဲလျက် စွန့်၍ပြုသည်။ စွန့်စားသည်။ —*n*. ဘေးဖြစ်မည်ကိုစိုးရိမ်စရာအကြောင်း။

Rite, *n*. ဝတ်ပြုခြင်း၏အခမ်းအနား။

Ritual, *a* ဝတ်ပြုခြင်း၏အခမ်းအနားနှင့်ဆိုင်သော။ —*n*. ဝတ်ပြုခြင်း၏ အခမ်းအနားကိုပြသောစာ။

Rival, *v* *t* ပြိုင်သည်။ —*a*. ပြိုင်လျက်ရှိသော။ —*n*. ပြိုင်သောသူ။ ပြိုင်ဖက်။

Rivalry, from Rival, *v*.

Rive, *v* *v*. ကွဲသည်။ —*v* *t* ခွဲသည်။

River, *n* မြစ်။ —hoise, *n* ရေမြင်း။ —water, *n*. မြစ်ရေ။

Rivet, *n*. စွဲပြီးမှအဖျားပေအောင်တောသောသံမှို။ —*v* *t*. သံမှိုစွဲပြီးမှအဖျားပေအောင်တေ၍မြဲစေသည်။

Rivulet, *n*. ချောင်း။ မူ။

Road, *n* a public passage, လမ်း။ anchorage, ကျောက် ဆူး ချရာ အရပ်။ —stead, *n* same, 2d def.

Roam, *v* *v*. လှည့်လည်၍သွားသည်။

Roan, *a*. (မြင်း)သလုံးငွေ့။

Roar, *v* *v* —as a lion, ဟောက်သည်။ —as a tiger, a storm, fire, the waves of the sea, ဟုန်းသည်။ to cry aloud, ကျဟဲသော အသံနှင့်မြည်သည်။ အော်ဟစ်သည်။

Roast, *v* *t* မီးနားမှာကင်သည်။

Rob, *v* *t*. အနိုင်အထက်လုယူသည်။ ထားမြဲတိုက်သည်။

Robber, *n*. ထားမြဲ။ rebel, ရန်ငြောင့်။

Robbery, *n.* from Rob.

Robe, *n.* ဝတ်လုံ။ —*v. t.* to put on a robe, ဝတ်လုံဝတ်သည်။ to array, တန်ဆာဆင်သည်။

Robin, *n.* ငှက်တမျိုး။

Robust, *a.* သန်မာသော။ သန်စွမ်းသော။

Robustness, *n.* from above

Rochet, *n.* ဓမ္မဆရာဝတ်သောအင်္ကျီဖြူ။

Rock 1, *n.* ကျောက်။ ကျောက်ခဲ။ —salt, *n.* သိန္ဓေဆား။ —2, *v.* လှုပ်သည်။

Rocket, *n.* (of different kinds) မီးဖျံ၊ မီးကျည်။ မီးပိတုန်း။ မီးဂုဏ်ဦး။ မီးလင်းမြွေ။ ခိုပျံ။

Rockiness, *n.* from Rock

Rocking chair, *n.* လှုပ်တတ်သောကုလားထိုင်။

Rocky, *a.* full of rocks, ကျောက်များသော။ hard as a rock, ကျောက်ခဲကဲ့သို့မာသော။

Rod, *n.* a long stick, တံဖျား။ နှင်တံ။ a staff of authority, လှံတံ။ a measure of length, ဆယ်တတောင်ရှိသောအတိုင်းအတွေး။

Rodomontade, *n.* အရှည်နှိုးဖျါကြွားသောစကား။

Roe 1, *n.* the female of the hart, သမင်ဒရယ်အမ။ —2, *n.* the eggs of fish, ငါးဥ။

Rogation, *n.* တောင်းပန်ခြင်း။

Rogue, *n.* လိမ်လည်တတ်သောလူဆိုး။

Roguery, Roguishness, *n.* from next

Roguish, *a.* knavish, ဆိုးညစ်လိမ်လည်သော။ playing tricks with, ကျီစားတတ်သော။

Roil (Amer.) *v. t.* to render turbid, နောက်စေသည်။ to fret, စိတ်ညစ်အောင်ပြုသည်။

Roll, *v. v.* to turn over and over, (intrans,) လိမ့်သည်။ —away, လိမ့်လန်သည်။ to run on wheels, (ရထား) မီးရထားသည်။ to turn from side to side, (intrans,) လှေသည်။ လှေသည်သည်။ to revolve, လည်သည်။ လှည့်သည်သည်။ —*v. t.* to turn over and over, (trans,) လှိမ့်သည်။ —away, လှိမ့်လှန်သည်။ to turn from side to side, (trans,) လှေအောင်လှုပ်သည်။ to wrap round in itself, လိပ်သည်။ to inwrap, ပတ်၍ထားသည်။ to form into balls, လက်နှင့်ပွတ်၍လှေအောင်လုပ်သည်။ to level with a roller, ခလိမ့်ဆွဲ၍ညှိသည်။ to spread with a rolling-pin, လက်လိမ့်နှင့်လှိမ့်၍ ပြားအောင်လုပ်သည်။ to bring a continuous sound from a drum, အသံမစဲအောင်စည်ကိုတီးတတ်သည်။ —*n.* the act of rolling, လိမ့်ခြင်း။ လှိမ့်ခြင်း။ the thing rolling, လိမ့်သောအရာ။ a mass made cylindrical, အတောင့်။ cloth, paper,

- &c rolled up, အလိပ်။ a register, စာရင်း။ a chronicle, မှတ်စာ။
the beating of a drum so as to produce a continuous sound, အသံမစဲအောင်စည်ကိုတီးခတ်ခြင်း။
- Roller, *n.* a cylinder used in levelling ground, ဒလိမ့်။ cloth rolled up for a bandage, ကြပ်စည်းဖို့ရာ လိပ်သော အဝတ်လိပ်။
ဂွက်ခါး။M see Jav
- Rolling, *a* rising and falling in slopes, ကုန်း၊ ကျင်းရှိသော(မြေ)။
- Rolling-pin, *n* မုန့်ပြားလုပ်ရန်ထက်လိမ့်။
- Rolling-press, *n* ထိပ်၍နှိပ်သောပုံနှိပ်တန်ဆာ။
- Roman, *n* ရောမအမျိုးသား။ —*a.* pertaining to the Romans, ရောမအမျိုးသားနှင့်ဆိုင်သော။ papal, *see* next —catholic, *a* ရောမဘာသာတည်းဟူသောဇရင်ကိုဘာသာနှင့်ဆိုင်သော။ ရဟန်းမင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Romance, *n* အမှန်မရှိဘဲအလိုလိုစိတ်ကူး၍လုပ်သောစာ။ ဒဏ္ဍာရီစာ။
- Romanism, *n* ဇရင်ကိုဘာသာ။
- Romantic, *a* fanciful, အာရုံထင်၍ညွှာကံကွန့်မြူးခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ extravagant, အကြောင်းမတန်သော။
- Romish, *see* Roman catholic
- Romp, *v* ကခုန်မြူးတူး၍ကစားသည်။ —*n.* ကခုန်မြူးတူး၍ကစားတတ်သောမိစ္ဆာကလေး။
- Rood, *n.* အလျားအတောင် ၁၁၀၊ အနံ ၄၀ ရှိသောမြေအတိုင်းအတွာ။
- Roof, *n.* အမိုး။ of the mouth, အာခေါင်း။ —*v* *t* မိုးသည်။
- Roofing, *n* ဖျဉ်၊ အုတ်ကြွပ်မှစ၍အပေါ်ဝါကိုမိုးရန်တန်ဆာ။
- Roofless, *a* အမိုးမရှိသော။
- Rook, *n* ကျီးအ။
- Room, *n* place, နေရာ။ stead, အစား။ an apartment, အခန်း။ —*v* *i* နေရာရှိသည်။
- Roomy, *a* နေရာအခန်းကျယ်ဝန်းသည်။
- Roost, *v* *z.* ဝပ်၍အိပ်သည်။ —*n* ကြက်အိပ်တန်း။
- Rooster, *n.* ကြက်ဗ။
- Root, *n* အမြစ်။ —*v.* to take root, အမြစ်စွဲသည်။ to turn up with the snout, နှုတ်သီးနှင့်ထိုး၍ကော်သည်။ —out, —up, *v* *t.* to extirpate, အမြစ်ပါနှုတ်သည်။ to destroy thoroughly, သုတ်သင်ပယ်ရှင်းသည်။ ရှင်းရှင်းဖျက်ဆီးသည်။
- Rope, *n.* ကြိုးကြိုး။ —ladder, *n.* ကြိုးလှေကား။ —maker, *n* ကြိုးကွပ်သောသူ။ —walk, *n.* ကြိုးကွပ်ရာတန်း။
- Ropiness, *n* from next
- Ropy, *a.* ကျိသော။ ခွဲသော။
- Rosary, *n.* မိပ်ပုတီး။
- Rose, *n.* နှင်းဆီ။ —water, *n.* နှင်းရည်။

Roseate, *a* ရှင်းဆီကဲ့သို့လှသော။

Rosin, *see* Resin

Rostium, *n* the head of a ship, သင်္ဘောဦး။ an elevated place for public speaking, စုဝေးသောသူတို့ ကြားစေခြင်းငှါ တက်၍ ပြောဆိုရာစင်။

Rosy, *a*. ရှင်းဆီပွင့်ကဲ့သို့အဆင်းရှိသော။

Rot, *v. z.* to be decayed, ဆွေးမြေ့သည်။ to putrify, ပုပ်သည် — *r t* from the same — *n* from above, a disease among sheep, သိုးကိုစွဲတတ်သောအနာ။

Rotary, *a* လိမ့်သော။

Rotation, *n* from next

Rotatory, *a*. rotatory, လိမ့်သော။ coming in turn, အလှည့်အစည်ကျဖြစ်သော။

Rote, *n*. ရှုတ်ကျက်ရအောင်အထပ်ထပ်ပြောဆိုခြင်း။

Rotten, *a* decayed, ဆွေးမြေ့သော။ putrid, ပုပ်သော။ not solid or hard, အနှစ်မရှိသော။ unsound, treacherous, သစ္စာမရှိသော။

Rottenness, *n* from above

Rotund, *a* circular, ဝန်းသော။ ဝိုင်းသော။ spherical, လုံးသော။

Rotundity, *n* from above

Rotundo, *n* ထိုက်ဝိုင်း။

Rouge, *n* ပါးလှအောင်လှူရန်ဆေးမှီ။ — *r t* (ပါးကို)ဆေးနှိနှင့်လှူသည်။

Rough, *a*. rude, ကြော့ကြမ်းသော။ not smooth, ကြမ်းသော။ မြှုတ်ရှုပ်ထသော။ — *as* the sea, ယိုင်းတံပိုးထသော။ — *as* the weather, မိုဗ်းလေရှိ၍မသာယာဖြစ်သော။ harsh to the taste, ဖန်ဖန်ဖြစ်သော။ harsh to the ear, နားမခံသာသော။ unpolished, rude, မယဉ်ကျေး။ ရိုင်းသော။ harsh in temper, speech, or manners, ကြမ်းတမ်းသော။ — *cast, v t* ပုံထောင်း၍ထားသည်။ — *n*. အထောင်း။ (in composition,) ပုံထောင်း၍ထားသောအရာ။ — *draft, n* ရုပ်ပုံပေါ်အောင်သာ၊ ရေးသားသောအရာ။ — *draw, v t*. ရုပ်ပုံပေါ်အောင်သာ၊ ရေးသားသည်။ — *hew, v t* အကြမ်းထတ်၍လောင်းသည်။ — *ruder, n* မြင်းကျင့်သောသူ။ — *shod, a* မြင်းခွာမှာရိုက်သောကွေး၌သံချွန်ထပ်သော။ — *work, v t* အကြမ်းလုပ်သည်။

Roughen, *v i* ကြမ်း၍သွားသည်။ — *v. t* ကြမ်းအောင်ပြုသည်။

Roughness, *n*. from Rough

Roughly, *adv* (unevenly) applied to language and things, အထပ်ထပ်။ အရစ်ရစ်။ violently, ဖရကြမ်း။

Round, *a* circular, ဝန်းသော။ ဝိုင်းသော။ cylindrical or spherical, လုံးသော။ ample, လုံထောက်သော။ downright, ထိုက်ရိုက်ဖြစ်သော။ open, plain, အတည့်အသင်းဖြစ်သော။ smooth, flowing,

ဝိညာဉ်သော။ full, complete, မရှိတဲ့၊ စုံလင်သော။ —house *n.*
 a constable's prison, ကင်းကချပ်ထားရာတန်း။ a house on
 a ship's quarter deck, သင်္ဘောပဲ့ ကုန်းပတ်ပေါ်မှာ တည်သော
 သံဘန်ပေါင်း။ —*n* a circular thing, အပိုင်းစက်ပိုင်း။ a circuit,
 လှည့်ပတ်ရာ။ rotation, အလှည့်အလည်ကျဖြစ်ခြင်း။ a bundle,
 လှေကားထစ်။ a general discharge of fire arms, တတပ်လုံး
 တပြိုင်နက်သေနတ်ဖောက်ခြင်း။ —*v. t* to become round, ဝန်း၍
 လာသည်။ ပိုင်း၍လာသည်။ လုံး၍လာသည်။ to go round, လှည့်
 လည်သည်။ —*v t* to make circular or spherical, ပိုင်းအောင်
 ပြုသည်။ လုံးအောင်ပြုသည်။ to encircle, ပတ်သည်။ ရစ်သည်။ ဝန်းရံ
 သည်။ ပိုင်းသည်။ to move round (a thing,) လှည့်လည်သည်။
 to go round (a point of land,) ကုပ်မိ၍သွားသည်။ to mould
 into smoothness, အစီအလှည့်သင့်အောင်စီကုံးသည်။ —*adv* or
prep on all sides, ပတ်လည်။ ပတ်ဝန်းကျင်။ here and there,
 ဤမှာ။ ထိုမှာ။ အရပ်ရပ်။ circularly, တလည်လည်။ from side to
 side, တဖက်မှတဖက်သို့။ not in a direct line, အကွေ့အားဖြင့်။
 ပိုက်ပိုက်။ —[come,] —[get,] *v t*. သွယ်ပိုက်၍လိမ်လည်သည်။
 —about, *a* circuitous in speech, သွယ်ပိုက်သော။ encom-
 passing, ပတ်လည်သော။

Roundelay, *n.* သီခြင်းတမျိုး။

Roundish, *a* ခပ်လုံးလုံး။

Roundness, *n.* from Round, *v*

Rouse, *v t* to awaken, ရှိုးသည်။ to excite, ရှိုးဆော်သည်။

Rout, *n* ရုန်းရင်းခတ်၍ဖြစ်သောအစုအဝေး။ —2, *v t*. စစ်သည်တို့ကိုဖရဲ
 ဖရဲပြေးစေအောင်တိုက်ဖျက်သည်။ —2, *n* from above

Route, *n* ခရီးသွားရာလမ်း။

Routine, *n* အစဉ်ပြုခြင်း။

Rove, *v v* အရပ်ရပ်လှည့်လည်၍သွားသည်။

Rover, *n* agent, from same, a pirate, ပင်လယ်ထားမြဲ။

Row 1, *n* အတန်း။ အစီအစဉ်ထားသောအရာ။ —2, *v t* တက်ခတ်
 သည်။ —(row,) *n.* ရုန်းရင်းခတ်၍ပြုခြင်း။

Rowel, *n.* the wheel of a spur, မြင်းစီးခြေနင်းဖနှောင့်၌ထည့်သောသံ
 စက်။ a large seton, မြင်း၌စွဲသောအနာကိုပျောက်စေခြင်းငှါအသား
 ၌ထုတ်ချင်းခတ်ဖောက်၍ပြည်ဖြစ်အောင်လျှိုထားသောကြိုး။ —*v t*
 အသား၌ထုတ်ချင်းခတ်ဖောက်၍ကြိုးကိုလျှိုထားသည်။

Rower, *n.* တက်ခတ်သောသူ။

Rowlock, *n.* တက်ခတ်ဖို့ရာသံဘန်စပ်၌ထစ်သောအထစ်။

Royal, *a.* pertaining to a king, ရှင်ဘုရင်နှင့်ဆိုင်သော။ like a king,
 ရှင်ဘုရင်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။

• Royalist, *n.* ရှင်ဘုရင်ဖက်ကသာနေသောသူ။

Royalty, *n* စိုးစံခြင်း။

Rub, *v t* ပွတ်သည်။ —against, *v t* တိုက်သည်။ —down (a horse,) *v t* ပွတ်သတ်သည်။ —hard, တိုက်ပွတ်သည်။ —lightly, သုတ်သည်။ —off, ကုန်အောင်ပွတ်သည်။ —out, to erase, ချေသည်။ ချေဖျက်သည်။ to separate by friction, ပျောက်အောင်ပွတ်တိုက်သည်။ —through, တိုက်ခိုက်၍သွားသည်။ အထိအခိုက်များ၍သွားသည်။ —up, to brighten by friction, ပြောင်အောင်ပွတ်သည်။ to stir up, ရှိုးဆော်သည်။ —*n.* the act of rubbing, from above, that which makes progress difficult, အသွားခက်စေသောအရာ။ a difficult point, ခက်ခဲသောအရာ။

Rubber, *n* agent, from Rub, *v*, the instrument used in rubbing, ပွတ်ရန်တန်ဆာ။ *see also* India-rubber.

Rubbish, *n* broken fragments of buildings, ပြိုပျက်ကျိုးပဲ့သောအတိုအစ။ useless stuff, အမြိုက်သမိုက်။

Rubescence, *a* နီ၍လာသော။

Rubicund, *a* ခပ်နီနီ။

Rubied, *a* ကျောက်နီကဲ့သို့အဆင်းနီသော။

Rubric, *n* နီစေသော။

Rubic, *n* ပဌနာစာအုပ်၌ပါသောစီရင်ချက်များ။

Ruby, *n* the precious stone, ကျောက်နီ။ ပတ္တမြား။ redness, နီသောအဆင်း။ —*a* ကျောက်နီကဲ့သို့အဆင်းနီသော။

Ruck, (Amer) *v. t* တွန့်စေသည်။ —*n* အတွန့်။

Ruckation, *n* လေကျင်တက်ခြင်း။

Rudder, *n* တက်မ။

Ruddiness, *n* from next

Ruddy, *a* အဆင်းနီသော။

Rude, *a* disrespectful in addressing others, နှင့်သီးသော။ သီးရင့်သော။ ရင့်သီးသော။ not well finished, မစေ့စပ်၊ မသေချာသော။ unpolished, မယဉ်ကျေး။ မိုင်းသော။ rough, ကြမ်းသော။ coarse of manners, ကြမ်းတမ်းသော။ impetuous, အဟုန်ပြင်းသော။ ပြင်းထန်သော။ unquiet, troublesome, as a child, ဆော့သော။

Rudeness, *n.* from above

Rudely, *adv* disrespectfully, ရင့်ရင့်သီးသီး။

Rudiment, *n.* an element of an art or science, သိပ္ပံအတတ်တွင် ချော့ဦးစွာသင်ရသောအရာ။ germ, origin, မူတစ်အမြစ်။

Rudimental, *a* elementary, သိပ္ပံအတတ်တွင်ချော့ဦးစွာသင်ရသောအရာ ဖြစ်သော။ initial, အစဦးဖြစ်သော။

Rue, *v t* to repent bitterly, အထွန်နောင်တရသည်။ to be exceedingly sorry for some evil, အထွန်ဝမ်းနည်းသည်။

Rueful, *a.* အထွန်ဝမ်းနည်းဖွယ်ဖြစ်သော။

Ruff, *v t* တွန့်စေသည်။ —*n.* တွန့်သောလည်စည်း။

Ruffian, *n* ရက်စက်သောသူ။

Ruffle, *v t.* to wrinkle, တွန့်စေသည်။ to disorder the surface of water, လှိုင်းကြက်ခွပ်ထအောင်ပြုသည်။ to discompose the mind, (စိတ်) မငြိမ်မဝပ် ဖြစ်အောင်ပြုသည်။ to furnish with frills, အဝတ်နား၌တွန့်၍ထည့်သည်။ —*n* a frill, အဝတ်နား၌တွန့်၍ထည့်သောအနားဆက်။ decomposure, မငြိမ်မဝပ်ဖြစ်ခြင်း။

Rug, *n* မွေးရှည်ကော်စော။

Rugged, *a* very uneven, အပူအထစ်များသော။ hard favored, ဖျက်နှာကြမ်းသော။ rough in temper, speech or manner, ကြမ်းတမ်းသော။ rough in style, အစီအလှည့်မသင့်သော။ shaggy, စုတ်ဖွားထသော။ tempestuous, မိုဗ်းလေပြို၍မသာယာဖြစ်သော။

Ruggedness, *n* from above

Rugous, *a* အတွန့်များသော။

Ruin, *v t* ဖျက်သည်။ ဖျက်ဆီးသည်။ —*n.* the act of destroying, ဖျက်ဆီးခြင်း။ the state of being destroyed, ဖျက်စီးခြင်း။ that which destroys, ဖျက်ဆီးခြင်းအကြောင်း။ the remains of a building demolished, ပြိုဖျက်သောအကျိုးအပွဲ။

Ruins, *n plural*, ပြိုဖျက်ရာ။

Ruinous, *a* destructive, ဖျက်ဆီးတတ်သော။ demolished, destroyed, ပြိုဖျက်သော။ ဖျက်စီးသော။

Rule, *v* to have authority, အစိုးရသည်။ to govern, စီရင်သည်။ အုပ်ချုပ်သည်။ အုပ်စိုးသည်။ to mark with lines by a ruler, မူညှိးတံချသည်။ မူညှိးသားသည်။ —*n* the possession of authority, အစိုးရခြင်း။ government, စီရင်ခြင်း။ အုပ်ချုပ်ခြင်း။ အုပ်စိုးခြင်း။ an instrument for drawing lines, မူညှိးတံ။ a large one used by carpenters, တန်သား။ a direction, precept, canon, စီရင်ချက်။ နည်းဥပဒေ။

Rule, *n* a governor, အုပ်စိုးသောသူ။ မင်း။ an instrument for drawing lines, မူညှိးတံ။

Ruling, *a* predominant, အားကြီး၍ထွန်ကဲသော။

Rum, *n* တင်လဲကိုချက်သောအရက်။

Rumble, *v z.* ကြီးကြီးမြည်သည်။ as an earthquake, တော်လှန်သည်။

Ruminant, *a* from next, 1st def

Ruminate, *v z.* to chew the cud, စားမြုံ့ပြန်သည်။ to reflect, ဆင်ခြင်အောင်းမေ့သည်။

Rumination, *n.* from Ruminant

Rummage, *v. t* လှန်လှော၍ရှာဖွေသည်။ —*n.* from above.

Rummer, *n.* ဖန်ကတုံးကြီး။

Rumoi, *v t* အနှံ့အပြားပြောသည်။ — *n* အနှံ့အပြားပြောသောသိတင်းစကား။

Rump, *n.* the root of the tail, မြီးထူး။ the buttocks, တင်သား။

Rumple, *v. t.* ရှုံ့တွန့်အောင်လုပ်သည်။

Run, *v i* to move swiftly, ပြေးသည်။ to pass and repass regularly, သွားလာမြဲသွားလာသည်။ to flow (as a fluid,) စီးသည်။ to flow out, ထွက်စီးသည်။ to discharge, as matter, ပြည်ထွက်သည်။ to turn on an axis, လည်သည်။ to be smooth, gliding, as language, စီလျှည့်သည်။ to pass (as time,) လွန်သည်။ to proceed, go in some direction, သွားသည်။ as a boundary line, တန်း၍သွားသည်။ to dwell on, in the mind, စိတ်ထင်မှတ်လျက်နေသည်။ to have reception, အခွင့်ရသည်။ — *v t* to thrust, ထိုးသည်။ to drive, အနိုင်သွားစေသည်။ to cause to go and come regularly, သွားလာမြဲ သွားလာစေသည်။ to smuggle, မင်းအခွင့်မရှိဘဲ (ကုန်ကို) ဝှက်ကဲ့၍ထုတ်သွင်းသည်။ to prosecute in thought, အစည်အတိုင်းလိုက်၍ဆင်ခြင်သည်။ to fuse, အရည်ကြိုသည်။ to cast in a mold, ပုံ၌သွန်းသည်။ — the hazard or risk, စိုးရိမ်စရာရှိလျက်နှင်စမ်း၍ပြုသည်။ — a line, ပိုင်းခြားလျက်မှတ်သား၍ထားသည်။ — after, *v t* to follow hastily, မြန်မြန်လိုက်သည်။ to search for, ရှာဖွေသည်။ — against, *v t* တိုက်သွားသည်။ — a-muck (Malay,) စိတ်ပေါက်၍ပြေးလျက်ထိုးသွားသည်။ — away, *v i* ထွက်ပြေးသည်။ — down, *v t.* to chase and take, လိုက်၍ဖမ်းမိသည်။ to come upon (a vessel) and sink it, တိုက်၍နှစ်မြုပ်သည်။ to crush, နှိပ်စက်သည်။ — high, *v i* အားကြီးသည်။ — *v t.* ဝင်သည်။ — on, *v i.* to continue for some time, ကြာ၍နေသည်။ to talk incessantly, မပြတ်ပြောသည်။ — *v t* to bear hard on, အနေခက်အောင်ပြုသည်။ — out, *v. i.* to come to an end, ကုန်သည်။ to expatiate, ကျယ်ကျယ်ပြောဆိုသည်။ — *v t* to waste, ပြုန်းတီးအောင်သုံးသည်။ — over, *v* to pass over (the edge or brim,) လျှံသည်။ to do cursorily, ရှုပ်ကာပြုသည်။ — through, *v t* ကုန်အောင်သုံးသည်။ — up, *v. i.* ထိုးတက်သည်။ — *v. t.* from above, — *n* the act of running, ပြေးခြင်း။ successive motion, လိုက်သွားခြင်း။ course, process, စီမံညီခြင်း။ way, will, uncontrolled course, ကိုယ်အလိုအလျောက်ပြုမှုခြင်း။ reception, success, အခွင့်ရခြင်း။ distance passed over, ခရီးရောက်ခြင်း၏ အတိုင်းအရှည်။ the generality, အများ။ — [in the long,] *adv* အဆုံး၌။

Runagate, *n.* နေရာမရှိ၊ အရပ်ရပ်လှည့်လည်သောလူဆိုး။

Runaway, *n.* ထွက်ပြေးသောသူ။

Rundle, *n.* လှေကားထမ်း။

Rung, *pret* of Ring

Runner, *n* one that runs, ပြေးသောသူ။ a racer, ပြိုင်၍ပြေးသောသူ။
a messenger, စေလှယ်သော။ a young twig, အညှန့်။ one of the
timbers on which a sled or sleigh slides, ရွပ်ဖား။

Runnet, *n*. ရွာသလိက်အစာအိမ်။

Running, *n* from Run, *v*, that which runs or flows, ထွက်စီးသော
အရာ။ —*a* being in succession, ဆက်။ as, ရက်ဆက်။ အဆက်
ဆက်။ —flight, *n* တဖက်ကမီးလျက် တဖက်ကဆုတ်ခံ၊ ဆုတ်ခံပြု
လျက်တိုက်ခြင်း။ —title, *n* ရှပ်စည်ထိုးသောလိပ်စာ။

Runt, လှိညက်သောအကောင်။

Rupee, *n* ရူပီးငွေ။ ရူပီ။

Rupture, *v t* to break or burst, ဖောက်ခွဲသည်။ —*n* the act of
breaking or bursting, ဖောက်ခွဲခြင်း။ the state of being
broken or burst, ပေါက်ကွဲခြင်း။ breach of friendship, မိတ်ဆွေ
ပျက်ခြင်း။ breach of peace between nations, စစ်ငြိမ်ရာအကြောင်း
ကိုဖျက်ခြင်း။ hernia, ဗုတ္တ။

Rural, *a*. ကျေးတောနှင့်ဆိုင်သော။

Ruse, *n*. ပရိယာယ်။ မာယာ။ ဝေဝုဇ်။

Rush 1, *n* ကိုင်းပင်မျိုး။ —candle, —light, *n* ကိုင်းမီးတိုင်။ —2, *v z*.
ဟုန်ခနဲပြေးသည်။ —*n*. from above

Rushing, *n*. same

Rushy, *a* abounding with rushes, ကိုင်းတောရှိသော။ made of
rushes, ကိုင်းပင်နှင့်ရက်သော။

Rusk, *n* မုန့်ကပ်။

Russet, *a*. ဝါတာတာ။

Rust, *n* the oxyd of metals, သံချေးမှစ၍သတ္တု၌သက်သောအချေး။
any foul matter contracted, အချေး။ အချေးအညွှတ်။ —*v z*
to contract rust, အချေးတက်သည်။ to become dull by in-
action, ပျင်းပိုးထားသည်။ —*v t* from above

Rustic, *a*. pertaining to the country, ကျေးတောနှင့်ဆိုင်သော။ rude,
unpolished, ကျေးတောသားကဲ့သို့မယဉ်ကျေး။ ရှင်းသော။ plain,
simple, unadorned, တန်ဆာမဆင်၊ ရှင်းသော။ —*n*. ကျေးတောသား။
တောတွင်းသား။ တောသား။

Rusticate, *v z* ကျေးတော၌တည်းနေသည်။ —*v t* ကျေးတောသို့နှင့်
ထုတ်သည်။

Rustication, *n*. from above

Rusticity, *n*. from Rustic, *a*.

Rustiness, *n*. from Rusty

Rustle, *v z* ရွပ်ရွပ်မြည်သည်။

Rusty, *a* covered with rust, အချေးတက်သော။ dull from inaction,
ပျင်းပိုးထသော။

Rut, *n.* လှည်းကြောင်း။

Ruth, *n.* mercy, ကရုဏာ။ misery, ဒုက္ခ။

Ruthless, *a* pitiless, မသနားတတ်သော။ cruel, inhuman, ရက်စက်
သော။

Ruthlessness, *n* from above

Rye, *n* စပါးတမျိုး။

Ryot, (East Indian,) *n* လယ်လုပ်သောသူ။

S.

Sabaoth, *n.* စိုလ်ခြေ။

Sabbatarian, *n* ဝနေနေ့က ဥပုသ်စောင့်ရသော နေ့ဖြစ်သည်ဟု ယူသောသူ။

Sabbath, *n* a day of rest and religious observance, ဥပုသ်နေ့။
a season of rest, ခြိတ်ဝပ်စွာနေရသောအချိန်ကာလ။ —breaking,
n. ဥပုသ်နေ့၌ဥပုသ်မစောင့်ဘဲနေခြင်း။

Sabbatic, Sabbatical, *a* ဥပုသ်နေ့နှင့်ဆိုင်သော။

Sabianism, *n* နေ့၊ လ၊ ကြယ်နက္ခတ်တို့ကို ကိုးကွယ်သောဘာသာ။

Sable, *a* ညိုသော။

Sabre, *n.* ထားလွယ်ကောက်တမျိုး။ —*v t* ထားနှင့်ခုတ်၍သတ်သည်။

Saccharine, *a* သကြားဓာတ်ပါသော။

Sacerdotal, *a.* ဓမ္မဆရာ၊ ယဇ်ပရောဟိတ်၊ သင်းအုပ်နှင့်ဆိုင်သော။ *see*
under Priest

Sachel, *see* Satchel

Sack 1, *n* a large, coarse bag, အိတ်ကြီး။ ဂုန့်အိတ်။ —cloth,
ဂုန့်အထည်။ —2, *v t* (မြို့ကို) ထိုက်၍ရက်စက်စွာလုရက်သည်။
—2, *n.* from *do*

Sackbut, *n.* နှဲရာတမျိုး။

Sacking, *n* အထည်ကြမ်း။

Sack-posset, *n.* စပျစ်ရည်ထည့်၍ခဲသောနို့။

Sacrament, *n.* သစ္စာပြုသောဓမ္မမင်္ဂလာ။

Sacramental, *a* ဓမ္မမင်္ဂလာနှင့်ဆိုင်သော။

Sacred, *a.* set apart for religious purposes, ဘုရား၊ တရားအဖို့ခြားနား၍
ထားသော။ pertaining to religion, ဘုရား၊ တရားနှင့်ဆိုင်သော။
exclusively appropriated to, (တစုံတယောက်သောသူ) အဖို့ သီး
ခြားခွဲထားသော။ inviolable, မပျက်ရသော။

Sacredness, *n.* from above

Sacrifice, *v t.* kill and offer to deity, ယဇ်ပူဇော်သည်။ to give up
for the sake of something else, (တစုံတခု) ကိုရအောင်စွန့်လွှဲ
သည်။ to give up with loss, စွန့်ပြစ်ရသည်။ —*n.* the act of

sacrificing, *from same*, the thing sacrificed, ယဇ်ပူဇော်သော
အရာ။ စွန့်ဝတ်သောအရာ။ စွန့်ပွဲသောအရာ။

Sacrificial, *a.* ယဇ်ပူဇော်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Sacrilege, *n.* *from next*

Sacrilegious, *a.* (ဘုရား၊ တရားနှင့်ဆိုင်သောအရာကို) လောက်အရာပြု၍
သုံးစွဲသည်။

Sacristan, *n.* သုဓမ္မဇာရပ်စောင့်။

Sacristy, *n.* သုဓမ္မဇာရပ်နှင့်ဆိုင်သောဝတ်စားတန်ဆာ၊ အသုံးအဆောင်တို့ကို
ထားရာအခန်း။

Sacrum, *n.* ခြီးညောင်း။

Sad, *a.* not pleased, unsatisfied, unhappy, မိတ်မသာသော။
sorrowful, ဝမ်းနည်းသော။ downcast, မှက်နှာ ညှိုးငယ်သော။
calamitous, ဘေးကိုဖြစ်စေတတ်သော။ bad, ဆိုးသော။

Sadden, *v. t.* မိတ်မသာဖြစ်အောင်ပြုသည်။ ညှိုးငယ်စေသည်။

Saddle, *a.* က။ ခုန်းနှီး။ —*horse*, ငြင်းတင်သားရေဖိတ်။ —*cloth*, တင်ရန်။
—*horse*, မီးရန်ထားသောခြင်း။ —*tree*, ခုန်းနှီးအတွင်းကပ်သော
သစ်သား။ —*v. t.* to put on a saddle, ခုန်းနှီးတင်သည်။ to
impose a burden, ဝန်တင်သည်။

Saddler, *n.* ခုန်းနှီးချုပ်သမား။

Sadducean, *a.* ဇဒ္ဒုကနှင့်ဆိုင်သော။

Sadducee, *n.* ဇဒ္ဒုကတည်းဟူသော။ နောင်တဝမရှိ၊ ကောင်းကင်တမန်မရှိ၊
နိမိညည်မရှိဟူသောသူ။

Sadness, *n.* *from Sad*

Safe, *a.* free from danger, လုံချုံသော။ free from hurt, ဘေးနှင့်လွတ်
သော။ securing from harm, ဘေးနှင့်လွတ်အောင်ပြုသော။ being
in close custody, မလွတ်နိုင်အောင်ချုပ်ထားလျက်ရှိသော။ —*con-*
duct, *n.* အဆီးအတားမရှိ၊ သွားရသောအခွင့်။ —*guard*, ဘေးလွတ်
မည်အကြောင်း။ —*keeping*, လုံချုံစွာထားခြင်း။ အစားအသောက်
ထည့်ထားရန်မတ်တတ်သစ်တာ။

Safety, *n.* *from Safe*, *a.* —*lamp*, ဘေးကင်းသောမီးခွက်။ —*valve*,
ရေငွေ့ပေါက်ကိုပိတ်သောအပိတ်။

Safflower, *n.* ဆူးပန်း။

Saffron, *n.* ကိုဂံ။

Sag, *v. i.* လျော့၍တွဲကျသည်။

Sagacious, *a.* လိမ္မာသော။ ညာဏ်ထက်သော။

Sagaciousness, Sagacity, *n.* *from above*

Sage, *n.* ပညာရှိ။ (mint wort,) အူဒီနာ။ —*a.* ပညာရှိသော။

Sageness, *n.* *from above.*

Sagittarius, *n.* ခနူရာသီ။

Sago, *n.* သာဂူ။ ပင်ပွား။

Sail, *n* cloth to be extended on a mast, ရွက်။ a vessel, သင်္ဘော။
 —[make,] *v*. ရွက်ကိုထိုး၍ဖွင့်သည်။ —[set,] ရွက်ဖွင့်တိုက်သွားသည်။ —[strike,] ရွက်ကိုရုပ်သည်။ —cloth, *n*. ရွက်သည်။
 —loft, ရွက်ချုပ်ရာအခန်း။ —make, ရွက်ချုပ်သမား။ —yard, ရွက်လတ်။ —*v* ရွက်တိုက်သည်။ ဖွင့်သည်။ သင်္ဘောစီးသည်။ as with poised wings, ဝဲသည်။

Sailer, *n* ပင်လယ်ကိုလွှင့်တတ်သောသင်္ဘော။

Sailor, *n* သင်္ဘောသား။

Saint, *n* သန့်ရှင်းသောသူ။ —*v t see* Canonize

Sainted, *a* သန့်ရှင်းခြင်းပါရမီနှင့်ပြည့်စုံသော။

Saintlike, Saintly, *a* like a saint, သန့်ရှင်းသောသူကဲ့သို့ဖြစ်သော။
 suiting a saint, သန့်ရှင်းသောသူနှင့်တော်သင့်သော။

Sake, *n* purpose of obtaining, ရခြင်းငှါကြံရွယ်ခြင်း။ account, အတွက်။ —of [for the,] ငှါ။ အလိုငှါ။ (noun affix.) အောင် (verbal affix)

Salable, *a* ရောင်း၍ထွက်သော (ဥစ္စာ)။

Salacious, *a* တပ်မက်ခြင်းအားကြီးသော။ ကာမရာဂနှင့်ဆိုင်သော။

Salaciousness, Salacity, *n* from above

Salad, *n* အစိမ်းစားဟင်းရွက်။

Salam, *n* ဆလံတည်းဟူသော။ ချမ်းသာပါစေဟုနှုတ်ဆက်ခြင်း။

Salamander, *n* မီးမလောင်နိုင်ရဟူဆိုသောအကောင်။

Salamed, *a*. နှစ်ခါလခကိုရသော။

Salary, *n* လခ။

Sale, *n* the act of selling, ရောင်းခြင်း။ opportunity of selling, ရောင်းရသောအခွင့်။ an auction, လေလံ။ —work, ရောင်းချိုလုပ်သောအရာ။

Saleable, *a* ရောင်းနိုင်သော။

Saleableness, *n* from above

Salesman, *n* ချုပ်ပြီးသောအဝတ်ကိုရောင်းသောသူ။

Salient, *a* leaping, ခုန်တတ်သော။ projecting, အစွန်းထွက်သော။

Saline, *a* consisting of salt, ဆားဖြစ်သော။ pertaining to salt, ဆားနှင့်ဆိုင်သော။

Saliva, *n* တံထွေး။

Salivary, *a*. တံထွေးနှင့်ဆိုင်သော။

Salivate, *v. t* ဆေးတိုက်၍တံထွေးရှင်စေသည်။

Salivation, *n*. from above

Sallow, *a*. ဖြူမတ်ဖြူရေရှိသော။

Sallowness, *n* from above

Sally, *v* တဟုန်တည်းထွက်၍တိုက်သည်။ —*n*. a sortie, တဟုန်တည်းထွက်၍ လိုက်ခြင်း။ sudden speech, ရုပ်ခနဲ ပြောဆိုခြင်း။ an

excursion, ထွက်၍ ထည်သွားခြင်း။ any act of levity or extravagance, ပေါက်လွတ်ပြုလုပ်ခြင်း။ —poit, ထွက်ရန်အပေါက်။ မလွယ်ပေါက်။

Saloon, *n.* ကောင်းမွန်စွာကျင်းပသောဧည့်ခံခန်း။

Salt, *n.* ဆား။ —*a* ငန်သော။ —cellar, *n* ဆားခွက်။ —marsh, ရေငန်လွှမ်းသောကွင်း။ —mine, ဆားတွင်း။ —pan, ဆားရည်လှောင်သောကန်။ —petie, ယမ်းမိမ်း။ —water, ရေငန်။ —work, ဆားဖို့။ ဆားတော။ —*v t* ဆားနုယ်၍ထားသည်။ ဆားမိမ့်၍ထားသည်။

Saltant, *a* ခုန်လျက်ရှိသော။

Saltation, *n* ခုန်ခြင်း။

Saltish, *a* ငန့်ငန့်။ ခပ်ငန်ငန်။

Saltiness, *n* ငန်ခြင်း။

Salts, *n plur* ဝမ်းနှုတ်ဆား။

Salubrious, *a* ကျန်းမာစေတတ်သော။

Salubriousness, Salubrity, *n* from above.

Salutariness, *n* from next

Salutary, *a* healthful, ကျန်းမာစေတတ်သော။ beneficial, အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော။ အကျိုးရှိသော။

Salutation, *n* from Salute, *v*

Salutatory, *a* နှုတ်ဆက်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Salute, *v t* to greet, နှုတ်ဆက်သည်။ နှုတ်ခွန်းဆက်သည်။ to kiss, နမ်းရှူသည်။ to offer some testimonial of respect, ဥပဓာအတိုင်းရိုသေစွာပြုသည်။ —*n* from above

Salutiferous, *a* ကျန်းမာစေတတ်သော။

Salvable, *a.* ကယ်တင်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Salvage, *n.* ဆယ်တိုး။ ဆယ်ခ။

Salvation, *n* ကယ်တင်ခြင်း။

Salve, *n* အသောက်ချက်။

Salvei, *n* ကလပ်။

Salvo, *n.* ချန်ခြင်း၍ထားသောအရာ။

Samaritan, *a* ရှမာရီအမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။ —*n* ရှမာရီအမျိုးသား။

Same, *a.* တူသော။ အတူတူဖြစ်သော။

Sameness, *n* from above.

Sample, *n* a specimen, တန်း။ an example, instance, ဝုံသက်သေ။

Sampler, *n* ပန်းမှစ၍အကွရာထိုးသောကားဝုံ။

Sanable, *a.* ဆေးကု၍ပျောက်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Sanatary, *a* အနာရောဂါကိုကာဆီးတတ်သော။

Sanative, *a.* ဆေးကု၍ပျောက်စေတတ်သော။

Sanctification, *n* from Sanctify.

• Sanctifier, *n.* agent, from next.

Sanctify, *v. t* to set apart for a sacred purpose, ဘုရားတရားအဖို့
သီးသန့်ခြားနား၍ခွဲထားသည်။ to make morally pure, သန့်ရှင်း
စေသည်။ to make the means of holiness, သန့်ရှင်းခြင်းအကြောင်း
ဖြစ်စေသည်။ to protect, ကွယ်ကာစောင့်မည်။

Sanctimonious, *a* သန့်ရှင်းခြင်းပါရမီရှိရောင်ဆောင်သော။

Sanctimoniousness, *n* from above

Sanction, *v. t* တည်စေခြင်းငှါသဘောတူ၍အခွင့်ပေးသည်။

Sanctity, *n* သန့်ရှင်းခြင်းပါရမီ။

Sanctuary, *n* a holy place, သန့်ရှင်းရာဌာန။ house devoted to
divine worship, ဘုရားဝတ်ပြုရာသုခဗ္ဗဇရပ်။ a place of safety,
လုံချုံသောနေရာ။

Sand, *n* သဲ။ —bank, *n* သောင်။ —blind, *a* သဲကွဲသို့ထင်မြင်သော။
မှတ်မိမှုန်ခွဲသော။ —box, *n* မှင်စာလုံးခြောက်အောင် ယူရန်သဲစဉိုး။
—fly, *n* ဖြိုတ်။ —stone, *n*. သဲကျောက်။ —paper, တော်ဖက်း
—*v. t* သဲကိုဖျူးသည်။

Sandal 1, *n* a kind of shoe, ဘိနပ်။ —2, *n*. the wood, စဉ့်ကူး။

Sander, *same*

Sandiness, *n* from Sandy.

Sandwich, *n* အစသား၊ဝက်သားကိုထိုး၍ချပ်ထားသောမုန့်ပြား။

Sandy, *a* abounding with sand, သဲများသော။ of the color of sand,
သဲကွဲသို့ဖြူဝါဝါရှိသော။

Sane, *a* healthy, ကျန်းမာသော။ of a sound mind, စိတ်မပေါ့သွတ်။
အကောင်းသာရှိသော။

Sanguifoid, *n* လျစ်လျူသောစိတ်။

Sanguiferous, *a* သွေးကိုသယ်ပိုးပို့ဆောင်တတ်သော (အကြော။)

Sanguify, *v. t* သွေးဖြစ်စေသည်။

Sanguinary, *a* bloody, အသေသတ်ခြင်းများသော။ blood-thirsty,
အသေသတ်ချင်သောသဘောရှိသော။

Sanguine, *a*. red, နီသော။ abounding with blood, သွေးများသော။
ardent, စိတ်အားကြီးသော။

Sanguineness, *n* from above

Sanguineous, *a*. consisting of blood, သွေးဖြစ်သော။ abounding
with blood, သွေးများသော။

Sanhedrim, *n*. ယုဒလွှတ်တော်။

Sanies, *n*. သားနီရည်။

Sanious, *a*. သားနီရည်ထွက်သော။

Sanity, *n* စိတ်မပေါ့သွတ်။ အကောင်းသာရှိခြင်း။

Sanscrit, *n*. သံသဏ္ဍိက်ဘာသာ။

Sap 1, *n*. the juice of plants and trees, ပင်ရည်။ သစ်ရည်။ —2, *v. t*. .

မြို့ရိုးအောက်သို့တွင်းဖောက်သော။ — *n* a military mine, ခေါင်၍
တူးသောတွင်း။

Sapan wood, *n* တိန်းညက်သား။

Sapid, *a* အရသာရှိသော။

Sapience, *n* ညာဏ်ပညာ။

Sapient, *a* ညာဏ်ပညာရှိသော။

Sapless, *a* သစ်ရည်မရှိသော (အပင်။)

Sapling, *n* ငယ်သောအပင်။

Saponaceous, *a* ဆပ်ဗျာပါသော။

Sapor, *n*. အရသာ။

Saponific, *a* အရသာဖြစ်စေတတ်သော။

Sapper, *n* ခေါင်၍တူးသောသူ။

Sapphure, *n* နီလာ။

Sappiness, *n* from next

Sappy, *a* abounding with sap, သစ်ရည်များသော။ not firm, tender,
နူးညံ့သော။ weak in intellect, ညာဏ်နည်းသော။

Sarcasm, *n*. ကရော်ကမည်ပြုခြင်း။ သရော်သောစကား။

Sarcastic, *a* ကရော်ကမည်ပြုသော။ သရော်သော။

Sarcophagus, *n* ဂြေ့ကာလ၌သုံးသောကျောက်တလား။

Sardine, Sardius, *n* ကျောက်နီတမျိုး။

Sardonic laugh, *n* မလိုသိနှင့်ရယ်မောခြင်း။

Sardonyx, *n* ကြောင်။

Sassaparilla, *n* မှန်သင်း။ ငလင်ကျော်။

Sash, *n* a belt, ခါးစည်း။ ခါးပတ်။ ခါးပန်း။ the frame of a window in
which the glass is set, ပြတင်းမှန်အိမ်ကွက်။

Satan, *n* မာရ်နတ်၊ စာတန်။

Satanic, Satanical, *a*. မာရ်နတ်နှင့်သဘောတူသော။

Satchel, *n*. စာထည့်သောလွယ်အိတ်ငယ်။

Sate, *v. t* စားဖိုနှင့်အောင်ပြုသည်။

Satellite, *n* ပြိုဟ်ကိုထည့်ပတ်သောလ။

Satiate, *v. t*. to feed to the full, ဝအောင်ကျွေးသည်။ to sate, glut,
စားဖိုနှင့်ထည့်တိုင်အောင်စားသည်။

Satiety, *n*. စားဖိုနှင့်ခြင်း။

Satin, *n*. ဇဲ။

Sature, *n*. from Satirize.

Satirical, *a*. from same.

Satirist, *n* agent, from same.

Satirize, *v. t*. နားခါးဖွယ်သောစကားနှင့်ကဲ့ရဲ့ပြောဆိုသည်။

Satisfaction, *n*. the act of gratifying desire, လိုရာပြည့်စုံစေခြင်း။ the

- state of being gratified, အလိုပြည့်စုံခြင်း။ အားရခြင်း။ amends, မိတ်ကျေနပ်အောင်ပြုခြင်း။
- Satisfactory, *a* giving satisfaction, အလိုပြည့်စုံစေတတ်သော။ အားရစေတတ်သော။ making amends, မိတ်ကျေနပ်အောင်ပြုတတ်သော။
- Satisfy, *v t* to feed to the full, ဝအောင်ကျွေးသည်။ to gratify desire, အားရအောင်ပြုသည်။ အလိုပြည့်စုံစေသည်။ to settle the mind, သဘောချသည်။ to make amends, မိတ်ကျေနပ်အောင်ပြုသည်။
- Satuate, *v t* နှိုးပြားပိုမိအောင်ထည့်သည်။
- Saturation, *n* from above
- Saturday, *n* စက္ကရာဇ်၊ စနေနေ့။
- Saturn, *n* the planet, စနေဂြိုဟ်။
- Saturnine, *a* မိတ်ဆေးဆေးလေးလေးဖြစ်သော။
- Saty, *n* အဗျမနူဿ။ လူတဝက်။ မိတ်တဝက်ဖြစ်သော။
- Sauce, *n* a condiment, စပ်။ any culinary appendage to rice or bread, ဟင်း။ ဟင်းလျာ။ —*pan*, *n* အဖိုးနှင့်လက်ကိုင်တံပါသော သံဆိုးလုံး။ —*v t* အရသာရှိအောင်ရောနှော၍ချက်ပြုတ်သည်။
- Sancebox, *n* မထီလေးစားပြောတတ်သောသူ။
- Saucer, *n* လက်ဖက်ရည်ဝှက်ပြား။
- Sauciness, *n.* from next
- Saucy, *a* မထီလေးစားပြောတတ်သော။
- Saunter, *v. i* အချည်းနှီးလှည့်လည်သွားလာသည်။
- Saurian, *a* အိမ်ရှောင်မျိုးနှင့်ဆိုင်သော။
- Sausage, *n* ဝက်အူကျော်။
- Savage, *a* pertaining to the forest, တောနှင့်ဆိုင်သော။ wild, ရိုင်းသော။ inhuman, ရက်စက်သော။ —*n.* an uncivilized man, လူရိုင်း။ a cruel man, ရက်စက်သောသူ။
- Savageness, *n* from Savage, *a*
- Savanna, *a* လွင်တီးခေါင်။
- Savant, *n* လူတတ်။
- Save, *v t* to deliver from some evil, ကယ်ချွတ်သည်။ ကယ်ဆယ်သည်။ ကယ်တင်သည်။ ကယ်မသည်။ ကယ်ယူသည်။ ကယ်ထွတ်သည်။ to keep from being spent or lost, မကုန်အောင်ပြုသည်။ to lay up without spending, မသုံးဘဲသိုထားသည်။ to hinder from occurrence, မဖြစ်အောင်ပြုသည်။ တားဆီးသည်။ to except, (မပါစေဘဲ) ထားသည်။
- Saving, *a.* frugal, ရွှေတာသော။ securing against loss, မရှုံးမရှုတ်ဘဲ အရင်းသာရအောင်ဖြစ်သော။ delivering from evil, ကယ်တင်တတ်သော။ —*n* something kept from being expended or lost, ကုန်အောင်မသုံးဘဲထားသောအရာ။ exception, reservation, ချန်ခြင်း၍ထားသောအရာ။

Savingness, *n* from Saving, *a*

Saviour, *n.* one who saves, ကယ်တင်သောသူ။ the Redeemer of mankind, ကယ်တင်တော်မူသောသခင်။

Savor, *n.* odor, အနံ့။ taste, အရသာ။ —*v* *t* to emit some odor, ဤမည်သောအနံ့ရှိသည်။ to have a particular taste, ဤမည်သောအရသာရှိသည်။ to partake of the quality or nature of, ဤမည်သောသဘောရှိသည်။ —*v* *t*. to like, ကြိုက်သည်။ နှစ်သက်သည်။

Savoiiness, *n* from next

Savory, *a* pleasant to the taste, မိန့်သော။ odorous, နွေးသော။

Saw, *n* ထွ။ —dust, ထွစာ။ —pit, *n.* ထွကွင်း။ —fish, *n* ငါးမန့်။ one species, ငါးတက်ဝဲ။ —*v* ထွတိုက်သည်။ *v* *t* ထွဆွဲသည်။

Saw-set, Saw-wiest, *n.* ထွဖယ်။

Sawyer, *n* ထွသမား။

Say, *v. t* ပြောသည်။ ဆိုသည်။ မြှိုက်သည်။

Say, Saying, *n* ပြောချက်။ စကား။

Scab, *n* an incrustation over a sore, အဖေး။ the disease, ဝန်။

Scabbard, *n* ထားအိမ်။

Scabbed, Scabby, *a.* affected with scabs, အဖေးဖြစ်တတ်သောအနာတမျိုးစွဲသော။ diseased with the scab, ဝန်စွဲသော။

Scabbiness, *n.* from above

Scabious, *a.* နှုနာတမျိုးစွဲသော။

Scabrous, *a* အဖုအထစ်များသော။

Scaffold, *n* a temporary structure by the side of a building, ငြမ်း။ a stage, elevated platform, စင်။

Scaffolding, *n.* same, 1st def.

Scald, *v* *t* ရေပူလောင်သည်။ —meat, &c ရေပူ၌နှစ်သည်။ —milk, &c. ချက်သည်။ —1, *n* ရေပူလောင်သောအနာ။ —2, scurf on the head, ဖက်နာ။ —head, *n.* ခေါင်း၌စွဲသောနှုနာတမျိုး။

Scale, *n.* the cup of a balance, မြိန်ခွင်ခွက်။ a balance, မြိန်ခွင်။ of a fish, ငါးကြေး။ any thin lamina, အထပ်။ အလွှာ။ *plur* a balance, or pair of balances, မြိန်ခွင်။ a small kind, ကပ္ပလီ။ a large kind, ရာဇာဆွဲ။ Libra, တူရုသီ။ —1, *v* *t*. to compare with, နှိုင်းရှုသည်။ to clean of scales, အကြေးထိုးသည်။ to take off in thin laminas, အလွှာခွာသည်။ —*v*. *v*. အလွှာကွာသည်။ —2, *n.* a ladder, လှေကား။ an escalade, စစ်တိုက်ရာတွင် လှေကားဖြင့်တက်၍ကျော်ဝင်ခြင်း။ regular gradation, အလှည့်၊ အထပ်၊ အမြတ်အားဖြင့် အဆင့်ဆင့် နေကြသောသို့။ a graduated instrument, စနစ်ပုံထုတ်ရန်ဗျဉ်းတံ။ a graduated measure for ascertaining the proportions between a picture and the

thing represented, အက္ခရ်စနစ်တာတိုင်းပုံ။ the gamut, သီခြင်း
ဆိုရာ၌အထက်သီးအောက်သိန်ကုပြီသောပုံ။ —*v. t* to climb by
a ladder, လှေကားဖြင့်တက်သည်။

Scaled, *a* having scales, အကြေးရှိသော။

Scalene, *a* အမျိုးအစားမညီမမျှသော (သုံးထောင့်ပုံ)။

Scaliness, *n* from Scaly.

Scaling-ladder, *n* စစ်တိုက်ရာတွင်တက်၍ကျော်ဝင်ရန်လှေကား။

Scall, *see* Scald head

Scallop, *n* the shell fish, အတွန့်အကွေးပါသောခရု။ a curve in an
edge, လျှိုင်းဖျိကွေး။ —*v. t* အဝတ်နားကိုလျှိုင်းဖျိကိုက်သည်။

Scalp, *n* ဥက္ကောင်းရေ။ —*v. t* ဥက္ကောင်းရေကိုခွာသည်။

Scalpel, *n* ဆေးသမားသုံးသောထား။

Scaly, *a* having scales, အကြေးရှိသော။ resembling scales, or
laminae, အထပ်အလွှာကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Scamp, *n* လူအဖျင်း။ အသူးမရသောသူ။

Scamper, *v. i.* ကပြာကယာငြေးသည်။

Scan, *v. t* to scrutinize, စစ်ဆေးသည်။ to divide a line of poetry
into feet, လင်္ကာစာကြောင်းကိုပုဒ်ပါးအားဖြင့်ခိုင်းခြားသည်။

Scandal, *n* calumny, သူ့အသရေပျက်အောင်ကဲ့ရဲ့ခြင်း။ disgrace,
အသရေပျက်ခြင်း။

Scandalize, *v. t* to offend by some trespass, သူတပါးစိတ်ဆိုးအောင်
ဖြစ်မှားသည်။ to calumniate, သူ့အသရေပျက်အောင်ကဲ့ရဲ့ပြောဆို
သည်။

Scandalous, *a* offending by some trespass, စိတ်ဆိုးအောင်ဖြစ်မှား
သော။ disgraceful, အသရေကိုပျက်တတ်သော။ shameful, ရှက်
ဖွယ်ဖြစ်သော။

Scant, *a* မလောက်တလောက်ဖြစ်သော။ —*v. t* မကြီးလောက်၊ မများ
လောက်အောင်ပြုသည်။

Scantiness, Scantiness, *n.* from Scanty.

Scantling, *n* အနံငယ်သောပျဉ်ပြား။

Scanty, *a.* narrow, not broad, ကျဉ်းသော။ not sufficient, မလောက်
သော။ မလုံမလောက်သော။

Scape, *see* Escape.

Scapula, *n.* ထက်ပြင်မိုး။

Scar, *n* အနာရွတ်။ —*v. t.* အနာရွတ်ထင်အောင်ပြုသည်။

Scarce, *a* ရှားသော။ ရှားပါးသော။ —*adv* hardly, မရှိတဖို့။ with
difficulty, ဖြစ်သည်နှင့်။

Scarcely, *adv* same.

Scarceness, Scarcity, *n.* from Scarce.

Scare, *v. t.* ခြောက်သည်။ —*crow, n.* ငှက်ခြောက်။

Scarf, *n* တပက်။

Scarf skin, *n* အပေါ်ဘားရေ။

Scarification, *n* from next.

Scarily, *v. t* ဆွေးရတိသည်။

Scarllet, *a* တွေးတွေးနီသော။ ချဲ့နီသော။

Scarp, *n* အတွင်းကျိုးထိပ်။

Scath, *v t* အကျိုးပျက်အောင်ပြုသည်။ အပြစ်ပြုသည်။ —*n* from above.

Scathful, *a* အပြစ်ပြုတတ်သော။

Scathless, *a*. အကျိုးပျက်ခြင်းနှင့်ကင်းလွတ်သော။

Scatter, *v t* to throw about, ကြသည်။ to spread abroad, ဖြန့်ကြသည်။ to disperse, ကွဲပြားစေသည်။

Scavenger, လမ်းကိုသုတ်သင်သောသူ။

Scene, *n* the stage, ဇာတ်ပြရာတလင်း။ one division of a play, ဇာတ်တခဏ်။ a view presented to the eye, မှုတ်မြင်တလွှာ။ in assemblage of things looked at, ကြည့်ရှု၍မြင်ရသောအခြင်းအရာစု။

Scenery, *n* the appearance of places, မျှော်မြင်ခင်း။ the arrangement and decoration of the stage, ဇာတ်ပြရန် အခမ်းအနား။

Scenic, Scenical *a* ဇာတ်ပြခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Scent, *n* the sense of smelling, သောနာယတန။ အနံ့ရတတ်သောသတ္တိ။ the substance smelt, odor, ဝဋ္ဌာရုံ။ အနံ့။ —*v t* to smell, အနံ့ရသည်။ အနံ့ခံသည်။ to perfume, ထူသည်။

Scentless, *a* အနံ့မရှိသော။

Sceptic, *n* ရာဇလွှတ်။

Sceptred, *a* ရာဇလွှတ်ကိုပိုင်ထိုက်သော။

Schedule, *n* စာရင်း။

Scheme, *n* an arranged system, စီစဉ်၍ထားသောအရာ။ a design, plan, အကြံအစွယ်။ a horoscope, ဇာတာပုံ။ —*v* to contrive, စိတ်ကူးသည်။

Schism, *n* အသင်းတော်၌ကွဲပြားခြင်း။

Schismatic, *n* သင်းခွဲသောသူ။ ဇောတိ။ —*a* သင်းခွဲခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Schismatical, *a* same.

Scholar, *n* one who attends school, စာသင်သား။ a disciple (of any kind.) တပည့်။ a man of learning, လူတတ်။

Scholarship, *n* learning, စာပေတတ်ခြင်း။ a foundation for supporting a scholar, စာသင်သားစားသောက်သုံးဆောင်ရန်စရိတ်ကို လုံလောက်အောင်စီရင်၍ထားသောအမှုတကဲ။

Scholastic, *a* pertaining to schooling, စာသင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ scholar-like, စာသင်တပည့်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။

• Scholiast, *n*. အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုဖွင့်ပြသောသူ။

Scholium, *n* ထပ်၍ဖွင့်ပြသောစကားချက်။

School, *n*. a place of education, စာသင်သောနေရာအရပ်။ a collection of scholars, စာသင်တပည့်စု။ persons united in any particular system of philosophy or religion, အယူဝါဒတူသော အပေါင်းအသင်း။ —boy, *n* စာသင်သောလူကလေး။ —dame, *see* —mistress, —fellow, စာသင်ဖော် သင်ဖက်။ —girl, စာသင်သော မိမ္မကလေး။ —house, စာသင်အရပ်။ —madam, *see* —mistress. —master, စာသင်ဆရာ။ —mistress, စာသင်ဆရာမကတော်။ —*v. t* to instruct, သင်ချသည့်။ သွန်သင်သည်။ to discipline, ဆုမ္မသည်။

Schooner, *n* ပင်တိုင်သင်္ဘောတမျိုး။

Sciatica, *n* ခါးဆစ်ခါးရင်းကိုက်သောအနာ။

Science, *n* သိပ္ပံအတတ်။

Scientific, *a* သိပ္ပံအတတ်နှင့်ဆိုင်သော။

Scimitar, *see* Cimeter

Scintillate, *v. i.* မီးပွားထွက်သည်။

Scintillation, *n* from above

Sciolist, *n*. အပေါ်ယံကတတ်သောသူ။

Scion, *see* Cion

Scirhus, *n* အကျိတ်အခဲစွဲသောအကြော။

Scirrhosity, *n* အကြောကိုမှီ၍ဖြစ်သောအကျိတ်အခဲ။

Scirrhous, *a* အကြောကိုမှီသောအကျိတ်အခဲပေါက်သော။

Scission, *n* ဖြတ်ခြင်း။

Schooling, *n* instruction, သင်ချခြင်း။ သွန်သင်ခြင်း။ discipline, ဆုမ္မခြင်း။ pay for teaching, စာသင်ခ။

Scissors, *n* ကတ်ကြေး။ —bill, ပင်လယ်ပေါင့်ကံ။

Scissure, *n* ပြတ်ရာ။

Scoff, *v. i.* မရိုမသေကဲ့ရဲ့သည်။ —*n* from above

Scoffer, *n* agent, from Scoff, *v. i.*

Scold, *v. i.* တောက်တီမြည်တွန်သည်။ —*n* တောက်တီမြည်တွန်တတ်သော မိမ္မ။

Scollop, *see* Scallop

Sconce, *n*. the head, ဥက္ခောင်။ a hanging candlestick, ဆွဲသောမီးခုံ။

Scoop, *v. t* to lade out, ခါးခွံနှင့်ခတ်မြစ်သည်။ —to excavate, ခလိုင်သည်။ —*n* a bailing ladle, ခါးခွံ။ a vessel used for bailing a boat, ပက်ခွံ။

Scope, *n*. room for action, ညာဏ်ရှိတိုင်းပြုပိုင်သောအခွင့်အရာ။ aim, purpose, အကြံအစွယ်။

Scorbutic, *a*. သွေးရည်ကြည်းသောအနာစွဲသော။

Scorch, *v. t* to burn slightly, ချိုတ်သည်။ to dry to extremity, အထွန်သွေ့ချောက်အောင်ပူစေသည်။

Score, *v t* to notch, ထစ်သည်။ to mark down, မှတ်သားသည်။ —*n*
 a notch, အထစ်။ the number of twenty, နှစ်ဆယ်။ a long
 incision, မြင်းရာ။ a line drawn, အကြောင်း။ a register of
 articles purchased on credit, ယူသောအပိုင်းကို မှတ်သားသော
 စာရင်း။ reason, account, အကြောင်း။ အတွက်။ အပို့။

Scoria, *n* ချော်။

Scorn, *v. t* မိမိနှင့်မတန်မရာထင်၍မာနစိတ်နှင့်ရှုံ့ရှာသည်။ —*n.* from *do*.

Scooner, *n* agent, from Scorn, *v. t*

Scornful, *a* contemptuous, မထိမ့်မြင်ပြုတတ်သော။ insolent, ခေပ်
 ကားသော။

Scorpion, *n.* the reptile, ကင်းမြီးကောက်။ eighth sign of the zodiac,
 ပြိဇ္ဈာရာသီ။

Scortatory, *a* ကာမဂုဏ်ထွန်ကျူးခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Scot 1, *n* a Scotchman, သင်္ကောတလံအမျိုးသား။ —2, money
 assessed on each individual, ငွေခွဲ၍အသီးအသီးပေးရသောခွဲပုံကျ။
 —free, *a* free from taxation, ငွေခွဲခြင်းနှင့်လွတ်သော။
 unharmed, အမှုမထိဘဲနေသော။

Scotch 1, *see* Scottish —man, *n* သင်္ကောတလံအမျိုးသား။ —2, *v t*
 to cut with shallow incisions, ခုတ်ပေါက်သည်။ —3, (Amer.)
v t to prop (a wheel,) ခုသည်။

Scottish, *a.* သင်္ကောတလံပြည်။ သင်္ကောတလံအမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။

Scoundrel, *n* ဆိုးညစ်သောသူ။

Scour, *v t* to scrub, အကြမ်းထိုက်ပွတ်သည်။ to purge violently,
 ဝမ်းကိုအပြင်းစွာသည်။ to range by, over, or along, with
 rapidity and force, အပြင်းရှောက်၍အနှံ့အပြားသွားသည်။ —*v t*
 to be purged violently, ပြင်းစွာဝမ်းကျသည်။ to race, အလျင်
 အမြန်ပြေးသည်။

Scourge, *v t* to lash severely, အစည်ကြိုးတပ်၍ရိုက်သည်။ ကြိမ်နှင့်
 ပြင်းစွာရိုက်သည်။ to punish severely, ပြင်းစွာဒဏ်ပေးသည်။ to
 harass, ပင်ပန်းအောင်နှောင့်ရှက်သည်။ —*n.* a lash, အစည်ကြိုး။
 any whip, တံဖျာ။ ကြိမ်လုံး။ a severe punishment, ပြင်းစွာသော
 ဒဏ်။ a cause of great calamity, ဘေးဥပါတ်ပြုသောအကြောင်း။

Scout 1, *v. t* ကင်းထောက်လှည့်သည်သည်။ —1, *n.* agent, from *do*.
 —2, (Amer.) *v.* to put to shame, အရှက်ခွံသည်။

Scowl, *v. t.* မှက်မှောင်ကုပ်၍ကြည့်သည်။ မှက်မှောင်ကျက်၍ကြည့်သည်။
 —*n.* from *do*

Scrabble, *v t* to scratch with the hand, ထက်နှင့်ခြစ်သည်။ to make
 irregular marks, ကြောင်ခြစ်သည်လိုရေးသည်။

Serag, ကြွေထီထွက်အမုအထစ်များသောအရာ။

- Scragged, Scraggy, *a* rough with irregular points အဖုအထစ်များ
သော။ lean with roughness, ကြုံလို့လျက်အဖုအထစ်များသော။
- Scraggedness, Scragginess, *n* from above
- Scramble, *v* *r* to climb irregularly or disorderly, ကဗျာကသာ
ဆွဲငင်တက်သည်။ to catch and pull with others, အချင်းချင်း
လှယူသည်။ —*n* from *do*
- Scrap, *n* အစအန။ —book, အစစအနနုရေးထားသောစာအုပ်။
- Scrape 1, *v* *t* ခြင်သည်။ —acquaintance, *v* အကျွမ်းဝင်အောင်
အပေါက်အစွှာကြ၍ပြုသည်။ —off, *v* *t* ခြင်ခွာသည်။ —together,
တကုတ်ကုတ် ခင်းဖူးသည်။ —1, *n* from Scrape 1, *v* *t* —2,
နှောင့်ရှက်သောအမှု။
- Scraper, *n* an instrument for scraping, ခြင်သောတန်ဆာ။ a shoe-
scraper, မြေနှင့်ခြင်။
- Scraping, *n* from Scrape, that which is scraped off, ခြင်ခွာ၍
ရသောအစာ။
- Scratch, *v* *t* to make marks with something pointed, ခြင်သည်။
to wound by striking in the nails, လှပ်သည်။ to rub with
the nails, ဖှောက်သည်။ to paw (the earth,) ထက်သည်။
to wound slightly, ရှသည်။ —off, ခြင်၍ခွာသည်။ —out,
ရှေ့သည်။ —*n* a mark made by scratching, ဖြစ်ရာ။ a slight
wound, ရှနာ။ personal contest, ပြိုင်၍တိုက်ခြင်း။
- Scratches, *n* *plur* ငြင်းခုံဆစ်ခွဲသောအနာတမျိုး။
- Scrawl, *v* *t* မညီမညာ၊ မပြီမသရေးသားသည်။ —*n* မညီမညာ၊ မပြီမသ
ရေးသားသောစာ။
- Seetak, *v* *r* ကြိတ်ကြိတ်မြည်သည်။ —*n* from *do*
- Scream, *v* *r* အော်ဟစ်သည်။ —*n* from above, the sound of
screaming, အော်ဟစ်သံ။
- Screaming, *n* same
- Screech, *v* *r* ငယ်သံပါအောင်အော်ဟစ်သည်။ —*n* from *do* —owl,
ငှက်ဆိုး။ မိန့်ကောင်။ လင်ကောင်ပိုး။ ခင်ပုလ်။
- Screen, *v* *t* to protect by interposing, ကွယ်ကာသည်။ to sift,
ဆန်ခါန့်ခွဲသည်။ —*n* what protects by interposing အကွယ်
အကာ။ a curtain suspended for concealment, ကုလားကာ။
a sieve, ဆန်ခါ။
- Screw, *n*. ဝက်အူ။ —pine, the sail leaf variety, ဆတ်သွားပင်။ the
fragrant variety, ဆတ်သွားဖူးပင်။ —*v* *t* to apply a screw,
ဝက်အူလှည့်၍လွှပ်သည်။ to put on with a screw, ဝက်အူနဲ့
တပ်သည်။ to force, အနိုင်အထက်ပြုသည်။ to extort, ငွေလွှပ်သည်။
to distort the features, မွှားအောင်ပြုသည်။

- Scribble, *v t* တချက်လွတ်ရေးသည်။ သေခွလက်ရေးရေးသည်။ —*n.*
တချက်လွတ်ရေးသောစာ။ သေခွလက်ရေးရေးသောစာ။
- Scribbler, *n.* agent, from Scribble, *v t.*, a petty writer, စာတို
စာစမျှားကိုပြုလုပ်ရေးသားတတ်သောသူ။
- Scribe, *n* a writer, clerk, စာရေး။ one skilled in scriptural law,
ကျမ်းတတ်ဆရာ။
- Scrimp, (*Amer*) မထောက်အောင်ပြုလုပ်သည်။
- Scrup 1, *n* a small bag, အိတ်ငယ်။ —2, a note, small writing,
လက်မှတ်။
- Scriptural, *a* ကျမ်းစာ၌ပါသော။
- Scripture, *n* ကျမ်းစာ။
- Scrivener, *n* စာချုပ်ကိုစီရုံးဟတ်သောစာရေး။
- Scrofula, *n* ကျပ်နာ။ —*a* pertaining to scrofula, ကျပ်နာနှင့်ဆိုင်သော။
affected with scrofula, ကျပ်နာခံသော။
- Scroll, *n* စာလိပ်။
- Scrotum, *n* လိန်ခုံ။ ငွေးစေ့အိတ်။ ကပ်ပယ်အိတ်။
- Scrub, *v t* to scow, ခုကြမ်းဘိုက်ပွတ်သည်။ —*n* to struggle
(for a living,) ကုတ်ကုတ်ကတ်ကတ်လုပ်သည်။ —*n.* ခေယုတ်
စားကလူ။
- Scrubbed, Scrubby, *a* ယုတ်ညံ့သော။
- Scruple 1, *n* the weight, စက္ခုပလတင်းဟူသောဂရမ် ၂၀ နှင့်မျှသော
အချိန်။ —2 *v* to doubt, ယုံမှားသည်။ ဝိကိညရှိသည်။ အဝေအဝက်
ရှိသည်။ to hesitate in regard to duty, ဩတ္တပ္ပရှိ၍ဆုတ်ဆိုင်း
လျက်နေသည်။ —*n* fear of doing wrong, ဩတ္တပ္ပ။ hesitation
in regard to duty, from Scruple, *v* 2d det
- Scrupulosity, Scrupulousness, *n* from next.
- Scrupulous, *a* hesitating from fear of doing wrong, ဩတ္တပ္ပရှိ၍
ဆုတ်ဆိုင်းလျက်နေသော။ nicely careful, သေသေချာချာသတိပြု
တတ်သော။
- Scrutinize, *v t* စိစစ်သည်။ စစ်ဆေးသည်။
- Scutiny, *n* from above
- Scuton, *see* Escuton
- Seud, *v t* အလျှင်အမြန်ပြေးသည်။ —*n* လေ၌လွင့်သော တိမ်ငြား။
တိမ်ငြေး။
- Scuffle, *v t* လုံးကွေး၍တိုက်ခိုက်သည်။ —*n* from *do*
- Scull, *n* the brain-pan, ဥဇ္ဈောင်းခွံ။ a cock boat, သံဘန်ကလေး။
a short oar, ခတ်တက်တို။ —*cap*, သိပ်ရာခွံ။ —*v. t.* ထိုးခတ်သူ
မပါဘဲသံဘန်သွားအောင်ပွဲကနေ၍ပိုင်းမက်သည်။
- Sculler, *n* ageast, from Scull, *v*
- Scullery, *n.* အိုးခွက်ပုကန်မှစ၍ထမင်းချက်သောတန်ဆာထားရာအခန်း။

- Scullion, *n.* ဆိုးသူကြီးလက်အောက်ကလုပ်သောမိစ္ဆာလေး။
 Sculptor, *n.* agent, from next. —in wood, ပန်းဝုသမား။
 Sculpture, *v t* သစ်သား၊ ကျောက်အစရှိသည်တို့ကိုအရုပ်ထုသည်။ —in wood, ပန်းထုသည်။ —*n.* the act of carving, engraving, &c.
 ထိုသို့အရုပ်ထုတတ်သောအတတ်။ carved work, ထုသောရုပ်ပုံ။
 Scum, *n.* froth, အမြွတ်။ excrement, အချေး။ —*v t.* သွဲသည်။
 Scupper, *n.* သင်္ဘောပြန်ပေါက်။
 Scurf, *n.* အပေါ်ရေ၌ကွာသောအမျှေးအလျှပ်။
 Scurfiness, *n.* from next *
 Scurfy, *a* အမျှေးအလျှပ်ထူလျက်ရှိသော။
 Scurility, *n.* ဆိုးညစ်ကြမ်းတမ်းသောစကား။
 Scurilous, ဆိုးညစ်ကြမ်းတမ်းသော။
 Scurvy 1, *n.* သွေးရည်ကြည်းသောအနာ။ —2, *a.* Scurfy, *which see*, mean, vile, ယုတ်ညံ့သော။
 Scuttle 1, *n.* a flat bottomed basket, ဘန်း။ —2, a small hatchway, ကုန်းပတ်ပေါက်ငယ်။ an opening in the roof of a house, အိမ်မိုး၌ဖောက်သောပြတင်းပေါက်။ —*v t* to make a hole in the bottom of a ship, သင်္ဘောဝမ်းကိုဖောက်သည်။ to sink by perforating the bottom, သင်္ဘောနစ်မြွတ်အောင်ဖောက်သည်။
 Scythe, *n.* မြက်ခတ်ထား။
 Sea, *n.* ပင်လယ်။ သမုဒ္ဒရာ။ —all, ပင်လယ်လေ။ —beat, —beaten, *a* ထိုင်းတံခိုးရိုက်သော။ —board, *n.* ပင်လယ်ကမ်းနား။ *adv.* ပင်လယ်ကမ်းနားသို့။ —boat, ပင်လယ်ကူးနိုင်သောသင်္ဘော။ —born, *a* ပင်လယ်မွေးဖွားသော။ —bound, ပင်လယ်ပိုင်းသော။ —boy, သင်္ဘောမှာလုပ်သောလူကလေး။ —breach, ပင်လယ်ကမ်းဖြိုဖျက်၍ရေလွှမ်းခြင်း။ —breeze, ပင်လယ်ကလာသောလေ။ —built, *a.* ပင်လယ်ကူးတည်သော။ —calf *see* Seal —chart, *n.* ပင်လယ်ပုံ။ —circled, *a* ပင်လယ်ပိုင်းသော။ —coal, *n.* ကျောက်မီးသွေး။ —coast, ပင်လယ်ကမ်းနား။ —compass, အိမ်မျှောင်အိမ်။ —failing, *a* ပင်လယ်ကူးတတ်သော။ —flight, *n.* သင်္ဘောချင်းတိုက်ခြင်း။ —fish, ပင်လယ်ငါး။ —fowl, မင်္ဂလာငှက်။ —girl, *a* ပင်လယ်ပိုင်းသော။ —god, ပင်လယ်စောင့်နတ်။ —green, *a* ပင်လယ်ရေကဲ့သို့အရောင်စိမ်းသော။ —man, *n.* သင်္ဘောသား။ —manship, သင်္ဘောသားတတ်သောအတတ်။ —mark, သင်္ဘောသားတို့သိမှတ်ရန်ပြထားသောမှတ်တိုင်။ —monster, ပင်လယ်၌ကြီးမားထူးဆန်းသောအကောင်။ —port, သင်္ဘောဆိပ်။ —risk, ပင်လယ်ပေါ်မှာဘေးမြစ်မည် မိုးရိမ်စရာအကြောင်း။ —room, သင်္ဘော လှည့်ပတ်သွားလာလောက်သောနေရာ။ —serpent, ပင်လယ်ရေမြွေ။ —service, တိုက်သင်္ဘောနှင့် အမှုထမ်းခြင်း။ —shell, ပင်လယ်ကမ်းနား၌ရှိသောခရု။ ယောက်သွားခွံ။ —shore, ပင်လယ်ကမ်း။ —sick, *a.* သင်္ဘော

တောက်၍မူးသော။ —sickness, *n* from *do*. —side, ပင်လယ်
ကမ်းနား။ —term, သင်္ဘောသားစကား။ —ward, *adv*. ပင်လယ်
သို့။ ပင်လယ်ဘက်သို့။ —water, *n*. ပင်လယ်ရေ။ —weed, ပင်လယ်
ကျောက်ပွင့်။ —perch, ပင်လယ်ငါးပြေမ။ —slug, ဆင်ကျော့။
ပင်လယ်ပိုး။ သဲပလုတ်။ —urchin, ကျောက်သင်္ဘော။ —worthi-
ness, from next —worthy, *a* ပင်လယ်ကူးသန်းသော (သင်္ဘော)။

Seal 1, *n*. a sea calf, သားတပိုင်း၊ ငါးတပိုင်းရှိသောအကောင်။ —2,
a stamp, တံဆိပ်။ တံဆိပ်ပုံ။ a mark or impression made by
stamping, တံဆိပ်။ ခတ်သောတံဆိပ်။ တံဆိပ်ခတ်ရာ။ an act of
confirmation, တည်စေခြင်း။ —*v t.* to stamp, တံဆိပ်ခတ်သည်။
တံဆိပ်မိုက်သည်။ to confirm, တည်စေသည်။

Sealer, *n*. တံဆိပ်ခတ်သောအရာရှိ။

Sealing-wax, *n*. သင်္ဘောမိုက်။

Seam, *n* —in cloth, ချပ်ရိုး။ —in boards, စပ်ကြောင်း။ a scar,
အနာရွတ်။ —*v t* to join by suture, ချပ်သည်။ —or otherwise,
စပ်သည်။ to sew, အနာရွတ်ထင်အောင်ပြုသည်။

Seamless, *a* ချပ်ရိုးမရှိသော။

Seamster, *n* အချပ်သမား။

Seamstress, *n*. အချပ်သည်မ။

Seal, *v t.* to cauterize, သိပ္ပူအပ်သည်။ to wither and dry, နွမ်း၍သွေ့
ခြောက်စေသည်။ to make callous or insensible, ကြိန်နာခြင်းမရှိ
အောင်ပြုသည်။ —*a* နွမ်း၍သွေ့ခြောက်သော။

Search, *v t* to look through for the purpose of ascertaining,
စေ့နှံ့အောင်ကြည့်ရှုသည်။ to seek, ရှာသည်။ ရှာဖွေသည်။ —into,
စစ်ဆေးသည်။ —*n*. from Search, *v t* —warrant, ရှာဖွေရသော
ထက်မှတ်စာ။

Season 1, *n*. a division of the year, ဥတု။ a proper or convenient
time, အချိန်။ အဆင်သင့်သောအချိန်။ a time of some continuance,
အင်တန်ကာလ။ —2, *v t.* to render palatable, အရသာကောင်း
အောင်ပြုသည်။ to render more agreeable, or pleasant, သာ၍
နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်အောင်ပြုသည်။ to qualify by admixture, ရော
နှော၍အရှိန်ညှိစေသည်။ to imbue, နှစ်လုံးသွင်း၍စွဲလမ်းစေသည်။
to prepare for use, အသုံးဝင်စေခြင်းငှါပြုလုပ်သည်။

Seasonable, *a*. occurring at the proper time, တော်သင့်သောအချိန်၌
ဖြစ်သော။ occurring at a convenient or desirable time,
အဆင်သင့်သော။ အခန့်သင့်သော။ happening just right,
အချက်ကျသော။

Seasonableness, *n* from above

Seasoning, *n*. အရသာကောင်းစေသောအရာ။

Seat, *n* a sitting place or thing to sit on, ထိုင်ရာ။ ထိုင်ရုံ။ a sitting

place of authority, ပတ္ထင်္ဂံ a place of settled abode, တည်နေရာအရပ်။ —*v t* to cause to sit down, ထိုင်စေသည်။ to place on (an elevated situation,) တင်သည်။ to assign a situation, နေရာပေးသည်။ နေရာချသည်။ to fix in a place, တည်သည်။ တည်ထားသည်။ —one's self, *v i* ထိုင်သည်။

Secant, *a* ကန့်သော။

Secede, *v i*. အပေါင်းအသင်းထဲကထွက်၍အသီးအခြားနေသည်။

Seceder, *n*. agent, from above

Secern, *v t* သီးသန့်အောင်ခွဲနှုတ်၍အခြားစီထားသည်။

Secession, *n* from Secede.

Seclude, *v. t.* to exclude, မဝင်အောင်ဆီးထားသည်။ to keep apart from society, ထောင့်ကွယ်သောအရပ်၌နေစေသည်။

Seclusion, *n* from above, the state of living apart from society, ထောင့်ကွယ်ရာ၌နေခြင်း။

Seclusive, *a*. ထောင့်ကွယ်သောအရပ်၌နေစေတတ်သော။

Second, *a*. next to the first, ဒုတိယ။ နှစ်ခုမြောက်သော။ inferior, လူတိသော။ —hand, received from another, သူတပါးလက်မှတဆင့်ခံရသော။ applied to clothes, တပတ်ရစ်။ not new, that has been used by another, သူတပါးသုံးပြီးသော။ —rate, *n*. ဒုတိယအရာ။ —sight, ဖြစ်ထတုံသောအမှုအရာကိုမြင်တတ်သောညာဏ်။ —*v. t* to support, ထောက်သည်။ ထောက်မသည်။ —*n*. agent, from above, one who attends a duelist, သဘောတူစီးချင်းထိုးသောသူ၏အပေါင်းအမော်။ the 60th part of a minute, စက္ကန့်တည်းဟူသောနှစ်ခရာခွဲ။

Secondary, *a* not primary, မူလအရင်းမဟုတ်။ နောက်ဖြစ်သော။ of the second order or rate, ဒုတိယအရာနှင့်ဆိုင်သော။

Seconder, *n*. ထောက်သောသူ။ အတူလိုက်ပြောသောသူ။

Secresy, *n*. from next.

Secret, *a* concealed, hidden, ဂုဏ်ထားလျက်ရှိသော။ လျှို့ဝှက်လျက်ရှိသော။ removed from sight, retired (as a place,) ဆိတ်ကွယ်သော(အရပ်)။ being in privacy, ဆိတ်ကွယ်ရာ၌နေသော။ ပုန်းရှောင်လျက်နေသော။ not apparent, occult, မထင်ရှားသော။ close, not apt to divulge, မခွင့်ပြုတတ်သော။ —*n*. something concealed, ဂုဏ်ထားသောအရာ။ လျှို့ဝှက်သောအရာ။ something unknown or difficult to be known, မထင်ရှားနက်နဲသောအရာ။ —[in,] *adv*. လျှို့ဝှက်သည်နှင့်။

Secretary, *n* a scribe, စာရေး။ a head of some department of government, ဝန်၊ ဝန်ကြီး။

Secrete, *v. t.* to hide, conceal, ဂုဏ်သည်။ ဂုဏ်ထားသည်။ to discern,

သီးသန့်အောင်ခွဲနှုတ်၍အခြားစီထားသည်။ —one's self, *v.* ဝုန်း၍
နေသည်။

Secretion, *n* from Secrete, 2d def ; matter secreted, သီးသန့်အောင်
ခွဲနှုတ်၍အခြားစီထားသောအရာ။

Secretness, *n* from Secret, *a*

Sect, *n* အယူဝါဒသီးသန့်၍ကွဲပြားသောသူ။

Sectarian, *n.* အယူဝါဒသီးသန့်၍ကွဲပြားသောသူ။ —*a.* အယူဝါဒသီးသန့်၍
ကွဲပြားခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Sectarianism, *n* အယူဝါဒသီးသန့်၍ကွဲပြားခြင်း။

Sectary, *n.* see Sectarian, *n*

Section, *n.* the act of cutting asunder, ခိုင်းဖြတ်ခြင်း။ a part
separated from the rest, a distinct part, ခိုင်းဖြတ်သောအရာ။
အခိုင်း။ a division of a book or writing, အခိုင်း။ အခခမ်း။

Sectional, *a* အခိုင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Sector, *n* ဂဲဩမဂ္ဂရိအတတ်၌သုံးသောတန်ဆာတမျိုး။

Secular, *a* လောကီ။ လောကီအရာဖြစ်သော။ လောကီနှင့်ဆိုင်သော။

Secularity, *n* လောကီအရာတို့၌မိတ်စွဲလမ်းခြင်း။

Secularization, *n.* from next.

Secularize, *v t* (သာသနာတော်အမှုနှင့်ဆိုင်သောအရာကို) လောကီအရာ
ပြု၍သုံးစွဲသည်။

Secundines, *n.* plur. အချင်း။

Secure, *a* safe, free from danger, လုံချုံသော။ free from apprehen-
sion, မစိုးရိမ်သော။ wanting caution, သတိမရှိဘဲနေသော။ cer-
tain, assured in mind, လုံမှားခြင်းမရှိဘဲအမှန်သိသော။ confident
in, တွေးတောခြင်းမရှိဘဲယုံကြည်သော။ —*v t* to make safe,
လုံချုံစွာပြုသည်။ to keep (liquids, &c) from escaping, မယို
မထွက်နှိုင်းအောင်လုံစေသည်။ to keep in safe custody, မလွတ်နှိုင်း
အောင်ချုပ်ထားသည်။ to make certain of attainment, မရွတ်
မလွှဲရအောင်ပြုသည်။

Security, *n* from Secure, *a* , that which ensures safety, လုံချုံစေ
သောအရာ။ a surety, အာမခံ။ a pledge, အပေါင်း။ အပေါင်းအနှံ့။
—bond, အာမခံစာချုပ်။ (bail,) ခံဝန်။ ထိုင်ခံ။

Sedan, *n.* ထမ်းစင်။

Sedate, *a.* composed in manner, ဣန္ဒြေဆောင်သော။ staid in mind,
တည်ကြည်သော။

Sedateness, *n.* from above.

Sedative, *a.* ဝေဒနာကိုညှို့စေတတ်သော။

Sedentary, *a.* accustomed to sit much, အထိုင်ရများသော။ pertain-
ing to a sitting posture, ထိုင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Sedgex, *n.* ပန်းဖျားတော။

Sedgy, *n* ပန်းဖျားပင်ပေါများသော။

Sediment, *n* အနှစ်။ အနည်။

Sedition, *n*. ပုန်ကန်ခြင်း။

Seditious, *a* pertaining to sedition, ပုန်ကန်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
disposed to, or tending to excite sedition, ပုန်ကန်စေခြင်းငှါ
နှိုးဆော်တတ်သော။

Seditiousness, *n* from above

Seduce, *v t* to entice to some sin, မှားအောင်သွေးဆောင်သည်။ to
entice (a woman) to a surrender of chastity, (မိစ္ဆကို) အလို
သို့ပါအောင်လှည့်ဖြားသွေးဆောင်သည်။

Seducement, Seduction, *n* from above

Seductive, *a*. မှားအောင်သွေးဆောင်တတ်သော။

Sedulity, Sedulousness, *n*. လှည့်ပိရိယ။

Sedulous [be,] *v i* လှည့်ပြုသည်။ ပိရိယတတ်သည်။

See 1, *n* ဂိုဏ်းအုပ်၊ ဂိုဏ်းဈုပ်၊ ရဟန်းမင်းပိုင်သောနယ်။ —2, *v t* to
perceive by the eye, မြင်သည်။ to look (in order to ascertain,)
ကြည့်သည်။ ကြည့်ရှုသည်။ to understand, know, နားလည်သည်။
သိသည်။ to meet with, တွေ့မြင်သည်။ to take care, သတိပြုသည်။
—to, *v t*. to look to, ကြည့်ရှုသည်။

Seed, *n* —of plants, အပွေ့။ —of animals, သုတ်။ ကာမရည်။ for
sowing, ဖျိုးစေ့။ origin, မူလ။ အရင်း။ အမြစ်။ offspring,
progeny, သားသမီး။ သားစဉ်မြေးဆက်။ lineage, race, အမျိုး။
အမျိုးအနွယ်။ —grain, ဖျိုးစေ့။ —plot, ပျိုးခင်း။ —time, မိုက်
ပျိုးရသောအချိန်ကာလ။ ဖျိုးစေ့ကြီးရသောအချိန်ကာလ။ —*r* ? အပွေ့
တည်သည်။

Seedling, *n* ပျိုးပင်။

Seedly, *a* အပွေ့များသော။

Seeing, *n*. မြင်ခြင်း။ —*adv*. သော့ကြောင့်။

Seek, *v t*. to search, look for, ရှာသည်။ ရှာဖွေသည်။ to ask for,
တောင်းသည်။ တောင်းပန်သည်။

Seem, *v i* to appear to (be,) (မြင်)ဟန်ရှိသည်။ to assume an
appearance of, (မြင်)ရောင်ဆောင်သည်။ ဟန်ဆောင်သည်။

Seeming, *a* plausible, ကောင်းရောင်၊ မှန်ရောင် ဆောင်သော။ —*n*.
အဟန်၊ အရောင်။

Seemingness, *n*. from above

Seemliness, *n*. from next

Seemly, *a*. တင့်တယ်လျောက်ပတ်သော။

Seer, *n*. ဖြစ်ထုတ်သောအမှုအရာကိုမြင်စာတ်သောသူ။

See-saw, *v i*. မောင်းတံထုပ်သကဲ့သို့ထုပ်သည်။ —*n*. from *do*.

Seethe, *v t*. ပြုတ်သည်။

Segai, *n* ဆေးလိပ်။

Segment, *n* စက်ပိုင်းပဲ့။

Segregate, *v. t* အခြားမိန့်ထားသည်။

Seignior, *n.* a lord, master, အရှင်၊ သခင်။ the lord of a territory, မြို့စား။

Seignior, *n* the dignity of a lord, သခင်၏အရာ။ the territory, or domain of a prince or nobleman, မြို့စားပိုင်သောနယ်။

Seine, *n.* ပိုက်။ ပိုက်ကွန်။

Seizable, *a* ဖမ်းနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Seize, *v. t* to catch, ဖမ်းမိသည်။ to arrest, ဖမ်းဆီးသည်။ to take forcible possession of, အနိုင်အထက်ယူသည်။ အတင်းယူသည်။ လုယူသည်။ to take (property) by legal authority, သိမ်းသည်။ to fasten by tying, ချည်သည်။

Seized of, [be,] *v* လက်မှာရှိသည်။

Seizure, *n.* from Seize, the thing seized, ဖမ်းမိသောအရာ။ လက်ရပစ္စာ။

Seldom, *adv* တခါတလေသာ။

Select, *v. t.* ရွေးကောက်သည်။ ရွေးချယ်သည်။ —*a.* choice, ရွေးကောက်ထိုက်သော။ ထူးမြတ်သော။

Selection, *n* from Select *v. t*, a number of things selected, ရွေးကောက်သောအရာစု။

Self, *n or pron* ကိုယ်။ ကိုယ်တိုင်။ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကြပ်။ မိမိ။ —abasement, မိမိကိုယ်ကိုနှိမ့်ချခြင်း။ —abhorrence, မိမိကိုယ်ကိုမိမိနှိမ့်ရှာခြင်း။ —approving, *a* မိမိအကျင့်ကိုမိမိနှစ်သက်သော။ —conceit, *n* from next —conceited, *a* ငါမြတ်သည်ဟုကိုယ်ကိုအလွှဲထင်တတ်သော။ ထောင်လွှားသော။ —condemnation, *n.* ငါ့နှိမ့်အပြစ်ရှိသည်ဟုဆို၍ ကိုယ်တိုင်စီရင်ခြင်း။ —confidence, from next —confident, *a* မိမိကိုယ်ကိုမိမိကိုးစားသော။ —deceived, ကိုယ်ကိုကိုယ်လှည့်စားသော။ —defence, *n* ရန်သူဘေးမှလွတ်အောင် မိမိကိုယ်ကို မိမိကွယ်ကာ စောင့်မခြင်း။ —denial, from next. —denying, *a* ကိုယ်အလိုကိုငြင်းပယ်သော။ —destruction, *n.* ကိုယ် ကို ကိုယ် ဖျက်ဆီးခြင်း။ —determination, from next determining, *a.* —ကိုယ် အလို အလျောက် စီရင်ဆုံးဖြတ်သော။ —devotement, *n* မိမိကိုယ်ကိုမိမိပေးအပ်ခြင်း။ —esteem, *n.* မိမိကိုယ်ကိုမိမိသေးမြတ်ခြင်း။ —evident, *a* နဂိုရ်အားဖြင့်ထင်ရှားသော။ —examination, *n.* ကိုယ်ကျင့်ကြံပြုမှုသောအမှုကိုစစ်ဆေးခြင်း။ —existence, from next. —existent, *a.* သူတပါးကိုအဓိမပြုဘဲ ကိုယ်အလိုအလျောက်ဖြစ်သော။ —inflicted, ကိုယ်ကိုကိုယ်ပေးသော (ဒဏ်)။ —interest, *n.* ကိုယ်အကျိုး။ —interested, *a* ကိုယ်အကျိုးကိုမှတ်တတ်သော။ —knowledge, *n.* မိမိသဘောကို မိမိသိခြင်း။ —love, မိမိကိုယ်ကိုမိမိချစ်ခြင်း။ —murder မိမိအသက်

ကိုမိမိသတ်ခြင်း။ —opinioned, *see* Opinionated —possession,
n မိတ်ဆွေဖြစ်တည်ကြည်သော။ —preservation, ထေးမှလွှတ်အောင်
 မိမိကိုယ်ကိုမိမိစောင့်ထားခြင်း။ —restraint, ကိုယ်ကိုကိုယ်ချုပ်တည်း
 ခြင်း။ —sacrificing, *a* မိမိကိုယ်ကိုမိမိစွန့်အပ်သော။ —righteous,
 ကိုယ်၌ကုသိုလ်ရှိသည်ဟုထင်သော။ —righteousness, *n* from *do*.
same, *a* တူသော။ အတူတူဖြစ်သော။ —satisfied, မိမိကိုယ်ကိုမိမိ
 နှစ်သက်အားရသော။ —seeking, ကိုယ်အကျိုးကိုရှာတတ်သော။
 —sufficiency, *n* from *next* —sufficient, *a* သူတပါးကိုအဖို့
 မပြတ်ကိုယ်ညာဏ်၊ ကိုယ်အစွမ်းသတ္တိကို ကိုးစားသော။ —taught,
 သင်ချသောသူမရှိဘဲ ကိုယ်တိုင် ကြိုးပမ်း၍တတ်သော။ —will, one's
 own will, ကိုယ်အလို။ wilfulness, ကိုယ်အလိုသို့အားကြီးစွာလိုက်
 တတ်သောသဘော။ —willed, *a*. ကိုယ်အလိုသို့သာလိုက်တတ်သော။

Selfish, *a*. ကိုယ်အကျိုးကိုသာမှတ်တတ်သော။

Selfishness, *n* from above.

Sell, *v. t* ရောင်းသည်။

Seller, *n*. agent, from above.

Selvage, Selvedge, *n* ကလနား။

Semblance, *n* resemblance, တူခြင်း။ အဟန်ရှိခြင်း။ external ap-
 pearance, အသွင်အပြင်။

Semen, *n* သုတ်။ ကာမရည်။

Semi, *pref* in composition, တဝက်။

Semi-annual, *a*. ခြောက်လတစ်ကြိမ်ဖြစ်တတ်သော။

Semi-annular, *see* —circular

Semi-babarian, *n* ခပ်ယဉ်းယဉ်း၊ ခပ်ရိုင်းရိုင်းဖြစ်သောသူ။

Semi-breve, *n*. သိခြင်းသံဝိုက်မျိုး။ (ဝ)

Semi-circle, *n*. စက်ဝိုင်းတစ်ခြမ်း။

Semi-circular, *a*. စက်ဝိုင်းတစ်ခြမ်းဖြစ်သော။

Semicolon, *n*. အင်္ဂလိပ်စာ၌အလိုက်တမျိုး။ (,)

Semi-diameter, *n*. အချင်းတဝက်။

Semi-fluid, *n*. မကြည်။ ပွစ်သောအရည်။

Semi-metal, *n*. ထုစိုက်၍မဆန့်ထွက်တတ်သောသတ္တု။

Seminal, *a* pertaining to seed, အစေ့နှင့်ဆိုင်သော။ original, radical,
 မူထအရင်းဖြစ်သော။ နဂိုရှိ၍ပါသော။

Seminary, *n* သိပ္ပံအတတ်များကိုသင်ရာအရပ်နှင့်သင်ပေးသောဆရာ။ သင်
 ကြားသောတပည့်စု။

Semi-sextile, *n*. ပြိုဟ်နှစ်လုံးအသံ ၃၀ ကွာသောအနေ။

Semi-vowel, *n*. သရသဘောပါသောအသံ။

Sempiternal, *a*. အစဉ်အမြဲတည်သော။ ထာဝရဖြစ်သော။

Senate, *n*. an assembly of rulers, ပြည်မှုပြည်ရေးကို ထိုင်ပင် စီရင်သော

အရာရှိစည်းစဉ်းဝေး။ *in United States*, the higher branch of the legislature, အထက်ထွတ်တော်။

Senator, *n* အထက်ထွတ်အရာရှိ။

Senatorial, *a*. ထွတ်အရာရှိနှင့်ဆိုင်သော။

Send, *v. t.* to cause to be conveyed, ပေးလိုက်သည်။ ပါးလိုက်သည်။ to cause to go from one place to another, စေသည်။ စေလွှတ်သည်။ to cause to come to or upon, ရောက်စေသည်။ —away, လွှတ်လိုက်သည်။ —for, ခေါ်သည်။ —forth, —out, ထွက်စေသည်။

Senescence, *n* တိုးခြင်း။

Seneschal, *n* မင်းအိမ်၌အခမ်းအနားကိုစီရင်သောအရာရှိ။

Senile, *a*. ခိုသောအသက်အရွယ်နှင့်ဆိုင်သော။

Senility, *n*. ခိုခြင်း။

Senior, *a* older in age, သာ၍အသက်ကြီးသော။ older in standing or office, သာ၍တာဝန်ရှိသူအရာနှင့်နေသော။ —*n* agent, from same

Seniority, *n*. from same.

Senna, *n*. ပွေးကိုင်း။

Sennight, *n* ခုနစ်ရက်သည်။

Sensation, *n* perception, အာယတနအားဖြင့်သိမှတ်ခြင်း။ အမှတ်သညာရှိခြင်း။ feeling resulting from an impression, ဝေဒနာခံစားခြင်း။

Sense, *n* the faculty of seeing, hearing, &c မနာယတနကိုထား၍ အခြားသောအာယတနငါးပါးတွင်တစုံတပါး။ sensation, *see above*, mental perception, apprehension, discernment, မနာယတနညာဏ်။ knowledge, understanding, သိနားလည်ခြင်း။ opinion, judgment, မိတ်ထင်မှတ်ခြင်း။ meaning, import, ဆိုလိုသောအနက်အဓိပ္ပာယ်။

Senseless, *a* insensible, အမှတ်သညာမရှိသော။ ဝေဒနာကိုမခံစားတတ်သော။ foolish, stupid, မိုက်သော။

Senselessness, *n* from above

Sensibility, *n*. capability of perceiving, အာယတနအားဖြင့်သိမှတ်နိုင်သောအစွမ်းသတ္တိ။ susceptibility of impression, ဝေဒနာခံစားလွယ်သောသဘော။ နှစ်လုံးခိုက်မိလွယ်သောသဘော။ capability of being easily affected by external agency, *from next*, last def.

Sensible, *a*. capable of perceiving, အာယတနအားဖြင့်သိမှတ်တတ်သော။ အမှတ်သညာရှိသော။ အာရုံခံစားတတ်သော။ perceptible, အာယတနအားဖြင့်သိမှတ်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ having feelings easily excited, ဝေဒနာခံစားလွယ်သော။ နှစ်လုံးခိုက်မိလွယ်သော။ intelligent, ညာဏ်ကောင်းသော။ convinced, settled in mind, သဘောကျလျက်ရှိသော။ easily affected by external agency, အကြောင်းတစုံတရာဖြင့်ခြင်းကိုအလွယ်တကူခံတတ်သော။

Sensitive, *a*. *see* Sensible, 1st and 3d def. —plant, *n*. ထိကရိုးပင်။

Sensitiveness, *n.* from Sensitive, last def.

Sensorium, Sensory, *n* မိတ်တည်ရာ။

Sensual, *a.* pertaining to the five senses, မနာယတနကိုထား၍အခြား
သောအာယတနငါးပါးနှင့်ဆိုင်သော။ pertaining to the flesh or
fleshly gratifications, ကာမဂုဏ်နှင့်ဆိုင်သော။ devoted to the
indulgence of the appetites, ကာမဂုဏ်၌စွဲလမ်းသော။

Sensualist, *n* ကာမဂုဏ်၌စွဲလမ်းသောသူ။

Sensuality, *n* from Sensual, last def

Sensualize, *v t* ကာမဂုဏ်၌စွဲလမ်းစေသည်။

Sentence, *n.* a judicial decision, ကောက်ချက်။ ဆုံးဖြတ်ချက်။ a short
pithy saying, လေးနက်သောစကားတို့။ a period, အပိုင်း။ —*v t*
စီရင်ဆုံးဖြတ်သည်။

Sententious, *a.* အကျဉ်းအားဖြင့်လေးနက်စွာပြောတတ်သော။

Sentient, *a* အာယတနအားဖြင့်သိမှတ်တတ်သော။ အာရုံကိုခံစားတတ်သော။

Sentiment, *n* opinion, မိတ်ထင်။ အယူ။ opinion blended with
feeling, မိတ်။ sickly sensibility, an over indulgence of soft
feelings, နူးညံ့သောမိတ်အလိုကိုလိုက်လွန်းတတ်သောသဘော။

Sentimental, *a* presenting sentiments, ဩဝါဒပါသော။ over indul-
gent of soft feelings, နူးညံ့သောမိတ်အလိုကိုလိုက်လွန်းသော။

Sentinel, Sentry, *n* ကင်းစောင့်။

Sentry-box, *n.* ကင်းတဲ။

Sentry-post, *n.* ကင်း။

Separable, *a.* ကွဲကွာနိုင်သော။

Separate, *v z.* to part (intrans.,) ကွာသည်။ ကွဲကွာသည်။ to cleave
(intrans.,) အက်ကွဲသည်။ —*v. t* to part (trans.,) ခွဲခွာသည်။
to set apart, ခွဲထားသည်။ to divide, make a space between,
ပိုင်းသည်။ ပိုင်းခြားသည်။ ခြားနားစေသည်။ to divorce, (ထင်မယား
ကို) ကွာစေသည်။ —*a.* တခြားစီရှိသော။ ခြားနားသော။

Separation, *n.* the act of separating, from Separate, *v. t.* the state
of being separated, from Separate, *v. z.*

Separatist, *n.* အပေါင်းအသင်းထဲကထွက်၍အသီးအခြားနေသောသူ။

Sepoy, *n.* စစ်ပါရီ။ စစ်ပိုင်။ ကုလားနက်ထက်နက်ကိုင်။

Septagon, *n.* ခုနစ်ထောင့်ပုံ။ သတ္တဂံ။ a regular septagon, သတ္တဂံနန်း။

Septangular, *a.* ခုနစ်ထောင့်ရှိသော (ပုံ။)

September, *n.* အင်္ဂလိပ်နှစ်တွင် ကိုးရဲမြောက်သော ထတည်းဟူသော
စက်တင်ဘာလ။

Septenary, *a.* ခုနစ်ခုဖြစ်သော။

Septennial, *a.* happening every seventh year, ခုနစ်နှစ်တွင်တစ်ကြိမ်
တတ်သော။ lasting seven years, ခုနစ်နှစ်တိုင်တိုင်တည်တတ်သော။

Septiflous, *n.* ထောင်ပကောမြို့။

- Septuagenarian, *n* သသက်ခုနစ်ဆယ်ရှိသောသူ။
 Septuagint, *n* ဟေဗရသဘာသာအနက်ပြန်သောဓမ္မဟောင်းကျမ်းစာ။
 Septuple, *a* ခုနစ်ဆဖြစ်သော။
 Sepulchral, *a* သင်းရှိုင်းတွင်းနှင့်ဆိုင်သော။
 Sepulchre, *n* သင်းရှိုင်းတွင်း။
 Sepulture, *n* သင်းရှိုင်းတွင်း၌သင်းပြုတ်ခြင်း။
 Sequacious, *a* လိုက်တတ်သော။
 Sequel, *n.* a subsequent part, နောက်ပိုင်း။ a consequence, အကျိုး။
 Sequence, *n* order of succession, အစဉ်အတိုင်းလိုက်ခြင်း။ series, arrangement, အစီအစဉ်။
 Sequent, *a* အစဉ်အတိုင်းလိုက်သော။
 Sequester, Sequestrate, *v t* to take and keep from the owner for a time, အကြောင်းရှိ၍ဥစ္စာရှင်လက်မှဇာဏသိမ်း၍တခြားစီထားသည်။
 to place in retirement, လူစုထဲက ထွက်၍ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌နေစေသည်။
 Sequestration, *n.* from above
 Seraglio, *n.* မောင်းမမိသံတို့နေရာ။
 Serai, *n* တည်းခိုရာဇာရပ်။
 Seraph, *n* ကောင်းကင်တမန်တမျိုး။
 Seraphic, *a* angelic, ကောင်းကင် တ မန် ကဲ့ သို့ ဖြစ် သော။ pure, သန့်ရှင်းသော။
 Seraphim, *plur* of Seraph, *which see*
 Seienade, *v t* ကြိုက်ချစ်သောမိစ္ဆာဒိမ်နားမှာ ညအချိန်တွင် တီးမှုတ်ခြင်းကို ပြု၍သိခြင်းဆိုသည်။ —*n.* ထိုသို့သောသိခြင်းဆိုခြင်း။
 Serene, *a* ကြည်လင်သော။
 Sereneness, Serenity, *n* from above
 Serf, *n* ရိုးစဉ်းကျွန်။
 Serge, *n* သက္ကလတ်တမျိုး။
 Sergeant, *n* a high bailiff, အရာကြီးသောမြို့စာရေး။ a high law-officer, အရာကြီးသောရှေ့နေ။ a subordinate military officer, အကြပ်ကြီး။
 Seriatim, *adv.* အစဉ်အတိုင်း။
 Series, *n.* အစီအစဉ်။
 Serious, *a* grave in mind, ပေါ့လျော့ခြင်းမရှိ။ သမ္ဘာသတ်ရှိသော။ being in earnest, ပျက်ရယ်ခြင်းမထုတ်၊ ကေန်အမှန်ဖြစ်သော။ important, အမှုကြီးသော။
 Seriousness, *n* from Serious
 Sermon, *n.* ဟောသောဒေသနာ။
 Sermonize, *v v* တရားဟောသည်။
 Serous, *a.* ကြက်တက်ရည်သဘောရှိသော။
 Serpent, *n.* ခြေ။

Serpentine, *a* ကွေ့ကောက်သော။

Serrated, *a* ဂွေးသွားပိတ်ပိတ်သော။

Serim, *n* ကြတ်တက်ရည်။

Servant, *n* one who attends another and acts at his command, အဝေဝေပါ၊ အဝေခံ။ အဝေခံကျန်။ *a* slave, ငြေဌာကျန်။ *a* hired person, အဝေခံ။ the subject of a king, ကျွန်တော်၏။ one in the employ of government, အပူတော်ထမ်း။

Serve, *v t* to attend at command, အဝေခံသင်္ဃာ။ အဝေဝေပါခံသည်။ to perform the work of, ဘမ္မကိုဆောင်သည်။ ဘမ္မကိုထမ်းသည်။ to obey and worship, ဝတ်ပြုသည်။ to comply with, အလိုကိုလိုက်သည်။ to supply with food at table, စားပွဲ၌ဖြည့်စွပ်ပေးသည်။ to be of use to, အသုံးပြုသည်။ to be sufficient for, ထောက်သည်။ တပ်သည်။ to be in the place of, အစားဖြစ်သည်။ to deal with, (တပ်တပါး)၌ဖြည့်ကျင့်သည်။ to serve, as an occasion, အဆင်သင့်သည်။ — in execution, မှတ်ချက်အရရှင်ထိမ်းသည်။ — a variant, မှတ်ချက်အရရှင်ထိမ်းသည်။ — out, ဝေငှသည်။ — up, စားပွဲပေါ်မှာဖြည့်စွပ်ထားသည်။

Service, *n* labor performed at the command of another, သူတပါးစေစား၍လုပ်ဆောင်ခြင်း။ သူတပါး၏အမှုဆောင်ခြင်း။ performance of duty, ဝတ်ပြုခြင်း။ military or naval duty, အမှုထမ်းခြင်း။ use, အသုံး။ usefulness, အသုံးပြုခြင်း။ a course at table, စားပွဲ၌သုံးကျင်းသောစားပွဲထိမ်းသောက်ရန်။ *a* set of dishes used at a meal, နံနက်စာ၊ နေ့လယ်စာအပိုင်းကျင်းရသောပုကန်စု။

Servicable, *a* အသုံးဝင်သော၊ ကျေးဇူးပြုသော၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော။

Serviceableness, *n* from above

Servile, *a* pertaining to servitude, အဝေခံသော။ အဝေကျန်ဖြစ်သော။ အဝေခံခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ mainly submissive, သဘောနေ၊ သဘောထားယုတ်ညံ့၍သူအလိုသို့အကျွန်လိုက်တတ်သော။

Servileness, Servility, *n* from above

Serving-maid, *n* အဝေခံမိမ္မ။

Serving-man, *n* အဝေခံယောက်ျား။

Servitor, *n* နောက်လိုက်သောသူ။

Servitude, *n* အဝေခံကျန်အဖြစ်။ ကြေးကျွန်အဖြစ်။

Sesamum, *n* နှမ်းပင်။ —oil, နှမ်းဆီ။

Session, *n* the act of sitting, ထိုင်ခြင်း။ the sitting of a court, ယွတ်ရုံးပေါ်မှာထိုင်၍တရားစီရင်ခြင်း။ the period of court session, ယွတ်ရုံးပေါ်မှာထိုင်၍တရားစီရင်ရာကာလ။

Set, *v t* to place in its natural position, တည့်တည့်ထားသည်။ to place erect, ထောင်၍ထားသည်။ to put, place, (indefinitely,) ထည့်ထားသည်။ to put, fix, place (more or less permanently,)

ဗညျဗျိထားသည်။ to plant, ပြုသည်။ to fix (as a gem in metal,) တင်သည်။ to stud (with gems,) (ကျောက်)စီသည်။ to join (a broken bone,) ဆက်သည်။ to adjust by (something,) ညှိဆောင်ပျင်သည်။ to adapt musical notes to word, သီခြင်းသံ နေရာကျအောင်ပျင်သည်။ to put on a fine edge, ရှင်းသည်။ --eyes on, ငြည်ငြည်သည်။ --one's self, ဘာ ခုတ်သည်။ --one's self against, ဆန့်ကျင်တက်သိုဝင်သည်။ --a price, အဇီး ဟားသည်။ --a sail, ရွက်ကုန်သည်။ --a time, ချိန်းချက်သည်။ --a trap, ထောင်သည်။ --a watch, sentry, ကစားထားသည်။ ကင်းစောင့်ထားသည်။ *see also under* --[be] v. ၃ --as the sun, ဝင်သည်။ to become hard, ခဲသည်။ to flow, စီးသည်။ --about, ၁ အစပြုသည်။ (လုပ်)ပြုသည်။ ၂ against, ၃ to place in opposition or as in equivalent, မြင်၍တဖက်၌ထားသည်။ to provoke enmity between others, ရန်ဖက်မြင်စောင့်လိုက်သည်။ --a going, ၁ (မြင်)ဆောင်ဘေးအစဉ်းသည်။ --up, ၂ တခြား ပစ္စည်းထားသည်။ ၃ သိသည်။ သိမြင်သည်။ --aside, to put aside, not to take into the account, ထားသည်။ to pass by respect, ဟွဲပတ်သည်။ ပတ်ထားသည်။ to annoy, ပယေသည်။ --at ease, ပြမ်းစေသည်။ --a thought, အစဉ်းထား။ ပမာဏပြု။ --at rest, to quiet, မြိမ်စေသည်။ to settle and place beyond controversy, ငြိမ်းစရာမရှိအောင်ဆေးကာစွာပိရင်၍ထားသည်။ at work, လုပ်ဆောင် ဆောင်စီရင်သည်။ by, to put aside, ထားသည်။ to esteem, နှစ်သက်သည်။ --down, to put down, ထားသည်။ to enter in writing, မှတ်သားသည်။ --forth, to present to view, ဖော်ပြ ခုတ်သည်။ to propagate, ကျော်ညှာစေသည်။ --forward, to promote, တိုးတက်အောင်ပြုသည်။ --v. ၃ to move or march, ချီသည်။ ချီတက်သည်။ --free, လွတ်သည်။ --in, v. to arrive (as a season,) ရောက်သည်။ to become settled, နေရာကျသည်။ --in order, စီစဉ်သည်။ ဆင်သည်။ ပျင်ဆင်သည်။ --off, to decorate, တန်ဆာ ဆင်သည်။ လှအောင်ပျင်ဆင်သည်။ to present favorably, ကောင်း သောလက္ခဏာကိုသာပြသည်။ to place in opposition or as an equivalent, မြင်၍တဖက်၌ထားသည်။ to set apart, တခြားစီရံ ထားသည်။ --off, ၁ နှိမ်၍ကြွေးဆပ်ရန်အချက်။ --on, ၂ to place on, တင်သည်။ တင်ထားသည်။ to instigate, တိုက်ခွန်းသည်။ to assault, တိုက်သည်။ --on edge, (သွား) ငြိန်းအောင်ပြုသည်။ --on fire, မီးရှို့သည်။ --out, to allot, ခွဲဝေ၍ထားသည်။ to mark by boundaries, ပိုင်းခြားသည်။ to decorate, တန်ဆာဆင်သည်။ လှအောင်ပျင်ဆင်သည်။ to present favorably, ကောင်းသော လက္ခဏာကိုသာပြသည်။ to begin, စသည်။ အစပြုသည်။ to start on a journey, or course, တွက်သည်။ သွားစပြုသည်။ --over,

- အအုပ်ချုပ်ထားသည်။ —right, ဖြောင့် အောင်ပွင်သည်။ —to, အစပြုသည်။ (လုပ်) စပြုသည်။ —up, to place erect, ထောင်သည်။ ထူသည်။ to build, establish, တည်သည်။ တည်ဆောက်သည်။ တည်ထောင်သည်။ to propose, ဆင်ခြင်ရန် ဆိုတင်၍ ပြောသည်။ to raise (from depression,) ချီပင့်သည်။ —a city, အော်တစ်သည်။ v & to begin business, ထူထောင်သည်။ to assume a character ဤမည်သောသူဖြစ်သည်ဟုပြောထားသည်။ —upon, *see* —on, a orderly, regular, စီစဉ်သော။ စီရင်မြဲအတိုင်းဖြစ်သော။ [be,] v & to be fixed, as in the mud, ကျုံ့၍နေသည်။ to be fixed (as the eyes,) စိုက်၍နေသည်။ to be fixed (as the lower jaw,) ခိုင်သည်။ to be settled, adjusted by rule, သေဝပ်သည်။ သေချာသည်။ to be firmly attached in mind, စိတ်စွဲလမ်းသည်။ စိတ်ဝင်စား၍နေသည်။ to be firm, obstinate စိတ်ခိုင်မာသည်။ to be hard up, cornered, မလှုပ်နိုင်အောင် ကျဉ်းကျပ်ရာ သို့ရောက်သည်။ —n a number of things fitted to be used together, စုံလင်သော အရာစု။ a number of persons of similar characters or habit-, အပေါင်းအသင်း။ the going down (of a luminary,) ဝင်ခြင်း။
- Seton, *n* အသား၌ထုတ်ချင်းခပ်မောက်၍သွေးဝပ်သွေးဆိုးတစိုစိုထွက်ယိုနေခြင်းငှါလျှိုထားသောကြိုး။
- Settee, *n* အမှီပါသောထိုင်ခုံရှည်။
- Setter, agent, from Set, *v* , *see also* Setting dog
- Setting, *n* from Set, *v*
- Setting-dog, *n* ငှက်ကိုရှာတတ်သောခွေး။
- Settle 1, *n* ထိုင်ခုံ။
- Settle 2, *v t* to place in a permanent state, အတည်ချသည်။ နေရာချသည်။ သေဝပ်အောင်ပြုသည်။ to set up in business, ထူထောင်စေသည်။ to confirm, make permanent, တည်စေသည်။ မြဲစေသည်။ to place beyond controversy, ငြင်းစရာမရှိအောင်သေချာစွာစီရင်၍ထားသည်။ to free from wavering, စိတ်သဘောကျအောင်ပြုသည်။ to cause to subside and become compact, (ခွသောမြေကို) သိပ်အောင်ပြုသည်။ to establish by gift, အစဉ်အမြဲခံယူပိုင်စေဟုစီရင်သည်။ to fix firmly (in the mind,) စိတ်စွဲလမ်းစေသည်။ to cause sediment to sink, အနှစ်ကျအောင်ပြုသည်။ to compose, tranquilize, ပြိမ်းစေသည်။ to plant with inhabitants, အိမ်ခြေလူနေရှိအောင်ပြုသည်။ —accounts, စာရင်းကိုရှင်းစေသည်။ စာရင်းကိုရှင်းလင်းအောင်ပြုသည်။ —a difficulty, ဖြေဖျန်သည်။ အမှုပြီးပြေအောင်ပြုသည်။ အမှုကျေချမ်းအောင်ပြုသည်။ —the rate of house or land tax, ငွေခွဲပုံထားသည်။ အခွန်ခွဲပုံထားသည်။ —*v &* to become fixed or stationary, အတည်ကျသည်။ to fix one's residence, နေရာကျသည်။ to establish a domestic

state, အိမ်ထောင်သည်။ to become calm, ပြိမ်း၍သွားသည်။ to sink out of place, ယိုသည်။ to sink to the bottom, as sediment, (အနှစ်)ကျသည်။ to sink and become compact, လျှော့၍သိပ်သွားသည်။

Settlement, *n* from above, a place or colony formed by emigration from the mother country, နေရင်းပြည်ကထွက်၍လွတ်သပ်သောအခြားသောအရပ်၌တည်ထောင်သောမြို့ရွာ။ property settled on a wife, ထင်မပိုင်၊ မယားသာပိုင်သောဥစ္စာ။

Settling, *n* from Settle, *v*, *plur* sediment, အနှစ်။ အနည်။

Seven, *n* ခုနှစ်။ ၇။ —fold, *a* ခုနှစ်ဆဖြစ်သော။ —night, *see* Sennight —score, *a* တရာလေးဆယ်။ ၁၄၀။

Seventeen, *a* ဆယ်ခုနှစ်။ ၁၇။

Seventeenth, *a* ဆယ်ခုနှစ်မြောက်သော။ သတ္တရသမ။

Seventh, *a* ခုနှစ်မြောက်သော။ သတ္တမ။

Seventieth, *a* ခုနှစ်ဆယ်ပြည့်သော။

Seventy, *a*. ခုနှစ်ဆယ်။ ၇၀။

Sever, *v* *t*. to cut off, ဖြတ်သည်။ to disjoin, ခွဲခွာသည်။ to separate and place apart, တခြားစီခွဲထားသည်။ to divide or separate into parts, ပိုင်းသည်။ ပိုင်းခြားသည်။ အပိုင်းပိုင်းဖြတ်သည်။

Several, *a* distinct, ခြားနားသော။ some, not many, divers, မနည်း၊ မဗျားသော။ အမျိုးတမျိုး။ appropriate to each distinctly, ကိုယ်စီကိုယ်စီအသီးသီးဆိုင်သော။

Severally, *adv* အသီးသီးအခြားခြား။

Severance, *n* from Sever

Severe, *a* very strict, stringent, အလွန်ကြပ်တည်းသော။ hard, harsh, rigorous, ခက်ထန်သော။ ကြမ်းတမ်းသော။ violent, ပြင်းသော။ ပြင်းပြသော။ —in countenance, မျက်နှာထားနှံ့နေသော။

Seventy *n* from above

Sew, *v* *t* ချုပ်သည်။ —up, ပိတ်၍ချုပ်သည်။

Sewer, *n* အချုပ်သမား။ (*pron* su-el,) *n* ပေါင်းကူးမြောင်း။

Sewing-needle, *n* အဝိ။

Sex, *n* gender, လိန်။ womankind, မိမ္မမျိုး။ —[male,] *n* ယောက်ျားမျိုး။ —[female,] *n* မိမ္မမျိုး။

Sexagenarian, *n* အသက်မြောက်ဆယ်ရှိသောသူ။

Sexagon, *n* မြောက်ထောင့်ပုံ။ ဆဌဂံ။ a regular sexagon, ဆဌရန်း။

Sexangular, မြောက်ထောင့်ရှိသော (ပုံ။)

Sexennial, *a* happening every sixth year, မြောက်နှစ်တစ်ကြိမ်တစ်သော။ lasting six years, မြောက်နှစ်တိုင်တိုင်တည်တတ်သော။

Sextant, *n*. the sixth part of a circle. ခက်ပိုင်း ၆ မိတ်တွင်တစ်စိတ်။ an

instrument for measuring the altitude of the sun, &c.
နေတိုင်း။

Sextillion, *n* ပကောဋိ။

Sextile, *n* ပြတ်နှစ်လုံးအသိာ ၆၀ ကွာသောအနေ။

Sexton, *n* သုခမ္ဘာဇရုပ်စောင့်။

Sextuple, *a* ခြောက်ဆဖြစ်သော။

Sexual, *a* အထီး၊အမ၊ယောက်ျား၊မိမ္မိခြားနားခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Shabbiness, *n* from next

Shabby, *a* ragged and dirty, ညစ်စုတ်သော။ paltry, ညစ်ညံ့သော။

Shackle, *v. t* to bind the limbs, (လက်၊ခြေကို) ချည်နှောင်သည်။ to obstruct free action, အလိုရှိတိုင်းမပြုနိုင်အောင်ဆီးတားကန့်ကွက်၍ထားသည်။

Shackle-, *n plur* —for the feet, ခြေချင်း။ —for the hands, သံကွင်းလက်ဝတ်။

Shaddock, *n* ဂျွေကော။ ရှောက်တုဆိုး။M

Shade, *n* interception of light, အရိပ်။ darkness, မှောင်မိုက်။

a shady place of retreat, အရိပ်သစ်ိမ်း။ a screen, အကွယ်အကာ။

a gradation of color, အရောင်နှစ်ခုရောနှောစပ်ရှက်ခြင်း။ the dark part of a picture, မည်းအောင်ရေးသောအရိပ်သဏ္ဌာန်။ a spirit, ဂhost စသော applied to plants, growing in the shade,

ထားရိပ်။ —*v t* to intercept the light, အရိပ်နှင့်လွှမ်းမိုးသည်။

to overspread with darkness, မှောင်မိုက်နှင့်ဖုံးလွှမ်းသည်။

to screen, ကွယ်ကာသည်။ to mark, with gradations of color,

အရောင်နှစ်ခုရောနှောစပ်ရှက်အောင်ရေးသည်။ to paint in obscure

colors, အရိပ်သဏ္ဌာန်မည်းအောင်ရေးသည်။

Shades, *n plur* မရကောနိုင်ငံ။

Shadiness, *n* from Shady, *a*

Shading, *n* အရိပ်သဏ္ဌာန်မည်းအောင်ရေးခြင်း။

Shadow, *n* a defined shade, အရိပ်။ darkness, မှောင်မိုက်။ a screen,

အကွယ်အကာ။ a faint representation, မထင်ရှားသောအရိပ်

အရောင်။ a typical representation, ပုံဆောင်၍ပြသောအရိပ်

အရောင်။ —*v t* see Shade, *v t*, to represent faintly or

imperfectly, အရိပ်အရောင်ကိုသာ ပြသည်။ to represent

typically, ပုံဆောင်၍အရိပ်အရောင်ကိုပြသည်။

Shadowy, *a* full of shade, အရိပ်လွှမ်းမိုးသော။ partaking of shade,

အရိပ်ပါသော။ faintly representative, အရိပ်အရောင်ကိုသာ

ပြသော။ unsubstantial, unreal, အကောင်အထည်မထုတ်။ အရိပ်

သာဖြစ်သော။

Shady, *a* အရိပ်လွှမ်းမိုးသော။ အရိပ်များသော။

Shaft 1, *n* an arrow, မြှား။ any thing straight, ဖြောင့်တန်းသောအရာ။

အတံ။ a column, pillar, တိုင်။ the pole of a carriage, ရထားသန်။ လှည်းသန်။ the handle of a spear, ခြံရိုး။ —2, *n* a deep narrow pit opening into a mine, ဓာတ်။ သတ္တုတွက်သောတွင်းထဲသို့ဝင်ရာအပေါက်။

Shag, *n* ရုန်ကြမ်းသောသတ္တုလတ်အမွှေး။

Shagged, Shaggy, *a* —as hair, စုတ်ဖွား။ စုတ်ဖွားသော။ —as nap, အမွှေးရှည်သော။

Shaggedness, Shagginess, *n* from above.

Shake, *v* *i* to be agitated with a vibratory motion, လှုပ်သည်။ (intrins,) to tremble, quake, တုန်သည်။ တုန်လှုပ်သည်။ to become weak, အားလျော့သည်။ —*v* *t* from same, —hands, လက်ဆွဲ၍နှုတ်ဆက်သည်။ —off, *v* *t* ခါသည်။ ခါပြစ်သည်။ —*n* from above, *v* *i* and, *v* *t*

Shaking, *n* from Shake, *v* *i* and, *v* *t*

Shaky, *a* အပတ်အခက်များသော (သစ်သား။)

Shall, *verb* aff of tense, မည်။ ရမည်။ ခန့်။ လတံ။

Shallop, *n* သံတန်တမျိုး။

Shallow, *a*. တိမ်သော။ —in intellect, ညာဏ်တိမ်သော။ —bained, *a*. ညာဏ်တိမ်သော။ —*n* စည်းတိမ်။ သောင်တိမ်။

Shallowness, *n* from Shallow, *a*

Sham, *v* ဟန်ဆောင်သည်။ —*n* from above.

Shambles, *n* plur အမဲရောင်းဈေး။

Shambling, *a* အသွားအလာနင်းခွက်မကျသော။

Shame, *n* ဟိရိ။ ရှက်ခြင်း။ ရှက်ကြောက်ခြင်း။ modesty, (Pali) လဇ္ဈိ။ —[put to,] *v* *t* အရှက်ခွသည်။ —*v*. *t*. ရှက်စေသည်။ ရှက်ကြောက်စေသည်။ —faced, *a* ရှက်တတ်သော။ —facedness, *n* from above

Shameful, *a* ရှက်ဖွယ်သော။

Shamefulness, *n*. from above

Shameless, အရှက်မရှိသော။

Shamelessness, *n* from above

Shamelessly, *adv* အလဇ္ဈိ။

Shampoo, *v* *t*. မှိပ်သည်။ မှိပ်နုသည်။

Shank, *n*. the leg, ခြေထောက်။ the long part of an instrument, အတံ။ အရိုး။

Shanty, (Amer) *n*. တဲကုပ်ကလေး။

Shape, *n*. ပုံ။ ပုံပန်း။ သဏ္ဌာန်။ —*v* *t* to give form to, ပုံလုပ်သည်။ to form, make, ဖန်ဆင်းသည်။ —a course, ဤမည်သောထမ်းသို့ လိုက်သည်။ —to, *v* *t* တညီတည်းဖြစ်အောင်ပြုလုပ်သည်။

Shapeless, *n*. ပုံသဏ္ဌာန်မရှိသော။

Shapely, *a* ပုံပန်းတော်သင့်သော။

Shield, *n.* ဇောင်ခြမ်း၊ ဒိုင်းဇောင်ကြမ်း။

Sharded, *a* having wings sheathed with a hard case, အတောင့် ပေါ်မှာအခွံအုပ်သော (ပိုးကောင်)။

Share, *v* *t* to divide among two or more, ခွဲဝေသည်။ to partake with another, ဆက်ဆံ၍ယူသည်။ —*n.* the part belonging to each one on distribution, အစုသင့်၊ ဝေစု၊ ဝေပုံ။ ခွဲဝေ၍အသီးအသီးခံရသောအဖို့။ a portion, quantity, တပိုင်း၊ တပုံ။ အချို့။ တချို့။ an allotment, portion of work, အခန်းအတာ။ a part or portion of, any thing owned by a number in common, စုပုံဆက်ဆံ၍ပိုင်ကြရာတွင် ကိုယ်စီကိုယ်စီ အသီးအသီးဆိုင်သော ပိုင်စုသင့်။ *see also* Plough-share —holder, *n* အသီးအသီးစုပုံကြရာ ပါဝင်သောသူ။

Sharer, *n.* agent, from Share, *v* *t.*, one who takes a share, အစုသင့်ကိုခံသောသူ။ ဝေစုကိုခံသောသူ။ ဝေပုံကိုခံသောသူ။

Shares, [go,] *v* ဆက်ဆံ၍ယူသည်။

Shark, *n* the fish, ငါးမန်းဟိုင်း။ a greedy fellow who gets the property of others, ထောတထိုက်တွန်း၍သူတပါးဥစ္စာကိုပရိယာယ်နှင်ရအောင်ယူသည်။ —*v* သူတပါးဥစ္စာကိုပရိယာယ်နှင်ရအောင်ယူသည်။

Sharp, *a* having a keen edge or fine point, ထက်သော။ acute, not obtuse, ချွန်သော။ thin-faced, မှုတ်နှာလုံးသော။ astute, ညာဏ်ထက်မြက်သော။ quick of apprehension, နားပါးသော။ quick sighted, မှုတ်စိရှင်သော။ shrill, piercing, အသံစူးသော။ very acid, စူးအောင်ချဉ်သော။ harsh, bitter, as words, နားဦးသော။ severely rigid, inflexible, အာဏာထက်သော။ eager for food, စားချင်သောအာသာငမ်းငမ်းရှိသော။ eager, ardent, စိတ်အားကြီးသော။ severe, violent, ပြင်းသော။ ထန်သော။ vigilant, လှည့်ပြု၍စောင့်တတ်သော။ subtle in bargaining, ရောင်းဝယ်မှုတွင်လိမ္မာသော။ severely cold, မိမ့်အောင်အေးသော။ —edged, *a.* အသွားထက်သော။ —pointed, *a* အဖျားထက်သော။ —set, having a sharp appetite, စားချင်အားကြီးသော။ eager in desire, လိုချင်အားကြီးသော။ —shooter, *n.* ထက်မြောင့်သောသူ။ —sighted, *a.* မှုတ်စိရှင်သော။ —sightedness, *n.* from above. —visaged, *a.* မှုတ်နှာလုံးသော။ —witted, *a.* ညာဏ်ထက်မြက်သော။

Sharpen, *v* *t.* from Sharp, *a*

Sharper, *n.* လူလိမ်လူကောက်။

Sharpness, *n.* from Sharp, *a*

Shaster, *n.* သွတ္တရာကျမ်း။

Shatter, *v. t.* to break to pieces, ဗရမ်းဗတာခွဲသည်။ to burst into

- pieces, အစိတ်စိတ် အရွာရွာ ဖောက်ခွဲသည်။ to disorder (the intellect,) (စိတ်ကို) ပေါ့စေသည်။ —brained, *a.* စိတ်ပေါ့သော။
- Shatters, *n plur.* အစိတ်စိတ် အရွာရွာ။
- Shave, *v t* as with a razor, မိတ်သည်။ to cut off in slices, ဖြီးသွာ ချ်ခွာသည်။ to make smooth by cutting off slices, ထားကိုက်၊ ရှေ့ပေါ်တံစည်းနှင့်ချောအောင်ထိုးသပ်သည်။ to fleece, အကုန်အစင် သိမ်းယူသည်။ to skim along the surface, သိသွားသည်။ —*n.* ကိုက်။
- Shaveling, *n.* ဦးဖြည်းထိပ်ပြောင်။
- Shaver 1, *n* agent, from Shave —2, (*Amer.,*) *n.* လှေကလေး။
- Shaving, *n* from Shave, *v t.*, a slice pared off, ဖြီးသွာချ်ခွာသော အထွာ။ —made by a shave, ကိုက်စာ။ —made by a plane, ရှေ့ပေါ်စာ။
- Shawl, *n* အနံကြီးသောတပက်။
- She, *pron.* သူ။ (*fem*) —*a.* အမ။
- Sheat, *n* ယိုင်း။ ကောက်ယိုင်း။
- Shear, *v t.* ညှပ်သည်။ ကိုက်ညှပ်သည်။ ညှပ်ဖြတ်သည်။
- Shearing, *n* from Shear *v t.*
- Shears, ကတ်ကြေးကြီး။
- Sheath, *n* ထားလှံစသည်တို့ကိုသွင်းထားသောအိမ်။အအိမ်။ —winged, *a* အတောင်ပေါ်မှာအစွံအုပ်သော (ပိုးကောင်)။
- Sheathe, *v. t* to put into a sheath, (ထားလှံစသည်တို့ကို) အိမ်၌သွင်း ထားသည်။ to cover with inculaginous matter, ကျိချွသောဆေး နှင့်လူးသည်။ to cover as a ship's bottom with thin boards, ပိုးကာကပ်သည်။ —with copper, ကြေးနီကွပ်သည်။
- Sheathing, *n.* သင်္ဘောရောင်ခမ်းမိုး၊ နံရောင်ကိုကွပ်ကပ်သောအရာ။ —*n* board, ပိုးကာ။
- Sheave, *n* ထက်ခုတ်သီးစက်ဆန်။
- Shed 1, *v t* —blood, အသွေးကိုသွန်သည်။အသေသတ်သည်။ —feathers, အတောင်ကျွတ်သည်။ —fragrance, ရွှေးသည်။ —leaves, အရွက် ကြွေသည်။ —light, ထွန်းထင်းသည်။ အရောင်ထွက်သည်။ —skin, အရေလဲသည်။ —tears, မှက်ရည်ယိုသည်။ —2, *v. t.* to cause to fall clear, (မိမိရေစက်ကို) လျှော့ကျစေသည်။ —*n* တင်းကုပ်။
- Shedder, *n.* agent, from Shed 1, *v t*
- Shedding, *n.* from Shed 1, and Shed 2.
- Sheen, *n* အရောင်အဝါ။
- Sheep, *n* သိုးကောင်။ a large species, ဆက်။ —cot, *n* သိုးခြံငယ်။ —fold, *n.* သိုးခြံ။ —hook, *n.* သိုးဖမ်းသောမျက်။ —market, *n* သိုးရောင်းဈေး။ —shearer, *n.* သိုးခွေးကိုညှပ်သောသူ။ —shearing, *n.* the act of shearing sheep, သိုးခွေးကိုညှပ်ခြင်း။ the time of

- shearing sheep, သိုးမွေးညှပ်ချိန်ကာလ။ —skin, *n* သိုးရေ။
 —stealer, *n* သိုးမိုး။ —stealing, *n* သိုးကုမိုးခြင်း။ —walk, *n*.
 သိုးကျက်စားရာအရပ်။
- Sheepish, *a*. ရှက်ကြောက်လွန်းသော။
- Sheepishness, *n*. from above
- Sheep's-eye, *n* ရှက်သောအဟန်နှင့်ရိပ်ကာကြည့်ခြင်း။
- Sheet 1, *a* clean, အတိ။ သက်သက်။ —2, *v* ၁. ဖယ်သွားသည်။ —off,
v. ၂ ဖယ်ရှောင်သည်။
- Sheers, *n plur* ဝက်ခွံ။
- Sheet, *n*. —of a bed, အိပ်ရာခင်း။ ချုံထည်။ of a sail, သိကြီး။
 —fish, ငါးပတ်။ —of paper, စက္ကူတစ်ချပ်။ any thing expanded,
 အခင်း။ အတ္ထာ။ —anchor, *n* အကြီးဆုံးသောကျောက်ဆူး။ —cop-
 per, *n* ကြေးနီပြား။ —iron, *n* သံပြား။ —lead, *n* ခဲပြား။
- Shekel, *n* ရှေးကာလ၌သုံးသောငွေငါးတမျိုး။ တကျပ်ခန့်ရှိသောငွေငါး။
- Shelf, *n* a board fixed against a supporter, ခန်းဆီး။ နံရံနားမှကပ်၍
 လုပ်သောစင်။ a sand-bank, သောင်။ a ledge of rocks under
 water, ရေထဲမှာကျောက်တန်း။
- Shell, *n* the covering of certain animals, အခွံ။ an outer covering
 or case, ပြင်ကအကြမ်းခံသော အရာ။ အခွံသွင်းရန် အကြမ်းအိမ်။
 —*v* *t* to take off the shell, အခွံကိုခွာသည်။ to separate from
 the ear, ချွေယူသည်။ —fish, *n* အခွံရှိသောရေကတ္တီမျိုး။
- Shelter, *v. t* to be spread over the head of, အမိုးဖြစ်သည်။ to ward
 off from over head, မိုးကာသည်။ to protect, ကွယ်ကာစောင့်မ
 သည်။ —*n* something spread over head, အမိုး။ something
 which covers from an evil, အမိုးအကာ။ something which
 protects, အကွယ်အကာ။ —[take,] *v* to get under cover of,
 မိသည်။ to take refuge in, မှီခိုသည်။ မိလို့သည်။
- Shelterless, *a* မှီခိုရာမရှိသော။
- Shelve, *v* ၂. ဆင်ခြေလျှော့သည်။
- Shepherd, *n*. a keeper of sheep, သိုးထိန်း။ သိုးကျောင်း။ a pastor of
 a church, သင်းအုပ်ဆရာ။
- Sherbet, *n* သံကြားနှင့်ရှောက်ရည်ရေ၍လုပ်သောသောက်ရန်အရည်။
- Sherd, *see* Shard.
- Sheriff, *n*. မြို့သူကြီး။
- Shew-bread, *see* Show-bread.
- Shibboleth, *n*. စုံစမ်းရန်ထားသောအရာ။
- Shield, *n* a buckle, ကာ။ မိုင်း။ ထွား။ that which protects, by
 interposing, အကွယ်အကာ။ —*v. t* to protect by interposing, .
 ကွယ်ကာသည်။
- Shift, *v. i*. to change place or position, ရွှေ့သည်။ ပြောင်းသည်။

(intrans,) to change its direction, as the wind, လဲသည်။ to contrive, စိတ်ကူးသည်။ to practice indirect methods, ဥပါယ်တမူညှိပြုသည်။ —*v t* to change, (trans,) ပြောင်းသည်။ ပြောင်းလဲသည်။ (trans,) to change (clothes,) လဲသည်။ —*off*, *v t* (အနှောင့်အရှက်နှင့်ကင်းလွတ်အောင်ပြုသည်။) —*n* a change, ပြောင်းလဲခြင်း။ an expedient, ဥပါယ်တမူညှိ။ a chemise, မိမ္မဝတ်သောကြိုးခံအင်္ကျီ။

Shiftless, *a* စိတ်မကူးတတ်သော။

Shilling, *n.* ပင်နီ ၁၂ ခုနှင့်မျှသော။ ဂျိလိန်တည်းဟူသောအင်္ဂလိပ်ငွေစင်း။

Shin, *n* မြင်းခေါင်း။ ညိုကျည်း။ ညိုတံကျည်း။

Shine, *v i* to shed light, အရောင်ထွက်သည်။ ထွန်းသည်။ ထွန်းလင်းသည်။ to be bright, ပြောင်သည်။ to be conspicuous, distinguished, ထွန်းသည်။ ဂုဏ်အသရေထင်ပေါ်သည်။ —*n* fair weather, မိုဗ်းကြည်လင်ခြင်း။ brightness, အရောင်အဝါ။

Shingle, *n.* a thin board for roofing, ဖျဉ်အုတ်ကြွပ်။ small, round stones, pebbles, ကျောက်စရစ်။ —*v t* ဖျဉ်အုတ်ကြွပ်နှင့်မိုးသည်။

Shining, *n* from Shine, *v*

Shiny, *a.* from Shine, *v.*

Ship, *n.* သင်္ဘော။ *properly*, သုံးပင်တိုင်သင်္ဘော။ —board, *adv* သင်္ဘောပေါ်။ —boy, *n.* သင်္ဘောပေါ်မှာအစေခံလူကလေး။ —builder, *n.* သင်္ဘောကိုတည်သောပိသုကာ။ —building, *n* သင်္ဘောကိုတည်ခြင်း။ —carpenter, *n.* သင်္ဘောကိုတည်သောထက်သမား။ —chandler, *n* သင်္ဘောတန်ဆာများကိုရောင်းသောသူ။ —holder, *n.* သင်္ဘောသူကြီး။ —master, *n.* ကပ္ပိတန်။ —mate, *n* သင်္ဘောစီးပေါင်းစီးဗေဒ်။ —money, *n.* တိုက်သင်္ဘောစရိတ်ပေးချိခွဲသောငွေ။ —owner, သင်္ဘောရှင်။ —wreck, *n* from next —wrecked, [be] *v. i* သင်္ဘောပြိုမ်းသည်။ —weight, *n* *see* —builder. —*v t* သင်္ဘောပေါ်မှာတင်သည်။

Shipment, *n.* from Ship, *v t*, the goods shipped, သင်္ဘောပေါ်မှာတင်သောကုန်။

Shipping, *n.* သင်္ဘောများ။

Ship-shape, *adv* ပုံပန်းကျသည်နှင့်။

Shue, *n.* မြို့နယ်။

Shuk, *v.* တိမ်းရှောင်သည်။

Shirt, *n* ကြိုးခံ။

Shirting, *n.* ကြိုးခံလုပ်ရန်ကောင်းသောအထည်။

Shittim, *n.* ရှေးကာလ၌သုံးသောသစ်သားတမျိုး။

Shiver, *v i.* to break (intrans) into small pieces, အစိတ်စိတ်အစွာစွာကျိုးပဲ့သည်။ to quake, tremble, တုန်လှုပ်သည်။ —*v t*. from above, 1st def. —*n.* ကျိုးပဲ့သောအစအန။

Shivering, *n.* from Shiver, *v.*

Shoal, *v* to grow shallow, တိမ်သွားသည်။ to crowd around, ပိုင်း၍ ကျပ်လျက်နေကြသည်။ —*n* a sand bank, shallow, သောင်တိမ်၊ စည်းတိမ်။ a crowd, ထူထပ်သောအစုအဝေး။ —*a* တိမ်သော။

Shoaly, *a* သောင်များသော။

Shock, *v. t* to shake by violent collision, လှုပ်အောင်မြင်းစွာတိုက်ခိုက်သည်။ to strike with disgust, အလွန်စက်ဆုပ်စွာအောင်မြင်သည်။ to horrify, အလွန်ကြောက်သိန်စေသည်။ —*v t* ကောက်လှိုင်းပို့ထားသည်။ —*n.* from above, *v t.* a communication of electric fluid, လျှပ်စစ်မီးကိုသွင်းခြင်း။ a pile of sheaves, ပုံထားသောကောက်လှိုင်း။

Shoe, *n* an outer covering for the foot, ခြေနင်း။ a sandal, ဘိနပ်။ a house-shoe, မြင်းစွာခွံမိုက်သောသံကွင်း။ the shoe of a runner, စွပ်ဖားကွပ်။ —black, ခြေနင်းကိုသုတ်ပွတ်သောသူ။ —blackening, ခြေနင်းသုတ်ရန်ဆေးနက်။ —buckle, ခြေနင်းထိကပေါက်။ —leather, ခြေနင်းလုပ်ရန်ထားရေ။ —maker, ခြေနင်းထိုးသမား။ —sting, —tye, *n.* ခြေနင်းကြိုး။ —*v t* to furnish with shoes, မီးစေခြင်းငှါခြေနင်းကိုပေးသည်။ —a horse, မြင်းခွါခွံသံကွင်းကိုမိုက်သည်။ —a sled or sleigh, စွပ်ဖားကိုကွပ်သည်။

Shoeing-horn, *n* ခြေနင်းထဲသို့ခြေကိုသွင်းလွယ်အောင်လုပ်သောတန်ဆာ။

Shoo, *int.* ခွေ။

Shoot, *v t* to throw with force, ပြစ်သည်။ to send forth, ထွက်စေသည်။ to pass through with swiftness, ထုတ်ချင်းခပ်ပေါက်အောင်တဟုန်တည်းပြေးသည်။ —*v v.* to send forth, အညွန့်ထွက်သည်။ to jut, အစွန်းထွက်သည်။ to feel a darting pain, ထိုး၍ကိုက်သည်။ —out, *v. t* —(as the lips,) စူးသည်။ —up, *v. t* ကြီးမြင့်၍တက်သည်။ —*n* a young twig or branch, အညွန့်။ a sprout from a stump or root, အတက်။

Shooter, *n* ပြစ်သောသူ။

Shop, *n.* ဆိုင်။ work-shop, ထက်ပညာအတတ်ရုံ။ —board, *n.* ရုံခွံအလုပ်ကိုတင်၍လုပ်သောရုံ။ —keeper, *n.* ဆိုင်ရှင်။ —lifter, *n* ဆိုင်မှားမိုးသောသူ။ —man, *n* ဆိုင်စောင့်။ —*v v.* ဆိုင်မှားကိုလည်၍လိုသောအရာကိုဝယ်သည်။

Shore 1, *n.* the bank of a lake or sea, ကမ်း။ —2, *n.* a buttress, ပိုင်း၊ ကြား။ —2, *v t* ပိုင်းကန်သည်။

Shoreless, *a.* ကမ်းမရှိသော။

Short, *a.* not long, တိုသော။ not far distant, in time, မကြာမမြင့်သော။ insufficient, မထောက်သော။ not of adequate extent or quantity, မမှီထောက်သော။ incomplete, deficient, မစုံလင်။ shallow (in mind,) တိမ်သော။ not retentive

(as the memory,) မမှတ်မိတတ်သော။ abrupt, လမ်းတန်းမသင့်ဘဲ
ဘူးခနဲဖြစ်သော။ friable, crusty, ရွသော။ —armed, *a* လက်
တိုသော။ —coming, *n.* from come short, *v* —hand, *v*
အထိမ်းအမှတ်အားဖြင့်အကျဉ်းရေးသောစာ။ —legged, *a* ခြေ
ထောက်တိုသော။ —lived, *a.* not living long, အသက်တိုသော။
being of short continuance, ခဏသာတည်သော။ —of, [be] *v*
သောက်အောင်မရှိုင်း။ rib, *n.* နံတို။ —sighted, *a* near-sighted,
အနီးကြည့်မှသာမြင်နိုင်သော။ being of limited intellect, အမျှော်
အမြင်မရှိသော။ —sightedness, *n* from above, —waisted, *a*
ခါးတိုသော။ —winded, *a* သက်လုံမကောင်းသော။ —witted, *a*
ညာဏ်နည်းသော။ stunted, တိုက်တိုက်။ —Short, *n* အချုပ်အချာ။
—(in,) *adv* အကျဉ်းအားဖြင့်။

Shorten, *v* *i* to grow shorter, တိုသွားသည်။ —*r* *t* to make short,
တိုအောင် ပြုသည်။ တိုစေသည်။ to lessen, နည်းအောင် ပြုသည်။
နည်းစေသည်။ to cut short, တိုအောင်ဖြတ်သည်။ to make friable,
ရွအောင်ပြုသည်။

Shortening, *n* ခုန့်ကိုရှုစေတတ်သောအရာ။

Shortly, *adv* soon, မကြာမမြင့်မှီ။ briefly, နည်းသောစကားနှင့်အကျဉ်း
အားဖြင့်။

Shortness, *n* from Short, *a*

Shot 1, *n* the act of shooting, ပြစ်ခြင်း။ the reach of any thing
shot, ပြစ်၍လွှမ်းမီရာအရပ်။ cannon shot, အမြောက်ဆန်။ musket
shot, သေ နတ် ကျည်စေ့။ small shot, စရိတ်။ —hole, *n*
ကျည်ပေါက်သောအပေါက်။ —2, *n* a charge for eating, ထမင်း
ဆိုင်ခွဲစားသောက်၍ကုန်သောစရိတ်။ —free, *a* စရိတ်မပေးရဘဲ
လွှတ်သော။

Shote, *n.* ဝက်ပျိုကလေး။

Should, *pret of* Shall, ရမည်။

Shoulder, *n.* ပခုံး။ —belt, *n.* ရင်သိုင်း။ —blade, *n* ထက်ပြင်ရိုး။
—knot, ပခုံးစွန်းပန်းပွား။ —*v* *t* to push with the shoulder,
ပခုံးစောင်းထိုးသည်။ to place on the shoulder, ပခုံးပေါ်မှာ
တင်သည်။

Shout, *v* *i* ကျွေးကြော်သည်။ —*n* *do*

Shove, *v.* *t* တွန်းသည်။ တွန်းထိုးသည်။ —off (a boat,) *v.* *t* ကန်သည်။
—*n* *do*

Shovel, *n* တူးရွင်းပြား။ —*v* *t* တူးရွင်းပြားနှင့်ထိုးကော်၍ပတ်သည်။

Show, *v* *t.* ပြသည်။ ပြသည်။ ပြည့်န့်သည်။ ထုတ်ပြသည်။ ဖော်ပြသည်။
—favor, ကျေးဇူးပြုသည်။ —mercy, ချမ်းသာပေးသည်။ —*v.* *i.*
to appear, ထင်သည်။ —bread, *n* ပူဇော်သောမုန့်။ ရှေ့တော်မုန့်။
—forth, *v.* *t.* ထင်ရှားစေသည်။ —up, *v* *t* ဖော်ပြသည်။ —*n.*

semblance, *အဟန်*။ external appearance, *အသွင် အပြင်*။ assumed appearance, (*ဖြစ်*)*ဟန်ဆောင်သောအရာ*။ publicity, လူများရှေ့မှာထင်ရှားခြင်း။ a spectacle exhibited to view, ကြည့်ရှုစေဖို့ရာထုတ်ပြသောအရာ။ ostentatious display, ပတ္တာစွာ ကျင်းပ၍ပြခြင်း။ representative action, *ဇာတ်ပွဲပြခြင်း*။

Shower, *n* a fall of rain of short duration, *ခဏမိုဃ်းရွာခြင်း*။ a fall of fire, stones, &c *မီးမိုဃ်း ရွာခြင်း*။ ကျောက်မိုဃ်း ရွာခြင်း။ a liberal distribution, *အပေးအကမ်းဖွားခြင်း*။ —*v t* to wet with rain, မိုးစွတ်အောင်မိုဃ်းရွာသည်။ to distribute liberally, ရက်ရောစွာပေးကမ်းသည်။ to wet with falling water, (as in a shower-bath,) ကိုယ်ပေါ်သို့ရေပေါက်ဖွားဖွားချသည်။ —*bath, n.* ကိုယ်ပေါ်သို့ရေပေါက်ဖွားဖွားချ၍ချိုးသောအခန်း။

Showery, *a* ခဏခဏမိုဃ်းရွာလျက်ရှိသော။

Showy, *a.* fine, gay, သစ်သစ်လွင်လွင်ဝတ်စားတန်ဆာတို့ကိုဝတ်ဆင်လျက်ရှိသော။ gaudy, ဝင့်ဝင့်ဝါဝါဝတ်ဆင်လျက်ရှိသော။ splendid, အသရေတင့်တယ်သော။

Shred, *v t* အစအနထွက်အောင်ကိုက်ညှပ်သည်။ —*n* ကိုက်ညှပ်၍ထွက်သောအစအန။

Shrew, *n* တောက်တိမြည်တွန်တတ်သောမိမ္မ။ —*mouse, n* ကြက်စုတ်။

Shrewd, *a* cunning, လိမ္မာသော။ of nice discernment, ညာဏ်ထက်သော။

Shrewdness, *n* from above

Shrewish, *a* တောက်တိမြည်တွန်တတ်သော။

Shriek, *v. i.* ငယ်သံပါအောင်အော်ဟစ်သည်။ —*n. do*

Shift, *n* (ဖရင်ကိုဇုန်းကြီးရွှေမှာ) အပြစ်ကိုဖော်ပြ၍တောင်းပန်ခြင်း။

Shill, *a* အသိထက်သော။ အသိစူးသော။ အသိစာသော။

Shillness, *n* from above

Shrimp, *n* ဂုဇွန်ဆိတ်။

Shrine, *n* ဌာပနာတိုက်။

Shrink, *v. i.* to contract (intrans.) ကျုံ့သည်။ ကျုံ့ယွံ့သည်။ to draw in from fear, တွန့်၍ဆုတ်သည်။ —*v t.* from above, 1st def. —from, *v i* to with-draw and avoid, တွန့်၍ဆုတ်သွားသည်။ —up, see Shrink, *v. i* and *v. t.* —*n* from Shrink, *v i*

Shrive, *v t* အပြစ်ကိုဖော်ပြ၍တောင်းပန်ခြင်းကိုခံသည်။

Shrivel, *v i* ကျုံ့ယွံ့သည်။ —*v t* from above. —up, see Shrivel, *v. i.* and *v. t.*

Shroud, *v t.* to overspread, ဖုံးထွန်းသည်။ to cover from some evil, မိုးကာသည်။ to dress for burial, (အထောင်းကောင်ကို) ဝတ်မြို့သည်။ —*n.* an overspreading cover, ဖုံးထွန်းတတ်သောအရာ။

something that covers from evil, အမိုးခကာ။ the dress of a corpse, အသောင်းကောင်ကိုဝတ်၍သောအဝတ်။

Shrouds, *n plur* ရွက်တိုင်ဆိုးကြီး။

Shrub, *n.* မကြီးတတ်သောအပင်မျိုး။

Shrubbery, *n.* မကြီးတတ်သောအပင်မျိုးကိုပြုစုသောခြံ။

Shubby, *a* မကြီးတတ်သောအပင်မျိုးများသော။

Shrug, *v* ပခုံးတွန့်သည်။ —*n do*

Shudder, *v* ၊ ထန်၍တုန်လှုပ်သည်။

Shuffle, *v t.* mix confusedly, ရှုပ်ထွေးအောင်ရောနှောသည်။ —*cards*, ဖဲခန့်သည်။ to do privately, in the midst of confusion, ရှုပ်ထွေးသည်အတွင်းလျှို့ဝှက်၍ပြုသည်။ —*v i* to practice artifice, အလူးလူးအလဲလဲပြုသည်။ to move with an irregular gait, နင်းခွက်မကျတဲလှမ်းသွားသည်။ to shove the feet in walking, ရှုပ်တိုက်၍သွားသည်။ —*off*, *v t* ကင်းလွတ်အောင်ခွပ်ယိတ်တမည်ပြုသည်။ —*n* from Shuffle, *v t* 1st def and *v i* 1st def

Shuffling, *n* from Shuffle, *v*

Shun, *v t* to avoid, as a moral evil, ရှောင်သည်။ ကြဉ်ရှောင်သည်။ to avoid, as a natural evil, ရှောင်သည်။ ရှောင်လွှဲသည်။ တိမ်းရှောင်သည်။

Shut, *v t* to close (an opening with something,) ပိတ်သည်။ —the eyes, မှတ်စိမှိတ်သည်။ —the hand, လက်ဆုပ်သည်။ —(the mouth,) ဝှေ့ထားသည်။ to stop up, ဆို့သည်။ ပိတ်ဆို့သည်။ —*v i* to be closed, as a flower, ငုံ့သည်။ —*in*, *v t.* to inclose, ပိတ်ထားသည်။ to confine, ချုပ်ထားသည်။ to cover or intercept the view, ကွယ်ကာသည်။ —*out*, *v t* မဝင်အောင်ဆီးထားသည်။

Shut-up, *v. t* to close the entrance into, တံခါးပေါက်ကိုပိတ်သည်။ to obstruct, ပိတ်ဆို့၍ထားသည်။ to confine, ချုပ်ထားသည်။

Shutter, *n* ပြတင်းရွက်။ ပြတင်းပိတ်။

Shuttle, *n.* လွှန်း။

Shuttlecock, *n.* ဗလီတောင့်။

Shy, *a.* fearful of near approach, ကြောက်ရွံ့၍ရှောင်တတ်သော။ ရှောင်တတ်သောသဘောရှိသော။ cautious, wary, သတိပြုတတ်သော။ —*v i* ထန်၍နံ့ဖေးစောင်းခုန်လိုက်သည်။

Shyness, *n* from Shy, *a*

Siamese, *n* native of Siam, ယိုးစရား။ ယိုးစရားလူ။ the language, ယိုးစရားစကား။ —*a.* ယိုးစရားပြည်နှင့်ဆိုင်သော။

Sibilant, *a* ရှူထိုးသံပါသော။

Sibyl, *n.* ရှေးကာလ၌ထင်ပေါ်သောစိမိလယုသုတ်ခြင်းကိုခံရသောနတ်ဝင်မ။

Sibylline, *a* စိမိလနတ်ဝင်မနှင့်ဆိုင်သော။

Sick, *a.* ill, diseased, နာသော။ အနာရှိသော။ —*as the stomach*,

နှစ်လုံးနာသော။ —list, *n* လူနာစာရင်း။ —of, *a.* disgusted with, ရှိသော။

Sicken, *v.* ၁. နာသသည်။ နှစ်လုံးနာသသည်။ for sub-def. *see above*, to grow weak, အားလျော့သည်။ —*v t* from Sick, *a*

Sickish, *a.* ရှိစေတတ်သော။

Sickle, *n* တံစဉ်။

Sickliness, *n* from next

Sickly, *a* disposed to disease, နာတတ်သောသဘောရှိသော။ tending to produce disease, အနာ ဖြစ်စေတတ်သော။ faint, weak, အားလျော့လျက်ရှိသော။

Sickness, *n* from Sick, *a.*, a disease, အနာရောဂါ။

Side, *n.* —of a superficies, အနား။ of an animal, နံပေး။ နံပါး။ နံစောင်။ —of a house, chest, &c နံပေး။ —of a boat or ship, နံပေး။ နံစောင်။ —of a hill, ခါးပန်း။ —of a river, road, county, &c တဖက်။ အစွန်အနား။ one of two, corresponding parts, အဖက်။ တဖက်။ a party, ဖက်။ တဖက်၌နေသောလူစု။ —board, *n* စားပွဲပိုင်ဆင်သောနံ။ —box, *n* ဇာတ်ရုံတွင် ပွဲကြည့်ရန် အနားတဖက်တချက်၌ဆောက်သောစင်။ —saddle, *n* မိစ္ဆာစီးရန်ကုန်းနှီး။ —table, *n* အခန်းနားမှတစ်ဆင့်သွားသောစားပွဲလွတ်။ —walk, *n* လမ်းမကြီးတွင် တဖက်တချက် ကဖြေကျင်သွားရာ အနားလမ်း။ —*n* ငဲ့ကွက်သော။ —*v* ၁ တဖက်၌ပါဝင်သည်။

Sidelong, *a* အလျားအလိုက်ဖြစ်သော။

Siderear, *a* ကြယ်နက္ခတ်တို့နှင့်ဆိုင်သော။

Sideways, Sidewise, *adv* towards one side, စောင်းသည်နှင့်။ laterally, အလျားအလိုက်ဖြစ်သည်နှင့်။

Sidle, *v* ၁ တစောင်းတိုး၍သွားသည်။

Siege, *n.* ဝန်းရံ၍တပ်ချခြင်း။

Sieve, *n* ဆန်ခါ။

Sift, *v t* to separate by a sieve, ဆန်ခါနှင့်ချသည်။ to scrutinize, စစ်ဆေးသည်။

Sigh, *v.* ၁. ပင့်သက်ရှု၍ညည်းသည်။ —*n.* do

Sight, *n* the sense of seeing, စက္ခုယာတနံ the act of seeing, မြင်ခြင်း။ space visible, ကြည့်၍မြင်နိုင်သောစက္ခုအဝေး။ an aperture to direct the vision, ကြည့်ရာအပေါက်။ an object of sight, ရူပါရုံ။ a spectacle, ကြည့်ရှုဖွယ်ဖြစ်သောအရာ။ —[take,] *v* ၁. တည့်အောင်ကြည့်ရှုသည်။

Sightless, *a.* မှုတ်စိကန်းသော။

Sightliness, *n.* from next.

Sightly, *a* ကြည့်ရှုဖွယ်ကောင်းသော။

Sign, *n.* a token, ထက္ခဏာ။ a significant gesture or motion, အမှတ်။

a mark of distinction, အမှတ်အသား။ a signature, sign manual, လက်မှတ်။ လက်ရေးလက်မှတ်။ an exhibition of one's name, occupation, &c *see*—board, a typical representation, ပုံပမာ။ a memorial or a signal, အထိမ်းအမှတ်။ something presented as proof or evidence, သက်သေ။ a remarkable phenomenon, attesting an assertion, or indicating a future event, နိမိတ်။ နိမိတ်လက္ခဏာ။ a twelfth part of the zodiac, ရာသီ။ —board, *n* အိမ်ရှေ့မှတ်နှာစာ၌ကပ်ထားသောကဗွည်းစာ။ —manual, *n* လက်ရေးလက်မှတ်။ —post, *n* ကဗွည်းကပ်ထားသောတိုင်။ —*v t* to affix one's signature, လက်မှတ်ထိုးသည်။ to mark, မှတ်သားသည်။ to make a significant gesture or motion, အမှတ်ပေးသည်။

Signal, *n* အထိမ်းအမှတ် ထားသော နိမိတ် လက္ခဏာ။ အထိမ်းအမှတ်။ —fire, *n* အထိမ်းအမှတ်ပြသောမီး။ —*a*. ထူးဆန်းသော။

Signalize, *v t* to make distinguished, ဂုဏ်အသရေထွန်းအောင်ပြုသည်။ to give notice by a signal, အထိမ်းအမှတ်ကိုပြသည်။

Signature, *n* a sign manual, လက်မှတ်။ a mark, အမှတ်။ အမှတ်အသား။

Signet, *n* တံဆိပ်တော်။

Significance, Significancy, *n*. meaning, import, ဆိုလိုချက်။ အနက်အဓိပ္ပာယ်။ imposingness, အရှိန်ကြီးခြင်း။ moment, importance, အမှုကြီးခြင်း။

Significant, Significantive, *a*. ဆိုလိုသော။ အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသော။

Signify, *v t* to make known, သိအောင်ပြုသည်။ ထင်ရှားစေသည်။ to mean, ဆိုလိုသည်။ to import, be of some consequence, တစ်ခုခုသောအကျိုးနှင့်စပ်ဆိုင်သည်။ အတွက်ရှိသည်။

Silence, *n*. from Silent, *a* —*v t* to prevent (one's) speaking, နှုတ်ကိုပိတ်၍ထားသည်။ မပြောဘဲတိတ်ဆိတ်စွာနေစေသည်။ to still, ဖြစ်စေသည်။ to put an end to, ဆုံးစေသည်။ —*int* တိတ်တိတ်။

Silent, *a*. not speaking, စကားမပြောဘဲနေသော။ taciturn, စကားနည်းသော။ still, အသံမပြုဘဲရှိသော။ တိတ်ဆိတ်သော။ ဆိတ်ညံ့သော။ calm, quiet, ဖြစ်သော။ ဖြစ်သက်သော။ wanting efficiency, ခေမသော။

Silently, *adv* ခပ်မဆိတ်။ တုတ်တုတ်။ *Pal*.

Silk, *n*. —thread, မိုး။ မိုးဖြည်း။ —cloth, မိုးထည်။ —mercer, *n*. မိုးထည်ရောင်းသောသူ။ —weaver, *n* မိုးထည်ရက်သောသူ။ —worm, *n*. မိုးကောင်။

Silken, *a*. made of silk, မိုး။ မိုးကိုထုပ်သော။ soft, delicate, နူးညံ့သော။

Silkiness, *n*. from next.

Silky, *a* made of silk, ပိုး၊ ပိုးကိုလုပ်သော။ smooth, fine, ပိုးကဲ့သို့
ချောသော။

Sill, *n.* တံခါးခုံ။

Sillabub, *n* နို့နှင့်စပ်ရည်ရောသောသောက်ရန်အရည်။

Silliness, *n.* from next

Silly, *a* wanting in common intellect, နှိမ့်သော။ unwise, မိုက်သော။

Silver, *n* ငွေ။ pure silver, ဘော်။ —beater, *n* ငွေခတ်သောသူ။
—smith, *n* ပန်းတိမ်သမား။ —*a.* made of silver, ငွေ။ ငွေကို
လုပ်သော။ pale like silver, ဘော်ကဲ့သို့ဖြူသော။ soft in voice,
အသံချိုသော။ —*v. t.* overlay with silver, ငွေနှင့်မွမ်းမံသည်။ to
make bright, ပြောင်စေသည်။ to whiten, ဖြူစေသည်။

Silvery, *a* ငွေကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Similar, *a* တူသော။

Similarity, *n* from above

Simile, *n* ဥပမာ၊ ပုံပမာ။

Similitude, *n.* the state of being similar, တူသောအဖြစ်။ a simile,
which see

Simmer, *v. i.* စိမ့်မြည်၍ ပွက်သေးသည်။

Simony, *n.* ဓမ္မဆရာအရာကိုရောင်းဝယ်ခြင်းအပြစ်။

Simper, *v. i.* စိတ်ပေါ့သွတ်သကဲ့သို့ပြုသည်။ —*n. do.*

Simple, *a* consisting of one thing, uncompounded, မူထစစ်သော။
ရောနှောခြင်းမရှိတဲတသန့်တည်းရှိသော။ not complex or com-
plicated, ကမိယာတန်ဆာကျည်း၍ရှင်းလင်းသော။ unaffected,
undisguised, လျှိုဝက်ခြင်းမရှိတည့်ထင်းသော။ plain, unadorned,
တန်ဆာမဆင်းရိုးသော။ plain, artless, ပရိယာယ်မပြု၊ ရိုးသော။
silly, not cunning, မလိမ္မာ၊ မိုက်သော။ —hearted, *a.* ဖြောင့်
သောစိတ်သဘောရှိသော။ —minded, *a* ပရိယာယ်မရှိ၊ ရိုးသား
သော။ —*n* ရောနှောခြင်းမရှိတမျိုးတည်းဖြစ်သောဆေး။

Simpleness, Simplicity, *n* from Simple, *a*

Simpleton, *n* သူမိုက်။

Simplification, *n* from next.

Simplify, *v. t.* ရောနှောနှုတ်ထွေးခြင်းကို ရှင်းလင်း၍ အစီအစဉ် အလိုက်
ထားသည်။

Simply, *adv* artlessly, ပရိယာယ်မပြု၊ ရိုးရိုးသားသား။ merely, ချည်း။
သာ။ ကာမျှ။

Simulate, *v. t* အရောင်ဆောင်သည်။

Simulation, *n.* from above.

Simultaneous, တပြိုင်နက်ဖြစ်သော။

Simultaneousness, *n.* from above.

Sin, *n.* ပြစ်မှားခြင်း။ ဒုစရိုက်။ အပြစ်။ —offering, *n.* အပြစ်မြေရာပူဇော်

သကာ။ —*v* *i*. ပြစ်မှားသည်။ ခုစုခိုက်ပြုသည်။ အပြစ်ပြုသည်။
—against, *v* *t* ပြစ်မှားသည်။

Since, *adv* because that, သော့ကြောင့်။ after, from the time that,
နောက်မှ။ ago, လွန်ခဲ့ပြီး။ အထက်။

Sincere, *a* pure, unimixed, စစ်။ သက်သက်။ undissembling, ဖျှံ့ဝတ်
ခြင်းမရှိ။ သဘောဖြောင့်သော။

Sincerity, *n* from above

Sinecure, *n* အမှုမထမ်းဘဲအငြိမ်းစားရခြင်းအရာ။

Sinecurist, *n* အမှုမထမ်းဘဲအငြိမ်းစားရသောသူ။

Sine-die, *adv* နေ့ရက်ကိုမချိန်းချက်ဘဲ။

Sinew, *n* လေကြော။ *figuratively*, ခွန်အား။

Sinewy, *a*. consisting of sinews, လေကြောဖြစ်သော။ strong,
vigorous, သန်မာသော။

Sinful, *n* အပြစ်ရှိသော။

Sinfulness, *n* အပြစ်။

Sing, *v* သီခြင်းဆိုသည်။ —as a bird, မြည်သည်။ မြည်တူသည်။

Singe, *v* *t*. မှိုက်သည်။

Singer, *n*. သီခြင်းသည်။

Singing-book, *n*. သီခြင်းဆိုရန်၊ သံသိုင်း၊ သံမြင့်ကိုပြသသောစာအုပ်။

Singing-master, *n*. သီခြင်းဆရာ။

Single, *a* one only, တဦးတည်းဖြစ်သော။ တခုတည်းဖြစ်သော။ not
double, having one thickness only, ဟွာချင်း။ unmarried
(man,) မယားမရှိသော(သူ)။ unmarried (woman,) ထင်မရှိ
သော(မိစ္ဆ)။ performed with one antagonist on a side, စီးချင်း။
unbiased and clear, ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိ၊ ကြည်လင်သော။ —handed,
a. လုပ်ကိုင်သူတယောက်တဦးရှိသော။ —hearted, Single-minded,
a စိတ်တယမတ်တည်းရှိသော။ —out, *v*. *t*. ရွေးကောက်သည်။

Singleness, *n* from Single, *a*. 1st, 2d, and last def.

Singly, *adv* alone, (as a person travelling by himself,) ငါဝင်
တောင်းတောင်း။

Singular, *a* one only, တဦးတည်းဖြစ်သော။ တခုတည်းဖြစ်သော။ pe-
culiar, ထူးခြားသော။ rare eminent, ထူးဆန်းသော။ *n* ဧကဝုဉ်။

Singularity, *n*. peculiarity, ထူးခြားသောအခြင်းအရာ။ something
curious or extraordinary, ထူးဆန်းသောအရာ။

Sinister, *a*, left, ထက်ဝဲ။ evil, ဆိုးယုတ်သော။ inauspicious, နိမိတ်
ထက္ကဏာမကောင်းသော။

Sink, *v* *i*. to fall through (a medium of less gravity,) နစ်သည်။ to
go down gradually, လျော့ကျသည်။ to go down through,
ကျိသည်။ to enter or penetrate, ဖောက်၍ဝင်သည်။ to become
low, subside, နိမ့်သွားသည်။ to become deep, as the eyes,

(မှက်တွင်း)ဟောက်သည်။ to fall, as price, လျော့သည်။ to decline, ရွှေလျော့သည်။ —*v t* to immerse, နှစ်သည်။ to make by digging, တွင်းတူးသည်။ to bring low, နှိမ့်သည်။ to depress, degrade, နှိမ့်ချသည်။ to bring down (price,) လျော့စေသည်။ —*n.* a sewer, ပေါင်းကူးမြောင်း။ a place for throwing water, ရေသွန်ရာအရပ်။

Sinless, *a.* အပြစ်မရှိသော။ အပြစ်ကင်းလွတ်သော။

Sinner, *n.* အပြစ်ရှိသောသူ။ ဖြစ်မှားသောသူ။

Sinuosity, *n* from next

Sinuous, *a* ကွေ့ကောက်သော။

Sinus, *n.* a deep narrow bay, အောင်လှိုင်ထောင့်ကွေး။ an elongated abscess, တွင်းနက်သောအနာပေါက်။

Sip, *v t* —with the lips, ရှုပ်သည်။ to suck, စုတ်သည်။ —*n.* do

Siphon, *n* ရေရိုးဖွဲ့တံ။

Sir, *n* a title of compellation, ခင်ဘုရား။ ရှင်။ a title of a baronet or knight, အရှင်။

Sire, *n* father, အဘ။ the male parent of a horse, သားကိုရသော မြင်းတီး။ a term of compellation, addressed to a king, ဘုရား။

Siren, *n* a singing goddess, သီခြင်းသည်နတ်သိမ့်။ a fascinating, woman, မြို့တတ်သောမိမ့်။

Sirloin, *n.* ခါးဆစ်သား။

Sirrah, *n.* ယုံ။

Sister, *n.* the elder sister of a man or woman, အစ်မ။ the younger sister of a man, နှစ်မ။ the younger sister of a woman, ညီမ။ —in-law, *n.* (of different kinds,) မရီး။ ခယိမ။ သောက်မ။

Sisterhood, *n.* သင်းဖွဲ့သောမိမ့်စု။

Sisterly, *a* like a sister, ညီအစ်မ။ နှစ်မကဲ့သို့ဖြစ်သော။ affectionate, ချစ်ခင်စုမ္မက်သောသဘောရှိသော။

Sit, *v. i.* to rest on the posteriors, ထိုင်သည်။ to incubate, ဝပ်သည်။ to lean on, မိမီးသည်။ to be put on as a garment, ဝပ်ထွက်ရှိသည်။ —down, *v i* to place one's self on the posteriors, ထိုင်သည်။ to begin a siege, (မြို့ရွှေ့မှာ)တပ်ချသည်။ to settle (intrans.,) နေရာကျသည်။ —up, *v. i* to rise from lying to sitting, အိပ်ရာမှထ၍ထိုင်သည်။ to stay, without going to bed, မအိပ်ဘဲစောင့်နေသည်။

Site, *n.* အရာ။ as, မြို့ရာ။ အိမ်ရာ။

Sitting, *n* from Sit, see Session, 2d def

Situate, Situated, *a.* placed, တည်ထွက်ရှိသော။ sustaining some relation to, စပ်ဆိုင်သော။

Situation, *n* position, တည်ရာ။ တည်နေရာ။ state, condition, မြစ်ခြင်း။
 ၏အကြောင်းအရာ။ place, office, အရာ။

Six, *a*. ခြောက်။ ၆။ —fold, *n* ခြောက်ဆမြစ်သော။ score, *a* တရာ
 နှစ်ဆယ်။ ၁၂၀။

Sixteen, *a* ဆယ်ခြောက်။ ၁၆။

Sixteenth, *a*. ဆယ်ခြောက်ခုမြောက်သော။ သောဌသမ။

Sixth, *a*. ခြောက်ခုမြောက်သော။ ဆဌမ။

Sixtieth, *a* ခြောက်ဆယ်ပြည့်သော။

Sixty, *a* ခြောက်ဆယ်။ ၆၀။

Sizable, *a* အလုံးအရပ်တော်သော။

Size 1 *n*. bigness, bulk, magnitude, အထူအထည်။ commonly,
 ခုဒယ။ အလုံးအရပ်။ အကြီးအငယ်ပမာဏ။ —1, *v. t*. အကြီးအငယ်
 အလိုက်စီစဉ်သည်။ —2, *n* a glutinous substance, ကော်ရည်။
 —2, *v. t* ကော်ရည်နှင့်သုတ်သည်။

Sized, *a*. ဤမည်သောအလုံးအရပ်ရှိသော။

Siziness, *n* from Size

Sizing, *n*. ကော်ရည်။

Sizy, *a*. စေသော။

Skate, *n*. a fish, လိပ်ကျောက်။ လိပ်ကျောက်စွန်။ လိပ်ကျောက်တံခွန်။
 ရေခဲပေါ်တွင်စီးရန်၊ သံချောင်းတပ်သောခြေနှင်း။ —*v. i* သံချောင်း
 တပ်သောခြေနှင်းကိုစီးလျက်ချောတိုက်၍သွားသည်။

Skein, *n* ခြည်ခင်း။

Skeleton, *n*. အရေ၊ အသားကျ၍ကုန်သောကိုယ်ခန္ဓာရိုး။ အကောင်အလိုက်
 နေရာမဗျတ်၊ ထားသောအရိုး။

Skeptic, *n*. အမှုမျိုးကိုယုံမှားသောသူ။

Skeptical, *a* အမှုမျိုးကိုယုံမှားတတ်သော။

Skepticism, *n* အမှုမျိုးကိုယုံမှားခြင်း။

Sketch, *v. t*. ပုံသဏ္ဌာန်ပေါ်ရုံမျှသာရေးသား၍ထားသည်။ —*n* ပုံသဏ္ဌာန်
 ပေါ်ရုံမျှသာရေးသား၍ထားသောအရာ။

Skewer, *n*. တံစွဲကန့်ထန်ကျင်း။ —*v. t* တံစွဲမှာကန့်ထန်ကျင်းနှင့်ထိုးသည်။

Skiff, *n*. သံဘန်ငယ်။

Skilful, *a* တတ်မြောက်၍လိမ္မာသော။

Skilfulness, Skill, *n* from above

Skilled, *a*. တတ်မြောက်၍လိမ္မာသော။ ကြေမြှန်သော။

Skillet, *n* ထက်ကိုင်တံပါသောသံဗိုးလုံး။

Skim, *v. t*. to take off what rises on the surface, သုသည်။ သုယူသည်။
 —*v. i*. to glide near the surface, သိသွားသည်။ to treat with

slight attention, အပေါ်ယံနှံကာသပြသည်။ —milk, *n* ချိုဆီကို
 သုယူ၍ကျန်ရစ်သောချိုရည်။

Skimmer, *n*. သုယူရန်ယောက်ချို။

Skimmings, *n. plur.* —သဲ၍မြစ်သောအရာ။

Skin, *n* —of any animal, အရေ။ အရေပြား။ —of a beast, သားရေ။
—of fruit, အခွံ။ —deep, *a.* အရေထန်ရုံမျှရှိသော။ —flint, *n.*
လူကတ္တရာ။ လူကော်စေး။ —*v. t.* to strip off the skin, နှုတ်သည်။
သားရေကိုဆုတ်ခွါသည်။ to peel, အခွံကိုနှုတ်ခွါသည်။ to cover
with skin, အရေဖုံးလွှမ်းအောင်ပြုသည်။

Skinny, *a* အရေကပ်၍နုသော။

Skip, *v. i* ခုန်သည်။ —*v. t.* to leap over, ခုန်သွားသည်။ to omit,
မ(ပြု)ဘဲလွှတ်ထားသည်။ —over, *v. t.* see Skip, *v. t.* last def
—*n* ခုန်ခြင်း။

Skipper, *n* သင်္ဘောငယ်တွင်အကြီးအကဲလုပ်သောသူ။

Skirmish, *v. i* စစ်ရေးမငင်ဘဲအဆင်သင့်ဆိုင်မိ၍တိုက်သည်။ —*n. do*

Skirt, *n* the loose part of a coat below the waist, အင်္ကျီအောက်
ပိုင်း။ a close petticoat, ထုံချည်။ a border, edge, margin,
အစွန်အနား။ —*v. t.* အစွန်အနားဖြစ်အောင်ပြုသည်။

Skittish, *a* ကြောက်လန့်တတ်၍အတွေးမခံဝံ့သော။

Skittishness, *n* from above

Skulk, *v. i.* ကြွက်လျှိုး၊ ကြောင်လျှိုးနေသည်။

Sky, *n.* မိုဃ်းကောင်းကင်။ —blue, *a.* မိုဃ်းကောင်းကင်ကဲ့သို့ပြာသော။
color, *n* မိုဃ်းကောင်းကင်အရောင်။ —colored, *a.* မိုဃ်းကောင်းကင်
အရောင်ရှိသော။ —high, *a* မိုဃ်းကိုမှီအောင်မြင့်သော။ —lark, *n*
ထိုး၍ဖွံ့တက်စဉ်မြည်တတ်သောငှက်။ —light, *n.* အမိုးပြတင်း။
—rocket, *n* မီးဖျံ။

Skyey, *a* မိုဃ်းကောင်းကင်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Skyward, *adv* မိုဃ်းကောင်းကင်သို့။

Slab, *n* —of wood, ပိုးကာစောင်။ —of stone, ကျောက်ဖျဉ်။

Slabber, see Slav-ei

Slack, *a.* not tense, လျော့သော။ remiss, not duly attentive, ပေါ့
လျော့သော။ not putting forth effort, အားမထုတ်၊ ပျော့ပျော့ညံ့ညံ့
လုပ်သော။ slow, နှေးသော။ —[be,] *v. i* as the tide, (ရေ)စစ်
သည်။ —*v. i* and *v. t.* see Slacken, *v. i* and *v. t.* —*n.*
ကြိုးအိတ်ကျသောအပိုင်း။ —*adv* အကုန်အစင်မထုတ်ဘဲ။

Slacken, *v. i* to become less tense, လျော့သွားသည်။ to relax effort,
လုတ္တရေ့လျော့သည်။ to abate (intrans.,) အားလျော့သည်။ to
become slow, နှေးသွားသည်။ to lose cohesion, အစေးပြယ်သည်။
—*v. t.* to make less tense, လျော့သည်။ to cause efforts to
relax, လုတ္တရေ့လျော့အောင်ပြုသည်။ to abate (trans.,) mitigate,
ပေါ့စေသည်။ လျော့စေသည်။ ညံ့စေသည်။ to make slow, နှေးစေ
သည်။ to deprive of cohesiveness, အစေးပြယ်အောင်ပြုသည်။

Slackness, *n.* from Slack, *a.*

Slake, *v. t* —(thirst,) ပြေအောင်သောက်သည်။ —fire, သတ်သည်။
—(lime,) ဖောက်သည်။

Slam, *v. t* ဆောင့်၍တွန်းလိုက်သည်။

Slander, *v. t* သူ့အသရေပျက်အောင်မဟုတ်မမှန်ပြောသည်။ အတင်းပြောသည်။ —*n. do*

Slandeiious, *a* from Slander, *v. t*

Slang, *n* သန်းစကား။

Slant, *a.* (in various ways,) တိမ်းသော။ ယိမ်းသော။ စောင်းသော။ ရှေ့သော။ —*v. t. do*

Slap, *v. t* ထက်ဝါးနှင့်ပုတ်သည်။ —dash, *adv* တပြိုင်နက်။

Slash, *v. t.* ခုတ်သည်။ —*n* ခုတ်ရာ။

Slat, *n* ခါးပတ်ပျဉ်။

Slate, *n* —for roofing, ကျောက်အုတ်ကြွပ်။ —for writing, ကျောက်သင်ပုန်း။ —pencil, *n* ကျောက်တံ။ —*v. t* ကျောက်အုတ်ကြွပ်နှင့် မိုးသည်။

Slattern, *n* အနေ အထိုင် အဝတ် အစား ပက်စက်သောမိမ္မ။

Slaughter, *v. t* သတ်ဖြတ်သည်။ —house, *n* သားကောင်ကိုသတ်သော တင်းကုတ်။ —*n. do.*

Slaughterous, *a* from Slaughter, *v. t*

Slave, *n.* ကြေးကျွန်။ —boin, *a* သားပေါက်ကျွန်ဖြစ်သော။ —holder, —owner, *n* ကျွန်ရှင်။ —trade, *n* လူကိုဖမ်း၍ရောင်းစားခြင်းအမှု။ —*v. t* ကြေးကျွန်ကဲ့သို့ပင်ပန်းစွာအလုပ်လုပ်သည်။

Slaver, *n* လူကိုဖမ်း၍ရောင်းသောသင်္ဘော။

Slav-er, *n* သွားရည်။ —*v. t.* သွားရည်ယိုသည်။

Slavery, *n.* ကျွန်ခံခြင်း။

Slavish, *a.* ကျွန်ခံသကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Slavishness, *n* from above.

Slay, *v. t.* သတ်ဖြတ်သည်။

Slayer, *n* agent, from above

Sleazy, *a* ပါးပါးလှလှဖြစ်သော။

Sled, *n* စွပ်ဖာအိမ်။

—Sledge, *n* a large hammer, ပန်းဝဲသုံးသောသံတူကြီး။ a sled, *which see*

Sleek, *a.* ချောလှင်သော။ —*v. t. do.*

Sleekness, *n* from Sleek, *a.*

Sleep, *v. i.* —as common people, အိပ်ပျော်သည်။ —as kings, စက်တော်ခေါ်သည်။ —as priests, ကျိန်းသည်။

Sleepiness, *n.* from Sleepy, *a.*

Sleepless, *a.* အိပ်မပျော်နိုင်၊ တကြောင်ကြောင်နေသော။

Sleepy, *a* inclined, to sleep, အိပ်ချင်သော။ soporiferous, အိပ်ပျော်အောင်တတ်သော။

- Sleet, *n* ရွဲရွဲမှုန့်မှုန့်ကျသောနှင်းခဲ။
- Sleety, *a* ရွဲရွဲမှုန့်မှုန့်ကျသောနှင်းခဲနှင့်ဆိုင်သော။
- Sleeve, *n.* အင်္ကျီထက်။ —button, *n* အင်္ကျီထက်မှာထည့်သောအသီး။
- Sleigh, *n.* စွပ်ဖာအိမ်။
- Sleight, *n.* မှက်ထည့်ပြခြင်းအမှု။ —of hand, ထက်ထည့်အားဖြင့်ပြုသောအမှု။
- Slender, *a* small in bulk compaired to the length, သေးသော။
small, not large, ငယ်သော။ weak, အားနည်းသော။
- Slenderness, *n* from above
- Sley, *n* ရည်သွား။
- Slice, *v. t* လှီးသည်။ —lengthwise, ထွာသည်။ သွင်းသည်။ —*n.* အထွာ။
—of dried flesh, သားသွင်း။
- Slide, *v. i* to slip along, ချောသည်။ to slip, lose footing, ချော်သည်။
to pass insensibly, အမှတ်တမဲ့သွားသည်။ —along, *v. t.* ချောသွားအောင်ကွန်းလိုက်သည်။ —in, *v. t* အမှတ်တမဲ့သွင်းသည်။ —*n* ချောသွားခြင်း။
- Slight, *a* small, inconsiderable, အနည်းငယ်ဖြစ်သော။ not strong or violent, ပေါ့သော။ အားနည်းသော။ of loose texture, ပါးလျှာသော။
—*v. t* လေးစားမမှုပြုသည်။ —*n* do.
- Slightness, *n.* from Slight, *a.*
- Slim, *a* သေးသော။
- Slime, *n* (of various sorts,) အခွေ။ အညို့။ ရေညို့။
- Sliminess, *n.* from Slimy.
- Slimness, *n* from Slim.
- Slimy, *a* အခွေပါသော။ အညို့ပါသော။
- Sliness, *n* from Sly
- Sling, *n* an instrument for throwing stones, သားရေကြိုးထက်ထွဲ။
a hanging bandage to sustain the arm, ထက်ကိုသိုင်းထားသောကြိုး။ an instrument for suspending a load, ဆိုင်း။ —*v. t.* to throw with a sling, ထက်ထွဲနှင့်ဖြစ်သည်။ to suspend (the arm) in a sling, (ထက်ကို)သိုင်းထားသည်။ to suspend (a load) in a sling, ဆိုင်းနှင့်ဆွဲထားသည်။
- Slink, *v. i.* ယို၍ထွက်သွားသည်။
- Slip, *v. i.* to slide along, ချောသည်။ to slide and lose footing, ချော်သည်။ to err, မှားသည်။ to escape insensibly, အမှတ်တမဲ့ထွက်သည်။ —*v. t.* to lose by negligence, ထက်ထွက်အောင်သတ်ထားသည်။ to let loose (as hounds,) ထွတ်သည်။ to throw off, (a bridle,) ခွတ်သည်။ to part (twigs from a tree,) ခွဲသည်။ —away, *v. i.* မထင်မရှားထွက်သွားသည်။ —into, *v. i.* အမှတ်တမဲ့ဝင်သည်။ *v. t.* အမှတ်တမဲ့နှိုင်းသည်။ —knot, *n.*

ကွင်းလျှော့။ —off, *v. t.* အလျှင်အမြန်ခွတ်သည်။ —on, *v. t.* အလျှင်အမြန်ဝတ်သည်။ —out, *v. i* ခွတ်ယွင်းသည်။ —over, *v. t.* မ(ပြု)တံလွပ်ထားသည်။ —shod, *a.* ခြေနင်းစင်္ကြာပိတ် ကိုမိ၍ စီးသော။ —*n.* the act of slipping, ချော်ခြင်း။ an error, မှားခြင်း။ အမှား။ a twig separated from the main stock, မဲ့ယူသော အကိုင်း။ အခက်၊ အညွန့်။ an escape, လွတ်အောင်ပြေးခြင်း။ a long, narrow piece, ရှည်သောအစအန။

Slipper, *n.* အိမ်တွင်စီးရန်ခြေနင်း။

Slipperiness, *n.* from next

Slippery, *a.* having lubricity, ရှောသော။ changeable, မတည်ကြည်၊ ပြောင်းလဲတတ်သော။

Slit, *v. t.* to cut into strips, အလျှားအလိုက်သေးသေးဆုတ်ဖြတ်သည်။ —as flesh for drying, ညှင်းသည့်။ to make a long fissure, အနည်းငယ်မျှသာစုတ်ဖြတ်အောင်ဖြတ်သည်။ —*n.* စုတ်ဖြတ်သောအရား။

Sliver, *v. t.* အလျှားအလိုက်မဲ့ယူသည်။ —*n.* အလျှားအလိုက်မဲ့ယူသော အစအန။

Slobber, *see* Slav-el.

Sloop, *n.* တပင်တိုင်သင်္ဘော။

Slop, *v. i.* ရေစရေနတင်အောင်လုပ်သည်။ —*n.* တင်၍နေသောရေစရေန။

Slope, *v. i* လျှောလျှောနေသည်။ —*v. t* from above, to cut obliquely, ဤ၍ဖြတ်သည်။ —*n.* လျှောလျှောနေသောခြေ။

Sloppiness, *n* from next

Sloppy, *a.* မှိတ်ပွက်များသော။

Slopseller, *n.* ချုပ်ပြီးသောအဝတ်ကိုရောင်းသောသူ။

Sloppshop, *n.* ချုပ်ပြီးသောအဝတ်ကိုရောင်းသောဆိုင်။

Slot, *n.* သမင်ဒရယ်နင်းရာ။

Sloth, *n.* dilatoriness, ဆေးဆေးနှေးနှေးဖြစ်ခြင်း။ indolence, ပျင်းမိခြင်း။

Slothful, *a.* ပျင်းမိသော။

Slothfulness, *n.* from above.

Slouch, *v. i.* ခုံလျှိုးလျှိုးဖြစ်သော။ —*n. do.*

Slough, (*pron. slou,*) *n.* နက်သောမြို့ခွက်။ —(*pron. sluff,*) *n.* the cast skin of a serpent, မြွေရေလဲ။ the part which separates from a sore, အသားယိး အသားချွေး။ —*v. i* အသားယိးအသားချွေးကွာကွာသည်။

Sloven, *n.* agent, from Slovenly.

Slovenliness, *n.* from next.

Slovenly, *a.* အနေအဆိုင်အဝတ်အစားပက်စက်သော။

Slow, *a.* not quick, နှေးသော။ dilatory, tardy, သေးငယ်သော၊ ဆေးဆေးသော၊ ဖြစ်သော။ moderate, gentle, ပြည့်သော။

Slowness, *n.* from above.

Slowly, *adv* မိမိမိမိပြေပြေ၊ မိမိမိမိလေးလေး။ မိမိပြေပြေ။

Sludge, *n* ရွှံ့။

Slue, *v. t* လှည့်သည်။

Slug, *n.* a sluggard, လူပျင်း။ a kind of snail, ပက်ကျီ။ a piece of metal used for the charge of a gun, ကျည်စု။

Sluggard, *n.* လူပျင်း။

Sluggish, *a* lazy, ပျင်းမိသော။ dull, heavy, ထိုင်းသော။ လေးလံသော။ ဆေးဆေးလေးလေးဖြစ်သော။ inert, မလှုပ်ရှားတတ်သော။

Sluggishness, *n* from above.

Sluice, *n* a vent for water through a dam or embankment, ဆည်ရိုးဖြိုပေါက်။ a water-gate, ဆည်ရိုးဖြိုတံခါး။

Slumber, *v. i.* နေ့ခန်းပျော်သည်။

Slumberous, *a* အိပ်ပျော်စေတတ်သော။

Slump, (*Amer*) *v. i.* ကျုံ့သည်။

Slur, *v. i.* to soil, sully (character,) ညစ်ညမ်းစေသည်။ to pass over lightly, အပေါ်သိရှိ၍ ပြောသည်။ *v. t* အသံရစ်သည်။ *n.* အသံရစ်ခြင်း။

Slut, *n.* အနေအထိုင်အဝတ်အစားပက်စက်သောမိစ္ဆာ။

Sluttish, *a.* မကျစ်တမ်းပက်စက်သော။

Sluttishness, *n* from above.

Sly, *a* ရှက်ရှက်၍လိမ္မာစွာပြုတတ်သော။

Smack, *v. i.* to kiss audibly, စုတ်ထိုးသည်။ to part the lips audibly in tasting, စုတ်၍မြည်သည်။ to have taste of, ဤမည်သောစရာသာရှိသည်။ to have a taint of, အနံ့အသက်ရှိသည်။ —*v. t.* to crack (a whip,) နှောက်ခဲခြင်းအောင်ညှစ်တုတ်လိုက်သည်။ —*n.* from above, *v. i.*; a small vessel, သင်္ဘောငယ်တမျိုး။

Small, *a.* little, not great, ငယ်သော။ little in size, as the young of animals, ကလေး။ slender, သေးသော။ weak, စားနည်းသော။ —arms, *n.* သေနတ်မျိုး။ —pox, *n.* ကျောက်ကြီး။ —*n.* ငယ်သောအပိုင်း။

Smallness, *n.* from Small, *a.*

Smart, *a.* causing a hot or pungent sensation, ခပ်စေသော။ ပူစေသော။ rather violent, ခပ်ပြင်းမြင်း။ brisk, vivacious, ဖြတ်ဖြတ်လတ်လတ်ပြောသော။ vivacious and pertinent, ဖြတ်ဖြတ်ဆတ်ဆတ်နှင့်အချက်ကျသော။ showy, သစ်သစ်လွင်လွင်စင်စင်ရှက်ရှက်ရှိသော။ —*v. i.* to feel a hot or pungent sensation, ခပ်သည်။ ပူသည်။ to be distressed in mind, စိတ်ပူသည်။ စူးနပ်သည်။ —*n.* from above, *v. i.*

Smartness, *n.* from Smart, *a.*

Smash, *v. t.* ရှိုးခဲဖျက်ဆီးသည်။

Smattering, *n.* အပေါ်ထံ၍ကာယသတတ်ခြင်း။

Smear, *v. t.* လူးသည်။

Smell, *v. t.* to perceive by the nose, ဝနံ့ရသည်။ ဝနံ့ခံသည်။ —*v. i.* to affect the olfactory nerves, ဝနံ့ရှိသည်။ —*of, v. t.* နှမ်းသည်။
v. i. ဤမည်သောဝနံ့ရှိသည်။ —*n.* the sense of smelling, ယာနာယတနံ။ ဝနံ့ရတတ်သောသတ္တိ။ scent, odor, ဂန္ဓာရုံ။ ဝနံ့။

Smelling, *n.* from Smell, *v.* —bottle, *n.* နှာဘူး။ နှာနှုတ်ဘူး။

Smelt, *v. t.* သတ္တုကျအောင်ချက်သည်။

Smerk, *v. i.* ထော်မာသောထက္ခဏာနှင့်ပြီးသည်။ —*n.* *do*

Smile, *v. i.* ပြုံးသည်။ —*n.* *do*

Smirch, *v. t.* ညစ်နွမ်းစေသဖြသည်။

Smirk, *see* Smerk

Smite, *v. t.* to strike, ရိုက်သည်။ ပုတ်သည်။ ခတ်သည်။ to kill by violence, ရိုက်သတ်သည်။ to punish, ခါဏ်ခတ်သည်။ to affect with some passion, နှစ်လုံးကိုခိုက်စေသည်။ to collide, ထိခိုက်သည်။

Smite, *n.* agent, from above

Smith, *n.* a blacksmith, ပန်းပဲ။ a brasier, ပန်းတညီးသမား။ a gold or silver smith, ပန်းတိမ်သမား။

Smithy, *n.* ပန်းပဲရုံ။

Snock, *n.* မိမ္မဝတ်သောကြွေးခံအင်္ကျီ။ —faced, *a.* မိမ္မဗျက်နှာပုံရှိသော။

Smoke, *n.* မီးခိုး။ —dried, *a.* သွေ့ခြောက်အောင်မီးခိုးထိုက်၍ထားသော။
 —*v. i.* to emit smoke, မီးခိုးထွက်သည်။ —*v. t.* tobacco, ဆေးသောက်သည်။ opium, ဘိန်းရှည်သည်။ to apply smoke to, မီးခိုးထိုက်သည်။

Smoker, *n.* ဆေးသောက်သောသူ။

Smoking, *n.* from Smoke, *v.*

Smoky, *a.* emitting smoke, မီးခိုးထွက်သော။ like smoke, မီးခိုးကဲ့သို့ဖြစ်သော။ subject to be filled with smoke, မီးခိုးလွှာငြိ၍ရှိသော။ tarnished with smoke, မီးခိုးစွဲ၍နေသော။

Smooth, *a.* even on the surface, ချောသော။ gently flowing, သာယာစွာစီးလျက်ရှိသော။ even, as verse, အစီအလှည့်ညီသင့်သော။ bland, pleasing, ချောမောသော။ ပြေပြစ်သော။ —faced, *a.* ဗျက်နှာချောမွတ်သော။ —paced, *a.* စသွားကျသော။ —tongued, *a.* နှုတ်ချိုသော။ —*v. t.* from above; to make easy, လွယ်စေသည်။ to make calm, ပြင်စေသည်။

Smoothly, *adv.* from Smooth, *a.*; without opposition, အတီးအတားမရှိသည်နှင့်။ easily, အလွယ်တကူ။

Smoothness, *n.* from Smooth, *a.*

Smother, *v. t.* to suffocate with smoke, မီးခိုးနှင့်စွဲ၍နေသည်။ to

suffocate by close covering, အသက်မရှူနိုင်အောင်ဖုံးအုပ်သည်။
 suppress, မထင်ပေါ်အောင်ဖုံးအုပ်သည်။ —*n* smoke, မီးခိုး။
 thick dust, ထောင်းထောင်းထသောဖုတ်။

Smouldering, *a* မီးခိုးမထွက်၊ အထဲမှာထောင်လျက်ရှိသော။

Smuggle, *v t* မင်းအခွင့်မရှိဘဲ (ကုန်ကို) ဝှက်ကဲ့၍ထုတ်သွင်းသည်။

Smuggler, *n* agent, from above

Smuggling, *n* from Smuggle, *v*

Smut, *v i* from Smutty, *a* —*n* a spot made with soot, မီးသွေး၊

ကြပ်မီးအစရှိသည်တို့နှင့် စွန်းကွက်သောအကွက်။ black mildew,
 စပါး၌ခွံတတ်သောမျှ။ obscenity, စကားညစ်။

Smutch, *v t* အမီးအငွေ့နှင့်စွန်းကွက်အောင်ပြုသည်။

Snuttiness, *n* from next

Smutty, *a* soiled with soot, &c မီးသွေး၊ ကြပ်မီးအစရှိသည်တို့နှင့်စွန်း
 ကွက်သော။ tainted with black mildew, as grain, မှိုစွဲသော
 (စပါး။) obscene, as language, ညစ်သော (စကား။)

Snack, *n* a share, ဝေဝံ့။ a slight repast, သရေစာ။

Snaffle, *n*. မြင်းဖက်တမျိုး။

Snag, *n* a sharp, short branch, အခက်ငုတ်စွန်း။ ငုတ်စူ။ the branch
 of a sunken tree, တံစုန်းသစ်ငုတ်။ a projecting tooth, ခေါ
 သောသွား။

Snagged, Snaggy, *a* အခက်ငုတ်စွန်းများသော။

Snail, *n*. ခရုတမျိုး။

Snake, *n* ခြေ။

Snake-ground, *n* ဝဲလင်းမြေ။

Snaky, *a* like a snake, မြေကဲ့သို့ဖြစ်သော။ having snakes, မြေရှိသော။

Snap, *v. i.* to break short (intrans ,) ဆတ်ခနဲကျိုးပြတ်သည်။ တုပ်ခနဲ
 ကျိုးပြတ်သည်။ to bite at, ဟပ်သည်။ to utter short angry
 words, ဆိုးဆိုးဆတ်ဆတ်ပြောသည်။ —*v t* to break short
 (trans ,) ဆတ်ခနဲကျိုးပြတ်သည်။ တုပ်ခနဲကျိုးပြတ်သည်။ to bite
 suddenly, ဟပ်၍ကိုက်သည်။ to hit, as with the finger and
 thumb, ထက်ဖြစ်တီးသည်။ to crack (a whip,) ဖျောက်ခနဲဖြည်
 အောင်ညွှတ်လိုက်သည်။ —at, *v t* ဟပ်သည်။ —off, *v. t*
 ဆတ်ခနဲကိုက်ဖြတ်သည်။ —up, *v. t* ဆတ်ဆတ်ခါခါငြင်းသည်။
 —*n do*

Snappish, *a* apt to snap, ဟပ်တတ်သော။ irritable, မိတ်ဆတ်သော။

Snappishness, *n*. from above

Snare, *n*. ကျော့ကွင်း။ ညွတ်။ —*i. t.* ကျော့မိသည်။

Snarl 1, *v i* ဟိန်းသည်။ —2, *v t.* ရှုပ်ထွေးစေသည်။

Snarler, *n*. agent, from Snarl 1

Snatch, *v t.* ဆတ်ခနဲယူသည်။ —*n. do*

Sneak, *v.* *z* to move privately, as if ashamed, ကြွက်လျှို၊ ကြောင်လျှို ပြု၍သွားသည်။ to behave with meanness and servility, သုစာလိုသို့လိုက်၍ညစ်ပတ်စွာပြုသည်။

Sneaking, *a* စေးနှံသော။

Sneer, *v* *z* ကဲ့ရဲ့သောစိတ်နှင့်နှို၍မေးငေါ့သည်။ —*n* *do*

Sneeze *r* *z* ချေသည်။ —*n* *do*

Snicker, *v* *z* တစ်ခါရယ်သည်။

Snuff, *see* Snuff, *v*

Snuggle, *v* *t* ကျော့မိ၍ဆွဲယူသည်။

Snip, *v* *t* ကတ်ကြေးနှင့်အစကွက်အောင်ညှပ်သည်။ —*n* ကတ်ကြေးစာ။

Snipe *n* ဇင်ရော်။

Snivel, *v* *z* to run at the nose, နှာရည်ယိုသည်။ to cry, as children, တညည်းညည်းငိုသည်။ —*n* နှာရည်။

Snore, *v* *z* ဟောက်သည်။

Snort, *v* *z* နှာခေါင်းနှင့်မှုတ်သည်။

Snot, *n* နှပ်။

Snotty, *a* နှပ်ပေသော။

Snout, *n* ဝက်၏နှာခေါင်း။

Snow, *n* မုတ်ပွင့်။ —ball, *n* မုတ်ပွင့်လုံး။ —drift, *n* ယေတိုက်၍ စုပုံလျက်နေသောမုတ်ပွင့်။ —white *a* ဂွမ်းလွှဲသို့ဖြူသော။ —*v* *z* မုတ်ပွင့်ကျသည်။

Snowy, *a*. မုတ်ပွင့်များသော။

Snub, *v* *t* ထမ်းတန်းမသင့်ဘဲရုပ်ခနဲဆူသည်။

Snub-nose, *n* ပိမ့်သောနှာခေါင်း။

Snub-nosed, *a* နှာခေါင်းပိမ့်သော။

Snuff, *v* to inhale, ရှူသည်။ to inhale with a sudden and strong effort, ရှူပ်သည်။ to crop the wick of a lamp or candle, မီးစာကိုညှပ်သည်။ —*n* pulverized tobacco, နှာခေါင်းဆေး။ နှာနှုတ်ဆေး။ the charred part of a wick, မီးစာကျပ်။ —[take,] *v* *t* နှာရှူသည်။ နှာနှုတ်သည်။ —box *n* နှာခေါင်းအစ်။ —take, *n* နှာရှူသောသူ။

Snuffeis, *n* *plur.* မီးညှပ်။

Snuffle, *v* *z*. to speak through the nose, နှာခေါင်းသံနှင့်ပြောသည်။ to breathe with difficulty through the nose, အသက်ရှူခက်သည်။

Snuffy, *a* နှာနှုတ်၍ပေးလျက်ရှိသော။

Snug, *a*. well arranged in small compass, compact, သိပ်သည်းသော။ ကျပ်ထစ်သော။ close, not exposed to notice, ဝန်းကျယ်သော။

Snuggle, *v.* *z*. တိုးဝှေ့၍ဝပ်နေသည်။

Snugly, *adv* ဝီဒီမိမိ။

So, *adv* in like manner, ထိုအတိုင်း။ ထိုနည်းတူ။ in such a degree, ထို

မှယောက်။ thus, ထိုသို့။ therefore, ထိုကြောင့်။ သို့ဖြစ်၍။ provided that, သို့ဖြစ်လျှင်။ —as to, *adv* အောင်။ တိုင်အောင်။ —forth, *adv* မှစ၍။ ကြွင်းသောအရာနှင့်ဆိုင်လျက်။ —much *a* and *adv* ဤမှယောက်။ ထိုမှယောက်။ so *adv* တော်တော်ကလေး။ —that, *adv* it being so, သို့ဖြစ်၍။ so as to, အောင်။ တိုင်အောင်။ in order to ငှါ။ အလိုငှါ။ (noun affix,) အောင်။ (verbal affix) —then *adv* သို့ဖြစ်လျှင်။

Soak, *v t* to steep စိမ်သည်။ စိမ်ထားသည်။ to drench, ရွဲရွဲစိုစွတ်စေသည်။ —*i t* to be steeped, စိမ်ထားလျက်နေသည်။ —into, *i t* စိမ့်၍ဝင်သည်။ —through, *v t* စိမ့်၍ထွက်သည်။

Soap, *n* ဆပ်ပြာ။ —boiler, *n* ဆပ်ပြာချက်သောသူ။ —stone, *n* ကန့်ကူကျောက်။ suds, *n* ဆပ်ပြာမြှိုက်။ —beriv, ဆိတ်ချေးသီး။ *ML* —*v t* ဆပ်ပြာနှင့်လူး၍ထားသည်။

Soapy, *a* ဆပ်ပြာနှင့်လူးလျက်ရှိသော။

Soar *v v* to fly aloft, အထက်သို့ဖွံ့တက်သည်။ to rise high, အမြင့်သို့တက်သည်။

Sob, *v i* ရှိုက်သည်။ —*n do*

Sober, *a* temperate in drinking, မောက်ရာခွံမလွန်မကျူးသော။ not intoxicated, မယစ်မမူးသော။ having the passions well regulated, ဣန္ဒြေစောင့်သော။ serious, ပေါ့လျော့ခြင်းမရှိသည့်သတိရှိသော။ minded, *a* ဣန္ဒြေစောင့်တတ်သော။ —*v t* ယစ်မူးခြင်းကိုမြေသည်။

Sobriety, *n* from Sober, *a*

Sobriquet, *n* ကျီစယ်၍ပေးသောနာမည်။

Sociableness, Sociability, *n* from next

Sociable disposed to associate, ပေါင်းဖော်ချင်သောသဘောရှိသော။ disposed to familiar conversation and intercourse, လိုက်လိုက်လျှော့လျှော့ပေါင်းဖော်နှိုးနှောချင်သောသဘောရှိသော။

Social, *a* pertaining to society, ပေါင်းဖော်သောသူတို့နှင့်ဆိုင်သော။ sociable *which see*, in both def

Socialness, *n* from above

Society, *n* a number of persons associated, ပေါင်းဖော်သောလူစု။ သင်းဖွဲ့သောလူစု။ အပေါင်းအသင်း။ company, fellowship, ပေါင်းဖော်ခြင်း။ သင်းဖွဲ့ခြင်း။

Socket, *n* ခြေစွပ်။

Socket, *n* —of a candlestick, မီးခုံဦးယောင်းတိုင်စိုက်သောနေရာ။ —of the eye, မှက်တွင်း။ မှက်လုံးအိမ်။ —of a tooth, သွားခြစ်တွင်း။ —of a post, တိုင်ခြေစွပ်။

Sod, *n* မြက်ဖုတ်ပါသောမြေလွှာ။

Soda, *n* ပင်ယယ်အပင်ကိုချက်၍ရသောပြာဆား။ ပြာဆားနု။

Soder, *see* Solder

Sodomy, *n* ယောက်ျားချင်းမေထုန်ပြုခြင်း။

Sofa, *n* အမှီပါသောခုံရှည်။

Soft, *a* not hard, ပျော့သော။ gentle, mild, delicate, နူးညံ့ထိခံစွေသော။ gentle, moderate, ဖြည်းညှင်းသော။ —as sound, same, —as color, နှစ်သော။ —as air, သာယာသော။ —as water, ရှိသော။ —haired, *a* ကြင်နာတတ်သော။ —voiced, *a* ဖြည်းညှင်းသောအသံရှိသော။

Soften, *v. t* from Soft, *a* , to mitigate, ပေါ့စေသည်။ လျော့စေသည်။ ညံ့စေသည်။

Softly, *adv* from Soft, *a* ., not loudly, ထိုးထိုး။ in low sound, သံ့သံ့။ တရွရွ။

Softness, *n* from Soft, *a* .

Soggy, (Amer ,) *a* ရိ၍လေးသော။

Soho, *int* ဟေ။

Soi-disant, *a* အရောင်ဆောင်သော။

Soil 1, *n* the upper stratum of the ground, အပေါ်ယံမြေလွှာ။ country, ပြည်။ —2, *v t* to make dirty, ညစ်စေသည်။ to stain, စွန်းစေသည်။ —*n* dirt, အညစ်အကြေး။ a stain, အစွန်း။

Sonee, *n* ညဦးပွဲ။

Sojourn, *v* တည်းခိုသည်။ တည်းနေသည်။ —*n* *do*

Sojourner, *n* agent, from Sojourn, *v*

Sojournment, *n* from Sojourn, *v*

Solace, *v. t* သက်သာစေသည်။ နှစ်သိမ့်စေသည်။ —*n* သက်သာခြင်း။ နှစ်သိမ့်ခြင်း။ that which solaces, သက်သာစေသောအရာ။ နှစ်သိမ့်စေသောအရာ။

Solar, *a* နေနှင့်ဆိုင်သော။

Solder, *v t* ဂဟေနှင့်ဆော်သည်။ စေ့ဆော်သည်။ —*n* ဂဟေ။

Soldier, *n* စစ်သည်။ စစ်သူရဲ။ တပ်သား။ လက်နက်ကိုင်။ စစ်သူခက်။ ရဲမက်။ ရဲသား။

Soldierlike, Soldierly, *a* စစ်သူရဲနှင့်ထိုက်တန်သော။

Soldiership, *n* စစ်သူရဲအဖြစ်။

Soldiery, *n* စစ်သူရဲစု။

Sole 1, *n* the bottom of the foot, ခြေဖဝါး။ the bottom of a shoe, ခြေခင်းရံခံ။ —leather, *n* . ခြေခင်းရံခံထည့်ရန်သားရေထူ။ —1, *v. t* ခြေခင်းရံခံထည့်သည်။ —2, *a* တဦးတည်း။ တခုတည်း။

Solecism, *n* . ပြောရိုး၊ ပြောစဉ်ကိုမလိုက်၊ နေရာမကျသောစကား။

Solemn, *a* religiously sober, ဘုရားတရားကိုရှိသေ၍အံ့မြွေစောင့်သော။ pertaining to religious solemnity, ဘုရားတရားကိုရှိသေ၍အံ့မြွေစောင့်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

- Solemnity, *n* from above, 1st def ; religious ceremony, သာသနာ
ရေးနှင့်ဆိုင်၍ အခမ်းအနားနှင့်ခင်းကျင်းစီမံသော အခြင်းအရာ။
- Solemnize, *v t* ဝတ်ပြုခြင်း၏ အတိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားနှင့်စီရင်သည်။
- Solemnization, *n* from above
- Solicit, *v t* to intreat, တောင်းပန်သည်။ to excite, နှိုးဆော်သည်။
- Solicitation, *n* from above
- Solicitor, *n* agent, from Solicit, a lawyer, ရှေ့နေ။
- Sollicitous, *a* very desirous, လိုချင်အားကြီးသော။ anxious, စိုးရိမ်သော။
- Solicitude, *n* from above
- Solid, *a* hard, မာသော။ not hollow, အခေါင်းမရှိသော။ တသားတည်း
သိပ်သည်းသော။ compact and firm, တသားတည်းဖြစ်၍ခိုင်ခံ့သော။
စတိ။ substantial အခြေအမြစ်ခိုင်ခံ့သော။ —*n* မာသောအရာ။
- Solidity, Solidness, *n* from Solid, *a*
- Soliloquize *v t* အပေါင်းအဖော်မရှိဘဲ တယောက်ချင်းတည်းပြောသည်။
- Soliloquy, *n* တယောက်ချင်းတည်းပြောသောစကား။
- Solitariness, *n* from next
- Solitary, *a* lone, အထီး။ ကိုယ်ထီး။ still, remote from society,
ဆိတ်တံ့လျက်ရှိသော။ —*n* ဆိတ်ကွယ်ရာ၌နေသောသူ။
- Solitude, *n* from Solitary, *a*
- Solstice, *n* the summer solstice, ဥတ္တရယဉ်အစွန်း။ the winter,
solstice, ဒက္ခိဏယဉ်အစွန်း။
- Solubility, *n* from next
- Soluble, *a* အရည်ဖြစ်နိုင်သော။
- Solution, *n* the act of becoming liquid, အရည်ဖြစ်ခြင်း။ the liquid
thus made, အရည်ဖြစ်သောအရာ။ dissolution of parts, ဖြိုတ်
ဖျက်ခြင်း။ resolution, explanation, ရှင်းလင်းစေခြင်း။
- Solvable, *a* ရှင်းလင်းနိုင်သော။
- Solve, *v t* ရှင်းလင်းစေသည်။
- Solvency, *n* ကြွေးကိုဆပ်နိုင်ခြင်း။
- Solvent, *a* having the power of dissolving, အရည်ဖြစ်စေနိုင်သော။
able to pay debts, ကြွေးကိုဆပ်နိုင်သော။ —*n*. အရည်ဖြစ်စေနိုင်
သောဆေး။
- Somatology, *n*. ကိုယ်ခန္ဓာတရား။
- Sombre, *a* မှိုင်းဝေသော။
- Some, *pron. a* a part, not the whole, အချို့။ တချို့။ some one
(indefinite,) တစ်စုံတစ်ဦး။ တစ်စုံတစ်ခု။ —body, *n* တစ်စုံတစ်ယောက်
သောသူ။ —how, *adv*. တစ်စုံတစ်ခုသောအားဖြင့်။ —thing, *n*. တစ်
တစ်ခုသောအရာ။ —time, *adv* at one time or another, တစ်စုံတစ်
သောအချိန်၌။ formerly, အထက်က။ အခင်က။ ယခင်က။ —times,
adv တခါတလေ။ —what, *n*. something, တစ်စုံတစ်ခုသောအရာ။

some, more or less, အချို့တချို့။ *adv* rather, ခပ်။ (before adjectives reduplicated from verbal roots) —where, *adv* တစ်ခုခုသောအရပ်၌။

Somerset, *n*. ခုနစ်ခြောက်ထိုးသည်။

Somnambulism, *n* မှင်တက်မိလျက်လှည့်လည်ခြင်း။

Somnambulist, *n* မှင်တက်မိလျက်လှည့်လည်တတ်သောသူ။

Somniferous, Somnific, *a* အိပ်ပျော်စေတတ်သော။

Somniloquist, *n*. အိပ်ပျော်လျက်ဟောငါးသံစကားပြောသောသူ။

Somnolence, Somnolency, *n* from next

Somnolent, *a* အိပ်စွဲသော။

Son, *n* သား။ —in-law, *n* သမက်။

Song, *n* သီခြင်း။ တေးခြင်း။

Songster, *n* သီခြင်းသည်။

Songstress, သီခြင်းသည်မ။

Sonent, *n* တဆယ်လေးကြောင်းသာရှိရသောလင်္ကာ။

Sonorous, *a* yielding sound, အသံထွက်သော။ loud sounding, အသံကျယ်သော။

Sonorousness, *n* from above

Sonship, *n* သား၏အဖြစ်။

Soon, *adv* before long, မကြာမမြင့်မှီ။ early, စောစော။ heft, သဘောတူသည်နှင့်။ —as, [as] *adv* —ပြီးမှချက်ချင်း။

Soot, *n* ကြိတ်မှီး။

Sooth, [in] *adv* ဧကန်အမှန်။ စင်စစ်။ —Soothie, *v t.* to please, with blandishments, ချော့မော့သည်။ to please, delight, မြူသည်။ to quiet (the mind,) ဖြိမ်းစေသည်။ နှစ်သိမ့်စေသည်။ to mollify, လျော့စေသည်။ ညှိစေသည်။

Soothsay, *v t* ဖြစ်ထတုံသောအမှုအရာကိုဟောပြောနှင့်သည်။

Soothsayer, *n* agent, from above

Sootiness, *n* from next

Sooty, *a*. consisting of soot, ကြိတ်မှီးဖြစ်သော။ producing soot, ကြိတ်မှီးဖြစ်စေတတ်သော။ black as soot, ကြိတ်မှီးကဲ့သို့မည်းသော။

Sop, *n* စားဖို့ရာအရည်၌နှစ်သောမုန့်။

Sophism, *n*. ယုတ်မှန်ရောင်ဆောင်၍လိမ်လည်သောစကား။

Sophist, *n* agent, from next

Sophistic, Sophistical, *a* ယုတ်မှန်ရောင်ဆောင်၍လိမ်လည်သော။

Sophisticate, *v. t.* ဇာတိရင်းကိုဈာန်၍ပဝတ္တိဖြစ်အောင်ပြုသည်။

Sophistication, *n*. from above

Sophistry, *n*. ယုတ်မှန်ရောင်ဆောင်သောစကားနှင့်လိမ်လည်ခြင်း။

Sophomore, *n* သိပ္ပံကျောင်းမှာဒုတိယနှစ်တွင်သင်သောတပည့်။

Sporiferous, Sporific, *a*. အိပ်ပျော်စေတတ်သော။

- Sincerer, *n* မှော်အတတ်၊ နတ်မိဇ္ဈာအတတ်အားဖြင့်ပြုသောသူ။
- Sinceress, *n* နတ်ကတော်။ စိုးမ။
- Sincerly, *n* မှော်အတတ်၊ နတ်မိဇ္ဈာအတတ်အားဖြင့်ပြုခြင်း။
- Sordid, *a* dirty, ညစ်သော။ vile, ယုတ်မာသော။ stingy, စေ့နဲ့သော။
- Sordidness, *n* from above
- Sore, *a* tender to the touch နာသော။ hurt in feeling, grieved, စိတ်နာသော။ severe, ခက်ထန်သော။ ပြင်းထန်သော။ - *n* အနာ။
- Soreness, *n* from Sore, *a*
- Sorrow, *v* ၊ ၊ ဝမ်းနည်းသည်။ -- *n* *do*
- Sorrowful, *a* feeling sorrow, ဝမ်းနည်းသော။ producing sorrow, ဝမ်းနည်းစေတတ်သော။
- Sorrowfulness *n* from above, 1st def
- Sorry, *a* feeling sorrow, ဝမ်းနည်းသော။ poor, paltry, ယုတ်သော။ ယုတ်ညံ့သော။
- Sort, *n*, kind, အမျိုး၊ အတည်။ အဝ။ manner, နည်း။ နှယ်။ -- *v* *t* to classify, အမျိုးအလိုက်တခြားစီခွဲထားသည်။ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာသီးသန့်၍ ထားသည်။ to conjoin, ဖက်တွဲသည်။ ရှဉ်းတွဲသည်။ to select, ရွေးကောက်သည်။ -- *r* ၊ ၊ to be joined with others of the same kind, အမျိုးအလိုက်စုပေါင်းသည်။ to suit, တော်သင့်သည်။
- Sortie, *n* တယုန်တည်းထွက်၍တိုက်ခြင်း။
- Sortilege, *n* စာရေးတံဘူခြင်း။ မဲဘူခြင်း။
- Sot, *n* a dolt, လူမိုက်။ a drunkard, ယစ်ယုတ်ကြီး။ Sottish, *a* ညာဏ်မဲ့သော။
- Sottishness, *n* from above
- Sought, *pret* and *part* of Seek
- Soul, *n* spirit of a rational being, ဝေနေယျသတ္တဝါ၏ မိညဉ်။ a human being, လူ။
- Soulless, *a* ယုတ်ညံ့သောသဘောရှိသော။
- Sound 1, *n* a piece of water separating an island from the mainland, ကျွန်းနှစ်ကျွန်းပိုင်းခြားသောလက်ကြား။ -- 2, *n* noise, အသံ။ -- 2, *v* ၊ ၊ to make a noise, အသံမြည်သည်။ to seem like in sound, ဤကဲ့သို့သောအသံရှိသည်။ -- *v* *t* to cause to make a noise, အသံထွက်အောင်ပြုသည်။ to give a signal by sound, အထိန်းအမှတ်ပြု၍အသံပေးသည်။ to proclaim, ကျော်ညာစေသည်။ -- 3, *v* *t* to try the depth of water, ရေစမ်းချသည်။ to try to find out, စုံစမ်းသည်။ -- 4, *a*. free from disease, အနာမရှိသော။ free from a flaw or defect, အနာအဆာနှင့်လွတ်သော။ free from error, မိစ္ဆာမိမ္မိနှင့်လွတ်သော။ strong, valid, မိုင်နဲ့သော။ laid on with force, as a blow, ပြင်းသော။ profound, as sleep, (အစိတ်) ကြီးသော။ not broken or weakened in

mind or body, မရွှေ့လျော့၊ ပကတိအတိုင်းဖြစ်သော။ —*adv* fast (asleep), ကြပ်ကြပ်။

Soundings, *n plur* ရေစမ်းချစ်ဖို့နှိုင်းသောအရပ်။

Soundness *n* from Sound, *a*

Soup, *n* အမဲသား၊ ကြက်သားမြိတ်ရည်။ —*ladle, n* ယောက်ချို။

Sour, *a* acid, ချဉ်သော။ cross, မိတ်မြဲသော။ —in countenance, မှက်နှာအောက်သိုးသိုးဖြစ်သော။ —to the smell, ချဉ်နံ့ရသော။ —*r* *t* ချဉ်ပေါက်၍လာသည်။ —*t* from Sour, *a* —Soup, *n* ခူရည်းပြဇာ။

Source, *n* the head of a river, မြစ်ဖျား။ first cause, origin, မူလ။ အရင်း၊ အမြစ်။

Sourish, *a* ချဉ်ချဉ်။ ခပ်ချဉ်ချဉ်။ မြိန်းမြိန်းချဉ်သော။

Sourness, *n* from Sour, *a*

Souse, *v t.* to steep in pickle, ချဉ်မိမိသည်။ to plunge into water, ရေ၌နှစ်သည်။ —*r* *t* to rush upon, as a bird of prey, သုတ်သည်။ —*n* ချဉ်မိမိသောအစာ။

South, *n* the southern quarter of the heavens, တောင်။ တောင်ဗျက်နှာ။ the southern parts of the earth, တောင်အရပ်။ —*a*. တောင်မှာရှိသော။ —east, *n* အရှေ့တောင်။ *a* အရှေ့တောင်ဗျက်နှာနှင့်ဆိုင်သော။ —eastern, *see* —east, *a* —west, *n* အနောက်တောင်။ *a* အနောက်တောင်ဗျက်နှာနှင့်ဆိုင်သော။ —western, *see* —west, *a*

Southerly, Southern, *a* situated in the south, တောင်ဗျက်နှာ၊ တောင်အရပ်၌ရှိသော။ pertaining to the south, တောင်ဗျက်နှာ၊ တောင်အရပ်နှင့်ဆိုင်သော။

Southerner, *n* တောင်ပြည်၊ တောင်အရပ်၌နေသောသူ။

Southernmost, *a* တောင်ဗျက်နှာ၌အဝေးဆုံးဖြစ်သော။

Southward, *adv* တောင်ဗျက်နှာသို့။

Sovereign, *n* ကေရာဇ်မင်း၊ ရှင်ဘုရင်။ —*a* supreme in power, မိုးစံသောအခွင့်တန်ခိုးရှိသော။ supremely efficacious, အရှိန်တန်ခိုးအကြီးဆုံးသော။

Sovereignty, *n*. မိုးစံခြင်း။

Sow (son,) *n* ဝက်မ။ —(so,) *v t* (မျိုးစေ့) ကြသည်။

Sowbug, *n*. ပိုးလုံးကောင်။

Sower, *n* agent, from Sow, *v t*

Space, *n* (boundless,) အဇာတကသ။ *Plur* အဆုံးမရှိသောကောင်းကင်။ —in regard to place, အာကာသ။ —in regard to time, ကာသ။ distance between two bodies, အကွာ။ အကွာအဝေး။ length of time, အကြာအမြင့်။ unoccupied space, လဟာ။

Spacious, *a*. ကျယ်ဝန်းသော။

Spaciousness, *n.* from above

Spade, *n.* တူးရွင်း

Span, *n.* the length of half a cubit, အတွာ။ a pair (of horses,) အရှည်။ တရှည်။ —*v. t.* to measure with a span, ထွာသည်။ to measure (in general), တိုင်းထွာသည်။

Spangle, *v.* ကြယ်ပွင့်။ —*v. t.* နုတ်ထွာထိုးသည်။ ရွှေပွင့်။ ငွေပွင့်ထိုးသည်။

Spaniel, *n.* ခွေးတမျိုး

Spank, *v. t.* လက်ဝါးနှင့်ပုတ်သည်။

Spanker, *n.* ပဲ့ကြက်လှာရွက်။ ပဲ့အောက်ပုံ။ —boom, *n.* ပဲ့ကြက်လှာရွက်ထက်။

Spar 1, *n.* crystalized mineral, ကျောက်တမျိုး။ a round piece of timber used for masts and yards, ရွက်တိုင်၊ ရွက်ထက်လုပ်ရန်သစ်လုံး။ —*v. t.* လက်ပန်းပြသည်။

Spare 1, *v. t.* to use frugally, without being lavish or profuse, အသုံးမဖွား။ ရွှေတာသည်။ to give with reluctance, as unable to part with, နှစ်မြော့ပေးသည်။ to forbear from pity, သနား၍မ(ပြု)ဘဲနေသည်။ to forbear using, မသုံးဘဲနေသည်။ —1, *a* that is disengaged and can be disposed of, အားထပ်၍သုံးနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ —2, *a* lean, ပိန်ကြသော။ အကင်းပါးသော။ scanty, မလုံလောက်သော။

Spariness, *n.* from above

Sparib, *n.* ဝက်နံတရုပ်။

Spark, *n.* a particle of fire emitted, မီးပေါက်။ မီးပွား။ a showy, gay fellow, လှပစွာဝတ်ဆင်၍ရှင်သန်းသောကလေး။

Sparkle, *n.* မီးပေါက်။ —*v. t.* to emit sparks, မီးပေါက်စဉ်သည်။ to glitter, အရောင်လျှပ်သည်။

Sparrow, *n.* စာငှက်။

Spaise, *a.* ပါးသော။ ပါးရာသော။

Spaiseness, *n.* from above

Spasm, *n.* (of various kinds,) အကြောဆွဲခြင်း။ တွန့်ခြင်း။ တက်ခြင်း။ ကြွက်တက်ခြင်း။

Spasmodic, *a.* အကြောဆွဲခြင်း၊ တက်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Spat, *v. t.* ဖြန့်သည်။ —dashes, *n.* သားရေခြေစွပ်။

Spatula, *n.* ဗယောင်းချက်ညှိသောတံပြား။

Spavin, *n.* ရွာဆစ်နာ။

Spawn, *n.* ငါးဥ။ —*v. z.* (ငါး)ဥသည်။

Spawner, *n.* ငါးမ။

Speak, *v.* ပြောသည်။ ဆိုသည်။ မြွက်သည်။ စကားပြောသည်။ နှုတ်မြွက်သည်။ ပြောဆိုသည်။ မြွက်ဆိုသည်။

Speaker, *n.* agent, from above, a chairman, စည်းဝေးတုပ်။

- Speaking-trumpet, *n* အဝေးသို့သွင်း၍နှုတ်ဆက်သောတံခွား။
- Spear, *n* ဌာ —man, *n* ဌာကိုင့်သူရဲ။ —*v* *t* ဌာနှင့်ထိုးသည်။
- Spearmint, *n* မိနပ်ငါး။
- Special, *a* noting a sort or species, အမျိုးအမည်ကိုမှတ်သားသော။ peculiar, ထူးခြားသော။ အထူးသဖြင့်ဖြစ်သော။ appropriate, designed for a particular purpose, တစ်စုံတစ်ရာသောအကြောင်းနှင့် တော်သင့်အောင်လုပ်သော။ uncommon သာမညမဟုတ်သော။ chief in excellence, ထွန်းကဲသော။
- Specially, *adv* အထူးသဖြင့်။
- Specie, *n* ကြေးငွေ။
- Species, *n* ချုပ်ချာသောအမျိုးကွင်းအသီးအသီးကွဲပြားသောအမျိုး။ အမျိုးကွဲ။
- Specific, *a* pertaining to a particular species, တမျိုးတည်းနှင့်ဆိုင်၍ ခြားနားစေသောလက္ခဏာဖြစ်သော။ specified, တန်းမှန်း၍ပြောထားသော (အရာ)။ —*n* အနာရောဂါကိုအစဉ်ပြောက်စေတတ်သောဆေး။
- Specifically, *adv* အမျိုးအားဖြင့်။ အမျိုးအလိုက်။
- Specify, *v* *t* to designate by name, အမည်အားဖြင့် မှတ်သားသည်။ to mention particularly, တန်းမှန်း၍ပြောသည်။
- Specification, *n* from above
- Specimen, *n* ဘန်း။
- Specious, *a* ကောင်းရောင်၊ မှန်ရောင်ဆောင်သော။
- Speciousness, *n* from above
- Speck, *n* a small spot, အပေါက်အစက်ခလေး။ a small particle, သေးနုလှသောအစအနု။
- Speckle, *n* ညှင်းပြောက်။ —on a beast, ဝါစေ့ပြောက်။
- Speckled, *a*. ညှင်းပြောက်ရှိသော။ ဝါစေ့ပြောက်ရှိသော။
- Spectacle, *n* ကြည့်ရှုဖွယ်ဖြစ်သောအရာ။ ကြည့်ရှုဖို့ရာထုတ်ပြသောအရာ။ *plur.* glasses, မျက်မှန်။
- Spectator, *n* ကြည့်ရှုသောသူ။
- Spectral, *a* စန္ဒေနှင့်ဆိုင်သော။
- Spectre, *n* စန္ဒေ။
- Spectrum, *n*. ရူပါရုံ။
- Specular, *a* ကြေးရံနှင့်ဆိုင်သော။
- Speculate, *v*. *v*. to consider attentively, ကြည့်ရှုစင်ခြင်သည်။ to buy in expectation of an advance in price, အမြတ်ရမည်မျှော်ထောက်၍ဝယ်ထားသည်။
- Speculation, *n*. from above, the act of devising, scheming, စိတ်ကူးခြင်း။
- Speculatist, *see* Speculator, a theorist, စိတ်ကူး၍ထောက်ရှုခြင်းချိန်တတ်သောသူ။

Speculative *a* meditative, ဆင်ခြင်တတ်သော။ pertaining to theory, not practice, မိတ်ကူးမြင်းနှံ့သာဆိုင်သော။

Speculator, *n* agent, from Speculate

Speculum, *n* ကြေးမုံ။

Speech, *n* the act of speaking, နှုတ်မြက်ခြင်း။ စကားပြောခြင်း။ the power of speaking, စကားပြောနိုင်သောသတ္တိ။ language, စကား။ that which is spoken, ပြောချက်။ a formal discourse in public, ပရိယတ်ရှေ့မှာ အကျိုး အကြောင်းကို ထုတ်ဖော်၍ အစဉ်အတိုင်းပြောဆိုသောစကား။

Speechless, *a* dumb, အသော။ silent, စကားပြောတဲနေသော။

Speed, *v* *t* to make haste, လျင်မြန်အောင်ကြိုးစားသည်။ to succeed, အကြံထမြောက်သည်။ to sue, ချမ်းသာသော်ငှါ၊ ဆင်းရဲသော်ငှါ၊ ရှိ၍နေသည်။ —*v* *t* to accelerate movement, လျင်မြန်အောင်နှိုးဆော်သည်။ to cause to succeed, အကြံထမြောက်စေသည်။ —*n* swiftness, လျင်မြန်ခြင်း။ success, အကြံထမြောက်ခြင်း။

Speedy, *a* လျင်မြန်သော။

Spell, *n* rite။ a formula of incantation, မန္တန်။ မန္တရာ။ a turn, အတွဉ်။ —bound, *a* မန္တန်အားဖြင့်အချုပ်ခံရသော။ —*v* to put letters together, စာဖော်သည်။ to name letters and pronounce, စာလုံးပေါင်း၍အံသည်။ —out, *v* *t* သိမြင်သောအရာကိုထောက်၍ မသိမြင်သောအရာကိုရိပ်မိသည်။

Spelling, *n* from Spell, *v* —book, *n* သင်ပုဒ်ကြီး။

Spelter, *n* သွပ်ရိုင်း။

Spend, *v* *t* to expend, သုံး၍ကုန်သည်။ to waste lavishly, ဖွားဖွားသုံး၍ဖြုန်းတီးသည်။ —time, လွန်စေသည်။

Spendthrift, *n* agent, from last def

Sperm, *n* semen, သုတ်။ the white of whales, ငါးကြီးအဆီ။

Spermaceti, *see* last definition

Spew, *v* အန်သည်။

Sphere, *n* a globular body, အလုံး။ a client, တွဉ်ပတ်ရာလမ်း။ province, ကိုယ်နှင့်ဆိုင်၍ဆောင်ရွက်စဉ်အတိုင်းဆောင်ရွက်ရသောနေရာ။ rank, အရာ။

Spherical, *a* လုံးသော။

Spheroid, *n* —[prolate,] ထိပ်ဝမောက်သောအလုံး။ —[oblate,] ထိပ်ဝမိမ့်သောအလုံး။

Sphincter, *n*. ရှို့၍ရသောအကြော။

Sphinx, *n* မန္တသိဟ။

Spice, *n* ငရုတ်ကောင်း၊ သစ်ကြံပိုး၊ ဖိယာစသော။ မွှေးစပ်သောအသီးအပွင့်။ —*v* *t* အရသာကောင်းအောင်မွှေးစပ်သောအသီးအပွင့်ကိုခပ်သည်။

Spicery, *n* မွှေးစပ်သောအသီးအပွင့်စု။

Spiciness, *n.* from next

Spicy, *a.* producing spice, ရွှေစပ်သောအသီးအပွင့်ကွက်သော(ပြည်)
aromatic and pungent, ရွှေစပ်သော။

Spider, *n.* ပင့်ကူ။

Spigot, *n.* အဆို့။

Spike, *n.* an ear of corn, အနှံ။ a large nail, သရွန်ကြိုး။ မယ်န။ —*v. t.*
to fasten with a spike, မယ်နစွဲ၍ထားသည်။ to stop a vent by
driving a spike in, (အမြောက်နား) ဝကိုသံစွဲရိုက်၍ထားသည်။

Spile, *n.* a spigot, အဆို့။

Spill, *v. t.* to let run over, ဖိတ်သည်။ to pour out, သွန်သည်။

Spin, *v. t.* to draw out and twist into thread, ငင်သည်။ ဝင်သည်။
to twirl (trans) နွှေသည်။ —*v. i.* to twirl (intrans)၊ ဈာဈာ
လည်သည်။ to stream out in a small current, မျှင်မျှင်ပန်း၍
နေသည်။

——*v. t.* to draw out, ငင်သည်။ to prolong, သွယ်ပိုက်သည်။
to procrastinate, ရှည်သွေးသည်။

Spinal, *a.* ကြောရိုးနှင့်ဆိုင်သော။

Spindle, *a.* a spinning pin, ဝင်ရိုး။ the pin of a spool, ယောက်
လည်တံ။ a slender stalk, သေးသောအပင်ရိုး။

Spine, *n.* the back bone, ကြောရိုး။ a thorn, ဆူး။

Spinet, *n.* မြေစုံတမျိုး။

Spinning-wheel, *n.* ရစ်။

Spinster, *n.* မိုင်းဝင့်သောမိမ္မ။ an unmarried woman, အပျို။

Spiracle, *n.* အပေါက်ငယ်။

Spiral, *a.* —as a screw, ဝက်အူရစ်လွှဲသို့ဖြစ်သော။ as a winding
staircase, ကြောင်လိမ်။

Spire, *n.* a winding line like the thread of a screw or a creeper,
ဝက်အူရစ်။ နွယ်လိမ်။ a steeple, ပြဿဝ်။ blade of grass,
မြက်ရွက်။

Spirit, *n.* an immaterial, intelligent substance, နံ။ ဝိညည်း။ the soul,
ဝေနေယျသတ္တဝါ၏ဝိညည်း။ an immaterial, intelligent being,
နံသက်သက် ဖြစ်သောသူ။ vigor of intellect, ညာဏ်သတ္တိ။
mental excitement, မိတ်။ temper, သဘော။ စိတ်သဘော။
strength, energy, အား။ အဂြိုဟ်။ a ghost, စန္ဒေ။ distilled
liquor, အရက်။ —*v. t.* to excite, နှိုးဆော်သည်။ —away, *v. t.*
ဖျားယောင်းသွေးဆောင်သည်။

Spirited, *a.* animated, စိတ်အားကြီးသော။

Spiritedness, *n.* from above

Spiritless, *a.* စိတ်အားနည်းသော။

Spiritual, *a.* immaterial, အရူပဖြစ်သော။ ရူပမပါ၊ နံသက်သက်ဖြစ်သော။

mental, ပိညဉ္ဇိန္နန္တိန္ဒေဝေါ။ မိတ္တန္တိန္ဒေဝေါ။ pertaining
not to the carnal, but renewed nature, ဇာတိပကတိန္ဒေဝေါ။
ပိညဉ္ဇိပကတိန္ဒေဝေါ။ pertaining not to temporal, but
religious, ယောဂီန္ဒေဝေါ။ သာသနာတေရိန္ဒေဝေါ။

Spirituality, *n* from above

Spiritualize, *v t* from Spiritual

Spirituous, *a* အရက်မြစ်သော။

Spy, *see* Spial

Spissitude *n* ပွန်ခြင်း။

Spit 1, *n* a long pointed instrument, used for roasting, impaling,
&c တစ်ချောင်း တံကျင်း။ a narrow shoal running into the sea,
စည်းစွန်းစည်းစွယ်။ —1, *v t* တံချောင်းသည်။ တံကျင်းလှိုင်းသည်။
—2, *v* ထွေးသည်။ တံထွေးထွေးသည်။ —box, *see* Spittoon.

Spit, *v t* ငြိုးသည်။ အငြိုးထားသည်။ အငြိုးဖွဲ့သည်။ —*n do* —of,
[in] ဆီးတားသော်လည်း။

Spiteful, *a* from Spite *v t*

Spitefulness, *n* from above

Spittle, *n* တံထွေး။

Spittoon, *n* ထွေးခွင်း။ ထွေးခံ။

Splash, *v* ချစ်သည်။

Splashy, *a* ချစ်ပွက်များသော။

Splayfoot, *a* ခြေဖယ်သော။

Spleen, *n* the milt, သရက်ရွက်။ *a* from next, both definitions

Spleeny, *a* cross, ill-humored, sullen, မိတ်ပြုသော။ hypochondriac,
ဥပါဒိန္ဒြေကြောင့်ဖြစ်သော စိတ္တဇာနာဒ္ဓသော။

Splendent, *see* Resplendent

Splendid, *a* resplendent, ထွန်းတောက်သော။ အရောင်အဝါထွန်းလင်း
သော။ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော။ illustrious, ဂုဏ်အသရေထင်ရှား
ကျော်စောသော။

Splendor, *n* from above အဝန်းအဝါ။

Splenetic, *see* Spleeny

Splice, *v t* (ကြိုးပြတ်စုန်း) ခွတ်ဆက်သည်။

Splint, Splinter, *n*. a small piece split off lengthwise, ခွဲမိတ်၍
ရသောအချောင်းကလေး။ a thin board used in surgery, ကြပ်
စည်းသောခုတ်ပြား။ —*v. t* to split off lengthwise, အလျားလိုက်
ခွဲမိတ်သည်။ to bind up with a splint, ခုတ်ပြားပေါင်း၍ကြပ်
စည်းသည်။

Split, *v. v.* ကွဲသည်။ *v. t* ခွဲသည်။

Spoil 1, *v t*. to seize by violence, လုယူသည်။ လုရက်သည်။ —1, *n*

လုယူသောဥစ္စာ။ လက်ရဥစ္စာ။ — 2, *v* 2. to be corrupt, vitiated, ruined, ပျက်သည်။ ယိုယွင်းသည်။ *v. t do*

Spoke, *n* လှည်းဘီးကန့်။

Spokesman, *n* ရှေ့နေ။

Spoliate, *v. t.* လုယူသည်။

Spoliation, *n.* from above.

Sponge, *n.* the marine vegetable substance, ရေမှို။ an instrument for cleaning cannon, အမြောက်ကိုရေကျပ်သောတံပွတ်။ — *v. t.* to wipe with a sponge, ရေမှိုနှင့်သုတ်သည်။ to clean a cannon, အမြောက်ကို တံပွတ်နှင့် ရေကျပ်သည်။ *v* 2 ပရိယာယ်နှင့်ရအောင် ညှစ်၍ယူသည်။

Sponginess, *n* from next

Spongy, *a* ရေမှိုကဲ့သို့ ပွရောင်းရောင်းဖြစ်သော။

Sponsal, *a.* လက်ထပ်မင်္ဂလာနှင့်ဆိုင်သော။

Sponsor, *n.* အာမခံ။ ဝန်ခံသူ။

Spontaneity, Spontaneousness, *n* from next

Spontaneous, *a.* အလိုလိုဖြစ်သော။ ကိုယ်အလိုအလျောက်ဖြစ်သော။

Spontoon, *n* လှံတို။

Spool, *n* တညင်းလုံး။

Spoon, *n* ဇွန်း။ — meat, *n.* ဟင်းရည်။

Spoonful, *n.* တဇွန်းစာ။

Sport, *v* ကစားသည်။ — *n* play, ကစားခြင်း။ mockery, ကရော်ကမည် ပြုခြင်း။ that with which one plays, ကစားသောအရာ။ a diversion of the field, အခဲကိုလိုက်ခြင်း။ ငှက်ကိုဖမ်းခြင်း။ ငါးကိုမျှားခြင်း။

Sportful, Sportive, *a.* ကစားတတ်သော။

Sportfulness, Sportiveness, *n.* from above.

Sportsman, *n* တောကစားသောသူ။

Spot, *n* a small place discolored, အပေါက်အစက်။ အစွန်းအကွက်။ a mark on an animal, အကွက်အကျား။ a small place or subdivision of a district, အရပ်အကွက်။ a small extent of ground, မြေကွက်။ — *v* *t.* to maculate, အစွန်းအကွက်ဖြစ်အောင်လုပ်သည်။ to tarnish reputation, အသရေယုတ်လျော့အောင်ပြုသည်။

Spotless, *a.* free from spots, အစွန်းအကွက်မရှိသော။ pure, စင်ကြယ်သော။

Spotted, *a.* marked with some discoloration, စွန်းကွက်သော။ — as an animal, ကွက်ကျားသော။

Sponsal, *a* လက်ထပ်မင်္ဂလာနှင့်ဆိုင်သော။

Sponsals, *n.* *plur.* လက်ထပ်မင်္ဂလာဆောင်ခြင်း။

Spouse, *n.* ခင်ပွန်း။ အိမ်ထောင်ဖက်။

Spout, *n.* the projecting mouth of a vessel, မှို။ ရွတ်သီး။ a pipe, ပြွန်။

see also Water-spout — *v* ၃. ပန်းသည်။ — *v. t* to blow out, မှုတ်သည်။ to mouth, အသံထ၍ပြောသည်။

Sprain, *v* *t* and *n* from next

Sprained [be], *v* ၁ အကြောခြက်သည်။ အကြောမြစ်သည်။ အဆစ်မြက်သည်။ slightly sprained, အကြောတူပ်သည်။

Sprawl, *v* ၃. ကိုးရိုးကားရားနေသည်။

Spray, *n* the end of a branch, သစ်ခက်ဖျား။ the flying foam of a wave, လှိုင်းကစဉ်သောရေပန်း။

Spread, *v* ၃ to become larger in superficial extent, ကျယ်သွားသည်။ to be diffused, as odor, ဖျံ့သည်။ to catch from one to another, တရပ်မှတရပ်သို့ကူးသည်။ to be propagated, as news, အရပ်ရပ်နှံ့ပြားသည်။ — *v t* from above, to extend in length and breadth, ခင်းသည်။ to set out and furnish, as a table, ခင်းကျင်းသည်။ to expand, scatter over a certain surface, ဖြန့်သည်။ ဖြန့်ကြသည်။ — *n* superficial extent, အကျယ်အဝန်း။

Sprig, *n* အညွန့်။ — *v t* ပန်းညွန့်ထိုးသည်။

Sprightliness, *n* from next

Sprightly, *a* မြန်ဆန်သော။

Spring, *v* ၃ to rise, as from seed, ပေါက်သည်။ to appear, come to light, ပေါ်လာသည်။ to proceed, issue, as a progeny, ဆင်းသက်သည်။ to proceed as from a cause, (တစုံတခုသောအကြောင်း) ကြောင့်ဖြစ်သည်။ to proceed or issue, as from a source, ထွက်စီးသည်။ to leap, ခုန်သည်။ to rush, ဟုန်းခနဲပြေးသည်။ to fly, as a spring (မောင်း), ကျသည်။ to rise suddenly, ရုတ်ခနဲထသည်။ — *v. t* to cause to rise suddenly, ရုတ်ခနဲထစေသည်။ to produce suddenly, ရုတ်ခနဲဖြစ်စေသည်။ — a leak (သင်္ဘော), ပေါက်၍ရေဝင်သည်။ — a mine, မြုပ်သောယမ်းစိုင်းကိုခေါ်သည်။ — as a trap, ထောင်ချောက်မောင်းကျအောင်ပြုသည်။ — *n.* a leap, ခုန်ခြင်း။ the flying back (of a bow), ကန်၍ပြန်ခြင်း။ elastic force, ကန်တတ်သောသတ္တိ။ any active power, ပြုစုင်တတ်သောသတ္တိ။ an elastic body, မောင်း။ a fountain, စမ်းရေပေါက်။ origin, source, မူလအရင်း။ the vernal season, အပင်ပေါက်သောဥတုတည်းဟူသောအင်္ဂါလိတ်ပြည်မှာပဌမဥတု။ ဆောင်းကာလနှင့်နွေကာလအကြားဥတု။ — back, *v* ၃. ကန်၍ပြန်သည်။ အကန်ခံ၍ပြန်သည်။ — tide, *n* ရေထ။

Springe, *n.* မောင်းကျထောင်သောကျော့ကွင်း။

Springiness, *n.* from next

Springy, *a.* elastic, ပြုစုင်တိုင်းမနေ၊ နေမြဲနေရာသို့ကန်၍ပြန်တတ်သော။ abounding in fountains, စမ်းရေပေါက်ပေါများသော။

Sprinkle, *v. t* to scatter (a liquid), ဖြန့်သည်။ to scatter (in fine

particles), ဖျူးသည်။ *v* *t*. to rain moderately, တစ်စိတ်စိတ် ရွာသည်။

Spunking, *n* from above

Spurio, *n* စပွရီယို

Spunt, *v* *t*. အညွှောက်ထိုးသည်။ အပင်ပေါက်သည်။ — *n*. from a seed, အညွှောက်။ — from a stump or root, အတက်။

Spruce 1, *n*. ထင်းရူး။ — 2, *a* ကျစ်လစ်စွာဝတ်ဆင်၍ဟန်ရှိသော။

Spruceness, *n*. from above

Spy (Amer), *a*. ပေါ့ပါးလျှင်မြန်သော။

Spume, *n*. အမြှုတ်။ — *v* *t*. အမြှုတ်ထွက်သည်။

Spummy, *a* အမြှုတ်ပါသော။

Spunge, *see* Sponge

Spunging-house, *n*. တန်း။

Spungy, *see* Spongy

Spunk, *n*. သစ်ဆွေး။

Spur, *n* — of a horseman, မြင်းစီးခြင်းဖနှောင့်၍ထည့်သောသံစက်ခွ။ — of a cock, ကြက်တက်။ an instigating cause, နှိုးဆော်ခြင်း အကြောင်း။ a projection, ထွက်သောအစွန်း။ — *v* *t*. to goad, with a spur, ခြေဖနှောင့်သံစက်နှင့် ထိုးသည်။ to instigate, နှိုးဆော်သည်။

Spurious, *a* not genuine, ပဝတ္တိဖြစ်သော။ illegitimate, မင်းဦး မင်းလွင်ရသော။

Spuriousness, *n* from above.

Spurn, *v*. *t* to kick, ကန်သည်။ ကျောက်သည်။ to reject with pride, စိတ်နေမြင့်၍ပယ်သည်။

Sput, *v*. ပန်းသည်။ — *n* from *do*.

Sputter, *v* *t* to emit in small particles, ဖြစ်သည်။ ဖြစ်ဖြစ်သံနှင့်စွာ၍ စဉ်ထွက်သည်။ to speak quickly and indistinctly, တဖြစ် တောက်တောက်ပြောသည်။ to speak confusedly and incoherently, ပထွေးပထွေးစွာအောင်ပြောသည်။

Spy, *n* တံလျှို။ သူလျှို။ — *v* *t* to espy (မထင်ရှားသောအရာကိုသော်၎င်း ဝေးသောအရာကိုသော်၎င်း), ကြည့်၍မြင်သည်။ to discover on close examination, ရှေ့ရှေ့စစ်ဆေး၍သိရသည်။ to explore secretly, (ရန်သူတို့အခြင်းအရာများကိုသိအောင်) သူလျှိုလုပ်၍ ကြည့်ရှုသည်။ — glass, *n*. တိုသောမှန်ပြောင်း။

Squal, *a* ထွားသော။ ဖျိုးသော။

Squabble, *v* *t*. ခိုက်ရန်ဖြစ်သည်။ — *n*. *do*.

Squad, *n* စစ်သည်စု။

Squadron, *n*. a body of troops, စစ်သည်တပ်။ a number of armed vessels, လွှဲတပ်။ သင်္ဘောတပ်။

Squalid, *u.* ညစ်ယေးသော။

Squalidness, *n* from above

Squall 1, *v* ၁ အော်ဟစ်သည်။ — *n.* from above — 2, *n* a gust of wind, လေပုန်း။

Squally, *a* လေပုန်းတိုက်တတ်သော။

Squallor, *n* from Squall

Squamone, *a* ငါးကြေးကဲ့သို့အကြေးအခွံရှိသော။

Squander, *v* *t* ဖွာဖွာသုံး၍ ဖြုန်းတီးသည်။

Square, *n.* a figure having four equal sides and four right angles, a regular tetragon, စတုရန်း။ a carpenter's square, ကျင်တွယ်။ par, ညီမျှခြင်း။ superficial content, အလျားနှင့် အနံမြောက်၍ ရသောအရာ။ a number multiplied into itself, ဂဏန်းအလားတူ ချင်းမြောက်၍ရသောကိန်း။ — *a* having four equal sides and four right angles, အလျား အနံ မျှ၍ ကျင်တွယ်ထောင့် ကျသော။ square built, ဖိင့်ဖိင့်ရှိသော။ honest, ရိုးသော။ even, leaving no balance, အကြွင်းမရှိ။ ညီမျှသော (စာရင်း)။ — *v* *t* to make rectangular, ကျင်တွယ် ထောင့် ကျအောင် လုပ်သည်။ to make square, အလျားနှင့်အနံညီမျှ၍ ကျင်တွယ်ထောင့်ကျအောင်လုပ်သည်။ to make accord (တစုံတရာနှင့်), ညီညာအောင်လုပ်သည်။ to make fit, တော်သင့်အောင်ပြုသည်။ to settle accounts, ရှင်းထင်းအောင် ပြုသည်။ to multiply a number into itself, ဂဏန်းအလားတူ ချင်း မြောက်သည်။ — *v.* *i* to accord with, quadrate, ညီညာသည်။

Squariness, *n* from Square, *a*

Squash, *v* *t* အိတ်ပြားသွားအောင်ဆောင့်သည်။ — *n* from *do*.

Squat, *v* ၁ ဆောင့်ခြောင့်ထိုင်သည်။ — *u.* from *do*.

Squeak, *v* ၁ to Squeal, ငယ်သံပါအောင်အော်ဟစ်သည်။ to creak, ကြိတ်ကြိတ်မြည်သည်။ — *n* from *do*

Squeamish, *a* နှစ်လိုမသန့်, ရှိတတ်သော။

Squeamishness, *n* from above

Squeeze, *v.* *t* to press closely, ညှစ်သည်။ to hug, ပိုက်ဖက်၍ညှစ်သည်။ to oppress, နှိပ်စက်သည်။ to compress in the hands, နယ်သည်။ ဆုပ်နယ်သည်။ — *v* ၂. to push in a crowd, စုဝေး၍ကူပ်ရာမှာ ထိုးသည်။ — *n* from *do*

Squib, *n.* a small rocket, ဖျောက်ခိုး။ မီးပုစွန်ဆိတ်။ a petty lampoon, ကရော်ကမည်ပြုသောစကားကလေး။

Squill, *n* ပင်လယ်ကျက်သွန်။

Squint, *v* ၁ မှက်မိစောင်းသည်။

Squint-eyed, *a* from above.

Squire, *see* Esquire.

Squirrel, *v.* *i* တွန့်လိမ်သည်။

Squirrel, *n* ရှဉ်း a flying squirrel, ရှူး၊ ရှူးပျံ။

Squint, *n* ဖြတ် — *v t*. ဖြတ်နှင့်ထိုးသည်။

Stab, *v t* ထိုး၍ဖောက်သည်။ — *n* from *do*.

Stability, Stableness, *a* from next

Stable 1, *a*. firm, durable, မိုင်ခုံမြဲမြဲသော။ steady in purpose, persevering, မြဲမြံတည်ကြည်သော။ — 2, *n* ငြင်းအောင်း။ — 2, *v t* အောင်းသွင်းသည်။

Stack, *see* Hay-stack — *v t* (မြက်ချောက်ကို) ပုံထားသည်။

Staff 1, *n* a walking-stick, တောင်ဝေး။ an ensign of office, အရာရှိသောပုတ်၊ ဌိတံ။ — 2, *n* the officers immediately connected with the chief commander, မိုက်ချုပ်မင်း၏အခြံအရံ။

Stag, *n* ဆတ်ဖို။[?]

Stage, *n* a raised platform, စင်။ the scene of a theatre, အတ်ပြရာတဝင်း။ a stopping-place on a journey, စားခန်း။ a step, degree, အထပ်။ အဆင့်။ အတန်း။ a stage coach, *see* next. — coach, *n* ချောပို့ရထား။ — play, *n* အတ်ပွဲ။ — player, *n* အတ်သမား။

Stagger, *v i* to reel, ကတိမ်းကပါးသွားသည်။ to waver, တွေးတောသည်။ — *v t* from *do*.

Staggeringly, *adv* ယိုင်တီးယိုင်တိုင်။

Staggers, *n* မြင်းနှံ့သောရောဂါတမျိုး။

Staging, *n*. ငြိမ်း။

Stagnancy, Stagnation, *n* from Stagnate.

Stagnant, *a* from next.

Stagnate, *v i* to cease to flow, မစီးဘဲအိုင်သည်။ to cease to move, မလှုပ်ရှားဘဲရပ်နေသည်။ to be dull (as business), ဆေးဆေးယေးယေးဖြစ်သည်။

Staid, *a*. sedate in manners, ဣန္ဒြေဆောင်သော။ sedate in mind, စိတ်တည်ကြည်သော။

Staidness, *n* from above

Stain, *v t*. to maculate, စွန်းကွက်အောင်ပြုသည်။ to dye, ဆိုးသည်။ ဆေးဆိုးသည်။ to tarnish character, အသရေယုတ်လျော့အောင်ပြုသည်။ — *n* a discolored spot, အစွန်းအကွက်။ a blemish on character, အသရေပျက်သောအရာ။

Stainless, *a*. free from a stain, အစွန်းအကွက်မရှိသော။ having an unblemished character, အသရေမယုတ်မလျော့သော။ အသရေမပျက်သော။

Stair, *n* a step, bundle, လှေကားထပ်။ *plur*. လှေကား။ — case, *n* လှေကားကာ။

Stake, *n* ပန်တံ။ a post sharpened at one end, နှုတ်၍ မိုက်ရန်

ချွန်သောတိုင်။ one used for a mark or limit, မှတ်တိုင်။ ပနက်တိုင်။
one used to moor a boat at, ကြက်ဆူးတိုင်။ that which is
wageired, လောင်းသောအရာ။ the state of being wageired,
အလောင်းခံခြင်း။ — *v. t.* to set a stake, တိုင်မှိုက်သည်။ to mark
a limit by a stake, ပနက်မှိုက်သည်။ to wageir, လောင်းသည်။
လောင်းစားသည်။

Stalactite, *n.* ကျောက်နို့။

Stale, *a.* vapid, အရသာပြယ်သော။ taste (as a remark), ကြားရဖန်
များ၍ပေါ့သော။

Staleness, *n.* from above.

Stalk 1, *n.* အရိုး (in composition, as ငှက်ပျောရိုး။ စပါးရိုး။) — 2,
v. i. to walk proudly, ဟန်ရှိ၍သွားသည်။ to walk skulkingly,
ကြွက်လျှိုးကြောင်လျှိုးသွားသည်။

Stalking-horse, *n.* ကွယ်ကာရာအရာ။

Stall, *n.* a crib, မြင်းနွားထားသောအကန့်။ a frame on which goods
are exposed for sale, ဆိုင်ခုံ။ the seat of a church dignitary,
သုခမ္မာဇရပ်၌ပိုဏ်းအုပ်၊ ပိုဏ်းထောက်ထိုင်ရာအရပ်။ — *fed, a*
ဖောင်းသွင်း၍မွေးသော။ — *v. t.* ဖောင်းသွင်းသည်။

Stallion, *n.* မြင်းလား။ မြင်းသို။

Stamen, *n.* the filament and anther of a flower, ဝတ်ဆံတိုင်။ the
solid part of a body, အနှစ်သာရ။

Stamina, *plur.* of above, 2d definition.

Stammi, *v. i.* စကားထစ်သည်။

Stamp, *v. t.* — with the foot, မြေနှင့်ဆောင့်သည်။ to impress with
some mark or figure, တံဆိပ်ခတ်သည်။ — to impress on
the mind, မိတ်စွဲထမ်းအောင်ပြုသည်။ မိတ်နှစ်လုံး၌စူးလျက်နေအောင်
ပြုသည်။ — *n.* a seal, တံဆိပ်။ တံဆိပ်ပုံ။ a mark or impres-
sion made by stamping, တံဆိပ်။ ခတ်သောတံဆိပ်။ တံဆိပ်ခတ်ရာ။
a kind, sort, အမျိုး။

Stanch 1, *v. t.* (သွေး) တိတ်အောင်ပြုသည်။ — 2, *a.* firm, sound,
strong, ခိုင်ခံ့သော။ firm in principle, မြဲမြံတည်ကြည်သော။

Stanchion, *n.* ထောက်တိုင်။

Stand, *v. i.* to be erect, ရပ်သည်။ မတ်တတ်နေသည်။ ထောင်လျက်ရှိ
သည်။ to be placed or situated, တည်လျက်ရှိသည်။ to per-
severe, တည်ကြည်သည်။ to stop, halt, ရပ်သည်။ တန့်သည်။ to
continue, be permanent, တည်သည်။ to maintain one's
ground, ရပ်ခံသည်။ to have a place among others, နေရာ
ရှိသည်။ to be, ဖြစ်သည်။ to hold a course (at sea), (တစုံတစု
သော) ထမ်းသို့လိုက်သည်။ — *v. t.* to bear, endure, ခံသည်။
to resist, ခုခံသည်။ to abide (trans.), စောင့်နေသည်။ — against,

၁ *t.* ဆီးတားသည်။ — by, *v. ၁.* အနားမှာရပ်နေသည်။ *v. ၂*
(တစုံတဦးသောသူ) ဖက်၌နေသည်။ အားပေးသည်။ — fast, *v. ၁*
တည်ကြည်မြဲမြံသည်။ — fire, *v. ၁* သေနတ်နှင့်ဖြစ်ခတ်သော်လည်း
တန်ခိုးရပ်နေသည်။ — for, *v. ၁.* to offer one's self as a candi-
date for office, အရာလိုချင်သောသဘောကိုဖော်ပြ၍ထားသည်။ to
side with, (တစုံတဦးသောသူ) ဖက်၌နေသည်။ to signify, ဆိုလို
သည်။ — (one's) ground, *v* မဆုတ်ဘဲရပ်ခံ၍နေသည်။ — (one)
in, *v.* to cost, (ဤမည်သော) စရိတ်ရှိသည်။ — (one) in hand, *v.*
လိုသောအကျိုးနှင့်စပ်ဆိုင်သည်။ — (off), *v. ၁.* to keep off, မချဉ်းဘဲနေသည်။ not to comply, ဝန်မခံဘဲနေသည်။ — out, *v. ၁.*
to be prominent, မောက်သည်။ မိုသည်။ — as the eyes, မြူးသည်။
to persist in opposition, အတင်းနေသည်။ — to, *v. ၁* to make
effort, အားထုတ်သည်။ to persevere, တည်ကြည်သည်။ to per-
sist, မိုင်မသောစိတ်နှင့်တည်ကြည်သည်။ — trial, *v. ၁* စစ်ကြော
မည်အမှုကိုမတ်ဝါးမရှောင်ဘဲနေသည်။ — up, *v. ၁* to arise, ထသည်။
— up to, *v. ၁* စောင့်မသည်။ — upon, *v. ၁* to take pride in
(တစုံတရသောအကြောင်း), ကြောင့်ဝါကြွားသည်။ — with, *v. ၁*
to be consistent with, ညီလျော်သည်။ — *n.* a stop, halt,
ရပ်ခြင်း။ တန့်ခြင်း။ the act of maintaining one's ground,
ရပ်ခံခြင်း။ a place or post where one stands, ရပ်နေရာ။ rank,
အရာ။ a frame or table for supporting things, ခုံ။ — of arms,
သေနတ်နှင့်တကွကပ်ယာအစုံ။ — [be at a] *v. ၁* ရှောင်နှေးသည်။

Standard, *n.* an ensign, flag, အလံ။ a test, criterion, စံ။ a rule of
judging, စုံစမ်းရန်ထားသောအရာ။ — bearer, *n.* အလံကိုင်း

Standing, *a* established, settled, permanent, မြဲသော။ အမြဲဖြစ်သော။
ဖြစ်မြဲဖြစ်သော။ အတည်ကျသော။ နေရာကျသော။ သေဝပ်သော။
ပုံသေသော။ stagnant, ဆိုင်၍နေသော။ fixed, not movable,
အသေဖြစ်သော။ — *n* a place to stand on, ရပ်နေရာ။ state,
condition, အနေအစား။ rank, အရာ။ duration, ဖြစ်စဉ်ကာလ
အတန်။

Standish, *n* မှင်အိုးနှင့်မှင်တံထည့်သောသစ်တာ။

Stannary, *n.* သံမြေထွက်၍လုပ်သောအရပ်။

Stanza, *n.* ဂါထာ။

Staple 1, *n.* a settled mart or market, အတည်ကျသောဈေး။ the chief
commodity of a place, များစွာထွက်၍ထုတ်ရောင်းရသောကုန်။
— 1, *a* settled in trade, ရောင်းဝယ်မှု၌အတည်ကျသော။ ပုံသေ
သော။ chiefly produced and exposed for sale, ရောင်းချရန်
များစွာထွက်သောကုန်။ — 2, *n.* the pile of wool, သိုးမွေး။ of
cotton, ဝါဂွမ်းဆန်။ — of flax, ပိုက်ဆံလျှော်မျှင်။ — 3, *n.* a loop
of iron, ကျီးခြေ။ ကျီးခြေကွင်း။

Star, *n.* ကြယ်။ an asterisk, ကြယ်ပုံ။ a spangle, နဂါးထာ။ ရွှေပွင့်။
 ငွေပွင့်။ — gaze, *n.* ကြယ်နက္ခတ်တို့ကိုကြည့်မှတ်၍မေ့မိသွက်တတ်
 သောသူ။ — light, *n.* ကြယ်ရောင်။ — lit, *a.* ကြယ်ရောင်နှင့်လင်း
 သော။ — spangled, *a.* ကြယ်တံဆိပ်အများပါသော။

Starless, *a.* ကြယ်မထင်သော။

Starry, *a.* abounding in stars, ကြယ်များသော။ proceeding from
 stairs, ကြယ်ကထွက်သော။ shining like stars, ကြယ်ကဲ့သို့
 တောက်ပသော။

Starboard, *n.* သင်္ဘောလက်ျာ။

Starch, *n.* ကစီ။ — *v. t.* ကစီတင်သည်။

Starched, *a.* precise in manners, ဣန္ဒြေစောင့်၍စေ့စပ်သောသူလွန်းသော။

Stare, *v. i.* စိန်းစိန်းကြည့်သည်။ — *n. do*

Staringly, *adv.* မြူးတူးပြောင်တောင်။

Stark, *a.* sheer, အတိ။ သက်သက်။ — *adv.* entirely, အကုန်အစင်။
 အကြွင်းမဲ့။

Staring, *n.* ဇရက်မျိုး။

Start, *v. i.* to move suddenly, ဆတ်ခနဲလှုပ်သည်။ to set out
 (from a place), သွားစပြုသည်။ ထွက်သည်။ — *v. t.* to cause to
 move suddenly, ဆတ်ခနဲလှုပ်အောင်ပြုသည်။ to cause to rise
 and come out suddenly, ဆတ်ခနဲထ၍ထွက်စေသည်။ to com-
 mence, set a going, (မြစ်) အောင်အစအဦးပြုသည်။ to dislocate
 (အဆစ်ကို), ဖြုတ်သည်။ — up, *v. i.* ဆတ်ခနဲထသည်။ — *n.*
 from above. — *v.* [get the] ဦးအောင်ပြုသည်။ သူမပြုမီပြုနှင့်
 သည်။

Starting-post, *n.* ထက်ရင်းမှတ်တိုင်။

Startle, *v. i.* to start from fear, လန့်သည်။ ထိတ်လန့်သည်။ — *v. t. do.*

Starvation, *n.* from next

Starve, *v. i.* to be in a famishing state, ငတ်ခွတ်သည်။ to perish
 with hunger, ငတ်ခွတ်၍သေသည်။ — *v. t.* to famish (trans),
 အစာသတ်၍ထားသည်။ to kill with hunger, အစာသတ်ထား၍
 သတ်သည်။

Starveling, *n.* ငတ်ခွတ်၍မိန့်ကြိုသောသူ။

State, *n.* condition, အခြေ။ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းအရာ။ အနေအစား။ rank,
 အမြင့်အနိမ့်အစရှိသောအရာ။ high degree, dignity, မြတ်သော
 အရာ။ pomp, ဆန်းကြယ်သောအခမ်းအနားနှင့်ကျင်းပခြင်း။ body
 politic, တချုပ်ချယ်တည်းဖြတ်သောပြည်သူပြည်သားအပေါင်းအစု။
 တနိုင်ငံတည်းဖြစ်သောပြည်သူပြည်သားအပေါင်းအစု။ the principal
 persons in government, တိုင်းနိုင်ငံရေးကိုစီရင်အုပ်ချုပ်သောမင်းစု။
 — room, *n.* the receiving room in a government house,
 မင်းအိမ်၌ ဧည့်ခံရာအခန်း။ a high-class room on board ship,

- သင်္ဘောပွဲနံတေးခန်း။ — *r t* — in words, ပြောထားသည်။ — in writing, ရေးထားသည်။
- Stated, *a* regular, occurring at regular times, ဥပဒေထား၍ ပုံသေသော။
- Stateness, *n* from next
- Stately, *a* ဖြင့်မြတ်သော။
- Statement, *n* from State, *r*, the substance stated by word or writing, ပြောထားချက်။ ရေးထားချက်။
- Statesman, *n* တိုင်းမှူးနိုင်ငံရေးကိုသိကျွမ်းနားထည်သောသူ။
- Static, *n* ရှိနေထွယ်ခြင်းအမှုနှင့်ဆိုင်သောအတတ်။
- Station, *n* a place of standing, ရပ်နေရာ။ position, တည်ရာ။ တည်နေရာ။ office, situation, rank, အရာ။ occupation, အလုပ်အကိုင်။ — *r t* နေရာချသည်။
- Stationary, *a* တိုး၍မသွားဘဲနေသော။
- Stationer, *n*. စက္ကူမှစ၍စာရေးတန်ဆာစုံကိုရောင်းသောသူ။
- Stationery, *n* စက္ကူမှစ၍စာရေးတန်ဆာ။
- Statistic, Statistical, *a* ပြည်သူပြည်သားဦးရေမှစ၍ အကြောင်းအရာတို့နှင့်ဆိုင်သော။
- Statistics, *n* ပြည်သူပြည်သားဦးရေမှစ၍အကြောင်းအရာများကိုမှတ်သားသောစာရင်း။
- Statuary, *n* the art of carving in wood, ပန်းပုသမားအတတ်။ — in stone, ကျောက်ဆစ်သမားအတတ်။
- Statue, *n* ရုပ်တု။
- Stature, *n* အရပ်။ အထောက်အရပ်။
- Statute, *n* ဓမ္မသတ်။
- Stave 1, *n* စည်လုပ်ရန်ပြုပျင်သောပျဉ်ပြား။ — 2, *n t* ဖောက်ခွံသည်။ — oil, *v t* ဖယ်ရှားသည်။
- Staves, *plun* of Staff
- Stay, *r i* to remain, နေသည်။ to stop, stand still, ရပ်တန့်သည်။ to wait, ငွံသည်။ ဆိုင်းသည်။ to rest, rely, မှီသည်။ ကိုးစားသည်။ — *r t* to cause to remain, prevent from proceeding, နေစေသည်။ တန့်ရပ်စေသည်။ မသွားအောင်ဆီးတားသည်။ to cause to wait, ဆိုင်းစေသည်။ to support, hold up, ထောက်သည်။ ထောက်မသည်။ — *n* continuance, နေခြင်း။ a stand, stop, တန့်ရပ်ခြင်း။ a hinderance, အဆီးအတား။ a prop, support, အထောက်။ အထောက်အမ။ — of a mast, ရွှေဆိုင်းကြိုး။ နောက်ဆိုင်းကြိုး။ *plun* a bodice, ထောက်ခံကိုယ်ကျပ်အင်္ကျီ။ — sail, *n* ကြက်လျှာရွက်။
- Stead, *n*. အစား။ ကိုယ်စား။ — [stand in], *v* အကျိုးရှိသည်။

- Steadfast *a* last fixed, firm, ခိုင်ခံ့မြဲမြဲသော။ steady in mind, ဂြိမ္မိတည်ကြည်သော။
- Steadfastness *n* firm above
- Steadiness, *n* firm next
- Steady, *a* firm, ခိုင်ခံ့သော။ — *a* သမာဓိ။ constant in mind, တည်ကြည်သော။ တည်တံ့သော။ uniform သမတ်သော။ — *v t* ခိုင်ခံ့တောင်မြဲသည်။
- Steadily, *adv* တရားရရ။ applied chiefly to words of seeing
- Steak, *n* ကင်သောအမဲသား၊ ဝက်သား။
- Steal, *v t* to take by theft, ခိုးသည်။ to gain clandestinely, ငျှိတ်ဖြင့်နှင့်ဝရိယာယှဉ်ရသည်။ — away *v t* တိတ်ဆိတ်နှင့် မထင်မရှားဘက်သွားသည်။ — in *v t* တိတ်ဆိတ်နှင့်မတင်မရှား ဝင်သည်။
- Stealth *n* theft, ခိုးခြင်း။ clandestine practice, ငျှိတ်စွာပြုခြင်း။
- Stealthily, *a* ငျှိတ်စွာပြုသော။
- Steam, *n* ရေငွေ့။ — boat, *n* see — vessel — *en* *n* မီးရထား။ — engine, *n* မီးယန္တရားစက်တန်ဆာ။ — vessel, *n* မီးသင်္ဘော။ — *v t* အငွေ့ထသည်။ — *v t* to apply steam to, အငွေ့ ထိုက်သည်။ to cook by steam, ပေါင်းသည်။
- Steamer, *n* မီးသင်္ဘော။
- Steel, *n* မြင်း။
- Steel, *n* သံဇက်။ — *v t* to point or edge with steel, သံဇက်အသွား တင်သည်။ to make firm, unyielding, ခိုင်ကူညီအောင်ပြုသည်။
- Steelyard, *n* စဉ်းချိန်။
- Steep 1, *a* စောက်သော။ — 1, *n* တောင်စောက်။ — 2, *v t* မိမိသည်။ မိမိ၍ထားသည်။
- Steeple, *n* ပြာသာဒ်။
- Steepliness, *n* from Steep, *a*
- Steer 1, *n* နွားပိုက်။ — 2, *v t* to direct the course of a vessel, ဖွဲ့သည်။ to direct the course of conduct, ဖွဲ့ပွင်သည်။
- Steerage *n* from above, *on a ship*, the apartment before the great cabin ဖွဲ့ခန်းရွှေ့မှာရှိသောအခန်း။
- Steersman, *n* တက်မကိုင်။ ဖွဲ့ခင်း။
- Stellar, *a* ကြယ်နုလွတ်နှင့်ဆိုင်သော။
- Stem, *n* the stock of a tree, ငှက်စည်။ a petiole or pedicle, အညွှာ။ a race, generation, အမျိုး။ the prow of a ship, သင်္ဘောဦးချိန်။ — *v t* go against (a current), ဆန့်၍သွားသည်။ to check, အရှိန်ကိုသတ်သည်။
- Stench, *n* အနံ့အစော်။
- Stenography, *n*. အထိမ်းအမှတ်အားဖြင့်အကျဉ်းရေးတတ်သောစကား။

*stentorium, *a* အကွန်အသကူယံသော။

Step *v* ခြေလှမ်းသည်။ — *n* from above the space passed by the foot in walking, ခြေလှမ်း၊ progression, the act of advancing, ထိုးတက်ခြင်း။ — *inc* remove in ascending or descending တက်လာဆင်းချိန်တဆင့်။ spindle, လှေကားဝှစ်။

Step-brother *n* အမိခြား၊ အတူဒွာသောညီ၊ အစ်ကိုမောင်။

Step-daughter *n* ထင်ပါသမီး၊ မယားပါသမီး။

Step-father, *n* ကထွေး၊ — *n* မိဘွေ။

Stepping-stone *n* ရွှံ့လွှတ်အောင်စီခင်းသောကျောက်။

Step-sister *n* အမိခြား၊ အတူဒွာသောညီအစ်မ၊ နှစ်မ။

Step-son *n* ထင်ပါသား၊ မယားပါသား။

Stereography, *n* ညီညာသောပေါ်မှာရုပ်ပုံရအောင်ရေးသောအတတ်။

Stercometry, *v* ရုပ်ကိုထိုင်အွာသောအတတ်။

Stereotype, *v* စာပုဂံတပြားအပ်သွန်းလုပ်၍ထားသည်။ — *n* တပြား၊ တည်းသွန်းလုပ်၍ထားသောစာပုံ။

Sterile *a* barren, *island* ညံ့ဉ်အသီးအနှံဈေးငွာမထွက်သော။ barren of ideas, ထိုးကွင်းသောညာဏ်မရှိသော။

Sterility, *n* from above

Sterling, *a* pertaining to English coin, အင်္ဂလိတ်ဒင်ဂါးမျိုးနှင့် ဆိုင်သော။ of solid worth, အနှစ်သာရရှိသော။

Stern 1, *n* ဝံ့။ — port *n* ဝံ့ဗြဲတင်းပေါက်။ — post, *n* ရာဇာတိုင်။ — way, *n* လှေသင်္ဘောဆုတ်၍ဖျောမြင်း။ — 2, *a* — in conduct ဖျက်နှာထားသော။ — in conduct ကြပ်တည်းသော။

Stermost *a* နောက်ဆုံး၌ရှိသော (သင်္ဘော)။

Sternness, *n* from Stern, *a*

Sternum, *n* ရင်ရိုး။

Stimulation *n* ချော့ခြင်း။

Stew 1, *v t* တနှွေးနှွေးပြုတ်ထားသည်။ — 1, *n* တနှွေးနှွေးချက်သော တင်းပြုတ်။ — 2, *n* a brothel ပြည်တန်ဆာချားနေသောအိမ်။

Steward, *n* a butler, စားပွဲထိန်း၊ a superintendent of income and expenditure, ငွေထိန်း၊ တက္ကသိုလ်။

Stewardship, *n* စားပွဲထိန်းအရာ၊ ငွေထိန်းအရာ၊ တက္ကသိုလ်အရာ။

Stick 1, *n* ခုတ်။ — *lic*, *n* အခြီးအဘံပါသောခြံ၊ — 2, *v t* to stab, ထိုး၍ဖောက်သည်။ to fix on a pointed instrument, ထိုး၍ထားသည်။ — 3, *v t* to adhere by tenacity, စေးကပ်သည်။ to stay in contact, ကပ်သည်။ to be fixed in, စွဲသည်။ to cleave to, စွဲကပ်သည်။ to hesitate, နှောင့်နှေးသည်။ to be stopped or hindered from proceeding, မထိုးမတက်နိုင်အောင် ဆီးတားလျက်ရှိသည်။ — *v t* to make adhere, စေးကပ်အောင် ပြုသည်။ — *by*, *v t* (တစုံတစွီးသောသူ) ဖက်၌နေသည်။ — *out*,

r i to jut, အစွန်းထွက်သည်။ to protrude as from a hole, ပြိုင်သည်။ to project, as a snag, ငေါသည်။ ငေါက်တောက်တောက် ရှိသည်။ to be prominent, မောက်သည်။ မိုသည်။ to stand out, as the eyes, မြူးသည်။ to persist အတင်းနေသည်။ — up, *r i* ထောင်လျက်ရှိသည်။ — as the ears တစွင့်စွင့်ရှိသည်။

Stickiness, *n.* from Sticky, *a*

Stickle, *n i* ဆန့်ကျင်ဘက်ပြု၍ငြင်းခုံသည်။

Stickler, *n* agent, from above

Sticky, *a* စေးသော။ စေးကပ်တတ်သော။

Stiff *a* not flexible, not pliant, တောင့်သော။ tense, taught, တင်းသော။ တင်းမာသော။ inspissated, ဟုစ်သော။ strong, violent ဖြင်းသော။ unyielding, firm in mind, ခိုင်မာသော။ not smooth and easy, as style, အစီအလှည့်မသင့်သော။ not easy and natural in behavior, ပြောဆိုပြုမူနေထိုင်ခြင်းအမှု၌ပကတိအလိုသို့ မလိုက်ကျ၍နေသော။ — hearted, — necked, *a* စိတ်ခိုင်မာသော။

Stiffen, *v i* to become stiff, တောင့်သွားသည်။ &c (for sub def see above), *v t* from Stiff, *a*

Stiffness, *n* from Stiff, *a*

Stifle 1, *v t* to suffocate, as with smoke, dust, &c မှန်အောင် ပြိုင်သည်။ to extinguish, ဖြိမ်းသည်။ to repress, restrain, ချုပ်တည်းသည်။ to suppress မထင်မပေါ်နိုင်အောင်ဖုံးမိသည်။ — 2, *n* ခြင်းခြေဆစ်။

Stigma, *n* a brand, သံပူနှင့်ခတ်သောတံဆိပ်။ a mark of infamy, အသရေပျက်ခြင်းအကြောင်းအရာ။

Stigmatize *v. t* to brand, သံပူနှင့်တံဆိပ်ခတ်သည်။ to set a mark of disgrace on, အသရေပျက်အောင်မှတ်ထားသည်။

Stile, *n* ကျော်၍ထွက်ဝင်ရန်လှေကားခုံ။

Stiletto, *n* စာခူ။

Still 1, *n* ပေါင်းခံ၊ ပေါင်းအိုးအစရှိသောအရက်ချက်ရန်တန်ဆာ။ — 2, *a* silent, တိတ်သော။ တိတ်ဆိတ်သော။ quiet, *a* ငြိမ်သော။ motionless, မလှုပ်ဘဲနေသော။ — born, *a* လျှောမွေးဖြစ်သော။ — 2, *v t* to appease, ငြိမ်းစေသည်။ — 3, *adv* till, and at the present time, သေး။ notwithstanding, သို့သော်လည်း။

Stilt, *n* ကုလားမခြေထောက်။

Stimulant, *n* အားကြံ့စေတတ်သောဆေး။

Stimulate, *v t* to excite, နှိုးဆော်သည်။ တိုက်တွန်းသည်။ to quicken (internal action), အားကြံ့စေသည်။

Stimulation, *n.* from above.

Stimulus, *n* နှိုးဆော်သောအရာ။

Sting, *n.* — of an insect, အမြီး၌ပါသောဆူး။ အမြီးဆူး။ any thing

which gives deep pain, စပ်စပ်ပါအောင်နာစေတတ်သောအရာ။
— *v t* to pierce with a sting, တုတ်သည်။ to inflict sharp pain, စပ်စပ်ပါအောင်နာစေသည်။

Stinginess, *n* from next

Stingy, *a* စေးဉှဲသော။

Stink, *v t* နံသည်။ နံစေသည်။ — *n* from *do*

Stint, *v t* to restrain within certain limits, အလိုအတိုင်းမဖြစ်စေခြင်း ငှါတာခြင်းသည်။ to assign a task, အငန်းအတာချွတ်ပေးသည်။ — *n* a restraint တားမြစ်သောအရာ။ a task assigned, အငန်းအတာ။

Stipend *n* အခ။

Stipendiary, *a* အခစားခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ — *n* အခစားသောသူ။

Stipulate, *v t* ဝန်ခံ၍ဂတိထားသည်။

Stipulation, *n* from above, an agreement or covenant ဝန်ခံ၍ ဂတိထားချက်။

Stir *v t* to move, လှုပ်သည်။ — *v t* to move လှုပ်သည်။ to remove a little, ဆိတ်စီရွှေသည်။ to set a going, (ဖြစ်)အောင် အစအဦးပြုသည်။ to agitate, ရွှေသည်။ to excite, နှိုးဆော်သည်။ ဆော်အော်သည်။ — backwards and forwards *v t* လှော်သည်။ — up *v t* to agitate, ရွှေသည်။ to excite, နှိုးဆော်သည်။ — *n* ရုန်းရင်းခတ်မျှပြုခြင်း။

Stirring, *a* မနေမနားအားထုတ်၍လုပ်ကိုင်လျှောက်နေတတ်သော။

Stirrup, *n* ဖင်းခွက်။

Stitch, *v t* to sew အပ်ချုပ်သည်။ — in a particular manner, အပ်ပြန်ပေါက်ချုပ်သည်။ — *n* a single pass of the needle and thread, အပ်တချက်ချုပ်။ a turn of thread in knitting, ထိုး၍ ရက်ရာ၌ခြည်တကွင်း။ a sharp pun, လေတ်ကျင့်။

Stitching, *n* from above *v*

Stithy, *n*. ပေ။

Stoccado, *n* ထားနှင့်ထိုးခြင်းတချက်။

Stock, *n* the stem of a tree, ပင်စည်။ a log of wood, သစ်တုံး။ the handle of a tool, အရိုး။ — of a musket, သေနတ်အိမ်။ — of an anchor, ကျောက်ဆူးလက်။ a cravat, လည်စည်း။ a race, family, အမျိုး။ capital, ရင်းနှီးသောငွေ။ အရင်းအနှီး။ funded money, bearing interest, အတိုးရအောင်သွင်းထားသောငွေ။ *plur.* — for the legs, ထိတ်။ ထိတ်တုံး။ — for a ship in building, အိုးတုံး။ — broker, *n* အတိုးရအောင် သွင်းထားသော ငွေလက်ခံ ပွဲစား။ — holder, *n*. အတိုးရအောင် သွင်းထားသော ငွေရှင်။ — jobber, *n* တိုးရအောင်သွင်းထားသောငွေကိုရောင်းဝယ်သောသူ။ — stall, *a*. သစ်တုံးကဲ့သို့ မလှုပ်ဘဲ နေသော။ — Stock, *v t* လုံလောက်အောင်သိုထားသည်။

Stockade, *n* သစ်တပ်။ — *v t* သစ်တပ်တည်သည်။

Stocking, *n* ခြေစွပ်။

Stocky, *a* တုပ်သော။ တုပ်တုပ်ရှိသော။

Stoic, *a* လျစ်လျူသော။ — *n* agent, from *do*

Stoical, *see* Stoic, *a*

Stoicism *n* from above

Stoker, *n* မီးဖို၊ မီးသင်္ဘောအစရှိသည်တို့၌မီးကိုစောင့်ထိန်းရသောသူ။

Stole, *n* ရှည်သောအင်္ကျီတမျိုး။

Stolid, *a* ညာဏ်တုံးသော။

Stomach *n* the ventricle of digestion, အစာအိမ်။ appetite, စားသောက်ချင်ခြင်း။ inclination, အလို။ sullenness, မာန်မူခြင်း။

Stomacher, *v* ရင်စည်းတန်ဆာ။

Stomachful, *a* မာန်မူတတ်သော။

Stomachic *a* pertaining to the stomach, အစာအိမ်နှင့်ဆိုင်သော။ recreating the stomach, အစာအိမ်ကိုအားဖြည့်စေတတ်သော။

Stone, *n* common stone, ကျောက်။ ကျောက်ခဲ။ precious stone, gem,

ကျောက်မြတ်။ ကျောက်မျက်။ ကျောက်မွန်။ — calculus, ကျင်ငယ်

အိမ်ကျောက်။ a testicle, ငွေငွေ the nut of a drupe, အငွေတလုံး

ပါသောသစ်သီး၏အစွေ။ the weight of 14 pounds, ၃၀၀၀ ခန့်

ရှိသောအချိန်။ *see also* Gravestone — blind, *a* မြို့မြမြင့်မြင့်

အောင်ကန်းသော။ — cutter, *n* ကျောက်ဆစ်သမား။ — dead, *a*,

အလျှော့အသက်မရှိသော။ — fruit, *n* အငွေတလုံးပါသောသစ်သီး။

— house, *n* မြင်းလား။ မြင်းသို။ — pit *n* ကျောက်တွင်း။ — *v. t*

ကျောက်ခဲနှင့်ပြစ်သည်။

Stoniness, *n* from next

Stony, *a* made of stone, ကျောက်နှင့်ပြီးသော။ abounding with stones,

ကျောက်ခဲများသော။ hard hearted, မကြင်နာတတ်သော။ ရက်စက်

သော။ — heuted, *a see* last definition

Stool, *n* excret, ထိုင်ခုံ။ matter evacuated from the intestines စွန့်သောကျင်ကြီး။

Stoop, *v i* to bend the body downward and forward, ဂုံသည်။

ကုန်းသည်။ ကုပ်သည်။ to take a lower place, ကိုယ်ကိုနှိမ့်ချ၍

နိမ့်သောနေရာ၌နေသည်။ to come down, အောက်သို့ဆင်းသည်။

to yield, submit, ဝန်ခံသည်။ to condescend, ကိုယ်ဝတ်

အသရေကို မမှတ်ဘဲ ကိုယ်ထက်ငယ်သောသူတို့နှင့် လိုက်လိုက် လျော်

လျော်ပြုသည်။ to bow down, ကျိုးသည်။ — *n* from *do*.

Stop, *v i* to cease to go forward, တန့်သည်။ ရပ်သည်။ to cease, leave

off, စဲသည်။ — *v t* from *do*, to obstruct (a passage), ကန့်သန့်

ထားသည်။ ပိတ်ဆို့၍ထားသည်။ to hinder, impede, တားမြစ်သည်။

ဆီးတားသည်။ to put an end to the motion or action of,

သတ်သည်။ to close (an aperture), ဆို့သည်။ ဗိတ်သည်။ — cock, *n* သော့ပါသောမြန်။ — short, *v* *i* ရုပ်ခန့်ရုပ်နေသည်။ — *n*. from above, trans and intims, an obstacle, impediment, အဆီးအတား။ a mark of punctuation, အပိုက်။

Stoppage, *n* from Stop, *v* *t* — of time, ကျပ်ချပ်ခြင်း။ ဆီးချပ်ခြင်း။

Stopper, Stopple, *n* အဆို့။

Storage, *n* တိုက်ခွံသိုထားခြင်း။ the price of storage, သိုထားခ။

Store, *v* *t* to lay up, သိုသည်။ သိုထားသည်။ သိုဖို့သည်။ replenish, လုံလောက်အောင်ထားသည်။ — *n* goods stored up, သိုထားသော ဥစ္စာ။ တဏှာ။ *i* plenty, large quantity, အပုံ။ *see also* — house — [be in], *v* *i* သိုထားလျက်ရှိသည်။ — house, *n* တိုက်။ တဏှာတိုက်။ — keeper, *n* တိုက်စောင့်။

Stored, *a* ဆေးရေးသောရုပ်ပုံနှင့်တန်ဆာဆင်လျက်ထားသော။

Stork, *n* တောငန်း။

Storm, *n* a tempest မုန်တိုင်း။ မိုဗ်းသက်မုန်တိုင်း။ a violent assault on a fortified place, မြို့ကိုရွပ်ရွပ်ချီချီတိုက်ခြင်း။ — *v* *i* to be a tempest, မိုဗ်းသက်မုန်တိုင်းဖြစ်သည်။ to act under the impulse of rage, ပြင်းစွာအမှတ်ထွက်၍ကြမ်းတမ်းစွာပြုသည်။ *v* *t* မြို့ကိုရွပ်ရွပ်ချီချီတိုက်သည်။

Stormy, *a* tempestuous, မိုဗ်းသက်မုန်တိုင်းကျသော။ violent in language and conduct, အပြစ်အမူအပြောအဆိုပြင်းထန်သော။

Story, *n* a narration, အကြောင်းအရာအထုတ္တိဗျားကိုအစဉ်အတိုင်း ပြောသောစကား။ a religious story, ဝတ္ထု။ a fabulous story, ခဏ္ဍာရီ။ a set of rooms on the same floor, တိုက်ဆင့်။ အိမ်ဆင့်။ — teller, *n* ခဏ္ဍာရီချဲ့၍ပြောတတ်သောသူ။

Stout, *a* strong, lusty, သန်မာသော။ bold, ရဲရင့်သော။ သူရဲတော့ရှိသော။ firm, resolute, မိုင်ခွံသော။ large and bulky, ထွားသော။ ကျိုင်းသော။ large of compass, in comparison with the height, တုတ်သော။ တုတ်ဝသော။ — hearted, *a* သူရဲတော့ရှိသော။

Stoutness, *n* from Stout

Stove, *n* an iron fire-place, သံမီးဖို။ a foot stove ခြေတင်သံမီးဖိုကလေး။

Stow, *v* *t*. to put in place, နေရာ၌ထည့်ထားသည်။ to lay up, သိုထားသည်။

Stowage, *n* from above.

Straddle, *v* *v*. ခြေကိုကားသည်။ *v* *t*. ခွစ်စီးသည်။ ကားရားခွစ်စီးသည်။

Straggle, *v* *i* to wander from the way, လမ်းမှလွဲ၍အရပ်ရပ်လှည့်လည်သည်။ to shoot out irregularly, အစဉ်အတိုင်းမလိုက်၊ ထိုး၍ထွက်သည်။

Straight, *u.* ဖြောင့်သော။ — *adv* ချက်ချင်း။ ရုတ်တရက်။ — forward, *adv* ရှေ့သို့စိုက်စိုက်။

Straighten, *v t* from Straight, *a*

Straightness, *n* from Straight, *a*

Straightway *adv* see Straight, *adv*

Strain, *v t* to stretch tight တင်းအောင်ဆွဲသည်။ to put to the utmost effort, တင်းတင်းကြပ်ကြပ်အားထုတ်အောင်ပြုသည်။ to constrain against nature, ပကတိအတိုင်းသို့မလိုက်၊ ကျွံ့၍နေအောင်ပြုသည်။ to sprain, အဆစ်မြက်အောင်ပြုသည်။ to press in the arms, ခိုက်ဖက်၍ညှစ်သည်။ to filter, စစ်သည်။ — *v i* to make a violent effort, အပန်းကြီးစွာအားထုတ်သည်။ — *n* from above, *v i*, ၁ heavy stretch, ကြပ်ကြပ်တင်းအောင်ဆွဲခြင်း။ a sprain, အဆစ်မြက်သောအနာ။ — of speaking, ပြောဆိုခြင်း၏လက္ခဏာ။ — of writing, စာစီကုန်းခြင်း၏လက္ခဏာ။ some particular mode of music, တနည်းတသွယ်ဖြစ်သောသီခြင်းသံထွက်ခြင်း။ natural bent, ဝါသနာ။

Strainer, *n* ရေစစ်ပဝါ။

Strait, *a* narrow, ကျဉ်းသော။ strict, rigorous, ကြပ်တည်းသော။ difficult, distressful, ခက်ခဲသော။ ခဲယဉ်းသော။ — *n* a narrow passage between two continents or islands, ကျွန်းလက်ကြား။ a difficult, distressing affair, ခက်ခဲသောအမှု။ ခဲယဉ်းသောအမှု။

Straiten, *v t* to make narrow, ကျဉ်းအောင်ပြုသည်။ to confine, within narrow limits, ကျဉ်းကျပ်အောင်ပြုသည်။ to distress, ပင်ပန်းစေသည်။ to make tense or tight, တင်းအောင်ဆွဲသည်။

Strait-laced, *a* tight laced, ကိုယ်ကျပ်အင်္ကျီဝတ်သော။ stiff, constrained, ပကတိအလိုသို့မလိုက်၊ ကျွံ့၍နေသော။ strait, rigid, ကြပ်တည်းသော။

Straitness, *n* from Strait, *a*

Stramineous, *a* ကောက်မျေးသဘောရှိသော။

Stramonium, Stramony, *n* see thorn apple

Strand 1, *n* a beach, ကမ်းခြေသောင်ပြင်။ — 1, *v t* ကမ်းခြေသောင်ပေါ်မှာသင်္ဘောကိုတင်သည်။ — 2, *n* one twist of a rope, လွှန်း။ ကြိုးလွှန်း။

Strange, *a* foreign, တတိုင်းတပြည်နှင့်ဆိုင်သော။ new, သစ်သော။ အသစ်ဖြစ်သော။ wonderful, အံ့သြောဗွယ်ဖြစ်သော။ odd, ထူးခြားသော။

Strangeness, *n.* from above

Stranger, *n* a foreigner, တတိုင်းတပြည်သား။ one unknown or unacquainted, မသိမကျွမ်းသောသူ။ a guest, ဧည့်သည်။ လူစိမ်း။

Strangle, *v. t* to choke, stop in the throat, နှင်သည်။ — by compressing the neck, လည်ကိုအစ်သည်။ — by applying a rope,

ထည်ကြီးတပ်၍သတ်သည်။ to suppress, hinder from coming to the light, မထင်ပေါ်နိုင်အောင်ဖုံးဖိသည်။

Strangulation, *n* from above

Strangury, *n*. ဆီးအောင့်နာ။

Strap, *n*. ကြိုးပြား။ — *v t* to beat with a strap, ကြိုးပြားနှင့်ရိုက်သည်။ to bind with a strap, ကြိုးပြားနှင့်ချည်သည်။ to draw (a razor) flatwise on a strap, ကျင်းသည်။

Strapping, *a* ထွားကျိုင်းသော။

Stratagem, *n* မာယာ။ ပရိယာယ်။

Strategy, *n* စစ်တိုက်ခြင်းအမှုကိုစီရင်တတ်သောအတတ်။

Stratify, *v t* အထပ်ထပ်အထွာထွာဖြစ်အောင်ပြုသည်။

Stratum, *n* အထပ်အထွာ။

Straw, *n* ကောက်ရိုး။ — color, *n* နို့သာရောင်။ — colored, *a* နို့သာရောင်ဖြစ်သော။ — roofed, — thatched, *a* ကောက်ရိုးနှင့်မိုးသော။

Strawberry, *n* အသီးငယ်တမျိုး။

Strawy, *a*. ကောက်ရိုးဖြင့်ပြီးသော။

Stray, *v* to leave the way, ထမ်းမှထွေသည်။ to rove out of the way, ထမ်းမှထွေ၍လှည့်လည်သည်။ to rove at large, အလိုအလျောက်လှည့်လည်၍သွားသည်။ to deviate from right, to err, မှားသည်။ မှားယွင်းသည်။ — *n* လွတ်၍လည်သောတိရိစ္ဆာန်။

Streak, *n*. အကြောင်း။ — in stone or wood, ကြိုး။ — *v t* အကြောင်းထင်အောင်လုပ်သည်။

Stream, *v* စီးသည်။ စီးသွားသည်။ စီးထွက်သည်။ စီးယိုသည်။ — *n*. a current of water, ရေစီး။ စီးသောရေ။ a current of any liquid substance, စီးသောအရည်။ successive course, အစဉ်အလိုက်သွားမြဲသွားခြင်း။ a brook or river, ချောင်း၊ မြစ်။

Streamer, *n* a long flag, အထံရှည်။ one offered in worship, တံခွန်။

Streamlet, *n*. ချောင်း။

Streamy, *a* စီးသောရေများသော။

Street, *n*. a road, လမ်း။ a road by houses, အိမ်တန်းလမ်း။ — walker, *n*. လမ်းလည်မိမ္မာရှင်။

Strength, *n*. (of various kinds), အား။ ခွန်အား။ အမြဲန်။ power of endurance, မိုင်ခံခြင်းသတ္တိ။

Strengthen, *v. t.* to gain strength, အားတိုးသည်။ — *v t.* to impart strength to, အားတိုးအောင်ပြုသည်။ to animate, encourage, hearten, အားပေးသည်။ to make strong, enduring, မိုင်ခံစေသည်။ to confirm, establish, တည်စေသည်။

Strenuous, *a*. မိတ်အားကြီး၍ကြိုးစားစားထုတ်တတ်သော။

Strenuousness, *n*. from above.

Stress, *n* အား၊ အရှိန်။

Stretch, *v t.* to extend in a line, တန်းသည်။ to strain, make tense, တင်းအောင်ဆွဲသည်။ to extend, as the hand and arm, ဆန့်သည်။ to spread, expand, ဖြန့်သည်။ to extend, as a superficies and make fast, ကြပ်သည်။ to make an effort, အားထုတ်သည်။ to exceed, ထွန်ကျူးသည်။ — *v 2* to reach to, ဖြိုသည်။ ထိအောင်ရောက်သည်။ to bear pulling without breaking, ဖျဉ်းသည်။ to hold a course (at sea), (တနီတရသော) လမ်းသို့လိုက်သည်။ — apart, *v t* ကားအောင်ဖြိုသည်။ — out, *see* Stretch, *v. t* 3d and 4th definition. — *n* from *do*.

Stretched, (to be), *v 1.* စန့်သည်။ စင်းသည်။ draw out, as an iron by beating

Strew, *v t* ကြသည်။

Strickle, *n* တံသုတ်။

Stricken (in years or age), *a* အသက်ကြီးရင့်သော။

Strict, *a* close, tight, ကျပ်သော။ tense, တင်းသော။ exact, သေချာသော။ severe, rigorous, ကြပ်တည်းသော။

Strictness, *n* from above

Stricture, *n* a hit, အထိအခိုက်။ an animadversion, အကြောင်းပြု၍ ပြောချက်။ a constriction, အောင့်ခြင်း။

Stride, *v 2* to straddle (intrans), ခြေကိုကားသည်။ to walk with long steps, ကျယ်ကျယ်ခြေလှမ်း၍သွားသည်။ — *v. t.* to pass over at a step, တလှမ်းတည်းနှင့်ကျော်၍သွားသည်။ — *n* ကျယ်သောခြေလှမ်း။

Stridulous, *n.* ကြိတ်ကြိတ်မြည်သော။

Strife, *n.* emulative contest, အားကျ၍ပြိုင်ခြင်း။ contention, ဆန့်ကျင်ဘက်ပြု၍ပြိုင်ခြင်း။ a quarrel, ပဋိပတ်ဖြစ်ခြင်း။ ရန်အောင်းခြင်း။

Strike, *v.* to give a blow, ရိုက်သည်။ ဝုတ်သည်။ to stamp, ခတ်သည်။ to hit in order to produce sound, တီးသည်။ ထိုးသည်။ to punish, ခါဏီခတ်သည်။ to affect (the mind), နှစ်လုံးခိုက်အောင်ပြုသည်။ to appear, occasion a thought or sentiment, ထင်သွင်း (intrans.), အထင်ဖြစ်စေသည်။ to level (a measure), တံသုတ်နှင့် ကျမ်းသည်။ to ground, တင်သည်။ — a bargain, ထက်ဝါး ရိုက်သည်။ ရောင်းဝယ်မှုတွင်သဘောတူ၍ဝန်ခံသည်။ a flag, အလံကို ခုသည်။ — a root, အမြစ်ကျသည်။ a sail, ရွက်ကိုရုတ်သည်။ ရွက်ကိုယိမ်းသည်။ — hither and thither, *v.* ယမ်းသည်။ — in, *v. i.* to enter suddenly, ရုတ်ခနဲဝင်သည်။ to recede from the surface, ငုပ်၍ဝင်သည်။ — in with, *v t.* တညီတည်းလိုက်လျှောက်သည်။ — off, *v. t.* to erase from an account, လျှော့သည်။ to cut off, ဖြတ်၍ကွဲအောင်သည်။ to print, ပုံနှိပ်သည်။ — out,

v. t. to produce by collision, (မီး) ရှောင်ခတ်သည်။ to erase, ချေသည်။ ချေဖျက်သည်။ to invent, ထိုးထွင်း၍လုပ်သည်။ *v. t.* ထွက်၍လွှဲသည်။ — through, *v. t.* ထုတ်ချင်းခတ်သည်။ — up, *v. t.* သိခြင်းဆိုစကားမူတ်စပြုသည်။ — *n.* တံသုတ်။

Striking, *a.* impressive, နှစ်လုံးကိုခိုက်စေတတ်သော။

String, *n.* a small cord, ကြိုးသေး။ several things placed on file, သီထားသောအရာစု။ a line of things strung for ornament, အကုန်း။ သီကုန်းသောအရာစု။ a fibre, အမျှင်း။ a nerve, အကြော။ a series, အစီအစဉ်။ the tough substance that unites the sides of a pod, ပဲတောင့်အမျှင်း။ — *v. t.* to furnish with strings, ကြိုးနှင့်ပြည့်စုံအောင်လုပ်သည်။ to file on a string, သီသည်။ သီကုန်းသည်။ to make tense, တင်းအောင်ပြုသည်။ to strip the strings from the sides of pods, ပဲတောင့်အမျှင်းကိုသင်သည်။

Stringent, *a.* ကြပ်တည်းသော။

Stringy, *a.* အမျှင်များသော။

Strip, *v. t.* to pull off, ချွတ်သည်။ to peel off, အခွံကိုနှင်သည်။ နှာသည်။ နွေးသည်။ သင်သည်။ to deprive, (တစ်စုံတစ်ခု) ခွဲခြစ်အောင်ပြုသည်။ to plunder, လုယူသည်။ — *n.* အလျားရှည်သောအဝတ်စ။

Stripe, *n.* a line of different color, အစင်း။ a blow with a whip, အစည်ကြိုးနှင့်သော်ငှား၊ ကြိမ်နှင့်သော်ငှား၊ ရိုက်သည်အချက်။ — *v. t.* အစင်းထင်အောင်လုပ်သည်။

Striped, *a.* (longitudinally), အစင်း။ အစင်းပါသော။ အကြောင်းအစင်းပါသော။ (transversely), အတန်းအတန်းပါသော။

Stripling, *n.* လူပျိုကလေး။

Strive, *v. v.* to make efforts, ကြိုးစားသည်။ အားထုတ်သည်။ — with, *v. t.* to vie with, အားကျွန်ပြိုင်သည်။ to contend with, ပြိုင်၍ နိုင်အောင်အားထုတ်သည်။

Striving, *n.* from above

Stroke 1, *n.* a blow, ရိုက်ပုတ်သည်အချက်။ a sudden calamity, သေးသင့်ချက်။ the sound of a clock, တီးချက်။ a touch of the pencil, စုတ်တံနှင့်တချက်တည်းရေးသားခြင်း။ a touch of the pen, မှတ်တံနှင့်တချက်တည်းရေးသားခြင်း။ a masterly effort, ကြိုးစား၍ ထိုးထွင်းသောအမှု။ much business, များစွာအမှုဆောင်ရွက်ခြင်း။ — 2, *v. t.* သပ်သည်။ စမ်းသပ်သည်။

Stroll, *v. v.* အားထပ်၍လှည့်သည်။ — *n.* from *do*.

Strong, *a.* having strength (of various kinds), စွမ်းမာသော။ စွန့်စားရှိသော။ အားကြီးသော။ သန်စွမ်းသော။ firm, having the power of endurance, မိုင်းခုံသော။ zealous, မိတ်အားကြီးသော။ having some quality in a high degree, အမြန်ကြီးသော။ ပြင်းသော။ well impregnated with some pungent or stimulating

ingredient, *သေးသော*။ အနှစ်စရသာရှိသော။ hard of digestion, ကျောခဲသော (အစာ)။ — hand, *n* အနိုင်အထက်ပြုခြင်း။ — handed, *a*. ထက်အားကြီးသော။ — hold, *n*. ရဲတိုက်။ — minded, *a* ညာဏ်ကြီးကျယ်သော။

Strop, *n* သင်တုန်းကျင်းသောသားရေတန်ဆာ။ — *v t* (သင်တုန်းကို) ကျင်းသည်။

Strophe, *n* ဂီတ။

Structure, *n* an edifice, တည်ဆောက်သောအရာ။ construction, con-formation, တည်ဆောက်ခြင်းအခြေအနေ။

Struggle, *v. i* to writhe and pull, လွန်လိမ့်ရုန်းသည်။ to strive violently, make painful effort, အပန်းတကြီးကြီးစားသည်။ — *n* from above, contention, ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုပြင်ခြင်း။

Strumpet, *n*. ကြွေးစားမ။

Strut, *v i* တန်ဖျိလျက်မော့၍သွားသည်။ — *n* from *do*

Stub, *n*. သစ်ငုတ်။ — *v t* to grub up, တူးဆွ၍နှုတ်ပြစ်သည်။ to hit the toes against, ခြေဖျားနှင့်တိုက်ခိုက်မိသည်။

Stubbed, Stubby, *a* တုံးသော။

Stubble, *n* ရိုးပြတ်။

Stubborn, *a*. obstinate, စိတ်ခိုင်မာ၍ဖျောင်းဖျာမရနိုင်သော။ to be firm in mind, persevering, စိတ်ခိုင်ကျည်သော။ inflexible, မကိုင်မညွတ်နိုင်အောင်မာသော။

Stubbornness, *n* from above

Stub-nail, *n*. တိုသောသံချွန်။

Stucco, *n*. အင်္ဂါတေအနို့။

Stud, *n*. a short post supporting some beam or other timber, မှာ။ မှာတိုင်။ a large-headed nail, မှို။ a button for a shirt sleeve, အင်္ကျီထက်ဖျားတွင်တွယ်ရန်အသီးရှင်း။ a collection of breeding horses and mares, ပွားများစေဆိုထားသောမြင်းထား၊ မြင်းမအစု။ — *v. t* to adorn with studs, မှိုစီ၍တန်ဆာဆင်သည်။

Studding-sail, *n* ရွက်ထက်မ၌ဆက်၍ထိုးသောရွက်ရှင်း။

Student, *n* a scholar, စာသင်တပည့်။ စာသင်သောသူ။ a man given to books, စာနှင့်ရွှေ့လျော်သောသူ။

Studied, *a* versed, ထေ့ကျက်သော။

Studio, *n* အတတ်ပညာသင်သောရုံ။

Studious, *a* given to learning, စာသင်သောဝါသနာရှိသော။ diligent, ထုတ္တပြုတတ်သော။ careful, သတိပြုတတ်သော။

Studiosness, *n*. from above, 1st definition

Study, *v. i*. to apply the mind to books, စာသင်သည်။ to endeavour, ကြိုးစားသည်။ — *v. t* to apply the mind to, in order to understand, သိနားထင်အောင်သင်သည်။ to consider atten-

tively, စေ့စေ့ဆင်ခြင်သည်။ သုံးသပ်သည်။ — *n* from above, *v. 2.*
and *v. 1* an apartment devoted to study, စာကြည့်ခန်း၊
စာသင်ခန်း။

Stuff, *n.* substance, matter, အထည်ကိုယ်၊ materials, လုပ်ဆောင်ဖို့
ဖြစ်သောအရာ၊ furniture, goods, ပရိက္ခရာ၊ ဝတ္ထု၊ woven-cloth,
fabrics of the loom, အထည်အလိပ်၊ any thing, ဟာ၊ အရာ။
— *v. 2* to eat gluttonously, စားပိုနှင့်အောင်စားသည်။ — *v. 1*
to crowd in, cram, ထိပ်သွင်းသည်။

Stuffing, *n.* ထိပ်သွင်းသောအရာ။

Stuffy, *a.* သူနိမ့်နိမ့်နေသော။

Stultify, *v. 1* မိုက်ကြောင်းကိုပြသည်။

Stum, *n.* မပေါက်သောစပွန်ရည်။

Stumble, *v. 1* ထိမိ၍လည်းသည်။ to err, မှားသည်။ မှားယွင်းသည်။ to
light on by chance, အမှတ်တမဲ့တွေ့သည်။ — *v. 2* to nonplus,
မကြံစည်နိုင်အောင်ပြုသည်။ — *n* from above, *v. 2* 1st and
2nd definition.

Stumbling-block, *n.* ထိမိ၍လည်းစရာအကြောင်း။

Stumbling-stone, *n.* ထိမိ၍လည်းစရာကျောက်။

Stump, *n.* — of a tree, သစ်တော။ — of a tooth, သွားတော။ — of an
arm or leg, လက်တုံး၊ ခြေတုံး။

Stumpy, *a.* သစ်တောမျှားသော။

Stun, *v. 1* from next.

Stunned [be], *v. 2* မေ့သည်။

Stunt, *v. 1* from next

Stunted [be], *v. 2* ဂုသည်။ ကျစ်သည်။

Stupefaction, *n.* from Stupefy, stupor, ထုံခြင်း။

Stupefactive, *a.* ထုံစေတတ်သော။

Stupefy, *v. 1* ထုံအောင်ပြုသည်။

Stupendous, *a.* အလွန်အံ့ဩဖွယ်ဖြစ်သော။

Stupendousness, *n.* from above

Stupid, *a.* dull in intellect, ဉာဏ်တုံးသော။ ထိုင်းသော။ ထိုင်းမှိုင်းသော။
dull of apprehension, နားထူသော။ uninteresting, စိတ်နှစ်လုံး
ကိုမနှိုးဆော်တတ်သော။

Stupidity, *n.* from above, 1st and 2d definition.

Stupor, *n.* ထုံခြင်း။

Stuprate, *v. 1* မုဒိမ်းကျင့်သည်။

Sturdiness, *n.* from next.

Sturdy, *a.* သောင်မာသော။ သန်မာခိုင်ခံ့သော။

Stutter, *v. 1* စကားထစ်သည်။

Stutteringly, *adv.* ထစ်ထစ်။

Sty, *n* ဝက်ခြံ။

Stygian, *a* ငရဲနှင့်ဆိုင်သော။

Style, *n* an un pen, ကညစ်။ the character of language, music, painting, &c အခြေအနေ။ ထက္ခဏာ။ သဘော။ a mode of appellation, ခေါ်ဝေါ်ရသောနည်း။ a mode of reckoning time, နှစ်ထနေ့ရက်ကိုမှတ်သောနည်း။ manner, way of doing, ပြုသောနည်း။ — *v t* ခေါ်ဝေါ်သည်။

Stylish, *a* ကာလအလိုက်လှလှဝတ်ဆင်သော။

Styptic, သွေးကြောဝကိုပိတ်စေတတ်သော။

Suasive, Suasion, Suasive, Suasory, *see* Persuasive, &c.

Suavity, *n* နူးညံ့ရှိသခြင်း။

Sub, *pref in composition*, အောက်။

Sub-acid, *a* ခပ်ချဉ်ချဉ်။

Subaltern, *a*. တပ်၌အရာငယ်သော။ — *n*. ဗိုလ်ထောက်။

Sub-dean, *n*. ဂိုဏ်းထောက်ကိုယ်စားလှယ်။

Sub divide, *v t*. ထပ်၍ခွဲစိတ်ပြန်သည်။

Subdivision, *n*. from above, a part of a larger part, ခွဲစိတ်ပြန်သောအရာ။

Subduct, *v. t*. နှုတ်သည်။

Subduction, *n* from above

Subdue, *v t* to reduce to subjection, အောင်၍နှိမ့်ထားသည်။ to conquer, overcome, အောင်သည်။ နိုင်သည်။ to crush, နှိပ်နင်းသည်။ to overcome and remove, နိုင်၍ပျောက်စေသည်။

Subduer, *n* agent, from above.

Subjacent, *a* အနိမ့်မှာနီးစပ်လျက်ရှိသော။

Subject, *a* situate under, အောက်မှာရှိသော။ being under dominion, အုပ်စိုးခြင်းကိုခံလျက်ရှိသော။ unable to avoid, မလွတ်ခံရသော။ — *n* one who is under a sovereign, ကျွန်။ ကျွန်တော်မျိုး။ the object acted on, အရာ။ ရာ။ (in verbal nouns) a topic, အကြောင်းအရာ။ — *v. t* to bring under dominion, အုပ်စိုးခြင်းကိုခံစေသည်။ to enslave, ကျွန်ခံစေသည်။ to reduce to the necessity of enduring, မလွတ်နိုင်ဘဲခံရအောင်ပြုသည်။ to submit for examination, အစစ်ခံရအောင်အပ်သည်။

Subjection, *n* from above, *v t*., the state of being subject, အုပ်စိုးခြင်းကိုခံခြင်း။

Subjective, *a*. စိတ်ထင်သောအရာနှင့်ဆိုင်သော။

Subjoin, *v t*. ဆက်၍ထည့်သည်။

Subjugate, *v t* ထိုက်ယူ၍အုပ်စိုးသည်။

Subjugation, *n*. from above.

Subjunctive, *a*. တစုံတခုသောအရာနှင့်ဆက်လျက်ရှိသော။

Sublimate, *v. t* to evaporate and re-condense, ပြန်၍ကြိုက်သည်။
to improve, make more excellent, တိုး၍ကောင်းမြတ်စေသင့်
ပြုသည်။

Sublimation, *n* from above

Sublime, *a* high, မြင့်သော။ high in excellence, မြင့်မြတ်သော။
great and lofty, ကြီးမြင့်သော။ — *v. t.* see Sublimate

Sublimity, *n* from above, *a*

Sublunary, *a*. ဤလောကနှင့်ဆိုင်သော။

Submarine, *a* ပင်လယ်အောက်မှာရှိသော။

Submerge, *v. t* မြုပ်သည်။

Submersion, *n* from above

Submission, *n* the act of submitting one's self, သူတပါးအုပ်စိုး
ခြင်းကိုဝန်ခံခြင်း။ the act of yielding, ဝန်ခံခြင်း။ acknowleg-
ment of a fault, အပြစ်ရှိသည်ဟုဝန်ခံခြင်း။ ကောင်းပန်ခြင်း။
resignation, ကိုယ်အလိုသို့မလိုက်၊ သူအလိုကိုဝန်ခံခြင်း။

Submissive, *a*. yielding to another, ဝန်ခံသော။ သူအလိုကိုဝန်ခံသော။
နားထောင်သော။ humble, နှိမ့်ချသော။

Submissiveness, *n*. from above.

Submit, *v. i* to yield (intrans), ဝန်ခံသည်။ — *v. t.* to lay before
(a superior), တင်သည်။ to refer for decision, ဆွဲအပ်သည်။
— one's self, *v. t* (တစုံတဦးသောသူ၏) အုပ်စိုးခြင်းကိုဝန်ခံသည်။

Subordinate, *a* inferior in order, အရာသာ၍ငယ်သော။ descending
in a regular series, အစဉ်အတိုင်းအဆင့်ဆင့်ဆုတ်ယုတ်သော။
— *v. t* အစဉ်အတိုင်း အဆင့်ဆင့် ဆုတ်ယုတ်သောအရာ၌ခန့်ထား
သည်။

Subordination, *n* from above.

Suborn, *v. t* to induce one to swear falsely, မမှန်သောကျိန်ဆိုခြင်းကို
ပြုစေသည်။ to procure privately or by collusion, ရှေ့မှကပ်၍
ရအောင်ပြုသည်။

Subornation, *n* from above

Subpoena, *n*. သက်သေခေါ်သောထက်မှတ်စာ။

Subscribe, *v. t.* ထက်မှတ်တိုးသည်။ *v. i.* ဝန်ခံသည်။

Subscription, *n*. from Subscribe, a writing with names subscribed,
ထက်မှတ်တိုးသောစာ။ consent given by subscribing, ထက်မှတ်
တိုး၍ဝန်ခံခြင်း။ sum subscribed, ထက်မှတ်တိုး၍ပေးသွင်းသော
ငွေပေါင်း။

Subsequent, *a* နောက်ဖြစ်သော။

Subsequently, *adv* နောက်မှ။

Subserve, *v. t.* ညီသည်။ မသည်။ အကျိုးကိုပြုစုတတ်သည်။

Subservience, Subserviency, *n* from above.

Subservient, *a.* from Subseive

Subside, *v.* & to settle, as sediment, (အနှစ်) ကျသည်။ to sink, become low, နိမ့်သွားသည်။ to become tranquil, ဖြိမ်သွားသည်။ to abate, လျော့သည်။

Subsidence, Subsideney, *n.* from above.

Subsidiary, *a.* ကူညီသော။ ထောက်ပံ့သော။ မစသော။ — *n.* agent, from above

Subsidize, *v.* & ကူညီထောက်ပံ့စေခြင်းငှါထက်ဆောင်တံ့မိုးပေးသည်။

Subsidy, *n.* ကူညီထောက်ပံ့စေခြင်းငှါပေးသောထက်ဆောင်တံ့မိုး။

Subsist, *v.* & to be, exist, ဖြစ်သည်။ to continue, retain the present state, တည်သည်။ to have the means of living, အသက်မွေးရန်အကြောင်းရှိသည်။ to inhere, စွဲလျက်ရှိသည်။

Subsistence, Subsistency, *n.* the act of subsisting, ဖြစ်ခြင်း။ that which subsists, ဖြစ်သောအရာ။ means of living, အသက်မွေးရန်အကြောင်း။ provision for sustaining life, အသက်မွေးရန်အစာအာဟာရစသောအသုံးအဆောင်။ inherence, စွဲ၍ရှိခြင်း။

Subsistent, *a.* from Subsist, *v.* & 1st and last def.

Substance, *n.* any thing that exists, အရာ။ ဟာ။ ဥစ္စာ။ သရုပ်သကောင်။ အကောင်အထည်။ that which supports accidents, ဖြစ်။ the essential part (of a thing), ဖြစ်ရင်းပကတိဉ္စိပါသောအရာ။ နုရိုရိုနှင့်ဆိုင်သောအရာ။ something real, not apparent or imaginary, အတ္တ။ the solid part (of a thing), အနှစ်။ သာရ။ goods, property, ဥစ္စာ။ ပစ္စည်း။ ဝတ္ထု။

Substantial, *a.* real, actually existing, ကေန်အမှန်ဖြစ်သော။ having real substance, not empty or imaginary, အတ္တဖြစ်သော။ အနှစ်သာရရှိသော။ material, အထည်ကိုယ်ဖြစ်သော။ strong, မိုင်ခွံသော။ moderately wealthy, ကိုတန်သော။

Substantiality, *n.* from above, 1st, 2d and 3d def

Substantialness, *n.* from Substantial.

Substantiate, *v.* & တည်စေသည်။

Substantive, *a.* ဖြစ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ — *n.* နာမ်။

Substitute, *v.* & အစားထိုးသည်။ အစားစိုက်သည်။ — *n.* a person substituted for another, ကိုယ်စား။ ကိုယ်စားထားသောသူ။ ကိုယ်စားထိုးသောသူ။ a thing substituted for another, အစားထိုးသောအရာ။

Substitution, *n.* from above, *v.* &

Subtract, && Subtract

Substratum, *n.* အောက်ကခင်းသောအထပ်အတ္ထာ။

Substructure, *n.* အောက်ခံ။

Subtend, *v.* & အောက်ကတန်းသည်။

- Subtense, *n.* အောက်ကတန်းသောအရာ။ အောက်ကတန်း။
- Subterfuge, *n.* လွတ်အောင်ပြုသောဥပါယ်တမ္မည်။
- Subterranean, Subterianeous, *a* မြေကြီးအောက်မှာတည်သော။
- Subtile, *a* fine and minute, နူးညံ့သေးနုလှသော။ fine, nice, delicate, နူးညံ့သိမ်မွေ့သော။ piercing, as pain, စူးသော။ cunning, လိမ္မာသော။ deceitful, လိမ်လည်သော။ over-nicely distinguished, ဓမ္မစေ့စပ်စပ်ပြားနားလွန်းသော။
- Subtilization, *n* from next
- Subtilize, *v t* from Subtile, 1st and last def
- Subtle, *see* Subtile
- Subtract, *v t.* နှုတ်သည်။ ကုတ်သည်။
- Subtraction, *n* from above.
- Subtrahend, *n* နှုတ်ကိန်း။
- Suburb, *n* မြို့ဖျံဥပစာ။ ဆင်ခြေဖုံး။
- Suburban, *a* မြို့ဖျံဥပစာ၌တည်သော။
- Subversion, *n* from Subvert
- Subversive, *n.* from next
- Subvert, *v t* မှောက်လှန်ဖျက်ဆီးသည်။
- Succedaneous, *n* အစားထိုး၍သုံးရသော။
- Succedaneum, *n* အစားထိုး၍သုံးသောအရာ။
- Succeed, *v* to follow in order, အစဉ်အတိုင်းလိုက်သည်။ to take place in regular succession, ဆက်ခံသည်။ to come in the place of another, (တစုံတစဉ်းသောသူ၏) အရာ၌ဝင်သည်။ to follow, come after, နောက်သို့လိုက်သည်။ to terminate successfully, ပြု၍ဖြစ်သည်။ to obtain one's end, အကြံထမြောက်သည်။ —*v t.* from two last def
- Success, *n.* အကြံထမြောက်ခြင်း။
- Successful, *a* အကြံထမြောက်သော။ အကျိုးစီးပွားကိုရသော။
- Succession, *n.* from Succeed, 1st and 2d def., a series of descendants, ဆင်းသက်သောအမျိုးအနွယ်။
- Successive, *a* အစဉ် အတိုင်း လိုက်သော။ တခုနောက်တခုလိုက်သော။ ဆက်ကာဆက်ကာဖြစ်သော။
- Successful, *a* အကျိုးစီးပွားကိုမရသော။
- Successor, *n.* (တစုံတစဉ်းသောသူ၏) အရာကိုဆက်ခံရသောသူ။
- Succinct, *a.* အကျဉ်းအားဖြင့်ချုပ်၍ပြောသော (စကား။)
- Succinctness, *n.* from above.
- Succor, *v t.* မစသည်။ —*n* from *do.*
- Succulence, *n.* from next
- Succulent, *a.* အရည်ရွမ်းသော။
- Succumb, *v z.* ဝန်ခံသည်။

Such, *pron a* of this or that sort, သို့၊ ဤသို့၊ ထိုသို့၊ ထင်းသို့။
— (referring to what has been specified,) ဤမည်သော။ the
same that, သော။ (connecting particle)

Suck, *v t* to draw (milk from the breast,) စို့သည်။ to draw by
any mode of suction, or to imbibe, absorb, စုတ်သည်။ — *n*,
from above, 1st def, milk drawn from the breast, စို့သောနို့။

Sucker, *n* any thing that sucks or draws, စုတ်သောအရာ။ a pipe
used in sucking, ပစပ်နှင့်စုတ်သောပြွန်တံ။ ခေါင်တံ။ ပလူတံ။ the
shoot of a tree from the root, အတက်။

Suckle, *v t* နို့တိုက်သည်။

Suckling, *n* နို့စို့သူငယ်။ နို့စို့ကလေး။

Suction, *n* စုတ်ခြင်း။

Sudden, *a* ရုတ်ခနဲဖြစ်သော။ —[on a] *adv* ရုတ်ခနဲ။

Suddenness, *n* from Sudden

Suddenly, *adv* စုတ်ခနဲ။ စုတ်ချင်း။ or စုတ်ချည်း။ ရုတ်ခနဲ။ ဖြတ်ခနဲ။
ဆတ်ခနဲ။ ဆတ်ချည်း။

Sudorific, *a* ရွှေးထွက်စေသော။

Sudorous, *a* ရွှေးဖြစ်သော။

Suds, *n* ဆပ်ပြာမြှုပ်။

Sue, *v t* to prosecute at law, တရားစွဲဆိုသည်။ စာထားတရားပြုလုပ်
သည်။ — *v i* to petition, တောင်းပန်သည်။ လျှောက်တောင်းသည်။

Suet, *n*. ကျောက်ကပ်၌ကပ်သောအဆီခဲ။

Suffer, *v t* to bear, as pain, or to endure, sustain, ခံသည်။ to
permit, မဆီးမတားဘဲနေသည်။ — *v t* to undergo pain,
နာသည်။ to be injured, ယိုယွင်းသည်။

Sufferable, *a* ခံနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Sufferance, *n* the bearing of pain, ဝေဒနာခံခြင်း။ နာခြင်း။ patience,
သည်းခံခြင်း။ permission, မဆီးမတားဘဲနေခြင်း။

Suffere, *n* agent, from Suffer.

Suffering, *n* from Suffer

Suffice, *v i* to be sufficient, လောက်သည်။ — *v. t* to satisfy, အလို
ပြည့်စုံစေသည်။

Sufficiency, *n* enough, အလိုအလောက်။ adequacy, တန်ခြင်း။ ထိုက်
တန်ခြင်း။ ability, တတ်နိုင်သောအစွမ်းသတ္တိ။

Sufficient, *a* enough, လောက်သော။ adequate, တန်သော။ ထိုက်တန်
သော။ able, capable, competent to, နိုင်သော။ တတ်နိုင်သော။

Suffix, *v t* စကားဖျား၌ဆက်သည်။ — *n* စကားဖျား၌ဆက်သောဝိဘတ်။

Suffocate, *v t* — with water, မှန်းအောင်ပြုသည်။ to stifle, as with
smoke, dirt, &c မှန်အောင်ပြုသည်။

Suffocation, *n*, from above.

Suffragan, *n.* ဂိုဏ်းချုပ်စီရင်ရာပါဝင်သောဂိုဏ်းအုပ်။

Suffrage, *n.* တခက်၌နေ၍သဘောရှိရာအမှတ်လက္ခဏာကိုပြသည်။

Suffuse, *v.* ဖုံးလွှမ်းသည်။

Suffusion, *n.* from above

Sugar, *n.* သကြား။ — candy, *n.* သကြားခဲ။ သကြားပွင့်။ — cane, *n.* ကြ။ — loul, *n.* သကြားတိုင်။ — plum, *n.* အသီးငယ်သဏ္ဌာန်လုပ်သောသကြားလုံး။

Sugary, *a.* sweet as sugar, သကြားကဲ့သို့မျှသော။ containing sugar, သကြားပါသော။

Suggest, *v.* *t.* to hint, အစီအစဉ်ပေးသည်။ to furnish a thought, အကြံပေးသည်။

Suggestion, *n.* from above, something suggested. အကြံပေးချက်။

Suicidal, *a.* ကိုယ်အသက်ကိုသတ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Suicide, *n.* self-murder, ကိုယ်အသက်ကိုသတ်ခြင်း။

Suit, *n.* a set, number of things fitted to be used together, စုံလင်သောအရာစု။ a petition, တောင်းပန်ခြင်း။ courtship, (မိမ္မကို) ငွေညှိခြင်း။ a lawsuit, တရားမှု။ တရားတွေ့မှု။ — *v.* *t.* တန်သည်။ တော်သည်။ လျော်သည်။ သင့်သည်။ — *v.* *t.* from *do*.

Suitable, *a.* from Suit, *v.* *t.*

Suitableness, *n.* from above

Suite, *n.* နောက်ပါအခြေအရံ။

Suted [be], *v.* *z.* အားရသည်။

Sutor, *n.* agent, from Sue, and Sue to, a wooer, (မိမ္မကို) ငွေညှိသောသူ။

Sulkiness, *n.* from next

Sulky, *see* Sullen

Sullen, *a.* မိတ်မြို့သော။ သုန်မှုန်၍နေသော။ မာန်မူသော။ သိုးသော။

Sullenness, *n.* from above

Sullenly, *adv.* သိုးကျားကျား။

Sully, *v.* *t.* to soil, ညစ်စေသည်။ to tarnish (in various ways,) မြှင့်အောင်, မှန်အောင်, မွေးအောင်ပြုသည်။ to tarnish character, အသရေယုတ်လျော့အောင်ပြုသည်။

Sulphur, *n.* ကန့်မှန်။

Sulphureous, Sulphuric Sulphurous, *a.* ကန့်ပါသော။ ကန့်သဘောရှိသော။

Sultan, *n.* တုရကရှင်ဘုရင်။

Sultriness, *n.* from next.

Sultry, *a.* ညှိုးနွမ်းအောင်ပူစိုက်သော။

Sum, *v.* *t.* to collect into one, ပေါင်းသည်။ to bring into a small compass, အကျဉ်းချုပ်သည်။ — *n.* amount, ပေါင်း။ a quantity,

အချို့။ တချို့။ what contains the whole in brief, အချုပ်အချာ။
completion, စုံလင်ခြင်း။

Summary, *a.* compendious, အကျဉ်းချုပ်သော။ အချုပ်အချာဖြစ်သော။
performing in a short, off hand manner, မသိုင်းပိုင်းဘဲ
အဆောတလျင်မြဲသော။ —*n* အချုပ်အချာ။ စကားချုပ်။

Summer 1, *n* the season, အင်္ဂလိပ်ပြည်မှာဒုတိယဇတုတည်းဟူသော
ဇွေကာလ။ —2, *n* the principal beam of a floor, မိကျောင်းတုံး။

Summerset, *n* ဂြမ်းထိုးခြင်း။

Summit, *n.* ထိပ်။ အထွဋ်အထိပ်။

Summon, *v t.* အာဏာနှင့်ခေါ်သည်။ ချခေါ်သည်။

Summons, *n.* ချခေါ်သောလက်မှတ်စာ။ (Eng) သမ္မန်စာ။

Summum bonum, *n* အကောင်းဆုံး။ အမြတ်ဆုံးသောအကျိုး။

Sumptuary, *n* အသုံးအဆောင်များကိုတင်သောမြင်း။

Sumptuary, အသုံးစရိတ်နှင့်ဆိုင်သော။

Sumptuous, *a* စရိတ်အကုန်များ၍အဆန်းအကြယ်ဖြစ်သော။

Sumptuousness, *n* from above

Sun, *n.* နေ။ —beam, *n.* နေရောင်ခြည်။ bright, *a* နေကဲ့သို့တောက်ပ
သော။ —burnt, *a* နေပူခံ၍ညှိသော။ —dial, *n* နေတိုင်းနာရီ။
—down, *a* နေဝင်ချိန်။ —dried, *a* နေပူခံ၍ညှေခြောက်သော။
—light, *n* နေရောင်။ —lit, *a* နေရောင်နှင့်လင်းသော။ —proof, *a*
နေခြည်မထိုးမဖောက်နိုင်သော။ —rise, —rising, *n* the rising
of the sun, နေထွက်ခြင်း။ the time of the sun's rising,
နေထွက်ချိန်။ —set, —setting, *n* the setting of the sun,
နေဝင်ခြင်း။ the time of the sun's setting, နေဝင်ချိန်။ —shine,
n နေရောင်။ —shiny, *a* နေရောင်ထွန်းလင်းသော။ —stroke, *n*
နေရောင်ထိချက်။ —*v t* နေပူမှာလှန်းသည်။

Sunday, *n.* စနေ။ တနင်္ဂနွေနေ့။

Sunder, *v t* ခွာသည်။ ခွဲခွာသည်။ ခွဲဖြတ်သည်။ ဝိုင်းသည်။ —[in],
adv ဝိုင်းဖြတ်သည်နှင့်။

Sundry, *a.* မနည်းမများသော။ အချို့။ တချို့။ ဝိနာ။

Sunflower, *n* နေကြာ။

Sunny, *a.* like the sun, နေကဲ့သို့ဖြစ်သော။ proceeding from the
sun, နေထဲကထွက်သော။ exposed to the rays of the sun,
နေရောင်ကိုခံလျက်ရှိသော။

Sup, *v t.* ရှုပ်သည်။ —*v. i.* ညစာစားသည်။ —*n.* from above, *v t*
တရှုပ်။

Super, *pref. in composition*, အပေါ်။

Superabound, *v. i.* အထွန်ပေါများသည်။

Superabundance, *n.* from next

Superabundant, *a.* အထွန်ပေါများသော။

- Superadd, *v t* ထပ်လောင်းသည်။
 Superaddition, *n* from above
 Superangelic, *a* ကောင်းကင်တမန်ထက်အရာသာ၍ ကြီးသော။
 Superannuated [be], *v t* အသက်အရွယ်လွန်၍ အမှုထမ်း၊ အရာထမ်းက လွတ်သော။
 Superannuation, *n* from above.
 Superb, *a* မြင့်မြတ်ဆန်းကြယ်သော။
 Supercargo, *n* သင်္ဘော၌လိုက်၍ ကုန်စည်ကိုရောင်းဝယ်ရသောသူ။
 Supercelestial, *a* မိုဗီးကောင်းကင်ထက်မြင့်သော။
 Supercilious, *a* ထောင်လွှားစော်ကားသော။
 Superciliousness, *n* from above
 Supereminence, *n* from next
 Supereminent, *a* အလွန်မြင့်မြတ်သော။
 Supererogation, *n* from next
 Supererogatory, *a* ပြုသင့်သည်ထက်သာလွန်၍ပြုသော။
 Superexcellence, *n* from next
 Superexcellent, *a*. အလွန်မြတ်သော။
 Superficial, *a* being on the surface, အပေါ်ယံရှိသော။ shallow, မနက်၊ တိမ်သော။ smattering, အပေါ်ယံရှိကာမျှတတ်သော။
 Superficialness, *n* from above
 Superficies, *n* အပြင်။ မှတ်နှာပြင်။
 Superfine, *a* အချောဆုံးသော။
 Superfluity, *n* အသုံးလိုသည်ထက်ပိုမို၍ရှိသောအရာ။
 Superfluous, *a* အသုံးလိုသည်ထက်ပိုမို၍ရှိသော။
 Superhuman, *a* လူပကတိ၊ လူအစွမ်းသတ္တိထက်သာ၍ထူးမြတ်သော။
 Superincumbent, *a* တင်လျက်ရှိသော။
 Superinduce, *v t* ထပ်ဆင့်၍သွင်းသည်။
 Superinduction, *n* from above
 Superintend, *v t*. ကြည့်ရှုကြပ်မသည်။ စောင့်ကြပ်သည်။ (and encourage,) ကမကထပြုသည်။
 Superintendence, *n*. from above.
 Superintendent, *n*. agent, from Superintend.
 Superior, *a* higher, upper, သာ၍မြင့်သော။ higher in rank or office, အရာသာ၍ကြီးသော။ more excellent, သာ၍မြတ်သော။
 ထွန်ကဲသော။ more powerful, သာ၍တန်ခိုးကြီးသော။ —*n*. သာ၍ ကြီးမြတ်သောသူ။ ထွန်ကဲသောသူ။
 Superiority, *n* from above
 Superlative, *a* အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။
 Superlativeness, *n* from above

- Supernal, *a* having a higher position, သာ၍မြင့်သော။ relating to things above, ကောင်းကင်ဘုံနှင့်ဆိုင်သော။
- Supernatant, *a*. ပေါ်ထွက်နေသော။
- Supernatural, *a* လူတို့တန်ခိုးထက်လွန်ကဲသောတန်ခိုးအားဖြင့်ဖြစ်သော။
- Supernumerary, *a* ပိုမိုသော။ —*n* ပိုမိုသောသူ။
- Superposition, *n* တင်ခြင်း။
- Superscribe, *v t* လိပ်စာရေးသည်။
- Superscription, *n* လိပ်စာ။
- Supersede, *v t* အစားသွင်းသောအားဖြင့်(တဦးသောသူ။ တခုသောအရာကို)ပယ်သည်။
- Supersession, *n* from above
- Superstition, *n* from next, false religion, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ credulity. ယုံလောက်သောသက်သေမရှိဘဲအလွယ်ယုံခြင်း။
- Superstitious, *a* unreasonably fearful in religious matters, ဘုရား၊ တရားနှင့်ဆိုင်သောအမှု၌ အထောက်မတန်ကြောက်ရွံ့သော။ excessively scrupulous in the performance of duty, ဝတ်ပြုရာတွင် ဩတ္တပ္ပမိတ်အားကြီး၍စောင့်စည်းလွန်းသော။
- Superstructure, *n* ထပ်ဆင့်၍တည်ဆောက်သောအရာ။
- Supervene, *v t* ထပ်၍ပေါ်လွှာသည်။
- Supervement, *a* from above
- Supervision, *n*. from next.
- Supervise, *v t* ဖြစ်ဆင်အောင်ကြည့်ရှုသည်။
- Supervisor, *n* agent, from above
- Supine, *a* lying on the back, ပက်လက်နေသော။ careless, and indolent, သတိမရှိ၊ ဖျင်းမိသော။
- Supineness, *n* from above
- Suppet, *n* ညစာ။
- Suppless, *a* ညစာမစားသော။
- Supplant, *v t* ပရိယာယ်အားဖြင့်သူနေရာကိုလု၍ရသည်။
- Supple, *a* ဖျော့သော။ ပြောင်းသော။ —*v t* from *do*
- Supplement, *n* a supply of what is wanting, ဖြည့်စွက်၍ထည့်သောအရာ။ in appendix to a writing, ဆက်သောစာ။စကားဆက်။
- Supplemental, Supplementary, *a* ဆက်လက်၍ထည့်သော။
- Suppleness, *n* from Supple *a*.
- Suppliant, Suppliant, *a* တောင်းပန်သော။ —*n*. agent, from *do*.
- Supplicate, *v t*. တောင်းပန်သည်။
- Supplication, *n*. from above
- Supply, *v t*. to fill up a deficiency, ဖြည့်စွက်သည်။ to furnish, အသုံးခံသည်။ အသုံးလိုသမျှကိုပေးသည်။ to use instead of, အစားထားသည်။ —*n*. the act of furnishing what is wanted, လို

သောအရာကိုဖြည့်စွက်၍ထည့်ထားခြင်း။ the things furnished, အသုံးလိုသည်အတိုင်းဖြည့်စွက်၍ထည့်ထားသောအရာ။

Support, *v t* to prop up, ခုသည်။ ထောက်သည်။ ထောက်မသည်။ to bear, sustain, ခံသည်။ အောက်ကခံသည်။ မသည်။ (on one or both aims,) ပွေ့သည်။ ပွေ့၍သည်။ ပွေ့မက်သည်။ to support with one aim, and clasp with the other, ပွေ့ပိုက်သည်။ to endure, ခံသည်။ to endure with patience, သည်းခံသည်။ to aid, stand by, ကူညီသည်။ ထောက်ပံ့သည်။ to sustain by argument, ဟုတ်မှန်ကြောင်းထင်ရှားအောင်ပြသည်။ to bear the expense of, စရိတ်ခံသည်။ to maintain with provision, &c, စရိတ်ခံ၍ကျွေးမွေးသည်။ — a good character, ကောင်းသော အသရေကိုဆောင်သည်။ to represent well, (တစုံတပြီသော)သူ၏ အရောင်ကိုတူအောင်ဆောင်သည်။ — *n* the act of upholding, sustaining, &c ထောက်ခြင်း။ မမြင်း။ ကူညီခြင်း။ any thing that supports, အခု။ ခုတုံး။ အောက်ခံ။ အဖို့။ အဖို့တကဲ။ ထောက်။ အထောက်။ အထောက်အမ။ ထောက်ပံ့သောအရာ။ that which aids, ကူညီသောအရာ။ ထောက်မသောအရာ။ sustenance, အသက်မွေးခြင်း။ ကျွေးမွေးခြင်း။

Supportable, *a* ခံနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Supposable, *a* ထင်မှတ်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Supposal, *see* Supposition

Suppose, *v t* to state as if true for the sake of argument, ဆွေးနွေးရန်ရှိစေခြင်းငှါအမှန်ကဲ့သို့ပြောထားသည်။ to infer the necessity of, မရှိဘဲမနေရဟုဖော်ပြသည်။ to imagine, think, ထင်မှတ်သည်။

Supposition, *n* from above.

Suppositions, *a* အရောင်ဆောင်လျက်ရှိသော။

Suppress, *v t* to crush, နှိပ်နင်းသည်။ to restrain (feeling,) အောင့်သည်။ to retain without disclosure, ထိပ်ဝှက်သည်။ to stifle, မထင်မပေါ် နှိုင်းအောင်ဖုံးမိသည်။ to check, stop (a discharge,) ရပ်စေသည်။ ချုပ်သည်။ အောင့်အောင်ပြုသည်။

Suppression, *n*. from above

Supplicate, *v. i* ပြည့်မှည့်သည်။

Suppuration, *n*. from above

Supremacy, *n*. from next, 1st def

Supreme, *a* highest in authority, အကြီးဆုံးသောအာဏာတိက္ကမရှိသော။ highest, most excellent, အမြင့်ဆုံး၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။

Suroease, *see* Cease

Surcharge, *v t*. ဝန်ပိုမို၍တင်သည်။

Surcingle, *n*. မြင်းကုန်းပတ်ကြိုး။

Sure, *a* certain, unfailing, ကေနိမုက္ခဖြစ်သော။ မချွတ်မလွဲဖြစ်သော။
 assured in mind, လုံမှားခြင်းမရှိ။ အမှန်သိသော။ အတတ်သိသော။
 firm, permanent, တည်သော။ ဖြံ့မြဲသော။ secure, လုံချုံသော။
 —[to be], *adv* ကေနိအမှန်။ —footed, *a* အသွားကျ၍မလည်း
 တတ်သော။

Suretyship, *n* အာမခံဖြစ်ခြင်း။

Surety, *n* certainty, ကေနိမုက္ခဖြစ်ခြင်း။ မချွတ်မလွဲမှန်ခြင်း။ security,
 safety, ဘေးလွတ်၍လုံချုံခြင်း။ one bound for another, အာမခံ။
 the act of being or giving security, အာမခံခြင်း။ တိုင်ခံခြင်း။

Surf, *n* သောင်ပေါ်မှာရှိကံသောလှိုင်းချပ်။

Surface, *n* အပြင်။ မျက်နှာပြင်။

Suicide, *v t* စားပိုနှင့်သည်တိုင်အောင်စားသောက်သည်။ — *v i* မကျ
 မဆံ့စားသောက်သည်။ — *n do*

Surge, *n*. လှိုင်းတံပိုး။ — *v i*. လှိုင်းတံပိုးထသည်။

Surgeon, *n* ထားနှင့် လှီးဖြတ်ခြင်း၊ ဆေးလူးအုံခြင်း အမှုနှင့် ကုသောဆေး
 သမား။

Surgery, *n* ထိုသို့ကုတတ်သောဆေးသမားအတတ်။

Surgical, *a* ထိုအတတ်နှင့်ဆိုင်သော။

Surliness, *n* from next

Surly, *a* မျက်နှာထားနှင့်မှုန်၍နေတတ်သော။

Sumise, *v t* အမှုမဖြစ်မှီအဝေအဝက်ထင်သည်။ — *n*. from *do*

Sumount, *v t* to rise above, အပေါ်သို့တက်သည်။ — to overcome
 (a difficulty,) အကြိထမြောက်သည်။ to surpass, exceed, သာ
 သည်။ လွန်သည်။ ထွန်ကဲသည်။

Sumountable, *a* in, နိုင်ငံပွယ်။ from above

Surname, *v t* ဆင့်၍မှည့်သည်။ — *n* ထပ်ဆင့်၍မှည့်သောအမည်နာမ။

Surpass, *v t* သာသည်။ လွန်သည်။ ထွန်ကဲသည်။ — in skill or execu-
 tion, ထူးချွန်သည်။

Surpassing, *a*. ထူးဆန်းသော။ အထွန်မြတ်သော။

Surplice, *n* အင်္ဂလိတ်မင်းဆရာဝတ်သောအင်္ကျီဖြူ။

Surplus, Surplusage, *n* အပိုအမို။

Surprisa, *n* from next.

Surprise, *v t*. to take unawares, ရှောင်တခင်တိုက်ယူသည်။ to strike
 with wonder, အံ့သြောစေသည်။ to confuse the mind, စိတ်တွ
 ဝေစေသည်။ — *n*. from above, 1st def., sudden work, ရုတ်
 ခန့်အံ့သြောခြင်း။

Surprising, *a* အထွန်အံ့သြောပွယ်ဖြစ်သော။ ထူးဆန်းသော။

Surrender, *v t*. ဝန်ချ၍အပ်သည်။ — *n* from *do*

Surreptitious, *a*. သူတပါးမသိအောင်ကြိတ်စည်၍ပြုသော။

Surrogate, *n*. ဂိုဏ်းအုပ်ကိုယ်စားလှယ်။

Surround, *v t* ဝန်းရံသည်။ ပိုင်းသည်။ ပတ်ပိုင်းသည်။ ခြံရံသည်။

Suitout, *n* အပေါ်အင်္ကျီ။

Surveillance, *n* ကြည့်ရှုစောင့်နေခြင်း။

Survey, *v t* to inspect throughout, အနှံ့အပြားကြည့်ရှုသည်။ to view in order to make some decision, (တစ်ခုခုကို) ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ စစ်ဆေးကြည့်ရှုသည်။ to examine and mark the approaches of a coast, ပင်လယ်ရေချောင်း၊ မြစ်ရေချောင်းကို ရေစမ်းချစ်မှတ်သားသည်။ to measure land, မြေတိုင်းသည်။ —*n. do.*

Surveying, *n* မြေတိုင်းအတတ်။

Surveyor, *n* agent, from Survey —general, *n.* မြေတိုင်းအမတ်။

Survival, *n.* from next

Survive, *v i.* to remain alive, အသက်ရှင်သေးသည်။ —*v t* to outlive, (သေသောသူထက်) သာလွန်၍ အသက်ရှင်သည်။

Survivor, *n.* agent, from above.

Susceptibility, Susceptibleness, *n.* from next

Susceptible, *a.* capable of receiving impression, ခံနိုင်သောသဘောရှိသော။ having feelings easily excited, ဝေဒနာခံစားလွယ်သော။ စိတ်ကို နှိုးဆော်နိုင်လွယ်ဖြစ်သော။

Suspect, *v. t* to imagine without evidence, သက်သေမရှိဘဲ ထင်မှတ်သည်။ to think guilty without proof, လူတ်ပတ်သည်။ to regard as doubtful, သင်္ကာမကင်းယုံမှားသည်။

Suspend, *v t* to hang up, ဆွဲထားသည်။ to make depend on, မှီစေသည်။ to intermit, စဲစေသည်။ to stay (trans), တန့်ရပ်စေသည်။ ဆိုင်းစေသည်။ to deprive of a privilege, အခွင့်ကို နှုတ်သိမ်းသည်။ —opinion, နှောင့်နှေးသည်။ —from office, အရာကို မနှုတ်ဘဲ နှိမ့်ထားသည်။

Suspense, *n.* an intermission, စဲခြင်း။ uncertainty of mind, နှောင့်နှေးခြင်း။

Suspensible, *a.* ပေါ်ထောင့်နေနိုင်သော။

Suspension, *n.* from Suspend

Suspicion, *n.* from Suspect doubt, လူအနံ့။

Suspicious, *a.* လူအနံ့ရှိသော။ apt to imagine without evidence, သက်သေမရှိဘဲ ထင်မှတ်တတ်သော။ apt to think guilty without proof, လူတ်ပတ်တတ်သော။ calculated to excite suspicion, လူတ်ပတ်ရန်ရှိသော။

Suspiciousness, *n* from above

Sustain, *v. t.* to bear, bear up, ခံသည်။ အောက်ကခံသည်။ မသည်။ to hold suspended, keep from falling, အောက်သို့မကျအောင် ဆွဲ၍ထားသည်။ to support, aid, stand by, ကူညီသည်။ ထောက်ပံ့သည်။ ထောက်မသည်။ to support by argument, လူတ်မှန်

ကြောင်းထင်ရှားအောင်ပြသည်။ to bear, endure, ခံသည်။ to endure without failing, to hold out, ရပ်ခံသည်။ to bear the expense of, စရိတ်ခံသည်။ to maintain with provision, စရိတ်ခံ၍ကျွေးမွေးသည်။ —a good character, ကောင်းသောအသရေကိုဆောင်သည်။ to represent well, (တစုံတဦးသော)သူ၏အရောင်ကိုတူအောင်ဆောင်သည်။

Sustainable, *a* ထောက်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Sustainer, *n.* agent, from Sustain

Sustenance, *n* maintenance, ကျွေးမွေးခြင်း။ food, အစာ။ စားဘွယ်သောက်ဘွယ်။

Sustentation, *n* from Sustain, and *see* Sustenance.

Sutler, *n* တပ်၌လိုက်၍စားဘွယ်သောက်ရန်ကိုရောင်းသောသူ။

Suttee, *n* လင်အလောင်းနှင့်အတူဖီးသင်းဂြိုဟ်ခြင်းကိုခံသောမယား။

Suture, *n.* the act of sewing, အုပ်နှိပ်ချုပ်ခြင်း။ the seam which unites the bones of the skull, ဥက္ကောင်းခွံဆက်။

Swab, *n* တံပွတ်။ —*v t* တံပွတ်နှင့်သုတ်သည်။

Swaddle, *v t* (an infant), အဝတ်နှင့်ပတ်ရစ်သည်။

Swaddling-cloth, *n.* ဖွားမြင်စသူငယ်ကိုပတ်ရစ်သောအဝတ်။

Swag, *v* *z.* *see* Sag

Swagger, *v* *z* ဟိတ်ဟန်ဆောင်သည်။

Swain, *n.* ကျေးတောသားလူမျိုး။

Swallow 1, *n* hirundo rustica, မိုစီးရွှေငှက်။ hirundo Danrica, ဖုံလွှား။ hirundo esculens, ဇီဝစိုး။ —2, *v t* မျိုသည်။ —2, *n* the gullet, အစာရေစာဝင်ရာလည်ချောင်း။ as much as is swallowed at once, တကျိုက်။

Swamp, *n* မိမ့်။ မိမ့်မြေ။ an extensive swamp, ညွန်ပျောင်းကန္တာရ။ —*v t* (a boat or vessel), နှစ်မြှုပ်သည်။

Swampy, *a.* မိမ့်မြေဖြစ်သော။

Swan, *n* ရွှေငန်း။

Swap, *v t.* ထပ်သည်။ လဲသည်။

Sward, *n* မြက်မြစ်တွယ်သောအပေါ်ယံမြေထွာ။ မြက်ပင်ပါသောမြေစိုင်။

Swarm, *v. z* —as bees, တအုံလုံးပြောင်းသွားသည်။ to collect in a crowd, အုံသည်။ to be crowded with animals in motion, အုံတတ်သောအကောင်များနှင့်အပြည့်ရှိသည်။ *n* —of bees, ဌားတမ။ —(of small animals,) အစုအရုံး။ —(of people), အစုအဝေး။

Swarthe, Swarthy, *a* ညိုသော။

Swarthiness, *n.* from above.

Swash (Amer.), *n* ရေခတ်ခြင်း။

Swath, *n.* a line of grass, &c mowed down, တင်းစာ။ the breadth of a sweep of a scythe, တင်းစာအနံ။

Swathe, *v. t.* အဝတ်နှင့်ကြပ်စည်းသည်။ —*n.* ကြပ်စည်းသောအဝတ်။

Sway, *v. t.* to lean to one side, တိမ်းသည်။ ခိုမ်းသည်။ —*v. t.* to bias, တဖက်သို့ကွက်အောင်ပြုသည်။ to wield, စွဲကိုင်၍ဆောင်သည်။ to rule, govern, အုပ်စိုးသည်။ —*n.* the swing (of a weapon,) ဝင့်ခြင်း။ influence, သွေးဆောင်နိုင်သောအစွမ်းသတ္တိ။ rule, အုပ်စိုးခြင်း။

Swear, *v. i.* to take an oath, ကျိန်ဆိုသည်။ ကျမ်းကိုင်သည်။ —*v. t.* to administer an oath to, သစ္စာတိုက်သည်။

Sweat, *n.* ရွေး။ —*v. i.* ရွေးထွက်သည်။ —*v. t.* from *do*.

Sweaty, *a.* ရွေးရှိသော။

Sweep, *v. i.* to pass with swiftness and violence, ဟုန်းခနဲပြေးသွားသည်။ to glide along near the surface, သိသွားသည်။ —*v. t.* to clean or clear away with a broom, လှည်းသည်။ to remove with celerity and violence, ဟုန်းခနဲပယ်ရှားသည်။ ပြင်းစွာ သုတ်သင်ပယ်ရှင်းသည်။ to strike (a musical instrument) with a long stroke, သံရှည်တီးသည်။ သံရှည်ထိုးသည်။ to dig (the bottom of a river), ချော်တိုက်သည်။ —*n.* extent of reach, မြို့ရှင်ရာအရပ်။ a wellpole, မောင်း။ —net, *n.* ခိုက်တမျိုး။ —stake, *n.* ထောင်းသောဥစ္စာကိုနှိုင်း၍ယူသောသူ။

Sweeper, *n.* အနှိုက်လှည်းသမား။

Sweepings, *n. plur.* တန်မြက်ချေး။

Sweet, *a.* —to the taste, ရှိသော။ —to the smell, သွေးသော။ —to the ear, သာယာသော။ —to the eye, လှသော။ fresh, not salt, ရှိသော။ fresh, not turned (as milk), ဆီမ့်သော။ fresh, not stale, လတ်သော။ mild, gentle, နူးညံ့သိမ်မွေ့သော။ —bread, *see* Pancreas. —meat, *n.* ယို။ —scented, —smelling, *a.* သွေးသော။ —tempered, *a.* စိတ်ကောင်းသော။ —toned, *a.* အသံသာယာသော။ —*n.* ရှိသောအရာ။

Sweeten, *v. t.* from Sweet, *a.*

Sweetheart, *n.* ရည်းစား။

Sweetish, *a.* ခပ်ချိုချို။ ချိုချိုထိုထို။

Sweetness, *n.* from Sweet, *a.*

Swell, *v. i.* to grow bigger, become turgid, ရောင်သည်။ to rise, as water in a river or the sea, မိုသည်။ မောက်သည်။ to rise, into waves, ထိုင်းမိသည်။ to be inflated, puffed up or out, ဖောင်းသည်။ to protuberate, ဖူသည်။ to become larger, ကြီးပွားသည်။ to increase in sound, အသံတိုး၍ကြီးသည်။ to be inflated with pride or passion, မာနစားဖြင့်ထူဆန်းဖောင်းကြွ၍ရှိသည်။ —*v. t.* from above. —*n.* —of the sea, ထိုင်းမိ။

- extension of bulk, ကြီးပွားခြင်း။ an ascent or elevation of land, ကုန်း။ an increase, of sound, အသံတိုး၍ကြီးခြင်း။
- Swelling, *n* a tumor, ခေါင်သောအနာ။ a protuberance, အဖူး။ inflation with pride or passion, မာနအားဖြင့်ထူအနီးစောင်းကြွခြင်း။
- Swelter, *v t* ခိုက်ခြင်း၊ ပူခြင်းကြောင့်ညှိုးနွမ်းသည်။
- Swelting, *a* ညှိုးနွမ်းစောင့်ပူခိုက်သော။
- Swerve, *v i* လွှဲသွားသည်။
- Swift, *a* လျင်သော။ မြန်သော။ — footed, *a* အပြေးသန်မြန်သော။ — *n.* ဘွား။
- Swiftness, *n* from Swift, *a*
- Swig, *v.* ရခွက်ကြီးစွာနှင့်သောက်သည်။
- Swill, *v t.* နွားငတ်ရေချသောက်သကဲ့သို့သောက်သည်။ — *n* ဝက်စာအရည်။
- Swim, *v i* to float, ပေါ်လှေနေသည်။ to be conveyed by the stream, မြေ၍သွားသည်။ to move through water, by the motion of the limbs, ရေကူးသည်။ to be dizzy, မူးဝေသည်။
- Swindle, *v* သုဉ်းစွာကိုလိမ်လည်၍ယူသည်။
- Swindler, *n.* agent, from above
- Swine, *n* ဝက်။
- Swing, *v i* to oscillate, တောက်တက်ခတ်လှုပ်၍နေသည်။ to move in a swing, ဒန်းစီးသည်။ to turn on the anchor, (သင်္ဘော)လည်သွားသည်။ — *v t* to make oscillate, တောက်တက်ခတ်လှုပ်အောင်ပြုသည်။ to make move to and fro, as in a swing, လှဲသည်။ ဒန်းလှဲသည်။ to move to and fro, as the arms in walking, တန်လှဲ၍သွားသည်။ to whirl round in the air, ဝင့်သည်။ to make whirl round itself, မွှေသည်။ — *n.* oscillation, တောက်တက်ခတ်လှုပ်၍နေခြင်း။ a rope or other apparatus to swing in, ဒန်း။ the sway (of a weapon), ဝင့်ခြင်း။ momentum, သွားစေခြင်းငှါသွင်းသောအားအရှိန်။ unconstrained operation, ပေါက်လွတ်ပြုခြင်း။
- Swinge, *v t* ပြင်းစွာရိုက်ပုတ်သည်။
- Swingle, *v t* to clean (flax), ထု၍ခြစ်သည်။
- Swinish, *a.* ဝက်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။
- Switch, *n.* တံပွား။ — *v. t* တံပွားနှင့်ရိုက်သည်။
- Swivel, *n* a ring that turns on a staple, လှည့်နိုင်အောင်လုပ်ထားသောကွင်း။ a small cannon that may be turned in any direction, လှည့်၍လည်သောစိန်ပြောင်း။
- Swoon, *v. i* ချောသည်။ နှစ်သည်။ သေငယ်သေသည်။ — *n.* from *do*
- Swoop, *v. t.* သုတ်သည်။ ထိုးသုတ်သည်။ — *n.* from *do*
- Sword, *n.* ထားလွယ်။ — bearer, *n.* ထားတော်ကိုဆောင်သောသူ။ — belt, *n* ထားလွယ်ကြိုး။ — blade, *n.* ထားရွက်။ — fish,

- n.* ငါးဆင်။ — knot, *n* ထားလွယ်ကြိုးပန်းပွား။ — plavei, *n.*
ထားရေးပြသောသူ။
- Sybarite, *n* ကာမဂုဏ်၌ပျော်မွေ့သောသူ။
- Sycamore, *n* တညီပင်တမျိုး။
- Sycophant, *n* a tale bearer, ဂိုးချောသောသူ။ a parasite, သူတပါး
မိတ်ကြွအောင်မြှောက်ပင့်လေ့ရှိသောသူ။
- Syllabic, *a* တပေါင်းတည်းဖြစ်သောစကားသံနှင့်ဆိုင်သော။
- Syllabication, *n* စာလုံးပေါင်းခြင်း။
- Syllable, *n* တပေါင်းတည်းဖြစ်သောစကားသံ။
- Syllabus, *n* ရှိနှင့်စပ်၍ရည်ရာနှောသောစာရည်။
- Syllabus, နှုတ်ထုတ်၍ပေါင်းချုပ်သောစာ။
- Syllogism, *a* စကားသုံးရပ်ကိုဖွဲ့၍ကောက်မက်မှုပြသောစကား။
- Syllogistic, *a* ထိုသို့သောစကားနှင့်ဆိုင်သော။
- Syllogize, *v* ၁ စကားနှစ်ရပ်ထုတ်မှန်ကြောင်းကိုသက်သေပြပြီးမှထိုစကား
နှစ်ရပ်ကိုချင့်ဖြင့်၍တတိယစကားရပ်ကိုထုတ်ပြသည်။
- Symph, *n* အာကာသမျိုးနုတ်သွေး။
- Sylvan, *a* တောနှင့်ဆိုင်သော။
- Symbol, *n* a compend, အကျဉ်းချုပ်သောစာ။ emblem, အနက်
အဓိပ္ပာယ်ပါသောပုံ။
- Symbolic, Symbolical, *a* ပုံစံအားဖြင့်အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုပြသော။
- Symbolize, *v* ၁ to have a resemblance of properties, သဘောတူ
သည်။ — *v* ၂. from above, to make emblematical, အနက်
အဓိပ္ပာယ်ပါသောပုံဖြစ်စေသည်။
- Symmetrical, *a*. အမျိုးအစားရသော။
- Symmetry, *n* from above
- Sympathetic, *a*. from next
- Sympathize, *v* ၁ to have a common feeling, ကိုယ်ချင်းစာနာသည်။
to feel in consequence of what another feels, ကြင်နာသည်။
- Sympathy, *n* from above
- Symphonious, *a* အသံညီညာသော။
- Symphony, *n* from above
- Symptom, *n* လက္ခဏာ။
- Symptomatic, *a*. being a symptom, လက္ခဏာဖြစ်သော။ happening
concurrently, ထပ်၍ပေါ်လာသော။
- Synagogue, *n*. ယုဒဓမ္မဇာရပ်။
- Synchronism, *n*. from next.
- Synchronize, *v* ၁. တကာလတည်းတွင်ဖြစ်သည်။
- Syncope, *n* မျော့ခြင်း။ နှစ်ခြင်း။ သေငယ်သေခြင်း။
- Synod, *n*. ဓမ္မသရဏစည်းအဝေးကြီး။
- Synonym, *n* အနက်တူသောစကား။

Synonymous, *a* အနက်တူသော။

Synopsis, *n* အကျဉ်းချုပ်သောစာ။

Synovia, *n* အရိုးဆစ်ကိုစိုစေသောဆီ။ အဗဒ္ဓသည်းခြေ။

Syntax, *n* သဒ္ဒါရေးနှင့်ညီလျော်အောင်စီရင်သောနည်းစု။

Synthesis, *n* ထက္ခဏာတူသော အရာတို့ကိုတချုပ်တချာစီပေါင်းစု၍ ထားခြင်း။

Syphon, *see* Siphon

Svinge, *n* ပြွတ်။

Svup, *n*. တင်ထဲ။

System, *n* order, method, အစီအစဉ်။ an arrangement of opinions and rules, လောက၊ ဓမ္မရေး၌အယူဝါဒ၊ နည်းဥပဒေသများကိုတချုပ်တချာစီ စီစဉ်ပြုပွင့်သောအရာ။

Systematic, *a* orderly, methodical, အစီအစဉ် သို့လိုက်သော။ arranged in a system, လောက၊ ဓမ္မရေး၌အယူဝါဒ၊ နည်းဥပဒေသများကိုတချုပ်တချာစီ စီစဉ်ပြုပွင့်လျက်ရှိသော။

Systematize, *v* *t* from above.

T.

Tabasheer, *n* ဝါးထဲကကျောက်။

Tabby, *a* အဆင်းကျားသော။

Tabefy, *v* *t* မိန့်သွားသည်။

Tabernacle, *n* တဲ။ — *v* *z*. တည်းသည်။

Tabid, *a*. နာ၍မိန့်သော။

Tablature, အမိုး နံရံ၌ပန်းချီရေးထားသောရုပ်ပုံ။

Table, *n* a flat surface, အပြားအပွၤညီ။ ပြားသောအရာ။ a raised frame for eating, &c စားပွဲ။ စားပွဲတင်။ fare, provision, စားဘွယ်။ သောက်ရန်။ the persons sitting at table, စားပွဲ၌ထိုင်၍ စားသောက်သောသူစု။ the ground of a record or register of any kind, အင်း။ a record, register, စာရင်း။ —cloth, *n*. စားပွဲလွှမ်း။ စားပွဲခင်း။ —knife, သားငြိုးထား။ —land, *n*. တောင်ထိပ်၊ ကုန်းထိပ်ပေါ်မှာ ပြန့်ပျံ့သောမြေကွက်။

Tablet, *n*. ရေးမှတ်ရန်အပြားအပွၤညီ။

Tabor, *n* စည်ငယ်တမျိုး။

Tabular, *a*. pertaining to a flat surface, အပြားအပွၤညီနှင့်ဆိုင်သော။ entered in tables, အင်းစာရင်းဝင်သော။

Tache, *n*. မြိတ်။

Tacit, *a* တိတ်ဆိတ်စွာနေသောအားဖြင့် ဝန်ခံရာရောက်သော။

Taciturn, *a*. စကားနည်းသော။

Taciturnity, *n*. from above.

Tack, *v* *t* to attach slightly, တည်းသည်။ တည်းထားသည်။ ကွယ်သည်။ ကွယ်ထားသည်။ to change the course of sailing, (သင်္ဘောကို)

- လှည့်၍ကော်တိုက်သည်။ — *n* a small nail, သံချွန်ကလေး။ a rope to secure the lower corner of a sail, ရေသီးကြိုး။
- Tackle, *n* a block, pulley and appendages, ကြိုးပါသောနားသီးစက်။ a weapon, ထက်နက်။ an implement, တန်ဆာ။ the rigging of a ship, ရွက်ကြိုးတန်ဆာ။ — *v* *t* to harness, ကသည်။ to grapple, ဆုပ်ကိုင်၍ဆွဲထားသည်။
- Tackling, *n*. the rigging of a ship, ရွက်ကြိုးတန်ဆာ။ implements, တန်ဆာစု။ harness, ရွဲကြိုးတန်ဆာ။
- Tact, *n* touch, feeling, ကာယာတနု။ တွေ့တတ်သောသတ္တိ။ good discernment, ပိုင်းခြား၍သိတတ်သောညာဏ်။ peculiar skill in managing to gain an end, အလိုပြည့်စုံရအောင်လိမ္မာပြုစုတတ်သော ညာဏ်သတ္တိ။
- Tactic, *a* စစ်ခင်းကျင်းအမှုနှင့်ဆိုင်သော။
- Tactician, *n* စစ်ခင်းကျင်းအမှုကိုစီရင်နိုင်သောသူ။
- Tactics, *n* စစ်ခင်းကျင်းအမှုကိုစီရင်တတ်သောအတတ်။
- Tactile, *a*. အတွေ့ခံရသော။
- Taction, *n* တွေ့ခြင်း။
- Tadpole, *n* ဇားလောင်း။
- Tag, *n* သိတ်အပ်။ — *v* *t* to fit with a tag, (ကြိုးဖျား၌) သိတ်အပ်တပ်သည်။ to append, ဆက်၍ထည့်သည်။
- Tail, *n* အမြီး။
- Tailor, *n* အချုပ်သမား။
- Tailoress, *n*. အချုပ်သည်မ။
- Taint, *v. t.* to impregnate with a bad quality, ယုတ်ညံ့သောဓာတ်ကူးအောင်ရောရှက်သည်။ to affect with incipient putrefaction, ဝပ်စရှိအောင်ပြုသည်။ to tarnish character, အသရေယုတ်လျော့အောင်ပြုသည်။ — *n*. the state of being impregnated with a bad quality, ယုတ်ညံ့သောဓာတ်ကူးအောင်ရောရှက်၍ယိုယွင်းခြင်း။ incipient putrefaction, ဝပ်စရှိခြင်း။ a depreciation of character, အသရေယုတ်လျော့ခြင်း။
- Take, *v. t* to possess one's self of, ယူသည်။ to receive, ခံယူသည်။ to catch, ဖမ်းမိသည်။ to capture, ဖွဲ့ဖမ်းမိသည်။ to entrap, ထောင်၍ဖမ်းသည်။ to apprehend (meaning), ယူသည်။ to lay hold of, ကိုင်ယူသည်။ to receive (as an impression), ခံသည်။ to receive into the stomach, စားသောက်သည်။ to copy, paint a likeness, ပုံတူအောင်ရေးသည်။ to admit, ဝင်ရသောအခွင့်ကိုပေးသည်။ to receive without resisting, သည်းခံသည်။ to derive, (တန့်တရက) ခံ၍ရသည်။ to suppose, think, ထင်မှတ်သည်။ to hire, ငှားသည်။ to attack and get possession of, ဖျက်၍ရသည်။ to require, need, လိုသည်။ — *v. i.* to gain reception, အခွင့်

ရသည်။ မျက်နှာရသည်။ to succeed, ပြု၍ဖြစ်သည်။ to catch (as disease), ကူးသည်။ to catch (as fire), ညီသည်။ —advantage of, *v t* အချက်ကိုဖမ်း၍သုံးသည်။ —after, *v. t* နည်းကိုလိုက်သည်။ နည်းတူကျင့်သည်။ —aim, *v. i* ရွယ်သည်။ —all, ပေါ်၍ရှိလွှင့်သည်။ —all, (the) လေခံသည်။ —along, *v t* ကိုယ်နှင့်အတူပါအောင်သွားသည်။ —away, *v t.* to remove, ယူသွားသည်။ to take from (another), နှုတ်ယူသည်။ to put out of the way, ဝယ်ရှားသည်။ —breath, *v i* အားဖြည့်သည်။ —care, သတိပြုသည်။ —care of, *v t* ကြည့်ရှုပြုစုသည်။ —cold, *i* အအေးခံမိသည်။ —course, [a] *v. z.* တစုံတရာကိုရခြင်းအလိုငှါ ကျင့်ကြံပြုမူသည်။ —course, [one's own] *v. z* ကိုယ်အလိုအလျောက် ကျင့်ကြံပြုမူသည်။ —delight, *v i* ပျော်ရွှင်လန်းသည်။ —down, *i t* to bring low, မှိန်ချသည်။ to swallow, ရှိသည်။ to pull down, ပြုဖျက်သည်။ to write down, ရေးမှတ်သည်။ —effect, *v* ဖြစ်စေသည်။ —for, *v. t* တစုံတဦးသောသူ၊ တစုံတရာသောအရာကို အခြားသောသူ၊ အခြားသောအရာဖြစ်သည်ဟုအလွဲထင်မိသည်။ —for, granted, *v t* ဟုတ်သည်မဟုတ်သည်ကို မသိဘဲ အဟုတ်မှတ်ငြားသည်။ —from, *v t* to subtract, နှုတ်သည်။ to take away, နှုတ်ယူသည်။ to derogate from, ယုတ်လျော့အောင်ပြုသည်။ —heed, *v i* သတိပြုသည်။ —hold, *v t* ကိုင်ယူသည်။ —in, *v t.* to fence in, ခြံကာသည်။ to comprise, ဝံ့သည်။ ပါဝင်သောအရာကိုခံသည်။ to comprehend mentally, စိတ်ဝံ့မိသည်။ to withdraw from without, or from being spread, as a sail, ရုပ်သည်။ to receive, ခံယူသည်။ to receive, as a guest, ထက်ခံသည်။ to cheat, လိမ်လည်သည်။ —in hand, *v. t.* လုပ်မည်အကြံနှင့်အစပြုသည်။ —in with, *v. t.* လိုက်လျောင့်သည်။ —liberty, [the] *v. z.* အခွင့်မရှိဘဲအလိုအလျောက်ပြုသည်။ —notice, *v.* to observe, မှတ်သည်။ to remark upon, အကြောင်းပြု၍ပြောသည်။ —oath, *v. z* ကျိန်ဆိုသည်။ ကျမ်းကိုင်သည်။ —off, *v t* — (a hat, &c) ချွတ်သည်။ —(a load, &c) ချသည်။ —(a limb, &c) ဖြတ်သည်။ —one's self, သွားသည်။ to take away, ယူသွားသည်။ to remove out of the way, ဝယ်သည်။ to draw aside from, ထွဲသည်။ to swallow, ရှိသည်။ to copy, ဝံ့တူအောင်ရေးသည်။ ဝံ့တူအောင်လုပ်သည်။ to imitate, mimic, အတူလုပ်သည်။ —off from, *v t.* to lessen, လျော့စေသည်။ —on, *v z.* ပိုကျွေးမြည်တမ်းသည်။ —out, *v. t* to remove from within, ထုတ်သည်။ နှုတ်သည်။ to clear away, ဖြေဖျောက်သည်။ —pains, *v. i.* ထုတ္တံ့ပိရိယထုတ်သည်။ part, *v. i.* ဆက်ဆံ၍ယူသည်။ —part with, *v. t.* (တစုံတဦးသောသူ) ဖက်သို့ဝင်သည်။ —place, *v. z.* to occur, မြင်ထွာသည်။ to gain the ground, အခွင့်ရသည်။ —pleasure,

၁၂ ပျော်ရွှေသည်။ —possession of, ၁၂ တ်သိမ်းလူသည်။ —pride,
 ၁၂ ဝါကြွေးသည်။ —resolution, [a] ၁၂ အဓိဋ္ဌာန်ချသည်။
 —revenge, ၁၂ လက်စချေအောင်ရန်တုံ့ပြန်၍ပြုသည်။ —root, ၁၂
 to become rooted, အမြစ်စွဲသည်။ to be established in prin-
 ciple, စွဲလမ်းသည်။ —satisfaction, ၁၂ မိတ်ကြေနှပ်အောင်
 ပြုသည်။ —shame, ၁၂ ရှက်ကြောက်ခြင်းသို့ရောက်သည်။ —side
 with, ၁၂ (တစုံတဦးသောသူ) ဖက်သို့ဝင်သည်။ —thought, ၁၂
 စိုးရိမ်သည်။ —time, ၁၂ ဆင်ခြင်တိုင်းထွာ၍ပြုသည်။ —to, ၁၂
 to repair to, (တစုံတခုသောအရပ်) သို့သွားသည်။ —to become
 attached to, ဝါသနာရှိ၍မိတ်စွဲသည်။ to apply one's self with
 good will, ဝါသနာရှိ၍သယ်ပိုးကြည့်ဆောင်သည်။ —to heart,
 ၁၂ မိတ်မပြေအောင်အောင်းနေလျက်နေသည်။ —up, ၁၂ to take,
 ယူသည်။ to lift up, ကြွသည်။ ချီသည်။ ဝင်သည်။ to arrest,
 ဖမ်းဆီးသည်။ to reply to, ပြန်၍ပြောသည်။ to begin (a speech),
 ချီသည်။ to enter upon, engage in, (အမှု၌) ဝင်သည်။ to occupy,
 fill, ပြည့်အောင်နေသည်။ —time, ကာလကိုလွန်စေသည်။ —money,
 ငွေချေးသည်။ —a promissory note, ငွေလက်မှတ်ကိုချေသည်။
 —up with, ၁၂ အားမရသော်လည်းမငြင်းဘဲဝန်ခံသည်။ —upon
 (one's self), ၁၂ မဆိုင်ဘဲလျက်ဆိုင်သည်လိုပြုသည်။ —way, [a] ၁၂
 တစုံတခုသောလမ်းသို့လိုက်သည်။ —with, ၁၂ မိတ်တွေ့သည်။

Taking, *n* from Take, mental distress, မိတ်ပူဆွေးခြင်း။

Talaing, *n* a native of Pegu, တလိုင်း။ တလိုင်းလူ။ the language,
 တလိုင်းစကား။ —a တလိုင်းပြည်နှင့်ဆိုင်သော။

Tale, *n* လချေး။

Tale, *n* a fictitious story, ဒဏ္ဍာရီ။ a reckoning, အရေအတွက်။
 information, သိတင်းပြောချက်။ *see also* Tell tales, —bearer, *n*.
 ဂိုးချောသောသူ။

Talent, *n* the weight, ရှေးကာလ၌ သုံးသော အချိန်ပမာဏတမျိုး။
 faculty, ability, အစွမ်းသတ္တိ။

Talented, *a* အစွမ်းသတ္တိနှင့်ပြည့်စုံသော။

Talisman, *n*. တေးရန်ကိုကွယ်ကာ နှိုင်းသောအဆောင်။

Talk, ၁၂ စကားပြောသည်။ —*n* from above, common parlance,
 စကားစမည်။ ဝေါဟာရစကား။

Talkative, *a* စကားများသော။

Talkativeness, *n* from above.

Talking, *n* from Talk, ၁၂

Tall, *n* အရပ်မြင့်သော။

Tallness, *n* from above

Tallow, *n*. အဆီ။ —candle, *n*. အဆီတိုင်။ —chandler, *n*. အဆီတိုင်
 သည်။ —*v. t* အဆီနှင့်သုတ်သည်။

Tally, *n* a stick marked to keep a reckoning, ဝရိုး a thing which corresponds to another, a match, fellow, အဖက်။ အဖက်ဖြစ်သောအရာ။ — [*keep* | *v* ဝရိုးချိုးသည်။ — *v t* to score, with correspondent marks, ဝရိုးတဖက်စီမှတ်သည်။ — by breaking the stick, ဝရိုးတဖက်စီချိုးသည်။ from next — *v i* to correspond, be a match, ဖက်သည်။ အဖက်ဖြစ်သည်။

Talmud, *n* ဗုဒ္ဓကျမ်းတတ်တို့စီရင်ရေးထားသောဋီကာ။

Talon, *n* (ငှက်ခုံ၏) ခြေသည်း။

Tamable, *a* ယဉ်နိုင်သော။

Tamand, *n* မန်းကျည်း။

Tamboi, *n* စည်တမျိုး။ — *work, n* ပန်းပွင့်ထိုးသောခွေ။

Tamboine, *see* Tamboi

Tame, *n* not wild, ယဉ်သော။ subdued in spirit, စိတ်နှံ့သော။ နှံ့ကျသော။ dull, စိတ်ကိုမနှိုးဆော်တတ်သော။ — *v t* to reclaim from a wild state, ယဉ်အောင်ဆုမ္မသည်။ to subdue, နိုင်သည်။ အောင်သည်။

Tamely, *adv* စိတ်နှံ့၍သည်းခံသည်နှင့်။

Tameness, *n* from Tame, *a*

Tamper, *v i* to meddle slightly, ပေါ့ပေါ့ဝင်၍ပြုသည်။ to practise on or use artifice in persuading, ပရိယာယ်ပြု၍ ဖြားယောင်းသည်။

Tan, *n* ရေခွံမိသောသစ်ခေါက်။ — *v t* to convert (skin) into leather, သားရေကိုသစ်ခေါက်ရည်ခွံမိ၍နုယိသည်။ to imbrown by the sun, နေပူခံ၍ ညိုအောင် ပြုသည်။ — *put, - vat, n* သားရေမိသောကျင်း။

Tandem, *adv* မြင်းတစီးနောက်တစီးစဉ်လျက်ရထားမှာဆက်ခတ်၍ကနွင်သည်နှင့်။

Tang, *n.* အရသာ။

Tangent, *a* အနားကိုသိ၍လွန်သွားသော။

Tangibility, Tangibleness, *n* အတွေ့ခံနိုင်သောသတ္တိ။

Tangible, *a* ဖောဋ္ဌပါရုံဖြစ်သော။ တွေ့ခံရသော။ အတွေ့ခံရသော။ တွေ့မြင်းကိုခံနိုင်သောသတ္တိရှိသော။

Tangle, *v t* to intermingle confusedly, ရှုပ်ထွေးအောင်ပြုသည်။ to insnare, ကျော့ခံသည်။ — *n* ရှုပ်ထွေးသောအရာ။

Tank, *n* ရေနန်။

Tankard, *n.* ကရား။

Tanner, *n* သားရေလုပ်သမား။

Tannin, *n* သစ်ခေါက်ဓာတ်ရည်။

Tansy, *n.* ဆေးပင်တမျိုး။

Tantalize, *v t.* စိတ်ကိုပူဆွေးစေခြင်းငှါလိုသောအရာကိုပြု၍မပေးသဲနေသည်။

Tantamount, *a.* ညီမျှသော။

- Tap 1, *v t* to strike gently, အသာဝုတ်သည်။ to rap gently (at a door,) အသာခေါက်သည်။ —1, *n* a gentle blow, အသာဝုတ်ချက်။ —2, *v t* to pierce for letting out a liquid, အရည်ထွက်အောင်ဖောက်သည်။ —2, *n* a pipe, ပြန်။ a spigot, အဆို့။ —root, *n* ရေသောက်မြစ်။
- Tape, ကျပ်ကြိုးပြား။ ထိုးကြိုးပြား။ —needle, *n* ကြိုးသီအပ်။ ကြိုးထိုးအပ်။ —worm, *n* ပြားသောသံကောင်။
- Taper 1, *n* ဖယောင်းတိုင်ကလေး။ —2, *v t* သွယ်သည်။ —a from *do*
- Tapesty, *n* ပန်းပြောက်ထိုးသကဲ့သို့ဖြစ်အောင်ရက်သော ရုပ်ပုံကုလားကား။
- Taps [on the], *adv* ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ခြင်းကိုခံသည်နှင့်။
- Tapster, *n* ထမင်းဆိုင်ခွဲသောက်ရန်အရည်ကိုထုတ်၍လိုက်ထည့်သောသူ။
- Tai, *n* ကတ္တရာဆီ။ ထင်းရှူးဆီ။ —water, *n* ကတ္တရာဆီနှင့်ရောနှောသော ရေ။ —*v t* ကတ္တရာဆီနှင့်သုတ်သည်။
- Taidness, *n* from next
- Tardy, *a* slow, နှေးသော။ dilatory, လေးလံသော။ ဆေးဆေးနှေးနှေး ဖြစ်သော။ late, not being in season, အချိန်လွန်မှဖြစ်သော။
- Tare, *n* ပယ်။ ခိုတွက်။ ချင်းတွက်ပယ်သမျှ။
- Target, *n* a shield, ကား၊ ဗိုင်း၊ လွှား။ to mark to shoot at, ပြစ်ရန်စက်။
- Targum, *n* ယုဒကျမ်းတတ်တို့စီရင်ရေးထားသောအဋ္ဌကထာ။
- Tariff, *n* ထုတ်ကုန်၊ သွင်းကုန်ကောက်ခံရင်းပုံ။
- Tarnish, *v t* (in various ways,) မှိန်အောင်၊ မှုန်အောင်၊ မွေးအောင် ပြုသည်။ to sully character, အသရေယုတ်လျော့အောင်ပြုသည်။ —*v t* မှိန်သည်။ အရောင်မွေးသွားသည်။
- Taipaun, *n* ကတ္တရာဆီနှင့်သုတ်သောရွက်ထည်။
- Tarry, *v t* to stay, နေသည်။ to stay behind, နေရစ်သည်။ to wait, ဆိုင်းသည်။ to be dilatory, ဖင့်နွဲ့သည်။
- Tart, *a* sour, ချဉ်သော။ sharp, stingy, နားဦးခါးသော။ —*n* ဌာပနာ သွင်းမုန့်တမျိုး။
- Tartar, စပျစ်ရည်ဆား။
- Tartarean, *a* ငရဲနှင့်ဆိုင်သော။
- Tartness, *n* from Tart, *a*
- Task, *n*, အငန်းအတာ။ လုပ်ငန်းလုပ်တာ။ —master, *n* အငန်းအတာကို ချပေးသောသခင်။ —*v t*, အငန်းအတာကိုချပေးသည်။
- Tassel, *n* ပန်းပွား။
- Taste, *v t* to perceive by the palate, အရသာခံသည်။ to eat a little of, အနည်းငယ်စားသည်။ to experience, enjoy or suffer, ခံသည်။ ခံစားသည်။ —*v. t.* to affect the palate, အရသာရှိသည်။ —*n*, the act of tasting, အရသာခံခြင်း။ the sense of tasting, ဖိဂြိုဟ်တန်။ အရသာခံတတ်သောသတ္တိ။ that quality which affects the palate, ရသာရုံ။ အရသာ။ liking, ကြိုက်တတ်သောသဘော။

the faculty of discerning what is good, proper, &c. ကောင်းမကောင်း၊ သင့်မသင့်၊ လျော်မလျော်ကိုပိုင်းခြား၍သိတတ်သောညာဏ်။ a specimen, ထန်း။ —of, *v t* to try by tasting, မြည်းသည်။ မြည်းစမ်းသည်။ to experience, ခံသည်။ ခံစားသည်။ —*v t* ဤမည်သောအရာသာရှိသည်။

Tasteful, *a* savory, ဆီခံသော။ အရသာကောင်းသော။ having good taste, ကောင်းမကောင်း၊ သင့်မသင့်၊ လျော်မလျော်ကိုပိုင်းခြား၍သိတတ်သောညာဏ်ရှိသော။

Tasteless, *a* အရသာမရှိသော။ ပေါ့သော။

Taster, *n* မြည်းစမ်းသောသူ။

Tasting, *n* from Taste, *v*

Tasty, *a* tasteful, having good taste, ကောင်းမကောင်း၊ သင့်မသင့်၊ လျော်မလျော်ကိုပိုင်းခြား၍ သိမှတ်တတ်သော ညာဏ်ရှိသော။ neat, ကျစ်လစ်၍တင့်တယ်သော။

Tatter, *n* အဝတ်စုတ်။

Tattered, *a* စုတ်သော။

Tattle, *v t* to prate, ပြန့်ပွားသောစကားများသည်။ to tell tales, စကားပို့သည်။ —*n* from above, 1st def

Tattle, *n* agent, from Tattle, *v*

Tattoo 1, *n* တပ်သားတို့ကိုသိမ်းသောစည်သံ။ —2, *v t* ထိုးကွင်းထိုးသည်။

Taught, *a* drawn tight, as a rope, တင်းသော။

Taunt, *v. t* ဖိတ်နာအောင်ကဲ့ရဲ့သည်။ — *n* from *do*

Taurus, *n* the common ox or cow, နွား။ the 2d sign of the zodiac, ပြဿရာသီ။ the wild taurus of Bumah, မိုင်း။

Tautological, Tautologous, *a* အနက်တူသောစကားကိုထပ်၍ပြောသည်။

Tautology, *n* from above

Tavern, *n* ထမင်းဆိုင်။ —keeper, *n* ထမင်းဆိုင်ရှင်။

Taw, *n.* မိုး။ မိုးလုံး။

Tawdiness, *n* from next

Tawdry, *a* ထိန်ထိန်ဝါဝါ၊ မတင့်တယ်သောအဝတ်ကိုဝတ်ဆင်လျက်ရှိသော။

Tawny, *a* နီဝါသော။

Tax, *v. t* to assess, ငွေခွဲသည်။ to charge with a fault, အပြစ်တင်သည်။ to load, ဝန်တင်သည်။ —*n* money assessed, ခွဲသောငွေ။ ခွဲပုံကျငွေ။ ခွဲထမ်းကျငွေ။ charge, accusation, အပြစ်တင်ခြင်း။ that which is imposed, တင်သောဝန်။ —free, *a* ငွေခွဲခြင်းနှင့်လွတ်သော။ ကြေးထမ်းလွတ်သော။ —gatherer, *n* ခွဲထမ်းကျငွေကိုလိုက်၍ခံရသောသူ။

Taxable, *a.* ငွေခွဲခံရသော။ ကြေးထမ်းရသော။

Taxation, *n.* ငွေခွဲခြင်း။

Tea, *n.* the dried leaf, ထက်ဖက်ခြောက်။ the liquor, ထက်ဖက်ရည်။

—cup, *n* လက်ဖက်ရည်ပုကန်လုံး။ —kettle, *n* ရေးရွေးတည်
သောကရာ။ —plant, *n* လက်ဖက်ပင်။ —pot, *n* လက်ဖက်ရည်
ကရာ။ —spoon, *n* လက်ဖက်ရည်ဥန်း။ —table, *n* လက်ဖက်
ရည်စားပွဲ။

Teach, *v t* to instruct, သင်ချသည်။ သင်ပေးသည်။ သွန်သင်သည်။ to
teach books, စာပို့သည်။ to show, impart to the mind,
ပြသည်။ to communicate moral instruction ဆုမ္မာဖြတ်ပေး
ပေးသည်။

Teachable, *a* သင်တတ်သော။ သင်လွယ်သော။

Teachableness, *n* from above

Teacher, *n* ဆရာ။

Teaching, *n* from Teach

Teak, *n* the tree, ကျွန်းပင်။ the wood, ကျွန်းသား။

Teal, *n* စင်ဝလီ။

Team, *n* မြင်းတစ်စုံ၊ နှစ်စုံ၊ နွားတစ်စုံ၊ နှစ်စုံ၊ နှစ်စုံ။

Teamster, *n* နှစ်စီး၊ လေးစီးကသောလှည်း၊ ရထားကိုနှင်သောသူ။

Tear, (*from* tear,) *n* မျက်ရည်။ —(*from* tare,) *v t* to separate
by violence, ဆုတ်သည်။ to rend (in various ways,) ဆုတ်ဖဲ့
သည်။ ဆုတ်ဖြတ်သည်။ ဆုတ်ဖျက်သည်။ ခွဲဖျက်သည်။ ၁ ၁ အရှုံး
ကဲ့သို့ပြင်းပြစွာပေါက်လွတ်ပြုသည်။ —from, *v t* အနိုင်အထက်
နှုတ်ယူသည်။ အနိုင်အထက်ခွဲစွာသည်။ —off, ၁ ၁ အနိုင်အထက်
ခွတ်သည်။ —out, *v t* အနိုင်အထက်တုတ်သည်။ —up, *v t*
အနိုင်အထက်ကော်မည်သည်။

Tearful, *a* မျက်ရည်ကျတတ်သော။

Tearless, *a* မျက်ရည်မကျသော။

Tear, *v t* to annoy, နှောင့်ရှက်သည်။ to vex with impertinence or
petty annoyances, ကလိသည်။ to vex with importunity,
ပူစာသည်။

Teat, *n* —of a woman, နို့သီး။ —of a beast, နို့တိုင်။

Technical, *n* အသီးအသီးအတတ်ပညာနှင့်ဆိုင်သုံးသော (စကား)။

Techy, *see* Touchy

Tedder, *see* Tether

Tedious, *a* ကြာရှည်၍ညောင်းစေသော။

Tediousness, *n* from above

Tedium, *n* ကြာရှည်၍ညောင်းစေခြင်း။

Teem, ၁ ၁ to bring forth young, ရွေးသည်။ ရွားသည်။ to be prolific,
ထိုးပွား၍များစွာထွက်တတ်သည်။

Teens, *n. plur* ၁၃ နှစ်အရွယ်ကသည်၊ ၁၉ နှစ်တိုင်ရောက်အောင်အကြား
တည်သောကာလ။

• Teeter, (*Amer*) *v* မောင်းစီး၍ကစားသည်။

Teeth, *n. plur* of tooth. —[to the,] *adv* ရင်ဆိုင်။ မှက်နှာချင်းဆိုင်။
— [cast in the,] *v* အပြစ်တင်၍ ကဲ့ရဲ့သည်။ —*v i* သွားပေါက်သည်။

Teething, *n* from above

Teetotal, *a* အလျှင်းမသုံးဘဲရှောင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Tegument, *see* Integument

Telegraph, *n* အဝေးကသိမြင်အောင်သညာအမှတ်ကိုပြရသောမှတ်တိုင်စဉ်။
—*v t* နှင်းကြိုးရိုက်သည်။

Telegraphic, *a* ထိုသို့သောမှတ်တိုင်နှင့်ဆိုင်သော။

Telescope, *n* မှန်ပြောင်း။

Telescopic, *a* မှန်ပြောင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Tell, *v t* to say, ပြောသည်။ ဆိုသည်။ ပြောဆိုသည်။ to give information, communicate, ကြားပြောသည်။ သိတင်းပြောသည်။ to number, count, ရေတွက်သည်။ to disclose, ဖော်ပြသည်။ —*v i* to take effect, ဖြစ်စေသည်။ to produce in effect, (တစုံတခုသော) အကျိုးကိုဖြစ်စေသည်။ —of, *v t* (တစုံတစဉ်းသော) သူ၏အကြောင်းကိုပြောသည်။ —tale, *n* စကားပျို့သောသူ။ ဂုံးတိုက်သောသူ။ —tales, *v* စကားပျို့သည်။ စကားရောင်း စကားဝယ်ပြုသည်။

Temerity, *n* အရဲကိုးခြင်း။

Temper, *v t* to qualify by mixture, တော်သင့်အောင်ရောနှောသည်။ to accommodate, adapt, တော်လျော်အောင် ပြုပြင်သည်။ to equalize, ညီမျှစေသည်။ to make gentle, နူးညံ့သိမ်မွေ့အောင်ပြုသည်။ to hinder (met. l.) ဆေးသည်။ —*n* a state resulting from mixture, ရောနှော၍ဖြစ်သောအရာ။ disposition, of mind, စိတ်သဘော။ calmness of mind, စိတ်ငြိမ်ဝပ်ခြင်း။ heat of mind, စိတ်ဆိုးခြင်း။ induced hardness (of met. l.) ဆေး၍မာခြင်း။

Temperament, *n* —of the mind, စိတ်သဘော။ — of the body, ကိုယ်ခန္ဓာ၏သဘော။ ကိုယ်၏အသွေးအသားအနေ။ a state induced by due mixture, ရောနှောပြုပြင်၍တော်သင့်သောအခြေအနေ။

Temperance, *n* from next, 3d and 4th def

Temperate, *a* moderate, not excessive, မလွန်မကျူးသော။ moderate, not violent, ပြင်းထန်စွာမဟုတ်။ ဖြည်းညှင်းသော။ moderate in eating and drinking, စားသောက်ခြင်းအမှု၌မလွန်မကျူးသော။ moderate in the indulgence of the natural appetites, ကာမဂုဏ်ချုပ်တည်းသော။

Temperature, *n.* အပူအအေးရော၍ ဖြစ်သော အခြေအနေ။ *see also* Temperament.

Tempest, *n.* မုန်တိုင်း။ မိုဃ်းသက်မုန်တိုင်း။ လေဟုန်။

Tempestuous, *a.* မိုဃ်းသက်မုန်တိုင်းကျသော။

Temple 1, *n* a building devoted to the deity, မိတ်မှန်။ a place

of public worship, သုဓမ္မာဇရပ်။ — 2, *n* the upper part of the sides of the head, နားထင်။

Temporal, *a* pertaining to the world, လောကီနှင့်ဆိုင်သော။ pertaining to time, contrasted with eternity, လောကီကာလနှင့်ဆိုင်သော။ pertaining to the temples of the head, နားထင်နှင့်ဆိုင်သော။

Temporalities, Temporals, *n* *pl* ၀တ်တကန်မြေနှင့်ဆိုင်၍စားရသော ပစ္စည်း။

Temporary, *a* အမြဲမဟုတ်။ ခဏသာတည်သော။

Temporize, *v* *i* ကာလအလိုက်၊ စရိုက်သင့်အောင် ပြုသည်။ ကာလကိုထောက်၍အလိုက်သင့်ပြုသည်။

Tempt, *v* *t* — by enticing, တိုက်တွန်းသည်။ နှိုးဆော်သည်။ by persuading, illuming, သွေးဆောင်သည်။ ဖျားယောင်းသည်။ to entice to evil, အပြစ်သို့သွေးဆောင်သည်။ to try, စုံစမ်းသည်။

Temptation, *n* from above, an inducement to evil, အပြစ်သို့သွေးဆောင်သောအရာ။

Tempter, *n* အပြစ်သို့သွေးဆောင်သောသူ။

Ten, *a* တဆယ်။ ၁၀။ — fold, *a* ဆယ်ဆမြှင့်သော။ *num* *a* ကျိပ် (used for ဆယ် in numbering rational beings)

Tenable, *a* ရပ်ခံ၊ ဆီးတားနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Tenacious, *a* holding fast, လက်မလွှတ်။ အမြဲစွဲကိုင်တတ်သော။ retentive, အမှတ်မြဲသော။ မှတ်ညာဏ်ရှိသော။ adhesive, စေးကပ်တတ်သော။

Tenaciousness, Tenacity, *n* from above

Tenancy, *n* from next

Tenant, *v* *t* (အိမ်၊ မြေ၊ လယ်ယာကို) ငှား၍နေသည်။ — *n*. one that occupies a house or ground on lease, ငှား၍နေသောသူ။ dweller, နေသောသူ။

Tenantless, *a*. ငှား၍နေသောသူမရှိသော။

Tenantry, *n* ငှား၍နေသောသူများ။

Tend 1, *v* *t* ထိန်းသည်။ စောင့်ထိန်းသည်။ — 2, *v* *i* to move in a certain direction, (တစုံတခုသော) အရပ်သို့သွားလျက်ရှိသည်။ to aim at, ရွယ်စောင့်သည်။ to contribute to, ညီညာသည်။ to feed, (as creatures,) ကျောင်းသည်။

Tendency, *n* from above

Tender 1, *n*. one that tends, ထိန်းသောသူ။ စောင့်သောသူ။ a small vessel attending on a larger, သင်္ဘောကြီး၌ အစေခံသံတန်။ သင်္ဘောကလေး။ — 2, *v*. *t*. to offer acceptance, သူတပါးယူအောင်လှမ်း၍ပေးသည်။ — 2, *n* an offer for acceptance, from above, the thing offered, သူတပါးယူအောင်ပေးသောအရာ။ — 3, *a*. of

delicate consistence, not firm, နှိသော။ နှိနယ်သော။ easily
pained, နာတတ်သော။ နာကြင်တတ်သော။ inclined to feel for,
ကြင်နာတတ်သော။ exciting kind concern, ကြင်နာစွာစိတ်ဖွယ်ဖြစ်
သော။ careful not to injure, ထောက်ထား၍ ကြင်နာစွာပြုသည်။
apt to occasion painful feelings, နာစေတတ်သော။ —hearted,
ကြင်နာတတ်သောဖိတ်ရှိသော။ —mouthed, အာနှိသော။

Tenderness, *n* from Tender, *a*

Tendon, *n* လေကြောနှင့်အရိုးကိုဆက်တွယ်သောအကြောမြူ။

Tendril, *n* အနွယ်နှာမောင်း။

Tenebrosity, *n* from next

Tenebrous, *a* မှိုင်းဝေသော။

Tenement, *n* property occupied on a lease, ငှား၍သုံးဆောင်သော
အိမ်၊ ဖြေ၊ လယ်ယာ။ a dwelling, နေရာအိမ်။

Tenesmus, *n* မွှါရတွင်ဆိုသကဲ့သို့ဖြစ်၍ပြင်းစွာခံရသောဝေဒနာ။

Tenet, *n* အယူဝါဒ။

Tenis, *n* ဗလီကစားခြင်းတမျိုး။

Tenon, *n* စရွေး။

Tenor, *n* a regular proceeding or passing on, a course, အစဉ်
အတိုင်းလိုက်ခြင်း။ sense continued, အရ။ အနက်။ သဘော။ ရုပ်။

Tense 1, *n* ကာလ။ —[future], အနာဂတ်။ —[past], အတိတ်။
—[present], ပစ္စုပ္ပန်။ —2, *a* တင်းသော။

Tenseness, *n* from above

Tension, *n* the act of making tense, တင်းအောင်ပြုခြင်း။ the state of
being tense, တင်းခြင်း။

Tensor, *see* Extensor.

Tent 1, *n* a pavilion, ကုလားထဲ။ —2, a roll of lint or cloth, အနာ၌
ချပ်ထားသောအဝတ်လိပ်စ။

Tentative, *a*. (ပြု) စမ်းလျက်ရှိသော။

Tenter, —hook, *n* တင်းအောင်ဆွဲသောမျက်။

Tenth, *a* ဒသမ။ ဆယ်ခုမြောက်သော။ —*n*. ဆယ်ပုံတွင်တပုံ။

Tenuity, *n* from next

Tenuous, *a* thin, ပါးသော။ slender, သေးသော။ rare, မသိပ်၊ ငွေ့သော။

Tenure, *n* manner of holding property, ပစ္စည်းဥစ္စာကိုပိုင်သောနည်း။
manner of holding in general, ပိုင်သောနည်း။ သုံးပိုင်သောနည်း။

Tepefaction, *n* from next

Tepefy, *v. t* from next

Tepid, *a*. ချပ်ချပ်ရှိသော။ ချပ်ချပ်နွေးသော။

Tepidness, Tepidity, *n* from above

Tergiversation, *n*. ပရိယာယ်ပြု၍ပြောခြင်း။

Term, *n* a limit, အပိုင်းအခြား။ a border, အစွန်အနား။ a specified

time, ပိုင်းခြားသောကာလ။ *in grammar*, a word, စကား။ *in logic*, စကားသုံးရန်တွင်တရပ်။ a condition (of an engagement,) ဝန်ခံရန်တင်၍ထားသောဥပဒေချက်။ *see also Terms* — *v. t* သမုတ်သည်။ ခေါ်ဝေါ်သည်။ မှည့်သည်။

Termagant, *a* တောက်တီးမြည်တွန်၊ ရန်တွေ့တတ်သော။ — *n* တောက်တီး၊ မြည်တွန်၊ ရန်တွေ့တတ်သောမိစ္ဆ။

Termes, *n* ခြံ။

Terminate, *v. t* to come to an end (in various ways,) ဆုံးသည်။ အဆုံးသို့ရောက်သည်။ ကုန်သည်။ ပြီးသည်။ ဖြမ်းသည်။ — *v. t* from *do*

Termination, *n* from above, *v. t* and *r. t*, point of terminating, ဆုံးချက်။ &c, an end, အဆုံး။

Term, *n* *plur* of Term — [bring to], *v. t* from next — [come to], — [make], *t* သဘောတူ၍ ဝန်ခံသည်။

Ternary, *a*. သုံးခုဖြစ်သော။

Terrace, *n* a raised bank of earth, ကမ်းထပ်။ an uncovered vegetable garden, ဆင်ကပ်။

Terra firma, *n* ကုန်း။

Terraqueous, *a*. မြေနှင့်ရေစပ်လျက်ရှိသော။

Terrene, Terrestrial, *a* pertaining to the earth, မြေကြီးနှင့်ဆိုင်သော။ consisting of earth, မြေဖြစ်သော။ pertaining to the world, လောကီနှင့်ဆိုင်သော။

Terrible, *a* ကြောက်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Terribleness, *n* from above

Terner, *n* မြေတွင်းထဲသို့ဝင်၍လိုက်တတ်သောခွေးမျိုး။

Terrible, *a* ကြောက်လန့်စေတတ်သော။

Terribly, *adv* ကြောက်လန့်သည်။ ထိတ်လန့်စေသည်။

Territorial, *a* နယ်နှင့်ဆိုင်သော။

Territory, *n* နယ်။

Terror, *n* ထိတ်လန့်ခြင်း။

Terse, *a* neat (in style,) ဒေါသနှင့်ကင်းလွတ်၍ပြေပြစ်သော။

Terseeness, *n* from above

Tertian, *a* ရက်ခြားတက်တတ်သော(ဖျားနာ။)

Tessalated, *a* အကွက်အကန့်လွယ်လွယ်သော။

Test, *n* crucible, မိုက်။ trial, စုံစမ်းခြင်း။ means of trial, စုံစမ်းအကြောင်း။ a criterion, standard, စံ။ a rule of judging, စုံစမ်းရန်ထားသောအရာ။ — *v. t* try by comparing with a standard, စံချသည်။ စံထိုးသည်။ ဝါသည်။ *s.* to try the correctness of, မှန်သည်မမှန်သည်ကိုစုံစမ်းသည်။ to attest, သက်သေခံသည်။

Testaceous, *a*. အဆစ်အပတ်မပါ၊ မာသောအခွံရှိသော(ရေတိရိစ္ဆာန်)။

Testament, *n* a will, သေတမ်းစာ။ the old Testament, ဓမ္မဟောင်းကျမ်း။ the new Testament ဓမ္မသစ်ကျမ်း။

Testamentary, *a* သေတမ်းစာနှင့်ဆိုင်သော။

Testate, *a* သေတမ်းစာကိုရေးထားပြီးသော။

Testator *n* သေတမ်းစာကိုရေးထားသောသူ။

Tester *n* စုတင်၏မျက်နှာကြက်။

Testicle, *n* ငွှေးခွေ။

Testification, *n* from Testify

Testifier, *n* agent, from next

Testify, *v* သက်သေသည့်။

Testimonial, *n* သက်သေခံချက်။ သက်သေချက်ချက်။

Testimony, *n* from Testify

Testy, *a* မိတ်ဘိုသော။

Tete-a-tete, *adv* ပါးတေ့။ နားဘေ့။

Tether, *v t* လံသည်။ လံထားသည်။ — *n* လံကြိုး။

Tetragon *n* လေးထောင့်ပုံ။ စတုဂံ။ a regular tetragon, စတုရန်း။

Tetragonal, *n* လေးထောင့်ရှိသော (ပုံ)။

Tetrarch, *n* ရှေးကာလ၌အာမေရိကန်အစိုးရကိုစုစည်းသောစစ်ဘွား။

Tetter, *n* ပွေးတမျိုး။

Text, *n* the original writing from which a translation is taken, ပါဠိ။ ပါဠိပါဠိ။ a verse or passage of scripture quoted for some purpose, ရှုတ်ထုတ်သောကျမ်းစာချက်။ — book, မူရင်းနှင့်တကွနောက်ဖွင့်သောစကားကိုမှတ်သားရန်စာအုပ်။ — in ed, စာလုံးကြီးသောလက်ရေး။

Textile, *a* weaver, ရက်သော။ capable of being woven, ရက်ဖွယ်ကောင်းသော။

Textual, *a* ရှုတ်ထုတ်သောကျမ်းစာချက်၌ပါသော။

Textuary, *n* ကျမ်းစာချက်များကိုလှေ့ကျက်သောသူ။

Texture *n* the act of weaving, ရက်ခြင်း။ a web, thing woven, ရက်ကန်းသား၏အခြေအနေ။ the character of any substance composed of parts, အသားအပါး၏အခြေအနေ။

Than, *adv* ထက်။

Thane, *n* ရှေးကာလ၌အင်္ဂလိပ်မှူးမတ်တမျိုး။

Thank, *v t* ကျေးဇူးရှိသည်ဟုပြောသည်။ ကျေးဇူးရှိသည်ဟုဝန်ခံသည်။ ကျေးဇူးကိုမျိုးမွမ်းသည်။ ကျေးဇူးတင်သည်။ *n. adv* *prun* from above. — offering, ကျေးဇူးတော်ဝန်ခံရာပူဇော်သကား။ — worthy, *a* ကျေးဇူးရှိသော။

Thankful, *a* ကျေးဇူးတင်သော။ ကျေးဇူးသိသော။

Thankfulness, *n* from above

Thankless, *a* ကျေးဇူးကိုမသိသော။ ကျေးဇူးမဲ့သော။

Thanksgiving, *n* ကျေးဇူးရှိသည်ဟုဝန်ခံခြင်း။

That, *pron a* not this, but another ထို။ဟို။ who, which, (relative)

သော။ယင်း။ —*adv or conj* —(noting indication) ဟု။ဟူ၍။

—(noting a consequence) so as to, ဘေဝင်။ ထိုင်အောင်။ —

(noting a final end) in order to, ငှါ။ အလိုငှါ။ အောင်။

Thatch, *n* အိမ်မိုးချိန်ခန့်။ သက်ကယ်သစ်ရွက်တင်္ဂါးပျိုး။ —*v t* ခန့်သက်ကယ်၊ သစ်ရွက်တင်္ဂါးပျိုးနှင့်မိုးသည်။

Thaw *v t* (ရေ)အေးကြီးပြီးမှတဖန်ပူ၍အရည်ပြန်ပြန်သည်။ —*v t from do - n from do* —*v t und t*

The, *art* ထို။

Theatre, *n* ဇာတ်ရုံ။

Theatrical, *a* ဇာတ်ရုံနှင့်ဆိုင်သော။

Thee, *obj* of Thou, *which see*

Theft, *n* မိုးခြင်း။ မိုးမှု။

Then, *Thens*, *poss* of they, *which see*

Theism, *n* ဘုရားသခင်တရားတည်းရှိတော်မူသည်ဟုယူသောအယူဝါဒ။

Theist, *n* ဘုရားသခင်တရားတည်းရှိတော်မူသည်ဟုယူသောသူ။

Them, *obj* of They, *which see*

Theme, *n* a subject of discourse, ပြောဟောသောအကြောင်းအရာ။
a subject discussed in writing, စာစီကူးသောအကြောင်းအရာ။

Themselves, *pron* သူတို့ကိုယ်တိုင်။

Then, *adv* at that time, ထိုအခါ။ afterwards, ထိုနောက်။ in that case, သို့ဖြစ်လျှင်။ therefore, ထိုကြောင့်။

Thence *adv* from that place, ထိုဘက်မှ။ from that time, ထိုအခါမှ။
for that cause, ထိုအကြောင်းကြောင့်။ —forth, —forward, *adv*.
ထိုအခါမှစ၍။

Theocracy, *n* ဘုရားသခင်စီရင်စုပိစိုးခြင်း။

Theocratical, *a* ဘုရားသခင်စီရင်စုပိစိုးခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Theodolite, *n* အမြင့်အဝေးကိုတိုင်းသောတန်ဆာ။

Theogony, *n* နတ်ဘုရားတို့၏သားစဉ်မြေးဆက်စာရင်း။

Theologian, Theologist, *n* တရားတော်နှင့်ထွေကျက်သောဆရာ။

Theological, *a* တရားတော်နှင့်ဆိုင်သော။

Theology, *n* တရားတော်။

Theomachy, *n* နတ်နှင့်အသူရတိုက်ခြင်း။

Theorem, *n* သိတို့ရင်းတည်းဟူသော၊ ကေန်ရက်ဖြစ်ကြောင်းကိုသက်သေအားဖြင့်တည်သောစကားချက်။

Theoretic, Theoretical, *a* စိတ်ကူး၊ ထောက်ရှု၊ နှိုင်းချိန်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Theorist, *n* agent, from next

Theorize, *v. t* စိတ်ကူး၍ထောက်ရှုနှိုင်းချိန်သည်။

Theory, *n* အတတ်မသိ။ စိတ်ကူး၊ ထောက်ရှု၊ နှိုင်းချိန်ခြင်းအားဖြင့် ယူသော သောအရာ။

Therapeutic *a* ဆေးကုခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

There, *adv* in that place, ဟိုမှာ။ ထိုအရပ်မှာ။ thither, ဟိုကို။ ထိုအရပ်သို့။ (expletive before a verb) —about, —abouts, *adv* near that place ထိုအရပ်အနီးအပါးတွင်။ *about* so much, ထိုမျှလောက်။ —after, *adv* after that, ထိုနောက်။ accordingly, ထိုအတိုင်း။ ထိုသို့နှင့်လည်း။ —it *adv* at that place, ထိုအရပ်မှာ။ on that account, ထိုအတွက်ကြောင့်။ —by, *adv* ထိုအကြောင်းအားဖြင့်။ —for, —fore *adv* for that reason, ထိုကြောင့်။ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ on that account, ထိုအတွက်ကြောင့်။ —from, ထိုအရပ်မှ။ —in ထိုအရပ်မှာ။ —of ထိုအရာအမျိုးကို။ —on, —upon, on that, ထိုအရာအပေါ်မှာ။ for that reason, ထိုအကြောင်းကြောင့်။ —to, unto, ထိုအရပ်သို့။ —with, together with that, ထိုအရာနှင့်တကွ။ by means of that, ထိုအရာအားဖြင့်။ when used in exclamation and expressive of disapprobation, လော။

Thermometer *n* အပူအအေးကိုတိုင်းသောတန်ဆာ။ အပူတိုင်း။

These, *plur of* This, ဤ—ဤသည်—ဤ။

The-is, *n* ဆွေးနွေးနှိုးနှောရန်သို့တင်၍ပြောသောအကြောင်းအရာ။

Thew, *n* ကိုယ်၌ရှိသောသောသား။

They, *plur of* He and she, သူတို့။

Thick, *a* dense, not thin, မကြည့်း၊ ဖျစ်သော။ turbid, foul, နှောင့်သော။ close together, စိတ်သော။ ထူသော။ ထူထပ်သော။ close, is a thicket, စေးဖျစ်။ frequent, ခဏခဏဖြစ်လွှာသော။ indistinct (as utterance,) မပြတ်သားသော။ —of hearing, နားထိုင်းသော။ နားလေးသော။ noting the diameter of a body, (ဤမည်သော) ခုရှိသော။ having much depth or extent from one surface to its opposite, မပါး။ ထူသော။ —headed, —skulled, ညာဏ်တုံးသော။ —*n* ထူထပ်စွာရှိသောနေရာ။

Thicken, *v* *z.* to become more dense, ဖျစ်သွားသည်။ to become close together, ထူထပ်၍သွားသည်။ —*v t* make dense, ဖျစ်အောင်ပြုသည်။ to make close together, ထူထပ်အောင်ပြုသည်။

Thicket, *n.* မြဲစေးဖျစ်။ တောအုံ့။

Thickness, *n* from Thick, *a* the extent of a body from surface to surface, ဒု။ အထူ။

Thicket, *a* closely planted, မိမိမိစိုက်လျက်ရှိသော။ short and thick, တုတ်သော။

Thick-skulled, *a.* ညာဏ်တုံးသော။

Thief, *n.* သူခိုး။ —catcher, —taker, သူခိုးကိုဖမ်းသောသူ။

Thieve, *v* ခိုးလေ့ရှိသည်။

Thievish, *a*. ခိုးတတ်သောသဘောရှိသော။

Thigh, *n* ပေါင်။

Thill, *n* ရထားသန့်၊ လှည်းသန့်။

Thumble, *n* အချုပ်လက်စွပ်။

Thin, *a* not thick or dense, မပွတ်၊ ကြည်းသော။ not close together, ကျဲသော။ ပါးသော။ ပါးဆူးသော။ having little extent from one surface to the other ပါးသော။ of a light flimsy texture, ပါးလျှသော။ lean, ဒိန်သော။ slender (in sound) သေးသော။
—*r t* from above 1st and 2d def

Thing, *n* အရာ။ ဟာ။ ဥစ္စာ။ ပစ္စည်း။

Think, *v* be of opinion, ထင်သည်။ မှတ်သည်။ ထင်မှတ်သည်။ စိတ်ထင်သည်။ to consider, ဆင်ခြင်သည်။ to intend, ကြသည်။ ကြစည်သည်။ အကြံရှိသည်။ — lightly of, *r t* အမှုမထား။ ဂရုမပြု။ —much of, လေးမြတ်သည်။ of, to consider, ဆင်ခြင်သည်။ to recollect, call to mind, သတိရသည်။ — on, — upon, to meditate, reflect on, ဆင်ခြင်သည်။ အောင်းမေ့သည်။ to conceive, အကြံရသည်။ —well of, လေးမြတ်သည်။

Thinker, *n* agent, from Think

Thinness, *n* from Thin, *a*

Thirst, *a* တတိဇ။ သုခုမြောက်သော။ —" သုံးပုံတွင်တပုံ။

Thirst, *v* *t* to feel the want of drink, ရေငတ်သည်။ to have a longing desire, ဆာငတ်ခင်စွတ်သည်။ —*n* do

Thirstiness, *n* from next, 1st def

Thirsty, *a* feeling the want of drink, ရေငတ်သော။ very dry, သွေ့မြောက်သော။

Thirteen, *a* ဆယ်သုံး။ ၁၃။

Thirteenth, *a* ဆယ်သုံးခုမြောက်။ တေရသမ။

Thirtieth, *a*. သုံးဆယ်ပြည့်သော။

Thirty, *a* သုံးဆယ်။ ၃၀။

This, *pron. a* ဤ။ သည်။ in modern style, လည်းကောင်း။ ၎င်း။

Thistle, *n*. ဆူးပင်တမျိုးမျိုး။

Thistle, *a* ဆူးပင်ပေါများသော။

Thither, *adv* ဟိုကို။ ထိုအရပ်သို့။ —ward, ထိုအရပ်သို့။

Thole, *n* ခတ်တိုင်။

Thong, *n* သားရေကြိုး။

Thorax, *n*. ရင်ခေါင်း။

Thorn, *n*. a thorn bush, ဆူးပင်။ a spine on a thorn bush, ဆူး။
—apple, ပပိုင်ခိုးနီ။ ပပိုင်ခတ်တာ။

Thorny, *a*. ဆူးများသော။

Thorough, *a* စုံလင်သော —bird, အကုန်အစင်သင်ပြီးသော။ —fare, *n* ထုတ်ချွင်းသတ်ပေါက်သောလမ်း။ —going, *a* မဆုတ်မဆိုင်းပြုလုပ်တတ်သော။ —placed, *see* —bird, and —going, —*prep* *see* Through

Thoroughly *adv* အကုန်အစင်။

Those, *plur* of That, ထို—ထို။ ဟို—ထို။

Thou, *pron* ကိုယ်တော်။ သင်။

Though, *conj* သို့သော်လည်း။ သို့ရာတွင်။

Thought *n* the act of thinking စိတ်ထင်ခြင်း။ ထင်မှတ်ခြင်း။ idea, စိတ်အထင်အမှတ်။ design, အကြံ။

Thoughtful, *a* သတိနှင့်သင်ခြင်တတ်သော။

Thoughtfulness, *n* from above

Thoughtless, *n* သတိမရှိသော။

Thoughtlessness *n* from above

Thousand, *n* တထောင်။ တထောင်။ ၁၀၀၀။

Thousandth, *a* တထောင်ပြည့်သော။ သတသ။

Thull, *n* ကျွန်။

Thuldom, *n* ကျွန်ခံခြင်း။

Thush, *v t* to beat out (grain) စပါးပုတ်သောပုတ်တန်ဆာနှင့်ပုတ်သည်။ to whip, တံဗျားနှင့်ရိုက်သည်။

Thusing, *n* from *do* —floor, ကောက်တလင်း။

Thread, *n* a small twist for sewing, ခြည်။ အပ်ခြည်။ any filament, အမျှင်။ arranged course, အစီအစဉ်။ —bue, *a* worn to the naked thread, သူးဆောင်၍ အမွေးငှေးသော။ tute, အသုံးများ၍ ဟိုးသော (ခကား)။ —*v t* to pass a thread through (the eye of a needle,) ခြည်နှင့် (အပ်နံဖားကို) လျှိုသည်။ to pass through (a narrow way) စွပ်သွားသည်။

Threat, *n* from next

Threite, *v t* to menace, ခြိမ်းသည်။ to terrify by threats, ခြိမ်းခြောက်သည်။ မောင်းမဲသည်။

Threatening, *n* from above

Three, *a* သုံး။ ၃။ —cornered, သုံးထောင့်ရှိသော။ —fold, *a*. three times as much, သုံးဆဖြစ်သော။ thrice repeated, သုံးထပ်ဖြစ်သော။ —masted, သုံးပင်တိုင်ရှိသော။ —score, ခြောက်ဆယ်။ ၆၀။

Thresh, *see* Thrush

Threshold, *n* the sill of a door, တံခါးခုံ။ entrance, ဝင်ခ။

Thrice, *adv* သုံးကြိမ်။

Thrid, *v t* စွပ်သွားသည်။

Thrift, Thriftiness, *n* from Thrifty

Thriftless, *a*. မခြေတာ။ အသုံးစွားသော။

Thifty, *a* *fungi*, ရွှေတာသော။ making profit, prosperous, မီးပွား
တိုးသော။ မီးပွားတက်သော။ growing rapidly, as a plant သန်
ရွမ်း၍ကြီးပွားသော။

Thill, *v t* to pierce, penetrate, စူသည်။ --*v i* to be pierced
with a sharp, perceptive feeling, နှစ်လုံးဝိုက်၍တက်လုံးဖြန်း
သည်။ —with a pleasurable sensation or with cold, မိမ့်
သည်။ ခြင်ဆီမိမ့်သည်။ —with manipulation, ကြက်ဆီးသည်။

Thive, *v i* to make profit, prosper, ငြိတ်ရသေ့။ မီးပွားတိုးတက်
သည်။ to be thifty, as trees, or to increase, as animals,
သန်ရွမ်း၍ကြီးပွားသည်။

Throat, *n* လည်ချောင်း။

Throb, *v i* (as the heart or pulse) လှုပ်သည်။ ခုန်သည်။ *n do*

Throe, *n* ပြင်းစွာသောအနာအကြင်။

Throne, *n* ရာဇပလ္လင်။ —*r t* see Enthroned

Throng, *v i* ဝိုင်း၍ကျပ်လျက်နေကြသည်။ —*v t* ညှပ်အောင်လူစုင်း
ကျပ်၍နေကြသည်။ —*n* a crowd of people, လူထပ်သောလူထု၊
လူစုင်းကျပ်၍နေသောအစုအဝေး။ a huge multitude များစွာသော
လူအစုအဝေး။

Throttle, *r t* လည်ကိုအစ်သည်။

Through, *prep* from end to end, or from side to side, တရှောက်
လုံးထုတ်စွင်း။ by means of, အားဖြင့်။ —*adv* အကုန်အစင်။
lengthwise, ပိုင်းပိုင်း all over, ဗရပ်န့်။

Throughout, *prep* and *adv* တရှောက်လုံး။ အနှံ့အပြား။

Throw, *v t* to cast, fling, ပြစ်သည်။ ပြစ်လိုက်သည်။ to cast down or
upon, လှည်း၍ချသည်။ —dice, အန်ထိုးသည်။ —aside, ပြစ်ထား
သည်။ —away, to cast away, ပြစ်သည်။ စွန့်ပြစ်သည်။ to reject,
ပယ်သည်။ —back, အပြစ်အလွန်ပြစ်သည်။ —by, ပြစ်ထားသည်။
—down, to cast down, ချသည်။ to break down, ဖြိုဖျက်သည်။ to
put down, depress, နှိမ်ချသည်။ —down [one's self,] အပ်
သည်။ —in, သွင်းသည်။ —off, *v t* to free from, ကင်းလွတ်
အောင်ပြုသည်။ to reject, ပယ်ထားသည်။ to strip off, ခွတ်သည်။
—on, အပေါ်သို့ပြစ်ထားသည်။ —on [one's self,] အပ်သည်။ —
out, to reject, ပယ်သည်။ ပယ်ထားသည်။ to bring out, pro-
duce, ထုတ်သည်။ to distance, ရှေ့သို့လွန်၍နေကင်း၍ကန်ရစ်စေ
သည်။ —up, to resign, အရာကိုချထားသည်။ to vomit, အန်
သည်။ —*n* a cast, fling, ပြစ်ခြင်း။ ပြစ်လိုက်ခြင်း။ —of dice,
အန်ထိုးခြင်း။ the distance reached in throwing, ပြစ်၍မှီရာ
အရပ်။ effort, အားထုတ်ခြင်း။

Thimble, *n* ဖြိတ်ဆာ။ —2, *v* ဖြစ်ကတတ်ဆန်းတီးသည်။

Thrush, *n* the bird, ဇေလူးငှက်။ the disease, မကွရ။

Thrust, *v* to push, တွန်းသည်။ to thrust at, ထိုးသည်။ — *at*, *v* *t* ထိုးသည်။ —down အောက်သို့တွန်းထိုးသည်။ —*in*, သွင်းသည်။ —*in* [one's self], *v* အခွင့်မရှိဘဲဝင်သည်။ —*off*, *v* *t* လွှတ်အောင်တွန်းသည်။ —*on*, ရှေ့သို့တွန်းသည်။ —*out*, နှင်ထုတ်သည်။ —*through* ထုတ်ရှင်းခတ်ပတ်အောင်ထိုးသည်။ —*n* from Thrust, *v*

Thumb, *n* လက်မ။ —*v* *t* နှော့မကျကိုင်သည်။

Thump, *v* *t* ထုသည်။ —*n* from *do*

Thumping, *a* luge, stout, ကြီးမားသော။

Thunder, *v* *t* to fulminate, မိုဗ်းမြှုပ်သည်။ မိုဗ်းမြှုပ်သည်။ to make a loud noise, မိုဗ်းမြှုပ်သကဲ့သို့ပြင်းထန်စွာမြည်သည်။ to menace by ecclesiastical authority, ဂိုဏ်းအုပ်ချုပ်ရေးမင်းအာဏာနှင့်ခြိမ်းခြောက်၏အပြစ်ပေးသည်။ —*n* from *do* the sound of thunder, မိုဗ်းမြှုပ်သံ။ —bolt, မိုဗ်းကြိုး။ မိုဗ်းကြိုးစက်။ —clap, မိုဗ်းမြှုပ်သံတချက်။ —cloud, မိုဗ်းမြှုပ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော မိုဗ်းတိမ်။ —hower, မိုဗ်းမြှုပ်၍မိုဗ်းရွာခြင်း။ —storm, မိုဗ်းမြှုပ်ခြင်းပါသောမိုဗ်းသက်မုန်တိုင်း။ —truck, *a* အလွန်မြင့်တွေ့သော။

Thunification, *n* နို့သာပေါင်းကိုမီးရှို့ခြင်း။

Thursday, *n* သာစနေ။ ကြာသပတေးနေ့။

Thus, *adv* ဤသို့။ ထိုသို့။ သည်အတိုင်း။ သည်နှယ်။ ထိုအတူ။ ထိုနည်းတူ။ ဤကဲ့သို့။ ထိုကဲ့သို့။ —*much*, *a* and *adv* ဤမျှလောက်။

Thwack, *v* *t* တပြားနှင့်ရိုက်သည်။ —*n* *do*

Thwart, *v* *t* ကန့်သန့်ပြုသည်။ (သု)အကြိုကိုဖျက်သည်။ —*n* ကန့်။

Thy, *poss* of Thou, *which* see —*selt*, *pron* ကိုယ်တော်တိုင်။

Tiara, *n* ဦးရစ်။

Tibia, *n* ညိုကျည်း၊ မြင်းခေါင်း။

Tick 1, *n* an account of articles bought on credit, အကြွေးအငမ်းဝယ်သောစာရင်း။ —2, the animal, မွှား။ the small red kind, ကမည်းနီ။ —3, the cover or case of a mattress, မွှေရာဘိုချပ်သောအထည်။ —4, *v*. *?* (as a watch,) ဂျက်ဂျက်မြည်သည်။

Tickal, *n* အကျပ်။

Ticken, *n* မွှေရာချပ်ဘိုတော်သင့်သောအထည်။

Ticket, *n* အခွင့်ပေးသောထက်မှတ်။

Tickle, *v* *t* to affect with a prurient sensation by slight touches, ကလိထိုးသည်။ to excite any pleasant sensation, ဖျော်ပါးအောင်ပြုသည်။

Ticklish, *a* easily tickled, ကလိထိုး၍ယားတတ်သော။ not firm, easily moved, မမြဲ။ လှုပ်လွယ်သော။ difficult of management, အက်ခဲသော။

Tid, *n* နှိုသော။

Tide, *n* the alternate ebb and flow of the sea, ဒီး၊ ဒီရေ။ course, current of tides, အစဉ်အလိုက်သွားမြဲသွားခြင်း။ —gate, ဒီရေသွင်းထုတ်ရာဖြန့်ပေါက်တံခါးဝပိတ်လျှာ။ —water, သင်္ဘောအောက်စောင့်။ —way, ဒီရေကြောင်း။

Tidiness, *n* from Tidy

Tidings, *n* သိတင်း။ သိတင်းစကား။

Tidy, *a* သန့်ရှင်းကျစ်လစ်သော။

Tie, *v* *t* to bind, ချည်သည်။ ချည်နှောင်သည်။ —hand and foot, တုပ်သည်။ a knot in a string, ထုံးသည်။ —with a hard knot, နှစ်ကျိုက်ကျိုက်၍ချည်သည်။ —down, မထကြွနိုင်အောင်ချည်နှောင်၍ထားသည်။ —together, *v* *t* တွယ်၍နှောင်ဖွဲ့သည်။ —up, ချည်ထားသည်။ —in a bundle, တုပ်ထားသည်။ —*n* a knot in a string, အထုံး။ bond, obligation, မပြုဘဲမနေရမည်အကြောင်း။

Tie, *n*. အထပ်ထပ် အဆင့်ဆင့် ထားတတ်သော အတန်းတို့တွင် တတန်း၊ အတန်းဆင့်ထဲကတတန်း။

Tiff, မိတ်ပေါက်ခြင်း။

Tiffin, *n* သားရေကော။ ဗုဒ္ဓတည့်စာ။

Tiger, *n* ကျား။ —lily, သစ္စာပန်း။ *parianthus chinensis*

Tight, *a* tense, as a rope, တင်းသော။ close, as a garment, or hard, is a knot, ကျပ်သော။ snug in dress, ကျစ်လစ်စွာဝတ်သော။ not pervious to a liquid, လုံသော။ close, confined as air, လေမသောသော။ close in dealing, ခဲရဦးသော။ not easily obtained, ရခဲသော။

Tighten, *v* *t* တင်းအောင်ဆွဲသည်။

Tigres, *n* ကျားမ။

Tile, *n* အုတ်ကြွပ်။ —*v* *t* အုတ်ကြွပ်နှင့်မိုးသည်။

Till 1, *n* ဈေးနှုတ်စုထည့်သောခံ။ —2, *prep* တိုင်အောင်။ —3, *v* *t*. လယ်ယာ၊ ဥယျာဉ်လုပ်သည်။

Tillage, *n*. from above

Tiller 1, *n* agent, from Till 3 —2, *see* Till 1 —3, *n* the handle of a rudder, တက်မကျင်။ —4, a shoot from the root or stump of a tree, အတက်။ —*v* *t* အတက်ပေါက်သည်။

Tilt 1, *n*. an arched covering, ပေါင်း။ ပေါင်းမိုး။ —2, *v* *t*. to raise one end higher than the other, တစ်ဖျားကိုမြှောက်၍ထားသည်။ စောက်ထိုးခုထားသည်။ —3, *v* to thrust with spears on horseback, မြင်းစီးချင်းလှံချီ၍ထိုးသည်။ —*n*. the military exercise of tilting, မြင်းစီးချင်းလှံထိုးပွဲ။

Timber, *n* သစ်။ —yard, သစ်ထားသောဝင်း။

Timbered, *a*. သစ်ပင်ပေါများသော။

Timbrel, *n* စည်တမျိုး။

Time, *n* the measure of duration, ကာလ။ အခါ။ a season, convenient season, အချိန်။ အဆင်သင့်သောအချိန်။ a repeated time, a time, အကြိမ်။ အခန်း။ အလီ။ time, as contrasted with eternity, လောကီကာလ။ a season (of day or night,) လီ။ — [in] *adv.* sufficiently early, အချိန်မလွန်မှီ။ after some time, အင်တန်ကာလကြာမှ။ — keeper, — piece, *n.* နာဇီ။ — server, agent from next — serving, *a* ကာလအလိုက်စရိတ်သင့်အောင် ပြုတတ်သော။ ကာလကိုထောက်၍ အလိုက်သင့်ပြုတတ်သော။ — serving from above, — *v. t* to adapt to the time or occasion, ကာလအချိန်နှင့်တော်သင့်အောင်စီရင်သည်။ to regulate the time in music, သံသြားဆိုခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်းသို့။ သံဂြုဉ်ကို နေရာကျအောင်ညှိသည်။

Timely, *a* being in sufficiently early time, အချိန်မလွန်မှီဖြစ်သော။ seasonable, အဆင်သင့်သော။ အခန်းသင့်သော။

Times [st], *adv* တခါတလေ။

Timid, Timorous, *a* ကြောက်တတ်သော။

Timidity, Timorousness, *n* from above

Tin, *n* the metal, ခဲမဖြူ။ a thin plate of iron covered, with tin, သံဖြူ။ — foil, *n* ရှေ့မျက်ပါးကဲ့သို့ခတ်သောသံဖြူပြား။ — man, သံဖြူသမား။ သံဖြူပန်းတိမ်။ — *v. t* သံဖြူပြားနှင့်ကွပ်သည်။

Tincture, *n* a liquid extract, ရသာဩဇာကိုနှုတ်ယူ၍ရသောအရည်။ a tinge of color, ကူးသောအရောင်အဆင်း။ slight taste super-added, စိမ်သောအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ချော့ရှက်သောအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကူးသောအရသာ။ some quality super-added, ချော့ရှက်ကူးဝင်သော ဓာတ်သဘော။ — *v. t* to impart a tinge of color, အရောင်အဆင်းကူးအောင်ပြုသည်။ to impregnate with some taste, အရသာကူးအောင်ပြုသည်။ to change or modify the quality of a thing, ဓာတ်ချင်း၊ သဘောချင်းချော့ရှက်ကူးဝင်အောင်ပြုသည်။

Tinder, *n* လောင်စာ။ — box, မီးခတ်ဗာ။ မီးခတ်အိမ်။

Tine, *n* ခက်ရင်းသွား။

Tinge, *v. t.* အရောင်၊ အနံ့၊ အရသာအစရှိသောဓာတ်တစ်ခုခု ကူးရှက်အောင်ပြုသည်။ — *n* ကူးရှက်သောဓာတ်။

Tingle, *v. i* to feel a thrilling sound, နားစူးလျှက်ရှိသည်။ to feel a twinging sensation, မိုးမိုးစစ်စစ်ရှိသည်။ to have a pricking sensation on checking the circulation of the blood, ကျဉ်းသည်။

Tinkal, *n* ထက်ခြားရိုင်း။

Tinker, *n.* သံမိုင်း၊ ကြေးမိုင်းဗာသောသူ။

Tinkle, *v. i.* သင့်သင့်မြည်သည်။ တသင့်သင့်မြည်သည်။

- linsel, *n* ကုလားရွှေ။ — *v t* ကုလားရွှေနှင့်ချယ်လွယ်မွမ်းမံသည်။
- Tint, *n* အရောင်၏အသွေးအရည်။
- Tiny, *a* သေးနွယ်သော။
- Tip 1, *n* အဖျား။ —staff, ရိုးလှလင်အုပ်။ —toe, ခြေဖျား။ —[on], *adv* ခြေဖျားထောက်သည်နှင့်။ —top, ထိပ်ဖျား။ အတွင်း။ —1, *v t* အဖျားကိုကွပ်သည်။ to touch lightly, ဖို့သည်။ —the wink, မှုတ်ရိပ်ပေးသည်။ —2, (Amcl), to make machine to one side, စောင်းထားသည်။ to tilt, စောက်ထိုးထားသည်။ —off, *v. e* စောက်ထိုးကျသည်။
- Tippet, *n* သားမွေးပါသောလည်စည်းနံ့ငယ်တပက်။
- Tipple, *v z.* သေရည်သေရက်ကိုခဏခဏသောက်သည်။
- Tippler, *n* agent, from above.
- Tipsy, *a* ဝေဝေမြိုသော။
- Trade, *n* အလွတ်ခွဲအပြစ်တင်သောစကား။
- Tre, *n* head dress, မိမ္မဆောင်းသောခေါင်းအုပ်တန်ဆာ။ the iron band of a wheel, လှည်းဘီးကိုကွပ်သောသံပတ်ခွေ။ —woman, မိမ္မဆောင်းသောခေါင်းအုပ်တန်ဆာကိုလုပ်သောမိမ္မ။ —2, *v e* မောသြ်။ ပင်ပန်းသည်။ —2, *v t* to fatigue, မောအောင်ပြုသည်။ ပင်ပန်းအောင်ပြုသည်။ to make uneasy by long continuance, ညောင်းအောင်ပြုသည်။ —out, same, 1st def
- Tired of, *a* စိတ်ကုန်သော။
- Tiresome, *a* fatiguing, မောစေသော။ ပင်ပန်းစေသော။ rendering uneasy, (by long continuance.) ညောင်းစေသော။
- Tiresomeness, *n* from above
- Tissue, *n* cloth interwoven with gold or silver, ရွှေခြည်၊ ငွေခြည်ထိုးရက်သောအထည်။ a connected series, အစီအစဉ်။ စီစဉ်သောအရာ။
- Tithe, *n* ဆယ်ဖို့တွင်တဖို့။ —*v t* ဆယ်ဖို့တွင်တဖို့ကိုကောက်ယူသည်။
- Tithing, *n* မီးခေါင်းတဦးအုပ်သောဆယ်အိမ်။ —man, မီးခေါင်း။
- Titillate, *v* ကလိထိုးလျက်ရှိသော။
- Titillation, *n.* from above
- Title, *n* a superscription, or the name of a writing or book, လိပ်။ လိပ်စာ။ a name, appellation, အမည်။ နာမ။ အမည်အရည်။ an appellation of honor, ချွဲ။ right, just claim, ဆိုင်ခြင်း။ ပိုင်ခြား။ ပိုင်ထိုက်ခြင်း။ တောင်းပိုင်သောအခွင့်။ the evidence of a claim, ပိုင်ထိုက်ခြင်းသက်သေ။ —deed, ပိုင်ထိုက်ခြင်းစာချုပ်။ —page, လိပ်စာပါသောပဌမမျက်နှာ။ —*v t* ချွဲပေးသည်။
- Tittle, *v z* တကျိကျိရယ်သည်။ —*n* from *do*.
- Tittle, *n.* သေးနွယ်သောအစအနု။
- Tittle-tattle, *n.* ဗလေဗလွင့်စကား။

- Titubate *v* တိမ်မြိလည်းသည်။
- Titular, *a* ကေနိအမှန်မဟုတ်၊ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ခြင်းသာရှိသော။
- To, *prep* toward, သို့မဟုတ် ကို။ noting accord or adaptation, contrast or opposition, နှိုင်း။ sign of the dative, အား။ to, အဖို့။ အဖို့အလိုငှါ။ unto, as far as, ထိုင်အောင်။ noting the object, ကို။ in order to, ငှါ။ အလိုငှါ။ အောင်။ — and *adv* ခေါက်တုံ့ခေါက်မြန်။ လူးလာ။
- Toad, *n* ဗားဖြူ။ —stool, မှို။
- Toast 1, *v* *t* to dry and scorch by fire, ကင်သည်။ —1 *n* toasted bread, မုန့်ကင်။ —2, *v* *t* to drink to the health of, (တစုံတဒီးသော) သူအဖို့မေတ္တာရှိသောကံသည်။ —*n* a lady whose health is drank, စပျစ်ရည်ပွဲတွင်မေတ္တာရှိသောကံခြင်းကိုခံသောမိစ္ဆာ။
- Toaster *n* မုန့်ကင်သောတန်ဆာ။
- Tobacco *n* ဆေး။ ဆေးရွက်။ —pipe, ဆေးတံ။ —stopper, ဆေးတံ၌တပ်သောဆေးဖုံးခုံး။
- Tobacconist, *n* ဆေးသေး။ ဆေးရွက်။ ဆေးလိပ်ကိုရောင်းသောသူ။
- Toesin, *n* သတ်လေးသောခေါင်းလောင်းထိုးခြင်း။
- To-day, *n* ယနေ့။
- Toddle, *v* *t* တကုန်ကရင်သွားသည်။
- Toddy, *n* palm liquor, ထမ်းရည်။ ဒန်ရည်။ sweetened grog, ရေနံနှင့်သကြားရောသောအရက်။
- Toe, *n* ခြေချောင်း။
- Together, *adv* in company, အတူ။ တကွ။ နှိုင်းအတူ။ နှိုင်းတကွ။ အတူတကွ။ unitedly, in concert, တညီတည်း။ တညွတ်တည်း။ in junction or union, အပေါင်းအဖော်။ အစပ်အရှက်။ အရောအနှော။ at once, တပြိုင်နက်။ တချက်တည်း။
- Toil 1, *v* *t* ပင်ပန်းစွာလုပ်ဆောင်သည်။ —1, *n* from *do* —2, ဖမ်းမို့ရာထောင်သောပိုက်ကွန်။
- Toilet, *n* a dressing table, အဝတ်တန်ဆာဆင်ရင်ရန်၊ ဘီး၊ မှန်တင်သောစားပွဲ။ the act of dressing and adorning, အဝတ်တန်ဆာဆင်ရင်ခြင်း။ —glass, အဝတ်တန်ဆာဆင်ရင်ရန်စားပွဲပေါ်မှာတင်သောမှန်။
- Toilsome, *a* ပင်ပန်းစေတတ်သော။
- Toilsomeness, *n* from above
- Token, *n* a mark, အမှတ်။ အမှတ်အသား။ a sign, လက္ခဏာ။ a memorial, မှတ်မိစေခြင်းငှါထားသောအရာ။ အထိမ်းအမှတ်။
- Tole, *v* *t* မြူသည်။
- Tolerable, *a* endurable, ခံနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ moderately good, passable, တော်တော်ကောင်းသော။ တော်ရှိမှုရှိသော။

Tolerant, *a* from next

Tolerate, *v* *t* မဆီးတား။ အခွင့်ပေးသည်။

Toleration, *n* from above

Toll 1, *n* a tax paid for the liberty of passing, ဝင်ထွက်သွားလာရသောအခ။ a portion of flour taken for grinding, မုန့်ညက်ကြိတ်၍ကောက်ယူရသောအခ။ —bridge, အခခံယူသောတံတား။ —etc, ရှောက်သွားခကိုခံယူရာတံခါး။ —gatherer, ရှောက်သွားခကိုခံယူသောသူ။ —house, ရှောက်သွားခကိုခံယူရာတံ။ —2 *v* ခေါင်းလောင်းလေးလေးထိုးသည်။ —2, *n* from *do*

Tomahawl, *n* အမေရိကဏ္ဍလူသားသောပုဆိန်။ —*v* ပုဆိန်နှင့်ခုတ်သတ်သည်။

Tomato, *n* ခရမ်းသီး။ ခရမ်းကျဉ်း။

Tomb *n* a grave, သင်းချိုင်းတွင်း။ a vault for the deposit of corpses, အလောင်းကောင်ကိုသွင်းထားသင်းမြှုပ်သော မြေတိုက်။ a monument, for the dead, သင်းချိုင်းရာ၌အမှတ်ထားသောကျောက်ပုံ။ အုတ်ပုံ။ stone or brick work inclosing or surmounting an urn, အရိုးအိုး။ —stone, ကမည်းထိုး၍သင်းချိုင်းအမှတ်အသားထားသောကျောက်ပြား။

Tomboy, *n* a rude boy, ရှင်းသောလူကလေး။ a girl of masculine manners, ယောက်ျားကလေးနည်းတူ၊ ကခုန် ကစားတတ်သော မိမ္မကလေး။

Tome, *n* စာအုပ်ကြီးတအုပ်။

Tom-fool, *n* သူတပါးရယ်ဖွယ်ဖြစ်သောလူမိုက်၊ လူသွပ်။

Tom foolery, *n* သူတပါးရယ်ဖွယ်ဖြစ်သောလူမိုက်၊ လူသွပ်ပြုမှုခြင်း။

To-morrow, *n* နက်မနီနွေ။

Tompson, *n* အကြောက်ဆိုး။

Tom tom, (East Indian.) *n* စည်တီးခြင်း။

Ton, *n* genteel fashion, ခြေလည်လျှောက်ပတ်သည်ကျေးဇွယ်ရာသောထုံးစံ။ —(*mon* tun), the weight, တုန်တည်းဟူသော ၆၀၀၀၀ နှစ်ရှိသောအချိန်။

Tone, *n* sound, အသံ။ modification of sound, အသံ၏အခြေအနေ။ အသံမြည်ခြင်း၏လက္ခဏာ။ an affected sound in speaking, ပကတိအသံမဟုတ်၊ ပြုပွင့်၍မြှိုက်ဆိုသောအသံ။ tension of the bodily organs, vigor, strength, ကိုယ်အကြောအချင်သန်မာခြင်း။ mental energy, ညာဏ်အစွမ်းသတ္တိ။

Toned, *a*. (၍မည်သော) အသံရှိသော။

Tongs, *n*. *plur*. common fire tongs, မီးညွှပ်။ blacksmith tongs, ညွှပ်။ သံညွှပ်ကြီး။

Tongue, *n* the organ, လျှာ။ speech, စကားပြောခြင်း။ a language peculiar to a people, ဘာသာစကား။ —of a buckle, ထိတပေါက်

ဈာန။ —of a balance, မျိန်ခွင်ဈာန။ —of land, ကြက်ဈာနစွန်း။
—tied, *a* ဈာပါးဗျဉ်းကြောဆိုင်း၏ စကား ပြီသအောင် မပြော
နိုင်သော။

Tonic, *a* increasing vigor and strength, အားတိုးတက်စေတတ်သော။
—*n* အားတိုးတက်စေတတ်သောဆေး။

To night, *n* ယနေ့ညည့်။

Tonjon, *n* ယဉ်ပေါင်းချုပ်။

Tonnage, *n* the amount of weight which a ship can carry,
သင်္ဘောပါနိုင်သောမျိန်ဝန်။ the duty on a ship's cargo per ton,
သင်္ဘောပါနိုင်သောမျိန်ဝန်အကောက်တွက်။

Tonsil, *n* ပါးစေ့။

Tonsure, *n* ဦးဆံကိုဖြတ်ခြင်း။ ခေါင်းမိုတ်ခြင်း။

Too, *adv* overmuch, လွန်း။ (verbal affix,) also, ယဉ်း။

Tool, *n* တန်ဆာ။ လုပ်ကိုင်ရန်တန်ဆာ။

Toot, *v* ပူပူမှုတ်သည်။

Tooth, *n* —of an animal, သွား။ —of a saw, လှူစွယ်။ an eye tooth,
အစွယ်။ —ache, သွားကိုက်ခြင်း။ —brush, သွားတိုက်ဘဲပွတ်။
နံနက်စာတံပူ။ —drawer, သွားကိုနှုတ်တတ်သောသူ။ —pick,
သွားကြားထိုး။

Toothless, *a* သွားမရှိသော။

Toothsome, *a* အရသာကောင်းသော။

Top, *n* the highest part, ထိပ်။ the highest place or rank, အထွဋ်။
အမြင့်ဆုံးသောနေရာ။ the upper surface, အပေါ်ယံမျက်နှာပြင်။
a platform around the head of a lower mast, မာလိန်စင်။
a play top, ဂျင်။ —gallant mast, အထက်ဖိုတိုင်။ —gallant sail,
အထက်ဖို။ —heavy, *a* အထက်ဝါလေး၍လဲတတ်သော။ —knot,
n မိမ္မဇိုးလုပ်၌တန်ဆာဆင်သောခေါက်တို့ကြီးတွန့်ကွင်း။ —mast,
အလယ်ဖိုတိုင်။ —most, *a* အထက်ဆုံးသော။ အမြင့်ဆုံးသော။
—sail, *n* အလယ်ဖို။ —*v* *t* to cover on the top, ဖုံးသည်။
အဖုံးအအုပ်တင်သည်။ to rise above, သာ၍မြင့်အောင်တက်သည်။
to excel, surpass, လွန်ကဲသည်။ to crop, cut off the end,
အဖျားကိုဖြတ်သည်။

Topaz, *n*. ဥဿဗုရား။

Tope, *v* အလွန်အကျွေးသောက်သည်။

Topel, *n* agent, from above

Tophet, *n*. ငရဲ။

Topic, *n* a subject treated on, အကြောင်းအရာ။

Topical, *a* local, တစုံတရာသော အရပ်နှင့်ဆိုင်သော။ pertaining to
a topic, အကြောင်းအရာနှင့်ဆိုင်သော။

Topmost, *a* အမြင့်ဆုံးသော။

Topographer, *n* အရပ်ဒေသအကြောင်းအရာများကိုမှတ်သားသောသူ။

Topography, *n* အရပ်ဒေသ၏အကြောင်းအရာများကိုမှတ်သားခြင်း။

Topple, *v* လဲသည်။

Top-y-tuivy, *adv* ပြောင်းပြန်။ ခလိုင်ကျမ်းမှောက်ခုံ။

Torch, *n* မီးတိုင်။ —(of different kind,) ဆီမီးတိုင်။ စွယ်ပေါင်တိုင်။

မီးစည်း။ မီးခူး။ —bearer, မီးတိုင်ကိုင်။ —light, မီးတိုင်ရောင်။

Torment, *v t* to inflict excruciating pain, ပြင်းထန်စွာညှဉ်းဆဲသည်။

to harass, ပင်ပန်းအောင်နှောင့်ရှက်သည်။ —*n* ပြင်းထန်စွာသော
ဝေဒနာ။

Tormenter, *n* agent, from Torment, *v t*

Tornado, *n* ပြင်းထန်စွာသောမုန်တိုင်း။

Torpedo, *n* ထူကျဉ်းစေတတ်သောငါး။

Torpid, *a* numb, ထုံသော။ ထုံကျဉ်းသော။ inert, inactive, မလှုပ်ရှား
တတ်သော။ dull, sluggish, လေးလံသော။ ဆေးဆေးလေးလေး
ဖြစ်သော။

Torpidity, Torpor, *n* from above

Torrefaction, *n* from next

Torridity, *v t* မီးကင်သည်။

Torment, *n* ရေပြင်းချောင်း။

Torrid, *a* very hot, အလွန်ပူသော။ parched with heat, အလွန်ပူ၍
သွေ့ခြောက်သော။

Tortoise, *n* လိပ်။ —shell, လိပ်ခွံ။

Tortuous, *a* လိမ်သော။

Tortuousness, *n* from above

Torture, *v t* to inflict excruciating pain, ပြင်းထန်စွာညှဉ်းဆဲသည်။

to inflict pain under judicial examination, အပူအပြင်းစစ်သည်။

—*n* from above, extreme pain, ပြင်းထန်စွာသောဝေဒနာ။

Tory, *n* ရှင်ဘုရင်စီရင်ခိုင်းသောအခွင့်ကျယ်စေခြင်းငှါအလိုရှိသောသူ။

Toss, *v t* to throw up, မြှောက်သည်။ to throw with the hand,
ထက်နှင့်ပြစ်သည်။ —the head (as a horse,) ဆတ်ခနဲမော့သည်။

ဇက်ထန်၍ဆတ်ခနဲမော့သည်။ —with the horn, ခတ်၍ကော်လိုက်

သည်။ to shake up and down (as a boat on the water,) ခုန်အောင်ပြုသည်။

—*v* to roll and tumble, ငါးဖယ်ပြန်ပြန်

နေသည်။ —*up, v t* same with Toss, four first def —*n*

from Toss, *v t*. 1st, 2d and 3rd def

Tossing *n* from Toss, *v t* and *v*

Total, *a* အကုန်အစင်ဖြစ်သော။ စုံလင်သော။ —*n* ပေါင်း။

Totality, *n*. same as above.

Totally, *adv* အကုန်အစင်။ အကြွင်းမဲ့။

Totter, *v* လဲလှမတတ်တုန်လှုပ်သည်။

Touch, *v* *t* to put in contact with, ထိုးသည်။ to come in contact with, ထိသည်။ to reach, ဖြိသည်။ to affect the mind, စိတ်တစုံတခုကိုဖြစ်စေသည်။ to strike (as a musical instrument,) တီးသည်။ — *i* to be in contact, ထိသည်။ slightly, as a boat partially aground မွှေးသည်။ — *at*, *r* *t* ခဏဆိုက်သည်။ — *on*, — *upon*, (in discourse,) မြှောက်ကာမျှပြောသည်။ — *up*, ပြုစုသည်။ — *n* contact, ထိခြင်း။ the sense of feeling, ကာယာယတန။ ကွေ့တတ်သောသတ္တိ။ the act of touching, ထိုးခြင်း။ trial, စုံစမ်းခြင်း။ test, criterion, စုံ။ a stroke of the pencil, စုတ်တံနှင့်တချက်တည်းရေးသားခြင်း။ lineament, ဗျက်နှာ၏ပုံပန်းယဉ္ဇာတာ။ the act of the hand on a musical instrument, တချက်တည်းတီးခြင်း။ power of exciting the feelings, စိတ်ကိုနှိုးဆော်နှိုးခြင်း။ feeling of passion or affection, ကြင်နာခြင်း။ — *hole*, နားပေါက်။ — *stone*, a stone by which metals are tried, မှတ်။ မှတ်ကျောက်။ any test or criterion, စုံ။ — *wood*, သစ်သီး။

Fouchiness, *n* from Fouchy

Touching, a ကြင်နာဖွယ်ဖြစ်သော။ — *prep* ဆိုင်လျက်။ စပ်ဆိုင်လျက်။
အကြောင်းအရာနှင့်ဆိုင်လျက်။

Touchy, a စိတ်ဆတ်သော။

Tough *a* yielding without breaking, not brittle, ငုဉ်းသော။ stiff, not flexible, တောင့်သော။ firm, strong, မိုင်းခံသော။

Toughen, *v t* ဖုန်းသွားသည်။ — *v t* from Tough, *a*

Toughness, *n* from Tough, *a*

Tou, n အရပ်ရပ်လှည့်ပတ်ခြင်း။

Toanist, *n* အရပ်ရပ်လှည့်ပတ်သောသူ။

Tournament, *n* မြင်းစီးသူရဲဘုရားလွှဲထိုး၍စစ်ရှင်ကစားပွဲ။

Toumaïquet, *n* ဝက်အူ၊ လက်လှည့်ပါလျက် တင်းကျပ်အောင် ပတ်စည်းသော သားရေတန်ဆာ။

Tow 1, *n* တင်းလျှော်။ — 2, *v t* ရေပေါ်မှာရှိသောအရာကို ဆွဲသည်။
—boat, *n* ဆွဲသောလှေ၊ သံတန်။

Toward, Towards 1, *prep* in the direction to, သို့။ in regard to, ကို။ မှာ။ — Towardly 2, *a* သူအလိုသို့လိုက်လွယ်သော။ ဆန္ဒ သွန်သင်လွယ်သော။

Towardness, Towardliness, *n* from above,

Towel, *n.* လက်သုတ်ပုဝါ။

Tower, *n* an elevated structure surmounting the main edifice, တန်ဆောင်း *a* citadel, ရဲတိုက် *n* — *v* ၁. အမြင့်သို့တက်သည်။

Town, *n*. a city or village, ဧရာဝတီ the inhabitants of a city or
village. ဝန်ထမ်းဝန်ထမ်း ဝန်ထမ်းဝန်ထမ်း -- clerk ဝန်ထမ်းဝန်ထမ်း --crier

လည်၍ကျော်ညာစေသောသူ။ — house, မြို့သူမြို့သားတို့စည်းဝေး၍
ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်စီရင်ရာရုံး။ — talk, မြို့သူမြို့သားတို့အစည်းအရုံး၊
အပြားပြောဆိုခြင်း။

Township, *n* မြို့နယ်။

Townsmán, *n* မြို့သား။

Toy, *n* a plaything for children မိန့်ငယ်။ (obsolete), အရုပ်ကလေး
အစရှိသော သူငယ်ကစားရန်တန်ဆာ။ a bauble, အကျိုးမရှိသော
ကစားစရာအရာ။ from Toy, *v* / — shop, အရုပ်ကလေးအစရှိ
သောသူငယ်ကစားရန် တန်ဆာများကို ရောင်းသောဆိုင်။ ကာမရာဂနှင့်
ရှည်၍ကစားသည်။

Trace 1, *n* မြင်းကစိုက်သောကြိုး။ — 2, to mark out, ရေးသားသည်။
to follow out by certain marks, လက္ခဏာရှိပင်ရှားရာကို
ရှောက်၍လိုက်သည်။ to follow closely, ထက်ကြပ်လိုက်သည်။
— 2, a mark left by something passing, ခြေရာ။ အကြောင်းရာ။
remains, ငှက်စီးသောနေရာတွင်ကျန်ကြွင်းရစ်သောအစအနံ့။

Trachea, *n* အသက်ထွက်ဝင်ရာလည်ချောင်း။

Tracing, *n* အစဉ်အတိုင်းလိုက်ခြင်း။

Track, *n* a mark left by something passing, ခြေရာ။ အကြောင်းရာ။
a road, way, ထမ်းကြောင်း။ — *v* / to follow footsteps,
ခြေရာသို့လိုက်သည်။ to tow, ရေပေါ်၌ရှိသောအရာကိုဆွဲသည်။

Trackless, *a* ခြေရာမရှိ၊ မထင်သော။

Tract, *n* something drawn out long, ရှည်လျားသော အရာ။ pro-
tracted duration, ရှည်လျားသောကာလ။ a region, အရပ်ဒေသ။
a short essay, ဆွေးနွေးသောစာငယ်။

Tractability, Tractableness, *n* from next

Tractable, *a* သင်လွယ်သော။ ဆုခွဲလွယ်သော။

Tractile, *a*. that may be drawn into wire, နန်းဆွဲနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
that may be extended by beating, ခတ်၍ဆန့်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Trade, *v* / ရောင်းဝယ်သည်။ ကုန်သွယ်သည်။ ဗောက်ကားသည်။ — *n*
from above, a craft, manual art, လက်မှုပညာအတတ်။ — wind,
ရာသီကိုလိုက်သောလေ။

Trader, *n* ကုန်သည်။

Tradesman, *n* ဆိုင်ရှင်။

Trading, *n*. from Trade, *v* /

Tradition, *n* the act of delivering in succession from one to
another, ဆက်ကာဆက်ကာ တယောက်မှတယောက်သို့ လွှဲအပ်ခြင်း။
the act of handing down from age to age, ဘိုးဘေးတို့မှ ဆင်း
သက်၍ ဆက်ကာဆက်ကာလွှဲအပ်ခြင်း။ a doctrine or practice
handed down from age to age by oral communication, စာဉ်

- မပါဘဲ ဘိုးဘေးတို့မှ ဆင်းသက်၍ အဆက်ဆက် ခံယူသော အယူဝါဒ။
နည်းဥပဒေ။
- Traditional, Traditionary, *a* စာဉ်မပါဘဲ ဘိုးဘေးတို့မှ ဆင်းသက်၍
အဆက်ဆက်ခံယူသော။
- Traduce, *v t* to censure unjustly, မဟုတ်မမှန်အပြစ်တင်သည်။ to
calumniate, သုခသရေဖျက်အောင်မဟုတ်မမှန်ပြောသည်။
- Traducer, *n.* agent, from above, 2d def
- Traffic, *v i* see Trade, *v i* — *n* see Trade, *n* 1st def
- Triacanth, *n* တမာစေး။
- Trigedean, *n* နှစ်လုံးကြေကွဲဝမ်းနည်းဖွယ်ပါသောဇာတ်သမား။
- Tragedy, *n* a mournful drama, နှစ်လုံးကြေကွဲဝမ်းနည်းဖွယ်ပါသော
ဇာတ်။ calamitous event, အလွန်ဆင်းရဲညိုငြိမ်းဖွယ်ဖြစ်သောအမှု။
- Tragic Tragic, *a* pertaining to Tragedy, နှစ်လုံးကြေကွဲဝမ်းနည်း
ဖွယ်ပါသောဇာတ်နှင့်ဆိုင်သော။ calamitous, အလွန်ဆင်းရဲညိုငြိမ်း
ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Trail, *v t* to hunt by the track, ခြေရာသို့လိုက်၍ရှာသည်။ to draw
along the ground, ခရင့်သီဆွဲသည်။ — *n* a track, ခြေရာ။ any
thing long and flowing, တံခွန်ကဲ့သို့ရှည်လျားစွာလွင့်၍နေသော
အရာ။
- Train, *v t* to draw along, ဆွဲသည်။ ငင်သည်။ to draw by persua-
sion, ဖျားယောင်းသွေးဆောင်သည်။ to teach the manual
exercise, စစ်ရေးသင်သည်။ to break (an animal,) ကျင့်သည်။
— a rule, ပြုစုသည်။ to educate, ဆုမ္မသွန်သင်သည်။ — up, see
last def — *n* the tail of a gown, ခရင့်သီဆွဲသောအင်္ကျီမြိတ်။
entice, ဖျားယောင်းသွေးဆောင်ခြင်း။ a retinue, နောက်ပါ
အခြွေအရံ။ a series, အစီအစဉ်။ a process, အစဉ်အတိုင်းလိုက်၍
တိုးသွားခြင်း။ — of gunpowder, စနက်။ — of artillery, တပ်ဉ်
ပါသောအမြောက်စု။ — band, ဖွဲ့စည်း၍ စစ်ရေးသင်သောလူစု။
— beater, အင်္ကျီမြိတ်ကိုမသောသူ။ — oil, ငါးဆီ။
- Training, *n* from Train, *v t*
- Tramse, *v i* ဣန္ဒြေမရသွားသည်။
- Trat, *n* a touch, တချက်တည်းတို့ခြင်း။ a feature, ပုံပန်း။ လက္ခဏာ။
အခြေအနေ။
- Traitor, *n.* သစ္စာဖျက်၍ရန်သူဘက်သို့ဝင်စားသောသူ။
- Traitorous, *a* သစ္စာဖျက်၍ရန်သူဘက်သို့ဝင်စားခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Traitress, *n* အရှင်သစ္စာဖျက်သောမိမ္မ။
- Traject, *v t* ထုတ်ချင်းခပ်ထိုးသည်။
- Trajection, *n* from above
- " animal " a kind of net ကက်ဆင်ငါးကိမိအောင်ထောင်သောတန်ဆာ

- တဖျိုး၊ *a* pot hook, မီးဖိုခွံအိုးဆွဲသောသံချိတ်။ —*v. t* အလိုရှိတိုင်း
မပြုနိုင်အောင်ဆီးတားကန့်ကွက်၍ထားသည်။
- Trimp, *v. t* to tread, ခြေလှမ်း၍နင်းသည်။ to go about, လှည့်လည်
သည်။ —*n* ခြေလှမ်း၍နင်းခြင်း။
- Trample, *v* ကျော်နင်းသည်။ နှိပ်နင်းသည်။
- Trance, *n* အဝင်ဖြစ်ခြင်း။
- Tranquil, *a* ဖြိမ်သက်သော။ ဖြိမ်ဝပ်သော။
- Tranquilize, *v. t* from above
- Tranquility, *n* from Tranquil
- Trans, *pref* in composition, အလွန်။ တဖက်။
- Transact, *v. t* သယ်ပိုးဆောင်ရွက်သည်။
- Transaction, *n* from above, something done, ဆောင်ရွက်သောအမှု။
အပြုအမှု။
- Transcend, *v. t* to surmount, အပေါ်သို့တက်သည်။ to be beyond,
exceed, be more excellent than, သာသည်။ လွန်သည်။ မြတ်သည်။
to excel, surpass, သာ၍မြတ်သည်။ လွန်ကဲသည်။
- Transcendence, Transcendency, *n* from next.
- Transcendent, Transcendental, *a* အထူးသဖြင့်မြတ်သော။ အထွဋ်
အမြတ်ဖြစ်သော။
- Transcendentalism, *n* အထွဋ်အမြတ်သို့ရောက်အောင်ကြိုးစားခြင်းတရား။
- Transcendentalist, *n* ထိုတရားကိုကျင့်သောသူ။
- Transcribe, *v. t* စာကူးသည်။ ရေးကူးသည်။
- Transcriber, *n* စာကူးသောသူ။
- Transcript, *n* လက္ခဏာ။
- Transcription, *n* စာကူးခြင်း။
- Transcussion, *n* လမ်းထွဲ၍သွားခြင်း။
- Transfer, *v. t* to remove, cause to change place, နေရာပြောင်းစေသည်။
—an entry, ပြောင်း၍မှတ်သားသည်။ to make over, ထွဲပေးသည်။
ထွဲအပ်သည်။ —*n* from *do*
- Transferable, *a* ထွဲအပ်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Transference, *n* ထွဲအပ်ခြင်းကိုခံသောသူ။
- Transference, *n*. ထွဲအပ်ခြင်း။
- Transferrei, *n* ထွဲအပ်သောသူ။
- Transfiguration, *n* from next, the state of being transfigured,
အဆင်းသဏ္ဌာန်ပြောင်းလဲခြင်း။
- Transfigure, *v. t* အဆင်းသဏ္ဌာန်ပြောင်းလဲစေသည်။
- Transfix, *v. t* ထုတ်ချင်းခပ်ပေါက်အောင်ထိုးသည်။
- Transform, *v. t* to change the form of, ပုံသဏ္ဌာန်ပြောင်းလဲစေသည်။
to transmute, ဓာတ်ကိုပြောင်းလဲစေသည်။ to change the dis-
position, စိတ်သဘောပြောင်းလဲစေသည်။

Transformation, *n* from above

Transfuse, *v. t* to pour from one into another, တရမှတရသို့သောင်းသည်။ to cause to pass from one into another, တဦးမှတဦးသို့ ဝင်အောင်သွင်းသည်။

Transfusion, *n* from above

Transgress, *v. t* ထွန်ကျူးသည်။ မှားယွင်းသည်။

Transgression, *n* from above

Transgressor, *n* agent, from Transgress

Tranship, *v. t* သင်္ဘောတစင်းမှတစင်းသို့ကူးပြောင်း၍တင်သည်။

Transshipment *n* from above

Transient, *a* အမြဲမဟုတ်၊ ခဏသာတည်သော။

Transit, *n* *v* passing over or through, ရှောက်သွားခြင်း။ conveyance over or through, ရှောက်၍ဆောင်သွားခြင်း။ the passage of a planet over the sun's disc, နေမျက်နှာကိုပြိုတ်သန်း၍သွားခြင်း။

Transition, *n* *v* passing, from one place to another, ကူးပြောင်းခြင်း။ *v* change, ပြောင်းလဲခြင်း။

Transitive, *a* ကူးပြောင်းတတ်သော။

Transitoriness, *n* from next

Transitory, *a* အမြဲမဟုတ်၊ ခဏသာတည်သော။

Translate, *v. t* to remove, cause to change place, နေရာပြောင်းစေသည်။ to interpret, အနက်ပြန်သည်။

Translation, *n* from above, a version, ဘာသာအနက်ပြန်ယူသောစာ။

Translator, *n* အနက်ပြန်သောသူ။

Translucent, Translucid, *a* see Transparent

Transmarine, *a* ပင်တယ်တဖက်မှာရှိသော။

Transmigrate, *v. i* to migrate, တပြည်မှတပြည်သို့ပြောင်းသည်။ to pass from one body into another, သေ၍ကိုယ်ခန္ဓာပြောင်းသည်။

Transmigration, *n* from above

Transmigratory, *a* တပြည်မှတပြည်သို့ပြောင်းတတ်သော။

Transmission, *n* from next

Transmit, *v. t* to send from one to another, ပေးလိုက်သည်။ to make pass (through some medium,) ရှောက်သွားစေသည်။ to make pass from one to another, အဆင့်ဆင့်ထွဲအပ်သည်။

Transmutable, *a*. ဓာတ်တနည်းတခြားနိုင်ဖွယ်။

Transmutation, *n* from next

Transmute, *v. t* ဓာတ်တနည်းတခြားဖြစ်စေသည်။

Transom, *n* သင်္ဘောပဲ့ခန်းထုပ်။

Transparency, *n*. from next

Transparent, *a* ဖန်မှန်ကဲ့သို့ကြည်ထင်၍ တဖက်မှတဖက်သို့ အလင်းထိုး ငောက်ကင်းနိုင်သော။ အကင်းအဂါက်နိုင်သော။

- Transpire, *v t* ထုတ်ချင်းခပ်ပေါက်အောင်ထိုးသည်။
 Transpiration, *n* from next, 1st def
 Transpire, *v z* to be emitted in vapor အငွေ့ထွက်သည်။ to become public, ထင်ပေါ်၍သွားသည်။ to come to pass, ဖြစ်လာသည်။
 Transplant, *v t* to remove and plant in another place, ပြောင်း၍ စိုက်သည်။ to remove and settle in another place, အခြားသော အရပ်သို့ပြောင်း၍နေရာချသည်။
 Transplantation, *n* from above
 Transport, *v t* to convey from one place to another, သယ်ပို့ကြွင်းဆောင်၍သွားသည်။ to send into exile, ရာဇဝတ်သင့်၍ တရပ်တပါးသို့ပို့သည်။ to excite uncontrollable feeling, မချုပ်တည်းနှိုင်းအောင်မိတ်အားကြီးစေခြင်းငှါပြုသည်။ —*n* from above, 1st def, a ship employed to convey stores, &c ချောသင်္ဘော။ uncontrollable emotion, မချုပ်တည်းနှိုင်းအောင်မိတ်အားကြီးခြင်း။
 Transportation, *n* from Transport, *v t* 1st and 2d def
 Transposul, Transposition, *n* from next
 Transpose, *v t* နေရာချင်းလဲသည်။
 Transubstantiate, *v t* ဓာတ်ကိုပြောင်းစေသည်။
 Transubstantiation, *n* from above
 Transude, *v t* မိမ့်သည်။
 Transverse, *a* ကန့်လန့်ဖြစ်သော။
 Transversely, *adv* ကန့်လန့်။
 Trap, *n* ထောင်ချောက်။ ဂျမ်း။ — door, ဝက်ပေါက်ဖုံး။ ကြမ်းပေါက်ဖုံး။ ကုန်းပတ်ပေါက်ဖုံး။ —*v t* ထောင်မိသည်။
 Trip, *v t* ကျော့မိသည်။
 Trapezium, *n* ထောင့်ချင်းမညီမမျှသော ၄ ထောင့်ပုံ။ တရာပေဈာနီ။
 Trappings, *n plur.* ornaments appendant to a saddle, ကကြီးတန်ဆာ။ any ornamental appendages, လှပအောင်ဆင်ရင်သောတန်ဆာ။
 Trash, *n* any worthless stuff, အမှိုက်။ stuff unfit for food, မစားကောင်းသောအရာ။
 Trashy, *a* အသုံးမဝင်သော။
 Travail, *v z.* to toil, ပင်ပန်းစွာလုပ်ဆောင်သည်။ to suffer the pangs of child-birth, ဖွားမြင်ခြင်းဝေဒနာကိုခံသည်။ —*n. do*
 Travel, *v z.* ခရီးသွားသည်။ —*n do*
 Traveller, *n* from Travel, *v z.*, one who travels about from place to place, အရပ်ရပ်လှည့်လည်၍ခရီးသွားသောသူ။
 Traverse, *v t* to cross, ကန့်သည်။ ကန့်လန့်ထားသည်။ to thwart, ကန့်လန့်ပြုသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုသည်။ to deny, ငြင်းခုံသည်။ to pass over in various directions, အရပ်ရပ်အနှံ့အပြားလှည့်ပတ်

Trench, *n* a ditch for water. မြောင်း။ ၊ moat, ထုံး။ — *v.* to dig
 'a ditch, မြောင်းတူးသည်။ to furrow, အကြောင်းလုပ်သည်။ *see*
 Intrench, *v t*

Trenchant, *a* အသွားထက်သော။

Trencher, *n* သစ်သားပုကန်ပြား။ ဗွတ်။

Trend, *v t* တန်း၍သွားသည်။

Trepan 1, *v t* the perforate the skull, ဥက္ခေါင်းခွံကိုထွင်းဖောက်သည်။

—2, to insinuate, *see* Trap in

Trepang, *n see* Sea slug

Trepidation, *n.* ကြောက်လန့်၍တုန်လှုပ်ခြင်း။

Trespass, *v t* လွန်ကျူးသည်။ ပြစ်မှားသည်။ —*n* from *do.* — offering,
 ခုစရိုက်ဖြေရာယဇ်။

Tress, *n* ဆံပင်တောက်။

Trestle, *n* ခုံ။

Tret, *n* ပယ်။

Triad, *n* သုံးခုပေါင်း၍တခုတည်းဖြစ်သောအရာ။

Triad, *n* from Try

Triangle, *n* သုံးထောင့်ပုံ။ တမိုက်။ an equilateral triangle, တမိုရန်း။
 a right angled triangle, မိုက်ဂို။ an isosceles triangle, အနား
 စုံညီတမိုက်။ a scalene triangle, စောင်းလျှားတမိုက်။

Triangulum, *a* သုံးထောင့်ရှိသော (ပုံ)။

Tube, *n* အမျိုး။

Tribulation, *n* ညှဉ်းဆဲနိပ်စက်ခြင်း။

Tribunal, *n* တရားပလ္လင်။

Tribune, *n* ချောမနိုင်ငံတောင်း၌မြို့သူကြီး။ a platform from which
 speeches are delivered, ပရိသတ်ရွှေ့မှာပြောဆိုရာစင်။

Tributary, *a* တပါးသောမင်း၌အခွန်ဆက်သွင်းရသော။

Tribute, *n* တပါးသောမင်း၌ဆက်သွင်းရသောအခွန်။

Trice, *n* တခဏ။ တဒစ်။

Trick 1, *v t* to decorate, တန်ဆာဆင်သည်။ —off, —out, —up, same
 —2, to cheat, လိမ်လည်သည်။ —2, *n* a stratagem to deceive,
 လိမ်လည်ရအောင်ပရိယာယ်ပြုခြင်း။ a dextrous artifice or sleight
 of hand, လက်လှည့်အားဖြင့်ပြုသောအမှု။ legerdemain, မှက်လှည့်
 ပြုခြင်းအမှု။ a particular habit or manner of doing, ထူးခြား
 သောအကျင့်အလေ့။ —with [play], *v t* ကျီစားသည်။

Trickery, *n* from Trick 1, *v t.* and Trick 2, *v t*

Trickish, *a* လိမ်လည်တတ်သော။

Trickle, *v. z.* သေးသေးသွယ်သွယ်တစိမ့်စိမ့်သည်။

Trickster, *n* လိမ်လည်တတ်သောသူ။

• Trident, *n* သုံးခွရှိသောသံခက်ရင်း။

- Triennial, *a* taking place once in three years, သုံးနှစ်တွင်တစ်ကြိမ် တတ်သော။ continuing for three years, သုံးနှစ်တိုင်အောင် တည် တတ်သော။
- Trifle, *n* အတွက်မရှိသောအရာ။ — *v* *t* ပေါ့လျော့စွာပြု၍ နေသည်။ — away, *v* *t* (ကာလကို) အချည်းနှီး လွန်စေသည်။ — with, ဖျက်ရယ်ပြုသည်။
- Trifling, *a* အတွက်မရှိသော။
- Uniform, *a* ပုံသုံးပုံရှိသော။
- Trigger, *n* လက်လှုပ်။
- Trigon, *n* သုံးထောင့်ပုံတည်းဟူသောဟမ်ဂံ။ a regular trigon, တမိရန်း။
- Trigonometry, *n* သုံးထောင့်ပုံကိုတိုင်းတာတတ်သောအတတ်တည်းဟူသော တမိဂနောမဉ္ဇရီအတတ်ပညာ။
- Trilateral, *n* အနားသုံးဖက်ရှိသော (ပုံ)။
- Trill, *v* တုန်လှုပ်သံပြုသည်။ — *n* from *do*
- Trillion, *n* သိန်းတူငူ။
- Trim, *a* ကျစ်လစ်သော။ — *v* *t* to put in order, ဖြင့်သည်။ ဖြင့်ဆင်သည်။ to decorate, တန်ဆာဆင်သည်။ — the hair, ဆံပင်ကို ညှပ်သည်။ to clear from any thing superfluous, ခုတ်ထွင်သည်။ to make smooth, as timber, ချောအောင်လုပ်သည်။ — a boat, ရေနှင့်ညီ အောင်ညှိ၍တင်သည်။ sail, အသွားမြန်အောင်ရွက်ကိုတိုင်းထွာ၍ပြုပြင် သည်။ — *v* *t* to seek the favor of adverse parties, စပ်ကြား တွင်နေ၍နှစ်ဖက်အလိုကိုအလိုက်သင့်စွာပြုသည်။ — up, *v* *t* same with Trim, 1st and 2d def — *n* the state of being in order, ဖြင့်ဆင်သောအခြေအနေ။ ornamental dress, ဝတ်ဆင်သောတန်ဆာ။
- Trimming, *n* အဝတ်၌လှပအောင်ကွပ်လျက်တွန့်လျက်ဆင်ရင်သောတန်ဆာ။
- Timness, *n* from Trim, *a*
- Time, *n* ငြိမ်း။ — *a* သုံးခုဖြစ်သော။
- Timatitan, *a* ဘုရားသခင်သည် သုံးပါးပေါင်း ၍ တဆူတည်း ဖြစ်တော်မူ သည်ဟူသောသူ။
- Trinity, *n* တဆူတည်းဖြစ်အောင်သုံးပါးပေါင်းတော်မူခြင်း။
- Tipket, *n* အဘိုးမထိုက်သောတန်ဆာကလေး။
- Trio, *n*. သုံးခုပေါင်းသောအရာ။
- Trip 1, to throw by striking the feet from under one, ခြေကို ထိခိုက်၍လည်းစေသည်။ — an anchor, ကျောက်ဆူးကိုနှုတ်၍မြေနှင့် ကွာရုံမြှောက်သည်။ — *v* *t* to stumble, ထိခိုက်လည်းသည်။ to take a wrong step, ချွတ်ယွင်းသည်။ — up, *v* *t* same with Trip 1st def — 1, *n*. from Trip 1, *v* *t*. and *v* *t*. — 2, to walk with a light step, ကြွကြွကလေးနှင့်သွားသည်။ to take a journey or voyage, ကြည်းကြောင်း၊ ရေကြောင်းခရီးသွားသည်။

Tripartite, *a* သုံးပိုင်းပိုင်းလျက်ရှိသော။

Tripe, *n* အူအိမ်။

Triphong, *n* အသံတခုတည်းဖြစ်အောင်ပေါင်းသောသရသုံးခု။

Triple, *a* threefold သုံးဆဖြစ်သော။ consisting of three, သုံးခုဖြစ်သော။ သုံးအင်္ဂါရှိသော။ — *v* *t.* from *do*

Triplet, *n* three of a kind united, အမျိုးတူသုံးပါးကိုပေါင်း၍ဖြစ်သောအရာ။ a verse consisting of three lines, သုံးကြောင်းနှင့်ပြည့်စုံသောဂါထာ။

TriPLICATE, *a* သုံးထပ်ဖြစ်သော။ — *v* *t* from *do*

TriPLICATION, *n* from above

TriPOD, *n* ခြေသုံးခုရှိသောခုံ။

TrisECT, *v* *t.* သုံးပိုင်းညီမျှအောင်ပိုင်းသည်။

Trisection, *n* from above

Trisyllable, *n* သုံးလုံးသံရှိသောသဒ္ဒါ။

Trite, *a* ကြားရဖန်များ၍ပေါ့သော။

Triteness, *n* from above

Tritheism, *n* ဘုရားသခင်သုံးဆူရှိတော်မူသည်ဟုယူသောအယူဝါဒ။

Tritheist, *n* ဘုရားသခင်သုံးဆူရှိတော်မူသည်ဟုယူသောသူ။

Trituate, *v* *t* ညှက်အောင်ကြိတ်သည်။

Trituration, *n* from above

Triumph, *v* *t* to celebrate victory, အောင်ပွဲလုပ်သည်။ to rejoice on account of victory, အောင်သောကြောင့်ဝမ်းမြောက်သည်။ to obtain victory, အောင်သည်။ အောင်မြင်သည်။ — over, *v* *t* အောင်မြင်သည်။ — *n* အောင်ပွဲ။ and from *do*

Triumphal, Triumphant, *a* အောင်ပွဲနှင့်ဆိုင်သော။ အောင်ပွဲခံလျက်ရှိသော။ အောင်မြင်လျက်ရှိသော။ အောင်မြင်၍ဝမ်းမြောက်သော။

Triumvir, *n* သင်းဖွဲ့သောသူသုံးပါးတွင်တပါးပါး။

Triumvinate, *n* သင်းဖွဲ့သောသူသုံးပါးအပေါင်းအသင်း။

Trivium, *a* သုံးပါးပေါင်း၍တဆူဖြစ်တော်မူသော။

Trivet, *n* ခြေသုံးခုရှိသောခုံ။

Trivial, *a* အပန်းမကြီးလောက်သောအမှု။ ပမာဏမပြုတ်နံ့သောအမှု။

Trocar, *n* ဝမ်းကိုထိုးဖောက်သောမြန်တန်ဆာ။

Troche, *n* ဆေးပြား။

Troll, *v* လိမ့်သည်။

Trollop, *n* ညှစ်ညှမ်းသောမိစ္ဆာ။

Troop, *n.* a collection of persons, လူစု။ a body of soldiers, ရဲမက်ဗိုလ်ခြေ။ a company of cavalry, မြင်းတပ်။ — *v* *t* to collect in numbers, စုဝေးသည်။ to march, ချီသည်။

Trooper, *n* မြင်းစီးစစ်သူရဲ။

Trope, *n* တင်စားသောစကား။

Trophied, *a* အောင်မြင်ခြင်း၏အထိမ်းအမှတ်တို့နှင့်တန်ဆာဆင်သော။

Trophy, *n* အောင်မြင်ခြင်း၏အထိမ်းအမှတ်။

Tropic, *n* — of Cancer, မြောက်ဗဟိရစက်ပိုင်း။ မြောက်တရောပိတ်။
— of Capricorn, တောင်ဗဟိရစက်ပိုင်း။ တောင်တရောပိတ်။

Tropical, *a* မြောက်ဗဟိရစက်ပိုင်းနှင့်တောင်ဗဟိရစက်ပိုင်းစပ်ကြားမှာ
ဖြစ်တတ်သော။

Trot, *v* လှမ်းချောင်းထောက်သွားသည်။ — *n* from *do*

Troth, *n* သစ္စာ။

Trouble, *v* *t* to stir up or disturb, ရွှေ့သည်။ ရွှေ့နှောက်သည်။ to
annoy, နှောင့်ရှက်သည်။ to tease, ပူဆာသည်။ — *n* distress,
ဆင်းရဲညိုပြင်ခြင်း။ စိတ်ပူပန်ခြင်း။ a cause of distress, ဆင်းရဲညိုပြင်
စေသောအကြောင်း။ စိတ်ပူပန်စေသောအကြောင်း။ annoyance, နှောင့်
ရှက်ခြင်း။ a cause of annoyance, နှောင့်ရှက်စေသောအကြောင်း။

Trouble, *n* နှောင့်ရှက်တတ်သောသူ။

Troublesome, *a*, annoying, နှောင့်ရှက်တတ်သော။ ပင်ပန်းစေတတ်သော။
ပူဆာတတ်သော။

Troublesomeness, *n* from above

Troublous, *a* agitated, လှုပ်ရှားလျက်ရှိသော။ full of troubles,
အနှောင့်အရှက်များသော။ အမှုများသော။

Trough, *n* ခေါင်း။ ကျင်း။ one for eating, စားကျင်း။ စားခွက်။ — of the
sea, ယိုင်းတံခိုးကြား။ an eaves-trough, ရေတရောက်။

Trounce, *v* *t* ပြင်းစွာဒဏ်ပေးသည်။

Trove, *n* ကိုယ်စွဲစွာကိုသုထက်၌တွေ့၍စာထားတရားပြုလုပ်ခြင်း။

Trow, *v* *t*. စိတ်ထင်သည်။

Trowel, *n*. သံထက်။ သစ်သားထက်။

Trowse, *n* *plun* ပေါင်းဘီ။

Troy-weight, *n* အလေးမျိုးတမျိုး။

Truant, *a* ပျင်းမိ၍လှည့်ပတ်သော။ — *n* agent, from *do*

Truce, *n* a temporary suspension of hostilities, စစ်တိုက်သည်အတွင်း
သဘောတူခဏရပ်ဆိုင်း၍မတိုက်ဘဲနေခြင်း။ short quiet, ခဏ
ငြိမ်ဝပ်ခြင်း။

Truck 1, *v* လဲသည်။ ထပ်သည်။ — 1, *n* from *do* — 2, a cart wheel,
လှည်းဘီး။ a long cart, မိကျောင်းတုံး။ လှည်းရှည်။ လှည်းခင်တိတ်။

Truckle, *v* *t* သုအလိုသို့လိုက်၍ဝန်ချသည်။ — bed, *n* ဘိန်းတပ်သော
ခုတင်။

Truculence, *n* from next

Truculent, *a*. savage, cruel, ရက်စက်သော။ terrible of aspect,
ကြောက်မက်ဖွယ်သောအဆင်းသဏ္ဌာန်ရှိသော။

Trudge, *v*. *t* လေးလေးကန်ကန်ပင်ပန်းစွာသွားသည်။

True, *a* conformable to fact, ဟုတ်သော။ right, မှန်သော။ genuine,

စစ်သော။ စင်စစ်ဖြစ်သော။ ဇာတိဖြစ်သော။ faithful, သစ္စာစောင့်သော။
addicted to speaking truth, veracious, ဟုတ်မှန်စွာပြောဆိုတတ်
သော။ —born, ဇာတိစစ်သော။ —hearted, သဘောမြောင့်သော။
—love, *n* ချစ်ခြင်းကိုအမှန်ခံရသောသူ။

Trueness, *n* from True

Truism, *n* ယုံမှားရန်မရှိသောစကား။

Trull, *n*. ကြေးစားမိမ္မ။

Truly, *adv* indeed, ဇောန့်။ အမှန်။ အကယ်စင်စစ်။ according to truth,
မှန်ကန်စွာ။ ဟုတ်မှန်သည်နှင့်။

Trump, *see* Trumpet

Trumpery, *n* idle talk, အချဉ်းနှိုးသောစကား။ useless matter,
အသုံးမဝင်သောအရာ။

Trumpet, *n* တံပိုး။ —*v t* တံပိုးမှုတ်၍ကျော်ညာစေသည်။

Trumpeter, *v t* တံပိုးမှုတ်သောသူ။

Truncate, *v t* ခုတ်ဖြတ်သည်။

Truncheon, *n*. a cudgel, ခုတ်။ a staff of authority, အရာရှိသောခုတ်။

Trundle, *v* *e* လိမ့်သည်။ *v t* လှိမ့်သည်။ —bed, ဘီးတပ်သောခုတင်း။
—*n*. ဒလိမ့်။

Trunk, *n* the stock of a tree, ပင်စည်။ the body of an animal
without the limbs, ထက်ခြေအင်္ဂါမပါ။ ကိုယ်ချဉ်း။ the main
part of a thing, မ (in composition), a proboscis, နှာမောင်း။
a chest covered with skin, သားရေကွပ်သောသစ်တာ။

Truncheon, *n* နားပန်း။

Truss, *v t* to bind, စည်းသည်။ to tie in a bundle, ထုပ်သည်။ to
stuff, သိပ်သည်။ သိပ်သွင်းသည်။ —*n* a quantity of things
tied up lengthwise, as grass, &c. အစည်း။ a bundle, pack,
အထုပ်။ a bandage worn for hernia, မုတ္တံစွဲသောသူပတ်စည်း
ရသောကိုက်။

Trust, *v. t* to believe, place confidence in, ယုံသည်။ ယုံကြည်သည်။
to commit in confidence, ယုံ၍အပ်သည်။ to sell on credit,
အကြွေးရောင်းသည်။ —*v e* (ဖြစ်မည်)သဘောကျလျက်ရှိသည်။
—in, *v t* ကိုးစားသည်။ —*n* from Trust, *v t* and *v e* to
Trust in, the object of confidence, ကိုးစားသောအရာ။ some-
thing committed in confidence, ယုံ၍အပ်သောအရာ။ something
committed to the management of another, သူတပါးလက်သို့
ထွဲအပ်၍ထားသောအရာ။ —worthy, *a*. ယုံလောက်သော။

Trustee, *n* သူတပါးထွဲအပ်ခြင်းကိုခံသောသူ။

Trustiness, *n*. from next

Trusty, *a*. trust worthy, ယုံလောက်သော။ that will not fail,
မချွတ်ယွင်းနိုင်သော။

Truth, *n* the opposite of error, သမ္မာ the opposite of falsehood,
သစ္စာ conformity to fact, ဟုတ်မှန်ခြင်း that which really is,
ကေန်အမှန်ဖြစ်သောအရာ veracity, သစ္စာ fidelity, သစ္စာစောင့်
ခြင်း [in] — [of a], *ad v* အကယ်စင်စစ်။

Truthful, *a* ဟုတ်မှန်ရာပြောဆိုတတ်သော။

Try, *v* *z* to exert strength, အားထုတ်သည်။ — *v* *t* to make trial of,
စုံစမ်းသည်။ စူးစမ်းသည်။ to test by a standard, စံချသည်။ စံထိုး
သည်။ to punish, refine (as metals), ချွတ်သည်။ to search
into, စစ်ဆေးသည်။ to examine judicially, စစ်မေးသည်။
စစ်ကြောသည်။ to attempt, ပြုစမ်းသည်။ အားထုတ် စမ်းသည်။
to put to a severe test, ကြပ်တည်းစွာစုံစမ်းသည်။ tallow, &c
အဆီထွက်အောင်ချက်သည်။ — *on*, *v* *t* ဝတ်၍စမ်းသည်။ — *out*,
အဆုံးတိုင်အောင်စုံစမ်းသည်။

Tub, *v* *i* စည်ပိုင်း။

Tube, *n* ပြောင်း၊ ပြွန်။

Tubercle, *n* အဖု။

Tuberous, *a* အဥဖြစ်သော။

Tubular, *a* ပြောင်းသဏ္ဌာန်ရှိသော။

Tubulous, *a* ဟောင်းလောင်းဖြစ်သော။

Tuck, *v* *t* ချပ်ဖိ၍ထားသည်။ — *n* အဝတ်၌ ခေါက်သိ၍ ထားသော
အခေါက်။

Tucker, *n* ရင်ဖုံးတန်ဆာ။

Tuesday, *n* တူစနေ။ အင်္ဂါနေ့။

Tuft, *n* an ornamental bunch (of flowers, feathers, &c), ပန်းပွား။
a cluster, clump (of trees), အရုံ။ — (of grass), အဖုတ်။ — of
hair or feathers on the head, ဦးစွန်း၊ ဦးစွန်းဖုတ်။

Tug, *v* အားထုတ်၍ဆွဲငင်သည်။ — *n* from *do*

Tuition, *n*. the business of teaching various branches of learning,
သိပ္ပံအတတ်သင်ပေးခြင်း။ the money paid for instruction, သင်ခ။

Tumble, *v* *z* to fall by losing the footing, လည်း၍ကျသည်။ to roll
down, လိမ့်၍ကျသည်။ to toss, ငါးဖယ်ပြန်ပြန်နေသည်။ to exhibit
feats of activity, ပြွမ်းထိုးသည်။ — *v* *t* to turn over or about
for search or examination, ရွှေ့သည်။ to disarrange, throw
into confusion, လှန်လှောင်ရွှေ့နှောက်သည်။ — *n*. လည်း၍ကျခြင်း။

Tumbler, *n* one who exhibits feats of activity, ပြွမ်းထိုးသမား။
a large glass cup, ဖန်ခွက်ကြီး။

Tumbrel, *n* တပ်ဆောင်လှည်းတမျိုး။

Tumefaction, *n* from *neat*

Tumefy, *v*. *z*. အကျိတ်အခဲဖြစ်သည်။

Tumid, *a* swelled, ရောင်လျက်ရှိသော။ overstrained in expression, ပိုလျှံ၍ပလ္လားသော (စကား။)

Tumor, *n* အကျိတ်အခဲ။

Tumulai, *a* အပုံဖြစ်သော။

Tumulous, *a* တောင်ပူဆာဖွားသော။

Tumult, *n* ရုန်းရင်းခတ်မှုပြုခြင်း။

Tumultuary, Tumultuous, *a* making a confused noise, ရုန်းရင်းခတ်မှုပြုသော။ being agitated, in commotion, လှုပ်ရှားလျက်ရှိသော။

Tun, *n* ဂါထိ ၂၄၀ ဝင်သောစည်ကြီး။

Tune, *n* a series of musical notes, တီးမှုတ်သံ။ သီခြင်းဆိုသံအစီအစဉ်။ the state of being properly disposed, တော်သင့်အောင်ပျင်ဆင်၍ ထားသောအခြေအနေ။ — *v* *t* to put into a state adapted to produce musical sound, တီးမှုတ်သံ။ သီခြင်းဆိုသံထွက်အောင်ပျင်ဆင်သည်။ to sing melodiously, ကျူးသေသည်။ ကျူးရင့်သည်။

Tuneful, *a* ကျူးသောအသံနှင့်ဆိုမြည်တတ်သော။

Tunic, *n* a close jacket, ကိုယ်ကျပ်အင်္ကျီ။ an integument, ဖုံးအုပ်သောအရာ။ a covering membrane, ဖုံးလွှမ်းသောအမျှေး။

Tunnel, *n* a cone-shaped tube, ကတော့။ a pipe for the passage of smoke, မီးခိုးပြွန်။ an arched passage through or under ground, ထုတ်ချင်းခပ်ဖောက်သောဥမြင်လမ်း။

Turban, *n* ပေါင်းထုပ်။ ခေါင်းပေါင်း။

Turbid, *a* နောက်သော။

Turbulence, *n* from next

Turbulent, *a* agitated, tumultuous, မငြိမ်မဝပ်, လှုပ်ရှားလျက်ရှိသော။ disposed to insubordination, မငြိမ်မဝပ်, ထချင်သောသဘောရှိသော။

Tureen, *n* ဇလုံပုကန်စောက်။

Turf, *n* sward, မြက်မြစ်ထွယ်သောအပေါ်ယံမြေလွှာ။ မြက်ပင်ပါသောမြေစိုင်။ peat, ထင်းကဲ့သို့မီးဆိုက်သောမြေစိုင်။ horse racing, မြင်းပြိုင်ပြေးခြင်း။ raceground, မြင်းပြိုင်ရာကလင်း။ — *v* မြက်ပင်ပါသောမြေစိုင်ကိုစီ၍ချထားသည်။

Turfy, *a* မြက်ပင်ပါသောမြက်ဖုတ်ထူသော။

Turgent, Turgid, *a* puffed up, inflated, ဖောင်းသော။ tumid, swelled, ရောင်သော။ tumid, pompons in expression, ပိုလျှံ၍ပလ္လားသော (စကား။)

Turgency, Turgidity, Turgidness, *n*. from above.

Turkey, *n*. ကြက်ဆင်။

Turmeric, *n* နီနွင်း။ သနွင်း။

Turmoil, *n* ပင်ပန်းခြင်း။ — *n. t.* ပင်ပန်းအောင်ပြုသည်။

Turn, *v i* to move round itself (wholly or in part), လည်သည်။
 လှည့်သည်။ လှည့်လည်သည်။ လှည့်ပတ်သည်။ to turn from a for-
 ward direction, လှည့်သည်။ to change to another, ပြောင်းသည်။
 ပြောင်းလဲသည်။ to change sides in lying, တဖက်မှတဖက်သို့လှည့်
 ခြံစောင်းသည်။ to change (as the tide) —on ceasing to flow,
 လည်သည်။ —on ceasing to ebb, လှန်သည်။ to become giddy,
 မူးသွားသည်။ to become acid (as milk,) ချဉ်သွားသည်။ — *v t*
 to make move round (wholly or in part), လှည့်သည်။
 (turns), to pass round (as a corner), ကွင်းသည်။ to put the
 upper side down, or the inside out, လှန်၍ထားသည်။ to change
 (turns), ပြောင်းစေသည်။ ပြောင်းလဲစေသည်။ to turn on a lathe,
 ပွတ်ခံသည်။ to translate, အနက်ပြန်သည်။ to transfer (to
 another), ဖွဲ့အပ်သည်။ to cause to nauseate, ပျို့တိုတိုရှိအောင်
 ပြုသည်။ to make giddy, မူးစေသည်။ —the brain, မိတ်ပေါ့စေ
 သည်။ စူးစေသည်။ to revolve in the mind, ဆင်ခြင်သည်။ to
 bend (the edge), ပေအောင်ပြုသည်။ to make sour, ချဉ်အောင်
 ပြုသည်။ —the back to or upon in contempt, ကြောခိုင်းသည်။
 —the back, in order to flee, နောက်သို့လှည့်သည်။ —about, *v i*
 လှည့်သည်။ — aside, to go out of the way, ဖွဲ့သည်။ — *v t*
 to veer, ဖွဲ့သည်။ ဖွဲ့ဖယ်သည်။ — away, *v i* to deviate,
 ဖွဲ့သည်။ to veer, ဖွဲ့သည်။ ဖွဲ့ဖယ်သည်။ to dismiss from em-
 ploy, လုပ်ဆောင်ရသောအခွင့်ကိုနှုတ်၍လွှတ်လိုက်သည်။ — down,
v t ခေါက်သည်။ — from, *v* ဖွဲ့သည်။ — in, *v i* to bend
 inward, ကောက်၍ဝင်သည်။ to enter for lodgings, တည်းအောင်
 ဝင်သည်။ to go to bed, အိပ်ရာသို့သွား၍အိပ်သည်။ — *v t* to
 fold in ခေါက်၍သွင်းသည်။ — off, *v i* to take another
 direction, as a road, ဖယ်သွားသည်။ — to dismiss from em-
 ploy, လုပ်ဆောင်ရသောအခွင့်ကိုနှုတ်၍လွှတ်လိုက်သည်။ to divert,
 ဖွဲ့သည်။ —on, —upon, *v i* to come back upon, ပြန်လှန်၍
 ထားသည်။ — *v t* throw back upon, အပြန်အလှန်ပြစ်သည်။
 —out, *v i* to bend outward, ငေါ့၍ထွက်သည်။ to rise from
 bed, အိပ်ရာမှထသည်။ to go abroad, ပြင်သို့ထွက်သွားသည်။
 — *v t* to put out, expel, နှင်ထုတ်သည်။ to put to pasture,
 စားကျက်၌လွှတ်၍ထားသည်။ —over, *v i* to turn from side
 to side, တဖက်မှတဖက်သို့လှည့်၍စောင်းသည်။ — *v t* to put the
 upper side downward, လှန်၍ထားသည်။ to transfer, make
 over, ဖွဲ့အပ်သည်။ to open (the leaves of a book)
 consecutively, (စာအုပ်ကို) တချပ်စီ ပွင့်လှန်သည်။ to overset,
 လှည်းသည်။ —to, *v. t* အသုံးပြုသည်။ —to account, *v z.* အကျိုး
 ရှိသည်။ ကျေးဇူးရှိသည်။ — under, *v.* အောက်သို့ကုပ်၍ဝင်သည်။

—up, *v. 2* to bend up, ကော့၍နေသည်။ to happen, ဖြစ်လာသည်။ —*n* the act of turning, လည်ခြင်း။ လှည့်လည်ခြင်း။ a bend (in a river), အကွေ့။ a walk to and fro, စပြောင်းသွားခြင်း။ change, ပြောင်းခြင်း။ ပြောင်းလဲခြင်း။ alternation, အလှည့်လှည့်ဖြစ်ခြင်း။ appropriate turn in a course of alternations, အလှည့်။ opportunity, အဆင်သင့်သောအချိန်ကာလ။ an act of dealing with, (တစုံတစဉ်းသောသူ) ၏ ပြုမူသော အပြု အမူ။ an occasion, circumstance of need, အသုံးလိုခြင်းနှင့်ရှည်သောအမှုအရာ။ form, shape, ပုံသဏ္ဌာန်။ character, leading trait, လက္ခဏာသဘော။ အခြေအနေ။ change (of tide), လည်ခြင်း။ လှည့်ခြင်း။ one round (of a rope), တပတ်။ —*coat*, ဖောက်ပြန်သောသူ။ —*key*, ထောင်တံခါးကိုသွေ့ခတ်သောသူ။ —*out*, ဂုဏ်ပြုလျက်အခမ်းအနား ကျင်းပ၍သွားခြင်း။ —*pike*, the road, အဝယူသောလမ်း။ the gate, လမ်းခခံသောတံခါး။ —*spit*, တံမျှကိုလှည့်၍ကင်ရသောသူ။ —*stile*, တံခါးဝ၌ထားသောလက်တံခါး။

Turned of, (in age), *a* ကျော်လျက်ရှိသော။

Turner, *n*. ပွတ်သမား။

Turning, *n* from Turn, *v. t* and *v. 2* — point, လှည့်သောအချက်။

Turnip, *n* ရန်လာဥပိုင်း။

Turpentine, *n* ထင်းရူးစေး။

Turpitude, *n* ဆိုးညစ်ယုတ်မာခြင်း။

Turquoise, *n* နဂါးခွံ။

Turret, *n* တန်ဆောင်းငယ်။

Turtle, *n* လိပ်။ — shell, လိပ်ခွံ။

Turtle-dove, *n* ကူတွန်တတ်သောမြီး။

Tush, *int* ဖွီ။

Tusk, *n* အစွယ်။

Tut, *int* တိတ်တိတ်နေ။

Tutelage, *n*. from next

Tutelar, Tutelary, *a* စောင့်ထိန်းသော။

Tutor, *n* စာသင်ဆရာ။ —*v. t* ဆုမ္မသွန်သင်သည်။

Tutoress, *n* စာသင်ပေးသောမိမ္မ။

Tutty, *n* သွပ်ပွင့်။

Twain, *a* နှစ်။ အနှံ့။

Twang, *v. 2*. သုံခနဲမြည်သည်။ *v. t* from *v. 2*. —*n*. from Twang, *v. 2*. a nasal twang, နှာခေါင်းသံပါအောင်လှုပ်၍ပြောဆိုသောအသံ။

Twattle, *v. 2* ပြန်းဖျင်းသောစကားများသည်။

Tweak, *v. t* ဆွဲလိမ်သည်။

Tweezers, *n. plur* ခွေးညှပ်။

Twelfth, *a*. ရှိသမ။ ဆယ်နှစ်ခုမြောက်သော။

- Twelve, *a* ဆယ်နှစ်။ ၁၂။ — month, *n* ဆယ်နှစ်လ။ တနှစ်။
- Twentieth, *v* ဒီသတိ။ နှစ်ဆယ်ပြည့်သော။
- Twenty, *a* နှစ်ဆယ်။ ၂၀။
- Twice, *adv* two times, နှစ်ကြိမ်။ doubly, နှစ်ဆဖြစ်သည်နှင့်။
- Twig, *n* အညွန့်။
- Twilight, *n* ဆည်းဆာ။
- Twiled, *a* ရွတ်။ လဲလုံးပြောက်။
- Twin, *n* အပွားဖွားဖက်။ — *a* အပွားဖွားဖက်ဖြစ်သော။ — boin, same
- Twine, *v t* to twist several strands into one, လွန်းပေါင်းတင်သည်။
 လွန်းပေါင်းတင်၍ကျစ်သည်။ to unite by intertwinning of parts, ပူးလိမ်သည်။ to encircle, ရစ်ပတ်သည်။ — *v i* to be closely united by intertwinning of parts, ပူးလိမ်လျက်ရှိသည်။ to wind, meinder, make' turns, ကောက်ကောက် ကွေ့ကွေ့ သွားသည်။ to whirl round, လိမ့်သည်။ — round, *v t*. (as a creeper), လိမ်ပတ်သည်။ — *n* a string composed of several strands twisted together, လွန်းပေါင်းတင်သောကြိုး။ the act of winding round, လိမ်ပတ်ခြင်း။
- Twinge, *v i* ထိုး၍ကိုက်သည်။ — *n* from *do*
- Twinkle, *v i* as a star or the eyes, မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ်နေသည်။
- Twinkling, *n* from above, a wink of the eye, မျက်စိတမှိတ်။
- Twirl, *v i* ချာချာလည်သည်။ — *v t* ရွှေ့သည်။ — *n*. from *do*
- Twist, *v t* — one strand, လွန်းသည်။ လွန်း၍ကျစ်သည်။ to twine several strands into one, လွန်းပေါင်းတင်သည်။ လွန်းပေါင်းတင်၍ ကျစ်သည်။ to unite closely by intertwinning of parts, ပူးလိမ်သည်။ to encircle, ရစ်ပတ်သည်။ to contort, လိမ်သည်။ လိမ်သစ်သည်။ to pervert, အမှန်မှလွှဲယေသည်။
v i လွန်းပေါင်းတင်ခြင်းကိုခံသည်။ — one's self into, a လိမ်၍ ဝင်သည်။ စောင်းလိမ်၍ဝင်သည်။ — *n* a twine, လွန်းပေါင်းတင်ကြိုး။ a contortion, လိမ်ခြင်း။ a small roll of tobacco, ဆေးလိမ့်။
- Twit, *v t* ကဲ့ရဲ့သည်။
- Twitch, *v t* to pull with a jerk, တုတ်တုတ်ဆွဲသည်။ a spasmodic contraction, တွန့်သည်။ — *n* from *do*
- Twitter, *v i* စစ်စစ်မြည်သည်။
- Twixt, *see* Betwixt
- Two, *a*. နှစ်။ ၂။ — edged, အသွားနှစ်ဖက်ရှိသော။ — fold, twice as much, နှစ်ဆဖြစ်သော။ twice repeated, နှစ်ထပ်ဖြစ်သော။ two of a sort, နှစ်ဖက်ရှိသော။ — handed, လက်နှစ်ဖက်ရှိသော။ — legged, ခြေနှစ်ဖက်ရှိသော။ — mastet, နှစ်ပင်တိုင်ရှိသော။
- Tyke, *a*. ခွေးညို့။

- Tympan, *n* a drum, စည်။ - of a printing press, ပုံနှိပ်တန်ဆာကားလက်။
- Tympanum, *n* နားခေါင်း၌စည်ကြက်သကဲ့သို့ရှိသောအမျှေ။
- Tympany, *n* လေဖျဉ်းနာ။
- Type, *n* an emblem, အနက်အဓိပ္ပာယ်ပါသောပုံ။ ပုံဥပမာ။ a printing letter, စာလုံးပုံ။ —metal, စာလုံးပုံသွန်းရန်ခနောက်မိမ်းရောသောခဲ။
- Typhoon, *n* တရုတ်ပင်လယ်၌ဖြစ်တတ်သောလေပြင်းမုန်တိုင်း။
- Typhus, *n* သွေးအားနည်းသောတုံဖျား။
- Typical, *a* ပုံဆောင်သော။ ပုံမာအားဖြင့်ပြသော။
- Typify, *v t* ပုံမာအားဖြင့်ပြသည်။
- Typoglyphy, *n* စာပုံနှိပ်သည်အတတ်။
- Tyrannic, Tyranical, *a* from next
- Tyrannize, *v. t.* ရက်ရောကြမ်းကြုတ်စွာစုပ်စိုးသည်။
- Tyranny, *a* from above
- Tyvant, *n* ရက်ရောကြမ်းကြုတ်စွာစုပ်စိုးသောမင်း။
- Tyio, *n* စာသင်စဉ်ရှိသောသူ။

U.

- Ubiquity, *n* ခပ်သိမ်းသောအရပ်အရံ၌ရှိခြင်း။
- Udder, *n* နို့အုံ။
- Ugliness, *n* from next
- Ugly, *a* အရုပ်ဆိုးသော။ အဆင်းတန်သော။ အကျည်းတန်သော။
- Ulcer, *n* အနာမိမ်း။
- Uccerate, *v t* အနာမိမ်းဖြစ်လာသည်။
- Ulceration, *n* from above
- Ulcerous, *a* having the nature of an ulcer, အနာမိမ်းကဲ့သို့သော၌ရှိသော။ affected with an ulcer, အနာမိမ်းစွဲသော။
- Ulcerousness, *n* from above
- Ullage, *v* စည်၌လျော့သောအလျော့။
- Ulna, *n* တံတောင်ရိုးငယ်။
- Ulterior, *a* ငှင်ပြင်ရှိသော။
- Ultimate, *a* farthest, most distant, အဝေးဆုံးဖြစ်သော။ last, နောက်ဆုံးသော။ final, အဆုံးဖြစ်သော။
- Ultimatum, *a* a final proposition, ဆင်ခြင်ရာအဆုံးအမရှိသောပြောသောအရာ။
- Ultra, *a* အကြံအစည်၊ အပြုအမူလွန်သော။
- Ultraism, *n* from above
- Ultraist, *n* agent, from Ultra
- Ultra-marine, *a* ပင်လယ်ကမ်းတဖက်၌ရှိသော။
- Ultra-mundane, *a.* ဤလောကတဖက်၌ရှိသော။
- Umbilical, *a.* ချက်မနှံ့ဆိုင်သော။

- Umble, *n* ဒရယ်အူ။
- Umbrage, *n.* a shade, အရိပ်။ offence, displeasure, စိတ်ထွက်ခြင်း။
- Umbrageous, *a* အရိပ်နှင့်ထွန်းမိုးသော။
- Umbrella, *n* ထီး။
- Umpire, *n.* စပ်ကြားမှစီရင်သောသူ။
- Un, *pref* in composition, (*privative or negative*) not, အ။ မ။
- Unabashed, *a.* အရှက်မကွဲသော။
- Unabated, *a* မလျော့သော။ အားမလျော့သော။
- Unable, *a* မတတ်နိုင်သော။
- Unabolished, *a* မပျက်စီးသော။ မပျောက်သော။
- Unacceptable, *a* not acceptable, ခံယူစရာမကောင်းသော။ not pleasing, နှစ်သက်ဖွယ်မဟုတ်သော။
- Unacceptableness, *n* from above
- Unaccommodated, *a* လိုရာကိုမရသော။
- Unaccommodating, *a.* သုအလိုသို့မလိုက်၊ ကျေးဇူးမပြုတတ်သော။
- Unaccompanied, *a* လိုက်သူမရှိသော။ အခြွေအရံမပါသော။
- Unaccomplished, *a* မပြီးစီးသော။ မပြည့်စုံသော။
- Unaccountable, *a* inexplicable, မရှင်းလင်းနိုင်သော။ irresponsible, တာဝန်လွှတ်သော။
- Unaccountably, *adv* အကြောင်းမတန်။
- Unaccustomed, *a* not habituated, အကျင့်မပါသော။ new, not familiar, မတွေ့ကျက်၊ မကျွမ်းကျင်သော။
- Unacknowledged, *a.* not acknowledged, လက်မခံသောကြောင့်အခွင့်မရသော။ not confessed, ပြုသောသူအမှုကို မဖော်ပြ၊ ထိမ်ရှက်လျက်ရှိသော (အပြစ်)။
- Unacquainted, *a* not knowing as a friend, မသိမကျွမ်းသော။ not skilled in, မတွေ့ကျက်သော။
- Unadorned, *a* တန်ဆာမဆင်သော။
- Unadulterated, *a* ဇာတိစစ်သော။ ညံ့အောင်ရောနှောခြင်းမရှိသော။
- Unadvised, *a* တိုင်ပင်ခြင်းမရှိ၊ မဆင်ခြင်ဘဲပြုသော (အမှု)။
- Unaffected, *a* not affected in mind, နှစ်လုံးမထိခိုက်သော။ natural, ဟန်ဆောင်ခြင်းမရှိ၊ ပကတိသဘောအတိုင်း အတည့်အလင်း ဖြစ်သော။ real, not assumed, အရောင်မဆောင်၊ မှန်သော။
- Unaided, *a.* အကူအညီမရသော။
- Unalienable, *a.* သူတပါးသက်သို့မသွှေနိုင်သော (အရာ)။
- Unallied, *a.* not allied by marriage, စုံဖက်ခြင်းအားဖြင့်အမျိုးမတော်သော။ not allied by voluntary engagement, ပရိညဉ်ပြု၍ မိတ်မဖွဲ့သော။
- Unalloyed, *a.* သန့်စင်ခြင်းသက်သက်ရှိသော။
- Unalterable, *a.* မပြောင်းလဲနိုင်သော။

- Unaltered, *a* မပြောင်းလဲသော။
- Unambitious, *a* ဣန္ဒိကဲချင်သောစိတ်မရှိသော။
- Unamiable, *a* ချစ်ဖွယ်မဟုတ်သော။
- Unanimity, Unanimousness, *n* from next
- Unanimous, *a* စိတ်သဘောတူကြသော။ သဘောတူညီတညွတ်တည်းဖြစ်ကြသော။
- Unanswerable, *a* ကျေပနိုင်ဖွယ်မဟုတ်သော။
- Unanswered, *a* not replied to, ပြန်ပြောခြင်းကိုမရသော။ not refuted, မကျေပသော။
- Unappalled, *a* မကြောက်လန့်သော။
- Unappeasable, *a* not to be appeased, မငြိမ်းနိုင်သော။ implacable, ငြိုး၍မငြေနိုင်သော။
- Unappeased, *a* မငြိမ်းသော။
- Unapprehensive, *a* မကြောက်မစိုးရိမ်တတ်သော။
- Unapproachable, *a* မရောက်နိုင်အောင်အဆီးအတားရှိသော။
- Unapt, *a* not fit, မတော်မသင့်သော။ having no tendency to, မ(—)တတ်သော။ dull in intellect, ညာဏ်တုံးသော။
- Unaptness, *n* from above
- Unarmed, *a* ထက်နက်ကရိယာမပါသော။
- Unasked, *a* အဘယ်သူမျှမတောင်းဘဲရှိသော။
- Unaspirated, *a* ဟထိုးသံမပါသော။
- Unaspiring, *a* ရောင့်ရဲလွယ်သော့ကြောင့်အထက်သို့မလှမ်းချင်သော။
- Unassailable, *a* တိုက်နိုင်ဖွယ်မဟုတ်သော။
- Unassailed, *a* တိုက်ခြင်းကိုမခံရသော။
- Unassuming, *a* မဆိုင်လျှင်ဆိုင်လျှောက်မပြုတတ်သော။
- Unassured, *a* not confident, စိတ်မလုံသော။ not to be trusted, မယုံထိုက်သော။
- Unatoned, *a* (အပြစ်)မငြေသော။
- Unattached, *a* အစွဲအထမ်းမရှိသော။
- Unattainable, *a* ရနိုင်ဖွယ်မဟုတ်သော။
- Unattainableness, *n* from above
- Unattained, *a* မရသောအရာ။ မရှိသောအရာ။
- Unattempted, *a* အဘယ်သူမျှမပြုစမ်းသေးသော။
- Unattended, *a* unaccompanied, လိုက်သူမပါသော။ အခြွေအရံမပါသော။ not taken care of, ပြုစုသောသူမရှိသော။
- Unauthorized, *a* အခွင့်မရသော။
- Unavailable, Unavailing, *a* လိုသောအကျိုးကိုမဖြစ်စေနိုင်သော။
- Unavoidable, *a* မလွှဲမရှောင်နိုင်အောင်ဖြစ်သော။
- Unavowed, *a* မဖော်မပြ၊ ငှက်ထားလျက်ရှိသော။
- Unawakened, *a* အဘယ်သူမျှမနှိုးသော။

- Unaware, Unawares, *adv* အမှတ်တမဲ့။
 Unawed, *a* မကြောက်ရွံ့၊ မရှိသေးသော။
 Unbacked, *a* not having been mounted, အစီးမခံဘူးသော။
 unsupported, အထောက်အပံ့မရှိသော။
 Unbalanced, *a.* not poised, ချိန်စက်၍ မညီမျှသော။ not settled
 (as an account), မရှင်းလင်းသော (ငွေစာရင်း။)
 Unbaptized, *a* ရေနှစ် မဝိသကာကို မခံသော။ ခရစ်ယာန် ဘာသာ သွင်းခြင်း
 မဝိသကာကို မခံသော။
 Unbair, *v t.* (တံခါး) ကန့်သန့်ကို နှုတ်သည်။ ကန့်သန့်ကို ချွတ်သည်။
 Unbeaten, *a* not beaten, အမြိုက်မခံသော။ not trodden, မနင်းသော။
 Unbecoming, Unbefitting, *a* မလျှောက်ပတ်သော။
 Unbefriended, *a* အဆွေခင်ပွန်း၏ ကျေးဇူးကို မခံရသော။
 Unbegotten, *a* အဖမရှိသော။ သန္ဓေပေးသူမရှိဘဲ ဖြစ်သော။
 Unbelief, *n* မယုံခြင်း။
 Unbeliever, *n* agent, from next, အယုံတရားမရှိသောသူ။
 Unbelieving, *a* မယုံသော။ မယုံကြည်သော။
 Unbend, *v t* to free from flexure, လှန်၍ ဖြောင့်သည်။ to relax,
 slacken, လျော့သည်။ — a bow, လေးညှိ ချသည်။
 Unbending, *a* not suffering flexure, မကွေးမကောက်၊ မကိုင်းမညွတ်
 နှိုင်းအောင်မာသော။ inflexible in purpose, သဘောမပြောင်းလဲနှိုင်း
 အောင်မိတ်ပိုင်မာသော။
 Unbesought, *a* အဘယ်သူမျှ မတောင်းဘဲ ရှိသော။
 Unbestowed, *a* အဘယ်သူမျှ မပေးမကမ်းဘဲ ရှိသော။
 Unbewailed, *a* အဘယ်သူမျှ မမြည်တမ်းဘဲ ရှိသော။
 Unbias, *v t* ငဲ့ကွက်သောစိတ်ပျောက်၍ လျစ်လျူသောစိတ်ရှိအောင်ပြုသည်။
 Unbiassed, *a* ငဲ့ကွက်သောစိတ်မရှိသော။
 Unbid, Unbidden, *a* not bid, အမိန့်မရှိဘဲ ဖြစ်သော။ not invited,
 မခေါ်မဆိုဘဲ ဘာသော။
 Unbind, *v t* ဖြည်သည်။
 Unblamable, *a.* အပြစ်တင်စွယ်မရှိသော။
 Unblamed, *a* အပြစ်တင်ခြင်းနှင့် ကင်းလွတ်သော။
 Unblemished, *a* အသရေမယုတ်မလျော့သော။
 Unblenched, *a* ယုတ်လျော့ခြင်းမရှိသော။
 Unblenching, *a* မတွန့်တိုလျက်ရှိသော။
 Unblended, *a* ရောနှောခြင်းမရှိသော။
 Unblest, *a* အမဝိလာဖြစ်သော။ ကောင်းကြီးမဝိလာကို မခံရသော။
 Unbloody, *a.* အသေသတ်ခြင်းနှင့် လွတ်သော။
 Unblown, *a* မပွင့်သေးသော။
 Unblushing, *a.* အရှက်မရှိသော။
 Unbodied, *a* ကိုယ်ကာယမရှိသော။

- Unboiled, *a* မချက်မပြုတ်သော။
 Unbolt, *v t* တံခါးကျင်ကိုနှုတ်သည်။ ချွတ်သည်။
 Unborn, *a* မဖွားမမြင်သေးသော။
 Unborrowed, *a* ဇာတိမြစ်သော။
 Unbosom, *v t* နှစ်လုံးခွဲ၍သမ္ဘာကိုအတည်အထင်းပြောသည်။
 Unbought, *a* မဝယ်သော။
 Unbound, *a* မချည်မနှောင်သော။ — *is a book*, မချုပ်သေးသော(စာအုပ်)။
 Unbounded, *a* အနန္တ။ အဆုံးအဆမရှိသော။
 Unbrace, *v t* လျော့သည်။
 Unbraid, *v t* ဝက်အူကျွန်ကိုဖြည်သည်။
 Unbred, *a* မယဉ်ကျေး၊ ရှိုင်းသော။
 Unbridled, *a* not bridled, ဇက်မပါသော။ unrestrained ပေါက်လွတ်
 ကျင့်ကြံပြုမူသော။
 Unbroken, *a* not broken, မကျိုး၊ မကွဲ၊ မပဲ့သော။ not violated
 (as a promise,) မပျက်သော(သစ္စာ)။ not subdued, မနှိပ်နင်း
 သော။ not tamed (as an animal,) မကျင့်သော။
 Unbrotherly, *a* ညီအစ်ကိုကဲ့သို့မဟုတ်သော။
 Unbuckle, *v t* ထိကပေါက်ပြုတ်သည်။
 Unburied, *a* မသင်းပြုတ်သော။
 Unburnt, *a* not consumed or injured by fire, မီးမလောင်သော။
 not baked, *as brick*, မဖုတ်သော။
 Unburden, *v t* to free from a load, ဝန်ကိုချွတ်သည်။ to relieve the
 mind by a disclosure, စိတ်ပူသည်အကြောင်းကိုဖော်ပြသည်။
 Unbutton, *v t* အင်္ကျီသီးကိုဖြုတ်သည်။
 Uncalled, *a* မခေါ်သော။ မခေါ်မချသော။ မခေါ်မဖိတ်သော။ — *for*, အသုံး
 မလိုသော။
 Uncancelled, *a* မကျေမပျက်သော။
 Uncandid, *a* မှန်သည်မမှန်သည်ကိုမထောက်ခံဘဲကွက်၍စီရင်တတ်သော။
 Uncanonical, *a*. နည်းဥပဒေအတိုင်းမဟုတ်သော။
 Uncease, *v t* အဖုံးကိုဖွင့်သည်။ တန်ဆာအိမ်ကိုချွတ်သည်။
 Unc caught, *a* ဖမ်း၍မရသော။
 Uncaused, *a* ဖြစ်စေသောအကြောင်းမရှိသော။
 Unceasing, *a*. အစဉ်မပြတ်သော။
 Uncensured, *a* အပြစ်တင်ခြင်းနှင့်ကင်းလွတ်သော။
 Uncertain, *a* not certain or sure, ကေန်မုက္ခမဖြစ်သော။ not having
 certain knowledge, အတတ်အမှန်မသိသော။ unsettled, မသေ
 ချာသော။
 Uncertainty, *n*. from above, something unknown, မသိသောအရာ။
 Unchain, *v t*. သံကြိုးကိုချွတ်သည်။
 Unchangeable, *a*. မပြောင်းလဲနိုင်သော။

Unchangeableness, *n* from above.

Unchanged, *a* မပြောင်းလဲသော။

Uncharitable, *a* မေတ္တာစိတ်နည်း၍သူတပါးအမှု၌မကောင်းသောသက္ကဏာ
ကိုရှုမှတ်တတ်သော။

Uncharitableness, *n* from above

Unchaste, *a* ကိလေသာကာမကိုမချုပ်မတည်း။ ထွန်ကျူးသော။

Unchastity, *n* from above

Unchecked, *a*. အဆီးအတားမရှိသော။

Unchristian, *a* ခရစ်ယာန်တာဝန်မရှိသော။

Uncial, *a*. စားလုံးကြီးသော။

Uncircumcised, *a* အရေဖျား ငြိုးခြင်း မရှိသောကို မခံသော။ ဇာတ်သွင်း
မရှိသောကိုမခံသော။

Uncircumcision, *n*. ထိုသို့မခံဘဲနေခြင်းအဖြစ်။

Uncircumscribed, *a* ပတ်သည့်သတ်မှတ်ခြင်းမရှိသော။ အပိုင်းအခြား
မရှိသော။

Uncircumstantial, *a* အတွက်မရှိသော။

Uncivil, *a*. rude, impolite, မသင်္ဃိုင်ကျေးသော။ not complaisant,
သောကဝတ်မပြုတတ်သော။

Uncivilized, *a* မသင်္ဃိုင်၊ ရိုင်းသော။

Unclasp, *v. t* ရှိတ်ကိုဖြုတ်သည်။

Uncle, *n* a father's elder brother, ဘကြီး။ a father's younger bro-
ther, ဘထွေး။ a mother's elder brother, ဦးမိမိ။ ဝမ်းကြီး။
a mother's younger brother, ဦးမင်း။ ဝမ်းငယ်။

Unclaimed, *a* အရှင်မပေါ်သော။

Unclean, *a* ညစ်သော။ ညစ်ညူးသော။ ညစ်ညမ်းသော။ မစင်သော။ မစင်
ကြွယ်သော။ မသန့်စင်သော။ မသန့်ရှင်းသော။ မသန့်ပြန့်သော။

Uncleanliness, *n* from next

Uncleanly, *a*. ညစ်သော။ ညစ်ညူးသော။

Uncleanness, *n* from Unclean

Uncleansed, *a* အညစ်အကြေးနှင့်မကင်းစင်သော။

Unclinch, *v. t* ထက်ဆုပ်ကိုဖြန့်သည်။

Unclod, *v. t* to free from incumbrance, နှေးစေသောအရာနှင့် ကင်း
လွတ်စေသည်။ to free from obstruction, အဆီးအတားအနှောင့်
အရှက်နှင့်ကင်းလွတ်စေသည်။

Unclose, *v. t*. ပွင့်သည်။

Unclosed, *a* open, not inclosed, ဟင်းထင်းရှိသော။ not concluded,
ထက်စမသတ်သော။ not sealed, တံဆိပ်မခတ်သော။

Unclothe, *v. t*. အဝတ်ကိုချွတ်သည်။

Unclouded, *a* free from clouds, မိုဃ်းမဆုံသော။ တိမ်ကြေးစင်သော။
clear, not obscure, ကြည်ဆင်သော။ ရှင်းလင်းသော။

- Uncloudedness, *n* from above
 Unclutch, *v t see* Unclinch.
 Uncoil, *v t* အခွေကိုဖြည့်သည်။
 Uncoined, *a* ဒင်္ဂါးမခတ်သော။
 Uncollected, *a* not collected, မစုမသိမ်းဘဲရှိသော။ disconcerted, မကြံစည်နိုင်အောင်စိတ်နေရာမကျဘဲဖြစ်သော။
 Uncolored, *a* အဘယ်အရောင်မျှမတင်မဆိုးသော။
 Uncombed, *a.* မဖိးဘဲထားလျက်ရှိသော။
 Uncomeliness, *n* from next
 Uncomely, *a* not comely, မတင့်တယ်သော။ unbecoming, မလျောက်ပတ်သော။
 Uncomfortable, *a* not happy, မချမ်းသာသော။ not affording comfort, ချမ်းသာမပေးသော။ giving distress, or uneasiness, ဆင်းရဲစေသော။ နှောင့်ရှက်တတ်သော။
 Uncomfortableness, *n* from above
 Uncommanded, *a* ပညတ်တရား၌မပါသော။ ဥပဒေထားရာ၌မပါသော။
 Uncommon, *a* not common, singular, ထူးခြားသော။ infrequent, တခါတလေသာဖြစ်သော။
 Uncommunicated, *a* not imparted, မဝေမျှ။ မပေးကမ်းသော (အရာ) not told (to another), မကြားမပြောသော (အရာ)။
 Uncommunicative, *a* not disposed to impart, မဝေမျှ။ မပေးကမ်းတတ်သော။ not disposed to give information, မကြားမပြောတတ်သော။
 Uncompact, *a* not snug, not well arranged, မကျစ်လစ်သော။ မသိပ်သည်းသော။ not united in a mass, တဝန်းတည်းမဖြစ်သော။
 Uncompassionate, *a.* မသနားတတ်သော။
 Uncomplaining, *a* မမြည်တမ်းသော။
 Uncomplaisant, *a.* လောကဝတ်မပြုတတ်သော။
 Uncomplying, *a.* သူအလိုသို့မလိုက်၊ ဝန်မခံဘဲနေသော။
 Uncompounded, *a* ရောနှောခြင်းမရှိ၊ မူလစစ်သော။
 Uncomprehensive, *a.* not comprehensive, မဆုံးနိုင်သော။ unable to understand, နားမလည်တတ်သော။
 Uncompressed, *a.* မဖိမနှိပ်သေးသော။ မသိပ်လျက်ရှိသော။
 Uncompromising, *a.* အမှုပြေအောင်အားကိုမလျှော့သော။
 Unconceived, *a.* အာရုံမထင်သော။
 Unconcern, *n* from next, 1st def
 Unconcerned, *a.* not anxious, မစိုးရိမ်သော။ having no interest in, မဆိုင်သော။ not taking an interest in, အမှုမထားသော။
 Unconcocted, *a.* မကြေသော။ မကြေမနပ်သော။

- Uncondemned, *a* အပြစ်တင်ခြင်းကိုမခံရသော။ အပြစ်ခံစေဟု စီရင်ခြင်းကို မခံရသော။
- Unconditional, *a* အခြားတပါးသောအကြောင်းရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည် ဖြစ်စေ၊ တည်သော။
- Unconfessed, *a* မဖော်မပြ၊ ထိမ်းငှက်လျက်ရှိသော။
- Unconfined, *a* not kept within limits, မချုပ်မထား၊ လွတ်လျက်ရှိ သော။ illimitable, အပိုင်းအခြားမရှိသော။
- Unconfirmed, *a* not firm, အားမရှိ၊ မခိုင်ခံ့သော။ not supported by testimony, သက်သေမရှိသောကြောင့်မတည်သော။
- Unconformable, *a* မညီမလျော်သော။
- Unconformity, *n* from above
- Unconfounded, *a* ရောနှောရှုပ်ထွေးခြင်းနှင့်ကင်းလွတ်သော။
- Unconfused, *a* မရှုပ်မထွေးသော။
- Unconfutable, *a* မကျေပနိုင်သော။
- Uncongenial, *a* of a different nature, အမျိုးချင်းမတူသော။ of a different temper, သဘောချင်းမတူသော။ not suitable, not adapted, မသင့်သော။
- Unconjugal, *a* ခင်ပွန်းဝတ်တရားနှင့်မညီလျော်သော။
- Unconnected, *a* မစပ်မရှက်သော။ incoherent, မစပ်မဟပ်သော။
- Unconquerable, *a* မအောင်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Unconquered, *a* အရှုံးမခံရသေးသော။
- Unconscientious, *a* ဩတ္တပ္ပစိတ်မရှိ၊ မဖြောင့်မတ်သော။
- Unconscionable, *a* အကြောင်းမတန်သော။
- Unconscious, *a* not sentient, အာသတနအားဖြင့်မသိမမှတ်တတ်သော။ အာရုံကိုမခံစားတတ်သော။ not cognizant of the state of one's own mind, ကိုယ်စိတ်နေရာကိုမသိသော။
- Unconsciousness, *n* from above
- Unconsecrated, *a* ဘုရားဝတ်နှင့်ဆိုင်သောအမှု၌ သုံးဆောင်ရန်သီးသန့်၍ မခွဲမထားသော။
- Unconsenting, *a* ဝန်မခံသော။
- Unconstitutional, *a* နိုင်ငံပုဒ်ညီညွတ်မှုနှင့်မညီလျော်သော။
- Unconstrained, *a* အနိုင်အထက်ပြုခြင်းနှင့်ကင်းလွတ်သော။
- Unconstraint, *n* from above
- Unconsumed, *a* not burnt up, မီးထောင်၍မကျွမ်းသော။ not destroyed, မပျက်စီးသော။
- Uncontested, *a* not striven for, ပြိုင်၍မလှမယူသော (အရာ) not disputed, မငြင်းခုံသော (အရာ)
- Uncontradicted, *a* မငြင်းခုံသော (အရာ)
- Uncontrite, *a* နောင်တမရသော။
- Uncontrollable, *a* မဆီးတားနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

- Uncontroverted, *a.* ငြင်းခုံခြင်းမရှိသော။
- Unconveited, *a* မပြောင်းလဲသော။
- Unconveitable, *a* မပြောင်းလဲနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Unconvinced, *a* သဘောမကျသော။
- Uncord, *v. t.* ကြိုးကိုဖြတ်သည်။
- Uncork, *v. t* အဆို့ကိုနှုတ်သည်။
- Uncorrected, *a.* မရှင်သေးသော။
- Uncorrupt, Uncorrupted, *see* Incorrupt.
- Uncountable, *a* မရေတွက်နိုင်သော။
- Uncouple, *v. t.* တွဲထားရာမှလွှတ်သည်။
- Uncourteous, *a* လောကဝတ်မပြုတတ်သော။
- Uncourteousness, *n* from above
- Uncourtliness, *n* from next
- Uncourtly, *a* မယဉ်ကျေးသော။
- Uncouth, *a.* မျိုင်းသော။
- Uncouthness, *n.* from above.
- Uncovenanted, *a* ဝန်ခံခြင်းစာချုပ်ထဲသို့မဝင်သော။
- Uncover, *v. t* to take off a cover, အဖုံးကိုဖွင့်သည်။ to take off (a hat, clothes, &c,) ချွတ်သည်။ to take off (a roof,) ဖျက်သည်။
- Uncreated, *a.* not yet created, ဖန်ဆင်း၍မဖြစ်သေးသော။ not produced, by creation, သူတပါး ဖန်ဆင်းသော အားဖြင့် မဖြစ်၊ ကိုယ်အလိုအလျောက်ဖြစ်သော။
- Uncreditable, *see* Discreditable
- Uncropped, *a.* မချိပ်မသိမ်းသေးသော။
- Uncrossed, *a* မဆီးတားမကန့်ကွက်သော။
- Uncrowded, *a.* ကျပ်စုံနေအောင်မထူထပ်သော။
- Uncrown, *v. t.* (Eng,) မကိုင်းကိုချသည်။ (Buim,) နန်းကစွသည်။
- Uncrowned, *a.* မကိုင်းမဆောင်းသော။
- Unction, *n* the act of anointing, ဆီလိမ်းခြင်း။ ဆီလူးခြင်း။ pathos, နှိုးဆော်ခြင်းအမှု၌စိတ်အားသန်ခြင်း။ sanctifying grace, သန့်ရှင်းစေတတ်သောကျေးဇူးတော်။
- Unctuous, *a.* containing oil, ဆီပါသော။ like oil, ဆီကဲ့သို့ဖြစ်သော။
- Unculled, *a.* မကောက်မသိမ်းသော။
- Unculpable, *a.* အပြစ်တင်ခွင့်မရှိသော။
- Uncultivated, *a.* not cultivated, မပြုစုင်း မတီထွင်သော။ not civilized, မယဉ်၊ မျိုင်းသော။
- Uncurable, *see* Incurable.
- Uncurbed, *a.* အဆီးအတားမရှိ၊ ပေါက်လွှတ်နေသော။
- Uncurl, *v. t.* အလိပ်ကိုဖြတ်သည်။

- Uneut, *a.* မဖြတ်မပိုင်းသော (အရာ)
 Undamaged, *a.* မပျက်သော၊ မယိုယွင်းသော။
 Undaunted, *a.* မကြောက်သော။
 Undazzled, *a.* မှက်မိမမ့်သော။
 Undebased, *a.* မယုတ်ညံ့သော။
 Undebauched, *a.* ကာမဂုဏ်အားဖြင့်မပျက်သော။
 Undecagon, *n.* ဆယ်တထောင့်ပုံ။ ကောဒသင်္ဂ။ *a* regular undecagon, ကောဒသရန်း။
 Undecayed, *a.* မပျက်စီး၊ မယိုယွင်းသော။
 Undecaying, *a.* မပျက်စီး၊ အမြဲတည်လျက်ရှိသော။
 Undeceive, *v. t.* လှည့်စားခံခြင်းအမှုနှင့်ကင်းလွတ်အောင်ပြုသည်။
 Undecided, *a.* not settled or determined, မစီရင်မဆုံးဖြတ်လျက်ရှိသော။ not settled in mind, သဘောမကျသော။ ရှောင်နှေးလျက်ရှိသော။
 Undecisive, *see* Indecisive
 Undeck, *v. t.* ဆင်သောတန်ဆာကိုရွတ်သည်။
 Undecked, Undecorated, *a.* တန်ဆာမဆင်သော။
 Undefaced, *a.* အဆင်းသဏ္ဌာန်မပျက်သော။
 Undefeasible, *see* Indefeasible
 Undefinable, *a.* not capable of being marked out, မပိုင်းခြားနိုင်စွယ်ဖြစ်သော။ being without an explainable meaning, အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုမဖော်ပြနိုင်စွယ်ဖြစ်သော။
 Undefined, *a.* not defined, အပိုင်းအခြားမရှိသော။ indefinite, မသေချာသော။
 Undeformed, *a.* ရုပ်ပုံသဏ္ဌာန်မပျက်သော။
 Undemolished, *a.* မပြိုမပျက်သော။
 Undemonstrable, *a.* ယုံမှားရန်မရှိအောင်အတိတ်အမှန်မပြနိုင်စွယ်ဖြစ်သော။
 Undeniable, *a.* ငြင်းခုံရန်မရှိသော။
 Undepraved, *a.* မယုတ်မာသော။
 Undeprived, *a.* ရွတ်သိမ်းခြင်းကိုမခံရသော။
 Under, *a.* ယုတ်သော။ —*prep* or *adv* beneath, အောက်၊ less than, လျော့လျက်။ with the pretence of, အရောင်ဆောင်လျက်။ in a state of being subject to, ခံလျက်။ ထောက်ခံလျက်။ during the time of, ထက်ထက်။ bearing (a name, character, &c.) ဆောင်လျက်။ signed by, ထက်မှတ်ထိုးသည်နှင့်။
 Underbid, *v. t.* ဟဗီးထက်တဦးထက်ခက်ကျွေးကိုလျော့၍တောင်းသည်။
 Undercurrent, *n.* အောက်ထပ်ကစီးသောရေ။
 Underdealing, *n.* လျှို့ဝှက်၍ပြုခြင်း။
 Underdo, *v. t.* ပြုဆင့်သည်ထက်လျော့၍ပြုသည်။
 Underdone, *a.* မကျက်တကျက်ရှိသော။

- Underfoot, *adv* ရေအောက်မှာ။
- Undergarment, *n* အတွင်းအဝတ်။ ရွှေးခံအဝတ်။
- Underground, *adv* ရေအောက်မှာ။ *a* ရေအောက်မှာရှိသော။
- Undergrowth, *n* သစ်ပင်ကြီးအောက်၌ပေါက်သောပျိုဖုတ်စု။
- Under-hand, *a* ဖျှံ့ဝှက်သော။ *adv* ဖျှံ့ဝှက်သည်နှင့်။
- Under-handed, (*Amer* ,) *a* ဖျှံ့ဝှက်သော။
- Underived, *a* အမှီတကဲ၊ အဆက်အနွှယ်မရှိဘဲအလိုအလျောက်ဖြစ်သော။
- Underlay, *v. t.* အောက်မှာချထားသည်။
- Underline, *v t* စာကြောင်းအောက်မှသားမှတ်၍ထားသည်။
- Underling, *a* သူတပါးကိုအမှီပြုသောသမညလူ။
- Undermine, *v. t* to sap, အောက်သို့တွင်းဖောက်သည်။ to excavate (as the bank of a river,) ခလိုင်၍စားသည်။ to remove a foundation clandestinely, - အခြေအမြစ်ကိုဖျှံ့ဝှက်၍ဖျက်သည်။
- Undermine, *n* agent, from above
- Undermost, *a* အောက်ဆုံး၌ရှိသော။
- Underneath, *prep* or *adv* အောက်။
- Underogatory, *a* မယုတ်လျော့စေသော။
- Underpetticoat, *n* ရွှေးခံထမိန်။
- Underpinning, *n* မိကျောင်းတုံးကိုခံသောကျောက်မြစ်။
- Underprize, *v t* တန်ဖိုးကလျော့၍ပြတ်သည်။
- Underprop, *v. t.* အောက်ကထောက်သည်။
- Underproportioned, *a* အမျိုးအစားမရအောင်နည်းလွန်းသော။
- Underrate, *v t* to underprize, တန်ဖိုးကလျော့၍ပြတ်သည်။ to undervalue, ကောင်းမြတ်သည်ဟု ထင်သင့်သည်ထက် လျော့၍ ထင်သည်။
- Underscore, *see* Underline
- Undersell, *v t.* သူတပါးဈေးကလျော့၍ရောင်းသည်။
- Undershot, *a* (စက်ရတတ်) အပေါ်ကိုလျှံ၍တိုက်သော။
- Undersign, *v t.* လက်မှတ်ထိုးသည်။
- Undersized, *a* ညက်သော။ ငွှိသော။
- Understand, *v t.* to comprehend, နားလည်သည်။ to learn, be informed of, ကြားသိရသည်။
- Understanding, *n* the intellect, ညာဏ်။ the act of comprehending, နားထည်ခြင်း။ friendly intercourse, မိသားစုရဲ့ခြင်း။ —intelligent, knowing, ညာဏ်ကောင်းသော။ သိနားထည်တတ်သော။
- Understrapper, *n* ယုတ်ညံ့သောအစေခံ။
- Undertake, *v.* to enter upon, take in hand, (ထမှု) ခွံဝင်စပြုသည်။ လုပ်မည်အကြံနှင့်အစပြုသည်။ to attempt, ပြုစမ်းသည်။ အားထုတ်စမ်းသည်။ to promise, ဂတိထားသည်။ to covenant, ဂတိထား၍ ဝန်ခံသည်။

Undertaker, *n.* agent, from above.

Undertaking, *n.* ဆောင်ရွက်ရန်အမှု။

Undertenant, *n.* တဆင့်ငှါးသောသူ။

Undervalue, *v. t.* to undervalue, တန်ဖိုးကလျော့၍ပြတ်သည်။ to value not enough, ကောင်းမြတ်သည်ဟု ထင်သင့်သည်ထက် လျော့၍ ထင်သည်။

Underwood, *see* Undergrowth

Underwork, *v. t.* တဦးထက်တဦးထက်ခိုက်လျော့၍တောင်းသည်။

Underwrite, *v. t.* to subscribe, ထက်မှတ်ထိုးသည်။ to insure, လုံချုပ်အောင်ခံဝန်သည်။

Underwriter, *n.* agent, from above, last det.

Undescribed, *a.* သရုပ်သကန့်ပေါ်အောင်အထယ်သူမျှမပြောသေးသော။

Undeserved, *a.* မခံထိုက်သော (အရာ။)

Undeserving, *a.* မခံထိုက်သော (သူ။)

Undesigned, *a.* အကြံအစည်မရှိဘဲဖြစ်သော။

Undesigning, *a.* not acting with a set purpose, အကြံအစည်မရှိဘဲ ဖြစ်သော။ sincere, upright, ရိုးသားသော။ သဘောမြောင့်သော။

Undesirable, *a.* လိုချင်ဖွယ်မရှိသော။

Undestroyed, *a.* မပျက်စီးသော။

Undetermined, *a.* not limited, မသတ်မှတ်သော။ အပိုင်းအခြားမရှိသော။ not settled, decided, မဆုံးဖြတ်သေးသော။

Undeterred, *a.* အတားအဆီးရှိသောကြောင့်စိတ်မပျက်သော။

Undeviating, *a.* ထမ်းမှမလွှဲ၊ မြောင့်တန်းစွာသွားတတ်သော။

Underout, *a.* ဘုရားဝတ်၌စိတ်မစွဲထမ်းသော။

Undigested, *a.* မကြေသော။

Undignified, *a.* ဂုဏ်အသရေမရှိသော။

Undiminished, *a.* မလျော့သော။

Undine, *n.* ရေနတ်သိုး။

Undirected, *a.* ထမ်းပြုခြင်းကိုမခံရသော။

Undiscerned, *a.* ကြည့်၍မမြင်သော (အရာ။)

Undiscernible, *a.* ကြည့်၍မမြင်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Undiscerning, *a.* ပိုင်းခြား၍မသိမှတ်တတ်သော။

Undisciplined, *a.* ရိုင်းသော။ မသင်သေးသော။

Undiscoverable, *a.* ရှာ၍မတွေ့နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Undiscovered, *a.* ရှာ၍မတွေ့သေးသော (အရာ။) မဖော်ပြသေးသော (အရာ။)

Undisguised, *a.* အရောင်မဆောင်၊ မူထဇာတိထင်ရှားသော။

Undismayed, *a.* မကြောက်ထန်သော။

Undisputed, *a.* ငြင်းခုံခြင်းမရှိသော။

Undissembled, *a.* ဖျက်ပြိုက်ခြင်းမရှိသော။

Undissipated, *a.* အနှံ့အပြားမပျံ့လွင့်သော။

- Undistinguished, *a* not distinctly separated, ခြားနား၍ မခွဲမထားသော (အရာ) of ordinary reputation, အမီကရမရှိသော။
- Undistinguishing, *a* making no difference, ခြားနား၍ မခွဲမထားသော။
not discriminating, ခိုင်းခြားမသိမှတ်တတ်သော။
- Undistracted, *a* စိတ်တည်ကြည်သော။
- Undisturbed, *a* ငြိမ်သော။
- Undivided, *a* united, မကွဲပြားသော။ not parted into shares, မခွဲမဝေသော (အရာ)။
- Undivulged, *a* မဖော်မပြသော (အရာ)။
- Undo, *v t* to annul, ဖြေဖျက်သည်။ to loose, ဖြည်သည်။ to ruin, ဖျက်သည်။ ဖျက်ဆီးသည်။
- Undone, *a* not done, မပြုသောသော (အမှု)။
- Undoubted, *a* ယုံမှားရန်မရှိသော။
- Undoubting, *a* မယုံမှားသော။
- Undress, *v t* အဝတ်ကိုချွတ်သည်။ —*n* မပြုဖွင့်ဘဲဝတ်သောအဝတ်။
- Undressed, *a* being without clothes, အဝတ်မဝတ်သော။ not cooked, မချက်သေးသော။ not put in order, မပြင်ဆင်သေးသော။
- Undried, *a* not dried, wet, မသွေ့မခြောက်သော။ not dried, green, စိမ်းသော။
- Undue, *a* not right, not legal, မတရားသော။ exceeding proper bounds, လွန်ကျူးလျှောက်ရှိသော။
- Undulary, Undulatory, *a* from next
- Undulate, *v* လှိုင်းတံခိုးကဲ့သို့လှုပ်သည်။
- Undulation, *n* from above
- Unduly, *adv* မတော်မလျော်သည်နှင့်။
- Unduteous, Undutiful, *a* not performing duty, ဝတ်မပြုသော။ not respectful, မရိုသေသော။
- Undying, *a* မသေတတ်သော။
- Unearth, *a* မြေတွင်းကထွက်ရသော။
- Unearthly, *a* မြေကြီးနှင့်မဆိုင်သော။ လောကီနှင့်မဆိုင်သော။
- Uneasiness, *n* from next, 1st and 2d def
- Uneasy, *a* feeling pain, နာသော။ unquiet, မငြိမ်သက်သော။ annoying, နှောင့်ရှက်တတ်သော။ constrained, ကြောက်ရွံ့၍ အပြောအဆို၊ အနေအထိုင်ကျဲသော။
- Uneducated, *a* တတ်အောင်ဆွဲသွန်သင်ခြင်းကိုမခံရသော။ အသင်အကြားမရှိသော။
- Unembarrassed, *a* clear in mind, စိတ်ရှင်းထင်းသော။ free from encumbrances, အပြီအတွယ်၊ အနှောင့်အရှက်နှင့် ကင်းလွတ်သော။
- Unemployed, *a* အလုပ်အဆောင်မရှိ၊ အလွတ်အလပ်နေသော။
- Unending, *a* အဆုံးမရှိသော။ အစဉ်အမြဲတည်သော။

Unengaged, *a* not engaged by promise, ဂတိမထားသော။ free from binding attachment, အပြီအတွယ်၊ အစွဲအလမ်းနှင့်ကင်းလွတ်သော။ not busy, unoccupied, အားလပ်သော။ not appropriated, အသုံးတစုံတခုရှိရန်၍မထားသော (အရာ။)

Unengaging, *a*. not attractive, မဖျားယောင်း မသွေးဆောင်တတ်သော။

Unenlightened, *a* မလင်းချင်း။ မိုက်ခဲသော။

Unenviable, *a*. လိုချင်ဖွယ်မဟုတ်သော။

Unenvied, *a* အဘယ်သူမျှမမြဲစူးသော။

Unequal, *a* မညီညွတ်သော။

Unequal, *a* not equal, not even, မညီမမျှသော။ inadequate, not suitable, မတန်သော။ မလောက်သော။

Unequalled, *a*. ပြိုင်မက်မရှိသော။

Unequivocal, *a*. လုံမှားရန်မရှိအောင်ရှင်းလင်းသော။

Unerring, *a* committing no mistake, မမှားတတ်သော။ incapable of erring, မမှားနိုင်သော။

Unessential, *a*. သာမညအသုံးဝင်သော။

Unestablished, *a* အမြဲမတည်သော။

Unevangelical, *a*. ဧဝံဂေလိတရားနှင့်မညီသော။

Unevangelized, *a* ဧဝံဂေလိတရားကိုမနာခံရသော။ သာသနာတော်တွင်းသို့ မရောက်သေးသော။

Uneven, *a* မညီညာသော။ မညီညွတ်သော။

Unevenness, *n* from above.

Unexamined, *a* မစစ်ဆေးသော။ မစစ်ကြာသော။

Unexampled, *a* ရှိုင်းရှည်စရာမရှိသော။

Unexceptionable, *a*. အပြစ်တင်ဖွယ်မရှိသော။

Unexecuted, *a*. မပြီးသေးသော။

Unexhausted, *a*. မကုန်သေးသော။

Unexpanded, *a*. မပြန့်သော။

Unexpected, *a*. အရိပ်အမြွက်မထင်ဘဲဖြစ်သော။

Unexplored, *a*. အရပ်ရပ်သို့လိုက်၍မကြည့်ရှုသော (အရာ။)

Unexposed, *a* ကွယ်ကာလျှက်ရှိသော။

Unfaded, *a* မနွမ်းသော။

Unfading, *a* မနွမ်းတတ်သော။

Unfailing, *a*. အစဉ်မပြတ်သော။

Unfair, *a*. တမက်သို့လိုက်စား၍မမျှတသော။

Unfairness, *n*. from above.

Unfaithful, *a*. သစ္စာမစောင့်သော။ သစ္စာဌာတ်သော။

Unfaithfulness, *n*. from above.

Unfashionable, *a*. ဝတ်စား၊ နေထိုင်၊ ပြုမူခြင်း၌ကာသယုံမလိုက်သော။

Unfashioned, *a*. ပုံသဏ္ဌာန်မရှိသေးသော။

Unfasten, *v. t.* to loose, ဖြည်သည်။ to free from fastenings, လုံ့လုံ
ဆောင်ကန့်သောအရာကိုပယ်ရှားသည်။

Unfathomable, *a.* that cannot be sounded by a line, ရေစမ်းချစ်မရှိ
နိုင်သော။ that cannot be reached by the understanding,
ညာဏ်မရှိနိုင်။

Unfavorable, *a.* ကျေးဇူးမပြုတတ်သော။ မမစ၊ မပြုစုတတ်သော။

Unfeasible, *a.* မဖြစ်နိုင်သော။

Unfeeling, *a.* မကြင်နာတတ်သော။ မေတ္တာ၊ ကရုဏာမသက်တတ်သော။

Unfeigned, *a.* အမှန်မဟုတ်၊ အရောင်ဆောင်သော။

Unfilled, *a.* မပြည့်သော။

Unfinished, *a.* မပြီးစီးသော။ လက်စမသတ်သော။ မစုံလင်သော။ တန်းထန်း၊
လက်စတင်းထင်း။

Unfit, *a.* မတော်သော။ မလျော်သော။ မသင့်သော။ မလျှောက်ပတ်သော။
—*v. t.* from *do*.

Unfitness, *n.* from *Unfit*, *a.*

Unfix, *v. t.* နှဲသည်။ ချွတ်သည်။

Unfixed, *a.* not settled, နေရာမမြဲသော။

Unfledged, *a.* အတောင်မပေါက်သေးသော။

Unflinching, *a.* တွန့်ရှည်ခြင်းမရှိဘဲရင့်သော။

Unfoiled, *a.* မနှိုးသော။

Unfold, *v. t.* to spread open, ဖြန့်သည်။ to disclose, ဖွင့်ပြသည်။
ဖော်ပြသည်။

Unforced, *a.* not forced, အနိုင်အပိုင်ပြုသောသူမရှိဘဲအလိုလိုလုပ်၍ဖြစ်
သော။ not produced by effort, but coming of itself, မပြုလုပ်ဘဲ
ပကတိအတိုင်းဖြစ်သော။

Unforeseen, *a.* အရင်တင်၍မသိမမြင်သော (အရာ)။

Unforgiving, *a.* သူအပြစ်ကိုမလွှတ်တတ်သော။

Unforgotten, *a.* မမေ့လျော့သော (အရာ)။

Unformed, *a.* ပုံသဏ္ဌာန်မရှိသေးသော။

Unfortified, *a.* not secured by fortifications, သစ်တပ်၊ မြို့ရိုး၊ ကျုံး၊ ငြောင်း၊
ထက်နက်ကရိယာမရှိသော။ weak, infirm, မခိုင်ခံ့၊ မမြဲမြံသော။

Unfortunate, *a.* unpropitious, အမင်္ဂလာရှိသော။ unsuccessful, အကြံ
မထမြောက်သော။ unhappy, ဆင်းရဲသော။

Unfounded, *a.* အခြေအမြစ်မရှိသော။

Unframed, *a.* အမြူထည်မျှမပြီးသေးသော။

Unfrequent, *see* Infrequent.

Unfrequented; *a.* ခဏခဏသွား၍မနေသော။

Unfriendly, *a.* being without a friend, မိတ်ဆွေမရှိသော။ not
countenanced, မှတ်နားပေးသူမရှိသော။

Unfriendly, *a* inimical, ရန်ဘက်ဖြစ်သော။ hurtful, အကျိုးကိုဗျက်တတ်သော။

Unfrozen, *a* အေး၍မခဲသော (ရေ။)

Unfruitful, *a* not producing fruit, အသီးမသီးသော။ အသီးမဲ့ဖြစ်သော။
not bearing young, မမွေးမြူဘဲတတ်သော။ not productive,
အကျိုးကိုမဖြစ်တတ်သော။ ကျေးဇူးမရှိသော။ not fertile, အသီးအနှံ
အထွက်နည်းသော (မြေ။)

Unfruitfulness, *n* from above

Unfulfilled, *a* မပြည့်စုံသော။

Unful, *v. t.* ဖြည့်၍ဖြန့်သည်။

Unfurnished, *a* အသုံးအဆောင်ပရိက္ခရာမရှိသော။ ကမိယာမရှိသော။

Ungainly, *a* အသွားအလာ အနေ အထိုင် မယဉ်ကျေးသော။

Ungenerous, *a* ကိုယ်အကျိုးကိုပေးကွက်၍သဘောမတူမာသော။

Ugenial, *a* မသင့်သော။

Ugenteel, *a* မယဉ်ကျေးသော။

Ungentle, *a* ကြမ်းတမ်းသော။

Ungentlemanly, *a* သူကောင်းပြုသင့်သည်မဟုတ်သော။

Ungentleness, *n.* from Ungentle

Ungird, *v. t* အစည်းကိုဖြည်သည်။ စည်းကြီးကိုဖြည်သည်။

Unglazed, *a* not furnished with glass windows, မှန်ပြတင်းမရှိသော။
not covered with vitreous matter, စင်္ကြံမသုတ်သော။

Ungodliness, *n* from next

Ungodly, *a* ဘုရားသခင်ကိုမရှိမသေ၊ မြစ်မှားတတ်သော။

Ungovernable, *a* မချုပ်တည်းနိုင်စွယ်ဖြစ်သော။

Ungoverned, *a* မချုပ်တည်းသော (အရာ။)

Ungraceful, *a* မတင့်တယ်သော။

Ungracefulness, *n* from above

Ungracious, *a* not kindly disposed, ကျေးဇူးပြုချင်သောသဘော
မရှိသော။ disagreeable, နှစ်သက်နှစ်လိုစွယ်မရှိသော။

Ungrammatical, *a* သဒ္ဒါရေးနှင့်မညီသော။

Ungrateful, *a* unthankful, ကျေးဇူးမတင်သော။ disagreeable, နှစ်
သက်နှစ်လိုစွယ်မရှိသော။

Ungratified, *a* အားမရသော။

Ungrounded, *a.* အခြေအမြစ်မရှိသော။

Unguarded, *a.* not defended, အကွယ်အကာအစောင့်အမ မရှိသော။
careless, သတိမထားသော။ သတိမထားသော။

Unguent, *n.* ဖယောင်းချက်။ ဖယောင်းဆီ။

Unhand, *v. t* ကိုင်စွဲခြင်းမှထွက်သည်။

Unhandsome, *a.* မလှသော။

Unhandsomeness, *n.* from above.

Unhandy, *a.* not ready, not dextrous, ပြုလုပ်ဖို့အသင့်မရှိသော။ not convenient for use, သုံးဆောင်ဖို့ရာအသင့်မရှိသော။

Unhappiness, *n.* ဒုက္ခ၊ ဆင်းရဲ။

Unhappy, *a.* ဒုက္ခရှိသော။ ဆင်းရဲသော။

Unharmed, *a.* အနာအဆာမရှိသော။

Unharness, *v. t.* ခွဲကြိုးတန်ဆာကိုချွတ်သည်။

Unhatched, *a.* ဥမပေါက်သေးသော။

Unhealthful, *a.* အနာရောဂါကိုဖြစ်စေသော။

Unhealthfulness, *n.* from above.

Unhealthiness, *n.* from next

Unhealthy, *a.* wanting health, habitually indisposed, မကျန်းမာသော။ အနာရှိတတ်သော။ insalubrious, အနာရောဂါကိုဖြစ်စေတတ်သော။

Unheard, *a.* not heard, မကြားသော (အရာ) not publicly known, မကျော်စောသော။ —ot, unprecedented, ဤကဲ့သို့မဖြစ်ဖူးသော။

Unheated, *a.* မပူသော။

Unheeded, *a.* အတတ်သူမျှမမှတ်ဘဲနေသော။

Unheedful, Unheeding, *a.* သတိမပြု၊ အမှုမထားသော။

Unhesitating, *a.* နှောင့်နှေးခြင်းမရှိသော။

Unhinge, *v. t.* ဖြိုတ်သည်။

Unholiness, *n.* from next

Unholy, *a.* not devoted to religious purposes, ဘုရားတရားနှင့်မဆိုင်၊ လောကီနှင့်သာဆိုင်သော။ morally impure, မသန့်ရှင်း၊ မစင်ကြယ်၊ ဆိုးညစ်ယုတ်မာသော။

Unhonored, *a.* ဂုဏ်အသရေမရှိသော။

Unhoped, *a.* မမျှော်လင့်သော (အရာ)။

Unhorse, *v. t.* မြင်းပေါ်ကတိုက်၍ချသည်။

Unhostile, *a.* ရန်ဘက်နှင့်မဆိုင်သော။

Unhouse, *v. t.* အိမ်ကနှင့်ထုတ်သည်။

Unhoused, *a.* destitute of a habitation or shelter, အရိပ်ခိုရာမရှိသော။

Unhumbled, *a.* စိတ်မနှိမ့်ချသော။

Unhurt, *a.* အနာအဆာမရှိသော။

Unhurtful, *a.* အကျိုးကိုမဖျက်တတ်သော။

Unicorn, *n.* ကြွဲကောင်း။

Uniform, *a.* ညီညွတ်သော၊ ညီညာသော။ —*n.* တပုံတစင်တည်းဝတ်သော အဝတ်။

Uniformity, *n.* from Uniform, *a.*

Unimaginable, *a.* စိတ်ကွန့်မြူး၍မပြုပိုင်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Unimaginative, *a.* စိတ်ကွန့်မြူး၍မပြုပိုင်တတ်သော။

Unimagined, *a.* စိတ်ကွန့်မြူး၍မပြုပိုင်သော (အရာ)။

- Unimpaired, *a* မလျော့မပျက်သော။ မယိုယွင်းသော။
- Unimpassioned, *a*. စိတ်အားနည်းသော။
- Unimpeachable, *a* အပြစ်တင်ခွင့်နှင့်ကင်းလွတ်သော။
- Unimpeached, *a*. အပြစ်တင်ခြင်းနှင့်ကင်းလွတ်သော။
- Unimpeded, *a* အဆီးအတားမရှိသော။
- Unimportant, *a*. အတွက်မရှိသော။ ပမာဏမပြုလောက်သော။
- Unimportuned, *a* တောင်းပန်ခြင်းကိုမခံရသော။
- Unimpressive, *a* စိတ်စွဲမှတ်စရာမရှိသော။
- Unimprovable, *a* တိုး၍ကောင်းဖွယ်ရာသောအကြောင်းမရှိသော။
- Unimproved, *a*. not made better, တိုး၍မကောင်းသော။ not used to advantage, အကျိုးရှိအောင်မသုံးဆောင်သော (အရာ)။
- Unimproving, *a*. တိုး၍ကောင်းအောင်မပြုသော။
- Unindifferent, *a*. စိတ်ဝံ့ကွက်သော။
- Uninflammable, *a* မီးမလောင်နိုင်သော။
- Uninformed, *a* အသင်အကြားမရှိသော။
- Uninhabitable, *a* နေရာမကျနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Uninhabited, *a* နေခြင်းသောသူမရှိသော။
- Uninjured, *a*. အနာအဆာမရှိသော။
- Uninspired, *a* စိတ်နှစ်လုံး၌မှတ်သွင်း၍ပဲ့ပျင်ခြင်းကိုမခံရသော။
- Uninstructed, *a* သွန်သင်ခြင်းကိုမခံရသော။
- Uninstructive, *a*. ပညာမတိုးပွားစေတတ်သော။
- Unintelligent, *a*. not endowed with intellect, ညာဏ်မရှိသော။ not knowing, ညာဏ်မကောင်းသော။ မသိ၊ နားမလည်သော။
- Unintelligible, *a* နားမလည်နိုင်သော (အရာ)။ နားမလည်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Unintended, Unintentional, *a* မကြံစည်ဘဲပြုသော (အမှု)။ အမှတ်တမဲ့ဖြစ်သော။
- Uninterested, *a* not concerned in, မဆိုင်သော။ not taking an interest in, စိတ်မပါမဝင်သော။ ပမာဏမပြုသော။
- Uninteresting, *a* စိတ်နှစ်လုံးကိုမနှိုးဆော်တတ်သော။
- Uninterrupted, *a* not broken in continuance, မပြတ်သော။ not stopped in progress, အဆီးအတားမရှိသော။
- Uninvited, *a*. မခေါ်မဖိတ်သော။
- Uninviting, *a*. မမြို့တတ်သော။ စိတ်ပါအောင် မသွေးဆောင်တတ်သော။
- Union, *n*. from Unite, *v*. 1 and United [be], *v*. 2.
- Unique, *a*. အတူမရှိသော။
- Unison, *n*. အသံညီညာခြင်း။
- Unit, *n*. အစ်၊ တစ်။ အရ၊ တရ။
- Unitarian, *n* ဘုရားသခင်သည် သုံးပါးပေါင်း၍ တစ်ဆူတည်း ဖြစ်တော်မူသည်ဟုငြင်းသောသူ။
- Unite, *v*. 1. to be joined by contact of parts, စေ့သည်။ စေ့စပ်သည်။

to be joined in one, ပေါင်းသည်။ (intrans), to join in action, act in concert, ညီညာသည်။ to coalesce, သမသည်။ တသားတည်းပေါင်းသည်။ to be mixed, ရောသည်။ ရောနှောသည်။ to be joined in marriage, စုံဖက်သည်။ to associate, ပေါင်းဖော်သည်။ ပေါင်းဖက်သည်။ — *v t.* from above, —(in various ways), ဆက်စပ်သည်။ ပူးသည်။ ကပ်သည်။ ပေါင်းသည်။ (trans), ဖက်သည်။ ရှည်သည်။ ဟုံသည်။

United [be], *v. 1.* —in sentiment, သဘောတူညီတညွတ်တည်းဖြစ်သည်။ —in affection, မိတ်ဆွေဖွဲ့သည်။ သင့်တင့်သည်။

Unity, *n* the state of being one, တခုတည်းဖြစ်ခြင်း။ တလုံးတဝတည်းဖြစ်ခြင်း။ concord, agreement, ညီညာခြင်း။ ညီညွတ်ခြင်း။ တညီတညွတ်တည်းဖြစ်ခြင်း။

Univalve, Univalvular, *a* ခရုလွှဲသို့အစုံတခုရှိသော။

Universal, *a* အလုံးစုံနှင့်ဆိုင်သော။ အလုံးစုံဖြစ်သော။

Universalist, *a* လူ့ခပ်သိမ်းတို့သည်နောင်ဘဝမှာချမ်းသာရကြလိမ့်မည်ဟု ယူသောသူ။

Universality, *n* from Universal, *a*.

Universe, *n*. ဖြစ်သောသမျှသောစကြဝဠာ။

University, *n* သိပ္ပံအတတ်သင်ရာကျောင်းစု။

Univocal, *a* အနက်တခုတည်းရှိသော။

Unjust, *a* မတရားသော။

Unjustifiable, *a*. မှန်ကြောင်းကိုပြနိုင်စွယ်မဟုတ်သော။

Unjustified, *a* မှန်ကြောင်းထင်ရှားသော။ ဖြောင့်မတ်ရာသို့ရောက်သော။

Unkennel, *v t* မြေတွင်းထဲကနှင်ထုတ်သည်။

Unkept, *a* not retained, ကိုယ်ထက်၌မထားသော(အရာ) not observed, မကျင့်မစောင့်သော(အရာ)။

Unkind, *a*. ကျေးဇူးမပြုချင်သော။

Unkindly, *a* ကျေးဇူးမပြုတတ်သော။

Unkindness, *n* from Unkind.

Unknowing, *a* မသိသော။

Unknown, *a*. အဘယ်သူမျှမသိသော(အရာ)။

Unlabored, *a*. produced without labor, မလုပ်မဆောင်ဘဲဖြစ်သော။ spontaneous, အားမထုတ်ဘဲအလိုလိုဖြစ်သော။

Unlace, *v t* ခက်၍ချည်သောကြိုးကိုဖြည်သည်။

Unlade, *v. t.* ဝန်ကိုချသည်။

Unlaid, *a*. not placed, မထားသော(အရာ) not stilled, မငြိမ်းသော(အရာ)။

Unlamented, *a*. ခြည်တမ်းခြင်းကိုမခံသော။

Unlawful, *a*. တရားကိုထွန်ကျူးသော(အမှု)။

Unlawfulness, *n*. from above.

- Unlearn, *v t* (သင်ပြီးသောအရာကို) မေ့လျော့အောင်ပြုသည်။
 Unlearned, *a* not acquired by study, မသင်ဘဲနှင့် တတ်သော။
 illiterate, စာမတတ်သော။
 Unleavened, *a* တဆေးမဲ့သော၊ တဆေးမခတ်သော (မုန့်)။
 Unless, *conj* except, မ(—)လျှင်။
 Unlettered, *a* စာမတတ်သော။
 Unlicensed, *a* ပြုရသောအခွင့်ကိုမရသော။
 Unlighted, *a* မီးမညီသော။
 Unlike, *a* not like, မတူသော။ improbable, *see* next, 1st def
 Unlikely, *a* improbable, ဖြစ်မည်ထင်ကွဏာမရှိသော။ ဖြစ်မည်ဟုထင်စရာ
 မရှိသော။ not promotive of success, အကြံထမြောက်ခြင်းနှင့်
 မဆိုင်သော။
 Unlikeness, *n* မတူခြင်း။
 Unlimited, *a* အပိုင်းအခြားမရှိသော။
 Unlink, *v. t* ကွင်းဖြတ်သည်။
 Unload, *v t* ဝန်ကိုချသည်။
 Unlock, *v t* သေခွခတ်၍ဖွင့်သည်။
 Unlocked, *a.* not locked, သေခွမခတ်သော။ သေခွခတ်၍မပိတ်သော။
 Unlooked for, *a* မမျှော်သော (အမှု)။
 Unloose, *v t.* ဖြည်သည်။
 Unloveliness, *n* from next.
 Unlovely, *a* ချစ်ဖွယ်မဟုတ်သော။
 Unlucky, *a* unpropitious, အမင်္ဂလာရှိသော။ not successful, အကြံမထ
 မြောက်သော။ not lucky, အခန့်မသင့်၍မရသော။ mischievously
 wagging, ဖျတ်ရယ်ပြု၍နှောင့်ရှက်တတ်သော။
 Unmaimed, *a* မချို့တဲ့သော။
 Unmake, *v t* (လုပ်သောအရာကို) ဖျက်ပြန်သည်။
 Unman, *v t* to deprive of the qualities of a man, လူ၏ရုပ်သဘော
 ကိုပြောင်းလဲအောင်ပြုသည်။ to emasculate, သင်းကွပ်သည်။ to
 dishearten, စိတ်ပျက်အောင်ပြုသည်။
 Unmanageable, *a.* တတ်နိုင်ဖွယ်မဟုတ်သော။ ဆုစွန့်နိုင်ဖွယ်မဟုတ်သော။
 Unmanly, *a.* unbecoming a man, လောကုဘနှင့် မတော်သော။
 effeminate, မိမ္မကဲ့သို့နူးညံ့သော။
 Unmannerly, *a* မယဉ်ကျေး၊ မိုင်းသော။
 Unmarked, *a.* not marked, အမှတ်မရှိသော။ not observed, အမှတ်
 တမဲ့ဖြစ်သော။
 Unmarriageable, *a.* ထက်မထပ်သင့်သော။
 Unmarried, *a.* ထက်မထပ်သော။
 Unmask, *v. t.* to strip off a mask, ဝဲထဝါကိုရှုတ်သည်။ to strip off
 any disguise, အရောင်ဆောင်ခြင်းကိုဖျက်သည်။

- Unmastered, *a.* မရှုံးသော။
- Unmatched, *a* အမြိုင်အဖက်မရှိသော။
- Unmeaning, *a* having no meaning, အနက်မရှိသော။ unexpressive, ပကတိအတိုင်းအဘယ်ထက္ခကာမျှမထင်ရှားသော (မျက်နှာ။)
- Unmeant, *a* မကြံစည်ဘဲဖြစ်သော။
- Unmeasurable, *see* Immeasurable
- Unmeasured, *a* အတိုင်းအထွာမရှိသော။
- Unmeet, *a* မတော်မသင့်သော။
- Unmeetness, *n.* from above.
- Unmelted, *a* not liquefied, ကြိတ်အရည်မဖြစ်သော။ not softened in feeling, မနှူးညွတ်သော။
- Unmentionable, *a* မပြောမဆိုသင့်သော။
- Unmentioned, *a* မပြောမဆိုခဲ့ပြီးသော။
- Unmerciful, *a* မသနားတတ်သော။ ရက်စက်သော။
- Unmerited, *a* မခံထိုက်သော (အရာ။)
- Unmilitary, *a* စစ်မှုစစ်ရေးနှင့်မတော်မသင့်သော။
- Unmindful, *a* သတိမပြုသော။
- Unmindfulness, *n* from above
- Unmingled, *a* မရောနှော။စင်ကြယ်သော။
- Unministerial, *a* ဓမ္မဆရာနှင့်မတော်မသင့်သော။
- Unmitigable, *a* မပေါ့မလျော့သော။ မညှိသော။
- Unmixed, Unmixt, *a.* မရောမနှော။ စင်ကြယ်သော။
- Unmodified, *a* မပြုပြင်သော (အရာ။)
- Unmolested, *a* အနှောင့်အရှက်မခံရသော။
- Unmoor, *v t* ထိပ်ဆံကြိုးကိုရုတ်သိမ်းသည်။
- Unmoveable, *see* Immoveable
- Unmoved, *a* not moved, မရွှေ့သော။ unchanged in purpose, အကြံမြဲသော။ not affected in feelings, စိတ်မရှိသော။ not altered, မပြောင်းလဲသော။
- Unmuffle, *v. t* ချုံရုံသောအရာကိုဖွင့်လှစ်သည်။
- Unmusical, *a* အသံညီညာခြင်း၊ အချီအချစ်လျော်ခြင်းမသာယာသော။
- Unmuzzle, *v. t* (တိရိစ္ဆာန်၏) နှုတ်၌ချုပ်တည်းသောတန်ဆာကိုချွတ်သည်။
- Unnamed, *a* အမည်နာမကိုထုတ်၍မပြောသော (အရာ။)
- Unnatural, *a.* contrary to the laws of nature, ပကတိအတိုင်းမဟုတ်သော။ destitute of natural affection, မိမိခါးသော။
- Unnecessary, *a.* မရှိသော်လည်းနေရှင်သေးသော။
- Unneighborly, *a* အိမ်နီးချင်းဝတ်တရားနှင့်မညီသော။
- Unnerve, *v. t.* အားလျော့စေသည်။
- Unnoted, *a.* မမှတ်မိသော။

- Unnoticed, *a.* not observed, မမှတ်မိသော။ not honored, အသရေမရှိသော။
- Unnumbered, *a* မရေတွက်သော (အရာ။)
- Unobjectionable, *a* အပြစ်တင်စရာမရှိသော။
- Unobstructed, *a* အဆီးအတားမရှိသော။
- Unobtrusive, *a* အခွင့်မရှိဘဲမသွင်းတတ်သော။ ဝင်တတ်သော။
- Unoccupied, *a* လွတ်လပ်သော။
- Unoffending, *a* မပြစ်မှားတတ်သော။
- Unofficial, *a* မင်းအခွင့်နှင့်မဆိုင်သော။
- Unopposed, *a* အဆီးအတားမရှိသော။
- Unorganized, *a* အင်္ဂါနှင့်ကရိယာအစုံအလင်ပြုပျင်၍မဖြစ်သော။
- Unoriginated, *a* ဖြစ်စေသောအကြောင်းမရှိဘဲဖြစ်သော။
- Unorthodox, *a* ဟုတ်မှန်သောအယူဝါဒကိုမယူသော။
- Unostentatious, *a* မတိကြွားသော။ မပလ္လာသော။
- Unowned, *a* having no owner, အရှင်မရှိသော။ not acknowledged, ဝန်မခံသော (အရာ။)
- Unpack, *v t* အထုပ်ကိုဖြည်သည်။
- Unpaid, *a* not paid, as a debt, မချေသော။ မဆပ်သော။ not having received pay, အခကိုမခံရသေးသော။
- Unpalatable, *a* အရသာမကောင်းသော။
- Unparalleled, *a.* အတူမရှိသော။
- Unpardonable, *a.* အပြစ်လွှတ်နိုင်ဖွယ်မဟုတ်သော။
- Unpardoned, *a* အပြစ်မလွှတ်သော။
- Unparliamentary, *a* လွှတ်တော်တွင် တိုင်ပင် စီရင်သော ထုံးနည်းနှင့်မညီသော။
- Unparted, *a.* မကွာသော။
- Unpawned, *a* မပေါင်သော (အရာ။)
- Unpeople, *v t.* အိမ်ခြေ၊ လူနေမရှိအောင်ပြုသည်။
- Unperceived, *a.* မသိမမှတ်သော (အရာ။)
- Unperformed, *a.* မပြုမလုပ်သော (အရာ။)
- Unperjured, *a.* မဟုတ်မမှန်ဘဲကျိန်ဆိုခြင်းအပြစ်မရှိသော။
- Unperplexed, *a.* not intricate, မရှုပ်ထွေးသော။ not confused, စိတ်ရှင်းလင်းသော။
- Unpersuadable, *a* သွေးဆောင်၍ရနိုင်ဖွယ်မဟုတ်သော။
- Unphilosophical, *a* ဓမ္မတာတရားတို့ကိုမော်ငြိသောအတတ်ပညာနှင့်မညီ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။
- Unpin, *v t.* တွယ်အပ်ကိုဖြုတ်သည်။ ချွတ်နှုတ်သည်။
- Unpitied, *a* သနားခြင်းကိုမခံသော။
- Unpitiful, *a* မသနားတတ်သော။
- Unpitying, *a.* မသနားသော။

- Unplausible, *a.* ကောင်းဟန်၊ မှန်ဟန်မရှိသော။
 Unpleasant, *a.* မသာယာသော။
 Unpleasantness, *n.* from above
 Unpleasing, *a.* နှစ်သက်၊ နှစ်လိုဖွယ်မရှိသော။
 Unpliant, *a.* မပျောင်းသော။
 Unpoetical, *a.* လင်္ကာသဘောမရှိသော။
 Unpointed, *a.* having no point, အစွန်းအစမရှိ၊ တိတိနေသော။ not punctuated, ပိုက်ချက်ထွတ်၍ထားသော (စာ။)
 Unpolished, *a.* not made permanently smooth and bright, အရောင်တင်ခြင်းမခံသော။ not refined, မကျော့သော။ မယဉ်ကျေးသော။
 Unpolite, *see* Inpolite
 Unpolluted, *a.* သန့်ရှင်းခြင်းမပျက်သော။
 Unpopular, *a.* လူများမကြိုက်သော။
 Unportable, *a.* ဆောင်သွားနိုင်ဖွယ်မဟုတ်သော။
 Unportioned, *a.* လက်ဖွဲ့ခြင်းကိုမခံရသော။
 Unpossessed, *a.* မရသေးသော (အရာ။) မခံစားသေးသောအရာ။
 Unpractised, *a.* မလေ့ကျက်သော။
 Unprecedented, *a.* ဤကဲ့သို့မဖြစ်စဖူးသော။
 Unprejudiced, *a.* အကြောင်းမတော်ဘဲတဖက်၌မိတ်စွဲလမ်းခြင်းနှင့်ကင်းလွတ်သော။
 Unpremeditated, *a.* အရင်တင်၍မဆင်ခြင်သော (အရာ။) အရင်တင်၍မကြံစည်သော (အရာ။)
 Unprepared, *a.* အသင့်မရှိသော။ (သုံးဆောင်ရန်အဖို့) မပျင်ဆင်သော (အရာ။)
 Unpretending, *a.* ကိုယ်ကိုမချီးမြှောက်သော။
 Unprincely, *a.* မင်းသားနှင့်မတော်မသင့်သော။
 Unprincipled, *a.* not having settled principles, အယူဝါဒမစွဲလမ်းသော။ profligate, အလန့်ကျင့်သော။
 Unprinted, *a.* ပုံမနှိပ်သော။
 Unprivileged, *a.* အခွင့်မရသော။
 Unprized, *a.* ကောင်းသည်၊ မြတ်သည်ဟုမထင်သော (အရာ။)
 Unproclaimed, *a.* မကျော်ညာသေးသော။
 Unproductive, *a.* များစွာမဖြစ်စေတတ်သော။ စီးပွားမဖြစ်စေတတ်သော။
 Unproductiveness, *n.* from above.
 Unprofaned, *a.* (ချီးမြှောက်သင့်သောအရာကို) ရှုတ်ချ၍မသုံးဆောင်သော (အရာ။)
 Unprofitable, *a.* အကျိုးကျေးဇူးမရှိသော။
 Unprolific, *a.* မပွားမစီးသော။
 Unpromising, *a.* မျှော်လင့်အခွင့်နှင့်မဆိုင်သော။
 Unpropitious, *n.* အမင်္ဂလာနှင့်ဆိုင်သော။ ကျေးဇူးပျက်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

- Unproposed, *a* ဆင်ခြင်ရန်ဘိုတင်၍မပြောမထားသော (အရာ။)
- Unprosperous, *a* အကျိုးစီးပွားမတိုးမတက်သော။
- Unprotected, *a* အကွယ်အကာအစောင့်အမမရှိသော။
- Unproved, *a* not tried, မစုံစမ်းသော (အရာ။) not shown to be true, ယုတ်မှန်ကြောင်းကိုမပြသော (အရာ။)
- Unprovided, *a* not qualified, တော်သင့်အောင်မပျင်ဆင်သော (အရာ။) not furnished, အသုံးလိုသောအရာကိုမရသော။
- Unprovoked, *a* not instigated, သူတပါးမနှိုးဆော်သော။ not angry, စိတ်မဆိုးသော။
- Unpublished, *a*. not made public, မကျော်ညာသော။ not printed for public use, လူများကြည့်ဖို့မရိုက်သော (စာ။)
- Unpunished, *a* ဒါဏ်မခံရသော။
- Unpurchased, *a* မဝယ်သော (အရာ။)
- Unpunished, *a* မစင်ကြယ်သော။
- Unqualified, *a* not having the requisite qualifications, တတ်နိုင်သောအခွင့်မရှိသော။ modified, အနက်ကျဉ်းအောင်ပြုပြင်သော (စကား။)
- Unquelled, *a* not subdued, မနှိပ်နင်းသော (အရာ။) not quieted, မငြိမ်သော (အရာ။)
- Unquenchable, *a*. မငြိမ်းနိုင်သော။
- Unquenched, *a* မငြိမ်းသော။ မအေးသော။
- Unquestionable, *a*. ယုံမှားရန်မရှိသော။
- Unquestioned, *a* not doubted, မယုံမှားသော (အရာ။) not interrogated, မေးစစ်ခြင်းကိုမခံရသော။ indisputable, ငြင်းခုံဖွယ်မရှိသော။
- Unquiet, *a* မငြိမ်သော။
- Unquietness, *n* from above
- Unravel, *v t* အရှုပ်အထွေးကိုဖျင်သည်။ ရှင်းသင်းစေသည်။
- Unreached, *a* မရှိသော (အရာ။)
- Unread, *a* မဖတ်သော (စာ။)
- Unreadiness, *n* from next
- Unready, *a* ကာလအချိန်ရောက်မှအသင့်မရှိသော။
- Unreal, *a* not actually existing, ဇာန်အမှန်မဟုတ်သော။ having appearance only, အမှန်မဟုတ်၊ အရောင်ဆောင်သော။
- Unreasonable, *a* not agreeable to reason, လူ့ဉာဏ်နှင့် မညီလျော်သော။ excessive, မတော်မတန်၊ လွန်ကျူးသော။
- Unreasonableness, *n*. from above.
- Unreclaimed, *a*. ဆိုးသောအဖြစ်မှကောင်းသောအဖြစ်သို့မရောက်သော။
- Unreconciled, *a* စိတ်မကြေချမ်းသော။
- Unrecorded, *a*. စာရင်း၌မမှတ်သေးသော (အရာ။)
- Unredeemed, *a*. ရွေးခြင်းကိုမခံရသော။

- Unredressed, *a* not reformed, မပြုပြင်သော (အရာ) not having obtained redress, အစားမရသော။ တန်ဖိုးကိုမရသော။
- Unreformed, *a*. အသစ်ပြုပြင်ခြင်းကိုမခံသော။
- Unrefreshed, *a* အားမဖြည့်သော။
- Unrefreshing, *a* အားဖြည့်မပြုတတ်သော။
- Unregarded, *a*. not observed, မမှတ်မိသော (အရာ) not made account of, ပမာဏမပြုသော (အရာ) not esteemed, မလေးမြတ်သော (အရာ)
- Unregeneracy, *n* from next.
- Unregenerate, *a*. ဒုတိယမွေးခြင်းကို မခံရသော။ စိတ်သဘော မပြောင်းလဲသော။
- Unregistered, *a* စာရင်း၌မသွင်းသော (အရာ)
- Unrelenting, *a* ကြိန်နာသောစိတ်မရှိ၊ ခိုင်မာတတ်သော။
- Unrelieved, *a* not eased, မသက်သာသော။ not released from service, အမှုထမ်းရာမှနှုတ်ခြင်းကိုမခံရသော။
- Unremediable, *a*. (မကောင်းသောအမှုအရာ) မပပျောက်နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Unremedied, *a*. (မကောင်းသောအမှုအရာ) မပပျောက်သော။
- Unremembered, *a* သတိမရသော (အရာ)
- Unremitted, *a* not slackened, မလျော့သော။ not forgiven, အပြစ်မလွှတ်သော။
- Unremitting, *a* မလျော့ဘဲအစဉ်ရှိမရှိသော။
- Unremoveable, *a*. နေရာမှရွှေ့နိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Unremoved, *a* နေရာမှမရွှေ့သော (အရာ)
- Unrenewed, *a* အသစ်တဖန်ပြုပြင်ခြင်းမခံရသော။
- Unrepaid, *a*. မဆပ်မပေးသော (အရာ)
- Unrepealed, *a*. မနှုတ်မသိမ်းသော (အမိန့်တော်)
- Unrepentant, *a* နောင်တမရသော။
- Unrepinning, *a* စိတ်ညစ်ညူးခြင်းမရှိသော။
- Unreplenished, *a*. ပြည့်အောင်မထည့်သော (အရာ)
- Unreproved, *a*. ကွပ်မျက်ခြင်းနှင့်ခဏမလွှတ်သော။
- Unreproached, *a*. ကဲ့ရဲ့၍အပြစ်တင်ခြင်းနှင့်လွှတ်သော။
- Unreprovable, *a*. အပြစ်တင်ဖွယ်မရှိသော။
- Unreproved, *a* အပြစ်တင်ခြင်းကိုမခံရသော။
- Unrepugnant, *a* မဆန့်ကျင်သော။
- Unrequested, *a* အဘယ်သူမျှမတောင်းဘဲရှိသော။
- Unrequited, *a* အတိုအလှည့်မကျသော။
- Unrescued, *a* ကယ်လွှတ်ခြင်းကိုမခံရသော။
- Unresented, *a*. စိတ်ဆိုးခြင်းကိုမခံရဘဲနေသော။
- Unreserve, Unreservedness, *n*. from next, 2d def.

- Unreserved, *a* not kept back, ချန်ခြင်းမထားသော (အရာ) not concealing or withholding, မထိပ်ချွန်၊ မငှက်ထားတတ်သော။
- Unresigned, *a* ဝန်မခံသော။
- Unresisted, *a*. ဆီးတားခြင်းကိုမခံရသော။
- Unresisting, *a*. မဆီးတားသော။
- Unresolved, *a*. not separated into component parts, ဓာတ်မကွဲသော။ not made clear, မရှင်းလင်းသော။ not settled in purpose, * စိတ်မချသော။
- Unrespited, *a* not having any pause, တန့်ရပ်အောင်အခွင့်မရှိသော။ unreprieved, ကွပ်မျက်ခြင်းနှင့်ခဏမလွတ်သော။
- Unrestored, *a* not given back, ပြန်၍မပေးသော (အရာ) not replaced, အရင်နေရာ၌မထားပြန်သော (အရာ)။
- Unrestrained, *a*. အဆီးအတားမရှိသော။ မချုပ်တည်းသော။ ပေါက်လွှတ်နေသော။
- Unrestricted, *a* အပိုင်းအခြားထား၍ကန့်ကွက်ခြင်းမရှိသော။
- Unrevealed, *a* မဖော်ပြသော (အရာ)။
- Unrevenged, *a*. လက်စားမကျေသော။
- Unrevengeful, *a* လက်စားချေအောင်ရန်တုံ့ပြန်၍ ပြုချင်သောစိတ်သဘောမရှိသော။
- Unreverently, *adv* မရိုမသေသည်နှင့်။
- Unrevoked, *a* မနှုတ်မသိမ်း၊ တည်လျှောက်ရှိသော။
- Unrewarded, *a* ဆုလပ်မရသော။
- Unriddle, *v t* to solve a riddle, စကားထာကိုဖော်သည်။ to explain, ဖွင့်ပြသည်။
- Unrig, *v t*. ရွက်ကြိုးတန်ဆာကိုရုတ်သိမ်းသည်။
- Unrighteous, *a* မဖြောင့်မတ်သော။ မတရားသော။
- Unrighteousness, *n* from above
- Unrip, *v t*. ချုပ်ရိုးကိုဖြုတ်သည်။
- Unripe, *a* —as fruit, မမှည့်သော။ not brought to maturity, မရင့်သော။ not prepared for action, ကြိုချက်၍မပြီးစီးသော။
- Unripeness, *n* from above
- Unrivalled, *a* အပြိုင်အဖက်မရှိသော။
- Unrol, *v t* (အလိပ်ကို) ဖြန့်သည်။
- Unroof, *v. t* အမိုးကိုဖျက်သည်။
- Unruled, *a*. အုပ်စိုးသောသူမရှိသော။
- Unruliness, *n*. from next.
- Unruly, *a* ဆုမ္မမရသော။ ချုပ်တည်း၍မဖြစ်နိုင်သော။
- Unsaddle, *v. t* ကုန်းနှီးကိုချသည်။
- Unsaddled, *a* ကုန်းနှီးမပါသော။
- Unsafe, *a*. မထုံချိုသော။

- Unsaid, *a* မပြောမဆိုသော (အရာ)
 Unsaleable, *a* ရောင်း၍မထွက်သော။
 Unsalted, *a* ဆားမနယ်သော။
 Unsanctification, *n* from next
 Unsanctified, *a* unconsecrated, ဘုရားဝတ်နှင့်ဆိုင်သောအမှု၌သုံးဆောင်
     ရန်သီးသန့်၍မခွဲမထားသော။ destitute of holiness, သန့်ရှင်းခြင်း
     ပါရမီမရှိသော။
 Unsanctioned, *a* သဘောတူ၍တည်စေခြင်းအခွင့်မရသော။
 Unsatiabale, *see* Insatiable
 Unsatisfactoriness, *n* from next
 Unsatisfactory, *a* အလိုမပြည့်စုံစေတတ်သော။ 'အားမရစေတတ်သော။
 Unsatisfied, *a* not having eaten food enough, မဝသော။ not pleased
     or gratified, အားမရသော။ အလိုမပြည့်စုံသော။ not settled in
     opinion, သဘောမကျသော။
 Unsatisfying, *see* Unsatisfactory
 Unsavory, *n* from next
 Unsavory, *a* tasteless, အရသာမရှိသော။ having a bad smell,
     နံ့သော။ unpleasing, နှစ်သက်နှစ်လိုဖွယ်မရှိသော။
 Unsay, *v. t.* ပြောမိသောစကားကိုနှုတ်ပြန်သည်။
 Unscarred, *a.* အနာရွတ်မရှိသော။
 Unscathed, *a.* အနာအဆာမရှိသော။
 Unschooled, *a.* အသင်အကြားမရှိသော။
 Unscorched, *a* မီးမရှိုက်သော။
 Unscreened, *a.* အကွယ်အကာမရှိသော။
 Unscrew, *v t* ဝက်ဖျက်ချွတ်သည်။
 Unscriptural, *a* ကျမ်းစာနှင့်မညီသော။
 Unscrupulous, *a.* ဩတ္တပ္ပမရှိ၍မဆုတ်မဆိုင်းရှိသော။
 Unscrupulousness, *n* from above.
 Unscrutable, *see* Inscrutable
 Unseal, *v t.* တံဆိပ်ကိုင်ခွာသည်။
 Unsealed, *a.* having no seal, တံဆိပ်မခတ်သော။
 Unsearchable, *a.* စစ်ဆေး၍နားမစေည်နိုင်အောင်မြင်သော။
 Unsearchableness, *n.* from above
 Unsearched, *a.* စစ်ဆေးခြင်းကိုမခံရသော။
 Unseasonable, *a* occurring at an improper time, မတော်မသင့်သော
     အချိန်၌ဖြစ်သော။ occurring at an inconvenient or undesirable
     time, အဆင်မသင့်သော။ အခန့်မသင့်သော။
 Unseasonableness, *n.* from above.
 Unseasoned, *a.* not rendered palatable, အရသာကောင်းအောင်မပြုစု

သော(အရာ) not prepared for use, အသုံးဝင်စေခြင်းငှါမပြုဖွင့်
သော(အရာ)

Unseduced, *a.* မှားအောင်သွေးဆောင်ရာသို့မလိုက်သော။

Unseemliness, *n.* from next

Unseemly, *a.* မတင့်တယ်မလျောက်ပတ်သော။

Unseen, *a.* မမြင်သော(အရာ)

Unselfish, *a.* ကိုယ်အကျိုးကိုသာမမှတ်တတ်သော။

Unseparable, *see* Inseparable.

Unserviceable, *a.* အသုံးမဝင်သော။

Unserviceableness, *n.* from above.

Unsettle, *v t* from next

Unsettled, *a.* အတည်မကျသော။ နေရာမကျသော။ မသေမဝပ်သော။ အမြဲ
မတူတ်သော။ အမြဲမစွဲသော။

Unsevered, *a.* မခွဲမခွာသော(အရာ)

Unsex, *v. t* ပုန်းအာဝကိုပြောင်းလဲစေသည်။

Unshackle, *v t* ချည်နှောင်ခြင်းကိုဖြည့်၍လွှတ်သည်။

Unshaded, Unshadowed, *a.* အရိပ်မထွန်းမိုးသော။

Unshaken, *a.* မလှုပ်သော(အရာ)

Unshamed, *a.* မရှက်သော။

Unshapen, *a.* ပုံမကျဘဲလုပ်သော(အရာ)

Unshared, *a.* မခွဲမဝေသော(အရာ)

Unsheath, *v t.* (ထားကို)အိမ်မှနှုတ်သည်။

Unshed, *a.* မဖိတ်သော(အရာ) မသွန်သော(အရာ)

Unsheltered, *a.* roofless, အမိုးမရှိသော။ exposed overhead, အမိုး
အကာမရှိသော။ unprotected, အကွယ်အကာအစောင့်အမမရှိသော။

Unshielded, *a.* အကွယ်အကာမရှိသော။

Unship, *v. t* to take out of a ship, သင်္ဘောပေါ်ကဝန်ကိုချသည်။ to
remove from its place, နေရာကရွတ်သည်။

Unshod, *a.* ခြေနင်းမပါသော။

Unshorn, *a.* မညှပ်ဖြတ်သော(ဆံပင်)

Unshrinking, *a.* မဆုတ်မတွန့်သော။

Unshut, *a.* မပိတ်ဘဲနေသော။

Unsifted, *a.* not separated by a sieve, ဆန်ခါနှင့်မချသော(မုန့်ညက်)
not tried, မစစ်မစမ်းသော(အရာ)

Unslightliness, *n.* from next.

Unslightly, *a.* အရှုပ်ဆိုးသော။

Unsung, *a.* မီးမဖျက်သော။

Unsinning, *a.* မပြစ်မှားသော။

Unsisisterly, *a.* ညီအစ်မနှစ်မကဲ့သို့မဟုတ်သော။

Unskillful, *a.* ထွေကျက်တတ်မြောက်ခြင်းမရှိသော။

Unskillfulness, *n.* from above.

Unslain, *a.* အထိအခိုက်မရှိ၊ ထက်နက်အေးနှင့်လွတ်သော။

Unslaked, *a* —as thirst, သောက်၍မပြေသော။ —as lime, မဖောက်သော။

Unsociable, *a* not disposed to associate, ပေါင်းဖော်ချင်သောသဘောမရှိသော။ not disposed to familiar conversation and intercourse, လိုက်လိုက်လျှော်လျှော်ပေါင်းဖော် နှီးနှောချင်သောသဘောမရှိသော။

Unsociableness, *n.* from above

Unsocial, *a* not pertaining to society, ပေါင်းဖော်သောသူတို့နှင့်မဆိုင်သော။ unsociable, *which see* in both definitions

Unsoiled, *a* မညစ်သော။

Unsolaced, *a* နှစ်သိမ့်ခြင်းမရှိသော။

Unsold, *a* မရောင်းသော (အရာ။)

Unsoldierlike, *a.* စစ်သူရဲနှင့်မထိုက်တန်သော။

Unsolicited, *a.* မတောင်းပန်သော (အရာ။)

Unsolicitous, *a* not very desirous, လိုချင်အားမကြီးသော။ not anxious, မစိုးရိမ်သော။

Unsolid, *a.* အခြေအမြစ်မခိုင်ခံ့သော။

Unsolvable, *a* မရှင်းလင်းနိုင်သော။

Unsolved, *a* မရှင်းလင်းသော။

Unsophisticated, *a* ဇာတိရင်းဗျက်၍ပဝတ္တိမဖြစ်သော။

Unsorted, *a* အမျိုးအလိုက်တခြားစီစွဲမထားသော (အရာ။)

Unsought, *a.* မရှာသော (အရာ။)

Unsound, *a* diseased, အနာရှိသော။ having some flaw or defect, အနာအဆာရှိသော။ not tight, မလုံသော။ not strong, မခိုင်ခံ့သော။ not free from error, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်မလွတ်သော။ not profound, as sleep, အတိပ်ဆတ်သော။ broken or weakened in mind or body, ရွှေ့လျော့၍ပကတိအတိုင်းမဖြစ်သော။

Unsoundness, *n* from above.

Unsourcd, *a* not made acid, ချဉ်အောင်မလုပ်သော (အရာ။) not cross, စိတ်မပြေသော။

Unstowed, *a.* မမိုက်၊ မပျိုး၊ မကြဲသော။

Unstaring, *a* profuse, အသုံးဖွားသော။ liberal, ထက်ကြီးသော။ not forbearing from pity, မသနားသော့ကြောင့်ပြုတတ်သော။

Unspeakeable, *a.* စကားအားဖြင့်ဖော်၍မပြောနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Unspecified, *a.* တန်းမှန်း၍မပြောသော (အရာ။)

Unspent, *a.* not expended, သုံး၍မကုန်သော။ not weakened, အားမလျော့သော။

Unspilt, *a.* မဖိတ်သော (အရာ။)

- Unspoiled, *a.* not ruined, မဟုတ်သော။ not plundered, မလုမယူသော (အရာ။)
- Unspoken, *a.* မပြောမဆိုသော (အရာ။)
- Unspotted, *a.* not spotted, အစွန်းအကွက်မရှိသော။ not tarnished in character, အသရေမယုတ်မလျော့သော။
- Unstable, *a.* not firm, မခိုင်ခံ့သော။ ဗောက်ဗက်။ not steady, inconstant, မမြဲမြံ။ မတည်ကြည်သော။ ပြောင်းလဲတတ်သော။
- Unstained, *a.* not dyed, ဆေးမဆိုးသော။ not tarnished in character, အသရေမယုတ်မလျော့သော။ ညစ်စွန်းခြင်းနှင့်ကင်းစင်သော။
- Unstamped, *a.* တံဆိပ်မခတ်၊ မပါသော။
- Unsteadiness, *n.* from next
- Unsteady, *a.* not firm, မခိုင်ခံ့သော။ not constant in mind, မတည်ကြည်သော။ not uniform, မသမတ်သော။ ပြောင်းလဲတတ်သော။
- Unstinted, *a.* အလိုအတိုင်းမဖြစ်စေခြင်းငှါတားမြစ်ခြင်းမရှိသော။
- Unstop, *v. t.* အဆို့ကိုနှုတ်သည်။
- Unstoried, *a.* သိုထားလျက်မရှိသော။
- Unstrained, *a.* not filtered, မစစ်သော (အရာ။) occurring without effort, အားမထုတ်ဘဲပကတိအတိုင်းဖြစ်သော။
- Unstraitened, *a.* မကျဉ်းကျပ်သော။
- Unstring, *v. t.* to deprive of strings, ကြိုးကိုဖြုတ်၍ထားသည်။ to take from a string, (ပုတီးကို) ကြိုးမှနှုတ်သည်။ to relax tension, လျော့အောင်ပြုသည်။ to untie, ဖြည်သည်။ — a bow, ထေးမြွှ်ကို ယျှော့သည်။
- Unstudied, *a.* unpremeditated, အရင်တင်၍မဆင်ခြင်သော (အရာ။) not labored, မကြိုးစား။ အားမထုတ်ဘဲဖြစ်သော။
- Unstuffed, *a.* ပြည့်အောင်မသိပ်သော။
- Unsubdued, *a.* တောင်း၍နှိမ့်ထားခြင်းကိုမခံသော။
- Unsubmissive, *a.* ဝန်မချသော။
- Unsubstantial, *a.* not real, ကေနိအမှန်မဖြစ်သော။ not having real substance, အနတ္တဖြစ်သော။ အနှစ်သာရမရှိသော။
- Unsuccessful, *a.* အကြံမထမြောက်သော။ အကျိုးစီးပွားကိုမရသော။
- Unucked, *a.* ခွံ့ခွံ့မခံသော။
- Unsuitable, Unsuit, *a.* not suitable, မတော်သော။ မတန်သော။ မလျော်သော။ မသင့်သော။ not becoming, မလျှောက်ပတ်သော။
- Unsuitableness, *n.* from above.
- Unsoiled, *a.* not soiled, မညစ်သော။ not tarnished, မမှိုင့်သော။ မရှုန်သော။ မမှေးသော။ not disgraced, အသရေမယုတ်မလျော့သော။
- Unsung, *a.* သီခြင်းမရွှေ့မဆိုသော (အရာ။)
- Unsupported, *a.* အထောက်အမမရှိသော။
- Unsurpassed, *a.* အတယ်သူမျှမသာမလွန်သော။

- Unsusceptible, *a.* not capable of receiving impression, ခံနိုင်သော သဘောမရှိသော။ having feelings not easily excited, ဝေဒနာကိုမခံစားလွယ်သော။ စိတ်ကိုမနှိုးဆော်နိုင်စွယ်ဖြစ်သော။
- Unsuspected, *a.* ယုတ်ပတ်ခြင်းကိုမခံရသော။
- Unsuspecting, *a.* မယုတ်ပတ်သော။
- Unsuspecting, *a.* not disposed to think evil, မယုတ်ပတ်တတ်သော။ not calculated to excite suspicion, ယုတ်ပတ်ရန်မရှိသော။
- Unsustained, *a.* အထောက်အမမရှိသော။
- Unswathe, *v t* ကြပ်စည်းသောအဝတ်ကိုဖြည့်သည်။
- Unswerving, *a.* မယွှဲသွားသော။
- Unsworn, *a.* သစ္စာမခံသော။
- Unsymmetrical, *a.* အမျိုးအစားမရသော။
- Unsystematic, *a.* အစီအစဉ်မလိုက်သော။
- Untainted, *a.* not impregnated with a bad quality, ယုတ်ညံ့သော ဓာတ်ကူးအောင် မရောမရှက်သော။ not affected with incipient putrefaction, ဝပ်စမရှိသော။ not tarnished in character, အသရေမယုတ်မလျော့သော။
- Untaken, *a.* ဖမ်း၍မမိသော။
- Untamable, *a.* မယဉ်နိုင်သော။
- Untamed, wild, *a.* မယဉ်သော။ not subdued in spirit, စိတ်မနွံ့ကျသော။
- Untangle, *v t* အရှုပ်အထွေးကိုဖြုတ်သည်။ ရှင်းလင်းစေသည်။
- Untarnished, *a.* — (in various ways), မပိုန့်သော။ မမှုန့်သော။ မမွေးသော။ unsullied in character, အသရေမယုတ်မလျော့သော။
- Untasted, *a.* not tasted, အရသာမခံသော (အရာ။)
- Untaught, *a.* not instructed, အသင်အကြားမရှိသော။ သွန်သင်ခြင်းကို မခံရသော။ not skilled in, မလေ့ကျက်သော။
- Unteachable, *a.* မသင်နိုင်သော။
- Untempered, *a.* တော်သင့်အောင် မရောနှော၊ ပြုပြင်သော (အရာ။)
- Untempted, *a.* ဖျားယောင်းသွေးဆောင်ခြင်းကိုမခံသော။
- Untenable, *a.* မရပ်ခံ၊ မဆီးတားနိုင်စွယ်ဖြစ်သော။
- Untenanted, *a.* ငှား၍နေသောသူမရှိသော။
- Untended, *a.* အစောင့်အထိန်းမရှိသော။
- Untendered, *a.* သူတပါးယူရအောင်လှမ်း၍မပေးသော (အရာ။)
- Unterrified, *a.* မကြောက်မလန့်သော။
- Unthanked, *a.* ကျေးဇူးတင်သည်ဟုဝန်ခံခြင်းစကားကိုမကြားရသော။
- Unthankful, *a.* ကျေးဇူးမတင်သော။ ကျေးဇူးကိုမသိသော။ ကျေးဇူးမဲ့။
- Unthankfulness, *n.* from above.
- Unthinking, *a.* မဆင်ခြင်သော။ သတိမရှိသော။

- Unthought of, *a* not brought to mind, သတိမရသော။ not considered, မဆင်ခြင်သော(အရာ။)
- Unthead, *v t.* ခြည်ကို(အပ်နုဖားက)နှုတ်ချွတ်သည်။
- Unthriftiness, *n* from next.
- Unthrifty, *a.* not frugal, မရွှေတာသော။ not making profit, not prosperous, စီးပွားမတိုးသော။ စီးပွားမတက်သော။ not thriving, as a plant, မသန်စွမ်း၊ မကြီးပွားသော။
- Untidiness, *n.* from next
- Untidy, *a* မသန့်ရှင်း၊ မကျစ်လစ်သော။
- Untie, *v t* ဖြည်သည်။
- Until, *prep.* တိုင်အောင်။
- Untile, *v t.* အုတ်ကြွပ်မိုးကိုဖျက်သည်။
- Untilled, *a* မလုပ်သော(လယ်၊ ယာ၊ ဥယျာဉ်။)
- Untimely, *a* အချိန်မရောက်မှီဖြစ်သော။
- Untinged, *a.* အရောင်၊ အနံ့၊ အရသာအစရှိသောဓာတ်တစုံတခုကူးရှက်အောင် မပြုသော(အရာ။)
- Untiring, *a* ဆောင်ရွက်၍မပင်ပန်းနိုင်သော။
- Untitled, *a* ချဲ့မရှိသော။
- Unto, *see* To
- Untold, *a* မဖော်မပြောသော(အရာ။) မကြားမပြောသော(အရာ။)
- Untouched, *a* not touched (in various ways,) မထိုးမထိ၊ မမှီသော(အရာ။) not affected in mind, အဘယ်စိတ်မျှမရှိသော။
- Untoward, *a* ဆုမ္မဲသော။ ကတ်သတ်သော။ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုတတ်သော။
- Untowardness, *n.* from above.
- Untraceable, *a.* ထက္ခဏာရိပ်ထင်ရှားရာကိုရှောက်၍ မလိုက်နိုင်ပွယ်ဖြစ်သော။
- Untraced, *a.* ထက္ခဏာရိပ်ထင်ရှားရာကိုရှောက်၍ မလိုက်သော(အရာ။)
- Untractable, *see* Intractable.
- Untrained, *a.* ဆုမ္မဲသွန်သင်ခြင်းကိုမခံရသော။
- Untransferable, *a.* မသွှေအပ်နိုင်ပွယ်ဖြစ်သော။
- Untransferred, *a* မသွှေမအပ်သော(အရာ။)
- Untranslated, *a* အနက်မပြန်သော(စာ။)
- Untransparent, *a* အထင်းမပေါက်နိုင်သော။
- Untravelled, *a* not trodden by passengers, အဘယ်သူမျှမနင်းသော(ထမ်း။) not having visited foreign countries, တတိုင်းတပြည်သို့ မရောက်သော။
- Untried, *a.* not tried, မစုံစမ်းသော(အရာ။) မစစ်ကြောသော(အရာ။) not attempted, မပြုစမ်းသော(အမှု။)
- Untrod, Untrodden, *a.* လူရောက်ပေါက်ခြင်းမရှိသော၊ မြေကြောင်းမြေရာ မရှိသော။

- Untroubled, *a* not disturbed, ရွှေနှောက်ခြင်းကိုမခံရသော။ not annoyed, နှောင့်ရှက်ခြင်းကိုမခံရသော။
- Untrue, *a.* not conformable to fact, မထုတ်သော။ မမှန်သော။ not faithful, သစ္စာဗျက်သော။
- Untruth, *n* falsehood, မမှန်သောစကား။ မုသာ။
- Untune, *v t.* တီးမှုတ်သံ၊ သီခြင်းဆိုသံမသာမယာအောင်ဖျက်သည်။
- Unturned, *a* တဖက်မှတဖက်သို့လှည့်၍မစောင်းသော (အရာ)။
- Untutored, *a* ဆုမသွန်သင်ခြင်းကိုမခံရသော။
- Untwine, Untwist, *v t* လွှန်းပေါင်းတင်ကိုဖြည်သည်။ အရှုပ်အထွေးကို ရှင်းလင်းစေသည်။
- Unurged, *a* ရှိုးဆော်တိုက်တွန်းခြင်းကိုမခံရသော။
- Unused, *a* not used, မသုံးဆောင်သော (အရာ)။ not accustomed, အကျင့်အလေ့မပါသော။
- Unuseful, *a* အသုံးမဝင်သော။
- Unusual, *a* singular, not common, ထူးခြားသော။ infrequent, တခါတလေသာဖြစ်သော။
- Unutterable, *a* စကားအားဖြင့်ဖော်၍မပြောနိုင်ဖွယ်ဖြစ်သော။
- Unvalued, *a* ကောင်းသည်၊ မြတ်သည်ဟုမထင်သော (အရာ)။
- Unvanquished, *a* အရှုံးမခံသော။
- Unvaried, *a* မထူးထွေသော။
- Unvariegated, *a* မချယ်လှယ်သော (အရာ)။
- Unvornished, *a* not overlaid with varnish, ပြောင်သောအရောင် ထွက်အောင်ဆေးမသုတ်သော။ plain, not embellished, စကားရည် လှအောင်မဆင်၊ ရိုးသားသော (စကား)။
- Unvarying, *a* သဘောမပြောင်းလဲ၊ တညီတသမတ်တည်းဖြစ်သော။
- Unveil, *v t* to remove a veil, ဗျက်နှာခုံးကိုဖွင့်လှစ်သည်။ to disclose, ဖော်ပြသည်။
- Unversed, *a* မလေ့ကျက်သော။
- Unviolated, *a* not broken or destroyed, မဗျက်သော။ not transgressed, ထွန်ကျူးခြင်းကိုမခံရသော။ not profaned, ရှုတ်ချ၍သုံးဆောင်ခြင်းကိုမခံရသော။ not ravished, ဗုဒ္ဓိမ်းကျင့်ခြင်းကိုမခံရသော။
- Unvisited, *a* လာ၍ကြည့်ရှုသူမရှိသော။
- Unwakened, *a* အတတ်သူမျှမနှိုးသော။
- Unwalled, *a* အုတ်ရိုး၊ ကျောက်ရိုးမရှိသော။
- Unwariness, *n.* from Unwary
- Unwarlike, *a.* not suitable for war, စစ်မှုနှင့်မသင့်သော။ not addicted to war, စစ်မတိုက်တတ်သော။
- Unwarned, *a.* သတိပေးခြင်းကိုမခံရသော။
- Unwarrantable, *a.* အပြစ်တင်ခွင့်ရှိသော။ ထွန်ကျူးသော။

- Unwarranted, *a* not authorized, အခွင့်မရှိသော။ not engaged for, ခံဝန်ခြင်းမရှိဘဲရောင်းဝယ်သော။
- Unwary, *a* သတိမပြုသော။
- Unwashed, *a* ရေမဆေးသော။
- Unwasted, *a* (in various ways,) မလျော့ဘဲ၊ မကုန်း၊ မဆိုး၊ မပျက်၊ မပြုန်းတီးသော။
- Unwasting, *a*. မလျော့ဘဲ၊ မပျက်၊ တည်မြဲတည်သော။
- Unwatched, *a* အစောင့်အထိန်းမရှိသော။
- Unwatered, *a* ရေထောင်းခြင်းကိုမခံရသော။
- Unwavering, *a* စိတ်မဝေသော။ ဖြောင့်မတ်မရှိသော။
- Unweakened, *a* အားမလျော့သော။
- Unwearied, *a* not tired, မပင်ပန်းသော။ indefatigable, ဆောင်ရွက်၍ မပင်ပန်းနိုင်သော။
- Unwedded, *a* ထက်မထပ်သော။
- Unweeded, *a* ပေါင်းမသင်သော။
- Unweighed, *a* not weighed, မချိန်တွယ်သော (အရာ) not considered, မစဉ်းစား၊ မဆင်ခြင်သော (အရာ)။
- Unwelcome, *a* ခံစားခြင်းမကောင်းသော။ —(see under Welcome)
- Unwell, *a* မကျန်းမမာသော။
- Unwept, ငိုကြွေးမြည်တမ်းခြင်းကိုမခံရသော။
- Unwet, *a* မစိုသော။
- Unwhipt, *a* အရိုက်မခံရသော။
- Unwholesome, *a* insalubrious, အနာရောဂါကိုဖြစ်စေတတ်သော။ pernicious, အကျိုးကိုဖျက်တတ်သော။
- Unwholesomeness, *n* from above
- Unwieldiness, *n* from next
- Unwieldy, *a* ကြိုးခြင်းထေးခြင်းကြောင့်အသုံးအကိုင်ခက်သော။
- Unwilling, *a* အလိုမရှိသော။ (ပြု) ဟင်သော။
- Unwillingness, *n*. from above
- Unwind, *v* *t* (ရစ်ပတ်၍ထားသောအရာကို) ဖြည်သည်။
- Unwise, *a* ပညာမရှိသော။
- Unwished, *a* မလိုချင်သော (အရာ)။
- Unwithered, *a*. မညှိုးနွမ်းသော။
- Unwithering, *a* မညှိုးနွမ်းတတ်သော။
- Unwitnessed, *a* သက်သေမရှိသော။ သိမြင်သူမရှိသော။
- Unwittingly, *adv* အမှတ်တမဲ့။
- Unwomanly, *a*. မိမိနှင့်မတော်သော။
- Unwonted, *a*. not used to, အလေ့မရှိသော။ အလေ့အကျင့်မရှိသော။ infrequent, တခါတလေသာဖြစ်သော။
- Unworkmanlike, *a*. တတ်သောသူကဲ့သို့မဟုတ်သော။

- Unworldly, *a* not pertaining to the world, လောကီနှင့်မဆိုင်သော။
 destitute of the spirit of the world, လောကီသဘောမရှိသော။
- Unworn, *a* not used, as clothes, မဝတ်သော(အဝတ်။) not impaired
 by wear, မဝတ်၍မဟောင်းမနွမ်းသော။
- Unworshipped, *a* ကိုးကွယ်ခြင်းကိုမခံရသော။
- Unworthiness, *n* from next, 1st cl of
- Unworthy, *a* not deserving, မထိုက်သော။ မထိုက်တန်သော။ bad,
 vile, ဆိုးယုတ်သော။
- Unwounded, *a* အထိအရှမရှိသော။
- Unwove, *a* မရက်သော(အရာ။)
- Unwrap, *v. t.* အထုပ်ကိုဖြည်သည်။
- Unwritten, *a* ရေးမှတ်၍မထားသော(အရာ။)
- Unwrought, *a* မလုပ်သော(အရာ။)
- Unyielded, *a* လျှော့၍မပေးသော(အရာ။)
- Unyielding, *a* ဝန်မချသော။
- Unyieldingly, *adv* ဇွတ်တရတယ်။ ဇွတ်တရွတ်။
- Unyoke, *v. t.* to loose from a yoke, ထမ်းထိုးကိုချွတ်သည်။ to disjoin,
 ခွဲခွာသည်။
- Unzoned, *a* ခါးကိုမစည်းဘဲနေသော။
- Up, *prep* အပေါ်သို့။ အညာသို့။ နိမ့်သောအရပ်မှမြင့်သောအရပ်သို့။ —*adv.*
 in an ascending direction, အထက်သို့တက်သည်နှင့်။ on high,
 အထက်၌။ above the horizon, ထွက်လျက်ရှိသော။ out of bed,
 အိပ်ရာမှထလျက်ရှိသော။ having risen from a seat, ထိုင်ရာမှထ၍
 မတ်တတ်နေသော။ in a state of approaching, ချဉ်းကပ်သည်နှင့်။
 —bear, *v. t* ချီမသည်။ —cast, ထန်၍ကြည့်သော(မျက်စိ။)
 —hull, *a* ခက်ခဲသော။ တောင်း၊ ကမ်းကိုတက်သကဲ့သို့ပင်ပန်းစွာ လုပ်
 ရသော(အလုပ်။) —hold, *v. t* to lift on high, ချီပင့်သည်။ to
 hold up, keep from falling or declension, ထောက်မသည်။
 —lift, ချီသည်။ မြှောက်သည်။ —raise, same, —rear, same,
 —rise, *v. t* ထသည်။ —as the sun, ထွက်သည်။ —root, *v. t.*
 အမြစ်ပါနှုတ်သည်။ —rouse, နှိုးသည်။ နှိုးဆော်သည်။ —set, see
 Overset —start, *n.* အခြေအမြစ်မရှိ၊ တွားခနဲပေါ်ထင်သောသူ။
 —turn, *v. t.* လှန်သည်။ whirl, အထက်သို့လှေ့လွင့်သည်။ —*int.*
 ထတော့။ —with, ကြုံတော့။ ချီတော့။
- Upbraid, *v. t.* ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်သည်။
- Upholsterer, *n.* အိပ်ရာ၊ ခင်းနှီးနှင့်တကွ အိမ်တွင်း၌ဆွဲ၍ကာရန်သုံးဆောင်
 သောအထည်စုကိုချုပ်လုပ်၍ရောင်းသောသူ။
- Unholstery, *n* အိပ်ရာ၊ ခင်းနှီးနှင့်တကွ အိမ်တွင်း၌ဆွဲ၍ကာရန်သုံးဆောင်
 သောအထည်စု။
- Upland, *n.* ကုန်းမြေ။

Upmost, *see* Uppermost

Upon, *see* On, *prep*

Upper, *a* higher in place, အထက်ကျသော။ သာ၍မြင့်သော။ superior, သာ၍အရာကြီးသော။ မြင့်မြတ်သော။ —hand, *n* နိုင်သောအခွင့်။

Uppermost, *a* the highest in place, အထက်ဆုံးသော။ အမြင့်ဆုံးသော။ predominant, အားကြီး၍လွန်ကဲသော။

Upright, *a* erect, မတ်သော။ sticking up, ထောင်လှက်၍သော။ —as the ears, တစွင့်စွင့်နေသော။ honest, ဖြောင့်မတ်သော။ တော်တည့်သော။

Uprightness, *n* from above, last def.

Uproar, *n* ရုန်းရင်းခတ်မှုဖြစ်ခြင်း။

Upshot, *n* ultimate result, အဆုံး။

Upside down, *adv* ပြောင်းပြန်။

Upward, *a* အထက်သို့တက်လှက်၍သော။ အထက်သို့မျက်နှာပြုလှက်၍သော။

Upwards, *adv* toward a higher place, အထက်သို့။ toward the source, အညာသို့။ more than, ထက်မက။

Uranus, *n* the planet, ဥရေနူပိုက်။

Urbane, *a*. လည်ကျေး၍လောကဝတ်ပြုတတ်သော။

Urbanity, *n*. from above

Urchin, *n* a hedgehog, ဖြူပုဏ္ဏား။ a troublesome child, ဆိုးသောလူကလေး။

Ureter, *n* ကျောက်ကပ်မှကျင်ငယ်အိမ်သို့ဆင်းသောရေကြော။

Urethra, *n* ကျင်ငယ်အိမ်မှခွါရသို့ဆင်းသောကျင်ငယ်ရေကြော။ ဆီးချောင်း။

Urge, *v t* to impel, push forward, တွန်းသည်။ to press by motives, ထိုက်တွန်းသည်။ to excite, နှိုးဆော်သည်။ to press forcibly, ကြပ်တည်းစွာထိုက်တွန်းသည်။ to importune, ကြပ်ကြပ်တောင်းပန်သည်။ to labor vehemently, ကြိုးစားအားထုတ်သည်။

Urgency, *n* from above.

Urgent, *a* from Urge, *v t* pressing, not easily dispensed with, မလွှဲသာသော(အမှု)။

Urisal, *n* ကျင်ငယ်ထောင်းသောအိုး။

Urinary, *a* ကျင်ငယ်နှင့်ဆိုင်သော။

Urine, *n*. ကျင်ငယ်။ ရေဟောင်း။ သေး။

Urn, *n* a water pot (different kinds), ရေအိုး။ ဗျက်အိုး။ တာအိုး။ ညောင်ရေအိုး။ a vessel containing the bones or ashes of the dead, အရိုးအိုး။

Ursine, *a*. pertaining to a bear, ဝက်ဝံနှင့်ဆိုင်သော။ like a bear, ဝက်ဝံကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Us, *obj.* of We, *which see*.

Usable, *a*. သုံးဆောင်ဖွယ်ဖြစ်သော။ သုံးစရာကောင်းသော။

Usage, *n* continuous treatment, (တစုံတစဉ်) ပြုပြင်ခြင်း။ custom, ထုံးစံ။ အလေ့။ ဓလေ့။

Use, *v* to be accustomed, be in the habit of, အလေ့ရှိသည်။ (ပြု)လေ့ရှိသည်။ (ပြု)တတ်သည်။ — *v* *t* to employ, သုံးသည်။ သုံးဆောင်သည်။ သုံးစွဲသည်။ to accustom, habituate, အကျင့်အလေ့ဖြစ်အောင်ပြုသည်။ to treat habitually, (တစုံတစဉ်) ပြုပြင်သည်။ — *n* the act of using, သုံးခြင်း။ သုံးဆောင်ခြင်း။ need or occasion of using, သုံးဆောင်ရန်အကြောင်း။ advantage, benefit, ကျေးဇူး။ အကျိုး။ interest on money, အတိုးအညွန့်။

Useful, *a* much used, အသုံးဝင်သော။ beneficial, profitable, အကျိုးရှိသော။ ကျေးဇူးပြုတတ်သော။

Usefulness, *n* from above, last def

Useless, *a* un-serviceable, အသုံးမဝင်သော။ unprofitable, အကျိုးကျေးဇူးမရှိသော။

Uselessness, *n* from above

Usher, *n* an officer who introduces into the presence of his master, အရှင်ထံသို့ သွင်းပေးသောအရာရှိ။ an assistant in teaching, ဆရာထုတ်ထောက်။ — *v* *t* သွင်းပေးသည်။

Usual, *a* အဖြစ်များတတ်သော။ ဖြစ်လေ့ရှိသော။

Usurer, *n* အတိုးအညွန့်ကိုအလွန်အကျွေးယူသောသူ။

Usurious, *a* အတိုးအညွန့်ကိုအလွန်အကျွေးယူတတ်သော။

Usurp, *v* *t* မပိုင်မဆိုင်ဘဲလုယူသည်။

Usurpation, *n* from above

Usurper, *n* agent, from Usurp, *v* *t*.

Usury, *n* အလွန်အကျွေးယူသောအတိုးအညွန့်။

Utensil, *n* အသုံးအဆောင်။ သုံးဆောင်ရန်တန်ဆာ။

Utensils, *n* ပရိကံ။ ပရိဘောဂ။

Uterine, *a* သားအိမ်နှင့်ဆိုင်သော။

Uterus, *n* သားအိမ်။

Utilitarian, *n* ကျေးဇူးရှိသောအရာကိုသာမှတ်တတ်သောသူ။

Utility, *n* ကျေးဇူးရှိခြင်း။ အကျိုးကိုပြုစုခြင်း။

Utmost, *a* outmost, အစွန်ဆုံးသော။ being in the greatest or highest degree, အကြီးဆုံးသော။ အများဆုံးသော။ အပြင်းဆုံးသော။ — *n* တတ်နိုင်သမျှ။

Utopian, *a* ဇာတိမယုတ်။ ညာဏ်ကွန့်မြူး၍ကြံစည်သော(အရာ)။

Utter, *a* outer, ပြင်မှာရှိသော။ extreme, အပြင်ဆုံးသော။ entire, အကြွင်းမဲ့ဖြစ်သော။ more, သက်သက်။ — *v* *t* to pronounce, speak, မြှက်သည်။ ပြောသည်။ to put or send into circulation, အနှံ့အပြားယူ၍သုံးစွဲစေခြင်းငှါပြုသည်။

Utterance, *n* from above.

Utterly, *adv* အကုန်အစင်။ အကြွင်းမဲ့။

Uttermost, *see* Utmost.

Uvula, *n* လျှာခင်။

Uxorious, *a* မယားကိုချစ်လွန်းသော။

Uxoriousness, *n.* from above

V.

Vacancy, *n* an empty place, လပ်သောနေရာ။ the state of a place or office unsupplied, လွတ်လပ်သောအရာ။ leisure, အားလပ်ခြင်း။ listlessness, သတိမရှိ၊ အမှုမထားခြင်း။

Vacant, *a* empty, လပ်သော။ ပလာဖြစ်သော။ unoccupied, လွတ်လပ်သော။ being at leisure, အားသော။ အားလပ်သော။

Vacate, *v t* to make vacant, လပ်စေသည်။ လွတ်လပ်စေသည်။ to annul, ပပျောက်စေသည်။

Vacation, *n* from above, last def, an intermission or suspension of business, ဆောင်ရွက်သောအမှုကိုခဏလွှပ်ထား၍အားလပ်သောကာလ။

Vaccinate, *v. t* နွားကျောက်ထိုးသည်။

Vaccination, *n* from above

Vaccine, *a* နွားမနွှင်းဆိုင်သော။

Vacillancy, *n* from next.

Vacillate, *v i.* to fluctuate, ရထားလှဖြစ်သည်။ to waver in mind, စိတ်ဝေသည်။ ဖိတ်ဝေကပ်ရှိသည်။

Vacillation, *n* from above

Vacuity, *n* emptiness, လပ်ခြင်း။ တာမျှမပါ၊ ပလာဖြစ်ခြင်း။ an empty place, လပ်သောနေရာ။ empty space, အာကာသ။ အဇာတာကာသ။

Vacuum, *n* လဟာသက်သက်။

Vade mecum, လက်စွဲစာ။

Vagabond, *n* အတည်မကျ၊ လေလွင့်၍နေသောလူပုဂ္ဂိုလ်။

Vagary, *n.* ဖွံ့လွင့်သောစိတ်ရုပ်တရက်ပေါက်ခြင်း။

Vagrancy, *n.* from next

Vagrant, *a* အတည်မကျ၊ အရပ်ရပ်လှည့်လည်သော။ — *n see* Vagabond.

Vague, *a* မသေချာသော။

Vail, *n* a curtain or screen, ကုလားကာ။ a covering for the face, မှက်နှာခုံး။ any thing which conceals, အကွယ်အကာ။ — *v t.* the face, မှက်နှာကိုခုံးအုပ်သည်။ — one's character, ဇံငဲ့၊ လျှို့ဝှက်သည်။

Vain, *a* empty, worthless, 'အချည်းနှီးသက်သက်ဖြစ်သော။ လွှပ်ပေါ်သော။။ ineffectual, မတတ်နိုင်သော။ အကျိုးကိုမဖြစ်စေနိုင်သော။ conceited and ostentatious, ပလွှားသော။ — [in], *adv.* အလကား။ အချည်းနှီး။ အကျိုးမဲ့။

Vunglorious, *a* vain without merit, ဂုဏ်မရှိဘဲပလ္လာတတ်သော။
greedy of empty praise, အချည်းနှီးသော ကျော်စောက်ကြွက်ကို
တတ်မက်သော။

Vain-glory, *n.* from above

Vainness, *n* from Vain, *a*

Vakeel, (East Indian), *n* ရွှေနေ။

Valance, *n* ခုတင်မျက်နှာကြက်၏သတောင်းလည်။

Vale, *n* ချိုင့်။

Valediction, *n* သွားသောအခါနှုတ်ဆက်သောစကား။

Valedictory, *n.* သွားသောအခါနှုတ်ဆက်သော (စကား။)

Valentine, *n* a sweetheart chosen on valentine's day, ဝါလင်တိန်နေ့
ရက်၌ရဦးစားဖြစ်သောသူ။ a love letter sent on valentine's day,
ဝါလင်တိန်နေ့ရက်၌ရဦးစားကိုရေး၍ပေးလိုက်သောစာ။

Vallet, *n* အစေအပါ။ လက်ပါးစေလူကလေး။

Valetudinarian, *n* မကျန်းမမာသောသူ။

Valetudinary, *a* မကျန်းမမာသော။

Valiant, *a* strong, powerful in body, ခွန်အားကြီးသော။ intrepid,
သူရဲတော့ရှိသော။

Valiantness, *n* from above

Valid, *a* ခိုင်ခံ့သော။

Validity, *n* from above

Valise, *n* ခရီးသွားရာဆောင်သောသားရေသစ်တာ။

Valley, *n* ချိုင့်။ တောင်ကြား။

Valor, *n* သူရဲတော့။

Valorous, *a.* သူရဲတော့ရှိသော။

Valuable, *a* having value, အဘိုးထိုက်သော။ အဘိုးတန်သော။
estimable, worthy of esteem, နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော။

Valuation, *n.* from next

Value, *v. t* to appraise, အဘိုးဖြတ်သည်။ to prize highly, နှစ်မြှောက်
စိုက်သည်။ to esteem, နှစ်သက်သည်။ to estimate, ခြံငှက်
သည်။ — *n* worth in price, တန်ဘိုး။ worth in utility or
desert, (—ခြင်ငှါ) ထိုက်တန်ခြင်း။ efficacy, ဖြစ်စေနိုင်သောအစွမ်း
သတ္တိ။ import (of a word), အနက်။

Valueless, *a* of no value, အဘိုးမတန်သော။ being of no worth,
မထိုက်တန်သော။

Valve, *n.* lid which closes an aperture, အခင်း။ a folding door,
တံခါးစွက်။

Vamp, *n* ခြေနှင်းဖမ်းဖုံး။ — *v t* ဖာသည်။

Vampire, *n.* သွေးစုတ်လင်းဆွဲ။

Van, *n* the front of an army, တပ်ဦး။ a wing, အတောင်။ —guard, တပ်ဦး။

Vane, *n* — on a steeple or spire, ငှက်မနား။ —on board ship, ကုတ်ကားလံ။

Vanish, *v. i* ကွယ်ပျောက်သည်။

Vanity, *n* emptiness, unsubstantiality, အနတ္တ။ fruitless desire, အချည်းနှီးတပ်မက်ခြင်း။ fruitless endeavor, အချည်းနှီးကြိုးစားခြင်း။ idle talk, အလဟဿစကား။ self conceit with ostentation, ပလ္လာခြင်း။

Vanquish, *v. t* နိုင်သည်။ အောင်သည်။ အောင်မြင်သည်။

Vantage, *see* Advantage —ground, *n* နိုင်ရသောအခွင့်။

Vapid, *a* stale, အရသာပြယ်သော။ dull, unanimating, စိတ်ကိုမနှိုးဆော်တတ်သော။

Vapidness, *n* from above

Vapor, *n* an exhalation, အငွေ့။ အခိုးအငွေ့။ vaporous particles in the atmosphere, မြူ။ *plur* hypochondria, ဥပါဒါန်ကြောင့် ဖြစ်သောစိတ္တဇနာ။ — bath, အခိုးအငွေ့ခံရာအခန်း။ — *v. i* to evaporate, အခိုးအငွေ့ဖြစ်၍ပျောက်လွင့်သည်။ to brag, ဝါကြွားသည်။ ထောင်လွှားသည်။

Vapores, *n.* လူဝါ။

Vaporous, *a* အခိုးအငွေ့များသော။

Vapory, *a* ဥပါဒါန်ကြောင့်ဖြစ်သောစိတ္တဇနာပွဲသော။

Variable, *a.* changeable, အမှန်မဟုတ်၊ ထွေတတ်သော။ unsteady, inconstant, မတည်တံ့၊ တနည်း၊ တခြားဖြစ်တတ်သော။

Variableness, Variability, *n* from above

Variance, *n* ပဋိပက္ခ။ မသင့်မတင့်ဖြစ်ခြင်း။

Variation, *a* difference, ခြားနားခြင်း။ change, alteration, တနည်း၊ တခြားဖြစ်ခြင်း။ deviation, လွဲခြင်း။

Variegate, *v. t* ချယ်လွယ်သည်။

Variegation, *n* from above

Variety, *n.* difference, dissimilitude, ခြားနားခြင်း။ the dissimilarity of several things together, အတူးတူးအထွေထွေ ဖြစ်ခြင်း။ a different sort or kind, တူးသောအမျိုး၊ တူးခြားသောအမျိုး။ many and different kinds, အတူးတူးအထွေထွေသောဥစ္စာ။ deviation, လွဲခြင်း။

Various, *a.* diverse, multifarious, ဝိနာတာဝ။ တူးခြားသော။ အတူးတူးအထွေထွေဖြစ်သော။ changeable, uncertain, unfixed, မသေချာသော။

Variously, *adv* diversely, အသွယ်သွယ်။

Varioloid, *a.* ကျောက်လေး၊ ကျောက်လွင့်။

- Varlet, *n* ဆိုးညစ်သောသူ။
- Varnish, *n*. အရောင်တင်ဆေး။ — *v. t* to cover with varnish, အရောင်တင်ဆေးနှင့်သုတ်သည်။ to give a fair coloring to, အသရေတင်၍ပြောသည်။
- Vary, *v. i* to differ, be different, ပြားနားသည်။ to change, become different, တနည်းတခြားဖြစ်သည်။ to become different from itself, ထူးထွေသည်။ to deviate, လွဲသည်။ — *v. t*. to change, alter, (trans.), တနည်းတခြားဖြစ်အောင်ပြုသည်။ to diversify, ထူးထွေစေသည်။ ထူးထွေအောင်ပြုသည်။
- Vascular, *a* အကြောအများရှိသော။
- Vase, *n* ခြေခုံပါသောဖယောင်း။
- Vassal, *n* a feudal tenant, အရှင်၏အမှုကိုဆောင်စဉ်အခါအရှင်ချထားသောလယ်၊ ယာ၊ ဥယျာဉ်ကိုလုပ်၍နေသောသူ။ a tributary ruler, ကျွန်တော်မျိုးခံ၍အခွန်တရားကိုဆက်သွင်းသောသူ။
- Vassalage, ထိုသို့နေရသောအဖြစ်။
- Vast, *a* great in extent, ကြီးကျယ်သော။ great in numbers, အထွန်များစွာသော။ great in force, အထွန်အားကြီးသော။ — *n*. ကြီးကျယ်သောလဟာပြင်။
- Vastly, *adv*. အထွန်။ အထူးသဖြင့်။
- Vastness, *n* from Vast
- Vat, *n* a large vessel for holding wine in an immature state, စပျစ်ရည်ကောင်းအောင်လှောင်ရန်စည်ကြီး၊ သစ်သားကျင်း။ a tan-pit, သားရေနယ်လုပ်ရန်စိမ်သောကျင်း။
- Vaticinate, *v. i* ဖြစ်လာတုံ့သောအမှုအရာကိုဟောပြောနှင့်သည်။
- Vault 1, *n*. an arch of brick or stone, ပေါင်းကူး။ a cave, ဥမင်း။ a cellar, မြေထိုက်။ a tomb, သင်းပြိုဟ်ရန်မြေထိုက်။ — 1, *v. t*. ပေါင်းကူးသည်။ — 2, *v. i*. to leap from some distance, ရန်ထွားသည်။
- Vaunt, *v*. ဝါကြွားသည်။ — *n*. from above.
- Vaunter, *n*. လူဝါ။
- Veal, *n*. နွားကလေး၏အသား။
- Veda, *n*. ဗေဒကျမ်း။
- Vedette, *n*. ကင်းထိုးမြင်းစီး။
- Veer, *v. i*. လွှဲသည်။ — away, — out, *v. t*. လျော့၍ပေးသည်။
- Vegetable, *n*. a plant, အပင်မျိုး။ plants used for culinary purposes, ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်။ — *a*. အပင်မျိုးနှင့်ဆိုင်သော။
- Vegetate, *v. i*. အပင်အသက်ရှိ၍ထိုးပွားသည်။
- Vegetation, *n*. from above.
- Vehemence, *n*. from next.

Vehement, *a* forcible, violent, ပြင်းထန်သော။ တုန်သော။ ardent, စိတ်အားကြီးသော။

Vehicle, *n* a conveyance of any kind, လှည်း၊ ရထား၊ အစရှိသော၊ နေရာ ပြောင်း၍ စီးရန်ယာဉ်။ a medium of communication, တဦးကို တဦးသိကြားနားလည်စေခြင်းငှါ သုံးသောစာ၊ စကား၊ အစရှိသော အလိမ်၊ အမှတ်မျိုး။

Veil, *see* Vail.

Vein, *n* —in an animal body, နှစ်လုံးထဲသို့ဝင်သောသွေးကြော။ —in flowers and plants, အရည်ကြော။ in stone and wood, ကြိုး၊ ကြိုးကြောင်း။ course of metal in the mine, ကျောက်ကိုထိုးဖောက်၍ ထွက်သောသတ္တုအချောင်း၊ အမျှင်။ a particular disposition or cast of mind or genius, စိတ်ဇာတိသဘော။ ညာဏ်ဇာတိသဘော။

Veined, **Veiny**, *a* ကြိုးကြောင်း၊ ကြိုးမျှင်းပေါ်သော။

Vellum, *n*. စာရေးရန်လုပ်သောနွားသဏ္ဍိယားရေ။

Velocity, *n*. မြန်ခြင်း။ လျင်ခြင်း။

Velvet, *n* ကတ္တီပါ။ different kinds, မှောင်လျှော်၊ မှိုင်းလုံး။

Velveteen, *n* ခြည်ကတ္တီပါ။

Venal, *a* ထက်ဆောင်တံစိုးထိုး၍ရသော (အရာ)။

Venality, *n* ထက်ဆောင်တံစိုးစားခြင်း။

Venation, *n*. အမဲကိုလိုက်ခြင်း။

Vend, *v. t.* ရောင်းသည်။

Vender, *n*. agent, from above

Vendible, *a* ရောင်းဖွယ်ဖြစ်သော။

Vendue, *n*. လေလံ။ —master, *n*. လေလံဖြစ်သောသူ။

Veneer, *v. t.* ပါးလွှာစွာလုပ်၍ကွပ်သည်။

Venerable, *a* အလွန်ရှိသောဖွယ်ဖြစ်သော။

Venerableness, *n* from above

Venerate, *v. t.* အလွန်ရှိသောသည်။

Veneration, *n*. from above

Venereal, *a* မေထုန်သံဝါသနာနှင့်ဆိုင်သော။

Venery, *n*. မေထုန်သံဝါသ။

Venesection, *n*. သွေးဖောက်ခြင်း။

Venetian blind, *n*. တရုပ်ကပ်။

Vengeance, *n*. ထက်စားချေအောင်ရန်တုံ့ပြန်၍ပြုခြင်း။

Vengeful, *n*. ထက်စားချေအောင်ရန်တုံ့ပြန်၍ပြုတတ်သော။

Venial, *a* pardonable, အပြစ်ထွက်ဖွယ်ဖြစ်သော။ allowed, အခွင့်ရှိသော (အမှု)။

Venison, *n* သမင်း၊ ဒရယ်သား။

Venom, *n*. poison, အဆိပ်၊ spite, အမြိုးထားခြင်း။

- venomous, *n* containing venom, အဆိပ်ပါသော။ noxious, ဘေးဖြစ်
စေတတ်သော။ spiteful, အပြီးထားလျက်ရှိသော။
- Venous, *a* နှစ်လုံးထဲသို့ဝင်သောသွေးကြောနှင့်ဆိုင်သော။
- Vent, *n* an aperture for passage outward, ထွက်ပေါက်။ passage
outward, as from a state of restriction or confinement,
ပေါက်၍ထွက်သွားခြင်း။ — *v t.* to let out at an aperture,
ဖောက်၍ထွတ်သည်။ to emit, send forth, ထုတ်သည်။ ထွတ်သည်။
- Ventilate, *v t.* to introduce fresh air, လေဝင်အောင်သွင်းသည်။ to
winnow, လှေ့သည်။
- Ventilation, *n* from above
- Ventilator, *n.* လေသွင်းသောတန်ဆာ။
- Ventral, *a* ဝမ်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Ventricle, *n.* ရင်ခေါင်းမှစ၍ဝမ်းတွင်းသား၌ရှိသောအခေါင်းငယ်။
- Ventriloquist, *n* အခြားကပြောဆိုသကဲ့သို့ထင်အောင်ပြုတတ်သောနားလှည့်
သမား။
- Venture, *v. i* to dare, (ပြု) ဝံ့သည်။ — *v t* to risk, hazard, စိုးရိမ်
စရာ ရှိလျက် နှင့် စမ်း၍ ပြုသည်။ စွန့်သည်။ စွန့် စားသည်။ — *n.*
a hazardous affair, ဘေးဖြစ်မည်ဟုစိုးရိမ်စရာအကြောင်းရှိသော
အမှု။ an affair of uncertain result, အဆုံး၌အတယ်သို့ဖြစ်မည်
ဟုမသိသောအမှု။ the thing put to hazard, အဆုံး၌အတယ်သို့
ဖြစ်မည်ကိုမသိဘဲလျက်စွန့်၍ပြုသောအရာ။
- Venturesome, Venturous, *a* ရဲရင့်သောသဘောရှိသော။ ဘေးကိုအမှု
မထား၊ ပြုဝံ့သော။ စွန့်၍ပြုဝံ့သော။ စွန့်စားဝံ့သော။
- Venus, *n* the planet, သောက်ကြာပြိုဟ်။
- Veracious, *a* မှန်သောစကားကိုပြောတတ်သော။
- Veracity, *n* သစ္စာ။
- Veranda, *n.* လက်ခံခန်း။
- Verb, *n* ကရိယာ။
- Verbal, *a* spoken, ပြောဆိုသော(အရာ)။ oral, နှုတ်မြွက်သော(အရာ)။
pertaining to words merely, စကားနှင့်သာဆိုင်သော။ literal,
စကားကိုအစဉ်အတိုင်းလိုက်သော။
- Verbatim, *adv.* စကားကိုအစဉ်အတိုင်းလိုက်သည်နှင့်။
- Verbiage, Verbosity, Verboseness, *n.* from next.
- Verbose, *a* စကားများစွာရှု၍ပြောသော။
- Verdancy, *n.* from next
- Verdant, *a* မိမ်းလန်းသော။
- Verderer, *n.* တောက်။
- Verdict, *n.* ဆုံးဖြတ်ချက်။
- Verdigris, *n.* သင်းတွဲ။
- Verdure, *n.* အပင်မိမ်းလန်းခြင်း။

Verge 1, *n* a staff of authority, လှံတံ။ a brink, edge, border, အစွန်။ — 2, *v.* *to* tend, (တစုံတဦးသော) အရပ်သို့သွားလျက်ရှိသည်။ to slope, လျှောလျှောနေသည်။

Vergei, *n.* မင်းရွှေ၊ ပိုက်းအုပ်ရွှေသို့လှံတံကိုဆောင်သောသူ။

Verification, *n* from next

Verify, *v.* *to* prove to be true, မှန်ကြောင်းကိုပြသည်။ to establish, confirm, တည်စေသည်။

Verily, *adv.* ဧကန်။ အမှန်။ အမှန်အကန်။ အကယ်စင်စစ်။

Verisimilal, *a* ယုတ်ဟန်ရှိသော။

Verisimilitude, *n* ယုတ်ဟန်။

Verity, *n.* moral truth, သမ္မာ။ conformity to fact, ယုတ်မှန်ခြင်း။ a true assertion, ယုတ်မှန်သောစကား။

Verjuice, *n* ချဉ်သောအသီးမျိုးကထွက်သောချဉ်ရည်။

Vermicelli, မုန့်တီး။ မုန့်ဟင်းခါး။ made by Chinese, မုန့်ကြာဆံ။

Vermicular, *a* တီကောင်နှင့်ဆိုင်သော။

Vermifuge, *n* သံဘုဆေး။

Vermillion, *n* ဟင်းသပတား။

Vermin, *n.* နှောင့်ရှက်ဖျက်ဆီးတတ်သောအကောင်မျိုး။ — small, အလှူအလှေး။ အလှူအမွှား။

Vermiparous, *a* သံကိုမြစ်စေတတ်သော။

Vernacular, *a* ဇာတိအမျိုးဘာသာနှင့်ဆိုင်သော။ — *n.* ဇာတိအမျိုးဘာသာနှင့်ဆိုင်သောစကား။

Vernal, *a.* အပင်ပေါက်သောဥတုတည်းဟူသော၊ အင်္ဂလိတ်ပြည်မှာပဌမဥတုနှင့်ဆိုင်သော။

Vernant, *a.* အပင်ပေါက်၍စိမ်းလန်းသော။

Versatile, *a.* that may be turned round, လှည့်တတ်သော။ variable, unsteady, မတည်တံ့ ပြောင်းလဲတတ်သော။ possessing varied powers, အရာရာ၌တတ်နိုင်သော။

Versatility, *n* from above.

Verse, *n* poetry, ထင်္ကာ။ ဇာတ်စာ။ a line of poetry, ထင်္ကာစာကြောင်း။ အပုဒ်။ a small paragraph or subdivision of a paragraph, အပုဒ်။ အပိုက်။

Versed, *a.* လေ့ကျက်သော။ လေ့ကျမ်းသော။ ကျင်ထည်သော။

Versification, *n.* from Versify.

Versify, *v.* ဂါထာရွှေသည်။ ထင်္ကာစပ်သည်။ စပ်ဆိုသည်။

Version, *n.* a translation, ဘာသာအနက်ပြန်ဟူသောစာ။ a subsequent account, အသစ်တဖန်ပြုစု၍ပြန်ပြောသောစကား။

Vertebra, *n.* ကြောရိုးစစ်။

Vertebral, *a.* ကြောရိုးဆစ်နှင့်ဆိုင်သော။

Vertex, *n* a summit, ထိပ်။ အထွဋ်အထိပ်။ the zenith, အထက်ဗဟိုရံချက်မ။

Vertical, *a*. placed in the zenith, အထက်ဗဟိုရံချက်မ၌တည်သော။ perpendicular, မတ်တတ်ရှိသော။

Verticity, *n* လှည့်လည်ခြင်း။

Vertiginous, *a* turning round, လှည့်လည်တတ်သော။ giddy, အမူးနာစွဲသော။

Vertigo, *a* အမူးနာစွဲခြင်း။

Very, *a* real, genuine, စစ်သော။ စင်စစ်ဖြစ်သော။ ဧကန်အမှန်ဖြစ်သော။
—*adv* အလွန်။ အလွန်တရာ။ exceedingly, applied to words of depth, အသွတရာ။

Vesicate, *v t*. အရေကိုဖောင်းစေသည်။ Vesication, *n* from *do*

Vesicle, *a* a blister, အဖောင်း။ a small membranous cavity, ကိုယ်အတွင်း၌ရှိသောအခေါင်းငယ်။

Vesper, *n*. the evening star, နေဝင်ကျော်ကိုပေါ်ထွန်းသောသောက်ကြာကြယ်။ the evening, ညဦး။ ညဦးယံ။

Vespers, *n plur*. ညဦးဝတ်။

Vessel, *n* a utensil for holding liquids (of various kinds), ခွက်။ ဗယား။ ပုကန်လုံး။ ဆိုး။ အင်တုံး။ a tube in the animal body containing blood or other humors, သွေးကြောမှစ၍အဆီအရည်တည်နှံသောအကြော။ a ship or large boat, သင်္ဘော။ သံတန်။

Vest, *n* an outer garment, ဝတ်လုံ။ a waistcoat, လက်ထိုးကိုယ်ကျပ်အင်္ကျီ။ —*v t* clothe, ဝတ်သည်။ ချုံသည်။ အဝတ်နှံ့ချုံသည်။ —*in*, to put in possession of, အပ်သည်။ အပ်နှံ့သည်။ to deposit (money) with a view to profit, ရင်းနှီးသည်။ —*with*, to commission, အခွင့်ပေး၍ခန့်ထားသည်။

Vestal, *a*. သံဝါသနှင့်မဆက်ဆံသော။ —*n* သံဝါသနှင့်မဆက်ဆံဘူးသောသီလသည်မ။

Vested, *a*. settled beyond contingency, သေဝပ်သော။

Vestibule, *n* အမိုးရှိသောခွေးကတက်။

Vestige, *n*. a footstep, ခြေရာ။ ခြေခင်းရာ။ a trace, အကြောင်းရာ။ remains, ပျက်စီးသောနေရာတွင်ကျန်ကြွင်းရစ်သောအစအန။

Vestment, *n* အဝတ်။

Vestry, *n*. a sacristy, သုခမ္ဘာဇရပ်နှင့်ဆိုင်သောဝတ်စားတန်ဆာ။ အသုံးအဆောင်တို့ကိုထားရာအခန်း။ a room where parochial meetings are held, သုခမ္ဘာဇရပ်နှင့်ဆိုင်သောသူတို့စည်းဝေးရာအခန်း။ a parochial assembly, သုခမ္ဘာဇရပ်နှင့်ဆိုင်သောသူတို့အစည်းအဝေး။

Vesture, *n*. အဝတ်။

Veteran, *a*. အကျင့်အလေ့ဖြစ်အောင်ရှည်မြင့်စွာလေ့ကျက်သော။ — *n*. နှစ်ကာလအရှည်စစ်သူရဲလုပ်သောသူ။

Veterinary, *a.* မြင်းနွား၊ သိုး၊ ဆိတ်တို့အနာကိုကုသခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Veto, *n.* မူးမတ်တို့သွင်းချက်ကိုသဘောမတူလျှင်ပယ်ပိုင်းနှုတ်ပိုင်သောအခွင့်။

Vex, *v t* to disquiet, မငြိမ်မဝပ်အောင်ပြုသည်။ to annoy, နှောင့်ရှက်သည်။ to irritate, စိတ်ထွက်အောင်ပြုသည်။ to tease with impertinence or petty annoyance, ကလိသည်။

Vexation, *n* from above.

Vexatious, *a* from Vex, *v t*, annoying with petty prosecution, အမှုမမှန်ဘဲလျက်ရှာကြံ၍အမှုလုပ်သော။

Via, *adv* ဤမည်သောလမ်းကြောင်းဖြင့်။

Viaduct, *n* through a mountain, တောင်ကိုဖောက်ထွင်း၍လုပ်သောလမ်း။ —from one hill to another, တောင်တလုံးနှင့်တလုံးကိုပေါင်းကူး၍လုပ်သောလမ်း။

Vial, *n* ဗန်ဘူးငယ်။

Vind, *n* ချက်ပြုတ်သောအစာ။

Viaticum, *n* ထမ်းခရီးရိက္ခာ။

Vibrate, *v v* to oscillate, တောက်တက်ခတ်လှုပ်၍နေသည်။ to quiver, တုန်လှုပ်သည်။ —*r t* to brandish, သိုင်းကသည်။

Vibration, *n* from above

Vibratory, *a* from Vibrate, *v.*

Vicar, *n* a deputy, ကိုယ်စားလှယ်။ a priest of inferior rank, အင်္ဂလိတ်ဘာသာ၌အရာငယ်သောသင်းအုပ်။

Vicarage, *n* အရာငယ်သောသင်းအုပ်ဆရာနေရာကျောင်းနှင့်ဝတ်မြေ။

Vicious, *a* သူကိုယ်စားဖြစ်သော။

Vice 1, *n.* a sinful habit, ဆိုးညစ်သောအကျင့်အလေ့။ — 2, an iron press, ပြုတ္တု။ — 3, *pref* in composition, ကိုယ်စား။

Vice admiral, *n* ရေကြောင်းဗိုလ်ချုပ်ငယ်။

Vicegerent, *n* မင်းကိုယ်စားလှယ်။

Vicepresident, *n* နိုင်ငံအုပ်အောက်ကစောင်ရန်၍ထားသောသူ။

Viceregal, *a* ရှင်ဘုရင်ကိုယ်စားပြု၍အုပ်စိုးခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Viceroy, *n* ရှင်ဘုရင်ကိုယ်စားပြု၍အုပ်စိုးသောမင်း။ ဘုရင်ခံမင်း။

Viceroyalty, *n.* ရှင်ဘုရင်ကိုယ်စားပြု၍အုပ်စိုးသောမင်း၏အရာ။

Vice versa, *adv* အပြန်အလှန်။

Vicinage, *n.* ပတ်ဝန်းကျင်နီးစပ်သောအရပ်။

Vicinity, *n* nearness, နီးခြင်း။ neighborhood, ပတ်ဝန်းကျင်နီးစပ်သောအရပ်။

Vicious, *a.* ဆိုးညစ်သောအကျင့်အလေ့ရှိသော။

Viciousness, *n.* from above.

Vicissitude, *n* regular alternation, အလှည့်အလှည့်ဖြစ်ခြင်း။ change, ပြောင်းလဲခြင်း။

Victim, *n* a creature offered in sacrifice, ယဇ်ပူဇော်သောအကောင်။
a person ruined, ဟုတ်စီးသောသူ။

Victor, *n* နိုင်သောသူ။

Victorious, *a* conquering, overcoming, နိုင်သော။ အောင်သော။
အောင်မြင်သော။ pertaining to victory, အောင်မြင်ခြင်းနှင့်
'ဆိုင်သော။

Victory, *n* from above, 1st def

Victual, *v t* စားနပ်ရိက္ခာလုံလောက်အောင်ပေးသည်။

Victualer, *n* agent, from above.

Victualling-house, *n* ထမင်းဆိုင်။

Victuals, *n* အစာ။ စားနပ်။

Vide, *int* ကြည့်လော့။

Videlicet, *adv* ဟု။ ဟူ၍။ ဟူသော။ ဟူသည်ကား။

Vie, *v t* ဂုဏ်ပြိုင်သည်။ အားတူ၍ပြိုင်သည်။

View, *v t* to look at attentively, စေ့စေ့ကြည့်ရှုသည်။ to consider,
ဆင်ခြင်သည်။ — *n* the act of seeing, မြင်ခြင်း။ the act of in-
specting attentively, စေ့စေ့ကြည့်ရှုခြင်း။ intellectual or mental
sight, သိမြင်ခြင်း။ consideration, ဆင်ခြင်ခြင်း။ a prospect of
things within reach of the eye, မှုတ်စိတ်ဆုံးလွှမ်းကြည့်၍မြင်
ခြင်း။ the space visible, or the whole extent seen, ကြည့်၍မြင်
နိုင်သောအကွာအဝေး။ exhibition, presentation to the sight
or mind, ပြခြင်း။ ထင်ရှားအောင်ပြခြင်း။ opinion, ထင်မှတ်ခြင်း။
prospect of interest, မျှော်ထင်ခြင်း။ intention, purpose,
ကြံရွယ်ခြင်း။ regard, ထောက်ထားခြင်း။

Viewless, *a* မထင်ရှားသော။ အရူပဖြစ်သော။

Vigil, *n* watch, abstinence from sleep, မအိပ်ဘဲစောင့်နေခြင်း။ devo-
tion performed in the customary hours of sleep, မအိပ်ဘဲ
စောင့်၍ဝတ်ပြုခြင်း။ religious duty performed on the evening
previous to a sacred day, အမိတ်နေ့ညဦးမှာသီလဆောက်တည်ခြင်း။

Vigilance, *n* abstinence from sleep, မအိပ်ဘဲစောင့်နေခြင်း။ watch-
fulness, သတိနှင့်စောင့်နေခြင်း။

Vigilant, *a*. သတိနှင့်စောင့်နေသော။

Vignette, *n* စာအုပ်ပဌမမျက်နှာမှာပုံနှိပ်သောရုပ်ပုံပန်းပြောက်။

Vigor, *n* strength, အား။ ခွန်အား။ သန်မာခြင်း။ ability, အစွမ်းသတ္တိ။
သန်စွမ်းခြင်း။

Vigorous, *a*. strong, ခွန်အားရှိသော။ သန်မာသော။ done with effort,
အားထုတ်၍ပြုသော။

Vile, *a*. mean, ထုတ်ညံ့သော။ base, wicked, ဆိုးညစ်သော။ ဆိုးယုတ်
သော။ ထုတ်မာသော။

Vileness, *n*. from above.

- Vilification, *n* from next.
- Vilify, *v t* to debase, degrade, ယုတ်ညံ့စေသည်။ ရှုတ်ချသည်။ to defame, သုခသရေဗျက်အောင်မယုတ်မမှန်ပြောသည်။
- Villa, *n* ဥယျာဉ်ခွံရံပျော်မွေ့ရာအိမ်။
- Village, *n* ရွာ။ ဇနပုဒ်။
- Villager, *n* ရွာသူရွာသား။
- Villain, *n*. ဆိုးသွမ်းသောသူ။ လူဆိုးလူသွမ်း။
- Villainous, *a* ဆိုးသွမ်းသော။
- Villainy, *n* from above
- Villous, *a* အမွေးထူသော။
- Vindicate, *v t* to show to be true, correct, မှန်ကြောင်းကိုပြသည်။ to maintain, support, ထောက်ပံ့သည်။
- Vindication, *n*. from above
- Vindicative, Vindictory, *a* from Vindicate
- Vindicator, *n* agent, from Vindicate
- Vindictive, *a*. ထက်စားချေအောင်ရန်တုံ့ပြန်၍ပြုတတ်သော။
- Vindictiveness, *n* from above
- Vine, *n* the plant that produces grapes, စပျစ်နွယ်ပင်။ any creeper, အနွယ်။ နွယ်ပင်။ —clad, *a*. စပျစ်နွယ်ပင်ဖုံးအုပ်ထွန်းမိုးသော။ —dressed, *n*. စပျစ်ခြံကိုပြုစုသောသူ။ —yard, စပျစ်ခြံ။ စပျစ်ဥယျာဉ်။
- Vinegar, *n*. ပိုးရည်။
- Vinous, *a* စပျစ်ရည်သဘောရှိသော။
- Vintage, *n* the time of grape gathering, စပျစ်သီးကိုဆွတ်ယူရာကာလ။ the produce of the vine for the season, စပျစ်ခြံကအချိန်အခါတွင်ထွက်သောစပျစ်ရည်။
- Vintner, *n* စပျစ်ရည်ကိုရောင်းသောသူ။
- Viol, *n* တယော။
- Violable, *a* in, နှိုင်းစွယ်။ from next
- Violate, *v t* to do violence to, အနိုင်အထက်ပြုသည်။ to transgress, ထွန်ကျူးသည်။ to destroy, ဖျက်ဆီးသည်။ to profane, ရှုတ်ချသည်။ to ravish, မုဒိမ်းကျင့်သည်။
- Violation, *n* from above
- Violence, *n*. from next
- Violent, *a*. forcible, vehement, ပြင်းသော။ ပြင်းထန်သော။ done by force, အလိုအလျောက်မယုတ်။ အနိုင်အထက်ပြုခြင်းဖြင့် ဖြစ်သော။ acting by force, အနိုင်အထက်ပြုသော။ အဓမ္မပြုသော။
- Violently, *adv* by force, အတင်းအကြပ်။
- Violet, *n*. ပန်းပင်တမျိုး။ —color, နီကျင်လင်း။ နီကြန့်ကြန့်။
- Violin, *n*. တယော။
- Violincello, *n*. တယောကြီး။

- Viper, *n.* သားကောင်မွေးတတ်သောမြွေ၊ မြွေပွေး။
 Viperous, *a.* မြွေပွေးကဲ့သို့ဖြစ်သော။
 Virago, *n.* သူရဲတောင့်သောမိမ္မ။
 Virgin, *n.* သံဝါသနှင့်မဆက်ဆံသောကညာ။ — *a.* remaining in
 a natural, unwrought state, မပြုပျင်ဘဲပကတိအတိုင်းရှိသော။
 becoming a virgin, ကညာနှင့်တော်သင့်သော။
 Virginal, *a.* ကညာနှင့်ဆိုင်သော။
 Virginity, *n.* ကညာ၏အဖြစ်။ ပန်းဦး။ ပန်းကောင်းအညွန့်။
 Virgo, *n.* ကန်ရာသီ။
 Viridity, *n.* စိမ်းလန်းခြင်း။
 Virile, *a.* ယောက်ျားနှင့်ဆိုင်သော။
 Virility, *n.* ယောက်ျားအရွယ်ရောက်သောအဖြစ်။
 Virtu, *n.* ထူးဆန်း၊ လှပ၊ ယဉ်ကျေးသောအတတ်ပညာတို့ကိုဝါသနာရှိခြင်း။
 Virtual, *a.* မထင်ရှားသော်လည်းကောင်းအမှန်ဖြစ်သော။
 Virtue, *n.* strength, efficacy, အား။ အစွမ်း။ တန်ဖိုး။ moral goodness,
 or a particular moral excellence, ပါရမီ။
 Virtuoso, *n.* ထူးဆန်း၊ လှပ၊ ယဉ်ကျေးသောအတတ်ပညာတို့ကိုဝါသနာ
 ရှိသောသူ။
 Virtuous, *a.* morally good, ပါရမီနှင့်ပြည့်စုံသော။ conformed to the
 moral law, တရားနှင့်ညီလျော်သော။ chaste, မတရားသောကိလေ
 သာကာမနှင့်ကင်းစင်သော။
 Virulence, *n.* from next.
 Virulent, *a.* very poisonous, အဆိပ်ပြင်းထန်သော။ very malignant,
 အထွန်စိတ်ပြိုးထားသော။
 Virus, *n.* the poisonous matter of a sore, အဆိပ်အကင်းပါသောအနာ
 ပြည်ရည်။ the small pox virus, ကျောက်ရည်။ ကျောက်ပေါက်ရည်။
 the vaccine virus, ခွားကျောက်ရည်။
 Visage, *n.* မျက်နှာ။
 Viscera, *n.* အူ။
 Visceral, *a.* အူနှင့်ဆိုင်သော။
 Viscid, Viscous, *a.* စေးသော။ စေးကပ်တတ်သော။
 Viscidity, *n.* from above
 Viscount, *n.* မိကောဏှ။ အင်္ဂလိတ်မူးမတ်တမျိုး။
 Visibility, *n.* from next
 Visible, *a.* ထင်ရှားသော။
 Vision, *n.* the act of seeing, မြင်ခြင်း။ the faculty of seeing,
 စက္ခာယတနံ။ something seen supernaturally, ထူးဆန်းသော
 ရူပါရုံ။ a spectre, စန္ဒြေ။ a phantasm, မှတ်မိဖြင့်ထင်မြင်သော
 ရုပ်ပုံသဏ္ဌာန်။
 Visionary, *a.* susceptible of impression on the imagination, အမှန်

မဟုတ်ဘဲစိတ်ကထင်မြင်တတ်သော။ *imaginary*, အမှန်မဟုတ်ဘဲစိတ်ထင်ရှိသော။ — *n* မမြင်နိုင်သောအမှုကိုအချင်းဖို့ကြိုတတ်သောသူ။

Visit, v t to go or come to see, အကြည့်အရှုသွားသည်။ အကြည့်အရှုလာသည်။ — for the purpose of inspecting, and examining, ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်းငှါသွားသည်။ လာသည်။

Visit, Visitation, n. from above

Visitant, n agent, from *Visit, v t* 1st def

Visitor, n agent, from *Visit, v t*

Visitorial, a ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်းငှါသွားလာခြင်းအခွင့်နှင့်ဆိုင်သော။

Visor, n မှက်နှာဖုံး။ the front piece of a cap, နေရောင်ကာ။ the front piece of a cap of state, သင်းကျပ်။

Viss, n. ဒိဿာ။

Vista, n တဖက်တချက်သစ်ပင်ရှိ၍ဒီးရိုဖောက်မြင်ရသောမြောင်း။

Visual, a မြင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။

Vital, a living, အသက်ရှင်သော။ pertaining to life, အသက်ရှင်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ essential to life, အသက်တည်ရခြင်းအကြောင်းနှင့်ဆိုင်သော။ essential, highly important, အဓိကဖြစ်သော။

Vitality, n အသက်ရှင်ခြင်းအကြောင်း။

Vitals, n plur ကိုယ်တွင်း၌အသက်တည်နိုင်သောအင်္ဂါစု။

Vitiate, v. t. to injure, damage, ယိုယွင်းစေသည်။ to invalidate, ချို့တဲ့၍မတည်အောင်ပြုသည်။

Vitiation, n. from above

Vitreous, a pertaining to glass, ဖန်နှင့်ဆိုင်သော။ like glass, ဖန်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Vitrification, n from next, *v t*

Vitrify, v. t ဖန်ဖြစ်လာသည်။ — *v t* ဖန်ဖြစ်အောင်ပြုသည်။

Vitriol, n blue vitriol, ခုတ္တာ။ green vitriol, ပါသုတ္တာ။ ခုတ္တာမိန်း။ white vitriol, သွပ်ခုတ္တာ။ ခုတ္တာဖြူ။

Vitriolic, a ခုတ္တာနှင့်ဆိုင်သော။

Vituperant, v. t. အပြစ်တင်သည်။

Vituperation, n from above

Vivacious, a ပေါ့ပါးလျှင်မြန်သော။

Vivaciousness, Vivacity, n from above

Viva voce, adv နှုတ်မြွက်ဆိုသည်နှင့်။

Vivid, a — as light or color, တောက်သော။ ထိန်ထိန်တောက်သော။ — as impressions or operations of the mind, ကြည်လင်သော။ ရှင်းလင်းသော။ ဓာရီအားဖြင့်ရှင်းလင်းစွာထင်မြင်တတ်သော။

Vividness, n from above.

Vivification, n. from next.

- Vivify, *v t* အသက်ရှင်စေသည်။
 Viviparous, *a* သားကောင်ကိုမွေးတတ်သော။
 Vixen, *n* နှုတ်သီးကောင်းသောမိမူ။
 Viz, *a* contraction of Videlicet, which see.
 Vizard, see Visor
 Vizier, *n* တုရကပြည်မှာဝန်ကြီးချုပ်။
 Vocabulary, *n* အဘိဓာန်။
 Vocal, *a* having a voice, နှုတ်ထွက်သံရှိသော။ uttered by the voice, နှုတ်မြွက်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
 Vocation, *n* the act of calling, ခေါ်ခြင်း။ the act of calling to some state or situation, ခေါ်၍ခန့်ထားခြင်း။ stated employment, စွဲမြဲလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သောအမှု။
 Vocative, *a* ခေါ်ခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။ အာလုပ်ဖြစ်သော။
 Vociferate, *v* ၊ အော်ဟစ်သည်။
 Vociferation, *n* from above
 Vociferous, *a* အော်ဟစ်တတ်သော။
 Vogue, *n*. ခေတ်ကာလအလိုက်ပေါ်သောစေ့။
 Voice, *n* sound emitted by the mouth, (လူတိရိစ္ဆာန်၏) နှုတ်ကထွက်သောအသံ။ speech, နှုတ်မြွက်ခြင်း။ နှုတ်မြွက်သောအသံ။ vote, suffrage, တဖက်၌နေ၍သဘောရှိရာအမှတ်သဏ္ဌဏာကိုပြခြင်း။
 Void, *a*. empty, လပ်သော။ လွတ်လပ်သော။ ပလပ်ဖြစ်သော။ null, မတည်။ ပလပ်သော။ destitute, (—)မဲ့သော။ (—)မရှိသော။ —[make,] *v t* to nullify, ပလပ်စေသည်။ to do away with, ပပျောက်စေသည်။ —*n* လဟာ။ လွတ်လပ်လဟာ။ —*v. t* to leave, quit, ထွက်သွားသည်။ to vacate, လပ်စေသည်။ လွတ်လပ်စေသည်။ —(excrement,) စွန့်သည်။ — (worms,) ချပြစ်သည်။ to nullify, ပလပ်စေသည်။
 Voidable, *a* ပလပ်နိုင်သော။
 Voidance, *n*. the act of emptying, လပ်စေခြင်း။ လွတ်လပ်စေခြင်း။ the act of ejecting from a benefice, ဓမ္မဆရာအသက်မွေးရန်ဖြစ်သောအရာကိုနှုတ်သည်။
 Volant, *a* ပျံလျက်ရှိသော။
 Volatile, *a* capable of flying, ပျံတတ်သော။ capable of being dissipated, ပျံလွင့်တတ်သော။ lively, ပေါ့ပါးလျှင်မြန်သော။ fickle, စိတ်ကစားတတ်သော။
 Volatility, *n*. from above, 2d, 3d, and 4th def.
 Volatilize, *v t*. ပျံလွင့်တတ်အောင်ပြုသည်။
 Volcanic, *a*. မီးထွက်သောတောင်နှင့်ဆိုင်သော။
 Volcano, *n*. မီးထွက်သောတောင်။ မီးတောင်။
 Volitation, *n*. ပျံခြင်း။

Volition, *n.* the act of willing, အလိုရှိခြင်း။ the power of willing, အလိုရှိနိုင်သောသတ္တိ။

Volitive, *a* အလိုရှိတတ်သော။

Volley, *n* a flight of shot, တညီတည်းသေနတ်ပေါက်၍တဖြိုင်နက် ကျည်ခွေထွက်ခြင်း။ a buist of words, ကျယ်သောစကားသံတဖြိုင်နက်ထွက်ခြင်း။

Volubility, *n* from next

Voluble, *a* capable of rolling, လိမ့်တတ်သော။ rolling, လိမ့်သော။ nimble, ပေါ့ပါးလျှင်မြန်သော။ fluent, သွက်သွက် လွက်လွက်ပြောတတ်သော။

Volume, *n* a coil, ဝါးခွေ။ a roll, အလိပ်။ a roll of writing, စာလိပ်။ a book, စာအုပ်။ compass, လုံးပတ်။

Voluminous, *n* having many coils, အခွေများသော။ consisting of many books, စာအုပ်များသော။

Voluntary, *a* အလိုလိုပြုသော။ ကိုယ်အလိုအလျောက်ပြုသော။

Volunteer, *v* ဆောင်ရွက်ရန်အမှုကို ကိုယ်အလိုအလျောက်ဝင်သည်။ —one's services, *v* *t* same —*n* from above, *v* *z*.

Voluptuary, *n* agent, from next.

Voluptuous, *a* ကာမဂုဏ်မှုနှင့်ပျော်မွေ့သော။

Voluptuousness, *n* from above

Vomit, *v* အန်သည်။ အေ့သည်။ —*n* the matter ejected from the stomach, အန်ဖတ်။ an emetic, အန်ဆေး။

Vomiting, *n* from Vomit, *v*.

Vomitive, Vomitory, *a* အန်စေတတ်သော။

Voracious, *a* အထွန်အစားကြီးသော။

Voracity, *n* from above

Vortex, *n* ဝဲကတော့။

Vortical, *a* ချာချာလည်တတ်သော။

Votary, *n.* သစ္စာပြုခဲ့သကဲ့သို့တစုံတခုသောအမှု၌သာမိတ်ခွဲလမ်းသောသူ။

Vote, *v* to give one's suffrage, တဖက်၌နေ၍သဘောရှိရာအမှတ် လက္ခဏာကိုပြသည်။ to decide by suffrage, သဘောတူ၍ဆုံးဖြတ်သည်။ —*n* from *do*

Votive, *a.* သစ္စာဂတိနှင့်ဆိုင်သော။

Vouch, *v.* to appeal to for the truth of, တိုင်တည်သည်။ to bear witness, သက်သေခံသည်။

Voucher, *n.* a witness, သက်သေခံသောသူ။ a testimonial, သက်သေခံသောစာ။

Vouchsafe, *v.* ကိုယ်ကိုနှိမ့်ချကျွတ်ကျွေးလှူ၍ပေးသည်။

Vouchsafement, *n.* from above.

Vow, *v.* သစ္စာပြုသည်။ သစ္စာဂတိပြုသည်။ —*n.* from *do*.

Vowel, *n* သရ။

Voyage, *v* ပင်လယ်ခရီးသွားသည်။ —*n.* from *do*

Voyager, *n.* agent, from Voyage, *v*

Vulgar, *a* pertaining to the common people, ဆင်းရဲသားတို့နှင့်ဆိုင်သော။ vernacular, ဇာတိအမျိုးဘာသာနှင့်ဆိုင်သော (စကား။) mean, low, unrefined, မယဉ်ကျေးသော။ —fraction, *n* အပွဲဂဏန်း။

Vulgarism, *n* ရိုင်းသောစကား။

Vulgarity, *n* မယဉ်ကျေး၊ ရိုင်းခြင်း။

Vulnerable, *a* ထိုးရုတ်မြစ်ခတ်၍နာရှင်သော။

Vulnerable, *a* ရှာနာ၊ စုတ်ပြတ်သောအနာမျိုးကိုကုသရန်မြစ်သော (ဆေး။)

Vulture, *n* လင်းတ။

W.

Wabble, *v* စောင်းဘဲစောင်းဘင်းလိမ့်လည်သည်။

Wad, *n* သေနတ်အမြောက်မြစ်ရန်ထိုးသောအစာ။

Wadding, *n* အဝတ်နှစ်ထပ်ကြားသို့ထိုးသွင်းရန်အစာ။

Waddle, *v* (ဝနွဲ့ကဲ့သို့) ယမ်း၍သွားသည်။

Wade, *v* (ရေထဲသို့) ဆင်း၍သွားသည်။

Wafer, *n.* a small thin cake, မုန့်ပြားကလေး။ မုန့်ကြပ်။ paste for sealing letters, တံဆိပ်ခတ်ရန်ကော်ပြား။ —*v.* *t* ကော်ပြားနှင့်တံဆိပ်ခတ်သည်။

Waft, *v* *t* လွင့်၍ပါသွားသည်။

Wag, *v* *v* —as the tail, နှန့်သည်။ —as the head or the beard, လှုပ်သည်။ —*v* *t* from *do* —*n* လှုပ်ရှက်။

Wage, *v* *t* (Amer), to wage, *which* see —*wai*, *v* စစ်တိုက်သည်။

Wager, *v* *t* to bet, လောင်းသည်။ လောင်းစားသည်။ —*n* လောင်းသောဥစ္စာ။

Wages, *n* အခ။ လက်ခ။ ကံကျွေးလက်ခ။

Waggey, *n* from next

Waggish, *a* ကျီစားသော။ ဖျက်ရယ်ပြုသော။

Waggle, *see* Waddle

Wagon, *n* လှည်းခင်တိတ်။

Wagoneer, *n.* လှည်းခင်တိတ်နှင့်သမား။

Wagtail, *n* သပိတ်လွယ်။

Wait, *n* ဧည့်ခံအခွင့်မပေါ်မရှိသောဥစ္စာ။

Wail, *v* ငိုကျွေးမြည်တမ်းသည်။ —*n* from *do*

Wain, *see* Wagon.

Wainscot, *n* တိုက်၊ အိမ်နံရံအတွင်းဘက် လှပအောင် ကပ်သောဈဉ်ပြား။ —*v.* *t* တိုက်၊ အိမ်နံရံအတွင်းဘက်လှပအောင်ဈဉ်ပြားကပ်သည်။

Waist, *n.* ခါး။ —of a ship, သင်္ဘောအလယ်ကုန်းပတ်။ —band, ပေါင်းဘီးခါးစည်းအနားပတ်။ —coat, လက်တို၊ ကိုယ်တူပုံအင်္ကျီ။

- Wait, *v* *z* to delay (intians), tairy, ဆိုင်းသည်။ —for, —*v* *t*. ငိုသည်။ ငိုလင့်သည်။ ဆိုင်းလင့်သည်။ စောင့်နေသည်။ —on, —upon, to attend, as a servant, အစောပါသည်။ ဝတ်ပြုသည်။ to attend on visit on business or for ceremony, ခစားသည်။ —*n* see under Lay wait, and Lie in wait
- Waiter, *n* လက်ပါးစေ။ အစောပါ။
- Waiting, *a* from Wait, *v* *z* —maid, *n* အစောပါမိမ္မ။
- Wake, *v* *z* to be awake, မအိပ်ဘဲစောင့်နေသည်။ to cease from sleeping, ရှိုးသည်။ —*t* to rouse from sleep, ရှိုးသည်။ to rouse to action, ရှိုးဆော်သည်။ —up, *v* same, except the 1st def —*n* vigil, မအိပ်ဘဲစောင့်နေခြင်း။ a festival kept in the season of sleep, မအိပ်ဘဲစောင့်၍ ပွဲခံခြင်း။ —(of a ship), ရက်ကြောင်း။
- Wakelul, *a* indisposed to sleep, အိပ်မပျော်လိုက်နေသော။ easily, awaked, ရှိုးကြားသော။ အအိပ်ဆတ်သော။
- Wakefulness, *a*. from above, 1st def
- Waken, *v* same as Wake, *v* *z*. and *v* *t* except the 1st def
- Wale, *n* the ridge in ribbed cloth, အထည်အလိပ်၌ ထသော အကြောင်း။ the mark of a whip on the flesh, ရိုက်၍ ထသော အရှိုး။
- Walk, *v* *z* to advance by steps, ခြေလှမ်း၍ သွားသည်။ to go afoot (as distinguished from other modes of travelling), ခြေကျင် သွားသည်။ to go about, for air or exercise, ထည်သည်။ ထည် သွားသည်။ to behave, conduct, ကျင့်ဆောင်ပြုမူသည်။ —*n* from above, manner of walking, gait, လှမ်းသွားခြင်း၏ အခြေအနေ။ a length of space through which one walks, သွားရာလမ်း ကြောင်း။ a place for walking to and fro, စကြ။ range, ထည် သွားရာအရပ်။ see Sheep walk
- Walking, *n* from Walk, *v* *z* —staff, —stick, တောင်ဝေး။
- Wall, *n*. an elevated line of brick or stone, အုတ်ရိုး။ ကျောက်ရိုး။ a brick or stone fence, တံခိုင်း။ the wall of a fortification, အုတ်တပ်။ ကျောက်တပ်။ the brick or stone side of a house, တိုက်နံရံ။ —eyed, *a*. မျက်စိမြူသော။ —fruit, *n*. ဥယျဉ်တံခိုင်း နံရံကို ခြံ၍ စိုက်ပျိုးသည့် တတ်သော အပင်အသီးမျိုး။ —*v*. *t*. to inclose with a wall, အုတ်ရိုး၊ ကျောက်ရိုးလုပ်၍ ကာရံသည်။ to fill up with a wall, အုတ်၊ ကျောက်နှင့် ပိတ်ဆို့၍ ထားသည်။
- Wallet, *n* ရိက္ခာထည့်ရန် လွယ်အိတ်။
- Wallop, *v*. *z* ကျွက်ကျွက်ဆူသည်။
- Wallow, *v* *z*. to flounder, ပြောင်းဆန်၍ နေသည်။ ပြောင်းဆန်အောင် လှုပ်သည်။ to roll one's self, လူးလည်သည်။
- Walnut, *n* သစ်ကျားသီး။
- Waltz, *v*. *z*. ခြေရေလက်ပါတကိုယ်လုံးလိမ့်လည်လှည့်ပတ်၍ ကံသည်။

Wampum, *n* ကြေးကုံး။

Wan, *a* ဖျော့သော။

Wand, *n* a rod, တံဖွာ။ a staff of authority, လှံတံ။

Wander, *v* ၁ to ramble, rove, အရပ်ရပ်လှည့်သည်။ to stray, ထမ်းမှည့်၍လှည့်သည်။ to deviate from right, မှားသည်။ မှားယွင်းသည်။ to be delirious, မိတ်ကတောင်ကရင်ဖြစ်သည်။

Wane, *v* ၂. —as the moon, ဆုတ်သည်။ to decline, လျော့သည်။ ရွှေ့လျော့သည်။ ယုတ်လျော့သည်။ —*n* from above, —of the moon, လဆုတ်။ လပြည့်ကျော်။

Wanness, *n* from Wan

Want, *v* ၁. to lack (intrans), be wanting, improperly absent, လိုသည်။ (intrans), to be deficient, defective, မစုံလင်၊ ချို့တဲ့သည်။ to fall short, ယုတ်။ (with a continuative affix understood,) —*v* ၂ to be without, destitute of, not to have, လိုသည်။ (trans), (တစုံတစဉ်း) ခွံမရှိ။ —မဲ့ဖြစ်သည်။ to need, အသုံးလိုသည်။ to desire, အလိုရှိသည်။ လိုချင်သည်။ —*n*. a not being, မရှိခြင်း။ —မဲ့ခြင်း။ the state of not having, (တစုံတစဉ်း) ခွံမရှိခြင်း။ —မဲ့ဖြစ်ခြင်း။ need, အသုံးလိုခြင်း။ poverty, ဆင်းရဲခြင်း။

Wanton, *a* unsteady, in temper or conduct, လျှပ်ပေါ်သော။ လောင်သည်သော။ immodest, မမြင်သော။ ကလက်သော။ နုန့်သော။ unrestrained, running to excess, ပေါက်လွှတ်ပြုတတ်သော။ လွန်ကျူးတတ်သော။ indulging sensuality, ကာမဂုဏ်ငါးပါးခွံလွန်ကျူးတတ်သော။ lustful or lewd, တဏှာရာဂအားကြီးသော။ ကာမရာဂအားမြင့်ညစ်ညူးသော။ —*n* ကမြင်သောမိမ္မ။ —*v* ၁ to revel, play wantonly or without restraint, ပေါက်လွှတ်ကစားသည်။ to play lasciviously, ကိလေသာမိတ်နှင့်ဆွဲငင်၍ကစားသည်။

Wai, *n* စစ်။ စစ်မက်။ စစ်မှု။ စစ်တိုက်ခြင်း။ —boat, ရဲလှေ။ ရဲသံဘန်။ —flag, ရဲအလံ။ —whoop, စစ်တိုက်မည်ဆဲဆဲတွင်ညာသံပေးခြင်း။ —worn, *a* ကြာမြင့်စွာစစ်တိုက်၍ပုံပန်းလျော့ပါးသော။ —*v* ၁. စစ်တိုက်သည်။

Warble, *v* to quaver the voice in singing, (နားပျော်ဘွယ်) တုန်လှုပ်သံပြု၍သီခြင်းဆိုသည်။ to utter musically, ကျူးရင့်သည်။ to sing, as a bird, မြည်သည်။ မြည်တွန်သည်။

Warbler, *n* မြည်တွန်သောငှက်။

Ward, —of, *v* ၁ ကာဆီးသည်။ —*n*. the act of guarding, စောင့်နေခြင်း။ which wards off, ကာဆီးတတ်သောအရာ။ custody, ဂျာပ်ထားခြင်း။ a person under a guardian, စောင့်မရှုပ်ထိန်းခြင်းကိုခံရသောသူ။ a division of a city, မြို့၏အရပ်အကွက်။ a check in a lock, သော့စက်သွား။

Warden, *n*. စောင့်ထိန်းသောလူ။

Wardel, *n* လူစောင့်၊ တံခါးစောင့်၊ တံခါးမှူး။

Wardrobe, *n.* a room where clothes are kept, အဝတ်စိုထားသော
အခန်း။ wearing apparel in general, အဝတ်စုံ။

Wardship, *n* guardianship, စောင့်မအုပ်ထိန်းခြင်း။ the state of being
under a guardian, စောင့်မအုပ်ထိန်းခြင်းကိုခံရသောအဖြစ်။

Ware 1, *see* Awaire — 2, *n* goods for sale, ကုန်၊ ကုန်စည်။
manufactured articles, လက်မှုပညာနှင့်လုပ်သောအရာ။ —house,
ကုန်လှောင်ရာတိုက်။

Warfare, *n* စစ်မှုကိုထမ်းခြင်း။

Wariness, *n* from Wary

Warlike, *a* pertaining to war, military, စစ်မှုနှင့်ဆိုင်သော။ disposed
to war, martial, စစ်တိုက်တတ်သော။ စစ်တိုက်မှုကိုအလိုရှိသော။
fit for war, စစ်တိုက်ခြင်းအမှုနှင့်တော်သင့်သော။ having the
appearance of commencing hostilities, စစ်တိုက်မည်လက္ခဏာ
ရှိသော။

Warm, *a* having heat in a moderate degree, နွေးသော။ feeling
warm, ဆိုက်သော။ ardent in temper, စိတ်မြန်တတ်သော။
cager, စိတ်အားကြီးသော။ violent, ပြင်းသော။ — heated,
ချစ်ကြည်ညိုတတ်သောသဘောရှိသော။ — *v* *i* to acquire a
moderate degree of heat, နွေးလာသည်။ to become ardent,
စိတ်အားတိုးပွားသည်။ — *v* *t* to make warm, နွေးစေသည်။
to make ardent, စိတ်အားကြီးစေသည်။

Warming-pan, *n* အိပ်ရာကိုနွေးအောင်လုပ်သောမီးပူတန်ဆာ။

Warmth, *n* from Warm, *a*

Warn, *v* *t.* to give notice of danger, သတိပေးသည်။ to give
previous information, တင်ကူး၍ကြားပြောသည်။ to notify by
authority, ဆင့်ဆို၍ထားသည်။

Warning, *a* from above

Warp 1, *n* the threads that are crossed by the woof, အတိုင်။
ရက်ကန်းပင်။ a warping line, လူးတားကြိုး။ — 2, *v* *i* to turn
up at the sides, ကော့သည်။ ကော့လန်သည်။ to twist out of a
plane, ကော့လိမ်သည်။ to incline from a straight course,
လွှဲသည်။ — *v* *t* from above, —a ship, လူးတားဆွဲသည်။

Warant, *v* *t.* to authorize, အခွင့်ပေးသည်။ to engage for, be
security for, ခံဝန်သည်။ to guaranty, လုံချူအောင်ခံဝန်သည်။
to justify, မှန်ကြောင်းကိုပြသည်။ — *n.* authority (to do), အခွင့်။
a legal precept to seize (a person), ဖမ်းဆီးရသောထက်မှတ်စာ။
(Eng), ဝါရန်းစာ။ a search warrant, ရှာဖွေရသောထက်မှတ်စာ။

Warrantable, *a.* မှန်ကြောင်းကိုပြနိုင်စွယ်ဖြစ်သော(အမှု)။

Warranter, *n.* one that authorizes, အခွင့်ပေးသောသူ။ a guarantee, လုံချုံအောင်ခံဝန်သောသူ။

Warranty, *n.* ခံဝန်သောစာချုပ်၌ပါသောဂတိချက်။

Warren, *n.* ယုန်မွေးသောမြို့။

Wart, *n.* ကြွက်နှီး။

Wavy, *a.* မယုံ၍သတိပြုသော။

Wash, *v* & *t* to cleanse with water, ဆေးသည်။ ဆေးကြောသည်။ —as clothes or the hair, လျှော်သည်။ as clothes by beating, ဖွပ်သည်။ —as the face, သစ်သည်။ —as the body in bathing, ရေချိုးသည်။ to wet, မိစ္ဆတ်အောင်ပြုသည်။ to overflow, ဖွယ်သည်။ to plate with fused gold or silver, အရည်၊ ငွေရည်နှင့် ပွတ်သည်။ —ball, *n.* ဆပ်ပြာလုံး။ —board, as of a boat, စပ်။ —of a room, ခန်းဆီးပျဉ်ထောင် နံရံအောက်ခြေကိုဖုံးကာသော ကမ္ဘတ်ကြီး။ —bowl, မျက်နှာသစ်ရန်ဖလုံပုကန်။ —pot, အင်တုံ။ —tub, အဝတ်လျှော်ရန်စည်ပိုင်း။ —alluvial matter, နွဲ့၊ ညွန်။ a bog, မိမ့်မြေကွက်။ a lotion, ဆွတ်လူးရန်ဆေးရည်။ a plating of gold or silver, ပွတ်သောအရည်၊ ငွေရည်။ swill, ဝက်စာအရည်။ one washing of clothes, အဝတ်ကိုစု၍တခါတည်းလျှော်ခြင်း။

Washerman, *n.* ခဝါသည်။

Washerwoman, *n.* ခဝါသည်မ။

Washing, *n.* from Wash, *v* and see Wash, *n.* last def. —machine, အဝတ်ကိုဖွပ်လျှော်သောတန်ဆာ။

Washy, *a.* watery, ရေတုံတုံဖြစ်သော။

Wasp, *n.* နံကြည်။

Waspish, *a.* မိတ်ဆတ်သော။

Waspishness, *n.* from above

Wassail, *n.* သေသောက်ပွဲ။

Waste, *v* & *n.* to dwindle, be diminished gradually, တဖြေးဖြေး လျော့ပါးသည်။ —*v.* to diminish gradually, တဖြေးဖြေးလျော့ပါးအောင်ပြုသည်။ to expend to no purpose, အချည်းနှီးသုံး၍ ကုန်စေသည်။ to spend (time) to no purpose, အချည်းနှီးလွန်စေသည်။ to squander (property,) ဖွာဖွာသုံး၍ဖြုန်းတီးသည်။ to cause to be exhausted without profit, အကျိုးမဲ့ပြယ်ပျောက်စေသည်။ to desolate, ဖျက်ဆီးပယ်ရှင်းသည်။ —*a.* desert, desolate, လူမရှိ၊ ဆိတ်ညံ့သော။ desolated, ဖျက်ဆီးပယ်ရှင်းလျက်ရှိသော။ uncultivated, မတီထွင်၊ မပြုစုသော(မြေ) useless, အသုံးမဝင်သော။ —land, *n.* မြေရိုင်း၊ မြေထပ်။ —from Waste, *v* & *n.* and *v* & *t*, uncultivated land, မြေရိုင်း၊ မြေထပ်။ a desolate, uncultivated tract, လွင်ပြင်ထဲဟာ။

Wasteful, *a.* lavishly expending property to no good end,

အစုဉ်းနှိုးကုန်အောင်ဖွာဖွာသုံးတတ်သော။ destructive to property, ပြုန်းတီးစေသော။

Wastefulness, *n* from above

Waster, *n* agent, from Waste, *v t*

Watch, *v z* to remain without sleeping, မအိပ်ဘဲစောင့်နေသည်။ to look out, be on the watch, စောင့်၍နေသည်။ to keep guard, act as sentry, ကင်းစောင့်သည်။ to be vigilant, သတိနှင့်စောင့်၍နေသည်။ to be insidiously attentive, ချောင်းမြောင်း၍နေသည်။ —*v t* to tend, စောင့်ထိန်းသည်။ to observe closely, စေ့စေ့ကြည့်၍မှတ်သည်။ to observe in ambush, ချောင်းမြောင်း၍ကြည့်သည်။ —*for*, to look out for, မျှော်သည်။ မျှော်၍နေသည်။ —*over*, to take care of, protect, စောင့်သည်။ —(one's own performance of duty,) စောင့်ရှောက်သည်။ —(one's own conduct, in order to avoid sin,) စောင့်စည်းသည်။ —*n* abstinence from sleep, မအိပ်ဘဲစောင့်နေခြင်း။ attendance without sleep, စောင့်၍နေခြင်း။ close observation, စေ့စေ့ကြည့်၍မှတ်ခြင်း။ the act of watching for, မျှော်ခြင်း။ မျှော်၍နေခြင်း။ the act of watching over, စောင့်ခြင်း။ စောင့်ရှောက်ခြင်း။ စောင့်စည်းခြင်း။ for sub def see Watch over, a watchman or watchmen, အစောင့်။ လူစောင့်။ a sentry, ကင်းစောင့်။ one of the periods into which the night is divided, ယံ။ a portable time piece, ခါးပိုက်ဆောင်နာရီ။ နာရီခွက်။ —dog, အိမ်စောင့်ကောင်းသောခွေး။ —house, ကင်းထဲ။ ကင်းရုံ။ —maker, *n*. ခါးပိုက်ဆောင်နာရီလုပ်သမား။ —man, အစောင့်။ လူစောင့်။ ကင်းစောင့်။ ကင်းသား။ —tower, ကင်းမျှော်စင်။ —word, အထိမ်းအမှတ်ပေး၍ထားသောစကား။

Watchful, *a*. သတိနှင့်စောင့်နေသော။

Watchfulness, *n* from above

Watching, *n* from Watch, *v*.

Water, *n*. the element, ရေ။ အာပေါ။ Pali uñne, ရေဟောင်း။ ကွင်ငယ်။ the lustre of a diamond, မိန့်၏အရည်အရောင်။ —carriage, ရေကြောင်းပို့ဆောင်ခြင်း။ —closet, ရေအိမ်။ —color, ရေနှင့်ဖျော်သောပန်းချီဆေး။ —conise, ချောင်းငယ်။ မြောင်း။ —craft, လှေ။ သံတန်အစရှိသောသင်္ဘောကလေးအမျိုးမျိုး။ —fall, ရေတံခွန်။ —fowl, ရေငှက်။ —gruel, see Gruel —hily, ကြာပွင့်။ —logged, *a* ရေများစွာဝင်၍ တက်မ မစားနိုင်သော (သင်္ဘော။) —man, *n*. လှေသား။ —mark, ရေရာ။ ရေကုန်တက်သောရေရာ။ —melon, ဗရဲသီး။ —mill, ရေယန္တရားစက်။ —ordeal, ရေထားခြင်း။ —pot, —for holding water, ရေအိုး။ —for watering plants, ရေဖြန်းထောင်းသောခရား။ —proof, *a*. ရေမစိုစွတ်နိုင်သော

(အရာ) —rat, *n* ရေကြွက်။ —skipper, ရေပိုး။ —snake, ရေမြွေ။
—spout, ရေဘွေ။ —tight, *a*. ရေလုံသော။ —work, *n* ရေပန်း
ထွက်အောင်ပြုပျင်သောတန်ဆာ။ —*v* *t*. —as the eyes, မှက်ရည်ပူ
ထွက်သည်။ —as the mouth, လျှာရည်ယိုသည်။ သွားရည်ယိုသည်။
to take in water, as a ship, သောက်ရေတင်သည်။ —*v* *t*.
to irrigate, ရေနှံ့စိုစွတ်အောင်ပြုသည်။ to pour water on,
ရေလောင်းသည်။ to give (cattle) to drink, ရေတိုက်သည်။

Watering-place, *n* ဆေးစမ်းတွင်းစွဲစုဝေး၍သောက်သောအရပ်။

Watering-trough, *n*. ရေတိုက်ရာကျင်း။ ရေကျင်း။

Watery, *a* pertaining to water, ရေနှံ့ဆိုင်သော။ wet, abounding
with water, စိမ်းစမ်းကြီးသော (အရပ်) thin, washy, ရေတုံတုံ
ဖြစ်သော။ vapid, tasteless, ပေါ့သော။

Wattle, *n*. a hurdle, သစ်ခက်ကိုရက်သောကပ်။ the fleshy excrescence
under a cock's bill, ကြက်ပါးဖျဉ်း။ —*v* *t*. သစ်ခက်ကိုရက်၍
လုပ်သည်။

Wave 1, *n*. a billow, လှိုင်း။ တံပိုး။ a curving streak of color in silk,
ကြိုးလှိုင်း။ unevenness, မညီမညာခြင်း။ — 1, *v* *t* to play
loosely, move to and fro, တလစ်လစ်နေသည်။ to undulate,
လှိုင်းတံပိုးကဲ့သို့လှုပ်သည်။ လှိုင်းအိတ်သည်။ —*v* *t* to move one
way and the other (as the hand,) တယန်းယန်း လှုပ်သည်။
—(as a sword,) တဝင့်ဝင့်လုပ်၍နေသည်။ —(as a religious
offering,) ချီထွေသည်။ to beckon with the hand, ထက်ယပ်သည်။
—offering, *n*. ချီထွေပူဇော်သကား။ — 2, *v* *t* to drop, (cease
prosecuting a subject,) တိုး၍မပြုဘဲနေသည်။ ဖြပယ်သည်။ to
decline using, မသုံးဘဲနေသည်။

Waver, *v* *t*. see Wave, 1 1st def, to fluctuate, be unsettled
in opinion, စိတ်ဝေသည်။ ဇဝေဇဝက်ရှိသည်။

Waveringly, *adv* ဖိးတီးယားတား။

Wavy, *a* from Wave, *v* 1.

Wax, *n*. bee's wax, ဖယောင်း။ ear-wax, နားဖာချေး။ sealing-wax,
သင်္ဘောခြပ်။ any tenacious matter, စေးကပ်တက်သောအရာ။
—candle, ဖယောင်းတိုင်။ —chandler, ဖယောင်းတိုင်သည်။ —end,
ခြေနင်းထိုးသောဖယောင်းတိုက်ဗန်ခြည်။ —work, ဖယောင်းကိုလုပ်
သောရုပ်ပုံတန်ဆာ။ — 1, *v*. *t* to rub with wax, ဖယောင်းတိုက်
သည်။ — 2, *v* *t* to increase in size, grow, တိုးပွားသည်။
—as the moon, ဆန်းသည်။ to become, သွား or ထား
(qualifying affix)

Waxen, *a*. ဖယောင်းကိုလုပ်သော။

Waxy, *a*. ဖယောင်းကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Way, *n*. a passage from one place to another, ခရီး။ a road, ယမ်း။

means, တစ်စုံတစ်ရာသောအကျိုးကိုရခြင်းငှါသုံးသောအရာ။ အား။ in
 အားဖြင့်။ manner, mode, နည်း။ နှယ်။ ထုံးတမ်း။ mode of
 religion, ဘာသာ။ —[by the], *adv* ပြောစဉ်တွင်။ —[under be],
v. 2 (သင်္ဘော)သွားလျက်ရှိသည်။

Wayfarer, *n.* ခရီးသွားသောသူ။

Wayfaring, *a.* ခရီးသွားသော။

Waylay, *v. t.* လမ်းကချောင်း၍နေသည်။

Waymark, *n.* လမ်းမလွဲအောင်ညွှတ်သောအမှတ်။

Wayward, *a.* ဆုမခံသော။ မိုင်းမာစွာပေါက်လွှတ်ပြုတတ်သော။

Waywardness, *n.* from above

We, *plur.* of I, *which see*

Weak, *a.* not strong, အားနည်းသော။ feeble, infirm, ချွေ့နွှဲသော။ မသန်
 စွမ်းသော။ firm, having the power of endurance, မိုင်းခံသော။
 not much impregnated with pungent or stimulating ingre-
 dients, ပေါ့သော။ အနှစ်အရသာနည်းသော။ — in voice, အသံ
 သေးသော။ —headed, ညာဏ်နည်းသော။ —hearted, စိတ်ပျော့
 သော။ —side, *n.* ဝါသနာကြောင့်လွဲတတ်သောအချက်။

Weaken, *v. t.* from Weak, *a.* , to enfeeble gradually, အားလျော့
 အောင်ပြုသည်။

Weakly, *a.* မသန်မစွမ်း၊ ချွေ့နွှဲသော။ — *adv* from Weak, *a.*

Weakness, *n.* from Weak, *a.* , want of judgment, feebleness
 of mind, foolishness, မိုက်ခြင်း။ an infirmity, ပေါ့လျော့သော
 အခြေ။

Weal, *n.* ကောင်းသောအကျိုး။

Wealth, *n.* riches, ဗျားစွာသောဥစ္စာ။ opulence, ဥစ္စာရတတ်ခြင်း။
 ကြွယ်ဝခြင်း။ the enjoyment of opulence, စည်းစိမ်။

Wealthiness, *n.* from next

Wealthy, *a.* ဥစ္စာရတတ်သော။ ကြွယ်ဝသော။

Wean, *v. t.* from next.

Weaned [be], *v. 2* —from the breast, နို့ကွာသည်။ —from a habit,
 အလေ့ပြတ်သည်။

Weapon, *n.* ထက်နက်။

Wear, *v. t.* to consume by rubbing or attrition, စားသည်။ ထိုက်၍
 စားသည်။ ပွတ်၍စားသည်။ ပွန်းအောင်ပြုသည်။ to affect by de-
 grees, တန္တေ့တန္တေ့ဖြစ်အောင်ပြုသည်။ to carry appendant to the
 body, as clothes, ဝတ်သည်။ —as a cap, &c ဆောင်းသည်။
 —as shoes, စီးသည်။ —as stockings or gloves, စွပ်သည်။ —as
 a weapon, ဆောင်သည်။ to exhibit (on the countenance,)
 ပြုသည်။ —away, *v. 2.* to be consumed by slow degrees,
 တန္တေ့တန္တေ့လျော့ပါးကုန်ခန်းသည်။ —*v. t.* တန္တေ့တန္တေ့လျော့ပါးကုန်ခန်း

အောင်တိုက်ပွတ်သည်။ —off, တဖြေးဖြေးကုန်အောင်တိုက်ပွတ်သည်။
 —out, *v t* ဟောင်းနွမ်းပျက်စီးသည်။ —*v t* ဟောင်းနွမ်းပျက်စီး
 အောင်ပြုသည်။ —*n* from *do*

Wearer, *n* agent, from Wear, *v t*

Weariness, *n* from Weary, *a*

Wearisome, *a* မောစေသော။ ပင်ပန်းစေသော။ ညောင်းစေသော။

Weary, *a* tired, fatigued, မောသော။ ပင်ပန်းသော။ uneasy from
 long continuance, ညောင်းသော။ —of, tired of, စိတ်ကုန်သော။
 —*v t* from Weary, *a*

Weather, *n* မိုဗီးလေ၏အခြေအနေ။ —beaten, *a* မိုဗီးလေရှိက်ခြင်းကို
 ခံရသော။ —cock, *n* ငှက်မနားကြက်ရုပ်။ —driven, *a* မိုဗီးသက်
 ဖုန်တိုင်းတိုက်၍လွင့်သော။ —glass, *n* မိုဗီးလေကိုတိုင်းချိန်ရန်
 အူကြောင်းပါသောဖန်ချောင်းတန်ဆာ။ —proof, *a* မိုဗီးလေလုံချုံ
 သော။ —wise, မိုဗီးမိုပါလေမိုပါကိုနားထည်သော။ —*v t* to sail
 to the windward of, ကုတ်ကုတ်ကတ်ကတ်ရွက်တိုက်၍ကော်သွား
 သည်။ to pass with difficulty, အနားကိုကုတ်ကုတ်ကတ်ကတ်
 ရှောင်သွားသည်။ —a point, ကုတ်ကုတ်ကတ်ကတ်ပြု၍ အကြ
 ထမြောက်သည်။ —out, *v t* အဆုံးတိုင်အောင်ခံရပ်၍နေသည်။

Weave, *v t* to unite by intertexture of parts, ရက်သည်။ —cloth
 in a loom, ရက်ကန်းရက်သည်။ to unite by intermixture,
 ရောနှောရှက်တင်အောင်ပြုသည်။

Weaver, *n*. ရက်ကန်းသည်။ the bird, စာပေါင်းသောင်း။ စာဘူးတောင်း။

Weaving, *n* from Weave, *v t*

Weazen, *a* ဒိန်ကျံသော။

Web, *n* cloth in the loom, ရက်ကန်းသား။ a film on the eye,
 တိမ်သော။ a spider's web, ပင့်ကူမျှေး။ —footed, Webbed, *a*
 ဝန္တကဲ့သို့တပြားတည်းသောခြေရှိသော။

Wed, *v*. to marry, လက်ထပ်၍စုံဖက်သည်။ လက်ထပ်မိလာဆောင်သည်။
 to unite closely, ပူးကပ်အောင်ပြုသည်။

Wedding, *n* လက်ထပ်မိလာဆောင်ခြင်း။ —clothes, လက်ထပ်မိလာ
 ပွဲနှင့်ဆိုင်သောအဝတ်။ —day, လက်ထပ်မိလာဆောင်သောနေ့။
 —feast, *v*. လက်ထပ်မိလာပွဲ။

Wedge, *n* a mass (of metal), အတုံး။ the double inclined plane,
 သပ်။ —shaped, *a* သပ်၏ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော။ —*v. t.* to fasten
 with a wedge, ကျပ်အောင်သပ်ပင့်သည်။ to crowd or compress
 closely, မလွပ်နှိုင်အောင်ကျပ်၍ရှိအောင်ပြုသည်။

Wedlock, *n* from Wed, 1st det

Wednesday, *n* ဝဇ္ဇိနေ။ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

Weed 1, *n*. mourning dress, အထိမ်းအမှတ်ပြု၍ဝတ်သောမသာအဝတ်။
 —2, *n*. a useless plant, အသုံးမရ၊ ရာသီကိုလိုက်၍ပေါက်သော

အပင်း *plur* ပေါင်း၊ မြက်ပေါင်း။ —2, *v* to free from weeds, ပေါင်းသင်သည်။ to extirpate (any thing noxious,) သုတ်သင်ပယ်ရှင်းသည်။

Weeding, *n* from above

Weedy, *a* ထူပြောစွာပေါင်းပင်ပေါက်သော။

Week, *n* ခုနစ်ရက်။ one week, တသိတင်း။ two weeks, နှစ်သိတင်း။ &c — day, ဥပုသ်နေ့မဟုတ်သောနေ့လွတ်။

Weekly, *a* ခုနစ်ရက်တခါဖြစ်တတ်သော။

Ween, *v* ခြိတ်ထင်သည်။

Weep, *v* to shed tears, မျက်ရည်ကျသည်။ to cry silently, ခိုသည်။ to bewail, ညည်းတွားမြည်တမ်းသည်။ to shed moisture, အရည်ယိုသည်။

Weeper, *n* agent, from above

Weeping, *n* from Weep.

Weevil, *n* စပါးပိုး။

Weft, *see* Woof

Weigh, *v* to have weight, အချိန်ရှိသည်။ to be considered as important, ပမာဏပြုစရာအကြောင်းရှိသည်။ to bear heavily, လေးလေးဖိလျက်ရှိသည်။ —*v* *t* to examine by the balance, ချိန်သည်။ ချိန်တွယ်သည်။ to be equivalent to in weight, that is, to be of a certain weight, ဤမည်မျှအချိန်ရှိသည်။ to raise (in anchor), နှုတ်သည်။ to calculate in the mind, estimate, မြင့်တွက်သည်။ to consider, ဆင်ခြင်သည်။ စဉ်းစားသည်။ —down, to overbalance, သာ၍လေးသည်။ to oppress with weight, လေးသောအရာနှင့်ဖိနှိပ်သည်။

Weighing, *n* from Weigh, *v* *t*.

Weight, *n*. the quantity of a body ascertained by weighing, အချိန်။ gravity, heaviness, လေးခြင်း။ လေးသောသဘော။ a mass by which bodies are weighed, အလေး။ something heavy, လေးသောအရာ။ a burden, load, (applied to cares or duties), ဝန်။ importance, အမှုကြီးခြင်း။ impressiveness, ဩဇာ။

Weightiness, *n* from next.

Weighty, *a* heavy, လေးသော။ important, ကြီးသော(အမှု)။ အမှုကြီးသော။ ဂရုပြုဖွယ်ဖြစ်သော။ having weight, adapted to influence, ဩဇာရှိသော။

Welcome, *a*. gladly received and entertained, အားရဝမ်းမြောက်စွာ ဧည့်သည်ဝတ်ပြုခြင်းကိုခံရသော။ desirable, လိုချင်ဖွယ်ရှိသော။ ကြိုက်နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော။ free to take gratuitously, အဘိုးမပေးရဘဲ(ပြု)ရသောအခွင့်ရှိသော။ —[bid], *v*. *t*. လောကဝတ်ပြု၍

ခေါ်ဖိတ်သည်။ လောကဝတ်ပြု၍ညွှန်သည်။ — *n* from *do* — *int*
အဆွေ၊ ဝင်ပါတော့။

Welcome, Welcoming, *n* agent, and *a.* from Welcome, *v* *t*
Weld, *v* *t.* မီးနှင့်စေ့ဆော်သည်။

Welfare, *n* ကောင်းမွန်စွာနေခြင်း။ ကောင်းမွန်သောအနေ။

Welkin, *n* ကောင်းကင်အမိုး။

Well 1, *n* ရေတွင်း။ — curb, ရေတွင်းပေါင်။ — spring, ရေစမ်းပေါက်။
— sweep, မောင်း။ — water, တွင်းရေ။ — 2, *a* မာသော။ ကျန်း
သော။ ကျန်းမာသော။* being pleasant agreeable (as outward
circumstances,) အရေးသာသော။ being in favor, မျက်နှာရသော။
— wisher, *n* ချမ်းသာစေချင်သောသူ။ မေတ္တာပို့တတ်သောသူ။ — *adv.*
in a good manner, ကောင်းကောင်း။ ကောင်းစွာ။ properly,
လျောက်ပတ်စွာ။ sufficiently, လောက်အောင်။ အတော်အတန်။
very much, အလွန်။ favorably, with praise, ချီးမွမ်းသည်နှင့်။
— conveniently, အခန့်သင့်သည်နှင့်။ — being, *n* ကောင်းမွန်စွာ
နေခြင်း။ ကောင်းမွန်သောအနေ။ — beloved, *a* အလွန်ချစ်အပ်သော။
— born, အမျိုးမြတ်သော။ — bled, သဉ်းကျွေးသော။ — doing,
ကောင်းမွန်စွာကျင့်ခြင်း။ — done, *int* သာဓု။ ကောင်းပြီ။ — favored,
a အဆင်းလှသော။ — intentioned, ကောင်းသောအကြံရှိသော။
— meaning, ကောင်းသောအကြံကိုကြံသော။ — night, *adv* လူပြီ။
လုနီးပြီ။ လူမတတ်။ ကုန်မတတ်။ — spent, *a* ကောင်းမွန်စွာပြုသော
အားဖြင့်လွန်စေသော (ကာလ။)

Welsh, *a* ဝေလစ်ပြည်။ ဝေလစ်အမျိုးနှင့်ဆိုင်သော။ — man, *n* ဝေလစ်
အမျိုးသား။

Welt, *n* အနားကွပ်။ — *v* *t* အနားကိုကွပ်သည်။

Welter, *v* *z* (နှိအသွေး၌) လူးလည်သည်။

Wen, *n* မြင်း။ မြင်းဖု။

Wench, *n* a young woman, အပျို။ a young woman of ill fame,
မိမ္မိစ္ဆင်။

Wencher, *n.* မိမ္မိစ္ဆင်ထို့နှင့်ပျော်ပါးတတ်သောသူ။

Wend, *v.* *z* သွားသည်။

West, *n* the western quarter of the heavens, အနောက်။ အနောက်
ဗျက်နှာ။ the western parts of the earth, အနောက်အရပ်။ — *a*
အနောက်မှာရှိသော။

Westerly, Western, *a.* situated in the west, အနောက်ဗျက်နှာ။
အနောက်အရပ်၌ရှိသော။ pertaining to the west, အနောက်
ဗျက်နှာ။ အနောက်အရပ်နှင့်ဆိုင်သော။

Westward, *adv* အနောက်ဗျက်နှာသို့။

Wet, *a.* containing water inhering, မိုသော။ မိုးရွတ်သော။ raining,

- မိုဃ်းစွေသော။ — nurse, *n* နို့ထိန်း။ — *v t* မိုအောင်ပြုသည်။
 သွတ်သည်။ — Wetness, *n* from Wet, *a*
 Wether, *n* သိုးစင်။ သင်းပြီးသောသိုး။
 Whack, *v t* တပြားနှင့်မိုက်သည်။
 Whale, *n* ငါးဟွေလ။ ပင်လယ်၌အကြီးဆုံးသောငါး။ — bone, ငါးဟွေလ
 ပါးရိုး။ အာနုဋ္ဌာ။
 Whaler, *n*. ငါးဟွေလကိုဖမ်းယူတတ်သောသင်္ဘော။
 Wharf, *n* တန်တားဦးတို့။
 Whetstone, *n* ကုန်ချရာတန်တားဦးတို့။
 What, *pron a* that which, —သော (အရာ) (interrog) အဘယ်။
 တယ်မည်။ — kind, — sort *pron a* (interrog) အဘယ်သို့သော။
 — though, *adv* သို့သော်လည်း။ — *used substantively*, What
 thing, တယ်အရာ။ တယ်ဟာ။ တာ။
 Whatever, Whatsoever, *pron a* being one thing or another,
 တယ်အရာမဆို။ မည်သည်အရာမဆို။ ဤမည်သောအရာဖြစ်စေ၊ အခြား
 သောအရာဖြစ်စေ။ all that, the whole that, ဂြိသဟ္မာ။ ဂြိယေရာရာ။
 Whatso, (obso) *pron a*. အကြင်။
 Wheat, *n* ဂျုံစပါး။
 Wheaten, *a* ဂျုံမှုန့်ကိုလုပ်သော။
 • Wheedle, *v t*. ကနွဲကလျာပြောသည်။ ချော့မော့သည်။
 Wheel, *n*. — of a carriage, ဘိန်း။ ဘီး။ — of a machine, စက်။
 ရဟတ်။ စက်ရဟတ်။ a spinning wheel, ရစ်။ a potter's wheel,
 ဆိုးထိန်းစက်။ a certain engine of torture, အပူအပြင်းစစ်ကြော
 ရန်စက်တန်ဆာ။ rotation (as on an axis), လိမ့်ခြင်း။ the act of
 • moving circuitously, ဝိုက်ခြင်း။ — barrow, ဘီးတစ်ခုသာပါသော
 ထိုးလှည်းကလေး။ — carriage, ဘီးပါသော ယာဉ် အမျိုးမျိုး။
 — wright, လှည်း၊ ရထားမျိုးကိုလုပ်သောလက်သမား။ — *v t* to
 turn on an axis, လိမ့်သည်။ to curve (to the right or left,)
 ဝိုက်သည်။ ကွေသည်။ to fetch a compass round, ကွင်းသွားသည်။
 — *v t* from *do* 1st def
 Wheeze, *n* ရှူသံပြင်းသည်။
 Whelm, *v t* မြှုပ်အောင်ထွမ်းသည်။
 Whelp, *n*. the young of certain animals, ချင်သွေသငယ်။ ဝက်ဝံသငယ်။
 ခွေးသငယ်။ — *v t* to bring forth, as certain animals,
 (ချင်သွေ။ &c) မွေးဖွားသည်။
 When, *adv* the time in which, — သောအခါ။ (interrog) အဘယ်
 သောအခါ။ တယ်သောအခါ။
 Whenever, Whensoever, *adv*. တယ်အချိန်မဆို။ မည်သည်အချိန်မဆို။
 ဤမည်သောအချိန်ဖြစ်စေ၊ အခြားသောအချိန်ဖြစ်စေ။
 • Whence, *adv*. from which place, — အရပ်က။ on which account,

—အကြောင်းကြောင့် (interrog) အဘယ်အရပ်က။ ဘယ်ဆီက။
ဘယ်က။

Where, *adv* at which place, — သောအရပ်မှာ (interrog) အဘယ်
အရပ်မှာ။ ဘယ်ဆီမှာ။ ဘယ်မှာ။ whither, (interrog) အဘယ်
အရပ်သို့။ ဘယ်ဆီသို့။ ဘယ်သို့။ ဘယ်ကို။ — about, near which
place, — သောအရပ်အနီးအပါးတွင် (interrog) အဘယ်အရပ်
အနီးအပါးတွင်။ concerning which, — သော အကြောင်းနှင့်
ဆိုင်လျက်။ — as, so that, it being so, သို့ဖြစ်၍။ when on the
contrary, ထိုသို့မဟုတ်ဘဲလျက်။ —at, at which place, — သော
အရပ်မှာ။ at which time, — သောအခါ။ on which account,
— သောအကြောင်းကြောင့်။ — by, by means of which, — သော
အကြောင်းအားဖြင့် (interrog) အဘယ်သောအားဖြင့်။ — fore,
for which reason, — သောအကြောင်းကြောင့်။ — (interrog)
အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ — in, in which, — သောအမှုအရာမှာ။
(interrog) အဘယ်အမှုအရာမှာ။ — of, concerning which,
— သောအကြောင်းနှင့်ဆိုင်လျက်။ — on, — upon, upon which,
— အရာအပေါ်မှာ။ for which reason, — အကြောင်းကြောင့်။ — to,
— unto, to which place, — သောအရပ်သို့။ — with,
together with which, — သောအရာနှင့်တကွ။ by reason of
which, — သောအရာအားဖြင့် (interrog), အဘယ်သို့သော
အားဖြင့်။

Wherever, *adv* (၅)ရာရာ။ (၅)လေရာရာ။

Wheery, *n* လှေကလေး။

Whet, *v. t.* to rub for the purpose of sharpening, ထက်အောင်သွေး
သည်။ to stimulate, ရှိုးဆော်သည်။ — *n.* from above, 1st det
— stone, ထားသွေးကျောက်။

Whether, *pron a* which of two, နှစ်ဦးတွင်ဘယ်သူ။ နှစ်ခုတွင်
ဘယ်သင်း။ — *or, adv* ကို။ (after two alternatives, thus,
လာမည်၊ မလာမည်ကိုပြောပါ။ say whether you will come or not)

Whey, *n.* ဒိန်ရည်။

Wheyey, *a* ဒိန်ရည်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Which, *pron a neut* that (relative,) သော။ what, that which,
— သော (အရာ) (interrog), ဘယ်သင်း။

Whichever, *pron. a.* ဤ—ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ ထို—ရှိသည်ဖြစ်စေ။

Whiff, *v.* to puff, ဖွာသည်။ — *n.* အဖွာ။ တဖွာ။

Whiffle, *v* လေထိုက်ရာပါသကဲ့သို့စိတ်မတည်ကြည်သော။

Whig, *n.* ရှင်ဘုရင်စီရင်ပိုင်သောအခွင့်ကျဉ်းစေခြင်းငှါအလိုရှိသောသူ။

While 1, *n.* and *adv* time being, အတုန်း၊ တုန်းခါ။ အခိုက်။ အစဉ်။
ရှိစဉ်ကာလ။ — 2, *v* i ပွင်းရိ၍ဝင်ခဲ့သည်။ — away, *v. t.*
(နေ့ရက်ကာလကို) လွန်အောင်မြဲသည်။

Whim, *n* အကြောင်းမရှိဘဲ သူတပါးနှင့် ခြားနားသော အမှုကို ပြုတတ်သော စိတ်။

Whimper, *v. i* တရှုပ်ရှုပ်ငိုသည်။

Whimsey, *see* Whim

Whimsical, *a* အကြောင်းမရှိဘဲ သူတပါးတို့နှင့် ခြားနားစွာ ပြုတတ်သော။

Whine, *v. i* ညည်းသည်။ — *n* from *do*

Whinny, *v. i* ဟိသည်။

Whip, *n* ရိုက်စရာတံပွာ။ — *cold*, အစည်လုပ်ရန်ကြိုး။ — *lash*, အစည်ကြိုး။ — *stock*, အစည်ကြိုးတပ်သော နှင်တံ။ — *v. t* to strike with a whip, ကြိမ်လုံး၊ တံပွာ၊ ကြိုးသေး၊ ကြိုးရွာနှင့် ရိုက်သည်။ to over-cast in order to gather, တွန့်အောင်သိသည်။ — *v. i*. to move quick from one place to another, ရုပ်ခနဲ ထွက်ဝင်သွားလာသည်။ — *into*, ရုပ်ခနဲ ဝင်သည်။ *v. t* ရုပ်ခနဲ သွင်းသည်။ — *out*, *v. i* ရုပ်ခနဲ ထွက်သည်။ *v. t* ရုပ်ခနဲ ထုတ်သည်။ — *up*, ရုပ်ခနဲ ချီယူသည်။

Whipping, *n* from Whip, *v. t* — *post*, ချည်၍ ရိုက်ရန် မိုက်ထားသောတိုင်။

Whir, *v. i* ဝည်ဝည်မြည်သည်။

Whirl, *v. i*. ချာချာလည်သည်။ — *v. t* to twirl, ရွှေ့သည်။ to swing round with velocity, မြန်မြန် ဝင့်သည်။ — *n* from above, *v. t*. and *v. i*

Whirligig, *n* ထက်လှည့်ကွင်း။

Whirlpool, *n*. ဝဲ။

Whirlwind, *n* လေဘွေ။

Whisk, *n*. တန်မြတ်စည်းကလေး။ — *v. t* အသာခတ်ပြစ်လိုက်သည်။ — *v. i*. လှုပ်ကားနင်းသွားသည်။

Whiskered, *a* ပါးမုန်းရွေးရှိသော။

Whiskers, *n. plur* ပါးမုန်း၊ ပါးမျှင်း။

Whisky, *n* ဆန်အရက်။

Whisper, *v* တိုးတိုးပြောသည်။ — *n* စကားတိုး။

Whisperer, *n* စကားပို့သောသူ။

Whist, *a* တိတ်သော။ တိတ်ဆိတ်သော။

Whistle, *v*. — with the mouth, လေရွန်သည်။ — with a small fife, ရွှေ့မှုတ်သည်။ — *n*. from above, a small fife, ရွှေ့ကလေး။

Whit, *n* တဆိတ်တပေါက်။

White, *a* — in color, ဖြူသော။ pure, ပြုစင်သော။ သန့်ရှင်းသော။ — *lead*, *n*. ခဲပြာ။ — *livered*, *a*. ကြောက်တတ်သော။ — *wash*, *n*. ထုံးဖြူရည်။ — *v. t* ထုံးဖြူသုတ်သည်။ အဖြူသုတ်သည်။ — *n*. white color, ဖြူသောအဆင်း။ a white person, အဆင်းဖြူသောသူ။ white clothes, ဖြူသောအဝတ်။ — of an egg, ဥအကား။ — of the eye, မှက်ဖြူ။ — *v. t*. see next, *v. t*.

Whiten, *v* ဖြူထားသည်။ — *v* *t* ဖြူအောင်လုပ်သည်။ ဖြူစေသည်။

Whiteness, *n* from White, *a*

Whither, *adv* to which place, — သောအရပ်သို့ (interrog) အဘယ်
အရပ်သို့။ အဘယ်ဆီသို့။ ဘယ်ကို။

Whithersoever, *adv* (သွား) လေရာရာ။

Whitish, *a* ခပ်ဖြူဖြူ။

Whitlow, *n* ခူနာ။

Whittle, *v. t* (သစ်သားကို) ထားကလေးနှင့်လှီးသည်။

Whiz, *v* ချီခနဲမြည်သည်။

Who, (*pron* hoo) *pron a mas and fem* that (relative,) သော။
(interrog) အဘယ်သူ။ မည်သူ။ — (*pron* who,) *int.* မိုး (မြင်းနွား
ရပ်စေခြင်းငှါပြုသောအသံ။)

Whoever, *pron a* ဘယ်သူမဆို။ မည်သူမဆို။ ဤမည်သောသူဖြစ်စေ၊
အခြားသောသူဖြစ်စေ။

Whoso, *pron* အကြင်သူ။

Whole, *a* all, the entire of (a thing,) အလုံး။ တ—လုံး။ complete,
စုံလင်သော။ uninjured, အနာအဆာမရှိသော။ well, ပကတိကျန်း
မာသော။ — *n* ပေါင်း။

Wholesale, *adv* ဖောက်သည်ချွတ် (ရောင်းသည်။)

Wholesome, *a* salubrious, ကျန်းမာစေတတ်သော။ beneficial,
အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော။ အကျိုးရှိသော။

Wholesomeness, *n.* from above

Wholly, *adv* အကုန်အစင်။ အကြွင်းမဲ့။

Whom, *obj* of Who, *which* see

Whoop, *v* အော်ဟစ်သည်။ ညာသံပေးသည်။ — *n* from *do*

Whore, *n* ပြည်တန်ဆာ။ မိစ္ဆာရှင်။ ကြေးစား။ — *v* မတရားသောမေထုန်၌
မှီဝဲသည်။

Whoremaster, Whoremonger, *n* ပြည်တန်ဆာတို့နှင့် ပျော်ပါးတတ်
သောသူ။

Whorish, *a* ကာမတဏှာအလိုကြီးသော။

Whose, *poss* of Who, *which* see

Why, *adv* for which reason, — သောအကြောင်းကြောင့်။ (interrog)
အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ အဘယ်ကြောင့်။ ဘုံနှယ်ကြောင့်။ တာပြုလို့။

Wick, *n* မီးစာ။

Wicked, *a.* ဆိုးသော။ ဆိုးသွမ်းသော။

Wickedness, *n.* bad disposition, ဆိုးသောသဘော။ bad conduct,
ဆိုးသောအကျင့်။ မတရားသောအမှု။

Wicker, *a* သစ်ခက်ကိုရက်သော။

Wicket, *n.* တံခါးငယ်။ မလွယ်တံခါး။

- Wide, *a* broad, ကျယ်သော။ —as cloth, အနံ့ကြီးသော။ —as a boat, ဗျက်ကြီးသော။ extensive, ကျယ်ဝန်းသော။ remote, ဝေးသော။
- Widen, *v* ကျယ်သွားသည်။ —*v t* ကျယ်အောင်လုပ်သည်။
- Wideness, *n* from Wide, *a*
- Widow, *n* မုဆိုးမ။
- Widowed, *a* မုဆိုးမအဖြစ်ရှိသော။
- Widower, *n* မုဆိုးမို။
- Widowhood, *n* မုဆိုး၏အဖြစ်။
- Width, *n* အနံ။ ဗျက်။
- Wield, *v t* ထက်စွဲပြု၍ အလိုရှိတိုင်းသုံးသည်။
- Wiery, *see* Wirv
- Wife, *n* မယား။
- Wig, *n*. ဆံပင်ဦးထုပ်။
- Wight, *n* သူ။
- Wigwam, (Amer Ind) အိမ်။
- Wild, *a*. untamed, uncivilized, မသိပ်၊ ရိုင်းသော။ growing without culture, တော၌ အလေ့ပေါက်သော။ uncultivated, as land, မလုပ်သေးသော (မြေ) desert uncultivated, as a wilderness, လူမရှိ၊ မနေ၊ မပြုစုသော (တောအရပ်) undisciplined, disorderly, unrestrained, ဆုမခြင်းကိုမခံ။ နည်းဥပဒေကိုမလိုက်။ ပေါက်ထွက်ပြု၍နေသော။ delirious, စိတ်ကတောင်ကရင်ဖြစ်သော။ not planned with sound reason, အခြေအမြစ်ကိုမရှာ။ အကျိုးအကြောင်းကို မဆင်ခြင်ဘဲကြံသောအကြံ။ —boar, *n* တောဝက်။ —cat, တောကြောင်။ —fowl, ညိုလွယ်၍သေခဲသော မီးထုပ်။ —fowl, တောငှက်။ —honey, တော၌ဖြစ်သောဖျားရည်။ —Wilderness, လူမရှိ၊ မနေ၊ မပြုစု၊ ဆိတ်ညံ့သောအရပ်။ တောအရပ်။ တောကန္တာရ။
- Wilder, *see* Bewilder
- Wildness, *n* from Wild, *a*
- Wile, *n* လိမ်သည်ရအောင်ပြုသောပရိယာယ်။ —*v t* ပရိယာယ်ပြု၍ လိမ်သည်သည်။
- Wilful, *a*. following one's own will, သူ့စကားကိုနားမထောင်၊ ကိုယ်အလိုသို့သာလိုက်တတ်သော။ forward, စိတ်ပိုင်မာ၍ ဆုမခံသော။
- Wilfulness, *n* from above.
- Will, *n* inclination, determination of the mind, volition, အလို။ အလိုရှိခြင်း။ a testament, သေတန်းစာ။ —*v t* to put forth an act of the will, အလိုရှိသည်။ to bequeathe by will, သေတန်းစာအားဖြင့်ပေးသည်။ *verb. affix of tense*, မည်။ အံ့။ ထတံ့။
- Willing, *a* consenting in mind, စိတ်ပါသော။
- Willingness, *n* from above
- Willow, *n*. မိုဃီးမခ။

Wilt, *v* *z*. to lose freshness, begin to wither, ဖြိုးသည်။ နွမ်းသည်။
 ဖြိုးနွမ်းသည်။ — *v* *t* from *do*

Wily, *a* လိမ္မာသော။

Wimble, *n* စူးရိုးကောက်။

Win, *v* *t* နိုင်၍ရသည်။ — upon, တဖြေးဖြေးတိုးတက်၍ရသည်။

Wince, *v* *z* to flinch, တွန့်သည်။ to kick from uneasiness,
 ကန်ကျောက်သည်။

Winch, *n* တုံးလုံးစက်။

Wind, *n* air in motion, လေ။ power of respiration, သက်လုံး။
 — bound, *a* လေဆန်ဖြစ်၍ မသွားနိုင်သော။ — fall, *a* fruit
 blown from a tree, လေတိုက်၍ ကြွေသောအသီး။ an unexpected
 acquisition, အခန့်တော်၍ ရသောဥစ္စာပစ္စည်း။ — mill, *n* လေ
 ယန္တရားစက်။ — pipe, အသက်လေထွက်ဝင်ရာလည်ချောင်း။ — sail,
 သင်္ဘောဝမ်းထဲသို့လေသွင်းရန်လေပြန်။ — tight, *a* လေလုံသော။
 — *v* *t* to follow by the scent, အနံ့ကိုခံ၍လိုက်သည်။ to
 ventilate, လေဝင်အောင်သွင်းသည်။ — *v* *z* to turn from one
 direction to another, လှည့်သည်။ (intians), to be serpentine
 in course, ကွေ့ကောက်သည်။ to have a circular direction up-
 ward, as winding stairs or an ascending creeper, လိမ်သည်။
 — *v* *t* to sound by blowing, မှုတ်သည်။ to turn (trans) from
 one direction to another, လှည့်သည်။ (trans), to change,
 ပြောင်းလဲသည်။ (trans) ပြောင်းလဲစေသည်။ to encircle, ပတ်ရစ်
 သည်။ — as thread on a spool, ပတ်ထားသည်။ ပတ်ရစ်၍ထား
 သည်။ to coil, ခွေသည်။ ခွေ၍ထားသည်။ — into, *v* *t*. to intro-
 duce gradually, တဖြေးဖြေးဝင်အောင်ပြုသည်။ — off, *v* *t*
 (ရစ်ပတ်၍ထားသောအရာကို) ဖြည်သည်။ — round, *v* *t* ပတ်သည်။
 ရစ်သည်။ — as an ascending creeper, လိမ်သည်။ လိမ်ပတ်၍
 တက်သည်။ — up, *v* *t*. to wind, as thread on a spool,
which see, to arrange and settle (one's affairs,) အမှုကိုဖြတ်
 လိုက်ရှင်းလင်းအောင်ပြုသည်။ to convolve the spring or cord of
 a timepiece, သော့နှုတ်လှည့်၍ပတ်ရစ်အောင်ပြုသည်။ to straiten
 the string of a musical instrument, ကြိုးတင်းအောင်လက်လှည့်
 ကိုလှည့်သည်။ to renovate, impart fresh strength, ပြုပြင်၍
 ခွန်အားကိုသွင်းသည်။ to excite and animate, နှိုးဆော်၍အား
 ပေးသည်။

Winding, *n*. from Wind, *v* — sheet, *n*. အလောင်းကောင်ကိုပတ်ရစ်
 သောအထည်။

Window, *n* an aperture for light and air, ပြတင်း၊ ပြတင်းပေါက်။
 a glazed sash, မှန်ပြတင်း၊ မှန်စီပြတင်း။ — blind, *n*. တရုပ်ကပ်။
 — frame, *n*. ပြတင်းပေါင်နှင့်အထက်ထူပါ၊ အောက်ထူပါတည်းဟူသော

- ပြတင်းခုံ (not in use) — sash, *n* ပြတင်းမှန်အိမ်ကွက်။
 —shutter, *n* ပြတင်းရွက်။ ပြတင်းပိတ်။
- Windlass, *n*. တုံးလုံးစက်။
- Windward, *adv* လေညာသို့။ လေတင်သို့။
- Windy, *a* having wind, လေရှိသော။ လေပါသော။ လေများသော။
 empty, any. လေကွဲသို့ဖြစ်သော။
- Wine, *n* စပျစ်ရည်။ — bibbet, *n* စပျစ်ရည်သောက်ကျွေးသောသူ။
 —glass, *n* ဗန်ကတုံး။ —merchant, စပျစ်ရည်သည်။ —press, *n*
 စပျစ်သီးနယ်ရာကျင်း။ စပျစ်ရည်ညှစ်သောတန်ဆာ။
- Wing, *n* —of a bird or insect, အတောင်။ —of an army, တပ်စွယ်။
 တပ်နားရွက်။ flight, ပျံခြင်း။ —*v t* to furnish with wings,
 အတောင်ကိုပေးသည်။ — a flight, ခရီးတွင်အောင်အတောင်နှင့်
 ကြိုးစား၍ပျံသည်။
- Winged, Wingy, *a* having wings, အတောင်ရှိသော။ rapid,
 လျင်မြန်သော။
- Wink, *v i* to shut the eyes, မှိတ်သည်။ to close and open the eyes,
 မှက်တောင်ခတ်သည်။ to give a hint by a motion of the eyelid,
 မှက်တောင်ခတ်၍အမိတ်ပေးသည်။ — at, *v t* အပြစ်မတင်၊ တိုက်
 ဆိတ်စွာအခွင့်ပေးသည်။ —*n* from Wink, *v i*
- Winkingly, *adv* twinkingly, မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ်။
- Winner, *n* agent, from Win
- Winning, *n*. ပြိုင်၍နိုင်သောစွာ။ —*a* adapted to please and gain
 favour, မိတ်ညွတ်၍ပါအောင်ပြုတတ်သော။
- Winnow, *v t* လှေ့သည်။
- Winsome, *a* ရှင်လန်းသော။
- Winter, *n* ဟေမန္တရာတု။ ဆောင်းကာလ။ —*v i* to pass the winter,
 ဆောင်းကာလ၌နေသည်။ —*v t* to keep through the winter,
 ဆောင်းကာလပတ်လုံးပြုစုသည်။
- Wintery, *a* ဆောင်းကာလနှင့်တော်သင့်သော။
- Wipe, *v t* သုတ်သည်။ — *n* from above, a blow, ရိုက်ပုတ်သည်
 အချက်။ a sarcasm, သရော်သောစကား။
- Wire, *n* နန်းကြိုး။ နန်းခြည်။ —draw, *v. t* to draw wire, နန်းငင်သည်။
 နန်းဆွဲသည်။ —*v. t.* နန်းခြည်ခက်သည်။
- Wiry, *a*. နန်းခြည်ကဲ့သို့ဖြစ်သော။
- Wisdom, *n* ပညာ။
- Wise 1, *a* having wisdom, ပညာရှိသော။ skilled, လေ့ကျက်သော။
 —2, *n*. manner, နည်း။ နှယ်။
- Wiseacre, *n* ပညာရှိရောင်ဆောင်သောလူမိုက်။
- Wish, *v*. to desire, အလိုရှိသည်။ လိုချင်သည်။ to ask, တောင်းသည်။
 တောင်းပန်သည်။ — ill to, *v. t* ကျိန်ဆဲသည်။ — well to, *v t*.

- မေတ္တာရှိသည်။ — *n* from Wish, *v* , desire (to obtain), အလို
 ဆန္ဒ။ that which is desired, လိုချင်သောအရာ။
 Wishful, *a* longing, တောင့်တသော။ showing strong desire,
 တောင့်တသောလက္ခဏာရှိသော။
 Wisp, *n* ကောက်မိုး။ မြက်မြောက်စည်းငယ်။
 Wistful, *a* ဆင်ခြင်အောင်းမေ့လျက်ရှိသော။
 Wit, *n* the intellect, ဉာဏ်။ the faculty of forming and express-
 ing ludicrous ideas, ရယ်ရွှင်ဖွယ်သောစကားကိုပြောတတ်သော
 သဘော။ *a* mode of speaking that excites mirth, ရယ်ရွှင်ဖွယ်
 သောစကားကိုပြောခြင်း။ *a* person of lively genius, ဉာဏ်ထက်
 မြက်သောသူ။ *plur* saneness of intellect, ပေါ့သွတ်ခြင်းမရှိ။
 ပကတိသောဓိတ်။ power of invention, ထိုးထွင်းသောဉာဏ်။
 —[to], *v* or *adv* ဟု။ ဟူ၍။ ဟူသော။ ဟူသည်ကား။
 Witch, *n* စုံမ။ ရွာသွီး။ — *v* *t* see Bewitch
 Witchcraft, Witchery, *n* စုံမဖြစ်၍၊ ပြုစားခြင်း။
 With, *prep* in connection or company with, နှင့်။ နှင့်အတူ။ နှင့်တကွ။
 by, by means of, ဖြင့်။ အားဖြင့်။ နှင့်။ ကြောင့်။
 Withal, *adv*. အခြားတပါးတို့နှင့်အတူ။
 Withdraw, *v* *v* to depart from, ထွက်သွားသည်။ — *v* *t* to take
 out, ထုတ်ယူသည်။ နှုတ်ယူသည်။ to recall, ပြန်လာအောင်ခေါ်သည်။
 Withdrawing-room, *n* ဧည့်ခံရာအခန်း။
 Withdrawment, Withdrawal, *n* from Withdraw, *v*
 Withe, *n* လျှော်ကြိုး။
 Wither, *v* *v* —as a plant, ညှိုးနွမ်းသွေ့မြောက်သည်။ —as an animal
 substance, ဒိန်သွားသည်။ သွေ့မြောက်သည်။ သေသည်။ — *v* *t*.
 from above
 Withers, *n* မြင်း၏ထက်ပြင်ရိုးနှင့်ကြောရိုးဆက်သောအရိုးဆုံ။
 Withhold, *v* *t*. to hold back, keep from action, မပြုရအောင်တား
 သည်။ to keep back, not to grant, မပေးဘဲနေသည်။
 Within, *prep*. အထဲမှာ။ အတွင်းတွင်။
 Without, *prep* on the outside of, အပြင်မှာ။ beyond, အလွန်။ with
 exemption from, ကင်းလွတ်လျက်။ not with, မဲ့။ မ—ဘဲ။ unless,
 မ—လျှင်။
 Withstand, *v* *t* (passively,) ရပ်ခံသည်။ ဟန့်တားသည်။ ခံစီးသည်။
 (actively,) ခုခံသည်။
 Witless, *a*. ဉာဏ်မရှိ။ မိုက်သော။
 Witting, *n* ဉာဏ်ရှိရောင်ဆောင်သောကာလသား။
 Witness, *v*. to see and know personally, ကိုယ်တိုင်သိမြင်သည်။ to
 attest, bear testimony, သက်သေခံသည်။ — *n*. one who
 knows from personal observation, ကိုယ်တိုင်သိမြင်သောသူ။

- one who bears testimony, သက်သေ။ သက်သေခံသောသူ။
 —[bear,] *v* သက်သေခံသည်။
 Witticism, *n* ဟွတ်ရယ်သောစကား။
 Wittingly, *adv* သိလျက်နှင့်။
 Wittol, *n* ကိုယ်မယားထင်စောင်ထားသည်ကိုသိလျက်နှင့်ဖြူ၍နေသောသူ။
 Witty, *a* ညှာဏ်ထက်မြက်သော။
 Wive, *v* မယားနှင့်နေသည်။
 Wizard, *n* စုံ။ ရွာသား။ သူပြု။
 Woe, *n* a calamity, ဘေးဥပိတ်။ a cause of calamity, အမင်လာ။
 — begone, *a* ဘေးဥပိတ်များ၍စိတ်မရပ်မတည်နိုင်အောင်ရှိသော။
 Woeful, *a* wretched, ဆင်းရဲညံ့ငြင်သော။ calamitous, ဘေးဥပိတ်ကို
 ဖြစ်စေတတ်သော။ ဆင်းရဲညံ့ငြင်စေတတ်သော။
 Wolf, *n* ဝံပုလွေ။
 Wolfish, *a* တောခွေးသဘောရှိသော။
 Woman, *n*. a female of the human race, မိမ္မ။ လူမိမ္မ။ a female
 servant, အစေခံမိမ္မ။ ကျွန်မ။ —hater, မိမ္မမျိုးကိုမုန်းသောသူ။
 Womanhood, *n* မိမ္မ၏အဖြစ်။
 womanish, Womanly, *a* like a woman, မိမ္မကဲ့သို့ဖြစ်သော။ becoming
 a woman, မိမ္မနှင့်တော်သင့်သော။
 Womankind, *n*. မိမ္မမျိုး။
 Womb, *n*. သားအိမ်။
 Wonder, *v* အံ့သြောသည်။ —*n* from above, a cause of wonder,
 a prodigy, အံ့သြောဖွယ်။ အံ့သြယ်သရဲ။
 Wonderful, Wondrous, *a*. အံ့သြောဖွယ်သော။ အံ့သြောဖွယ်ဖြစ်သော။
 Wont, *a* being used to, being in the habit of, အလေ့ရှိသော။ (ပြု)
 လေ့ရှိသော။ (ပြု)တတ်သော။
 Wonted, *a*. accustomed, habituated, အကျင့်ပါသော။ အကျင့်အလေ့
 ပါသော။ acquainted with, ကျွမ်းသော။ အကျွမ်းဝင်သော။
 Woo, *v. t* to solicit in love, (မိမ္မကို)ဗြည့်သည်။ to entice, ဖြား
 ယောင်းသွေးဆောင်သည်။
 Wood, *n*. a collection, of trees, တော။ သစ်တော။ the substance of
 trees, သစ်သား။ fuel, ထင်း။ —cut, ဝိုရိုက်ရန်ဗျဉ်ပေါ်မှာထူသော
 ရုပ်ပုံ။ —cutter, ထင်းခုတ်သွား။ —house, ထင်းရုံ။ —land,
 တောသစ်ပင်ပေါများသောမြေ။ —man, တောသား။ —note, တော
 သီခြင်း။ nymph, ရုက္ခမျိုးနတ်သမီး။ —oil, ကညင်ဆီ။ —pecker,
 သစ်တောက်။ ခေါက်ရှာ။ ထောက်ရှာ။ —pile, ထင်းပုံ။ —apple, မှန်။
 Wooded, *a* သစ်ပင်မကြီးမစိပ်ပေါက်သော။
 Wooden, *a* သစ်သားကိုလုပ်သော။
 Woody, *a* သစ်ပင်များသော။
 Wooser, *n*. (မိမ္မကို)ဗြည့်သောသူ။

Wool, *n.* အဖောက်။ ရက်ကန်းဖောက်။

Wool, *n.* သိုးမွေး။ —sack, a sack of wool, သိုးမွေးထည့်သောတံတီး။
the lord chancellor's seat in the house of lords, သိုးမွေးသွတ်
သောပုံ။

Woolen, *a* made of wool, သိုးမွေးကိုလုပ်သော။ pertaining to wool,
သိုးမွေးနှင့်ဆိုင်သော။

Woolly, *a.* consisting of wool, သိုးမွေးဖြစ်သော။ resembling wool,
သိုးမွေးကဲ့သို့ဖြစ်သော။

Word, *n* an articulate sound, သဒ္ဒါ။ language, စကား။ a promise,
ဝတ်။ an order, command, အမိန့်။ tidings, သိတင်း။ a divine
communication, နှုတ်ကပတ်။ ဈာဒိတ်တော်။ — *v t.* စကားကို
စီကုံးသည်။

Wordless, *a* နှုတ်မမြွက်နိုင်သော။

Wordy, *a* စကားများသော။

Work, *v i* to move, as a machine, လှုပ်သည်။ လှုပ်ရှားသည်။ to
labor, အလုပ်လုပ်သည်။ လုပ်ကိုင်သည်။ လုပ်ဆောင်သည်။ to op-
erate, produce effects, ပြုသည်။ ပြုလုပ်သည်။ အကျိုးဖြစ်အောင်လုပ်
သည်။ to ferment, ပေါက်သည်။ to make way with effort,
ကုတ်ကုတ်ကပ်ကပ်တိုးလျှို၍သွားသည်။ — *v t* to form or pro-
duce by labor, ဖြစ်အောင်လုပ်သည်။ to exert, အားထုတ်သည်။
to embroider, ပန်းပြောက်ထိုးသည်။ to cause to ferment,
ဖောက်သည်။ — on, ပြုလုပ်သည်။ — out, *v t* to effect by
exertion, (အကျိုးတစုံတခုကို) ဖြစ်စေခြင်းငှါကြိုးစားအားထုတ်သည်။
to solve, ရှင်းထင်းအောင်ပြုသည်။ —up, to excite, ရှိုးဆော်သည်။
to expend in work, လုပ်ရာတွင်ကုန်အောင်သုံးသည်။ —*n* labor,
အလုပ်လုပ်ခြင်း။ လုပ်ကိုင်ခြင်း။ လုပ်ဆောင်ခြင်း။ that on which
one is working, လုပ်သောအရာ။ that which is made, ထက်ရာ။
an act, deed, ပြုသောအမှု။ a performance (good or evil),
အကျင့်။ a composition, writing, book, စီကုံးသောစာ။ em-
broidery, အထည်၌ထိုးသောပန်းပြောက်။ *plur* fortification, *n.*
တန်ဆောင်း၊ ပြတိုင်း။ မြို့ရိုး။ မြို့တာ။ —bag, *n* အချပ်တန်ဆာထည့်
သောထက်ခွံတံတီး။ —tallow, *n* လုပ်ဖော်ဆောင်ဖက်။ —house, *n.*
ဆင်းရဲ ပင်ပန်းသော သူတို့ကို အလုပ်ပေး၍ ထားသောအိမ်။ —shop,
n. ရုံ။

Working, *n* from same —day, *n.* ဥပုသ်နေ့မထုတ်သောနေ့လွှတ်။

Workman, *a* a man employed in labor, အလုပ်လုပ်သောသူ။ an
artificer, ထက်မှုပညာသည်။

Workmanlike, Workmanly, *a* နေ့စပ်သေချာစွာပြီးစီးသော။

Workmanship, *n* manner of execution, အလုပ်။ that which is
made, လုပ်၍ဖြစ်သောအရာ။

Workwoman, *n* လုပ်ကိုင်သောမိမ္မ

World, *n* a mundane system, လောကဓာတ်။ the earth, ပထဝီမြေကြီး။
a division of the universe, ဘုံ။ a state of existence, ဘဝ။
the present state of existence, လောက။ လောကီ။ the business
or affairs of this life, လောကီအမှုအရေးများ။ the course of
life, အသက်ရှင်၍အစဉ်အတိုင်းလိုက်သောလမ်း။ mankind, the
inhabitants of the world, people in general, လောကီသားများ။
a great multitude or quantity, အပို။

Worldliness, *n* from Worldly

Worldling, *n* လောကီအမှုအရာတို့၌စိတ်စွဲလမ်းသောသူ။

Worldly, *a* pertaining to this world, လောကီနှင့်ဆိုင်သော။ လောကီ။
devoted to worldly affairs, လောကီအမှုအရာတို့၌စိတ်စွဲလမ်းသော။
—minded, *a* see last def —mindedness, *n* from *do*

Worm, *n* an insect without distinguishable bones, ပိုး။ an earth
worm, တိ။ an intestinal worm, သိ။ the thread of a screw,
ဝက်အူရစ်။ ဝက်အူလိမ်။ the worm of a still, ဝက်အူရစ်မြွန်။
—eaten, *a* ပိုးစားသော။ —powder, *n* သံချွဆေးမှုန့်။ —wood, *n*
သံချွဆေးခါး။ ဖေါန။ —*v* to work gently and secretly, ဖျှိပ်က
စွာဖြည်းညှင်းစွာပြုသည်။ to draw out with the screw of
a ramrod, ထိုးတံဝက်အူနှင့်နှုတ်သည်။

Wormy, *a* ပိုးစားသော။

Worry, *v t* to annoy, နှောင့်ရှက်သည်။ to harass, ပင်ပန်းစွာနှောင့်
ရှက်သည်။ to bite and mangle, ကိုက်ဖဲ့သည်။

Woise, *a* more bad, သာ၍ဆိုးသော။ more ill in health, သာ၍
နာသော။ အနာတိုးသော။ —[the], *n* ရှုံးခြင်း။ —off [be], *v* ၁
သာ၍အရေးမသာ။ သာ၍အကျိုးနည်းသည်။

Worship, *v* to adore, ကိုးကွယ်သည်။ to treat with reverence, ရှိသေ
ကျိုးနွံသည်။ — *n* from above, *a* title of honor, မင်းဘုရား။

Worshipper, *n* agent, from Worship, *v*

Worshipful, *a*. ရှိသေဖွယ်ဖြစ်သော။

Woist, *a* အဆိုးဆုံးသော။

Woisted, *n*. သိုးမွေးခြည်တမျိုး။

Worth 1, *v* ၁ ဖြစ်သည်။ —2, *a*. equal in value to, ထိုက်သော။
တန်သော။ အဘိုးထိုက်သော။ အဘိုးတန်သော။ အဘိုးထိုက်တန်သော။
deserving of, (အကျိုးကို)ခံထိုက်သော၊ ထိုက်တန်သော။ having
property to the value of, ရတတ်သော။ — *n*. value in price,
အဘိုးထိုက်ခြင်း။ value in desert or utility, (အကျိုးကို)ခံထိုက်
ခြင်း၊ ထိုက်တန်ခြင်း။ ground of desert or utility, အကျိုးကို
ခံထိုက်စရာအကြောင်း။ နှစ်သက်ဖွယ်ရန်အကြောင်း။

Worthiness, *n*. from Worthly

- Worthless, *a* being of no value, အသုံးမတန်သော။ having no worth
or worthiness, မထိုက်တန်သော။ having no ground of esteem,
နှစ်သက်စရာအကြောင်းမရှိသော။ useless, အသုံးမဝင်သော။
- Worthlessness, *n* from above
- Worthy, *a* deserving, ထိုက်သော။ ထိုက်တန်သော။ estimable, နှစ်သက်
ဖွယ်ဖြစ်သော။ —*n* လေးမြတ်ဖွယ်သောဂုဏ်ရှိသောသူ။
- Wot, *v* သိသည်။
- Wound, *v t* အနာဖြစ်အောင်ထိခိုက်သည်။ —*n* အနာ။ အနာအဆာ။
- Wrangle, *r z* ပဋိပက္ခဖြစ်၍အချင်းချင်းငြင်းခုံသည်။
- Wrap, *v t* to roll up, လိပ်သည်။ to cover with something rolled
and thrown around, ထုပ်ရစ်သည်။ to conceal, ဖုံးထားသည်။
to comprise, ဝံ့သည်။ ထိန်းသိမ်းသည်။
- Wrapper, *n* အပေါ်ဖုံး။
- Wrath, *n* ပြင်းစွာသောအမျက်ဒေါသ။
- Wrathful, *a* အမျက်ထွက်သော။ မိတ်ဆိုးသော။
- Weak, *v t*. (သုခေါင်းပေါ်သို့) ရောက်အောင်ပြင်းစွာပြုသည်။
- Wreath, *v t* to interwine, ပူးလိမ်သည်။ to encircle as with
a garland, ပူးလိမ်၍ရစ်ပတ်သည်။ —*n* ပူးလိမ်သောပန်းကုံး။
- Wreck, *v t* to destroy a vessel on rocks or sands, သင်္ဘောကို
ကျောက်ဆောင်၊ သောင်ပေါ်သို့ တိုက်ဆောင့်ထိုးတင်၍ ဖျက်သည်။ to
ruin, ဖျက်ဆီးသည်။ —*n* from above, the ruins of a ship
wrecked, သင်္ဘောဖျက်။
- Wrecker, *n* သင်္ဘောဖျက်တို့ကိုလိုက်ရှာသောသူ။
- Wren, *n* နို့ပြည်စုတ်တမျိုး။
- Wrench, *v t* to force away by violent twisting, လိမ်ဖွဲ၍ယူသည်။
to sprain, အကြောပျက်အောင်ပြုသည်။ —*n* from *do*
- Wiest, *v t* to force away by violent twisting, လိမ်ဖွဲ၍ယူသည်။
to take by force, အနိုင်အထက်ယူသည်။ to distort, pervert
(the meaning), ဖွဲ့ဖယ်၍ပြောသည်။ —*n* from *do*
- Wrestle, *r z* to struggle in efforts to throw one another, နှပန်း
လုံးထွေးသည်။ to strive with, ဆန့်ကျင်တက်ပြု၍ပြိုင်သည်။ ဆိုင်
ပြိုင်၍တိုက်သံသည်။
- Wrestling, *n* from above
- Wretch, *n* agent, from next.
- Wretched, *a* very miserable, အထွန်ဆင်းရဲညံ့ငြင်သော။ very low,
despicable, အထွန်ယုတ်ညံ့သော။
- Wretchedness, *n* from above
- Wriggle, *v*. လှန့်လိမ်သည်။
- Wright, *n*. ထက်သမား။ ထက်မှုပညာသည်။
- Wring, *v t* to twist, contort, လိမ်ဖက်သည်။ to squeeze by

- twisting, လိမ်၍ညှစ်သည်။ —from, —out, *v. t* ညှစ်၍ယူသည်။
—off, *v. t* လိမ်၍ဖြတ်သည်။
- Wrinkle, *v* တွန့်သည်။ —*n.* အတွန့်။
- Wrist, *n* လက်ကောက်ဝတ်။ —band, *n* အင်္ကျီလက်ဖျားအနားပတ်။
- Writ, *n* a writing, စာ။ a sacred writing, ကျမ်းစာ။ a legal precept, မှတ်ချက်။
- Write, *v* to form characters expressive of language, အက္ခရာရေးသည်။ ရေးသည်။ စာရေးသည်။ ရေးသားသည်။ to compose, arrange in writing, စာစီကုံးသည်။ စာကို စီရင် ရေး ထားသည်။ စာဖွဲ့သည်။
- Writer, *n* agent, from above, a secretary, clerk, စာရေး။
- Withe, *v. t* လွန်လိမ်သည်။
- Writing, *n* from Write, any thing written, ရေးသောစာ။ —book, *n.* စာရေးရန်စာအုပ်ထုတ်။ —desk, *n* စာရေးစားပွဲစောင်း။ —master, *n* လက်ရေးသင်ပေးသောဆရာ။ —table, *n* စာရေးစားပွဲ။
- Wrong, *a* not right, မမှန်သော။ not morally right, not just, မမှန်သော။ မှားသော။ မှားယွင်းသော။ မတရားသော။ မပြောင့်မတ်သော။ erroneous, မှားသော။ လွဲသော။ ချွတ်ယွင်းသော။ —doer, *n* မတရားသဖြင့်ပြုသောသူ။ —headed, *a* အယူသန်၍စိတ်ခိုင်မာသော။ —timed, *a* အချိန်မတူတ်သော။ —*v. t* to injure, ပြစ်မှားသည်။
—*n* from *do*
- Wrongful, *a* မတရားသဖြင့်ပြု၍ပြစ်မှားခြင်းနှင့်ဆိုင်သော။
- Wroth, *a* ပြင်းစွာအမျက်ထွက်သော။
- Wrought, *pret* of Work, *which see*
- Wry, *a* twisted, လိမ်လျက်ရှိသော။ drawn aside, ဖွဲ့သော။

Y.

- Yacht, *n.* ဇောင်။
- Yam, *n* မျောက်ခေါင်း၊ မျောက်ဥကြီး။
- Yankee, *n.* (a cant word,) အမေရိကမြောက်ပိုင်းသား။
- Yard 1, *n* the measure of two cubits, ယာဒ်တည်းဟူသော ၂ တောင်နှင့်မျှသောအတိုင်းအတာ။ —stick, *n* ၂ တောင်တာ။ —2, *n* an inclosure, ခြံတာလျက်ရှိသောအရပ်။ ground inclosed by a fence of wrought materials, ဝင်းအတွင်းမြေ။ —3, *n* the piece of timber from which a sail is suspended, ရွက်လက်။
- Yarn, *n.* woolen thread, သိုးမွေးခြည်။ any coarse thread, ကြမ်းသောခြည်။
- Yawl, *n.* သင်္ဘော၌ပါသောသံတန်။
- Yawn, *v. t* to gape, သမ်းသည်။ to open wide (as a mouth,) တသည်။ —*n* from *do*
- Ye, *plur.* of Thou, *which see.*

YOU

Yea, *adv* ဟုတ်ကဲ့။

Yean, *v t* (သိုး)မွေးသည်။

Year, *n.* နှစ်။ — before last, *n* တစ်နှစ်ခဏ။

Yearling, *n* အခါသည်ရှိသောအကောင်။

Yearly, *a* annual, နှစ်စဉ်ဖြစ်သော။ တနှစ်တခါဖြစ်တတ်သော။ *lasting*
a year, တနှစ်သာတည်တတ်သော။

Yearn, *v z* ကြင်နာသည်။

Yeast, *n* တဆေး။

Yeasty, *a* အမြုပ်ပါသော။

Yelk, *n* ဥအနှစ်။

Yell, *v. z* အော်ဟစ်သည်။ —*n.* from *do*

Yellow, *a* ဝါသော။ bright yellow, ဝင်းသော။ —*n* ဝါသောအဆင်း။

Yellowish, *a* ခပ်ဝါဝါ။

Yellowness, *n* from Yellow, *a*

Yelp, *v z.* တိုးတိုးဟောင်သည်။

Yeoman, *n* အိမ်၊ လယ်ယာမြေကိုပိုင်သောသူ။

Yeomanly, *n* အိမ်၊ လယ်ယာမြေကိုပိုင်သောလူစု။

Yerk, *v z* ရုပ်ခနဲကန်သည်။

Yes, *adv* ဟုတ်ကဲ့။

Yesterday, *n* မနေ့။

Yesternight, *n* မနေ့ည။

Yet, *conj.* သို့သော်လည်း။ — *adv* သေး။ ဦး။

Yield, *v t* to bear (as fruit,) သီးသည်။ to produce in the way of
profit, ပေးသည်။ တွက်အောင်ပြုသည်။ စီးပွားဖြစ်အောင်ပြုသည်။ to
admit, ဝန်ခံသည်။ to concede, လျှော့၍ ဝန်ခံသည်။ to give up
(in contest,) လျှော့ပေးသည်။ to resign, give up, စွန့်၍ အပ်သည်။
to surrender, ဝန်ခံ၍ အပ်သည်။ —*v z.* to submit, ဝန်ခံသည်။
—to, *v t.* to give place, ဆုတ်၍ နေရာပေးသည်။ to give way,
cease opposing, အားလျှော့၍ နေရာပေးသည်။ to comply with,
(သုအလို) သို့လိုက်သည်။

Yielding, *a* compliant, (သုအလို) သို့လိုက်တတ်သော။

Yoke, *n.* —for the neck or shoulder, ထမ်းတီး။ a pair (of cattle,)
အရှည်။ တရှည်။ — fellow, *n.* လုပ်ဖော်ဆောင်ဖက်။ — *v t* to
put on a yoke, ထမ်းတီးကသည်။ to join, connect, couple,
တွဲဖက်၍ ထားသည်။ —together, *v t* တွဲဖက်၍ ထမ်းတီးတင်သည်။

Yolk, *see* Yelk

Yon, Yonder, *a* ဟို။ —*adv* ဟိုမှာ။ ဟိုကို။

Yore, *n* ရှေးကာလ။

You, *pron obj* of Ye, *which see*, 2d person, *sing.* သင်။ မိ
မောင်မင်း။ နင်။ ကွယ်။ ဟယ်။ (fem) ညည်း။

young, *a.* being in the early part of life, အသက်ငယ်သော။ ငယ်ရွယ်သော။ adolescent, not old, ဖျိုသော။ — *n* အကလေး။

youngster, *n* လူဖျို။

you, *poss* of You and Ye, *which see* — self, *pron* သင်ကိုယ်။ သင်ကိုယ်တိုင်။ သင်ကိုယ်တိုင်ပင်။

youth, *n* the state between childhood and manhood, ဖျိုသော အရွယ်။ a young man, လူဖျို။ young persons collectively, လူငယ်လူဖျိုစု။

youthful, *a* adolescent, ဖျိုသော။ အသက်ဖျိုသော။ pertaining to the state of adolescence, ဖျိုသောအရွယ်နှင့်ဆိုင်သော။

Z.

zy, *n.* လူဗျက်။

kyat (Burmese,) *n* ဇရပ်။

zeal, *n.* from Zealous

zealot, *n* စိတ်စွဲလမ်းခြင်းအမှု၌အလွန်အကျွေးအားသန်သောသူ။

zealous, *a.* စိတ်အားကြီးသော။

zobra, *n.* မြင်းကြောင်မျိုး။

zomindar, (East Indian,) *n.* မြေတိုင်းသူကြီး။

zynth, *n.* အထက်ဗဟိုရံချက်မ။

zephyr, *n* the west wind, အနောက်လေ။ a gentle wind, လေညှင်း။ လေပြေ။

zyro, *n.* a cipher, သံည။ ၀။

zyt, *n.* ဩဇာ။ အရသာ။

zyet, *n* ကြောင်မြင်း။

zyzag, *adv* ခိုနန်းမျိုး။

zyk, *n.* သွပ်။

zyliac, *n* ၁၂ရာသီတည်ရာစက်ပိုင်း။ ရာသီစက်။

zyne, *n* a girdle, ခါးစည်း။ ခါးပန်း။ a latitudinal division of the earth, မြေကြီးလုံးပတ်ကိုရစ်သောအပိုင်းအခြား။ ဇောနအပိုင်းအခြား။

zylogist, *n* ဖိုဩဝဏ္ဏအတတ်ပညာကိုပြုစုသောဆရာ။

zylogy, *n* ဖိုဩဝဏ္ဏအတတ်တည်းဟူသောတိရိစ္ဆာန်အမျိုးမျိုးကိုပိုင်းခြား၍သိကျွမ်းနားလည်သောအတတ်ပညာ။

zylophyte, *n* အကောင်သဘော။ အပင်သဘောတသားတည်းစပ်လျက်ရှိသော အရာ။

FINIS

